1532
37

1084
N. Inv. 298

Biblia dividitur in testamentum

Vetus dividitur

- Legales et dicuntur legales quia in eis leges et mandata dei ad populum promulgantur et sunt isti — et quilibet continet in se capitula:
  - Genesis l
  - Exodus xl
  - Leviticus xxvii
  - Numeri xxxvi
  - Deuteronomium xxxiv
  - capitula
- Hystoriales et dicuntur hystoriales quia in eis gesta et historie promulgantur et sunt isti:
  - Josue xxiv
  - Judicum xxi
  - Ruth iv
  - Regum: primus xxxi, secundus xxiv, tercius xxii, quartus xxv — capitula
  - Paralipomenon: primus xxix, secundus xxxvi
  - Esdre primus x
  - Neemias xiii
  - Esdre secundus xvi(?)
  - Thobias xiv
  - Judith xv
  - Hester xvi
  - David cl
  - Job xlii
  - Machabeorum: primus xvi, secundus xv — capitula
- Sapiencionales et dicuntur sapienciales quia in eis de vera sapientia et scientia tractatur(?) et sunt isti:
  - Parabole xxxi
  - Ecclesiastes xii
  - Cantica viii
  - Sapiencie xix
  - Ecclesiasticus li — capitula
- Prophetales et dicuntur prophetales quia mala(?) quod sit futura(?) continentur et sunt isti:
  - Maiores: Ysaias lxvi, Jeremias lii, Threnorum iv, Baruch vi, Ezechiel xlviii, Daniel xiv — capitula
  - Minores: Osee xiv, Johel iii, Amos ix, Abdias i, Jonas iv, Micheas vii, Naum iii, Abacuk iii, Sophonias iii, Aggeus ii, Zacharias xiv, Malachias iv, David cl, Job xlii — capitula

Novum dividitur

- Legales:
  - Matheus xxviii
  - Marcus xvi
  - Lucas xxiv
  - Johannes xxi — capitula(?)
- Hystoriales: unus est liber qui actus apostolorum et habet capitula viginti octo
- Epistolares — Pauli:
  - Romanorum xvi
  - Corinthiorum: prima xvi, secunda xiii
  - Galatarum vi
  - Ephesiorum vi
  - Philippensium iv
  - Colosensium iv
  - Thessalonicensium: prima v, secunda iii
  - Thymothei: prima vi, secunda iv
  - Thiti iii
  - Philomeni i
  - Ebreorum xiii
- Prophetalis est unus qui Apocalipsis et habet xxii capitula
- Canonice dicuntur epistolares:
  - Jacobi v
  - Petri: prima v, secunda iii
  - Johannis: prima v, secunda i, tercia i
  - Jude habet i capitulum

Ter quinquagenos dat cunctis in ordine psalmos
Versus bis mille sex centos continet ille — Vbg(?)

Hic apparens prope impe-
ritie ac indigam compa-
tiens pauperum clerico-
rum qui ad predicationis
officium promoventur deterrenti biblia(m)
perlegendo exponere necnon et alia
que in ecclesia recitantur si vita co-
mes fuerit inspirante diligenter et par-
tim difficilium significationes et acce-
tus et quantitatem lectori parvipendo insinua-
re Sed quia pro captu intelligentie
potero ex laboribus aliorum collige-
re sit etiam sensus et differet mis-
terium et accentus denunciet debita
sonoritas prosodie magis autem nar-
rando probata quam probando pro-
cedam ut ex hoc insufficientia
loquentis pateat et legenti proce-
ssus uberior cum aliquatenus emi-
latum fuerit referre sic quod ubi inso-
muerit aliquid imperfecte imperitiori
inscribatur scriptoris et ubi aliquid
ad probandum lector deprehenderit
recognoscat de thesauro domini
emanasse Ubi vero de accentu
aliquo est controversia inter doctos
illorum sententiam protuli quam
credidi potiorem usui ecclesie in
multis censui defendendum in quibus
non est ab usu nimis absurda
nec ab arte intollerabiliter de-
viare In singulis libris biblie
per singula capitula ubi est expo-
sitio vel accentuatio necessaria
singula pertractantur Desudabit
autem labor iste ad pedes domini
aliqualiter abluendos qui
suo velut placido et usu com-
do lotionem pedum affectu
aliis suis lotoribus reprehensionem
in caritate tam liberaliter
quam misericorditer pollicetur et quo
morem gerit tantus dervisus pe-
dagogi qui gressus dirigit par-
vulorum quamvis trahatur potent-

Frater amice appellari
Grosinus et in fratris frater
scilicet in fide proferens .i.

portans in corde et ferro scilicet
in omnibus suis participes desi-
nentibus in eius tenet hanc sillab-
am sicut proferens et referens
que terre fidem in credendo et va-
rietatem fidei et fidelitatis profe-
bant et prendebat sive oudebat.
Et per necessitudo inter dicitur amici-
tia quia nectit et cogit animos
Glutinum inter media correpta dicitur cari-
tas quia coniungit animos sicut glu-
tinum coniungit asseres vel aliqua alia.
Est enim hoc gluten vel hoc glutinum
res tenax utiles ad compages
navium et aliorum vasorum Gubdo-
lus a .v. in cor .i. fictus et fraudu-
lentus palpans .i. blandiens et
imitans Dicitur autem palpare tre-
mere movere salire anelare sic
quia animam [illegible] adulari blandiri
et manibus contrectare dicitur sicut
patet ex hoc versu palpat contrectat
manibus blanditur anelat palpat
adulatur tremit ac salit atque movetur
Inde palpo onis palpo adulator
et contrectator dicitur versus palpo manu
contrectans et palpo verbis adulans
Adulator tam in se quam in suo
proprio producit mediam ubi est trissil-
labum unum undique agmen adu-
lantum mediam producit ab aula Co-
aliare est [illegible] et concordem
facere coniungere et sonare Lustrare
est circuire civitates militas et cir-
ca militia fit in lustro et inde de-
signat lustro si non purgo duco
lumino sine pro [illegible] .i. purga-
liter ad vim [illegible] exemplificans
a vin in p pe cor dicitur Egipcius
a civitate exemplificans hic vates is
dicitur sacerdos poeta divinus hic autem
per pho hic pitagoras pictor est
nomen cuiusdam philosophi qui amatores
sapientie censuit philosophos appellari hic
[illegible] hic in p nomen est cuiusdam
in doctrina pitagore plurimum
eruditi qui Laventinus dicitur per pro
a caventino unde sunt omnibus

Italia a grecis occupata ma-
gna grecia est dicta unde eam ma-
iorem ytalie i. ora ytalica. Hora
per h aspirandum ipsa sit cum aspira-
cione est regio et limbus sine aspi-
racione vestis in asperes horam
ipsa ubi stabit si non asperes
limbum dabit et regionem. Paragie
ubi est trisillabum tam in se quam
in primo corr. a et fit comune. Pam-
bulare inquinando pernagari
peregrinare, perindare. Athene
arum civitas est in grecia in
pro. Hec achademia pe. cor. vi-
lla est plonis in qua student
et docent. Gignumasia acha-
demia dicebantur studia et ex-
ercicia in scolis. Personare dr h'
pro fama divulgare et cor. in
qua est trisillabum tam in se quam
in primo. Amalo mavis mavult
i. magis velle unde est comparatum
ab hic descendit. Malenus [illegible]
[illegible] i. magis volens. Impude-
ter i. inverecunde. Angere i. doc-
trinam suam aliis committere et offer-
re. Angero [illegible] gessi [illegible] cor. in
presenti [illegible] in preterito in pro ducit.
Impudens in cor. hic pirata te
in pro est latro marinus. Acam-
dath pro cor. inveditam et e fuit
quanti in primis et supinis [illegible]
a do [illegible] sine penultima sit da
sine [illegible] ut [illegible] recondatum et venditum.
Paruit populo i. obedivit quia ad
imperium dionisii tirani consulunt.
Zetus [illegible] historiam [illegible]
qui dr manans i. defluens lacteo
fonte eloquencie quia dulcem et pla-
cidam habebat doctrinam. Ex urbe
i. preter urbem famosa aliud gre-
bant [illegible] nobiles quia sapientem
vel sapientiam non edificiam. Appollo-
nius est non quidam sapientum vul-
garis autem appellat sapientem ma-
gnum a [illegible] sive. Pitagora
vero i. sequaces pitagore [illegible]
[illegible] philosophum i. amatorem sciencie.

Quidam hunt pitagorica pe cor
et quidam hunt pitagorei penultima
producta. Contasis est mons in dic
in cor. [illegible] alexandri. Contasus
[illegible] regno paradiso separat ab oriente.
Albani in pro sunt populi. Massa-
gethe populi sunt pe cor. Thic aminis
mus est fluvius. Ausimoscum a um
dr hic Aussitum a um hic et
hec bragmana e in cor. populus
quidam. Hic hyarchas non quidam
philosophus est qui sorte kathedram ha-
bebat auream vel quia sapientiam
docebat quanto preciosior est in
throno sedebant aureo qui pota-
bat discipulos de fonte. Tan-
tali i. de sapientia seculari que dr
fons Tantali a tantalo philosopho
dr. Et Tantalus in cor. filius
fuit Jovis qui propter culpam suam
[illegible] sustinet penam quia semper
sitiens habet aquam ascendentem
usque ad labium inferius et cum
vult bibere aqua refugit et semper
esuriens habet poma ascendentia
usque ad labium superius et cum vult
comedere poma refugiunt. Sic
[illegible] sapientia non refecit. Elami-
te pe pro populi sunt. Semeos vel
populi. Arabas est accusativus grecus
hic et hec arabs bis populi sunt.
Arabes vel arabas in cor. pa-
[illegible] populi sunt pe pro. Gigno-
zophistas erant quidam philosophi in-
di solis genitalibus tegimina
ad habentes a gignos vel a
gimnos quod est nuda et zop-
hos quod est sapiens. Demsa so-
lis dr quia quidam emit iactum
rethis a piscatore qui traxit in-
sam auream et per multa contro-
versiam adiudicata est soli deo
et dr famosissima quia multi
volebant videre eam in sabulo i. in
littore sabuloso posita. Hoc Sabu-
lum est arena in cor. [illegible] in sa-
bulo dr locus ubi docebant

Abra ... quam tradeba cam
propter uiros necessarios et signatas
... uterentur littere sabbos
dicebatur aut solis quia ipse erat dea
sapiente et famosissima. Que scia iam fuit
in multis prouinciis diuulgata. po da-
mascum arabiam et phylostrati pe
cor nomen est phi qui de h[...]adi
fecit octo volumina vii quidam
usus has inuersimilis comuna. Phi-
c ii lostrati undis illustratas i pagra-
tas et pambulatas in pt hierroso-
lima pe cor. hec hierosolima fe-
minum sit et arabia pe cor. hec
ebdoas dis e septenarius qui de
sunt legi ueteri. et dr ab hepta
qd est septem p ausa in b. et doas
qd e dies. hec ogdoas ad e octo-
narius qui desunt evangelio ab
octo et doas et utrumque cor me-
dia in recto et plus in obliquis. hec
apsterium ui e oculta sensus sine
clausum secretum. Barnabas in cor
obliqs. Energia ie pe pro secum gc
dr interior operatio sine labor. et dr
ab en qd est in et erge qd est
labor sine operatio. Eschines uel
eschinis me a cor uel eschines pe
p nom est cuiusdam oratoris. hic
demostenes nis pe cor nom fuit
illius qui in causa quadam fuit o
contrarius. Est aut oro contextus
uerborum cum sensu. Sincopiro as ubi
est trisillabum tam in se quam in com-
c iii mediam producit. hic et hec doci-
lis et hoc docile aptus doceri in cor
hic plastes hinc plaste pe deos
dr formator sine figulus a plasmo
as quia formas imprimit. depinxit
i descripsit. Geometre pe cor i uedar-
c iiii que constitutas i simplicitas. Eda-
sitat pe cor. Malachias pe pro
Antiogo pe cor in se et in suo com-
posito ... pe p. Intulit in cor
i depixit. Ebraica d um et similia
nomina cor pe. Erudita i docta pe
p. Phariziei et similia p pe. Theo
ditati i docilis dei pe cor. Didi

cerunt pe cor in preterito et in futuro
quinctum. Turbine i dare in infinitiuo
pe cor. Imperita i indocta pe pro
Supputatio i enarratio a supputo as in
cor. hic demostenes is pe cor est c v
nomen cuiusdam sapientis. Calmas i qua-
mus. predestino i preordino pe cor. pre-
figuro pe p in se et in composito. Reue-
lo as i manifesto in p. Reuelata
facie i expedita. Interim in cor. Olmo
in cor qm est una dictio. Tochelin
neuent ... est aurea sine taurea
pe cor. Voluet i frequenter repetet
in cor. Eadem in p ... In relinquis
eadem facit ablatiuus eadem. perspi-
cua i leuiter tacta vel sumatur de ca
adiectiuum a perspungo gitis xi cui
c vi Angustia e dr h' artatio et breui-
tas que comprehendit. Exple. Exagor
auis in cor. Ingredi in cor. Rethor
p t et p h dr orator a resis qd e
locucio propter copiam uerborum. Re-
thor oris in cor in obliquis. Rector p
c et p t a regendo. et p me in ob-
liquis. Rethorica a um pe cor h et
hec. Geometre dr mensurator ter-
re. et hic geometer tri idem et utr-
umque cum quintum usum producat pe.
et pt duplicat exponi a ge qd
est terra et metior iris qd producat
primam sil a metros qd e mensura qd
cor primam ... Gramaticus rethor
geometer pictor. aliptes. hic alip-
tes tis est sanator uulnerum. Astrono-
mus mi est qui docet reglas uel
legem de stellis. ab astron qd est
stella et nomas qd est lex. Astrologus
dr ab astron et logos qd est sermo
Et est astrologia pars astronomie. Astro-
logus et astronomus cor pe. astro-
nomia aut et astrologia pro eas
... Geometria et phia. logus
gi media gl i sermo agricolale quinto
genus et cor pe. hic Cesor oris
me a pro ab madendo dr. hic fullo
onis me p dr qui parat pannos et
... candidat. hic ... et lis
et cor in in obliquis. passim adum

est i. quoniam nidrum ubique. Vendico
as i. approbo et vsurpo in cor. Hec po-
cima tis pe cor est usus. Charula
a vm in cor a charriendo dr. Hec
anus us vi est vetula. Delira va vm
qui decipi pt et inte desipit p eta-
tem pe pro. Hec lira e dr instru-
mentum consonum et cor prima. Sed hec
lira e dr sulcus et pdnat prima. Pro
pollice tango liram fatuo cum verme
liram delivo discordo. delivo devio
dico. Et est lira fons prima cor e cum
lira sede pp summit in pro. Hoc sin-
palium pt quedam tegens oculos.
Lamia adnatio i. elevatio nobilis est
signum superbie et quod ponitur sup-
cilium p superbia. Lucinio as i. po-
dero in cor. Hec lucina e e instru-
mentum ponderandi in cor. Et vm
et ppm quoniam est trissillabum cor
in propudior in cor i. confusio
pro aliquando ponitur p meretrice
non que consonat pudori cum dr
propudior et dolor cum dr prodo-
lor et Galici cum dr pnephas
de qua intectione dr in lucano
prosi vincassit in urbem prosi-
ne. Et hec donec dne ptes sunt
et duobus accentibus debent proferri
non propudior accentum grecum
dz hre. Edisco is vm scerta
apperire et onde abet et dissero
is quod est tractare sapienter lo-
qui dicit confirmare pt cor tam
in se quam in ppus. Quod ul servit
in cor i. delectaverint. Hec ome-
rocetio omis et hec virgilocetio
omis sunt libelli de libris omeri
et virgilii ad laudem xpi compositi
quia illi poete in scripturis suis
plures multos versus posuerunt
qui videntur in superficie convenire
xpo. Et nos premittentes quidam
predicaverit et pi in vnum collige-
runt. Et quod hi Cento omis e appel-
lano facta de versibus virgilii. Et hi
omerocento omis est appellano facta
de versibus omeri in actu spli hos
omericentones uel natis et virgi-
licentones uel natis isti sunt duo
acti greci et pro pe. Centro omis
sunt virgilinus virgo ponitur p iusticia
in versibus virgilii et ille historie
ad aliud referuntur. Circulati
dicuntur pueri qui ludunt in circulo
deponentes aliquid occulte circa ali-
quem desedentibus. Stomachus i
in cor ponitur hic p indignacione. Sed
delict i. videtur. Licet ad vm af-
firmandi ul concitatio expletiua. Hic
exodus di in cor dr ab ex et odos
quod est via. Decalogus gi pe cor
dr a deca quod e decem et logos
quod est sermo quia continet decem
precepta. Apostemo a vm i. signati
mus. Singulus a um i. quibus pse in
corpore. Si adeo uim missum. Spa-
vam i. spirat signat. Crismeta
ce pe cor ab ares quod e vtex et vic-
mes quod e mus quia tractat de vi-
rute mediorum. Hec hemmus mi est
desitum. Hoc deuteronomium greco
dr secunda legis latio lice. Et dr a
deuteros quod est secundum et nomos sive
nomia quod est lex. Pentateucus i
a pentha quod est quinque et theucos
quod est volumine dr p quinque libris
moisi pe p per diptongum. Moyses
a monis quod est aqua et xes quod
est assumptio quia de aqua fuit as-
sumptus semper acuit ultimam in recto
et in obliquis. Complector eris tac
coniugacionis i. astringor amplector
Labor eris lapsus sum i. cadere ul
fluere. Hic pedester hec pedestris
hoc pedestre dr qui pedibus incedit
et ponitur p humili et plano. Sunt i
tima in p. Circumdabor pe cor
Commendor aris pe gol et e tercia quoniam
quod a do das infinitum sinat per
coniugacionem. Reposita pe cor. Hic
tripus pi est figura unde tripes i
signatione. Prefert i. ptendit
sine putat. Jordanus p in hic
puncta li i. pmus vita ul pra

contrata. Confinium ij ubi aqua termi-
tur contigua. hic macabitus idis pe
p' in rectis sed cor pe in obliquis. Absoluta
a v pe cor i delectus porro i sine
certe. hic et h ligubris et hec bre
i tristis et flebilis in cor. Reditus tus
tui i diuisio in cor. Emica et femi-
genus et in p est vermis qui in caulibus
inveniuntur. hic bruc est fetus locuste. hec
rubigo inis est ros nocivus a blada
et brenasteria vocantur. Effusium
vi spiritum sanctum i effundendum esse futurum
esse passum in infinitivo. De effun-
dor eris. hoc morsl est fetus mori
vel rubi. Destringere i leniter stringere
quia meliora destringuntur ab aliis
Exprimit in cor. qui est trissillabum
tam in se quam in compositio. Elitus a vm
i superinductus. Adamantinus a vm
i de adamante lapide pe pro. hic
uncinus ni me. p est instrumentum
recurvum ad attrahendum fructus de
summitate arboris. Remula a v i in
indagatione ab in cor i subtiliter
mere pertinens in cor. Cohes in
p. hic et hec cohes edis pe pro
in obliquis compositus i sil hes. Rigida
a vm i asper et dura. hic coglor
oris in cor a coglscendo dr. hic Em-
latus tus tui i magnus ploratus
Innolutus a vm i indutus. hic dr
ornata. Festinus a vm i sole-
mnis in pro. hec andac i bra in
cor. Bachanas pe p. Sordida a
vm in cor i sordibus inquinatus
Candelabrum pe cor. hic et hec
et hec Londem in cor i tot quot
illa. hic lampas adis et hec
lampada e in cor lucerna est
de vitro. Quadriga e in p currus
est quatuor rotharum. Predico as pe
angarauis in cor. Sed predico cis ze
angarauns in cor. Lquo xus xum
xtum est telam facere. Copio ordi-
nare componere construere. hoc alpha-
betum ti i abecedarium pe pro. hic
ydrus est bestia velloassima valo-
rum colorum. Necto xis xi vel xui

Plura sit hic necto dat nectere compage
sunt ligatura. Penthameter tra trum
dicitur versus quinque pedum. a penta quod
est quinque et metros quod est mensura pe
cor. hic et exameter tra trum pe cor
ab exa quod est sex et metros mensura.
Dactilus pes quidam est pe cor et
ultima inde. Dactilicus a vm pe cor
Zophicus a vm i genus metri in
cor a Zopho puella illius carminis
inventrice. hec Genesis is vel eos
ultima acuta est primus liber in bi-
blia et interpretatur nativitas vel generatio. Exo-
tremus a vi i extremus. Philoistoricus
a vm vel hic philoistoricus a vm i
amator historiarum a philos quod est
amor et historia. hic Simonides
is pe cor nomen est cuiusdam poete. Sine
Symphonides ut quidam volunt a sy-
mphonia et qui sic habent alter cor pe
Pindarus ri in cor fuit poeta. Al-
theus in p similiter fuit poeta. Flaccus
ci fuit oratius. Catallus et Bemus
fuit alius poeta quem unus interponatur
tola qui dictus est Catallus p duplex
ll et Bemus dr a semine vel similiter
ut Mortuo virgilio gaudet veronia ca-
tallo. Personat in cor i laudat in cor.
nunc Lirico quia tangendo liram
decantabat psalmos suos. Decacor-
dus a vm i decem cordarum a deca
quod est decem et corda quasi decem cor-
darum. Exporto as pt prima et cor-
ripitur media tam in se quam in compositio qui
est trissillabum. Infernus ri in cor i
infernus. Epithalamium mii pe cor
dr carmen nuptiale sive canticum
quod cantatur super cubiculum sponsi et
sponse ab epi quod est supra et tha-
lamus quod est camera. hic Celeber
hec bris hoc bre in cor i solemnis
et famosus. Posterus a vm in cor
qui post alios sequitur. hic paralipomenon
dr a para quod est preter et lipos quod
est sub et meno quod est destitutus quasi
pretermissorum supplementum destinatum. hic
Epithomeos huius epithome ultima

acuta vel hec epithoma atis per
et dr abreuiacio ab epi quod est supra
et thomos quod est sectio vel incisio
Instrumentum pro hec protestamento
Arrogo as in cor. i. arroganter et iac
tanter aliquid sibi atribuere Precinias
pe pro nomine prophe Coartant i. cop
hendunt Instauro as in p. i. reparas
as per diptongon Restruo is i. costruo
vel edifico hec proselitus vel pro
selita a um p cor dr aduena et
incircumcisus et dr apros quod est ad
et elitos quod est venio Raptum ani
ore i. raptum Latum in cor i. fer
Cherubin vltima acuta hec che
rub bis bi bem o cherub ab hic
cherube in singulari numero accipitur
pro quolibet angelo illius ordinis
Inuenitur et cherubim in singulari
numero mas genus Inde aut cheru
bin sive spiritus illius ordinis
hic cherubim p n in plurali sunt ag
mina illorum angelorum sic dicitur
et de seraphim vel Dat cherubim
scdo cherubin sat sit cherub al
ma Rutilo as in cor i. resplendeo
Fulgor oris neutri generis cor in in
obliquis Penatus a um i. pennis
ornatus vel armatus in p Perplexus
a um i. innexus et confusus Ple
rus que rarus vnus i. multum pe in p
in prosa hic Philemon omis ra
p in rectis et pe cor in obliquis
Apoc i. wactare Perinadulto as re
i. cognoscere vel deprehendere ex aia
et adulto Cansus ge dr le secretum
Inde archanus a um i. sacer diuinus
celatus signatumus Constrictus a um
i. breuiter dictus in hic loco a cons
tringor eris i. astringor Renuo quia
congruere est esse vel fieri certum
et ignoranciam vbi est cssillabum
in p hec apocalipsis dr reuelacio
ab apo quod est re et calipsis quod
est velamentum hic et hec insip
iens ens pe cor in obliquis qui trans
fert aliquid de vna lingwa ad aliam

hec Concio onis dr congregacio
hec Industria i. studiosa consideracio
Pendulans anis et dr inportunus
breuis vel petens laudare in cor hic et
hec Elebs bis in cor in obliquis dr ineptus
infirmus carens obtusus stultus Perfu
tor eris dr concupatus i. pennitus Cor
po pis pe in pl dr euellere vel apprehendere
Sedulus i. anxius me proferro Manstru
remens i. versans in p in obliquis
Comes itis i. socius Sporcus as i. p
mitto [illegible] in cor in pnt Sed in
preterito pondit prefinco as in pro Ob
inuis vel obuiis manibus et dr qui oc
currit in via extensis manibus et dr ab
ob et via Pompe est in hore dapes
Ermagoras pe cor est [illegible] quidam
orator superbi Tumidus a um i. superbus
male inflatus In hec Tumiditas atis
i. superbia et presumpcio Effundere i. di
cere Tenor oris i. intor eris Enzebi
ns sunt quidam religiosi viri hec venu
stas atis est pulcritudo Prestebat i. pretende
bat vel manifestabat hec Balu
la dr mare hereos vel si i. instare si
ne insidere et incumbere Inde heres
eris al genus Prodo is in pro i. absci
do a inpunto Eximptus tum vna
genus et quiete dux i. expressa nota
Compunto as in cor est mare Rema
neo as i. mora p tho hic obuluus
li est vna denarius hic vestitus bus
tui i. vestis vel indumentum prouec
tort in Predetetum i. parlati adiun
ventum hoc Gazophilatum ti
est repositorium oblate pecunie a
gaza quod est diuicie et philaxe
quod est seruare hic Ereses si sunt
quidam viri dicti sunt Cogito as
in cor quia est trissillabum in pino pro

logus bti Jeronimi pbri ad desiderium epm
in pentateucon quem transtulit de
hebreo i. latinum ad presbiterum desiderii

Desiderii mei deside
ratas accepi epistolas quoddam
presagium quidem i. diui
nacione presciencia vel
pronuciacione futurorum

Hortta a vin m pro a Sbtt
or inis gite quinquagenonis qd est
aquinq; hic penthathenta est
lex moisi quinq; distincta
voluminibus a pentha qd est
quinq; et thentos qd est volu-
men hic obtrectator i. detr-
tor hic lastig inis ini est por-
feratio tamen in p in t'silis hec
Sugillatio onis pen' h' p'es
denmation a sugillo as qd
e condemnare, et tunc di a sub
et gula stragulare singe vel
gulam stringe Cudo is re sa-
turare polire ferire et fenl-
pe probantes i. approbantes Si-
li spernas di qn hereditas filius
inequaliter dividit et pont'
parabili Almus tor pe in grē
almus aut pariat ... Sed tn al-
mus breme e longa almus.
Sedan i despari Argenteus sex
pro pe hec Edias onis e tus-
lacio hic asteriscus ri di ab astra
qd e stella et ycon qd e ymago
et di fora stelle et pro pe qua
ycon apd grecos scribi' ... Ypsilon
et sic no sit s' in pruo penultime
sillabe aliqui ponunt ... et tunc as
pe appositio Tali forma
posita in margine designat textu
sba compleensum ... ubi lune
cum priu deesset hic obeliscus lim
p est signum sagitte sine virui di-
gulius tn tor obeliscus hec sio in
margine posita notat superflua
a vitate libri ve secanda singulo
as in tor i. amputare Consodio
is i. ... in tor in unit ... si in p
terito produtit promulgo as re-
manifestare hic Codex inis m
tor est liber Nazarenus pe p' ...
pingo qd xpi di a pon et pingo
quasi simul pingo ... Expe Ro-
nos ... ...
hic Sintagma atis idem et qd est
qd coordinas vel ordo ... ...
Sintagma idem e qd doctrina vel doma

... triphus a vin a possus a vin
i. secreta et occulta ab apo qd est
de et esis qd est secretu quasi de
mio secretorum. Illa scriptura di
apocrifa cuius actor et vitas ignora-
tur licet multa vera contineat. hec de hira-
ntum di fatuitas demna discor-
dia vel demanio amitudine. hic hy-
bernus ri i. fluvius aquo hispania
dicta est hiberia qui lucanus ... Cui
p'stat inis aufert tibi nomen hibera
vel hiberis a vin m p di hispana
hec nemia e di tantena que sit
sup mortuos vel sup tumas pueo-
rum Item nenia di fabula inlis
vel hiberenenie dir fabule hi-
spanorum vel ab hispanis inuente
Ptolomeus rex fuit Egipti p pro
Archanus a vin m pro i. secreta a v
vulgo as are i. publicare Inmulgo
i. in populo Scriptito as in tor frea-
nentatiu a scribo is i. frequenter
scribo Aristenus pe pro e nom
p'prium hic ipapistes erat qda ex
custodibus v'gis et di ab ... qd e ad
et aspites custodia quasi ad custo-
diam ptinens Et sup et inota di
... qd epi ... adde Hoz phus ...
est p'prium nomen in tor hec Basili-
ca ce m tor di domus regis a basi-
leos qd est rex vel impator predi-
co ... ... in pro e futura
narrare hic Economus m pe tor
est dispensator domus hic Economia
a vin pe tor i. dispensationis a vin
vin Economen xenophon di liber
que fecit xenophon de dispensatione
Plomis pitagorie fuit liber quem
composuit pitagoras nunc intitulatum
Demostenis pthesifonte fuit liber
quem demostenes composuit p defensione
thesifontis ... Afflatus a vin di inspi-
ratus ab afflo as are Exercit i. or-
dinavit ... i. ... pe pro
Cumulo i. unde consultare di quasi
cum ... ... vel quasi ...
... ... sibi p sim ...
fero in tor i. ... hic Cassina

atis per cor in obligius dui domini spiritus sancti a barus grece quod est gratia se pene i. penitus vel pene i. fere vel quasi sic hic li nor ores in p. i. india vel ingdo que remanet ex pressione barbari sine vrge a linio as quod est indere vel liuidum i. nigrum expressione vrge fieri Torqueo es si suum vel tortum dicitur tunicae flecto iactam vel inite Torqueris in p. i. inde as Conatus in p. i. prouocas Sicubi in tora si a'ubi ad eum loci Consilio is i. consilium quero vsurpa ti a vim i. illicite assumpti sic hic actis Depecorabis in cor desidei in vno per semper et per per Subire de as et eo is ire in p. in infinitiuo i. sub intrare et omnes assumere hic Genesis liber sic vel cos in cor si ante tunica more libris vel cor vltima a rita nota quod ante incarnationem domini anni trecenti quadraginta vnum lex interpretes flor ruerunt per ascensionem domini anni C xx iiii aquila dein per annos liiii deodoceon dein per annos xxv zimachus deinde per annos octo vulgata editio incepta est hierosolimis quia actor eius igitur dicta est vulgata deinde per decem et octo annos Origenes correxit septuaginta cum asterico et obelo paca transtulit sine his illi omnes transtulerunt de Ebreo in grecum. Quidam stolidi transtulerunt in grece de Greco transtulerunt in latinum Erronea prima Ieronimus vltimo in de ebreo in latinum transtulit cuius translatio nunc vtitur Eusebius et pamphilus translationem origenis fere vbique vulgauerunt septuaginta sub ptolomeo aquila sub adriano Theodocius sub Comodo Simmachus sub Seuero origenes sub alexandro Beresith ebraice grece vero dicitur

Sequitur liber genesis

In principio creauit deus celum et terram

infra hec abissus scilicet est profunditas aquarum i. sine basso i. candore ab a quod est sine et bisso quod est genus lini candidissimi hec et hic inanis et hoc e i. vanus et sine fructu in pro Spiritus domini ferebatur super aquas i. voluntas domini ferebatur super aquas i. super materiam primam forte aquis nitidam distinguendam sicut fertur voluntas artificis super archam ex corde parum et producendam Nota autem quod materia prima dicitur nomine terre quia probat formis stabilem firmitatem nomine aque vero sed ad formas quasdam flexibilem inclinationem nomine abissi quia sine formis hic quedam tenebrosam inspectionem hec quida est dicitur terra hec tenus prius est in mal et hic tete in dele in plurali aliter sunt qui deriuant pono prorodus hic i. prolonganti absentare pro tendere prolongare inconspectu vel quo dicitur et sic pret hec acinum est in quo dicitur per spatio ab dicitur facere perfacere quod inuite ignorare hoc virgultum ti est quod ad aliquid radicem arboris nascitur quod de radice pullulat vel dicitur in multitudo de gaurum vel longa vbi vrge abundat Irrigo as i. adaquo as re sine madidare Paradisus voluptatis est locus amenissimus in eden secundum ebreos i. in deliciis Dicitur et celum empireum et dicitur vita beata hic paradisus inuenitur et hec paradisus pe pro Bdellium cum quosdam in secunda silla hec in consonante ante v cum alios habet v consonantem an et acuit vltimam sillabam tamen non barbarum vel ebreum est proprium non tenet sine regionis vbi nascitur arum optimum Nota quod hoc non et consilia quod in finita de arte in thesis da doctrina Omnis barbara vox non declinata se attentum super cuius finalis acuitur hic Eufrates tes in p. cum Boetius Ti grus enfrates vno se fonte resol

ont. Bdelium est arbor indie et
arabie secundum plinium est arbor no-
matissima magna similis olu-
ne in folijs et in robore cuius lac-
ma est translucida gustu amara
bene odorifera sed magis est odorifera
cum vino est infusa. Item arbor quedam
similis que arbor dicitur bdelium. Hic
onichinus in pe cor. et hic onix nis
in cor est lapis indicus et arabicus
pingentem in se habens colore ad si-
militudinem humani unguis. Nam greci
dicunt unguem onicem. hec gemma
pluries habet effectus noxios. Nam ut
dicit dyascorides collo suspensus vel
digitis portatus excitat tristiciam et
timores inflat. Hec etiam commovet
animos ad rixas. in pueris
excitat salina superflua et nota
sed non fit notum in pictura sardis
specularis habet splendorem et pollitur. unde
in modum speculi imagines reddit
hec oriago ginis inclinatio
et dicitur in pro hec in obliquis
capit pe quasi dicitur viro accepto
sponsum non sunt proprie mulieris
modo conveniunt omnibus illis que
opera faciunt vilia. Calidus a um
idest subdolus compositus a calleo es per
duplex ll quod est vivere et calidum
fieri. Hoc perisoma atis pe pro
in rectis et tertia in obliquis dicitur
succinctorium femorale. unde fecerunt
sibi perisomata. id est bracas breves. Hic
tribulus li in cor est herba quedam spi-
nosa que tangentes tribulat. est
autem sentes mollior quam sit erba
et durior cum senescit. Huius due
sunt species una minor que crescit in
locis palestribus et in campis. alia
maior que crescit inter sepes. Ve-
stor eris in cor in presenti sed in futuro
le pro vescens. Hic Cherubin bis
pluralis expositum est. Hic et hec
versabilis et hoc le dicitur aptus adversa-
rium idest ad colendum quem dicunt vellet
Hic et hec agricola dicitur quilibet qui
colit agrum. De osserro eris nota
quod in preterito perfecto geminat et in presenti op-
tativi et in presenti infiniti duas sillabas
coniungit in unam et duplicatur. ita quod
quod est trissillabum in huiusmodi locis per
in dicitur optativo osserrem trissillabum
non osseverem in preterito imperfecto
tamen sic et in infinitivo dicitur osserre
non osserere. Hic adeps pis dicitur
pinguedo inhorum. Inter adeps
arvina fortis pinguedo que mixta
dicitur ad adeps medulla tantum. Con-
cado is in cor a con et cado idest simul
cadere. Profugus a um in cor dicitur
qui procul fugit. Manahel trisil-
labum est idest quod est deus meus. Ana
idest quod mi idest est a idest deus hel idest deus
Ada et billa autem quamvis proferuntur
magistri secundum modum latinum pretamen
in fabulum faciunt tamen in cor. Le-
vigo as in cor idest planare leve vel
planum facere. Inde levigatus a um idest pla-
natus a um et hec leviga dicitur instru-
mentum ad levigandum in cor. nota
pro plano levis pro lenitate lenis.
Hoc bitumen inis in penultima in rectis
est genus terre quod est glutinum di-
quo ligna licita nulla violentia
dissolvuntur. inde bituminatus a um
Animatus autem omnis genus dicitur quod
anima sensibili vegetatur in cor. et ut fre-
quenter invenitur in neutro genere. Limo
as idest ungo as. Sed hic accipitur pro
superinductione bituminis. Tristegum
gi dicitur locus triangulatus a tris quod
est tres et camera et est tristegum
in pars. licet Beda contrarium dicat cum
vi ferrum solum valabit tristega
duplex pt ut appareat tristega a
tris et tectum ti quasi tres tectum
hic cubitus ti in cor est quam pro bra-
chium. Item cubitus est mensura quedam
que usualiter constat ex pede et dimi-
dio. Cubitus vero geometricus constat
ex sex pedibus. sine nonne. Ibi hec
mensura fuit Geometria que
fecit archam. Non enim caperet
tanta tot illa similiter. Hic

Cubitus quo mensor secundum vir geom-
etriam Sirones sine nervo fertur
habere pedes Sed Cubitus quinus
quem tenet usus Ex uno constat
dimidio que pede Comando as i. fit
comedere Hec Cataracta te dicitur fe-
nestra celi i. imbres. dicitur etiam via sub-
terranea discursus vel meatus plu-
viarum vel torrentium. Et meatus
Nili quibus vinificatur per septem ho-
stia divisus Hic articulus li i. parvum
membrum vel quidam color rethoricus
et parvum articulare et minus denarius et
minima pars simboli ponitur autem hic
pro initio diei Desero et afforo in
cor quod est vapo pro Hic volucer hec
ris hoc cre in cor in prosa Hic et
hec reptilis et hoc le dicitur quod repit
i. trahit se sursum vel super
terram adducit dominus spiritum super
terram i. ventum Reus seque Nota
que ille dictiones que pa et que per
ne pari dicuntur et enclitice quia
inclinant accentum precedentis sillabe
super se et faciunt illam sillabam sonare
ut longam putabuntur quantocunque Cor-
rumpo re ultima pro i. resonanter
intulit i. intus tulit et ponit Ni-
chilominus quod est una dictio tunc cor-
rumpitur tamen cum nichilo et
minus ut ille offendit me nichi-
lominus substantiam ei Comando
autem est oo cum nichilo nomine
et minus adverbio subdividitur per se
accentibus et tunc adverbia sequen-
tia, cum dicitur ille multum comedit
nichilominus Nomina vero cum dicitur
hoc animal est magnum et id ni-
chilominus Et tunc potest intelligi si
modo in illa conclusione adverbia. Cum
adverbium nichilo nichilominus in
primo ipsum est contrario ad alia
Odero as vel oderor aris depo-
nens transitivum est et producit
mediam Maledico as pro
Semens tis dicitur semen frugum
vel tempus seminandi Dissipo as

i. dispergere diminuere destruere
dicitur a dis quod est de et sipo as quod
est communiter spargere et inde spar-
gere etiam gallice Item sipare
est mittere farina ad faciendum
pultes Dissipo in cor Obduco as
in pro ex ob et duco i. conducere opponere
dicitur obnebulare obumbrare Vege-
to as in cor i. vivifico sustento
vegetare etiam dicitur vigere quia vim
et valitudinem confere unde hec vi-
gor nat vegeto vego vivifico que sus-
tento quandam vim confero consolido
que Hec vrinda ovium plura et hec
pudenda orum et hec virilia lium
dicuntur genitalia hominis membra Dila-
to as in pro i. amplio vel multiplico Sin-
do dicitur in pro in obicis est versus que
Samaritem autem ultima que hec
est vox barbara Scerata in cor et
Sodoma et Adama sunt nomina
civitatum Hic later eris est argilla
cocta ad tegendas domos Ita in
similibus non sunt in usu Dor nomen est
civitatis Chadorim et in Josepho
non incipit ab h et in vermigum Obse-
cro as in cor in prosa i. rogare per sacra
Camelus li in pro alium est gibbosum
Duplex littera Abram vero bene usi sunt
propter illam i. bene tractaverunt propter
illam vel Abram vero bonus usus
est propter illam i. bene habuit propter illam
hec plaga e est regio mundi vel ve-
the unde vulnera sunt plage regio pla-
ga vathe propter plaga Nequeo nequis
i. non possum dicitur a non et queo quod est
possum in supino hi nequitum in cor
hoc iurgium gii est commune iurgium per
causa contentio a iurgo as quod est
rixari litigare et proprie in causis ag-
endis Opperis pro mens et cor in hi ex
hec Sodomita te per pro et sic alia
talia nomina propria vel gentilia ut
Neopolite Samaite Chambre non
vim est Gomorra nomen civitatis
per duo r Hic vnarchus li est sum-
mus in domo unitus hic et hi una

Et est famulus vel famula. Ver-
hic et hec vernula -e. et vernacu-
li et vernacula -e. Hoc subtegmi-
nis di filum qd subtegmine in te-
la tegit et texitur. Hic liber -eri
di filius ex legitimo matrimonio na-
tus et cor in in obliquis. Hic veterus vi
in cor i. vetus. Conspicio cis xi ctum qd
non est in usu sed magis in quo est
sursum inspicere et di a sursum et spi-
cio. Arcinus a um di atrius et arcinus
n quasi in ag i. term armorum. alt-
nsterij adverbium loci i. hinc inde vel ver-
gi pe cor. Cadaver eris e corpus mor-
tuum. Abigo is abegi abactum e ab-
age ... separare fugare et inde
hic et hec abigeus ei di fur anima-
lium et pecorum. Hic abigeatus tus
tui ille furtum. Abigo gis in cor in
pen sed in pret producit et in supino.
Accubo as bui bitum di mora. Hic
accubitus tus tui di mora. hoc vel po-
pulus ... solis ... ab et cubo qd non
est in usu et mutatur b in c. Excerni-
ces ... adversaria pe cor nisi for-
te ... dues. Hec Ca-
ligo inis in pe i. obscuritas. Hic Cli-
banus ni est furnus. Fumigo as
in cor i. fumigare sine fumum emit-
tere et derivatur a fumo. Eufraten
si habeat actum barbarorum pen ac-
uit ultimam sine habeat actum
per. Pario is peperi partum vel pa-
ritum i. partum emittere vel cum labo-
re acquirere. Capto vel Cathio vel labor exiguo
qd partum e tpe longo. Foveo in in-
patimo in passivo i. usum habe
in cor. Ismahel et similia nova
acuunt ultimam sed non declinatur
si vero variantur in obliquis producunt pe
Emptionis a um e ille qui emit
— servire. Vernix a um in cor
di varius ... non fiunt ab in
et vario a um qd est sum et mu-
tatur n in r et a in i. Ceruinundo
dis di acuum et cedo vel cendi in
pro in preterito qd est verberare et
mundare et in supino cesum ... simp
S et omnia composita ab eo per hanc
sillabam Ci et sic faciunt preteritum
in di et non in si. Hic et hec Alige-
nena e pe cor dicitur alium de ge-
nta ab alion qd est alienum et ge-
nesis qd est na vel generatio sic Ter-
rigena et indigena. Pariter i. simul
eodem congregandi. Parvillus vi
i. parvus. Offeram in cor i. portabo
Acceleo as i. festinare et ato pare
pe cor. Hoc Batum ... e genus mensure
Hec Simila le in cor est farina sub-
tilissima de qua laboratur panis sub-
tilissimus. Commiste est verbum impatibile
modi i. commixtionem sine asparsionem
facere. Subinernitas ... i. scivit certis
facit fortatio. Hic et hec Clamcus ...
in cor in obliquis di fortis in via pro-
necta a um di ... sublimatus an-
tus cumulatus vel Etas ... i. ...
cumulata et aucta a verbo procho est
qd prope vel ante vehere ... extollere
Desino is desini vel ij per sincopam i.
cessare. Pluraliter hec muliebria dicuntur
menstrua quibus desistentibus desinit
usus pariendi. Condictus a um sub
dictus et promissus a condicto cis qd
est simul dicere et spondere et pont
licet promissione pacta. Sodomorum
in pl non inveni nisi in gto et abo
in pl. Compulit in pe i. coegit et hoc
vel simat pello in preterito cum aliis
suis compositis ut impulit et expulit.
Oppido in cor i. valde adverbium intens
in et acuit ultimam ad differentiam huius
nominis oppidum di in abro qd e
castrum. Cubitum tu in supino
a cubo as in cor in. Hic Canus eo ubi-
tum penalesanus vado cubatum
Vallo as re i. circumdare circumsepire
Effringo gis egi i. frangere ab ex
et frango et mutatur a in e. Hic Ostio
huius foris foris avere ... hec
fores ... per hostio et cor nominato
in sing. Hic Gener eri e is qui
accipit filiam alienam. Congeans e
vagio. Expostulans pe cor i. [illegible]

Abias · i · alter tenuit ultima · Ablac-
tatus · i · ablactem(en)tatus · hic inter utrique
vox est de corco · Bersabee ultima
accentuatur · dano as · cui · in cor · i · prec(ari) · Post-
venimus a venio · dicitur qui succedit
primus in corp(ore) · p(e)t(it) hodie · i · nisi hoc
statuit · i · posuit sive ordinauit · h(ec)
aqua · e · hic · Colonus · ni · in pro
· i · habitator · Struit · i · instellauit a
sterno is · victima · e · dicitur sacrificium
hec Struces · es · est compositio agge-
ries collectio acervus lignorum · h(ec)
aries · tis · dicitur machina sive instrumentum
ad destruendos muros · Ensis · dicitur al
quo nunc gladius · onus · heres · versus ob
genus · i · miles · ab hereo · quod ea fit
se dubitare maneat modari et inuidi
et sic potest hic accipi · hic vepres is
dicitur greci rubi sive spinarum · Isidorus
dicit quod maiores hui omnem arborem
spinosam veprem dicebant · Hec
teremintina · e · est acacia et an por
proponere · Hoc funus eris · dicitur corpus
mortuum · Celnesco · e · ui · desidera-
tiui · i · cum desiderio quere rogare
observare et non habet nisi quinque in
prima persona in plurali in cor · hic Sic-
ius · ei · est genus ponderis huius
apud Ebreos ponderat unam unciam
et stateris medietas dragmarum
appendens duas · Appendo · is · in appe-
dens · i · suspendens libras ponderat
ro ad et pendo pendi pensum · p dicit
p(er) hoc antrum ui · e · spelunca
Hambre · e · nomen ciuitatis · a · alibi dicitur
Ebron · Profiscor ceris · i · ire sive am-
bulare · Negi Sicus aliquis in cor
in pro plurali · Detrimbo bis bui · e · come-
dere · Ex toto corde · sup(er) cubitum in-
cumbendo · Egredi in cor in inferentis
et sic Gradior eris cum tribus suis
est corr(ipit) hanc silabam gre quia e pro h(ic)
ydria · e · e vas aquarum ab ydor
quod est aqua · Cremum · i · recto nil est quo-
tio ad nichilum · Cerui · i · ergo nil o-
nichilum collactia · Ari · i · parum ad unum

eligendi · Cremum · i · cum aliquam in illo ·
grandi · Cremum · i · est ad unum assigna-
di · Cremum · i · nisi ad omnia ordinandi ·
et dicitur cum eis · ut quemcumque · i · in super ad
unum ordinandi · Scapula · e · scilicet grande
est humeri sive spatula · et corr(ipit)
in pectore a ui · i · pulsus a um in
sorbeo es ui vel psi aprime sorbitum
sorbitum in p(re)t(erito) · et a sorbeo fit preterito sor-
ptum quamuis usus non habeat · e · de nobis
aliquid molle deglutire et sic accipi(tur)
hic · Ulna · e · scilicet quod dicitur extensa manus
extensio et dicitur cubitus · Et ab est
in scriptura quedam · Brachia cubito
sup(er) dimissio dicitur ulna · Eadem pre-
cubitum · nos dicimus esse lacertum
Adverbio · ob · ceci · ectum · e · cadere in ter-
ra in his silabis nisi in preterito et supino
Hec Inaures · is · e · ornamentum aurium
Hec armilla · e · est ornamentum armorum
sive humerorum · Hoc pondo indeclinabile
eadem quod ponderis · Destino · is · scilicet sterno
· i · valde vel deorsum sternere · Item
desternere · e · sellas et sarcinas demouere
sive dissiglare et sic sumitur hic · Op-
tio · as · est p(ro) dexteram ducere · Imme-
rens · ens · in cor · Simeo · quod habet · i · intra
a · ui · p(er) p(ri)mam descendens · Est iniure
incepere · inuenire · inchoare · factum
finare · et fit in hinc sensibus · Scrutari
Scrutator aris · e · are · scrutari mune sic-
grare · interrogare · Scrutor aris · e · inchoa-
tiuum · huius verbi · scio · ui · Scrutator in
cor · Situs · a · um · i · positus · a · Sinor
eris · Ex regione · i · ex opposito · due
sunt partes · e · p(re)p(ositi)o · i · ab hac regione
Hoc oppidum · di · dicitur locus muniendus
magnitudine · e · menibus · differt satis a
urbe et Castello · Collido dis · i · sil
lede vel quassare et sic accipitur hic · et p(er)
in · Hispida · a · um · dicitur asper · scilicet sus
pilosus · hirsutus · et corr(ipit) in · Prodina
in cor · i · statim adverbium temporis · Adulta
a · um · i · creta · e · qui iam creverit
sic accipitur hic · Sinara · a · um · dicitur
circumspecta · cauta · sciens considera-
tiua · cordata · solers · peritus · et sic

accipitur hec Rusfus a um di
rubens prodeunt in cor et sic ob-
fina q sum ant hanc sillabam
e qn est media hec Rens tis
est quodam legumine hoc Edulium
lii di ab edo un hic et hec Edulis
et hoc e in p i abilis ad edendum
perimpedo tis di despicere parum
reputare hec Cerimonie arum
sine hec cerimonia onum i publi-
ca sac testimonia alias castimonia
religiose leges divine vel consti-
ta sacrificiorum Certersitas a um
i vocata ab certisior arum i voco ac
pe p perspicuus a um i clarus et
manifestus Impono is i decipere
et construitur cum dativo unde impostor
i deceptor et impostura i deceptio
Sero is sem satum est seminare
Completata a um i dilatata et
pro hanc silabam plene qn e penultima
Obstruo is i claudo compleo obturo
Porrecta a um i amplificata sine
angustata pharetra re in cor est
repositorium sagittarum Pilosa
a um i plenus pilis in p prolongat
cooperuit fragrantia e di redolen-
cia sine spiracio odoris vero fla-
fat ardorem s fra designat odorem
Expansus et in cor cum est i sillabum
i tumide sine pando fieri Gingro
is ante gingiva di ab in ad e valde
et rugeo ei mutatur r in g is est silba
pro in i intus vel valde rugire ad modum
leonis clamare li acti p mag emulato
Costitutus a um di inte de stacio
trata stupefactus expavit stetit cum
timore vel casu a Consultor aris
qd hz illas significaciones hic et
hec Comes est incitus s u in ob-
liquis ad dram Comiugo
gis di de viro et uxore sub uno iugo
positis et sp cort in in obliquis Iunctus
a um ab iunctor eris i associatus
hic Titulus li di inscriptio vel
signum laudis et honoris s laus

p signo acti hic Cacumbo as
di quasi iuxta cubare p dormire
et cor in in c sillabis tamen in se-
quam in primo Cadmonco as obli-
gat cort in in c sillabis nisi in preteri-
to et supino Lippus a um i qui habet
oculos lacrimantes a pus a putredine
oculorum unde hec lippitudo inis
e passio unida Poctarius in p est
ante angulos olim erat tunc
in patria a um i usus in parabolis
i alt pe p malco as di p plo
vali et p pari et cort in in c sillabis
tamen in se et in primo Edo dis dedi
datum multa sic vero Edo quono pa-
ro foro manifesto Cum dape
vestor edo dum sinonima loquor
edo hec Mandragora e est erba
que cuius poma sunt pilosa odorifera
et insipida hanc putant quidam
valere ad steriles secundandas et
in origine est genus pomi et cort
pe un Acodolus mandragore ste-
rili sunt agricole siccanti precipo
pe di quasi palus vel an rape
hic Coccum qui tedit filia alteri
in cor in obit abeo is sui aspiracion
est ab aliquo ire hoc vellus eris
di lana Rufulus a um di rufus
a rubens hoc placitum ti in cor
di placacio vel condictum Vernicolor
oris ol gl di qd est unius coloris
et cort pe in genitivo singularibus et
p hanc silabam lo in obliquis hec
Populus li e arbor que in cor unde po-
pulea a um pe cor unde Populus est
arbor populus collectio plebis Amyg-
dalina a um di qd est de amyg-
dalo pe p hec platanus ni in cor
est que arbor huius folia lata tene-
rima et follia foliis vitum similia
Veratrum a um pe cor di reddens
admissum e pe p di qn cavalia et
ante minora admittunt i recipiunt ad
coitum ut generent Iubilatus a um di
valde glossus ab in qd e valde et
clarus a um i glosus sine non e in usu
arleo as iubilans in cor Iudmistica

Adverbium temporis est a nunc et dicis
et tertius quasi nunc dicis tertius. Ter-
tinemo is, i. tingo is a terra et vero
et est idem quod decipio et cum simul h'
et sunt pre in presenti imperativi et pro
in preterito hanc sillabam corripit. Clam me
i. me sciente me. Clam proposicio est.
Abigeret pre pro, i. expelleret a me fieret
a me amoveret, ab abs et ago agis
in abigo producitur. Absto in esto stare unde
esto, i. pone. Abramitum id est deus in sol-
latria eque sine ... et ...
lecti. Annuit ... omnibus gentibus dici-
tur qui inflatur superbia vel indignacione. An-
nulus ... mos brevis septima ...
agesta a tunica ... animalis ... in
cor ... vultu i. mactatum ...
tus a ... i. secunda a ... plenus
fere ... i. tempestive. Obstu-
pes ... in cor in ... sillabis est
stupidum et cum insensibilem fieri
pre admiratione ... Assensor ...
i. consensor ... assensus a um
in assensi sunt i. assensum sive con-
sensum prebuerunt. Depplorans
pe cor i. ... persona i. destruo et
regere ... hoc stuprum id est
violatio virginis. hoc scortum id
est meretrix. Infodio is, i. subterra ab-
scondere in cor in presenti, sed in preterito
... hec terebintus
id est arbor ... cum vesina similiter
... Terebintus et est ... alius
vesinis. Libo as est sacrificium facere
et maxime de liquidis. hoc liba-
men inis id est illud sacrificium. hec Ef-
frata ... in cor nomen est civitatis.
hec obstetrix cis in cor in ...
singularibus id est mulier assistens par-
turienti que recipit puerum. ...
et Oolibama ... et accent
ultima. Polimitus a um pre pro
est vestis diversis coloribus et
guttis a polis quod est pluralitas et
mitos quod est gutta. ... Est ...
crede mitos filum sed fabula mi-
tos. Sed tamen contra ...
... et calamitas ... mitos gutta

sed hinc vestis polimita. Antologia
est fabulosa. ... Calamita est
rana que moratur in ...
... guttas est vel quedam lapis di-
... in ... singula
... est ... hec fames ...
est ...
... sine ... sine
... Item scintilla ...
... fames dicitur.
Presto, i. in presenti loco vel ...
... est ... quasi
pre, i. ante sto. hic et hec talaris ...
... pro est vestis usque talos pro-
tingens. hec vesina est in ...
gentis ... sine ...
a vesin quod est ... vel ...
hanc sillabam ... poeta licencia
... quod est desponsa-
ta ... hec stacte ... sta-
tes et stacten ... est gutta
mirre arboris et est idem quod mirra.
Comparco cis ... sillabis in pre
et sic parco cis ...
Sed paro as ... facit ...
Fruticat ... hoc frutex ...
in cor in ... nomen ... Odol- 38
lamitem ... et similia eodem
... hoc Teri-
strum tri est velamen quo uteba-
tur palestine mulieres ... est re-
... quod nos palliolum ...
vel vestis tenuis a ... quod
est estas ... vestis estivalis. hec
Concubina ... quasi simul cu-
bans. hec arrabo onis id est pignus
ab arrabon quod est pignus grece et
pro ... et ... in obliquis
... arrabo ...
...
arrabone ... hoc ...
... est pannus rubeus. hec mace-
ria ... est paries lapideus
longus sine tecto quo clauditur
vinea. Item est membrana ...
... puer in utero que in partu
... et ... puer. Credita dona
erant ... i. commissa. Mens ... 39

icet dictum in aliquod proicere. Pu-
icere oculos .i. libidinose dicitur. Hic
arbiter dr et (...) sine consilio
venelator. Hec lagena e dim.
vestis laceata. Hospitatus est .i.
inquisiuit. Hic et hec permerna
e dr vini dispensator vel pincerna-
tor, et alio nomine pincerna. Hic
pistor oris dr ille qui panem facit
inde Pistorius a um dr ad pistorem
ptinens. Hec pagina ginis est pagi-
nes linea vel originis extensio
flagellum vitis extensa super
terram alias vitis extensa super
terram. vnde vitis pago habet inde
futura pago. Hec Gemma e dr
lapis preciosus dr gemma quasi gem-
ma que ad instar gummi perlucet
et pone hic p... folliculus ex gem-
ma pendens. [illegible] .i. in carcerem
Natalicius a um dr ad natalem
diem ptinens. Hic Coniector oris
pone hic p... et dr a coniec-
tura quod est simul iacere estimare
opinare et quibusdam coniecturis ppe-
dere et cogitare. Confectus a um
.i. consumptus. Hec macies ei
est macitudo. Hic Calamus mi
dr calamus spice qui ...
nascitur et dicitur ipse folliculus unde
spica exit, et quasi spica. Hec
virdo inis ... in vetere est ...
... pruinis. Emergere
est ascendere vel exire. Hic coniec-
tor oris dr interpres. Hec presagi-
um est diuinacio futurorum vel ani-
mi. Obesus a um dr hominibus ro-
tundus pinguedine. Alii et dr
pinguis ... corpulentus. Compo-
nere ... violenter. Hec
hec virectum ... dr viridis
sine viditate plenus. Squaleo
es ... est sordidum esse vel fieri
squalidum vel asperum et inde
dr Squalor oris ... Squa-
lor est dr corpus splendere et pre-
gresse. Dedere .i. dedarunt. Con-
datum .i. ... Conditur

verbo ... ... animum
Byssinus a um .i. de bysso et lino
candidissimo in corpore. Hec Torques
is est ornamentum colli. Egipci-
acus a um ... vel ... .i. ve-
... Machinor aris dr hic cogitare
malum vel astute insidiari. Ex
quibus due partes sunt .i. ex quibus
obstruperit .i. ... Ma-
chinor aris est cum difficultate conari
machinari ... fabricare excogi-
tare disponere ingeniose vel cum di-
ficultate aliquid facere arte cunctis
Dementes in cor in prosa legendo dicitur
di a re et cado ... in ... sillaba
tam in se ... in ... .i. item cade
... Pamsellum .i. modicum
vel aliquantulum a paulo a um
.i. paruulus adiectum Scorax eus
in ... est species resine odoris ...
dr ... ... Sco-
... in cor in pn ... pancta
in pre dr a com et cado ... mutata
in ... Et conuiesum ... mutata
in o et addita ... est comesso .i. ma-
ducare ... conuiesum .i. ...
ri essent. Pabulum est ...
Augurior aris vel augurio as
.i. diuinare et maxime in garritu
auium Augurior et inuenit depo-
nens ... ... Nota quod dicit
quod ... augurior esse, et ...
... in ... ...
... et ... si aliquid ...
... angurat ... Hoc flagi-
cium cii dr dedecus et ... et in-
sidiarum ... agit ...
... In flagiciosus a um
.i. libidinosus ...
... a um .i. ...
sine culpa. Obtendo dis di tum
vel tensum est obducere opponere
... obtenere obuelare obumbrare
Suggero ris .i. submitte ...
... ...
... .i. ... Proferri
.i. dari vel ... indu... ...
.i. ... de ... ...

famces dr quia valde comprimit
i granat. Cerarium, rii, est locus
ubi reservatur cera. Certimax,
ab omnibus contra qui non sunt in corde
apposito. Hec cerena, e, genus leonis.
Hic cerastes, tis, et hec cerast-
e, est serpens habens cornua in capi-
te sicut cornua arietis; totum
corpus tegit arenis nisi ca[pi]te
qua aves vel animalia capit
sedentia super se. Hic coluber
est serpens qui colens umbra[m].
Condita, i. sepulta, sive posita.
Condire est sapore et dulcedine
et per similitudinem mortuorum corpora
condiuntur quando aromatibus unguntur.
Patrus, truus, trui, dr natiuitas. Ge-
ta est, i. posita est. Hic comitat-
tus, tui, est societas in via pe-
regrinorum, i. in partibus eiusdem temporis
vel loci. Exhorrere, i. timere. Corbis,
bis, in tertia i. parvus locus bursa et
feretrum. Sequitur exordium de h [rubric]

H

et sunt nomina sibi
cum ipsis etc. Hic bro-
dus, di, in tertia dicitur ab
... et odos quod est via
unum ... Ebraice autem helles-
moth; latine vero ... appellatur
nam helle, i. hec ... i. no-
mina, unde hellesmoth in greco
sonat hec nomina. Ingerere, dr mi-
nime instare et inherere in
malo. Obstetrices, dr nascen-
tem puerum suscipere ac leni-
ter curare. Hic et hec elegans, tis,
in prima dicitur valens, excellens, po-
tens, utilis, pulcer, bonus. Hec
fiscina, e, in tertia dicitur vas in quo
exprimuntur caseus ... est
fiscella, e, et fiscinula, e. Hic
... est ... qui est planus
... modo unde fiscella ... ca-
pit ... de ...
qua ... Carceri
... locus ubi ... carcer
... acute et dure ...
... Hic ... in tertia in

in obliquis. Hic alveus ... in tertia
dr lectus vel locus fluminis. Hic
crepido, nis, in tertia in extrema dr fi-
nita ripariorum et ponitur pro extrema
item pro summitate et extremitate altarum
et dr aliquando ... pro ... orarum.
Papirio ... dr locus ubi crescit
papirus. Hic papirus, ri, in prima dr quod
... Plurali ... ante ...
et ... et ... ...
superioris ... Hic ...
... est lignum spinosum cuius fructus
... vult. Hec arbor ...
dr mora. Edulco, as, in prima ...
... edulco, as, per ... fit dulcem.
Approprio, as, i. appropinquo. Chaunus
dr ... Clemens in tertia i. fa-
miliaris. Obsequium ... dr ...
sine ... admiracione faciens. Ora-
torium, rii, dr locus ad quem ...
vel ... in ... Hic impor-
tor ... importuna ... pe-
titor vel dr ... aliena ...
... eiusdem loci. Ergastulum,
li, dr carcer. Hic et hec patruelis,
... pro dr filius vel filia patrui.
Hic et hec ... fit ... ho-
mo ... i. ... i.
loquens. Hic maleficus ... dr male-
factor et ... Ebullio, lis, pro
... Hec ... Abigarius, i. amoneas,
... Hic agger, ris,
in tertia dr ... acervus sive
... Hic cinifes, ... est
musca minutissima aculeis per-
molesta per quam Egiptum ...
... Lingua. Turgeo, es,
... dr quod in tumore sive infla-
tione ... turgeo ... sum
Desino ... i. cesso. ... est
terra ... vel ... aliquid
rei ... evolutum.
Concordo ... in p ... ...
Concerto ... separare ... ...
... Denoto ... in tertia in
trissillabis venti ... i. ...
... i. ... Desq

a vm i scripsit et q palpi...
Aspectio is tum di innuunare ad
modum mutorum. Balbe loq
et no audere z trissatur hic
ad cancelli. hic postis is di q
per hostium stans ubi scilicet fir-
matur hostium inferius. hoc super-
liminare di superior limen quod
contignatio ps super hostium a super
et liminare. Agricultus di agri
cultura. Azimus a um di pa-
nis no fermentatus. hec lactuca
ce in p est herba. Amomum
ti di amomeo et illud p quod
amonet et ad medicinam ordinat
hic et hec Indigena e pe cor
di inde genitus. hic isopus pi
in cor est herba. Legittimus a
um di qd in legem datum est
ad servandum. Colonia di lo-
cato bite i vete. Vestis in p
in fine. Ged vestor oris in cor
i comedo. Madeo es re ab ob
et cedo qd e frire vel made
Readmus is in cor in fine et p
in stelto. Castimetor aris pro-
ut hac sillabam me i castra
sine tentoria pone et sic esse
due ptes scilicet casti et metor. us
in eod sefir. Magdalum li est
nomen civitatis. Precio is inci certum
i an ados come. Exquisito as i cu
silencio innuunare. Chirumrior
in cor. ... est de pannis aliqui
ventris. Conturnis ras e avis
vga q noctuphis vot. orrigina
Ancas ... hec patitur
morbum caducum sicut homo. Pi-
lum li vel pilus li di instrumentum
quo terit aliquid in pila vel mor-
tario. Tundo dis tudi e parte
obeare tunde confringere cede-
re. Tursus a um ini illas sino-
nes. Gomor quod hozey ossium vocat
est decem ps ephi vel ... ...
est mensura quorum sextariorum
alibi di q e mensura tum mo-
diorum. Grateo tes tui di seruie

emanare erumpere ebulire. Co-
riandrum ri est herba. Dilatari
est extendi et ampliari. Lassari
p duo s est fatigari. Holo-
caustum ti di sacrificium ab
olon qd est totum et gamma
ans qd est incendium quasi to-
tum incensum. Tribunus ni in p di
qui est super mille viros. Mille
tribunus habet habet grece
chiliarcha vocatur. Centurio di
qui est super centum. Decanus
ni di qui est super decem
Pernula li est perna p sa li-
guam no licet plateam pro familias
hec buccina e est species tube a
bucca et cano. Clango gis q-
dam bilt ipse tubarum. Corusco
as ipsa est splendere. perstr-
epo pis per pitum i ishrale
et coit in mysillabis. Prolixus
i longus. hic et hec sculpti-
lis et hoc le di qd sculptum
sine celatur. zelo. hic zelo-
tes tis p m ... anxius ... dia-
men et sine culpa ope-
rhor aris i adulteror aris. Pa-
cifica erant sacrificia q fiebat
pparare dns i sacerdotibus
Subula e est instrumentum su-
endi sotulares. Despondeo es
di est desponsare prudenciam
i p studium et deliberacionem
Abortivum fecerit i filium mor-
tuum. hic abortivus a u. Cor-
rupta te pe roz di ...
qd corum pertinet. ab Heri dic
ptes sunt i ab hesterna die
Expleto as est pinnire pena
Depascor eris pastus sum
i pascendo corrodere et va-
stare. ad deos i ad sacerdo-
tes preciosi deo soli. Ad-
versor aris i detestat odire
et ... et regit accusativum. Co-
rusco as in p et sic omnia co-
nata. Arabo ous e vinus
qui nasci de pinnis carnibus

equorum | Redigar i. conuitari
a vbo redigo gis egi qd dr are
et ago | Non imbis i. non sinabis
cum eis federis | hic Crater eris
in p. et hec Cratera re est qdam
vas vinarium | hic zaphirus
ri in pro est lapis preciosus si:
milis sereno celo qui percussus
radiis solis ardente emittit
fulgorem | Inde zaphirinus a
um dr ad zaphirum ptinens
| Vltroneus a um i. spontaneus
a um | Nota q iacinctus e aerei
coloris purpura sanguinei co:
loris | Cocci flamei | Bissus
nivei | hic iacinctus ti e lapis
huius ceruleum colorem | Item
hec iacinctus est herba huius
purpureum florem | Item iacinctus
est nomen pueri | vn Iacinctinus
a um a flore vel lapide qui
est coloris purpurei vel cen:
lei vel aerei | vs flos e iacinctus
lapis est iacinctus ho qz | Cum
sit vterqz bonus melior tn e
vir vtriqz | hic Coccus ci e tinct:
ura medium tenens inter ruben
et croceum | Dr aut coccus in mas
p pano rubeo qui dr sic tic:
tus ut magis colore | hec ru:
brica ce in p est quedam color
rubeus | Inde rubrico as in p
est ruben facere | In rubricata
a tum pelles arietine i. cern:
37 lei ul aerei coloris | Bethim
est non montis regionis et ar:
boris que arbor est similis
spine albe in folliis et est li:
gnum leuissimum et inputribile
et incremale | Cornu as p
dux n e comiste ordinae pa:
rae et compone pend h' | hoc
Animiana atis pe p in rebus
singularibus in certis aut conc:
pta e apposiae ex pluribus | Sicut
Ephod et rationale erant vestes
sacerdotales | Sanctuarium rij dr
tabernaculum | hec Semis sis

dr dimidium et quicqz numerus inde le
secundum quosdam est pondus sex vn:
ciarum | hic vectis is dr quo aliqd
vehitur et portatur et e vectes
erant sudes in circulis posite ad
portandum archam | Testificio pt
intelligi lex ul maxime deuthonomium
propiciatorium dicebatur thabula posita
| Supra archam et dicebatur oraculum
ex inde responsa dabat deus | hic
et h productilis et hoc le dr quod
concisum malleorum est produc:
tum | Compingo gis pegi e conpgo
coniunctare separare | hic et hec
mirasilis et hoc le dr intpellata
celatura ul sculptura ex plano
planum i. inter celaturas ex va si
unde | Subucheda a um i. por:
tanda a um | Acetabulum li e vas
in quo acetum offerebatur | Sz pprie
e est vas quo acceptabant li:
quida que erant offerenda et q
non et cor pe iste et thurribulum
et phiala | hoc libamen inis
dr oblao de liquidis | Ductile in
cor id e qd productile | hoc hasti:
le is in p p stipite candelabri
| hic Calamus mi in cor p rama
| hec Sperula e dr p rama rotun:
ditas si dimidium circuli sic solet
fieri in cathedris et in aceris
| Talentum ti est triplex i. magnum
l. libr | medium hoc duarum librarum
Summum e viginti | Plumangius a
um dr opus acu sutum | hec an:
sa e dr auris p qua vas tollitur
et cortina e quecti. | Inde hec
ansula e in cor i p rama ansa.
| Sagum gi dr pannus asper de:
pilis capriarum | Cilicinus a v
pe p tase dr qd suppositum thable
ul columne | Porgo gis si sum e
tendere sive declinare | hec co:
pago ginis et hec copages gis
in p verbis e coniunctio | Compacta:
tus ta tum i. iunctus a v | hec
lamina e in cor est frustum lati
auri vel argenti | hec lebes etis

in p dr olla erea. hec forte:
ps pps in cor est instrumentu
fabrile quo tenetur ferrum
ad fabricandum vel vas ad
ignem meliorandum. hec fu:
scina e in cor et fuscinula e
est instrumentu quo vtuntur pi:
scatores ad pisces carpendos.
et coci ad carnes de caldario
extrahendas. Fornaxus a um
in cor. arula e in Ebreorum
sultus in medio altaris posita
ad que locum altitudo altaris
pertingebat. Celatura e i sculp:
tura. Oppando i frugatendo
inde oppassus vel porrum opp:
assus a um. Frigor eris dimi:
nutiu. hec cadaris is in cor est
nit. hec balthens ei est cin:
gulum latum et qui vetha slatu.
hic Gemarius vir e ie q opa
d gemmis. et Gemarius a um
di qd ad gemas ptinet. hic
vncinus in est instrumentu ad
trahendum vel tenendu in pro
hic Sardius dij est gema
coloris rubei ad modu terre
rubee in cuius pricia. Onix
qui hz multas ppetates noi:
nat vel noce pt. Topazius ij
mas genus vel topazion
est gema ex puenti gne di
cit colore resplendans. Est n
amplissima et maxima deq ip
sita statua quatuor cubitorum
duos colores hz quanl et et:
heria claritate lucens. maxie
qn tangi a radio solis omn
aliarum gemarum superat cla:
ritatem. Que si plus obsrnas
et no sine ne relinquos clarior e.
vale dr g limatica passionem.
fluxum sanguinis restringit. et
emorroidas paritibus stringit.
ferventes vndas qpescit e ebu:
lire eas no pmittit. ira sedat
et tristiciam. et vn q noxios mo:
tus et cont frenesim. ac con
mortem subitaneam. formaz
habet specularem. hic Gema:
ragdus di gemarum omnium vi:
rentium obtinet principatum. nec
enim nitor aque in sole obser:
vatur. vel obumbratam sculpetura
oculis. nulla gema gratior ocu
lis corpus si extensum fuit
sine politum ad modum spe:
culi ymagines reddit. ex se gnat
radium quo tingit aere circum
fusum. collo appensus curat mor:
bum caducum. visum confirmat et co:
fortat. lasanios motus compescit.
reddit memoriam valet contra illu:
siones et fantasmata demonum.
hic Carbunculus li lapis e pre:
ciosissimus. quia quasi carbo ignitus
eius fulgur nec nocte vincitur.
luceat enim in tenebris ut ad
oculos flammas vibret. hic zaphi:
rus ri est gema cerulea sereno
celo similata in colore pro sui ex:
cellentia gema valde dotin
nam corpus vegetat integra
mebra conservat. stellam hz re:
lucentem per cuius refulgentiam
eius virtus indicatur. virtutem habet
recocitationis coloris mali:
pressiua. fluxus sanguinis
restrictiua. timoris et inflatione
sedatiua. vim hz venenis contra
venenositatis atracte expulsiua.
vim etiam hz visus confortatiua
et vlcerum curatiua. hec gema
est amatrix castitatis. vn qui
portat eam caste viuit ne eius
virtus per mundiciam impediatur. ani:
mis concordiam tollit inuidiam. ex:
pellit timorem. fat audaciam
et victoriam. animum confirmat in bonis
et mitem fat et humilem atque be:
nignum. pro vitro zaphirum
per iaspide pone zaphirum.
Iaspis dis in cor est lapis vi:
ridis smaragdo similis sed grossio:
ris est coloris. et multos et hz
alios colores intinctos. cuius
virtus est reprimens febres. et ydro:
pisim in hijs qui gestat ipm.

uinat parturientem. fugat fan-
tasmata et multa pericula facit ho-
minem tutum interiorem refrigerat
ardorem. compescit fluxuositatem vel
fluxum sanguinis et sudorem.
Reprimit colores. acuit visum et con-
fortat. maleficiis et incantationibus
resistat. conservatur in argento
et in auro [illegible] hec [illegible]
quorum hic duas species vermiculas et colo-
res. Hic ligurius vero est lapis
electri dictus secundum ysidorum lin-
ce bestie ex cuius urina nasci-
tur. gemma virtus eius est paleas
attrahere. vel quod dolorem stomachi
constringit fluxum ventris. disso-
lutis [illegible] colorem restituit.
Hic acathes ut est gemma ma-
gna lucens albas venas. Est et
quidam creticus cum venis cer-
uleis. Est et indicus varius
cum guttis sanguineis. Cre-
ticus vitat pericula. gemmam facit et
placentem et persuasorem et facun-
dum et vires confert. Indicus visum
fovet et sitim compescit et contra venenum
valet et accensio eius odorifera est.
Hic ametistus et est lapis indicus qui
inter gemmas purpureas obtinet principa-
tum ut dicit ysidorus. Est autem ame-
tistus color purpureus permixtus sic vio-
laceus et leniter fundens quasi fla-
mmulas. alterum eius genus descendit
ad iacinctum. non ex toto igneum sed
vini colorem habet. Dicit et qui purpureus
nobilior et utilior est quam ambo cum quinque
sint eius species. Nam virtus eius est quod ebri-
etatem et facit vigilem et malas
repellit cogitaciones et bonum confert
intellectum. et est mollis ad sculpen-
dum. Hic Crisolitus hic est
lapis ethiopicus ut aurum lucens
et igneas scintillas mittit in colore
est similis. de [illegible] ad [illegible]
in auro portatur in sinistro latere
portata de terre demones et fu-
gare. iuvat contra timores nocturnos
et malencoliam minuit et repellit
et confortat intellectum ut dicit d[illegible]

Crisolitus qui specie est quam vocant Criso-
lampsites cuius color de die aureus est,
de nocte vero igneus et alio specie:
solitus dicitur excellentia coloris aurei cum
aspectu de mane pulcher est. deinde
ebetatur eius color et est ignis capa-
cissimus quia si in medio ignem fuit oculus
inflamatur ut dicit ysidorus de gemmis
Hic Berillus hic lapis est
indicus et in viriditate smaragdo
similis sed cum pallore pollet quia ab
indis in sex angularem formam dis-
ponitur ut coloris ebetudo repercussu
angulorum crescit. alia pollitur ro-
tundum fulgorem. inter berillos qui magis
pallet melior est. virtus eius est quod pigri-
tia [illegible] et lateris [illegible] in potum
et infert ingenium bonum ad habet et
valet contra [illegible] et contra suspiria
et eructaciones humidorum oculos
sanat. manu gestatus [illegible]
solum [illegible] honorem mag-
nat, et amore diligit coniugalem
Hic et hec margo gemma est
candida maris vel ut [illegible]
Hec vitta te est infula qua sacer-
dotes capud ligant. vel vitta est qua
crines [illegible] flueres ligan-
tur capilli. Item vitta est corona que
[illegible] pectora ad instar vitis ligatur
Hic et hec [illegible] et hic [illegible] di-
cunt [illegible] tegit. Hec thiara est
corona sine [illegible] in [illegible]
Tempat [illegible] velare
[illegible] Mala punica sunt po-
ma granata punica a [illegible] in cor
dicta a punica. Hoc [illegible]
[illegible] et hic [illegible] dicit
bractee. Hec Crustula est in cor 29
est genus panis absque fructo
in similitudine crustule indurate
oleo conspersum. Hic ligamen in
[illegible] est panis latus et tenuis
et non conspersus sed lita oleo [illegible]
[illegible] est [illegible] ad [illegible]
ad [illegible] basin in inferiori parte
[illegible] combusta. Hoc
Consistorium [illegible] sine pena. Con-
sul a [illegible] dicitur [illegible]

pli hec vitalia lium dicunt intestina ¶ hic armus mi i humerus
¶ hec torta et potella est genus
panis qui alibi dicitur Laclinda
¶ vestibulum est locus ante fores qui dicitur
porticus vel atrium ¶ Expio as est
purgare piare expiare purgare mundare purificare ¶ vnde hec expiacio et hoc
expiamen inis ¶ hec ciminum est genus
insitive quod dicitur seclaine ¶ hec Ampomiama atis pe, quod in Iericho erat quod
quasi posita est diversis speciebus ¶ Virga
vi dicitur continua ¶ fragro as est idolere
¶ hoc libanum et est sacrificium de
liquidis ¶ Recensitus a um pe pro
i. mundatus si venat a recenseo sis
sui, dicitur canon videlicet ¶ Si autem venat a
recenseo is pe cingaldus fuit corde
pe in eodem sensu ¶ hoc labrum bri
pro predicta mag erea ad lavandum ¶ hoc cinamomum arboris
arbores aromatice cinamomum ¶ Cortex cortis ad modum canne est rotundus ¶ hic calamus mi in corpore est
arbor aromatica ad similitudinem calami vsualis secundum similitudinem quasi
cassiam vel cinamomum inmanimoma
remordente ¶ hec cassia e est
arbor aromatica robusti corporis et purpureis foliis et colorum
amomum sed potencia inferioris ¶ Quidam Cinnamomo similat
cassiam et nardi leviter ans... stactis
¶ Stacte es est gutta arboris mirre scilicet genus succi rasine et
est idem quod mirra ¶ Balbanum
et hec galbanus in corpore est lagrima
quedam erbe simul ferule
genera habet ut dicunt fabe quod glutinum tussi medetur de alto cadentium coquassationibus subvenit
alee inmixto vino serpentes non admittit oleo splendido mixtum
et a serpentibus quiescunt eadem
graviter nervum et dolorem dentium
tollit ad serpentes importunum
elicitum ¶ hoc epulum sindet
regina ¶ Balbania sudet ¶ Hon

vngentarius est ille qui facit
vngenta ¶ Continuus us est term
rus in monticulo ¶ hoc aroma atis
est species odorifera pe cor in tenui
syllabis ¶ fabor a um dicitur quod 31
ad fabrum pertinet inde fabre adverbium qualitatis ¶ hec basis ad supportandum
columne sive vasis ¶ hic et hec
conflatilis et hoc le i ad fusilia
a um quod per liquefactionem in igne ad
aliquam formam quondam ¶ Callide per
dixi l i sagaciter et astute ¶ Tedio
is re pe primum est ego ure ¶ Cinguo
due partes sunt i aliquos lo attactum
cadit super hanc sillabam mo ¶ Numero
i potuerit ¶ Mora e fem genus dicitur culpa
¶ hec culcitra tre tui pe penultima producitur vestis
solemnia vestium ¶ Precande in pe ¶ hec
hustar includit in se ad comparacionem
pe fit positum ut instar pondus i ad
similitudinem promissam ¶ hic ... is
e ... ¶ Equa si est ra pars
storum aliquorum in corde ¶ Si sunt due
partes duorum habet attenta ¶ Iniibo in
cor i sinabos ¶ Zelotes tem pro
est qui magnum habet amorem
ad vxorem vel sponsam ¶ Emulatur
inslatur imitatur ¶ Simulacrum cri pe cor est idolum ¶ Ieiunus i non fermentatus ¶ Recenns a
um a rere dicitur ¶ Condiunt i ... ¶ Comedit in pro in preterito
¶ Eligi in cor in prosa i si ... ¶ Catharma e est ceta sive sorditas 37
¶ hoc dextrale lis est ornamentum
dextre quod fert vir et mulieres
inde dextrocherium dicitur ¶ Sinceravit i planeravit ¶ hec vinicula
li pe penultima longa pe toto corpore nam
corum correptum et vinculis ponitur
pe eodem ¶ Dedicavit i consecravit
¶ Abietarius est qui operatur de abiete
¶ Polimitarius dicitur qui operatur de
polimito i vario opere et guttato
¶ Exodos xios proprie dicitur ordinale vel
composicio ¶ Ansa e est auricula quam
ut supra ponit ¶ Necto is vi nel
xui est ligare vel iungere inserere

in nodare. Compage in pro
i. iunctura. Plaga pone h' ex ig-
ni. Hic Aretes tis pos ligno
ad modum sedis qui ponebatur
inter annulos thabulam ut simul
firmaret. Gemis pos hic pedim-
dio. Acceptabulo i. vasa ad
probandum que offerunt si sunt
digna. Calami in candelabro erant
prope nodos sine geminate ad
modum calami qui est i. canna
Sperula est quedam sphera rotunda et vo-
lubilis. Equinus a um i. equale. Em-
xxvii unctorium ii est instrumentum quo terguntur
lampades et lucerne. Pigmen-
tarius a um de ad pigmentum pertinens
Sed hic pigmentarius dicitur qui facit et ven-
dit pigmenta. Hoc pigmentum dicitur
confectio ex diversis speciebus suavis
odoris facta. De speculis mulierum
xxviii in lavatorii sunt specula
eorum posita ut viderent sacerdo-
tes maculas in vestibus vel in fa-
cie et ut illas amoverent ad sacri-
ficium intrantes. Excubo as in tor-
re in custodia vigilare seque i. sepe
Texo i. opprimere opperire compone-
telam facere. In Cerimoniis i. in
xxix observantiis laudando. Bractea ee
est ferrum cum extensum vel
aliud metalli. Extemale i. fab-
ricare. Hic palmus mi est sexta
pars cubiti et in suo palme prono
i. fimel cete. Paria i. ligatura
ne sigant. Hic gemadus vii
dicitur q(uod) opera de gemmis. Hoc Bezi-
acum dicitur tela quod ponebat
inter altare conclamit. Adolet i. ge-
nerat. Adoleo es eui vel levi lectum
in sorum essiliens. Applico as in tor-
i. paravi ad offerendum cadaver facie
fatiendum. Cora i. simili. Adolent
i. cremat. Consitare i. offendere. Vii
Breve sta sol vadit immaginem
tat fulgurum quam choruscat. Hec
Turma est societas sine mul-
titudo. Sequitur Leviticus
capitulum primum eiusdem

Vocavit est dominus ad
moysen. Liber iste
dicitur ebraice vagetra
Greece levitinus latine
sanctificatorius sine offertorius
Artus tus tui est nervus. Offensio
tu est pes sine pena. Conadent
in pro pincdo. Stimes tis est
compositio lignorum ad suppone-
ndum ignem. Hec sartar onis est epar et
sartago inis est lara sine cantus
altalis. Assella est sed gras dicitur ala
anitis. Hec Sartago ginis in pro
est patella dragatoria. Tor ro
es ui stum est paululum ador-
rare pimo in maturas ex pa ca
te simitadas. Hic limus lii et hic ile
ilis est intestinum per quod adheret
renibus animalis et est rotundum
Hec abmonia est est incitatum
Ledo i. occidi. Ledo dis cadi
in p. Hec Cortex cis est inregi-
nator omnium. Oblita ans i. sine
memoria in p. a uo oblivi scor
eris. Oblita a um in te. i. de-
lectas. Oblumor eris. Iunctor
oblitus manum oblitus ipse limitus
proquinerit i. non poterit. Ephi-
gemus est mensure hunc modium
Creditum in te i. commendatum sine
commissum. Infractor aris i. nega-
re sine defficare. Inro as cum
suis quod ut admoro et grimo pre
Scintilla est et famula est diminu-
tivum ardet scintilla cum est extincta
famula. Desinio as in te i. vix
tiare l abstergere. Pectusculum
li est parvum pectus. Collirida est
panis parvula. Absinnat i. consu-
mat in p. Edulio i. abo ramus
i. specta. Foras i. portas in vi-
bis porta foras aule sunt ianua
templi. Femoris est malia
dominum sunt hosta dicta. Sub-
buncla ut et crinus linea stri-
cta dotum sunt camisia totum
corpus operiens et ita stricta
manet adherens corpori ut nulla

in esset virga · ex descendebat usque
ad pedes / vnde grece podris di
latine talaris / Dicitur autem strangula
a sub qua stans vestibus prin-
cebatur / Pedagium · conductio / Hoc
pondo indeclinabile · pondus / vt con-
sulem oraculum · ut quereret diuinum re-
sponsum / hic Boreas ee est ventus
aquilonaris / Hec vnstrio ouis
· prinquatio sine expiatio / Nota
quod oblatio de animalibus dicebatur
Sacrificium de materia sicca ut de simi-
la thure pane / Sed libatio de ma-
teria liquida ut de vino et oleo / lib-
atio libamen et libamentum id est /
hic et hec Indigena per cor-
rupcionem / Horribile autem dicitur
vigilie / prophanus na num in
quod id est non sacrum execrabile quasi pro-
cul a phano · a templo dei / Vic-
tima est deo sacrificium pro hostibus
victis / hostia autem est sacrificium
pro hostibus vincendis / vel victima
pro victis datur hostia pro superandis
Et erat victime maiora sacrifi-
cia quam hostie / Hoc holocausto
atque pe quod in veteri singularibus et
tertio in obliquis est idem quod holoca-
ustum / Erat autem holocaustum
quod totum incendebatur / ab olon quod est
totum et cauma quod est incendium
Sacrificium vero est quod in ara cre-
matur ut victima / Donarium dicitur quod
in auro vel argento vel alia specie offer-
tur / Labrum vi · labium vel os
intus / Rethelum est pro rethe pe-
guedis terra venes / Reliquum · re-
siduum / Angulus a vm · vmg aim
Carogrilla li · cumacus al debi-
le vm glosam / Rapax et mor-
tiferum spinosum minus cruo / hic
et hec Spinosus pro porco
pinna est illud quod supereminet
in dorso piscis per quod piscis
leuatur in altum inde pinnula dim
Morticinus a vm a morte et cado
pe cor / Sed a morte et cedo ib pe
producitur / Morticinum morbo dictum ferro

mortuum / Conuiuium tamen corripitur
in legendo / Hic grifes ib est | grisso
alitis pennatum · quadrupes cuius
pars corporis leonis similis · alia tamen
et capite aquile assimilatur · equis
vehementer insidiatur · viuos homines
discerpit · equitem armatum cum
equo in sublime rapit / Custodiunt
autem grifes montes in quibus sunt ge-
me preciose ut smaragdi et Jas-
pides nec permittunt eas inde auferri
sicut dicit Ysidorus / Et propter hoc adamantinos
et gemmas affligunt / Sed Grisostomus
pro custodia hominum accessibus est varius
Ibi sunt Smaragdi optimi et cri-
stalli tam magnos habent vngues
et tam amplos quod inde fiunt cyphi
qui mensis regum apponuntur / Immo
suo pot iaspidem et smaragdum
et alia venenosa / Inuenitur autem hic
grifes / Hic alietus ti pe pro
dicitur falco avis prede avida / No-
strum animosum inuadere aues
longe se maiores · eas pectore
et pedibus premens / Secundum alios di-
citur avis parva rapiens aues aues mi-
nutas / hic obtinet congruas alietum
corpore vires / Sunt et aues mie
predatrices quam sibi / Et sic vide quod sit
visa sine accipiter vel aliud genus
rapidum / hec strucio oi vel po-
cius hic strucio est avis ad hanc pe-
nas ut avis · habens duos pedes et
rostrum sicut volucer · habet pre ponde-
rositatem corporis sine tamen ambulat
in aera non leuatur / Ouat sic avis
sed oua sua negligit que proiecta
in arena fetum pulueris animatur
/ vnguenes habens fissos sicut pri-
gues quadrupedis · tante caliditatis
est quod ferrum deglutit digerit
et consumit / Secundum Aristotelem / Equum
natura odit / quam typus est ut oua pa-
riat · oculos ad stellas leuat que
vocantur virgille sine paliades
non enim oua parit nisi cum illa
constellacio oritur / Cum autem vi-
derit illas stellas ova in fem

sinui arena fodit et ibi ova sua
cooperit sub sabulo et statim obli-
viscitur ubi ea imposuerit nec ulterius
ad ea redit. Sed calore solis pulli-
ficant ova illa, et tunc mater po-
stea cognoscit pullos et nutrit quos
ante neglexerat ova. Hec noctua

noctua

est quasi nocticorax dicta est avis sine
cornibus noctibus sic dicta quia de noc-
te victum querit et querendo clamitat
cuius clamor est odiosus omnibus.
Avis est luci fugax et solem vi-
dere non potest. Sepulcra et loca mor-
tuorum inhabitat. Frequentat in parie-
tibus et in locis ruinosis nidificat.
Ova columbarum et monedularum
frangit et devorat. Et contra aves pu-
gnat. Noctua dicitur quia de nocte cir-
cuit tunc videt. Certo autem ea sole
dare solis caret visu hebetatur. Hec
in insula Cretensi non habitat et si ali-
unde venit illuc statim moritur. Hic

larus

larus ut est alii tamen in aqua quam in terra
habitans volat enim ut avis et natat
ut aquatilis. Invenitur larus plurimus et ha-
bitator et incola terra. Illa natat ut
pisces et volat instar avis. Est
avis parva nigra et pinguis. Sepe
habitat in aquis nec potest longe vola-
re. Cum volant venientes super ea rap-
iunt. Hic bubo avis a sono vocis

bubo

nomen habet. Est enim avis feralis onusta
plumis sed gravi desidia pigritia debi-
lis est. Advolans in sepulcris
die et nocte versatur semper commorans in caver-
nis. Apud augures malum portende-
re fertur in urbe visa solitudinem
ostendere dicitur. Feralis enim dicitur a feron

feralis

quod est mors et avis lugubris
et funebris quia mortem annuntiat
in auguriis. Sed in Aristotile ac-
nadulam de die comedit ova
bubonis et bubo de nocte comedit
ova illius. Stridens ululatus de
nocte presagium est mortis future
in auguriis. Stercoribus et immundis
pascitur. Et ab avibus volucribus odio
habetur. Templa frequentat noctuo hic

intrat ut oleo lampadarum sa-
ciatur in plurimis tamen et non in ro-
stro ambobus est similis. Sed in diver-
sitate penitus est dissimilis et
in ... qui ab ambobus impugnatur
et supinum se dat et pedibus se de-
fendit. Mures et vespertiliones
venatur et comedit. Hic mergus a mer-

mergus

gendo et mergulus ab assiduitate
mergendi nomen accepit. Est avis que
se mergendo cibum querit. Sed etiam
dimisso in profundum capite vermes
spongiolas comedit. Vehementis at-
que novis tempestatis litus petit
cum clamore. Nam in pelago
gravissima tempestate futura esse
dictat quod merguli ad litora fugiunt
cum clamore ut dicit Ysidorus. Mer-
guli super ligna pauca in arun-
dinetis nidificant et miro quod assu-
mente pullos nutrit et educat.
Vermes aquatiles et pisciculos ad sui
ventris saginandam venatur. In hieme
propter paucitatem motus impinguatur
in estate autem propter volatus sui liber-
tatem tenuibus et pingwedine de-
pauperatur. Cum aves capiuntur eos
persequuntur ad aquas fugientes nisi sol
et sanitas liberant. Hec ibis dicitur

ibis

in teste ... et eodem dicitur ci-
conia Egiptiaca in Nili flumine
habitans que semetipsam purgat in
anum rostro aquam infundendo. Ser-
pentium ovis vivitur gratissimum cibum
esse eam. Nidus suis de portans
in legem in munda avis et ap-
pellant munditie quodque ova serpentum
vapores sine tamen in nido cibum ap-
pellavit. Hic cignus qui et olor

cignus

grece dicitur cignus a canendo eo quod
carminis dulcedinem vocibus modu-
latis fingit. Dulcius autem cantat quod
longum habet collum et reflexum.
Nautis est cignus bonum
presagium per contrarium secundum perdit
marem et fugat eos. Balnea ut
se masculus per coitum similiter et
femina ... cibum sumat. Hic

instante morte cerebro suo canit et se-
mitecantum reddit. Plumam habet
albam tamen versus nigram. Collo
in profundo misso cibum querit et
pisces comedit. Panem sibi porrectum
vel escam piscibus similem primo
diuidit. Pedes habet nigros la-
tos et clausos natandi valde
aptos, quorum uno pro remo utitur
in natando, alio pro gubernaculo se
regendo. Auis est magne carnosi-
tatis et ponderosi corporis, ideo aquas
diligit et raro volat. Volant
tamen cygni siluestres sonitu volan-
tes, collis extensis, pedibus ad poste-
riora applicatis. Onocratulus onocratulus
est auis in aqua sonitum faciens;
duos habet ventres, in vno tamen aba-
na recipit, in alio tamen decoquit
et digerit. Secundum plinium procella ge-
tinens computatur. Horum duo sunt
genera secundum ysidorum: vnum aquatile
et aliud solitudinis. In aqua est
auis maxime gulosa, que rostrum
in aquam mergens horridum so-
num facit; angwillas serpentes insi-
diatur, et predam quam recipit
subito deglutiens in alium mittit
et in ventre et faucibus mouet ac
si adhuc in ore teneret. In littore
quiescens rostrum suum super se sursum
erigit, et sic ipsius acumine cura
in sublimi accipitris se premunit,
vt secure dormire possit. Porphirion
porphirion auis est auis que pe-
licanus dicitur, auis egyptiaca latitans
in solitudine nilum. Harum duo
sunt genera: vnum in aquis latitans,
et cibus eius sunt pisces; alterum
in terra latitans et solitudinem
diligens, cuius esce sunt lacer-
te et huiusmodi. Omnia comedit, po-
in aqua pedem tingit et intincta
esca cum manu ori applicat et aperit
pede velut homo manibus. Est autem phi-
siologus. Amator est filiorum:
cum eos gignit natos et eos in-
pulit crescentes, pulli suos in faciem

percuciunt; postea mater eos deplanxit
et occidit. Tercia die mater se in
rostrum insiliens ad effusionem sanguinis
nis perforat et sanguinem calidum
super corpora mortuorum effundit, sicque
viuificat. Filios primo maternus amor ani-
mat; alii aliam causam assignant:
nam serpens illi aui infestus
pullos eius dum foras egreditur
occidit, et mater rediens se vulne-
rat et sanguine suo eos reuiuiscere
facit; propter quod sanguine copiose
effuso mater debilitata viii pul-
li operire coguntur et acquirere sibi
cibum. Quidam autem eorum matri
compacientes eam pascunt. Qui-
dam autem degeneres eam penitus
negligunt. Quod mater dum
conualescit, aduertens se pascentes
refouet et alios tamquam degene-
res abicit. Erodius erodius dicitur
auis que in manibus gestans
asmeta est. Hec auis animosa
ad modum accipitris parue quantitatis
corporis sui, et multe plumositatis
et leuissima est volatu,
acutissimi pectoris et fortis vi-
gorne, et plus ledit predam se ipsam
irruendo pectore quam rostro
sine vngue. Et primo vel secundo in-
petu predam non arripit quasi
de se vindictam petit. Nam si si-
luestris est illo die non predam
querit. Si domestica est, solitario
diu vagatur pacera et ad ma-
num gestantis tunc de facili non
redit. Auis est piissima, pullum
ab aquila non agnitum vel abiec-
tum suscipit ac nutrit. Cada-
uer fugit; sed laboris paciens
abstinendo delectatur quousque pre-
dam congruam inueniat. Caladrius
galandrius vt ait phisiolo-
gus est albi coloris, nullam
habens partem nigredinis, cuius fimus
inferior femoris eius purgat
caliginem oculorum. Quia naturalis
est, qui si super egrotantem

Onacratulus

Porphirion

Erodius

Caladrius

mortuarum. sed autem faciem
suam. Et sic victurum quasi
applaudens sonando vocem sigit
in ipsum et intendit in eum / dicitur
autem / galadrius a galand quod est
avis sonora et canora sic mer-
ula / et dicitur aquam galladrium / hec
vpupa upupa e est avis stercora humana
comedit / et sic fimo nutritur
est avis spurcissima et immunda
cristis extantibus a capite ga-
leata semper in sepulcris commo-
rans vel in fimo cuius sanguine si
quis inunxerit se dormiturus per-
gens in sompnis suffocantes
se demones videbit cuius cor
maleficiorum vz / de hac autem
dicitur quod cum senuerit quod nec videre
nec volare queat pulli eius ev-
ellunt ei pennas et liniunt ei oc-
ulos erbarum succis et fovent sub
alis donec crescant penne eius et re-
novata perfecte volat et videt si-
cut et ipsi pulli ut dicit ysidorus / hic
attacus attacus ci in cor est avis que est avis
maior bruco / et dicitur ab a quod est sine
et theca quod est positio quasi sine the-
ca quia deponit thecam i. ipo-
sitorium in quo primo moveat mo-
les / hic ossinax ci pe per est
animal quoddam quod pungit quod serpentes
dicitur ab ossi quod est serpens et ma-
china quod est pugna / hec amstela
e dicitur quasi unus longa ex unus
et colon longum unites infesque
et serpentes / hic crocodillus
a croceo colore dictus est animal quod
rapet in terra et in aquis valens
longitudine plerumque viginti
cubitorum dentium et unguium
immanitate armatum tanta quoque duri-
cia cutis est ut quamvis fortium
ictus lapidum repercutiat in hunc
pisces quidam serratam cristam
habentes in tenera ventris dissecantes
interimunt solus ex animalibus supe-
riorem mandibulam movet / hic
cangale is in cor si non [illegible]

est animal venenatum addendens dolosum va-
pore [illegible] / hic camale-
on ontis est animal diversa parte corporis
sicut ut pardus et ad colores quos
videt cuiusquam similima variatur / ani-
mal sic fingit cum sit candele cum
amicorum / est idem ut stellio quia
lucet ut stella et mutat colores
est autem hic stellio reptile simile
lacerte tergo pictum lucentibus guttis
ad modum stellarum scorpionibus cuius
est virus ab aliquibus pariter
infestat et corpore / hic centropes di-
in cor est vas pedes infinitus hinc
a centum et pes pedis quasi ad similitudinem
partem huius pedes est vas similiter
cum tribus pedibus quidam habent a-
ropedes / quidam centropedes / hic
tres pes est [illegible] ordinatus / hec
ebdomas dis in cor est septima dies
hec pustula e in cor est in super-
ficie corporis [illegible] collectio a pus
quod est putredo quia reddit homines pu-
tridum a puteo eo quod est fetens / in
Nemo placet putat cum putrie p-
utet / pus declinat custodis qui vo-
cat / pus pro putredo unde le credo
[illegible] a com pe cor dicitur in sincte
sed hic dicitur innatus / hic calcaster
a com. dicitur vetro calamus / sed a calma-
ster dicitur in anterior parte calamus
hic calamus idem est quod vetocalmaster
vel vetocalmatus a com i. vetero cal-
matus / et hec calamus / hic alb-
or oris in per est color albus / hoc
ulcus eris est apostema / hec ablco a
i. fetor / hic [illegible] est signum
vulneris sanati / et dicitur cicatrix
Rubeniss hic a vim dicitur quod est cum
rubedine depictum / inflammo a d
dicitur albus sive rubeus et hic bla-
dus / hic hant i. non [illegible] ad
quasi non [illegible] infectus a vin i.
corruptus et contaminatus / pesicus
ab [illegible] / hec crassis due partes
sunt i. de crassis / hic [illegible] est
erba aromatica et aquibus de
[illegible] eius in cor / et [illegible]

producitur / dicitur cum in andra. Est h-
umilis petre qz sntis radicibus
herens. et viret in corpus pecto-
ris erba medens / In antelandi-
ano vsso producitur nō. Se celd ne
gsorat ledens in corpus / Ite alia
pectoris erba tenatis virga p-
cedit in corpus Item aliud / Ad
pulmonis opus confert medica-
men in corpus / vas fictile est
vas de terra / Hic pollex
icis est digitus grossior / Leuus
a um i sinister / Hic edes dis
i domus / Cera i cerhi et amo-
ne / Eruttus a um in cor / Erasus
a um in p(re)litus a um i sepmd-
netus / Scinicla li est filum
rubeum l pannus rubeus / Hec
papula e est pruissima cuth ac-
tio cumdata robore / papula gl(ossa)
sm antiquos di carbuncula / hic
17 Stratus li vel hic Stratus tus tui dr
lectus / Sagma acis dr stratura
azini / Sed hec sagma e dra
salma / sella ponda saccus q(ue)
sup(er) assellum sine sup(er) sella por-
tatur dr sagmarius et equula sa-
gmaria / Hoc velum li est cor-
tina dividens scta asctis sctorum
Hic caper pri est hyrcus emis-
sarius quia in desertum mittebatur
Apompagus grece missarius di
latine / Item emissarius dr equ-
plectarius sine impugnator equa-
rum et inuenis dr emissarius
quia emittitur ad minxa ascenda
Hic celebratus i festalis / inputatus
i impones in cor / Initiata i
consecta / Posterus a um cor in
piaculum li dr culpa pena scelus
mors / aliud qd piat sine piget
sicud hic antequam pij dr capras
18 animum / Incestus a um dr no ca-
stus et nephanius / Hic pelicatus
tus tui est meretricatus / Cenodoxi-
us in cor est esse vane et eicit
Hic et hec acola e in cor est
habitator terre / Oppinus us in spiritu

Hic Cumator oris i fluctus acu-
sator / Hic Susurrio onis i mur-
murator et bilinguis / Ne odeis
in cor i quietio / Cum oderem vel
vapulo as i verberor et neutropas-
sium et thm sut quatuor / vapulo
veniliceo cum qpulo veneo ni-
beo / liceo i ponor sub pretio / nubo
i maritor / veneo i vendor / Ex-
ulo i exilium patior / Secundum
ri pont pro primis sinculis tum a-
norum tamen mandis / Sanguinor
aris est angwila more gentium
obstinare / Hoc Singulum acis dr
signum vel cactus in carne / Pro-
stituo is est filiam in lupanari
proponere luxo pone / Hic ario-
lus li dr qui diuinat in ara
Suffocatore est inquire / Hec Vecta
e ponitur hic pro instrumento mensurandi
Hec Statera e in propie instru-
mentum ad mensurandum / Corepi
statere fit longa statera state
Hic / Statera eris in cor est quod-
dam pondus / Moloth e no(men) idoli
Susudo dis in p(ro) i apustus et amo-
ne / Fornitor aris ponitur hic p(ro) idol-
latre / Mechus a um i adulter
z mechor aris i adulterari / Hec
nouerca est vxor patris mei in ma fi-
lius no est / Vitricus ui est vxor
filii mei / Hec Matertera e so-
ror matris mee / Hic patruus ui
est frater patris mei / Hic Fiton onis
in cor est incantator unde fitonissa
a um i diuinatoria / Prostibulum li 21
et prostibulum li proco i meretrix
et prostibulata / Stuprum pri
est violatio virginis i violare vel
luere pro diffamare et dehonesta-
re / Hic Gibbus bi est tumor in
dorso et ponitur hic quasi adiectum
Sed Struma e est tumor in pectore
vnde Iudas gibba tumor est in pec-
tore struma / Hec albugo ginis
est subtilis membrana vesicam impe-
diens i sine tenuis pellicula gl-
anitas et albedo oculorum / Item

Duitorquat .i. unio. adequa quantitas
a deum et latus ag. quod est nomandae
dicit confirmare. linteami; pone p:
ceterum que venditi. Contamino ab re
est inhonestare maculare. Cum oc:
cubuerit .i. cum sol ad occasum venit
Hic inquilinus .i. est ille qui
inhabitat terram alienam. Abs:
is re est initium. Messio is dr g:
na colligere. Hec messis is est
ipsa collectio bladi. Hic mani:
pula li quod homo apprehendit ma:
nu metendo. Cedere .i. scindere in
fasciculos. Hec polenta e est hic cari:
pi spinis costis et manibus confri:
catis. Cedent .i. veniet et cogitat
in usum sacerdotis. Expirari .i. in:
serere in ipso iacto .i. in scaco
Hec spatula e dr ramus vel
folium palme. Dormio ab .i. ro:
pono vel ordino. Decimo a ro
.i. sextus Loquens in p in futuro
Irrigo as in re est inferre infli:
gere alteri malum. Hermofrodita
a um dr raptus scilicet intestina in
folliculo testiculorum et dr ab
hermia quod est tumor et in flumeo
intestinorum. Sabbatisare .i. sa:
bbatum observare. Vinea e vi:
nea colere et facere frugum ego:
giuae. Hic iubileus ei erat
annus remissionis scilicet quinquagesi:
mus. Hic et hec contribulis et
hoc le dr qui est de ead tribu
et dat tribulo tribulas si dat tri:
bus vel tribulis. Estimatus
.i. de paupertate et predicit si non
invenerit manus eius. Et pro:
gis re presumalveit .i. ad pauper:
tatem venit. Hic et hec patr:
uelis dr filius et filia patris
Hic et hec affinis et hoc le
dr propinquus uxoris vel mariti
de sua vice. Supputare est numerare
vel computare. Hic insignis
et hoc e dr nobilis preclarus
ornatus et quasi lucis eminens

signum palius. Pone in p hec
Lectum re in p hec Gemitus. Ite:
men. Hec Campus per procello
Devitatio a um dr cassus et va:
nus. Constriat .i. deficit finat
et destruat. Eneus a um .i. ereus
a um. Incassum .i. inaniter. Coin:
mo is in p quiecedo dis ceiss ini
p in. Hic ultor oris .i. vindicator
Corrumpam .i. affligam. Stimpeo es
pui .i. multum admirari. Enagnio
as pe p. Dirumpite pe p. adi et
repo pis et direpsi erup. Si vo
a dirnor eris premat tuc sine pr
Hic et hec hostilis et hic le
ab hoste derima. Terreo res vi
.i. in pauore mitte. Thabesco el
pone hic p deficere ul languescere
p st in cor. Pristinus a um in cor
.i. antiquus vel primus. Venundatio
re cor .i. venditio. Hic siclus cli
in dimid libris est vncia. Hic
obulus li .z. medalia .i. medietas
numi. Item obulus dr dimidius
scrupulus qui lxx siclis apprendi
Scrupulus sop siliquis .i. accouum
pondere constat. Sequitur liber
Numerorum c. xxxvi
Locutus est dominus ad
Moysen etc. Iste liber
hebraice vagedaber
incipit. Grece ai:
rithmos le liber numeri vel mondi
Recensentes .i. numerantes. A recenseo es
quod est numerare recitare iterum numerando
vel iterare. Recensite sunt .i. ma:
ri sunt et pe penultima producta et
cor. A recenseo ses ini re cinguas
pone et accenseo es ze quod cor
ex massis ultima acuta. Maior anis
est pone terrena. Externus a um
in cor est extraneus qui non est de
tribu levi. Turma e dr societas
minorum. Eminens ei est excelsa
in unum multitudinum sive nobilium videlicet
Excubo as in cor est in custodia
vigilare. Gedeon onis pe pro
iussimi .i. ultimi. Profisiscor eris

i. eo. vel Effringor eris i. vtor eris
applico aris in cor. i. assumere pre-
parare. Excubant in cor. i. vigilie
Excubie autem sunt vigilie in
custodijs. Oppandi i. comparandi
Excubitor oris est qui vigilando
custodit. Coronanola cor. pe.
Tridens tis est instrumentum habens
tres dentes. Hoc baallum li
est vasculum ad portandum prunas
vel carbones. Aliaqui pe pro
adeum aliter i. aliter. Mancipai
i. deputari. Cemissius pt esse va
pro et tunc cor. pe. vel potest esse
due partes et tunc est accentus super
plures. Apperi pe cor. cum sit ex
congregatione quamvis habeat acceptum et
suppinum ad modum libere congregationis
Amnestigo ab pe pro est magne
kum diligenda. Congero is gessi
gessi est congregare vel accumulare simul
gere. Dumups sine et. Exha-
urio is pro hic per bibere. Hec
zelotipia dicitur vehemens amor
cum zelo in coniugem. Hec acinaces
in cor. est gladius. Hec no-
vacula e est instrumentum ad radendum
scilicet rasorium. Hoc funus eris est
mors sive corpus mortuum. Irriti
i. cassi. Decimus is decachi i. sta-
tus vel delibero. Hic nazareus
a um i. assecta. Hec esfancus
ci dicitur capillatura. Optulere i. ob-
tulerunt. Ut consulet oraculum i.
ut inquireret diuinum responsum. Depi-
ctatio i. de thabula que erat per
archam. Hic Carpos th est
principalis erectus candelabri sive
hastile. Aqua lustrationis i. aque
purgationis sive expiationis sicut
est apud nos aqua benedicta. Emple-
mentum de benedictione Innacrepo ab in-
cor. ponitur hic per insonare. Clan-
gere debent dicta clangueris
Clangosa clangoris strida. Vlu-
lare ponitur per sono turbando. Domi-
cio ab in cor. est placare. Emu-
lum li est splendida abi pro

Recumbunt i. requieuit. Hec opes
harum opum sunt diuitie. Dice-
bant i. dicebant. Promissam a
um i. concessam fecerunt misteria. Fla-
gro as i. ardeo vel ardere de-
des. Brauio i. sine premio. Cinn-
mer vel mus est species peponis
maxime et in finis valens. Al-
bu li per duplex. Officio agis i. af-
fligo quo nos afficit affligit
desiderat atque colorat. Hec
nausea e est punita. Invalidus
a um i. impotens infirmus. Psalma
re est laudes deo canere. Hec Cen-
turio nis est eius maior par-
dere. Enigma atis est sermo fi-
guratiuus vel obscura similitudo vel
similitudo vel difficilis questio
Cadauer est cadens ponitur hic per albe-
scere. Abortiuus a um est quod
nascitur mortuum. Effundi i. labo-
rari secundum die colorari. Precoquus
a um dicitur tempestiue maturus
ante alios fructus. Hic brocus ci
ponitur hic per una cluster ponitur hic
per carmine. Proterui a u in ppa est
longe instantia. Gigateus a
um pe pro dicitur qui est de genere gig-
antum. Vasta a um i. amplum
et destructa. Innocius a b i. inno-
cens et sine culpa. Hec Spicas i. micorum
Amalechites ppe Fornicari po-
nitur per peccato. Plangere cor. i. pla-
gere. Cordes in pi i. ferire et
vulnerare. Conspursus a v i. in-
quinata vel corrupta. Pulmentum ti
i. pulmentarium dicitur cibus delicatus et
suauis. Nichilominus i. minus
quam est ua pro. Hec fimbria e
dicitur vestis extremitas vel filum quod
appendet in extremitate stole vel
manipuli sive pallij altaris
dicitur et lingula in veste collateralis
que appellatur hoc dicitur fimbria. Hic
proceres is in cor. est princeps
ciuitatis. Item capud tibum et qui
nobiles et primates dicuntur proceres a
Applicabitur i. adiungetur per ij redi

as in cor i. vsurpo appo hec ka-
lobus bi penul. hic gradmach
hic Blomus mi et hec glomus
cus p[ro] eodem q[uod] est coacuano gl-
lomum Non venimus in p[re]s[ent]i in p[re]t[er]ito
ad venimus in p[re]s[en]to p[re]t[er]ito dico
venimus Coadunare i. coadunare
Desemo est io m y in trissilus
est semait equa Dirumpta a
dirumpor eis Flamma e p[ro] sup
Aurigeo eo est inflat hec [illegible]
nima e p[ro] [illegible] plos pradit
hec amigdala li est arbor am-
igdalorum hec amigdale e et
hic amigdalum sunt fructus eius
et oia corripiunt hec Desertat
i. p[er]fecte formati hec Interneas
omb et hec interneas ol p[er]de
de morte sumi ab intincio vnu
ab interno hec [illegible] trie
vigeim vel biga regalis presto
i. in p[re]sencia vel p[re]sencia sine in pr-
o loco adverbium temporis et loci Re-
tenus a vm vel [illegible] a do de
menus [illegible] in p[ro] Denum
i. sinat adverbium temporis Spuntus a
vm i. meditus Sponta i. in-
ordia hec Contagio ol est
coniunctio Lustibit i. purgabit et
expiabit Indiget pe p a indigeo
eo Congrega in cor a aggrego
as Obligo as in cor et e ligo
as e o. s. gtl Tede in p[ro] Te-
det tedebat impersonale fit ac q[ui]
nausseare ponitur hic p[ro] fastidium
hec Agtus a vm in p[ro] p[re]teriminer
m cor dr q[uas]i fit mane l mgl-
to mane cor apparere Cropuls
li dr a stochim qd est intedere
vel speculari est saxum eminens
qd fit alonge videri Ciri porius
i. nimis adverbium eligendi Ditiones
sui retis singularius i. dominium
Carpo eo i. euelle Si quos duc
ptes abige i. amove ante Abi-
go gis in cor in p[re]t[er]ito a coacio l
coadimus Ameetor aris i. morari
vel dubitare item Contor aris

i. aliud p[ro] quique l' sentari Cerates
a vm i. insellatus hec angustia
e est coartatio Canadit in cor i. cre-
dit vehementer i. fortiter Situs a v
i. positus hic vel hec Silex [illegible] in
cor est lapis durus vel silicis hic Ri-
noceros vel rinoceron dr a rinos qd
est nares et ceros qd est cornu dr
unicornis Infinitus a vm pe cor ta
ab intueor eris qd est vide Co[m]p-
losus a vm dr ad m vice p[ro]missi
[illegible] in cor hec triens in cor
est nummus [illegible] ordinibus
vetis sine acta Inmacatus a vm i.
[illegible] hec pugio ol a pungendo
est gladius parvus bis acuta la-
teri adherens [illegible] dr q[uas]i
ad [illegible] ligata [illegible]
[illegible] Zelo as
colorans de [illegible] i. amare inde
emulator vel sequi invidia vel p[ro] ad-
vem hic [illegible] per
in [illegible] in [illegible] et fuit
[illegible] silaba [illegible] ut laio
[illegible] decrepe pe p i. decrepi-
[illegible] dr q[uas]i sacerdo-
[illegible] ydolum [illegible]
dei hec fomes [illegible] dr [illegible]
pollicatus a vm pe cor i. p[ro]missus
a polliceor qd est p[ro]mittere [illegible] i. pig-
[illegible] Obnoxius a vm i. subiectus vel
astrictus hec pollicatio i. p[ro]missio
Extemplo i. statim [illegible] subito
extemplo ab ex et templo Expe-
re i. erige et fuge Expeto is in
cor dr depopulor aris est destruere de-
vastare Lustrabit i. purgabit sine
expiabit aqua aspersionis hec
perichelis [illegible] pe cor [illegible] in vest-
[illegible] dr a peri qd est circum
z chelon qd est [illegible] supud feminas
erat circum ornamentum [illegible] cressius
componebat [illegible] est
[illegible] i. ornamentum colli ex
vngulis auri et argenti [illegible]
in similitudine [illegible] hec
de [illegible] est ornatum [illegible] hec
Bolinus [illegible] est vna lucerna i. contra

Hic alumnus ni dr qui nutr-
et qui nutr. Hec caulae dr
habitaculu ovium. Effrecere in p
pfixerunt. Hic clauus in e
acuta vn Clava ferit clavus
aperit clavus duo inuegit. Gor-
pio omus hic est nom loci. Sub-
urbanus a um dr qui sub urbe
sunt sunt burgi et substanciat
hic in pro gne. Decernere i. iudicare
et determinare. Profugus a u
m cor dr qui pcul fugiens. Jacio
is ieci i. proicio. Jecta a u i.
proiectus. Detrimbe i. mol. Ve-
tilata i. excussa vel dissensa
et examinata. Hic et hec exul
dr qui est extra patriam positus
i. innocentum. Promulgo i. simul
proferre. Ee' liber d'utronomii

Dabarim Ebrai-
ce dicitur secunda le-
gis lato latine
Deuteronomium est
dr a deuteros quod
est secundum et nomos quod est lex
sine norma. Vn deuteronomium
i. secunda lex sine norma. Hic et
Eufraten ultima acuta quia
est actus barbara. Enarra ag
i. docta a um et sub.s. Hic he-
mus mi in cor est desertum h
et hec prior et hoc prius
i. longior. Gestare i. portare
distanciam ponit hic pro dicta. Ce-
adit in p i. percussit. Inceo incis
in cor i. inchoare. Capadoces
pe cor. Hic et hec Capadox ipi
in cor. Anothiair est nomen ville
quam possedit Zair filius Ma-
nasse. Anothiair est quadrisilla-
bum ab anoth quod est villa et
iair. Venerunt in p i. venerunt. Ad-
iacio cis in cor. Hic et hec Intriendo
is est morg et dr ab intricando
pe cor. Vestitrix i. respondens ex
a vestio as vestire. Fase vel pha-
se est nomen mensis et declinatur
hic mense lium et hic a ...

sex prima sillaba. Inclitus a um
in cor i. gloriosus et preclarus. Horrendo
is in cor in trisillabis ab exo et
ondo. Hec caligo inis i. obscuritas.
Pepigi in cor. Pango is pepigi
i. pactum facere vel firmare. Ga-
nantes i. facientes a pando as
Trusitus a um cor meatur. In pro-
narum adventus vel loci. Hic
Sequester tri et hec sequestra tre
dr mediator vel tegalator et me-
diator qui clamantes invenit. Ger-
manus pe cor i. fratrinus. Pro-
thelo as in p dr prolongare vi-
netum et alimentum. Hic Emu-
lator est vehemens amator et
zelator. Signum est unius miraculi.
Prodigium est manus miraculi.
Sicut lucus est nemus. Pecu-
liaris i. specialis sicud peculium
est propria pecunia filii familias.
Hoc anathema atis dr dampnacio
excommunicacio prodicio et hic ath
et hic anathema indeclinabile
dr excommunicatus et dampnatus. Para-
na inde. Subitus in p dr
qui subito venit contra laborem
Exendio is in cor in essillabis
Hec dipsas adis in cor est genus
serpentis ad similitudinem qua cum
momorderit sibi pulsum vel pelli
cum venenum aut extingunt. Sic
senciat nec tempora sentit nam illa
adeo prava est ut dr calcat
non videat. Indicat in cor. Sa-
cro a dico is vendicat inde. Sub-
limare i. exaltare. Sublimo in
p. Hec Ando dis est admaaq
pondi in cor i. vadi. Redigo gl
egi dr a re et ago. Conglutina-
tus i. coniunctus a conglutinor aris
Ingrediens pe pro in futuro. Vi-
gilius a um dr quod aptum est
ad vigilandum. Invisio ehi i.
cum desiderio videre et inter vi-
dere et ponitur pro visitare. Supium
ubi legitur in usu pe p invasitum
Barctinus a um pe cor i. tardus

Dominat in cor. i. serpens inhibet
sensate x in / Alibi ocrubita
tus per pom. hic x occasum. / Eo
legalam cor. m. / Confesso sic
i. portabitur ad templum. Ihe
Rementes vig. i. lenta in x. / Re
stis in x in fine. / Numeratus
in cor. et conformit. / secum. Alibi
propheta ut in p. / Ibi h et h
apha per eodem. / Portento i. e.
monstrum / quod fit aliquid in festum
palam i. manifeste sed ultima
Nocte ad diam anti [illegible] nisi
pala et. / Clam i. occulte. / Obum-
ti a vim in cor. ab ob et vio
Nato ag. i. occido et / Alibi An-
nul[illegible] in cor. est [illegible] mons
si po. hic x ruina lapidum q
parete apparete. Et x sepulcri
cinum [illegible] / Alibi Analo-
ma [illegible] ad [illegible]
tum erat et presbiterum de [illegible]
tore illius / Bubalus li. e. alal
magne fortitudinis et sunt
bubali mg. et maiores sunt bo-
ves. Unum bubalus domari non potest
nisi aculeo ferreo naribus [illegible]
infixo quo etiam [illegible] nigri vel
fulvi coloris / paruos et raros
habet pilos / frontem valde
[illegible] cornibus validis [illegible] septa
Tragelaphus ph. pe cor. e. hir-
cocervus a tragos quod est hircus
et laphos quod est cervus / Alibi
pigargus est quod avis est ap-
te quod est depressum et forte
[illegible] avis est / pigargon [illegible]
barbarum est / Hic [illegible] in cor.
[illegible] tum quo ad hesum
Alibi / Camelopardulus [illegible]
est dictum a camelo pardo
quod est al. in pardo albis ma-
culis [illegible] collo equo si-
milis pedibus bubalus capite
cum camelo similis / Quidam
dicunt camelopardulus et [illegible]
est capite simul camelonti
Alibi ovis in cor. e. al. in silva

tenet leporem sapientis lingua
leporem. / Alibi lepus ovis in
x. dulcedo lingue e. in loque-
la / Alibi Nicticorax vel nicticorax
ne pe cor. in tetrasillabis et penul-
tima in aliis / dicitur a nictos quod est nox
et corax quod est corvus quasi cor-
vus nocturnus / cum isidoro est noc-
tua et noctem amat et est avis
fugiens quia lucem vel solem vide-
re non potest / Alibi ixion [illegible] vel [illegible]
[illegible] hec ixion est avis de genere
vulturis alba et minor vulture
Alibi vespertilio ovis dicitur a vespere
secundum ambrosium est avis ignobilis
volans quamquam [illegible]
non ova sed pullos generat [illegible]
lat more avium sed [illegible]
[illegible] vespertilio voce [illegible]
stridore / Alibi [illegible] e. in cor.
[illegible] potus qui [illegible] me-
[illegible] et medo [illegible]
[illegible] fenerari [illegible] e. mutu-
are vel mutuari ad usura dare
vel accipere / [illegible]
in x est stridere / Callide i. ast-
ute et maliciose / Decerat in cor.
i. destruebant / [illegible] pe cor.
est [illegible] preeminens
pe cor. a [illegible] defectio [illegible]
et / Alibi [illegible]
[illegible] / [illegible]
in x et sic fit [illegible]
[illegible] pe x in fine / [illegible]
in cor. a [illegible] / [illegible]
in cor. est [illegible] et [illegible] in mala
parte / Reliqui in cor. a relinquens
a vim / Crepuerit in x in fine / [illegible]
[illegible] et infla / Alibi [illegible]
vel [illegible] i. ad malum [illegible]
et cont in in trisillabis in penultima / [illegible]
[illegible] i. inquirere / Phitones in
x dicitur qui divinat in ventre lo-
quendo per demones / Alibi et
augur [illegible] in cor. dicitur qui divinat
in garritu avium / Senex i. pla-
nus et est [illegible] / [illegible]
ei est societas militum / [illegible]

gladii et acumen acie ui est
dacies acie ferri belli et kath-
erva / Decerto as in tor est
deo d'ouare cōscere coplare
p̄lia et in hac significacione videtur
hic poni / Hec dimensis ei est
societas / Hec machina e est
instrumentum pugnandi / Dimico
as in tor est pugnare / Hec
cedes dis est occisio et percussio
/ Metior iris mensus vel metitu-
sum mensus vel metitura est
mensurare vnde metiens us est
mensurans / Hic reatus tus tui
est obligacio ad penam / Se-
do as re po hic pro placare
/ Protervus a um de contumax
/ Contumax cis in tor in tessilla l
et pe pro in aliis i inobediens
/ Cohercitus a um i coactus a
coherceor cis / Hec comess-
acio onis dicitur sumptuosa co-
messio / Plectendus a um i pu-
niendus a plector eris / Suppre-
po sunt due partes i in papi-
rum supprus omnis generis est
/ Obiciat in tor ab obicio cis ica
/ Tenor oris processus i pati vi-
olenter / Affinit i prius fuit / Hoc
vestrum tri in tor dicitur inbruu vini
/ Manser eris in tor dicitur nata de-
meretrice / Hic Balteus ei in tor
est cingula militaris / Egestus a
um dicitur ad devenire cumulum fe-
tidum / Hic Cogitator oris dicitur
meditator / Pollicitus pe pro fidē
amigracionis i promissus / Hec
Blesus cl in tor est blandum va-
rabit i intendet ... habebit
/ Non pronunciabit i non proferre mac-
bit / Hic pugnus oris dicitur filia
Bed pugnus cris dicitur vadium vel
/ pugnus in o natum sz in e fat
hoc vadiatum pugnora natura
dum pugnea ze Deliquus venerte-
ris pro pe / Hec vaccinus ini in
pro est vna pura vernantes pa
vindemia / Interpello as pro dr

l est interrogare petere aliquē
vacare alloqui / Hec palma
ponitur hic pro victoria / Abeat i eat
ab abeo is in tor / Accersire i
vocari / Accerso is quere amgraciosus
i voco venda dicitur / Hec gen-
italia / Plectis in pro in fine
Hoc agmen inis est societas
/ Confertus i attenuata et pro
consumpta / Castellum li e
campum maxime de carnis
strum / Juges ris omnis generis i
magnus / Epulor aris e sp-
lendide manducare / Hic et hec
funebris et hoc bre in tor dicitur mor-
tiferum sine lugubre quod ad
funus pertinet / Hec Calix ist
est cementum sz hic Calix cl
est calcaneus vel pes impe-
lita a um i non polita / Evegion
i ex opposito vendo as pro in
/ Feneravit po hic pro mutuo dare
Et hoc fenus oris in tor po
hic pro mutuo / Interpario ipertat
hic sinistrum credrum / Hec ru-
bigo ginis est ros nocivus quo
segetes corrumpuntur / Hec pruri-
go ginis est ardor et concupiscencia
carnium vel animi cogens ad
scalpendum / Et dicitur quedam spes
scabies / Hec amenitas i pul-
critia quasi sine inte / Stupeo
i stuporem et admiracionem indu-
cens vel moveris / Hec Bima
e est patina pro tibie i mu-
nisolius et pro quedam cotibia
/ Fruncus in pro in fine i Aterius
tum delectum / Preceps cis et
genus e i impudicus intuendo
et compa / Sublimes in pro
i alti / Hec illuminis ei est
mundicia / Hec Secundina e
pe pro est folliculus quo involu-
untur pueri in vtero et sequitur
nascentem / Hec lemen inis
i ingestum mulieris / Hec clas-
sis is est navium multitudo / Hic
Lesor oris est qui madet ligna

Zefirino ab ponit hic p signo
indignacionis / Affectui i ag-
gravari et de punitu / Altercatio
tando inis de certantibus hostis
vel alternis vel / Hec Bobalus
is de pgemes / Cancelis i cog-
rectis a cancor ais / Transfecto
as in cor / Adiusum i in aliam
partem obfirmatum / Transfretu
a vm ear in formabitur i hido-
latribit / Crassus a vm i pi-
gwis / Incrassatus i impinguatus / Po-
llutus sum i punisi / hec cer-
vix icis i collum / Alitomas
potest esse duo partes et duo ac-
centus / Est vna ps pe acc-
Penito ad est cassum fac at
mane / Penitum in cor / Abramen
inis est herba / hec rame is ex
hec / Sugo qs sui est humore
athe sine sue / Concrasacio
in p est purus pectus / Defe-
catus omnis ffex est et quam
obscura i si interrogacie / Opi-
nilor ais i ampliorat / In-
cassum i inanum / Marorem in cor
a marior eris / Angelus in p
in fecto / Egra duo partes
hec vertex icis est fulitas
Conterere pe cor in imparatiuo
passim / Caligo ad m p i
obtenebrari et obscurare / Nosse et
p noui ssere potest esse de nominis
verbo defectivo Sequitur
prologus in pentateucum

Penthatheucus
ti a pentha
qd est quinque et
theucos qd est
volumen dicitur p
quinque libris Moy-
si / hec sermo onis po hic
p obligacionem / Efferuit in cor
i vanit silua i multitudinem / Per
membrari i perspicacia / Cudere
i fabricare / Exermat i eneg
imponit / Exaplum li i qua-
plexi ab exa qd est sex et

plexus qd est plica / Nota Orige-
nes in prima colunella pdi-
xit vba ebraica lris ebraicis
in scda grecis lris ebraicam
linguam descripsit / in tercia aq-
le edicionem in qrta symachi / In
quinta septuaginta interpretum
que mea est / In sexta theodo-
cii edicionem / Ideo ipsa ecclana dicta
sunt exapla / Asterisco i obliqui
/ hec Scorpius pii vel scorpio
onis lr in cauda aculeum cuius
percussio fit vulnus obliquum / Ca-
pere i comprehendere / Concinno as p
do n i componere fingere dolose
/ Neguit esse agho vitans / negli-
gunt esse corepta quia non ac-
quiescunt / Eum origenem imitant'
i cui inablut' conucdat ipas
ediciones q in vniuerso sunt se-
ptem / Cdi i concordare / Dissentes
i exponentes / Pati vero difficit
septuaginta hic psere q sta
fuit nam illorum estimacionis sen-
tencia est / Dacimus i apposuis
premere i instrare / Flagito as in
cor i pe simul / Palmachium fuit
filius paule sororis / Eustochii
et blesille / hec Syrena et ex
hec Sirenus est mostrum marin-
num qd dulcedine sui cantus ad
loca naues trahit periculosa cum gratia
cantus sui qui ad eum cum vo-
lebant ptrahe a labore vtro de-
sisteret / hoc postliminium vel
est reuersio de exilio ad ind q ami-
serat / hoc liminium dicitur captiuitas
exilium expulsio confinium Se-
quitur liber Josue cum primum

Astrum est in p q ic /
Chapharch vbi quam am-
ta quia e acc barbar
barus / Explorore as in p i iere et
videre adiaceo in cognito / Clamu
mem es qui sui supo e infirmam
mune vires pde et vigore se-
li / Coctinum a vm i rubeum / Pro-
stata a b i i terra deiecta a prostratus

Ges Adam p anguinum Hec aro-
les les .i. magnitudo Aqu iord-
anem .i. q nec per mole aqu
pssu .i. donec Arens erit as
gnus .i. siccus ab areo es ad
est siccare Ausgedior eis ge-
sulsum .i. tursus Afluctu q di-
decursus aque a pom q flumio
Hec Culter uel hoc cultellum
est cutella minor Circuendo
pe pe Balgula in cor ti at
ingema medele acuit ultimaz
Hec polenta te qua ona eg
adusta et manibus confrata
Cendit in cor Comite pe pro
Hec buccina e di tuba qda
Conuisior .i. magis confracta In-
sons ag in cor Fundites .i. a fu-
dando Diluculum .i. mane Hic
et hec et hic anathema medele
di h separatum et deo deputatum
qnitum ad thezaurum hic thezau-
rum sonat Increpo as in
cor est insonare Erarum uri est
locus thezaurorum Imprecor aris
est maledicere Nequissima di
ualde et quasi uilissima De
anathemate .i. de re separata
deo Arere .i. fatigetur Le-
do dis tendi in pe .i. pente Pro-
nus a ui .i. inclinatus ad ualle
Conglobati .i. adunati Circum-
dabit pe cor Hoc fatum ods
pe cor est petim que Anne nit
in pe in pterito Achior est pron
uiri qui achor est nom uallis
Ra e est linea de ano Fossi-
a ui a ffodior eis Hic aternus
ui est aggerato sine matellus
Recenseo es .i. numerare et elige
eiusdem e eti Congestus a ui .i.
aggerum a congero Aggero as .i. con-
plicare ordinare componere Callide
.i. sagaciter uel astute Hic ueter-
nus uas e de corio Confirma a-
ui pe in Uanitepiens a ui .i. ualde
antiquus Vicarium ij di pctela
corri qua aliquid superat sicut

hic Hic binus cepla Hic recanla d-
inbrana crispa et scinus a spico
grece Frustrum ui di pctia sunte
in pe Perege .i. fere sine q Inulto
in cor .i. fregato Presidium dii .i.
adiutorium l munimen Industrius
a um .i. sapiens a destructa Apr-
tura qui t mugarol a aptillo
di iunare ad modum mortem
l velle lxa et nu ande sic h
Biplices in cor Hec biplex di
lignum erectum Subornare .i.
debilitare et sic di scarletae
prmissiox nervorum ubialium sic
h Buidone pe in Specimo as it
i ostede Inbuntic .i. in mobilita-
te et posite Subiacet in cor
a subiaceo es Proiecta e magis
etas multi temporis Longeuus a
um di qui multum uiuit Cari-
athiarim est quasi sillabarum et
debet primmi qui cariath sit ua
do sillaba Jarim sit altera dis
Maceos pe in Alas .i. ultra Mich-
lomina .i. nomina Leuereos est
nom paternum et filia ab ebrayco
ueniena Satus l in sepultura
posita Proueniunt in cor in pnti
ut l sicut sedebat in azino Seri-
gnia di que pt sit adest Ver-
go gis .i. tendere Azoti ui pe in Car-
tadimetrum di ubi crescunt ca-
ne sine arundines Angusta
a ui .i. arta et stricta Marceo es
ueri si corpus est putrescere in
corpore sine pigrescere sit hic
Hec ignauia e di stultitia li
pom q qda solida pigritia sine
negligentia Trimus a ui dia
ad tres pertinens Cante pe pro
l ustrantes .i. in circuitu ambula-
tes Afficus est uentus Sterge-
de .i. pertransibit Suidone in pe Pa-
uorius .i. diuidere in ptes Capio
as cor in Deuenerunt .i. statue-
runt et ordinauerunt Dyhonem
.i. diuinum uel et uta tact Red-
acti a redigor eis .i. educti et

conversi. Rebus expleta i. opere
completa. Ad cumulos i. ad quos-
dam monticulos. Sacrilegium a sa-
cer. cor. quasi sacrilegium dicitur male-
dictum et prophanum quod sacra dei. De-
serviat i. videlicet ageret et affli-
geret. desevio. as. in sexta in trissillabis.
In membro ius vel membro as brevis
in cor. i. minime sine superare
et vorare. Hec legatio onis i.
missio et destinatio. Hec bobo-
les i. progenies. Exstruo is i. con-
struo et edifico. Hec et hic presen-
lis et hec le va po i. valde senex.
progressiones i. longiores etatis.
Progressa sicut senex. Coniste in ta
connubium i. matrimonium. Hec Gu-
des dis est particula sine stanga-
ta quibus due partes. Strabones
vinces sunt valde magni et mi-
sti vel ... strabro ob. Hec opa-
olus est ellectus opposita potissi-
mum i. potissime et proprie. Grosso
a bre. i. ... pergrande i. valde gra-
de cui una pars est. Sequitur
liber iudicum c. j.

Post mortem autem Iosue
etc. Consuluerunt in pro-
consulo is cum activo
est quere consilium cum dativo
est dare consilium. Unde
Consulo te quero. tibi consulo consi-
lium do. Amei in ... sunt ...
Iudam accita est super ... sta-
turus salvari. Habebat n. fal-
ces in singulis ... Bezech e
nomen loci. Hec ara e et altare unde
est ara porcorum. ... ara
deorum. Cornatus i. ydolatraturus
effere i. servire. Hec admeatio e
livinis modo quesitandi. Experiri
i. probare ... Satrapa pe in
cor. dicitur sapientes iudices vero dare pro-
cera perriae. Copulo ... ve i. coniuge-
re sive ... Gemini ... acuta
Anceps ... ... dicitur gladius vel
alia res. quando habet aciem. ab
ante quod est circum et capud. Item

anceps dicitur dubium. Hec capulus li
in cor. est manubrium. Sagum gi dici-
tur indumentum militare quadrate
forme et grece pannus sive vestis
semis et abrasa et pannus quidem
asper qui aliter dicitur sagma. Hec
sica e est gladius qui doloronia
et est proprie cultellum cum manubrio longo
et portatur in armediis per vagina
vel in vagina longa. et in dextra
le scbat ... ... e. Hec alimus
aliu est venter. Posticum a m p
est latibo ingressus apta posticu
Hec postis tis ... ... e ... postare
de. Affigit in per in ... a ...
tor in ... Cur ... i. fore ... hi
sine ... Bezara in cor. Debbora
in cor. Acterfus per p i. ... is
pertervoco es i. in pande ... sunt
Defluo de fluo vel brevi dicitur de duo
salire sive descendere ... ta...
Hec liga est per compes ... quidam
dicunt tibiam. ... i. ... Desinum
imus est periculum. Nitentes i. sple-
dentes et politos. Baratrum vi
est vorago et profunda cavitas. Si-
bila li est sonus ... mele per mele
per procepta due partes i. ... ...
Butirum vi est pinguedo lactis
preservas in cor. Voluto as i. volve-
re ... et hec examinis et hec
e dicitur semi ... i. mortuus. Cogerit
i. colligit et agregat. Rumulo as i.
... Antrum tri i. spelunca
Evanuit i. disparuit. Nemore in
cor. Nemus est silva. Hec ... bo-
ca i. nemus. Hec vultor ... i. venda-
tor. Hec vella ... dicitur lana ...
per lane. Madeo es est balneari
et aqua perfundi. Ponta in cor. lambo
bis est lingere ... et ... et
... lambim ... labii unde Iordan
... pueri qui laberint ... placa-
tus. Hec poples ... est ... ...
duelo p ... Hec lagena
e est vas vinarium. Complodo
dis a com et plaudo. vel plodo
quod idem est. dicitur ... plaude ... in man

Repentine doloris vel gaudii ta
causa. Hec ydria e est vas
aquarum. Hec crepido est extremi-
tas ripe. Jurgantes i. rixantes
et contendentes. [illegible] i. ferre. Hec
lassitudo [illegible] i. fatigacio.
Balnama ultima acuta. Hec
bulla e est ornamentum equalium
puerorum vel equorum l(ibet) et
[illegible] maxime ita colla
in similitudinem rotunditatis bulle
que in aqua vento inflatur et ebul-
liendo. Item [illegible] pro stella
vel pro signo papali. Hec torq-
ues is est ornamentum colli.
Scandina est [illegible]. Hoc po-
do indecl. i. pondera. Promo-
neor eris est in honore as-
sumi. Hec [illegible] est her-
ba primus mollis sed postea in spi-
nas convertitur et [illegible] se extendit
ex se [illegible] hic [illegible]. Emu-
lo [illegible] i. liberare. Conferre i. sil-
ferre de restando. Emina [illegible]
in. Epulum in singulari et
epule in plurali est magnum con-
vivium. Poculum li est potus.
Hic Timeus ci est [illegible]
Obsidens in cor ab obsideo. Pa-
lo as i. vagor aris. Unde pala-
tes i. vagantes. [illegible] globatos
i. congregatos. Hec [illegible]
[illegible] animale sine [illegible]
[illegible] quia deo [illegible]
Enigma est difficilis questio.
[illegible] [illegible] Et [illegible] regibus dicitur
[illegible] i. [illegible] Demitus in ex-
[illegible] in cor in [illegible]. [illegible]
[illegible] in pro i. imponens et pro-
vocans. Hic arbiter tri i. iudex.
[illegible] a vim i. fundata et
ornata. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. Hic et hec so-
dalis di [illegible] et maxime in
[illegible]. [illegible] i. [illegible]
[illegible]. Vehemens tis [illegible]
[illegible] et [illegible]
Hic liber eri est [illegible]. [illegible]

[illegible] i. rogamus ex [illegible]. [illegible]
[illegible] a v [illegible]. Decrepo
[illegible] i. [illegible]. Hoc [illegible]
[illegible] est [illegible] a primo
Hec [illegible] est [illegible]
difficilis solutionis indigens.
Hic [illegible] in [illegible]
[illegible]. Gradior [illegible] a [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] per [illegible]
[illegible] appellat [illegible]
[illegible] est nomen [illegible]. Hec
[illegible] qui vel que assistit
nubenti. Hic [illegible] idem
sed non [illegible] et [illegible] as-
sistunt sponso sed [illegible]
et [illegible] assistunt [illegible]
[illegible] per cor i. [illegible]
[illegible] i. [illegible]. Hec [illegible]
[illegible] i. [illegible]. [illegible]
pe pro [illegible]. [illegible] i. [illegible] in
[illegible]. [illegible] in [illegible]
[illegible]. Hec [illegible] e est [illegible]
[illegible] i. in stupore adduc-
[illegible]. De Juda [illegible] vel
[illegible] ultima. Hec [illegible]
[illegible] est [illegible]. Hic vel [illegible]
[illegible] est [illegible]. Ad [illegible]
[illegible] ad [illegible]. Hec man-
dibula e est maxilla. Maxil-
laris et [illegible] est de
maxillaris. [illegible] est [illegible]
est divulgari et in publicum
venire. Porta dicitur foramen per
quod intratur in urbem. Fores sunt
postes [illegible] [illegible]. Aliud [illegible]
[illegible] fores [illegible]
[illegible] i. postes de quibus
erant fores. Hec [illegible]
[illegible] dicitur portella in [illegible]
[illegible] ubi [illegible] pedestres [illegible]
exire vel intrare. [illegible]
a [illegible] quod est de [illegible]
[illegible] est [illegible]
est ligare. Sed [illegible]
[illegible] est superare. [illegible]
[illegible] ad qui [illegible]
[illegible] est [illegible]. Hec

Cubiculum li dr camera in
qua cubat' Computamen ungs i
decisio vel purgacio ungium macle
caa dr cogitacio Claudo dis i
decape et vet dum Zmaui i li
gaui Collecte us xi ul xvi i pur
uire vbcare Electe ul ex vbigis
aliquid eponere Creps gis xi
finare Classata Stangata a las
so ag Cadole i terre subagita
re in cor Imminet in cor i su
spēta sine membis Cesima eps
ma Cynthas aint pma Ether
Edicla le dr masincla ul do
mo pma a edes edis Parrie
i parum ul aliquantulum Parres
i pater spualis Disfornis
sitatibus i inquietudinis Opulenty
a vm i plenitus opibz et diuiciis
Inda Vltima arista Obsentor eis
ob misa inons dr conniuere ut
ul conal ad obsequium serui
vni Inde obsimpe i velini ul desta
ter Increscat i angustia arti
ari in processu Declinor i ma
gis inclinata Hic et hec de
cliuis et hc le i inclinata a v
Omissa a v i lincata Carpebat
i conturinabant Pabulum i nu
triuum Condies d pro Decer
nite i sententiate et deliberate
Elige Angelis li pomi hic p
incipe Conada in p hoc Zle
phas indele dr mag inniginus
pinaculum li est pretium pinnaciom
digium Deserere i ul desserere
Initie i inchoare Debarhor aliq
est desinire et vindelit se hic
Sup statu suo i de statu suo
Inire pmiccrunt in pro Pala
tes Euagatis Cuffere p di
v Chondrerunt i cedeneret pinior
te Alatam Iugal i ostendere
Sequitur liber ruth

In diebus unius Iudicis
quando praeerant in cor Iani
Crax Hic Moabitis
iudicis pe & in vetus
et cor in alius Orbata a v
i priuata Sator ueniens et sum
dr agere et adipisci Alite
recedite in pro Confecta
consumpta et masticata Parat in
col a pano id Hor pubertus
aetas est l xi vini annorum
in masculo et xii in femina Pab
cam dr edem in cor Rodatis
dui in cor i cesis Clemens in
Seratus Operat in cor Iugis in
Impatiens passim Caricalas
i vasa sunt victualia Ether bri
nella le dr pro fenestrum pa
ruis Congesserit i congregat Pale
tarni manipulum spicatum ad tor
rendum in igne Dermdustria
i demdustriosa deliberacon
Tondet i reponet Vberulo est
e qui adventum iactando pergere
Culacoiba i solemniorba Clama
re vinge nolite sunt impar pas
fororum Cuthomini ii e acerius
manipulorum Sopant in pro
in pretendo Abismo id i diffidae
sine negare hic abstessius vis
vini i recessus ab abscedo Sigit
i si dabi Poterit in cor Ame
i dixi vel iniqua i ete Hic Bi
ula a dr uniūs portans et hi
gerula li i portator Bainlo
et siuasor negocii Sequitur pro
logus super librum regum

Viginti et duas esse
litteras id est Elementum
id est littera alpha
bet Signe dum
formatoes habiunt Hic Aper
lus est titulus sine finitas lite
Hic Caracter elis est fra sine
formatio lite Supputacio i compu
tacio sine numero Hic Thesis vis
vi i unius apostrofe i figuratione
Tetragramaton i quod literarum
a thetra quod est flor et gramma quod
est litera Iste lite sunt scilicet ioth
he vau heth lothe principium vau
et he ille heth vita scilicet xpus

Texuntur i. componuntur et ordina
tur. Suppeditat i. augmentat. Inva
siones i. interiorum vel occultarum
destructiones. Plerumque lacte
nutriti i. infans ut lactens in
fancia i. tenera pueritia. Unde la
cteo lac sugo. lacto lacte pro[illegible]
nato. Infans dum lactet hunc
mater sedule lactat. In lactens
enim omnis genus qui sugit lac
prendo [illegible] in textu i. in titulo [illegible]
Subtexuntur i. subordinantur sub[illegible]
[illegible] Compingo [illegible] Ag
[illegible] ab agros
quod est [illegible] et [illegible] septima
[illegible] septima. Intra[illegible] dicitur hec par
[illegible] sine distinctione prenotat
i. intitulant. Croniaca i. temporale
vel temporum a cronon quod
est tempus. Sephet in textu i. [illegible]
[illegible] a [illegible] i. angustus a [illegible]
Coram i. principaliter. Indefes
sus a [illegible] i. infatigabilis
Balea [illegible] de capillus [illegible]
[illegible] Balearium de [illegible] qui ar
[illegible] hostes [illegible]
[illegible] galeas et
in [illegible] dicit galeas. Balea
pro capello [illegible] galea [illegible]
[illegible] a [illegible] de [illegible]
obscura sicut supra dictum est. Vul
go i. vulgariter sive [illegible]
[illegible] et [illegible] adversa. Hec
frasis is ab hac frasi i. modus
loquendi. Estimes in textu [illegible]
tes. Hec imber bris de ma
gna pluvia. [illegible] i. [illegible] Nu
quam i. [illegible] vel [illegible] Ezebrua
i. [illegible] Parafrastes dicitur qui non
transfert [illegible] sed sen
sum [illegible] quasi [illegible] lo
quens. Phitonissa [illegible] dimi
nus vel vaticinator. Accomodo
[illegible] i. prestare vel dare. Hoc
[illegible] est unguentum de myrra
[illegible] unguentum nardum [illegible]
[illegible] arbor. Et est unguen myrra [illegible]
[illegible] myrra vel arbor. Abundo

es [illegible] in trisillabis est esse vel
fieri [illegible] Secundus primi libri regum
Fuit vir unus de
Ramathaim Sophim et
Helcana [illegible]
[illegible]
[illegible] modo [illegible] Emula ei
[illegible] Conturbo [illegible]
i. [illegible] affligere et molesta
re. [illegible] in textu i. [illegible]
[illegible] vilis est filius
[illegible] Temulentus a [illegible] est
ebrius a [illegible] quod est vinum
et [illegible] quod est plenum. Ablac
tare est a lacte [illegible] Sublevat
nat in textu et [illegible] Tricco
[illegible] et [illegible]
est [illegible] Eulme
[illegible] est cogitare. [illegible] e
[illegible] institutum in [illegible]
et [illegible] Hec lebetem [illegible]
[illegible] sunt vasa in quibus carnes
[illegible] et [illegible] Senex de
[illegible] Hec [illegible] est [illegible]
[illegible] habebat [illegible]
[illegible] Calicem [illegible] est [illegible]
[illegible] in [illegible] Tinnio
[illegible] est [illegible]
ad modum [illegible]
Posito i. in [illegible] Erunt in [illegible]
[illegible] Instruxerunt i. ordina
[illegible] Passim i. [illegible] Cer
[illegible] super kathedra vel
sedem. Sindemus a [illegible] i. [illegible]
[illegible] i. [illegible]
[illegible] De molior [illegible]
[illegible] i. destruere [illegible]
[illegible] seu [illegible]
[illegible] Quia [illegible]
[illegible] deponens et passi
[illegible] Subulure i. [illegible]
[illegible] est [illegible] qui dicitur [illegible]
[illegible] est via [illegible]
purgandi. Nam [illegible] violen
tiam [illegible] illa [illegible]
[illegible] egrediebantur vel [illegible]
bantur intestina et [illegible]
[illegible] de agris illa [illegible]

Cathapare presump(cio). Hec camus
in ore mulis positus i. frenum das
equis vinculo. Ceta a cete. Hec
ceta ... Congrio is ... est sonum
p(er) nares emitte(re). Cariathedrum
... sillabarum est. Hic fra-
gor oris in ... est sonus confrac-
tionis et collisionis. Coruscor
aris est resplendendo coruscare. Hic
formarius est qui facit formam. Panifi-
ca est que facit panem. Deci-
mare dr decimam accipere. Precarii
i. pedites erant. Celum ultra centra
Cisterno as dr parisiensis Para-
re ... obruere. Hec Cister-
na e est vas aquarum sc(ilicet) sacca
vel pera sm alios dr. Cistar-
cha a cista et archa. Hic Citator
eis est medicus urine. Hec
Clunis ... est ...
Comessus ... Candem
[illegible]

... hec Cassis idis
dr capellus de ere. Hic hamus
mi dr instrumentum ferreum ad capi-
endos pisces et ... longe
... hamata i. de hamis
... Hec cerca ... gubernacula
Hec haspile ...
Hec hauiorium ... lignum ...
... Hec falbaga ...
... fallax ... est ... Domi-
nare i. potestas. Exprobro as
est insultare et obprobrium facere
et ... cum dicto. Tendam

a verendo ariis. Hec viridis vel
dr ... ferrea ... dens.
... Hic Stimulus dr instrumen-
tum ad pungendos boves. Hec gra-
logriata ... dr arbor pomorum gra-
torum. ... Hec copula
est ... Crinipes a
... in alto posita. Crapis i. co-
rulsus ... est manubrium vel
pedalis. Hoc ingenium ... vel ingu-
lus in ... dr ... una ... unde
avarum in die. Obstupeo ... dr
admiracione vel timore defice. Re-
boo as i. resono. Hec ... i. ... Hec
desistendo ab incepto. Hec Eulex
sm alios ... est silva
vel nemus. Defatigatus i. valde
fatigatus. Angelos i. principes.
Hic Sornip vel est actus triumpha-
lis unde Sornicor aris. Deminis
i. de ... Candelabrum est
idolatria. Hec penitudo inis i.
penitencia. Excommunico i. ... adhuc
interrogandi ... in ... in ... precio
... recipiendis. Disceribo ... bis
... est ponere ... ad comedendum ...
... in palacium. Expugno as
i. commonico et voco. Psallerium
dicebatur ... in cithara ... in dulci
instrumento ... aliter dr psalterium ma-
gnus. Recreo as i. reficere et re-
ponere et ... Hec ...
... est ... Germanus a
... de patre ... et matre ...
... de patre ... et matre
... germanus ... Hec Cassis idis

tor i. radat. Limpidissima a
vim dr planus politus et rotun-
da. Hec sistrum tri dr genus
tube vel est quoddam instrumentum q(uo)d per-
cussum reddit sonum sicut tympa-
num vel cimbalum. Saul prohabit
i. mire acceptorum scienad-
fferebat. Cane in p(er) i. obsis stare
Clam me i. nescrete me. In-
tor eius i. comat. Cassus a v(ir)
i. vanus sine vanus. Plata
i. delata a presro. Hic Sate-
lles vel dr minister crudelitatis
miles tirannii maleficorum so-
cius latum domesticus. Appi-
tor eius dr minister prit ad
occidendum malefactores. Spi-
culatorum cui est statua. Hic
Bittor eius e qui danatos im
legem occidebat vel ad manda-
tum iudicis puniebat. Prohabat
i. deum laudabat. Tunc pt
esse va pro vel due. Minima
i. potius. Jonathan in sor pre-
vendine i. pro erat adeum ipso
q(ui) pempta vna die. Deciero ag
i. valde invare cum pon(ere) p(er) p(re)-
iectare quod idem est quod privat
Illuceo ei in i. ad lucem ve-
nire. Plectrum li i. codicem et
sic ordinaverat. Jacbin li de
quo mat. Porro idem est quod ita vel
valde longe. Is anim verge-
i. tedebat. Tertium i. ad linia
obstupuit i. valde admirata est
Condico ag in p(er) i. dudo or-
dinare. Hec terebint ii e
arbor ag denodatur est et loca.
Collabor ei i. simul labi hinc
vel illuc discurrere. Impingere
i. de capite in hostia ponitur
Ffuerat in tor a ferro ei i. in-
fanire. Qm dolebat vice
lucam i. p(ro)ure in ipse dolco vet
actum in fit uentrum. Accersi-
endum i. vocandum. Cmissari
dim eorum qui emittunt ad
sita pinrapum implenda. Abegit

i. separavit. Tam ancilla
a possessoribus suis. Resedas
i. sedi et cogitabo. Oppacia ad
obscura et tenebrosa. Abs-
tringerent i. occultaverunt. Abru-
ptissime petre i. alte eminentes
et excelsae ab accessu hominum re-
pte. Telates sunt tapi in cor
Sed in p(er) sunt ecce. Perie-
sunt sunt vie perambulabiles.
Pendit in p(er) a p(er) et ados si hec
possidit cor in hora sine hec
dominitas clamides. Pali
Londerit in p(er) a todeb. Inve-
nerunt i. multiplicati sunt. Gar-
tine erant vasa per resinadis
navis. Adiusath est i. ispulet-
batum li est in sua ecclesie
modium et dimidium. Hec cuitate
est sita. Lingeris ad parietem
dr carius vel infirmus qui non pro-
logra ira. Hec Crampula li e
lapilla primus et affert et potest
molestia anni. Li Berupa pt
est primitiva sui i. primos lap
et asperitate discipulis a p(er) vel
Hec pedissequa li vel pedissera ac
dr ancilla satisfer et mancipi-
a chile cor in. Abcama i. vete-
dama. Delonge in cor in ipsa
angeleto ag p(er) pt i. fatigare
Anato ag in cor et posset est
pauci ne anito ita redmam
ac buema ab inter salinto vento
vel susato in Innoda in cor
i. rupam. Hec pagus qui est
villa. Anolos pt sunt. Offiton
omnes est ars consultandi mor-
tuos. Consicitabor i. anquiram. Tetra-
scit i. delevit ab crado dis. Hec
Lentume anim sunt pred in
tetrum divise quibus possunt te-
rritiones. Insurgit in p(er) in steo
Dibureste vis dr quod apparuit
aurora. Applicata in cor i. parata
Ephod est vestis sacerdotalis.
Palmes i. comaculo conpabis
Classus armis i. fessus. Hoc

xxiiii

Fragmen inis .i. fragmentum. Exim-
de prius pi .i. gente. Exinanit .i. li-
beraint. Subsistitat .i. expecta-
uerat. Subsisto is stat in in p-
terito. Enagma in pro. Armi-
ger eri .i. scutifer qui gerit arma

Secundus liber regum

Factum est aut[em]
p[ost]q[uam] mortuus
est Saul etc. Dia-
dema atis .i. coro-
na licit .i. gloss. Compar li est
lum ubi gremius ... hoc
coccum ui est pannus rubens
decora a u .i. pulcher. Compar
ans ... .i. calig ul fora
porget sede ... .i. edstrum-
...
ntis ul artarent. hoc Ingmen
inis e ps inferior. Insidiat
in pro in preterito. hic ... li
est mo... Diruere pinnirt. A-
bacle pe p. Crepusculum li est
ultima ps noctis. hec fiscina
est instrumentum philandi. fiscu
dicunt adam in loco isto. hic
uetlarium de foliis palmarum
quod uoluit inter digitos ad instar
fisti. uel e instrumentum ligneum
de duabus ul tribus tabellis quod
... lepsus quendo parit
hec exequie arum di plactus
ul officium super mortuum. Feret-
rum tri dr lectus mortuorum. hic
compes edis est cathena que
alio dr loge ul longa que pe-
des tenentur ligati. hec Stra-
tus tri ul hec stratum ti e lectus
hec accidies ei ... sem quis
est declinare ... Tollitur
in diebus ... ... hic
Conclaue is est secretus locus
sicut camera. hec Nuncius dr
legatio ul ambassiata. hoc
Doma atis in cor est tectum do-
mus. hec fistula e dr canale
quo ... destillebat. hic
Cenaculum li dr una fenestra que
ascendebatur usque ad tectum domus

hec cuna ui est ... hic apor
tas dr rota. Ancilla est que rota
gi ... hec lira e est si-
mphonia. Sistrum tri dr tuba
ul instrumentum ad modum cimbali ... -
des sonum. hec ... atis .i.
p... Ephilineo ... est ... te-
mere in cor in ... Obeltie
dom ... est dicta ... Aringa-
tis a ... ad ... fine ad hume-
rum ligata. Ephotlineo .i. uestis
linea alba ... sacerdotale. Subsi-
lio is .i. ... salire ul de loco
ad locum salire. Parata in ... a par-
tior ... .i. diuisio. hec collanda
e. est panis ... et modica
qui alias dr torta. hec assa-
... dr ... assat
Bubala a u dr quod est de bone
ul poda de bubalis. hec ...
... qui ... ca ...
... assella ... uanilo... pas-
... sine ... Iugiter .i. assidue
siue continue. hic et hec iugis
et hic ... dr assiduus et continuus
... est .i. ... mechor ...
Cocquo ... est ... hi
et hec ingalis di equus ...
iugo ... ad ... curru-
... ul ad ... Subner-
nant .i. ... .i. ... eq ...
...ant ... nerui ... obliqui ...
... Congratulor .i. congaudeo
Subigo gis egi .i. ... hec
Mambre ... dm ... siue
... Mambre ... con-
... uigilantes. Acco-
...ius .i. ... Areppas
qui dat ... ... aserenti que
dat secreta. ... .i.
... ... Ba-
...s qui diuidit ... a ba-
... quod est ... ab acci-
... qui scribit accidentia. A-
... .i. ... a ... sili
Dauid sacerdotes .i. ... a-
... Siba est nomen uiri.
Infers in cor .i. ... et ...

Alat' i. mutat' / Aphra ulna
acuta / si est indele. Restor
ci9 i. qmede / Amon p an tm
et ammon p an et n s q so:
lans / hec nates ul natis
dur ant tedo qma ipis vtim
dum sedem9 / Instrunxit i. or:
dinavit / Abisa i. sillabu et
abisan qdisillabum manitur
Abisa inuenit' sedo regnum
deno talo ubi dr / Et illuz
ptem ipse tradit / abisa si
no. in hoc loco no est n in
fi / et hoc pz p jedrinum / No:
ndum q in li de loco in hebo
legitur abissa sblata / in fine
in cetis vo le' abisan p n gen
et est diuisa in optacio / Ideo
aut una lram in noie pdidit
qma necaz abner n qsenq fuit
Anez ei dr milicia ordinata
Contraxit i. congregauit / Hic
fetus us vi e. concepta uel
functa utem / hic papilio onis
a tetoinum et dinq qdam no
vens edunt flores, tendunt
papiliones / Obsidet pro pe:
Mussitates i. plane ul cu si:
lencio mumurantes / Absiduit in:
tor / Abductus i. ab urbe dedu:
ctus / Serro as dr e serra p me:
diu diuide / Carpetum ti e
genus vehiculi / In tipo latern
i ad similem lateris / hic typa:
pi est similitudo sine figura
Hinc gruiacio et typa dr figura uel
forma ul status / et typa a herba
est que in aq nasci et ab aqua
inflatur / unde et ambicio so:
num hom et d' placencia tu:
mor et superbia dr typa / Item
ab ea ciba frigide febres alq
phebes dur / unde tipica a b
i. figuratiuus et ab typica febr
quam qda nprida dict' Ans:
ducunt culidos p eos eos qo
tunsdunt p lateres ad hunc tene:
ros ut consortet' Deperiit i.

plac peruet et augustiavert'
hec marces ci i. marcido / Att:
enuat i. subtiliat / hec sorbi:
tiuncula e dr liquida abq q de:
fam deglutit' / hoc phag in:
dectmat dr lignum / hec fa:
rx ris dr medibla / hic et h
talans et hoc vs i. ad talos
pertingens / Contrabessres i. istipa
et medere consistens / hic initu
to tmi i. mors / Iugere in pro / hic
et hec lugubris et hec e i. fle:
bilis / Sugno duc ptes i. agno:
Alegans omnis gnis in pro dr
valens excellens quis nobilis
boa pulcer sicut hic / Iterunt p
pmerunt / Impello cis et impe:
llor eris cor pe in pssio / Vid:
ens dicebat' olim pphia et for:
te sacerdos / hec palata le
est sicca micpalcas compssa et pa:
le dur tabule magnas sicut
pmgine compigunt' / Unde et pa:
late sicz i. compacte / papias
dicit palate sunt masse q de
recentibus ficubus copingi solet
et siccatum ad solem in palaz
Hec ingium q est cacumen
montis / Circumdabit pe cor / Ca:
leula li est paruus lapis / Vesti:
bulum li dr porticus uel atrium / Ph
tisana e in p est ordeum sica:
tum pilotisum uel decorticatum
alleviad nemp no Cortice unda
tas tisanas ordea dicas / Sed
doctrinale dicit longa fit i. sup
q nisi demis inser eq in ista
lnis tisana nigas et qpositiua
notabis / Item aliud ingt in
qdam actem no i. sup lo longa
tisana nisi inser eo / Ite dra
nobius Cum tisana sicum po:
vri sorbe valebit / Item alibi
rembis in tisana vadis de ex:
tra mede' / Gravamit i. insellat
Amasam in cor non vrt / Et
terium yi dr quod solet sternu
quasi lectisterium / qui dia'

Insellatum. hoc Strepitu in pro est quod pedibus strepitur
et in eodem sensu dicitur. hoc Tapete is et hec tapes etis et hec
tapeta e omnia pro eodem. Frixa
a verbo dicitur frigo in patella cum
oleo vel sagimine cocta. Magnope i. vellerum adorum quibus Tetem aptilem in p. Condensa
a verbo i. spissa et plenus ramis et frondibus. pendentem in pro
a pendeo es. Appendes pe cor
Allatum in p. Infigo gis in pro
ubique. Spalidito as in cor i. mouin facere vel mouere. hic Titulus dicitur aliquod signum memoriali vel laudis. Monimentum ti i.
memoriale. Compedium ii dicitur
abreviatio. Irrumpetes qui impetum iordanis irrumpetes. Absconsa i. subita adiectum est. hic
et hec Concina e in pro diaconi est mensa. Peremeus
pe pro. alius Iebrista signa tetragrami et amorrea. hoc Olivum hii dicitur interstitium primum votum quod adhec venibus aliqui dicitur ille. Abelam in cor. Molioris hic dingarius i. sonor aug
Parabiormis ente dolor i. desto
a contentarius inde le i. cancellarius. Sacerdos david i. valde
dignus apud deum. Oraculum li i. visium divinum. Peremerant
pe cor i. occiderent. Piaculum li
est satisfactio alias sacrificium. Nisus i. conata et luctor as
Polimitarius i. de genere desolcel
dicitur aut polimitarius qui de polimito operatur i. de opere vario et
multato. Liciatorium est lignum
circa quod licia voluuntur. Texdere omnis genus dicitur ad pertinens ad
telam. Remus a x dicitur ad pertinens
ad seq. hec Caligo ginis
est obscuritas. Cribro as i.
cribellare. hic Fulgor oris
in pro est splendor. hoc ful-

gur oris in cor idem est. Coc-
quus quum a verbo coquo is. hic
Talus li dicitur pes cuius quod est
super calcaneum. Contho is i.
colligere constringere abreviare. Emello is emulsi est carpere eradicare. Lignum laccatum i. ferro
armatum. Obrigescere est rigidum vel stupidum fieri verbum inchoativum
Tuita est i. defendit a tueor. Irruperunt i. audacter intulerunt
Libat i. sacrificavit. Auricularius
i. consiliarius. a secreto vel dicitur est secretariis sonus secretorum et
est inde lustra i. tuita. Affuerunt i. astiterunt. Pectio i. electio. Quadra in cor i. cauda. Grassor
alias Crassor aris i. desevio is
Gratuita i. sine precio sibi data
Cohibita pe cor i. prohibita a co-
hibeor eris bita sum. Sequitur

tercius liber regum

Et Rex david senex fuerat et est calefieri in uxore
et sptie. Adonias
pe pro. Iouade in cor. Celethi
et phelethi sunt nomina inde sibi et et preferri quod sequitur sua
incipiat alias X sic patet in hystoria. Aonuba. et sic dicitur in hystoria. Erant
cohortes sive legiones pugnatorum. hii dicuntur esse septuaginta
indices locorum. Celethi sonant
confirmatores. et phelethi admirabiles. hic Tumultus tus tui
dicitur seditio commotio diversorum generis inde tumultuor aris. et Instructus dicitur. hic Tronus ni est
sedes regalis. Verius in cor cum
herbero vero. Dimitte in cor. hic
Canicies ei est senectus. hec Canicies ei est capilla albescens in
capite veterum. et cannus ni dicitur
quod ad senectutem pertinet. Matrimonium
illud mi videtur esse intelectio blandientis. Assent pinissent. Gunt i.
insilliant. hec Timiama atis

Est compositio ex pluribus speciebus
Compactare i. inuare. Intempesta a
vm dicitur magis inutilis quam sine tem-
pore. vnde nox dicitur intempesta i. media
quia de rebus gerendis. et hoc
Intempestum dicitur pars noctis que non
aptum ad aliquid agendum vel
ab in et tempus ad quod est congrua
inutilis tonitrues in tempore suo. Vi-
scera et viscera in pl dicuntur intestina
hec Annona e i. alimentum. hic
Chorus ri est iusta coniuncta mo-
dorum. Aues altiles sunt que aluntur
sic capones. hic et hec altilis
et hoc le. Cumulus in pro dicitur
ad cumulum pertinens. adiectiuum. pro-
prium in pro. Desserunt i. detrahunt
dicunt sapientes. Scientia est. Scandat
in pro. Cede i. incide. Cedo is
cessi in pnm pterito. Abiecimus
ab i. deabiecte. hec Bulla is dicitur
lata pars est pomi granati vt pera
por ... est namque altera tria pup-
pis. Dicitur luna esse vatem vete-
dicit esse carnis. hec Indicio vel
est summa. Macornus in dicitur q
madit lapides. Quadret a
quadro as. hec Centuria vij dicitur q
opera de cemento. Bublui erat quidam
de bulos ciuitate sermo [illegible] est
inter sis maius. hoc thabulatum
ti et hic thabulata [illegible] tui est pa-
ries ex thabulis vel consutum co-
aptatis thabulis factum. Oraculum
dicitur locum in quo ora. Substeterat
i. vicerat vel superauerat. here-
tem in p sede [illegible] hec Lo-
kea est solare deambula-
torium sicut fieri in tribus Eth-
arum. Tympanum est rotunda dicitur
troclea. hoc laquare is cum
hucgonum dicitur quadro tabulam in
similitate domus vel laqueare quod
sup tigna et in opus illaquat
Item dicitur quod hic laqueare aliis est
ipsa testudo camere quod alio no-
mine dicitur laquear. Et hic lacarum
idem est quod laquare sm ysidorum lau

ara sunt que cameram sustegit
et ornat. Fego gris gere i. tro-
pere. Oratorium i. templi. profunda
i. inferiora. Tornatura est opus
factum cum torno. Assisset i. asso-
sit flammas i. fecit ampla cum
hic Tornus in est instrumentum quo
vasa tornantur a torquendo. plura
hec Anaglipha omnium dicitur scul-
minetes scripture ab ana quod
est sup et gliphe quod est sculp-
ture. Vel anaglipha dicuntur va-
sa supra sculpta. Jn anaglipha
a vm dicitur supra sculpta. hic postis
is dicitur hostiolum in porta ma-
iori per quod ho pedester eunte et intrare
pt. Paluisterus i. hunc in quod dirigi-
ari i. ad lineam. Ebal alias ebul
et non ebul dicitur Septembris inc-
breos. Vtensilia le quod est ad vsum
necessarium. Domus saltus dicitur
ba ... est edificata cum de lignis
libani. hic libanus ni e mons et
hic saltus tui est silua. hic Epi-
stilium lij dicitur quod ponitur in capite colu-
mne supra. Jncolumna est supra
epistilium. Stilus in medio domus
infra. hoc Tribunal lig in pro
in istis. hec Norma e dicitur regula
Jn Jnnormis enormis denotat
[illegible] in vo sensu i. irregularis et
deformis. Serratum i. secta. Sera-
rius a vm dicitur q sit opus de ce-
Dimbere i. tenuis. Contextum a vm
i. iunctum sine conexa. hic et hec sul-
filis et hoc le dicitur quod fundit
in fornace sic tempana. Septe-
nus a vm a septe dicitur. Sechia
[illegible] dicitur pro [illegible] Malug-
natum vel malogranatum dicitur fruc-
tu arborum malogranati. hoc Ma-
re i. concha marina. hec vestis
is dicitur fimus vel quod fit ex fi-
mbus ab aliquid [illegible]
hystoriatum a vm i. historiata vel
de historiis sculpta et depicta
vnde parietes vel paries in quo plures
depingunt historie vel sculpunt

dr hystriarius qui historiarum h
bitat tris dr ia cetha scilicet mac
hepandus quod i. vtrimus admo
dum, hily hic viatus ti est ca
dem mensura que et Ephi i. firma
modiorum et deputatur ipse li
quidus Intervasile i. interpoli
tum scilicet de plano et sculpto hec
plectate dr quod conectitur ex virgulis
vel ex papiro vel ex concreto vnde
plectuladium hic dicitur cane vel
bomble sine truh quidam lorica
vt dr abena et imula forceps quo
lorica aperitur hec odeis pis
dicitur scala et mira hic himne
vulgariter i. parimus himmerus sine
stapla hoc intercolumnium ii dr
dr quod ponitur inter columnas vel
spacium dimidium eas Glosa
lucidum inter columnas dr rhablar
superiorem est siend alie quadrata
erat similiter cum sculptura sculptura
et in summitate sua habebat rotun
ditatem vnius et dimidii cu
biti in qua lucerna ponebatur hic
vadius ii dr vectis lignum et sub
tile quod a mediolo rothe vsque
ad cantum dirigitur et in vtroque fi
guratur Radius tertie dr pecten sine
Nanicla textoris et quoddam ge
ometrium et virga geometrie
hic modiolus li dr illud ro
tundum lignum quod est in meo
rote hic Canthus ti dr quod est
in vltimo rote et per rotam vertitur
Conservia i. opere conservari hic
lebes lebetis est vas coqui
ne hec Canitra e est vas ca
lidis amplitudinis in ore et in
fundo ad calefaciendum hec
amula e sine h est vas di
spositum ad vina fundenda Item
hic liciatorium est plurale ad mo
dum vrabili hamula pasti
vandum dicit quidam esse fasamulla
de amigaldo vel Amigdalum dat
fasamula vnde hamula dat
liz tertiam Amicalum est me
tallum splendore auri habens
et dicitur electrum ab auro luce et
talto greco quod est 8 vel ab auro
et catholos quod est malum quasi au
rum malum habet ii auri co
lorem sed non valorem hic serapo
sius est instrumentum quo aliquid
calidum tenetur tum in secundum alia verba
contulerunt / forsice sela pulu
tape forpice forape fimum / fex
est filorum cepe ferri pro lapi
lorum hec et hec Lado e de
mitas hosti Item quod porti
particula vel opportunitate Betha
nium i. septeberium messe Bepte
bren Bethanium sigre mete Gi
de i. eo / ffons et cotra perpigit
i. partium sunt / Ergone in pro
pter eucletura et de quod ses
vi ve ne i. an vobrita i. cumor
ra ab orior inde lite qinquagesimus
hec Erugo gis in pro est sangufu
ga / Etiam et vicini vodens sunt
et segetes suis Et nasset hec
corrumpis circa festum sancti Iohannis
Baptiste ex minuta pluuia
hec rubigo ginis est alia pestis
que tenet fruges negro rore
cremat et sic spice illius culmi vertunt
in rubore viridi vel sina
pis / Obsides in cor Denostracio
i. maledictio in spatiis mali op
tamo / videlicet in corpore sum vide
rio Decernit i. deliberatum Decretum
in singulari / Dedicamur i. consecre
neruit Dedico as in cor et
dico as est o. s. quod hanc secundum di
cori / Alacer in ipsa in pro an
sione i. separacione separare hec cu
ne i. an hec Abaleul in lig
na Semen soque di splice Nau
nerus de nauium regendis peri
tia sumitur Nauticus a h dr ad
naues pertinens / hoc Enigma atis
super dictum est Chima per n sum
tum i. in cogito sunt / Kingria
vel piaomulis indecorum sed pap
am Tu hi dicit Glosa dr su

ligna imputribilia spinosa ad si-
militudine albe spine rotunda
et candida, fultum vi diui pes le-
cti a fulciendo et pon^r plas i p-
grolz ... lecti, Illata i de-
lata ab affero vel re, ultro i sponte
peltas i scuta brevissima in mo-
dum medie lune a pellendo dicta
de ebo e, Ebur ois est os ele-
phanti vel dens, fulmus a v i vn-
bens sic exponit papias, et dr
a fulgeo es, Tharsis indeclinabile
ultima acuta dr civitas qdam
cilicie locus indie zm ebreos
quar mare vocatur noie tarsis, Item
Tharsis fuit nom cuiusda de gnre
Japhet, Dentes elephantorum i
pectines, Pavos i pavones, Ci-
tomores pe p i ficus fatuas pc-
nidabat pe cor, Ydumeas et tha
ebraica pe producunt, Sidonius
et alia plnalia cor pe, Astu-
then ultima acuta, fanum i te-
plum, Delegavit i mortua di-
misit vel simpliciter dedit, De-
lego as p m, pharao in cor si
declina si vo no declina acuit
ultima sicut alia barbara, Indo-
lis in cor i etatis ptedentis futuri
virtutem, hec Indoles lis dr sn
dolo dr, etas innuel origo ingenio-
rum alr ingenium pgemeis sic ex-
ponit huguicio zm papiam, In-
doles est origo nel crementu sobo-
lis nobilitas, genus, ymago zm ysido-
rum dr ymago q futi virtus sic
apparet in multis pueris, Industri-
i studiosum, Agilem vigilatem
efficatem impigrum strenuum aud-
acem, Aufugit in pro in pterito
Sed abl in cor ex ab et fugio b
mutata in p, profugus a um i
fugitivus, Cesseris in cor i qes-
serim dederis a cedo is cessi, Clema
i plana et mansueta, Adhibuit
i apud me habuit, Relena in cor
Lenadit i obcavit in pro, Scorpi-
onibus i virbeis aculeatis nel no-

dosis flagellis virgarum hiitibus
in summitate glandes plumbeas, hic
Scorpio onis vel hic Scorpius pii
pe eodem m, Scorpius est signum
virginis et sagitta, flagellum
fabricata fuerat, fabricor aris
hic deponens est et no passivum
Exaruit i desiccata est, Exaree
et in pro in trisillabis, Fefellit
i decepit, profecto i certe et indu-
bitanter, De novissimis et extremis
i de vilioribus et ultimis, Abia
ultima acuta, Comuta in pro et
obstruat, Muto as cu suis cpositis
Crustula i panes sic dictum ab
aliis dicitur in forma, Caligia-
verant i ad cecitatem devenerat
Caligo as in pro i cecum fieri
sive in visu obscurari, Sed cali-
go as in cor p caligis induere
Arundo i canna vel alis hir-
undo volat nat erugo monetur
arundo, Ventilabit i dispargit
quasi ad ventum, Lucos i lustos
hic lucus si, Irritarent i provoca-
rent, Thersa ultima acuta In-
inda pt quare ultima, Effeiani
i sacerdotes enbeles que erat
dea qdam scilicet mater deorum vn
Effeminati levi i cinnati natura
vel actu, Item effeminati dicuntur
molles z cinnati ad fragilitate
femine deducti ab effemino as
qd est mollem et debilem et fe-
mineum facere, Salomon si decli-
na in cor, si vo no tunc acuit ul-
tima, Scutariorum i eorum qui
de scutis cura habebat, Scutarius
a um a scuto dr, Excubabat
i vigilias observabat, Armo-
mentarium vi i repositorium armo-
rum scilicet ubi scutarii ponebant
scuta, Theca in pro, abiue
vel abiia ultima acuta, Ozo
ultima acuta, Priapi in pro
fuit iuvenis qdam q propter ma-
gnitudine virilis membri a mulieribus
p deo habitus est, Specum i speluncam

c h

Irritum in cor. i. cassum siue
vanū. Demetam i. modice amoue-
tis succidam. Tirandis i. re-
ude latans. hec Tirranis idis
Obstrude in imperatiō passiuū
Inlectato in pro. lectica h' e
vas amplū de auricalco. Alitur
in cor. i. spirat. hec alita ti tu
surprius. Etiam emelchia aerut
pe i. an ecia. Reuixit i. ad vitā
redijt a reuiuo is. Iude veni:
iste is. Vehemens ans omis
genus i. fortis et magnus. Pos-
simus in pro in coniunctiō. Alio
i. ad aliquid vel quod. Ressperge-
ris pe pro in subiunctio. Pauen-
me. cor in coniunctiō a paueo es
Carmelus li est nom̄ montis
Rosezgo i. gradum. Transsiliebat
i. vltra saliebant. Indiuisorio
i. in loco de quo duxit ad secre-
ta nē. hec Lazolla e e parua
lacca. Applaciatatis i. iniectio suo
innotatibus. Aqueductu i. de-
cursū aq. hic aqueductus tus
tui. Aratiunculā i. sulcos ar-
aticula est parua aratio. Lambere
i. q̄si labendo consumere. Corripit
i. apprehendat. Iuniperū ri arbu-
scula est spinosa. Zelo i. ardore
et fuore. hic zelus li. zelatus
sum i. amaui. zelor alis depone
et amaui est actiuū. Episcopo i. victo-
Contenus i. simul tenus. Cauē-
venit. hec grā a caratro in
pro in plures doctores cuius
aliqui corripiant. Eadem in
pro sup dictum est. Vo abiun-
ge. negari ex als et imo is ad
nō est in vsu. Accinctus i. indutus
armis. Iuuibraclis i. in papi-
lionibus. Tradare pe cor. Appe-
dissequos i. consciferos a pede
et sequor eris. Amoue in cor. et
sic significat moueo e simus alias gu
e esset nisi in preterito et supino
vbi semper producit hanc sillabam mo
Instaurata i. i. reintegrata. Ac-
inetes i. misericordes. Promei
pro augurijs. hoc omen inis dr
augurium vel euentum. Irruerint
in pro in preterito. Confederati i. pa-
cto ligati. Incoruina i. super in
post eū adolo quasi et suo tonali
absterserit i. mundauit. Equo i. pla-
no. Optimas atis omnis generis
vel qui i. meliores et digniores
quorum optimates. Tesbite in pro
Demeta in cor. i. prada et tolla
demisso i. inclinato. Demissus
a um a demitto is. Infera in cor.
et e significat sed eius acceru breua
sup hanc sillabam sic vbicumque non ge-
minat r. Ceuardi i. qui vel inno ge-
rauit in cor. et sic significat. Dico als
pme quingacomis cum sint apo
sunt. Dextrius due ptes a pro
et dexter a vm. Sinistrius silr
due ptes. Amelech pe in media
sillaba et nō pa. Nam amelech
est nom̄ cuiusdam appli. Impetu in
cor gere deos. Auriga in pro i.
bubulco. hic et hec auriga ge
dicitur rector currus. Infimū i. in imo
ra. Perlatam i. disportatum a perferor
eris. platus sum. hec Eburnea
i. de ebore. Effeminatorū i. sac-
dotum ydolorum. Habenas in pro
dicunt lorum siue retinaculum frem et
habene dicuntur funes nauium etc

Reparata est mo-
ab in ysel et. Peracu-
los i. pluuialis siue
appodiationes. Care-
cellus cella dr fenest
reticulata et alia pa-
racij et paruum foramē paciens
et intersticia inter pungela et pa-
riete qui claudit chorum. Creat
i. possum. Pilosus i. plenus pilis
Et nō gr illa noia producit o et e
nominant plenitudinē vt gesus ple-
nus similar bunda bilis aptu
hic dicitur enib et hic dicitur enib pro
eodem. Tenoret in cor. parata est

i rogauit presbiterum i pinuoluaciom
vectorum. hic et hec Tibo omibus. Et
tera pt esse vna pars et tort in in
psa. vel due et gnat ultima Ind
semp gnat ultima. Regrum. cor pe
qui est vna pars vellenbus i lanis
a velluut ouibus. Juda in ghio semp
acuit ultimam. Erubescerem i vere
rem et regit actum cum sit neutrum
Obmaschus i claudetis vel opplebitis
Officulas i laterum siue de later:
bus scilicet adiectum est. Sedule i assidue
perita comes i vita sona si vixeris
hic vale sessa est sta cum deo. vo
Quat aue venies discedes dico va:
lete. hec vbu salue denot ista duo
Superbare i inclinare siue appodi:
are. Obsatauit i hiauit vel os
apparuit ab os oris et ato as. Co:
loquintidas i cucurbitas alias. Ca:
curbitas siluestris. hic Coloquin
tidis vel hec coloquintida de. est
erba amarissima que virens se diffu:
dens in sepibus. Emperit a verbo
supersum ea i vsidum erat. Inhiet va
i secundum hec verba. Comitatu i sone:
tate. Electum terre tempus dii pinsso
se mitas et temporis acuis sessi:
deata mutabilitate terre illius
vix certo vigum quito dii de Naaman
abiit abeo electo terre tempore. In
historiis sic exponitur. Electo terre
tempore i cum elegisset terra ad
portandum. Ebreus sic habet ab:
iit cum comitatu a quito terre spa:
cio. Eadem ambiguitas in genesi
legitur. Erat quasi vernum tempus et ingredie:
batur effrata et e latinus inter:
res ponit electum tempus vel vernum pro:
pario. hic Burdo omis est ab
bigenum i ex equo et azino natum
Nota de bigenis versus Burdonem
producit equus conuncta asselle. pro
creat et mulum iuncta azellus eque
Nascitur ex bus apro si porca domestica
nubat. patre lupo gaudet matre
licisca cane. Si capra iuncta ingui
inusino vocatur. Si capre vocat tim

ro edit omibus. Imuitetem i appo:
diatem siue incumbete. desiluit
vel desiluuit i de currum cito des:
cendit a de et salio is. Anoiis
i ad que locum aduum loci. Ang:
ustis i arta siue stricta. Materias
i ligna mediocria. hec assera
e vulgare est longobardorum
Incoclaui i in secreto tuo. hic
et hec coclauus et hoc e. Cabi
vel cadi trilis insiue. hic cabus
bi dicitur quo cibos coquebat pro sale
stercore columbino. Et aliqui dicunt
nomine stercoris intelligi vesiculam
guttulis in qua rapiebatur grana de:
foris allata. Omathi i pinutatas
a bino is re. Statere in cor i
p thi ponde vel moneta. Simile
in cor i farine albissime. Cathe:
ractas i fenestras per quas descende:
bat vel dii vel via supterranea dis:
cursus per meatum pluuiarum vel to:
ritrum. Euenit in pro in preterito
Repperis in cor cum repperio is in
futuro. Interpellaret i alloqueretur
per inter suo. Suffusionem i lugubre
confusionem quia uultus eius mutatus
est. Allidens in pro allido sit ad
petra confractus. Stragulum li i stra:
torium quod lecto vel sedili superstenitur
Achaia pe pro. visitare in pro i vi:
sitare viso is vin desideratum. le
nticla e est vas quadragulum fictile
habens foramen in latere. Illuc vi:
tia acuta sic et de consimilibus
Clausum i captiuum. Nouissimum
i vilissimum. Recente i an vetere.
Lobum i crepellum alias acbul:
lum. hic Globus bi est rotundus
aceruus a volume a augmentum
Precepis pitis omnis generis dicitur qui in:
petu vadens. hoc veneficium i ma:
leficium a venenum. Fard inget
i vigore et statum habitus. Cubio i
Rigesto vel colore. Cubium ij e vege:
tum vel color cibus inebriati votunt
Calicaria e est supinus os capitis
humani si aliorum cumnes. hic Herine

i. hic chettine i. hec chorne
adyum intro gradi i. an hoc ste i.
an Cophinus in cor i. sporta
Acervos i. cumulos sine monticulos
Dilluxisset i. dies supvenisset
Cemina i. qui Proferte i. offerte
et date Sedem i. domum hec katri
na e i. parata Tede in pro i. tedi
u hic Aviclino i. cenaculo sup dict
est Vallabitur i. circundabit Ep
tum ti i. ambitum sine circuitum as
pro pes Plaudentes i. signum onde
tes Consepta i. civitas ul hoc conse
ptum Impegerunt i. impulerunt ab
impingo gis pegi Valide i. valde
et forte Cognicunt i. astrepunt et
tumultu cessant Zebra vltra cau
ta illata i. intus lata Inferunt i.
intus ferunt Sartatecta i. repara
nes tectorum vel templorum ul est
tributa collecta ad reparanda ipa sive
ad restaurandum Cedebat i. pred
bat amasias pe p sandiustius vo
pes sup dictum est Redegerat i.
conterat a redigo gis Ene Iaculo
durum qda species volatilis de arbore
saliens in arborem Sexies i. sex
vicibus Adolebant i. cremabant hec
salina e dr locus ubi fit sal vnde
salinarum in gtivo plu Petra i. lez
locum Cardinis trisillabum i. cer
ba spinosa mordax et austera cuius
sucus Alopiciae i. fluxus capi
llorum curat ma gl est Et rm
dia scande vas Radix eius
in aq de cocta cupiditate bibendi
potatoribus subministrat Interrupit i.
dirrupit et euertit hic et hec
obses idis i. obstagius Non e demol
itus i. no destruxit Libera i. parata
Versas hoc finat vltima more
latino cognatos i. in vetere testamentum
Inteus Indivit i. imposuit Effectus
pe pro similiter conclusit Cela
tas i. sculptas Venam in pro lu
tem i. mare eneum Amasach i. ar
cham in qua reponebant donaria regum
et principum ad instaurandum sartatecta templi

Nitens i. conans a Nitor eris Poli
tus a polio est verbum neutrum passivum Vit
tum i. ligatum a vincior vis Propaga
tus est i. protendit a propagor in cor de
ponens est Sublimium i. alto Cen
nomias i. constitutiones sacrificiorum
Potestatis est i. ctos reddidit P vba
sua capilina celi i. stellas Casso
i. diuisus Camalde pe pro euche
ni in pro Euchel in pro i. reduci
Pregressi i. transgressi Valuas i. ia
nuas Catpam i. praecipe Demoli
eri i. destruere Cunnace pe cor
Cumina i. qui Nota quod sine qui
recapit sillabicus adiectiones sz na
qui piam putas hic iis Cum quis nam
quis piam sunt qui coniunge putas Ex
probrant i. vituperant Subsannat
i. derisit Subsanno dicitur quasi corruga
re naso despicere Cui exprobrasti i.
cui comminatus es Abies etis est arbor
nobilis alta et procera Saltum carm
eli i. silvam illius montis Insanisti
insaniuisti hic Chamus ini de
quo canes ligantur vel azimi hic aut
vi i paru p freno Sup vlacis i. sup
aposte Horologicus dr in quo dep
hendiuntur hore Pigmenta i. confectiones
ex vino et melle et diuersis speciebus
suavibus et odoriferis Pigmentu vulgari
dr claretum Condiderit i. reposuerit
et congregaverit Emisit pt et no p
d Violatus est i. consuluit divinos
Phitones dicuntur qui sunt arte suscitandi
mortuos in gti bed fiton fr quidus
dr ipa ars Aruspices i. horarum in
spectores dies et horas magicis cu
stodiunt Sup i. vltra Tinniat a
p admiratione qi tinniti in auribus
sentiat Tinnitus est est sonus
metalli percussi sic dict extrapatis
Crebrius i. sepius Conflat i. fud
aurum eum et argentum in igne fudit
pfussores Lignarius i. operatis de
lignis Delapidiciis pe pro i. de
locis ubi madunt lapides Gazie
in pro Colligeris pe pro Susti
tavet quasi mortua et neglecta

modo observaret. In luco i. in bu-
sto qui erat iuxta altare. Cedron i.
cedrorum contra grecam. Ediculas i. mansi-
unculas vel parvas edes. Excelsa sunt
loca in collibus sedentibus posita in
quibus demonibus scilicet ydolis ymolabant
... sol duo contra preceptum elicito al-
tari quod erat in templo domini
Exedram in tor i. domunculam iuxta
templum ubi habitabat minister. Ex-
edra vel dicitur cathedra sedes thro-
nus camerata secreta vel locus
thezauri locus separatus a pretorio vel
appellatio vel fenestra extra dila-
ta et intus coartata vel Gazophi-
lacium vel thalamus. Eunucate su-
dictum est. hec asulta te e collecta
vel tributum. Phadaia vel alia acuta
Joakim p k e in scribitur un inf an-
ti qui habet sequenter Joachim et fi-
lio Sed pro pre Joakim. protulit i.
asportavit. Concidit i. comminuit et
confregit in pro. Inclusores dicuntur qui
sculpunt gemmas auro et argento inclu-
dendo ... et hoc quod hic dicitur a verbo cludo
is. Vallata i. fundata. Effodit in
... in preterito sed in aliis tor. Perfu-
gas vel profugas in tor. hic et
hec profuga ge dicitur qui de una parte
in alia fugit. Vinitores qui fa-
ciunt et excolunt vineas. Trullas
sunt instrumenta ad congregandos cineres
vel adducendum calcias ad ... Pa-
vimentum dicitur et Trulla instrumentum
cementarii sive muratorum. Ste tur-
pis sibilus ... Item
vas fictile quoddam. Capitellum
i. illud quod super columnam ponebatur
pro basis subter. Tirones i. no-
vos milites. E vulgo duc partes
E p de vel ex. Godolia pe pro et
Nathanie vel pe pro et similiter
quod videtur Dalmabilia. Annona
i. alimonia absque intermissione i.
sine cessatione hic intermissio omnis.

Eusebius Jeronimus et
ytam prologum isti libro
premisit Jeronimus quando

Finit prologus i. paralipomenon

Correxit lxx. Eusebius bino-
mius. Jeronimus binomius appellatur
quia dictus est et Eusebius. Domimon
omnis pe pro in obliquis. Hec Troas
adis in tor est regio. Leucate i. promo-
torium iuxta Neopolim. hic leucates
tis de quo Virgilius in tercio Eneydorum
Mox et leucate nimbosa cacumina mo-
montis. Acroceraunia i. montes ful-
minatos ab acros quod est mons et cerau-
nia quod est fulmine. hoc acroceraun-
nium ii dicitur scopula sive mons magnus
et cacuminatus vel fluvius vel in mari
qui frequenter percutitur fluctibus. Item a Ce-
ron quod est cornu et amnis quod est
flumen dicitur ceraunium scopulum emi-
nens in mari quasi cornutum. Item ce-
raunium dicitur gmario sive coalitio
undarum in mari. Hostia tiberis i.
porta tiberis. hic Tiberis vel tibris
est flumen satis notum. Flagitassetis
i. postulassetis. De tiberiade pe cor
potest esse nomen civitatis. hec Tiberias
pe pro vel est nomen doctoris. hic un-
guis un a vertice usque ad unguem i. a
principio usque ad finem. Barba in tor i.
extranea a civitate ebraica. Sarmati-
ca a sarmatis dicta et est populus quasi
penitus ab ebraicis alienus. hic et hec
Sarmata te in tor vel Sarmatica
pe cor i. composita. Nam faina vel fai-
natio dicitur unguentum sive medicamentum
unde fainatores a um i. unguentario
more composita. Septitan unum fratrem
i. frequenter scebam. Loguntur i. coadu-
nant. appellandos i. nominandos. plerique i.
aliqui. Extimat i. putat in tor. ab-
lique i. non recte. Imbricio i. in illo loco
sic dicto. Dialogus pe cor a dia quod
est duo et logos quod est sermo in ute...
bat inter Brutum et Cathonem annu-
lum suum. Secat i. dividat a secto
as. Perstricte i. summatim dicte. Copiose
i. breviter et utiliter. Venustas i. eius
decorus in pro. hic decor oris est pul-
critudo et venustas. Sequitur prologus

In Septuaginta i. paralipomenon
interpretum te ille prologus

Primitti translacioni que fuit de he:
ebreo in latinum. Acromari in pro
Acromari ci. est ypu nom. Inpelleres
i. instanter pelleres monendo et ro:
gando. Germana a fiba. Iudices
seta. Acornicu in pro a cornu iu.
Cofige i. cofode ul porq effode. Co:
de ul cude in cor i. copone. Elabo:
ratos i. cu magno labore qposi:
tos. Triphariam i. triformi di in ta
diuisa a tris qd est tres et phares
diuisio. Apparue p apparuerit. Iac:
tatur i. tacitetr aserut. Interpretes
pe cor. Apocrifa unde apocrifus liber
dicatur cuius auctor ignorat. sed uitas
patet et hunc librum recepit ecclesia
vel quia uitas dubitatur et sic no recipit
unde ecclesia di apocrifa q. ut apocrifus
Lanina i. rabido. Enos i. quorum
translacionem edissero i. expono ul re:
firmo p ebraica uitatem. Inextrabilis
i. moras i. longas sinuas. Silua i. co:
fusio multa. Barbara quia ut bar:
ba translatio et qfusa. digererem i. expo:
nerem ul ordinatem distigrem p usum
cola i. p distinctionem usum. Colum li di:
stinctio. hec di sincema in est non
emada plr. Paralipomenon grece
est qtus plus h pmissorum ul relic:
torum in lege ul in libris regum q
para qd est seorsum et lypo qd est
relinquo. Vel apara qd est pter
et ypos qd est sub. et mene qd est
defecta. ex pmissorum supplens defecty
paralipomenon grece dabreiamin
ebraice ubba dierum latine dicitur

Primus liber Paralipomenon

Adam Seth Enos
Laynam etc. Sidone
in pro. Lethime in
cor pr sup. Azarias
pe pro. Sarvia in pro. Amasia
si no declinatur arcut ultiaz. Si uo
declinatur cor in. Opida i. castra. Vi:
culos i. villas ncterey assutey Ga:
mathey Z asarserahey omnia pro
pe. Cynei nom est ppli vel tr viri
Israhelitis tidis pe cor in utus sin:

glaiba. Saphariam pe prod:
narie pe pro. Iurbitz in cor. berhi
in pro. Stare fecit solem ad cremdum
plurimum pretorem. Affinitatum i. quingta
cum p mrionum gtractarum. Itureci
pe pro et ach Naphei alias Nach:
nei. habue p habuerunt. Decorum
i. pulcrum. Nachinei ebraice appo:
diaconi grece. sub diaconi latine. Vn
ysidorus ethimol septimo ypodiaconi
grece quos nos dicimus subdiacones
Nim id sit appellatur et subiacent pre:
ptis et officiis leuitarum. hii apud
ebreos Nachinei appellantur et in
remigium. Nachinei donates ul:
donati interpretatur. alii dicunt qui
Nachinei dicuntur deo seruientes. Ypo:
diacones grece. sub ministri latine
diaconus autem de minister. Vesti:
bulorum i. porticum. Ihec Ianitor i.
portarius. Credita i. commissa. Spe:
cias sup dictum est. Operat in cor
et sit sursum su ubicumque hz e an
i. nisi in tria psona preteriti. Cosi:
nebat i. coponebat. Corite in cor.
Eregion i. exopposito. Ajucha ul:
tima acuta. Inuicult i. viuat dim
Iaculis i. sagittis. sup dictum est. E:
nagina pe pro. pteruitas i. pauestry
Interiit i. mortuus est. Cesorum i.
occisorum ul percussorum a cedor ceris
Pithonissam i. mulierem ventriloquam
i. p quam malignus spiritus loquebatur
ul que habebat artem in suscitandi mo:
rtuos. Consuluerit i. consilium de susci:
tando. Gamule quesierunt. Ingredi:
eris pe pro. In arce i. in altitudine he:
braice est. Amello q est vorago
pfunda ultima acuta. Ad gitum
i. ad ceneum ul coma ul cendaroz
vote. Absit i. longe a me sit. Duos
ariel ul duos fortes viros i. duos
leones. Lexecia omnis gemis a texers
amis. Capre sine ibites i. silueste
capre. Adunat in cor a pnli sed
in pterito et supino in pro. Turme
i. multitudines. Instructi armis a me
ul clipeo i. exercitati. Lasumes i.

ludentes siue dissolute meretrices
Lascivio is est luxuriari lude lasci
ue se gerere vnde lascivia a c i pe
tulans et luxuriosus et hec lascivia
i voluptas petulantia libido siue
luxuria Exuri in pro et sic strunt
doro is tum sius composita Audieris
pro audiueris Innuebas in sillabis de
ligis hec vertes is a verbo dicta
est Nablis i psalteriis hec Nablum
li ebraice Nablum bli grece psal
terium organum latine Tamen ein
dominum psalterium dr canon cithara
decem cordis coaptata que cum plec
tro pulsatur Sed Nablum xij sonos
habet cum digitis tangitur linis i sim
phoniis Archana i secreta reliqua
Epinitiones le inscriptaturum victori deo
triumphus et palma hec est littera
nonarum bibliarum in antiquis habetur
et Epinichion vel et Epinichnon i vic
tori deo palma vel victoria dei triumphus
Epinichion creditur vera littera ab Epi
quod est supra et nichos quod est victoria
et odes quod est cantus siue laus quasi laus pro
victoria habita Bissina a c a bissus
Ephod lineo forte stola est bis
sina vel alia non sacerdotalis hic iu
bilus li dr gaudium quod nec lingua
potest exprimi nec cordi teneri Buc
cina est que est tuba bellum denunci
ans Tuba vero plurium indicatur Conspa
tes i consonates Bubule proprie dictum est
Assinis a c dicitur ad penas tortis Se
cundum i sortem Coloni i habitatores
Tonet i resonet Anacetes i con
tinentes a cuatio et attereret in con
a terro is re Spectabile i mirabile pro
singulas victorias Liberarat pro libe
rauerat Adrigas i carnucarius Sub
nervat i starleterat Sucei pe pro in
preterito Damasci pe pro Nervo i pli
due negationes faciunt vnam affirmationem Curis
is genus ve urbis nomen plurium consona
principatorum ut ciuis pluvium Cheleti
et pheleti abs indecla sunt et erit Co
ortes siue legiones pugnatorum et secundum
dicit in historiis i isti dicuntur fuisse

lxx iudices lotorum antiquo filius
Naas Amon filius loth Amnon
filius dauid Cum morte i de mor
te Exploreret i investigaret vel exquireret
Decaluauit i pilos barbe rasit
et dehonestauit illos Decaluo as
dicitur caluitium facere violenter Inguina
est pars circa genitalia Obsedit in pre
Nota quod obsedeo et o sequentes coniugationis hac
sillaba se in preteritum producat aut in pre
et supino Manubias i spolia Ta
bulatis i bachi colligati quibus ter
rarum viscera vnde in ysidoro hec tribula
et hec tribulum pro eodem Breuissimis duc
sificat dicitur vero Candida est tribula
tribulum tenet altera falsa dicitur tribu
tribula teritur que putrida gleba Thau
tria rotarum genus hec thia dicitur
a tho is quia rotas non habet sic vel de
instrumentum quod trahitur super linum vel aliud
de nouo seminatum ad coaplanandum
terram Afferrata carpenta i sunt vehicula
rostis inferdenta hoc carpentum ti est
currus ferratus Eclipsum est non ador
rorem i tenetes plus quam sunt Optiones
i electiones Comeruit est preteritum ali
actiuum quod erat in cororo ab de quo
non rimansit nisi littera preteriti et sequentes ino
est deponens vero dat mercorum nitum medor
quod promeritum Gratuita i sine pre
bicta Proselici pe cor i aduene qui ad
fidem transeunt Lecedoos i medecos
de petria Commissuras i compositiones
vel in quietina firma Custodientes pe
cor Impensas i expensas vini in cor
i supra Impedia i expensas psalte
i pitti in organis Lagana i panes
latos ut & Torrendum i cremandum
a torreo Offuctus i vasis a fungor
eris Sicedena pt in fi atum et guarl
Dedicato i deputato a dedico as
in cor in esse et obseruat dico as
cum suis quod Videntes sunt prophetae vel
sacerdotes Obligit in cor obligo
i constringo vel constringo Nota quod tango
gis cum suis quod mutat a in i et
tant hac sillaba in preterito Cum
ma i dictum est Neptalitis mutat

Declinacionem dr enim Neptalitus
atis i illius de Neptalim dicitur gl
vel mai tur Infastos i analectos gl
thic fasta ti dr analis i liber in
quo gesta ani continet et aline
lte Dol apotecas i horreas vel ce-
laria Garona in pro pt quae vltimiz
effuderis in cor tu fundes ibi Giq:
fleis pe cor Omithinos in cor i
gemas que o ho galo genesi Stib:
inas in pro i hincem colore stibii
hoc stibium est vngentum vel color alio
noie cerusa qua mitices et salute
mulieres vtur Est aut Cerusa
album nimium et a stibio dr Sti-
binis ra v qd hz colore stibii Pa:
rium a paro insula dr et est illa
insula in marmore habundat dr
quasi parius i marmoreus vel dici
ad modum marmorum planum Deo i
plus locus est Proticus in cor i pun:
pes timitur vel capita tributum &c

Secundus liber Paralipomenon

Confortatus est Salo-
mon filius David &c
infra Juges enim
omnis gl i magnus
Sumcomorg pe pro i ficus fatua Ce-
lebrat i fiebat qualle vini e in age:
dus vini celebrandi maioie in passio
holocaustoata pe cor i sacrificia tota
incensa In Neomeniis i in nouiluniis
Neomenia dr a neos qd est nouum et
mene qd est luna Jacincto i in la-
na vel in pano illius coloris Dimeus
a vini de cipino qd est arbor Cata
r insuat Celare i sculpere vel Qui
sculpit celat quasi absondita celat
Hatibus i nauibus Proselitos pe cor
i illi qui ad ritum Iudeorum transierant
ut gabaonite Cubitus in cor vo Ex
vno constat dimidio quam pede Alienigena
a v dr qd est de alienigene obli si
pe deci eo qd obradiat Stravit
complanauit Appedeunt i ferasavent
Operestatuario i opere qd ad statuam
pertinet Hic Statuarius dr qui facit
statuas et Statuarium dr tala agros

altare Intecunit i insanuit Effusile
patet Duabus lisilbus i duobus ord:
inibus sunt vsque vi est acta vbi
Sed metuo constat corpedibus Vastitas
in cor dr grossitudo vel cessitudo siue
spissitudo Repandi i inuuni Basili:
ca i aula Lebetus vel lebetes in
pro Creagras in cor i fuscinulas et
dr a creos qd est caro et agros qd est
tractatus Epistilia i capitella Epi
stilium dr quod ponitur in capite colu
ne Florena i spes quedam liliorum
in candelabro sup quod ponebatur lucer
ne Arguliosus a vini i locus ubi ha
bunda arilla Paratura i aparatum
eorum que erant in ipsa et ita ipam
fingeredi pe cor esa pes est indeclinabile
ol gl ex hunc et modi in composita silicta
dom cuiectionem te Basilice i magne
aule hec basis is pos li qi panni:
geria aliat p avengeria Audugo e
corrupcio aur qui segetes corrhunt
in talem colore et ex aura corrupta
Stratum i complanatum Enellas era:
dicabo ab cuello is euulsi Stupectis
i admirantes Palmita alcis palmi:
tum in cor vel altum acuta Ad ora sun
li i ad regionem In enigmantibus i in
verbis Conspicuum i manifestum adiect:
tiui Stupore i prima admiracionem
Bachiolla i parua brachia Impa
in cor Leuiticis pe cor p leuiticis
i blade cetrancis a limo vel lauini
Semenia pe pro Trogodite pe p
Costinati i tuti Consternor ais de
ponens i mte desiez tueri stupefieri
Bullabit i guttubit Bullare est
pullatim emitte i vel funde Delici
in pro adelecor cets Azrthaij pe
pro Confectum i compositum maleeba
pest dissponebat vorificati sunt i
clamauerunt Adiuua in cor Jerae
lue auit vltima Intinctoem alias
intinctoem i mortem Hec intinctos ol
Paralbia esset intinctio quia intinctio
non habet originem sic manifesta Ju:
da p tibi auit vltimam cum execracione
i cum maledictionem ipsorum si con Dum

facerent. Exaugusto i. exalto et m:
agnifico. Augustus a v. dr ab augen
do quia presidentibus debet augere rem
publicam. Vn imperator Romanus vocat
se augustum. Cludabat pc cor. Tu:
te i. secure. Comperto i. cognito ad:
perio. Desiit i. cessauit ad simo. In:
termisit i. dimisit vel obmisit. Crna
vltima acuta. In neruum i. in cippum
pigmentariorum i. eorum qui faciunt confec:
tiones. Ambicione i. apparatu ma:
gno. hec ambicio onis est cupi:
ditas. Affinitate i. cognatione per matrimo:
nium contracta. Inpunia i. in partem ad:
uersam. En i. ecce. Auiit i. coolu:
sit. Iacet in cor a iaceo es. Auge:
m p. Athenie pt gnai vel cor acui
in fine. hec Athena e vel inde le.
Conadere pc pro producerunt. Dige:
ssit i. descripsit vel ordinauit. Pe:
sacionibus i. ponderacionibus a peso as
quod est ponderare inde pesatio auri
vel argenti. Subdicione i. sub dominio
meo. cara cognito huius diual. Vita:
lia i. intestina addictum est substa:
ntiua h. in neo gs. Athabe i. putredine
et valitudine. Egereret in cor i. emi:
tteret. Exequias i. honores funeris.
Atalia pc pro. Nota et antiqui li:
bri hic otolia et dimictens in libro
regum dr atalia interpretacio habet vn:
uimes. Pugiones i. spinibiones. Sce:
ptra i. cruntis in plu hoc sceptrum ti.
Fulciret i. firmaret. Industrie i. pru:
denter. Delumta i. fetida vel plaratam.
Obducebat i. obstruebat et reparabat.
Protestates i. testimonia dei alle:
gates. Permodicum i. valde modicum. Ex:
creuere i. excreuerunt. Robore in cor pre:
ruptum i. locum in alto positum. Precipite
i. excelsum. hic in preceps dic preceps
preceps ab ghe in principium plurima pro plu:
erunt. Obsidum in cor hic obses idis
i. obstaginus. Sabine in cor. Azoti in
p. Arabas vel bes in cor quorum actig.
Effodit in p in preterito et in pnt corta
Adolet i. cremauit. Effatte vltima
acuta. Romelie pc pro. Atituteri

crudeliter. Gimminet in cor i. mstre:
re imbecillis et debilis. Aderunt in
cor. Cum vasis non vasibus labia
pt acui et gnai in fine. Applicuerunt
i. in pnita asstare fecerunt. Propia:
do i. proposito vel pro propiacione i. exqua:
cione. Incuato i. inclinato et dp:
sso. Antistites pc cor i. magis sa:
cerdotes qui an alios stantes. De re:
pete i. qui de subito ad unum deciat
posicioz. vel pt esse va pes ado or:
tuuerat i. non se parauerat qui
impedimentum interuenerat. Tandem i.
finaliter. Perfusa i. repleta. Effre:
gnate a multitudinis. Celebritas
i. solempnitas. Rite i. recte et cum
statuta ad unum quietas. Vagare i.
intendere et instare. Vago as est va:
cuum esse vel fieri intendere sine insiste:
re. Vacat impersonale i. vacuum est vel
libet vel oportunum est. In hec va:
cuna e dr dea vagationis. Perc:
buisset i. per famam publicam inso:
nuisset. Iacet in cor a iaceo tes. Ia:
ceret in pro a iaceo es. Condu:
cebant i. simul ducebant proferen:
tes ex plebis. Impetum in cor i. incep:
tum. Inito in cor i. inchoato vel
finato. Obturaret i. obstrueret vel
clauderet. Iasello vltima quam vora:
go sint profunda. Deludat i. decipiat
finar. Apotecas i. celaria vel horrea
vel repositoria. Presepia i. loca in
quibus comedunt equi. hoc presepe:
pium et hoc presepe idem est. Aplustra
celi i. multitudine stellarum. Colunt
i. veratum est a colo is. Coagustatus
i. valde artata. Reneita pc cor a Re:
uereor eris quod est habere in reuerencia et
in timore. Simulacra pc cor i. simi:
litudines ydolorum. Delubra in cor
i. templa. Sarciret in p i. repararet
a sarcio cis. Ad quinsisuas i. ad:
inctuas. Cognacioz i. cognorum
qunctioz vel coaptioz in edificio vel
Certum signa ferunt que congrio
iungit. Vrgebant i. fieri stimulabat
Emollitum pc p. i. mollificatum

Et inclinatum ad primam. Inferis
pe p in fine. Una ultima acuta i
pariter. Inlebetis i in ollis eneis
hec lebetate et lebes est pe code
Opido ultima acuta i valde. In ma
scolo pe p i in sepulcro alias
masoleo. Mausoleum mei gl. Repli
cant in cor i geminant. Amouit in
p in preterito sed in principio cor. Abduxe
runt i separauerunt atria sua. Como
nens in cor a commoneo et est sua mo
neo cum o sequente. Decrepiti pe cor in
pri i valde senes. Decrepitus a v i
valde senex. Oracio manasse

Insustetabilis sz que non pe
sustieri. Hic et hec insusteta
bilis et hoc le. Longani
mus vel loganimis i longo tempore su
stinet adiectum cum dol. Imprecans in
cor i in bonum euentum precans.

Prologus esdre

Utrum difficilius sit
facere te inpta. Non dum
statim i non dum tesui vel
indicaui. Statuo is de tesi edi
ficare stabilire ordinare astruere i se
cundaliter spernendum in cordis nos. Abnue
i refutare et recusare. Subfaste i
p(er) oue. Hec irrasio vel non podera
sunt fastes. Fastes dum hores tem
plum i superba. Pontualia i presta
na. Librariorum i scriptorum. Lib
raig de cl vel editor librorum. Edita
i qua ab edo qd mitta sit res. Emit
to paris pondus vel manifesto. Expono
qdo expono pfero dico verba nouis
mus lector tibi denot edo. Compendi
u ii de qd est breue et utile. Disp
endum longum et inutile. Impedum lo
qui et utile. Illatura i dictura vel
conclusura. Equissimum i iniquissimum.
Arroget in cor i attribuat. Deroget
i detrahent. Ebiomtas pe p quada
heresi dite vel fuerint. Exordia in p
quida species est mulierum capitum in quo
teso uno ita erescebat vel pora sunt
loca euomens aquas et uno meatu cla
usa multi erumpebant. Ubi aut ex
cedia p d ethilsa quasi exclsa
iudea ubi erat hierusalem. Exedra p t
ethimologiza gi corso ta pe esse
sedem semper media producta. Sibilet
in cor i sic appellat emulu sunt ideo
ma qui multipliciter eum mordebat
Simon sunt adam ydolor reg insidijs
toria sunt rapta. Euchtet pe cor i
discutiat vel inuestiget. Euentilo as
i ad uentum pire dispargere exquirere ex
cute inuestigare. Apices in pro i
litteras. Hic apex is. Calumniet i false

Primo cimeri. Prima li
anno cyri regis esdre
psauid te inpta. Traduxerit
i in apparatu duxerit ex his
et dicto est abiecit. Nec b in hijs uti
Trauo as. Trauno i Trado dis.
Traduco as vel. Tuus in qls vel de
peit integritatem. Trauo traico tduco
tdo nota i expl. In hec tradux cl
in cor z propago. Insupllectili i in mas
saritiis. Aptitudatis im quosda pe
pro alias mitridates. Neemia
z sarayi et alia nomina producuntur pe
qui sunt de ha. Genealogia i linea
generacionis pe pro a genesis quod est
natiuitas vel generacio et logos qd est sermo.
Chersatha pe cor. Cornas i illa po
deca. Hec anna e podu est qd appe
dunt. Dragmis. Sed hic anna
est in ponderibus dragma vel due
libre cum dimidia et habet ly solos
qui faciunt oblos aj et duaticos. Cho
locausta p a d est. Hec basis in de
quod ponitur sub columna. Iuges i continuam
hic et hec iugis et hoc ge. Ultro i
sponte. Latomis in cor. Urgerent in p
sollicitarent vel cogitarent. Conuenti
ad omnem Glitatem vel congregandum. Assueri
pe p. Capitiidatis im quosda pe pro
un quida mitridatis rex. Porti sepe
probauit. Giunacc pe cor. Tecum beel
theme sunt tria nomina. Sustulit i amo
uit. Noxa i culpa vel offensa sed genus
Nephas divinus i inmollcabilis hic
Recessicas i recolat. Remenceris. Ag
geus in pro. Nec non est mag

Verbis de ypno nominibus que per cam no
arbitur ad certum legem. Sed sic so-
nat in vulgari frequenter proferunt. Bi-
bliotheca ce i. armarium sive repositori-
um librorum a biblos quod est liber et the-
ca positio. Dicitur liber theologorum
continens plures libros. et annalis li-
ber continens gesta singulorum annorum
bibliotheca dicebatur / vetusta vna pars
Medena in pro. Medenus a. um
adiectivum possidebat i. possidere se habebat
Adar i. marcius. Editi i. mandati et
auctoritatis nostre. Eciam reges indiat fe-
sta sacerdotes. Desistet i. de publico sive
de camera fisci ei est est saccum. Eum
pon per quem pecunia. Annonas i. es-
tas sive alimonias. Impeditos per p
i. indoctos. Eunt in per i. vasa duas
ausas. Hunc proponimus i. separamus
Magistrum i. maiorum in statu sive
statione. Discerne i. distinguere que inno-
mina talleras pro vel discerne i. indi-
care. Preperat pe cor perpetua ad.

Secundus liber esdre

Esba Ascemie filii el-
chie ec Casleu ultima
acuta i. decembre. Nysan
i. aprilis. Adducat i. de-
ducat. Fedi i. redimi per sincopam. Ab
accidentibus i. de uno coetu qui scribit
acuta. Optimatibus i. dignioribus. Vino
i. dico vel dupit vini a est ypa sillaba
et in secunda et de fine ut legitur octavo
esdre nostro residuum regale loco dicent
ut ayunt. Arabs prima acuta. Mae-
na i. que. Cur insuna quidnam interroga-
tivum. Consuerunt i. confirmaverunt alias
complaucerunt. Pigmentarii qui faciunt confec-
tiones. Vici i. strate alias contra. Sterq-
uilinium i. stercus vel loci pleni stercore
pagus quod est villa. Texit i. cooperuit. Ad
plenum i. ad inclinacionem. Imbecilles
i. debiles. Obducta i. cumulis et sas-
sibus constructa. Cirratis i. ... ter
tenebat sive abscondebat fenestram que
prius erat in muro structa a Caldeis
Arcitectus i. ventus per smadothen i. habe-
bat architectus ventus. Vices i. vicissitudines

Conon i. congregationi. Cum porro
i. insuper ad viri ordinem vel eligendi. Du-
catu ... i. dignitatis ducis. Vatici-
nacio i. prophecia a vaticinor. Exprobra-
verunt i. insultaverunt. Retusum i. innani
compillare i. obturare et rotundare. Re-
tusum pe pro si dicitur aretesco vel cor-
media si dicitur aretisco in colle sesu
i. innari. Cessus sus vi i. nimis. Dra-
gmas i. nummos etc civitatis ubi est
ymago regis. Scenophegie pe cor
i. festi tabernaculorum. Crustulum i. po-
tum ex aqua et melle confecta que gre-
ce ... melligium et pe cor dicitur ydro-
mel. Cyprus ... est arbor. In domate
in tecto i. in tecto plano. Humus
i. terra. Athi i. in aliquo loco a tebe-
cruth. Particia i. divisio. Costesta-
batur i. inducebat promittendo et commi-
nando et testimonia replicando. Fruges quod
i. bladum. Ad pollicendum i. ad promitt-
endum. Libaminum i. potum ut est vi-
num. Offerunt in corde. Eque i. pariter
vel equaliter. In dedicatione i. in purificatione
Domus iuda ultima acuta. Credi-
te in cor i. commisse. Licet in pe cor de-
cet. Prophanatas i. contaminatas sive
violatas. Obiurgavi i. reprehendi sive
redargui. Azotidas et alia corrumpunt
penultimam. Credi in per i. percussi. Per-
naitemque hic est neutrum. Puriatos ab
pe cor ... dicitur quod sit deponere
i. transgredi mandata dei. Pollunt i.
contaminant a polluo is.

Sequitur tercius liber esdre

Et fecit iosias pas-
cha in ierosolimis dno
ec immola. Phase ultima
acuta in kelmable (?)
i. pascha. Pagos i. villas. Elegantur
i. excellentur in emolis i. in cuneis
allis. Emola e est vas congnatum
quod dicitur ... quasi enca olla. Abi-
te i. pergite vel prius committe asce-
rare. Recite i. longe ... vel ...
Magedan i. vita. Fructus i. vsus. Fugi
i. usu et ipse per se ad offerre mamment
in per in precito. Exultaverunt id est

Condempnauit et vide hic regu
duas accidentis diuisas qui declinatur
a mulco -as. Amulcta -ae quod depre
dit a molor -eris non ponitur sic, sed qui
derivat a mulceo -es ponunt sic, vnde
hec mulcta -te per c. Dicitur pena siue vi
dicta. Alligati in textu et sic sumitur ligo
-as in composito. Arcolla est parua area. No
est verbum in textu et non componitur a
vereor -eris. Demolierunt id est destruxe
runt modo est actiuum. Sabbatizauit id est qui
tem a labore sumat. Inreplicationibus id est
in geminationibus. Annotavit id est quinque ornamen
ta vnde hic. Adiunct in textu. Balma
nazar per textu. Libatoria id est vasa in
quibus fiebat libaciones id est gustacio
liquidorum qui debebat libari in sacri
ficiis. Ariste id est vasa potatoria aliquo
dicuntur pathera -e in textu vero / Et per
ex proprie pathera ad vina parua. Be
thinnia et balthinnia in textu. Subiec
ta id est inferius scripta. In id est per. Refuga
in textu. Refuga -e dicitur qui refugit
dominum alienum. Rede in textu id est redde
et exsolue / vero ex solue tertius eciam
suspendo quia reddo. Pendeo suspensus per
do dicitur solueno pendo. Pendo de pena
dicitur pendeo suspensus pena. In admonico
nibus id est in scriptis in quibus sunt ad
monicio id est recordacio de preteritis. Com
ites id est comones et comitantes. Abeno
id est astello ipse autem dicitur quod est ex priapo
et sine fine. Nugeterii scilicet curiosi vici
nacii id est famuli in domo nutrite
tonibus id est proposit / civitatum. Expargue
facit id est potitatur ab expergefio. Appellat
id est comendat in sapia. Cidaris -is
corona erat que modo dicitur clipeus pon
tificalis scilicet mitra vel thiara. Torque
ue id est ornamentum colli. Cognatus id est socius
et familiaris quasi esset propinquus
Cernigal impera quod tenet servire
in lecto. Cuna per multum rapitur
et omni per taletia facit loqui. Protale
ta id est ad voluntatem suam ut sit modus
loquendi. Vel per taletia id est marcas aut
alia insulas habet et omnes honores
sui facit elloquentes. A vino inservit
id est per vinum multi discesserunt. Cogi
tat id est valde cogit et vrget. Demolunt
id est destruunt. Iugulat id est condemnat. Ex
mant id est tuum aufer vel exulem facere
et dicitur quasi ex tuum ponere et etiam ipse
dicitur de exulibus. Ponitur etiam pro demoliri
ut ibi. Extimat eum fueros suas
id est demoliuntur dissoluunt de verustate
quia ex timore huiusmodi tradiccione obedit.
Obaudiunt id est obediendo audiunt. Diffa
matur id est diuulgatur laudatur siue predicatur.
Alliciunt id est attrahunt vel ad se trahunt. Alci
en thunt. Remittit id est remissa reddit.
In altum id est in minus ad unum congrega
dit. Reuniguatur id est benigne tractatur par
pe etiam esse deponens. Mactat id est interficit
vel crucudauit vero Mactat significat necat
ymolat atque trucidat. Amida fuit
dicitur mactauit id est qui ad statores venit
non matutinis est vero ludens ad statutos.
In munem in proprio id est sine tributo / hic et hec
inmunis et hoc eciam dicitur quia sine munere.
Sacrum id est altare sacrum. Hostiare id est
hostias litare siue sacrificare. Non dicitur
dicit et forte bene quia non debet dici
hostiare sed ostiare ab ostio vel
id est sacrificando abiurare vel cremare. Co
de id est coniuncte. Suppedia id est viminea tenues
pergorum id est villarum. Sacro vel sacris
id est templo vel altari. Sacer a vero hic
sfratinia in neo genus. Edicte id est manife
stare quod ex dicitur. Impedatiua id est gene
logia id est generis investigatio vel gene
logie computatio. Peda dicitur est sub vesti
gium humanum. Inde impedo -as
in textu id est pedam facere vel imprimere vel
investigare. Participaret verbum hic
ponitur deponens et tunc sexta est acti
tasius. Sed si est passiuum tunc sexta
est vero cum et suppositum participio vel
preceptor. Subiugalia forte ponitur
hic pro asinis vel iumentis. Interpres apel.
Carta id est crus in plurali. Insuleheret
id est insuportaret. Rates id est naues. Nomi
lunio id est noua luna. Conspirantes id est
eodem spiritu concordantes. Insinuefuit
nota hinc hinc dicitur ipse vero ferret
ad locum hinc unde de loco. Incubaret

i ad malū instātes. Aggressura
i insultūs. Aliter aggressura e ab
aggredior eris qd insultare invade
Subreguli q aliquē principatū habe-
bāt sb rege. Sodales i socii. In Col-
legiis fiat officium sociis labor vnq
Cominas inigit comina insa sodales
Structores i edificatores. Maccinis i
lignis edificio aptis. Suffragare
i auxiliari et prosperare et prospere procede
hec duo vba quint sūt depona. sed
hic ponūt ne ut actiue. Cū Suffra
gabant quia sibi se mutuo iuuabāt
et opus prosperabāt quia in melius
procedebat. Exacerbatos i exaspe-
rantes siue prouocātes. Exarbo est
actiu. Extulerūt i exi tulerunt
Demolientes i destruentes. Cepta
i inchoatā a defectū cepi pterit
Menianus pe pro i solario de pari-
etibus prominente. Impēdia i expēsas
Auerationē i mollefactionē. Obscenitas
i obedientes ab obscuror eris. Expu-
latores i cominātes. Obuenat i preser-
uerat. Comitari i sociare. Com-
tor aliis tert in in trisillabis. Sacrosancta
una pars est. Sacrosancta a sacer ex sacer
et sancta sed sacer nō mutatur. Subuene-
rit i necessaria fuerit. Subuenio in tor
in presenti sed producta in preterito. Am-
phoras i mensuras sic dictas. Taxa-
tionē i quantitatis determinationē a taxo as
qd est notare dicere confirmare. Alie-
tas i pretium rei imponere que venditur
Indictio onus i quere preceptū ul intol-
lerabile ab indico cis in prima producta. Irroget
i inferatur. Irrigo as in tor. Obiecte
i oppone. Arbitros i iudices voluntari-
os et de consensu partium. hic arbiter
dr iudex medius inter utrumque pte
consiliator pacificator i amator actor
concordie testis et consiliorū reuelator
Plectitur i punitur. Plecto ctis re
dr punire verberare. flecto et exigis
aliquid componere alias ex verbis
aliqua compone maledictionē. Mul-
tationē i pecuniaria punitionē. quidā
ponūt C qda vo no. a multo as

Ut Cruentū mutat iudex sed san-
guine sauciat. Abductionē i exilio
ab duco cis vel est surpare abs-
tare distrahere asportare. Inde ab-
ductio dr hominis a corpore alienato
pre nimio dolore. Capitulationē i an-
cilium personales i ptuales. Tu-
tele i defensionis. Compotes in
tor i potentes sui voti et desi-
derii assecutores. Ex voto i ex
mente [illegible] votū i pro votū oblatū.
vota a vim a voueor sede quingentesime
In pastoforio i in thalamo. Pasto-
fora grece dicitur thalami ul cubi-
cula in quibus leuite excubabat
in atrio domus dni quorum consecra-
tio sit in ultima visione Danielis
prophete ita dr glosa Machabeorum. Sco-
lasticus in historia aut sup librum regum di-
cit. In porticibus laterum erant pasto-
foria i loca separata ad comedendum
in quibus sacerdotes de partibus sacrifi-
ciorum que eos contigebat vescebantur
coram dno. Quidā tamē volunt
qd ibi tm venientes a foris de fini-
bus israel comedebat et ob hoc debet
dici pastofora quia ibi pascuntur
forenses. Magis credo Ieronimo qui dt
pastofora grece thalami lt dicitur
Precanonimus i [illegible] vt i pascas
Considunt tor a consido. alias concidunt
in tor a concido. Ingemiscant i gemi-
nitūs siue inflectentes ab ingemisco
alias. Detegeret in tor a detego. Prona
lescentes i prosperantes potentia et di-
uitiis. Explicat in tor et hoc neg-
ociū expedi. Assidendū i iuxta sede-
dū in dando consiliū. Inde assessor
Hibernū i hyemale. Hibernus a um
ab hyems mis dr hi et hi. Hibernalis
et hec le pro eodem. hoc hybernaculum
li dr domus ad hyemandum ab hi-
berno as qd est hyemare. Theca
i compromissum ul fictam oppositionem
ul statutā. In subsidiari i sub sub-
sidio vel hic poni in parva stationē
a subsidior aris. sed pt esse non
pro compositione. Inierunt i firmauerunt

Ad litandum i. ad ymolandum. In comme-
rationibus i. solempnitatibus. Presidebat
i. preeminebat. Absolvisset i. expo-
suisset vel explicuisset volumen
ad legendum. Sabaoth i. exercituum.
Preferebat i. ante oculos ferebant ut au-
dierat commode vel commodum. Exultavi
i. letificavi. Sed exulto ab exit n. est

Prologus super Thobiam

Chromatio et Eliodoro
Episcopis Jeronimus etc. Ex-
actionis i. petitionis. Sec-
tatores i. separantes a secta. Decurtha-
lago pe cor i. de modo a curtha quod
est breve et logos sermo quasi brevis
sermo multa breviter comprehendens. Agi-
ographa pe cor i. scriptura sancta ab
agios quod est sanctum et graphe scriptura.
Mancipavit pro manciparunt i. dede-
runt vel adiecerunt. Mancipare i. man-
cipium facere in servitute redigere. Man-
cipium captum adducere manu. Inde the-
dare vel ducere et sunt pro dare vel ducere
ponitur. Et invenitur ad neutrum presumere.
Imputant in cor i. improperant. Alias
imputant improperant. Canone in
cor i. biblia dissyllabo et in cor in
trissyllabis et sic placito est sinat e
o sequente sine sinat a sine. Institi
in cor et e sinat ... ab in preteritis
et supinis suorum compositorum. Actito in
pro vel cor i. advocato ab actito ...
... vel ab ... Recompensabo i. retribuam

Sequitur liber Thobie

Thobias ex tribu et ci-
vitate Neptalim etc.
infra. Captivus i. ca-
ptivus. Impartiret
pe pro i. distribueret vel daret hic pos-
tive si quis est deponens. Proselitus
pe cor qui ad iudaismum transierat
advena in cor ... quia aliunde
venerat. Monita in cor i. consilia
monitum dicitur a moneo. Sabellum
in pro. Sub cirographo i. sub cautione
neutri generis vel masculini et dicitur
cautio quod sit propria manu debitorum
a cirios quod est manus et graphos quod

scriptura vel ... Cirographus scriptum quo
confirmas pacti. Certa manet prescripta
videlicet res et emptus. Ctubi in cor
i. post que. Evolvens i. quo saliens a cu-
bitu i. a comestione sua. Hic a cubitus
tus tui pe cor ab accubo bis. Occu-
buisset i. ad occasum venisset. Venisset
occubo pro est mori. Insiderit pe
cor i. caderit ab in et sedeo vel quod
idem est quod sedeo. Sedeo in composito
mutat e in i et corripitur ea. Sido e o
sequente non mutat i et producit ea
ab in et sido. Inde insido in pro.
Est hoc sedeo side fert a mis Exo-
rium i. ad locum in quo ... exo-
rie et hoc exorium in pro cod ... et in-
venitur adiectum. Hic exorinus a um
a ... Balatus ovis est genus
a balo as quod est clamare vel ovium
emittere i. pure. Asmodeus pe pro
De sup duc ptes Incorreptione i.
in pena pro pro peccatis. Iste i. ordinata et
consimua. Nequam in cor in prosa i. ne
aliquam. Indico in cor i. notum tibi facio
ab in et dico as. Aliquam in cor in
prosa. Ostendero pe cor ab ostendor
eris cum ostenderes pactum a ... quod
patrum ad eundem expedire. Egba-
thanis ultima acuta. Eure vero
in pro cum curer eis. Committetur
eis i. ... Immanis in pro i. crudelis
ad ... Brachiam i. locum qui
est inter capud et corpus. Hic brachiae
est piscis. Sed brachium ... brachium
dicitur guttur. Palpitare i. movere palpito
in cor. Exentera pe cor quod est intera
i. que inter sunt ... et exentera durum
intestina piscium. Inde exentero ab re i.
emisterare. Extricat in pro i. extimat
extricare i. extimare ... expediere disso-
luere vel ... pone. Parabis i.
instabis. In contemplatione i. in iunctione
et societate. Ordinatis pe pro i. recipi-
eris. Consequi pe pro in futuro. Incolumes
i. alacres fortes salvi et integri ab
in et culumen quod est alacritas vel
fortitudo. Hic et hec incolumis et hoc
le. Ceruasilis i. multum similis pa pe

remissiue. Nutaret i. dubitaret siue
nutabaret hesitaret et frequenter nuc
sic faciunt qui nuunt digitis et oculis
ad innuendum i. recepit. vnde admittes
recepit et portat equum quod fatigat
Oppressa est i. sustinuisti. Cathedra vnis
Cassidili pe. p. i. de pera. hoc cas
sidile est pera aucupis ad modum
rethicoli facta. vnde Cassis est rethe
venatorum vnde cassidile dicitur quod tassis
scalis. Cum ergo huius cassidili pe
per melior littera est. Quidam vero habent
cassidile pe. cor. hec cassilis idis
hanc litteram quidam approbat secundum vncia
cassidili cor. pe. vnde vidensen dicit
cassidili est corr. audibiliter recurri di
tur quidam qui ponunt, pro v. sit cassidi
li pro cassidili vel quod littera illa deb
eat dici cassidili a tassis quod est rethe
Nutum cum est ne gnus i. g. nuctia ad
illucescat i. lucet orti fiat. Co
senesceret i. sit senectam assumens
impetret et fiat sumo is que os ayis
Remeandi i. redeundi. hoc pecus dis
pecoribus vel pecus oris in cor. prima
quod animalibus. Coccinos cor. in susup
lio i. in finite. Spectare i. respicere
Introiens pertinens. albugo inis
est subtilis membrana. sive tenuis pel
licula visum impediens dicitur esse glauci
tas vel albedo oculorum. Membrana me
dia pellis tenuissima sicut est in alis
vespertilionis. Gratulantes i. gaudentes
et gratias agentes. Compescuit i. re
pressit et compulit. Nota ista verba carent
supinis disco posco metuo timeo
urgeo liquo compesco stago
In omnia i. per omnia. Confitemini et lau
date. Confiteor pro laudare secundum por
tum dicitur. Ex zaphiro quere exodi xxviii
Similiter et smaragdo. Sternentur
i. pavimentabuntur vel complabuntur
Alleluia vltima acuta secundum papiam i. lau
date sive glorificate dominum. Quere apo
calipsis xix. Reliquum i. residuum Ne
pos dicitur vel invenitur pro cetatore vnde
O mi care nepos caueas ne sis
tibi nepos. Obitus tui i. mors

Apud hebreos prologus
liber judith judith
inter instra apocripha le
gitur inter apocrifa debet hoc esse non
inter apocrypha quia apocrifa dicuntur scripta
dubia. apocrypha scripta sacra. Nicena
in pro a Nicea civitate. Sinodus in
cor. i. concilia a sin quod est con et
odos quod est via. Prima sinodus in
cena fuit trecentorum et decem octo Episco
porum. Secunda constantinopolitana Cl. pa
trum. Tercia ephesina CC. Eiecrorum
Quarta Calcedonensis DC. triginta sa
cerdotum. Sepositis i. dimissis et aime
seorsum positis. Sepono est separare vel
seorsum ponere. lugubraciuncula pe. cor.
i. modicam vigiliam. hoc lugubrium bri
et hec lugubra e dicitur i. modicum lu
men vel modicum ignis. lugubro as
in cor. est vigilare ad lugubrium i.
ad lucernam. et lugubre est parum
lucis. vnde hec lugubracio a quo hec
lugubraciuncula. diminutivum Sequitur liber

Arphaxat judith
itaque rex medorum
inter prelia subiugauerat multas na
tiones. iste edificauit ecbatanis
a viginti artenis a b
in prelio subiugauit i. usque ad cristeum vii
i. secretum a arche vel misterium quod
est secretum. In expeditione i. in exercitu
Effregit i. debellauit et subiugauit
Opinatissimam i. opulentissimam Opi
mo as est secundum dare ditare opu
lentare et descendit a paro. Opimatum
et transit in non comparativo ut opima
tissimum. Opinatissimam per
intelligi famosissimam. possidebit pos
sessivum active et quod est deponens. Lo
cupletatibus i. possessionibus et habu
tum. diminutive dote in cor. ab tor
cio. Incubuit i. insidiauit. Offendere i.
crudelitatem. horror est innata quidem
i. immoderata timor. obtinuerunt i.
occuparet et muniret. Impollutionem
i. in coinquinationem. Conclusisset i. ob
turasset. Cerimonias i. ritus. Anno
nam i. escam. Insultaret i. insultum

facit vel inuadit quem potum h(abe)
p(er) deride(re) vel illude(re) / prostrauerunt
vit i. vicerunt / Magister qui magni-
gm erat in yp(r)o / hic et hec ma-
gnas ath et h(ic) magist(er) p(ro) eodem cap(itulo)
/ Inermes i. sine armis / h(ic) olopher-
nes m(u)l(ti)s / Iactibus pe. p(ri)mo i. mouerit
/ Condat in tor i. cadat in ¶stinam
/ Fundibularii d(icu)n(tu)r qui fundis lapides
iaciunt / Quintenes i. decimatores / Prim-
tati sunt dat(is) p(ro)r(a)tati sunt i. magistr-
erunt a percutor vel p(ro)tector unde ad
est inquire / Iuuene pe. p(ri)mo i. respirare
[illegible] ut posset corripi penultima ubi
Est tuor aspinas defendo not(a) meorum
Sp(iritu)s p(ri)mum deret dici unde pe. tor sp(iritu)s
tua gregationes / h(ec) vsut nam hunc
prassitudine sede gregationem / Vicis-
situdine i. recompensatione / Pre-
pedire i. p(ro) sanitatem sine extremi-
tatem / Apice i. sanitate / Traminate
i. viam [illegible] / Aqueductu i. meatu
artificialem ad ducenda aqua / Aq-
ductus [illegible] / Insperato i. in alti-
xij c tudine mag(na) / Satellitibus i. stipen-
dariis vel militibus / Abscindet in pro
i. amputabit et tollet / Commemmas
15c sup(ra) dictum est / Expetet in tor. / cum
abra ulta [illegible] i. cum ancilla mea se-
[illegible] / Violatores i. corruptores / Inco-
xv quinatoe i. in pollucionem / Zelauerunt
i. pauore secuti sunt / Zelum i. fur-
orem in bono / Zelo ab. et zelor a(ctiu)is
/ sem i. pudenda p(ro)tem / Subremi
in tor i. mergatur / Hec Quadriga
ge. in p(ri)mo / Incestatum i. in militia
/ Incotiis i. in partibus acutis cuspi-
dibus sine ferro [illegible] portabat ru-
stici loco hastarum / Violare i. con-
taminare vel corrumpere / Corrobora
pe. tor i. confirma / Amuro i. vngento
xvij odorifero facto de mirra / Disterminauit
i. capillos diuisit / Sandalys i.
calciamentis pulcris quibus papa et
epi(scopi) missas celebrare solent / Dext(ra)
viola i. orn(ame)nta dextre / Castopam
in tor est vas aquarum ubi sile
astropa grece vter latine / Llap-

pater in p(ri)mo i. tibos de alcibus [illegible]
/ Alcoad neque / Lappates neq(ue) est et
alia gponit eudem / hec lapatibus
[illegible] / Lappates q(ui)c(um)que [illegible]
le / Exploratores i. abs[illegible]atores / Adi-
tu in tor i. introitum / Canopeu pe.
p(ri)mo i. rethe subtilissimum quo repellunt(ur)
Culices et musce [illegible] dormi-
entium et maxime nobilium inscriptis la-
to et in summo [illegible] / hoc Canope-
um pa. in pa. sua si deuinet a ca-
napa [illegible] qd est ciuitas vel opidum
in egipto / [illegible] ut cano-
pem a conus in [illegible] qd est ciuitas vel
ciuitas gallice vel [illegible]
qd est vulgo / [illegible] masoleum
p(ro)nunciat a canopeo / Sic iudeum phari-
seum vel gebuseum / ab philisteum [illegible]
deum sine crocem / Inteditum i. [illegible]
ab [illegible] / Correpcionem i. emenda-
cionem vel castigacionem / Obtemperat i. ob-
diunt / Industria i. solercia sine diligen-
/ Ab aiduitate i. asperitate / Imp(er)fecte de
i. dare vel [illegible] / Cubicularius i.
i. secretariis et custodibus cubiculi sui
/ Baptizabat i. lauabat / Suadi i.
monere et hortare / Immunis in p(ri)mo
[illegible] et sine [illegible] / [illegible]
[illegible] liber sui
officio / Expars i. sine parte / Comp(e)s
[illegible] i. commotum et inflammatum / Sopitu
in p(ri)mo a sopior [illegible] qd est dormire
p(ro)funde / Pugionem i. spotone sine pro
gladium breue acutum / Coma e i. cesa-
ries / Truncum p(ro) truncatum / h(ic) Truncus
[illegible] / Sed truncus a [illegible] p(ro) truncato po-
[illegible] / Bwates i. [illegible] / Co-
giuauerit i. in [illegible] steterit / Profens
i. [illegible] / Recumbebat i. iacebat / Re-
degit i. reduxit / Exinanit i. quasi
in [illegible] et sudore deuet / Volu-
xvij tatum i. volutum a voluo ab in pro
qd est sicut volue / Decidet in tor i.
cadet / Cuiudit pe. p(ri)mo / h(ic) Oreptum
[illegible] i. [illegible] cum gestibus / P(ro)fa-
peteres i. fedibus et [illegible] [illegible] po-
mum facietes / Inquietudine i. mop-
tacionem / Molhebat i. mge mo[illegible] faciebat

Plausu i. repercussione manuum. Suspi-
rabant i. cogitabat. Thabefactum i.
infectum et maculatum a thabeo et facio
fit. quod est putidum fieri. Ebullivit i.
ex saluit. Agitari i. commoveri ab agi-
tor aris. Ululantes i. clamantes. Pre-
ceps proprie omnis generis dicitur qui cadit
huc et illuc. Constituti sunt i. ordina-
ti. Nesciens pe. cor. pro nescimus. Pe-
culiaris i. appropriatus et hec peculiaris
et hoc re. Tympanis i. instrumentis mu-
sicis. hoc tympanum est pellis co-
rea super lignum. Cymbalis i. instru-
mentis musicis scilicet ex pluribus metal-
lis. Cymbale que acutum reddit sonum
Modulamini i. cantate. Modulor aris et
modulo as verbum dep. i. dulciter cantare et
melodias facere. in cor. a. modulus
li qui dicitur cantus qui premittitur in principio misse
vel hodie. et dicitur etiam nota. Obturaverunt
quasi obteraverunt et terra repleverunt vel clauserunt
Stipaverunt i. obstruxerunt. Potuit cum alia
genera est. Tytan indecl. quidam sunt gigan-
tum robustissimi excellentes viribus
qui dicuntur aliquando titanes in plurali dicitur etiam
Tytan grece sol latine. a quo illi dicuntur
tytanes quasi mundum sua claritate
illuminantes. Cincinnos i. capillos
a capite descendentes. Cincinnus dicitur
collectio capillorum in unam speciem
Colligavit i. simul ligavit. Colligo
in cor. hec mitra e est ornamentum ca-
pitis. Horruerunt i. stupefacti immu-
erunt vel in horrore habuerunt propter hor-
rendam mortem domini sui a femina attem-
ptatam. Arrestates qui inceperat esse
aridi. Corruperunt i. simul pupugerunt. Ado-
nai est nomen dei ultra. amita quod
incepta dicitur. Liquiscunt i. resolvuntur
sicut cera liquescit ad ignem. Urat i. ardeat
Insulcat i. absulcat. Anathema per
i. in condemnationem oblivionis vel in consum-
ptionem ut mittat eam hic sunt oblivioni
hoc anathema atis pe. cor. in obiti dicitur etiam
anathema civitatis donata in mortem

Prologus hester

Librum hester
variis translatoribus ce-
nsura. Archivis in pro-

i. armariis. hoc archivum in dicitur
ab archa. Editio vulgata i. trans-
latio, hec interpretum. Lascivius i.
lacerat a lacinia e. quod est vestis
lacerata. Themate in cor. i. ma-
teria dicitur diversa genera stema sed mater ve-
ro thema. Enigma eius tortuosa significat
dat stema eius facies. Et simul orna-
tum dicitur per stema votum. Copha-
sit i. nominis. Rursus dat ruffus
Ex nimio i. colore rubeo. In libro
hester i. in translacione. Tytan sine
titulo. Insinuare i. intimare quasi
in sinum mitte. Nos vero nostro more
nimis malumus i. magis volumus
Malo vis vult verbum compositum a magis
et volo vis.

Secundus liber hester

In diebus Asueri Regis
qui regnavit et infra. In-
clitus in cor. sum dicitur est
octoginta vel octuagi-
ta. In vestibulo i. in por-
tico vel in loco qui adiacebat orto.
Carpasini pe. pro. i. ancei secundum glosam
Carpasinus li dicitur. Fulciebatur i. su-
stinebatur vel sustentabatur. Pario ad-
iectum. Parius a um a paro insula
dicitur. Incaluisset i. calefactus esset
vel fuisset. Renuit i. recusavit
Succenso i. inflamatus. Deferverat
i. quiescebant. Defervescat i. fer-
vere desierat per mitigationem. Defer-
veo es et scis b. p. v. more roma-
norum. Mundum muliebrem i. appa-
ratum qui ad ornatum pertinet mulieris
sed vestes multum ornatus. Alium
vestri dum medibundi cum hugone
hoc mundum dicitur indicare pertinet
vel quod fert ad indicia et secundum ipsum
diceretur mundum muliebre. Adoptavit
i. in filiam assumpsit. Crebruisset
i. crebro divulgatum fuisset. Ex-
tolleret pe. cor. i. vehementer componeret
vel exaltaret et ornaret. Re-
tracte pe. pro. a retracto as in cor. in
trisillabis i. tacere vel iterum tacere. Ex-
re et tacco. Myrtino in pro. de myr-
to arbore. Pigmentis i. confectionibus

De triclinio i. de aula vel pall:
acio. Edes i. mansiones. Cultu i. iud
Culta. tus tui quarte decl. Thebeth
i. ianuarius mensis magistratu va pe. i. vol:
de magistratu. Limine i. hostio h. por
pe. pro toto quia limen est inferior pars
hostij. Annalibus i. libris singlorum:
nova hystorias continentibus. Crebrius
i. sepius. Experimento i. per experienciam
et etiam notitiam. Assuero pro sit o pe
per est Esdru 2m hebreos qui sep ita
communicat ita quod ad faciat per se faciat
ve raz. dicit tria. Omnibus iudicibus
sunt propriis magis credendum est quam
alijs qui nesciunt ut actum et fortitudinem
ut ita loquar. Scita i. decreta iudicia
et statuta. Insolesceret i. aliter quam soli:
tum est se haberet vel eueniat. unde
insolens in cor dicitur superbus et fatuus
Decerne i. iudica et sentencia. Archa:
riis i. custodibus ab archa dicitur. Pepe:
dit i. appensum est a pendeo es.
Edictum i. preceptum. Eiulatu i. ploratu
quarte decl. Dogma i. mandatum. dogma
pe dicitur doctrina ista h. pom pro decreto
Prostrato i. lecto. Consternata est i.
vite defecit vel exanimis facta est
Consternor aris est mente deficere
vel stupefieri tedio. Attito i. voto
Subdiacone i. sub dominio. Invo:
cata i. non vocata. Cunctacione i. mora
Cunctacio enim est dubitacio a cunctor
aris quod est morari vel dubitare. hec
cuncta te. i. mora per t et v. Para:
velo pe per i. repercio. Basilica
i. aulam in consistorio i. in loco ubi
stat ad iudicium hic alacer hec
aris hoc cre i. hylaris hic et hec
insomnis et hoc e i. sine dor:
micione. Suggereret pe cor i. indu:
ceret vel inclinaret. Affigi in pro af:
figor gelis. Tyrannis i. maioribus
et fortibus. Tyrannus aliter dicebatur
vox fortis a tiro quod est fortis hic
dicitur vox pessimus et superbus a tiro
quod est angustia. Incedens in p t:
nadens. Stola i. veste. Attonitus i. stati
obstupuit i. per admiracionem vi in

suspicabilis vehementer timuit. Co
sistiu medigacorta i. complacatio et
ornatu a consideror eris. Deprehenderet
i. comprehenderet. Multiplicati contra
eum. Concidit in cor i. cecidit. Agita
gite pe pro machinaciones i.
exquisitas insidijs unde h. machi
nacio onis a machinor aris quod
est machinas facere parare construere
ere munire fabricare moliri ex
quirere invenire cogitare malum
astute insidiari. Protendit i. por
rexit. Virgam i. viminis. Per
veredarios i. cursores hic veredus
di in pro dicitur equus vehemens
i. trahens redam i. carrucam. Dicitur
eciam 2m quosdam vereda a merito
inde veredarius a vm dicitur ad ve
redum pertinens et hic veredarius
rij dicitur nuncius. Convenirent i. allo
querentur. Adar i. marcij. hic celer
h. et hoc re i. velox. Acervus ab
acere hic acervus na. ind. i. acerui
coloris. Amicta i. coopta. Tribu
dium i. exultacio que resultat in
corde a tris quasi tres et pes edis
quasi cum tribus pedibus saltare vel
corrusare. Penetraret pro penetra
verat i. subintraverat. Direpta
i. diuisim rapta. Cede i. occidere
Desierunt pro desinerent i. cessauerunt
a desino nis. Deinceps in corta
in ipsa. Vacaret i. intenderet et
instaret. Irrito ad in corta dicitur
evacuare vanum facere destruere
debilitare et dicitur ab in et ratus
ta tum quod est firmum unde ir
rita i. cassus vanus non firmus.
Irrito tas in primitiva dicitur evacuare
provocare vel est sine compositum
facere et dicitur ab in et rita ta tui
quasi est consuetudo unde irritat con
cinat irritat provocat iram. Ir
ritat huc dicitur qui nos irritat
ad iram. Incede i. motitione h.
cedis dis. Constituere procon
stituerit pe per t. Conatu i. mala
studia a conor aris. Transfige

i. pterrire a terrifico gis. Ex-
petunt in cor i. coquunt. Sar-
tiret i. firmare a sarrio das sar-
tire i. firmare a sarrio dm. Sa-
nxim veteres sanxi dixe moderni
Inposterum i. in tempus futurum. In-
editionem i. in translationem vulgata i.
publica et quam qua fererat lxx
interpretes vel vulgata dicitur quia translatio
mutata tunc auctor ignoratur. Interim
i. in medio spatio. Efferebatur i. du-
cebatur. Obelo in p i. figura verum
sine virgula. Pnotaminque i. an obelos
legerunt in margine non esse aute-
tica nonnumque. Prophetica i. maiora sa-
cratum i. societatem. Clearat pe-
cor possibit i. ondebat. Tumultus
dicitur a tonitate i. tonitu. di tu tui
i. diu sonum gravitatis quoque est
seditio et conturbatio quia tumor tu-
multus dicitur a tonitate i. tonitu. Dis-
crimus i. periculo. Conaret i. intent-
ionem declarationis i. per actionem. Delatio dicitur
a verbo defero. Vigeremus in prophe-
tam i. prologo. Abuti in p. Ab-
utor eris i. male uti. Tulsigetes
i. transeuntes a transigo gis ecti
in cor in prius a mutata uti-
or tris et ago. Dissensio i. discor-
dia vel in solercia a dissectio tis
vel dissessio a dissedo. Colunt
i. honorant. Nephariis i. non ora-
di Nepharius a um i. detestabilis.
Induxit i. in dominum. Deosculare
i. valde osculari. Fumigio scilicet distribu-
tionis. Lancarum i. laudarum. Im-
pedet pe p i. imminet vel instat
ingruet. Expodet das super pedet
Confugit in p in pricito. Red cor
in prius. Compositum i. ordinatum et
placetur. Detester i. abhominer
hant i. non. Reni i. uti. non conditio
adiuncta. Subdita in cor i. sup-
posita. Innitebatur i. appodiebatur.
Non sustinentes i. non valentes susti-
nere. Examinata i. sine anima effeta.
Non ferentes i. non sustinentes vel
non portantes tamquam non tolenti.

Moliuntur i. fabricant vel excogitant
Vesanie i. stultitie pe cor. Pro-
ruperunt i. insurrexerunt. Suggre-
stionibus i. persuasionibus. Hic et hec
Macedo pe cor in obitus et media
in crudis. Comarlas i. totamantis
vel viritas. Sublatus i. sublevatus
a sustollor eris. Expetiuit pe
pro i. rogavit vel petiit et te-
ptavit ottide. In Macedonas pe
cor actus grecus est. Macedones
vel nas. Destinatos neci i. deputa-
tos morti. E contrario est sunt illi
ablatiuo contrario cum sit pro. Machi-
natus est i. cogitavit malum vel
astute insidiatus est. Adminiculo
i. auxilio. Innuma in cor i. sine via
Unde invius a um in cor. Sequitur

prologus in Job

6 Vaut fistella inrote-
xeris quam Jeronimus primo
transtulit Job de greco
in latinum et premit istum prolo-
gum. Fistellam i. vas vimineum
vel de iuncis marinis contextum. Hec
fistella e dicitur a fiscina in cor
quod est vas viteum sive vimineum
in quo fit caseus. Copluracem
i. sil pluracem p sportulis facie-
dis. Sentibus virgultis i. maio-
ribus erroribus et minoribus. Hec Se-
tis tis est spina vel arbor spino-
sa quod sentus tis dicitur. Hoc virgultum
hi est locus ubi crescunt virge. Ge-
minus a um i. duo iugi i. sil impo-
falsalus vitor erre primus error
erraret non auferre sed ferre i. sepa-
re. Confessa pomi hic in pa-
ssione. Pro flabello i. pro instrumento
ad abiciendum muscas. Et Em-
ustams dicitur. Calatus in cor i. pa-
rvus. Scatebat i. ebulliebat. Scra-
teo pe est aqua quod ebulliunt
hec Scatebra e est ipsa ebullitio
sive eruptio vel ortus aquarum. Inte-
grum in cor i. sine defectu. Gaude-
te i. cum gaudio suscipite. Virgulas
i. obelos. Imago stelle i. asteriscus

Repulserit i an fulserit Ratq i
existimat a reor ris Timid i ali:
quid Veturn i pueturn Expodio
i ex ista mea odiosa translacion
Ex aliorum negono i tra ad negotia

Sequitur plogus Job

Cogor per singulos
scripture divine le
ctionem plogum premi:
ttere Jeronimus transla:
cioni ffcte de obreo in latinum Ma:
ledictis i vituperijs et detraction:
bus Clamant i clamose et fle
mitht imponunt Instrumenti i te:
stamenti Asteriscis asteriscus i dia
fora stelle primo distinguntur
nova scdo superflua Obtrectatores
i emuli detrahentes Frame i fe
ul qui obliquus i oblique loquens
lubricus i quo de facili pt labi:
Ssi Cremates menos i defectus mo:
di loquendi Trema ul di ymago
ul figura et modus loquendi ul oratq
Cicinus Amenula i lampada scz piste
sic dictus a amena e [illegible]
in p Preceptore i doctore primq i
maximus in sua Redimisse i
reduxisse Prosa i plana po h
adiective Epodos in p est pes
Quarum sicum propter ydioma i proprie
potestatem loquendi ydioma dicitur
ab ydos quod est proprium et ennu in
quod est sermo ul modula sum in
tor in ipsa consonantes vel metrum i
fin clausulam a richimos grece
quod est numerus le Cimula in tor
i timcos ul dulce sonans fert
i dr numeris pedum solutum i li
bels et non artatis lege metri q
dicit pedum trahit in suis Metrici
in tor i qui noverunt in arte me:
trica Parvo coma i prima distinc:
tio ul oro decisa Antzoi i opo:
In more i in modum flacci i orani
Baretq in tor pindarus ul in tor
Alcheus in p Isti tres poete gen
fuerunt Zapho nom fuit puelle
metre scribentis Inde dr carmen
Zaphicum Philonem in Pdeiti
i innovari ul detorti i valde torti
ad quantitatem Cthonis stante i radiate
ad lucete In exaplis i in quaibus
Apoionis est diptongus greca et pom
prona scilicet In mebranis i in pel:
libus ul pergamenis purpure:
is i ppuro coloratis Pictis Iniciabus
i capitalibus crassis ul vincialibus
ul vincia i unciam auci ul aum
ul prosi colorib appendetibus utrumque
est adiectivum Concaperata i scripta
ab Keono ab in tor quod est scribo et
dr dicitur ab aliorum propter crassas litteras
Scedulas i scripta modicum pro ta in
lra q in cartha hec cedula e e
prima carta in q scribit novumque oct
ore mgri Inde hec Scedula le
a scindo dis et inde hec Sce:
dulas et notam i ty / q i qnitu
utraque in p in ipsa Potest vaque utrum
Edico et translano Sequitur liber

Vir erat in terra Job
hus nomine Job Ephus
terra est ad dr Hus:
tis tridis in orbe i in
circuitu septuaginta Val:
lasti i crudedisti Terno i pmi
Vestretibus i comedetibus vehemens
i fortis Aliq ge pe p i dat Va:
mem i putredine Sterquilinio
i in loco in mido Capore in tor
ipsum di Cdiuperat i ordinaverat
Elodios ns in p Illusore i il:
lusione Absumet in p Tumbo i
torsq vectom Leviatam i Draco
a tumltu i agravitu Vnde dr
pe tor Rugitus in tui in p dicitur
clamor leonis sz po p dolorosq
planctu Vacillates i tremulates
Vacillo ab are i titubare in stabi:
lem esse tremulare labare he:
sitare Munpore i ymo adversa
aligena Tigris dr bestia va:
rijs distincta maculis virtute et
velocitate mirabilis hec Tigris
Ideo dicta quod flumio dr ht Tigris
vs Gursum i latetis lomicos hec

Hor busirum .hic busiris vi
Inhorruerunt i. p horrore et pavore
in altum surrexerunt Aure i. venti
, hec aura e Reliquum in tor Ex-
rentes i. placentes Hospitale i.
prestita sancte Palpabunt i. pale-
te tractabunt Agenum in p mi
nd habuisse ges genez qz scr egy
Conthet i. colliget ul constringet
ul abreviabit ul decurtabit In-
fert' i. intro fer' Investigaciones i.
questiones Calamitas pe cor i. mi-
seria Ebibit in p ta in ptcito qz
in prin et sic sonat bibo cum s qt
i. consumit ul absorbet Spiritum i. su-
perbiam Onager in cor est azinus
silvestris Mugiet i. ppru sonum in
voce excrebit Comedi in cor in infi-
nito vi passium Infulsa a v i. no-
salsa Coditum in p i. sopoatum Co-
terat i. sil et totum terat Enea in
cor i. de ere de tali metallo Necess-
sarij i. amici hic Necessarius rij Conte-
ruerit i. contriverunt Raptim i. celerit'
et cum impetu Introvalibus i. in val-
libus Invaluerit i. in fervore sur-
rexerit Inaleo es in cor in crisis
, Conatur i. qth ul fabtat a con-
no as In faucibus i. in angustis
fistulis gutturis p quas vox emitti'
Contracta i. collecta ul constricta Con-
ructes i. commovebis Glutea i. ab
sorbea Gluttio tis Nesciens pe
cor p qsmicas loquens in p i. fut Su-
pplantat i. supplantat pes ul supponit
et decipit Intresseris i. ablaveris Pa-
ratum i. paratum a parco as Hes-
tem i. nom qz heri nati Stirpus
i. imicus Carectum ti locus ubi crescunt
carices i. herbe acute et durissime
Carpa' i. abscha' Arrescit i. siccat'
Vecordia i. insipiencia a vecors dis
qd est stultus Hinnictus i. hinnitus
Decusabunt i. inspissabunt a dens ab
re et decusdr ars Absorbuerit i. a
moverit In iubilo i. magno gaudio
No subsistet i. no stabit Ad bove
in cor Commovet in cor i. pnn

Oritur in cor pt eccl pdua
tu mei' ete gingarol Superfluc-
ty i. undas Arcturum i. signum
septem stellarum in axe fulgens
qz ursa et nuga ingit zurrum
appellat sedaces illud signum
Orionas pe p im lucanum cotra
a im oindium in qz auctores
discordantes pt p ul cor pluces
ty secut' oindium qz lucanum in
vsu Signum est at thaur vesti-
gio fulgens hic orion onis qz
vrion ab vrina i. mundacione
agrum Orionas est actus grecus
plus Hyadas in cor i. septem stel-
las qrum pa latet et sunt in fro-
te thaur et oriunt' tpe vnali.
h hyas dis pqlz illarum stella-
tu dr hyadas actus barbarus e
Interiora i. secreta Austri i. ptis
austlis hic auster tri est ventus
pluviosus a pte meridionali Curv-
vat' i. inclinat Turbe i. indi
rotunditates Tedebit me vite mee
Nota versus quatuor impleri actie vo-
ce exigentem actos ad supposiciones
et gtos ad declinaciones ut penitz et
tedet miseret piget et pudet Ista ac-
cusatiis iungas sil et gtos Effug-
erunt i. fugerunt Iniques i. mi-
tum ordiene Sordibus i. iniudiciis
Admiret in cor Sanctus in p i.
lavas Coagulasti i. qi lac verum
coegisti hoc coagulum li a logo gl
ettm qz cogit lac coagulat Co-
pegisti i. coniunxisti a compingo Ar-
tineris pe cor i. iterdoces Irris-
is pe cor tarrisces is Consutabes
i. grunteres ul confundes Exigans
pe p imora Coartaveris i. sil
artaveris et constringeris Anagn-
pz s Meridianus i. valde clarus
Vicies pe p Luaifer dr in pule
stella Defossus i. sepulta Exto-
leat i. paucesciat Inscior vui
gen gtiu p abo Consepta i. desper-
ta Predonum in p i. Hz pdo onis dr
qui violenter tollit aliena Nimium

i. ste in p. In stupore ut scilicet nes-
ciat quid faciat cum sapientia sua
Inglorios i. sine gloria. Supplantat
i. decepit. Plumbum in cor. Invig-
a vim i. sine via. Sed tamen si sunt
due partes duos habet acetas si essent
via cor et mar. Cultores i. cultores
et titatores. Clac i. late. Laceo
in cor i. dilanio. Vitium i. tonarum
Vitor depons et habet quisque propria
vitios nisi ul mixtus risum ul ri-
sura ul inter (?) Enigmata pe-
cor i. obscuras sententias ut. Formido
in p. i. timor. In nervo i. in cippo
pleni i. perfusi. Coma i. congeries
capillorum ad modum capillorum. Sed co-
ma est i. rescaties. Vanescet va pro
i. evacuabitur a vanesco scilicet. Ex-
tanat in cor. Extranio ab re dictum
coram fac. Alluvion[...] [...]ui i.
vndacion et consumpcion riparum
Et alluvio ab et hic alluvies ei
et hic alluvium ii per eadem. Expedit
i. prodest ul convenit. Vetustiores i. an-
tiquiores a vetustus a quo quod est vetustas
comitas pe cor i. sibi signum pre de-
tes ul in erectione ul appetione. In-
mit i. inflat. Circumspectas i. sic cum-
spicies. In torculos i. in actuos. Re-
dacte i. reddite sine consule a vedigor
eas. Arrefacit i. siccabit. Allide i.
offendere. Botrus eius i. uva. Nugis
tamen est i. id quod est i. ocio. Nugis est tamen
quisque est. Racemus quisque via inter
Et hec botrus est id quod erit & sar-
mito quod teneat. Arvi i. membra. Ru-
ge i. compationes ul quanes pellis
cutis in hoie sene ul marsieto ul
in veste. Falsiloquus qui falsa loquitur
Insipientia i. detes concussit. Insi-
mo in cor. Dr. ab in et sermo quod
presecepe viagie pro sonare vasti in-
digni. Effudit in p. i. consensit fudit
Condit in p. i. percussit. Rigavit
i. magnus torpe. Caligaverit i.
obscuritate passe sunt. Costumus i. q.
mecum sunt scereta mea. Stillat
i. guttatim respirat. Collega in

Pro dicto sortis qui est in officio. Attenuabi-
i. subtiliabitur. Stupebat i. vehem-
miabant. Torqueres i. affligeres
Stravi i. composui. Iactabis i. iacta-
ris. Sordiumque i. sordidi scilicet ul
repudiati sumus. Rupes i. saxa
eminencia. Arctabunt i. constringent
In macule i. in intricationibus retibus
hec macula est quod volgatur. Et macula
ul macula. Pedica te in cor est istud
instrumentum ad capiendum pedes animalia sub
terra absconditum. Scilicet Et cathena vel
vinculum pedum. Scilicet Manica manuum
Vii omnium. Bethia cum pedibus lagos
artes quam dolosas. Decipula le est
instrumentum ad decipiendum vii amuscip-
ule. Iniuria sunt decipule quam super
Inedia est paupertas. Auellat
i. eradicatur. Initium i. mors. Sed prosem-
es ei i. posteritas. Novissimi Vili-
ssimi. Attervas pe cor i. qui attere-
do molestatis. Nempe i. certe. Cir-
cuerit i. circumdedit. Circumsepsit i. cir-
cumvallavit. Obsederunt i. circumdederunt
Inquilini i. advene i. qui incolentes
aliena. Halitum in cor i. flatum
h. alitus tuis tui. Exhorruit i. in
horrorem habuit. Os ossis pre fer-
vet i. febant. Certe enim cre-
ctorum. Scilicet qui habent celte. Dicunt
hic celtis vel hoc celte ab. Sili-
ce i. lapide duro. Cudabor
pe cor. Equo i. pariter. Ad instar
i. ad modum ul ad similitudinem. Ate-
runt i. consumunt. Egestate i. indi-
gencia. Evomet in per cor ab E i.
vomo. Hec vippera est quod genus ser-
pentis. Luet i. penam portabit cor
Luo luo. Pignus penas tunc
luce tenebrati. Et luo luc qua
salit olus. Estuabit i. inflam-
abitur angustia. Fulguras i. coru-
scas. Obstupescite i. vehementer ad-
miramini. Corruit i. commovet. Abor-
tivit i. ante tempora peperit. Lusibus i. lu-
dis. Lusus ab vi. Famula i. cortu
ta. Scilicet. Parate i. pariste etc.
etc. In cogente i. in cogitatione

alluvion i. agru

Cicinnos i capillos Corbitam
i fluvium insuavibus in Millensi la-
mata tua dat corbitam flucta
Classo i fesso Cartervos i brachia
Non oppressu iri i non opprimendum esse
futurum infinitivi Cardines i
extremitates Subsannavit i derisit
Succisa i amputata Coaervabit
i coaggabit Decernes i iudicabis Capo-
le i cavitate magna Conclude
Emolivit i ad mollitiem deduxit Pa-
verunt i comederunt vel tamquam suos
nutrierunt a pastu suo Abegerunt i
dorsum fugaverunt vel inducere fece-
runt ut comodius furarentur Abi-
gere i a se agere videlicet separare et fu-
gare Unde hic abigeus ei est fur
iumentorum et pecorum Et hic abi-
geatus tus tui dicitur tale furtum
Pigne in cor Demetuit in cor
i valde metuit Depredatores i spolia-
tores Aternos i motulos Vnarum
In ultum i impunitum Occidiati
sunt i incidie convenerunt profodit
in cor in ymum s. pta in precito
Codixerat dei i sic ordinaverat
scilicet mechus et adulter arbitrantur con-
sciam In sublimibus i in excelsis
Inbellis i debilis i quasi sine
bello Nichili omnis quod inextima-
bile i inane et vanum et mutile
Expugnat i destruat cum impetu
Circumdedit pe cor Obstetricante i
suavitate educente Obstetrico di-
suavitate contractare lenit educere
inde hec obstetrix Hic Coluber
est serpens tenuis fugit et leonem
interfecit [illegible] Idrus et anguis aque
que coluber nemoris Draco templi
At serpens campi sit aspis ceragus
Idrus eo quod aquis habitat coluber
colit umbras est a draco in dey-
tas esse trone Tortuosus i plexus
tortitudine Calitus tus tui i plates
in walheye Pi olentorum i corum
qui violentia aliis inferunt Com-
portaverat i simul portaverat Ar-
mea ae est omnis que nasci de
vestibus Inopia i indigentia Porcos
i talios et inflamabas Sibilabit
i quasi sibilando deridebit
Confecit i in fornace purgatur
Oblitus in p[er]sona p[er]tinens Immemor oblitus
manet oblitus ipse limitus primum
de obliviscor eris est nimis dicitur obli-
vior eris Institorum i mercatorum
Effodit in p[e]c[tore] i mredit Obrisum
i obradiatum et fulgidum Compescit
i comprobabit Glebe i frusto
terre sicut quando terra solida p[er]
mo vimpit Sardonico pe cor
i ad similitudinem sardinis Compo-
net i sonabit vel copabunt
procellis i tempestatibus vel
ventis violentis Pristinos i
antiquos Cohibebat i comprimeb-
at Inolat i madiblat Sero-
tinum i tardum Imber tempe-
rans non est cadit seminibus unfundit
sed imber serotinus est ad maturum
in vere vel in estate Bigis in
cor in prosa i curru Squalores
i deturpationes vel sordidationes Capan-
debant i recedebat Blaca i augu-
stiam Sharresit i resta Capi-
tio dicitur porta certa capitis collum
Contriverunt i contuderunt Elisisti i
ad terram contrivisti Eruperunt
i proierunt Efferbuerunt i exferb-
uerunt Efferbeo es p[er] b[eta] cum ionos
arruerunt i siccata sunt Cauma-
te i estu et calore in p[re]cepti
in cor sedimentum est Nephas i que
pectoris Gemma i gemma hec
Gemmen unius Discreparent
in iudicio concederent Cumulus
i tumdesurgentes Efflectis i ma-
dantes Obriso in p[er] i auro p[ur]-
fito hoc obrisum sit Cantuo pe
cor Vertis in cor i timui Pro-
lixior i amplior sine antiquior
Longevi in p[er] i longi temporis alo-
genius Coartat i constringit et
minuit Lagunculas i dolia sive
vasa et lagena est Infamabus

pz sup Anicerclas i grinidias
Auitat i amoueat z excludat
Marcesce i languesce et debilitari
Thabescet i putrescet ul desiccet
Delicq in pcc i peccati Subsana
nom i derisioz Cordati i huitas
corda Apostota quinq qmb q
recedit ab ordine ul a fide vel
religion Demdusta i de delibera
tion Expetit in tor i requirit
Desinas in tor i cesses Promo
vet in tor Intue in p Ethera
in tor i aerem Egeis in tor
nu egero vis Emulabit i por
tabut Erudit in tor i docet
Arminat i ligat a vinco nis re
Effeminatos i molles et emina
tos ad vilitate femine deductos
prothas dormiedo i dudo pro
the est pp plongare Elatori
bq i datoribq Exarmerit i pp
hetauerit Burgitu in tor h
burges ul de locq alts et p
fudis in flumine vorago fossa
lacuna baratrum Ptexerit i
cooperuerit In maribq ra pts
i crudelibq h et h Inmanis
et hec e Abarcturo i asepte
torali pte Conresit i simul
rescit Ilustrat i circuit Effla
ta i recto illo percussa Illoger
i inspissabit a regor erib Im
pelit i inducit Elinea i funi
clis ul re az infuatoris Eru
pebat i exiebat Abuoluer
i circuolue ul circumtingere
Chradnus in tor i tempestatis
Munia in tor i fu via capita
tes i resplendentes pliades sep
te sut stelle qru va no appare
vesperus vesperus est stella q
pq solem apparet Coretu i
tutu ul armoiaz Blebe i
ptes tre vagiatos l vagates
i suo more ploraturos Iberu

Iberus ins in p m obis e amis aq
rica Iberibq inita et p cad
di h Iberus ins in tor mob
ligis est al de qrue tuorudo Ib
ex ins amis est h ubi qz fluc
vt dut brutat rostro suo vula
pigat Et uno not Iberis Iberi not
Ibidis ibis Est Iberx qdru pes
amis Ibex inuidis ibis In hoc
loco zm glosam in tor ul p q
pt expoi paue et qdrupede Ibed
melq est qd tor p qdrupede vn
quida Cornua fert ibex ob te
stis et ibins ind Salsuginis
Salsugo dr res q salsu facit H
clarq salsq humor terre In sal
sugienes et salsuginosq Expas
torib et repperitoris qui sz dome
sticauit cu Rinocerote i vnicor
nus a rinos qd est naris et ceros
qd est cornu Et monoceros dr
a monos qd est vn et ide sigt
scdm quosda Eglocetos dr ab
egle qd cap et ceros cornu hic
Rinoceros ul monoceros ul eglo
ceros ois gne n hoc vnicor
nu ij et hec vnicornis is Nota
in fronte media gerit cornu ita
acutu et validum ut q quit
impetierit aut ventilet stati pforet
Nam et cu elephante sepe certam
habet tante aut e fortitudinis
ut nulla venatoru arte capiat
sed virgo puella ppoi q venient
sinu aperit in quo ille omi ferocite
deposita capud reponit sic q so
poratus velud inermis capit
Rinocorota est ciuitas huic vno
cerote ul ra hoc lorum vi est
habena Semete i seme sera
nte hic semitis ti cherodij i
rapacissime auis que et aq
lam vincat Durat i indurat
hinnitu in p i sonitu equi
hic dr Lcdit i lorum dat
Vibrabit i resplendebit Crispa
re i tortuite torquere ad iaculand

ul iaculari sic solemus facere
cu minuta ... Buccina i
illam tubam in tor. Vach est
interiectio gaudentis. Adora i p-
sentit. Adpontis est hic plume/
scit i viduat plumas. In ar-
duis i in altis locis. In prup-
tis i in alto posit et excelsis
In accessis ad qs nec ante d-
pt. Deloge in tor i ps... vrutu
in tor sup de. Sublime in p-
indue pe tor in inpactud. Ar-
rogare i scribi qui sibi tribuit
qd no h... Behemoth int pta-
t al ul animalis seu bestialis.
Behemoth in lingua hebreorum
no aliud sonat eo q de excelsis
ad terram p merito suo ut al bru-
tu effectus est. Implicor i in quadam
revolucione connecti. Effistule sunt
instrumenta ad canendum ex cannu-
lis composita. Vel dr aqueductus sive
meatus. Cartilago pe p e anus
ul altius rei ... est ab molle
et sine medulla ut sunt costa-
ru extremitates. Applicabit i ap-
ponet et in voluntatem suam. Hu-
mectibus i humidis. Humectis dr
ab humeo ... i [illegible]
In sudibus i in palis. Leviatan vl-
tima cauda i tetu. Culu in na-
bus eius sic fit bubalo. Illudet
i decipies. Concidet in p i divi-
dent. Sagenas i rethia piscatoria.
Gurgustium est e vas vimineum
in quo reservant pisces. Sic ul
interpretat rethe piscatorium. Et in
papiam dr ant... quasi ...
loch thabernarum tenebrosum ubi
ubi quinque turpia sunt cella modi-
ca ul domus pauperis. Frustrabit
i decipiet sine fallit. Elusor ait
... impedire calumniam falle
decipe fructu laboris evacuari
ul illud... Fusilia i in igne
fusa et conflata. Hic et hec fu-
silis et hoc le. Hec squama

e est serpentis ul piscium et lorice
et est aspera et splendida. Quasi
a squaleo et quod est sordere ul
squalidum esse ul asperum ul sple-
dere. Sternutacio i spiramen. Ster-
nutatio i instaurat a pectore ...
... et totum caput ... In
hec sternutacio a sternuto as
in p. Palpebra e in tor est
sinus ... Diluculo i pnc
lucis a nocte divise. ut dr ...
Tede i ligna qda plene resina.
Hoc fulmen inis i ictus celestis
et acu... Ictus i massa sive fa-
... Malleatoris i pressoris
hic malleator et hic malleus ei
in tor i martello. Inde malleo
as i martello as. Terruit in
tor. Thorax i lorica et anterior
pt tunica ul corporis a collo usque
ad stomachum qua nos dicimus ...
Hec thorax cis in pro ...
duplices. Thoracem ul thoracata
thoraces ul thoracas. Vibratum
i coruscantem. ... et acum ...
na aquisitor i no est incogitata
Expenderent i extenderent. Aurae
i oriuntur ... Novissimis i pa-
terniis. Iuga i paria. Diem pro
claritatem ... eius. Casia
i illu flore pro suavitatem ...
... casia est in papia e erba
odorifera aliqui dicunt qd est
flos. Sed cassia e p dup ss
est q ss medicinalis. Ubi Cassia
e ss herba vocatur casia et q
casia ultra ... p un ...
... pz p illud ...
eundum locum ubi dr ...
let casia quinque sed vocatur est
ss q ... et int arbores aro-
maticas computatur et nascitur in
arabia ad mod ... et est ro-
busti corticis et foliis ...
ut piperis. est aut virtute cinna-
momo similis s potentia inferior
... cinnamomo ... dr eius ...

in medicinis admisce(tur). Ut Casia
ubique scribitur in papia cum s simpli-
ci et in eo concordat omnes auctores in
ordinibus. Cuius similitas casiae
et nardi Rimis aristas et persicum
Cerasa parat casie mestive pate
Item persius in satira hec verba
corruptio casiae dissolvit olivae
Cor (?) mistibus ad designandum pulchritudinem
decorum eius. Nam stibio i. unguento
ecto utuntur mulieres ad ornatum
oculorum quod portat in cornu ut
paratum habeat ad usum. Prologus
Proverbiorum
Romatio et eliodoro
episcopis Jeronimus etc. in fra
cruos sacerdotum nostri
nidit quia sunt abo
esm. Comitalos i. expositores
Hic comictarius vi(det)ur posse ad
iectum a comitu. Expositus in
cor. i. exiguitas propter valitudinem i.
per infirmitate. Librarios i. librorum
custodes vel potius notarios vel
scriptores. Ononox obnixous i. ob-
ligatos. Panarethos i. ecclesiasticos
a pan quod est totum et arethos quod
est virtus et thesis positio qui
continuus omnium virtutum. Pseu-
dographus i. falso inscriptus vel
intitulatus est scilicet inscribitur sapientia
salemonis cum non a salemone
sed a philone sit edita. Prenotatur
i. intitulatur. Zelys (?) moque locusudi
Greca eloquentia. Philonis in
greca lingwa fuit peritus licet
esset iudeus. Candidatus i. regalis
rebus. Sane i. certe. Coacuerint iam
modum vini acetosi corrupta fue-
rint de prelo i. de torcular. hoc
plum li. Teste i. vase hec te-
sta te plu a premendo dicitur (?)
longum lignum quo premuntur uve
cum (?) sereres i. imponeres. Redundet
i. abundet. Obliterans i. delens
oblitera(n)s ab antiquis i. quod erat
antiquum restitueres. Posterius a v
dicitur illud quod ponitur quod est ponendum.
Exceptum i. ablatum et confusum insertum (?)
bitur i. intitulatur. Liber proverbiorum
Parabole salemonis
filii david regis i(n) is-
rahel etc. in fra hic
astucia tua cum est cal-
liditas et dolositas
Tedulitas i. decipulitas
Jaculum in cor i. ostenditur
pennatorum i. volatilium
penas huius (?) tridibus di-
cebant antiqui podicem. Repentina i.
subita impetus. Ingruerit i. eveneri(t).
Aversio i. derivatio. Protege in cor
Ervums (?) i. liberis. pubertalis quia sci-
licet tunc esset ex amore. Nemin
tatis i. non inhiceas alios contempnendo
Derogando quasi medullarum pungi
medo. Inveniet in cor in pinus. Co-
nestrunt i. desant sine inspissatur
Impinget i. respitabit. Molidus
i. ordines vel excogitates. Emuleris
i. amees ab emulor aris. Inclita
in cor supra dictum est. Inniteris pe-
cor i. inclideris. Fanans (?) in in quo
mel includitur. Distillat i. guttatim
Decepit omnes cunctis qui habet
duas acies. Deducitis pe cor.
Offenderis in pede. Quiesces (?) pu-
tatisti i. tendisti. Erui pe cor in
impatio passim. Damula est in
cor est capra agrestis sive silve-
stris ab timidum et mirabile. Dim
a dama etc. Aucupis pius quibus etc.
Precibus seres in cor i. complicabis
Dormit i. mihi facit mutum fatit
Extimplo i. subito quod de spatio
amplitudine aliqui pinnat con-
templo etc. Contrario. Templum non tempus
saltem dicitur neque salit. Extemplo
non contemplo dicunt antiqui
Machinas i. cogitans vel fabricans
Nutibus i. oculorum signis. Contemptum
i. sopretis (?) fatum. Zelus i. ardor vindicte
in zelatore motus ab alio cogitet. Pu-
pillam i. medium punctum oculi in quo
est visus videndi. Pravicellos i. perfene-
stras. Rethiculatus. hic cancer cum est
e tarellus vel quodam pisces et quodam

signum in celo et forceps .s. hoc
cancer eius est quedam morbus
Cancello as e cancellos construe
Cerbon in p i impudenti et inve-
recundo / fortius coniugis ciuis e
audax petitor importunus ad pe-
tendum impudens et verecundus pe-
tentis et p3 ad mensas Intonsum
i confessum Capetiba ul hec tape-
ta te p3 sup. Ite aloe est lignum
arboris multum odoriferum .s. alo.e
e herba amarissima sicut qui cola
sucus constringitur ad modum pinus et
fere e eiusdem coloris et valde me-
dicinalis p arbore ul ligno pro cle-
rimal hec alea e et aloe es
tam p arbore quam p erba quam
etiam p sulco Cinamomo i quedam
arbore aromatica Cupitus in
p. Irritivit i illaqueavit a vo iri-
tus tis ste quinquagesimo p̄t i tenuit
multum Illasciviens i discurrens et
ludens quum ducitur ad macellum
lascivio quia post p voluptuose
vivere Urbanus i sinnitatibus Decla-
rat i indicat Superbe i nobile et
gloriose Benigna i generandus Exce-
dit in p ad arte i ad vota Ille-
cebris pe cor in prosa i malis
et illicitis delectationibus Super sella
i super sedem Domina e quis .s.
i q sol cum alio vivit Salon imp-
tator tribuens sive pacificus ideo dictus
est salomon qui interpretatur pacificus
eo quod in eius fuit pax est ergo
notandum quod aliqui dicunt esse prima
Dum Salomon p o in penultima
sillaba qui dicit quod non ymo p e
Propterea e tenendum 2m omnes autores
quod salomon d a salon sicut dictum
est et tunc prima in penultima
syllaba p o vel d a salem quod est
ierusalem ul a sale quod e sa-
pientia et tunc d salemon p e et
ita utrumque bene dicitur Sternit i dor-
miendo naribus resonat Scendit
labiis i pertinaciter labiorum stul-
ticiam Depinat in p Statera in p

Omnibus i porci Omnis sinus quintus
quintus Senatoriagis sicut fuerint duc-
tores sint duo auctores sicut ad ya. c p3
pe cor Excors i sine corde Co-
tinuat i copponit Inicit in cor i
inchoant Monimentum i sepul-
crum Versutus i callidus astutus
maliciosus quod in omnibus adversatur
In novalibus i in novis campis
Segetes in cor Innicit in cor
in principio Insilit in cor quod gressus
i transit Versipellis i astutus et
deceptor Exigit in cor i prosa Ebu-
llit in p Exhilarat pe cor i
letificat Singe i continuum sine
assiduum Stagnatum i impigrua-
tum Oportunus a v d qui loco
et hoc quaerunt Arrogans in cor
r sibi aptitudinis i masimcli Cope-
llo is ve i coge lactat i decipit
blandiendo Attonitus i tu sig. sup-
bie Elevatus ul qui quoda pa-
vore tonitruis ut re e attonitus i
territus ul pavefactus hic Laving
in d loco ubi fit ignis Obedit
in p w Grammatica legat quod non
possit obedit quod e coniugacionis
est sed obedio dicitur re coniugacionis
i invido in cor i w Corrodens obe-
dit sed qui famula obedit Expe-
dit in cor i melius est ul minus
malum ul competit Invadet in cor i ca-
det Comprimit in cor i sopit et
extinguit In nec pt esse primus ul
preteritum Effatur i loquitur Colunt
i honorant et amant Ptergedi i sur-
gedi Effrenitus i vagitus ul wa-
pestillancia i guttis eminencia
hec pugdo mis i pugna tenbas-
tella i sub ala w e volat et
pugnat Hirundo Supponi ala
Tumultuosa i garrulosa Ex-
hancta i de ponte Labio in cor
dictum est sup Devorare i maledi-
cere Devotare i emissum votum infri-
gere ul sicut et fiunt verne sunt
sunt aliqui devorare 2m beda
Conformiter in cor i arcum triumphale

De oliuis palmis et mirtis ficum
hec formix icis i. nota formicor aiis
m' formix est arta formica domus
est meretris. hec vtraque capiunt N esse
foris. qui foris nitens. liuor dicit
uulnus ul signum qd remanet post
plagam. absterget i. purgabit
absterge gis ze gingados. impinget
get i. impelle. domat in tor i.
teeth. hoc doma atis N tectum pla
num sicud est in palestina. ayulta
to i. punito ul flagellato. proca
ci i. impudet inuerecunde importune
Adolescentis i. crescentis ab adoleo
es qd est crescere. cofiget i. crucia
bit in p. defigunt in pro i. oblig
at vades i. fideiussores. h' vas
adis. arioli pe cor i. diuinatores
conectoris i. in gicetuus peritibus
conector oris i. interpres diuinator
in gicetuus peritus. emule i. acte
ul inuite. commessacionibus sed s
lendidis. conferunt i. sil' ferunt. sym
mbola in tor i. collocuciones sermonum
in qulio ul pecuniarum in quinio
ut qn qlz pot suam prtlam et hic
simbolum dr a sim qd est con
et bolus qd est morsellus. suffu
sio qi subito fusio et lacrimatur
sepe potatores magni. vel suffossio
qr cum tpe suffodi i. perdit lumen
oculorum suorum. flauescit i. flauum
et aureum colore ostendit. Regulus li
est sinpes pessimus nota Regulus est si
pens. vel perimus regulus alcs
clauo sedquo regitur gubernaculum nauis
sopitus i. dormitum deditus in p a so
pior iris. ete gingados. emulis
i. amers ul segris. siuit in p i. nichil
a' ul titat lassus i. fatigatus. suppe
tunt i. sufficiunt in tor materia e i
mutia sicut cemento ingresi i. ete. mala i po
ma margaliu ul tha pe p nitri
tro i. in spe terre q' simul est in nitro
sabulo cum si infudi' aq fumigat et vz
ad vestium lauaz hic nitri tri no mitu
drt a nia salis. ambitu in tor i. in
cuitu. transuolat in tor. auolz pt esse

vna pts et in tor aduim loci vel pnt
esse due ptes et tunc qo e adb loci et
libet e vtiz. dubasellas i. sbalas
sb humeris portatas. cum susurrone i. in
murracione. rubeu dr qd labi de fa
cili impetu in tor. tortitati i. puortati
dispendia i. dana seu gtuamina. euo
tet in tor. cotudeis i. conteris. impla
i. in ligno totano ad tendum siluim
ta ul hec pila e ab pilo i. insti
uto quo aq in pila ul in mortario
terit. hoc pilum licet hic pila li
nota. cd terit e pilo. pilo est instore
capillus. ipsanas i. ordea d' cortica
ta pt zm dinifos in p ul tor. nota
cortice nudata tipsanas ordea dicas
ez alexand' dt qd dz tor. comes
satores i. ginatores ul supplum
inaducator. fenore liberali i. vsura
liberali. tunc fenus est liberale
qn da' vsura ad vsura. condet in
tor. dilatat in p i. aplificat. con
tat i. puocat. penuriaz i. paupertz
ortu i. metcom. pestilentes i. peste
plem. auortut i. concludut. pelunior
i. pronior. denegses in tor a denego
as. altaar i. athar. cumete i. sur
sum erecte. comadit i. comedit
molaribus i. maioribus dentibus. sang
suge pe p rm melius senciecte. cum
nullus vita bin et cu vemat a sugo
gis qd pduat prima. stellio omis ma
gs i. reptile sile lacte pictu lucertibus
guttis in modum stellarum. eliat in
tor i. cohibit. carmelus pe pro dicitur
est salomon. carmel interptatur tu
quo est deus dotorum i. desideriorum. di
tera in tor i. deus potarior q de vain
inebriac pt. stragulatum i. distoloz
mau artifici diuersa varietate distinctum
hoc stragulum est vestis. nota sindo
ol e lineum amictorium femarum quo
hunc cooperiut et quz sim' sint p
pano lineo. cocedit in p i. ptento
suppossita est i. custedisti a suo dior citra q
Am me lbz sug sussum
am hic sume i. fere
sserendo i. coponerem
prologus sed cm lib

an

Cometariolū pe cor · i · pui titatꝯ
expositionꝯ / hic cometaiolꝯ ꝗm /
protitū · i · in pᵒ aū ꝯsuaaone
Amouebᷣ in cor · Auffereb in cor
Coaptami · i · ꝯsorcium Decerē pe ꝯ
a decerno eb · Consertarer · i · sequer
a consertor aic · Liber Ecclesiastes
Verba Ecclesiastes fi /
lij dauid regis ꝗ /
Ecclistes in ꝗ acuit
vltiaꝫ · hoc Ecclaste
hunc teb · ꝗ sit inde le
Ecclasten acuit vltiaꝫ ꝗ decliaꝫ hꝫ
Ecclastes sꝫ pducit vltiaꝫ / Stteruit
in cor · advert in cor · i · pui · Ego eccla
stes Difficaliꝫ · difficultꝫ · Consem · i ·
toplatam Portellos pe cor · Ctū · i ·
ut Ratuſſū · i · ꝯoistiam · Inquā · i ·
dixi · ul mēꝫ · i · tē · Decasus · i · finis
Disceda · i · diuisimode ꝯtenda · Sub
iacet in cor · Amadūtit · i · tosideam
et in aio vstigate in ꝓ · i · manifeste
sbiace ul manifestū esse · Complitat
in cor · Emolimtū · i · lucrū ꝓe hic
qd ani ꝓ multura et po ꝓ lucro ꝗꝫ
et dr a molo ib · Cosonebur · i · tale
sient · Temer in cor · i · psūptuose fa
ne Pulse stulte sn ꝯsilio sn causa
Vorcis in cor · cū vorco ib · Abor
tiuus · i · an tpa ul no suo et reto
tpe ortꝯ ro ib abortiuus qui tessꝫ
tractꝯ ab alio pꝫ hunꝯ est natꝯ
pꝫ ꝯceꝑat genitoru · Distātia · i · draaꝫ
Desiuu · i · vsus pe cor · Conducat in
ꝓ · i · veiat · fuere in pro · ꝓ fuerunt
prave pe cor · Obstupestas · i · stupore
nitis miras d' tua mutatioꝫ · Acco
medeb · pe cor · i · adhibeatis · Crebro
· i · sepe · ꝯfestes in ꝓ · Diciam · i · domino
Emit in cor · i · pmitti · a simor enis
Ingeniente · i · iminēte ul instate /
Spectat in cor · i · ꝯnutuit sine fati
but · Custeta · i · su stet · al ꝯgetta
Aplurꝯ in ꝓ · Decierat · i · valde ꝯfinat
A de qd est valde et iuro ab ro mut
tata in e · Efferno ab in cor · i · festiab
Retusum · i · in acumne destructū · Hebe
tarum · i · obtusum ab ebeto ab in cor

qd est suffocare obtetare obscurac
obtundē · ebete fati · Emgatie · i · ad
acem reducuntur possunt · i · comedunt
Coitgao ul ꝯtiguatio · i · tignorum ꝯiit
tio et sic dr ꝯtigiio ul dr coaptatio
in edificio a titiguo ab qd est tigna
ꝯiugē ul coaptare in structura vo
Cectu tigna seruit a ꝯtiguao inapit
Despallabit · i · ꝯnuttabit tamq malo co
epta · Epulet · i · ꝯuiuet · Insequntes
· i · eos q ꝓ insequit aqs · Copitat · i · co
nigat · Intuitu ere ꝯiugadꝭ · de ol
Nutabit · i · hesitabit sine tituba
bit / hic Cappalis ub in cor est fru
tecti ꝯtes sile letisco in orete nasᵗ
hūꝫ in simtate semīnū rotunda ca
pitla et nasᵗ in locis aridis spiosꝭ
et e ꝯpansꝭ sup tiaꝫ vmon plꝭ
et dr Dyasoridis et Stuac speciꝭ
sup oia medicina innat · semen
eiꝯ ꝗ cū sale ꝯpo esto aptū est
ventrem mollit · vrina puocat come
stū · Radix eius bibita paliticꝭ
pdest inrisice · Alitur est ꝓ · i · spi
rare fat sine mult ins eis impeat
Semen eiꝯ cū aceto coctū · dolorem
dētū mitigat · Radix si masticet
dolore dētiu ꝯpescit · suꝯ eius aui
infusa vinco ocadit · et multa alia
ꝗ ptinētꝯ desesi · i · valde finali a
desigor eis in pro · Canticorum
Trahe me ꝯ osculo oris sui
ꝯ fragrantia · i · redolencia
Fusca · i · nigra · adiectiuꝫ
est · Auremulas · i · cathe
nulas aui et argēti ꝯgulis ꝯ tpe
tas · et sic erant vmulate · In accu
pe cor · i · in ꝗestion pure ꝯfection
/ Nardꝯ est herba arromatica et
spiosa · hec nardꝯ et hoc nardum
vngento · Plagaria · i · testudines
Cypssina · i · de cipsso · hec malꝯ la
est arbor ꝯfilatē · i · ꝯplete ut su
stetē in eis · Stipate in ꝓ · i · codensa
te · vallate · crudate replete · Ful
cite ꝗ po ꝓpagare yrege et ꝯpone
malis · i · pomis · Langueo · i · dest

capa·e

infirmor. Coadusaz i. donec. Tra/
siliens i. vlt saliens. Cinnulo i. filio
terre. Porcellos i. pforam parietis
Putacio i. purgacio vinearum vng
torda puta vineta puta puta sit
hec. Grossos i. ficus inmaturas et ma/
bilis ad comedendu et ipse sut fructus
pimitie q ad pulsu venti de facili ca/
dunt. Caverna e e locus concauus/
Aspirat in pro i. eleue aspiro as
est eleuac conat extreme valde spi/
rare ul fauere. Nam cu venti spirat
narius fauet ex ad et spiro as qd
est vine spm duce ul flare ul olere
sive redolere. Pigmetarius i. confecti
conduisis. Ambuit i. studat. Ferm/
lu in cor du appodiacio sive reclia/
torum et forte sic sunt hic. Itez dr mensa
sive discus cenacu et vasillu misserim
in quo epule ferunt. Construit
i. complanat ul cq pauimitat. Vana
p crtu. Tesaurum i. omni. Ilanacio
in cor i. de baptismo. Gemellis i.
duplis. Gemellus a b fetibus i. fine/
tibus uteri. Sterilis in cor i. sine
fructu vitta te i. ligatura. Coccinea i.
rubea. hec foramen inis i. fenestri
punica i. malognati. punicus a vm
in cor. Genere i. duo ptes faaci i. go
lte. Propugnaculis i. in pinis murorum sic
dictis et ex ipis propugt i. pol pugt
Samaria velha civitas p domi. Pro/
di est bestia varia et velocissima
Mame i. mamille ms fert vrrima
millas pcis vbera fera mamas/
Thauris i. mensi. Emissiones i. illa q
que emittl. Ciprus vi in egipto sut
arbores arromatice semine cadido
et odore qd coqui in oleo et compm
et inde fit vngentu regale qd ap/
vu dr. Fistula e in cor idest qd cassia
et e arbor arromatica fi pua et
robusti corticas. hec aloe es est q
arbor suauissi odoris cuius lignum
thimiamatu in altaribus adolet
pinus i. digooribus. Psla i. pfete
sla. Aromaticus i. spcis. Em/
cinni i. collectiones capirarum aliqas ca/
pillorum in vna seriem. Intremuit
i. infremuit. Distillauerunt i. gutta/
do emiserunt. Pessulu i. seram li/
gneam q pellit hostium cu serat
Elate in papia dicunt palmarum
folia qua sursum eleuat nz pedet
deorsum sic aliarum arborum et s dur
elate qi eleuate. hec elata te. qdu
aut dicunt ul tes grec. hic dur. abiectes
et sic volunt q corripiat mediaz
aly dict q cu sit do grca dz in fine
attenuari. Areole pe cor. hec areo/
la est pua area sic ortus ul aliqd
puu spacium. Tornaliles i. volutiles
opantes ad modu torni. Torna/
clis ze quingentas. Tornus in est
instrumtu ad tornandu. Cortex ces
est pro cortex. Adolescentularum i.
iuuenclarum. Acies i. societas mili/
tu armatorum. Ounamiti pe pro
gtis est ul femin. Chors castrorum
i. societas militarum. hec fermen
inis in dr in muliere hec femur
oris in viro. Tornatilis i. torno
tornatus. Condito in p i. confecto a
condior ris lte quingentos. affluens
i. abundas. Innixa i. se appodians
ab innitor eris. hec malus li lo est
arbor pomi. Emulacio i. cacio/
Alloquada est cu deamus ca alloq
Compigag i. ordinacy assimilare
est passiuu impanni **prologus**
Per sapie apd **Sapie**
hebreos re. Stilus i. dic/
tamen. Redolet i. sapit
in cor sede quingentos
est. licet esset iudeus in
ptis fuit in greco sermone **Sapie**
Diligite iusticia qui iudi/
catis terram re. Malino/
lus ca vm adiectiu est
late in p ze gossimo/
guao i. conmaculo. In/
sultus i. garrius sic hec li. parti/
te in p i. dimisse. Zelare i. dare
Defluxerunt i. ad pcta lapsi sunt
Agnitus in cor. Aflatus quic declaros

i spus Exsors tis omib; ex i sine sor
te ul sine parte q ex parte Exc
cu rema i decipias Defamat in
p Intraductioz i manifestatioz aliar
traductioz p eodem Nugaces in pro
i fatui et vani prefert nouissima
istoru i laudat qui hitu sut isti
in nouissis vexati i molestati In
venit in pro i pcito Inarundineto
i i loco vbi crescut canne Spado
onis i eunuch Spadones ul dim
circuli frugē carentes Condat in
cor i cadat Si quidem due ptes sut
Celerius i velocius Dire i dure Dig
a v i cdelis Edixerit i elogauerit
Allagena pe cor i mlt fortis Spuria
i degenerdna et nō naria Spurius
a vm i degnans a nā Vitulamina
i plate ic infructuose q nascut
a radice vitis hoc vitulamen La
mi i meatu h' cany ni Fictio onis
i fca ul ficta curicia dr fictio est res
fragilis ul fictilis gponio Fascinad
i incantado h fascin ni et hoc fa
scinu in cor idem est qd incantatio
a fascino as qd est incantare Fasce
nina e est mulier q pot fascinari
Fascenini oru idem sut fascenie
Nugacitat i vait Sperant i festi
nat In pcordiis i in intimo cordis
Murmerit pe cor pminencia Tra
ducet in p i adinistrat sile gstiet
ul ad sinistra gstituet In subitacion
i de hoc q sci tam subito gliaz sut
adepti Lassati i fatigati Efluctuatez
i inundatem h cania e a vetor
narius in p Tinsuolat in pro arg
untu i radiu sine sign Reclusig
i recolecta Desiminq i cessans a
desino Cotinuo i stati pperay ad
morte Lanugo in pro est flos tri
buli qui pq q bn exsiccatq a leni
flatu offerre in aere Itl lanugo
dr pa capillacio in barba Zelq i
ador vindicte ul iusticie Thorata i
p loica forti Tp Galea i p capello fer
reo in cor nō Indutus galeas et in
equo dico galeas hoc fulg' ovibi

amissiones ignee habene in pro
i sit linee que apparet in rudi
Extimabunt i amichlabunt Insi
lient i advenient Excandescit i ira
suam iudicabit ul vindicabit cab
es qd est valde et candesco q̄d descē
dit a candeo es qd est albu fieri
et incedi sine inflamai ul ignui
Trepido in pro Adhemni i ad desz
tu Scrutabi i investigabi Horre
do i terribiliter et tremedo Excidatis
i cadatis a gra in clpaz Porcupat
i puet Assidente i pntez Sedibq i
sessibq Sectibq i dignitatibq sine ho
noribq Sceptris i regis Sceptru ul
dr vga regalis Cu innidia i cu
inuido qui thabesat i gsstu et co
sut i bonis alius Decadi in cor i
tcadi Involumtis i involucionibq
pa nouu optimi i desiderati Sine
fictoy i sine similacion Radicu
in pro hec Radix vpor i calor Em
anatio i processio sine fluxus
Candor i splendor Innonat in cor
Generositate i nobilitate Cotuber
niu i thabnaculu ul societate cad
tpq ul quecio gmanedi h cotubinio
ol dr socius q in code gtubinio est
cu alio h gtubnalis lis ide Contu
binones dnr q gtabinones et gtu
binu q cotabinu Locupletis i ditis
Versucias i astucias ul tortas sinias
Sustinebut i expectabut horredi i
tremedi Conitty tq tui i saciata re
cetio ul societas refectios a conino is
Fortitussium i innem a fortior iris
le qol Incomiquatu i indu tot i
pq cz radij dominu i ini ad dimy
pse ret actin gra ppostavit ut adeo
regem ther assiste iris zm qunqz
vsu zm arte vo devet dici astiti
te Na sisto is fat pteritu statui et
in gpositon assisto is astitui astitu
tu aquo destendit astitute Cu vo
est sisto neutq accipit pteitu mutuo
a sto as et fat steti et i gpositon
assisto astiti astitum et abhic ve
destedit astite in cor nō Sisto fat

statum si' truscat al' statuitur / Ei fuit
uentum fisto in dicito steti / Aufugerit
i recesserit ex ab et fugio b imitatur
vi d Anspectu i in aspectu / Inremiq pe p
in pmi / Extulisset i eleuasset / Petha
poli pe cor · i in regione quinque ciuitatum
a pentha qd e quinque et polis ciuitas
/ fumigabunda i sibi fumigati / Fig
mitu ti e spes salis qr ia versa fuit
in salem scz uxor loth / Circumuentum
i decipiendum / Cutauit i assertauit
/ Sceptrum i dignitate qr regale / In porte
tib i in maioribus signis / portentum li
/ Obalitudine i a pfunditate / Disi
ab et satiudat et expeditas / Interdic
tione i in morte / Quemadmod i quo
/ Commeorati a deponit / Commemoror
/ Supuacuas i mutiles et vanas / Spi
rates i ex ore mittetes / Lesura e i le
sio / Extimare i ex timore ne ponere
/ Ieiomum i sibi intra sui sali ligo li
gla posita q tegit intestina uel
eqi podera / An lucanum i an luce
ex ino adiectum / Dissimilas pe cor · ey
no est simile / Exerrat i valde er
rat / Exhorruisti i repbasti siue de
testatu es / A seruamito i a tra secta
q e i medio mdi / Vindex ias in cor
qit ul ob gnus i vindicator / Tira
ny i princeps / Exterum i extraneum in
cor / Exterq a v / Traducas in pro
i tms ul ultra duas a p spris ad ppa
ludibriis i rebus et cotemptui ludo
dignis / ludibrium dr qi derisio / Spui
i vetui / Litatum i comoti / Sirum i coronaz
ul circulum dr ul circumdatio et la
bium et timing ul cinctus / Citare i in
giru volue circumdare et cinue / Igno
sti i indulgere dignosti' imple / Eradat
in pro sit rado r o sub q / Perti
nbq i nodis et globosis eminencias
q ad modum vitri apparet in lig / Co
paret in cor et r paro ab r o s q
/ Plinica i supinductis / Rubla in cor
i colore rubeo / Ite a ruber a v dr ul
rubrica ul ruber i regula ul silum
rubeo coloc tinctum quo aliquid distingui
et rubrica dr a tinctio et tra rubra

et qd fit de illa d illa tinctura / Inde
rubrico as in pro / Fuco i tinctura q
fit de herba q dr fucus / Ite qda sup
positus color dr fucus / Ite quodda al
volatile maior ape et minor strabro
ne / Ite fucus dr medatium fraus dolus
insidie astutia quia supposs veritati
colorade / In fuco as i coloare / Pferos
in cor i audeles / Pferq a v / Rate i
naue h ratis / Adeat in cor i fabu
let / Credunt i comittunt / Astipulaz
i pedita sive detiplam / Supuacantias
i vanitas / Conualeste i pcedere p
obstinanciam / Figmenta i ficte ydola /
/ Euidentem i patete / Euidens potius
est non q pim spexerit i pdixit uel
pmouit / Eximia i excelsa ul pclara
ul nobili h po p mag / Abducta i
abstracta ul separata a volte / Abduce
est separe absentare distrahere asportare
In abducty et h abductio q fm po
pacnationi / Insiciente i insipiente
Insanie i stultine / h mechia e i
adulterio / Infandorum i no nouda
rum / Infandus a v / Insaniunt i stul
ti sunt siue in furia vertunt / Perimat
in pro ul periat si het in pro / In
ydolo l in dolo / Etym p quia / Rep
tity pe p / Concertatur i pugnat et gte
dit d publiums operando / Auifraby
i illis qui de auro opant / h et het
auifex / Braios i illos q d ere opa
/ Lusum i ludum / Lusus ul vi ul lusy
sit / Luxoni i luxuriaz apte de clinacoe
Mutuatus i mutuo accept / No mutuo
vel dato si mutuor accipere / Ortiga
metra pe pro i cotinere / Ortix gto
gte cotinge dr b aborunga insula
un si dr ab ortix et mitor inis p
pe / Si aut dr ab ortix et metron
qd est mensura cor pe sic h / Appteca
due ptes sunt / Tirannidem i crude
litatem / h tirannis idis / Seua i
crudelis adiectum / Imidetes i cadetes
/ Malagma i emplastru et medi
camentu / Masuetaba i mitigaba / No
thabescebat i no liq fiebat / Extandes
cit i valde fervit / Hibernalis id est

hyemalis Ab habescet i extinct
Compediti pe p i ligati a compedi
or eis limpide i clare limpidus
dr clarus polit[us] perspicuus omnu p
limpidu i perspicuu h limpiditas
i claritas limpido as ve est clarifi
care ul purificare prodiito i manifestu
ab intro ultia acuta ado loti vene
in pro p venerint Ampus i vetus
amigienam i voces suas emittentem
Echo ultia acuta dr vox sonosa ac
ris in cavernis ul in silva resonans
vel in criptis ul in vallibus zm fablas
Echo puella fuit sagax q ipone lo
quo sermon tenebat dot dot nimphe
fugerent cu qbus Jupiter in montibus
concubat et sic pt esse somni Eade
in cor amicgores pe pro i ciuas ul
aios equioco i percanoces hntes
Amequims a v zm papia i paties
provocant in cor i ad bom mutuu
prosilivit i pt qi de celo salivit Oe
minimus i medius mortuus allegr
as in pro Vexabat i molestabant
Aenati i qi patruos adum prole
ul potius egregius dinstitit pe cor
Intersito as stili hec podoris xis
in cor est vestis sacedotalis q erat
linea corpori pemitus astricta usqz
ad pedes descendes vn et camisia
nuncupata e et talaris est dicta Na
pos ul podos gre dr pes le Sup
venit pe p in preito Depanerit
i pastu receperunt Incolatu i in hi
tation abducti i abono statu abstrac
ti Epulandis i delicatose qmestios
Redigebant i convertebant In viti
no voluntarii in pro Benerissimis
i diuissis Agrestia i ad agros p
tinencia h et h agrestis et hec ste pro
fanale i de fanali logo sup Eccu

Voltorn uber et magnorum
et ille plogus e de textu
peritos in p i doctos Am
plius i plus sive magis periti illo
ru hr prim periti fuisit i nom vom
gol legittimaz i q zm lege e ordiata
Energetes Regis pe p Crucados i qua

liber Ecclesiastici

Animis sapiu adomio
e ze diuissis e i mutat
ul insinuant Cometior
tius qd facit metites
ul messus ul metitus ul metiturus
ul mesurus Datu i donu Def
unctos i mortis In wlua i in
matice Utraqz in pro i prosa Lon
geui i diutini Execratio i detes
tatio abhominatio Elidat in pro
i oterat ul concuciat obductos i
mortis applicitu i appositu Orcle
sty a vm i stele de pratis obedit
in pro Erradicat pe pro Rhor de
decus oris in cor i pudor Elemosina
ab elemon qd e misericors ul ab eli
qd est deus et sina qd madatum
diligeneris pe p in futu Successus
i bonos processus Dramitoris in cor
i spum cor hns Frutex e arbor par
ua Ansutus i sbt hns ul an tus
hic et h magnas atis i maior
mr alios Eade in cor i moleste
apie istant ul dolose Complecte
i consequitur platorem i placencia
Obsequntes i obsequiu facientes De
vita in p i declina reuceans i h
meas In decore i in pulcitudine
In erudiceos i imprudeae Agonisare
i agone certe luctare sive pugnare
Citatus i preceps et inconsideratus De
precatu i de remission Ventiles in
cor i instabiles te vadas hic Susur
ro ol i latior murmurator Denotatio
i donacio ul digiti ontsio confusion
ple vel dr maledictio ul exectio
Susurratori i murmuratori Eucharis
in cor zm qmez usum dr bene
grosus ab eu qd e bonu et caris qd
e gra Euchavidis i gato Inueet in
cor i pnti Exiguum i parui udonat
Edes i comedes Innite in cor i intri
care Intorques i in legumina ligaua
hic po p procepa ul p ornamento colli
Subice in cor i sub mitte Candicis
pe p i apicis ul tedio astaciis
ul dr indigni et stochai Excecat

i frequent' tractat a tero ib. Gratulatio
i gaudiu ab ste i ate. Magnali
tate i in lenitate. Ingenuus in
pro i liber et expers alienus
et sua parte. Pusillanimis pec
tor i timidus a pusillus et animus
Rusticatio i operatio rusticor
in rure. Scortum est incisum. Gau
de in cor. Curva i flecte et inclina
Credas i committas. Rancor de po
nus est impatiens. Litiges in cor
i contendas. Inuadas in cor i tradas
Stimes i reponas a sterno ib. Ame
vau i mutuu dare nunc depnt in
actum sine neu tussitum. aliqn
not sacrationem usurarum. Audax
ab i psumptuosus et no timens. Inn
ferat in cor i inroget. Commune
i gratia dicit. Non zeles i no
amore zelotipico diligas. Multi
uola i q multum et multos volt
In vitiis i in totatis. Compta i
ornata a como is psi ptu. Att
ubas i comedas se cubitu veh
natus. propter spem i pp pulcritudinem
Respic in cor i damnation dig. Al
teris pe p i contendas. Detrastat
i antiqui sive veteris fiat. Zeles i
ames ul appetas. Caue te diu
ptis i custodi ul observa te. Co
muni in pro sunt socii in mensa
Temerarius i psumptuosus et fatuus
Execrabilis i detestabilis et ma
ledicta. Scribe i sapiens, hs et h
scriba. Seclestius i peius. Initia
in cor i initia. Potestatis tus tui
i dignitas sive ptas. Prolixior i
diutior et radicator. Prodit in
p i amputat. Apostotare i recede
sive retrorsu ire. Insitunt i stulta
ul ignorans. Luctare i moram sive
moram sithe. Conside pe p i sil
sede valide i solide in cor. Addi
tus i addas ul apponas. honesta
re i ditare. Pessimabor i pessi
mam. Immeor in cor. Seratum i pa

ratum ul generatum. Non depost
stantes. Eructuat i eructat ul
fetorem emittit. Admitte i rape
Abalienabit te i alienum faciet te
Crramitu i instinitu de ore. Eru
ginat i eruginem sive rubigine
contrahit. Abice i ab eo remove. Stimu
lens i compungens q no edidisti in
Appiat i appropinquat. Indulcat
i adulando dulcia lo. Suffodiet
i subtus fodiet decipiendo te. Plaude
bit h' est sicut gos i signum lete ul
testine cu manibus faciet. Fremebit h
e sicut giml i dentibus stridebit. Co
niuet i sic vinet. Exinanivit i va
cuum et inane relinquit. Improbus in cor
i importunus. Impingaris i ito pell
clavis. Caueto tibi i cautela ad
hibe. Extendit in cor i tendit. Nun
des in cor. Casula i parua casa sive
domus. Cotinues in sic no i rationale et
gtur. Complanat i decepit et incurvo
cin unisit. Exectus i detestatus ab
hominatus. Carminatus i selus suo sa
gtumax. Procellam i repentinum impe
tu venti. Dominatus e in ut domor
tasu gtinj sive dtinj. Magnalia i magni
tudines. Odito tu odito ille. Exer
cio i maledictio. Propositos i pre
tibi posite adeo. Non demoreris i
no moram thc. Caltulus i lapillus
Cui i sola. Cum pse e ia duratio
q hinc prius h no hebit finem.
Chabeste i destare ul estain doctors
in pro i phibitio a vero ab ore
Citata i accelerata. Incrata e i pi
gritia. Astutus i callidus et sagax
Anciite impatiens passium i rebelle
excedentis i temptatus pe cor in psa
Cadit in cor i tadit. Denotabit
i digito ondet. Partivit in cor
Solertia i industria vigilantia astutia
sagacitas sollicitudo. Submittit i
humiliat de pot dicitur et inclinat
Amictus i velamen ul vestimentu
protus pi s. Septeplaneris a septe
et plica. Expetit in cor i repetit
Lapsus i casus a labor laberis

Epitaris i. supergrossus Eucharis i.
bene grossus Acharis i. sine gratia sive
non grossus Ebratus i. sine ta Exporte i.
sine remuneratione Expotior i. tollera-
bilior Exaltabit i. in altum leuabit
Eterium i. molitkin sive massam
Magisti i. magni et potentes in
populo Exenia i. dona longinquo
missa ab E et xenos quod est pereg-
rini Extricat in pro[illegible] i. ove dt
quidam qui mutus est quedam genus ranarum
est dictum talmen quod pretium in ob-
tutus latiant faciat ipsum mutescere
De pristinis i. de preteritis pe tor.
Romphea i. spata grece Romphea
latine dicitur gladius ex utraque parte acu-
ta Nam ut in Genesi dicitur gladius fla-
meus atque versatilis in greco dicitur rom-
phea ut habetur per ysidorum et hugwitionem
et papiam et antiqua scripta Non est
ibi u in principio sed o et ita debet pronun-
ciari Romphea per o et non per u Ob-
iurgatio i. reprensio vel reprehensio sive
contentio et rixacio Catha in hiis catha-
plectes dicitur quod interpretatur a catha quod
est iuxta et plecto is quasi tanta est
rixa quod se ipsum plectit i. punit et
verberat Festinato i. festinanter adverbium
Alonge in tot in ysa Impendiis
i. expensis Indos i. hindos Scrius
i. sciens Addicit i. apponit Aspirato-
rum i. despectorum Andemnoracion
i. in diminucione glorie Conglutinat
i. coniungit Anxiditus i. indignacionibus
vel anxietatibus Cloramtum i. contathenato
lignorum qui solet fieri in fundamentis edi-
ficiorum Cemita sive impensa dicitur lu-
tum quod quibus het vel cemeta sive impen-
sa est sabulum sine calcis admix-
tione quia sabulum in multis loco-
rum dicitur gluten Nam calx sine impensa
multa acquirit Comica i. cominum dt
sive totumchkam Pymac in tot
a pymaco Cohors in p. quintus vel os
quibus Cimas i. puntas Exprobra-
tione i. vituperacione vel improperacione
Cuadam in tot i. cadam Infrontito
i. insipienti et indiscreto quasi sine fronte

quod est pars gutturis ubi cibi sapi-
unt Item infrontito i. qui sine fronesi
i. sapientia vel prudencia Item infrontito
i. precipiti in factis sive in verbis quasi sine
freno Item infrontito i. inverecundo quasi
sine fronte que est signum verecundie Item
infrontito i. corrupto et putrefacto quasi
sine fronio quod est plenius de corticibus
arborum arcius quo cortices corru-
pant ad usum debitum hoc fronium
ii et fronio is re dicitur compositum unde infr-
ronti vim sit vis per singulas nobis
frons frondis frumen frumea
frena quas dabis Infrontitus ut dici-
tur gulosus qui saporem non gustat in mor-
sello quem devorat sed semicoctum consu-
lit Maledictus a v pe tor i. maledictus
a livore i. a signo vulnerum in carne
relicto Livor quoque ponitur pro invidia Infu-
scavit i. obtexit Involutabit i. vol-
uet cogitationes vel voluptati vacabit
Calida i. fragrans vel inflamata De-
sinet i. cessabit Prodium in pro i.
cessam Texi i. operui a tego Proma-
tum i. principatum Hereditare passivum im-
perat. Platanus in tot est arbor i.
altitudine foliorum vel alatitudine Nam
platos grece dicitur latum le. Balsamus est
arbor hoc balsamum est lignum sive fruc-
tus Arromatisat pe pro i. redolet Sto-
rax est species resine et arbor arabie
Galbanum in tot est lacrima cuiusdam
similis ferule longula que est quedam
species aromatica Gutta est alia species
Libanus est arbor hoc libanum est thu-
s hic Libanus est mons et potest hic non
modo pro nomine arboris unde libanus
est arbor libanum thus libanus est
mons Vaporarum i. vapore consparsi
Vaporare est talefacere vel vaporem
emittere Trames est via parva et trans-
versa pagina vel hic pro per parte
aque a flumine divinate Defluo l
de fluminibus Anluianum i. an lute ctb
Anluianus a v. dicitur quint ex hic
vide pro ne Pinetrbo i. frinitbo
Paggino in tot Innuit in tot i. pinit
Adglutinandum i. adiungendum Nomen
est gerundium Obductum quarto de o

xxiiii

i deceptioz latentem Prodendi i
expendi Abscide in pro i amoue
hilares in cor i leti et sani Dela
tura i actioz ul pditioz seu accusa
xxvi tioz ul detrtioz et deportatioz Ze
lotipa pe cor dr q nimis diligit
virū suū Ancxtollena i in elatioy
adnet in p i pterito Campo i tha
bnaclis Copagis i iuncture Amper
tusia i in foramne Cribri i cri
xxvii bolli Aporia i paupertas a poros g
ce dr paup inde aporia e dr aper
cio langwor labor aculeus stimlus
wlnq cura tediū molestia t'stia flu
pro uel diuinatio Poderez pz Echor
ripilatioy i pilorū erectioez p horroē
Obturacio i clausio Cōsequis in futo
pe pro i pfecto sequis Decris pe in
p in futo Effugit in pro i pterito
Capreca in pro cor i cap siluestris
Annues i nutu et sigm cū oclo
facies Codulcabit i dulcia loqtr
Cocquari i pro ul cū ao adeqre
Inadet in cor i tadet Offendet i
impingfet ul respitubit Zhabido
i suspectio pptis Testamtu i p
teptū Profitiscut i puenint Ef
fodit in pro i pterito fz cor in pnu
Condit in pro i cficegit et omninit
Pitatus i viros hntes liuorem
i sigm flagelli Pardus est bestia
varia Sepi i cluda et concude a
sepio is ire q's Serab i clausuras
Consla i in fornace pui fica Spua
let i plq ul bn valet Causabit
cū loquendo de pauris fungibz Re
pmissore i pdicatore Ptegers in
cor i ocultas ul operiens Cortus
i c'fectio Regimne i tecto Asserz i
thablarū Inpegre i in locorū insta
blitate Cōucepit i sceps loco sui c'
cipit Domitilo i receptaclo stabuli
Zelu i inuidiaz Obstupescat pz
e sez qq' vini acerba Tunde i
pcute a tundo Inbecillis i debilis
Validū i forte z saniū Cesus i
pecunia sine thesaurq libatio i sa
cri ficatio longeuitas pe cor i loga
vita Zelus i inuidia Thabescit
i desicere facit Decitaui i scrutr
ffaute i inadella Cōtaminaty i
viciaty i pessima fictioy fingi ol
et indecle dr pry tpaty abstius
ab alieno et cōtenty in suo cōtemptor
diuitiarū boq vilis valens Nimis
i suppliuus inaduatoz Postas i pe
tas Colea est vinq de qtuor hnoibz
Ffellicla i offensio fellis Tortua i
inferior inteslinorū afflictio et
torac et torsio idem a torqo cz In
fromito i intepata in comededo Irri
tatioy i puocatioz Explicata i ex
pedita Ecunebe i iacē Cōvogatuis
i cōgregatonis ei rogat addi detis
io cōgregat ic Crinas i capillos ppo
nas ul puelle alicq hnt tristes a
tristo as Aduocare i modū advo
cati gerē Insectatioibz i hnis q in
sequt et opat Offendes i respitabis
ul impiges Credas i qmittas
ul exponas Allude i imple l qm
ne In procella i i tempestate
i vēto valido Hic Aquis is i stala
carri vsatilis ēta qua vbit vota
Celo i tra fima Antuere pe pro
i cōsidera Asspuas i viuus Lloz i
habena ul cingla Curtua i pena
Compedes in cor Fantasias pe p
i inanes appāncoes hoc fanta
sma atis et fantasma e idē sut
qd fantasia a fanos id ē appāco
ppe inanis et incta Excederut i
teri derut Complanabit i apte z
plane docebit Ampliatatiy i no
vadicaty Litare i sacrificare Simila
gine i farina indissiaz Sceptra
i dignitates Allena in cor et ē leno
ē o pqis Fauces i fistule gutturs
Deflectes i declinas Sodalis i so
cius i msa Codoly in cor Zelan
by i inuidenby ul nimis amantiby
Sudem i palū acutū Emlū i
iniat Detragettioy i detinū cōspor
tatioy ad forū Titubauit i in
fide dubitauit Liuido in cor i
inuido anima h dur vxonice Cui
septem specilatores h qz po' apatine

vel electe Nota quod qua aliquando est
coniunctio electiva ut potius diuces esse
volo qua pauper Item est ablativus huius
nominis que vel qua Item est adverbium
similitudinis ut in exo[do] prima Qua id est in
que comparatum est prout Item duplicatur
et est coniunctio adversativa ut cum quia id est
quamvis Item est coniunctio copulativa ut sor est
tam [illegible] Item est adverbium
comparandi ut sor est fortior qua plato
Item est adverbium eligendi ut bonum est con/
fidere in domino quam in homine Potest tamen
hic et consimilibus teneri comparative et tunc ne/
gative id est non in homine Item tenetur admirative
ut sapientie xi° o qua bonus et suavis
Item quantitative ut [illegible] qua bo/
num et quam iocundum et cetera hunc sensum
a qua descendit quantus Zophriste
te dicitur sine florandus in tor dicitur mi/
nus appetens Adiget id est apponet
Pigmenta id est confectiones Anerte id est dethia
Simulaginis id est oblationis de optima
simila Contege in tor id est operi Dela/
tura id est detractio ne scilicet videamus
gaudere de morte defuncti Afflectit id est
inclinat Anabauction id est in recensa/
tion consolationis Varietas id est vacca/
tio In iaculo id est in misseli Item iacu/
lum est rethe piscatorum Item iaculus est
quidam serpens qui iacit se de una ar/
bore in aliam Stimulo id est instincto
ad pungendum Agitat id est monet et so/
licitat In sagina in pro id est in pin/
guedine Architectus qui facit do/
mos Cusigit a cus et ago in tor
id est iussit Conctatur id est contendit Figulus
in tor id est fictor vasorum fictilium Elimina/
one id est superinductione ex forte super ver/
tices prohibet aquas coloaciones Exsiliet
id est transsiliet Super sellam id est super sede
Testamentum iudicijs id est pactum pene
infligende vel gratie conferende Vaca/
bit id est intendet vel insistet Minuciis
id est subtilitatibus Tradetur id est dabit In furore
in spiritu sancti Exceptoria id est receptacula Ha/
placatorio id est tranquillitas mitigato
et placatica Inundabit id est habundabit
Cathaclismus id est diluvium a catha
quod est universale et clima aquis quod e/
pro quod pro omnibus partes Simulaginis id est

de farina munda scilicet simila Botrus
id est uva vel racemus uve Scorpij id est
scorpiones Epulabuntur id est devorando
impios perseverans per Contractio id est
contricio vel constrictio et collectio abbre/
viato et decretatio Ora id est parte sive
regione Sarones id est sata vinea
Indigene pro Condulcabitur id est dul/
cis fiet vel conculcabitur id est comedabitur vel
frequentabitur De fructo id est consumpto Betus
id est unus Queruntur id est lamentantur Obfu/
scationis id est obumbrationis vel obscurationis
Abditus Item decus Statue Statere in pro/
logo in tor id est persona Inastutia id est in calli/
ditate sive dolositate Potest id est persistit
Decorat in pro id est ornat Adiectum id est
appositum In meridiano id est in medio die
Exivit in pro ze cinigarios Obtectat
in pro et sic toto tempore quod Accelerat
id est celerit descendere fecit Aspirabit id est fla/
bit Nothus id est ventus qui dicitur auster qui
corrumpit aerem Demergens id est ad terra
tendens Tribulus est herba spino/
sa Corona in pro id est vestis ficta Im/
potestatibus id est in potestatibus Preditus in
tor id est ditati a predo as et predor oris
quod est supponere et ornare Aquisitores
id est admuneta principes Adepti sunt
id est aquisierunt ad adipiscor Reliquum
id est residuum Testamentum id est conventionum Iure/
iurando ponitur prima parte hoc ius/
iurandum dicitur Tumultus id est motus
vel tumulus populi Monstra id est serpen/
tes magorum vel serpentes igneos vel
plagas egipti monstruosas Plaudat
id est pacificavit Lumbis id est masculis Zo/
na id est balteo Stola id est tunica talaris
Coronavit ornavit Crurupedes per tor
sandalia vel malagnata circa pedes
Stola stolam id est logion sive vonale
Corona aurea super mitra id est lamina
aurea que petalum dicitur Textile in tor
a texendo dicitur Preditum id est ornatum
Cocco id est panno vel filo rubeo Comple/
vit id est investivit eum sacerdotio Fungi
id est uti In primis id est in primicijs Ectus
in tor id est and et and Imitando ide

toforunt secundo. Stare i. stabat
placuit scilicet finees. Aboleret i. de
leret ab oleo es in tor i. tollit
Adeptus e i. assecutus est. Germinat i. fluit
pullulat i. generat. Absque in tor
i. stare. siue obedire. Adeps is i.
pinguedo summitas. Cornu i. fortes
vel potestas. Agoduly li i. tute. Decus
i. honore. Codex in tor. i. edificaret
Texerunt i. operuit. Dte rex xvi ide
e qd imprecat. Cognomen qui sup
nomen. prophanasti i. contaminasti
Bipertitum i. in duo diuisum a bi par
tior. Redundauerit i. habundauerit
Facula e ide est qd fax. scilicet lignum
ardens de nocte. artificiose scilicet
Annitates i. sequentes. Protenuoces
Ad perniciem i. ad mortem. hec et hec et
hoc pernix icis in tor i. mortifer
Sed pernix icis in pro e velox. Pri
mum dicitur a nece. Zm animo eius
nd est alius perdix pueri pro nomine
perdix. Et ui necat e prius fecit
tir prius. Clemere i. placare siue
mitigare. Decorati i. ornati. Tecti
i. operti siue obumbrati. Perpauca
i. valde pauca. Pt. Extulere i. feceru
Extulerunt i. leuauerunt. Pigmentarii
illius qui faciunt confectiones. Adepti
sunt i. inuenerunt. Suffulsit i. firmat
Vermi i. qui sunt in vere. Amictum
i. pallium. Fugiens i. velox. Sulibacion
i. in sacrificio de liquidis. Ductilibus
i. tiriscombus fabricat. Auxit i. aug
mentat. Hierosolimita per tor. ges
C.... per tor. Estuatus i. calore
generatus siue crematus. Precoques i. citius
alios fructus maturi siue solis calore
decoctus. precoquus a v. pro eodem in tor
i. pallus cocti et matus. Modeste i.
modeste. Zelatus sum i. amaui. Collu
tata e i. pugnat pro multum studium. Lu
xit i. resplendmi. Appropriare i. appropinquare

Sequitur prologus in ysaiam

Nemo cum prophetas esse viderit
versibus descripta i. per maiores distinc
tiones. hic solum legitur pro
mata i. priores distinctas
in tor. Colon i. subdistinctio. Coma
atio e articulo. Disertus i. districtus et elo
quens. Tempe i. equidem. Eloquentie
i. excellentie vel eloquentie. Additum
i. addendum non generandum. Adelique de
i. clare et expresse. Texere i. construere
vel ordinare. Homo tibi vere vocat. thus i.
opinor vel quamuis. Construens pendo
Perspicue i. aperte. Ethnicis i. gentilibus
Sic ethnicus a v. Editor i. translator
animaduertentis i. cognoscentis. Patere in
pro i. exponi. Stimulante i. incitante
Ob i. propter commoditatem distinctionis. Texuit i.
composuit vel ordinat. Oraculum i. prophe
tia. Reditum in tor i. reuersionem. Emuli
i. inuidi detractores. Clamat i. destrudo
distinxit. Insultaret i. improperaret
Certus i. superatus. Occubuit i. obiit. Iacto
i. proiecto. Obsteruocat i. clauserat et c.

Liber ysaie prophete

Visio ysaie filii que vidit et c.
Scelerato i. scele depuratus
Abalienati i. penitus alienati
Super quo i. ad aliquid. Fota i.
mitigata et souere eius. Augurium
i. tasula siue domicula. Intumescens
ubi nascuntur tumores. Cum i. ad aliquid
propter offerentes. Neomenias i. festum noue
lune. Coccinum i. color rubeus. In stoma
i. in fece metallorum. Fuum i. latum
Excoquam i. purgabo per igne. Scelestos
i. magnos peccatores. Conflabunt i. quatiet
per fabros. In falces que inadunt secates
terram scindunt. Augures in tor i. qui
diuinat cum ambo. In fossa humo i.
cauata terra. Sublimes i. altas. Ario
lum pe tor per ... Architectus i. mecha
nicus operariis et qui sciunt construere edi
ficia. Artifex i. figurat. Effeminati
i. instabiles sicut femine. Tumultuabi
i. tumore multo garriet. Tumultus
ide e qd seditio conuratio et dui for
garritus. Exactores i. petitores petito
res importunum. Depasti i. demolendo
pasti et actum cum adiunctum ubi
transitiui. Comolitis per tor i. frame
attenuatis. Quia cum e res et qui molendo
comminuit. Decaluabit i. decoriie capillo
rum aufert vel denudabit. Illimulas

in tor i picturas ad modu medie lune
Armillas i ornamenta brachiorum
discriminalia sunt ornamenta ad disti/
guendum capillos ne intricent admirat
Periscelides pe tor i ornamenta brachio/
rum a parte priori pedentia, et in femini
usque ad talos, et in aliis usque ad cura
vel di a peri qd est circum et schelis qd
est brachium vel schelon qd est crus vel
crus sive brachium Murenulas est
ornamentum colli virgulas aureas habens
contextas argento Vittas quibus crines
componebat Sindones in tor sunt
vestes de lino candidissimo Olphato/
riola pe tor i vascula in quibus
mulieres portant odoramenta Teri/
stra i palia de filo tenuissimo a tiron
qd est estas / hoc teristrum per transpar/
entiam et torto et reflexo Fascia est de
qua tegitur pectus et comprimuntur ma/
mille Mœrebunt i tristitia vocando
lebunt Septem mulieres per paucitate
virorum Anno pe tor Residuum a
i relictum / Patruelis dicitur filius vel filia
patrui Anterum i in monticulo ubi
erat olivo multe Extexit i construxit
Labrustas et non lambrustas dicuntur
vites agrestes quia in labris i in
extremitatibus vinearum nascuntur Vep/
res i rubos Copulatis i sonat / hic
Jugerum vero est quantum post potest a/
rare par boum in die Sementi i se/
minis Æstuetis i inflammemini ad vina
Exercit in pro Morticina i cadavera
sic qd cadat homines morbo sive de
correpti pe. Si vero a ferro a cedo vel
de tunc de pernicitia producta Tam
quam in scriptura sacra pro tor et vin
quemitur pro alio dicitur ut Morticinum
morbo dicitur ferro mortuum quam cinu Aucer/
tus i revocatus vel amotus Augitur
in pro Scredet i dentibus prurict hoc
est quasi cinqutionis Seraphim in
pro mai quamtus et plus unum sup dicitur
est Superliminaria i ligna sup hostia
posita ex superficie postes est lapis
per hostium stans continens cardine hostii
i illam ptem quam in facie vite Calculus

est lapillus ignitus Fullonis in pro
8 dictum est Butirum sit in pro vel
tor si componatur a bos et vterus
vel tirus qd est caseus tor in con
dunt macer cum butiro modico oleo
quam de tota tumore / Et Statim lac
tenerum cum melle bibit butirum quam
comedit / Sic descendit a buto ob qd
est al abundans in lacte per in pro
est al buto trades inde butirum
usus tamen habet ut producatur / Insti/
tutis i in arboribus prius Sar/
clo i instrumento cum manubrio apto
ad purgandas segetes Sarientur
i purgabuntur Sario vel in vel iij est
purgare circumfodere cibas et noxia
euellere Siloe in tor Inite in pro
i inchoate vel firmate Arcetetur
i retri illaquebuntur Importetum i in ma/
ius miraculum faciendum Pitonibus
i illis quam dicunt se mortuos susti/
tare Stridunt i fortiter sonant cum
spiritus arreptitius arripit eos Et
deo et stido i in eodem sum fortiter
sonat dentibus concutere stridere No/
vissimo i tande vel ultimo Ze/
lus i cautas vel vindicta Sitomorum
i arbores in quibus crescit ficus fatua
Densitate i in spissitudine Derrixe/
runt i in diversa rapiunt Admine/
tor i ad orationem Inveniunt in
pro Gannire proprie est lupum vol/
pium Tenuitate i macitudine Car/
mela est mons continens in pro i appo/
nari vel adhere ab quatuor In/
undabit i in undare faciet Cur/
sum i velocitatem in homini i more
equorum plage alternus vel ut Par/
dus dicitur est bestia velocissima Ambu/
labit i murmurabit et hitabit
Reguli i illius serpentis Profugos
qui pro fugerat Plagis i regio/
nibus Zelus i odium ut hic sumitur
Emulabitur i invidebit Desolabit
i solatio privabit Admirationes
i opera mirabilia sup vias Religiosi

i caligine plenus. Thabescet
i pre timore deficiet. Stupebit
p nimia et insueta miseria
Obriso i auro obradiato. Damu/
la e capra silvestris. Lactantibus
i lac prebentibus. Onocentauri in tex. hec
onocentaurus pilosi in pro monstra sunt
ad similitudinem hominis quorum
forma ab humana effigie incipit
sed bestiali extremitate terminatur. ul
sunt demones incubones ul ho/
mines silvestres. Ulule in tex aui/
es sunt magnitudinis corvine. sz
maculis respersae que rostro i pla/
nicie saxo horrende strident. Syi/
rene sunt serpentes cristati et alati
vel pisces marini in specie mulieb/
ri dulci cantilena decipiunt homines
navigantes non clausis auribus.
hec syrena e a siren quod e tractus
In delubris in tex i in templis
Concussio i aviolentia qua in
captivitate tractus fuisti. Cedere
i percutere. Sternetur i prostratus
erit. Defecit pe pro in futuro
Concussit i multo timore commovit
Stirps i truncus ul radix pregenies
ul origo unde stirpitus i radicitus
a stirpe ab arce i stirpes auferre
Aeres i communes omnia edifi/
cia. Decreverunt i deliberaverunt et
statuerunt. Expediti pe pro i ad bel/
la potentes. Vectes i fortes. Nota
hec vectis est instrumentum quo clau/
ditur hostium. Cotern atque i que bis p
tussa est et toto tre motu terruit
z in ebreo cos et dicta e. begor vitu/
la pter lascivia. Salitum in tex
hic salix. Additamenta i addicti/
ones penarum. Fuge i cogita pro/
fugi in tex i qui fugiunt a caldeis
Flagellum i ramos hic flagrum
inde flagellum flagra et flage/
lla sunt virge sive summitates vga/
rum propagines pe tex i vites
extense spera ul dr pregemes

Racemus est una pars que rema/
net post vindemiam. Legent i colligent
Olee i olive et pro arcipi pro arbore
et fructu. hec olea ee compellitos
i bustos tria templa. Cibalo i inst/
rumento ex pinis sialis. In vasis pa/
pirijs ul papireis i in vasis de pa/
piro. hec papirus ri in pro e iuncus
qui e tam magnus in egipto ut
inde possunt fieri naves. Angeli
i nuntij. Convulsam i eradicata
et adeo divisa. Immanuum i no
natum. Thabescet i deficiet. Ag/
gerum in tex i locorum eminentium
in stra ul in agro. Irrigua qui co/
sunt fructificature pinguedinem. Ex/
lavescet i vigore cordis et corporis
amittet. Complectentes i ad mutue
componentes. Irrigua i aqua que rema/
serat. Plaxienia i arena a plastro
tes pro duo t quod e mate quia qd
marcet ctro de stra. Lacunas i rima/
via. Angelum i fortitudinem que insur/
gebat ex coniunctione ethiopum et egi/
ptiorum. Angelus virginis ul cervo/
rum i spiritum facilem se vertere hinc et
illuc. Nescientes quid facerent. hec
vertigo ginis e quando in via tria
ul pulvis circumvolvitur. et e quidam
morbus in capite qui ventositates
quidam a venis et arterijs in v/
tre exalant exhumefactione reso/
luta et faciunt opacum in oculis
Azotum in pro. Chinabit i ducet
vo du grex minat lucy illi dete/
minatum. Vbasses i capte illius
vecti. Depopulator i destructor a
depopulor aris. Mede e una lingua
nominis medis. Emarcuit i defe/
cit. Stupescerent me i stupidum
me videntes et expaui ut pene
nescirem quid agerem ul tenerem :/
Bige i currus duarum rotharum
hec biga. Specula e dr locus altus
ad circuminspiciendum. Imminentes i
instantibus. Incumbere i instare. Ex/
mon tarum i locorum armorum

Dallmatus i. tempo Amictu
i. pallio. Pilam i. speram rotunda
et rotabilem. Paxillus i. paruus palus
Insititores i. imitatores. Sidon domus a-
in pro. Tyrus suffecta in textu exao
dicat tui suffecta eosona. Condet
i. abscondet. Insaniet i. in amentia
quertent. Consenuit i. salnit. Oliue pro
arbore et pro fructu. olea tam pro utroque
pt accipi. Iniunget i. in effabili
leticia gaudebunt. Equore ipse est
equorum. Explicuit i. se liberat.
Catheracte i. fenestre. Commouebunt
i. commouebuntur. Impelletis i. impulsi
estis. Tumultu i. inusitatorum. Tor-
rente i. uicete. Medullatorum i. bonorum
medullas habentium. Defecate i. bene
purificate. Ordite est ad telas pertz
Allisione i. lesione facta ad aliquid
Comedet in textu i. cadet. Antemu-
rale i. defensio ante murum sicud
est uallis uel fossa. Callis i. via
compendij et breuis. Pitidus i. lo-
ca que sunt cordi uicina. Zelantes i.
inuidentes et odio habentes. Indulsisti
i. pepercisti. Expergiscimini i. excitamini
sue euigilate. Remiserunt ultra
acuta. Vectem qui ad modum uectis
i. sudis magne duas penetrat. Tor-
tuosum i. flexuosum persuadet et c. xxviij
Delu. Cetu i. balena. Merum i. uini
puri/ hic merum ui. Propinabo i. uinum
ministrabo. Allisos i. contritos et comi-
nutos. Alieni i. memoriter. Deridenti
i. cadenti. Uidentes i. prophetantes hic
uidentes uel hic et hic uidentes. Amulsos
Papulsos i. prouocatos segregatos
Illaqueant i. laqueo comprehendat. Coan-
gustatum i. strictum et artatum. Ortum
i. lectum uel hic lectum hic ... pro eo de
Illudere i. truffari et deridere. Serat
i. seminat. Hostia sero sero nunc
sero tempore sero. Proscindet i. scindet
cum abrupuerit. Sarriet i. purga-
bit cum sarculo. Cum adequerit i.
commendo equerit. Serat i. sciat
Gith est genus leguminis simile
cumini i. quantitate sed nigri coloris

Uittina i. hec legumen ut dicunt
unum tamen uiccina dicitur esse le-
gumen. In serris i. in instrumentis
dentatis ad modum serre. Aritura uel
i. rector dei. Bos hic triturat nec hic
stipendia curat. alexander nec ad triturat
plos princeps si comperit ipos
Ariel de iherusalem. Circumuallabo i. circunda- xxix
bo. Speram i. speram rotundam. Aggera
i. ... Munimenta i. ingenia ad
capiendum. Mussitabit i. sub nisse
loquitur de spelunca. Ventilatum i. disper-
gentium. Experrectus i. excitatus a
sono. Obstupescite i. timore desistite
Fluctuate i. hesitate an uerum sit
quod loquor. Vacillate i. magis adherete
huic parti quod uerum non sit. Inusitatores
i. inimicatores. Regulus i. serpens c.30.
qui uisu interficit animalia. Buxum i. lig-
num sepibus aptum hec buxus pro ar-
bore hic buxum pro ligno. Exara in
textu i. scribe. Quiesci i. appodiati. Inter-
ruptio cadens i. interruptio muri alius
sunt cadentis ruinat ruina. Preua-
lida ua pro i. ualde ualida. Malus
nauis i. arbor nauis. Insignia i. or-
denum cum palcis. Ab heri due partes
Tophet i. uallis gehenne. Uectiga- c.31.
les i. tributarii a uectigal in pro quod
est tributum. Operuerit in textu prominentes c.32.
i. in alto manentes. Commirabit i.
componet. Obstupescite i. stupore
intus per signum conditi. Cinato magis
pe pro quia sunt due partes. Immu-
tetes i. in unum congregetis uel minue-
tetes. Spoliabunt hic passiue tene c.33.
Spoliabimus in pro in futuro. Bruchi i. fetus
locuste. Irritum in textu i. cassum. Cla-
quit i. qui in forma non reddidit sine
cum. Libanus in textu pro hic pro templo
obsurduit. ne scilicet ibi partes quandiat
Disertitudine i. excellentia loquendi
Disertus a um i. eloquens et discretus
Clam i. acuti quibus firmantur tentoria
Ille ramorum gressus est ille qui remigat
Trieris in textu i. nauis habens tres
ordines remorum. Alleger nec a Replex
remorum triere commouet et innat

ordo. Relaxati i. ampliati sine dilatati
c.34. Elanguit i. debilitatus fuit. Tabe/
sceret i. putresceret motus. Tabesceret
i. desineret malitia. Dormitorium i. illa
camera in qua pte. Pix inis e mā tenax
et fetida. Onocrotalus vel onocro/
talum est avis rostro interficiens fi/
lios suos. Abyssus est caverna cemp/
ncata. Appendiculum e vera cemetarii
Paliurus thersilus e erba aspera
et spinosa vel carduus et spinis
surgit paliurus acutis. Onocentau/
rus est similis cum thauro et azino
Pilosus e homo silvestris vel genus
demonum qui cum palpa non inveniunt²
exitum in se pelli. Lamia e monstrum
habens pedes equinos. et e sei gl teru
vel in bra feminea. Rem fodit pre pre
in preterito. Effodit i. invenit. Fovet
c.37. dī nutre et calefacit. Anima in cor
i. sine via. Pusillanimes i. timidi
c.36. Ultionem i. vindictam. Aqueductu qrte
decl. i. aque conductum. Atomictarius
indeclinabile i. tarcellarius. Respon/
dens pe cor i. stinctio. Undatio
c.31. i. que nobis cedet in bonum. Correptiones
i. castigationes divine. Si quo i. si
aliquo modo. Dure ptes sunt unde
modo habet pondus accentum. Exprobra/
dum i. vituperandum. Iuga i. su/
mitates montium. Hoc iugum gi. Furens
in cor i. effrenata mente. Moueris
ad iram. Desistere in cor i. recedere.
Zelus i. amor vel caritas. Aggerem
in cor i. fossatum. Hic agger eris
Invatio i. potentia generandi. Cono/
c.38 luta, qui thabiuncla pastoris. Tono/
luit ad melius e utile sic i. me
vestrum generandi pdit cum morte tu
apte fecerit sic deus. In lacu i. in ipsum
profundum. Desiat ino c. re vel qrte
decl. Hec fucus ci. Cathaplasmaret
i. emplastrum inducerent a catha quod
e sup et plasma quod e fora.
Apostatas i. apposit. Advocate ca
c.39. a malo ad bonum. Indicta i. in
c.40. ductiones. Spiritus i. ventus. Effectus

i. fecunditas et plenitas secundum Palmus
in e manus extensa. Mole i. ma/
gnitudine. Libravit i. ponderavit.
Stilla e i. gutta aque. Momentum i.
minima inclinatio. Statere in pro
i. libre. Inanire i. quadrantum. Sta/
tuat i. finxit. Crinium i. crinitum
Pusilli i. subtiles et tenues. Ducti/
li e indole et os genus. Sato i. se/
l 1 minato. Cudebat i. fabricabat.
Glutio in cor et hic ydolum glutio
metu. Clavus hic clavus ni/
clausum i. ferrum. Rostra i. dentes
Serrantia i. incidentia. Ventilabis
i. sparges. Instagna i. in collectiones
aquarum. Hoc stagnum dr ubi convenit
aqua multa et stat. Et stannum in e
genus metalli unde zinat aquas stagnum
genus metallica stannum. Plastes i.
figulus hinc paste predictus in pro
et sic dicto cum sequitur. Simulare pe
l 2. cor in ipsa i. ydola. Zelum i. vin/
dictam. Deceptus i. in preda raptus
et ductus. Ambireptiones i. in preda
l 3. Exquo i. pro quo detexi i. abstuli.
Vectes i. impedimenta. Inaquis tor/
rentibus i. in iordane. Hic torrens
entis e aqua veniens cum impetu. In ni/
mio hoc nimium pt esse adiectum
substantivatum. Calamum i. surculum
arboris aromatice. Salientes in cor
preterfluenta i. decurrentes a preterfluo
Plaste i. figuratores. Prodeunt in cor
Runa q̄ complanabit figuram. Dimicando
claudesceret i. fatigabitur. vel Classa/
scent i. fatigabit. Norma i. lineam
Runcina in pro q̄ est instrumentum
gracile et tenue cum quo cavantur tabule
alexandri vel cerei. Runcina i. acuto
lector generare meto alium de utilis
est runcina fabro sed runcina nulli
Inangularibus i. instrumentis quadrantibus. vel
aliis factis ad cognoscenda quadrantia
Circinno in cor i. cum quo mensurantur
circini. Unde circino as i. circuire vel cir/
circino operari. Amidius. Inclinat cruras
et easdem extimat (?) auctor. Plante in cor

Hic l lex ē generis cōa. vel ipsius
gen. sȝ dicit aquievit in dolorore
patris interiectio ē gaudentis Preda
in tor Obliviscēris pe tpis in futo
Ariolos pe tor In furore pvten-
do vom ipsum qd est ipse furēt Ari-
oli sacrificia demonibus offerebant
ꝯ multa eis revelabant Desola-
re in imperativo quia sȝ destrueris
ꝑ hostes advenientes Rorate i. rore
emittite ꝯsiderum foratori De samnis
i. de fictilibus vasis Samia dicuntur
vasa fictilia a Samo i. insula
ubi ars figulorum primo inventa ē
Samus a v. Vincti i. ligati Agareni
i. cathenis manuum Conflatum i. igne
liquefactum et destructum Contritum i. commi-
nutum Nabo i. deus philistiorum
Usque ad lassitudinem i. usque ad fati-
gationem Contabuerunt i. totaliter corrupe-
runt et defecerunt Consertis i. sil-
vestribus Redite ꝑ sinus a recedo
is ꝯ malefactorum a malefactorum
Expiare i. sanare et purgare
Constabilitatum i. fundatum Cur-
sa est i. mensuravit a metior
reris Burgitis in tor i. ꝑfu-
ditates Attritum i. annihilatum
De longe in tor in ppsa Invia
due partes sunt Structores i. construc-
tores Vestieris in futo pe pro
Equidem i. certe Genas i. gollias
pellentibus i. ꝑcussionibus ala-
parum de tore carpentibus Liquescet
i. in aliam formam mutabitur
Celi sȝ aerei Intumescunt i. exal-
tantur et elevantur Corporis i. mortis
Onyx onyx ē al' medio ut sac-
rificii aptum sȝ esum gressum tem-
porum ē al' silvestre simile
capre Quam alios est unus equi-
ty Calcare in imperativo passim
i. inclinare sub pedibus tuis Gra-
tis i. sine ulla monete Obstupuerunt
i. admirati sunt Inglorius i. sine
gloria Asperget i. sanguine suo
mundabit Coagulum ubi acies sunt vir-
ge Novissimi i. despectissimi hominum

i. signo per ubera vel lacto Sublatus
i. liberatus in resurrectione Disparti-
i. distribuam Dissipatio nobis Abscis-
sus i. abscidor vel amputor a pre-
cidor Dilatata in pro Consolida i. con-
firma Confunderis i. obliviscēris
Clavos i. acutos vel paxillos quibus
firmantur tectorum Increpem in tor Ex
increpo ē o ꝓ 9h Convulsa i. eradica-
ta Sternam i. ꝑ ordine disponam
Propugnacula i. pinnacula murorum Attola
in tor pe Attollo non ꝑparam tollit in
tola tuam Ad ignoscendum i. ad par-
cendum ab ignosco qd est indulgere
Infundit i. madefacit eam Propsal
una est erba vilis per spinis
Saltus ē quarto arbuscula odorifera mu-
lieribus apta Obicit in pro Impu-
dentissimi i. inverecundi Nimia
aviditate Scelesti i. scelestis i. filii
Revo i. ꝑ dilugentibus eius i. compa-
tientibus attonitum vel tonsionis sue
et tenere nomina Contorquere i. inclinare
usque ad pedes ipsum capud vel mone-
re i. tuitu sicut monachi faciunt
Sternere i. ꝑ stratu lecte Erumpet i. de
secreto dicit exibit i. ambit i. procedet
Irriguus i. madidus Fulsis et fecun-
dus Vocaberis i. diceris sabbatum
delicatum Cupulla i. sursum tollā
Affatur i. loquitur In nihilum i. in vbis
fuscunt ibus Confetum i. mutum Erum-
pet i. procedet et conuite in regulum
qui dicitur basiliscus Impegimus i.
cespitamus ab impigo Aporiatus
est i. de infelicitate cor molesti ē
ab aporia qd dicitur tispina ab a et poros
qd est subtile foramen Zeli i. ze-
lotipa voluntate ad meditandum
Violentum i. violenter trahens vel flu-
ens Caligo i. obscuritas De late
sugent i. lac ad se trahent vel de lac-
te sugent Dromedarii i. iugi
dromedarum i. doromedes hic da
ē al camelo minor sed velocius
a dromos qd ē cursus vel velocitas

Arrabia dicitur hinc dromas et
utrumque dicitur generaliter. Item alia glosa Ara-
biam et Epha regiones sunt transara-
biam camelis et dromedariis
abundantes. In superbiam i. excelle-
ntia dignitatis. Sederet hic regit actum
medior eius 2o quingintos sum preterito
Superbientis i. exaltantium. Inclitum i. glo-
riosum. Diadema est corona regalis
Torcular in pro. Beneplaciti i. bona
voluntatis qua dilexisti nos. Carum
pereis sui b in prima sua i. fragiis
Habeserint i. ad corrupcionem tederet
vel ligassent vel defecerint. Sencupt-
ate i. infectis unde. Allisisti i. af-
flixisti penis. Ymolat in cor ex
in et molo as. e. Delubra i. templa
ubi erant fontes. Bullam i. por-
tinam cuius i. brodium carnis cocte vel
alterius cibi. Prophanum i. immundum
et contaminatum. Exprobraverunt bla-
sphemando et despiciendo cum ydolis
Remeabo i. remissurus ero a remeo, -as
iuris remisi vel remeatum sum. In
bono i. in una per tempestate ille-
sum conservavit. Libavit i. sacrificavit.
Intende i. in orationem. Hec tedet dis
Amen i. in veritate ita erit. Inmutaverit
but i. usque ad finem possidebunt et
sic per tunc vos inmutabunt electis
meis et tunc terre veniunt cum domino
Extenebrit sit tenebrosum. Allisistis
i. ea quibus eis illuditur. Tremitis
in cor a tremo is re. Separate in cor
a paro. Fugati i. gloriam eciam (?) athanis
Vindicabit i. iustos esse demonstrabit
per unam arborem vel racimus (?). Electa
est lectus in fine eorum. Carinas in p
i. pechulis (?) fecerunt quod est. Explicit prologus

Ieremias propheta. Sequitur Ieremias.
Rusticior i. simplicior
vel rudior. Parvulus i. cythitam
ipse i. tunc. Anathothites
pro pro i. de anathoth oriundus
i. villula et primus vicus. Dediacavit
in cor i. complanavit et sic dico ab eo

suus qui est. Exorsus est i. incipit ordior
iuris orsus vel orditus sum. Ipse est relativum
pone. Et quamvis post principium. Inventum se
i. vidit ab inimicorum. Colonie gentium i.
gentes colentes i. habitantes. Colonia
dicitur civitas vel castrum quod propter defectum
indigenarum colonis novis adimp-
letur. Item dicitur agricultura vel cultus
religionis. Alphabeto i. abecedario
vario. Quod dupliciter est. Triplex alpha-
betum mensurabile? metro et versibus. Reddi-
dimus i. imposuimus mensuras metri et versuum
quas habet in ebraico distinximus in
latino. Aetre cum scribitur? item in ebra-
ico et sub certis clausularum mensuris
distinguitur in latino. Baruch qui para
translatus fuit de greco in latinum
in vulgata edicione in qua inventus
est ab emulis i. ab invidis detracto-
ribus. Prestolantes i. expectantes
ut postulor expector postulor quam
dicitur. Ad compendium i. ad abreviacionem
Compendium dicitur breve et utile. Explicit
prologus eiusdem
Ioachim filius Iosie. Exorsus
est i. incipit Ioachim pro patre
ponitur in primo Danielis. Ioachim
pro filio ponitur in primo Ezechielis.
Tessaredecatas pro cor dicitur quatuor
decima a tessera quod est quatuor
et decas quod est decem. Tesseredecatis dicitur
Instruit i. monet et ordinat. Tanais
in titulo est qui dicitur tanninos. Obrutus
in cor i. lapidatus. Dudum i. longo
tempore. Defugatis i. expulsis et sic
fugo as. Tunc omnibus quod erat. Sequitur
liber Ieremie prophete
Verba Ieremie filii Elchie
de Medibus? i. de mat-
re. A a a est interiectio
vagientis. Nota a. lva
Sic dicit ysidorus in primo libro ethimologiarum
Ideo in omnibus linguis est sonor? quia
quia ipsa nascencium voce aperit unde
dicitur in epistola Mastlii vel quia natus
est vagiendo dicit ac. mulier vero e.
vocat? est perveniens a. a. contra? paucit ab Eva

Padet i manifestabit. Libaverunt
i sacrificaverunt. Formides in pro i
times. Miseraris et actiu miserebor
eris. Disceptatio i disputatio vel
contendam. disceptare ut e iuste iudi
care. Vinculis i emptionatis ut i
domo multa. Constupraverit i corru
perunt. Constupro as in tor si non
occurret aliud. Aversio i recessi a deo.
Vitro i vitra q multu valz ad lava
du. Expeditus in tor i expediens
In mestrinis i in vnditus. Fasciae i
i ornati ut e quodda genus vesti
linee q tegit pectus. Viteis in tor
i tonicis. Egredietis pe pro. Obti
nuit i ubiq contivit vulgo advia
avit oltima i ubiq. ut privilegis
sive vulgariter. Saltem i tm. Dras
teris pe pro in futuro. Facilitate
i levitate. Mecchata i adulterata
Vermiug pe pro i pnti. Comedit
in pro i preterito. Revertentis ut con
teris pe tor in pnti. Nonale in pri
capitu nomi de silua missa et cuml
sa. Obstupescet i nesciet appone cosi
lui. Consternabitur i pudore cosi anne
tes erunt depones e. Ergome cuncle
tira uncliat se se attentu p me sic
Rupes i saxa. Cocco i pano rubeo
Inprovcerit i ornetis. Stibio i vingeto
ut colore. Componetis pe p in futo
Parturientes va ps i illius q intra
angustias no est compta dolores pteg
Falso advia vltia acuta. Emissa
i equi fortes q emittunt ad cogitu
equru. Applaudebat i adulabantur
confirmates eos in malo. Aggerem
i fossa. Ad cartallu i ad canistru
Cuponis advm invocandi. Cn
i ut no ut ut e quectio adu satima
Ite qui i ergo quectio collettiva. Item
Cui i ponq advm eligendi. Ite qui i
tur ados invocandi Ite qui i etc ados
affirmadi Ite qui i insup ados ordiadi
Ite qui dr ut ut evuerta i insup. Dis
cis dr cu potius ut quepong sicut li
Calamus mi lbe e speis aromatica
Item e cana stipula segetis scriptor

Penna scrptu nom e arboris fluuiis
Conflat i meat l collegit et suc
cendit pn conflator et e ille q cflat
Obsistas i resistas orando pro eis
Conspergunt adipe i farina indis
ima comiscet ad faciendas placen
tas i forticulas faciendas et offe
rendas. vl conspergunt adipe i pi
guedine ut melius ardeat. Abigat
in tor i amoueat ut repellat. Sin
perqlinmi i nuditia. Exoreris i ho
neris. Ceterq a vm. Cnunimo i potiq
advm eligendi. Resina in pro di
cuiz genus gumi liqdi. Obcaeca
citatio dr qn aliq caro ex oppositi
non integra apparet. Abditus a vi
i secretis absconditis et oppositis. Diu
sorum i loca ad que diuitur viatores
Conflabo i igne exculabo. Attonsi
i in rotundi. Cher Coma e cesaries
capitis attonsi dr ab attondeor ze que
Inasina i instinctu carpentarii sic
dictu. Compegit i coniunxit. Decor i
honor vl hoc dicitur p eod. Non serare
i clare depicts est. Plane i lte et
manifeste. Cunctu in tor. Frutecta i
loca arboru pinulari. Ad irritadu
i ad provocandu. Sabaoth i exercitum
prope advm est no ppor. Reliqui in
pro. Demoliti sut i destruxerunt
Nullo p nulli. Agglutinari i copla
ui sine commixi. Lagvncula et no lan
guncula. Ethiops e homo de ethiopia
Desipt adhuc qn dum deserere. Obsu
rare i putsce. Traxerunt ventu pruinia
siti p ut herct ex vento refrigeriu
Ventilabo pe tor in rosa i pala sue
instrumentu quo palee ad ventu disp
gitur. Accidit in tor. Tuere in pro
sede quinquaes i defende a tueor
eris qd est inspicere defendere ptegere
et cu deriva facit in infinitivo facit
tueri. ad ueram pnobis tui et ita cui
raro inveniunt nisi provide. no Est
tuor inspicio tueor defende dicis
Si conteris pplm pe tor. Viridet in
pro. Ingredieris pe pro. Adamantio
i de adamante. Aperite in pro i

gemestre. Uibe vilet fex grauis
delinquis pe pro. Eadite pe pro
impigeretis i. respirate. Albule dus ab-
uti plo qui ad aliud permittit qz fitis
est efficibilis ubi habitabat singuli pr-
topiam aq et tre apte. Tinniat i.
sonitu repleantur et e pre taparnarum
Domatibus i. tectibus. Doma ath' ne'
g. De nervo i. de cippo. Subsannat
p duo n i. derident. Obsidet in tor
Exivet in pro. Loqris in pro in fu-
turo. Clasaria i. testudines. Bmopa
de pe tor i. tholoe rubeo. hic omo
pis dis. Confers i. topaz. Conrepa-
bunt i. resonabunt. Arma i. tympi hoc
arum m lr ... est sulty. hoc
Ervum ni e quoddam legumen. Anclu-
sore i. amisitem ul gemarum. Calaty
in tor i. caistrum. Comedi in tor. Anco-
ma i. in rotundem. Comminuet in pro
i. liberi ul fii pe. Celeunma e ca-
ty messorum qui colligunt frugibus sit
eis quinimum. et dr a celo et oma i.
caty vel dr clamor nautici. Nauta
enim solet clare pr tolum chantum
prolemmaticus pes constat ex quatuor
brevibus qui muciti sunt addiscibu-
endi clamore et repetitam tempe-
state in. et dr celeunma cantus pq quolz
clamore. s. pe sit illum qui fit pr
chantoz aceris ul primitatez sic in pre
vindemie solet homines clamare
pleniaa. Cetu i. congregation. Sido-
nis in pro hic Sidon onis. Ad mare
i. ad opus eneum dictum mare sic tolum nas
positum semper aqua retinebat. Ad vasis
i. ad capitella que columnis supponuntur
Vaticinatus e i. prophetavit de pro est. Au-
lit i. arrepit. Auguratus i. in chantoz
Afflixit i. tremat a fugo. Sibilare pli-
tum i. phitonium sive demoniacum. In
aurugine i. in nigredine. Ab aurugo
sive rubigo ... in nigredinem
vertit. Abducta omnem civitatem tuam
i. reparabo te omnodam sanitate. Vectis
... domorum applicabo i. ad me pli-
cabo sive assumam. Hinnite i. ad
modum equorum clamate. Dissolvens

pe pro in futuro. Demoliri pe pro i.
destruerem. Obstupuerit i. stupida fa-
cta sit propter acerbitatem. Patrimet pro supra
Vestibulum i. porticum. Statera eius grauis
ul pondus moritis est. Supplicationes
i. invocationes et visiones. Vatam
verba consensu exprimentia. Exacerbat
i. provocat et exasperat. Comminavit
i. consternuerunt sive sacrificaverunt. Diuini
cet in tor i. placent. Obducta cic-
catricem sanitatis i. mitis et ego sanabo
Attubatum i. attubare faciendum i. mox
turbare vel mane. Ocidat i. occidat
Metiri in pro i. mensurare. Deponens
est. s. hic pro passive. Actum in tor
i. supredicto in tor pe go. Assessit
i. consensit. Exedram in tor i. do-
mum ... Gazophilatium i.
tesaurum et e id qd exedra. Juda
pt ... in fine proregno. Aula in
tor e vat aliquod in quo erat
prius. Pagellas i. parvas pagias.
Scalpello i. parvo cultello. hoc scal-
prum ul hic scalprus dr ferrum quo
aptatur cornu ul cultellus scriptoris ul
tenorius. Iniciuum pt esse maius ul ne-
g. Profugium in tor i. puteus. Cava
deus in pro i. futuro. Innestibulum i. in
portam carceris. Si quid i. etiam. In lacum
i. in carcerem profundum. Insemen i. in lacum
solitudinis i. trunco ne inde acuset
me Nabuchonodozor regi. Berinthe
pe pro. Profugos in tor eidem e. Res-
de in tor i. remac. Codite in tor i.
reposite. Jungiz i. etiam ... id e qd dixi
Squaletes i. squalidi ul asperi. Squalere
e sordidum esse ul sqaludum ul as-
perum ul non splendentem. Conflatus i.
succensus et inflamatus. Obtestatus sum
i. tot vos deum testem induxi. Quarta
...a q e domus vel sortianea via
Laterias i. de lateribus factos. Lateres sunt la-
pides cocti. Comitatus ...
quinquaginos i. ... Egi-
pti i. ... Libare i. sac-
rificare et fundere vinum in sacrificio ...
mola et talis fundere ... libare i. pa-
gustare. hoc libamen e sacrificium vel

nbus. Libatoriũ ē locus ubi sacrificatur
Liba i. panes ymolatiōs. Libū hic dr̄
io q̄t. liba sūt placenta placet. Polite
in pro ꝯpte ꝯiugatos i. sculte. Instar i.
ad similitudinē. Conciti in pro uel
cita i. celeres. Resina i. gūmi liquidū
p medicina. Impegit i. insinuit et
impulit. Conciderunt i. corruerunt. Depo
pulatus ē i. destruxit. Conticuit i. siluit
Condecens pe pro in sitū passim
Chamos nomen est ydoli. Sttores i. pa
stores. Lagunculam i. cartarum. Dureris
in pro in situ. Propagines i. vites. Ce
leuma i. cantū in fine operis. Corri
natem q̄ ebo trē motu corruit. Cuni
culis i. delateibus fch. Exuite pe
p. Bosyam in pro quia delicat mōe
lūo. Conticescet i. tacebunt. Non audebis
mugire. Ventilabo i. dispergam. Pro
fugi in cor. Emori in pro ab emoncor
Decori in pro i. pulcrtudini. Satore
i. seminatores. Cu fatuus ficarius i. in
animalibus q̄ asilant hominibus et come
dunt sicut. Pedalis in pro i. ad mensuram
pedis uel rebus ad pedes ptinens. Colli
dis in pro i. simul tonat. Aculeatum
i. aculeos hentem sicut hij apes. Comas
i. crines nō Coma comos et comno di
gressio vel villa capilla. Sopiat i. ob
dormiat a sopor. Prophetes i. prophetia
Inuda prebu. vltia. acuta. Dirupta i.
destructa a dirupior eris. Comitatus
ꝯpte de eliminates i. societas. Diffugit
in pro a preterito ꝯprofugus in cor. Le
betes in pro. Creagras in cor i. fusci
nulas tridentes ad extendas carnes
d. caldario. Thimiamatica q̄ turribla
Pelues i. cochias hec peluis. Eiulas
in cor i. forti et clare ploras. Liber
Quomodo sedet sola trenorum
ciuitas et cet. Eynalide i. sor
dide. et a spē sine intelte
Confecta i. ꝯsumpta. De vin
demiasti i. valde vindemiasti. Obtexit
i. operuit. Antemurale i. murus. Antemura
le dr̄ qd est an murū p defensionem
Exalarent i. exalando emitterent animas
suas Exalare est animam emittere. Aleme

i anglice aliene i. hec Ale i. ans. Co
pitorū i. binorū uel triniorū. Compe
dem in cor i. cathenam pedem. Recolens
i. recordans. Inexorabilis i. qui nō ꝑo
audit orantes nec ... i. vestiti
Testea in cor i. de testa. Lamie i. mo
stra sunt. Hanc fabule ferunt in sim
tes corrupe et laniant. et pocca vivos
ꝯstituere et hīnt faciem hois et corpus
bestiarum et crudelior ē sunt fetubus q̄z
cetē bestie dr̄. In crocceis i. in tunicis l
in pannis coloratis. In Croceatea
a v dr̄ ad crocū ptinens. Sunt crocus fuit
puer qui mutatus fuit in florem
vnū h' crocus dictus est flos et h' crocus
est puer. Nasarei erant consecrati dno
Sorthabuerunt i. putauerunt et ꝯsumpti sunt
Lacinias i. vestes laceratas vel oras
vestimentorum vnde dicit alacero lacerata
lacinia vestis. Lubricauerunt i. lapsa
sunt. Lubrico in cor qn in pauimento
liquido uel in glacie nō firmantur pedes
Insimigro as in pro i. bissero. Pro
demie prophete. Dubieere pe pro. Humi
liauerunt i. violenter cognouerunt et
in ligno corruerunt i. qd st asspensi.
Obliuiscens pe pro uel cor et pt esse
pns et futurum. Ardenter i. fortiter et

Epistola Jeremie prophete

Et hec verba libri quē scripsit
In tempore i. arte Canana
a facrificiū. Subuectibiles
i. q̄ vellemus subire. Effundimus inias
i. petiimus misericordiam. Agglutinata
i. conplata sive coniuncta. Ingens est
i. valde magnus. Assumus in cor ab
assum ad es. Improbam in cor i. ire
uerente et importunam ad nocendum
Abduxerunt i. aliena sua remouerunt
in prima adest. Cancellos i. panietes
Surreptus i. ad diuisa raptus. Gaudi
monium i. gaudium. Ceudedit pe cor
Diplonde i. veste duplici a diis ꝯde
duo et plous plica q̄ vestis du
plicata. et ē vestis militaris. Caste
i. arte. Erogabat in cor i. ꝯsperent
prostitutis i. in prostibulo sive in lu
panari positis. Ab erugine i. aurugo

rodente suum. Circumsepte i. circunda
te a circumsepior. Cutat i. servavant
cher cata i. galline vel tota te/
decerpentes i. diripientes sive aufe/
rentes iste q̄ de novo pullulent. Cetu a
vini? henstate i. q̄ iudicavit ex in sect
singlos pariunt. Exprobat in cor i. imp/
perat et vitupat **Prologus super Ezechielem**

Ezechiel ppha cu Joachim
rege Juda cc. Diserta
i. polita vel exquisita ad/
modū in cor i. valde. Vulga
ta editio i. translatio q̄ fuit in vita
in plures cuius actor ignorat non multū
distat in aliquibus tamen illa
Et ac distant q̄ sibi invicem adversa
tur vn̄ mat ieronimus quid tue co/
hit epistola i. p maiores orones de/
cisiones vel clausas. Hoc volumine
Pcomata in cor i. p minores distinctio/
nes. Hoc/ Coma ats. Subsannavert
i. rugato sive contracto et distorto naso
irriserunt. Significatius i. valde sive
a testamenti. Hic Esfagolidros i. ma
le dicta comedentes a phaim qd
e comede et lidoros qd e maledictum
inde fagolidori i. comedentes male
dictiones sive detractiones. Flatte ma
ducantes. Senecias i. detractioni un
dimus delectabilia vivantes. Hec de
meas os i. angulum senex. Hec
senecia e de pilacia labiorum vel
labiū senis vel illud rubeū qd est
sub aure pisis vel senectie dum saliue
defluentes ex generis senib. Alii dicunt
cū senecia e ... q e unde. Alij
dicit q sit q ... ... appetitu
scz nausitum **Liber Ezechielis**

Electrum e in thesid ano
ce ... i. mixto electru
efficatius e omnibus me/
tallibus eū ea sunt gumma
dicta qd exprimi arboribus fluit qd
siccum dr. Alterum metallum e qd
na invenit. Tercium qd fit de tribus
ptibus auri et una argenti. Cyni
chel dicit utrum sit nitiu vel electrum ...
eiusdem ... vel ... Alij dicunt

q electrum e examus et argento
qui dum aurum admiscetur argento crescit
argentum in claritudine aurum vero
a suo fulgore pallescit. Ardentis
i. ignis. Desuper in pro q sunt due
ptes. Super ipsorum & super ipsius ... e
gtus ... p ablatio Apostatas a po/
stato as pe cor e a fide vel a religione
recede. Et dz ... ... apostata
... ... una ... tollet ut melius fecit
Paritatores i. provocatores. Aptitis
in cor in pertinacia i. in verecunda
et assueta ad malum. Hic adamas
antis e lapis parvus et e indicus
et decoris ferruginem huius colo
rem et splendorem cristalli. Nunquam
maior nucleo avellane repitur e
hoc cedit ... ne igni ne incuiquam
inualescit vn̄ dr. Indomita vis
rumpit tm cruore sangine recenti
separatur. Calamita pe ... lapis
athenis suum que ... putat
adamantem ee invenit ac satis
et e nautis necessarius. Coniugatis
i. resplendentes sive more pabi ...
etes pe cor i. machinas bellicas
quibus impellunt muros ad caden/
dum. Condictos in pro. In zelo i. in indi/
gnatione. Usque ad internecionem i. usque
ad mortem. Demolientur i. destruent
Allide in pro i. concute. Plagas i.
regiones. Collectio i. collectio scz omnium
malorum dr vel abreviacio consilium et
destructio q ... non potuerant
privatur ... Archanum i. secretum
scz templum. Emissarii i. exploratores re/
gni vel ... divinitas et magnorum
q sunt apti ad emittendum et ... eam
... ad incurria ferenda. Incrinario
i. e tolletorum capillorum. Idolum zeli i. ydo/
lum factum ad iracundiam. Emulationis i.
indignationis. Vapor i. calor. Ad oriden
i. a mansu ... quos occidit ...
... vulnerata. Alij ... ad ouis
ad ouidis ad ouidez i. amasiu ...
Adijo i. dico ... dixi. Desuper cherubim
Desuper in pro due ptes. Crisoliti
pe cor lapis e preciosus ut ... dicitur e

Persode m tor m pnti s m pro
pro Sagena e ges rethe Vilesc
ata vilia i vulgaria Lincbat
i sup mduebat Pregrandes i vlde
grandes Litura i sup inductura
quz despunctio Intextu Et isto debet
fore lino tre quigatus et no linio
gte ges Est aut line ori dolij op
rlm appone coopire obturare instia
dexpare glutinare Tunc vo muty
linit in taslo sup mdui Pulluil
los i pulmnaria de plumis hoc
pulumar aris et hic puluig m
unde pulumillus vl p eodem Inherere
m p re quigutius i costitui Dispe
lecis i de ad uers Sallita m pro a
fallior lre quigatus Admodu mu
liebrem i ad appatu qui ad ortu
ptinet mulier Polimito i veste va
riis guttis disticta multicoloris ide
e qd discolor Trucidabit i ingu
labit Confunde m impatio pa
ssiui Ambiunt i laudat Enigma
i qonez obscuram p oculta sntias
Euulsit i eradicauit Areolis
viridariis ul ortulis ubi inuunt
arbores bone Et areola e pua area
Distringet i diuide stringat hoc
vallu li i fossatu frode re quiga
i vire Obstupescunt i pr admitatez
stupidi sunt Stilla q guttado plu
ua va fluent aq i vire Pnimio
timore Ad lenigadu i ad copla
nadu Obstupesce i stupore mere
Dimitti i in vagina reposti sine
resfundi Exarme i valde admire Co
iectura i cristiacoz quasi diuia
toz Coiectura vl dr suspicio opio
cogitacio argumtu mt ptacio Coiact
i quibusda coiecturis ppendet Coico
dr q si sil iacie coiectare opinari et
cogitare Exta consulunt i ab intestinis
diuinacoz q sunt hoc extu ti dr
intestinu Jn li et h extispex inis
dr diuinator qui inspicit exta
Oraclm i diuinacoez Summitas i
segmis Cidarum in tor i oculi
capitis hic Cidaris vis Affixerit
i affixerunt Complosi i adinuice
percussi p dolore Copluta m pro
pluuijs visitata a compluior eris
Sub acta i subtus acta sic sit mei
tibus a subigor eris actus sum
Cupidis i voluptatis hec Cupido
m pro spectat ad venerem et ad
auaritiam Compitis i ortis acu
mo is re Comor eris Vectabantur
i vehebant Insaniuit i sic m sa
na inde m libidinez exarsit Cu
mulauisti i impesti ul bibsti actu
linio Attrita i asueta multu Coge i
congrega Congeries ies Strues i qge
ries ul collectiones Strues tis dr
compositio sive aceruus lignoz Lim
pidissimaz i valde plana et polita
Pyram i congeriem lignoz i igne
pira dr a pir qd e ignis Thabe
scens i t'stes cunctis hoc portentu
i signum rei future Euge gr vox
e exsultantis qnz e vox adulantis
ul collaudantis uel salutantis uel
gaudentis Euge q bn gaude m
q sit interiectio deo papias dr q
euge e aduerbium letantis laudantis
ul hortantis Euge i letare gaude
bn habe Vineas i machinas belli
cas quibus it ad murum suffodiend
quas mlti vocant cattos Arietes
pe cor i machinas ad puriendum
et de tundendu muru ad modum
arietum Exuuias i spolia qpu
me az ab exuo is Attoniti i pa
uesti a stupefacti malum i arboris
namis hec mala Transtra i tabulas
sup qs remiges sedent Indicari i de
undica Pretoriola pe cor i puas
domos i nauii ul celaria in naui
dr Sunt pretoriola nauis celaria dcta
Hic remex gis dr qui rimigat Pi
gmei sunt ppti statura cubitali mo
tana indie tenentes quibus vicinus
est occeanus tno anno sunt pfecte etatis
et septes senescunt pugne dui cum
grubus Nudinatis i vendita m pro
lerlinatis Nundine az i institores i
mercatores Mancipia i subditi

et hec Manteps pris idem est et
qui quasi pt man capi et subdi mancipium
dr Dentes eburneos i. petrinos de
ebore Ebenos pe pro i. de hebeno
Buttu i. illam speciem aromatica
Scutulam illas vestes prosulas lintes
quasdam orbes vel circulos hoc scu
tulatu a scuta quod est rotundu Seriti
in tor pannus preciosus Chathon hoc
nom dicit ebrei ob preciosas vestes
mutes signi Orrinitatu Ee decsuel
in ideato sede Stacten i. resina pre
ciosam Inuolucris i. in volutionibus hoc
inuolucrum cui est inuolutio rei
Obmutuit i. siluit Logiis in pro
a sito Dimittebas i. se appodiantibus
fulcientes i. sustentantes In tenebus
i. in manibus que regunt tbus ordinibus
remorum hec Cuenus ris faruet
i. periolis in loco vulneris medetur
farcio pe est fartinna vipelle ayta
hut hic fascitur sed non est ia lira
platani in tor illius arboris Emulata
sunt vel amado vel imitando vel inuide
do vel de dignando tamen quod melius pt
competere Coherum i. costimare vel co
pestrii ut coherito Sanie i. in mundicia
quite deos lacere i. plangere in pro Co
terebis pe pro in futuro perro i. sub ppho
tems i. ppha the deos depasti a depa
scor eius quod in depasty sui i. pterito Ede
rit in tor zelu i. inuidia vel odiu
Euge interiectio gaudentis vel insultantis
Parietinis i. parietum ruinis hec pa
rietina Complate i. destructe pare
pone ingime zeli i. in sermone videte
Iugis i. sinitatibus montium hoc iugu
Suffoeme in pro i. strangulatis Iugiro
i. in dunia prutasie i. an putatis Eu
cnagam pe tor a cnago gis Sutuli
i. stultis armati Insanie i. cremus cappe
dochemus i. forteis Cortoe i. partitas
volde aeutans sui fivo spagrares i. per
ambulantes spolitores pe pe dur
hiatores sine sepultores cadaverii
hec pollutor ovis dr apolis quod est
pluralis et lictor quod est apparitor qui
ante iudice vel imperatore portat gladiu

vel securim ad occidendu iudicatos iste
lictor dr lictator a lingo gis Altilia
i. anim nutrituum in domo quia altilia
ut sunt capones et aues sed et hec alti
lis et hoc etzelum i. amore ad libe
randu vel furore ad vindicandu verge
tes i. tendentes vel declinantes Limen
est inferior pars hostii Calamus est cana
Thalami i. camere Thalamus pe est
cubiculum sive congugalis lectus sponse
Strata i. complanata Celate i. sculpte
Sonabant in tor i. in custodiis vigilat
pertole dr affectuosu de ambulatoriu
sive amfractuosu sic fit in tribus
cenaculu Coclea dr quia ecleva a ciclo
quod est circulus Hercerus i. solaria Stratu
i. pauimentum Incerulis i. parus lucernis
Edem i. domum Cristega i. loca tecta
mcrata a tectis quod est tectis et tego
peribolus i. murus quatuor gazophilacia cu
torum Item dr murus atrii vel domus
dei qui totu templu per quadrum i. cantu
ambiebat a peri quod est circum et ambulo
Chenam i. mensuret Fabrica i. edificatu
Insimu i. in loco in quo consumebantur
igne qui ponebatur super altare Ad carpi
dines i. sintes vel extremitates altaris
Crepido dr quasi priatorum pariel i. altare
quia pos per templo quia per ulmis Editui
i. custodes domus ab ede et tueor Vitte
i. infule quibus capita sacerdotu ligabant
Ffemalia i. bracce attonderet est cingatus
sic quasi est sede ut attonderetur Contro
versia i. discordia vel contencio Sorbito
i. per sortes accessito ablatius est adverbium
i. per sortes Quadrifaria i. per quatuor partes
divisam Agmaz tamen uraz pars desubis
in tor Dimidinis i. in diuturnis terre
tibus ad manducandu Lubardi dicunt medias
fauces quia forinas Cathamane i. mox
mane a catha quod est mox et mane sed
delucido vel cathamane i. omni mane
a catha quod est omnis sale et mane
Catolum i. parui catulum Culme in pro
i. coquine Foras i. extra Insuadau i. tunsi
vel vel vltra vadare vel trans vadu ire
vel ducere a trans et vado et Vado
vnum vado adrupede vado vadum do

iste vadat equum i. per vadum ducit. Ra
pit i. corpore vel ventre se repit vel la
tenter incedit serpens pit psi. Insalinas
in pro p̄rie declinatione de locus ubi fit
sal. Devendabunt pe cor i. vedet. Pro
phana i. non sacra loca in quibus p̄p̄l̄s
passim poterat habitare adiectum est

Prologus super danielem

Amelem p̄phetam iuxta te
expectandus i. figuris alme
as i. caracteres sive sit
Peritope i. decisionem a
peri quod est de et tope i. scisio. Pristerum
est locus ubi pistatur sive granum teritur antequam
esset usus. Anhelantia i. arientia
Pacipita i. taberna. Parum i. primum. Im
pegi i. respitavi. Affectus i. afflictus
ab affecior. Ingerente i. inferente
veru i. obelo vel virgula. Subiecimus
i. in fine operis posuimus. De presbiteris
i. de nigris. Improbus i. non probus impor
tunus. Achim genus tam est cum vero est
chinos. Simul primi primos lre i. quod et
quod dictat achim dr vnu i. scindere
a primi prise dr vnu i. secare. Lenta
multa fit . . flexibus lenta fit
mollis nec bene stans est . . et tardus
non fortis desidiosus. Cavillabatur
i. calumniabatur vel deridebat. Cavil
lo as et cavillor aris est calumniari
deridere contendere cum vitio vocal aliqui
tulum de ape sicut faciunt zophiste
Offa est frustum panis hucetatum
Machinas i. artificiosas structuras
sub mensa fitas. Discoforum i. da pe
ferum. Discus est vas escarum et deum
forus quod est ferre. Lectitaret i. frequenter
legeret. Fabulas apocrifas i. hystorias
quarum auctor et veritas ignoratur. Agio
graphia i. sancta septuaginta. Dissere i. dis
putare vel diffuse tractare. Insultus i.

Daniel. Anno tertio
Anno tercio regis Joa
chim regis Iude te
Joachim hic vero p̄ pre
cautos i. despectos
a caveo es quod est simul precipere et
vitandi ad cautelam adhibere

Locus i. aestimator. Ariolos i. divina
tores qui circa aras ydolorum divinant
Contritus i. pavefactus a contero. Coher
turam i. interpretationem. Abscisus i. p
cisus. De plantario i. de eo quod est quam
fundamentum et plantatio. Hoc planta
rium. Extulit i. exaltavit. Satrape
i. principes. Fistule est instrumentum
ad cantandum quod canitur opertum.
Sambuce est species symphonie de ar
bore quod dicitur sambucus. Symphonie
a lire. Spolliceres i. promittes. In cor
Napta i. purgamento lini vel cuiuslibet
alterius rei vel est genus fomitis
apud persas quo maxime nutriunt
ignem. Malleolus i. sarmentis ar
bor hic malleolus. Erupit in pro
i. exivit. Intuentes pe pro. Propera
i. velocis. Sarabalta i. brace. Eru
pes i. in voce prorumpes. Teritur
i. longitudo a protero in pro. Vi
gil dicitur quod vigilat. Edicere i. ape
rire quod qui duce. Infunderis pe pro
in fine. Temulenta i. vino plena
Compagines i. iuncturas. Obfirmatus
i. obstinatus et obduratus. Articuli manus
de digitis. Affatus i. allocutus. Dige
sta i. certa sive ordinata. Mane
vel ac. Surripuerunt a fraude sugges
serunt quod est latet rape subtra
here furari. Comperisset i. cognovisset
a comperio. Affatus i. allocutus et
verbum actum. Rapidus i. velox vel vibrantem
tem i. vibrantem sive fulgentem
differente. Insignire i. preclarare ins
quod de nobilis preclarus. Efferatus
est i. defectus ab efferor aris quod est
ferire more fere crudeliter agere. Ferum
facere. Innuemeret efferor as quod est
quod est crudeliter agere. Ferum facere num
feriam contendere. Ebdomades i. septimas
hec ebdomas adis. Inangustia i.
in brevitate temporis de angustium et locus
angustus i. strictus. Obiso i. purgatis
simo et pfido. Emarum i. vigorem
corporis prandere. Consuetudo . . terminus
vel fixus. Deambulatus i. spatiis quere
declinationis. Interclaudi i. inter fauces

claudit. In exteriores i. in extremos
Extinguere ultimi. Dolebis i. habunda
tes. Inhibet in pro i. consilium inchoa
abit. Ad mire est incre inchoare in
ope inuenire pactum firmare. In
imitari a uim. & in istius strouedes
Gratuito i. gratuite ad uim conclituit
a gratuitum a uim quod est gratis gratis
datum et habitum. Perpetrata i. facta
et completa. In classe i. in naui
gio. Duabitur thezauros. vult
domnus tuus ecclesiam sine dirup. A
phedno i. soli duo. alii dicunt
apphedno est granaris ad radices
montis olmeti. Allexandus ingua
dicit quod est appendix ma sinicula
que adheret magne domui. Apuet
in tor in puni. Horribilior omni grauitas
gratia est pro ablatiua. Reueruisset hic
est neutrum. Anigmata i. confectiones
saponis vel ungenti ad lauandum
apti. Anigma est ordem in paleis
quem faciunt mulieres de vortione
forte ad interne fancei. hoc anigma
aus quidam dicunt Enigma ab
ex posicio i. per latentem egressum. Ex
Terunt i. exeo salunt. Commina scilicet
de mensa regis. Artabe pe cor vel
artabe in cor. quinque sunt mensure
cum modios. Sed ysidorus dicit quod
artabea est mensura apud egiptios
sextariorum septuaginta duorum propter
eundem ligwas orbem replentes
Comedat sterili tempus. Impensas i.
expensas. Cribrauit i. cribro di
sparsit. Osiola pe cor. Stiuste i.
baculo. hec fustis. Intumerat i. intu
muerat. In aluco i. in vase aliquo. hic
alueus est prima alueus est locus fluminis

Prologus xii prophetarum

Non idem ordo est
xii prophetarum &c. Co
maticus i. digressiua
Autumant i. putant
et affirmant primum quia per considere
Sincronon i. contemporaneos a sin
quod est con et cronos quod est tempus. Ad
mitte i. peccare. Ad mittit caput
peccat capud sanguis. Elocuti i. con
locuti sicut faciunt metrices. Desendeos
i. meditandum vel vindicandum. Compleri quod
in pro i. plures sunt multi per quos rege inuenit

Liber osee prophete

Verbum domini quod factum
est ad osee &c. Cepta i.
tundabo uel claudam
Maceria i. muro siue caule. Neomeniam
i. festum noue lune. Respectant i. fre cessi
tant. Vinaciis i. ea que remanet post
expressionem uini de uinis. Vinatium est
de uinario et est uinum pessimum quod est
fex tenuis uini. Ephod i. veste sacerdo
tali. Theraphim i. figuris scilicet cheru
bin et aliis ornamentis templi. Sugaris
i. rotans in aere. Propulu
ferunt ecclesia est ylex est arbor. Propter collectio
plebis. Lasciuiens i. ludens uel la
scivire est luxui. Lasciuire dicitur luxurip
nari. Supplantata i. sub planta po
sita et sanguine conculcata. Fauces
i. loca angusta inter montes. Fauce
est sunt madibula et angusta fistu
la gutturis et hostium et exitus fluminis
in mari. Insanire i. insanire. Sutmie
vicinus vel suciem i. femine certe
Cani i. capilli albi. Cetu i. coactus
Culmus i. calamus spice quia a radice
usque in nascitur. Dicas in inicium per follicula
in spica exent et quia per ipsa spica
Lapea i. caba spinosa. Amene i. pul
cra. Exuberauit i. abundauit. De
plabit i. destruet. Editui i. custo
des hic edituus editui. Nouale i.
campum nouum. Salmana in cor
Allisa in pro i. concussa ab allidor
Supplantat i. decepit tenendo pla
tam. Conuertens pe pro in futuro
Tantus pe cor. Desolabit est hic ac
cium siue neutrum. Trasitiuum desolo ab
in pro. Fete i. fetum habentes in uente
Fetum a uim vel hic fetu &c. Prolo

logus Iohel prophete

Vnitum Iohel apud Ebreos
&c. Enochisses i. plus i.
prepositum. Emochisse i. sim
i. pape. Reddita i. interiore. Fiuere per

fuerunt. Surgentes per momenta quia
omnes prophete ab una usque ad quindecim
simul aggregate faciunt lxxx hec
sumuntur principaliter de quibus agitur
in hoc libro scilicet de morum informacione
de malorum distinctione sive discussione
et de iusta omnium collatione vel retribucione
Primum reddit dociles quod docet utilia. Cum
binnolos quia agit de singulorum special
ancia iusticia. Tercium attentos ne
moveat peccatis et prima perdat. Certa cum
ta genera causarum 3a in usidorum usitatur orator
scilicet deliberativum in quo de utilitate
vite quid dicat sit et quid non tractatur
demonstrativum in quo persona laudatur
et vituperabilis ostenditur. Judiciale in quo
de facto persone pene vel premij sive
dantur. Argumentorum quia argute i. subti
de sunt inducte vel quia mente arg
unt tamquam ignara ne de sua ig
norancia confundantur. Calladis i. tur
bacionis hic clades dis, cong i. velocitatis
adiis compescendi. Liber Johelis

v Erbum quod factum est ad
Johel etc. Altare per altar
genera est antiqua. Molares
i. dentes maxillares. Dissipa
ta i. destructa in pacta ficiones. Elan
guit i. destructum est ac si infirmatum
fuisset. Demolientur i. ledentur vel dest
ruent. Comparabilis i. in ima percellens
Relatum est i. animatur. Aratra devert po
uit scilicet usus hic quod corripiatur. Inprostibulo
i. in lupanari. Occumbe i. mori et
deficere. Maturuit et non maturavit
ut volunt docti. Maturesco est in pro. Deo
cisionis i. loci ubi alia caduntur i. occiduntur

Prologus super Amos

a Mos rex tu dei etc. Emularetur
i. amaret vel imitaretur
Affectum i. fovere dere proprium
ab affore. Admittentibus i. committentibus
Hoc morum est fluctus mei. Distri
gens i. leviter stringens pro sensus vel
distingues quod meliora eliges. Litu
i. super inductum et calce complanatum
Adamantium i. de adamante. Unum
in quo est barbara sunno venientes ad

athendum fructus de arboribus. Omnis
i. honoratus prophetes tribus aliquis i. propha
ciniam i. quamvis. Liber Amos

v Erba amos qui fuit etc. Tecua
tetrarcha i. sitatus. Cinerem vel
tua accuta. Dorsum mentem lateo
dissecuerunt. Sederit Juda ultra acuta
Stridebo i. fortiter sonabo. In petralibus
i. in mucronibus et securibus. Hoc penicillo
Grabato in cor i. lecto. Intonsis i.
impetitis. Lauinge i. aura sive vato
noxio hic torris i. tizio. Arcturum i. genus
septem stellarum quod nunquam occidunt in
septentrione. Orionem est astrum quasi thauri
vestigia fulgens. Hic orion onis quod
orion ab urina i. inundacione aquarum
Cetum i. congregacionem. Lire i. sym
phonie. Pompantes i. cum pompa et
ostentacione. Lascivientes pro i. luxu
riam. Lascivio is ivi. Delibuti
pro i. de oleo vel de liquore uncti
a delibuo quod est ungere et oleum vel li
quorem effundere. Factio i. faciendi
actio vel ficta actio. Clitum i. scindu
tum. Trulla cementariorum i. instrumentum
muratoris quo opponit calcem cum late
ribus. Cementarius i. custos cementi. Vol
licitas i. carpes vel discerpes. Stabulo
qualium. Conformabit passive i. vio
lentabitur. Aequabit i. tumebit. Cardo
dicitur est pars hostij que vertitur in fora
mine et ponitur per ipsum foramine. Siclum
est genus ponderis. Quisquilias
i. purgamenta frumenti. Hec quisquilie
arum. Occidit in pro. Superliminaria
i. lignum super hostium porta continuum

e Tiam hunc esse dicunt etc. Prologus Abdie
paruit i. aluit. In spelun
cis vel in speluncis i. in sepulchris
hic et hec spelunca le dicitur. Mausoleo
i. sepulcro. Sebastes grece de angu
stus latine unde in Sebasta i. in augusta
civitate. Antipatris pro cor
in cor i. personat. Emulum i. persecu
torem civitatem. Explicit liber Abdie

v Isio Abdie hec dicit dominus etc.
Ad Edom i. ad populum qui proficiscebatur
populum Israel. Idumea per

fenu grius Emitens uel emitens
pe pro in futo thor Bosoru ri est
loci ul mare quod bos enatasse d

Prologus sup Jonam

Sanctu Jona Ebrei te Sa
reptane pe p q fuit ex
sarepta Sunamitidis
pe p in thetsillabis i. aue petrarl
prefigurans pe pro / Liber Jone
Et factum e v dni ad Jona
te Naulu e pciu nauis
Coteri s ad contradicc or
roterer erit Colaga in pro i. sedm
pectes i. fundamenta montiu q sut
in mari methaforice loq. Niniuite
pe p quus g homines d ia ciuitate
sz niniuen d vastitis pe cor in futu Ede
ram i. erba herente arboribz hedera

Prologus sr amicheam

Temporibz Joathe te Supposi
tion q e uiciosa religio festiua
et s institutis obseruatio Superstitosz
e religiosz plus q ydolorum cultor
Inf fellerat i. deceperat Impulerant
i. induxerat ab impello Cohortes imp
gr simul hebis Liber Amchie
Verbu dni quod factum est ad
Amicheam te misia Inspecta
due ptes precepts hes omis g i. pripi
tui Emissarios i. esores Conde in
p mpatim parum desup tuna hes
ptes ex hes ucenty fut Ullabo i.
guttabo Immultuabunt i. garriet de s
due ptes Orrunibet i. ondet sue ab
scuabiti Expirabit i. festiabit Conder
in pro Eligors i. yappas Belligerare
i. pugnare Consleuris pe cor in fine i.
constringentis Bathage i. comue in cor
Effrata in cor cpmates i. pmos in pplo
dne pmas de q hz aqua dignitatem
h cana q de pmaria Pretosis in cor
i. Pauus cortus colore solio sz pmatias
Paliurus pe pro e erba asperia et
spinosa Maceric i. muri sn calce
Auspicium i. augurium hic et hic auspex
tis e qui diuinat in volatu auiu
et sic auspiciu de diuinacio p auis
spiciu / Prologus sup Naum

Naum ppha an adventum
te Impleuerit i. iunisteruit
Incertus i. in cotessu mitis
qui fit pauore mitis Mentiuntur et
quida alii fuerunt hebrei Deliuat i.
diminuant deriuat ex horbitut et dissor
dat adeliro ab ex de et lira qd e
sulcas Hin anagoge i. spualem intellig
etiam ab ana qd e sursu et gogen
ductio h anagoge hg gcs con ana
gogetica u d q tenat d celestibus
dexi i. oppost ab xpor cos / Liber Naum
Nus Niniue te Elchezei est
qdu vicus Galilee dequo de
ppha ortus fuit Nec elchezei
fuit pri pphe ut quida errantis dixat /
qd mt pta adiunctus Nimeros q iste
ppha p pplo suo aduocat apd deum
Emulator i. auator Elanguit i. vigore
perdit attendent tue q magnum erat
e fide ut attendere Ppagines i. vites
pstitas Incommas i. in rubeas auis ul
vestibus Agitatores i. stimlatores equor
Diruentium in cor a diruor eris / Cor
tabescens i. tste et dolens Frementes
i. resonantis et stridentis q vesh Astra
nes i. splendentis fulgurantis aste q
emittit ad modu fulguris Pudenda
i. mbra inhonesta Asstnia i. aflicga Co
sexi i. conthanati a consigor aris Gros
sis qui sz pmo maturat et de sicali
destunt et sut pme ficu Subigens
i. subty agens formado de luto lates
Cosidet in pro i. resideat alias co sidut
p eod et e insido is et cosido p incaz

Prologus sr abanok

Buccul amplexans te Dorntz
e i. accepit ad disceptaciones
i. ad disputaciones In buxo
in tabulis de buxo fcts Cogmosceris
in futo Onseruis in futo Cesimby i.
exquimbz Cerity in cor i. composity
vita comes fuit i. sz vita sua fuit
Comes nos quus g / Disserere i. dicetur
Ad disceptacioez i. ad contracioez Blesphe
mats i. ephendentes ol vitupantis
ro Blasphemo ex po ul dextho ul vp
lendo Aenitaui docima / Montuum

hebraice dicebat prophetas non intelligere
quod dicebant et quod loquebantur more
amentium feminarum i. phitonissarum Inuitus
loquitur i. coactus a spiritu phitonico Calcat
i. torquentur vel calumnia deponens e g l

Sequitur liber abacuk prophete

Nus quod vidit abacuk propha
te Queunt i. preterito. qui dicti
quos scilicet ipse deridebat Repleta
dicitur quod vixit predicatione vel similitudinibus ut lacer
te et pisces Explana in pro decorabi
i. ornabitur Enigmatum per cor i. parabo
litarum proverbium Consopire pro impativum
passivum Expergiscere i. evigilare Mensus
est i. mensuravit a acetior tiris fulgu
rantis coruscantis ad modum fulguris
discurrentis per iactum Capiti i. principi

Prologus super zephoniam

Tradunt ebrei et vellicatus i. car
pens Animonem i. commario perso
narum habet avunculo of a quo
a V. avus et ava pater et mater patris et
matris Proavus et proava pater et mater avi
et ave Attavus attava pater et mater proavi
Tritavus et tritava pater et mater ~~attavi~~
Administrat i. cum exacerbatione reciperat vel
administrat i. peccaverat Indicat in q
et sic dico iste est s qualis zeli i. vindicte

Sequitur liber zophonie

Erbum domini quod factum est ad zopho
niam Talis quo due sunt i. fi
dei Attenuabit i. infirmabit
Pavorcalius per cor est avis crescens sicut
azimum Angeli i. principes Supplicates
i. humiles et subiectos Magiloquos per
cor i. qui magna loquuntur Nugas i. vanos
inde le et of quando tamen in singulari usus
in plurali et est idem quod nugax nos quod
ebrarum est prologus super aggeum

Eremias propheta et Impiasset i.
scriptum impium fecisset vel macula
sset Immunis i. innocens et munda
Supputans i. numerans annos captivitatis et

Sequitur liber aggei prophete

N anno secundo darii regis Legat
i. legatione ornatus sine testu
dinatis vel in modum laquearii cameratis
opertus u. v. i. perforatus vel percussus
verberatus tona sub confractus et dicitur
a percussione erit pertusus sicut in oria i.
in extremitate prologus super zachariam

Nno secundo darii regis medorum
Aperiuntur sunt loca ubi est sat
mitti vel dicitur sicut fructus ligni spe
tosi i. frondes mitti Nactum sed genus
re legis plus legis ablutione vel potius
menti ff et legis omnis sit torum per
bene via pro in q i. valde bene Prodit
in pro est perditum in cor Sequitur liber

N mense octavo zacharie

et Sabbath i. februarii
Zelatus sum i. amavi depius est Appendiculum
est instrumentum cementariorum quo perpendunt
equalitatem muri Deterere i. parasse est quasi
Mesorum i. insidiator Torris i. titio Tu
mus i. liberatus Cidarim in cor i. mi
tram sicut coronula Protendentes i.
positi in signum futurum a protendo dicitur
quod est longe significare designare longe situm
Pondus Celabo i. sculpam Infusoria
vasa in quibus oleum infundebatur
lucernis Stanneum i. de stanno Zelatus
indignatione magna i. amavi eam et pre
nimio amore sum indignatus eam alicui
ei qui me offendit Amus i. vetule
Amida per s quaculum i. telum sive ins
strumentum vel est quoddam vetus piscatorum
Onachus est sirenis Exactor pre
In maris fluctu i. in undationibus et fer
vore maris fretum est dicitur mare vel
pontus ponte carere et ab equor dicitur
equor sic facta tum fremit mare de
cursus cum sit amarum Concidit in pro
Contracta i. constricta vel abbreviata
Statuarum i. illum qui facit statuas
vel fusor ymaginum Secunda legit ad
statuarium i. ad ponderatorem legitur
statuarius dicitur ad statuam pertinens hic
statuarium dicitur candela quam erigitur altare
In vertum duce prophetis Decorum imp
i. pleorum Appetivi sum passive
antiquitus dicebat appetio as et appetor
passive Sed modo dicitur appetor deponens
i. penitus determinare Detrimentatate i. per
quitatem Supplantare pro s offen
do prophetas i. prophetis prophetans Sacrum

cy pro adiectum est a facio / framea i spata / sed hic ponitur pro pena / constitue i imperatio passim / preemptor malo principia / peruptum est in alto posita precepto et excelso / anathema i dampnatio pariis excommunicatio ne est est anathema ab est maledicere ex excommunicatio et maledictum / Tabescet i languebit sicut putrescet vel liquescet vel deficiet Conserue i compliciabitur vel coniungeret a conseruere contextus / Illebes eius in pro- maie est est vas coquinarium

Prologus super malachiam

Eus per Moysen etc. Benedictus est ethice grecum / Cecinit cantare cantum in lingua propheticarum vel cantum ex sensu puris et plenitudine et sunt conuictu illa odi noui tempi incuim /

Liber malachie prophete

Nus ubi deum adsisit etc. Contunte i est est vel sine remuneratione / Oritum in eo sic Crisolans i corrumpens et macerans / fullonis per et / Configit i infigit et affligit / Cataractas celi i fenestras sine nubes dantes aquas / Invaluerunt i invaluerunt / Emolimentum i lucrum proprie est quod per multum attipi ab emolo ebraio nimium i recordationes a moneo et in perculum i in specialem proprietatem etc.

Prologus super machabeorum

Omnis excellentissimo etc. Studiosus addetia i assidue vel ingenti / Potissimum i optime hic et hec potens et hoc i potens vel possibilis et comparatiuo potior tissimus sed hic comparatio tamen est inter voce que similitudo multa / Potior i melior / Potissimus i optimus etc. adiectiua ponenis essime ponit in posito / Explanatum i expositum hic tropus etc. est modulatio significatio loquendi etc. cum aliquis loquitur methaforice etc. vel alio modo / Centuriones i centena sive scripta hic centuris viri Sed centurio a v dr expositum ab Editos i compositos prenotarunt in eo et sit noto eum subsequentis porrigerent i corrigerent vel coherarent

Primus liber machabeorum

Factum est postquam percussit etc. hic et hec Macedo est proprie eorum i de macedonia generis hic cyatedor omnis fuit quidam rex a quo que cinitas dicta macedonia sive macedonia a sancti et hic et hec macetes tis eum genhia / Decadet in eo / Antiochia per eum / Clusis i nobilibus / Gimnasium i scolas de docebant indei ritus grecorum / Scilicet dicebatur gignasium locus certamini in quo exercebant athelete et cursum relocitatis complicatio etc. in lucta generalis enim locus studi vel ipsum studium sed dicitur Gimnasium / Eorum hic gignas adis in eo de lucta pugna cursus quia exercebantur nudi in stabiis ferent preputia quia diuiserunt circumcisionem / Elephantes hic elephantus ri alios dicitur hic elephas antis / Exercitum in eo i tenuit a teneor / Cedem i occisionem / In abditis in eo i in secreto et in occultis locis / Trucidabat i iugulabat potentes i eius / Dat a propter / Et avus i ad alius zelatus i amauit / Indurauerunt sicut pomum / Indoro ab / Cor in i prauitatem / Emulatores i amatores / Presentes in pro i impleres / Explanauerunt i clauserunt vel obturauerunt / Erarium i locum thesaurorum / Penthiarcharchos i quinquagenarios a penthia quod quinque et caste quod est decem et archos quod est princeps / Decuriones i decanos / Sed hic decurio dicitur qui est super decem / Consternatus i exanimis factus / Tabescit i vade putredam et fragilem / Pastoforia i mansiuncula circa templum / Cinaris i instrumentis musicis que sunt ad modum a Lico eis etc. quod est monte et alios nomine dicitur aratablem / Superat i prosperitatem fecit / Commulis i fortissimis munimis rotunde / Hec scuta etc. et hec situla etc. / Anathezat i maledixit / Machinas i machines / Balistas i ingenia ad destruendos muros / Vorem in eo / Ad amouere i applicare / Arabas in eo actum gratum est / Tanecta laadidite in vetro dicitur galaaditis

phanu i templum Fausta Acumula
tis i laudes de felicitate ac prosperis
successionibus de caritate Expaunt
in pro i dividit Comedit in tor En
patrem pe tor Obsequi in tor i sinere
et obedire Balistatiram ultima acuta
perurget i constringere Conspiratus i
corde unitatos Conspirare vel est
convallare circumdare impellere con
gregare componere contergere sudare
Tormenta i magna instrumenta bellica
Spicula i breves lanceas Scorpios
i sagittas venenatas arcu vel tormentis
emissas hic scorpius vel scorpio Scor
pius est signum venenis et sagitta fla
gellum Maritima i iuxta mare
posita Maritimus a um Alchimus in
tor Bathsides in tor Nicanore pe
tor Providens in pro Iasone in tor
Deseruerunt i subtraxerunt ademo ib
Zeta i sima Urgebat i artabat
vel angebat Obclusum i conclau
sum Emersit i exierit Ambitioni
i cupiditati Ambitio vel est cupiditas
dominandi magno apparatu quo ambitiosi
se ondit Ad oram i ad regionem
Dissilivit i descendit Transnatare i ul
natarent Enigmas bissillaba est ultima
acuta Stenophagie i festi thaber
naculorum Immuniter in pro i de
fensione a muniis ib Prescriptiones i
Dationes Immunitati i libertatis
Ob noxii i obligati Penderit in tor Cleo
phatra pe tor i in Andra scribit Pro (Mu)
bit allexander cleopat regna rident
Interpellantes i cum eis loquentes et
qui in hoc tenentes Compareremus i co
feramus virtutes inates in pugna Compara
re in tor Compareremus i sibi pareas
si tibi sa licetur Appliverunt i appro
pinquit Demolita i destructa Topor
chias i principatus loci a topos quod
est locus et archia quod est principatus
Tumulus i sepultura Irritum i cassum
Sequestrari i separari Assidebat i insta
bat Sparaciatas pe tor Illustrio i cla
rissimo Antipatrum pe tor Amachi
te pe pro Pensionate in tor Balaaduchim

pe pro Piramidas pe tor i struc
turas altas et quadratas ab alto
inceptas et in angusto tum altas
ad modum ignis que fiebant antiquitus
in sepulcris hec piramis idis a
pur quod est ignis et ydos quod est forma
hic ponitur actus grecus Pro deceptione
i pro dissipatione Batheus vel bachus
ergo inclinatum est ornamentum colli
quo amicis aureis confectum Dextras
acceperunt i pacem et concordiam qua
cetes per dacionem dextre fiebant
Gazeis in tor Casnariam vel Mna
est pondus centum dragmarum Mina e
nim greci etiam libram est et est libra
una vel talentum in papia Stater
hinc tertia est dragma vel due libre
et media Ad correptionem eorum scilicet
hostium ut scilicet corriperent et debel
larent inimicos Intutamentum i insecu
ritatem In perelio i in uno atrij du
dum Item quide si est ex pro tor
pe i quia vel ergo Si sunt duo
duo sunt i attentus i quia Vendi
dicare i appriare Vendico as in tor
aliquid pro proinscripte Desolaverunt
actum Numismate pe tor i monete
in qua fiebat inscriptio pro quam
nummi decernebant et dicitur numisma
a Numa imperatore Ardo in tor
Arabe in tor Arsatha in tor Sparcia
nis in tor Dalo vel delo Lame Ro
mam licam et rodum et cetera que assu
munt foram liminam more lude proferunt
Nireneum forma ultima acuta quia
est indeclinabile Ad mones in tor Vi
sione in pro Peractus est i perfigit a
pacisor Vendicaremus i in potestatem
nostram redigimus Cedronem in pro
Sedebemus pe pro Abobi in tor Iheri
cho ultima est acuta Hic liber
Patribus qui sunt machabeorum
Recipitur Incipit Prefide
in tor Nance i diane hec
Nanca ce aditum i introitu
Conuentati sunt i clauserunt et ab
sconderunt a contutor aris quod est
protegere deffendere et frequenter

in spiritu Prestans i. excellens quasi
ante stans Dei ii i. donet Comitari
sequi i. Comites sequi portare et i. per
quam vendicaverit i. subiugaverit Ab
olite pe cor i. delete aboleo es ere i.
negligere de memoria tollere in oblivionem
mittere abstergere interdum delere Parere
sede congratulor i. obedire Prestaret i.
donaret sive daret Moliri i. fabricare
vel ordinare Delate in pro i. relate
sive denuntiate a defero Accitu in cor
i. vocatum Preparaginus i. preamblatu
rus Detulerat i. accusaverat vel re
tulerat Sella i. sede gestatoria i. por
tatoria Repedabat i. remeabat sive
redibat Nuntios i. amicos ad agenda
i. comprimendam vel compescendam Excessum
sum i. transitum sive mortem Am
biebat i. cupiebat adito in cor ab
adeo iris Ephebia pe cor prostitutionem
sive prostibulum puerorum Ephebus ri
in pro dicitur iuvenis pulcer et lucidus
unde ephebia e Admisisset i. commisis
set Contubulis pe pro dicitur qui sunt
de eadem tribu Palestre i. lucte vel
loci luctationis a palin quod lucta
vel mora quia illi luctantes frequenter
se movent palestricus a um pe pro dicitur
quod luctatur in palestra Disci i. ludi
in quo scutella plumbea iaciebatur
in aerem qui ludus modo dicitur iaciendi
lapides vel est discus ludus discus
quasi virga missa discus scutella ubi sit
discus quasi mappa Emulabant i. imi
tebantur vel laudabant Quinquennalis
a hoc i. certamen vel pugna quod fiebat
de quinquennio in quinquennium Triremi
um i. navis tres remos vel tres ordines
remorum habentium hec triremis mis in
pro Primates i. principes vel nobiles
hic et hec primas atis Philometore
pe cor Fere belue i. crudeles bestie
hec belua e i. vorax et silvestris
bestia belua e e dicitur bestia Amaintem
pe pro Sostratus in cor Lisimacho pe
cor Challotus in pro Suffecto i. substi
tuto a sufficio is i. substituor Ceris
ratus i. existimans De asilo in pro i.

de loco in quo erat securus Hoc asilum
li dicitur templum quod romulus constituit
et dicitur sacer locus que violare nephas
est ab a quod est sine et silen quod est
tractus forte hic ponitur pro aliqua municiuncula
in qua ille consistebat Sed hic asilus
li est musca que boves stimulat quam
greci oestrum rustici tabanum vocitant vo
turbat asilus apes misericors fuerit asi
lum Perrumpit in pro i. occidit a perimo
us Adierunt i. adeum venerunt Arripuerunt
pe pro i. spretio Dederunt i. protulerunt
in illud verbo latro dabit penas pro
furti crimine dignas Digestos i. ordina
tos digerere i. ordinare explicare et
ordinem describere Districtis i. divisis
modis strictis vel a structura ampliatis
et relaxatis porta excessisset i. mortuus
esset Interim i. in morte hoc compu
ti Extrusus i. expulsus Hac de modis
pe cor Efferatus i. vite fima desperatus
Efferor aris est servire Indiebus feriatis
i. cessantibus ab operibus dicebant enim
ferati quod iudei sollempnisabat a ferior
aris quod est cessare liberi in cor i. bachi
quod dicitur deus vini verbo liber i. bachus vel
vini sub compede natus erat liber est co
dex vel raptus ab arbore captus cortex
Edera in cor est herba delate i. accu
sate verbo defero fert accusat horat fert
quasi deorsum Decentes i. convenientes
a deceo is ut Sume in cor i. admittere
De primoribus i. de maioribus et dignioribus
in populo hic primor oris Destinavit i.
deputavit et deliberavit Destinare est
legare mittere deputare ascribere signare
privatare Perfungitur i. transitorie vitam
vel destruat De fungor eris est mori Lymphas
i. apparentes ob ab hoc ab quod est ob appa
rere Cuncta ponitur pro fatigari pro rumpi pro
scindi pro aperire pro desiderare pro destruere
Flagris thaureis i. flagellis de taureis
vel tergiis sive de corrigis thaurorum
factis hoc flagrum est virga vel similis
virge Admoveri i. applicari ab admo
veo es quod est apponere vel applicare
Torreri i. cremari vel assari sive ori
vel est siccare vite sive volvere Ampexi

in pro i compositi Spebus et non
sperlebarro hic debet sprbus scribi set
non sprarbus. Maturius i celerius
Desinit i desiniunt Strages i prostra
tiones a sterno de Spatiolus in pro
Bellicus pe cor hic belliger a vin/
Manipulorum i sinorum In cominus
i prope In composicione capit adiun loco
sui canalis Epinicha i solempnitas
et gratiarum actio pro victoria plurali plur
liber epinichia orum ab epi quod est
sup et nichos quod est victoria Congerie
i collectionem Gestatorio i instrumento quo
aliquid portatur Scaturirent i ebulirent
Scaturio is ire Momenta i brevia spa
cia i congestorum i acumulatorum Con
gerere est congregare acumulare simul
gerere Colactaneus i eodem lacte nut
ritus hic tirsus i baculus sive ramus cum
frondibus. dr vel tirsus grana omni erbarum
et olerum medius frutex Item est genus
cimbali in modum fenestre edrate facti
Didragmis i duabus dragmis a dia
quod est duo et dragma quod est octa
na pars uncie Crepidine i extremitate
in circuitu Alveas in pro appollopha
mem pe pro Dioscori i mini Commeat
in cor i transeunt sive conveniunt ex con
et meo Ab Alexandri in cor a capitulis lig
na maris domini Beneri in pro Cipri
orum i principes Iobite in pro Staphas
i navicellas In altum i in profundum
vel altum profundum altum sollime sono
3 Sparet in pro i obediret Stadiis a
stando dr vel stadium est octava pars milli
arii Desesse pe pro pravinstavii i piunr
tam Ille accessentes i provocantes a lacesso
is tere cingerunt Cohors i societas rusti
corum Castra vero est militum Dum p
duorum Cohors maior continet quingentos
homines Sed cohors minor trecentos tm
pro muris i in muris Aberat in cor
Effugit in pro Hor dragma atque est septima
pars staticis quod est octava pars uncie
Eria est genus carminis Cum pietate
i cum religione fidei et cultu dei Ag
gestum i cumulum sive coadunacionem ag
gero est acumulare et adunare Sedavit

i placavit sive pacificavit In principes
due pros sunt i in principium Gustu i
experiencia sive noticia Impingebat
i impellebatur Tallos i vasa offer
toria hic tallus li Flactus i sum ad
ptus et consecuta a nantiscor eris quod
est consequi acquirere invenire Clades i pe
stilencias Confidenter i crudeliter Annuere
i consentire sed abnuere est dissentire
Consternebat i destruebat animo p do
lore Ferocius i durius et imansuetius
Peruit i perussit Saucius i vulneratus
adiectivum est Preruptam i altam Alternis
i preniissitudinem comutationis alternus a
vin Exactus i iniuste et impetuose
petitus ab exigo gis egi quod est expel
lere vel ultra agere pro ficere minus pro
dividere simul petere Exigit compellit exactor
queritur fiat aliquid dividit repetit similiter petit

Prologus super psalterium

Mendacium pe per pernecda
neram Cresim i censure
Novali i agro de novo preiso hoc novale
et hic novalis lis est campus vel silva
de novo sata vel seminata Arum i cam
pum Eradicem pe pro i encllem Se
sidat in pro i deputatur Huiusmodi va
pars pe cor omnis generis et indeclinabilis

Sequitur psalterium

Pestilencie i contagii Que dum
unum apprehendit celeriter ad plu
res transit et dicitur pestilencia
quasi pastalencia quia velut
incendium depascit totum corpus
Secus i iuxta Decursus i transitus
aque declinaciones Quare fremuerunt
et Dirumpamus sy Exarserit i ar
dendo transierit exardeo es Domine quid
multiplicati sunt Soporatus i sopitus
vel dormitacioni deditus a soporo as et
sopor aures Axilia milia lib subsistim est
dupla hic milia Cum invocarem exaudivit
i quousque vel quamdiu In idipsum tres pro
dormiam tendens in id bonum quod idipsum
i in se manens nulla vicissitudine co
mutatum Verba mea Patens i aptum
a pateo es tu pando fit passum patco
parcior quod passum Decidant i cadant

et sic fiat tado cum suis appositis
irritauerunt i. prouocauerunt irrito ab in
pro. **Domine ne in furore tuo** usque i.
iudicium discretis sanare stratum i. lectum
rigabo i. madefaciam sic balneabo
Inueteraui naliter hec ponit inuete
rare i. usque ad uetustatem .putare deprecati
onem i. petitionem pro malis amouendis
orationem i. petitiones pro bonis assequendis
siue impetrandis uehementer i. fortiter
uel multum **Domine deus meus** Neque
in cor in pressa i. ne aliquis redimat in
cor a redimo is detidam in cor i. tadam
Inanis adiff ze uol i. uanus et ua
cuus Regrede i. uerte Consumetur
i. prestat ul finiet ul terminabit Scru
tans i. inquirens et inuestigans et subtiliter
inspiciens hic ren renis et hic ren
enis pro eodem Vibrauit i. quinnade
concussit siue agitauit Ardentibus di
tasus i. amore feruentibus Effecit sa
gittas scripture fructuosas peperit
parturit in cor uiri meditatur Effo
dit in pro in preterito et in anis corta
Incidet i. intus cadit Verticem i. in sinte
tapit **Domine deus noster** Quam premitur
paulominus dicit plus et minus habet
accentum longum i. parua re minor set
mortalitate **Confitebor** letabor in mente
exultabo in corpore In conuertendo i. dum
conuertes ul dum quietet et tunc acti uere
appar a christo In salutum i. in salute
Infixe i. intus fixe et confundate per in
ab infigor eris Exacerbauit i. exasperat
et prouocauit Auuit i. amouit uel retra
xit Irritauit i. prouocauit **In domino confi
do** Transmigra in pro i. transi Dominus in
celo i. deus est in celo et sedes eius est
in celo Pluet set deus laqueos Spiritus
procellarum i. tempestatum **Saluum
me fac** Lingua magniloquam pro cor
In salutari in christo Igne i. adhuc ignem
genus est probatio i. nichil [illegible]
hinc purgatum septuplum i. perfecte pur
gatum et septuplum pro esse adeum
Usque domine obliuisceris pro cor in prin
i. perfecte [illegible] Dixit
insipiens Aspidum i. illorum serpentum
qui aures obturat ne uocem incantantis
audiant Veloces i. celeres Auerterit i.
amouerit ul conclusit **Domine quis
habitabit in thabernaculo** i. in ecclesia
que est ad pugnandum et modo est eminen
dum Malignus i. diabolus uel homo
malus qui est ab eo male studente
auditorum **Conserua me domine** Con
uenticula i. conuentus uel collectiones deter
nalibus Calicis i. uite beate In preclaris
i. in rebus electis Insuper in cor adiom
exstandi ordinandi A dextris semper
sunt due partes a christo et dexter a uirum
dextra i. uita beata nos sumunt in sini
stra **Exaudi domine iusticiam meam** prodeat
i. egrediatur prodeo is ire a pro et eo
is importa de Sub umbra i. sub protectione
alarum i. caritatis et misericordie Con
cluserunt i. intus clauserunt Statuerunt
i. deliberauerunt et firmauerunt Abditis
i. absconditis Preueni in cor i. impeto
Supplanta i. decipe Frameam tuam i. anima
tuam que est framea tua quia uirtus tua
assumpsit ut per eam tamquam per spatam
regna iniquitatis debellet De abditis
i. de pectoris que diceris non apparere tamquam
incognita Filiis dicit tamquam quia Judei
uiderunt filii locum et gentem **Diligam
te domine** pre fulgore Si pre est sepe
tur dicit afulgor oris uel fulgura est
in cor et sic idem est quod fulgidus
peruertens pro pro in futuro **Celi enar
rant** quorum i. per quos **Exaudiat**
In potentatibus i. in potestatibus **Domine
in uirtute tua** Clibanum in cor i. furnum
Declinauerunt i. torserunt in te occidendo
Deus deus meus liquescens i. ad
molitiem tendens per calorem Testa i.
frustum uasis fictilis ul ipsum uas i. igne
decoctum A framea i. a morte per
frameam designata Vnicam i. animam meam
uel ecclesiam Vnicornium i. iudeorum
superborum quia unicornis est ul
superbissimum **Dominus regit me** et
Educauit i. nutriuit Calix preclarus
est i. multum ad mature Ebrius i. quam
Domini est terra Salutari i. saluatori
Attollite i. amouete **Ad te domine**

Levavi / Sup vane i inutiliter sunt
et vane quia in supvacuis laborant
Significabens i misit aberit Evellet i
extrahet **Audita me domine** Voce i instan
tia Complacui i bn placitu habui
vel complacuit mihi le Indirecto i in
directione opis **Dominus illuminatio mea**
Consistant i cumulacant Unam scilicet
sermo vite premit Vociferatios i lau
dis in cantando ut in psalmis Vociferatio
i laudis exclamatio Ne avertas i ne
subtrahas vel abscondas Salutaris i sal
vator hi salutaris meus contin **Ad te
domine clamabo** ad invicem i
novorum modorum in peccando **Affer
te domino filii dei** hec Cedros dei et
commovet eas scilicet cedros Conformemini
illorum malum Intendentis i interrupe
tis vel diminuentis Commovet i commovet
Condensa i spissa et abscondita in silva
Exaltabo te domine Presto est ita
vel certum in supremo tamen nenter quia acti
um invenit et mei p stam fiat in presenti
Consendisti a cor et Secundo Nota ista
nomina sequentia habent duas vectoris hoc dat
Cinis hic et et cucumis cum pulvere
vomer **In te domine speravi** Supra
me i vane et inutiliter Mortuus a corde
i oblivioni deditus sum Inco scilicet vitu
pro consiliat Consilior cum Sortes i
ordo et cum electionis mee In manu i
in potestate et notitia tua In abusione
i in perverso usu beneficiorum Abscondo hic
dux precitum dei vel dedi et supremum dictu
vel sum dominus ab ab et condo Mirificat
i mirabilem facit In excessu vel in extasi
i in pavorem mentis cum scilicet in me causa tua
horribiliter desevierunt / hic expressa
certe declinacios et extasis tue declaros
p eodem **Beati quorum remisse sunt**
Tecta i cooperta a tegor eris In erumna
i in miseriam Configitur i sic fragi
lissima est et scilicet tam corpus sustentat ad
quam conveniunt costae et ponitur p silba
vel configitur spina p quam pungitur co
scientia tua ponitur p stimulo conscientiae
In diluvio aquarum multarum contracto scilicet
defluentes concupiscentiis non approximat

ad deum In chamo i in laqueo Constrin
ge i contunde vel coarta maxillas
eorum / **Exultate iusti in domino**
In utre i in vase de corio Uter tris ma
scu Dissipat i reprobat Sigillatim i sin
gulariter et p se **Benedicam dominum**
In idipsum i in unum et unum poni pro adverbio
congregandi Immittit i missiones
facit Eguerunt i indiguerunt Egeo es
Diverte i declina Persequere i perseveratur
sequere Iuxta est advocatio cum deo constituitur
i proximus vel vicinus Delinquet i peccabit
Iudica domine nocentes me Apprehende
i arripe et assume Effunde frameam
i multiplica vindictam vel vibra spatam
Conclude i fac conclusionem ne evagetur
Revereantur i timeat penas a reverer
eris Avertantur i convertantur retro Angelus
domini scilicet coarctans malum fiat coar
tans i affligens eos Exprobaverunt
i accusaverunt Apprehendat eum i capiat
qui volebat capere In laqueum cadat
in idipsum non in alium sed in ipsum que
m tetenderunt Super salutari suo i super
sup salvatione sua Invencios eius contra
ponitur p ablativo Ignorabam actum quod peccata
non feci Interrogabant i convincere me
volebant Sterilitatem cum ego attulis
sem fecunditatem ipsi retribuebat sterili
tatem operum Ego attuli vitam ipsi mortem
Induebam me cilicio i sub carne morali
latebam secundum divinitatem Renati proxim
et cum fecerim mihi hic post actum p ablatio
Cum mihi molesti essent iudei ego
tamen complacebam mihi in eis que in proposito
et sic nos et cum vellent contristare humiliabam
quasi pro lugens filium et contristatus de
morte filii Ignoravi non in operationem eorum
vel ignoraverunt alia littera Dissipati sunt
i dissoluti visis miraculis in passione
Frenduerunt i concusserunt dentes
Populo gravi i maturo et modesto qui non
movetur vento temptationis Annuunt oculis
i tacitis nutibus se admonent ad decipien
dum Terre p terra ne perderent locum
et gentem Euge euge est vox irrisoria
vel insultatoria vel interiectio gaudentis
quod bene est vobis Viderunt oculi nostri

quod volebam9. Euge euge cum
sus i. b[e]n[e] e[st] vobis quia fecimus qd
voluim9/. Gratulant[ur] i. gaudet renes
mea sc[i]l[icet] cordis. Dixit custodiam custodiam
tegimine i. in p[ro]tectione alarum tuar[um]
i. novi et veteris testamenti/ p[re]tende i. demo
stra pedes i. affectus simplic/ ceciderunt
sc[i]l[icet] in p[ro]fundum. Noli emulari in
mali i. noli indignari vel emulari infla[mm]a[re]
amet invidet ac imita[tur] Zelaveris i.
amaveris. Decedent in cor i. cadent/
Pusillu[m] restat i. modicu[m] t[em]p[or]a restat. Cum
cadant in pro i. occidunt. Pq[uam] qui[m] mutabi[t]
i. p[e]c[cato]r q[ui] mutuo accipiet. Non supplan
tabunt i. sb plantis laqueos insidiaru[m]
no[n] mittent. Dne ne in furore tuo
Cicatrices i. plage sanate. Supgaudeat
i. p[re]valeant ad gaudendu[m] d[e] ruina
mea. Dixi custodiam Concaluit i.
ex omni p[ar]te igne inflamatu[m] est. Ecce
veste[s] fecisti i. sinuasti ab humo[r]e[m] ditatu
et cognitione dei. Sicud aranea i.
sicut aranea texit mane telam sic
ille labor manet in temporalibus
abeam i. vadam. Expectans expe
ctavi dum/ Cristi p[ro]fuisti multipli
tate sunt sc[i]l[icet] iniquitates. Dicunt michi
euge euge i. applaudet michi q[ui] in
bono dolose et adulatorie. Beatus qui
intelligit/ faciat i. gerat et det. Gratiam
i. letum co[n]versasti a verbo d[e] verso ab re. In
idipm i. in id tendebat quod erat vanitas
Susurrabant i. in auribus i[n]nuebant. Ad
iiciet i. apponet vel addet. Supplantatione[m]
i. deprecatione. Quemadmodu[m] i. sicut a
monte modico sc[i]l[icet] hermon qui interp[re]tatur
anathema. Cataractaru[m] tuar[um] i. hosti
u[m] q[ue] sunt in fluminis. Deus auribus
ventilabimus i. quasi paleas disp[er]gemus
Cornu i. fortitudine. Egredieris pe pro
averetisti i. ac[?] p[ro]fusos convertisti retrorsu[m]
Exprobrantis i. insultantis. Obloquentis
i. imponentis crimen. Conglutinatus q[ui] adheret
Tremis. Eructabit cor meu[m] lingua
mea calamus i. penna scribe i. scriptoris
hec et hec. Scriba. accingere accinge[re] pu
gnaturus precingit[ur] fenitus[?] stringitur
inimicorum. Populi sub te cadant p[er] sagittas

vulnerati. Cadent in corda i. ubi se
contra te erigebant corda inimicorum
Reges i. reges rex magnus. Gutta de q[uo]
stillat ab arbore et de armonia. Infu
mbriis i. in sinuitibus vestiu[m]. Circumamicta
i. cooperta. afferent[ur] i. portabunt[ur] sc[i]l[icet] insi
ni. Mediocres cunt vel mediocres. Deus
noster refugium. Mane diluculo i.
p[ri]ma illuminatione. Prodigia i. aliquid por
tendentia i. in futuru[m] signantia. Vacate i.
cessate ab armis malis. Omnes gentes
hereditatem sua[m] sc[i]l[icet] spem i. pulcritudinem
Jacob. Quam sc[i]l[icet] pulcritudine i. hereditatem
dilexit deus. Dii fortes terre i. iudices vehe
menter elevati d[e] se p[re]sumentes. Magnus
dominus. Fundatur p[ro]p[ter] quos vel funda
tor i. xpus. Complectimu[s] brachiis kar[itatis]
Audite hec omnes gentes. Quique i. omnes
cuiusq[ue] terrigene i. de terra geniti. Non videbit
i. no[n] intelliget quis sit verus intuitus/
In matutino i. in ex[?]. Deus deorum dominus
Convocabat i. componebant. Miserere
mei deus amplius i. plus q[ua]m pote
intelligam. Ysopo in cor. Ante i. amone
Innova in cor. Exultabit i. tu[us] confessione[m]
annunciabit. Utique i. certe vel vere. Quid
gloriaris in malicia. Novacula i. raso
riu[m]. Super i. magis. Emigrabit i. emigrare faciet
Dixit insipiens. Devorat in
cor i. consumunt. Deus in no[min]e
adiuvat in cor i. auxiliatur
Averte mala inimicis meis i. verte a me
et converte in illos. Exaudi deus oratione[m]
mea[m]. Contexerunt i. cooperuerunt. A pusil
la[nimitate] i. a timiditate. Non est enim
commutatio i. no[n] mutat[ur]. Molliti quia du[m] expo
obscura molliunt[ur] et tamq[uam] iacula cordis
intima penetrant. Fluctuatione[m] i. vexa
tione[m] sive concussione[m] inimicus. Inimicus i. inimicus
Miserere mei deus quoniam conculcaverunt
ab altitudine i. ab hiis qui alti sunt
diei i. qui paru[m] durat in illa potencia
Execrabant[ur] i. abhominabant[ur]. Sicut iusti
viderunt iram meam i. utpote illi qui iusti
merunt tamq[uam] que ponderis p[ro] nichilo ex
nullus est tibi labor sicut et in p[ro]missione
tua. Si vere utique. Continuat i. fa
bricant peccatores. Alienati a vulva i. ab

origine furor .i. ira Venefici .i. incantatoris molas .i. madibulas vel maxillas
Ramni .i. erba prius mollem sed postea vertitur
in spinas hic ramnus in spinas intelligitur
punctio eterne damnacionis super omnem ipsa
pcta Nam peccatum primo delectat postea pungit
ignis vinorum absorbet .i. devorat Sicut
viventes dum adhuc vivunt sicut in ira
ne simus quia non modo est vera ire respectu
future Manus suas lavabit in sanguine
peccatorum .i. in pena quam scilicet videt Eripe
me de inimicis Iuxta scilicet distortos eptum
in me fuit Convertantur ad vesperam .i. vesperam
in fine Quis audivit tria scilicet que pre
rabunt Delictum oris eorum et sermones
labiorum ostendit et non eos et de generacione
et mediacio repente comprehendant Annuncia
bunt ab apostolis aliis esse eorum in consuacione
.i. in ira et vindicta dei que consuat Est
enim vindicta dei consuacionis quia aliquis vi
deat ut confirmat et est ira consuacionis ut quando
dicit Ite maledicti in ignem Deus repuli
sti nos a facie arcus .i. future vindicte
partibor non dico modo sed partiar in futuro
Metibor eodem .i. mensurabo utrumque in tempore
et sunt ambo partes congregacionis Quoniam
in tor terra est Exaudi deus deprecacionem
Invocamus .i. in obumbracione Nonne deo
subiecta erit Non movebor amplius ab
ipso christo .i. deinceps Quousque .i. quamdiu Irruite
tis ei tamquam parieti inclinato et materie
.i. constructioni saxorum sine ligamine ce
menti depulse quia de facili ad cadendum
impellitur Cogitabo .i. non abeo ut dicam
Statuerunt in pro .i. insurgunt Indiguit scilicet ponte
et convenientes in unum de vanitate affluant
.i. abundant Deus deus meus Quam
multiplica .i. prolixitatem affectum quod esse adventum
In aquosa .i. sine aqua superitas .i. plus quam
vite humane Sicut adipe quod adheret intestinis
et pinguedine quod est in carne Votiva replicat
ad mea In matutinis quibus meditabor in te
Si memor fui tui super stratum meum
.i. non memor fui Obstructum .i. clausum et opi
latum et mutum factum Exaudi deus
oracionem meam cum deprecor Exacuerunt .i.
valde acuerunt Sagittam fecerunt .i. misserunt
Statuimus .i. mensionem Te decet

hympnus Locupletare .i. ditare Flu
men dei .i. populus dei aquis .i. donis
spiritus sancti Parasti cibum illorum .i. panem
vite et intellectus quia illa est preparacio
eius fluminis ut scilicet per illa pat dei merue
runt Germina .i. successores inde
pullulantem Hec germinem inimicus Co
rone benignitatis tue .i. multitudini fide
lium attingent .i. confortabuntur Iubi
late deo omnis terra In multitudine virtu
tis tue mencientur .i. confirmabis opa tua sic
multa tibi mencientur ubi inimici tui ubi scilicet
eum flumen transierunt letabuntur
in ipso deo Qui exasperant .i. provocant
Medullata .i. pinguia Exultavi sub
lingua mea .i. intus hoc quod extra
loquor Si aspexi .i. si dilexi amor
in pro in preterito Exurgat deus
Epulentur .i. iocundentur deo in celis post
super occasum .i. morte vivorum Vestigio
magnumque coperit soli a facie eius quia
est pater orphanorum et viduarum iudex
uniusmodi .i. unanimis Si per transierint
perstiterunt plumarum .i. doctrina Et in f
mata est hereditas tua .i. agnovit se
nichil esse circa hereditatem partem est rex
virtutum angelorum quorum est sunt filii dilecti
Speciei domus .i. exceptos adiunctos quosdam
apostolos quosdam prophetas et est divisio facta
spoliorum ecclesie Si dormiatis Dabit
vocem suam si vos o penne .i. doctores
Columbe .i. ecclesie penne deargentate
.i. divinis doctrinis erudite Dormiatis .i.
quiescatis inter medios cleros .i. inter duo te
stamenta vel inter duo precepta caritatis
vel inter duas hereditates scilicet terrenam et
celestem Nam cleros grece de sortibus latine
cleros Cleros grece sortes latine inde
et posteriora eius scilicet columbe .i. dorsum
ecclesie in quo figuntur radices alarum
quod est pavor pro aves Erunt in pallore
.i. in splendore caritatis Et hoc dum
celestis .i. christus qui ascendit super celos di
scernit Reges .i. doctores vel rectores
super eam columbam Nive .i. incompara
biliter dealbantur In Selmon qui
interpretatur umbra et sic corpus christi
Vel quod suspirium mortis coagulatos

vel maculatos, alios scilicet preter Christum. Alii
sunt currus dei multiplex decem milibus
ex scilicet sanctitate vel caritate complacet in quibus
sunt milia letancium quia semper gaudent
et dominus est in eis. In synai sancto id est dominum
adimplent scilicet mandatum vel in Synai
in sancto. Synai enim interpretatur mandatum.
Cepisti id est quia non credentes erant habitare
deum in Christo id non erat quod acciperes
vel acciperent dona illustrando eos co-
tidie vel de die in diem. Salutarium
nostrorum id est salvationum nostrarum. Deus in-
nostrum cinsequens scilicet salvos faciendi quia nullus
fit salvus nisi per eum. Et dei domini
domini dicto exitus mortis quia non debat
exire per mortem mori tamen voluit tot-
rem capilli id est scilicet. Ex basan id est ex
gentibus in profundum vel de dubia ma-
ris id est scilicet ut intingatur. O deus pes
tuus in sanguine id est ut qui erat pars
inimicorum tuorum fiant pes tuus in sanguine
In sanguine id est in peccato usque ad sanguinem
vel usque ad mortem. Et lingua canum
tuorum fiet et erit ex inimicis per quos fideles
eorum sicut canes per dominum latrantes contra
hostes. Et hoc ab ipso hoc est ab eius gratia
vel ante ipso licet alia littera. Tympanistria-
rum id est qui tenent tympanum. In excessu id est
in alienacione assensibus vel in pavore.
A templo tuo quod est in Ierusalem. Incre-
pa feras arundinis sicut calamum id est qui ha-
bitant in arundineto hoc est hereticos
qui sunt fere quia congregatio thaurorum
id est superborum hereticorum est in vaccis populorum
id est eorum qui sunt seductibiles et adhuc
ut excludant eos a vaccis qui probati
sunt argento id est bonos doctores. Vel inde
eneat quod excludunt et qui sculpunt in
argento illi sunt probati. **Salvum
me fac quoniam** In limo id est in luto se-
apominem loci fundi. In fixus id est in mersus
In altitudinem id est in profundum. Lauro-
rantes in loquendo nihil et alte. Zelus
id est in magis vel amor domus tue come-
dit me id est sunt causa passionis mee dum
corripiebam iudeos de irreverencia domus
tue. Orationem meam ad te dirigebam. O
deus nunc est tempus beneplaciti et reconsilia-

In figat in pro id est mergat in profundum
Urgeat id est claudat super me os suum.
Sustinui id est expectavi. In miseria id est in ira
quam scilicet vulnerum meorum id est iudeorum qui
mei erant. Super vitulum id est plus quam
vitulos unctos id est compeditos. Repleta
id est quod repente primis ut pisces vel pedi-
bus et cornua ut lacerent. **Deus in adiu-
torium** Euge id est irrisio est insultantis.
Ne moreris in pro id est ne differas. **Ante
dominum speravi** Ego dum facti sum id est valde
miserabiles ego vere in mea iusticia multa pro-
gnum est magni signum. Elongeris id est
abscinderis. Remum id est decrepita etatem
In vasis psalmi id est in psalmis qui sunt
vasa veritatis singularis. **Deus iudicium
tuum regi da et** Iudicare id est ut iudicet. In
vellus id est in lana. Stillicidia id est commutatas
domorum Stillancia id est guttatim aquam
emittencia. Procedet in cor. Libro pes
pe cor de ipso id est de sua institutione que pri-
mo ipse instituit. **Quam bonus Israhel**
Ab pene id est fere. Zelavi id est invidi et iniui-
tuli quia non est respectus morti eorum
scilicet eterne quia movet eos et firmamentum
in plaga eorum id est firmum est flagellum
eorum vel temporale scilicet eterni. Transierunt viam
veritatem tendentes in affectum cordis. In
excessu id est contra deum. Si dicebam narrabo
sic ut scilicet quod deus non curat illa et te
quid inde scilicet nacionem filiorum tuorum
reprobavi id est reprobarem que contra scripserunt.
Existimabam id est cogitabam ut cognoscerem
propter dolos id est quia dolosi sunt. Posuisti
eis lux florem et copiam temporalium
In imagine ipsorum id est gloriam eorum ad nichi-
lum redigens quia inflammatum est cor meum
in zelo iusticie. Renes mei commutati sunt
id est amisi stabilitatem et constantia malo
[illegible] ergo et sic perversis herendo factus
sum nihil vel ut iumentum ex quibus non co-
gnoverat ...o. Quid enim mihi est in celo
quod dicat bonum mirabile et ante quod
volui super terram id est est vile quod ut mihi
mali fornicantur idolatrando. Absque
ante credendo. **Ut quid deus re-
pulisti** Item est mons Syon posue-
runt signa scilicet suorum et hostes a templo

et non cognoverunt deum suis viribus
sed dei voluntate hoc fieri. Et sicut in ex-
itu i. in portis vel in plateis et vicis
poni solent ymagines principum sic posue-
runt super summum et altum templum. Quasi
i. constanter in unum conspirati. In ascia
dolabro est instrumentum fabri lignorum
Signa nostra non vidimus iam non loquitur iudei
a deo destituti. Dixerunt in corde. Dedisti eum
escam. dicit quod ethiopes comedunt dracones
obscurati sunt terre i. peccata i. amore terre-
norum. domibus iniquitatum quod habitat in eos
iniquitates terre i. habitatores terrena. **Confi-
tebimur tibi deus.** Cum accepero i. cum venero
Exinanita i. evacuata. Cornua i. dig-
nitates. Cornua i. virtutes iusti. **Notus
in iudea deus.** Extimo i. excelso in
deo. **Voce mea ad dominum.** Antici-
paverunt i. preverunt. Scopebam i.
mundabam. Scopo is 3e coniugationis. In
rota i. in orbe quia tonitrua currunt in
nubes vel orbem terrarum. **Attendite popule
meus.** Non est creditus cum deo i. non cre-
didit quod cum deo esset spiritus eius. Campo-
tanes i. in campo habitantes. Quasi in
utre i. quasi in vase de corio. Afflatum
i. ventum. Cynomia i. musca ca-
nina. Vel cenomia dicitur musca communis. Et ci-
nifes in vitatem. Moros i. arbores. Ar-
in arcum pravum qui retorquet sagittas
in iacientem. Ad emulationem i. ad indigna-
tionem. Redegit i. traxit. Percussit in posteriora
Crapulatus i. superfluo vino potatus
Crapula proprie est in moderata voracitas
cibi et potus. In posteriora i. in secretiori parte. Sus-
tulit i. tulit. De post fetantes i. post oves
que fetant ante i. pecudes. Et fetas parentes
vel gravidas cum omnibus quod pavit i. curavit
Deus venerunt gentes. Irasceris
pro in finem. Zelus i. vindicta quam
contra sponsam prevaricatam. Desolaverunt
hi posuerunt actionem. In nota fiat i. nota fiat
insultatio eorum. **Qui regis israel**
arbusta sunt que nesciunt ita arborem. Hi
palmes vitis est ramus vitis. Propagines
i. flagella vitis extensa sunt. Vineam per
transgredientes i. Exterminavit aper i. silve-
stris porcus. De pasto est i. de pascendo

consisteret passuum per actio. Ut effossa
i. subfossa. **Exultate deo adiu-
tori.** Buccinate tuba i. cantate in neo-
menia i. in nova luna. In insigni i. in
pelvis et cophino. Diverterunt i. separavit
In cophino in corde i. in vase quo terra
portatur. **Deus quis similis.** Compe-
scaris i. ... tabernacula et intestatos testamen-
tum et placitum ... **Quam dilecta**
Deficit i. languet. Absque i. sine te ab
terra i. despectu. **Benedixisti domine**
Mitigasti i. temperasti per mansuetudinem
Avertisti i. destitisti. **Inclina domine aurem**
t. animus i. mansuetus. Synagoga collectio
nomen est vero superpositum. **Fundamenta eius.** Memor ero raab et babilonis
Scientibus i. ad utilitatem sciendum in ea scilicet
civitate. **Domine deus.** Languerunt i. infir-
mati sunt. Mitigas i. sedas et tranquillas
Misericordias domini in eternum cantabo
Tuum brachium cum potentia est. Cornu nostrum
i. potestas nostra. Assumpcio nostra i. assumpcio
nativis mee. Contradam in corde i. ...
Testamentum i. promissionem. Prophanaverunt
i. male operando effunderunt vel offende-
runt. Prophanabo testamentum meum i. vio-
labo. Dixerit in corde. Si david mentiar
i. nulli ero verax. Avertisti i. exclusisti
vel subtraxisti. Prophanasti in terra sanctuarium
quod in sacristia inde core sunt terrena
et iniusta. Perfudisti i. replevisti. Area
est in mari per cuius fructum liberabis homines
a vanitate sua. **Domine refugium.** De generatione
i. ne excludas in suam utilitatem vel
utilitatem. Custodia in nocte i. sicut vigi-
lia noctis. Decidat in corde. Dirupti i. deputabuntur
i. deputabuntur. Septuaginta annis complere
si in potentatibus i. in viribus et dignitatibus
fuit poterit vivere usque ad octuaginta an-
nos. Et si amplius non sine multa miseria
Supervenit mansuetudo per lenem senectutem
et corripiemur i. emendabimur ab insolentiis
iuventutis usque cras aversus. **Qui habitat
in adiutorio.** Basiliscum i. regem serpentum
qui necat flatu et aspectu occulte perimit
Bonum est confiteri domino. Decacordo
i. decem cordarum. Quam i. quantum. Cor-
nu meum i. fortitudo mea. Oleo fertili

et habunda ille fecunda. **Dominus**
regnavit decorem Comperit se sp/
ministraturis. Exiit i. ex quo. sedesti
ad dexteram patris. Elationes i. ele/
vationes ab effero. **Deus ulcionum**
Effabuntur i. cogitationes pravas efferent
Depresserunt i. molestaverunt. Antiques
in parente ferent mala, et ... illaz
simplices sunt. Paulominus pe cor i. fere
fere iam eum consentiebat malo. Capta/
bunt i. avide appetent malum iusti. Ca/
pto as i. desidero et appeto et frequenter
capio. **Venite exultemus domino**
Preoccupemus i. preveniamus. Ardam i.
iram. In exacerbatione i. provocatione
sive in exasperatione. Si introibunt i. non
introibunt. **Cantate domino** Afferte i.
portate et date. **Dominus regnavit exultet terra**
Alluxerunt i. illuxerunt i. aliud lu/
xerunt. Fluxerunt i. difluxerunt. **Canta/**
te domino canticum novum quia mirabilia Salvavit sibi
dexteram eius i. per orbem terre
salvavit. Super ductilibus i. malleo ductis
Cornee i. de cornu. Plaudent i. signum
letitie manibus ostentabunt. **Dominus regnavit**
irascantur In columna nubis que precedebat
in nocte lucida in die aquosa. Sive ob/
scura. Ulciscens i. vindicans. Adinventiones
i. novos modos peccandi. **Iubilate**
deo omnis terra Pascue i. ...
suum in fine. **Misericordiam et**
iudicium Non agnoscebam i. non approbabam
Non adhesit i. non ... contra hunc.
Domine exaudi orationem meam et cla/
Sicut cremium i. sicut illud durum quod
remanet in patella. Aruerunt i. sicca/
ta sunt. Pellicano i. avi cuidam egipcie
habitanti in solitudine Nili fluminis
... dermatum a pelle et cana/
... quod ... egipcium et tunc ... de
a pelle et canus ... quia pellem
habet canam. et ... pro ... quod ...
... per unum ... et sunt duo genera
pellicanorum unum in aquis et esca eius
pisces. et unum in solitudine et esca
eius animalia venenata. Hoc non ...
... est ... dubio ... et pro
... aquo vel grecum dicit

Pellicanum in illud in quo pelicanus. Clama/
mutat o in u et dicit pelicanus in ... et
ultra ... est ultra ... modo ...
... vel ... in ... sillaba
... grecum dicit ... ut pelicanus ... ut ...
grecum dicit pelicanum in ... et ... tenet
undique ... aliquos ut in ... ubi ...
pelicano ... dicit pelicani in ... Noc/
ticorax dicitur corvus nocturnus. In domicilio
i. in parietibus sine tecto ubi est aliquod
foramen. Passer solitarius in tecto ma/
ior est ... et semper volat ...
solus. Exprobrabant i. insultabant vel ...
imponebant. Allisisti i. ad terram contrivisti.
Qui mitterebunt ... compeditorum i.
ligatorum cum pedibus. Interemptorum i. occi/
sorum. In conveniendo ... populos in unum i.
... convenient ... regna ...
... in ... **Benedic ani/**
ma mea domino Vehementer i. multum ...
esse angelos i. nuncios suos. Corroborat
i. confirmat ... solus ... figmentum i.
... plasmationem fragilem. **Benedic a/**
nima mea domino Vehementer i. multum ...
i. ardentem. Abissus est ... et sic
vestimentum ... et in ... diluvii super mon/
tes stabunt aque. Exhilaret pe cor i. le/
tificet. Erodii i. avis rapacissime. Alia
... habet fulica et est avis marina
sive stagnensis. Montes excelsi i. alta ...
rupta vel precepta domus. Cervus i. ...
... petra i. ...
est refugium. Erinaciis i. animalibus
spinosis ... tamen dicunt ... erinacium
... ut ...
et erinaceus ... est in mari ...
... i. donec ... **Confitemini**
domino et invocate Prodigia i. mi/
racula signa. Famelicos ...
i. advene terre. Canaan ... servum i.
... tribulatio. Donec veniret verbum eius
i. ... sompnii. Eloquium domini infla/
mat eum i. spiritus qui revelat misteria
... quare ... i. complet ...
est eis ... essent si non complerentur
Terram eorum ranas i. ... terra eorum
in ranas. In penetralibus ... i. ...
... erant ... ranarum. Hoc ...

lis de secreta camera secretis et interior
loca in domo et eciam ponitur pro domo
et dicitur quod est intus et in biblia quando
debet stabit penetralibus et non penet-
tralibus pro. Qui penetrat penetral pene-
trale quod ponitur pro penetrale domus intrat
capit. Et inimicos et muste minutissime
animas per moleste inquisicionem et in rectissi-
incubuit et superavit. **Confitemini domino quoniam**
Irritaverunt et provocaverunt pro nichilo ha-
buerunt terram desiderabilem contempse-
runt. Initiati sunt de ephesegor et sac-
rificaverunt vel consecraverunt de ephesegor et
alii ydolo. Conquassato et plaga populi percussa
tis et inde ebatis. Distinguit in labiis suis
quia provocatus erat. Distinguit hoc mira-
culum aperi contrarium quod in aliis habuit. Et
diffidenter dixit audite rebelles. Interfec-
ta est terra in sanguinibus et homines de terra
per hoc pro infecti sunt quia fuderunt
sanguinem innocentem filiorum suorum et filia-
rum suarum. Abhominatus est et detestatus.
Confitemini domino quoniam. Animam ina-
nem et vanam vinctos et ligatos exacer-
baverunt eloquia domini et agentes tum unde
erat eis irati. Irritaverunt et spreverunt
de iniquitatibus et de mortibus eorum. Qui
procelle et vento tempestatis procellam et te-
pestatem maris. In aliam et in lenem ventum
in salsuginem et in salsum humorem qui
facit terram sterilem. Contempto sive contemptus
super principes hereticorum. **Paratum
cor meum deus.** Diluculo et in die vel
tempestive. Non egredieris in virtutibus
nostris navigatus ponitur. **Deus laudem
meam ne tacueris.** Pro eo ut me dili-
gerent et pro eo quod me debebat diligere.
Super eum scilicet iudam peccatore et dyabolum.
Nutantes et incerti. Nuto ab ave et inter
sed facere oculis vel digitis. Et ehesi-
tare vel timbare et sic accipitur hic. Scru-
tetur et inquirat sive investiget. Diripiant
et diripiat de rapiant. Compunctum corde
mortificare vel mortificare hic dicitur de christo
non a se sed in nubibus. Et ei non competit com-
punctio quia non peccavit. Fiat in deo ipsa
maledictio sicut vestimentum et sicut zo-
na. Excussus sum et fugatus sic locusta

de agro. Astitit et prius stetit ad
adiuvandum. **Dixit dominus domino meo**
dominare in imperativo. Tecum principium
dicit pater et eternitatem vigeam virtutis tue
genitus tecum unum principium. De virtu-
tis tue in futuro manifeste. In splen-
doribus sanctorum et quando sancti erunt in ful-
gore claritatis. Exponitur de david dici-
tur regime de se nata mire. Ex utero ge-
nuit te o fili dei ante luciferum et noctem
quia ante diem christus natus est. Conquassa-
bit et humiliabit capita multorum in terra
et in vita presenti. De torrente et de penis
mortalis vite. **Confitebor tibi domine**
opera magna sunt. Exquisita et excogitata
sapienter quibus non est similis dum se
invicem sinunt domino ad bona nostrorum.
Beatus vir qui timet. Timet et multum.
Cornu et humilitas. Exaltabitur in gloria.
Fremet et irascetur. Tabescet sero penitere.
Laudate pueri dominum. Ex hoc nunc
et ex quo incipitis nunc in progressu et
usque in seculum et in eternum. Sterilem le-
tantem matrem filiorum. **In exitu israel
de** egypto. Facta est iudea sanctificatio eius et po-
pulus sanctificatus est iudea et in terra
promissionis et israel factus est potens
in ea. Adiciat et apponat et addat
bona. **Credidi propter quod locutus**
humiliatus sum nimis et multa mala
sum passus. In excessu meo vel in
extasi mea et in mente mea rapta
ad superna. **Confitemini domino quoniam**
Quam considerem in homine ubi quod
est quieta electiva et non in homine. In
nomine domini est hoc quod ultus sum et
quod vindicavi. Impulsus sum ab hosti-
bus. Et eversus vel versatus de equo virtutum.
In frondosis et inter frondes. Condensa et in
spissitudine et frequencia hominum sicut
fit in festis confessio devotorum usque ad
altare. **Beati immaculati in via**
ambulant et in lege. Non operati. Quod
dedicatur a prioribus quod est et penitus vel
valde. Revela in peccato et apperi. In nobis
et perfectius vel adrecta. Contemptum
et despectionem gentium deorum. Meditatio
mea est testimonia tua et consilium meum

est iustificationes tue. Pre tedio di-
lationis i. propter tedium dormivit anima
mea quasi fessa. **Legem pone**
michi domine exprobrantibus i. insulta-
tibus michi de carnis fragilitate usque quaque i. sem-
per. et si aliquando hec me consolata est scilicet
spes immortalitatis. Superbi inique age-
bant usque quaque i. valde defecto. vel tedium
alia lectio tenuit. hec facta est michi
scilicet vox o domine tu es portio mea. Fu-
nes peccatorum circumplexi sunt me i. ligaverunt me.
Coagulatum i. induratum. Super sperami
i. plus quam possem intelligere. **Defecit**
in salutari anima mea. Pruina
i. vos. Congelatus vita in pruina est corpus
in capitate pauloniani i. fere dies
scilicet circa oraciones dextres intelligi
scilicet plus inflammatus i. fistulis gutturis
humiliatus sum usque quaque i. vehementi
tribulatione i. inducto Voluntaria oris
mei i. sacrificium laudis voluntarie ob-
lata sit tibi beneplacita. Hereditate acqui-
sivi testimonia tua i. firmam possessionem
vel potentiam. Confige i. compunge carnes
in timore. Oculi mei defecerunt in salutare
ardentes i. intendendo in salutare tuum
i. in christum. Tempus faciendi domine vel
domino scilicet christo adveniente. quia iniqui dissipa-
verunt legem tuam suam iusticiam consta-
tuentes super thopasion i. plus quam illum
lapidem preciosum. Alia littera thopazion vel
thopazion inde be. **Mirabilia testi-
monia tua domine.** Calumnias hominum i. a-
liis impositionibus. Zelus i. caritas. Tha-
besce i. deficere pro morte christi vel tha-
besce i. languescere pro amore. In maturitate
i. celeritate vel in intempesta nocte i. in-
oportuna actionibus vel inmaturitate
in mane cognovi i. ab inicio. Thabescebat
i. zelo caritatis dolebam. Exinanitabit
i. confundetabit. **Ad dominum cum tribu-**
Quid detur tibi et quid apponatur tibi
q. d. deus. Tu dicas libera me scilicet quid
detur et quid apponatur tibi quod munimentis
ad i. contra linguam dolosam quod iniquitate persua-
det. Et videre ipse deus. Sagitte potentis
dicit acute i. verba dabuntur tibi cum
carbonibus i. cum operibus malorum ad

Decem tenebrosorum qui habent dicunt car-
bones quia de morte reminiscunt et
dicuntur desolatorii vel vastatorii quia
vastando ad desolationem ducunt car-
nales cogitationes et sperantes amores
ut remaneat puritas. Incolatus i. habitacio
mea malos. Cedar sunt filius hysmael
et **Levavi oculos meos in montes**
Sol non uret te non solum calore
scilicet et frigore urunt i. diverse sunt
terre nascencia. **Letatus sum** par-
ticipatio eius in idipsum i. in id semper
eodem modo est merito habundantia e
diligentibus te. **Ad te levavi**. Reple-
ta est anima nostra. Nos pauperes sumus
Obprobrium habundantibus et sumus
nos despectio superbis. **Nisi quia dominus**
Deglutisset i. devorasset vel absorbu-
isset. **Qui confidunt in domino**
sunt firmi sicut mons syon. Non exte-
dent iusti ad iniquitatem manus suas
i. per impacienciam declinantes a viis
bonis adducet dominus in obligationes
pene et culpe et hec cum operantibus
iniquitatem ipse exemplo pacem super israel.
In convertendo domino. per dominum
Converte domine captivitatem nostram sicut
torrens qui fluit in austro estate et est
ventus calidus et solvit torrentes ut
currant. **Nisi dominus edificaverit** i. apli-
cabit, filii excussorum quorum profunda verba
sunt excussa vel filii excussorum
i. pravi boni filii apostolorum quod fuerunt
excussores pharisorum desideriorum
suum ex ipsis predicatoribus. **Beati omnes qui**
timent dominum. Novelle plantationes i. novelle
plante vel virge. **Sepe expugnaverunt**
Convadat in pro i. quod minuet vel co-
teret. fenum tectorum quod est sine radice
Exaruit i. siccatum est. Evellatur i. carpa-
De profundis. Observaveris si co-
mani pro te fuerunt sonare si sustin-
ui i. expectavi longanimiter. **Domine**
non est exaltatum. Si non humiliter sentiebam
si exaltavi animam meam i. si exal-
tavi animam meam fiat retributio ma-
la in anima mea i. ita pereat sicut perit

puer ablactatus i. a lacte amotus qui
indiget fouer[i] Memento domine
in temporibus i. requiem i. dormitionem
hic tempus pro parte capitis Inefficata
in cor i. in bethleem frustrabi[tur] i. de
ficiet depositum est Cornu dauid i. xpm
Efflorebit sanctificatio mea ad modum arbo
ris Ecce quam bonum hermon
mons est inde ros descendit in monte
syon Laudate nomen domini Qui ex
ferre deus per signum et sibi per duos de
scribit passiue i. consolabitur uel adnotabitur
Confitemini domino Qui in intellectu intelligi bilis
ut celum empireum et aqua que corpa li
non uidemus Exinsit i. tamquam puluis
uelocius destruxit uel consecit Super
flumina abduxerunt i. a iudea capti
separatos duxerunt Exinanite pe pa
pertinet ciuitate Exinanio corte quinque
Confitebor tibi Sanctum tuum i. xpm
super omne nomen magnificasti o pater Domine
probasti Sessionem meam in sepulcro.
et resurrectionem meam de tumulo et fu
niculum siue limite i. quousque peruenit
ita confiteor quia non est sermo in lingua
mea sine veritate uel dolus Nouissima
et antiqua i. vltima et prima Ex
me i. ex peccato meo quia peccatum eram apud
te Confortatus est i. inualuit ut at
tingere non possum Super ero i. attempo
diluuio i. mare Nox i. miseria facta
est illuminatio Meminis i. vide ros off
non est occultatum a te et substantia mea in
inferioribus terre i. corpus subsisto in carne
corruptibili In libro tuo i. in xpo Scri
bentur i. insistent dies pro psi formabuntur
in me et nec meorum formabitur i. me
quia nec dicet Ego sum pet uel pau
la sed xpo Ceci i. qui occidentis deus peccatores
Accipient ipsi occisi in vanitate ciuitates
suas i. populos sectatores Ihabe scriba
i. zelo iustitie dolebam In via eterna
que est xpm Eripe me domine Supplan
tare i. decipere Gradalium i. decipulam
Obumbrasti super caput meum i. refrigerium
contulisti Caput i. summa est tenuit eo
rum sine rotates eos non subsistent
sunt imparantes Domine clamaui ad te hostium

circumstantie ne quid in debitum intrat
uel exeat Iudices eorum pro et atheles
absorpti sunt i. nichil reputati Iuncti
i. comparati petre i. xpo Sicud crassitu
do terre i. pinguedo est erupta i. di
spersa ab erumpere erit Dissipata
sunt ossa nostra secus infernum i. pro
voluntate eorum qui sunt inferiores
i. profundi in viciis uel secus infernum i.
non in inferno quia cum ceciderunt non ad
infernum sed ad superos capiunt Uo
ce mea ad dominum Periit fuga a me
i. non fugi de custodia alia litera habet
de carcere Domine exaudi orationem
Confugi in xpo i. pectus Educes me
pro Benedictus dominus deus Inno tuisti
i. in eis notitiam venisti Inmoteo
es fulgura ortus me uel fulgura
i. multiplicata illuminationes fulgurandi
as in pro hoc promptuarium a promo
is quod est proferre manifestare quoque
apperire ore dicere Eructuana i. transfu
dentia de uno in aliud Fetose i. fe
tose i. fetibus plene habundatores
in gressibus suis i. in partubus suis
Ruina maceriei i. muri siue cementi
Neque clamor in plateis eorum i. nulla
tumultus clamatos Exaltabo te deus
Eructabunt i. exprimet Eius sos in
i. cessatores siue lesos per confessionem
prope est i. propinquus non est xpo sed ad eum
in dixe Lauda anima mea Com
peditos i. incarceratos Laudate dominum quoniam
bonus est Iocunda i. delectabilis Alligatur
in cor i. sanat siue curat Precinite
i. modulando cantate Producit i. facit
nasci In tibiis i. in magis cruribus
Lauda iherusalem dominum deum tuum syon
Confortat i. confirmat adipe i. med
ulla illi confirmet i. dissoluet ea que sunt
congelata efflauit spiritus i. venti Lau
date dominum de celis vos sed qui estis in celis
Statuit i. ordinat et firmat Non preteri
bit quia facit Dracones Draco in aere
volat et in aquis moratur et occulte insi
diatur Spiritus procellarum i. venti tempesta
tum Confessio i. laus Cornu i. dig
nitatem Ancipites i. sub acuti In manu

i in cathenis manuum. Audiam tersi-
ptum i. a patribus statutum et decretum
Hec enim ea scripta erant et nunc complentur
In choro i. gaudio vocum collectione In cor-
dis i. in instrumentis que cordarum extensione
sonant In cimbalis i. metallis per mix-
tis acutum sonum facientibus. Per quin-
quagesimum David canit ordine psalmos
versibus hiis mille sententias hiis sic canit
ille Confitebor tibi domine quoniam in va-
que visitare duodecim. Ego dixi in di-
midio psalmus xxxviiimo. Domine audivi
Tunc aderant tuo. Audite celi que
deuteronomii capitulo xxxiio. Exultat cor
in primo regum capitulo 2o. Cantemus domino
glo exodi quindecimo. Prologus
beatissimo super evangelia
pape Damaso etc. Inhibet
i. intus habet vel audit in
cor tam in prologo quam in principio
Sacrilegum i. sacre rei furem et per quem
sceleratum per flagitiosum per furiosum. Pervenit
in pro. Tramites in cor i. derivationes
aquarum. Tramites vero proprie est via parva
et diffusa per agrum. Conspectu i. prius
prefato scilicet prologo. Armonia i. vicinitas
dicitur hec armonia ... i. ex hoc
nolunt i. veniunt et asserunt omnium equa-
tor i. volumine scilicet librum quatuor Evan-
geliis compilatum. Canones i. regulas
distinctionales. Congeres i. collectores. Ver-
ius per sciveris. Alius prologus eiusdem
Plures fuisse quod texit ... in quade
sic est ... cor per i. grandi
ergo hec scriptura ... pluralis
hunc numerum ... scilicet
imparitarum ad eum temporis
et loci i. in primo tempore et
loco vel in pro. Animalia i. capre
silvestri hinnulo i. filio cervi velut
i. portant. Colliguntur i. coordinantur. Prefigurant
per pro. Aperi forum i. scriptorum. Dubium
et metrorum stellas i. fabulas. Lumina cum
candelabra sunt que fuit ita in monibus quia
sunt super pinulas i. cimbalis vagientes. De
argumento super matheum
Matheus ... ex ... Expo-
nunt in cor i. restituit et valet
Argumentum i. prologum istum. Sequitur
Matheus evangelista
Liber generationis Ihesu Christi filii
David ... in pro
et sic similia. Traducere i. pro-
palare sive diffamare. Et educere i. ad
domum suam ducere. Magi non male fa-
cientes sed sapientes intelligunt que greci philosophos
per magos. Iudei sceleros Latini ingros
venit. Ad imitari i. a spacio duorum annorum
bis quam cum annis et in bimo a .... habet
duos annos. Inde bimatus ... ad unum
loci ubi hec acuta. Recessit i. divertit. Locu-
ste sunt minuta animalia inde ... lege
quibus in deserto fuisse pascitur est Johannes
et de locusta que longa hasta vel ...
locustam ... i. sequentem quam ... vi
parentes ... tam catuli non expectatas
maturitatem earum lacerant ventrem
et inveniunt penitus ... semen
emittit per os et femina sumens libidine
praescindit caput eius et sic femina parit
de masculi quando moritur ... vel
de masculi quando moritur ... vel
igne in alteo. Pinnaculum i. templi
fastigium a pinna quod est summitas cuius
rei et maxime templorum et murorum
vel de quod supereminet in dorso piscium. Et
inde pinnula ... Lunaticos quos ...
vocat ... decapolis i. de civitate
quod erat caput decem civitatum. Evanuerit
i. vanum scilicet sicut vel inutilis. Salum ...
... i. in quo fit salitio vel passum i. in
quo ... vel expendere ... Salo is ...
vel ... saltum facere et salio salii
saltum procedere i. sale condire ... et salio
sallo ... sale pede tacta psallo ...
modo i. ... vase. Iota est minor lit-
tera. Apex est minima ... linea
in summitate ... apex dicitur quia summitas cuius-
vel ... de ... in ... minores
scribuntur et quibus ... de apex. Racha
interiectio est affectus ... indignantis
Vel racha i. vanus vel vanitas seu ab-
solute vero aut significat ... est
Quadrantem i. numum qui habet duo minuta
vel est quarta pars numi vel libre. Ite est
quarta pars diei vel est quarta pars cuiuslibet
rei divise in quatuor partes equales

D

Angariaverint i. compulserint vel ministe-
rium exegerint. Angaria est compulsio vel
ministerii exactio. Angariare i. invitum compel-
lere. Angarius i. bedellus compulsor
iniustus exactor. Ethnici in textu i. gentiles
ab ethnos quod est gens. Ypocrite i. fic-
tores simulatores vel interpretatores dicuntur
parvi quasi sint ab ypos quod est sub et
crisis aurum quasi habentes aurum sub auricalco
tinnat. i. quod tinnos humane conditionis po-
suit. Exterminant i. demonstrant est autem ex-
terminare tum extra terminos facere quasi extra terminos
ponere et etiam demoliri et dissipare. Mamone
i. divitiis. Nam lingua syra mamona est
nomen divitiarum. Sed mammon est nomen de-
monis qui temptat divitias. Dicitur mamona
quod proprie est ferrum vel mammon ponitur in Luca.
Magis pluris i. multo pluris pretii vel estima-
tionis et sic comparativum magis ponitur pro multo.
Adicient i. apponent. Nent i. filant. Neo
es. Crementum i. mensurabit scilicet Deus.
Nimis i. valde. Tabes vel tibes. Alio per alii
Recumbent i. epulabunt. Iste proprie in textu
ipse est vir proprie i. valde velox. Theolonio i.
in loco ubi merces et vinum et nautarum
redduntur. Telon grece quod vectigal unde
theloneum de sententia et vel locus ubi exi-
gitur tributum de mercibus intrantibus civitatem ma-
rium de thelonarium. Non est opus i. necessarium
et sapit naturam ablativi in utroque accio et uti-
et medele. Sed opus erit pro labore est nomen
Commissuram i. coniunctionem a committo is
quod est simul mittere et iungere. Rudis i. novi
non dum curati per multa lotione. Chiliti-
tres i. tribunis tamen cives hi et hi tribuni in
pro et tribunus in textu. Beriotlinis per textum
Asse i. obulo ab obulo ab pondere ab esse
possessio sed. Veneunt i. venduntur. Veneo ve-
nis venivi quinte coniugationis et neutropas-
sivum. Pervenerit in presenti. Evangelizare
de euangelium nunciare vel predicare vel
in evangelio informare. Cum ait Christus pauperes
evangelizantur i. in evangelio informantur et
observatores evangelii efficiuntur. Invenerit
in futuro. Suffocat in proprio i. strangulat.
Zizania in plurali secundum doctores fit lolia et
in simul dicitur doctores fit discordia. Affamil-
liam greci esse dicunt ultimam ex uno loco

et istud certo tempore. Synapis in pro-
verbio i. sinapis fit dicitur hoc Satum
est. Edisse i. exponere. Sagene i. retis pi-
scatorio. Erodias pro pro Herodiades
in esse composita cum pronomine. Thetrar-
cha i. princeps quarte partis a thetra
quod est quatuor et archos princeps. Cetera
vigilia prima est conticinium in qua omnes
vigilant. Secunda est in tempesta in qua
adolescentes. Tertia est gallicinium in qua
viri. Quarta est antelucanum in qua senes
dum autem distinxit hero a media nocte
ad galli cantum in media vel per saltem.
Fantasma i. dubia apparitio. Comi-
nat per textum digressum i. in egestione cum
purgatur venter. Bullat in textu i. iubet.
Bariona vel at i. filius Johanna. Decre-
mentum i. dampnum vel minoratio vel peioratio
alicuius rei. Quoniam i. census. Didragma
i. nummos qui valent duos nummos usuales.
Cum sputum in textu ira proprie. Expedit i.
magis ei est eligendum in textu. Mola asi-
naria quam cum ea molitur per ministerium
asini. Adhibe i. assume. Angebit i. su-
bibit. In regeneratione i. in resurrectione. Novissimum
i. ultimum. Cestis i. talem. Qui tam primus
i. dignior. Hiis opus habet i. hiis indi-
get. Subiugalis i. asine domite vel
iugo assuete. Ossanna vel osianna acuta ad-
et hebreum quod ab osi quod est salvifica
et anna interiectionem deprecantis quasi salva
obsecro. Vel signat osi salva sed deprecor
anna significat. Nummulariorum census i. ca-
psarum sive mensariorum vel negotiatorum.
Cederunt i. pretulerunt. Regnum dei i. statum
scripture per quem dei cultum homines. Cum hero-
dianis i. cum militibus Herodis. Cen-
sum i. tributum. Numisma census
i. nummum qui per censum capitis datur in
ysidorum. Numisma est solidus aureus
vel argenteus vel ereus. Et dicitur ideo
numisma quia nominibus principum
effigie quam significatur. Nubet et nube-
ntur ponitur nubo activum et passivum. Sed
hodie est neutropassivum quia in lin-
guis grecis gerit sensum passivum.
Alligant in textu. Philateria i. mem-
branulas vel brevicellos in quibus scripta erat

lego et simulabat quod pharizei defere-
bant ante pectus vel ante frontem
ut viderentur religiosi. dicitur a philacare
quod est servare et thetrarch quode-
lego. Rabi i. magister. Amen in pro-
verbia sit dicta. Conpellitur i. ad fidem
cristianam de paganismo. Conclamantes
i. vocantes. Culicem in cor i. zinza-
lam. Genimina i. genima vel genera-
tiones hoc geminen. Appregnantibus
non est. Casturus celorum usque ad terminos
eorum i. ab una extremitate terre que videtur
celo contingit usque ad aliam. Circumfodi in
cor. Euge i. bene vale interiectio appla-
udentis. [illegible] i. quod in cor
Atrium est magis edes sive ampla et
spatiosa domus cui adduntur tres por-
ticus extrinsecus. Alabastrum unguenti i. py-
xidem de alabastro que continet unguentum
Est autem alabastrum genus marmoris
candidi pluribus variis coloribus in-
tincti quod incorrupta servat unguenta.
Pascha i. agnum paschalem nec genus
et hic declinatur ut hoc pascha atis
que inveniuntur prime declinationis ut pascha
pasche. Azima i. sincera pura. Calix iste
i. passio. Exemit in pro i. eduxit. Ex-
imo is emi. Legiones. habet enim legio
sex milia sexcentos sexaginta sex. Colaphus
est percussio colli sive alapa gene. Cede-
rint i. percusserunt. Tu videris in cor tu vi-
dero is. Plectentes i. plectendo facientes
Corbanam ebraice i. gazophilacium et
interpretatur oblatio quia ibi simulabant ob-
lata. Anxius in cor i. sinato. Insignem
i. in malo famosum. Barrabas dicitur
filius magistri per duplex r et unam b vel
per unam r et duplex b filius dei patris
Coccineam i. purpuream. De spinis i. de mer-
marinis. Cirenen pc pro. Angari-
averunt i. compulerunt. Vath hic est
interiectio deridentis Isaie xliiii est
interiectio gaudentis hic dicitur vath vbi vidi
focum calefactus sum. Velum i. cortina pro-
pe dividens sancta sanctorum a sanctis. Mag-
dalene immutato accentu vltima que est
adiectum ut magdalenam a d pro para-
sceue i. per sextam feriam. Parasceve grece pre-

paratio dicitur quod sic dicebatur sexta feria quia
tunc praeparabant que erant necessaria pro sabbato
hec parasceve es ei. Vespere sabbati i.
nocte et post etiam quosdam [illegible] circa huius
noctis vespera proprie hoc vesper eris
vel vespera e vel vesperum ri. sunt horum
vespertina. hec vesper oris sunt psal-
hec vespere arum sunt pulsationes campa-
narum masculinum vesper in a vel in e vel in
um proprie dicas sed vocum cantus ce-
rarum tempora pulsat. In prima sabbati
i. in dominica. Sabbatum dicitur eciam septima
dies septimane et generaliter dies septimane
eciam hebdomas est septima dies et generaliter
esse sabbata domini si bene facis legem
Auete in pro aue et auete i. impatio
i. salve vel salvete. Sequitur prologus
circa evangelia sancti marci [illegible]
dei etc. Compingeres i. [illegible]
restringens vel comprehendens. Amisit in
cor i. sibi ademit. Pollicem i. pro-
ximum digitum. Evangelium marci
Initium evangelii Ihesu Christi filii dei etc. Pro-
cumbens i. me inclinans. Penitentiam
hic est deponens. [illegible] di-
sterpens i. dilacerans. Decumbebat
i. infirma iacebat. Precidere in cor
a pedio is. Grabatum in pro
i. lectum infirmorum. Assumentum dicitur quod de
aliquo assumitur ad aliquid suendum
Assuit i. insuit a suo is hec que
progredi i. procedere. Vellere i. capere. Dispar-
tiatur i. dividatur a dispartior. Suffocat
in pro. Ultro i. sponte quasi homine
dormiente. Disserebat i. exponebat. In
puppi i. in ultima parte navis. Adaltius
i. admoneo. Conademus in pro i. conui-
nes. Admisit i. recepit. De archisina-
gogis i. de principibus sinagoge. Circum-
plurimis i. amictus. Complices in plu-
Thabita in pro vel ultima acuta. San-
daliis i. sotularibus quibus utuntur
episcopi in celebrandis missis et erat
quasi solea. Spiculatore i. decollatore
a spiculo spiculator. Eiulantes i. plora-
ntes. Contubernium i. consor-
cietates. Eramentorum i. vasorum de ere
Baptizma i. lotiones hic baptisma

Hic baptismus hoc baptisma. Cor-
bam ultima acuta sonat donum vel ob-
lationem vel votum. Comitat i. concinnat
vel vndique faciant. Abiuntur in pro in confessa.
Sirophenissa i. ex siris et feniciis orta.
Decapoleos est genitiuus grecus. Effeta vel acuitur
in greca voce imperatiui modi et non habet plus
in sensu passiuo. Sporta i. vasa de vimi-
nibus sicut mel. Volutabatur i. sepius voluebatur.
Nouissima i. abiectissima. Cum quietio
electa. In sulsum i. cum vigore sine iure sal-
liendi, cariens i. doles. Inaudibile i. compleo
ad inuiatem. Acus erat porta quedam in iherusalem
Rabboni vltima acuta i. magister bone. Grucifi-
lum i. iherusalem. Osanna vox imperatiui modi
est et non habet plus apud hebreos dicitur ab osi quod
est salua et anna quod est sursum quasi salua
nos in excelsis. Pastinauit i. plantauit. Pa-
stino as in pro dicitur tale plantare fodere
firmare et proprie pertinet ad vineas plantandas
Quidam dicunt pastinare idem est quod pa-
xillare. et tunc forte descendit a pango xi
quod est palum infigere vel impellere. Hoc
pastinum vinea nouella dicitur. Lacum i. torcular
vbi liquor vini descendit. Sub obtentu
i. sub occasione vel pretextu. Obtendo is est
obducere opponere obtegere. obumbrare obue-
lare obicere. Vel obtentu componitur ab obtineo
quod est impetrare acquirere vel contra tenere. Alaba-
strum i. vas de alabastro. Nardi pistici. Pis-
tici i. vngenti nardi. Fremebant
i. indignabantur i. vastabant a fremo is quod
est perstrepere dentes comprimere proprie vn-
gue. Sabba vel et ebraice dicitur pa i. quies
et hinc est. Demo i. iterum. Anathemisare
i. maledicere et excommunicare sicut detestare.
Pretorium i. locus vbi morari pretor est proprie con-
tinuitatis. Decurio qui est super decem vel
qui est decuria. Sabbato i. notato pe pro
prima sabbati i. prima dierum septimane. Prima
sabbati i. prima die septimane i. dominica. Mag-
dalene per quod nomen est adiectiuum. Effigie
i. forma. Exprobrat i. vituperat et redarguit. Prolo-
gus
L
ucas siriacus natione. **Prologus super lucam**
Anthiocenus ex Carthagine dicitur
quod greci per hanc vocem ponunt.
Sed vsus obtinuit apud multos
Thronum vt corripiatur. Elaboret i. valde
laboret. De hinc i. expressius. Conscripta i.
premissa vel ante scripta. Contestans i. ondens
Admisso i. accepto vel deducto. Inseparabilis
i. indiuisibilis diuinitatis ab humanitate
vel inseparabilis dei i. christi filii qui in nullo
dispar est patri deo in deum pleno i. christo.
Pastoris potentiorum conuerso ad prius agricolam proprie
Ut fructum doctor comedit de labore
quod videt auditores ex sua doctrina proficere
nominando vra christi. **Alius prologus**
Per consecuto i. adepto pro notitiam
ab assequor eris. Non quod ille prolo-
gus sit beati luce. **Euangelium luce**
F
Fuit in diebus herodis. Et nomen
vel. ac quia non declinatur. Plebs
i. populus non plebs hominum diuersus
sed plebs ethnicorum. Innuens
i. signum faciens non vsurpet sicut sit sicut non
sit. Obumbrabit tibi i. vmbram refrigerii
faciet contra omnem estum noxium. Pugil-
larem i. thabellam sicut penna vel simile
hoc pugillar aris vel hoc pugillare
vel hic pugillaris is vel eodem
dicitur cerium vel penna vel thabula manualis
Sed hic et hec pugillaris et hic est dicitur
quod pertinet ad pugillum. Cornu i. fortitudinem
vel potentiam. Vt confiteantur se scilicet subiectos
scilicet pro censu dandum. Resistentes i. repugnantes.
Aperiens vuluam i. primo procedens
de matre vel de ventre sine de matrice
Involuens i. in brachia eum quedam dicit
circumfusus manum extensio. Circum alios di-
tibus et forte verius. In comitatu i.
in societate eorum qui comites fuerunt
in eundo et redeundo. Increpata i. in derisi-
ones continuatis per calumniam iniuste con-
quirendo qui non debet. Parentibus labrum
i. palam. Super prima i. super sintaxem
Dimitte i. dimitte. Communis est. Annue-
runt i. signum fecerunt. Capere i. sciret vel quod
subducta i. ad terram. Substracta. Subducere
Per tegulas quibus tegitur domus. Commis-
sationem i. commixtionem. Pernoctans i. nocte
expendens in oratione vel dicitur per nocte moratur.
Feneranti i. mutuant deponens. Coffertum
i. repletam a confercio is si eius qui conficit quod est

reple constipare coaspissare simul
facit re. caron et farno qd est pingwiae
sive saginare et replere. Coagitatam
i. compressam ut plus capiat. Fodit in
aliud i. in profundum. Illesus i. impetuose
se ducit ab illidor eris. Languerat i.
infirmus fuerat. Efferebatur i. quod ad sepul
turam portabatur. vel conorius effertur
effert se contra sibi. Loculum i. lectum
mortuorum. Rigare i. madefacere sive bal
neare et lavare. Navem i. etc. Comple
bantur aqua que intrabat naviculam vel
compellebantur contra eam quod puerbs. Hesi
sitabat i. dubitabat. Erubuerit et eru
besco proponitur hic fusitive non sit neutrum
Excessum i. passionem et mortem. Cadit
i. in terram proicit et affligit. Aratrum
in pro eius sustentationem. Iter inhonesto
rum. Demergeris pro pro in fuso. Super
erogaveris i. de tuo expenderis. Porro
i. etc. quia ponitur pro vel. quia plonge
quia et sic. quia con sequitur. Improbitatem
i. importunitatem. profecto i. etc. Rix
hymo i. scorpionem eligendum et tunc est va
ditio vel est idem quod potus etc. ut quia
i. potum hymo i. etc. et sunt tunc due pro
Item cum lucernam hymo de sebi quod
bonum et de alicui sonare
compassiones ad deum hunc nominativus
a vero et debet acutum habere in ultima
Preteriens pro pro a pretereo is quod dicit a
preter et eo. Occultans in corde i. summas
hypocrisis deret in sua tam nisi vestra iusticia
resurpassit. dispendio et non dispendio
i. pondere duorum assium. a duo quod est duo
et pondus vel ac hic dispondium i. plus
i. maioris precii vel valoris. Confodi in corde
in infinitum. Plumbum i. plumea et vetus
plumosa. Carminum est quoddam pondus
scilicet media pars quadrantis. Ydropicus ydropicus
est qui patitur ydropisim que nomen sumpsit
ab aquoso humore. Iniola in corde. Ca
thas i. tres mensuras hoc batum est genus
mensure. Ci i. etc. Concedite i. comam
accumbet i. epulabuntur. Remittet pro
bonum est sal. Sal olim erat ne
ne inveniri i. mane. ubi Sal doctrinam reddit sal
condit sal reprehendit reges in trade preci
pit confirmare prohibet nec in sterquilinium
quo non sunt scindare. Dragmas de
cem i. dragma genus sed est nummus
decemtuitus habens ymaginem regis
Siliqua est genus leguminis quod porci
in aspersa comedunt. Item est folliculus
cuiusque leguminis et pregamentum cuius fructus
est arbor cuius fructus est dulcis. quidam
dicunt quod fructus huius arboris hic siliqua qui
vilibus sunt apud quosdam. Chorum
i. instrumentum quod dicit duabus esse pelle
cum duabus cornibus i. fistulis per unam in spi
rat et alteram reddit sonum. in hoc
sensu cum quosdam non assumitur. Intricas
aut sive sensitus prosa pro pro mediorum
precio quoddam et priore autem tamen tamen
et pro quodam loco accipitur. vel est mensura longi
tudinis vel sternere thorum. Villicus dicitur ville
gubernator qui ville custos. Villicationem
i. villicandi officium. Cados hic
cadus dicitur est vas ymanum cum papias in
ysidorum est amphora cum tres ur
nas. Cautionem i. cautelam. De madna
i. de divitiis a mamona quod est
nomen demonis qui temptat de divitiis lig
ua sira. Iniquo maduna mali quia
est habendo vero ad dominum. In sinum
i. in locum ubi abraham quiescebat ab
sque penis ante adventum ubi erat ab
sentia omnis mali. Sinus vel Sinus abra
he locus pene ubi est prima ad bonitatem
Sinus dicitur a deo. Chaos hic pro proposito
stabilitate mutandi intra sive statum
esse est confusio. vel Est chaos in ferni
confusio principium eius. Expedicare i. expire
Lapis molaris i. de mola vel ad molam pertinens
Sinapis in pro et sinapis herba
hic sinapi media prosemina et prosunt
Assenabatur i. despicabat. Scorpius est
sic hic pro tunc plurale sed scilicet in vinum i. in
sic. Angillet me i. stragulet me vel suf
forat. Singulta pro genus. In subito i. in se
pena. Cum propter publicanorum i. eorum
qui conducebant vectigalia fisci vel reges
publicas vel qui publica negotia seu lucra sec
tabant i. dividebant. Adulterii est a publico

q tlia instituit . Stateras secundum glosa
decem dragmas appendit . alii dicunt
qui appenditur centum dragmis . Irane . i . va
na . Colonis . i . cultores . Examinatio
est mensura post quadrantem hoc est aris et mi
nutum post heret adiectio . Manitabat . i . mane
veniens acceleabat . Manitus ab in cor
i . festinare mane . Cribraret . i . dispar
geret . Aurilsio . i . separatio ab encellor ens
Anagonia pene pro . i . in pugna sensua
litatis et carnis de morte vincenda
uel tolleranda . ab agon omnis explicit
i . longo . Arnasubat . i . prima dies septimane
Consternate . i . tute . Johanna pro causa
uel quam in fine . Deliramenta . i . fatui
tates uel dementie . hoc deliramentum est
fatuitas . dementia discordia deviatio
a rectitudine . deri adelino ab ac in pro
quod est deviare exorbitare . Sed delino
ab in cor est discordare . Ephebus . i . se
inclinans . Stadiorum quorum unum est
octava pars miliarii . Emans . est diuision
propter diptongon . Eadem in pro . Co
territi . i . pavefacti . Prologus super iohannem
hic Iste est Johannes evangelista et
Canonis in cor . i . libri biblie In
principio creavit deus celum et terram
Prenotari . i . intitulari . Promens . i . mani
festans a promo is . Defossum . i . cavatum
a defodior quod est valde fodi . Evangelium
In principio erat verbum et cetera . Alii
i . pene . Cana in me factum est . i . compre
platum est . Primo . i . primum . Ce
phas more Ebreorum dicunt prima
Chanani prima acuta . Ydrie .
vasa aquatica ab ydor quod est aqua
Meretris . i . crates mensuras liquorum
et in eodem sensu dicitur metreta uel metrenta
a metros quod est mensura . Haurivit . i . p
rexit . Archetriclino qui preest convivio
ab archos quod principis et triclinium quod
est cenaculum a tribus ordinibus lectorum
Nam veteres in apparatu convivii tres
lectos sternebant in quibus discumbentes
epulabantur . Primum . i . primo . Zelus . i .
amor . Comedit in preterito . Solvite . i .
solvetis . Credebat . i . committebat uel
exponebat . Amen amen dico quia soli

Iste Johannes geminat amen dicto
i . uerum . Exsurgit . i . signo ostendit . Contu
i . sibi vicinum . altus . i . profundus . Hunc
que hiis dicitur per praxe per anthi
thesim eius pro causa . Manducat . i . in
usum in pro . Sed in veritate in cor
Probatica pene cor . i . pecualis cyphaos
quod est ovis . Piscina dicitur aqua stans ar
tificio non habens pisces per contrarium . quia in
ea lavabat sacerdotes carnes pecu
dum . Grabatum uel pro grevino grab
batum per lecto dico grabatum . Subiit . i .
sub intuit uel primum abiit et ascedit
Stadium est octava pars miliarii a stu
do dictum quia in spatio herculis cum di
cucurrisse . Manna non est et nobis dicitur
quod amare quilibet de celo cecidit filiis
israel in deserto . Scenophegia . i . festum
thabernaculorum a scenon quod umbra et
phagin comedere quia comedebat sub
umbraculis . Galilea sexta est . Advenit in
pro in preterito . Mirum vultis hic est
mane est quod est non cardiate medio
de septem quibus procedebant festi . Clamabit
in cor i . Preveniret . Ad natatorium . i . ad
piscinam uel aquam collectam ex syloa que
erat fons quod tetre fluens decursu syloe
Conspiraverunt . i . malo spiritu ordinaverunt
Encenia dicuntur nova festa sicut fit dedi
cationes ecclesiarum . ab en quod est in et ce
non quod est novum . Encenia ostendit non est
in plurali . Unde enceno ab . i . innovare
uel aliquid primo inducere unde veste encenivit
qui primo eam portavit . Cenon dici
vanum cenon commune nonum est . Tolles
i . tenens in suspenso . Infremuit . i .
signum in compassionis ostendit . Vel fit inter
fremens vocem implorando compatiens
Insistit in cor . Instita . i . cingulis quibus
solet puerulus ligari in cunis et fasciis
Incidet uel indicet in cor . Pistica . i . fi
delis et purum non adulterati ad mixtionem
alia pistis quod dicitur fides . Vel dicitur pistica
a loco unde nardum pungento sed nardus
est herba unde fit unguentum . Venit . i . ve
dendo est . Veneo is ivi uel vi . Opportet par
deponitur . Linthea . i . pannum lineum
qui sternitur in lecto . Implevit in pelvi . i . in

conticham. Hec pelius in actu
uem vel vinculis situs i. dubitatis
Recumbens i. qui in cenaculo iacebat. Gi
quominus due ptes et duo actenus
i. si adhuc minus esset. Suggeret i. sub
ministrabit vel inspirabit. Pampinu
m in cor est folium vitis. Paclitus i.
consolator sic dicitur spiritus sanctus quia nos in
tribulationibus consolatur. Item paclitus i. ad
vocatus et sic dicitur filius quia interpellat pro
nobis apud patrem. a para quod est iuxta
et clisis consolatio vel advocatio. Scandali
sem per quemlibet. Scandalizo pro prout. Ab
sic i. ante vel de te. Cedron predicavi
grece genitivus. Lavinis sive facibus i. funal
Cohors i. societas. Pascha i. panis
azimus. Nota pascha dicitur agnus paschali
lis. panis azimus. et ipsa solemnitas.
Non est hinc i. de hic mundo. Plectens
i. complicantes et componentes. Eximde
in cor i. pro vel pro tribunali i. in
tribunali. hoc tribunal vel le i. sedes
iudicis. Ego solum doctor kathedra
iudex tribunal possidet hanc sedem
presul pretor quoque curulem. Litostratos pt
et hic grece i. varietas pavimenti vel vari
etas colorum in pavimento vel congeries
lapidum diversorum colorum. a liton grece quod
est lapis et stratos quod est varietas. Item
litostrata et hec litostrota et hic litostratus
Calvarie locus ubi decollabantur dampnati
Item calvaria est proprie quod supinus os humani
capitis superius iminens. vel calvaria
est ab ossibus calvis dicta. Inconsutilis
i. consutilis quia non fuit consuta cum non
fuit incisa sed integra sicut bursa fuit
contexta i. artificiose elaborata. Aloes
i. arboris odoris suavissimi. Item aloa e
vel hec aloe huius aloes sicut hec. Convenit
i. aut intuitu ad semetipsum. a ad hospi
cium in quo morabatur. Perimus in pro
in parte. Pulmentarium i. companaticum
vel hoc pulmentum ti et pulmentarium
dicitur aliquibus cibus preter panem sicut hec est de
cibis delicatis et suavis. prologus super
Ennium quasi de epistolam ad Romanos
digesta i. explicata et ordinata
a digero ris re quod est ordinare
explicare ordine describere evacuare
adiutorium per invicem deponere. Secta de contione
Recidiva pro pro i. una secta adiectum
est. Educet in cor. Pariter i. ecce absur
dum dicitur quod non potest audiri a prius auribus
adiectum est. Confitearet i. compugnaret
et litigarent. Galathe in cor. Cal
lidissimus et astutissimus prosequitur
multa laude commendando. Inconcussa
i. stabilem et immotam adiectum. Cadem
in cor. Paltitur i. mutuo. Noctu quam
i. abiciat noctem et non plus dicitur a de
tempus secundum prestiamini. Divinit i. determinat
a divino is in cor in parte secundum prologum
in plenitudine compositum i. proprie vel maxime
Secundum epistola ad Romanos
Paulus servus Christi Ihesu. Quo
due ptes sunt et duo actenus
Usque adhuc i. usque nunc. Non
probaverunt i. non approbaverunt. Su
surrones i. bilingues susurro
onis. Credita i. commissa et com
posita. Inflectunt i. inflexit pena
Causati sumus i. vocem ondemus. Causor
aris vel vocatur. Causa pro de causa quod est causa in orbe
In sustentatione i. in sustinentia. Obstruatur
i. claudatur. Erat i. sicut misericordiam perpetuo i. sicut
adorem. Exinanita pro et i. evacuata. Abo
lita i. deleta ab oleo. Emortuum i. mor
tificatum ab emorior eris. Complantati
i. simul plantati. Liberi i. expartes. Sti
pendia i. premia commendata pro cor i. ne
ditus. Adoptionis quia deus non filios fa
cit sui filii per gratiam. abba i. pater hebreum
est. Anathema i. interdictum. Anathema i. separatus
sive excommunicatus. Modo idest in hac. Non
Extenderit i. tendit. Figmentum i. vas sic
tile. Offensionis i. cespitationis. Emulatorem
i. zelum sive dilectorem. Eisdem vel et
eadem due ptes sunt ad emulationem
i. admividia. Interpellat i. rogat. vel
invocat. Emulatio vero vel hec invidia e
i. imitatio. Emulentur i. detent vel imi
tentur vel invidiant secundum quod melius convenit
Ademulandum i. ad imitandum. Delibatio
i. prima degustatio. delibo as in prima
superficie consumere vel contingere. Oleaster
est olea silvestris. Benevolentia i. rigorem

Justine. Tradetis in futuro pe cor
inuestigabiles i. non perscrutabiles. Con-
geres i. congregabis a congero is. Dex-
tigat in cor i. exhibitum et proprie aliud
quod datur de rebus vestis per aqua et terram
Instaurare i. integre. Instaurare est reparare
ornare reficere vel ad similitudinem pristini
statui. Propior i. magis proprie. Comessationibus
i. proxime adventum. In comessationibus i.
in excessiuis comestionibus. Unde comes-
satio a comesso as i. sepe superflue et lu-
xuriose comedere. Comedo ... supinum
comestum vel sum et inde fit comesso.
Disceptationibus i. contentionibus vel disputa-
tionibus. Disceptare est disputare et
contendere et inde disceptatio et inde
iudicare. In nutu in ipso stat ...
aduerbium loci casualis sui. Persuasus i. certus.
Imbecillitates i. inermitates vel infirmi-
tates vel debilitates. Ministrum i. predica-
torem. Illirico pe cor. Illiricus a ... ad
Illiricum pertinens vel de illirica regione. Et
est ac Illirica regio quedam ultra mare ...
et Illiricus dicitur. Deficiunt in cor i. desolati
et consolati. Fungi proprie est alicui rei inherere
propter se non ... fungimur vtimur
utitur a sensu ... et potest fungi.
officio quia utimur utilibus corporalibus potius.
Phenetu in pro. Triphena in pro. Am-
pliatum in pro. Patroba in pro. Hic est
actus barbarus. Philologum pe cor. Nereu
in pro. Olimpiadem pe cor. Sosipater
pe cor. Tercius non proprium est. Quartus
non officium. ... proprium nomen. Prologus

Epistola prima ad Corinthios. Corin-
Complecti i. continere. Accedere ad ...
sum ... et supino appellatio in ...
vel ... i. de proximo et ipso emu-
latio i. contentiosa contentio. Epistola ad Cor

Paulus vocatus apostolus ... Conte-
ntiones in cor. Scismata i. diuisi-
siones siue discordie. Dessumitur
vel ... sumitur. Hoc altarium rii et
hoc altare is idem. In misterio
i. in secreto vel priuato. Zelo i. inuidia.
Architectus i. qui est peritus in edificiis con-
struendis. Citimus in pro a ...
Peripsima i. purgamentum ferri vel pomi

vel singulis rei non. Quod purgatis de re-
...bus perissima ... sit potius ...
... Conspersio i. farina cum
aliquo commixtio. Azimum i. sine fermento
ab a quod est sine et zima fermentum. Adol-
lescens i. patri quia ... agere puniri
liberetur est quod ... filius est liber. De-
liquium i. ... constat. Supradul-
ta i. superuenit. Ydolotitum i. ydolis
ymolatum. In ydolio i. in loco ubi ido-
lum veneratur. Lucrifacerem i. lucrarer.
Brauium i. premium ... Anago-
ne i. pugne ... omnis promerium
i. ... augmentum ... Emula-
mini i. inuidemini. Venit i. vendi a veo
et deret facere venitum in pe cor. Sic fit
venum ... Non est i. non con-
tingit. ... i. ... Anathe-
ma i. separatum diuinitus ab humanitate
vel aliquid ad ... Operationes i. ad-
iutoria operari est ope ferre siue au-
xiliari. Emulamini i. amate. Caris-
mata i. dona spiritus sancti a karis quod est gratia.
Operam pe cor. ... i. ... in-
iuste non recte. Non emulatur i. non inuidet.
Non excidit in cor i. non cadit. Specu-
lum ... In enigmate i. in obscuritate.
Emulatores i. amatores. Ydiote ...
ab ydos quod est ... et ... vel
... quod est ... Idiota i. imperitus
ignarus insciens rusticus indoctus.
Prophetare i. scripturas exponere. Abortiuo
i. non tempore suo nato ... Est abortiuus
... de ventre ... Postumus est
natus de ... pre ... In ictu
oculi i. in motu siue percussione oculi a
... i. percussio vel motus subitus oculi.
Absorbeo es. Absorpta i. destructa
et consumpta ab absorbeo. ... Aliquando
... est et ... Euidens
in cor i. patens. Vacuum i. oportunum
siue aptum. Anathema maranatha est in
glosa i. sit separatus ... vel condemp-
natus. Maranatha i. dominus venit ... et
in aduentu domini ... dominus venit

Secunda ad Corinthios. Epistola ad Cor
... et ... i. defendit a
... Prestatum.

celerius et excellentius. Prestans aliquis
dicitur qui aliis prestando et excel
lens et supra. Ex presto presto p
valeo presum presto quod donum presto sepe
solet accomodo fere. Prestantior i.
excellentior preclarior potior et sic
expone nova verbalia et [illegible] a
presto descendentia cum ista similiter
id est prestantia et prestabilis adiectivum
Comitis i. comitatus qui hec alia
etiam commutat. Cathalogo pre
cor i. collocutio hic cathalogus. Ce
dit impleri [illegible] omnino. Amen dico
i. veritatem dico dicitur esse. Secunda ad cor
o Obligatio i. ephiensio. Troa
dem in cor. Valefaciens i. di
cens est valete et recederet
valefacio [illegible]. Triumphat nos i.
facit nos triumphare. Desperata i. de
scripta. Obtusi i. obcecati et clausi.
Obtundo dicitur tusi tusum et vindicta
unde obstrue in angustia claude
prohibe obcecare obstundare opprime
obturare. Additam i. a nobis separa
additum est. De decoris pre cor hic de
decus i. vituperium in cor. Apostamini
i. pauperes fuit a porus gre[c]e [illegible] dicitur paup[er]
In aporia i. paupertate et aporior
aris i. pauperari. Contendunt i. conanti
congregat i. cogit. Spetum i. hostia pro peto
angustiam i. angustias [illegible] depo
est. Emulationes i. dilectiones pro meo
[illegible]. Separavimus i. timuimus. Compro
bans in cor. Macedonias pre cor
acha grecum. Emulatio i. dilectio. Despiciat
i. liberat. Ex i. de in enervabili bono
eius. Angimus i. in pulchritudine [illegible]
penitu non habet plus. Conferre i. ad
misto nos. Metientes i. mensurantes
a metior [illegible]. In inchoando in
presens ammensia a d i. sic mensura. Per
venimus pre cor in [illegible]. Emulor i.
diligo. Despondi promisi tamen spo
sa desponsada. Erudat i. cadant
Subdoli in cor i. dolosi. Quadrage
quadragenas vero minus accepi. Ecce quadra
ges accepi quadragenas i. percussiones
ad minus ne immisericordes videre

Quadragenas flagellatus a Iudeis
secundum legem Moysi. Ita pro plagas
xxxix Nam pro continebat in quatuor
cornibus vel cordas [illegible] et ita xxxvi
ictus recipiebat qui nomina quatuor sunt
xxxvi. Item [illegible] continebat [illegible] cordas
cum quo ipsa illarum quatuor cordarum tene
bat in manu et tres ictus a [illegible] cordas
recipiebat qui additi cum xxxvi precedentibus
faciunt xxxix. Fatui i. stulti. Erumna i.
miseria. Uror i. incendor compassione [illegible]
affectu. Arethe in pro pre [illegible]
Demitto ab i. de alto mitte. Stimulus
dicitur molestatio carnis et compunctio insti
gatio vel incitatio. Unde hic stimulare dicitur
quod herba stimulorum. Angelus i. stimulus
carnis compunctio incitatio. Unde ab
i. stimulare. Colaphiset pre pro i. in
collum percutiet hic colaphus est in collo per
cussio. Unde alapa est percussio in gena
Impendam i. dabo [illegible]. Esto i. po
na. Timet pre pro in [illegible] i. decepit
alium i. alios vel quondam. Emulationes
i. invidie. Susurrationes i. latentes
collocutiones. Tam hic sic adventu [illegible]
oppositio vel promisso [illegible] in opus [illegible]
[illegible] et est [illegible] demum
[illegible]. Experimentum i. experientia virtutis
[illegible] apostoli non ab. Epistola ad
hominibus. Galatae in Gallatas
[illegible] ab ephese in cor
sed [illegible] in iudaismo pre pro i.
more et ritu Iudeorum. Emulator
i. imitator vel amator [illegible]
ipsa est. Nichil mea interest
i. in [illegible] mea est referre a [illegible]
Explorare i. investigare. Eron [illegible]
[illegible] in [illegible] est [illegible] fastiat
i. mutatur. Hec fastinius in mutatur
[illegible] et hic fastinum i. mutatio [illegible]
[illegible] quod [illegible] fit forte [illegible]
[illegible] demonum. Proscripti i. damnati
[illegible] proscripti [illegible] in [illegible] respublica
[illegible] privatur [illegible]
[illegible] veritatis [illegible]
Maledictum i. pena maledictionis [illegible] ma
ledictio [illegible] erat [illegible] in cruce
Pollicitationes i. promissiones. Pedagogus dicitur

Magr parvulorum a pedos quod est
puer et gogos ductio. Arrabo i. pignus
si est vir pro in cor et sic tenetur hic.
Pedem i. legem an Emulatur i. aut
Emulum i. mutuum vel actus Ep alle
goricum i. proprium quo aliud signatur
et dr ab aleon quod est aliud et gore
quod est dicere sive locutio. Erumpe quod
ex rumpe vocem laudis emittendo
Effascinat i. incantat. Beneficium i. ma
leficium Ipaucio in pro 3e q. Cathe
sisatur i. instruitur Cathesiso dr a catheses
quod est doctrina sive locutio doctrine plural
aut sit hic vero Quis confirmat
apprehendit sive confutat instruit informat
docet imbuit hic cathesisat. Stigmata
in cor i. signa plagarum et hic Stigma
atis ze dec. Epistola ad ephesios
Pauli apostoli ihesu xpi. Consedere
dr cum ea vere sede et so non
mutat e in ... hospites i.
exponentes. Effluctuantes i. vacilla
tes vel instabiles vero fluctuat a du
bitat quantum vacillat movendo. Compac
tus i. coniunctus a compingor. Scurri
litas i. levitas. Turpitudo turpis ludi
Iocularitas quod a stultis dr curialitas
est ut hic. Scurria e vel hic Scurrio
nis sor. Vaniloquus Pasiqui sive le
vator quod aquam fert ... dr a scyndo
et curia. Item dr asseclia vero hic et
hic scurrilis et hic ... in pro Tuguri
i. pellis ... sive disputationes sic pro
in simbus. Galeam i. capellum de fro
sic hic ... et dr ... galea i. spem
salutis Epistola ad philipenses
Pauli et Thimothei ut Epafro
ditum pe pro. Macedones pe
cor ille due ... sunt in plo
go philippis vel. ac. ... e
Sinceres in pro sive dicitur sincerus
vel sinceris vim aliquam in cor ... sincerus
dr a carne ... dr a sin quod e
sine et cera i. purus ... sine mixtu
ra ... Sincerum ... vas ...
infidis acescit ... sincerus vel sincerus
raptus ... ... sincerus. Constans
ne fragilis ne flexibilis nec mollis

Necnon et iudeis pura ... in ...
Item sincerus pro opponi a sine et carie
... sine carie i. corruptione et sic
... opponit ... ad philippen. Sinceres
sinceres i. sine operibus corruptionis
et cum hoc cor pe. Sicut enimmodo esset
va ... cor pe. Exinanivit i. evacuat
... in cor Conversationem i. sine cessi
one vel ... a condo in
pro. Emulatorem i. zelum sive agere
Destinatu i. deputatu sive pronunciatu
destinare etiam est legare emittere de
putare signare ... pronunciare
dr a de et tenco ... Eucho
dona pe cor. Sintichen in cor. Exupat
sine ... predente fugit ... de parte
sequenti. Thessalonica pe cor Epistola ad
Pauli apostoli sciunt Collosenses
ihesu xpi ut. Colossis. vel. ac. quod
e ... ab epafra in cor. Cada
ta in cor a condor ... i. absconditi
... Principatus i. principatum ... dea
Cirographum pe cor i. manus scriptura sive
manuum inscriptionem i. cautionem quod fit
manu propria debitorum ... quod est
manus et graphos scriptura. Decreti i. sta
tuti divini in pro. Affigens in pro
et sic figo ... Triumpha i. vincens
... Decernit i. iudicat legalia
observando. Ingressus ... in
curiosa observatione. Conditus in pro
a condior ... quod est soporatum
vero Laodicenses ... Hierapoli pe cor
a thenus in pro athene Epistola prima
ad Thessalonicenses ... pe cor
Pauli et Silvanus ut Ingrediar
violentiam faciendo. Ingredior
dr ... sup ... gredi. Circumveni
at i. circumveniat vel incipiat ... dolum
decipiendo pe cor in prima Monitis
i. brevibus horis quod cito et in brevi
ter moventur Secunda ad thessalonicenses epistola
Pauli et Silvanus ut. Penas
dabunt i. sustentabunt. Dissensio
a dissedo dr dissensio dr a dis
sentio ... iniquitas i. contra
iniquitatem de medio flat i. tollatur
Epistola prima ad thimotheum

Paulus apostolus ihesu christi et
Genealogia est pe pro . i. lini
us generacio a genesis quod est
natio et logos sermo Intimatus
i. sit termino . Finis . i. comple
mentum Patricida pe pro qui perdit patrem
vel qui occidit patrem Et matricida
qui occidit matrem . et est patricida suus
qui mactat cede parentem . est patricida
suus qui violat patrem Et sunt composita a
cedo is . plagiarius vel plagiarius . i.
ille qui plurimas plagas aliis infert
hic plagiarius et plagiator in eodem
sensu dicitur seneratur hominibus vel seductor
vel deceptor vel venditor qui decipit alienos
servos vel filios . ut distrahat vel vendat
hoc ipsum plagium a . d . di obliquus . Pri
mus in pro primus a . um . primum i. po
tissime Naufragaverunt pro mentibus
Et est deponens ut naufragor aris
i. periclitari vel naufragium pati Neophi
tum pe cor i. novum in fide . a neos quod
est novum et phitos quod est fides . dedicatus
a dedo is et dedor eris quod dicitur a di et
do as Et de mutat unicum Cauteria
tam i. corruptam et cauterius pectoris adusta
dicitur a cauterium rii quod est signum ferro candi
dum Aniles his le i. vanas in pro
anus i. vetulas Sum pietatem i. cum
fidem sanam religionem et prima dicitur katho
lica dei cultor Conflictationes i. compug
naciones Habet i. non Inservierunt i. mini
stravit Inaccessibilem i. ad quem non
potest accedi Dubie in pro Epiphanias
i. non sacras quod sunt a phanos a templo

Secunda epistola ad thimotheum

Paulus apostolus ihesu christi Elonde et
Eunice actum pe Phigelus
in pro Ermogenes pe cor Ho
nesiforo pe co Cancer est quedam
morbus pessimus Serpit i. lu
tens vadit et currit vel vetere repit
hic proficere subintre Phimeneus pe pro
philetus in pro Negam i. ne aliquando Re
sipiscat i. consolat vel recordat Resipisco
dicitur a resipio pro quod est retro sapere desiste
Immites i. non mites Protinus i. e
delestabiles Penetrant i. subintrant

Assentire ab assequor eris . Per inde in
cor et sic maco est secunda coniugacionis Coacervabunt
i. coadunabunt sive congregabunt Pru
rientes i. adulantes vel ardore carnis
pacientes cogentes ad stulpedium a prurio
is reges quod est molliter offendere pruritum
habere . et incitare consentire hic pruritus
et hec prurigo in pro est ipse ardor
ad stulpedium Prurigo ecclesie dicitur ipsa sta
bile Delibor i. ymmolor et paulus erat
ymmolatus deo in morte sua in pro
Delibare ceterum glosa est degustare sed
dicitur ymmolare Resolucionis i. mortis pro
quia corpus ab anima resolvitur Indeliquit i. di
rectum vel in reliquum i. imposterum Athenaeus
in cor Penula i. veste in cor vel
palium ad fimbriis longius erat re
sis consulare quod induebantur consules ingre
dientes curiam . hac dicunt quedam
primi pauli a romanis gessisse et a
paulo consueta ad rei medicinam . et cum
hic appellabat se cive romanum Jeronimus
volumen ebreum i. libro quod paulus inter
quosdam penulam vocat . est agno
teste quod fuit penula vestis Jeronimus sa
quod sic liber intitulatur Trophimus in cor
Mileti in pro Eubolus in cor Comme
fiat pe prima et sic fiat fatio in sibi coniugacionis
videlicet fiat a in prima sonat Nicopoli pe cor

Secunda epistola ad titum

Paulus famulus dei
Cretes more lo
hec Creta te Vaniloqui i.
vana loquentes Criminatores
criminantes i. accusantes vel crimina
imponentes Integritate i. im
maturitate Lavacrum i. per baptismum
Arthemam in pro Philomeni pe cor
Vendices i. manifestans

Epistola ad philemonem

Paulus vinctus ihesu christi Onesimi ne ve
sunt vero Ptolomeus . Otii i. vel . ne i.
non . vel i. sive . et vel quem id
est quod sunt Imputa in cor et
i. puto est secunda coniugacionis Fruar i. consolabor
et delectabor in te et de te Marc
us in domino Epaphras in cor Aristarc
i. auxilio pro mei fuit i. in prima positis
a presro post expressum i. post morte

Sequitur epistola ad Ebreos

Ratificavit i. multiplicat[um]
adeo qualitas condivisse
i. ultimo adeo tempore p
efficiamus i. eternam pu/
niamus effluimus per nam corruptam/
effluimus per eternam generissam/ per
effluimus per penam inflictam magnitudine ...
Pauloriminus duas partes sunt i. in hoc
paulo sicut paulo est ab angelis minuatus
quia mortalibus subjecit ad tempus obnoxium i.
supposuit conclusit i. in nullo loco scripture
adeo loci et vero post perisset respiratio
i. indulget hic post actum ad sit deponit
Ingrauatione i. in punitione facta in
deserto Et ibi non intrabunt Substantie i. s
dei et gratie Infensus i. non offensus et
dicitur non nisi illis qui crediderent et obe
dierunt vel infensus i. valde offensus Spol
liatione i. permissione Sabbatismus
mi i. plenie quietis Conservato et conditis
scripta per edium que regunt deus et in
lege obstinatis Conspicias sunt hic dicit i. hoc
Anticipiti i. duas acies vel duas facies
hunc anceps quia est Compago i. iunc
tura hic compages quia in pro Dis
cretor et non discretorum Imbecilles
nichil debiles Elementa i. principia sic
lite alphabeti opus lacte nam est Ipsi re
genuit ablutus Expertis i. sine parte quia est
Amagis quanto est talis Nichilominus
i. nec minus Rigidem i. et Prolapsi i.
per lapsu a gratia prolabor est Ostentui
i. despectui sive contemptui et derisioni
Germinis i. pignus Tamen si per ubi parte i.
diminis ostentare i. sive ostendere Adepta
est i. inuenit vel consecuta est Con
turbasse i. discordie Anchora quia firma
mamus in periculis Precursor i. prius sunt
adeo loci hic quasi propter conari in fine
Patriarcha vel capitis per tem set non tam
bene Expositor i. permissor Admiscellandum
i. ad intendendum Oratus est in pro i. inet
a sortior iris quae quos Stratus in pro i.
Confirmatio a sthior quod est confirmare et sta
bilire Culpa vacasset i. vacuus fuisset
Decreverat i. veteris ostendit Experimentum i.
tabulam quam erat ita Archam Propalata
i. manifestata Per amplius i. valde

amplius per prius et amplius actus
Coccinea i. rubea per corpus prius
una parte post i. hostia quam prius Posi
sto est i. in priori loco templi Asper
sit corda i. habitus corda aspersa et in
data Ignis emulatio i. infestatio
vel ignis infestus Horrendum i. valde
timendum In parabolam i. in signi
ficationem Fastigium i. summitatem Ele
gantem i. pulcrum Non veritus i.
non timens Desiciat i. deseret Ane
i. autem ludibria i. illusiones
In melotis i. in vestibus de pellibus
tamelorum vel est deum quia sit al
quod est tamus de, vanus pellis mel
lota dicitur et est valde hirsuta hinc
dicitur quia hic meles et hic melota vnde
vel melota et et quod ad quod taxus dicitur
panos appetit et mella assidue ca
ptat et melo dicitur melotes et et hec
melota quasi vestis de pelle sicut de pelle
illius animalis facta a collo pendens
usque ad pedes Capitia usque ad lumbos
qua monachi utuntur Obtenpabus
i. a nobis vel includimus Contubium i.
mundium Thorus in est lectus Abdu
ri i. autem abscidi et separari pro
meretur patre tempore hic ipsanus i. valde pau
nus vero pars Prologus super acta apostolorum
Ante paginam te Dudum i. iam diu
an Editum i. expositum Expedire
i. ordinare Animaduertimus i. cogno
scam quod aut vel aut et adulto
verat Rationem sicut te Valuit i.
magis valuit Prolixius i. longius vel
diffusius Sequuntur acta apostolorum
Primum quidem sermonem
Theophile est non virum
Bi i. an Monita i. spatia
quam actus transeunt a moneo est
Sabbati hunc iter est milliarum
tum Dicebant enim Judei sibi
licere in die sabbati ambulare
Bortus est i. adeptus est Penthe
costes a penta quod est quinque et coste
quod est decem i. quinquaginta quia tot
dies sunt inter pascha et penthe
costem usque die annumerato Rivet

Penthecoste vel hinc stes vel a
et hoc penthecosten indecl. inveni
Spiritus vehementis i. venti fortis. Pro
seliti pe cor i. de gentibus ad ritum
Iudeorum conversi. Dirrupit i. fere vel terra
Bazee i. ad ambulandum et plante
ad stendum hec Bazis zis dicitur quod
est scabellum talo. Exiliens i. exsaliens
hec Extasis sis est qui mentis in pa
vore derivatur sed in spiratione inclinatur
assumitur. Sed hic accipitur pro vehementi admi
ratione. Penitemini hic est depon. De
micepit in cor in prosa i. de cetero. Di
iudicatum i. adiudicatum. Themi Zaphi
ra in cor. Si tamen agrum vendidisti.
Nota quod de veris denotatur venditionem
vel emptionem vel estimationem exigit
genitivum vel ablativum ex natura verbi vendo
emo vel estimo rem illam decem so
lidis vel tantum solidorum. Zelo i. invi
dia et dolore. Ambigebat i. dubita
bant. Dissecabant i. in cordibus suis
cum invidia ira scindebantur. Cesis i.
flagellatis a cedo cis. Litanorem
pe cor. Parmenam in pro. Sub
miserunt i. latenter miserunt. Emula
tes i. invidentes. Aversimt i. vovit. Pro
fessus est i. pollicitus sic promisit.
Humiliemus i. decipiens. Rubi est genus
ligni spinosi cum fructu vel rubula
rubet. Moloch ydolum est. Amom
tenim sidus dei vestri scilicet luciferi. Renphan
quod interpretatur statura. De metasset i. mfa
masset et quod nimbus evacuasset. Dista
i. non vera sed tussa vetus Ioseph egiptum
fundatum cussa. Candace in pro im
uravit in. Candace regina viva
superat istud in Iuvenalis cor
eadem incus. Candace ethiopium
tu dicit quod sic declinatur. Candace ces
in pro sic est indecl. Candace in
prosa accentuatur in fine iuxta doctrinam
de Barbarismo verbo non declinata latine
accentum super comma. Similiter accentum
Et nota quod omnes regine ethiopum di
cebantur Candaces sic imperatores ro
mani Cesares. Illud etiam in regum
pro se invicem rogeba. Eunuchus. Spiraris

i. spirator. Cum subsisit i. ita cum sub
sit. Aliquot in cor vel quidam. Eneam in
pro. Spiritus pe pro depon. est
Dorcas more Lucie. Coriarium quod dicitur
coriis operatur. Parebat i. obediebant
Amentes excessu i. extasis. Lintheis
i. angulis lintheis vel liciis. Lintheum
cum dicit funiculi molles quibus tu
ligantur pueri in cunis. Submitti
i. deponi. Comitati sunt eum i. secuti
fuerunt eum. Necessariis i. familiaribus
Audiunt scitis i. nunc est dicitur. Quod
aut propter se ponitur media est adiunctum pro vel
Comperi in cor i. cognovi a comperio
comparatione inquisitionis. Ierosolimis pe cor
et attende quod in pluri numero Ierosoli
morum in genitivo et Ierosolimis in abl.
et forte in dativo Ierosolima vero lo dicitur
in loco vel lucanum animum totum quaesiti sit
Tradunt genitivo etc. variam sibi et suam
vim latina requirit actum expositionis continua
tionis tamen. Quaternionibus i. quod si
erant quatuor sibi extremis omnibus. Produ
cere i. exponere ad ostendendum. Collac
taneus i. eodem lacte nutritus. Anthiochi
am Pisidie non est genitivae ad dif
ferentiam alterius anthiochie. Indictus in pro
i. imponens. Alias vel et i. alibi adde
lori. Convenit in pro. Zelo i. invidia
et dolore. Ut i. postquam. Persuasis i. per
suggestionem inductis. Pisidia i. regionem
in qua erat anthiochia alia. Subvertit
in cor adversus is quod est destruere
et evertere. Predicarem in cor. Dissentire
i. discordare divisum sentire. Venti
in cor i. plurali. Troadem in cor.
Macedo in cor. Philippis vel ad se
colonia in qua divisi hinc in collecti
habitant. Oratio i. locum aptum locutioni
quia locus orationis vero locum locutionis. Purpura
quod operatur purpuram. Spiritum phitone
i. divinatorem vel incantatorem. Ex
pergefactus i. excitatus ab expergesio sis.
Lictores in pro i. eos qui damnatos in
legem occidebant vel ad mandatum iu
dicis puniebat. Lictor dicitur quia legis rector
Zelantes i. invidentes et dolentes.
Amtelegit i. valde cito per esse vero per gra

Epicurei pe cor. sz posset ꝑduci sic
pitagorei. Seminiuerbius. i. seminator
verbi q̄ ethimologia. Ad ariopagita
vn fuit dyonisius. Superstitiosos. i. sup
flue curiosos. Attrectat. i. contrectat a
mutat̃ in e accito. Scenofactorie
artis q̄ sc̄ fiunt thabnacula siue v
bracla uel funes a scenos q̄d est
umbra uel funis et factio in sce
nofactio et. Scenofactory a v. i. ad sce
nofactore ꝑtinens. Angarias. i. tristiens
Centurio vel ac loca est ꝓpe illa loca
est erat ... Tyranni
forte non dictat ē uel non ꝯpium
Semicintia. i. vestis ex uno latere de
pendentes uel zone siue vestes not
tne uel genus sudarij q° vtunt̃ ebrei
in capite. Exorcistis. i. adiuratoribus
hic et hi exorcista te. Multi pecunitatis
parum. i. assiduo lucrum sc̄ nō sum opa
mala vana nc̄ mercede dig. Redargu
ent sc̄ religio nr̄a de honestabitur
In theatrum in cor. i. in spectaculum vbi
rei puniebant. Sedatus. i. pacificatus
Temere. i. preciose siue stulte. Fore
sis dini vbi cause venti labat̃ vel
theatrales nisi rei puniūt̃. Obnoxius
i. reus et occidi dignus. Derbe
us in pro. Contrhiu due ptes
sunt. Apletum in pro. Tuno minus
due ps. Tuno i. vt. minus i. non
Manet. i. expectant. Subterfugi pe
pro in preterito. Prohibentes. i. se in
terminates. Patera in cor. Explicita
i. expedita. Emulatores. i. mag zc
latores. Impede. i. iniusta. et iugo te
illus. Sicariorum. i. homini. sicas. i.
gladios quos quidā appellat minas
et zm doctrinale di. sicilia ꝑ dux
Municeps. i. munia siue officia
munera capiens. Ciuis ꝯfessus
nō dicit sic. tunc q̄ municipem a
municipio. i. territorio ciuitatis illius
in q̄ natus est. Emulator. i. zelator
Torturi in pro a torqueo. Restituit
i. recognouit. Lorus. i. cathenis siue
tingulis. Condempnatum. i. nō condempnatum
ꝑ sententiam. Discerpetur. i. diuideretur

carperetur et laniaretur. Conuenit
in preterito. i. quietio fieri est. Anan
tipatridem. i. ciuitatem ab anti
pre edificatam. Posito c. i. priua
c. adiun loci. Heremite uel Bero
nice pt acun in fine modo barba
ro. ē nō ... zm quosdam zm
alios est nomen vxoris uel regnatrie
mulieris dilecte. Ambitione. i. cum multo
apparatu siue comitiua. Admisi
sse. i. commisisse. Et ꝑ quia. Eloquor
in cor. Custodijs. i. vinculis. Adru
mitina. i. ad romā nauigante. l.
ad romam ciuitatem. Affricus. Subsu
limus. i. nauigationem huiusmodi
Substulissemus. i. recepissemus uel
receptissemus nauigationem tollentes
Cnidum est insula con asia et
ē omnis terra. Sed grecis hic hi
nidon. Legebamus. i. nauigabamus
ro. Fuit autem vero flores mare
nauta, libros, clericus, cuore quoz
ista legit. Thiphonitus pe cor
a thiphos q̄d est inflatio. q:
fat mare inflare. Scapham. i.
nauiculam. Accingentes nauem. i.
improuisu tempestatis armates
In sirtim. i. in periculum quoddam
ab attractione arene in cumulos
Iactu prouentes q̄ erant in naui
Armamenta. i. vtensilia. Adria re
gio erat ad quam nauigabant
uel non tre aq̄ de mare adria
ticu. Bolidem in cor. i. massa
plumbi ꝑ quā naute exquirunt
maris ꝓfunditatem. zm alios hic
bolides des dis uel forte bolis hic
in. per bolidem plumbi dicitur massa
significari ꝑ quā nauta solet ma
ris explorare ꝓfundum. Subobte
tu. i. sub pretextu siue simulatione
A prora. i. ab anteriori parte na
uis. Excidere pe cor. i. cadere in
mare. Animequiores. i. aequiores ani
et confortati. Sinum. i. portum uel
locum aliquem. Artemone pe ꝑ
i. modico velo. hoc artemonum
mi ꝑ eodem. Bitalassu. i. torsum

duorum marium a bis et thalas/
sum quod est mare, vel de vestigi/
um luto impressum. Apiletene
non mutilene ut voluit quidam
quod est nomen civitatis non insule
Pira i. massa sive congeries
et strue lignorum ad accenden/
dum hec pira a pir quod est
ignis. Exhibuit i. tractavit. Dis/
senteria i. passione intestinorum
a dis quod est divisio et enteria
quod est intestina, hec disenteria
de divisio nominatur intestinorum
scilicet ulceratio intestini quam acce/
dit fluxus. Vexatum i. molesta/
tum. Cui scilicet insule erat insigne
castrum, vel cui navi erat insigne
castorum in cor i. duorum filiorum
Iovis qui fuerunt castor et pollux
et hec est melior lectio. Siracu/
sam pe cor. Colligentes i. cir/
culiquum navigantes. Puteollos
nomen loci vel vigilia scilicet balnea
Capiserum via per pe cor. Capisera
dicuntur funes quibus cornibus antenne
deponuntur sinistra cedunt et dextrorsa
scilicet quibus velificerunt et extendunt ve/
lum. Tribus thabernis locus est sic
dictus i. tribus domibus in litore po/
sitis extra fundamento edificatis.
Custodi(ri)et non est cetere peregrinus. In/
troductu i. in hospitio. Cesarem
appellare i. eius audientiam postu/
lare ex ad et pello as quod non
est in usu et mutat d in p
in composito ut appello quod est ad se
vocare vel altius iudicis audien/
tiam postulare. Interpellare est
interrogare inter alios vocare. Appello
as Compello as are est simul vocare
in causam trahere. Conducto i. ho/
spitio adiectum (?) extra (?) mansionem. Cond/
uctus a vir. Prologus super Canonicas
Iacobus petrus Johannes
Ediderunt i. composuerunt
mysticas i. spirituales sive
interna profunditas. Suc/
cinctas i. breves a sive

ingrediar. Deviat i. certus apparcat
ad lineam i. ad certum. Digeste i. or/
dinate sive explicate a digeror.
Comperimus per pro in presenti et
cor in spiritu i. invenimus et agno/
scimus. Intentionis i. instantie. Im/
pensius sequitur et ad maiorem
instantia. Sequitur Epistola Iacobi.

Iacobus dei et domini nostri Ie/
su Christi. Abiectus i. a bono
separatus. Allectus i. ad ma/
lum attractus ab allicior is
quod est allaqueare in illicitis ponere
in scandalum ducere, ab in et licio
is cui vel lexi et quia tenet lexi
et eum esse electio quod fit vi et
unde allectus a vir i. allaqueatus
seductus sic in licio positus et liga/
tus. Transmutatio in essentia variassi/
tudinis. Obumbratio i. vicissitu/
do obumbrationis sive obstinatus in/
situm in cor i. cordi impressum. Refre/
natus in pro et est freno ab est sign/
ificat. Emanat in pro i. emittit. Zelum
i. fervorem boni. Apilicitat i. Quan/
(Zelum) Zelaris i. invidetis vel minus
ardent appetitus. Insumatis i. ex/
pendatis. Supposuit de se in pro/
scriptis sume amen gho sup hic
locum dic in concupiscentiis vestris
insimatis i. in vestris voluptatibus
expendatis. Vapor aque vel
fluens vel calor agitur super penite/
ntiam. Erugmat i. eruginem de/
vastante metallum devorandum est
Erugio ab re(?) est Erugo ginis
in pro. Epistola prima Petri

Symon petrus. Incolatus i.
peregrinationis. Discolis i. austo/
ra disciplina resilientes.
Amore i. carne livida. Apostolus vbi vero
Livor quid per invidia. Luesciat
i. acquirantur. Emulatores i. ama/
tores. Deglutientes i. destruentes. Ob/
stupescunt ipsi aliis scilicet qui assuti
et iustos scilicet tamen est malis fuerit
Resolite peregrinari astatu fidei in
fervore scilicet per temptationes. Insinuat

i manifestare eam q̃ latent' p̄sitra
dr̄ dissimulare d̄re dicit **Ep̄ia pet'**

Symon petrus te Sortiti
i adepti a sortior q̄d est
acq̄re et diuide Submis
sentes i s̄b deo sentes Si assint
i si in p̄ntia sint et supersint in
nouo bella Presto i in p̄ntia
Cathagite i conantur a Cathago
g̃l in cor in p̄nti est p̄ in p̄terito
Thabiracio i corpor Chingate pe
cor omnis g̃l et inde le Alumps
modi tunq di ischigi silu demo
stratiui Alumsdi diuinitatem nō
delapsa i de orsū uel de sursum
lapsa allata i adducta ab affe
ror Negociabunt' i cū negociando
decipient' Jam olim i ab eterno
prouisū vel iam olim i ab initio
tpris Rudentibus i fumibus petorum
Hec rudens dr̄ funis namque Sed
rudo est azimi Dn̄ rudens i azi
m̄ Dicitur rudentes azimos funes
q̄ rudentes Porte adam corripuit
hinc ubi primus rudio dis ij ym
e q̄ oim aialium clāc et q̄ ad
a ut erudio i Se ruditatem Tho
in thartharum i in infinu Cnepha
dorum i nō nominandorum p̄pt' enor
mes malitie Execrabile pp̄ peruis
uel execrabile v̄t eius ministru In
proriciem i in mortem hec p̄ni
cies i mors Sed primo icis in
cor dr̄ mortifer mortalis Pel
licientes i pollicientes a pellicio
is lexi q̄d est decipe inde pellice
tes i decipientes Inde pellex icis
p̄ unum l dr̄ concubina q̄ frequ'
decipit lecatorem Inde pelicatus tus
tui i concubinatus uel petus eu pe
lice Item a pellicio ꝯ dr̄ pellax
ꝯ dr̄ ꝯ g̃l i fallax et hinc pella
tia e i fraudulens et pellaciter
i fraudulent' uel fallaciter Corre
ptionem i reprehensionem Vesanie i
stulticie Subiugale mutum i azia
iugo asueta uel iugo domita cui
in sede consueuerat Prohibuit lo

cando et a via declinando et pe
dem ad maciam attenendo In
voluntabro pe cor in pro loco lu
tosi in quo inuolunt' porci Nō
lateat vos i vob' sit notum Vol
uet' i in melius mutabunt' Tha
besceret i deficient q̄ ad aliq̄s
q̄litates Traducti i velt ennos
fidei ducti Expedat i cū cedat
ab expedior q̄d ē cū cade **Ep̄ia p̄ie Jois**

ationem vbi te Vosores
i eos q̄ hūt alios odio
et videnti q̄i vode' ... dos
Osor oris a supino vā destrum
odi odisti osum osu Cambes i
intens dissertat i frequenter deserit
et est serare dire sapient' loq'
confinare adissero is rui sertu
ru v in o fit dessertio Complex
in cor et c yb̄o ab ē o s q̄th

P'ma ep̄la Johannis

Quod fuit ab initio filio
li pe cor Affiatio i unise
ratio uel reconsiliatio pro
toto mundi peth Antixpus dr̄ ab
antheri q̄d est ȝ et x̄p̄s cū ȝinq
x̄p̄o Suademus corda nr̄a ut
sup' ad meliora p̄sitiamus vel sua
demus i inclinamus corda nr̄a
ad op̄a dilectionis sine Soluit q̄
deum et hominem esse x̄pm nō cre
dit Unusq̄s i omnis q̄ Nota q̄
dictio geminata ut q̄sq̄s et assumēs
ruq' ut qumquq' hē vim duorum
casuum scꝫ relati et antecedentis et
poi dr̄ in eo casu in quo po' re
latiuus p̄ter explicationem ut videō
quisq̄s ē i omnem q̄ ēt Regno l
regeneratio ē p̄ fide' et caritate
q̄lꝫ ho q̄ renascit' in baptismo

Scda iohannis ep̄la

Senior electe domine vi
dete i considerate et fi
nate qui precedit i qui
se p̄cede' alios in sapia et doct'
na iactant' dr̄ nec aue ei di
xeritis tamq̄ excomunicato vb' os
oraē vale quiuo m̄issa negatur

Dyotrepem pe cor. Redarguat
i redarguit **Tercia epistola iohannis**
Senior Gaio carissimo etc.
Maiorem horum i. hijs
gratissimis, premaciu i.
principatum. Commoveam i. commo
nebo vel patefaciam opera eius.
Garriens i. falsis verbis. Contens
adversum nos i. ad nos confutandos
Ejiciuntur in cor i. liberatos. Et si
unquam de recipit quod scilicet per suo tam
alii sed ultra pro iungit ipso vincit
et hoc attende. Contingit plures
personas seriatim se sequuntur ut
iste vadit de per an stolas.
Sequitur epistola Iude
Udas ut x simus etc. Su-
pertatari i. super fundamento
fide fidei certari usque ad
mortem. Certari pro esse via pro
et infirmitas vel in quibus pare
vos. Commonere i. per monitiones
cantare. Dominium i. habitationem
celestem. Confinitime pro cor quod erat
confines. Exfornicare i. ex nam
fornicare per carnem alteram i. per
sequentes concupiscentias. In carne
alba i. in carne masculorum quod ibi
combitum est indebita. Disputans
i. contendens altercantur et Michael vo-
lebat ex corpore Moysi haberet ut in
ipso populo pro ydolatriam inquinaret.
Norunt pro noverunt. Effusi ad modum
maris inquieti. Spumantes i. toti
effusi sunt ad amorem incredibilis
feri maris i. fervent et inquieti
Vel despumantes i. ad modum maris
inquieti spumantes. Procella tenebra-
rum i. magnitudo penarum inquieta in
sensu et tenebrosa in visu. Murmu-
rulosi i. assueti conqueri. Mirantes
i. mirando honorantes. Segregant in
cor i. a consortio fidelium separant se.
Sequitur prologus super apocalipsi
Ohannes apostolus et evange-
lista etc. Pathmo asie quod inter-
se sive sortitur i. inveni-
ret sive sorte haberet divine
dispositionis. Astruerat i. advoca-
verat. Apocalipsis i. revelatio. Pre-
notato i. intitulato sive appella-
to ipse deus. Pro intuitu i. pro dignitate
et profunditate. Satis est inferior quam
non sufficiat. **Liber apocalipsis**
Pokalipsis est revelatio
ab apo quod est re et ca-
lipsis velamentum. Per-
gamo in cor. Thyate-
rie pe cor. Hic poderis id sacer-
dotalis vestis corpori propria astri-
cta linea a podos quod est
pes quia descendit usque ad pedes.
Auricalco i. metallo quod splendo-
rem auri habet et durinem eris
possidet. Romphea i. spata. Ni-
colaitarum i. hereticorum tenentium sec-
tam cuiusdam heretici dicti Nicolai.
Calculum i. illud lapidem durissimum
rotundum igneum per flamen colo-
rem vel calculus est vel nubes similia
carbo. Calculus est pondus minimum
lapis ensis acutus. De ydolotitis i. ydo-
lo consecratis. Inquinaverunt i. macula-
verunt. Amen i. veritas vel ambu-
lamen i. ve adorem. Item amen i.
fiat. Collirio i. unctione facta
ad tergendas feces oculorum. Cristalla
re i. acta et aliter habe. Sardinis
si est idem quod sardonix est tricolor
niger in ymo candidus in medio
rubeus in summo. Smarag-
dine est a smaragdo gemma viri-
dis vel viridis compara. Tronis est nomen
celestis arcus. Senos a sex dicitur se-
nus a vi. Bilibris in pro est
vas capiens duos sextarios. Cali-
ma per a calcitro. Amen i. vere
fiat. Amicti i. cooperti vel vestiti
ab amictor. Dealbaverunt i. valde
albaverunt. Canticum non habet ori-
ginem. Nam cano habet cantum in
supino et non cantum verum in ultimo
supino cantum addita viris sit canturus
et inde hoc dicitur scilicet caturi et non
cantituri et dicitur a cano quod est can-
tare et divinare non sit ventum

Sed p laudare et mette describe
est actiuum. Scorpii i. scorpionis
aculei i. stimuli quem gerunt ani
lia aculeata sicut est apis. Ite
aculeus est genus tormenti ad mo
dum arcus aucuti. Duo ve maliter
vel vam fit pluraliter. Dena i. dece
Omps mane. Nota dicam int sup
et supra i. ibi Des not annotas sup
sup immediatas. Amaritare ne
vinem deponens et passiuum. Ca
lamus i. canna. Advenit in pro
pardus est bestia velocissima. Pu
sillos i. paruos a pusio quod est
puer vel infans et pusus a quo i.
puus. Pusillus quasi ad alio ut pusi
llaminus v i. pusillum animum habens
vnde pusillanimitas. Caracterem i.
notam l. signum vel de septidem aliquas
forme vel dicitur ymago nominis vnlas
effigies sora salus figura littera fer
rum quo note pecudibus imprimi.
Citaredorum i. qui citarisabant. Me
ro i. vino puro. Merus a vni i. pura
et pelagus a merus quod est diuisio
quasi a sete diuisum. Vnde merax ac
quod est de puro pelagus defecatus et
comparatur. Amo i. detesto in cor. Ffalce
i. instrumentum ad metendum. Aruit i.
maturuit. Messuit i. messem fecit.
Benigni i. fidelem. Comadutauerunt
i. simul maduerunt. Prostitutionibus i.
meretricationibus. Poculum i. vas vi
narium ad bibendum. Serici i. serte quod
serici populi miserunt primum. Vnde sericus
a vni et quasi ad olon quod est totum
ut olonsericus i. totum de serico. Coc
ci i. tincture medium tenentis inter
rubeum et croceum vel dicitur panna
illo colore resparsus vnde frequenter
legitur coccus bis tinctus. Amomum
est quoddam genus seminis et fiunt
effluentia nusticum et crema. Molarem
i. de mola vel ad modum mole ma
gnum. Redarum i. vehiculorum quatuor
rotharum. Mancipiorum i. suorum.
Sustulit i. leuat a tollo. Alla vel
ac alle i. laudate illum i. nomen Ia

i. domini. Iebinus alle i. creatura
lu i. laudet Ia i. dominum. Ambrosius
alle i. lux lu i. vita ia i. intra
augustinus alle i. saluum illum i. me
ia i. domine. Gregorius saluum me fac domine
Begonus alle pater illum filius ia
spiritussanctus. Bzm papiam alla lau
date summe clarificate dominum. Bisso
i. veste de bisso. Bissus uero cum sit
res candida. Execratis i. detestabilibus
ydolatris. Substulit i. sursum tulit
a sub tollo. Zaphira in pro est
lapis. Calcedonius gemma est co
lorem palentis lucerne habens ob
scura est orbibus sculptoribus argu
mentis consistit. Sardonix ichs pe cor
mai quod est duorum nominum gemma
societate vocata. nam ex omnibus
candore et sardii constat. et 2m
hungwiez habet colorem vtriusque
gemme predicte. Sardius est gemma
sanguinei coloris rubee tice habens
speciem. Crisolitus est lapis auro similis
ut patet de. Berillus est lapis viditate
similis smarago. et in sex angu
lares forans polit. Smaragdus est
gemma cui nulla viridior comparatur.
Thopazius vel thopazion indeclinabile
est gemma ex viventi genere dicitur cui
color resplendens dicitur a ton vel to
tos quod est totum et pathos l. pas
sos quod est color. Iacinctus est lapis
ceruleum habens colorem. Ametistus
est lapis inter purpureas gemmas
obtinens principatum. Istorum lapidum
expositionem magis lucidam et
diffusam require exodi xxviii°.
Alpha est prima littera apud grecos
o est vltima. per hoc se insinu
at deus esse principium omnium et finem.
Testificare deponens est secundum hic vo
catie. Caam et cum i. vere vnum
latinum et vnum ebraicum. Gratia domini
nostri ihesu christi cum omnibus nobis

Legenda sancti andree amen

Uiam posuit aduum loci
i. principium. Superstitiosam i.
vana et superfluam. Ciuitat i. habi

indignus faciem abscondat Ca
din in cor Triuidaret i affli
get ul occideret ffragmentu i frus
tum et buccellam Detexam i
i pandam siue reseram Audie
ris p audieris Obtemperat
i obediens Vobis in cor ffu
stigatu i fustibus verberatu Af
figi in p affigo et affigor In
dagines i consideratioes ul ma
sitioes Atlletas in pro i pugi
les Intrpide pe cor i impauide
Angitus i ploratus qui declinat
pro tribunali i in tribunali Ce
nsura i iudiciu sine mensura
vl vigor seueritas sententia
vindicta ptas sna decr Mitia
i masuetas Triuiones i q tres
sb se hnt ul collectio tum in
vm Reueca in pro i cte Trophe
um in pro i pcomiu victoriale
Questionariis i ministris q sumat
iudicias excecut Dedicata i conse
crata Suspendez in cor in pnti
ut h Stratorheis pe cor Spudi
cu i castum et mdu Stupebat
i fiebant stupida et rigida Con
dicto in pro i cnctu die ydie i
precedenti Dingue hic po q prat
ul pora noia i die pressimo kl
decembris **Omelia eiusdem**

c eicem i in pauore indu
tum a de trreor ers strat
i debellauit Crebrescenti
bus i spissis a crebresco cis spensa
re i ponderare et cogitare Cen
sum i pensioez Impendit i attedit
Suppetit in cor i adest ul euenit
Arsi i q Locuples i copiosius
assequit i acquirit Conthagiis i vitio
sis tactibus Anhelat in pro i auxie
appetit ambition i desiderio ha
bendi Vegetata i viuificata ul su
stentata R ag vi vl valitudine
confortata **D tantu eiusdem**

e xpassis manibus deuet scribi
et pferri no expasit et expando
in supino fac expassu sz vsubet

scriptoru vitiu pualuit **Legeda**
p Rosapia i stirpe **S. Nicolai**
pathere in pro in vrbi pa
the Nicolau dico pathere
Strenuitate i nobilitate Referta i re
pleta Catheruas i societates Insiga
i pclaritates insig g ne gntis Cin
ne ut cor maccaru ul subligoru
Moderamina i qntitates Vincientes
i ligantes a vincio Celibem i ca
stum siue celestem Actitare i age
ul duce et e frem ab ago gis
Bathagebant i conabant Bathago
thegi in cor in pnti oz pducta in
pterito Abdicauit i separauerit abdi
co as in cor Superstitem i sup vme
tem Hant i vro Emuero pe pro
p q ve Indolis i iuuentus bonaz
spem ptendens Indoles ff gf illa
siuiaz i voluptatem Lumina i hostio
rum ptes infimas Patulo i ma
festo Adultebat i intelligebat Vt i
pq q orbata i puata Anchanet i
ad desiderio et cre mouere Titil
lare i tange ul moue Percelleret
i pcutet pcello is Quatenus i
vt Ne fauorabilis aura i venta
vane laudis Contaneos i vicinos
et d eodem vico Inedia i in penuria
vrgente i cogente Infami i male
fame Conticio i lucro ul mercede
Propudor due ptes sunt et duo
accentus pro intiectio exclamatis
q o pudor Re tulit in cor i rumoe
pcussit ul rpleuit a pcello Comperit
i cognouit a comperio Execrans i
detestans Stuprum i violatioez lupa
nari i meretricari a lupa meretrix
Explorare i inqre Clam i oculte
Diriguit i obstupuit siue rigida facta
est ad erectiom pilorum Gestiuit
i gauisus est et gestibus hoc ondit
corporis Gestio tiis qrte coniugatios
pe ortus i natus ab orior oriris
Moliret i facere conare a molior
qrte coniugatios Prosiluit i ext
ul pcl saliuit prosilio Fului i
splendidi Fatuida i desecta et copios

Sagaci i. tanto et prudenti In-
dagare i. inquirere vel investigare
Temerario i. presumptuoso ausu i.
audatia Degens i. misere vivens
Excubabo i. custodiam faciam vel
in custodia vigilabo Admodum i.
valde Siste gradum i. firma gradum
siste i. fige terre vel vide Ocior
i. velocior ab ocis quod est velox Cor-
repto i. apprehenso vel detento Exegit
in pro i. petiit rogando ne vita-
les in pro adictum abs vita i. ne
tamquam vivens mundum sentiret lau-
des vanas Sereret i. seminando
vulgarent Rumusculo i. parvo ru-
more Captare i. attrahere Contubernio
i. societate Ajurea in pro Antistite
i. episcopo Secundum sita canonum i. secundum
statuta prima Canon est i. regula
Interat pe cor Indidit in cor i. per
sortes indicatur Indo dis ffungi i.
uti Oraclo i. eloquio fflagittabat
i. postulabant Calliditate i. sagacitate
Agebat i. gerebat et tractabat Iniecta
i. proiecta in eum Brisitatum est i. inque-
situit Indoli in cor i. bone inventuti
inquam i. etate vel dixi Tulerit in pro i. le-
vaverit pro collega i. per sacio Allu-
debant i. mixtim ludebat sive gaudebat
Mores i. dimicans Remotes i. recusans
in pro Intronisatum i. in kathedratum
Creber a um i. assiduus Heroes
in pro i. magni barones heros omnis
mai est Adeo in in i. in tantum Inte-
taret i. inducerit vel qui morte para-
rent Dementibus i. qui furentibus et
beatis In rudentibus i. in funibus
navium Antheniis i. illis instrumentis
navis fragor i. confractio fluctuum
fragor oris in pro Pacata i. paci-
ficata vel sedata et tranquillata Sul-
cantes i. navigantes Territoriam i.
valde cito E vestigio i. de propinquo
et est ypo Indice i. indicante Iudex
vel est hec Suffragante i. auxiliante
a suffragor aris Non pigeat i. non
sit pigrum Sequitur legen-
da sancti ambrosii

r Favorum i. pallatum Examen
in pro i. collectio apium Ora-
i. burre Abigerent i. expellerent
abigo gis Sporavit i. tetat ex spe-
cimen est Sperore ac in pro ligu-
ria Emiliamque due partes lombar-
die sic olim dicebatur Emilia de
placentia usque ravenna Liguria
autem erat mediolanum cum adiacen-
tibus civitatibus hic et hec ligurus et
vel ligur uris in cor dicitur qui est de ligu-
ria Incumbebat i. instabat et preside-
bat Sedandum i. pacificandum a sedo
as Seditiones i. discordie Dissidebant
i. discordabant Alterutrum i. alterum
de duobus Convenit in pro i. convocat
et dixit Maturum i. antea Liviam i. se
vel etiam Obstupuit i. suspexit Sceleri est
in cor i. timuit Antelucana i. an-
te matutinas vel aurore horarum Lucanus
a um Vacuum i. laudibus divinis
intendimus vel instituimus Emulatio i.
clamor que dicitur De annunciacione beate virginis

F Agantea pi pro cum vel Con-
iugi in cor Paranimphus i. nup-
tiarum procurator sive custos sponse
Rutilans i. radians Immunis i. li-
bera a crimali vel carnali opere
Exopto i. cum desiderio offero vel valde
opto Obumbrabit i. refrigerium faciet
contra estum concupiscencie Sermo beati ambrosii
p Depressionis i. extensionis et effu-
sionis Temerate i. corrupte
Adureret i. combureret vel confunderet
adustior est adurere flamma ruboris
Insigne i. signum evidens Prodere i. prede-
re vel de mostrare Lubricum i. labilem et
per plus divulgabilem Pudoris i. casti-
tatis vel infamate Assuescenda i.
confirmanda Assciti i. imputare Locu-
pletior i. copiosior Adhibetur i. ad-
iungitur Dole i. dolendo plangere
Assiste i. advocatur sive adiungitur est
inchoativum hinc quod est asio es
Johannis Baptiste
n atalis i. natiuitatis hec natali-
tis et hic natalis lis in cor
festo de obitu sanctorum quo nascuntur

in celo. Natiuitas deo ortus quo
homo nascitur unde Nathan i. nati
uitatis. destinat i. misit. Densissimas
i. valde spissas. Squalentes i. asperi
et squalidi l' mentis. obsitus i. repletus
et circumplexus. ab obsecror eris tum
sum. Munera i. dona et honorat
Assere i. esse in tot vehiculum i. instru
mentum ad vehendum. Cruciat i. cruciatus
Consiciat i. maceret. Censura i.
iudiciali punitione de corpore i. de aliquo
loco corporis. Resolutus i. quieti et pro
ne dedit. Decadunt in tot i. cadunt
Ceduo i. partus sue ortus Insigne genus
i. claritas. Situs i. positus. Pusillanem
i. pennam ut thabulam. Degener qui l'
qui degitat a maioribus scilicet ignobilis
Affatum i. loquelam. Astem i. assent sue
affinia. Vinxerat i. ligauerat a vi
tio ius. Nutantis i. dubitantes. Nuto
as are est dubitare. Oberis i. abun
dantis **Legenda Johannis et Pauli**
r Primicerius dei qui primus cera
portat ante regem uel ecclesiam
hic primiceria dei dignitas illa pre
sacrilega i. prisa qui sacras res sed
libus aufert. Conueniret i. citaret sue
appellaret. Destitutus i. cessamine. Capi
ductor i. ductor et capitaneus. Aedicu
lam i. paruam statuam. Maius idoli
Rupes due Petri. Cede i. oc
cisione. Cedes dis proclinata
i. inclinata et reflexam sue prona
per nos i. per quos erat via. Termina
l. inferiorem. Inbuendum i. replendum ad
arcem i. ad vitham et fecit. Stro
futandos i. confundendos et destruendos
actibus i. totis. Pondus i. flagelli et
caduce. Emula i. imitatrix de ante
In apice i. in sublimitate honoris
rum pe pro per venerunt. Oratorius
in pre plebiade pe ar. Portenta
i. monstra et ydola aliud porte
dus i. monstrat quod sunt. Baruo
na etc. Iapsus i. figuratio et
sonus. Iaerthasiam i. similiter tuus
suplosionis. Beer i. existimo. Cloruis
tesse i. resplendisse. De subtilino i. de
suptilia. In sontibus i. innocentibus. Insontibus
bus est. **Legenda de sancta Magdalena**
Magdalena attulit alabastrum
sue vngentum alabastrum est
genus marmoris in quo bene ser
uantur vnguenta quandoque potest pro ipso
vngento. Detergo gis i. fricare mun
dare rigare potest et per lauare **de sancta c**
Iunmiu i. cte. Contentos i. latis
Affligens valitudinis i. huius
infirmitates exaggerabat i. granabat
Calabus i. pedibus. Censura i. ri
gor iustitie. Totus mala paradigma
est enarratio exempli hortantis **de eadem**
Flamata i. dilacerata. Onusta
i. onerata. Concreta i. puer
ta a concreo cris. Torret i. crema
tur sue incendetur. Erumpens i. cor
gens et se dispargens. Presidio
i. adiutorio. In familias i. in temissas
pulueres uel cineres ardet. Scintilla
vel est extincta fauilla. Candentem
i. ardentem sue incensa. Conue
stro i. meditatione. Confugi i. fugari
a confugio. **De de sancto Jacobo**
Tritus i. tritus et flagellatus ac
molestatus ab attero eris. Estu
atus i. adustus et inflatus ab estuor
aris. Confessus i. confodatus a confodior
eris **De sancta assumptione beate marie**
Exsuperimos angelorum. Supergo
in tot i. supero extollo. Desuper
de sancto per dies verum a vere de longe
a hec uel vero prout uel clarus uel
splendidus uel delectabilis. Audiofas
a redolens. Pignoribus i. omnis pectoris
ne quod super sidera vo dicas desi
et sub eo rer nos amotas sup et
inmediatus. Item sup et de ambo
sup aduerbia loci et dicitur sup de
quod in inner sup ad ad quod ipse
locum statum vero quidam. Vel tangit
rem sed sup distat ab ea. Item
de ad solo actum sup vo dicit
actus et cum abo. Zarma leti
i. mortis. hoc letum ti de morte et
Quid quod tollit liciaam. Bellato silio i.
stellis acto sensum l' cui vite quoniam
De sermone in natiuitate beate virginis

de b pet' et pau

michael cusi

Protoplastorum i primo
plasmatorum. Elogium i p
dictio sive divinatio malorum
intersticia parietes. Item quibus
de prebuit divinum eloquium
vacuum. Ignominia ordo vel textus car
minum et prescriptio malorum eminum sive
malorum gestorum vel decorum insti
tuum vel tenor elogia i scedula et in
scriptio. Edidit i peperit puerpera i pue
rum pariens. Obstitit i nocuit. Effor
tuitu i casu. Pulsatoria pe cor. Tu
panista de qui pulsat timpanum
invalescant i prosperant. Evicit i
superavit. Prosagium i prodiciones vel
proditiones. Confliget i compugnet
vel compugnet. Exequitur i procedit
instando. Obumbrabit i umbram
faciet cum estum concupiscentie. Obses
fidem i mediatem vel qui obstagia
regna in cor i insula. Architector
i fabricator mundi. Precipiet i auferet
peculium i patrimonium. Recole i
recordare. Commertio i societate vel con
sortio. Aditum i introitum. Impa
res i inequales in cor. Antidotum
i medicinam morbo quam pe cor
Refove i nutri et consolare. Dominica ii quadragesime
Fatum i simon. Exoccecatur i ex
amaretur. In genealogia i in
descriptione generationis. Aspabilis pe pro
Tessere decadibus i quater dene et tesse
ron quod est quatuor et decas decem. Dya
phonias i dissonantias. Censentur
i ad censum dandum veniuntur. Insignis
simi i preclarissimi. Exceptoribus i qui
dampnandos concipiebant. Atletis i pu
gilibus. Ambitio i pomposa vita se
norum. Caterva i sagena. Comi
tibus i comites dicit sive socialis. Affi
nes i proximi per matrimonium accessi
Excessio i detestio sive exprobratio
adversariam i verbo. Applicas i inclu
nas sive affirmans. Nisibus i co
natibus a nitor quod est cum labore
grandi conari et parere. Nam in
partu maximus labor est et conatus.
Obsupescerant i consupescerant. Sistitur

i presentatur. Porticus i parti
ca. De
appellationibus i de iniustis ad iudicandum
dum institutis. Bisantium dice
bant constantinopolim quondam. Effulsit
umbris i surgit tonitruum. Antica
i in ieiunio mecum. Mesolamis i ad mes
tiam educamus. Prestare i illumina
re. Vita inclita i gloriosa et preclara
precelsa a viri i per alios alta et
gloriosa. Dominica de sancta cruce
Elena in cor. Thecas i vo
tivis quibusdam lamnis the
ca et a tego. Perse hyni et
hec perse arum. Cachinando i ca
chinando et inhoneste ridendo. Ab
ducunt i asportant. Fistulas i
aqueductus. Specu i fossa. Colle
gam i sociam in pro. Desidebit
i morabatur. Creatur i eligitur sive
instituitur. Anded ditionem i in voluntaria
et conditionem. Deditio ei que vo
luntaria submissio a dedo dis dedi
ditum. Deditio a vire. Offerentibus i co
firmatibus vel consentientibus. Relatoris
i reportatoris. Referentibus i pro la
bentibus. Sacrario i in loco sacro.
Infracte i prerite. Flocellum i pannum
locum. Chrysoscurco vel crosscurco
i totum serico. Stauracium est genus
pallii depicti. Petalis i lamnis
hec petala li. Dominica omelia quadragesime
Agnoni i monendo inferunt
cogitantur i in vitate constituitur.
Nam i an prosequitur i ad pugna
cum excitat sive instigat. Dominica xxiiii
Republicanis i qui illi qui con
ducebant publica. Vectigalia
imperatorum a publico que hic instituit
Iniciatis i inchoantes. Proficiscebatur
i ibat sive recedebat. Consistorium i
consessum pastorum in sede. Dominica quadragesima
Ipsum i figuratam. Emolumenta
i lucra. Destitues i delinquentes
Emulos i sectatores. Adveniunt i appor
tat. Assessura i advocatura. Assessor ei
fastidit i tedivit sive sprevit. Abdi
cat i a se excludit et separat. Co
missuram i iuncturam. Relegatur i ex

excluditur Versicolorem i. mu/
tati coloris Decoloratus/ de
coloro as fit colorem aufer Vo
nexus i. obligatus sive subiectus
Delera i. plagas ulcus Perduit
i. cognouit sive decreuit Thala
mos i. cameras Expectato i. viso
l. considerato Nequam i. ne alium

d'omnibus E

v anthicon nec est et indecli
nabile vel ac de templum
dei vel templum omnibus con
secratum Eliminata i. expulsa ab
elimino as quod est de limine mittere
foras pro presule i. a papa qui
presidet Sanus Rite i. recte Remea
ret i. rediret patrociniis i. auxiliis
sive defensionibus Eluxus i. luxu
rias Contagionem i. contactu ma
liae pertinet Preminet in cor i. pre
sident Decernat i. iudicet Deco
ris i. plorare Primam i. sanctam
Digressi sunt i. a proposito divertimus
predita in cor i. dota Evocat
usque i. docet Germine i. genere l.
generatione Monarchiam pro pro i.
unam et valem l. universalem
preparatio a monos quod est unum
et archos princeps Solertes i.
sapientes et cauti Industria cura
l. studio Equalitate in pro i. sor
dida et maculata conversatione Editus
in cor i. natus l. generatus Submo
dio i. sub io vase Patinis i. de
fensoribus Lassascentibus i. fati
gatis lassascens a lassesco eris quod
est fatigari Iemti i. occisi a
permovere aris Flagris i. flagellis
Vectibus i. fustibus Obruti lapidati
et cooperti Ludibria i. vituperia
sive irrisiones Cilicii i. in pellibus
caprorum l. in vestibus asperis Irrigat
i. humore fecundat Didicit perdidit
vitam Anachoretarum i. heremitarum
Omni i. solus Effluxe p effluxe
vitam Anachorita de ana quod
est sursum et chorus quasi chorum ex

Sequitur legende inhitans
genda de sancto martino

3 Albarie pe cor Tiburini in
pro fluminis est quod defluit iuxta
Papiam Inspirantes Alas i.
societates militares Ala est de so
cietas et ala est lingua romana
lunt de acies militum Insitalus
et ec de ad salare contines Ope
rabat i. operabat l. pendebat
Consecrasset votis satis i. desideriis
suis bonis Edictum i. imperatum
Frugalitatem i. parsimoniam quod est de
continentia modestia et temperantia De
vinxerat i. valde alligaverat Ornat
as l. per Candidatum i. de albatum
ac sit baptizatus albam vestem indui
sset Stipendiis i. solidis Induer
uerat i. asperior advenerat Desere
i. reselluit Texerat i. operuerat
Contubernium i. societatem comane di
ad usum sic in castris solis fit Lo
cato i. collocato Donativum i. disper
sapendum Infremuit i. murmurat
l. fimorem ubi ondit Detestare
i. causare Ignauie de ab Ignauus a
b quod est piger tardus insipiens
stultus Cuneos i. societas sive acies
Obserare i. includere condure l. cir
cumdare Dedentes i. dantes a
dedo dis Obtutus i. aspiciens
Exemit i. exclusit Subactis i. sb
iugatis a subigor Pictavis in
pro l. medius urbs dicta quod est ange
pictavis libera sero capit Urbs cor
dus pictavis in primis subiit
sua ira et est decendeceavus Spec
tata i. visa Expetiit i. petiit
Amplificare i. valde plicare Dilata
a defero de Fatiscente i. deficiente
presenectute Lassabor i. corgrendo
eundem Ieiunia i. officia Evocat
i. quoniam l. condiu Per noxo i. pro
vigilans Cerauita i. altitudo l.
aliquid sive quod pro lecto sternitur Fla
gitatum i. postulatum Renitebat i. offe
debat Resistebat i. dempsieret Immutua
i. valde mutate Coctis i. cratis
Cogebat i. ducebat Pallidas i. pdo
lore coloratas Emeritorum i. illorum

quod cum esset precendum a labo-
re. Emerita a vm pe cor
i. eo statu merendi sive stipendii
vel militandi. Pompedon tirones
i. fortes milites. Amatos i. qui
amaverunt. Consonet i. imitet
vel consonet. Canora i. cantibus
sonora. Plausibus i. manus gau-
dii. Plaudere i. leta agitur. Ibidem
i. de eo loco. Summis articulis i.
extremitatibus digitorum sive pedum.
Amoris in cor indele. Lassa
i. tedio affecta. Capitellum i. breve
orum et destinatum in officio mor-
tuorum. Excedens i. transiens. Ve-
dicare i. asserere sive usurpare. Urge-
te i. ad occasum cedente. Colibam
i. massam vel bullitione tue. Alveum
i. fluminis lectum sive perennem. Iu-
dicima pe p a audcimi. De sancta Katherina.
Etalia i. tandalia a fero
a verbo. Indita in cor
i. innata ab indo dis di-
di quod est intus dare. Sagacita-
te i. prudentia. Pollebat i. splen-
debat. Sophistica i. disputato-
ria. Fugare sophisticam i. sapientem.
Cursitolans i. tollentes compescens. Obstu-
puit i. stuporem mentis incurrit. In-
sensus in cor i. componens vel ad-
mittens. Allegorice dicitur quando per
unum aliud datur intelligi. Catheghono-
mice quando per continens per contento
ut Bononia ponitur i. gens de Bo-
nonia. Diserte i. sapienter et di-
screte. Presedisses i. pro tempore sedis-
ses. Optimos i. affirmates. Expe-
riri i. expectare vel postulari. Do-
nandos i. remunerandos. Te-
merariam i. presumptuosam. Con-
tionatricem i. aggravatricem. Asser-
tionibus i. affirmationibus. Pre-
perans i. festinans. Excelle i. tran-
scende vel precede. De conflictu i. de
pugna. Imperita i. imparata vel
secura. Inisti i. inchoasti. Con-
fluentie i. abundantie. Impetu
i. impetuoso fluxu. Pomposo i.
pleno pompa vel iactantia.
Fastu i. superbia. Arte declinatois.
Imbuta i. repleta. Dissertioribus
i. subtilibus locutionibus. Abrogans
in cor i. expellans. Exclusum
i. emissum. Disseret i. sapiet.
Obticuerunt i. tacuerunt. Natu i.
nativitate. Expectabunt i. prestolabunt
vel respicient. Sceptrifere i. sce-
ptrum ferentis. Coaptam i. co-
niunctam et compositam. Exquisita i.
excogitata. Adiret i. ad ea iret.
Pernotuerat i. valde clare notuerat.
Pernoto i. valde noto. Optiva
i. desiderio plena. Placatis i. paci-
ficatis et mitigatis. Evocans in
cor i. de ante vocis. Emollit
i. inclinat vel valde mollivit.
Odorico i. odorifero. Consorientes
i. pungentes et cruciantes. Mome-
tanea i. in momento transeuntia.
Emeruit i. acquirit. Aspernari i.
contempnere. Caduci i. transito-
rii. Obsequentes i. obedientes.
Visceribus i. duodenis. Alimento
i. nutrimento. Machinamenta i.
ingeniosas et excogitatas afflic-
tiones sive tormenta. Orbes i. ro-
tunditates. Intrinseca i. intrinseca.
Prefigantur i. configantur. Clavis
prominentibus i. clavis sursum emi-
nentibus sive preter. Radii per rotas
ille subtiles qui de mediolis ad
cantum procedunt et in circuitum in-
figuntur. Serris i. dentalis ferreis.
Preacutis i. valde acutis. Imbuantur
i. impleantur. Impacta i. impulsa
ab impingor. Acuto sive hastilibus
i. hastis sive stipitibus. Carnales
i. instrumenta ad dividendum carnes.
Evellunt i. decerpunt. Debriati
i. valde inebriati. Plectentis i. pun-
iens in pro. Clatencha i. lacte
spem. Invocat i. voce invigat. Sub-
vehentes i. sursum portantes. Ca-
tervatim i. per catervas. Porta
i. ornata. Duo de viginti i. decem
et octo quia duobus demptis de viginti

Quod plus est i. quod maioris
Sermones plurimorum et pro de apostolis
a Agristus i. ingratus Reses
i. obcecatus alliciens i. volun/
taria Attollere i. levare
Sparsim i. per desparsiones scriptu/
rarum Armitarius i. ille qui custodit
armita ministerium Delicatorem i. car/
pentem In spera i. in rota ro/
tundam Tensi i. extensi sive
ducti Profodit i. illustrat sive reflect
protendit i. perficiendo tendit Ruch/
nam i. an per va pre Immulta
i. valde multa vel quid plane
i. etc. De omelia
i Asimmat i. apperit vel manife/
stat Magalia i. tonia Intuenme/
te i. intredente Afferunt grate
congratulacionis i. premium Demulcet
i. delectat Per aspiraciones i. per inspi/
raciones Insinuari i. declarari Cul/
men i. altitudo Pruet in presenti Sup/
pat i. devernat Interminat i. destat
vel occidat
s Effirmiunt i. apte declarant Pro/
secutus i. ad aliud sequens In/
anit i. multe Palmitibus i. vale/
vitus Alternus et alternus presentat meam
pro si per due prebes Vt com i. ms
quod vero vel intencionem Si aut qualis
sit ma per tert in Audiex i. ma/
gis amicus amator scilicet laudis Ad
p redices in pro scilicet quod Sermo eiusdem
inpfetum est In enigmate
i. obscura cogitacionis Coaplis i. cum
alio aplis Pagend i. complendum
Hor intest i. hic inderit esse Vel
lis deus est Pignore i. nato Pre/
uet in preterito vel in presenti per lis
pom Vacat i. cessat Contendimus
i. disputando defendimus Innuet de presenti
d Disseruisse i. complicasse De omelia
tuisse et docuisse Deffiniunt
i. declarant Exorta i. exteta et
religata et connexa Contexuit
i. ordinat Moderatur i. modum tenuat
honesta i. honestis moribus ornat Do/
ctorem i. caput Appriciator i. miserator
Aperimus i. sepe Annuerit de preterito
r revideant Nimirum De eodem
i. certe Incircumscriptum i. immensum
Reflectitur i. inclinatur Volutabro
per cor i. in volutabro Stabulis i. stan/
des Triturari i. blada in area
terenti Candescit i. malescentes
et inflamant Tenuit i. modi/
ce Ingnescat i. calescat De omelia
a Dimovet in cor Pruet in cor
Binos i. duos sibi invitos
super occasum i. post mortem Occubuit
i. morti succubuit Torpeat i. pi/
grescat Addicat in per i. indicatos
constituat Obiurgans i. Pargu/
ens Exasperans i. pruciens In/
ardescant i. inflamentur Vehi/
cerus i. auxilii agentur Zelus i.
amor Per allegoriam i. per tras/
sumpciones Muniri i. roborari Dominica inmanente
i Nominibus scripturis et missa
Basmata i. scisse vel divisiones
Deglutita i. renovata et consumpta
Satellites i. ministri crudelium Ti/
muet i. instat Cedant i. pati/
ciat Callida i. ingeniosa Lleno/
cinia i. lascivia vel suavitate delectacionis
Subrepentibus i. occulte seminantibus
plaudentes i. levam facientes Ex/
amine i. examinacionis et discussionis
Improbat i. dubitat Adiutat i. attendat
s Considerans sibi De omelia
Deviat i. pandos fugat Pex/
tutam i. incurre Diverberat i. divi/
sibe verberat Acumen i. acumen visus
Retendum i. declinamus Effete i. fetu
virtute Berchsanis vel ac Exorbitet
i. declinet sive crret Offanetat i. con/
sentiant Aliud sermo de martiris
a Sufferebens vere amici sermoni
et missa ad imple possimus
i. petimus et rogamus Assolet in cor
i. assuete sive Subeundam i. sustine/
dam Maceratur i. cruciatur omelia gregorii
l Vberes i. luxuriosis Ad votum
i. ad placitum Ambit i. appetit
et desiderat Obsideat i. inpugnat sedeat
oppugnando Enimo i. de intimo Obsidet

i. cor vel cui sidet. Angaria i. ui
mora coactionis. De omelia Remigii
l Latebras i. latibula et obscurita
tes sive absconsiones. Secreto
ti pro In misterio i. in secreto
Crassiorem i. magis corpulentam
spissam. Siloa in cor fons est ad radi
cem montis syon. q. non iugibus aquis
sed incertis horis et diebus scaturiat
et per antra durissimi saxi cum mag
no sonitu. Uviga i. madida. Rigo
rem i. asperitatem. Amaricaret i. ace
taret. Venerunt i. venditur. Alterceret
i. coniuncta est. Addentes i. ad aptes
sive applicantes cum sensu proprio. Sup
stitiosam i. falsam et erroneam. Passe
i. obliquo. Pendent in cor i. cadere. Co
acti i. conuicti. Coapte i. congrue ad
apte. Deasi i. amputati sive ra
si. De omelia eiusdem
) Infert i. infringit. Extruere
i. construere. Penetraret i. pe
netraret sive pertransiret. Boanu i. ma
trem veri. Conteriret i. poneret. Be
gnam i. nobilem. Tulerat i. abstulerat
Excausserat i. excusserat. Bizania
i. solum herbam nocivam. Pseudo grece
latine deceptiens vel falsus vnde pseu
do propheta. Alimonia i. escam
parabilis i. aut cibaria. Pretendat i.
ostendat. Uenditor i. institor. Redemp
toris emens. Contuere i. conspiciat
Meditatum est i. curatum est. Scan
dalo i. ruine. Causam i. tedium. Ca
thesisat i. instruit. Ablendo i. con
ponere. Causans i. conquerendo
allegans. Temeritas i. vera penu
ria. Deluit i. destruit. Simo Ianuarii
l Peccamus i. offendimus. Non
pigeat i. non sit pigrum
Uel i. saltem. Cautos i. bene curatos
ne racios. Cautio i. cautela. Fig
rato obsignato et scripto quod nobis
cauemus sic lucas aut sedecim. Co
nvenire i. ad eum venire vel vocare
Compensationem i. comparationem vel ad
equationem. Opprimente i. miserante. Ingerunt i. mittunt. De die
ca Primum i. arctam vel propria
m. Perstringimus i. breui
terminos. Afferimus i. preterimus
in pro Inflectimus i. inclinamus
Redigimus i. reducimus. Ubertas
i. fertilitas. Intorsimus i. in ma
lum convertimus. Blandimenta i. delec
tamenta. Restat i. superest. Innuere i.
in vos iacient. Innotescat i. declaret
Inferunt i. infligunt. Supplantationes
i. deceptiones. Editus i. manifestatus
Equiuntur i. equo animo. Irrogat i. infert
vel infligit. Mordere i. edari vel
torqueri. Anni et plurimorum martirum
t Trepidauerit i. dubitauerit. In
extasi i. in eleuatione mentis sive
in raptu vel pauore sive excessu mentis
Perierunt pinerunt. Euertitur i. deuruptum
vel deruuntur. Arreptitii i. demoniaci
Infaustis latent latrones. Fauces grece
Eternum i. studio labrum
7 Virgina i. virum preclara. Ar
ferox i. magis. Arduus i. altus
Palma i. victoriam. Triumphus
i. victorias. Expetitionem i. inquisitionem
Oracula i. responsa vel eloquia. Profluus
i. larga et effusa. Subscripserunt i.
in confirmationem sanguine fuderunt. Co
gratulentur i. congaudeamus. Expederet
i. morti exponeret. Diffinitionem i. de
liberationem. Exitus i. suscitus. Imminente
i. instante. Contulerit donauit. Matu
rem i. maturam et splendorem. Rela
psi i. iterum lapsi. Ceno i. luto. In
volutabro i. in volutationem. Contagiis
i. contactibus. Mlasericia i. totum de
seruo. Infirmamus i. maculamus. Fedamus
i. deturpamus. Restauramus i. separamus
Expiata i. purgata. Creditorem i. cui
debetur debitum. Profluus i. humida et
diffusa. Derogauerit i. detrimentum fecerit
Efficaces i. effectum prestantes. Fumus
i. fumo erroris ebrium. Illecebras i.
malas delectationes. Simultate i. odio
latente. Simultas est i. discordia contu
maciam dolo latens odium. Precones
i. nuntios. Cicatrices i. signa pla
garum. Simo Augustini

Doneos nisi ydea i convenientes
sive congruos Dpad mora i per
ipsam moram Non vacat i non sibi va-
cat Impetitatibus i maliciis In-
concussi i immutabiles Rependit
i retribuit Reluctantibus i repugnan-
tibus Paratissimo i multum tranquillo
Labefaciens i maculas Machinis
i maliciosis insidiis Compellas
i sic vocas vel in causam trahas Per-
versitatibus i iniquitatibus Protinus et in-
pertinens Modis i vinculis Incubit
i insistit Annexa i coniuncta sive
colligata Implicaverint i impedi-
verint Exordiens i incipiens Introst
ordinis i dicitur est in ordine Co-
gnovit i convenit Lucre i abstinere Ob-
tempat i obediat Invalidioribus
i infirmioribus Facultates i possibili-
tates Commoda i profectus Carisma-
tica i stendentes virtutes caritatis
esse Levius nec sit i a deo sit
Impetere i invadere vel offendere Adi-
tus i aditu Iactat i dicitur
Iacto et Iactor ars secunda huius verbi
Iacio est sed post huius in mane efficie
Plerumque i sepe Dementitate i stul-
ticia Inconcussa i inmobilis Sermo Sabbato

Excerpsisse i ab aliquo carpere
et dicitur Eisdem i ere
Emanavit i effluxit Blandimentis
i levis et suavibus eloquiis Preditus
in corde i ditatus Levitas i mansue-
tudinis Potissime i potissime
Potest i nobile reddat Vendicare
i appare vel usurpare Compensate
i computate Volutabris i involuchris
Pirata in pro i latro marinus
Abducat i a vita pristina in morte
eternam adducat Lapsus est i la-
bendo descendit Innutus i visus
Anthora i massam ferri vigili
Vigil lis i vigilans et assiduus
Labes bis i sindiaca Contagionis
i contactu mole i ponde Cabentus
in corde i ruinas passus Intimac
i cominatio vel damnum inmissio
Erumpit i procedit Sens i clausulis
Obstruxit i clausit Barbaris i
peregrinis sive Ignocis sic sunt Deo
nos Fremitu i clamore Decessitas
i amputatas Aviditate i desiderio
Extolamus i componamus et ornemus
Carus pressos i valde preciosos Pig-
nus i confectiones Pulsitude i inde
In sinus i in loco quoque peculiares
i proprios et speciales Omelia Gregorii

talenta i pannos divisam
qualiter distinctus Torpentem
i pigrescentem Prosiaticos i vades
Interna i profunda scripture Ambitu
i appetitu vel desiderio Compescuit
i restrinxit Retulit i de mar dies anet
Similem i equis Teporis in pro
i tepeditatis Torpor hic dicitur de frigi-
ditatis Aggredi i inchoare Ku-
mulavimus i capsoribus Dicto non potui

Gaudio i audiendo obediens ad-
sa i a veritate remota Desc-
dit i divisis nichilu dedua Remissi-
ssimo i quantissimo Ingeat i no
moveat sive faciat Intercludunt i
impediunt vel claudunt Eluxit i claruit
Innotescendi i apperiendi per evidentiam
Inardescere i inflammari Contabescere
i deficere liquescere i putrescere Lu-
crifactus i acquisitum lucrando Pre-
tati i fidei religionis Enormiter i
emitti in corde Sydones i convenes
et congruus Elucebat i clarebat
Hic lubi veri ponitur Sunt lubi gr

Oartamos i constringens Aximo
est i non suffitat Indignam
ta i indicans Preminet in corde
i sic alios in hac virtute manet
Hilarat i gaudet Insinuat i
denunciat Primicinis i primi cui
sunt senex ut antiqui Districtiore
i magis rigidam Prorogavit
i protrahit vel prolongavit vel perdonavit
i an donat Longanimus i diu
expectans Sermo beati augustini

Delaborandum est i valde labo-
randum est Absurde i intol-
lerabilis vel inepte Extimabe
i audivabe vel reputabe Chrisianus

i. quibus continetur. Presidente i. an obligante. per auctoritatem mandati

Quasi partitam i. in quibus partes divisam. Illecebris i. malis delectationibus. Osculandi i. o adorandi oppha(?) conformite a appetitu. arbitrio i. iudicio
dante i. cognitum esse. Exhiberi i. reputari. Fulciunt i. sustentant. Obiurgari i. redargui. Solicet i. convertet. Intima i. interiora. Additis i. iunctis. Precum i. rogaminum. Severitatis i. vigor iustitie. Prerogativa i. promissa. Germine i. non tamen. Efferat i. deducat. Pignore ante cor pignus eius.

Omelia Gregorii pape

S Surripiat i. subtrahat vel furetur sine mercede. Del si legitur. Surrepit i. subintrat vel latenter intrat. Experiunt ante cor i. requirunt. Contegunt i. operiunt et abscondunt. Rector i. iniuria. Surripit i. furatur vero vel per spiritatem. Demulcet i. delectat. Fragor i. laus. Concutit i. commovet. Examen i. iudicium sive discussionem. Obstaunt i. obediunt.

Sermo beati augusti

C Censetur i. denotatur a quibus fiebat. In quibus partita. Indagari i. considerari. Omnimodo i. omnino. Nedum i. adoribus. Efferentes i. extra portantes. Inimicos i. resonans. Examinetur i. et. Discreptemur i. disputemus vel contendamus. Obrepsit i. subintravit vel cecidit. Obrepe i. vindicta vel quando repe vel falle latenter intra ventre et pedibus. Remora i. mora fiat. Crebrescit i. multiplicatur et frequentatur. Decrat precierant. Simile est regnum celorum thezauro abscondito.

Simile est regnum celorum

C Conspersati i. quadam collisione per compositi. Invalescat i. valescat. Trucidat in pro i. occidit sive iugulat. Depredari i. spoliari. Elibeat i. placeat. Inveteret in cor in perpetuum. Absorbuerit i. sibi incorporaverit. Ambitio i. appetitus honoris. Occidit in pro. Sagene i. retis piscatorie. Addat in pro i. astringat vel adiunerit. Tenebrescit i. obscuratur.

De confessore eciam

S Situm i. morem. Exorcisabant i. quadam aspersione aque benedicte cum sale consecrabant. Crisma te debitum i. crisma te innunctum. Promulgata i. sententia prolata. Degentibus i. viventibus. Appendentiam quasi a latere pendentem et hic appendicium quod parte magne domus adheret. Prefatis i. predictis. Basilica i. ecclesia. Notamus i. inter varium. Vectes i. ligna longa. Vesperascente i. in nocte tendente. Per collectas i. per oraciones.

Sermo beati augusti

M Eximia pre cor. Vectibus i. catheneis ferreis. Eucaristiam pre cor.

V Urgente i. innate sive innatalis. Prosternere i. subtus calcans. Excisi i. precisi vel amputatis. Miseratio i. miserationis impensius. Uberem i. habundantem. Fastidiosi pauperes dicuntur qui non possunt videre vel audire pauperes. Cameli illius animalis. Prestricti i. an tacti. Perstringo est valde vel an tangere vel stringere.

In adventu domini primo

L Latebras in cor i. secreta que latent. Vel i. saltem. Euge i. bene vale. Commiola pre cor ne quis. Maturius i. temperius.

De omelia beati gregorii

P Rosecto i. certe. Acies i. societates bellicas. Ethimit i. pacienter. Crebrescit i. multiplicatur. Suspirant i. gemunt. Choruscantes i. ruborem fundentes. Arduarum i. celeriter. Urgetur i. constringetur sive molestatur. Lacessere alias lacessere i. fatigari. Cladibus i. pestibus. Consumunt i. exterminant. Thorosa i. pulposa. a thorum ri quod est pulpa carnium pinguium. Urgetur i. malis constringetur. Anhelantis i. suspirantis vel flatus. Intercidit pre pro i. impedit et ipsa non permittit. Primeus i. primus. Secuta in cor i. eradicata. Sevit i. rigide agit. Exurit i. valde urit. Ellevetur i. leve fiat.

De eodem

T Stillabunt montes dulcedinem i. guttando emittent. Detrimentum i. dampnum vel diminutionem vel peiorationem. Decrementum dicitur a decresco

ius quod est peiorare. Demore co
denso i. spisso. Erumpat noctes
i. emanat. **Dominica ii in adventu domini**
n Ephilominus i. non minus. Re
colit pe cor. Restate i. stare
Insinua i. declara. Deflectit i. de
clinat. Mollibus i. delicatis. Refluxit
fluxit i. ex fluo esse. Innuchionis
i. reprehensionis. Fovit paliat vel
paliavit vel premonuit. Consentur
i. nominant. Emereri i. acquirere vel
obtinere. Apparatus i. dignitate concessus
Reniti i. resistere. Suppetunt in cor
i. sufficiunt. **Dominica iii de omelia**
c Omperti i. polliti vel dicti. Ab
ambitione i. a cupiditate vel
pompa elegantis. Conamur i. in
bono studio sumus diluere i. abluendo
mundare. Resciscere dicitur res parere
alicubi manet resciscere et alibi re
stule per quam. Armonia i. asperitate
vel rivalitatem. Globos i. flamma
rum involutiones. Irriguo i. irriga
tione. Obruit i. extinguit. Densa
i. inspissa. Fluide i. fluxes et non
firmiter constitute. Conveniens i. convenire
vel componemus. **de omelia**
v Suppareret i. appareret. Imple
xa i. difficultas et quasi insolubilis
Estibus i. ardoribus. Dampnat i. despicit
punctum i. inquirunt. Emulationes i. in
vidie. Amenitas i. indignatione. Morti
cinia i. mortalitates guttonis. E
micat in cor i. refulget. Compescere
i. reprimere. Alophilis i. alienis vel alie
nis. Alopholos de quibus alena vanis
Radiant i. quasi saperant. **Dominica iiii**
Drientes i. addentes. Adunare
i. considerare. Promere in pretenso
Convicit i. redarguit vel superavit. Im
pudicos i. incestos. **eadem dominica de ad speciale**
e Enimma i. generationes filie filiis
animadvisio i. punitio sed otiose
Soboles i. proles. Exuerit i. quodam
indicio exhibita expramat. Ad reatum
i. ad pene obligationem. Mamubrio
i. manico. Partitur i. dividit. In
secuit in cor i. sonat et insistent.

Solatiantur i. solatia conferunt. Arbu
sta i. arbores. Emanat i. emisit
Differunt i. superunt docent. Amne
i. flumio. Animus ze de[?]. Ingressat
i. ardescat. Apte i. congrue. Magnope
i. diligenter. Protulit i. proiecit a se
collo. Induxit i. imposuit. Fauce
i. a caverna inter montes. Lapsibus
i. peccatis. Indulta i. misericordia concessa.
De tantu dominica quarta
a Arcteris i. excluderis a tim
tatibus tuis. Mellifluum i. mel
le et fluo. Anstitum i. secretum lau
dibus. Efferam i. extollam. Uel efferam
i. exprimam. Quo genuino contulisti i.
prestasti vel nobis dedisti. Beata vi
scera i. interiora. Ubera i. mamille
lactaverunt autem. Illuxit i. intus luxit
puerpera que peperit puerum. Notum
fecit salutare i. Christum qui est salutare
et salus. Tecum principium est in scoribus
pater filio. **De vigilia nativitatis**
c Omita i. flud documenta. Demum
i. tandem vel fine. Advenit
in preterito. Dehinc i. deinde. Tradu
ce i. in domum ducere vel lapidandum
publice. Supercellit i. transcendit
Mancipium i. servus. **In nativitate domini**
n Atalis i. nativitatis. Ingerunt
i. in cordibus generant. Secernuntur
i. separantur vel excluduntur. Insertutabilis
i. investigabilis. Congreditur i. pugnat
fetu i. fructu ventris. Affatus i. al
locutiones et sermones. Demutationem
va pro i. mutationem. Conseret i. coniungeret
vel sociaret. Cocunte i. conveniente
Editio i. parturitio. Segmentum i. expositio
Recede i. iterum eadem. Recensere i. re
cordare secundum preterito verum usum. **de prima**
e Dictum i. preceptum sive mandatum
vel et decretum. Uel i. saltem
Assenbet i. asseptos inuaret. Pro
fecto i. certe. Recondicem i. asservem
Inrenet i. decipit. Rubigo de vitiis
um rodens ferrum. Ambitio i.
cupiditas et pompa glorie. Dilaniet i.
dilaceret per diversa vitia mala
De secunda omelia in nativitate domini

l Naula .i. in ouile ouium
alij legunt in aulam .i. in domum
Edocet in ter. Insigne .i. preciosum
uel laus uel annunciatio. Liberet .i. pro
derit. Maiorita .i. partes breues uel se
tentias. Mediocre pe ter. Phallerare
.i. ornare. Phucare .i. colorare. Phusca
re .i. obscurare. Refucare .i. iterum co
lorare. Edidit .i. manifeste promit
c onsuesti penultima correpta Ecclesiastici
iusti. Resta .i. superari. Exte
rius .i. velius uel infimus. Sug
geres .i. rem liquidam attulisses. Su
pera et infera in ter. Superera
um .i. supremus vel ad superna pertinens
Propages .i. mutua in prox? de sancto stephano
t Rabea .i. carne assumpta pre
ter de veste imperatoris. Lan
gustia .i. artitudo siue breuitas. An
gusta mitre .i. arta spatia. Beni
gna .i. candelicum. parimpededa .i. de
spicienda. Insigne .i. preclaritas
frequentia .i. fulgentia. Enituit .i.
resplenduit. Inanis .i. vacuus
Donatiuum .i. stipendium. Non cessit
.i. non recessit dando locum uel fugiendo
Sub mox .i. suffultus et susten
tatus siue adiutus et confirmatus. Ang
da .i. aspera et seua. Censura .i.
sentencia siue iudicium. Incorreptionem
.i. in increpationem uel castigationem. In
dustriam .i. prudentiam. De primo .i.
de morte. Aspirauerat .i. de spiritu habuerat
presumpcionem .i. spem uel propinque. Prosternatur
natur .i. in terram deiciatur. Perfrungitur .i.
cum delectatione vtitur. Areuidum .i. concisum
r Rediuient in ter de dominica ...
ambiguitas .i. dubietas. Alium
.i. nouum. Frectatus .i. peritus siue liberatus
apocriforum .i. dubiorum scriptorum. Idoneis
adis in ter. Repperimus .i. inuenimus
Desidet .i. desuper sedet uel maiboret
Tene .i. nocine. Bestie mortuorum cor
pora deuorantes. Dena est de scriptis
que despicia dorsi mortui hominis nascitur
Angustius .i. strictius. Precipere .i.
ante rapere. Sessiones .i. conatus uel la
borans de sancto iohanne ewangelista

c onphesum in ter. vot .i. pactum
Consultu .i. consilio. Cassiuerit
.i. ceruitum fiet et mane. Dum in
rectio desiderantis. Si .i. vitali vel
vt. Spectaculum .i. fictum ad specta
tionem dignum. Distractio .i. dispersio vel
venditio. Fluctus .i. fluctuationibus
Census .i. valor. Redintegrari .i. reparari
a re et integro imposita de. Ad plau
sum .i. ad fauorem uel ad laudem
Prouolutus .i. in terram prostratus
Redimite pe ter ze gos. Stacte
in pro accito in ter. Fetus .i. ta
meras. Insenuctas .i. consenuctas
Stridentibus .i. resonantibus. Volutatus .i.
ploratus acerbissimus. Ephestorum pe
thasillum vel sic .i. saltem sic. Ex
alauit .i. spiritum emiserunt. Famu
lantur .i. obedunt. Conuenit .i. preterito
Carismata .i. dona gratiarum. Mel
liflua .i. dulcissima. Sufferret .i.
sustineret de dominica eiusdem
v acat .i. intendit vel instat. Sub
vet in prin. Innuet in ter
Innuet in pro in sequenti. Auditum
legi post interrogationem. Exanari .i. libe
rari. Insignes .i. preclaros et glo
sos. Feruent .i. consolabuntur. Per
spem .i. per visiones aptam. Procel
losissime .i. valde tempestuose. Inue
taret .i. esse mittet. Captu .i. ca
pacitate. Amente .i. incipiente de uno
i N sermone tantanum dum tercia
tu. Fecunda .i. habunda. Imbel
lis .i. impotens ad bellum. Edidit
.i. peperit. Ede dies matinorum perfec
tum de dici. Consumam .i. consumptum
Occasio .i. finis per morte. Erupe
tes .i. occuntes. Ceremonias .i.
ritus festiuos. Dispendium .i. dampnum
Animaduersionem .i. punitionem. Absite .i. ate
Inquies .i. dicas. Afferunt .i. adducunt
Sterilitas .i. penuria uel carentiam
d enegat .i. valde negat de dominica
Edammus .i. valde comprimus. Co
solari .i. consolatione compone. Rama
vel ac Rachel ploras filios suos
Effata in ter. Rabaa vel acuta

Edicimus .i. annunciamus Edimus .i.
manifestamus Suspirimus .i. fessi
aspiramus Dubiatur .i. tollendus
Scelestos .i. perversos Vestigia .i. exordium
Decreta .i. statuta Ordo in cor-
sare licet Dominica infra octavas nativitatis domini
f audi .i. lectioni consor- avis per-
sumus in cor .i. possidemus
Edita in cor .i. creata Conditur in
cor .i. fit Invecta .i. intus vecta sive
promota ab invehor [illegible] Indemuta-
bilis est vera pars .i. incommutabilis
Consecta .i. acuta et formata Co-
futata .i. confusa et convicta a confutor
l nenia .i. que vel per est fastidium
gium .i. altitudo Sed fastidia
dumtaxat tedia Prolog in cor .i. capto
divinam vera pars .i. an Tropolatis
pe pro .i. moralis intelligentias Al-
legorias pe pro .i. misticas intelligen-
tias Edisserat .i. suo modo expo-
nat Archisinagoga .i. princeps hereticorum
a Bigam .i. Sermo Leonis in ottava nativitatis domini
excludatur vel sepetur Admoneamus
.i. adhibeamus sive applicemus Ab-
olenda .i. delenda Contagia .i. pec-
Inseruit .i. instituit et genuit In-
geat .i. persuadeat Illecebris .i. delec-
tationibus .i. astute ponderat et considerat
Statorum .i. existunt Ambiguum .i. fa-
tastitatum apparitionum Supplicent
.i. humilient Commercium .i. sermo de-
mittit Suggestum .i. sede et tribunal
prope altare dicitur Arce .i. altitudine
Inhabesimus .i. restamus Detempta-
bat .i. tenebat Ritibus .i. consuetudinibus
Cerimoniis .i. sacris Irrepsit .i. serpsit-
uit De dominica infra octavas epiphanie
p arare in cor Compago .i. coniunctio
in pro Sermo transferit .i. filius
incarnatus est Crassesco vel .i. corpu-
lentus fio aspiratur dico .i. adventus De dominica
p redestinata .i. antequam vel ab eterno de-
stinata sive predicata Obnu-
bilata .i. obscure defixa Insinuans
.i. ostendens planius .i. clarius sive
manifestius Innotescit .i. narrat exprimit
.i. determinatum et certum In epiphania

l Ruadis .i. insimul Vlabentem
.i. sugentem Lambere proprie est
lingere In sacrilegiis .i. in maleficiis
Incolam .i. illi qui stat in suo solo
Inquilinus .i. advena qui in terra aliena
habitat De ewangelio epiphanie
a Vlnegat in cor Caligans in
pro .i. tenuatus Callida .i. ma-
liciosa et sagatia Argumenta .i. inge-
nia Mathetica .i. divinatio scilicet qua divinat
vel mathematicus a vin .i. divinator vel
mathesis pe cor et asperata .i. doc-
trina vel Unde fuit mathesis dat
divinare mathesis Trapesitus pe
pe .i. numularios sive mensarios
scilicet qui denarios mutant vel corr-
bosita trapesitum sua mensa Co-
unt .i. mergunt Innuit .i. signi-
Intelat .i. comminado ondunt Donata
.i. remissa sive indulta
t Ondet .i. tonuget vel sonaret
Insinuando .i. manifestando
Percontari .i. interrogare Sacrilega
.i. mala et perversa decreta .i. iniuste
iudicata sive statuta Coniecturas
.i. estimationes Fatidicus .i. fata dicen-
tes fatidicus a vin Nam fatum dicitur
id quod de et quod de fit Est enim
fatum idem quod fortuna Vom fato ab-
te .i. destinare significare Plane
.i. certe Decrevit .i. statuit
e Didit .i. pepit Dyndolo .i. pro-
tastello Epyphania ab epi quod
est supra et phone quod est apparitio quasi
superna apparitio vel divina Item dicitur
theophania .i. sonus dei ideo et theo-
os et sonos Illi enim die multa mira-
culis signa potestatis claruit et ex aqua
factum est vinum stella magos duxit
ad presepium Christus a Johanne bapti-
zatus est spiritus sanctus in specie columbe
super Christum visus est et vox patris into-
nans audita est hic est filius
meus dilectus te Delegisset .i. de aliis
elegisset Molitiones .i. machinata vel
maliciose meditata sive conatus
Emulationes .i. invidie Molitiones
.i. conamine vel maliciosa cogitationes

Frustra frustrata i. fraudata siue de-
cepta cepta Accendit i. osten-
dit Eximit i. tollit uel subt-
rahit in cor in priu sed p in pro
Insecat i. sonat uel apponit d[omi]nica ante epi[phaniam]
Vomuit i. insonuit Protho-
parens i. primus parens a prothos
quod est primus et parens Edita i.
generata ab eo ... quod e parior
Circumamictus nos i. tegentes
nos siue nudos apperiens
Circumamictus dicitur a circuamicto
quod est fieri a circuamicto Irrorat
i. fecundat Irrorata i. fecundata
Irrorare proprie est eructare vel profunde
ex urigare Mulier i. similis ser-
pe diabolus uel consiliis Acus est quo-
dam genus tormenti ad modum acus
aqua uidaris obstupuit i. stuporem
admirationis pretendit Chymo est me-
thaforice d[omi]nica in septuagesima
Eligeris leuigat i. leuiga polit
In articulo i. in initio Abducens i. op-
periens In reclamito i. exprimito d[omi]nica
Regionalia i. primaria plage
i. contrate vel pro regione plaga
pro forti uulnere plaga Expectando
rum i. desiderandorum Infecerat i.
intus fecerat et dabat illuminando
Commoneri i. doceri Expectuerat i.
inhererent aliud competens et melius
Molares i. tonantes Regia i. Ianua
siue porta Explorauit i. inuesti-
gauit Indignum i. indigentem Im-
potem i. impotentem Prouenerit
i. acciderit Confutari i. confusi ob-
structi i. constricti uel occupati In-
hibernis i. plebernis Miseram
i. seruientis Cor dicitur ex miseri
cordis est Subuenit aut op-
ponere corripere d[omi]nica ij Oriens
Cadem in pro ob i. proprie cape-
ram in cor i. prius inuiste
nocete no adoriar posita a propera
a uim quod est prius primus uim
prope adorum d[omi]nica ij Simeon amicus d[omi]nica epi
Ircumfouet i. calefacit et in-
tue formula i. testimonium si-
militare exhibet Ingerit i. offert
Fotu i. nutrimento et calefactione
Et prope geminata cena hic post accu-
bet i. cenando iacet Ambitione
i. appositione Iungit in cor in prius
Ablui i. lauari d[omi]nica de sacerdotibus angeli
Arroget i. attribuat Prosagie
i. generationis vel vite prosago habet
in futura prosago Tradicionem
uel traducere in cor i. propagatione
Tradux vel Valefacientem i. re-
nunciantem seculo Valefacio proprie pro
in pro se in thesaluricis i. ad salutis
imprecationem recede Sordeat i. dis-
pliceat et cui sordida videatur d[omi]nica iij
post Excludemini i. impediemini uel
extra cludemini Angustia i. ar-
titudine siue breuitate Adoper-
tionem i. ad occultationem Conadit in
cor i. corruit Nutantes i. hesita-
tes a Nuto ab Nutere i. absterere
Arcana i. omnes d[omi]nica iiij post epi
Impediebant i. impediebant Egi-
protica Contestans i. protestando co
fidens Adunia in cor Ablueres
i. ablueres Horrere i. de horrore sive
Dure i. reputare Appro i. appropinquo
Radio i. radiosus appareo Effugit
in cor in prius d[omi]nica iiij post epi
Borea i. arctica uane orta Pau-
xilla i. parua Placabat i. se-
debat uel quietabat Suggerunt i.
inducerent Incidas in cor i. cadas
Crapulari i. inebriati Crapula
dicitur superfluitas in cibo d[omi]nica v post epi
Absurde i. inpossibiliter uel indig-
ne Auctorum i. sanitate spirituum
quod auster dicitur Excepto i. supplica-
tione i. dubitatione uel interrogatione
Cosceas i. quiescas Desisti i. di-
misi a descendere Flagitiorum i. li-
bidinose sine ... ad prava corru-
ptionem Inconcusse i. immobile Dis-
sensio i. discrepantia uel dissensio
i. recessio uel separatio d[omi]nica in lxx
Colit i. informat Modulo
i. possibilitate sua Incentiuo
i. in medio Ab ore i. a polo arctico

Berdrab i senes grandevos
perfectiores i antiquiores et doctiores
Torpentibus i pigrescentibus Resipi
scite i retrocedite vos i saltem
Summope i studiose Eximie in
pro ab exco Excitatos i expedi/
tos qui vestibus exhornatos Ex
cutis a vim qui nudis et manifestis
Exhinniunt i patent Eliminat i
in vngit vel potius Fedat fu/
ditus i penitus Consternat in
ore i advnit Dominica i xl omelia
a vatricaris i festinat Alumita
i nutrita Offebi i annari
vot i pecus Reditu i transitu in cor
Incuria i negligentiam Funditur
i calcibus vel pedibus comprimitur Eligitur
i ad liquorem deducitur Spacia i
transitoria Vacare i intendere Vita
lia i interiora Vitalis ... ad vitam
princeps Offensa i diffusa Nunc/
usque i usque nunc Compescant i
tace fecit Vomer i gumenia Vo/
mer vel vomis in ferro d pteri Dominica
a vatricatur gravate i quatuor po/
test ... velox ...
et apparatur ... ex ... Ametud
a Animadvertendum i considerandum
Lutosis i lutulentis Equalore
i turpitudine luti vel faeci Pre/
mineret i presunt Condere i congre/
gare vel exponere Corruptura i cor/
rosio consumpta Polluta i fere polluta
Remdebis in cor Dominica in xl
p Assistrunis i ... misericordia Re/
lisa in pro i applicata vel valde lesa
Erumpat i prorumpat Caligtema i a/
sollet Parrvisedit i contendit Ex
i ... Angustiat i artat vel abluat
Clua i ... quam ... adversum ...
Amarescat i amara fiat Impe/
titum i impulsionem Dominica in xl
c Dedimus i manifestamus
vel docemus Enervata i sparsa
Solido i integro Sopito i detato/
potionum in pro a potior quod est ... vel
... ... in plenitudo Suffugit pe
cor in ... i supinus restringitur
Exinanitum i evacuatum pe ... Cenosa

i lutosa Aggradidet in cor i balneet
Immunit i duc et aspa ... i pa/
... Condere in pro i sapora Dominica ...
Enervare i parare Enatur i
monetur Leterem ... Expendiare
i ... ... Magnificentiam i quod/
dam superare miraculum Vota i
desideria vel gaudia Innexa i co/
nectit Gesta i actu Properantia i
festinantia Provectus i processus Sola
i consolatio Sagmina i impignat
...i ... Ventosa i mortifera
Pomatu i deitate Adhuc i ad/
iudicat vel assumpsit Desiperare i
appare Remoratus i ... Sagmatis
i satiatis Compote i possibilem
Refallebat i retro fallebat Exple/
tari i hereditate plura Dominica ...
z Clamat i mittit Lacessunt
i lacerat et ... provocat
Emulos i invidos et ... Pa/
tracidium i morte patris Cohibeat
i sic placeat Adici in pro i ad/
... vel adiudicari Providebis in cor
Nota i signum quo discernatur infamia
Cernadit in cor i ... Incesta i
non casta Intuetur pe cor in pu ... Ca/
... i valde ... Condonem
in pro i restituam vel remuneres
Puteris in cor i ... Defendere
pe cor i accusando ... As/
natis i ... ab aspor ...
... Expiras i spolia
... in ... ... adveniunt in pu
Exaggerat pe cor i aggregat Aliete/
riam i obscurissima Ancipites i
divisas et dubias ad cognoscendum
... i vicissitudinaria Rabido
i rabie pleno Crediderat i commi/
serat Grassaris i furens vel aude/
ris Copiaca i ... Diversari
i in diverso loco commorari Addicari
i subdicari et adiudicari ad victoriam
Probat i invidendo ... Dominica ...
Ex Pertinus i ... Temperavit
i ... Iugis i assidua
Ebetescunt i pigrescunt sive ma/
... Inditum i impositum Innectit
in pro Nomina i sepe Obsistit i

fruiat. Inuadis in cor i aggre/
deris. Velocissim i usa vite. Dnica
c Est i quasi. Admonet in
cor. Paterent i piacerent in
correpta. Ascensionis dni d' omca
c Inualuit i vigorem habuit
Exagitata i commota vel p/
uocata. Cronores i cydelios
Inheserant p consensu pti p/
hendo. Obruere i lapidare. Ob/
ruerent i in mortem precipita/
rent. Pensant i ponderat vel
attendunt. Submonet in cor
i emouet sensu ptehendo. Pul/
lit i prossit. Strauit i in terra
precipitauit. In ymo i in infimo
Figimus i ponimus vel firmamus
c Mirande i a credulitate. Dnica
Miramus sem Spalmarum
Retemsti i oblusti forma eius
Placidam i grande petim precue/
dans per cor i ptransiens. Con/
fectis i consumptis. Condeba i re/
ponebat. Emulasti i plorasti al/
liderent pe p si est sterm. Tus/
uectis i transportatis sue exaltatis
Dnica pa p penthecostes
c Consitens in cor. Prorogat
i am nitas fecit. Tenax
i infirma executor. Contegus
in cor i operans sani i sano/
rabilis fui. Castello i burse
c Xaggerat i. Dnica scda
Agnat. Disuerint i cessat
a consuere. Thabestinus i de/
stinus presto in prim. Bo/
bolem i sgilitatem. Expetunt
i querunt. Sagax i astuta. In/
cubat i insistit in cor. Prodi/
git i prodigalit. Flabens i lan/
gens. Ambiendo i appetendo
Exaggerant i augmentat. In/
ret in pim. Vacat i vacuus
est. Flatibus i ventis. Conadit
i cadunt. Obstringit i sbat
Sepia i claudam. Septe i clau/
se vel claudat. Innuens in
pabricacioibus i oppositi desectioes
Sulnare i intende. Premia pe
pro. Cauta i districta. Podagra
de morbis pedum. Sanie i
mundiciam. Detectis i nudatis
Implicitt in cor i innrus liget
vel impediat. Flagrans i ar/
dens. Dnica iija p penthecostes
c Nos i tuore. Efformit i ine/
ditamit. Annectit in pterito
Anhelant i festiant ardenter
Angustie i arte. Pstermexima
i bdemi tergimus. Censent i no/
minant. Diram i dolmo. De/
cernat i iudicet. Pisto i pros/
noiat. Anhelant i apiant des/
iderant. Gemeda i plangenda
Circumsepta i loco finita. Dirimam
i strutam. Digessimus i diuisi
Resbuet i curat. Faculis i audo/
ribus. Specularis. Anhelat i apiat
Erumpentes i audacter exsurgentes
Libauit i sacrificauit. Mactat
i punit. Onisu i conamine
Libare i sacrificare. Promine/
bat i valde alta erat. Anhela/
te i desiderante. Strauerat i
delectat. Dnica iiija p pe iiij
c Rubuit i iustus fuit. Vrge/
bant i constringebat. Insige
i iudicium. Obstiuint i famulant
Reflecti i exalda. Prelibauerat
i Pyrat. Spirat i ventus fat
Pfluentes i precedentes. Ob/
nexiones i inctute. Funus i lo/
ca. Retensus i vemulationes
Censu i tributu. Pendit i sol/
uit vel pondera. Didragma i
census ille. Dominica quinta
c Vox i plusq ydonea i conue/
niens. Eruptioni i impe/
tuosa emissioni. Imere i co/
pimet. Edere i manifestaretur
Agitabant i mouebat. Dnica vi
c Inberat i habundat volaca
i inulnera ulcers. Exiliat
sbilia vel modica. Vedue i ve/
tunda. Effertis i munitis. Inuo/
lans i circuiciombus. Dnica vija
c Pcrucemam i decipiem
Coaceruare i congregare/

Vachaquid i. conat[ur] incedasi
i. no[n] lesi vel incaussi disse/
rens i. docendo loquitur Do viii

l Conomum i. dispensatorem
Lados i. insuras etc. quantit
Lautidem i. sepulturam Madona
i. divine Redet i. emittet Pa/
boleo i. parabole Conitarns i.
liberalis Incumbebat i. adiace/
bat Dominica xx post pentecostes

e Mineret i. pateret Eliminat
i. expellit Adrum i. viam
Coangustabunt i. coartabunt pro/
cintum i. maceriem Exoerit in cor
i. quod mittit Denudat i. manifeste
facit Gesto i. in pectus Elepha/
tinus ab elephantia que est mag/
na lepra Exaltantibus i. exeuntibus

a Plorabat i. ad Do decima
vicinabat Controversia
i. contradictionem Aucerum i. des/
truc. Effeta vel ac v[ero] e[st] no[n] habet
plus Dominica xii post penthecostes

a Aries proprie est i. instrumentum ad
destruendos muros quod [illegible]
aliter dicitur Bubyrilla Excidio i.
destructione Cocum i. panum rubeum
Incidit in cor i. cadit Obnoxium
i. obligatum Finitimo i. in confinio
Efferet i. leviet Rogabat i. varium
erat Degere i. vivere vel habitare Sup/
erogat i. supra distribuit vel dicit [illegible] ele/
mosinas Dominica xiii post [illegible]

v Altitudinis i. fortitudinis Absurde
i. indigne Catechisandi i.
instruendi Obdurat i. confirmando [illegible]
nat Surrexit i. firmat [illegible]
ure i. punire Dominica xiiii

e Ulteriore i. cultum agri pronu/
ty i. addita Nutandi i. dubitandi
Pendamus i. ponderemus Aspirant
i. spirando adolent Fulci i. robora/
ri Adoperto i. velato Genitale
i. naturale Apubertim i. puerorum infra
quatuordecim et puellarum infra xii annos
Caulem i. stipitem Coma i. ce/
sariem foliorum Contemuisse i. ha/
buisse tetigisse Ad reliquum i. impo/
sterum Indecorum i. turpe vel indecens

a Vanitatis i. fraudum Do xv
Vellicare i. carpat barbam
vel capillos Pruinam p[ro]p[rie] p[ro] ag/
no i. lecarum Poma i. fructus Re/
spirat i. fit respiratio salutaris xvi
Viret i. torquet Hinnic i. ho/
stis Emerite i. ex statum
mundi vel laboradi poni Preser/
bit i. intedu Locavit in cor in/
pita i. accipit vel simul emittit Anhe/
helat i. anxiatur Expedita dum que
capiuntur fere perpedes Perorare
i. per ordinem orare Decima septima

l Equidem due partes Decipulatur
sicut Dignitus [?] dicitur adiq[ue]
cessi a v i. maiori dignitate dotatis

l Turpeteis i. timitis Do xviii
Et lotum dantes Cummpedes i.
[illegible] Expe i. [illegible] pte Recordiam
i. stultitiam Pharisaica i. phariseorum
Preterit in [illegible] praeterito Do xix

b Acuare i. inuidere Elucido i. mani/
festo Ambiunt i. desiderant
Suspirat i. desiderans leuat ut ne/
phas i. rem nepharium Compesca/
i. compescam vel prohibere Intumuit i. ex/
cedit Perversa [illegible] Evasent i.
amonent Elargat i. ampliat Gen/
eru i. capacitate Suffulti i. roborati
Volent i. [illegible] Intepui i. infervi
Anhelet i. desiderat sedat Austeritate
i. prudentia Innuit in cor Edacitate i.
vorante Vomer in pro Delinita
i. peroratioes Correpta i. apprehensa
Animadversionem i. considerationem Offensa
i. suspensa Dominica xx

l Sedulo i. diligenter Recondite
i. reprimit Lingua i. angustia/
Degeneras i. vilificans vel ignobilitas
Deducescent i. tumore deponant
Protecta i. ad conceptionem dilatata Exi/
nanire i. parcere Cultus i. vestitus
Inunguine i. in pectine Inguen
[illegible]
[illegible] agit [illegible]
Anhelabat i. [illegible] spirabit
Eripuit i. instantia et fortia [illegible]
[illegible] i. [illegible] Dominica xxi

r [illegible] i. afflictum a [illegible]

Molire i inferre Supgredi pe
tor i transcende Elimitu i tum
Subducere i sottrahere vel retro trahere

Dominica vicesima scda

Captum i deceptum adiunct
pe tor pro herodianos i ad
milites herodis Calumpniosus i do/
lose fraudulentie attinere i unxerunt te/
ne Censa i tributum capitale i Ludus
angariacibus pe tor xx iij
va po Tibicines i tibia ca/
nentes Tumultuatem i inusitate
sine garrientem a tumultuor aris
questi i in equo po xx iiij
sito Differre i disputando
unde Deluamita i fatuitates/
fractiones i actiones divise l fractiones
l divisiones Differendo i exponendo
Impenetrabilis i intra hostia petrale
vel petrabilis Sexta decima regularis

atuor in pro i semnaturus
a sero vel Dnaior i doctos
Delectum i dea vel destructum a deligo
gis Curia vero hic nomine sui c in/
situm i immissum Insertum i ad mod sur/
culi q arbori inseri Distrimino/
sum i periculosum Emulatores i in/
vidos Persecutores ogennibus i consue/
tibus Accessit i sbmersit Constra/
navit deiecit Lamentacionibus i tortuosis
occupacionibus Infractam etiam de ipse
via quam tenet lepra in fugiendo
Differre i complicare Super ipsa regula
i de ipsa vera Edimus i apposuimus/
Seriosius i studiosiusque Tuum i parvum
Insultu i impetu vel aggressu E/
mergentium i contingentium Scrupulum
i remorsum Subricat i subingerit
Indicat in se i imponat Catena
i intrinsecus Alveo i meatu Abdicacionem
i veram conclusionem Alveos i rivulos
Comitare i ornare vel probare Comicus ex
comitor eris Quondam i utre
Subrogando i substituendo Augmenti
i incrementi sive instruit Tractum
i spatia Dimensum i admensum posito
i in puncto Breve i scriptura Coa/
ptent i ad congruas expensas pro re

cunda se restringat Seriosa i stu/
diosa et deliberata Astruit i aff/
matur et probatur Advertentes i con/
siderantes passim i communiter vel
indifferenter Stimulat i moveat et a/
stringat Cenobiis i monasteriis
Singulis pe tor i quotidie rora i re/
nerum ausu i audacia Vndeciones

Exorcismus in est adiuratio
sive increpatio sermo contra
diabolum ut discedat Hinc exorcista
ste est adiurator vel increpator
Exorcisto as est aqua vel aliud per
exorcistam vel per exorcismum benedicere

De canone misse

Canon omnis de regula quia per
eam regulariter fit sacramentorum
confectio hinc etiam dicitur actio quia in eo
de deo agitur Dona offerimus per panem
nem in quo est farina et aqua
Munera per vinum in quo est aqua
et vinum Sancta sacrificia propter vir/
ginitatem Oblationem nostram i mag hanc
tuenda ad corpus filii benedictionem re/
pleri petimus Sicut de ada eductum
corpus in virgine spiritu sancto conceptum et ben/
dictum est ascribi etiam petimus et
apparari ad solam corporis filii dei vi/
tam divinitati Et rata i firma
fieri finaliter postulamus ut sic fiat
in fide nostra venabilis et per devotionem
acceptabilis Nota autem tum de re di/
gnum et iustum est quia per duas
forbas in xpo significatas sunt hanc
in quo ex una parte apperitur et ex altera
includitur sive coniungitur quo designatur humani/
tas quam a parte matris inchoatur et
divinitati complatur Nam per litteram d quam
circuloso orbi undique clauditur designatur
xpi divinitas que nec initio aperitur
nec fine terminatur Apex autem quo hec
in modum crucis coniungitur est signum crucis
per quam littera duas coniunguntur sive
sociantur Secundum ymni

Primo dicendum est infra Corpo/
ribus i pigens et sompnolentis
Scamus i velocius Solito i consueto
affatim i valde habundanter Assidue

exp ad et fatim qd est habunda
vel vide fetida i. immunda Illubrica
i. luxuriosa Compago i. coniunctio
corporis cum anima Ardentis i. infirmis
Cremari i. cruciari Acutis i. fortis
probra dicuntur peccata propter que homo est
in obbrobrio Diluere i. ablue et
dele Quo fuit Exules i. separati
vel alieni Dulcibus de celestium vi
ta dulcium i. virgo casta sibi solatium
dure seculari vel vir sine uxore
hic celibatus contrarie dicitur est virginitas
Leuminis a virum i. humilis preclara
micha munatus actibus seduli Ax
bos i. dulces cantus et dulces modu
latio Sequitur ymnus
e terne rerum conditor Nota
dicitur eternum sine principio sine
fine manebit perpetuum tenet ini
cium finem quod expellit Ac sempiternum
velit fine principium quod Precordie est
gallus i. intus Peruigil i. vigilator
Lux de nocturna que tenebris est ad
mixta Illa manifestatur manibus
i. ambulantibus Noctem a nocte segregat
lux que peccatorem a peccato reuocat Lu
cifer est stella matutina Soluit po
lum caligine i. illuminat celum fugat
tenebras Ponthus dicitur mare
frendit ei est maris furor et mo
datio Mitescit i. tranquillari
et sedari Petra Ecclesie de petro
Currere i. festinatur Labos ab idem
est quod labor eius et debet hic poni
labentes propter versum iambicum quem lauq
rit iambus in secundo loco Sed esset spo
deus si diceretur labentes Dissicio tus
tui idem est quod desecare diuidere
dissipare abrumpere et hic dicitur dici
a[ntecedenti] fomentum dissite et non desecu
te Sonet i. laudet Ad nocturnum
urite surgentes vigilemus Ro
bos ab i. resono hic et reboat
pe in prima sillaba et non pro Ecce
iam noctis dicitur inest i. conatur et
non visus Ad primam ymnus
iam lucis orto sidere i. sole Su
plexo i. humiliter Horror dicitur
hic asperitas et malicia lites i. discor
die Fouere et post hic pro abscondi
et cooperiri Vecordia i. stulticia
Absistat i. longe fieri Sors i.
naturalis conditio vel diuina dispositio noc
tem dicunt nos dies abscondit Ad
n[unc] ue sancte nobis spiritus tertiam
Spiritus sanctus est unus cum patre et filio
per trinitatem Ingeri i. intus geri et
iuncti Flamescat a flameo es
sui supino vel a flamo as fla
masco non est expandiam in hoc
loco si quis legat r ector potens
verax deus Disponis i. post hic pro or
dinare vel ornare R erum deus
tenax vigor Vesper de hora
non vespere in a vel in e vel in um
per tempore dicitur hic vo rum tacaunt
te va cum tympana pulsat Quo
fuit conuictio Q uas creator optime
Theta a um i. obscurus niger te
nebrosa Chaos dicitur obscuritas con
fusa et est indeclinabile unde chaos infernus
confusio principium Illabor dicitur
intus labi Sed fugere et desere vel
decipere pro hic accipi Exul post hic
pro corpore et dena cum dare vite
Religo as dicitur intus ligare Intima
celorum dicitur pro pulsare post hic pro
mereri t e lucis ante terminum pre
sul ubis de hic defensor Sompnia i.
vane illusiones fanthasmata i.
apparitiones malignorum spirituum quibus
fatigantur Polluo is i. maculare
et fedare S omno refectis artubus
Artus de membrum Refectio post hic
per sancte dormitiones Ambio is ambire
hic per feruida intentionem desiderii in
bona parte Labescat i. diffugiat et
euanescat Nopa est de clipa Lo
rine i. tane hic post per laudare
s plendor paterne glorie re diecum
Luminas hic tristis per in nomine
constructione si licet hic dicam Illabi
petrimur i. in nobis descende Iutor
oris i. splendor Relego as in pre
est conpellere et Daniere sine condenare
hic verum hic dicit esse refugeret et non religar

in cor . Ppes vs de pretimus Iubar
i splendor . Secundo ab est pspre
faris et cor pma et debz ei primi
sccudet et no scrunde . Crepusculm
de initud diei ul noctis . a crepon
qd est dubiu vn aia nesat cre
pusclm qr in ea remanet du
biu . Aurora tota de xpo qui e
tota luado prodire i in aptu
venire ex pro et eo ib ire int
posita d . Munse celi conditor
fflucto ti de aq fluctb flueta
dimidunt qui aq inferiores et su
periores distinguunt . Solum ki de
terra q tamiz solida sustinet
illa inferiora vel som de ki tre
sessaces q dissipare si vndiqz
aquis operire . Lunces lre est
via transuersa p agros et e finis
ul timis et sic po lre p limito
ab i timio ab . Consors prim
lumus Catherina e de multi do
sine turma vn catherinali ad
congregadi . Obieno ib po p defime
et deire . Les di incinis lre
et hec ales ul i anigz et poni
lre p gallo . Deses ab i piger
Lio ab qrte amgivol est dore pte
Lico ob 2 amgatis otra p eode
Erno ib i libero tra cenit qm
ab aqs cooperientib detegit . Ipusta
a vm i valde vsta ul inflamata
Obtemparare i obedire . Creu crea
tor optie . Sopor ons est p fusdq
sominq . Massa a vm i p fude
data . Prophta in uns sic nocatb
prophta et no nominb sic multi
sunt . Censeo ab de indicare in
be suadee deliberare nuncare
nonare ordinare estiare . Sz pro
statue hr lre accipi . Ops tene
bre et nubila . Sepulcm li po h
p radio . Color i no calor . Fucus
est herba qdam de q fit tictura q
eadem de fucus et sic ac lre In
fuco ab i colorare . Itē fucus est
vermis volatilis maior ape et
minor strabone mel comedens . Sine
labore . Item fucus de indatiu
fraus dolus insidie astucia . Illimo
as de macilare sive infice depurāe
a passiuo illimior venit illitus a
vm in pro et infectus depuratus
Eons de oriental . Ali deus
scitissime luadu centrū poli de
sol qui est in medio placturum
pingo gis po lre p ornare .
Dirimo i dimide . Direptio i di
visio . Ops atra vrm contegit
Ater a vm i nigr obscura pia
clm de clpa pctim sceliq mores
sic ac h . Item de illud qd piat
i pgat sz remediu vn crea
intulit piaclm i clpam sz ma
ria contulit piaclm i emedium
vn piaclm de pctim et de sacrifi
tiu quod pgat pctu . et de a pio
as qd e pgare sive mdare . Gestio
stis lo amgans est cupe et sic sunt
lre pt est gestis sare sz dinsis mod
agitare . Quamaxie i valde pfecte
sive maxie . Lux orte surgit aurea
ffarisco cis ex fatim qd e abudare
et hisco cis i scindi ul diuidi . Lassar
euanescere desicte deseme et sic pt ac
lre . Precepto ul qd prez ad pcipiam
ul p pripitio volue p tetare po lre
Noxa i culpa . Speclator est deus tote
plator omn . In agne deus potentie
Dimisa a vm i de orsu ul dimside misa
Limpha i aq . Limphare e adaqre
ul est insanire impune lre po p
attbuē sive deputare . Subuecta a v
i sursum i leuata . Irrogare po h
p dare ul inferre . Prodita i nata
sive pducta . Vna stirpe i de aqua
Elido dis i ex lede excludē et in
nenit p temptare vn de mo illisa
i fracta ul quassata a viciis ul
ab adversariis et diuersis molestata
. In timitas vincitas . Excubo as
de vigilare ut h . exe de caulas
custodire . Vn excubie dnr vigilie
v die sicut de nocte vigilie . Et
qrz po vnu p alio . In Excubo cu
castra tueor . Sz lucubro nocte dum

studio vigilis dicitur utrocumque modo Celi/
ta advenit tori · Abstergo sit emdare
et amovere Contagium generi et contagio
omnis procedens dicitur labes putredo lues
morbus pecorum qui de facili vitiat
tam generem [illegible] contagiosa a verbo Tha/
bescit i. tabescere desiccare · c terna te/
li gloria Tonans anus po hic pro pre
Rependo dicitur di est · r lasmator
hominis dea Reptens eius dicitur de
reptile quod repit corpore vel brachiis
Vivida a vim i. vivificata vel ardua
Suggero id est submittere ut hic sug/
gestum quod dicitur est sedes principis
que ibi multa suggeruntur Intersero
id est inmiscere vel interpone · r Ome
dens clemente luxus quod declinatur
est luxuria Perimo i. perimo · affatim
i. abundanter a vvora iam spargit
polum · Spargo gis po hic pro illustre
illabere dies tris i. apparere sine
sonitu Spiculum de radiis solis · Ca/
nor oris in pro i. cantus hic melo/
dia · Contremere i. resonare · a lux
bra tinctas vespertina pt per dies vel ab sq.
hinc vespertinus Suppex gloria i. hu/
lio genera · c onditor alme siderum
Intereat po lux pro pena Vergo gis
est declinare ad occasum Nuto i. conse/
sus vel voluntas · fatentur i. confitentur
Agios ton grecos Agnus a vim compo/
nitur ab a quod est sine et geos quod
est terra i. sanctus sine terrenorum amore
Zelum i. iactum Paraclitus i. consolator
spiritus a para quod est iuxta et clisis
consolatio · Etiam paraclitus dicitur filius
a para quod est iuxta et clisis advocato
v erbum supernum prodiens i. a
supernis sedibus veniens a patre
olim exiens i. ascendens et sancta prius
egrediens · Declivus a verbo et hic et
hec declivis et hoc e dicitur labens vel
declinans a de et clinus dicitur a cleo
eo quod est inclinari preconium i. po
pro predicationem prophetarum vel vocationem ad
iudicium · Contremo as in cor i. infla/
mare se et persistere tremare · lubri/
ca diversum omnia nimida et noxia · Rumor
arus i. subtiliter scrutari vel inquire
pro abditis i. pro malis occultis · Demum
i. ad ultimum · Assecutor tui ad in/
tum succedit omnia · Compotes i.
cohedens et consortes · v ox clara
ecce intonat · promens ab e ful/
gere ab ethere i. a celo · Torpidus
a vim i. piger Sidus eris i. stella
Laxo as re i. ampliare hic po pro
remittere sive solvere · Vrath i. sponte
Cum fulserit i. splenduerit in secundo
adventu · Horror i. timor vel teme/
brositas · Cingere i. unde involuere
c riste redemptor omnium · Illibata
dicitur incorrupta · ex in et libatus
i. gustatus vel virgo dicitur illibata i.
non tacta vel gustata in opere carnis
a · Solis ortus cardine · Cardo
est extremitas rei et proprie hostio po
et pro oportunitate vel arlo · Enitor eris
i. pario cum eo niti in enixa ab
puerpera i. pariens puerum · Est enixa
i. emisit et peperit · Johannes in
ventre gestiuit que gestiens letare
mutavit · Abhorreo po hic pro desperare
Ales vel alens i. virgo nubens non
esurit per se Ales po pane et
nutrire vel nutrio hic · ostis heredes
impie non arripit i. non tollit vel
aufert sed dat ydrie singulare pro plu/
rali hec ydria e est vas aqua/
rum ab ydor quod est aqua · c · p
more docti mistico Mistica dicitur
figurationibus a misterio quod est secretum
Demus a vim vel a dere · Protulerit
i. primo fecerit vel obscuraverit lex
moysi et prophetia et Clarus · Presto
as i. perseverare stare · Callidus i.
ingeniosus in malo precipue · Quis
rudis id est propter et dicere · Caducus
dicitur fragilis a cadendo · Compluma ans
i. fovatio · Laxa malum i. remitte
peccatum i. semper a vires et mas
dentatus pro peccatore et non peccatori
alta unda i. perfunda unda · Insere
amorem i. iunge mentibus nostris · Re/
funde et iterum funde vel restitue · assi/
sto i. esse prope · Deprecatio i. ablatio vel diminutio

Exulta regis prodeunt i. appa-
rent incipiunt prodeo quo scilicet
paruulo apuero enim post hic per putto
Duce i. crudelis vnda i. aqua et sa-
gwine manat per ange lingua
glosa pange i. cane Certamen
dicitur agon l. conflictus Conditur i. patitur
Lustra sex qui iam peracta lustri
re est spacium quinque annorum et e
lustra ferre vel lustra cubile fere
quinquennia lustra fuere | Vrda e
ut clauo claue et clava | vel clava
ges bach clauis fera clauus autem
induc te claue rege clauo pente
clava | Rigor i. duritia lentescat
i. mollescat vel mitescat et non me-
ruit pati que vigorem dedit i. na-
tiuitatis tua O crux admundo tua
sit lentescat ut tendas mitti i. humili
stipite membra scilicet tua Nauta te
qui vel que regit nauem Naufragus
a vom dicitur qui passus est naufragium
sine periculum maris dicitur a naue et
frango vsque i. semper Comite due
vsque i. vndique Item vsque i. aliquantu-
lum vt in zachar vbi vsque vemat
i. vndique vsque i. quousque vel quam
adiun tempus vsque obliuisceris me in
fine Item vsque i. donec post agatha-
scorum vsque consumptum est sacrificium
a vra luce rutilat Conuitus a
vom i. velox et accelerantis et plures tunc
per et cor vel accito quia punas vel
breuiantur per solitato l. citato vel su-
fato tum propere i. toleranter passa
vulnera fuerunt dum resurrexisse
r ego eterne due Edo dis i. pario
vel hic editus a vom i. parturiit sine
gemitibus Nuuc et quamque non plus
inuenitur a D cena agni prouidi
Torridus i. assatus et tostus dicitur et velox
vel Mi torret voluit secatur cremat
assat et vrit Tostus a vom est xpm
a passino azima dicitur sine correp-
tione fermenti sic enim caro xpi fuit ab-
lata sicut azima i. sic pasta sine
panis sinceritatis per quem scilicet xpm
reddunt prima vel redit ad prima

Voratum i. inferius Trudo dis est
impellere impingere in custodiam mitti-
de et sic accipitur hic cum dicitur trudens vinclo
e terne rex altissime Cuius i. per quem
depereo et dicitur valde perire Caluus
i. humanitas putatur esse addiua loci Ma-
chia e in medio composito Conditur i. firmat
Olimpus qui est mons quidam altissimus
et post hic per celo Preditus dicitur eleuatus
sublimatus et magis suppositus et accipitur
hic sine i. ex hoc Bubate nube i. spisse
dante quidam habent repente i. subito et
inspirato iam xpus astra ascen-
derat Solemnis dies vrgebat i. eminebat
sine instabat vel sequebatur Mino die mi-
stico i. signato Septemplici numero orbis scilicet
septimane voluitur septies Intonat i. resonat
vel deum venisse nunciat Decorus i. pulc-
Ignis almus i. spiritus Calore i. ardore
dei diuini Afflatus a vom i. inspiratus
vesanus i. stultus Ternus a vom i. cru-
delis sunt ponitur pro superbo Alumnus i. qui
nutrit et qui nutritur Centacos ab post
hic per simul clare Profar aris i. loqui
a Eata nobis gaudia orbita te e
ipse vestigium rote quia rotunda est hic at
ponitur per reuolutionem anni Orbis vel dicitur
reuolutio septimane sine circulus qui scilicet
dicitur circulus quinque mundus quinque circulus terre
Effulgeo e ego fulgeo per apparere signum
Volbro ab post hic per radiare Professus
a vom dicitur habundare madeo ab i. ma-
didum esse vel inundare ebrietate Sic
reputabant i. estimabant iudei patrata
i. firma pacta et impleta Illapsus
i. intus lapsus Dudum i. olim
N gratulemur hoc gratulor aris
i. gaude gratias agere Emulus a vom
i. imitator ut hic Diffudit i. diuisit modo
sicut Damulus stigmatum fuit Scilicet
franciscus Amator eius in per in putti
est adherere appodiare Colitus ab i.
sic habitare Non docui i. non posset
imitari Molito ab i. more militis pro deo
pugnare Zelo ab i. amo cum filii
deum zelare i. amare gloriam patris
e aus regi plena gaudio Marga-
ritha est gemma Pasca cui gratia

bti anthonii corpus Irriguus a um
dr madidus habundans non sterilis
fecundus et hic ac pro copia miraclorum
funditus i. penitus adverbium   hu
lux vera mentis Ducatus quod est declaratur
dr cursu vie Munimen actu hic pro
roboracion et cooperacion spiritus sancti
patrocinium dr hic adiutorium Rictus
quod est declaratur dr a ringo gis rinxi rictum
quod est proprie canum Inde dr rictus ira et
rixatio canum vel etiam aliarum ferarum
est autem ringere wasti indignari Patulus
dr manifestus Insons quod est innocens
Prophani dicuntur hic Barraceni Panis vite
sicut incest' mem Inodium i. propter
odium Marochin dicitur risti de marochna
Decerno is i. statuere ordinare iudicare
Leta quod est declaratur dr spactas sive
collegium hoc Iudicium eius est manife/
stum signum Hee nuge arum sunt
truffe vel nuga ge Inde nugor
aris est nugas facere vel dicere vel in/
utile aliquid dicere Hostis i. dyabolus
ultor i. tirannus Fastus quod est declaratur
est superbia Inde fastuosus Hic fastus
ti dr in quo gesta anni continentur
Amictus quod est declaratur est inmissio
vel intromissio hic Inolatus hic declaratur
est pius peregrinatio Poculum li dr
hic vas in quo ministratur potus Of/
fluo is i. habundare Zelus dr hic
fervor pro animabus lucrandis Canus
ni dr ipse senex vel capillus albus
Presto as i. prestare stare Elatio maris
i. elevatio undarum Cano i. ad quem
conspectum lumen quod dat i. lux tu
assimilas xpm tibi qui fruimur luce t/
te qui tunc cum te vivit vita glorie
et vixit vita gratie Tu deus es fons
sitienti et lux vigilanti quod dixisti
in cruce sitio Corus cori seu hic cori
quosdam est instrumentum musicum
scilicet pellis cum duabus fistulis per unam
inspiratur et per alteram reddit sonum
Corda e in aliquibus instrumentis est par/
va in sono dulci sic in pnella
Titulus dr inscriptio vel signum laudis
vel honoris sive laus et sic per hoc anni

Item dr tremis annotatio dicendorum
in ope sequitur Nota quondam fiebat in
frontibus dampnatorum theta unde quidam
O multum ante infelix littera theta
Ut queant laxis resonare Laxus
a um i. magnum et amplum
Resonare pro hic procantare Fibra e
e vena arta i. interiorum Soluo is
pro hic pro dissolutionem Beatus quod est declaratur
dr expers Celso olimpo i. ab alto celo
Genus ei parit hic pro discessu et qualitate
vite premio is e dare et manifestare
Dubius i. macula et dubitator Ma/
dulus est summus locutionis organa
dicitur meatus Recinere i. retinere voces
a primor Obstrusus a um i. clausus
verum obstrudere i. includere et abscondere
Inde i. ex hic a littera dicti Salte
est quidem diminutivum pro Saltu sal/
tando sed saltem diminuendo Flamen
inis dr locutio a for aris Tegmen
inis est tegumentum sive vestis Hirta
a um i. hirsuta a um i. aspera cu/
tibus i. intrinsecus Videns erat est omnis
Strophium ei est cingulum Latex icis
dr aqua de lacuna sive de fossa vel
la de cavinis arborum Locusta est quidam
al conversus hesui 2m leges quidam
dicunt quod habere a crestibilibus dicit locuste
hic et hic vates dr propheta Cano is dr
propheticum Presaga a um dr presens fu/
turum a presagio gis quod est divinare
Iubar aris in pro po hic per xpo primus
so huius gentes Index icis dr demon/
stratorius digitus Vastus a um dr lacus
et amplus Tingo gis est baptizare
Limpha i. aqua Nephas indecl est peccatum
Nimis felix Nimeus pudor
appellatur castitas Heremus est habitator
Est etiam desertum Cultor oris i. habitator
Serum ti dr cena Eremitus i. ang/
ustus Cadena sunt septa Opimus
a um i. pinguis habundans et est
activum hic Reflexus a um i. distortus
Sator oris proprie est seminator sed dr
hic sator Alumnus omnis dr innidia
orea hic Perfudisti i. replesti et
ornasti Benatus quod est declaratur est dominum

Laureata a vin dr coronata laurea
dr corona q quonda fiebat de lauro
o octor ecgge Cathago gtt sine
supo e conari Cathage nos fre po
lum i nos fre tusspolum Exporte
gent i q impfite gent Jubila et
jubilao est gaudiu ineffabile Eg
tud i ab eterno dum durat induts
p etna scla i in etnu q uodaunqz
vinclis i p vinclm et vinclm dici
a vincio cis qd est ligare astrum
tri dr stella sile signu h' acti p
celo Decta orio dr honor q duo sic
pnt distingwi ut decq refera ad
hnatatem hor ad dinitez am
bone pastor Clemens i pius e in
core prestatu i pcantu rostu est de
sideriu animi etrus bti Trucu
lenta a vm i plenus crudelitate
Trux cis vs grus i crudelis et dr
cum lentos qd est plenu Jnfusa
a vm qd est sh infusa et imno
Quem tra pontha et terra marhia
po hic p fabrica indi Jnfusa i re
pleta dui vgaius visceta O glo
riosa dna vitam data p vgmem
sunt acti abti vos gentes plaudi
te ul vos scientes esse vitam data
p vgmez plaudite i letaam sigo
exteriori vrtute ibi xpe splendor
pris alterno as i viassitudie obsz
uare ut qu cora iste dixit sum v
sum aliter dicat sum Concrepo as
i in cantado vsonare p'mas at dr
dignor int' alios Jn hic p'matq tq
tui et e ipa p excellencia hic za
bulq li dr diala Melodis vocab pt
dici qd declarat Melodia a vm melos
qd est dulce et edos cantq ul dicat
q melodis est gtq cacq et ve a vo
tibq h' melos as Riste sctoru
decq anglorum Visit est cu desi
derio vidt sive visitare viso is
facit supim visitu in pro qd rais
est in visu sicut facesso facessiui
itum i cu desiderio facere Capesso
siui itu i cu desiderio cape Vis
visitat infirmu sz annos visum

amicus Jnuisio prisio conuisio re
uisio actia sunt thc quigatios et cor
ripiut p'ma in pnti Cetro oms dr
congregatio sile adunatio asto e pnte
esse Criste redemptor oium conserua
t fa Jnclitu inites i pclari Consors
dr q est cu alio pticeps psolue i rd
de Jhu saluator scli xpe po h'
padurtons Cetus i societas Cuncq
similiter precrq a vm est paruls
Ethereq i celestis ab ethe Claniger
dr qui regit ul portat clauces po
les d' celo pdit i exiuit predium dij
est campa magnus Jnstas po h'
p dice hoc votum e voluntas sive
desideriu Numen i diuitas Omen
inis est augiriu ul euentq Jnde
ominosq a vm i fortunatq ul plen
augurio Btm franciscu no dese
ruit p diuitas qua bti petrq co
fessa est omen nois pet ul po
franciscu no deseruit Nam sic s
petram ul xpm ul petru erectu est
eclia sic se franciscu fundata est
religio scta Domus porta et tumbq
rpetit visitari qn petor sclq cupauer
et notorius petit liberal Celesti
collegio Collega gc est socius in officio
pd collegas facit officiu socios labor
vnus Colo lis est arare terram hi
tare villam honorare deum vl sctos
oire pat amare pntes potior grte
quigatios e vti Emulq po h' p inuido
pscrutore dna Oralum hj dr h' suphu
llmea ee dr nova et vca ut h' psu
co i se alios esse Sequax cis omis g
est qui sequi aliquid ul imitat Tanta
i fina ul ad vltim laude tha pau
pcla Depressq a vm po p oppssus a
h de po p valde vber cns dr maniil
la Cultor paris erat quia exticiu
habebat maxime in salutando et
pdicando et conuisando Flamen inis
poni hic p spu sto Cauma ats est
calor siue incendiu Gesta i gessit
ul dix ul tulit Stigma ats dr signu
passionis xpi qui est signu coctuce
Aurea ce est cona magna et fiat

primum speciale quod debetur caritati filiali
aureola e est corolla et sit premium ac/
cidentale quod debetur operi perintegrate
virginitati martirio et predicationi profligo
gis est destituere destruere devastare dissipare
ruinare annichilare et sic activum huius Superna
est celesti sancti militantis supini ponitur pro
superiorum Erepta a verbo id est liberata ab
empiorum eius   eius morum Bravium
de laurea palma munus premium est
pro huius et huius braveta te de qui dat
bravium huius vitis vis abhac vite
vite vite id est qui est vite dator vita beata
Cedo dis sit locum dare Demptum
solo id est amotum actiua adimit id est accipit
sume inite ad actiua munera provota
id est pro desideriis quodam occupatis Ita tere/
na Reportat dona gloriosa quia Christus
deum reportat illa vexilla regis et sti
gmata pro Insigno is id est pro expressionem
caracteris sine stigmatis consignare
et nobilem facere Collisor oris de huius
debellator et prostrator a collido Calli/
dus de ingeniosus et maliciosus pro/
vidi ponitur hic in glo et construitur cum
agmi sed in loco vero sumitur est intus plus
vero de providus quod est vindex circumspectus

Exultet celum laudibus Exulto
est quodam signo exteriori gaudere
Resulto ad levitam denotat hic dissona
quod deos est preceptum langwor qui
est inveterata infirmitas Compotes
superni gaudii sic dicitur Compotes voti
Compos ad quod de victoria assecutor
votis sui pro terna pro munera Tri/
umphalis le de victoriosus vero Triu/
mpho as id est vincere triumphum reportare
Sorti tuorum militum Sors est sit
de victoria ut ista vetula fecit militum
de sorte Item de possessio ut illius fuit
in sorte beniamin Item de typis
successio ut tot dies abscessent noc/
tem quod sors eduxerit Item de capitale
ut nichil accipias ultra sortem Item
de casu ut sors dedit ignaro Item de
fortuna vel eventus rerum Item impor/
tat electionem situatam ut extitit in
mathia Vnde versus Iamque caterva sorte dat

seriem capitale casu fortuna de multis
eligit vnde et in huguicione Sors est
eventus vel pars vel fortuna vel visum
vel oraculum quia quasi dabant visa
pro sortes Sortior iris est pro sortes divi/
nare subministrare dividere adipisci
Rite id est iuste vel recte actor
Contagium de huius pro petere et exsua
contagione sive commissione corrumpit et
instat Arceo es est constringere et re/
frenare Diluo is id est delavare destruere
delere purgare commisse dissolvere liquare
Exerunt huius promo is id est exprimere
vel manifestare Inhorreo es est in hor/
rore habere timere vel tremere ipse horret
quod tremit et timor pili rigescunt et sur/
sum erigunt Prandeo a verbo id est valde avi/
dus ferox vis de atrox et dirus Vngula
le est genus tormenti eo quod effodiat car/
nes martirum de sit fodula quod in ea
torquebant sancti ut negotia invenirent
in eis Carpo est quod vident scire
Hoc penetrale ponitur hic pro secreto cordis
quod erat fides sancti Cedo dis et
cedor est madi et dilaniari Rependere
est offerre et explicare et quandoque ponitur
pro rependere et ordinare et constituere Certamini
dant a verbo quod sunt vel dicuntur Terna
Christi munera et trinam victoriam Tor/
tor est carnifex Carnifex armata sit
vngulis qui vero tormentis servientibus quibus
carnes martirum lacerantur Ex gloriose
mirum Tropheum id est victoriam Ignosco
vis est indulgere vel parcere Quod de/
liquimus id est quod deliquendo commisimus De/
linquo is sit pro vero sed in Licet ad pervertendum
pro Virtus sit confessor Macerat id est sit
fatigare est vinificare Substituere vegetare
aliquam vim et valitudinem conferre
vero vegetus a verbo quod est fortis adultus
vividus validus Sunt Lucium est status

Ihesu redemptor omnium Presul eius
omnis de id est pontifex presul id est epis/
copus Clemens id est misericordiam Faveo est favorem
habere consentire expandere Cui sacri
quod nomine vnde dicitur sacri
annuus a verbo de quod fit pro singulos
annos Hoc solemnium id est solemnis

Solemnis e[st] c[om]pta de solco neutropassiv[um]
et de annis q[ui]a solet esse p[er] singulos
annos vel de soluta a v[ersu] q[ui]a mutua
n[on] de[bet] d[ici] soll[emnis] solemnis et solemnitas
et solemnio et solemnit[er] i[n] sing[u]/
laribus et papia n[on] de[bet] d[ici] solli p[er] duplex
l et duo n et media p[er] m et p[er] ut
solemnis | Impetratio celsior ht
obtenta q[ue] declinat[ur] est impetrio
ab obtineo q[uo]d est impetrare acq[ui]rere con/
tinere | Nexa xa xum de ligam[en] vel vin/
clum sive noda | Potens in tot v[e]l
g[e]n[er]is .i. valde potens | Polluta .i. immu[n]da
a polluor | Onustis .i. gaudens a bono
ab re | Hostis supplex .i. omnium | Sa/
telles est tirannus q[ui] bevarius
.i. stipendarius dnali | Obtinet .i. pos/
sidet | Proinde .i. ideo | Cesu coma
virginum | Sepire .i. cinctare est sepem
facere | Sepior ptus sum .i. cinctatus
| Corea ea est chora virginum deca[n]/
tantium | Decora .i. pulcre et ornata
| Adaugeo es est magnitudine facere
ad aliquid iam concessum | Penitus .i.
prorsus | Virginis plebs opifex est
conditor vel factor | Proles pos[t] hic
p[ro] filio | Festa a vin q[ui]a cum epheo con
| Caninus festum epheum festiva
.i. victoriam dum forte .i. p[ar]te q[ui]a vigo
et marte | Ceno as re .i. fustiere
complicare demonstrare extere explana/
nare dicere expedire disponere d[e]terminare
administrare et ass ferre et sic acc[usativus]
hic | Scando .i. ascendo et dicit acumen
ascendo scandit distinguit carmina
scandit | Carcano .i. fetim celum | Co/
p[u]t | Vibe vbo velim | Coorno
as .i. sic orno vel cornata .i. sic
orata | Copulo as e[st] iungere et sociare
maxime p[ro] coniugium | Abditis .i.
rebus secretis et absconditis | Patenti/
bus p[ro] aspectum quidam habent ad
itus .i. introitibus patentibus apertis
.i. aspectis hoc aditu ti quint[us] tu
de aditus q[ui] te deos | Expolita a vin
ab expolior aris .i. valde politi | Co/
sto omis est pressio malleorum
presura e[st] consistatio ad mutu[m]

Sed tunsiones in hac vita fuerit
afflictiones et pressiones nimis
p[ro]fuere vero angustie | Coaptant[ur]
.i. simul ordinat[ur] a | Regulare
fundamentum | Compago in pro e[st]
genitivo | Rector a[ct]us est quia | Ca/
nora a vin possit ut h[ic] in ablativo
in masculino concordare cum iubilo
| Iubily li est ineffabile gaudium
& hec[?] h[ic] canore declinat[ur] | Canor
oris in pro | et intponat[ur] copula
| Adeptus ab adipiscor quod est acq[ui]rere
deponens est s[ed] h[ic] po[nitur] p[ro] passivo in para
scriptione et mercat[ur] introire para
disum tuskan in requiem de labore

ani   is   dus   tuus   mon   nomii
Est genesis exo levi nu[meri] deutro

nosue   cum   .i. lib[ri] regum lipomenon
nos iudicat et ruth Reg paral

as   mias   ias
esdr nee thob Judith hester

pabole cantica ecclastes   iennie
canticorum
Job Salomon tres Est sap et

iastica   ias   enias   uth   chiel   iel   ee
ecles ysa ier Bar eze dan os

ias   as   cas
ool amos abd yon mich

um   cuk   omias   genis   rias
Na dhiur aba soph ag zacha

as   beorum   um
Malachi pa macha scbe mathe

cu   ca   macos   teus
Mar luc Johannez Ro chorin

atas   sios   apensics   loren   olomcen
et gal ephe phil Col thes

teum   lomene   os   aplorum
thimoti[tu] phi et hebre Actus

balipsis
canonicas predicit pa apo sibas

scanonica   scanonice
una iacob petri due sit tres

ius   scanonica   aplu
Johan vnica Jude   amen

Possidet a nūo qngentos ordine recto	A qngetos D
Atq trecetos b p se rime videt	B trecentos CCC
Nec plus qz centū C lrā fert hēc	C centū C
Lrā D vero a qngetos sbabit	D qngentos
Quīta ducetos qz qnqgita tebit	E ducetos qnqgita
Sexta qterdecos gerit f q distat ab alpha	F qraginta
G qdringetos demostratura tebit	G quadringeta
H desigtos nūo dat hēc ducetos	H ducenta CC
J C compar erit cētū vero iq hebit	J Centū C
K vero cētos et qnqgita tenebit	K Centū qnqgita
Quīqs L denos nūo putat hndo	L qnqginta
M capt ē nūr qz mille tenē videt	M mille
N vero nogetos nūo putat hndos	N nongentos
Undenos fat O si cognostus nūado	O vndecī XI
P silem cū G nūq mostrat hēc	P quadringentos
Ortigenta dat R si qs caz nūabit	R octoginta
S vero septēos nūati sbabit	S septem
T dt centēos et sexagita tenedos	T centum sexagita
V vero qnqz dat si qs iaz nūabit	V qnqz
X vero denos nūam dt rimendas	X decem
Y dat cētēos et qnqgita retinedos	Y Cētū qnqgita
Ultima Z canit fine bis mille tenebt	Z duo milia

Mmonos v qnos x denos dupla
vicēos / xl duplat idē tplat lx / l qz
sola qnqgita fat sz nonagita dt xc
D dat cētos m mille fat si c pit
C dt cētēos qudringētos qz c D
Aufert centū sic dem sebē nūm tom

Nota q qlz fiā si supponat di linea
cōtūsuso ducētū tot sbabit mil
lenarios qt p se sbabit vnitates
ut ū mille vnitates l mille sbeat
V qnqz milia X decem milia
vel qnquaginta milia C centū
milia M mille milia Et nota
q qlz fiā lrarū inueniunt aliquez
nūm vltanus qznus nō in frequēti
vsu Quod iste vsiclis hugwiaus
distinguit supscbts

Ante Jhm CC mq ano milia qnqz

Et loquens de virgine dicit ad mariam [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Lucas anthiocensis natione syrus cuius laus in euangelio canitur. apud anthiochiam medicine artis egregius et apostolorum cristi discipulus. postea vero paulum secutus est apostolum. sine crimine in virginitate permanens domino maluit inseruire. qui octuaginta et quatuor agens etatis annos in bitania de seculo noscitur emigrasse. hic igitur diuino stimulatus imperio in achaie partibus euangelium scripsit grecis fidelibus incarnationem domini fideli narratione ostendit eumque de stirpe dauid descendisse monstrauit. cui non immerito scribendorum apostolorum actuum potestas in ministerio datur. vt deo in deum pleno, et filio perditionis extincto ordine ab apostolis facta sorte dominice electionis numerus compleretur. sicque paulus consumationem apostolicis actibus daret quem diu contra stimulum calcitrantem dominus elegisset. quod legentibus ac requirentibus deum breui volui sermone ondere quam prolixius aliquid fastidientibus prodidisse. sciens quod operantem agricolam oportet de suis fructibus edere. quem ita diuina gracia est subsecuta vt non solum corporibus sed etiam animabus eius proficeret medicina.

Primum quidem sermonem feci de omnibus o theophile que cepit ihesus facere et docere. vsque in diem qua precipiens apostolis per spiritumsanctum quos elegit assumptus est. quibus et prebuit se ipsum viuum post passionem suam in multis argumentis per dies quadraginta apparens eis et loquens de regno dei. Et conuescens precepit eis ab ierosolimis ne discederent sed expectarent promissionem

[illegible]

patris quam audistis inquit per os meum / quia iohannes quidem

baptisauit aqua. vos autem baptizabimini spiritu sancto non post multos

hos dies. Igitur qui conuenerant interrogabant eum dicentes. Domine

si in tempore hoc restitues regnum israel. Dixit autem eis. Non est vestrum nosse

tempora vel momenta. que pater posuit in sua potestate. sed accipietis

virtutem supervenientis spiritus sancti in vos. et eritis michi testes in iherusalem

et in omni iudea et in samaria et usque ad ultimum terre. et cum hec

dixisset videntibus illis eleuatus est. et nubes suscepit eum. cumque

intuerentur in celum euntem illum. ecce duo viri astiterunt iuxta illos

in vestibus albis. qui et dixerunt. viri galilei. quid statis aspicientes in

celum. hic ihesus qui assumptus est a vobis sic veniet quemadmodum

vidistis eum euntem in celum. Tunc reversi sunt ierosolimam a monte qui

vocatur oliueti. qui est iuxta ierusalem sabbati habens iter. et cum introissent in

cenaculum ascenderunt ubi manebant petrus et iohannes iacobus

et andreas. philippus et thomas. bartholomeus et matheus iacobus

alphei et simon zelotes et iudas iacobi. hi omnes erant per

seuerantes vnanimiter in oratione cum mulieribus et maria matre ihesu

et fratribus eius. In diebus illis exurgens petrus in medio fratrum

dixit. erat autem turba hominum simul fere centum viginti. viri

[illegible]

fratres oportet impleri scripturam quam predixit spiritus sanctus per os
david de iuda qui fuit dux eorum qui comprehenderunt ihesum qui con-
numeratus erat in nobis et sortitus est sortem ministerii huius. Et hic
quidem possedit agrum de mercede iniquitatis et suspensus crepuit me-
dius et diffusa sunt omnia viscera eius et notum factum est omnibus
habitantibus in ierusalem ita ut appellaretur ager ille lingua eorum
acheldemach hoc est ager sanguinis. Scriptum est enim in libro psal-
morum fiat commoratio eorum deserta et non sit qui habitet in ea
et episcopatum eius accipiat alter. Oportet ergo ex his viris qui nobis-
cum sunt congregati in omni tempore quo intravit et exivit inter nos
dominus ihesus incipiens a baptismate iohannis usque in diem qua
assumptus est a nobis testem resurrectionis eius nobiscum fieri unum
ex istis. Et statuerunt duos ioseph qui vocatur barsabas qui cogno-
minatus est iustus et mathiam et orantes dixerunt tu domine qui
corda nosti omnium ostende quem elegeris ex his duobus unum accipere locum
ministerii huius et apostolatus de quo prevaricatus est iudas ut abiret
in locum suum. Et dederunt sortes eis et cecidit sors super ma-
thiam et annumeratus est cum undecim apostolis.

Et cum complerentur dies pentecostes erant omnes discipuli pariter

pariter in eodem loco. Et factus est repente de celo sonus tanquam advenientis
spiritus vehementis. et replevit totam domum ubi erant sedentes. Et appa-
ruerunt illis dispertite lingue tanquam ignis. sedit[que] super singulos eorum
et repleti sunt omnes spiritu sancto. et ceperunt loqui variis linguis
prout spiritus sanctus dabat eloqui illis. Erant autem in ierusalem habitantes iudei
viri religiosi ex omni natione que sub celo est. Facta autem
voce hac convenit multitudo et mente confusa est. quoniam audiebat
unusquisque lingua sua illos loquentes. Stupebant autem omnes et
mirabantur ad invicem dicentes. Nonne ecce omnes isti qui loquuntur
galilei sunt. Et quomodo nos audivimus unusquisque linguam
suam in qua nati sumus. Parthi et medi et elamite. et qui
habitant mesopotamiam. et iudeam et capadociam pontum et asiam
frigiam et pamphiliam. Egiptum et partes libie que est circa ci-
renen et advene romani iudei quoque et proseliti cretes et arabes.
audivimus eos loquentes nostris linguis magnalia dei. Stupebant
autem omnes et mirabantur ad invicem dicentes. Quidnam hoc vult
esse. Alii autem irridentes dicebant quia musto pleni sunt isti. Stans
autem petrus cum undecim elevavit vocem suam et locutus est eis.
Viri iudei et qui habitatis ierusalem universi. hoc vobis notum sit. et auribus
percipite verba mea. Non enim sicut vos estimatis hii ebrii sunt. cum sit
hora diei tertia. Sed hoc est quod dictum est per prophetam iohel. Et erit

Nota ibi effundam de spiritu meo. Hoc exponit Rabanus super Iohelem: super omnem carnem, id est super omnem hominem cuius cor [illegible] ad modum carnis, id est non obstinatum in peccatis. Et ad hoc indicat auctoritatem Ezechielis [illegible]: auferam cor lapideum de carne vestra et dabo vobis cor carneum. Dicit idem doctor hoc implendum esse tempore Messie [illegible] quod de Christo est impletum [illegible] erant [illegible] et [illegible] ad [illegible] Vel aliter exponit super omnem carnem, id est super iudeos et gentiles [illegible] iudei et greci [illegible] qui invocant illum abundanter [illegible] spiritum sanctum.

In novissimis diebus dicit Dominus effundam de spiritu meo super omnem car-
nem et prophetabunt filii vestri et filie vestre et iuvenes vestri visiones
videbunt et seniores vestri somnia somniabunt et quidem super
servos meos et super ancillas meas in diebus illis effundam de spiritu
meo et prophetabunt et dabo prodigia in celo sursum et signa in terra deor-
sum sanguinem et ignem et vaporem fumi sol convertetur in tenebras
et luna in sanguinem antequam veniat dies Domini magnus et ma-
nifestus et erit omnis quicumque invocaverit nomen Domini salvus erit. Viri
israhelite et qui timetis Deum audite verba hec Ihesum Nazarenum virum
approbatum a Deo in vobis virtutibus et prodigiis et signis que fecit
per illum Deus in medio vestri sicut vos scitis hunc definito consilio
et prescientia Dei traditum per manus iniquorum affligentes interemistis
quem Deus suscitavit solutis doloribus inferni iuxta quod impossibile erat
teneri illum ab eo. David enim dicit in eum providebam Dominum coram me
semper quoniam a dextris est mihi ne commovear propter hoc letatum est
cor meum et exultavit lingua mea insuper et caro mea requies-
cet in spe quoniam non derelinques animam meam in inferno nec dabis
sanctum tuum videre corruptionem notas fecisti mihi vias vite replebis me
iocunditate cum facie tua. Viri fratres liceat audenter dicere ad vos de pa-

Glosa [illegible] effundam [illegible]

Filii vestri, ut Agabus, et filie vestre, ut filie Philippi [illegible] iuvenes vestri, id est fideles novi testamenti, ut Iohannes et Paulus; seniores vestri, id est veteris legis adherentes, ut Petrus et Andreas.

Et dabo [illegible] de adventu [illegible] de [illegible] signis et prodigiis.

Nota ibi viri israhelite [illegible] auctoritatem David [illegible]

Nota ibi David enim [illegible] auctoritatem David [illegible]

Nota ibi viri fratres [illegible]

[illegible marginal gloss]

[illegible]

patriarcha david quoniam defunctus est et sepultus est et sepulcrum eius est apud

[illegible]

nos usque in hodiernum diem. propheta ergo cum esset et sciret quia iureiu-

[illegible]

rando iurasset illi deus de fructu lumbi eius sedere super sedem eius

[illegible]

providens locutus est de resurrectione christi quia neque derelictus est in inferno neque

[illegible]

caro eius vidit corruptionem. hunc ihesum resuscitavit deus cuius omnes

[illegible]

nos testes sumus. dextera ergo dei exaltatus est et promissione spiritus

[illegible]

accepta a patre effudit hunc quem vos videtis et auditis. non enim

[illegible]

david ascendit in celum. dicit autem ipse dixit dominus domino meo

[illegible]

sede a dextris meis donec ponam inimicos tuos scabellum pedum

[illegible]

tuorum. certissime ergo sciat omnis domus israel quia et dominum eum

[illegible]

et christum deus fecit hunc ihesum quem vos crucifixistis. his auditis compuncti

[illegible]

sunt corde et dixerunt ad petrum et ad reliquos apostolos quid faciemus viri

[illegible]

fratres. dicite nobis. petrus vero ait ad illos penitentiam agite et bap-

[illegible]

tizetur unusquisque vestrum in nomine ihesu christi in remissionem peccatorum vestrorum et

[illegible]

accipietis donum spiritus sancti. vobis enim est repromissio et filiis vestris

[illegible]

et omnibus qui de longe sunt quoscumque advocaverit dominus deus

[illegible]

[illegible] aliis etiam verbis plurimis testificatus est et exhortabatur eos

[illegible]

dicens salvamini a generatione ista prava. qui ergo receperunt

[illegible]

sermonem eius baptizati sunt et appositi sunt in illa die anime

circiter tria milia. Erant autem perseverantes in doctrina apostolorum et
communicatione fractionis panis et orationibus. Fiebat autem omni anime
timor. Multa quoque prodigia et signa per apostolos fiebant in Ie-
rusalem et metus erat magnus in universis. Omnes etiam qui credebant
erant pariter et habebant omnia communia. Possessiones et substancias
vendebant et dividebant illa omnibus prout cuique opus erat. Quotidie
quoque perdurantes unanimiter in templo et frangentes circa do-
mos panem sumebant cibum cum exultatione et simplicitate cordis
collaudantes deum et habentes graciam ad omnem plebem. Dominus autem
augebat qui salvi fierent quotidie in idipsum.

Petrus autem et Johannes ascendebant in templum ad horam
orationis nonam. Et quidam vir qui erat claudus ex utero ma-
tris sue baiulabatur quem ponebant quotidie ad portam templi que
dicitur speciosa ut peteret elemosinam ab introeuntibus in templum. Is
cum vidisset petrum et johannem incipientes introire in templum ro-
gabat ut elemosinam acciperet. Intuens autem in eum petrus cum
johanne dixit respice in nos. At ille intendebat in eos sperans
se aliquid accepturum ab eis. Petrus autem dixit argentum et aurum
non est michi. quod autem habeo hoc tibi do. In nomine ihesu christi
nazareni surge et ambula. Et apprehensa manu eius dextera ele-

vaint enim et protinus consolidate sunt bases eius et plante et exi-
liens stetit et ambulabat et intravit cum illis in templum ambulans
et exiliens et laudans deum et vidit omnis populus eum ambulantem
et laudantem deum. cognoscebant autem eum quoniam ipse erat qui ad ele-
mosinam sedebat ad speciosam portam templi et impleti sunt stupore
et extasi in eo quod contigerat illi. Cum videret autem petrum et iohannem
concurrit omnis populus ad eos ad porticum que appellatur salomonis
stupentes. videns autem petrus respondit ad populum viri israelite quid miramini
hoc, aut nos quid intuemini quasi nostra virtute aut pietate fecerimus
hunc ambulare. deus abraham et deus isaac et deus iacob
deus patrum nostrorum glorificavit filium suum ihesum quem vos quidem tradi-
distis et negastis ante faciem pilati iudicante illo dimitti. vos
autem sanctum et iustum negastis et petistis virum homicidam donari vobis
auctorem vero vite interfecistis quem deus suscitavit a mortuis cuius
nos testes sumus. et in fide nominis eius hunc quem vos videtis
et nostis confirmavit nomen eius et fides que per eum est dedit integram
sanitatem istam in conspectu omnium vestrum. Et nunc fratres scio quia
per ignorantiam fecistis sicut et principes vestri. deus autem qui prenun-
tiavit per os omnium prophetarum pati christum suum sic implevit penitemini

mini igitur et convertimini ut deleantur vestra peccata ut cum venerint
tempora refrigerii a conspectu domini et miserit eum qui predicatus est
vobis ihesum xpistum quem oportet quidem celum suscipere usque in tempora
restitucionis omnium que locutus est deus per os sanctorum suorum a
seculo prophetarum. Moyses quidem dixit quoniam prophetam suscitabit vobis
dominus deus vester de fratribus vestris tamquam me ipsum audietis
iuxta omnia quecumque locutus fuerit vobis. Et omnis anima que
cumque non audierit prophetam illum exterminabitur de plebe sua. Et
omnes prophete a samuele et deinceps qui locuti sunt annun
ciaverunt dies istos. Vos estis filii prophetarum et testamenti quod
disposuit deus ad patres vestros dicens ad abraham Et in semi
ne tuo benedicentur omnes familie terre. Vobis primum deus susci
tans filium suum misit eum benedicentem vobis ut convertat se un
usquisque a nequitia sua.

Loquentibus autem illis ad populum supervenerunt sacerdotes et
magistratus templi et saducei dolentes quod docerent populum
et annunciarent in ihesu resurrectionem ex mortuis et iniecerunt
in eos manus et posuerunt eos in custodiam usque in crastinum
erat enim iam vespera. Multi autem eorum qui audierant verbum cre
diderunt et factus est numerus virorum quinque milia. Factum est autem

in crastinum ut congregarentur principes eorum et seniores et scribe in ierusalem
et annas princeps sacerdotum et caiphas et iohannes et alexander et quotquot
erant de genere sacerdotali cum eis et statuentes eos in medio interro-
gabant in qua virtute aut in quo nomine fecistis hoc vos. Tunc petrus
repletus spiritu sancto dixit ad eos principes populi et seniores audite. Si
nos hodie diiudicamur a vobis in benefacto hominis infirmi in quo iste
salvus factus est notum sit vobis omnibus et omni plebi israel quia in no-
mine ihesu christi nazareni quem vos crucifixistis quem deus suscitavit a mor-
tuis in hoc iste astat coram vobis sanus. Hic est lapis qui reprobatus est
a vobis edificantibus qui factus est in caput anguli et non est in aliquo alio
salus. Neque enim aliud est nomen sub celo datum hominibus in quo oportet nos
salvos fieri. Videntes autem petri constantiam et iohannis comperto quod homines
essent sine litteris et idiote admirabantur et cognoscebant eos quoniam cum
ihesu fuerant. Hominem quoque videntes stantem cum eis qui curatus fuerat nihil
poterant contradicere. Iusserunt autem eos foras extra concilium secedere et con-
ferebant ad invicem dicentes. Quid faciemus hominibus istis? quoniam quidem notum si-
gnum factum est per eos omnibus habitantibus in ierusalem manifestum est et non pos-
sumus negare. Sed ne amplius divulgetur in plebem comminemur eis ne
ultra loquantur in nomine hoc ulli hominum. Et vocantes eos denuntia-
verunt ne omnino loquerentur neque docerent in nomine ihesu. Petrus vero

[illegible]

et iohannes respondentes dixerunt ad eos. Si iustum est in conspectu dei vos
potius audire quam deum iudicate. Non enim possumus que vidimus et
audivimus non loqui. At illi comminantes dimiserunt eos non invenientes
quomodo punirent eos propter plebem quia omnes clarificabant id quod factum erat
in eo quod acciderat. Annorum enim erat amplius quadraginta homo in
quo factum erat signum istud sanitatis. Dimissi autem venerunt ad suos
et annunciaverunt eis quanta ad eos principes sacerdotum et seniores dixis-
sent. Qui cum audissent unanimiter levaverunt vocem ad deum atque dixerunt
Domine tu qui fecisti celum et terram mare et omnia que in eis sunt. Qui
spiritu sancto per os patris nostri david pueri tui dixisti quare fremu-
erunt gentes et populi meditati sunt inania. Astiterunt reges terre et prin-
cipes convenerunt in unum adversus dominum et adversus christum eius. Con-
venerunt enim vere in civitate ista adversus sanctum puerum tuum ihesum quem
unxisti herodes et pontius pilatus cum gentibus et populis israel facere que
manus tua et consilium tuum decreverunt fieri. Et nunc domine respi-
ce in minas eorum et da servis tuis cum omni fiducia loqui verbum tuum
in eo quod manum tuam extendas ad sanitates et signa et prodigia fi-
eri per nomen sancti filii tui ihesu. Et cum orassent motus est locus in quo
erant congregati et repleti sunt omnes spiritu sancto et loquebantur
verbum dei cum omni fiducia. Multitudinis

[illegible]

autem credencium erat cor vnum et anima vna, nec quisquam eorum que
possidebat aliquid suum esse dicebat, sed erant illis omnia communia. Et vir-
tute magna reddebant apostoli testimonium resurrectionis Ihesu Christi domini nostri
et gratia magna erat in omnibus illis. Neque enim quisquam egens erat inter
illos. Quotquot enim possessores agrorum aut domorum erant vendentes
afferebant precia eorum que vendebant et ponebant ante pedes apostolorum. Di-
uidebant autem singulis prout cuique opus erat. Joseph autem qui cognomi-
natus est barnabas ab apostolis, quod est interpretatum filius consolacionis
leuites cyprius genere cum haberet agrum, vendidit illum et attulit precium et
posuit ante pedes apostolorum

Vir autem quidam nomine ananias cum saphira uxore sua vendidit
agrum et fraudauit de precio agri conscia uxore sua et afferens
partem quandam ad pedes apostolorum posuit. Dixit autem petrus ad ananiam
cur temptauit sathanas cor tuum mentiri te spiritui sancto et fraudare
de precio agri. Nonne manens tibi manebat et venundatum in tua erat
potestate. quare posuisti in corde tuo hanc rem. Non es mentitus hominibus sed
deo. Audiens autem ananias hec verba cecidit et expirauit et factus est
timor magnus in omnes qui audierant hec. Surgentes autem iuue-
nes amouerunt eum et efferentes sepelierunt. Factum est autem
quasi horarum trium spacium et uxor eius nesciens quod factum fuerat
introiuit. Respondit autem ei petrus dic michi mulier si tanti agrum

Joseph autem. hic [illegible]

Vir autem. hic [illegible]

Factum est autem. hic [illegible]

vendidistis. At illa dixit etiam tanti. Petrus autem ad eam. Quid utique
convenit vobis temptare spiritum domini. Ecce pedes eorum qui sepelierunt vi-
rum tuum ad hostium et efferent te. Confestim cecidit ante pedes eius et expiravit.
Intrantes autem iuvenes invenerunt illam mortuam et extulerunt et
sepelierunt ad virum suum. Et factus est timor magnus in universa ecclesia
et in omnes qui audierunt hec.
Et manus autem apostolorum fiebant signa et prodigia multa in ple-
be. Et erant unanimiter omnes in porticu Salomonis. Cete-
rorum autem nemo audebat iungere se illis. Sed magnificabat eos
populus. Magis autem augebatur credentium in domino multitudo virorum
ac mulierum. ita ut in plateis eicerent infirmos et ponerent in
lectulis et grabbatis. ut veniente Petro saltem umbra illius
obumbraret quemquam eorum. et liberarentur ab infirmitate eorum. Concurre-
bat autem et multitudo vicinarum civitatum Ierusalem afferentes egros
et vexatos a spiritibus immundis qui curabantur omnes. Exurgens autem
princeps sacerdotum et omnes qui cum illo erant. que est heresis saduceorum
repleti sunt zelo. et iniecerunt manus in apostolos et posuerunt
illos in custodia publica. Angelus autem domini per noctem aperi-
ens ianuas carceris. et educens eos dixit. Ite et stantes loquimini
in templo plebi omnia verba vite huius. Qui cum audissent intraverunt
diluculo in templum et docebant. Adveniens autem princeps sacerdotum

et qui cum eo erant convocaverunt concilium et omnes seniores filiorum israel et
miserunt ad carcerem ut adducerentur. Cum autem venissent ministri et aperto
carcere non invenissent illos reversi nuntiaverunt dicentes carcerem quidem inveni-
mus clausum cum omni diligentia et custodes stantes ad ianuas aperientes
autem neminem intus invenimus. Ut autem audierunt hos sermones magistratus
templi et principes sacerdotum ambigebant de illis quidnam fieret. Adveniens
autem quidam nuntiavit quia ecce viri quos posuistis in carcerem sunt in
templo stantes et docentes populum. Tunc abiit magistratus cum ministris
et adduxit illos sine vi. Timebant enim populum ne lapidarentur. Et cum addu-
xissent illos statuerunt in concilio et interrogavit eos princeps sacerdotum dicens
praecipiendo praecepimus vobis ne doceretis in nomine isto et ecce replestis
Ierusalem doctrina vestra et vultis inducere super nos sanguinem hominis istius.
Respondens autem petrus et apostoli dixerunt obedire oportet deo magis quam
hominibus. Deus patrum nostrorum suscitavit Ihesum quem vos interemistis suspen-
dentes in ligno. Hunc deus principem et salvatorem exaltavit dextera sua
ad dandam penitentiam israel et remissionem peccatorum et nos sumus testes horum
verborum et spiritus sanctus quem dedit deus omnibus obedientibus sibi. Hec cum au-
dissent dissecabantur et cogitabant interficere illos. Surgens autem quidam
in concilio phariseus nomine gamaliel legis doctor honorabilis

Josephus

timuisse plebem iussit foras ad breve homines fieri. Viri israelite attendite
vobis super hominibus istis quid acturi sitis. Ante hos enim dies extitit Theo-
das dicens se esse aliquem magnum cui consensit virorum numerus circiter quadrin-
gentorum qui occisus est et omnes quicumque credebant ei dissipati sunt et re-
dacti sunt ad nichilum. Post hunc extitit Iudas Galileus in diebus pro-
fessionis et avertit populum post se et ipse periit et omnes quotquot consen-
serunt ei dissipati sunt. Et nunc itaque dico vobis discedite ab hominibus
istis et sinite illos quia si est ex hominibus consilium hoc aut opus dissol-
vetur si vero ex deo est non poteritis dissolvere eos ne forte et deo repugnare
inveniamini. Consenserunt autem illi et convocantes apostolos cesos de-
nunciaverunt ne loquerentur amplius in nomine Ihesu et dimiserunt illos.
Et illi quidem ibant gaudentes a conspectu concilii quoniam digni habiti
sunt pro nomine Ihesu contumeliam pati. Omni autem die in templo et
circa domos non cessabant docentes et evangelizantes Ihesum Christum.

In diebus autem illis crescente numero discipulorum factus est murmur
grecorum adversus hebreos eo quod despicerentur in ministerio coti-
diano vidue eorum. Convocantes autem duodecim multitudinem discipulorum dixerunt
non est equum nos derelinquere verbum dei et ministrare
mensis. Considerate ergo fratres viros ex vobis boni testimonii sep-
tem plenos spiritu sancto et sapientia quos constituamus super hoc opus. Nos

Josephus

Considerate

vero orationi et ministerio verbi instantes erimus. Et placuit sermo coram

omni multitudine. et elegerunt stephanum virum plenum fide et spiritu sancto.

et philippum et procorum. et nichanorem. et thimoteum. et permenam. et ni-

colaum advenam antiocenum. Hos statuerunt ante conspectum apostolorum.

et orantes imposuerunt eis manus. et verbum domini crescebat et multi-

plicabatur numerus discipulorum in iherusalem valde. multa etiam turba sacer-

dotum obediebat fidei. Stephanus autem plenus gratia et fortitudine

faciebat prodigia et signa magna in populo. Surrexerunt autem qui-

dam de synagoga que appellatur libertinorum et cirenensium et alle-

xandrinorum et eorum qui erant a cilicia et asia. disputantes cum

stephano. et non poterant resistere sapientie et spiritui qui loque-

batur. Tunc submiserunt viros qui dicerent se audisse eum dicentem verba

blasphemie in moysen et deum. Commoverunt itaque plebem et seni-

ores et scribas. et concurrentes rapuerunt eum et adduxerunt in concilium

et statuerunt testes falsos dicentes. Homo iste non cessat loqui

verba blasphemie adversus locum sanctum et legem. audivimus enim

eum dicentem quoniam ihesus nazarenus hic destruet locum istum. et muta-

bit tradiciones quas tradidit nobis moyses. et intuentes eum omnes qui

sedebant in concilio. viderunt faciem eius tamquam faciem angeli. Dixit

autem princeps sacerdotum si hec ita se habent. Qui ait. Capitulum VII

Abraham caldeus egressus
mesopotamiam ingressus
in charam moratus

Viri fratres et patres audite. Deus glorie apparuit patri nostro A-
braham cum esset in mesopotamia prius quam moraretur in charam et
dixit ad illum. Exi de terra tua et de cognatione tua et veni in terram
quam monstravero tibi. Tunc exiit de terra caldeorum et habitavit in caran
Et inde postquam mortuus est pater eius transtulit illum in terram istam in
qua nunc vos habitatis. Et non dedit ei hereditatem in ea nec pas-
sum pedis. Sed promisit dare illi eam in possessionem et semini eius post
ipsum cum non haberet filium. Locutus est autem ei deus quia erit semen eius acco-
la in terra aliena et servituti eos subicient et male tractabunt eos
annis quadringentis et triginta. Et gentem cui servierint iudicabo
ego dixit dominus. Et post hec exibunt et servient mihi in loco isto. Et de-
dit illi testamentum circumcisionis et sic genuit ysaac. et circumcidit eum
die octavo. Et ysaac iacob. Et iacob duodecim patriarchas. Et patri-
arche emulantes ioseph vendiderunt in egiptum. Et erat deus cum eo
et eripuit eum ex omnibus tribulationibus eius. Et dedit illi gratiam et
sapientiam in conspectu pharaonis regis egipti. Et constituit eum
prepositum super egiptum. et super omnem domum suam. Venit autem fames
in universam egiptum et canaan et tribulatio magna. et non inve-
niebant cibos patres nostri. Cum audisset autem iacob esse frumentum
in egipto misit patres nostros primum. et secundo cognitus est ioseph a

fratribus suis et manifestatum est pharaoni genus eius. Mittens autem ioseph

accersiuit iacob patrem suum et omnem cognationem in animabus lxx quinque. Et

descendit iacob in egiptum et defunctus est ipse et patres nostri et translati sunt

in Sichem et positi sunt in sepulcro quod emit abraham precio argenti a

filiis emor filii sichem. Cum autem appropinquaret tempus repromissionis quam con-

fessus erat deus abrahe creuit populus et multiplicatus est in egipto quo-

adusque surrexit rex alius in egipto qui non sciebat ioseph. Hic circumue-

niens genus nostrum afflixit patres nostros ut exponerent infantes suos

ne viuificarentur. Eodem tempore natus est moises et fuit gratus deo qui nu-

tritus est tribus mensibus in domo patris sui. Exposito autem illo sustu-

lit eum filia pharaonis et enutriuit eum sibi in filium et eruditus est

moises in omni sapientia egiptiorum et erat potens in verbis et operibus suis.

Cum autem impleretur ei xl annorum tempus ascendit in cor eius ut visi-

taret fratres suos filios israel. Et cum vidisset quendam iniuriam pa-

cientem vindicauit illum et fecit ulcionem ei qui iniuriam sustinebat percusso

egiptio. Existimabat autem intelligere fratres quoniam deus per manum ipsius

daret salutem illis. At illi non intellexerunt. Sequenti vero die apparuit

illis litigantibus et reconciliabat eos in pace dicens viri fratres estis

ut quid nocetis alterutrum. Qui autem iniuriam faciebat proximo suo repulit eum di-

Quis te constituit principem et iudicem super nos numquid interficere me
tu vis quemadmodum interfecisti heri egiptium. Fugit autem moises in ver
bo isto et factus est advena in terra madian ubi generavit filios duos. Et
expletis annis xl apparuit illi in deserto montis syna angelus in igne
flamme rubi. Moises autem videns admiratus est visum et accedente
te illo ut consideraret facta est vox domini ad eum dicens Ego sum
deus patrum tuorum deus abraham deus ysaac et deus iacob. Tre
mefactus est autem moises et non audebat considerare. Dixit autem
illi dominus. Solve calciamenta pedum tuorum. locus enim in quo stas
terra sancta est. Videns vidi afflictionem populi mei qui est in egipto et ge
mitum eorum audivi et descendi liberare eos. Et nunc veni et mittam
te in egiptum. Hunc moisen quem negaverunt dicentes Quis te con
stituit principem et iudicem super nos hunc deus principem et redem
ptorem misit cum manu angeli qui apparuit illi in rubo. Hic
eduxit illos faciens prodigia et signa in terra egipti et in rubro
mari et in deserto annis xl. Hic est moises qui dixit filiis israel Prophe
tam vobis suscitabit deus de fratribus vestris tamquam me ipsum au
dietis. Hic est qui fuit in ecclesia in solitudine cum angelo qui loquebatur
ei in monte syna et cum patribus nostris qui accepit verba vite dare
vobis. Cui noluerunt obedire patres vestri sed repulerunt eum et aversi

sunt cordib[us] suis in egiptu[m] dicentes ad aaron fac nobis deos q[ui]

precedant nos. Moisi eni[m] hic qui eduxit nos de t[er]ra egyptiie,

ignoramus quid factum e[st] ei. Et vitulum fecerunt in illis dieb[us] et ob-

tulerunt hostiam simulacro et letabantur in operib[us] manuum suarum

Convertit aut[em] deus et tradidit eos servire milicie celi sicut scriptum est in

libro p[ro]ph[et]arum. Nunquid victimas aut hostias obtulistis m[ichi] annis

xl in deserto domus isr[ae]l et suscepistis tabernaculum moloch et sidus

dei v[est]ri rempham figuras quas fecistis adorare eas et transferam vos

in babilonem. Thabernaculum testimonii fuit cum patribus vestris

in deserto sicut disposuit deus loquens ad moysen ut faceret illud

s[ecundu]m formam quam viderat quod et induxerunt suscipientes patres

vestri cum ih[es]u in possessionem gencium quas expulit deus a facie patrum

vestrorum usq[ue] in dieb[us] david qui invenit gr[aci]am ante deum et pe[ti]it ut in-

veniret thabernaculum deo iacob. Salomon autem edificavit illi do-

mum sed non excelsus in manufactis habitat sicut p[ro]ph[et]a dicit Celum

michi sedes est terra aut[em] scabellum pedum meorum quam domum edificabitis

michi dicit d[omi]n[u]s aut quis locus requietionis mee est. Nonne

manus mea fecit hec omnia. Dura cervice et incircumcisi cordib[us]

et auribus vos semp[er] spiritui s[an]cto restitistis sicut patres vestri

et occiderunt eos qui p[re]nunciabant de adventu iusti cuius nunc

ita et vos quem p[ro]ph[et]arum non sunt persecuti patres vestri et c[etera]

vos iniquitatis proditores et homicide fuistis qui accepistis legem in dispositione

angelorum et non custodistis. Audientes autem hec dissecabantur cordibus suis

et stridebant dentibus in eum. Cum autem esset plenus spiritu sancto intendens

in celum vidit gloriam dei et ihesum stantem a dextris dei et ait Ecce

video celos apertos et filium hominis stantem a dextris virtutis dei. Exclaman-

tes autem voce magna continuerunt aures suas et impetum fecerunt

unanimiter in eum. Et eicientes eum extra civitatem lapidabant. Et te-

stes deposuerunt vestimenta sua secus pedes adolescentis qui voca-

batur Saulus. Et lapidabant stephanum invocantem et dicentem Domine

ihesu suscipe spiritum meum. Positis autem genibus clamavit voce magna

dicens. Domine ne statuas illis hoc peccatum quia nesciunt quid faciunt.

Et cum hoc dixisset obdormivit in domino. Saulus autem erat consentiens.

Saulus autem erat consentiens neci eius. Facta est autem in illa

die persecutio magna in ecclesia que erat ierosolimis. Et omnes

dispersi sunt per regiones iudee et samarie preter apostolos. Cura-

verunt autem stephanum viri timorati et fecerunt planctum magnum

super eum. Saulus vero devastabat ecclesiam per domos intrans

et trahens viros ac mulieres tradebat in custodiam. Igitur qui

dispersi erant pertransibant evangelisantes verbum dei. Philippus autem

descendens in civitatem samarie predicabat illis christum. Intende-

bant autem ille turbe his que a philippo dicebantur unanimiter audientes

et videntes signa que faciebat. Multi enim eorum qui habebant spiritus in-
mundos clamantes voce magna exibant. multi enim paralitici et claudi cura-
ti sunt. Factum est ergo magnum gaudium in illa civitate. Vir autem qui-
dam nomine Simon qui ante fuerat in civitate magus seducens gentem
Samarie dicens se aliquem magnum cui auscultabant omnes a minimo usque
ad maximum dicentes hic est virtus dei que vocatur magna. Atten-
debant autem eum propter quod multo tempore magicis suis dementasset eos.
Cum vero credidissent philippo evangelizanti de regno dei et in no-
mine ihesu christi baptizabantur viri et mulieres. Tunc simon et ipse credidit
et cum baptizatus esset adherebat philippo. videns etiam signa et virtutes
maximas fieri stupens admirabatur. Cum autem audissent apostoli
qui erant Jerosolimis quia recepit Samaria verbum dei miserunt
ad eos petrum et johannem. qui cum venissent oraverunt pro ipsis
ut acciperent spiritum sanctum. nondum enim in quemquam illorum venerat sed
baptizati tantum erant in nomine domini ihesu. Tunc imponebant manus
super illos et accipiebant spiritum sanctum. Cum vidisset autem Simon quia per
impositionem manus apostolorum daretur spiritus sanctus obtulit eis pecuniam dicens
Date et mihi hanc potestatem ut cuicumque imposuero manus accipiat
spiritum sanctum. petrus autem dixit ad eum pecunia tua tecum sit in perditionem
quia donum dei existimasti pecunia possideri. non est tibi pars neque
sors in sermone isto. cor enim tuum non est rectum coram deo.

itaque age ab hac nequitia tua et roga deum si forte remittatur tibi hec
cogitatio cordis tui in felle enim amaritudinis et obligatione iniquitatis
video te esse Respondens autem Simon dixit precamini vos pro me ad dominum
ut nihil veniat super me horum que dixistis Et illi quidem testificati et lo
cuti verbum domini redibant ierosolimam et multis regionibus Samaritanorum
eorum evangelisabant Angelus autem domini locutus est ad philippum dicens
Surge et vade contra meridianum ad viam que descendit ab ierusalem in
gazam hec est deserta Et surgens abiit Et ecce vir ethiops eunu-
chus potens candacis regine ethiopum qui erat super omnes gazas
eius venerat adorare in ierusalem et revertebatur sedens super currum suum
legensque isaiam prophetam Dixit autem spiritus philippo accede et
adiunge te ad currum istum Accurrens autem philippus audivit eum legentem
isaiam prophetam et dixit putasne intelligis que legis Qui ait
et quomodo possum intelligere nisi aliquis ostenderit Rogavitque philippum
ut ascenderet et sederet secum Locus autem scripture quam legebat hic et revolvit librum
erat tamquam ovis ad occisionem ductus est et sicut agnus coram
tondente se sine voce sic non aperuit os suum In humilitate
iudicium eius sublatum est generationem illius quis enarrabit quia tolletur
de terra vita eius Respondens autem eunuchus philippo dixit obsecro te de
quo propheta dicit hoc de se an de alio aliquo aperiens autem philippus

os suum et incipiens a scriptura ista evangelizavit illi ihesum. Et dum irent
per viam venerunt ad quandam aquam et ait eunuchus Ecce aqua quid pro-
hibet me baptizari. Dixit philippus Si credideris ex toto corde licet. Et respon-
dens ait Credo filium dei esse ihesum christum. Et iussit stare currum et descen-
derunt uterque in aquam philippus et eunuchus et baptizavit eum. Cum
autem ascendissent de aqua, spiritus domini rapuit philippum et amplius non
vidit eum eunuchus. Ibat enim per viam suam gaudens. Philippus
autem inventus est in azoto et pertransiens evangelizabat civitatibus
cunctis donec veniret cesaream.

Saulus autem adhuc spirans minarum et cedis in discipulos domini
accessit ad principem sacerdotum et petiit ab eo epistolas in damascum
ad sinagogas ut si quos invenisset huius vie viros ac mulieres
vinctos perduceret ierusalem. Et cum iter faceret contigit ut appropinquaret da-
masco et subito circumfulsit eum lux de celo. Et cadens in terram au-
divit vocem dicentem sibi. Saule saule quid me persequeris. Qui dixit
Quis es domine. Et ille Ego sum ihesus nazarenus quem tu persequeris. Durum
est tibi contra stimulum calcitrare. Et tremens ac stupens dixit domine
Domine quid me vis facere. Et dominus ad eum Surge et ingredere civi-
tatem et dicetur tibi quid te oporteat facere. Viri autem qui comita-
bantur cum eo stabant stupefacti audientes quidem vocem neminem autem
videntes. Surrexit autem saulus de terra apertisque oculis nichil
videbat. Ad manus autem illum trahentes introduxerunt damascum.

et erat tribus diebus non videns et non manducavit neque bibit. Erat
autem quidam discipulus Damasci nomine Ananias. et dixit ad illum
in visu Dominus Anania. At ille ait Ecce ego Domine. Et Dominus ad illum
surgens vade in vicum qui vocatur rectus. et quere in domo Iude
Saulum nomine tarsensem. Ecce enim orat. et vidit virum Ananiam nomine
introeuntem et imponentem sibi manus ut visum recipiat. Respondit
autem Ananias. Domine audivi a multis de viro hoc quanta ma-
la fecerit sanctis tuis in Ierusalem. et hic habet potestatem a principibus
sacerdotum alligandi omnes qui invocant nomen tuum. Dixit autem ad
eum Dominus vade quoniam vas electionis est mihi iste. ut portet nomen me-
um coram gentibus et regibus et filiis Israel. Ego enim ostendam
illi quanta oporteat eum pro nomine meo pati. Et abiit Ananias
et introivit domum. et imponens manum ei dixit Saule frater
Dominus misit me qui apparuit tibi in via qua veniebas ut videas
et implearis Spiritu Sancto. Et confestim ceciderunt ab oculis
eius tamquam squame et visum recepit. et surgens baptizatus
est. Et cum accepisset cibum confortatus est. Fuit autem Saulus
cum discipulis qui erant Damasci per dies aliquot. Et continuo
ingressus Paulus in synagogas predicabat Iesum quoniam hic est filius
Dei. Stupebant autem omnes qui audiebant et dicebant. Nonne hic
est qui expugnabat in Ierusalem eos qui invocabant nomen istud.

[illegible]

et hic ad hoc venit ut vinctos illos duceret ad principes sacerdotum.
Saulus autem magis convalescebat et confundebat iudeos qui habita-
bant damasci affirmans quoniam hic est xpus. Cum autem implerentur
dies multi consilium fecerunt iudei ut eum interficerent. Note autem fa-
cte sunt insidie eorum. custodiebant autem et portas die ac nocte ut
eum interficerent. Accipientes autem discipuli nocte per murum dimi-
serunt eum submittentes in sporta. Cum autem venisset in iherusalem
temptabat iungere se discipulis et omnes timebant eum non credentes
quia esset discipulus. Barnabas autem apprehensum illum duxit ad apostolos
et narravit illis quomodo in via vidisset dominum et quia locutus est ei
et quomodo in damasco fiducialiter egerit in nomine domini et erat cum illis
intrans et exiens iherusalem fiducialiter agens in nomine domini. Loque-
batur quoque gentibus et disputabat cum grecis. Illi autem querebant occi-
dere eum. Quod cum cognovissent fratres deduxerunt eum cesaream et dimi-
serunt tharsum. Ecclesia quidem per totam iudeam et galileam et samari-
am habebat pacem et edificabatur ambulans in timore domini et
consolatione sancti spiritus replebatur. Factum est autem ut petrus dum
transiret universos deveniret ad sanctos qui habitabant lidde.
Invenit autem ibi hominem quendam nomine eneam ab annis octo iacen-
tem in grabbato qui erat paraliticus. Et ait illi petrus. Enea sanet
te ihesus xpus surge et sterne tibi et continuo surrexit et viderunt

[illegible]

[illegible]

[illegible]

eum omnes qui habitabant lidde et sarone qui conversi sunt ad dominum.

In ioppe autem fuit quedam discipula nomine tabita que interpretata dicitur dorcas. hec erat plena operibus bonis et elemosinis quas faciebat. Factum est autem in diebus illis ut infirmata moreretur. quam cum lavissent posuerunt eam in cenaculo. Cum autem prope esset lidda ab ioppe discipuli audientes quia petrus esset in ea miserunt duos viros ad eum rogantes ne pigriteris venire usque ad nos. Exurgens autem petrus venit cum illis. et cum advenisset duxerunt illum in cenaculum et circumsteterunt illum omnes vidue flentes et ostendebant tunicas et vestes quas faciebat illis dorcas. Eiectis autem omnibus foras petrus ponens genua ~~rogabat~~ oravit. et conversus ad corpus dixit tabita surge. et illa aperuit oculos et viso petro resedit. Dans autem illi manum erexit eam. et cum vocasset sanctos et viduas assignavit eam vivam. Notum autem factum est per universam ioppen et crediderunt multi in domino. Factum est autem ut dies multos maneret in iope apud quendam simonem coriarium.

Vir autem quidam erat in cesarea nomine cornelius centurio cohortis que dicitur italica. religiosus et timens deum cum omni domo sua. faciens elemosinas multas plebi et deprecans deum semper. Vidit in visu manifeste quasi nona hora diei angelum dei intrantem ad se et dicentem sibi corneli. et ille intuens

cum timore correptus dixit Quis es domine Dixit autem illi Orationes
tue et elemosine tue ascenderunt in memoriam in conspectu dei Et nunc
mitte viros in ioppen et accersi simonem quendam qui cognominatur petrus
hic hospitatur apud simonem quendam coriarium cuius est domus iuxta mare
hic dicet tibi quid te oporteat facere Et cum discessisset angelus qui loquebatur illi
vocavit duos domesticos suos et militem metuentem dominum ex hiis qui
illi parebant quibus cum narrasset omnia misit illos in ioppen Postera
autem die iter illis facientibus et appropinquantibus civitati ascendit petrus
in superiora ut oraret circa horam sextam Et cum esuriret voluit gustare Pa-
rantibus autem illis cecidit super eum mentis excessus et vidit celum apertum
et descendens vas quoddam velut linteum magnum quatuor initiis
submitti de celo in terram in quo erant omnia quadrupedia et serpentia
terre et volatilia celi Et facta est vox ad eum Surge petre occide et man-
duca Ait autem petrus absit domine quia numquam manducavi omne com-
mune et inmundum Et vox iterum secundo ad eum Quod deus purificavit tu ne
commune dixeris Hoc autem factum est per ter et statim receptum est vas in celum
Et dum intra se hesitaret petrus quid nam esset visio quam vidisset
ecce viri qui missi erant a cornelio requirentes domum simonis
astiterunt ad ianuam Et cum vocassent interrogabant si simon qui cog-
nominatur petrus illic haberet hospitium Petro autem cogitante de visio-
ne dixit spiritus ei Ecce viri tres querunt te Surge itaque et descende et
vade cum eis nichil dubitans quia ego misi illos Descendens autem pet-

ad viros dixit ecce ego sum quem queritis que causa est propter quam veni-
stis qui dixerunt Cornelius centurio vir iustus et timens deum et
testimonium habens ab universa gente iudeorum responsum accepit ab angelo
sancto accersire te in domum suam et audire verba abs te. Intro-
ducens ergo eos recepit hospicio. Sequenti autem die surgens profectus est
cum illis et quidam ex fratribus ab ioppe comitati sunt eum. Altera
autem die intravit cezaream. Cornelius vero expectabat illos convo-
catis cognatis suis et necessariis amicis. Et factum est cum introisset petrus
obvius venit ei cornelius et procidens ad pedes eius adoravit eum.
Petrus vero elevavit eum dicens surge et ego ipse homo sum. Et loquens
cum illo intravit et invenit multos qui convenerant. Dixitque ad illos
vos scitis quomodo abhominatum sit viro iudeo iungi aut accedere ad alie-
nigenam sed mihi ostendit deus neminem communem aut immundum dicere hominem.
Propter quod sine dubitatione veni accersitus. Interrogo ergo vos quam ob causam
accersistis me. Et cornelius ait a nudiustercia die usque ad hanc
horam orans eram hora nona in domo mea et ecce vir stetit
ante me in veste candida et ait Corneli exaudita est oracio tua
et elemosine tue commemorate sunt in conspectu domini. Mitte ergo
in ioppen et accersi simonem qui cognominatur petrus. Hic hospi-
tatur in domo simonis coriarii iuxta mare qui adveniens
loquetur tibi. Confestim ergo misi ad te et tu bene fecisti veniendo.
Nunc ergo omnes nos in conspectu tuo assumus audire omnia
quecumque precepta sunt tibi a domino. Aperiens autem petrus os suum dixit

[illegible]

In veritate comperi quia non est personarum acceptor deus sed in omni
gente qui timet deum et operatur iustitiam acceptus est illi. Verbum
misit filiis Israel annuntians pacem per Ihesum Christum. Hic est omnium dominus.
Vos scitis quod factum est verbum per universam Iudeam, incipiens enim a Gali-
lea post baptismum quod predicavit Iohannes, Ihesum a Nazareth quomodo
unxit eum deus spiritu sancto et virtute, qui pertransiit benefaciendo et sanan-
do omnes oppressos a dyabolo, quoniam deus erat cum illo. Et nos sumus testes
omnium que fecit in regione Iudeorum et in Ierusalem, quem occiderunt suspen-
dentes in ligno. Hunc deus suscitavit tertia die et dedit eum manifestum
fieri non omni populo sed testibus preordinatis a deo, nobis qui man-
ducavimus et bibimus cum illo postquam resurrexit a mortuis. Et precepit
nobis predicare populo et testificari quia ipse est qui constitutus est a deo iudex
vivorum et mortuorum. Huic omnes prophete testimonium perhibent remissionem
omnium peccatorum accipere per nomen eius omnes qui credunt in eum. Adhuc
loquente Petro verba hec cecidit spiritus sanctus super omnes qui audiebant verbum.
Et obstupuerunt ex circumcisione fideles qui venerant cum Petro, quia et
in nationes gratia spiritus sancti effusa est. Audiebant enim illos loquentes
linguis et magnificantes deum. Tunc respondit Petrus: Numquid a-
quam quis prohibere potest ut non baptizentur hii qui spiritum sanctum acceperunt
sicut et nos? Et iussit eos in nomine Ihesu Christi baptizari. Tunc
rogaverunt eum ut maneret apud eos aliquot diebus.

Audierunt autem apostoli et fratres qui erant in Iudea quoniam et gen-
tes receperunt verbum dei et magnificabant deum. Cum ascendisset

[illegible]

XI

autem petrus iherosolimam disceptabant adversus illum qui erant ex circumci-
sione dicentes. quare introisti ad viros prepucium habentes et manducasti
cum illis. Incipiens autem petrus exponebat illis ordinem dicens. ego
eram in civitate ioppe orans et vidi in excessu mentis visionem descen-
dens vas quoddam velut linteum magnum quattuor initiis submitti
de celo et venit usque ad me. in quo intuens considerabam et vidi qua-
drupedia terre et bestias et reptilia et volatilia celi. Audivi autem et
vocem dicentem michi. surge petre occide et manduca. Dixi autem ne-
quaquam domine. quia commune aut immundum numquam introivit in os meum. Res-
pondit autem vox secundo de celo. que deus mundavit tu ne commune dixeris.
Hoc autem factum est per ter. et recepta sunt rursus omnia in celum. Et ecce
confestim tres viri astiterunt in domo in qua eram. missi a cesarea
ad me. Dixit autem spiritus michi ut irem cum illis nichil hesitans. Vene-
runt autem mecum et sex fratres isti et ingressi sumus in domum viri. Nar-
ravit autem nobis quomodo vidisset angelum in domo sua stantem et dicen-
tem sibi. mitte in ioppen et accersi symonem qui cognominatur petrus
qui loquetur tibi verba in quibus salvus eris tu et universa domus tua.
Cum autem cepissem loqui cecidit spiritus sanctus super eos sicut et in nos in
initio. Recordatus autem sum verbi domini sicut dicebat iohannes. quidem
baptizavit aqua. vos autem baptizabimini spiritu sancto. Si ergo eandem
gratiam dedit illis deus sicut et nobis qui credidimus in dominum ihesum
christum. ego quis eram qui possem prohibere deum. ne daret spiritum sanctum cre-
dentibus in nomine ihesu christi. his auditis tacuerunt et glorificaverunt deum dicentes.

[illegible marginal gloss]

ergo et gentibus penitentiam deus ad vitam dedit. Et illi quidem qui dispersi
erant a tribulacione que facta erat sub stephano perambulaverunt usque
phenicem et cyprum et anthiochiam, nemini loquentes verbum nisi solis iudeis. E
rant autem quidam ex eis viri cyprii et cirenei, qui cum introissent anthiochi
am loquebantur ad grecos annunciantes dominum ihesum. et erat manus domini
cum eis. multus quoque numerus credencium conversus est ad dominum. Pervenit autem
sermo ad aures ecclesie que erat ierosolimis super istis et miserunt

Rab.

[illegible marginal gloss]

barnabam usque anthiochiam. qui cum pervenisset et vidisset graciam dei, ga
visus est et hortabatur omnes in proposito cordis permanere in domino quia erat
vir bonus plenus spiritu sancto et fide. et apposita est turba multa domino. Profectus
est autem tharsum ut quereret saulum. quem cum invenisset perduxit anthiochi
am. et annum totum conversati sunt in ecclesia et docuerunt turbam
multam, ita ut cognominarentur primum anthiochie discipuli christiani.

[illegible marginal gloss]

In hiis autem diebus supervenerunt ab ierusalem prophete anthiochiam
et surgens unus ex eis nomine agabus significabat per spiritum famem
magnam futuram in universo orbe terrarum que facta est sub claudio.

[illegible marginal gloss]

Discipuli autem prout quisque habebat proposuerunt in ministerium mitte
re habitantibus in iudea fratribus. quod et fecerunt mittentes ad seniores
per manus barnabe et pauli.

Eodem autem tempore misit herodes rex manus ut affligeret qu
osdam de ecclesia. occidit autem iacobum fratrem iohannis gla
dio. videns autem quia placeret iudeis apposuit apprehendere et petrum

[illegible]

erat autem dies azimorum quem cum apphendisset misit in carcerem tradens
quatuor quaternionibus militum custodiendum volens post pascha pro-
ducere eum populo et petrus quidem servabatur in carcere. oratio autem fiebat sine inter-
missione ab ecclesia ad deum pro eo. Cum autem producturus esset eum herodes in
ipsa nocte erat petrus dormiens inter duos milites vinctus cathenis
duabus et custodes ante hostium custodiebant carcerem et ecce angelus domini asti-
tit et lumen refulsit in habitaculo carceris percussoque latere petri excitavit
eum dicens surge velociter et ceciderunt cathene de manibus eius. dixit autem an-
gelus ad eum precingere et calcia te caligas tuas et fecit sic et dixit illi
circumda tibi vestimentum tuum et sequere me et exiens sequebatur eum
et nesciebat quia verum est quod fiebat per angelum existimabat autem se visum videre.
Transeuntes autem primam et secundam custodiam venerunt ad portam ferream
que ducit ad civitatem que ultro aperta est eis et exeuntes processerunt
vicum unum et continuo discessit angelus ab eo et petrus ad se reversus dixit
Nunc scio vere quia misit dominus angelum suum et eripuit me de manu herodis
et de omni expectatione plebis iudeorum. Considerans que venit ad domum
marie matris iohannis qui cognominatus est marcus ubi erant multi
congregati et orantes. pulsante autem eo hostium ianue processit puella
ad videndum nomine rode et ut cognovit vocem petri pre gaudio non aperuit
ianuam sed intro currens nuntiavit stare petrum ad ianuam at illi di-
xerunt ad eam insanis illa autem affirmabat sic se habere illi autem dicebant
angelus eius est. petrus vero perseverabat pulsans. cum autem aperuissent
hostium viderunt eum et obstupuerunt. annuens autem eis manu ut tacerent.

Iacobo ... Alphei ... decollatus est

narravit quomodo dominus eduxisset eum de carcere. Dixitque: nunciate iacobo
et fratribus hec. et egressus abiit in alium locum. Facta autem die erat non
parva turbatio inter milites quidnam de petro factum esset.
herodes autem cum requisisset eum et non invenisset, inquisitione facta de custodibus
iussit eos duci. descendensque a iudea in cesaream, ibi commoratus est.
Erat autem iratus tyriis et sydoniis. et illi unanimes venerunt ad eum. et
persuaso blasto qui erat super cubiculum regis, postulabant pacem eo
quod alerentur regiones eorum ab illo. Statuto autem die herodes vestitus ve-
ste regia sedit pro tribunali. et contionabatur ad eos. Populus autem adcla-
mabat dei voces et non hominis. confestim autem percussit eum angelus domini
eo quod non dedisset honorem deo. et consumptus a vermibus expiravit. Verbum autem
domini crescebat et multiplicabatur. Barnabas autem et paulus reversi sunt
ab ierusalem expleto ministerio. assumpto iohanne qui cognominatus est marcus.

Erant autem in ecclesia que erat antiochie prophete et doctores. in
quibus barnabas et simon qui vocabatur niger. et lucius
cirenensis. et manaen qui erat herodis tetrarche collactaneus. et
saulus. ministrantibus autem illis domino et ieiunantibus, dixit spiritus sanctus
segregate mihi barnabam et saulum in opus ad quod assumpsi eos. Tunc ieiu-
nantes et orantes inponentesque eis manus dimiserunt illos.
Et ipsi quidem missi a spiritu sancto abierunt seleuciam. et inde navigaverunt
cyprum. Et cum venissent salaminam, predicabant verbum dei in synagogis
iudeorum. Habebant autem et iohannem in ministerio. Et cum perambulassent
universam insulam usque ad paphum invenerunt virum quendam

magum pseudoprophetam iudeum cui nomen erat bariesu qui erat cum pro
consule sergio paulo viro prudente. hic accersitis barnaba et paulo
desiderabat audire verbum dei. resistebat autem illis elimas magus. sic
enim interpretatur nomen eius. querens avertere proconsulem a fide. Saulus
autem qui et paulus repletus spiritu sancto intuens in eum dixit. O plene
omni dolo et omni fallacia fili diaboli inimice omnis iustitie non de-
sinis subvertere vias domini rectas. et nunc ecce manus domini super te. et
eris cecus non videns solem usque ad tempus. et confestim cecidit in eum
caligo et tenebre. et circuiens querebat qui ei manum daret. tunc procon-
sul cum vidisset factum credidit. admirans super doctrina domini. Et
cum a papho navigassent paulus et qui cum eo erant, venerunt pergen pamphi-
lie. Iohannes autem discedens ab eis reversus est ierosolimam. illi vero pertranseun-
tes pergen venerunt anthiochiam pisidie. et ingressi synagogam die
sabbatorum sederunt. post lectionem autem legis et prophetarum miserunt prin-
cipes synagoge ad eos dicentes viri fratres si quis est in vobis sermo
exortationis ad plebem dicite. Surgens autem paulus et manu silentium
indicens ait. viri israelite et qui timetis deum audite. deus plebis istius
elegit patres nostros et plebem exaltavit cum essent incole in terra egypti.
et in brachio excelso eduxit eos ex ea. per xl annorum tempus mores
eorum sustinuit et [illegible] in deserto. et destruens gentes septem in
terra chanaan sorte distribuit eis terram eorum. quasi post quadringentos et quin-
quaginta annos. et post hec dedit iudices usque ad samuel prophetam. et exinde
postulaverunt regem. et dedit illis deus saul filium cis virum de tribu
beniamin annis xl. et amoto illo suscitavit illis david regem.

cui et testimonium perhibens dixit Inveni david filium iesse virum secundum
cor meum qui faciet omnes voluntates meas. Huius deus ex semine secundum
promissionem eduxit israel salvatorem ihesum predicante iohanne ante faciem ad-
ventus eius baptismum penitencie omni populo israel. Cum impleret autem iohannes
cursum suum dicebat quem me arbitramini esse non sum ego sed ecce venit post
me cuius non sum dignus calciamenta pedum solvere. Viri fratres filii
generis abraham et qui in vobis timent deum vobis verbum salutis huius missum est
Qui enim habitabant ierusalem et principes eius hunc ignorantes et voces prophetarum
que per omne sabbatum leguntur iudicantes impleverunt et nullam causam
mortis invenientes in eo petierunt a pilato ut interficerent eum. Cumque
consummassent omnia que de eo scripta erant deponentes eum de ligno posuerunt
in monumento. Deus vero suscitavit eum a mortuis tercia die qui visus
est per dies multos his qui simul ascenderant cum eo de galilea in ierusalem
qui usque hodie sunt testes eius ad plebem. Et nos vobis annunciamus
eam que ad patres nostros repromissio facta est quoniam hanc deus adimple-
vit filiis nostris resuscitans ihesum sicut et in psalmo secundo scriptum
est filius meus es tu ego hodie genui te. Quod autem resuscitavit
eum a mortuis amplius iam non reversurum in corrupcionem ita dixit
Quia dabo vobis sancta david fidelia. Ideoque et alias dicit Non dabis
sanctum tuum videre corrupcionem. David enim in sua generacione cum administrasset
voluntati dei dormivit et appositus est ad patres suos et vidit cor-
rupcionem. Quem vero deus suscitavit non vidit corrupcionem. Notum igitur sit vobis

Viri fratres per hunc vobis remissio peccatorum adnunciatur ab omnibus peccatis
quibus non potuistis in lege Moysi iustificari. In hoc omnis qui credit iusti-
ficatur. Videte ergo ne superveniat vobis quod dictum est in prophetis: Videte
contemptores et admiramini et disperdimini, quia opus operor ego in diebus
vestris, opus quod non credetis si quis enarraverit vobis. Exeuntibus autem illis
rogabant eos ut sequenti sabbato loquerentur sibi verba hec. Cumque di-
missa esset synagoga, secuti sunt multi Iudeorum et colentium advenarum
Paulum et Barnabam, qui loquentes suadebant eis ut permanerent in
gratia Dei. Sequenti vero sabbato pene universa civitas convenit audire verbum
Dei. Videntes autem turbas Iudei repleti sunt zelo et contradicebant
his que a Paulo dicebantur blasphemantes. Tunc constanter Paulus et
Barnabas dixerunt: Vobis oportebat primum loqui verbum Dei, sed quoniam repu-
listis illud et indignos vos iudicastis eterne vite, ecce convertimur ad
gentes. Sic enim precepit nobis Dominus: Posui te in lucem gentium ut sis
in salutem usque ad extremum terre. Audientes autem gentes gavise
sunt et glorificabant verbum Domini et crediderunt quotquot erant preordi-
nati ad vitam eternam. Disseminabatur autem verbum Domini per universam regionem.
Iudei autem concitaverunt religiosas mulieres et honestas et primos civi-
tatis et excitaverunt persecutionem in Paulum et Barnabam et eiecerunt eos de fini-
bus suis. At illi excusso pulvere pedum in eos venerunt Iconium.
Discipuli quoque replebantur gaudio et Spiritu sancto.

Factum est autem ut in Iconio simul introirent synagogam Iudeorum et
loquerentur ita ut crederet Iudeorum et Grecorum copiosa multitudo.

qui vero increduli fuerunt iudei suscitaverunt et ad iracundiam provocaverunt animas
gentium adversus fratres. Multo igitur tempore demorati sunt fiducialiter agen-
tes in domino testimonium perhibente verbo gratie sue dante signa et pro-
digia fieri per manus eorum. Divisa est autem multitudo civitatis et quedam
quidem erant cum iudeis quedam vero cum apostolis. Cum autem factus esset impetus
gentilium et iudeorum cum principibus suis ut contumeliis afficerent et lapi-
darent eos intelligentes confugerunt ad civitates Licaonie Listram et
Derben et universam in circuitu regionem et ibi evangelizantes erant. Et com-
mota est omnis multitudo in doctrina eorum. Paulus autem et Barnabas com-
morabantur Listris. Et quidam vir Listris infirmus pedibus sedebat clau-
dus ex utero matris sue qui numquam ambulaverat. Hic audivit Pau-
lum loquentem. qui intuitus eum et videns quia haberet fidem ut salvus fieret
dixit magna voce surge super pedes tuos rectus. Et exilivit et
ambulabat. Turbe autem cum vidissent quod fecerat Paulus levave-
runt vocem suam licaonice dicentes dii similes facti hominibus
descenderunt ad nos. Et vocabant Barnabam iovem Paulum vero mercurium
quoniam ipse erat dux verbi. Sacerdos quoque iovis qui erat ante civitatem
tauros et coronas afferens ante ianuas cum populis volebat sacri-
ficare. Quod ubi audierunt apostoli Barnabas et Paulus conscissis
tunicis suis exilierunt in turbas clamantes et dicentes viri quid
hec facitis et nos mortales sumus similes vobis homines annunciantes
vobis ab his vanis converti ad deum vivum qui fecit celum et terram

et mare et omnia que in eis sunt. qui in preteritis generationibus dimisit omnes
gentes ingredi vias suas. Et quidem non sine testimonio semetipsum reliquit be-
nefaciens de celo dans pluvias et tempora fructifera implens cibo et
leticia corda vestra. et hec dicentes vix sedaverunt turbas ne sibi imola-
rent. Supervenerunt autem quidam ab anthiochia et iconio iudei et per-
suasis turbis lapidantesque paulum traxerunt extra civitatem existimantes
eum mortuum esse. Circumdantibus autem eum discipulis surgens intra-
vit civitatem et postera die profectus est cum barnaba in derben. Cumque
evangelisassent civitati illi et docuissent multos reversi sunt listram
et iconium et anthiochiam confirmantes animas discipulorum exhortantes-
que ut permanerent in fide. et quoniam per multas tribulationes oportet nos
intrare in regnum dei. et cum constituissent illis per singulas ecclesias presbi-
teros et orassent cum ieiunationibus commendaverunt eos domino in quem credide-
runt. Transeuntesque pisidiam venerunt in pamphiliam et loquentes in
pergen verbum domini descenderunt in athaliam et inde navigaverunt anthio-
chiam unde erant traditi gratie dei in opus quod compleverunt. Cum autem
venissent et congregassent ecclesiam retulerunt quanta fecisset deus cum illis et quia
aperuisset gentibus hostium fidei. morati sunt autem tempus non modicum cum discipulis

Et quidam descendentes de iudea docebant fratres
quia nisi circumcidamini secundum morem moysi non potestis salvari.
Facta ergo seditione non minima paulo et barnabe adversus illos sta-
tuerunt ut ascenderent paulus et barnabas et quidam alii ex aliis ad
apostolos et presbiteros in ierusalem super hac questione. Illi ergo deducti ab

ecclesia pertransibant Feniceni et Samariam narrantes conversionem gentium et fa-
ciebant gaudium magnum omnibus fratribus. Cum autem venissent Ierusalem
suscepti sunt ab ecclesia et ab apostolis et a senioribus annunciantes quanta deus fe-
cisset cum illis. Surrexerunt autem quidam de heresi phariseorum qui crediderunt
dicentes quia oportet circumcidi eos precipere quoque servare legem Moysi. Conveneruntque
apostoli et seniores videre de verbo hoc. Cum autem magna conquisitio fieret surgens
Petrus dixit ad eos: Viri fratres vos scitis quoniam ab antiquis diebus
in nobis elegit deus per os meum audire gentes verbum evangelii et credere
et qui novit corda deus testimonium perhibuit dans illis spiritum sanctum sicut
et nobis, et nihil discrevit inter nos et illos fide purificans corda eorum.
Nunc ergo quid temptatis deum imponere iugum super cervices discipulorum quod
neque patres nostri neque nos portare potuimus sed per gratiam domini Ihesu Christi credimus
salvari quemadmodum et illi. Tacuit autem omnis multitudo et audiebant
Barnabam et Paulum narrantes quanta fecisset deus prodigia et signa
in gentibus per eos. Et postquam tacuerunt respondit Iacobus dicens: Viri fratres
audite me. Symeon narravit quemadmodum primum deus visitavit
sumere ex gentibus populum nomini suo. Et huic concordant verba prophetarum
sicut scriptum est: Post hec revertar et reedificabo tabernaculum David quod
decidit et diruta eius reedificabo et erigam illud ut requirant
ceteri hominum dominum et omnes gentes super quas invocatum est nomen meum
dicit dominus faciens hec. Notum a seculo est domino opus suum. Propter quod ego
iudico non inquietari eos qui ex gentibus convertuntur ad deum sed
scribere ad eos ut abstineant se a contaminationibus simulacrorum

simulacrorum et fornicatione et suffocatis et sanguine. Moyses enim a tempori-
bus antiquis habet in singulis civitatibus qui eum predicent in synagogis
ubi per omne sabbatum legitur. Tunc placuit apostolis et senioribus cum omni
ecclesia eligere viros ex eis et mittere Anthiochiam cum Paulo et Barnaba Iu-
dam qui cognominabatur Barsabas et Silam viros primos in fratribus scri-
bentes per manus eorum epistolam continentem hec. Apostoli et seniores
fratres hiis qui sunt Anthiochie et Sirie et Cilicie fratribus ex gentibus
salutem. Quoniam audivimus quia quidam ex nobis exeuntes turbaverunt
vos verbis evertentes animas vestras quibus non mandavimus placuit nobis
collectis in unum eligere viros et mittere ad vos cum carissimis
nostris Barnaba et Paulo hominibus qui tradiderunt animas suas pro
nomine domini nostri Ihesu Christi. Misimus ergo Iudam et Silam qui et ipsi
vobis verbis referent eadem. Visum est enim Spiritui sancto et nobis nichil ultra
imponere vobis oneris quam hec necessaria ut abstineatis vos ab immo-
latis simulacrorum et sanguine suffocato et fornicatione a quibus cu-
stodientes vos bene agetis. Valete. Illi ergo dimissi descenderunt
Anthiochiam et congregata multitudine tradiderunt epistolam quam cum legissent
gavisi sunt super consolatione. Iudas autem et Silas et ipsi cum essent prophete
verbo plurimo consolati sunt fratres et confirmaverunt. Facto autem ibi aliquanto
tempore dimissi sunt cum pace a fratribus ad eos qui miserant illos. Visum
est autem Sile remanere ibi. Iudas autem solus abiit Iherusalem. Paulus autem
et Barnabas demorabantur Anthiochie docentes et evangelizantes

cum aliis pluribus verbum domini. Post aliquot autem dies dixit ad Bar-
nabam paulus: revertentes visitemus fratres per universas civitates
in quibus predicavimus verbum domini quomodo se habeant. Barnabas autem vole-
bat secum assumere et iohannem qui cognominatur marcus. Paulus
autem rogabat eum ut qui discessisset a pamphilia et non isset cum
eis in opus non debere recipi. Facta est autem dissensio ita
ut discederent ab invicem, et barnabas quidem assumpto marco
navigaret cyprum. Paulus vero electo sila profectus est traditus gratie domini
a fratribus. Perambulabat autem siriam et ciliciam confirmans ecclesias, pre-
cipiens custodire precepta apostolorum et seniorum. Et cum transisset has nationes,
c. xvi Pervenit in derben et listram. Et ecce discipulus quidam erat ibi
nomine thimotheus filius mulieris vidue fidelis patre gentili.
Huic testimonium reddebant qui in listris erant et iconio fratres.
Hunc voluit paulus secum proficisci, et assumens circumcidit eum propter iude-
os qui erant in illis locis; sciebant autem omnes quod pater eius gentilis
esset. Cum autem pertransirent civitates, tradebant eis custodire dogmata
que erant decreta ab apostolis et senioribus qui erant ierosolimis. Et ecclesie
quidem confirmabantur in fide, et abundabant in numero quotidie. Trans-
euntes autem frigiam et galatie regionem vetati sunt a spiritu sancto lo-
qui verbum in asia. Cum venissent autem in misiam temptabant ire in
bithiniam, et non permisit eos spiritus ihesu. Cum autem pertransissent mi-
siam, descenderunt troadem, et visio per noctem paulo ostensa est vir

macedo quidam erat stans et deprecans eum dicens transiens ad ma-
cedoniam adiuua nos. Ut autem visum vidit statim quesiuimus proficisci in ma-
cedoniam certi facti quod vocasset nos deus euangelizare eis. Nauigan-
tes autem a troade recto cursu venimus samotraciam et sequenti die
neapolim et inde philippis que est prima partis macedonie ciuitas
colonia. Eramus autem in hac urbe diebus aliquot conferentes. Die
autem sabbatorum egressi sumus foras portam iuxta flumen ubi vi-
debatur oratio esse et sedentes loquebamur mulieribus que conue-
nerant. Et quedam mulier nomine lidia purpuraria ciuitatis tiatirenorum
colens deum audiuit cuius dominus aperuit cor intendere hiis que
dicebantur a paulo. Cum autem baptizata esset et domus eius deprecata
est dicens si iudicastis me fidelem domino esse introite in domum meam
et manete. Et coegit nos. Factum est autem euntibus nobis ad oratio-
nem puellam quandam habentem spiritum phitonem obuiare nobis que questum
magnum prestabat dominis suis diuinando. Hec subsecuta paulum
et nos clamabat dicens isti homines serui dei excelsi sunt qui
annunciant vobis viam salutis. Hoc autem faciebat multis diebus. Dolens
autem paulus et conuersus spiritui dixit precipio tibi in nomine ihesu
christi exire ab ea. Et exiit eadem hora. Videntes autem domini eius quia
exiit spes questus eorum apprehendentes paulum et silam
perduxerunt in forum ad principes et offerentes eos magistratibus

dixerunt hii homines conturbant civitatem nostram cum sint iudei et annunciant
morem quem non licet nobis suscipere neque facere cum simus romani. et concur-
rit plebs adversus eos. et magistratus scissis tunicis eorum iusserunt eos vir-
gis cedi. et cum multas plagas eis imposuissent miserunt eos in car-
cerem precipientes custodi ut diligenter custodiret eos. qui cum tale preceptum
accepisset misit eos in interiorem carcerem et pedes eorum strinxit ligno.
Media autem nocte paulus et silas adorantes laudabant deum et audie-
bant eos qui in custodia erant. Subito vero terre motus factus est ma-
gnus ita ut moverentur fundamenta carceris. et statim aperta sunt omnia
hostia. et universorum vincula soluta sunt. Expergefactus autem custos
carceris et videns apertas ianuas carceris evaginato gladio volebat se inter-
ficere estimans fugisse vinctos. Clamavit autem paulus voce magna
dicens nichil tibi feceris mali universi enim hic sumus. petitoque lu-
mine ingressus est et tremefactus procidit paulo et sile ad pedes et
producens eos foras ait domini quid me oportet facere ut salvus fiam.
at illi dixerunt. Crede in dominum ihesum et salvus eris tu et domus tua.
et locuti sunt ei verbum dei cum omnibus qui erant in domo eius. et tollens
eos in illa hora noctis lavit plagas eorum. et baptizatus est ipse et
omnis domus eius continuo. Cumque perduxisset eos in domum suam
apposuit eis mensam et letatus est cum omni domo sua credens deo.
Et cum dies factus esset miserunt magistratus lictores dicentes dimitte
homines illos. Nunciavit autem custos carceris verba hec quia miserunt magi-

stratus ut dimitterent. Mane igitur exeuntes ite in pace. Paulus autem
dixit eis. Cesos nos publice indampnatos homines romanos miserunt in
carcerem et nunc occulte nos eiciunt. Non ita, sed veniant et ipsi nos eiciant.
Nunciaverunt autem magistratibus lictores verba hec. et timuerunt quod audito quod ro-
mani essent. et venientes deprecati sunt eos. et ducentes rogabant ut egre-
derentur de urbe. Exeuntes autem de carcere introierunt ad lidiam, et visis
fratribus consolati sunt eos et profecti sunt.

Cum autem perambulassent amphipolim et apoloniam, venerunt thessa-
loniciam ubi erat sinagoga iudeorum. Secundum consuetudinem autem paulus
introivit ad eos. et per sabbata tria disserebat eis de scripturis, adaperiens
et insinuans quia Christum oportuit pati. et resurgere a mortuis. et quia
hic est Christus Ihesus, quem ego annuncio vobis. et quidam ex eis crediderunt et
adiuncti sunt paulo et sile. et de colentibus gentibusque multitudo magna, et
mulieres nobiles non pauce. Zelantes autem iudei, assumentesque de
vulgo viros quosdam malos. et turba facta concitaverunt civitatem. et
assistentes domui iasonis, querebant eos producere in populum. et cum non
invenissent eos, trahebant iasonem et quosdam fratres ad principes civitatis,
clamantes quoniam hii qui urbem concitant. et huc venerunt, quos suscepit
iason. et hii omnes contra decreta cesaris faciunt, regem alium dicentes
esse Ihesum. Concitaverunt autem plebem et principes civitatis audientes hec.
et accepta satisfactione a iasone et a ceteris dimiserunt eos. Fratres vero confestim
per noctem dimiserunt paulum et silam in beroam. Qui cum venissent in sina-
gogam iudeorum introierunt. Hii autem erant nobiliores eorum qui sunt thessalonice

qui susceperunt verbum cum omni aviditate quotidie scrutantes scripturas
si hec ita se haberent. Et multi quidem crediderunt ex eis et gentilium mulie-
rum honestarum et viri non pauci. Cum autem cognovissent in thessalonica
iudei quia et berœ predicatum est a paulo verbum dei venerunt et illuc commo-
ventes et turbantes multitudinem. statim quoque tunc paulum dimiserunt
fratres ut iret usque ad mare. Silas autem et thimotheus remanserunt ibi.
Qui autem deducebant paulum perduxerunt eum usque athenas. et accepto
mandato ab eo ad silam et thimotheum ut quam celeriter venirent ad illum
profecti sunt. Paulus autem cum athenis eos expectaret incitabatur spiritus eius
in ipso videns ydolatrie deditam civitatem. Disputabat igitur in synagoga
cum iudeis et colentibus et in foro per omnes dies ad eos qui audiebant.
Quidam autem epicurei et stoici philosophi disserebant cum eo. et quidam dicebant
quid vult seminator verborum hic dicere. alii vero novorum demoniorum videtur
annunciator esse quia ihesum et resurrectionem annunciabat eis. et apprehensum eum
ad ariopagum duxerunt dicentes possumus scire que est hec nova que a te
dicitur doctrina. nova enim quedam infers auribus nostris. volumus ergo scire
quidnam velint hec esse. Athenienses autem omnes et advene hospites
ad nichil aliud vacabant nisi aut dicere aut audire aliquid novi. Stans
autem paulus in medio ariopagi ait. Viri athenienses per omnia quasi super-
stitiosos vos video. preteriens enim et videns simulacra vestra inveni etiam
aram in qua scriptum erat ignoto deo. Quod ergo ignorantes colitis ego
annuncio vobis. Deus qui fecit mundum et omnia que in eo sunt. hic celi et te-

[illegible]

[illegible]

cum sit dns non in manu factis templis habitat nec manibus humanis

colitur indigens aliquo cum ipse dat omnibus vitam et inspiracionem et omnia. fecit

que ex uno homine omne genus hominum inhabitare super universam fa-

ciem terre definiens statuta tempora et terminos habitacionis eorum querere deum si forte

attrectent eum aut inveniant quamvis non longe sit ab unoquoque nostrum. In ipso

enim vivimus movemur et sumus sicut et quidam vestrorum poetarum dixerunt

Ipsius enim et genus sumus. Genus ergo cum simus dei non debemus estimare

auro et argento aut lapidi et sculpture artis et cogitacionis hominis divinum

esse simile. Et tempora quidem huius ignorancie despiciens deus nunc adnunciat

hominibus ut omnes ubique penitenciam agant eo quod statuit diem in qua iudicaturus

est orbem in equitate in viro in quo statuit fidem prebens omnibus suscitans

eum a mortuis. Cum audissent autem resurrectionem mortuorum quidam quidem

irridebant quidam vero dixerunt audiemus te de hoc iterum. Sic paulus exivit

de medio eorum. Quidam vero viri adherentes ei crediderunt in quibus et dio-

nisius ariopagita et mulier nomine damaris et alii cum eis.

Post hec egressus ab athenis venit corinthum et inveniens quendam

iudeum nomine aquilam ponticum genere qui nuper venerat ab ytalia

et priscillam uxorem eius eo quod precepisset claudius discedere omnes iudeos a

roma et accessit ad eos et quia eiusdem erat artis manebat apud eos et

operabatur. Erant autem scenofactorie artis. et disputabat in sinagoga per

omne sabbatum suadebatque iudeis et grecis. Cum venissent autem de macedonia

silas et thimotheus instabat verbo paulus testificans iudeis esse xpm ihm.

[illegible]

Contradicentibus autem eis et blasphemantibus excutiens vestimenta sua dixit

ad eos Sanguis vester super caput vestrum mundus ego ex hoc ad gentes vadam

Et migrans inde intravit in domum cuiusdam nomine Titi iusti colentis deum

cuius domus erat iuncta synagoge. Crispus autem archisynagogus credidit

domino cum omni domo sua et multi corinthiorum audientes credebant

et baptizabantur. Dixit autem dominus nocte per visionem paulo Noli timere sed loque-

re et ne taceas propter quod ego sum tecum et nemo apponetur tibi ut noceat

te quia populus est mihi multus in hac civitate. Sedit autem annum et sex

menses docens apud eos verbum dei. Gallione autem proconsule achaie

insurrexerunt uno animo iudei in paulum et adduxerunt eum ad tribu-

nal dicentes quia contra legem hic suadet hominibus colere deum. Inci-

piente autem paulo aperire os dixit gallio ad iudeos Si quidem esset

iniquum aliquid aut facinus pessimum o viri iudei recte vos sustinerem.

Si vero questiones sunt de verbo et nominibus et legis vestre vos ipsi videritis

iudex ego horum nolo esse. Et minavit eos a tribunali. Appre-

hendentes autem omnes sosthenem principem synagoge percutiebant eum ante

tribunal et nihil horum gallioni cure erat. Paulus vero cum adhuc

sustinuisset dies multos fratribus valefaciens navigavit in syriam

et cum eo priscilla et aquila qui sibi totonderat in thencris caput

habebat enim votum. Devenitque ephesum et ibi eos reliquit. Ipse vero

ingressus synagogam disputabat cum iudeis. Rogantibus autem eis ut

ampliori tempore maneret non consensit sed valefaciens et dicens Iterum

me solemnem diem facere ierusalem iterum revertar ad vos deo volente
profectus est ab epheso et descendens cesaream ascendit et salutavit ecclesiam
et descendit anthiochiam et facto ibi aliquanto tempore profectus est per-
ambulans ex hoc ordine galaciam regionem et frigiam confirmans
omnes discipulos. Iudeus autem quidam apollo nomine alexandrinus
natione vir eloquens devenit ephesum potens in scripturis. Hic erat
edoctus viam domini et fervens spiritu loquebatur et docebat diligenter ea
que sunt ihesu sciens tantum baptisma iohannis. Hic ergo cepit fiducialiter agere
in sinagoga in nomine domini ihesu. Quem cum audissent priscilla et aqui-
la assumpserunt eum et diligentius exposuerunt ei viam domini. Cum autem
vellet ire achaiam exhortati fratres scripserunt discipulis ut susciperent eum.
Qui cum venisset contulit multum hiis qui crediderant. Vehementer enim iudeos revincebat
publice ostendens per scripturas esse ihesum christum.

Factum est autem cum apollo esset corinthi et paulus peragratis superioribus
partibus veniret ephesum et inveniret quosdam discipulos dixitque ad eos
Si spiritum sanctum accepistis credentes. At illi dixerunt ad eum sed neque si spiritus sanctus est
audivimus. Ille vero ait in quo ergo baptizati estis. Qui dixerunt in iohannis
baptismate. Dixit autem paulus Iohannes baptizavit baptismo penitentie populum
dicens in eum qui venturus esset post ipsum ut crederent hoc est in ihesum. His
auditis baptizati sunt in nomine domini ihesu. Et cum imposuisset illis manus
paulus venit spiritus sanctus super eos et loquebantur linguis et prophetabant.

ita ut ipsi sibi imputarent. Erant autem omnes viri fere xii. Ingressus

autem sinagogam cum fiducia loquebatur per tres menses disputans et

suadens de regno dei. Cum autem quidam indurarentur et non crederent ma-

ledicentes viam domini coram multitudine discedens ab eis segregavit

discipulos quotidie disputans in scola tiranni cuiusdam. Hoc autem

factum est per biennium ita ut omnes qui habitabant in asia audirent

verbum domini iudei atque gentiles. Virtutes quoque non quaslibet deus faciebat

per manus pauli ita ut etiam super languidos deferrentur a corpore sudaria

semicinctia et recedebant ab eis languores et spiritus nequam egrediebantur.

Temptaverunt autem quidam de circumeuntibus iudeis exorcistis invocare super eos

qui habebant spiritus malos nomen domini ihesu dicentes. Adiuro vos per

ihesum quem paulus predicat. Erant autem quidam Scene iudei principis

sacerdotum septem filii qui hoc faciebant. Respondens autem spiritus nequam

dixit eis. Ihesum novi et paulum scio vos autem qui estis. Et insiliens

homo in eos in quo erat demonium pessimum et dominatus amborum invaluit

contra eos ita ut nudi et vulnerati effugerent de domo illa. Hoc

autem notum factum est omnibus iudeis atque gentilibus qui habitabant ephesi et

cecidit timor super omnes illos et magnificabatur nomen domini ihesu.

Multique credentium veniebant confitentes et annunciantes actus suos. Multi

autem ex eis qui fuerant curiosa sectati contulerunt libros et combusse-

runt coram omnibus et computatis preciis illorum invenerunt pecuniam denariorum

Semicinctia vestes ex una parte pendens ut sunt vestes mulierum [illegible]

[illegible]

quinquaginta milium. Ita fortiter verbum dei crescebat et confirmabatur. His autem
expletis proposuit paulus in spiritu transita macedonia et achaia ire ierusalem
dicens. quoniam postquam fuero ibi oportet me et romam videre. Mittens autem
in macedonia duos ex ministrantibus thimoteum et erastum ipse rema-
sit ad tempus in asia. Facta est autem in illo tempore turbatio non minima de via domini.
Demetrius enim quidam nomine argentarius faciens edes argenteas diane pre-
stabat artificibus non modicum questum. quos convocans et eos qui huiusmodi
erant opifices dixit viri scitis quia de hoc artificio adquisitio est nobis
et videtis et auditis quia non solum ephesi sed pene totius asie paulus
hic suadens avertit multam turbam dicens. quoniam non sunt dii qui manibus
fiunt. non solum autem hec periclitabitur nobis pars in redargutionem venire sed et
magne diane templum in nihilum reputabitur. sed et destrui incipiet
maiestas eius. quam tota asia et orbis colit. His auditis re-
pleti sunt ira et exclamaverunt dicentes. magna diana ephesiorum. Et
impleta est civitas confusione. et impetum fecerunt uno animo in thea-
trum rapto gaio et aristarcho macedonibus comitibus pauli. Paulo autem
volente intrare in populum non permiserunt discipuli. Quidam autem et de
asie principibus qui erant amici eius. miserunt ad eum rogantes ne
se daret in theatrum. Alii autem aliud clamabant. Erat
enim ecclesia confusa et plures nesciebant qua ex causa convenissent. De turba
autem detraxerunt alexandrum propellentibus eum iudeis. Alexander ergo manu silentio

[illegible]

postulato volebat rationem reddere populo. quem ut cognoverunt iudeum esse
vox facta est una omnium, quasi per horas duas clamantium: magna diana ephe-
siorum. Et cum sedasset scriba turbas, dixit: viri ephesii, quis enim est hominum
qui nesciat ephesiorum civitatem cultricem esse magne diane atque iovis
prolis. cum ergo his contradici non possit, oportet vos sedatos esse et
nichil temere agere. adduxistis enim homines istos, neque sacrilegos neque
blasphemantes deam vestram. quod si demetrius et qui cum eo sunt artifices
habent adversus aliquem causam, conventus forenses aguntur, et proconsules
sunt: accusent invicem. Si quid autem alterius rei queritis, in legittima
ecclesia poterit absolvi. nam et periclitamur argui seditionis hodierne,
cum nullus obnoxius sit de quo possimus reddere rationem concursus istius.
Et cum hec dixisset, dimisit ecclesiam.

xx Postquam autem cessavit tumultus, vocatis paulus discipulis et exorta-
tus eos, vale dixit, et profectus est ut iret macedoniam. Cum autem
perambulasset partes illas, et exortatus eos fuisset multo sermone, venit
ad greciam. ubi cum fecisset menses tres, facte sunt illi insidie a iu-
deis navigaturo in syriam, habuitque consilium ut reverteretur per macedoniam.
Comitatus autem est eum sosipater pirri beroensis, thessalonicensium vero ari-
starcus et secundus, et gaius derbeus, et thimoteus, asiani vero tithi-
cus et trophimus. hi cum precessissent, sustinuerunt nos troade. nos vero navi-
gavimus post dies azimorum a philippis, et venimus ad eos troadem.

in diebus quinque ubi demorati sumus diebus septem. Una autem sabbati cum
convenissemus ad frangendum panem paulus disputabat cum eis profecturus
in crastinum protraxitque sermonem usque in mediam noctem. Erant autem lam-
pades copiose in cenaculo ubi eramus congregati. Sedens autem quidam ado-
lescens nomine eutices super fenestram cum mergeretur somno gravi disputante diu
paulo ductus somno cecidit de tertio cenaculo deorsum et sublatus est mor-
tuus. Ad quem cum descendisset paulus incubuit super eum et complexus
ad circumstantes dixit nolite turbari anima enim ipsius in eo est. Ascen-
dens autem paulus frangensque panem et gustans satisque allocutus
usque in lucem sic profectus est. Adduxerunt autem puerum viventem et con-
solati sunt non minime. Nos autem ascendentes navem navigavimus in
asson inde suscepturi paulum sic enim disposuerat ipse per terram iter facturus
cum autem invenisset nos in asson assumpto eo venimus mitilenen. Et inde navi-
gantes sequenti die venimus contra chyum et alia die applicuimus
samum et sequenti die venimus miletum. Proposuerat enim paulus trans-
navigare ephesum ne qua mora illi fieret in asia. Festinabat
enim si possibile sibi esset ut diem pentecostes faceret ierusalem. A mi-
leto autem mittens ephesum vocavit maiores natu ecclesie. Qui cum
venissent ad eum et simul essent dixit eis vos scitis a prima die qua ingressus
sum in asiam qualiter vobiscum per omne tempus fuerim serviens domino cum
humilitate et lacrimis et temptationibus que mihi acciderunt ex insidiis iudeorum.

quod nil vobis subtraxerim utilium quo minus annunciarem vobis et
docerem vos publice et per domos testificans iudeis atque gentilibus in deum
penitentiam et fidem in dominum nostrum ihesum christum et nunc ecce alligatus ego spiritu vado
in ierusalem que in ea ventura sint michi ignorans nisi quod spiritus sanctus per omnem civi-
tatem protestatur michi dicens quoniam vincula et tribulationes me manent sed nichil horum
vereor nec facio animam meam preciosiorem quam me dummodo consummem cursum
meum et ministerium verbi quod accepi a domino ihesu testificari evangelium gratie dei et nunc
ecce ego scio quia amplius non videbitis faciem meam vos omnes per quos
transivi predicans regnum dei quapropter contestor vos hodierna die quia
mundus sum a sanguine omnium non enim subterfugi quo minus annunciarem
omne consilium dei vobis attendite vobis et universo gregi in quo vos
posuit spiritus sanctus episcopos regere ecclesiam dei quam acquisivit sanguine suo
ego scio quoniam intrabunt post discessionem meam lupi rapaces in vos non
parcentes gregi et ex vobis ipsis exurgent viri loquentes perversa ut ad-
ducant discipulos post se propter quod vigilate memoria retinentes quoniam
per triennium nocte et die non cessavi cum lacrimis monens unumquemque
vestrum et nunc commendo vos deo et verbo gratie ipsius qui potens est edi-
ficare et dare hereditatem in sanctificatis omnibus argentum et aurum aut
vestem nullius concupivi ipsi scitis quoniam ad ea que opus erant et his
qui mecum sunt ministraverunt manus iste omnia ostendi vobis quoniam sic
laborantes oportet suscipere infirmos ac meminisse verbi domini
ihesu quoniam ipse dixit beatius est magis dare quam accipere et cum hec dixisset

[...] positis genibus suis cum omnibus illis oravit. Magnus autem fletus
factus est omnium et procumbentes super collum Pauli osculabantur eum dolentes
maxime in verbo quod dixerat quoniam amplius faciem eius non essent
visuri. Et deducebant eum ad navem.

Cum autem factum esset ut navigaremus abstracti ab eis recto cursu
venimus Choum et sequenti die venimus Rodum et inde Patharam.
Et cum invenissemus navem transfretantem in Phenicem ascendentes
navigavimus. Cum autem apparuissemus Cypro relinquentes eam ad
sinistram navigavimus in Syriam et venimus Tyrum. Ibi enim navis erat
expositura onus. Inventis autem discipulis mansimus ibi diebus septem, qui Paulo
dicebant per spiritum ne ascenderet Ierusalem. Et expletis diebus profecti ibamus
deducentibus nos omnibus cum uxoribus et filiis usque foras civitatem. Et
positis genibus in littore oravimus. Et cum vale fecissemus invicem ascendimus
navem. Illi autem redierunt in sua. Nos vero navigatione expleta a
Tyro descendimus Ptolomaidam et salutatis fratribus mansimus die una apud
illos. Alia autem die profecti venimus Cezaream et intrantes domum Phi-
lippi evangeliste qui erat unus de septem mansimus apud eum. Huic
autem erant filie quatuor virgines prophetantes. Et cum moraremur per dies
aliquot supervenit quidam a Iudea propheta nomine Agabus. Is cum venisset
ad nos tulit zonam Pauli et alligans sibi pedes et manus dixit: Hec dicit
Spiritus Sanctus: Virum cuius est zona hec sic alligabunt in Ierusalem Iudei et tradent in
manus gentium. Quod cum audissemus rogabamus nos et qui loci illius erant

[...] Chorus Rodus Patharus [...]

ne ascenderet ierusalem. Tunc respondit paulus et dixit Quid facitis flentes
et affligentes cor meum. Ego enim non solum alligari sed et mori in ierusalem
paratus sum pro nomine domini iesu. Et cum ei suadere non possemus quievimus dicentes
domini voluntas fiat. Post dies autem istos preparati ascendebamus ierusalem. Venerunt autem et
ex discipulis a cesarea nobiscum adducentes apud quem hospitaremur
iasonem quendam cyprium antiquum discipulum. Et cum venissemus ierusalem libenter exceperunt
nos fratres. Sequenti autem die introibat paulus nobiscum ad iacobum omnesque collecti sunt
seniores. Quos cum salutasset narrabat per singula que fecisset deus
in gentibus per ministerium ipsius. At illi cum audissent magnificabant deum dixeruntque ei
Vides frater quot milia sunt in iudeis qui crediderunt et omnes emulatores sunt legis
Audierunt autem de te quia discessionem doceas a moyse eorum qui per gentes sunt
iudeorum dicens non debere eos circumcidere filios suos neque secundum consuetudinem ingredi.
Quid ergo est. Utique oportet convenire multitudinem. Audierunt enim te supervenisse. Hoc
ergo fac quod tibi dicimus. Sunt nobis viri quattuor votum habentes super se. His assumptis
sanctifica te cum illis et impende in illis ut radant capita et sciant omnes quia que
de te audierunt falsa sunt sed ambulas et ipse custodiens legem. De his
autem qui crediderunt ex gentibus nos scripsimus iudicantes ut abstineant se ab
idolis immolato et sanguine et suffocato et fornicatione. Tunc paulus as-
sumptis viris postera die purificatus cum illis intravit in templum an-
nuntians expletionem dierum purificationis donec offerretur pro uno quoque
eorum oblatio. Cum autem septem dies consummarentur hi qui de asia erant

[illegible]

[illegible commentary: Dum autem ... describitur pauli persecutio ...]

inde motum vidissent eum in templo concitaverunt omnem populum et iniece-
runt ei manus clamantes viri israhelite adiuvate hic est homo qui
adversus populum et legem et locum hunc omnes ubique docens insuper
et gentiles induxit in templum et violavit sanctum locum istum. viderunt
enim trophimum ephesium in civitate cum ipso quem estimaverunt quoniam in te-
plum induxisset paulus. commota quoque est civitas tota et facta est concursio
populi. et apprehendentes paulum trahebant eum extra templum. et statim clause
sunt ianue. querentibus autem eum occidere nuntiatum est tribuno cohortis
quia tota confunditur iherusalem. qui statim assumptis militibus et centurionibus
decurrit ad illos. qui cum vidissent tribunum et milites cessaverunt per-
cutere paulum. tunc accedens tribunus apprehendit eum et iussit alligari
cathenis duabus et interrogabat quis esset et quid fecisset. alii autem aliud
clamabant in turba. et cum non posset certum cognoscere pre tumultu ius-
sit eum duci in castra. et cum venisset ad gradus contigit ut portaretur
a militibus propter vim populi. sequebatur enim multitudo populi
clamans tolle eum. et cum cepisset induci in castra paulus dicit
tribuno. si licet michi licet aliquid loqui ad te. qui dixit ei grece
nosti. nonne tu es egiptius qui ante hos dies tumultum concitasti
et induxisti in desertum quatuor milia virorum sicariorum. et dixit ad eum
paulus. ego homo sum iudeus quidam a tharso cilicie non ignote civi-

[illegible]

municipes. Rogo autem te, permitte mihi loqui ad populum. Et cum ille permisisset,

Paulus stans in gradibus annuit manu ad plebem, et magno silentio

facto allocutus est hebraea lingua dicens:

Viri fratres et patres, audite quam ad vos nunc reddo rationem.

Cum audissent autem quia hebraea lingua loquitur ad illos, magis praesti-

terunt silentium. Et dixit: Ego sum vir iudeus, natus de Tarso Ciliciae, nutritus

autem in ista civitate, secus pedes Gamalielis eruditus iuxta veritatem

paternae legis, aemulator legis sicut et vos omnes estis hodie: qui hanc

viam persecutus sum usque ad mortem, alligans et tradens in custodias

viros ac mulieres, sicut princeps sacerdotum mihi testimonium reddit, et

omnes maiores natu: a quibus et epistolas accipiens ad fratres Damascum perge-

bam, ut adducerem inde vinctos in Ierusalem ut punirentur. Factum est autem eunte me et

appropinquante me Damasco media die, subito de caelo circumfulsit me

lux copiosa: et decidens in terram, audivi vocem dicentem mihi: Saule, Saule,

quid me persequeris? Ego autem respondi: Quis es, Domine? Dixitque ad me: Ego

sum Ihesus Nazarenus, quem tu persequeris. Et qui mecum erant lumen quidem

viderunt, vocem autem non audierunt eius qui loquebatur mecum. Et dixi:

Quid faciam, Domine? Dominus autem dixit ad me: Surgens vade Damascum:

et ibi tibi dicetur de omnibus quae oportet te facere. Et cum non viderem prae

claritate luminis illius, ad manum deductus a comitibus veni Damascum

Ananias autem quidam vir secundum legem testimonium habens ab omnibus habitantibus
iudeis, veniens ad me et astans dixit mihi Saule frater respice in me
et ea hora respexi in eum. at ille dixit deus patrum nostrorum preordinavit te
ut cognosceres voluntatem eius. et videres iustum. et audires vocem ex ore
eius. quia eris testis illius ad omnes homines eorum que audisti et vidisti,
et nunc quid moraris exurge et baptisare et ablue peccata tua invocato
eo nomine ipsius. Factum est autem revertenti mihi in ierusalem. et oranti in templo
fieri me in stupore mentis. et videre illum dicentem michi. festina et exi
velociter extra ierusalem quoniam non recipient testimonium tuum de me. et ego
dixi domine ipsi sciunt. quia ego eram concludens in carcerem et cedens
per synagogas eos qui credebant in te. et cum funderetur sanguis stephani te-
stis tui ego astabam et consentiebam et custodiebam vestimenta inter-
ficientium illum. et dixit ad me. vade quoniam ad nationes longe mittam te. Au-
diebant autem usque ad hoc verbum. et levaverunt vocem suam dicentes. tolle
de terra huiusmodi. non enim fas est eum vivere. Vociferantibus autem
eis et proicientibus vestimenta sua et pulverem iactantibus in aerem,
iussit tribunus induci eum in castra. et flagellis cedi. et torqueri eum
ut sciret propter quam causam sic acclamarent ei. et cum astrinxissent eum loris
dixit astanti sibi centurioni paulus. Si hominem romanum et indemnatum
licet vobis flagellare. Quo audito centurio accessit ad tribunum.

et nunciat dicens quid acturus es hic enim homo civis romanus est. Acce-
dens autem tribunus dixit ei dic mihi si tu romanus es. at ille dixit etiam.
et respondit tribunus ego multa summa civilitatem hanc consecutus sum. et Pau-
lus ait et ego natus sum. protinus ergo discesserunt ab illo qui eum torturi erant.
tribunus quoque timuit postquam rescivit quia civis romanus esset et quia ligasset eum. poste-
ra autem die volens scire diligentius qua ex causa accusaretur a iudeis sol-
vit eum et iussit sacerdotes convenire et omne consilium et producens Pau-
lum statuit inter illos.

Intendens autem Paulus in consilium ait viri fratres ego omni
conscientia bona conversatus sum ante Deum usque in hodiernam diem.
Princeps autem sacerdotum Ananias precepit astantibus ei percutere os eius.
Tunc Paulus ad eum dixit percutiet te Deus paries dealbate et tu sedens
iudicas secundum legem et contra legem iubes me percuti. et qui astabant dixerunt
summum sacerdotem Dei maledicis. dixit autem Paulus nesciebam fratres quia
princeps est sacerdotum. scriptum est enim principem populi tui non maledices. Sci-
ens autem Paulus quia una pars esset saduceorum et altera phariseorum ex-
clamavit in concilio viri fratres ego phariseus sum filius phariseorum
de spe et de resurrectione mortuorum ego iudicor. et cum hec dixisset facta
est dissensio inter phariseos et saduceos et soluta est multitudo. Saducei
enim dicunt non esse resurrectionem neque angelum neque spiritum. pharisei autem
utraque confitentur. factus est autem clamor magnus et surgentes quidam

phariseorum pugnabant dicentes. nichil mali invenimus in homine isto.
quod si spiritus locutus est ei aut angelus. et cum magna dissensio facta
esset timens tribunus ne discerperetur paulus ab ipsis. iussit mi-
lites descendere et rapere eum de medio eorum. ac deducere eum in castra.
Sequenti autem nocte assistens ei ait dominus constans esto. sicut enim testifi-
catus es de me in iherusalem. sic oportet et rome testificari. Facta autem die
collegerunt se quidam ex iudeis. et devoverunt se dicentes non man-
ducaturos neque bibituros donec occiderent paulum. Erant autem plus
quam xl viri qui hanc coniurationem fecerant. qui accesserunt ad prin-
cipes sacerdotum. et seniores. et dixerunt devotione devovimus nos ni-
chil gustaturos donec occidamus paulum. Nunc ergo vos notum fa-
cite tribuno cum concilio. ut adducat illum ad vos. tamquam aliquid cer-
tius cognituri de eo. nos vero prius quam appropiet parati sumus inter-
ficere illum. Quod cum audisset filius sororis pauli insidias venit
et intravit in castra nunciavitque paulo. Vocans autem paulus
ad se unum de centurionibus ait. adolescentem hunc perduc ad
tribunum. habet enim aliquid indicare illi. et ille quidem assu-
mens eum duxit ad tribunum et ait. vinctus paulus rogavit me
hunc adolescentem perducere ad te habentem aliquid loqui tibi. Appre-
hendens autem tribunus manum illius secessit cum eo seorsum.

et interrogavit illum quid est quod habes indicare michi. Ille autem dixit
iudeis convenit rogare te ut crastina die paulum producas in concilium
quasi aliquid certius inquisituri sint de illo. tu vero ne credideris illis. In-
sidiantur enim ei ex eis viri amplius quam quadraginta qui se devoverunt non
manducare neque bibere donec interficiant eum. et nunc parati sunt expectantes
promissum tuum. Tribunus igitur dimisit adolescentem precipiens ne cui
loqueretur quoniam hec nota sibi fecisset. et vocatis duobus centurionibus
dixit illis. parate milites ducentos ut eant usque ad cezaream.
et equites septuaginta et lancearios ducentos a tercia hora noctis.
et iumenta parate ut imponentes paulum eum salvum perducerent
ad felicem presidem. timuit enim ne forte raperent eum iudei et occiderent
et ipse postea calumniam haberet quasi munus accepisset. scribens epistolam
continentem hec. Claudius lisias optimo presidi felici salutem.
virum hunc apprehensum a iudeis et incipientem interfici ab eis superve-
niens cum exercitu eripui cognito quia romanus est. volens quoque scire causam quam
imponebant illi deduxi eum in concilium eorum. quem inveni accusari
de questionibus legis ipsorum nichil vero dignum morte aut vinculis
habentem crimen. et cum michi perlatum esset de insidiis quas paraverant
ei misi ad te denuncians et accusatoribus ut dicant aput te. Milites
ergo secundum preceptum sibi assumentes paulum duxerunt per noctem in anti-

patridem, et postera die dimissis equitibus ut irent cum eo, reversi sunt
ad castra. Qui cum venissent cesaream et tradidissent epistolam presidi statuerunt
ante illum et paulum. Cum legisset autem et interrogasset de qua provincia esset
et cognoscens quia de cilicia esset, audiam te inquit cum tui accusatores
venerint, iussitque in pretorio herodis custodiri eum.

Post quinque autem dies descendit princeps sacerdotum ananias cum
senioribus quibusdam, et tertullo quodam oratore, qui adierunt
presidem adversus paulum. Et citato paulo cepit accusare tertullus dicens
Cum in multa pace agamus per te, et multa corrigantur per tuam pro-
videntiam semper et ubique suscipimus optime felix cum omni gratiarum
actione. Ne diutius autem protraham, oro te breviter audias nos pro
tua clementia. Invenimus hunc hominem pestiferum et concitantem sedi-
tionem omnibus iudeis in universo orbe, et auctorem seditionis secte
nazarenorum, qui et templum violare conatus est, quem et apprehen-
sum voluimus secundum legem nostram iudicare. Superveniens autem tribunus
lisias cum vi magna, eripuit eum de manibus nostris, iubens accu-
satores eius ad te venire, a quo poteris ipse iudicans de omni-
bus istis cognoscere, de quibus nos accusamus eum. Adiecerunt autem iudei
dicentes hec ita se habere. Respondit autem paulus annuente sibi preside dicere
Ex multis annis esse te iudicem genti huic sciens bono animo
pro me satisfaciam. Potes enim cognoscere quia non plus sunt dies mihi
quam xii ex quo ascendi adorare in ierusalem, et neque in templo invenerunt

me cum aliquo disputantem aut concursum facientem turbe neque in sina-
gogis neque in civitate neque probare possunt tibi de quibus nunc accusant me
Confiteor autem hoc tibi quod secundum sectam quam dicunt heresim sic deservio deo
meo credens omnibus que in lege et prophetis scripta sunt spem habens in
deum quam et hi ipsi expectant resurrectionem futuram iustorum et iniquorum in hoc et
ipse studeo sine offendiculo conscientiam habere ad deum et ad homines semper
Post annos autem plures elemosinas facturus in gentem meam veni et
oblationes et vota in quibus invenerunt me purificatum in templo non
cum turba neque cum tumultu et apprehenderunt me clamantes et dicentes
tolle inimicum nostrum Quidam autem ex asia iudei quos oportebat apud te
presto esse et accusare si quid haberent adversum me aut hii ipsi dicant si quid inve-
nerunt in me iniquitatis cum stem in concilio nisi de una hac solummodo voce qua
clamavi inter eos stans quia de resurrectione mortuorum ego iudicor hodie a vobis
Distulit autem illos felix certissime sciens de via hac. Cum tribunus
lisias descenderit audiam vos. Iussitque centurioni custodire eum et habere
eum requiem nec quemquam prohibere de suis ministrare ei. Post aliquot
autem dies veniens felix cum drusilla uxore sua que erat iudea
vocavit paulum et audivit ab eo fidem que est in christo ihesu. Disputante
autem illo de iusticia et de castitate et iudicio futuro tremefactus est fe-
lix respondit Quod nunc attinet vade tempore autem oportuno accersiam te simul
et sperans quod pecunia daretur ei a paulo propter quod et frequenter accersiens

enim loquebatur cum eo. Biennio autem expleto accepit successorem Felix
porcium festum. volens autem gratiam prestare iudeis Felix reliquit pau-
lum vinctum.

Festus autem cum venisset in provinciam post triduum ascendit ierusalem a
cezarea. adieruntque eum principes sacerdotum et primi iudeorum adver-
sus paulum et rogabant eum postulantes gratiam adversus eum ut iuberet eum
perduci in ierusalem insidias tendentes ut eum interficerent in via. Festus autem
respondit servari paulum in cezarea se autem maturius profecturum. qui ergo
in vobis ait potentes sunt descendentes simul si quod est in viro crimen accu-
sent eum. Demoratus autem inter eos dies non amplius quam octo aut decem
descendit cezaream et altera die sedit pro tribunali et iussit paulum ad-
duci. qui cum perductus esset circumsteterunt eum qui ab ierosolimis descenderant
iudei. multas et graves causas obicientes quas non poterant probare. paulo
autem rationem reddente. quia neque in legem iudeorum neque in templum neque
in cezarem quicquam peccavi. Festus autem volens iudeis gratiam prestare
respondens paulo dixit vis ierusalem ascendere et ibi de his iudicari apud
me. dixit autem paulus ad tribunal cezaris sto ubi me oportet iudicari.
iudeis non nocui sicut tu melius nosti. si enim nocui aut dignum mor-
te aliquid feci non recuso mori. si vero nihil est horum que hi accusant
me, nemo potest me illis donare. cezarem appello. Tunc festus cum
consilio locutus. respondit cezarem appellasti ad cezarem ibis. Et cum
dies aliquot transacti essent agrippa rex et bernice descenderunt
cezaream ad salutandum festum. et cum dies plures ibi demorarentur

festus regi indicavit de paulo dicens. vir quidam est derelictus a felice vinctus.
de quo cum essem ierlm adierunt me principes sacerdotum et seniores iudeorum
postulantes adversus illum dampnacionem. ad quos respondi quia non est consuetudo romanis
donare aliquem hominem prius quam is qui accusatur presentes habeat accusatores
locumque defendendi accipiat ad abluenda crimina. cum ergo huc convenissent sine
ulla dilacione sequenti die sedens pro tribunali iussi adduci virum.
quo cum stetissent accusatores nullam causam deferebant de quibus ego suspi-
cabar malam. questiones vero quasdam de sua supersticione habebant adversus
eum. et quodam ihesu defuncto. quem affirmabat paulus vivere. Hesitans
autem ego de huiusmodi questione dicebam si vellet ire ierlm et
ibi iudicari de istis. paulo autem appellante ut servaretur ad augusti cognitionem
iussi servari eum donec mittam eum ad cesarem. agrippa autem dixit ad festum
volebam et ipse hominem audire. cras inquit audies eum. Altera autem die
cum venisset agrippa et beronice cum multa ambicione et introisset in audi-
torium cum tribunis et viris principalibus civitatis iubente festo ad-
ductus est paulus. et dixit festus Agrippa rex et omnes qui simul adestis
nobiscum viri videtis hunc hominem de quo omnis multitudo iudeorum interpel-
lavit me ierlm petens et acclamantes non oportere vivere amplius
et traderem eum morti. ex accusacione autem non potui eum tradere propter manda-
ta que habemus a cesare. Si quis autem accusat eum sequatur me cesaream
ubi custoditur. Et hi cum venissent clamaverunt non oportere eum vivere amplius.

Hic querit quare apostolus in presencia pauli
et primo consilium querit [illegible] paulo
loquendi locus concessum [illegible]
[illegible] pars [illegible] paulus [illegible]
[illegible]

ego vero comperi nil dignum eum morte admisisse . et cum dixisset ei vis tu eis
iudicari ierusalem . cesarem appellavit . ipso autem hoc appellante ad augustum
iudicavi eum mittere de quo quid certum scribam domino non habeo propter quod pro-
duxi eum ad vos et maxime ad te rex agrippa ut interrogatione facta habeam
quid scribam sine ratione enim michi videtur mittere vinctum et causas eius non

Agrippa vero ad paulum ait permittitur tibi loqui pro significare
temetipso . tunc paulus extenta manu cepit rationem reddere . De
omnibus quibus accusor a iudeis rex agrippa existimo me beatum apud te cum
sim defensurus me hodie . maxime te sciente omnia que apud iudeos
sunt consuetudines et questiones propter quod obsecro patienter me audias .
Et quidem vitam meam a iuventute que ab initio fuit in gente mea in ierusalem
noverunt omnes iudei prescientes me ab initio si velint testimonium perhibere
quoniam secundum certissimam sectam nostre religionis vixi phariseus . et nunc in spe
que ad patres nostros repromissionis facta est a deo sto iudicio subiectus in
qua xii tribus nostre nocte ac die deservientes sperant devenire . de qua
spe accusor a iudeis rex . quid incredibile iudicatur apud vos si deus
mortuos suscitat . et ego quidem existimaveram me adversus nomen ihesu na-
zareni debere multa contraria agere . quod et feci in ierusalem . et multos sanctorum
ego in carceribus inclusi . a principibus sacerdotum potestate accepta . et cum occi-
derentur detuli sententiam . et per omnes sinagogas frequenter puniens eos compel-
lebam blasphemare et amplius insaniens in eos persequebar usque in

externas civitates. In quibus dum irem damascum cum potestate et permissione
principum sacerdotum die media in via vidi rex de celo supra splendorem solis
circumfulsisse me lumen et eos qui mecum simul erant. Omnesque nos cum
decidissemus in terram audivi vocem loquentem mihi ebraica lingua. Saule
saule quid me persequeris. durum est tibi contra stimulum calcitrare. Ego autem
dixi quis es domine. Dominus autem dixit. ego sum ihesus quem tu persequeris. Sed
exurge et sta super pedes tuos. Ad hoc enim apparui tibi ut constituam te
ministrum et testem eorum que vidisti et eorum in quibus apparebo tibi. eri-
piens te de populis et gentibus in quas nunc ego mitto te aperire ocu-
los eorum ut convertantur a tenebris ad lucem et de potestate sathane ad deum
ut accipiant remissionem peccatorum et sortem inter sanctos per fidem que est in me. Un-
de rex agrippa non fui incredulus celesti visioni. Sed his qui sunt damasci
primum et ierosolimis et in omnem regionem iudee et gentibus annunciabam
ut penitentiam agerent et converterentur ad deum digna penitentie opera facientes. Hac ex
causa iudei cum essem in templo comprehensum temptabant interficere.
Auxilio autem adiutus dei usque in hodiernum diem sto testifi-
cans minori atque maiori nihil extra dicens quam ea que prophete locuti sunt
futura esse et moyses. si passibilis christus. si primus ex resurrectione mortuorum
lumen annunciaturus est populo et gentibus. Hec loquente paulo et ra-
tionem reddente festus magna voce dixit. insanis paule multe te littere
ad insaniam convertunt. Et paulus non insanio inquit optime feste.

vitatis et sobrietatis verba loquor. scit enim de his rex ad quem et constanter loquor.
latere enim eum nihil horum arbitror. neque enim in angulo quicquam horum gestum
est. credis rex agrippa prophetis. agrippa autem ad paulum. in modico suades
me christianum fieri. et paulus opto apud deum inquit et in modico et in magno
non tantum te sed et omnes hos qui audiunt hodie tales fieri qualis et ego sum exceptis
vinculis his. et surrexit rex et preses et beronice et qui assidebant eis.
et cum secessissent loquebantur ad invicem dicentes quia nihil morte aut vinculis dignum
quid fecit homo iste. agrippa autem festo dixit dimitti poterat homo iste si non
appellasset cesarem. itaque eum preses dimittere decrevit.

Ut autem iudicatum est eum navigare in italiam et tradi paulum cum
reliquis custodiis centurioni nomine iulio cohortis auguste. ascen-
dentes navem adrumetinam incipientes navigare circa asie loca sustu-
limus perseverante nobiscum aristarcho macedone tessalonicense. sequenti
autem die devenimus sidonem. humane autem tractans iulius paulum
permisit ad amicos ire et curam sui agere. et inde cum sustulissemus subnavi-
gavimus ciprum propterea quod essent venti contrarii. et pelagus cilicie et pamphi-
lie navigantes venimus lystram que est licie. et ibi inveniens centurio navem
alexandrinam navigantem in italiam transposuit nos in eam. et cum multis
diebus tarde navigaremus et vix devenissemus contra gnidum prohibente nos
vento adnavigavimus crete iuxta salmonem. et vix iuxta navigantes ve-
nimus ad locum quendam qui vocatur boniportus. cui iuxta erat civitas tha-

thessala

In hac describitur naufragium [illegible]

lassa. Multo autem tempore peracto et cum iam non esset tuta navigatio eo quod et ieiu-
nium iam preterisset consolabatur eos paulus dicens eis viri video quoniam cum in-
iuria et multo damno non solum oneris et navis sed etiam animarum nostrarum
incipit esse navigatio. Centurio autem gubernatori et nauclero magis cre-
debat quam his que a paulo dicebantur. et cum aptus portus non esset ad hie-
mandum plurimi statuerunt consilium navigare inde si quomodo possent devenien-
tes fenicen hiemare portum crete respicientem ad affricum et ad
chorum. Aspirante autem austro estimantes propositum se tenere cum sustulis-
sent de asson legebant cretam. non post multum autem misit se contra ipsam
ventus tiphonicus qui vocatur euroaquilo. Cumque arrepta esset navis
et non posset conari in ventum data nave flatibus ferebamur in insulam autem
quandam decurrentes que vocatur cauda potuimus vix obtinere scapham.
qua sublata adiutoriis utebantur accingentes navem timentes ne in
sirtim inciderent summisso vase sic ferebantur. valida autem nobis tempestate
iactatis sequenti die iactum fecerunt et tertia die suis manibus armamenta navis
proiecerunt neque autem sole neque sideribus apparentibus per plures dies et
tempestate non exigua imminente iam ablata erat spes omnis salutis nostre.

In hac describitur pauli consolatio [illegible]

Et cum multa ieiunatio fuisset tunc stans paulus in medio eorum dixit oportebat
quidem o viri audito me non tollere a creta lucrique facere iniuriam hanc
et iacturam. et nunc suadeo vobis bono animo esse amissio enim nullius
anime erit ex vobis preterquam navis. Astitit enim mihi hac nocte angelus dei.

cuius sum ego et cui deservio deus ne timeas paule cesari te oportet
assistere et ecce donavit tibi deus omnes qui navigant tecum propter quod
bono animo estote viri credo enim deo quia sic erit quemadmodum dictum est mihi
in insulam autem quandam oportet nos devenire sed postquam quartadecima
nox supervenit navigantibus nobis in Adria circa mediam noctem suspicabantur
naute apparere sibi aliquam regionem qui et summittentes bolidem inve-
nerunt passus xx et pusillum inde separati invenerunt passus xv
timentes autem ne in aspera loca incideremus de puppi mittentes
anchoras quattuor optabant diem fieri nautis vero querentibus fugere de
navi cum misissent scapham in mare sub obtentu quasi inciperent a
prora anchoras extendere dixit paulus centurioni et militibus nisi hii in
navi manserint vos salvi fieri non potestis tunc absciderunt mi-
lites funes scaphe et passi sunt eam excidere et cum lux inciperet fieri
rogabat paulus omnes sumere cibum dicens quartadecima die hodie expectantes
ieiuni permanetis nihil accipientes propter quod rogo vos accipere cibum pro
salute vestra quia nullius vestrum capillus de capite peribit et cum hec dixisset
sumens panem gratias egit deo in conspectu omnium et cum fregisset
cepit manducare animequiores autem facti sunt omnes et ipsi sumpserunt
cibum eramus vero universe anime in navi ducente septuaginta sex
et satiati cibo alleviabant navem iactantes triticum in mare

Ad singula a sinu ... [illegible] ... Theologus

No[ta] artemo ... [illegible]

No[ta] bithalassum ... ubi duo maria ... [illegible]

... aut[em] dies factus esset, terram non agnoscebant; sinum vero quendam considerabant
habentem litus, in quem cogitabant si possent eicere navem. Et cum anchoras sustulissent,
committebant se mari, simul laxantes iuncturas gubernaculorum, et levato
artemone secundum aure flatum tendebant ad litus. Et cum incidissemus
in locum bitalassum, impegerunt navem; et prora quidem fixa manebat im-
mobilis, puppis vero solvebatur a vi maris. Militum autem consilium fuit ut custo-
dias occiderent, ne quis cum enatasset effugeret. Centurio autem volens servare Paulum
prohibuit fieri, iussitque eos qui possent natare mittere se in mare primos et evad-
ere et ad terram exire, et ceteros alios in tabulis ferebant, quosdam super ea que de navi erant.
Et sic factum est ut omnes anime evaderent ad terram.

Ubi duo maria concurrebant ...

Et cum evasissemus, tunc cognovimus quia Militene insula vocabatur. Barbari
vero prestabant non modicam humanitatem nobis. Accensa enim pira reficie-
bant nos omnes propter imbrem qui imminebat et frigus. Cum congregasset autem Pau-
lus sarmentorum aliquantam multitudinem et posuisset super ignem, vipera a calore cum processisset,
invasit manum eius. Ut vero viderunt barbari pendentem bestiam de manu eius,
ad invicem dicebant: utique homicida est homo hic, qui cum evaserit de mari, ultio non
sinit vivere. Et ille quidem excutiens bestiam in ignem nihil mali passus est.
At illi existimabant eum in tumorem convertendum et subito casurum et mori.
Diu autem illis expectantibus et videntibus nihil mali in eo fieri, convertentes se dice-
bant eum esse deum. In locis autem illis erant predia principis insule nomine Publii,
qui nos suscipiens triduo benigne exhibuit. Contigit autem patrem Publii febri-

et dissenteria vexatum iacere. ad quem paulus intravit et cum orasset et inpo
suisset ei manus salvavit eum. quo facto et omnes qui in insula habebant infirmitates
accedebant et curabantur qui etiam multis honoribus nos honoraverunt et navigantibus
imposuerunt que necessaria erant. Post menses autem tres navigavimus in navi alexandrina
que in insula hiemaverat cui erat insigne castrorum. et cum venissemus sira
cusam mansimus ibi triduo. inde circumlegentes devenimus regium et post unum diem
flante austro secunda die venimus puteolos ubi inventis fratribus rogati sumus ma
nere apud illos dies septem. et sic venimus romam et inde cum audissent fratres occur
rerunt nobis usque ad appii forum ac tres tabernas. quos cum vidisset paulus gratias agens
deo accepit fiduciam. Cum venissemus autem romam centurio tradidit vin
ctos prefecto. permissum est paulo manere sibimet cum custodiente se milite.
Post tertium autem diem convocavit primos iudeorum cumque convenissent dicebat eis
ego viri fratres nihil adversus plebem faciens aut morem paternum vinctus ab
ierosolimis traditus sum in manus romanorum qui cum interrogationem de me habuissent
voluerunt me dimittere eo quod nulla esset causa mortis in me. contradicentibus autem iude
is coactus sum appellare cesarem non quasi gentem meam habens aliquid accusare.
sed ut animam meam a morte liberarem. propter hanc igitur causam rogavi vos videre et
alloqui. propter spem enim israel catena hac circumdatus sum. at illi dixerunt ad
eum. nos neque litteras accepimus de te a iudea neque adveniens aliquis fratrum
nuntiavit aut locutus est quid de te malum. rogamus autem audire a te que
sentis. nam de secta hac notum est nobis quia ubique ei contradicitur. Cum constituissent
autem ei diem venerunt ad eum in hospitium plures quibus expone
bat testificans regnum dei suadensque eis de iesu ex lege moysi et

et prophetis a mane usque ad vesperam. Et quidam credebant his que dicebantur,

quidam vero non credebant. Cumque invicem non essent consentientes, discedebant, dicente

paulo unum verbum: quia bene spiritus sanctus locutus est per ysaiam prophetam ad patres nostros

dicens: Vade ad populum istum et dic ad eos: Aure audietis et non intelligetis,

et videntes videbitis et non perspicietis. Incrassatum est enim cor populi huius,

et auribus graviter audierunt et oculos suos compresserunt, ne forte videant oculis

et auribus audiant et corde intelligant et convertantur et sanem eos. Notum ergo

sit vobis quoniam gentibus missum est hoc salutare dei, ipsi et audient. Et cum hec dixisset,

exierunt ab eo iudei multam habentes inter se questionem. Mansit autem

biennio toto in suo conducto et suscipiebat omnes qui ingrediebantur ad

eum, predicans regnum dei et docens que sunt de domino ihesu christo cum

omni fiducia sine prohibitione. Explicit liber actuum apostolorum.

... Et sic est finis huius operis in vigilia beati augustini gloriosi pontificis et doctoris anno incarnacionis domini ...

1457

Menardus mochus

Tricesimaquintus est liber epistolarum canonicarum. Et sunt numero septem. In quarum prima Jacobus afflictos temptatos ad pacienciam virtus hortatur et humane vite fragilitatem describit prudenciam lingue ac fidei veritatem, vanitatem que ondit et habet c. v. Petrus vero scribit epistolas duas in quarum prima agit gratias deo quod misericorditer per passionem filii sui genus humanum salvavit et ad Christi imitationem hortatur, virum et uxorem informat et ad humilitatem inducit et admonet insidias dyaboli praecavendas et habet c. v. In 2a epistola docet de missione in perfectione bonorum et de veritate prophetie et de falsis prophetis et doctoribus evitandis et habet c. iii. Johannes scribit epistolas tres in quarum prima testificat de verbo vite et vite et eius purissima luce. Dominum nostrum Jhesum Christum esse advocatum nostrum affirmat et ad dei et proximi caritatem inducit et habet c. v. In secunda commendat matrem et filios ad caritatem hortatur et monet ut hereticos et seductores devitent et habet c. i. In tercia Gaium ambulantem in veritate commendat et de trinitate quam exhibebat in peregrinos et fratres et habet c. i. Septimam epistolam scribit Judas in qua omnes de salute communi sollicitate monet et loquitur de altercatione Michaelis cum Sathana et detestatur hereticorum vitam et ipsorum crimina et errores et eternas penas commemorat eorum et habet c. i.

Argumentum in epistolas canonicas beati Jacobi apostoli

Epistole canonice beati Jacobi apostoli que est prima in ordine canonica beatus Jheronimus premittit argumentum sive prologum breuem in quo ad manifestacionem [illegible] tangit tria primo causam efficientem quia describit ex duobus scilicet ex nomine proprio quod Jacobus et ex officio quod apostolus. Secundo tangit finem quod instruit ad instructionem fidelium scripsit finalem [illegible] et in ultimo argumentum ... pro virtute forma ex modo divisione et ordine. Non argumentum dicitur hic iste brevis primo quod et prologus dicitur sicut et in aliis epistolis [illegible] ... et in summa manifestat [illegible] sequitur opus ... tias sermonum et dissolutiones arcium aliquid illarum ... ex premissis sicut dicit ... rei dubie facies fidem sicut patet ad Hebreos XI fides est sperandarum rerum argumentum non apparentium quod ita tradit [illegible] et iste ... aliquid medium per quod infertur sicut patet ... in [illegible] argumento per ... dicitur XL annis ... ondit eis erat [illegible] et sufficiencia ad ... in argumentum ergo fidei ... invenit argumentum

Jacobus apostolus sanctum instruit clerum de cultura celestium preceptorum et regula catholice observantie et de virtute patientie maiestate et de revelatione plurimorum: de mendacio ingeniorum

[interlinear and marginal glosses:] ... iste brevis primo quod et prologus ... aliquid ordinem premissorum sicut patet ... Sap. viii ... aliquid signum evidens futurorum sicut accipitur Gen. xxxiv ... Sicut avis que insulat ... Sic dicit incipit argumentum in epistolas etc.

Argumentum in septem canonicas

Jacobus et Petrus et Johannes et Judas septem epistolas ediderunt tam misticas quam succinctas: et breves pariter ac longas: breves in verbis longas in sentenciis ut rarus quis non eorum lectione cecutiat.

Ca. 1 — Alloquitur Jacobus temptatos gaudia suadens
Dives marcescet omne datum patris est
Bursa [illegible] non te fallat transgressor in uno
2 — Est reus in cunctis mortua vana fides
Captant indicium cupientes esse magistri
3 — Ignis lingua datur quid sapiens sit
Digne non petitis lites et bella monetur
4 — Detractor non sis vita vapor modica est
Et nunc flete nunc dives pacies ipse iudex
5 — Est non sit primo consitear alii

[illegible] fastu [illegible] eius cupidos regebat [illegible]

Argumentum in epistolas canonicas beati Petri apostoli prima

Discipulos salvatoris invicti toto orbe diffusos et peregrinos in hac seculo monstrat. Et presentis vite penitentiam suadet et in nova vita perficere ... [illegible] ... exhortatur. Simon Petrus filius Johannis provincie Galilee vico Bethsaida frater Andree apostoli

Hunc prologum premittit glozator epistole canonice beati Petri apostoli prime quam scripsit de Roma [illegible] Petrus ... Christi primum ecclesie catholice ... annis xxx viii ... Beda xxxix ... pontificatum ... annis ... Beda vii ... Antiochiam veniens sedit ibidem annis ... Simonem magum fugavit ... predicavit dispersis ... Galacia Capadocia Asia Bithinia ... de Roma ... epistolas prima ... iste prologus ...

[illegible]

[illegible marginal notes at head of page]

Prologus in canonicas apostolorum

Non est ita ordo ad comendacionem huius operis. Jeronimus premittit prologum, in quo pro[logo] tangit tria que reddunt auditores dociles, benivolos et attentos. Primo tangit numerum et ordinem canonicarum epistolarum, per quod auditorem docilem reddit. De eis enim reddimus nos dociles auditores, sicut potentes, si summam cause breviter exponimus. Secundo tangit utilitatem et difficultatem operis et difficultas, per quod auditorem attentum reddit. Attentos habebimus si pollicemur nos de rebus magnis novis inauditis va[...] fac[...]. Tercio quantum sermonem ad Eustochium tangit incomoda que eum contristant propter corrupcionem sacre scripture, per quod benivolentiam captat. Benivolentiam breviter nos auditores facere possumus, si nostra incomoda referimus, inopiam, solitudinem, calamitatem etc. Prima pars incipit ibi: Non est ita ordo; secunda ibi: Que si sic ut ab eis digeste sunt etc.; tercia ibi: Sed tu virgo etc. In prima parte duo tangunt. Primo quod non est ita ordo apud grecos sicut apud latinos, sed ita ordinat istarum epistolarum series, et sic est ordo earum rectus ordo sicut [...]. Jeronimus quod notatur ibi: Sed evangelistas vel sic: Secundo narrat primo quod apud latinos epistolarum canonicarum corruptus ordo est, et quod in sua translacione earum ad debitum ordinem reduxerat, ubi sicut evangelistas. Tercio aliarum translacionum infidelitatem ibi: Quod si ab eis digeste, vel sua translacione comendatum ibi: in ceteris vero epistolis, et alterum invidorum sue translacioni invidencium malignitatem ibi: Sed tu virgo.

Non est ita ordo apud grecos qui integre sapiunt et fidem rectam sectantur epistolarum septem que canonice nuncupantur, sicut in latinis codicibus invenitur, quod quia Petrus primus est in ordine apostolorum, prime sunt etiam eius epistole in ordine ceterarum. Sed sicut evangelistas dudum ad veritatis lineam correximus, ita has proprio ordini deo nos iuvante reddidimus. Est enim prima earum una Iacobi, due Petri, Iohannis tres et Iude una. Que si sicut ab eis digeste sunt, ita quoque ab interpretibus fideliter in latinum verterentur eloquium, nec ambiguitatem legentibus facerent, nec sermonum sese varietas impugnaret, illo precipue loco ubi de unitate trinitatis in prima Iohannis epistola positum legimus, in qua etiam ab infidelibus translatoribus multum erratum esse a fidei veritate comperimus, trium tantummodo vocabula, hoc est aque, sanguinis et spiritus, in ipsa sua editione ponentes, et patris verbique ac spiritus testimonium omittentes, in quo maxime et fides catholica roboratur, et patris et filii et spiritus sancti una divinitatis substantia probatur. In ceteris vero epistolis quantum a nostra aliorum distet editio, lectoris prudentie derelinquo. Sed tu virgo Christi Eustochium

dum a me impensius scripture veritatem inquiris, meam quodammodo senectutem invidorum dentibus corrodendam exponis, qui me falsarium corruptoremque sanctarum pronunciant scripturarum. Sed ego in tali opere nec emulorum meorum invidentiam pertimesco, nec sancte scripture veritatem poscentibus denegabo. Circa litteram. Jeronimus premittit hunc prologum, in quo comendat doctrinam istarum epistolarum per ipsum translatarum multipliciter, ex quo eius comendacione auditores huius sacre reddunt benivolos et attentos, ut eam libencius audiant. Duo ergo sunt cum facit [...]. Primo enim ponit istarum doctrine comendacionem; secundo ponit operarum epistolarum narracionem, ibi: Jacobus dei etc. Circa primum sciendum quod tria videntur que scriptam et doctrinam ab aliquo traditam reddunt comendabilem et laudabilem: primum [...] est tradencium debita ordinacio. Nam quanto doctrina magis est ordinate tradita, tanto melius et facilius ab audientibus capitur. Nam secundum Boecium [...] scire quid facias et nescire ordinem faciendi non est perfecte cognicio, quia ordinis ignorancia conturbat auditorum facultatem. Secundum est falsitatis et erroris remocio. Nam secundum philosophum duo sunt opera sapientis: non mentiri de quibus novit, et mencientem posse manifestare. Et quia hec doctrina ipsius est separata ad ipsam magis eius seccat falsitates et errores removendo. Tercium est invidencium emulacio. Nam est invidia sicut de rebus magnis, patet quia quanto aliqua doctrina plures emulatores et plures invidentes habet, tanto sit et magis digna et magis alta, ut innuit Jeronimus in prologo libri Job. Et [...] ergo doctrinam harum epistolarum per eum Jeronimum translatarum in predicto prologo reddit laudabilem et comendabilem: primo ex tradencium et transferencium ordinacione; secundo ex erroris alicuius remocione; tercio ex invidencium et detrahencium emulacione. Secunda ibi: Illo loco; tercia ibi: Sed tu virgo. Dicit ergo: Non est ita ordo apud grecos qui integre fidem sapiunt et fidem rectam sectantur, qui primam veritatem scripture habent integram, quia est corrupta a latinis translata, ut dicit. Et alius est ordo epistolarum apud grecos, quia sicut veteres interpretes inveniunt in antiquis codicibus et apud latinos. Dicuntur autem greci sapere integre, quia primam veritatem scripture habent integram. Totum enim novum testamentum editum est in greco ydiomate preter evangelium Mathei et epistolam ad Hebreos et evangelium Marci, quod scriptum est in latino secundum quosdam. Unde dicunt integre sapere, quia immediate aqua translacionem sine interpretacione, sicut enim vinum quanto frequencius de vase in vas transfunditur, tanto magis integritatem saporis et subtilitatis amittit, sic quanto frequencius aliqua scriptura ab uno ydiomate in aliud transfertur, tanto facilius integritatem veritatis amittit. Sed quia est quod de grecis sectantur rectam fidem, per hoc videtur dicere quod fides sit secunda in ordine epistolarum, eadem fides accipitur pro fidelitate vel fidem rectam; fideliter et recte sectantur ordinem et integritatem epistolarum septem. Ille septem sunt epistole, sic septem dona spiritus sancti, vel propter fidem sancte trinitatis quam continent, que per generalem modum [...]

[illegible marginal notes]

diffusa est grece quae canonice id est regulares nuncupan-
tur. Canonice dicuntur hee epistole id est universales, a
fide ecclesie vel sibi non discrepantes, ad differentiam earum
quas fecerunt pseudo sub nomine apostolorum. vel
eo quod in canone ecclesie scripture recepte sunt.
vel eo quia regulas supplent ecclesie. Sed dispar
in latinis codicibus invenitur. qui scilicet erat in biblia
eorum secundum. prima enim petrus cui dictum est tu
es petrus et super hanc petram etc. Mt. xvi. est primus
in dignitate in numero apostolorum secundum quod erat
ecclesie. [illegible] es pastor ovium princeps ecclesiarum,
et primus amator ut patet Io. ultimo. et ideo ita
prime sunt etiam eius epistole in ordine ceterarum.
quod ordinabant latini epistolas secundum dignitatem
scribentium, quod non greci. Sed sicut euangeli-
stas hic est secunda pars in qua ostendit eas ad
debitum ordinem reductas. Quia sicut euan-
gelistas dudum idest euangelia antiquitus
ad veritatis lineam correximus. quia veritas
rectissima linea est. Nam cum transferat euan-
gelistas et emendaverat. Ad quod veritatis li-
nea, quia veritas rectissima linea est. quia ut de
[illegible] veritas a rectitudo sola mente percipi-
tur. ita has epistolas suo ordine id est sicut ab
apostolis sunt edite. Deo nos iuvante sine quo
nec possumus facere ut cogitare. ij Cor. iij. Non
quod sufficientes simus cogitare aliquid
ex nobis quasi ex nobis, reddidimus id est eas de-
bite ordinavimus. Est enim prima earum scilicet
epistolarum quae prima sunt scripta. una catholi-
sum translatorum [illegible] et sic veritatem earum
grecorum. Iste fuit Jacobus alphei dictus frater domini
primus episcopus ierosolimitanus qui presbiterum
primo [illegible] ex eius epistola ponitur
prima propter dignitatem eorum quibus scribitur scilicet [illegible]
qui conversi erant ex iudeis. Etiam propter di-
gnitatem loci cui presidebat quia ecclesie ierosol-
imitane. in fines [illegible] predicationis
processit. Petri due scilicet epistole. Johannis tres
scilicet epistole. Jude una scilicet thadei [illegible]
et ita in unum hic septem sunt epistole. que
sunt septem lucerne, quibus Christus est in medio
eo ut dicitur Apoc. j. Sed quantum de hoc quod
dicit si correxit eas, cum aut posuit id
quod non dixit aut aliud, vel idem quod non
concepit, sed aliud quod anathema sunt. Gal.
j. Si quis vobis aliud preter id quod accepistis
euangelizaverit anathema sit. Secundo corre-
xit quod fuerat per pseudo depravatum vel per
diversitatem translatorum mutatum, ponendo sola
quod deus dixerat vel ad veritatem euangelii
pertinet. que si sicut [illegible] ab eis hic est tertia
pars, in qua ostendit precedentium translatorum
infidelitatem, quia aliqui obmiserunt maxime ne-
cessaria. Dicit quod. que scilicet epistole septem, prout
ab eis scilicet apostolis digeste sunt. [illegible]
in [illegible] gesta. ita quoque ab interpretibus scilicet
latinorum fideliter, id est verum in latinum eloquium
verterentur nec ambiguitatem id est dubietatem
legentibus facerent. et ita ostendit primum vicium
quod est absurditas. [illegible] ostendit secundum vicium
quod est contrarietas, nec sermonum pugna [illegible]
est falsitas in qua epistola et cetera. nec sermo-
num varietas sese impugnaret. hec est secundum vicium
scilicet contrarietas sermonum, contraria enim

sese impugnant, nec enim est contrarium invicem se
expelli illo prope loco [illegible] ultimo ubi
de unitate trinitatis. in prima epistola Johannis
ponitur scilicet testimonium. Legimus enim scilicet tres sunt
qui testimonium [illegible] dant in celo pater et verbum
et spiritus sanctus. ubi enim error periculosior est quia
ut ait augustinus nec periculosius alicubi erratur nec
utilius aliquid queritur nec fructuosius aliquid
invenitur. In qua etiam epistola scilicet prima Johannis
ab infidelibus translatoribus multum erratum esse a
fidei veritate comperimus [illegible]. Et in quo ma-
[illegible] ponit enim Johannes duplex testimonium
datum Christo, unum de celo in baptismo Luc. iij. in
quo apparuit pater in voce, filius in carne, spiritus sanctus
in specie columbe. Aliud de terra in passione scilicet
spiritus cum clamans expiravit. aqua et sanguinis,
qui de latere eius iam mortui exivit [illegible]
in Joh. ultimo. [illegible] primum probat eius [illegible] divinitatem,
per secundum veram humanitatem. Translatores vero [illegible]
[illegible] testimonium de celo, quod erat nobilius et
magis necessarium. Et in [illegible] probat quia terna tantum
scilicet terre vocabula comperimus hoc est aque
sanguinis et spiritus in ipsa sua editione ponentibus
et patris verbi quod ac spiritus testimonium obmittentibus.
quia illi obmiserunt testimonium patris et filii
et spiritus sancti. quod est efficacius testimonio de terra.
In quo scilicet testimonio celesti fides catholica
roboratur [illegible]
[illegible] auctoritate maxima [illegible]
indiget. et patris et filii et spiritus sancti una divinitatis
esse substantia, id est [illegible] divinitas una substantia [illegible]
cum hereticis [illegible] duplex [illegible]
litas scilicet confirmatio fidelium et [illegible]
ctio hereticorum. In ceteris vero epistolis hic est quarta
pars, in qua ponit sue translationis [illegible]
[illegible] In ceteris vero epistolis [illegible] id est aliis a [illegible]
Johannis, quantum a nostra aliorum distat editio
lectoris prudentie derelinquo. cum est discerne-
re verum et falsum, bonum et malum, aut bonum
et melius, aut malum et peius. Sed tu virgo
etc. hic est quinta pars in qua ponit invidorum
sue translationi invidentium malignitatem. [illegible]
[illegible] ad [illegible] canoni-
cas transtulerat. Virgo Christi quia ipsa virginitatem
suam vovit. Eustochium filia erat paule ma-
trone sanctissime romane. De quibus ipse ait
in sermone de assumptione beate virginis. Cogi-
tis me o paula et eustochium. Virgo a me
[illegible] diligentius, scripture veritatem [illegible]
[illegible] que auctoritate [illegible] scriptura [illegible] a nobis
scripture [illegible] spiritu sancto tradita est. De quo [illegible]
lingua mea calamus scribe [illegible]
[illegible] ignorat. et sonat
[illegible]
in quibus non est [illegible] requiris meam quodammodo
senectutem [illegible]
et gravis, invidorum dentibus corrodendam, nec
[illegible] detractionis [illegible] qui scilicet detra-
hunt, me falsarium appellando [illegible] corruptorem
[illegible] detrahendo, aut vocando [illegible] nec falsarium
[illegible] ad [illegible] corruptorem [illegible]
[illegible]
[illegible] et corrupto [illegible]
[illegible] scripture [illegible]

de rebus sanctis agunt materie et ad scripturas
sacras spectant et tradite sunt a spiritu sancto et a sancto
spiritu effective et ad sanctitatem ordinate. Sunt
Sed ergo in tali opere sed tam arduo tam necessario
nec emulorum meorum adhuc non parcere sicut
iudeas aiunt dicti pessime non adhuc
quia xvi annis ad quod veniste. Medicam ap
plicuisse ne sacre scripture utilitatem posteris
denegarem. Ex hoc patet quod veritas sacre scripture
non est dimittenda propter scandalum. Quare cum
veritatem opus privilegiatum est et excellens
ergo non vitat scandalum. Ista ad scandalum
non vitat doctor. Unde hec veniens stancha
ctor huius libri precedens ac sequens cum auctore
epistole scripte et misse sub [illegible] harum sunt
apostoli. Unde hic huius libri est contemptus videlicet
re [illegible] in canonica Jacobi [illegible]
adversitatum. In canonica petri amor superne et
divine caritatis. In canonica Johannis fuga
carnalium voluptatum. In contrariu Jude [illegible]
et dolo [illegible] veterum [illegible] petrum et subscripto
[illegible] scilicet gratia [illegible] donorum bonorum operum
modus agendi [illegible] in divisione et ordine
epistolarum et [illegible] titulus et incipit epistole
canonice i regulares. Liber autem iste dividi
in partes [illegible] in autem [illegible] in partes se
parem [illegible] epistolarum.

Jacobus dei et domini nostri ihesu christi servus
duodecim tribubus que sunt in dis
persione salutem. Omne gaudium ex
istimate fratres mei cum in temptationes
varias incideritis. Scientes quod probatio
fidei vestre pacientiam operatur. Paciencia autem
opus perfectum habet. Ut sitis perfecti et inte
gri in nullo deficientes. Si quis autem
vestrum indiget sapientia postulet a deo qui
dat omnibus affluenter et non improperat
et dabitur ei. Postulet autem in fide nil
hesitans. Qui autem hesitat similis est
fluctui maris qui a vento movetur
et circumfertur. Non ergo estimet homo
ille quod accipiat aliquid a domino. Vir
duplex animo inconstans est in omnibus
viis suis. Glorietur autem frater humi
lis in exaltatione sua. Dives autem in
humilitate sua. Quoniam sicut flos feni
transibit. Exortus est enim sol cum ardore
et arefecit fenum et flos eius decidit
et decor vultus eius deperiit. Ita et
dives in itineribus suis marcescet. Beatus vir qui
suffert temptationem. Quoniam cum probatus
fuerit accipiet coronam vite quam repro
misit deus diligentibus se. Hec epistola
dividitur principaliter in duas partes scilicet in salu
tationem et instructionem. Secunda pars ibi. Omne gaudium.
In salutatione describitur primo persona salutans
secundo salutate duodecim tribubus. Tertio necessitas sa

lutandi. Que sunt in dispersione. Circa primam
salutationem salutem dicit quod Jacobus celebris
persona. Non nomine proprio sed quia nomen erat cele
bre coram deo et gloria. Iste Jacobus cognominatus
est iustus et fuit filius marie sororis matris
domini. Post passionem domini ab apostolis ordinatus
episcopus qui sicut dicit eusebius ex utero matris
sanctus fuit. Vinum vel siceram non bibit
carnem nullam comedit. Solus autem templum
ingrediebatur et flexis genibus pro populo ora
bat in tantum ut genua eius camelorum duri
tiam traxisse crederentur. Dei scilicet patris et domini
nostri ihesu christi ipse enim est deus noster predemptor
et rex noster [illegible] ihesus id est salvator noster
redemptor. Christus noster collationis gratie in
presenti gloria in futuro. Christus enim interpretatur unctus
in [illegible] duabus personis [illegible] sacerdotium
regnum [illegible] et amor [illegible] vel dicit dei
quo ad divinitatem. Domini nostri ihesu christi quantum
ad humanitatem. Christus enim secundum humanitatem
est dominus creature super omnem creaturam
et in nomine eius omne genu flectatur
celestium terrestrium et infernorum. Servus. Glossa officii
celebre coram summo deo et rege ut dicit [illegible]
duodecim tribubus. Glossa intelligendum simul scilicet sed
tam de omnibus scilicet electis qui sunt in dis
persione. Et tam inde. Quia alius in terra
poterat loqui personaliter de qua actuum vii°
facta est in ea die magna persecutio in ecclesia
que erat iherosolimis et dispersi sunt per regiones
iudee et samarie. Istis scripsit Jacobus ad
consolationem ut non dispergerentur mente sed
dispersi erant corpore sed potius mente con
gregarent. Salutem in presenti gratie in futuro
glorie. Omne gaudium [illegible] secunda pars
in qua ponit exhortationem sive instru
ctionem. Et primo informat in paciencia tribu
lationum. Secundo in sanctitate operum. Tertio
in expectatione premiorum. Vel sic postquam
exhortatur eas ad bonum secundo hortatur eas
a malo in tribus sequentibus capitulis. Tertio
remedia contra mala [illegible] in primo
secundo exhortatur eos ad bonum scilicet ad
pacienciam tribulationum. Secundo gloriam
se habeant in temptationibus exterioribus
ibi. [illegible] ad verum nostram
[illegible] monet libenter [illegible] andrei [illegible]
[illegible] autem [illegible] in prima parte ponit ex
hortatio ad pacienciam. Ubi primo dat paciencie
fructum. Secundo radicem ibi. Si quis autem
secundo modum gloriandi frater humilis etc. Quarto premium
ibi. Beatus vir. Dicit ergo. Omne gaudium. Perfectum
gaudium bonorum scilicet quod est in bonitate
[illegible] in spe glorie est perfectum quod inspicere est eius
ma gaudii imo contra [illegible] in gaudium
cuius [illegible] tristicia [illegible] in gaudium
[illegible] gaudium malorum imperfectum est quia
ma est [illegible] imo [illegible] in tristiciam
Job xxi. Gaudent ad sonitum [illegible]
[illegible] et ibunt ad inferna. Glossa ne mi
remini si mali in mundo florent si vos
patimini. Set optima glossa existimate vos

scilicet proximus. Fratres mei, quia eandem habitant hereditatem, vocat autem eos fratres ut eos magis alliciat ad mutuam dilectionem, quia autem frater est filius alterius. Cum in temptationes varias incideritis. Nam ut dicit glossa una perfectio loquitur de exterioribus temptationibus, quas eciam aliqui optant sicut propheta: Proba me Domine et tempta me. Alia autem glossa de utraque, dicit a persecutoribus vel a concupiscentia que varie temptant, sed tamen temptatio interior non fit sine peccato, quomodo est in ea gaudendum. Responsio non est in ipsa simpliciter sed in quantum est resistendo est materia exercende virtutis et ea reprimendi superbiam. Incideritis glossa exaltatione fidei vestre. Sed contra de tali casu non est gaudendum. Responsio casus iste est intelligendus secundum opinionem persecutorum qui credebant eos cadere a fide persecutionibus. Scientes quod probatio et cetera. Ponit exhortationis rationem, quia scilicet duplex est patientia in temptationibus, et est una defectiva virtutis, alia perfectio operis. Patientia autem opus perfectum. Dicit ergo: Scientes quod probatio fidei vestre, id est tribulatio fidem vestram probans, patientiam operatur, id est declarat vel excitat. Contra Rom.: tribulatio patientiam operatur, patientia probationem, non ergo probatio patientiam. Responsio: probatio operatur patientiam ostendendo, sed patientia probationem efficit tenendo. Patientia autem opus perfectum habet, stabile et firmum. Illud enim dicitur habere quod firmiter habetur, quod habitus est difficile mobilis. Unde in Luca: In patientia vestra possidebitis animas vestras. Opus perfectum, id est opus privilegiatum, scilicet opus martyrum aureola dignum. Ut sitis perfecti ad sustinendam tribulationum diuturnitatem, et integri ad sustinendam eorum quantitatem, in nullo deficientes ad sustinendam eorum multitudinem, vel perfecti in agendo, integri in patiendo, in nullo deficientes in perseverando. Si quis autem vestrum indiget. Quia perfecte patientie radicem scilicet sapientiam docuit, et qui patiens est multa gubernat sapientia, Prov., unde monet petere sapientiam ad acquirendam patientiam. Et primo dat fiduciam impetrandi, secundo docet modum petendi ibi: Postulet autem; tertio ostendit rationem modi ibi: Qui enim hesitat. Dicit ergo: Si quis autem vestrum indiget sapientia, id est sapida sapientia ad gaudendum in adversitatibus tribulationum, vel degustandum predicte patientie fructum, postulet a Deo, a quo est omnis sapientia, Eccli. Qui dat. Cum pater dare et impetrabilis, et scit quid sunt facienda et vult dare, quia misericors est, qui dat, id est paratus est dare, omnibus sine personarum acceptione, glossa: pie petentibus, affluenter, id est non parce, unde dicit effundet, ille enim effundit qui totum dat, unde scilicet ... Joelis: Effundam de spiritu meo super omnem carnem. Et non improperat, scilicet ingratis, unde dat liberaliter. Unde addit duos affirmativos ex parte dantis: dat enim liberaliter, non vendit, quia multis dat gratis, non unicuique sed omnibus, dat abundanter, sed pacienter, unde affluenter, dat curialiter, quia non improperat. Vere apperis tu manum tuam et impleas omne animal benedictione. Quod enim erubescere humana pigritia

Apparet

[illegible]

nota

plus paratus est Deus dare quam nos accipere. Postulet autem in fide. Hic docet modum petendi. Postulet autem in fide, id est in fidelitate, non in confessione sed petat orando pro aliis, unde dicit Dominus Jo.: Amen, amen dico vobis, si quid petieritis Patrem in nomine meo dabit vobis. Vel in fide, id est in fiducia obtinendi id quod petit. Nichil hesitans, id est de impetratione non diffidens, glossa: non habentes fidem et non hesitantes. Qui enim hesitat. Hic ponit rationem modi. Et primo ponit rationem, secundo infert conclusionem, ibi: Non ergo. Tertio subdit conclusionis maledictionem, ibi: Vir duplex animo. Dicit ergo: Qui enim hesitat, id est dubitat de impetrandis ad salutem vel diffidit de necessariis, similis est fluctui maris qui a vento movetur a loco suo et transfertur in locum alienum. Sic homo dubius in fide a vento temptationis movetur a statu fidei et transfertur in varietatem errorum, vel movetur et transfertur a temptatione in temptationem. Jer.: Impii quasi mare fervens quod quiescere non potest. Glossa: Quem cum (?) sua peccata pressum dubitat de premiis celestibus, frequenter a vento temptationis facile deserit fidei statum. Non ergo estimet homo ille, glossa carnalis, qui hic signat ignorantiam, quod accipiat aliquid, glossa: ut hic vel in futuro, a Domino, scilicet ex merito suo, sed non prohibet aliquid, scilicet magnum, spiritualia enim sunt quasi magna non temporalia, que etiam peccatoribus committuntur. Et certe merito hesitans non impetrat, quia vir duplex animo, glossa: duplex est qui generaliter ad preces flectit et modo circa consecutionem impetrationis diffidit. Duplex qui vult gaudere in seculo et gaudere cum Deo. Duplex qui de bonis que agit non Deum sed favorem querit. Vel duplex non unitus sed huc atque illuc inclinatus. Vel duplex qui aliud intendit, aliud agit, ecclesiasticus: Ve duplici corde et homini ingredienti duabus viis. Inconstans est, quia fluctuat in gloria sua et dispendium. Glossa: facile adversis terretur et prosperis excitatur, ut a virtute diverte. In omnibus viis suis, id est operibus suis, sive sit dextere prosperitatis sive sinistre adversitatis. Et de talis non dicit (?) vie enim hominis sunt peccata. Hic incipit bona. Glorietur autem frater. Hic ostendit perfecte patientie modum docens in tribulationibus esse gaudendum, et primo ostendit in quo gaudendum sit principaliter, secundo in quo diviciis, ibi: Dives autem. Tertio subdit causam, ibi: Quoniam sicut flos. Quarto explanat et adaptat causam, ibi: Exortus est enim. Dicit ergo: Glorietur non tantum in se intrinsecus sed etiam glorietur exterius apud alios frater humilis, id est oppressus et dejectus, et ita humiliatus, in sua exaltatione, scilicet ventura per humiliationem, quoniam qui se humiliat exaltabitur, Luc. Dives autem, id est divitiarum amator non solum possessor, in humilitate sua, scilicet ventura per divicias, et hoc modo est ironia secundum glossam, vel in humilitate sua, id est in sublimitate exaltacionis que est ex humiliationibus et delectacionibus adversis est ironia, quia dives non est in hujusmodi gaudendum, vel in humilitate sua, scilicet in obsequio humilitatis et habendo principibus. Quoniam sicut flos feni transibit, id est cito deficiet veniens pena. Intellige glossam unde habetur

i. velociter veniet ubi et peribit nec redibit plus
cum interierit hic sunt omnia nostra dexteritas
det nec eo gloria eius / exortus est enim sol cum
quadam parabolam vel ardore sicut fit tempore estivo
vel circa meridiem / et arefecit fenum i. vires
decrescunt / et flos eius decidit in mane sed
ortus / et decor vultus eius deperiit i. pulchra
apparentia per quam delectabatur aspiciens.
Unde iii quadruplex est gloria una est interior alia exterior
alia inferior / altera superior. De gloria interiori dicit
in psalmo Omnis gloria filie regis ab intus
ista autem gloria consistit in multis primo in conscientie
puritate / ii Cor. i. gloria nostra hec est testimonium
nostre conscientie / secunda in simplicitate intellectus
et sinceritate affectus / tertio in bone operationis
et sapientie divine degustationis quantum sumus / sexto
consistit in dei cognitione Ier. ix. non glorietur
sapiens in sapientia sua / sed in hoc glorietur
qui gloriatur scire et nosse me / tertio in bona
operatione Matth. v. Sic luceat lux vestra coram ho-
minibus etc. / quarto in exteriori conversatione i. Petri ii.
conversationem vestram inter gentes habentes bonam
etc. / quinto in opinione bone fame Eccli. xli.
[illegible] apud [illegible] tunc perfectus esto et ne
dederis maculam in gloriam tuam / sexto in sustinentia
pressure molestie / ii Cor. xii. libenter gloriabor
in infirmitatibus meis / septimo in cruce et
tribulatione / Gal. ult. mihi autem absit gloriari nisi
in cruce domini nostri / octavo in perfecta re-
missione / [illegible] / nono in divina am-
bitione Gloria patris filius sapiens / decimo
in spe remunerationis eterne Ro. v. gloriamur
in spe filiorum dei / Alia gloria est exterior et ista
in multis scilicet in divitiis Psalmo Ne timueris
cum dives factus fuerit homo etc. / Philippenses
Gloria in confusione eorum qui terrena sapiunt
Secundo consistit in deliciis i. Machabeorum ii. a verbis
viri peccatoris ne timueris quia gloria eius
stercus et vermis / Unde consequitur ultimo ex
[illegible] eorum non morietur / et stercus infamie
[illegible] Dei que est fortitudo et
fortitudo in via [illegible] / Tertio consistit in ho-
noribus ambiguendis / Osee ix. gloriam eorum in
ignominiam commutabo / et [illegible] Iudith
[illegible] [illegible] potens in potentia sua / Tertia gloria
est inferior scilicet gloria peccati que dicit inferior quia homines
facit inferiores et viliores quasi sit aliquando
[illegible] / Unde gloriaris in malicia qui
potens es in iniquitate / Quarta scilicet gloria dei
que consistit in interiori gloria anime et exterio-
stola corporis Psalmo exultabunt sancti in glo-
ria / stola gloria est superior stola corporis letabuntur
in cubilibus suis / letare stola anime.

Beatus vir qui suffert temptationem quia cum pro-
fecte pane [illegible] in spe non molle
vel effeminatus sed vir [illegible] virtute [illegible] vir a
[illegible] / vigore spei voluntate [illegible] / qui
suffert temptationem in [illegible] sub [illegible] [illegible]
scilicet [illegible] succumbat temptationi [illegible] [illegible]
[illegible] appetitum [illegible] vel
suffert i. pro eis que sursum sunt / quia cum pro-
batus fuerit examinatus et depuratus sicut aurum
in igne Sap. iii. tamquam aurum in fornace
probavit eos / accipiet coronam vite i. vitam pe-
rennem que nec finitur / sicut [illegible] coronam

que dabitur victoribus in signum victorie / Apoc. ii.
esto fidelis usque ad mortem / et dabo tibi coronam
vite / [illegible] / mortem / qua continue [illegible] / [illegible]
[illegible] coronabit de tribulatione / quam re-
promisit deus / scilicet per prophetas et apostolos / [illegible]
[illegible] / promisit in veteri / sed repromisit in nova
[illegible] per prophetas / repromisit per apostolos / ad
[illegible] / diligentibus se per [illegible] et acceptus deo
et [illegible] accipiet scilicet [illegible] reddet suis
[illegible] / [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] / non sunt condigne passiones
huius temporis ad futuram gloriam
[illegible] ad [illegible] gratiam
que [illegible] ad futuram gloriam [illegible] promittitur.

Nemo cum temptatur dicat quoniam a deo tem-
ptatur / deus enim intemptator malorum est / ipse
autem neminem temptat / unusquisque vero
temptatur a concupiscentia sua abstractus et ille-
ctus / Deinde concupiscentia cum conceperit parit
peccatum / peccatum vero cum consummatum fuerit generat
mortem / Nolite itaque errare fratres mei
dilectissimi / Omne datum optimum et omne
donum perfectum desursum est descendens
a patre luminum / apud quem non est trans-
mutatio nec vicissitudinis obumbra-
tio / voluntarie enim genuit nos verbo ve-
ritatis ut simus initium aliquod cre-
ature eius / Scitis fratres mei dilectissimi
Sit autem omnis homo velox ad audiendum
tardus autem ad loquendum et tardus ad
iram / Ira enim viri iustitiam dei non
operatur / Propter quod abicientes omnem
immunditiam et abundantiam malitie
in mansuetudine suscipite insitum verbum
quod potest salvare animas vestras.

[illegible] qualiter se debent habere in temptationibus
[illegible] que sunt de malis culpe [illegible]
[illegible] quod non debent [illegible] / [illegible]
[illegible] non sunt a deo [illegible] deus
non est amator malorum / [illegible] [illegible]
[illegible] omnium bonorum ibi Omne datum optimum / [illegible]
[illegible] ponit exhortationem / [illegible] exhortationes [illegible]
ibi Deus enim intemptator / [illegible] [illegible]
ibi Unusquisque / [illegible] ibi Nolite
itaque / [illegible] / Nemo etc. / [illegible] [illegible]
suffert temptationem exteriorem / [illegible] a deo [illegible]
[illegible] temptatio interior [illegible] dicit Nemo
[illegible] / cum temptatur scilicet temptatione interiori
vel exteriori [illegible] / Glo. [illegible] interior
[illegible] vel ei succumbit / dicat quoniam a deo tem-
ptatur / i. a deo esse quod [illegible] vel succumbit / Glo.
quod deus immittat malas cogitationes / quod
[illegible] / Deus enim intemptator malorum
est / [illegible] deus intemptator malorum
est / [illegible] / Glo. temptationum per eum fit tem-
ptatio [illegible] et [illegible] / ipse enim neminem tem-
ptat / scilicet inducens eum ad peccandum [illegible]
[illegible] / Glo. nullum intemptatum
[illegible] / [illegible] [illegible] temptavit deus
Abraham / et Deutero. [illegible] temptat vos
dominus deus vester / [illegible] [illegible] temptatio

sunt quedam temptatio quod probat / aliud quod deci-
pit / temptationem ergo probantem immittit deus /
temptationem vero decipientem nullatenus autem tempta-
tio decipiens ut dicit glossa / tribus modis agitur / sugge-
stione hostis / delectatione carnis / consensu mentis
non nisi quia dyabolus temptat ut puniat et decipiat
caro ut afficiat / impedit ut abstrahat / homo ut
experimentum habeat ne sciat / deus autem ut pronun-
ciet ipse temptat ut probet / probat ut acceptet
acceptat ut remuneret / de istis queritur Sap. iii.
deus temptavit illos et invenit illos dignos
se tamquam aurum in fornace probavit illos / et quod homo
temptatur vero / concupiscentia scilicet temptat scilicet temptatione
seducente unde / a concupiscentia sua / id est a fomite origi-
nali / hec est lex membrorum / de qua Ro. vii. que
etiam appellatur caro concupiscens adversus spiritum
Gal. v. / abstractus a bono incommutabili / glossa
a recto itinere / et illectus / glossa ad malum commu-
tabile / tangit duos fines motus / desertum quo
est peccatum / et abstractus a bono incommutabili / illec-
tus ad bonum commutabile / peccatum enim est spreto incom-
mutabili bono commutabili adherere / sed augustinus
Sed dicitur numquid a dyabolo aliqua huius temptatio
immittitur sed in primis parentibus / non ergo omnis
temptatio est a concupiscentia [illegible]
temptationes immittat a dyabolo / in nobis temptationes
sine concupiscentia non complentur sicut flatu ligna
nisi ignis [illegible] non accenduntur / cum [illegible]
aliter recognoscit infirmitatem medicus in [illegible]
aliter infirmus in se ipso / quia ille scit sicut [illegible]
notitie iste sua experientie / ita aliter est de te-
mptatione exteriori / que est ab hoste / et interiori que
est de concupiscentia / deinde concupiscentia cum conceperit / tangit gradus tem-
ptationis scilicet in delectatione / qua homo alicui
in consensu / quo peccatum concipitur in opere quo
peragitur / in consuetudine qua consummatur / de quo
deinde concupiscentia illecta scilicet per amorem boni com-
mutabilis / cum conceperit per consensum opus / autem mo-
rose delectationis / quod est concepta formatio
maligni fetus / concepto vero homine est a dyabolo
tamquam patre agente et semine immittente
concupiscentia tamquam matre consentiente vel su-
scipiente / non de [illegible] pater tuus
amorreus / et mater tua cethea Jo. viii. vos ex
patre dyabolo estis / parit peccatum scilicet inductum
ad consensum perfectum / glossa producit ad actum ma-
nifestum / hec patitur de quo in psalmo concepit
per dolorem et peperit iniquitatem / peccatum
vero cum consummatum fuerit / glossa id est pactum in consuetudine
perverse vite perductum / sic assimilatur mortuo consumma-
to ex [illegible] sepulture sicut lazari Jo. xi. / generat
mortem scilicet reatus et damnationis eterne
Ro. vi. stipendia peccati mors / glossa hic qui
temptationem superat premia vite acquirit / ita
qui concupiscentie illectum superatur eternam
meretur / de eodem peccatum morte generat eter-
nam / qui hic tum dicit de peccato consuetudinis
[illegible] licet peccatum actus et consensus per dei gratiam
ad mortem / sed de peccato consuetudinis hic ex-
pressum quia iam tactum est in consuetudine mul-
ta apparent signa vite / et tamen parva spes
de resurrectione / sed in aliis habet homo plura signa vite
ipsum peccatum tractatum in cogitatione parcior non
quam in opere / [illegible] illectus est [illegible] ubi in
et [illegible] illaqueare in fraudem
[illegible] et [illegible] illectum ab illicitis
de illectu [illegible] illaqueatus / no-
lite itaque errare / glossa consummando [illegible] tem-

planta vitiorum a deo procedat / fratres mei di-
lectissimi / dilecti ut similiter / nec dilectationis per
parationem gratie / dilectissimi ut perceptores hereditatis
eterne / omne datum optimum / hic ostendit quod deus
est largitor omnium bonorum / et quod omnia bona sunt
a deo / et primo hoc ostendit ex proprietate datorum
secundo ex sua immutabili bonitate dantis / sed quia apud
quem non est etc. / ex liberalitate dandi / ubi volun-
tate ex proposito et medio [illegible] ibi voluntarie autem genuit
de quo / omne datum optimum quod est bonum meritorium
sufficiens eterna gloria dignum / bona sunt temporalia
meliora naturalia / optima gratuita / vel sic tempora-
lia bona sunt de naturalibus bonum est quod sumus me-
liora quibus sustentamur / meliora dona me-
liora quibus a peccatis liberamur / optima dona gratie
quibus de virtute in virtutem proficimus / et omne
donum perfectum / glossa gratia que tamen remanet im-
perfectum / autem datum quod dat in via / quia fit
ad tempus quod exspectat / donum vero quod dat in patria quod
sicut sine tempore / quod nominatur / retributio sempiterna / de-
sursum est / a deo non ab homine / descendens
non cadens / in quo notatur gradus in homine
donum sine dispositione dantis / qui omnia dis-
ponit in numero pondere et mensura / a patre
luminum / id est a deo auctore omnium gratiarum / que
lumina sunt / sicut enim sol malus auctor est
luminis materialis / sic sol intelligentie luminis
spiritualis / apud quem / scilicet deum non est transmutatio
scilicet in natura sua / quia deus immutabilis / dyalecticus
non ergo deus est mutator / nec vicissitu-
dinis obumbratio in affectu nostro / et immutabilis
quia ab ipso semper procedit lux numquam tenebre
vel lucis obumbratio / id est vicissitudo vel mutatio ob-
umbrans / nam cum vicissim succedunt in eo
bona vel mala / quia sola bona dat / mala
vero culpe que obumbrant nos / sed huius via
studiorum obumbratio quam in nobis facit luci
gratie succedit umbra peccati ex nobis est / Ber-
nardus est apud ipsum obscuratio intelligentie per
cogitationum vicissitudines sicut est in nobis / in
quibus sepe obscuratur intelligentia / pro eo quod co-
gitationes sibi invicem vicissim una post aliam succe-
dit / deus autem una sua una quia cogitationes
semper manente disponit universa / voluntarie
enim aliquid possit dicere licet omnia bona nobis sunt
a deo / sed meritis nostris / non dicit quod non / immo sua
gratuita bonitate / voluntarie enim / gratis sine
meritis aliquo / Jo. ubi non ex operibus iustitie que
fecimus nos / genuit nos in filios gratie qui
prius eramus filii ire / verbo veritatis / id est evangelii
quod est verbum veritatis et cetera / verbo inquit tamquam semine
spirituali lucis unde genuit id est unde deus / et ad Cor-
inthios i. in christo ihesu per evangelium ego genui vos /
ut simus initium aliquid / id est caput principatum habentes
in omnibus creaturis / sicut inferioribus comparando
principatum per gratiam / quam primi parentes perdide-
runt per culpam / vel simus initium creature quia
recreatores sive restauratores totius mundi / hic
in parte scilicet in anima per gratiam sed in futuro
in toto scilicet anima et corpore per gloriam / sicut Ro. viii.
ipsa creatura ingemiscit expectando revela-
tionem filiorum dei / scitis autem / id est scire debetis scilicet
vera esse que loquor / fratres mei / scilicet per fra-
ternitatem / dilectissimi per caritatem illud
quod subiungit / glossa exemplo predictorum est sed [illegible]

a deo sunt bona et a nobis mala / Dz abijt cum hec
qd dr vt sinus intend aliqd ic / qr iob xl dicit
de vehemoth / quia ipse p(ri)n(cipiu)m viarum dei / conuisto
vehemoth fuit p(ri)m(u)m in via creaturarum homo
vo in via peccatorum / Sit aut(em) omnis homo sup(er)
dicit modo se h(abe)ndi in temptationibus exterio-
rib(us) et etiam interiorib(us) / h(ic) vo ad virtutes modi
motiuam monet ad auditum v(er)bi dei / vbi p(rim)o
monet libent(er) audire / 2o deuote suscipere ibi
suscipientes / 3o opere implere ibi estote factores
/ 4to linguam refrenare ibi si quis autem
dicit ergo / Sit ergo omnis. q. d. ita voluntarie genu-
it vos verbo veritatis vt ergo h(ec) generatio in nobis q-
fruetur / Sit omnis homo siue sit incipiens siue
p(ro)ficiens siue perfectus / velox ad audiendum
verbum s(cilice)t dei i(d est) p(ro)mptus et paratus / tardus aut(em)
ad loquendum h(ic) e(st) impedimentum circa auditum
exteriorem Eccl xx homo sapiens tacebit vsq(ue)
ad tempus / doctrine quippe pitagorice erat tacere p(er)
quinquennium / et p(ost)ea eruditus loqui / et tardus
ad iram / iram ira oculum meum conturbat / hoc
est impedimentum circa auditum interiorem impe-
dit enim ira animum ne possit cernere verum / ira enim
viri i(d est) ira fortis vel deliberata / non dicit pueri
qui cito irascuntur / iustitiam dei non operatur immo
dicit et plus sonat, i(d est) cum dei iustitiam operatur
v. Omnis qui irascitur fratri suo reus erit iudicio,
et intendere e(st) qui procedit ex libidine vindicte
non ex amore iustitie / qr vt dicit gregorius vera iustitia
compassionem h(abe)t non indignationem / quapropter hoc
s(cilice)t audire possitis / h(ic) docet deuote suscipere a-
biicientes omnem immunditiam quantum ad peccata carnalia
que animum et corpus polluunt / ephe v fornicatio
et immunditia non nominetur in vobis / et abunda-
tiam malicie i(d est) peccata spiritualia in quibus abundat
malicia / vt dicit gregorius peccata spiritualia maioris sunt
culpe et minoris infamie / in mansuetudine capti-
vantes intellectum in obsequium c(hristi) / vel in mansue-
tudine amplectendo ope / est .n. mansuetus idem
qd manum assuetus / Suscipite glo. ad magis
honorem / vel suscipite insitum verbum i(d est) verbum filium qd
mentibus humanis dei inser. / vel suscipite
insitum verbum i(d est) semota a curis temporalibus, capite
insitum i(d est) verbum quod creatum insitum e(st) cordi p(er) predi-
cationem et inspirationem / verbum vo increatum insitum
a nature humane p(er) incarnationem / erat aut(em) humana
an(te) p(ro)dem vi / et na(tura) humana an(te) incarnationem
filij dei / erat tamq(uam) truncus silvestris Ro xi
ex nali excisus e oleastro / et contra naturam in-
sertus e in bona oliua / quod pt saluare
animas vestras / verbum creatum dispositiue / verbum aut(em)
increatum effectiue / et dicit qd pt saluare non saluo-
bit / ne excludat libertatem arbitrij / Dz quer(itur)
de hoc qd dicit tardus ad iram cum integrat(ur)
de ira per zelum vel p(er) vicium / Non de prima
qr non debemus ee tardi ad illam / vo de secunda
ad illam nullomodo debemus ee etiam inclinati
Resp(ons)io pt intelligi de vtraq(ue) / quia ad iram p(er)
zelum debet ee homo tardus i(d est) maturus et discretus vt
ipsam discrete faciat / ad iram vo p(er) vicium dicit
esse tardus negatiue i(d est) nullo modo / Etiam que
dicit quare iustitiam dei non operatur cum dicat virtutes
Resp(ons)io quia ira multis induit speciem iustitie cum
alterius virtutis / vel dicit de iustitia generali que
oes virtutes includit / v(er)bum dei e(st) sanare ani-

dicendum / s(cilicet) v(er)bi quod dei est vi recto corde su-
scipiendum vt h(ic) / et de vtroq(ue) p(ro)phete vi. h(abe)t in
cordibus vestris et in animabus vestris / 3o implendum
sermo / luce xi maria conseruabat omnia verba
4to afferte gustandum / ezech vi gustaui et
factum dei verbum in ore tamquam dulcedinem / Jere i
Ecce dedi verba mea in ore tuo / sexto in ope fa-
ciendum vt h(ic) estote factores verbi / septimo in me-
moria custodiendum / luce xi beati qui audiunt
verbum dei et custodiunt / Octauo in libro scribendum / dicitur Exodo
due se verba vtilia et conscripsit h(uius)modi sex/quissimos /
Estote aut(em) factores verbi et non auditores tantum
fallentes vosmetipsos. quia si quis auditor
e(st) verbi et non factor. hic comparabitur viro con-
sideranti vultum natiuitatis sue in speculo.
considerauit enim se et abijt et statim obli-
tus e(st) qualis fuit. qui aut(em) perspexerit in
lege perfecte libertatis et p(er)manserit
in ea. non auditor obliuiosus factus sed
factor operis. hic beatus in facto suo erit.
Si quis aut(em) putat se religiosum esse non
refrenans linguam suam sed seducens
cor suum. huius vana e(st) religio. Reli-
gio munda et immaculata apud deum
et patrem hec est. visitare pupillos
et viduas in tribulatione eorum et imma-
culatum se custodire ab hoc seculo. hic mo-
net verbum dei ope implere / p(re)mittens p(ri)mo dampnum
/ 2o quod ibi et si quis auditor / 3o p(re)mium ibi.
qui aut(em) perspexerit / dicit ergo / Estote aut(em) factores
verbi et non auditores tantum glo. non solo auditu
suscipite verbum sed etiam ope implete / quia non
auditores legis, sed factores iusti sunt / gregorius
loquentis auctoritas perdit(ur) cum vox ope non implet(ur)
/ dicit aut(em) factores verbi i(d est) recte scote p(er) verbum vel
factores, i(d est) impletores verbi / fallentes vosmet-
ipsos glo. s(cilicet) p(er) solum auditum vos saluandos pu-
tantes / qr si quis auditor e(st) verbi et non factor
hic comparabitur viro consideranti vultum natiuitatis sue
in speculo / ad literam talis fallitur / qr videt se ibi
et videat rem sed non videt rem / sed solum rei ido-
lum sine imagine / sic ille qui audit et
non facit, solum vocem vmbram h(abe)t et non corpus /
verbum enim dei comparatur speculo / Dz etiam quod sa-
piens e(st) more eneum factum de speculis mulierum
Exo xxxviii verbum diuinum in ipso aspicit puri ma-
culas animarum / et dicit vultum natiuitatis / que h(abe)t
a natiuitate vel a natura / considerauit enim se
imaginem vel vultum suum / et abijt s(cilicet) a se
ad exteriora, i(d est) a consideratione sui cessauit / et
statim oblitus e(st) qualis fuerat s(cilicet) quia non
vidit veritatem rei sed vmbram / vel pro
tanto p(ro)p(ter) similitudinem / qr sic non p(ro)dest homini
vidisse in speculo maculam vultus sui si
illam non abstergit / sic non p(ro)dest homini
audire verbum scripture vel p(re)dicatoris / nisi id
adimpleat ope / Nam verbum p(re)dicationis v.o
e(st) sicut speculum in quo homo videt suos de-
fectus quibus inspectis compungitur ad horam sed
recedens alio statim dat obliuioni /

talis est sed ad[illegible] que statim recepit impressionem qui autem
perspexerit id est perfecte aspexerit non tantum vultu considerans
in ea fugiendo sed etiam interiorem in lege perfecte li-
bertatis id est in doctrina evangelii que dicitur perfecte libertatis
quia restituit libertatem a culpa in presenti per gratiam
in sacramentis, a miseria vero in futuro per gloriam immorta-
litatis / unde sicut moyse hoc indutus inmortalitatem
id est Cor. xv / et permanserit in ea id est perfecte mansit
cum eam vivendo per sententiam operis / non auditor
obliviosus audita sicut tamen memoranda sed factor
operis sicut implendo opere / hic beatus in facto suo id est
in opere suo / erit non in verbo tamen postquam [illegible] dicendo
illis retribuet multa / non dicit in audiendo / Si
quis autem hic ad complementum boni operis linguam
refrenare docet [illegible] quantum ad monitorem primo autem
que sit religio vana secundo que sit verabilis religio
munda / dicit ergo Si quis putat [illegible] non sit se
religiosum esse id est verum et perfectum hominem [illegible] fidem
et opera que habet / Dicitur autem religiosus quasi religatus
deo / qui per peccatum fuerat dimissus / qui ligatus preceptis
religatus consiliis vel religatus per dissolutionem ma-
[illegible] domino religat per dissolutionem [illegible]
[illegible] / et hic preceptis et prohibitionibus et
aliis observantiis monachi / et quia lingua
maxime indiget religatione / quia sedet in hu-
mido / et in labiis non subditur / non refrenans linguam
suam freno scilicet discrete taciturnitatis unde Ecclesiastici xxviii
verbis tuis facito stateram et frenos ori tuo rectos
sed seducens cor suum / cor suum id est seorsum
ducens extra veritatem / cor sum [illegible] non intelligens se
puniendum pro peccato lingue / huius vana est religio
id est inutilis et non vera / quia non ducit ad finem debitum
/ quia non est bene religatus soluto vinculo lingue
quod sit indomita / infra in iii° ligari eget / vel seducens
cor suum id est seorsum a lingua ducendo / sed
[illegible] cor et lingua non conveniunt / sicut est in mendacio
[illegible] / cor ingrediens [illegible] non ha-
bet successum bonum / cor metiens ingredietur verbis
[illegible] / [illegible] vir incompositus [illegible] in
loquendo / sed [illegible] religio munda scilicet in corde
intentione / et immaculata scilicet in opere [illegible]
vel munda intus a sordibus / et immaculata extra
ab aliis / apud deum scilicet filium qui est deus per
naturam / et patrem scilicet dominum qui est pater noster per adoptionis
gratiam / hec est visitare corporaliter consolationem vel et
erogationem munerum / et protectione malorum / [illegible]
per hoc intendit omnia opera misericordie que [illegible]
primo / pupillos sine patre / et viduas
sine marito non divites / in tribulatione eorum
vel corporali vel spirituali / non in prosperitate sicut multi
faciunt / qui sunt [illegible] vi / et immacu-
latum se custodire ab hoc seculo maculato scilicet quia
qui mundum diligit immaculatum se a seculo non
custodit / [illegible] verso [illegible] non mundus
mundos polluit ergo [illegible] in mundo quod
mundus [illegible] / in canonica vide [illegible] eam que
[illegible] est immaculatam [illegible] / hec est perfecta
religio in medio maculatorum immaculatum se custodire /
Fratres mei nolite personarum acceptione
habere fidem domini nostri Ihesu Christi glorie.
Etenim si introierit in conventum vestrum vir
habens anulum aureum in veste candida.

Et introierit autem et pauper in sordido
habitu et intendatis in eum qui indutus
est veste preclara et dixeritis ei tu sede
hic bene. pauperi autem dicatis tu sta illic
aut sede sub scabello pedum meorum: non-
ne iudicatis apud vosmet ipsos et facti
estis iudices cogitationum iniquarum. Audite
fratres mei dilectissimi. nonne deus ele-
git pauperes in hoc mundo. divites in fide
et heredes regni. quod repromisit deus
diligentibus se. Vos autem exhonorastis pau-
perem. Nonne divites per potentiam
opprimunt vos et ipsi trahunt vos ad iu-
dicia. Nonne et ipsi blasphemant bonum
nomen quod invocatum est super vos.
Si tamen legem perficitis regalem secundum scripturas.
diliges proximum tuum sicut teipsum. benefacitis
si autem personas accipitis. peccatum operamini
redarguti a lege quasi transgressores. quicumque
autem totam legem servaverit. offendat autem
in uno. factus est omnium reus. qui enim dixit
non mechaberis. dixit et non occides. quod
si non mechaberis. occidas autem factus
es transgressor legis / Supra egit de informatione
in tribulationibus hic agit de informatione in bonis
operibus / et quia tamen [illegible] maxime progressum in bonis
operibus impedire sicut [illegible] / et dividitur hic
dum in tres partes primo enim informat quantum ad
modum agendi in hiis que spectant ad proximum
secundo quantum ad modum agendi in hiis que spectant
ad sacerdotem / infra in iii° capitulo / tercio quantum ad modum
se habendi in hiis que spectant ad divinas quinto
capitulo / vel pro [illegible] caritatis est ad bonum hic hor-
tatur a malo / et primo a malo quod est in contemptu
proximi / secundo a malo quod est in excellentia sui per ap-
petitum magisterii iii° capitulo / iii° a malo quod est in [illegible]
[illegible] in principio / In prima parte
ponit seu instruit quantum ad exhibitionem honoris
debiti ratione anime secundum quod est imago dei / secundo ad
[illegible] sustentationis / que debet ratione corporis ibi
Si loquimini / et quia exhibitionem honoris debiti
impedit personarum acceptio / ideo ipsa in hac parte per
dissuadet / et primo ratione sumpta ex positione
[illegible] secundo ratione sumpta ab [illegible]
[illegible] ibi Audite fratres mei / tercio ratione sumpta
ex [illegible] personarum [illegible] ibi Nonne divites
/ quarto ratione sumpta ex transgressione legis ibi Si
tamen legis. In prima parte primo ponit exhortationem secundo
exhortationis rationem ibi Etenim si introierit / primo
ponit personarum [illegible] secundo tangit iudicii [illegible]
[illegible] ibi Et intendatis id est curam subdit [illegible]
[illegible] ibi Nonne iudicatis / Dicit ergo / fratres mei quibus
[illegible] religio munda et immaculata est [illegible] ut possitis
immaculati esse / fratres mei in fide / subditos suos
vocat fratres equales enim eos reputans ex humilitate / nolite
in personarum acceptione habere fidem domini nostri Ihesu Christi glorie
id est nolite credere quod deus [illegible] glorietur
in personarum acceptione / ipse enim contrarium fecit [illegible]
[illegible] veritate [illegible] quia non est personarum acceptor [illegible]
[illegible] / nolite in personarum acceptione [illegible]
[illegible] quia fides domini sit in [illegible] personarum acce-
ptio [illegible] scilicet ad fidem [illegible]

et non pauperes in persona dei quia persone vna in persone
fuit ille qui volunt singulares videri, vt potestates
in diuitiis vel magne nobilitatis. nolite ergo fratres mei
[illegible] vos in stilis pone et illos qui diuites sunt colla-
tionis. non quia hic dicit vt alliciat eos ad amorem pauperum
vt in acquirat [illegible] augustinus da [illegible] et accipe
celum. et enim si introierit quia de hoc debetis probari
pa. et enim si introierit in conuentum vestrum i congregationem vestram
ecclesiam. similiter eciam quia quedam religio congregationem
quia erat eis omnia communia. vir a virore per quos
[illegible] nam gradus status spiritualis hominis ho-
noratur. non est annulum aureum habens in signum diui-
tiarum in veste candida in signum delicatum. introierit
autem et pauper in sordido habitu sed corporis
vel in habitu honorato [illegible] et intendatis eum
prius acceptio in actu interiori. alia hic est acceptio
personarum vt ait augustinus in glosa in quotidianis
consessibus qui prefert diuitem pauperi. hic inchoat peccatum
vel cum apud semet ipsum ita iudicat vt ei [illegible]
melior quam [illegible] dicit ergo et intendatis quia
dicit quod amor et intencionem tendatis in eum qui in-
dutus est veste preclara quia sicut [illegible] indumento ho-
norato et pauperi presente. et dixeritis ei tam acceptio
prius in actu exteriori. tu sede hic bene i in loco ho-
nesto. pauperi autem quia pauper est dixeritis tu sta illic
longe scilicet non curando de illo. aut sede sub scabello
pedum meorum i in vili loco. nonne iudicatis apud vosmet
ipsos i nonne a vobis ipsis accipitis hoc iudicium et
non a deo. quasi diceret sic. facti estis iudices cogita-
tionum iniquarum i iudicatis secundum iniquas cogitationes
quasi dicit iniqua est talis cogitatio. vel iniqua cogitatio
est quia non respicit conditiones persone bonitatem sed appa-
rentiam scilicet exteriorem non interiorem. vnde glosa. [illegible] pauperem
abiicit diuitem colit. fides est [illegible]
[illegible] est diuitem querentem honorem in diuinis
preferre pauperi timenti deum. notandum quod secundum augustinum
in glosa hec quod hic dicitur intelligitur de sessione honoris eccle-
siastice. si non de sessione communi inter homines in casu quo
[illegible] debere preferri tamquam melior
glosa. si haut distancia sedendi et standi ad honores
ecclesiasticos referamus, non est putandum leue esse peccatum in
personarum acceptione [illegible] acceptio persone sic peccatum
ad hoc breuiter dicendum acceptio personarum quandoque accipitur
in bono quandoque in malo. secundum quod accipitur in bono
accipere personam est honorare unumquemque secundum gradum
dignitatis sue et officii. sic non est [illegible]
[illegible] ad personam. et accipere personam non est peccatum. et
diffinitur ab augustino accipere personam est exhi-
bere honorem secundum gradum dignitatis. alio modo accipitur
prout acceptio sic quod dicit comparationem persone ad personam.
et diffinitur [illegible] sic accipere personam est prefe-
rre personam persone [illegible] prefert personam persone sine causa,
pro persona scilicet qui preferret personam persone ex causa in-
debita vt preferre diuitem pauperi propter diuitias
in promocione ad aliquam dignitatem ecclesiasticam vel
etiam in execucione iudicii. vt cum aliquis assurgat pro diuite
quia diues est. et est peccatum. non tamen dico si aliquis surgat
[illegible] diuiti ad acquirendam eius familiaritatem
non est peccatum. sed preferre diuitem pauperi in exhibi-
tione actus reuerencie tamen. vt cum aliquis assurgit diuiti
non pauperi vel deponat capucium coram diuite
non sic coram paupere non est personam persone prefe-
rre [illegible] non est peccatum [illegible] dignitatis.
vt cum iudex in causa iudicat quia melior est diues
quam pauper [illegible] acceptio personarum [illegible]

est prima in audientia causarum. Deuteronomii i. ita paruum au-
dietis vt magnum. [illegible] in distribucione [illegible]
[illegible] personam [illegible] in iudicio non est bonum. [illegible]
electione vt hic. nonne pauperes elegit deus. glosa quasi di-
ceret sic elegi diuitem in sedem honoris. quasi diceret
non deus scilicet personarum acceptor. sexto in collacionibus
beneficiorum ecclesiasticorum [illegible] et pax cum dispensa-
tione quia in promocionibus dignitatum de his qui
videbantur esse aliquid quales aliquando fuerint nichil
mea interest. Deus enim personam hominis non accipit. Galatas
ii. sexto in exhibicione honoris et obsequii. Ecclesi-
astici [illegible] personam pauperis nec honores vul-
tum potentis. iuste proximo tuo iudica. Septimo
in comparacione meritorum vt hic nonne iudicatis apud
vosmetipsos. facti estis iudices cogitacionum iniqua-
rum. octauo in correctione culparum. Actuum x. non est respectus
personarum homini. Nono in approbacione beneficiorum vide
[illegible] quia non est prius acceptor deus sed in omni gente
qui timet eum et operatur iusticiam acceptus est illi.
Actuum x. audite fratres mei. hic dissuadet personarum accep-
tionem ratione sumpta ab electione diuine electionis.
audite fratres mei dicit glosa diligenter attendite.
quia non quia diuites in seculo hii sunt meliores
in examine diuino. et ideo non sunt preferendi. nonne
deus elegit pauperes in hoc mundo i in oculis huius mundi.
Ex quo in apostolos elegit piscatores in prophetas
elegit pastores. quia [illegible] pastores animalium
[illegible] ad Cor. i. infirma mundi elegit deus vt confun-
dat fortia. et contemptibilia. in qua [illegible] electio
dei est contraria electioni mundi quia mundus eligit
illum qui est potencior vel nobilior vel diuitior
[illegible] diuites in fide in
[illegible] sunt maxime diuites. augustinus [illegible]
[illegible] diues est [illegible] diues [illegible]
et heredes regni in futuro. Matthaei v. beati pauperes
spiritu quoniam ipsorum est regnum celorum. quod repromisit [illegible] repromisit
per apostolos diligentibus se, quia per dilectionem accipi-
tur. [illegible] sola diuidit inter filios regni et fi-
lios perdicionis secundum augustinum. ipsa est fons [illegible]
non communicat alienus. Corinthiorum ii. oculus non vidit
nec auris audiuit etc. vos autem acceptoribus perso-
narum loquitur. exhonorastis i exhonorem posuistis
vel honore priuastis pauperem deo tam specialiter electum.
quid est hoc quod dicit diuites in fide [illegible]
non habeant in spe quod in re habituri sunt
in re potius debuit dicere diuites in spe quam
in fide [illegible] diuites in fide sed diuites in spe
[illegible] fide. quia fides [illegible] fides est substan-
cia sperandarum i basis vel fundamentum rerum que
res sperande sunt in nobis vel diuites in fide
i abundantes [illegible] credendo. et nunc per speculum
videmus in enigmate que tunc videbimus in propria
[illegible] plane
paupertas primo quia paupertatem [illegible] assumpsit. ii
ad Cor viii. [illegible] gratiam domini nostri Ihesu Christi quia cum esset
diues [illegible] paupertatis [illegible] in sua natiui-
tate [illegible] infantem pannis
[illegible] pauperes parentes habere voluit [illegible]
[illegible] angelis [illegible] paupertatem [illegible]
[illegible] tenuit. Matthaei viii. vulpes foueas habent
et volucres celi nidos. [illegible] pauperes dis-
cipulos elegit. Matthaei iiii. ambulans autem Ihesus iuxta
mare Galilee [illegible] pauperes elegit deus.

Decto q pauperib regendeles puniet/ v bo pau-
per spu/ septimo q paupertat cpsilm dedit/ apo
xxi b. vib perfectu ee/ octavo quia pauperri-
mi et nudi in cruce pependit/ trenorum iijo recordare
paupertatis mee/ Nonne divites per potentiam op-
primunt contra tria racōe sumpta ex parte mentis/ quia
divites eis male inferunt pauperes at non
mala aut illata a divitibus audit in tribus
primo in rebus suis eos opprimendo/ 2o in persona
eos accusando ubi et ipsi trahunt/ 3o in deo suo
enim scilicet blasphemando ibi nonne ipsi q̄t no-
ne divites etc. q. d. merito non deberent preferre di-
vites pauperibus/ quia nonne divites scilicet scribe pharisei
et pontifices per potentiam opprimunt vos bona ves-
tra scilicet rapiendo/ et ipsi trahunt vos ad iudicia vio-
lenter et sine culpa vos accusando tamquam ma-
lefactores/ glo sine culpa sua vos condempna-
re/ Nonne ipsi blasphemant/ communiter blaspho-
mia contra divina deo irrogata/ bonum nomen/ salutis
ferendi nomen christi/ actuum 4o non est aliud nomen
sub celo in quo oporteat salvos fieri credentes
quod invocatum est/ quia apostoli dicebant eam
semper vos ad unam scilicet plebem/ et sunt veneratores
de xpi tamen in vos eos deus et nomen tum etc.
Si tamen legem perficitis/ hic est quarta ratio que sumitur
ex transgressione legis/ vero primo ostendit quod
precipit divitum dilectionem/ 2o quod prohibet per-
sonarum acceptionem ibi. si autem personas/ 3o ostendit
quod huiusmodi transgressiones prohibitionis sunt tamquam
legis transgressiones/ ibi quicumque autem/ dicit ergo/
Si tamen legem etc. q. d. non debetis personas divitum
accipere/ sed si eos diligitis bonum est vobis dicat
si tamen legem perficitis regalem/ complentes le-
gem evangelii/ que dicitur regalis et ab effectu quia
reges facit apocalipsis v fecisti nos regnum
deo/ et sacerdotes/ petri 2o vos estis genus
electum/ item a qualitate/ quia omnes ligat et
nullum contemnit sicut strata publica dicitur via // fiet
regia/ item ab auctore quia rex eam ore suo
promulgavit/ math. v et 7o/ item ab excellen-
tia glo excellentem inter alios/ secundum scripturas/
sicut scriptura monet/ legem inquam habens
diliges proximum tuum/ scilicet quemlibet hominem/ sicut teipsum
math. xxij/ quolibet dicitur/ sicut teipsum/ quia teipsum
scilicet gratis non ex remuneratione humana/ vel
sicut teipsum/ id est propter quod teipsum/ id est propter deum/ vel
sicut teipsum/ ad quod teipsum/ vel sicut teip-
sum in quo gradu teipsum scilicet infra deum/ et plus
quam corpus tuum/ vel sicut teipsum/ sicut gaudes de bo-
no tuo et tristaris de malo/ ita gaudeas de
bono proximi et doleas de malo eius infor-
tunio/ si ita perficitis diligendo/ bene facitis nam
proprie bonitas in dilectione consistit/ vel in ac-
cipiendo si. largiendo homini loquitur glo q. d. s.
divites propter divicias non sunt eligendi/ sed hostes
propter deum inimici sunt diligendi/ si autem personas ac-
cipitis glo id est pauperem propter paupertatem ab
honore abiciatis/ et divitem ad honorem propter
opulentiam promovetis/ peccatum operamini redar-
guti a lege quasi transgressores/ deutro j. quod
iustum est iudicate sine omni sit alli sine
personarum/ ita cit distam parvum ita pro magno
iudicet ut magnum/ levitici xix non con-
sideres personam pauperis nec honores

8 vultum potentis/ scilicet quod cum hoc quod in iudicio in opere
iustitie non sunt aliqui preferendi/ in opere vo-
lunt sunt/ sic in datione elemosinarum/ extra
2o bi fac iusto et ne dederis peccatori/ in post ha-
bitum est/ quia in iudicio respiciunt meritum cause
sed in alia conditio persone/ Quicumque autem etc. quasi transgresso-
res/ Expositio veritas est/ quicumque autem totam
legem servaverit/ id est servare in animo proposuerit offenderit
autem in uno/ sicut dicitur datorem omnium/ vel in uno/ in
precepto caritatis/ quod est vinculum omnium preceptorum
omnium precepta dei multa sunt et vero multa per
dispositionem operis/ unum in radice caritatis/ vel
in uno/ id est in quolibet precepto/ vel in uno/ id est in vir-
tute/ quia virtutes connexe sunt/ et quia peccat contra ca-
ritatem peccat contra omnes virtutes/ sic qui offen-
dit aliquem offendit ex quibus omnes amicos eius/
factus est omnium reus/ omnium scilicet preceptorum/ quia ab
[illegible] reddet/ vel omnium preceptorum quia primo
ut si per unum perierit/ vel omnium bonorum quia
caritatem quod est forma omnium perdit/ omnium virtu-
tum quod est quod possit observare non est quod est ipso
posset prodesse vel omnium scilicet virtutum. quia licet una
[illegible] omnium virtutes per se cohe-
rent quod vero carnis sibi careat omnibus [illegible] in
uno peccatum multa bona perdit sed bona meri-
toria quam omnium dependet/ hic ponit quarum [illegible] audi-
quam peccat in eundem legislatorem omnium preceptorum
Qui enim dixit non mechaberis nonne mecha-
bimur/ peccatum luxurie quam [illegible] et dixit etiam
occides in eo prohibet homicidia operis et lingue
et cordis et omissionis/ quod si non mechaberis
occides autem factus es legis transgressor/ quia
unumquodque preceptum aliter gerit et una quasi est
data ab [illegible] transgressor [illegible] quia facit contra
legem scriptam/ scilicet prevaricator quod facit contra legem
naturalem/ Sic loquimini et sic facite. sicut per
legem libertatis incipientes iudicari. iu-
dicium enim sine misericordia illi qui non fecerit misericordiam.
superexaltat autem misericordia iudicium. Quid pro-
derit fratres mei si fidem quis se di-
cat habere opera autem non habeat. numquid po-
terit fides salvare eum. Si autem frater aut so-
ror nudi sint et indigeant victu quoti-
diano. dicat autem aliquis de vobis illis
ite in pace calefacimini et saturamini. non
dederitis autem eis que necessaria sunt corpori
quid proderit. Sic et fides. si non habeat
opera mortua est in semetipsa. Sed dicit
aliquis tu fidem habes et ego opera habeo. ostende
mihi fidem tuam sine operibus et ego ostendam tibi
ex operibus fidem meam. Tu credis quoniam unus
est deus. benefacis. et demones credunt et con-
tremescunt. Vis autem scire o homo inanis
quoniam fides sine operibus otiosa est. Abraham
pater noster nonne ex operibus iustificatus est offe-
rens ysaac filium suum super altare. Vides
quoniam fides cooperabatur operibus illius. et ex
operibus fides consummata est. et suppleta est
scriptura dicens. Credidit abraham deo et re-
putatum est illi ad iustitiam et amicus dei

appellatus est. videtis quoniam ex operibus iusti-
ficatur homo et non ex fide tantum. Similiter autem
et raab meretrix nonne ex operibus iustificata
est suscipiens nuntios et alia via eii-
ciens. Sicut enim corpus sine spiritu mortuum est
ita fides sine operibus mortua est. [illegible]
instruit eos quantum ad exhibitionem beneficii de-
biti [illegible] autem instruit quantum ad exhibitionem [illegible]
[illegible] [illegible] de operibus misericordie [illegible]
primo incitat ad opera misericordie. Secundo ostendit cau-
[illegible] eius fide. Ibi cum [illegible] [illegible] [illegible]
parte ad opera misericordie [illegible] [illegible] allega-
do [illegible] precepta. 2o supplicandi [illegible] iudicium [illegible]
[illegible] 3o de reddendo premio. Ibi superexal-
tat autem. Dicit ergo sic loquimini [illegible] [illegible] ergo [illegible]
transgressores legis. Sic loquimini scilicet verba pietatis
et amoris ut opera vestra sint vobis conformia
et sic facite scilicet opera pietatis et caritatis ut non tantum
fiat pietas et caritas in verbo [illegible] et sit in
facto. Sic per legem libertatis id est per legem evangelii
sub qua servitur deo spontanee libere non coa-
cte incipientes iudicari secundum legem [illegible] [illegible]
[illegible] non iudicium secundum legem [illegible] [illegible]
[illegible] legis libertatis scilicet [illegible] [illegible] hoc [illegible] nos
ut in nostris operibus semper attendamus iudicium
quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] assistet [illegible] sive comedam sive bibam
sive aliquid aliud faciam. Sicut vi[illegible] [illegible] [illegible]
tonare in [illegible] iudicii. Surgite
mortui venite ad iudicium. Sic loquimini et facite
id est ita benigne et caritative vos habeatis verbo et
facto. Sicut per legem libertatis id est caritatis que
facit se et sua libere [illegible] [illegible] incipientes
iudicari id est ita faciatis ut ostendatis vos
esse sub lege caritatis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] caritas est [illegible] debitorum
[illegible] [illegible] impendere et [illegible] reddita sunt debet
[illegible] [illegible] [illegible] impendendo non sit. Dicitur autem
[illegible] libertatis [illegible] quod nos deo ligat non [illegible]
gendo timore pene sed alliciendo id est depellen-
do timorem [illegible] [illegible] aliud [illegible] [illegible]
te iudicium sine misericordia sed iudicium [illegible]
[illegible] qui non fecerit misericordiam [illegible] patet in [illegible] nequam
cui debitum [illegible] [illegible] [illegible] xviii [illegible] non
misertus est conservi sui [illegible] [illegible] misericordiam [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] iudicium sine misericordia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] vie [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] iudicium [illegible] misericordia tantum scilicet [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] superexaltat autem
misericordia iudicium [illegible] [illegible] [illegible] primo de
misericordia et iudicio hominis et est [illegible] quod misericordia hominis
iudicium [illegible] quo iudicabitur reddet commenda-
bilem. Secundo de misericordia dei et iudicio eius et est
sensus quod misericordia dei superexaltat et quod temperat iu-
dicium sue severitatis. Tertio de misericordia hominis et iudi-
cio dei et est sensus quod misericordia hominis [illegible] [illegible]
rigorem [illegible] [illegible] debite pro peccatis. Quarto
de misericordia dei et iudicio hominis et est sensus [illegible] [illegible]
[illegible] salvat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] de effectu misericordie dei in [illegible] et de effe-
ctu divini iudicii in [illegible] et est sensus [illegible]
misericordia [illegible] [illegible] in [illegible] impenditur tantum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]

non quod [illegible] misericordia superexaltat iudicium [illegible] [illegible]
[illegible] quam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] appellatur
ad [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible]
opera enim [illegible] peccata purgat [illegible] [illegible] et fidem
purgant peccata. Secundo penam [illegible] relaxat. Dan.
[illegible] peccata tua elemosinis redime et iniquitates tuas
misericordiis pauperum. 3o custodit a malo [illegible]
[illegible] et vitam custodiunt regem. [illegible] abundare facit
in bonis [illegible] [illegible] [illegible] et vitam [illegible] [illegible]
[illegible] hominum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
est ad [illegible] benedicet. Sexto deo [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] iudicium. [illegible] [illegible] ad celum [illegible] [illegible]
[illegible] misericordia faciet locum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Quid proderit fratres mei. Ostendit [illegible] opera esse
necessaria ad fidem et hoc probat rationibus 2o [illegible]
autem [illegible] [illegible] probat [illegible] [illegible] quod fides infor-
mis [illegible] est homini salutifera. 2o quod mortua est in se-
metipsa. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quia [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] quod [illegible] est demon-
[illegible] tu credis [illegible] [illegible] Dicit ergo. Quid proderit [illegible] [illegible]
sunt opera [illegible] et [illegible] quod quid proderit fratres mei. Sicut
ad salutem [illegible] fidem dicat quis se habere opera autem non
habeat [illegible] scilicet [illegible] fidei et loquitur [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et negligit [illegible] fides infor-
mis non valet ad [illegible] [illegible] [illegible] valere
possit ad [illegible] [illegible] [illegible] Numquid
fides poterit salvare [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] salvus erit
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sine operibus legis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vel de
fide formata que est in [illegible] [illegible] [illegible] de fide in-
formi [illegible] fides est duplex scilicet informis et for-
mata. Fides informis est fides sine operibus
[illegible] que otiosa vel mortua est et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] autem est a spiritu sancto et non cum spiritu sancto
quod fides informis et timor servilis est a spiritu sancto
et non cum spiritu sancto. Fides autem formata est fides que
per dilectionem operatur et hec est vita [illegible] et
fundamentum edificii spiritualis et est a spiritu sancto
et cum spiritu sancto. Si autem frater aut soror [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] maxime spiritualis unde sunt quod indigeret
[illegible] et indigeret victu quotidiano id est quotidie
necessario et indigeret [illegible] dicat autem de vobis
aliquis ite in pace quo ad hospitium calefa-
cimini quo ad vestitum et saturamini quo ad cibum
non dederitis autem que necessaria sunt corpori vel hos-
pitium vel vestitum quid proderit [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] dicat [illegible] verba indigenti sine supple-
[illegible] necessitatis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] refrigerabit eos [illegible] et [illegible] melius
[illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] solius ad
[illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] vel [illegible]
[illegible] [illegible] scilicet [illegible] [illegible] [illegible] non na-
[illegible] scilicet [illegible] sic et fides id est [illegible] fidei
si non habeat opera mortua est in semetipsa. Glossa
Sicut sola verba pietatis [illegible] vel [illegible]
[illegible] [illegible] si non [illegible] [illegible] et [illegible]
fides [illegible] [illegible] non salvat. Et dicit in se-
metipsa [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] vite scilicet caritatis.
Glossa mortua est in semetipsa id est [illegible] semetipsam
quod [illegible] [illegible] [illegible] opere non implet. [illegible]
[illegible] [illegible] diligamus verbo neque lingua. Require

no et vitale. Et non quia mortua dicitur quod caret sensu
et motu, sic qui fidem habet sine operibus ut sensu caret
dilectionis qui est ex caritate et motu caret bone operacionis
dicitur. Aut sine operibus perficitur quia ad fidem sequitur
actus interior qui est credere, et exterior qui est in bono
opere. Sed dicet quis quod non solum in se est mortua sed
aput alios irridenda. Sed dicet glossa irridendo quis
habens fidem et opera, tu fidem habes, i. habere te dicis et
ego opera habeo, solam scilicet sine operibus, et ego opera
habeo cum fide, ostende michi fidem tuam sine operibus, quod
probari non potest habere fidem per aliud quam signum quod non po-
teris probare cum desint opera, et verba non sunt
testes sufficientes. Nam per dicit Augustinus fides dicitur eo quod
fit quod dicitur. Et ego [illegible] exhibitio
operis. Et ego ostendam tibi ex operibus fidem meam, id est proba-
re possum me fidelem per opera mea. Tu credis quoniam
unus est deus, bene facis, communis est demonum, quod non po-
test probare fidem tuam. Sed posito quod habeas non sufficit.
Tu credis quoniam unus est deus, bene facis, verum hoc credere
est bonum quodammodo, sed sine operibus imperfectum. Et demones
credunt quoniam unus est deus sicut tu, quamvis non sunt
in statu salutis sed dampnacionis, ita habent fidem demo-
nes, non est fides, quia non est ex [illegible]
est quedam credulitas non voluntaria sed necessaria, et contre-
miscunt et timent [illegible] quia non assentiunt
prime veritati propter se, sed magis sentiunt [illegible] unde
fides in eis [illegible] argumentum nec [illegible]
[illegible] articulorum [illegible] articuli [illegible]
[illegible] et contremiscunt in hoc peior
conditio est fidelis malorum hominum qui non timent [illegible]
[illegible] Glossa [illegible] qui non credunt [illegible]
[illegible] demonibus [illegible] et [illegible]
[illegible] Vis autem scire o homo inanis quoniam fides sine
operibus [illegible] probat [illegible]
[illegible] Similiter Raab [illegible]
[illegible] abrahe [illegible] adaptat [illegible]
[illegible] scripture [illegible]
[illegible] Et impleta est scriptura [illegible]
[illegible] Videtis quoniam ex operibus iustificatur homo
et non ex fide tantum, scilicet [illegible] scripture, o homo
inanis, i. vacuus a bonis operibus, quoniam fides
sine operibus otiosa est, quia non sufficit ad salutem,
vel mortua est quia non habet sensum dilectionis, nec
motum bone operacionis. Abraham pater noster [illegible]
[illegible] et fidem [illegible] credendo. Nonne ex operibus iusti-
ficatus est, quod dicit [illegible] amplius ut dicit [illegible] offe-
rens, i. offerre paratus [illegible] filium suum Ysaac
super altare. [illegible] fidem [illegible]
[illegible] glossa per fidem quam habebat [illegible]
opera que addidit amplius est iustificatus, que
[illegible] precedentis fidei [illegible]
glossa Bede [illegible] temptatus [illegible] filium [illegible]
[illegible] fides [illegible] de mortua [illegible]
[illegible] posse [illegible] opus magnum
[illegible] dilectissimum non dubitavit offerre [illegible]
[illegible] et qualiter [illegible]
no [illegible]
[illegible] maledictus [illegible] in grege suo
masculum et offert debilem deo [illegible] esse de
re propria et non aliena [illegible]
[illegible] offert sacrificium de substantia pauperis [illegible]
[illegible] filium in conspectu patris. Item [illegible]
esse [illegible] cordis [illegible] et leticia [illegible]
[illegible] Ysaac qui [illegible] risus i. [illegible]

[illegible] simplicitate cordis [illegible] obtulit [illegible]
[illegible] debito [illegible] et [illegible]
[illegible] sepultare [illegible] acceptabilis
[illegible] Sed [illegible] quod dicit Nonne ex
operibus iustificatus est, [illegible] ad Ro[manos] [illegible] apostolus
quod Abraham ex fide iustificatus est, non ex operibus,
et [illegible] credidit Abraham deo et reputatum
est ei ad iustitiam. Ubi glossa Augustini [illegible] ex operibus
iustificatus sed ex fide [illegible] apostolus et [illegible]
loquitur de operibus precedentibus fidem scilicet operibus
legalibus [illegible] non plene iustificant,
[illegible] de operibus sequentibus que
[illegible] iustificare [illegible] iustificatio
[illegible] quod [illegible] Caritas [illegible]
[illegible] consummata [illegible]
[illegible] adaptat ad [illegible]
Vides quoniam [illegible] abrahe, quoniam fides cooperabatur
operibus illius, id est fides per quam [illegible] cre-
didit [illegible] ad opera. Et ex operibus scilicet sequentibus scilicet fi-
des eius consummata est, i. augmentata et compro-
bata et [illegible] Nunc cognovi quod ti-
meas deum. Et suppleta est scriptura [illegible]
[illegible] filium suum offerebat [illegible]
[illegible] credidit Abraham deo [illegible]
[illegible] et reputatum est
illi a deo ad iustitiam [illegible] et
amicus dei appellatus est ab hominibus [illegible]
vel a deo [illegible] dilectionis [illegible]
offerre filium suum per amorem eius [illegible]
[illegible] Videtis ergo [illegible]
potest [illegible] scripture. Quoniam ex operibus sequentibus
fidem iustificatur homo, i. magis iustus efficitur et
in iustitia [illegible] et non ex fide tantum [illegible] ad
est facultas operandi [illegible] fides sufficit [illegible]
[illegible] fidem [illegible]
[illegible] in paradiso [illegible]
[illegible] Similiter ad Raab probavit [illegible] fidelem
[illegible] infidelium [illegible] Similiter et Raab
meretrix nonne ex operibus iustificata est. Glossa ne
credentes opera tantum [illegible] abrahe [illegible]
[illegible] non posse, addit exemplum peccatricis mulieris
[illegible] opera [illegible] et hospitalitatis salutata est
[illegible] et [illegible] salvatoris
[illegible] et [illegible] non potest [illegible] abraham [illegible]
[illegible] opera hospitalitatis et
occultacionis et [illegible] qua via tenentur
[illegible] opera [illegible] suscipiens
nuntios exploratores urbis Hiericho Josue
[illegible] et alia via eiciens. Glossa [illegible]
[illegible] eiciens per fenestram [illegible]
mittendo Josue [illegible] fidem [illegible]
[illegible] patet ex [illegible]
[illegible] Sicut enim corpus sine spiritu
[illegible] sicut enim [illegible] ex operibus
[illegible] iustificate [illegible] corpus [illegible]
[illegible] mortuum est sine spiritu [illegible] sensu et
[illegible] ita et fides sine operibus mortua est
a caritate [illegible]
[illegible] operibus negans [illegible]
no credit [illegible] operibus [illegible] Nota [illegible]
[illegible] habere fidem [illegible]
[illegible] caritatis est [illegible]
[illegible] postulat [illegible] in fide [illegible]
[illegible] fidem [illegible]
[illegible] fides [illegible] mortua

abacuk ii° iustus ex fide vivit / magnum non patimur ait [illegible] nihil magnum est fidelis via [illegible] [illegible] fidem [illegible] non otiosam ut hi [illegible] dos sine operibus otiosa est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fide [illegible] animosam non [illegible] [illegible] [illegible] omnibus [illegible] fidei [illegible] [illegible] [illegible] illam [illegible] quam [illegible] [illegible] fidem non [illegible]

Nolite plures magistri fieri fratres mei sci-
entes quia maius iudicium sumitis.
In multis enim offendimus omnes. Si quis
in verbo non offendit, hic perfectus est vir. Potest
etiam freno circumducere totum corpus. Si autem
equis frenos in ora mittimus ad
consentiendum nobis et omne corpus illorum
circumferimus. Ecce et naves cum ma-
gnae sint et a ventis validis minentur
circumferuntur a modico gubernaculo
ubi impetus dirigentis voluerit. Ita et
lingua modicum quidem membrum est
et magna exaltat. Ecce quantus ignis quam
magnam silvam incendit. Et lingua
ignis est universitas iniquitatis.
Lingua constituitur in membris nostris
quae maculat totum corpus et inflammat
rotam nativitatis nostrae inflammata a ge-
henna. Omnis enim natura bestiarum et volucrum
et serpentium et ceterorum domantur et domita
sunt a natura humana. Linguam autem nullus
hominum domare potest, inquietum malum, plena
veneno mortifero. In ipsa benedicimus Deum
et patrem et in ipsa maledicimus homines
qui ad similitudinem Dei facti sunt. Ex ipso ore
procedit benedictio et maledictio. Non oportet
fratres mei haec ita fieri. Numquid fons de
eodem foramine emanat dulcem et amaram
aquam? Numquid potest fratres mei ficus uvas
facere aut vitis ficus? Sic neque salsa dul-
cem potest facere aquam. [illegible]

[illegible]

ibi Si quis [illegible] de quo / Nolite glo. [illegible] vos ad bona opera facienda [illegible] ad vitanda stulta magisteria [illegible] exhortationibus [illegible] [illegible] in glo. multi fuerunt [illegible] qui descendentes de iudea ad antiochiam non bene instructi in lege fidei docebant credentibus gentibus debere circumcidi et alios errores inducebant [illegible] [illegible] ne impedirent veros predicatores [illegible] beatus iacobus magisterium prohibet [illegible] pluralitate [illegible] pluralitatem [illegible] / nolite plures magistri fieri [illegible] [illegible] sapientis est [illegible] plures magistri [illegible] magistri [illegible] celestis [illegible] [illegible] vel hic dicit quod magisterium ex necessitate est suscipiendum non ambitiosa voluntate appetendum vel plures magistri [illegible] [illegible] [illegible] vel plures [illegible] aliud docent [illegible] nolite plures magistri fieri [illegible]

[illegible]

A. i. presso vite huius instabilem. vnde rota for-
tune dicitur. et hic quo ad opera facienda. glo. inflam-
matur hic rota natiuitatis nostre igne.

pter ad libitum corporis sui circumducere ad opus bonum. Ecce
et naues quamuis magne sint et a ventis validis minentur circumferuntur tamen a modico guber-
a freno quo circumducat equum iuxta voluntatem sessoris. ita
a gubernaculo quo regitur nauis secundum placitum gubernatoris.
Dicit ergo. perfectus est qui non offendit in verbo. hic perfectus
est cum freno moderamine vel temperantia lingue. cir-
cumducere i. ad voluntatem suam quo vult ducere totum corpus
i. omnia membra sui corporis. vt vult glo. quia lingua
iniuriosa cetera membra peccatum refrenare. Dicit de Tuo. et vrum vide et tuis
facito staterem et frenos ori tuo rectos. et attende ne
forte labaris in lingua tua. Si autem equis frenos in
ora mittimus ad consentiendum nobis i. vt consentiant nostre
voluntati. circumducere eos. et omne i. totum corpus illorum
circumferimus ad voluntatem nostram circumferimus. glo. sub au-
di multo magis in ora nostra deum mittere possumus.
Et alia glo. Commendato de equis ad linguam que ve-
nitatem et sanctitatem refrenare lingua. Ecce quibus progeria
induxit duas similitudines. et ecce naues cum magne
sint et a malorum impetu ferantur. et a ventis vale-
tibus i. a fortibus vel validis minentur i. durantur
quadam violentia i. que quandoque minantur. circumferuntur
tamen a modico gubernaculo contra impetum dirigentis va-
lentes i. voluntas gubernantis. que licet contra impetus
spiritus ... per deliberacionem operatur sicut naues
impetu ventorum agitantur. Ita et lingua mo-
dicum quidem membrum est sicut in quantitate magnum
in virtute. et magna i. meretur honorem magnum exal-
tat i. exaltari facit in magnis premiis si custodiatur.
vel exaltat in magnis penis si non custodiatur. Ecce nam
et via condemnaberis. Et vel magna exaltat se iacta-
do et alios adulando. Et non est pauc(us) de glo. magne
naues in mari sunt mentes hominum in mundo. sicut
per hoc mare magnum et spaciosum in nauibus
venti a quibus minantur sunt appetitus mentium. isti autem
venti in mari huius mundi sunt contrarii in contrarie spira-
tionis. et secundum eorum numerum subsistentes de quibus
dicit Daniel vii. quod quatuor venti pugnabant in magno
mari primus est temptacio presumptionis. iste flat ab oriente
i. a confidencia diuine misericordie sine operum suorum presumpcione.
secundus vero temptacio desperationis. iste flat ab occiden-
te. i. a diffidencia diuine misericordie et consideracione iniquitatis.
tercius est temptacio mundane prosperitatis. qui flat
a meridie i. a prosperitate consolacionis. quartus vero est
temptacio sine timor aduersitatis et miserie. iste flat
ab aquilone et consideracione aduersitatis presentis. Gu-
bernaculum vero in isto mari est cordis intencio. vnde dicit
glo. quia ergo licet presurum intendit. Et sicut sperauit guberna-
tur in medio mari angusto clauo. Ecce quantus ignis
quamuis possit comburere cocredunt lingua. Hic ponit
dampna que proueniunt ex eius laxacione. Et primo dicit
... et alias committit. Secundo ... aliud iniquitatis ma-
lum committit. Tercio ... vniuersitas iniquitatis. Ponit ergo
ponit ista duo dampna in generali. Hoc in speciali. vbi
lingua constituitur. Dicit ergo Ecce quantus ignis
quamuis lingua modicum membrum est et magna exal-
tat et ecce i. in euidencia quantus ignis. i. quam par-
uus ignis. quam magnam siluam incendit. i. valde
magnam. Ecce ... scintilla parua vnde augetur
ignis. glo. per linguam magnus incenditur magnus ma-
lorum operum percurre fac. et lingua ignis est. est
inflammata sicut ignis. Dicit autem ignis propter suam
mobilitatem siue velocitatem. quia vtrumque maxime
mobile est. vel propter ardorem loquendi et alios
inflammandi. Ecce vero exposicio ... inflam-
matur. Vniuersitas iniquitatis. sicut ipsa est causa. vnde
dicit glo. quod per ipsam omnia facinora aut parantur. vt
latrocinia et stupra. aut patrantur vt periuria. et
falsa testimonia. aut defenduntur et in impune
excusat malum quod commisit. simulat bonum
quod non fecit. vel de omnibus iniquis. Et per linguam pec-
cat homo contra deum blasphemando et periurando. contra
proximum detrahendo et conuiciando. contra se ipsum iac-
tando. certe enumerat condicionem. Lingua con-
stituitur hic ponitur dampna in speciali. vnde lingua

constituitur in membris nostris. i. inter membra nostra. que
maculat totum corpus i. totam congeriem bonorum operum
que comitatur membrorum. et hoc quo ad opera. ...
sicut corpus cuius lucerna tenebrosa fuit semper
totum corpus tuum lucidum erit. et inflammat rotam
natiuitatis nostre lingue. Vnde totum nature per-
turbacionem inceptam et mixtam ... cum ... inflammat
inflammata sicut lingua a gehenna. i. a suggestione
dyaboli. quem hic glo. nomine gehenne comparat. que
sicut gehenna semper ardet. ita dyabolus vbique est siue
in aere siue in terra secum fert tormenta sue dam-
nacionis. Hec primo mordens malum suggerit. Deinde
per linguam aperit. et postea per cetera membra ad
effectum perducit. sicut dicit glo. Omnis enim natura. sicut hic
e alia pars in qua ostendit difficultatem refrenacionis
lingue. et post notat difficultates racionis. Hoc difficulta-
tis causa inquietum malum est. Hic autem difficultates
ostendit ex comparacione ad alia animalia difficile domanda
Dicit ergo omnis enim natura bestiarum i. animalium ferarum quadru-
pedum vt leonum et lyncum. et volucrum vt aquilarum. et
serpencium quales sunt qui repunt in terra. et ceterorum
sicut animalium silvestrium domatur glo. quotidie vel do-
matur i. est domabilis. et domita est glo. vincitur
a natura humana i. ab homine. Ex quo hic dicitur cum
multa videat indomita. Vnde per hoc colloquitur pro
statu innocentie vel Omnis natura bestiarum i. ...
que cum sint de bestiis volucribus et serpentibus. Et vna
vt dicit glo. narrat plenius immanissimam aspidem
in egipto a quodam familiari predomitam et quotidie
de caverna sua egressam. et a mensa eius annonam
accipere solitam. narrat eciam Marcellinus sacerdos
quidem mansuetam factam ab India. ...
pro principe missam. vel vt vult glo. ... passim
vrbis mediam africe. quidam enim homines sunt be-
stie i. bestiales sensu et opere. quidam vt serpentes
astucia nocendi. et ipsi ... et huiusmodi quidam
volucres in stabilitate. quidam vt serpentes astucia
nocendi. et iste per ... gratiam lingua
a malo refrenat. Vnde sequitur linguam autem nullus
hominum domare potest. i. regere quin labatur aliquando. glo.
vnde que ... in lingua non delinquit. Et confert
dicitur custodiam vias meas vt non delinquam. Et sicut ... a de-
licto quin sicut a delicto de detractionis iacta-
tie. sicut non ... in delicto. imo omnes offendunt
vel superflue vel stulte loquendo. glo. Et quod nullus
doctorum potest domare linguam. Vnde ...
inquietum malum. Hic ostendit causam difficultatis refrenacionis
lingue. et post eam dicit ... ab inquietudine
sua ab infectione vbi plena veneno. Et ... probat vbi
in ipsa benediccione. Et primo probat. Et secundo ... vbi non
... confirmat vbi ... et primo
... sicut ... vbi ... hoc
... aque. vbi ... ita lingua non potest
domari vel refrenari. quia inquietum malum est. quia est membrum
labile et lubricum. quia ... sicut cito
fugiens sicut aliud membrum. inquietum dicitur malum quia
cito transit de malo in malum. et a iocis ad facti-
cia. et ab illis ad detractiones. vel quia cito transit de
vno in aliud. et multos facit malos. vel eos offen-
dendo vel eos corrumpendo. plena veneno morti-
fero. glo. quia more veneni transit de vno in aliud
inficiendo. Et mortifero quia fert mortem ... vi-
tam sed anime. Vnde in detractore qui in vno ictu tres
personas inficit. sicut se loquentem. et libenter audien-
tem. et eum de quo loquitur imparentem ... et
et vero plena veneno est quia ex ipsa procedit benedictio
et maledictio. Vnde sequitur In ipsa benedicimus deum
patrem. i. totam fidem quia deus est pro nobis creator

et pro peregrinum adepcionis vel deum id est filium cui aggregatur
sapientia. Deus enim ad alteros quod est intendit. et preci-
tui assistitur per [illegible] Benedicimus inquit gratias agendo et
laudando. et in ipso maledicimus appetendo quantum ad se
vel occulte detrahendo. homines qui ad similitudinem
dei facti sunt glossa rationales ut ipse est deus
et sicut ipse propter [illegible] ita et homines
creaturis ceteris. Nam similitudo accipitur hic large pro
omni conformitate ad deum sive naturali sive gratuita
[illegible] faciamus hominem ad imaginem et similitudinem
nostram. Ideo autem factum ad similitudinem ex parte anime
secundum tres potentias imaginis et ex parte corporis secundum erec-
tionem eius ad celestia et ex parte gubernationis secundum do-
minationem totius creature quo ad corporalia et spiritualia
ex ipso ore primo ex ore cordis per modum ex ore oris
procedit maledictio scilicet in hominem et maledictio
in deum qui est creator hominis quia per hoc valde contrahi[tur]
et dicitur procedit scilicet ad [illegible] aliorum quia ut dicit glossa
alii videntes quod agimus eos non imitantur
et similiter faciunt. Non oportet fratres mei hec ita fieri
glossa Non est utile scilicet benedictionem et maledictionem
procedere ex eodem ore. et hic patet per comparationem. Numquid fons
de eodem foramine emanat dulcem et amaram
aquam. quasi dicat non similiter nec ad [illegible] dissolve[re]
linguam cuius amaritudine maledictionis et dulce-
dinem benedictionis. fons enim tangit glossa si mixtas
simul dulcem et amaram aquam commixtione
amare dulcis in amaram vertitur nec amara
in dulcem. Sed queritur quare dicitur quod potius dulcis
a in amaritudinem quam amara in dulce vertitur. quia
dulce medium est saporibus [illegible]
medius delectatur amarum vero est extremum [illegible]
[illegible] ex hoc [illegible] in extremo [illegible] fa-
cile discedit a medio sed non facile accedit [illegible]
probat [illegible] arboris dicens Numquid potest fratres mei
ficus uvas facere aut vitis ficus quasi dicat non [illegible] ut dicit
glossa sicut arbor amisso naturali fructu fructum alterius
arboris facere non potest. sic maledicus et si bene loqui
videatur fructum benedictionis non habet. sic id est sicut fons et
arbor. neque salsa aqua dulcem potest facere aquam
immediate scilicet [illegible] aqua salsa fit dulcis per trans-
colationem sicut [illegible] in vase [illegible] immisso in mare ut dicunt
quidam philosophi. sic etiam de mari exeunt flumina dulcia
15 per transcolationem terre. Nota linguam malam multi-
plicem [illegible] lingua tria multos
commovet. falsam adulationem [illegible]
parat illius false lingue sunt. magniloquam
superbiam [illegible] universa labia dolosa
blasphemia maledictorum [illegible] lingue
blasphemantium et [illegible] viperarum
generatio [illegible] lingue vipere [illegible]
[illegible]
tranquillitatem [illegible] liberasti me a lin-
gua coinquinata. linguam advocatorum [illegible]
[illegible] malis obedit lingue inique et fallaci [illegible]
temperat labiis mendacibus. Quis sapiens et
disciplinatus inter vos. ostendat ex bona con-
versatione operationem suam in mansuetudine
sapientie. Quod si zelum amarum habetis et cogita- [contentiones]
tiones sint in cordibus vestris. nolite gloriari
et mendaces esse adversus veritatem. Non est
enim sapientia ista de sursum descendens. sed
terrena animalis dyabolica. ubi enim zelus
et contentio. ibi inconstantia et omne opus

pravum. Que autem de sursum est sapientia primum quidem
pudica deinde pacifica. modesta. suadibilis
bonis consentiens. plena misericordia et fructibus
bonis. non iudicans sine simulatione. fructus
autem iustitie in pace seminatur facientibus pa-
cem. Supra instruxit [illegible] salutaribus quantum ad
ordinationem cogitationum et sermonum. hic instruit eos quantum
ad [illegible] quantum ad tria primo [illegible]
eos pacificos facit quantum [illegible] unde sapientiam [illegible]
[illegible] sapientiam [illegible]
zelo [illegible] describit sapientiam [illegible] ista
sapientia [illegible] describit sapientiam [illegible] ubi [illegible]
autem de sursum est. et primo a [illegible] a primo
[illegible] fructus autem iustitie. Dicit ergo Quis sapiens et
glossa cognitione est [illegible] sapientia vera humana [illegible] sapiens
[illegible] et dicit augustinus et disciplinatus [illegible]
dicit glossa [illegible] ut dicit augustinus disciplina est ordinata
[illegible] hic patet [illegible] bonitatem et sapien-
tiam et scientiam doce me. ostendat [illegible] ex bo-
na conversatione scilicet [illegible] glossa [illegible]
[illegible] aliis instruere. ut bene conversando [illegible]
[illegible] cepit Ihesus facere et docere. [illegible]
[illegible] sermonibus [illegible] sufficit doctori
facere [illegible]
[illegible] conversationem [illegible] gentes [illegible] et hic in
mansuetudine sapientie. id est sine indignatione [illegible]
sapientie et bonam operationem [illegible] aliis ut dicit glossa
[illegible] indignetur
contra imperfectos et despiciat eos. Cap. id est sapientie
vel discretionis [illegible] sapiens fuit. Quod si zelum amarum
habetis indignationis contra aliorum de malis indignationis
de zelus [illegible] ad [illegible] amarum quo ad
amicitiam [illegible] et contentiones dissensionis
de bonis et de contentionibus [illegible] dissensione est
non contentio [illegible] contentionibus [illegible]
[illegible] contendis
[illegible] sint in cordibus vestris [illegible] non prorumpant in
[illegible] ut dicit glossa. Nolite gloriari scilicet de sapientia [illegible]
[illegible] sapientie [illegible]
et mendaces esse scilicet [illegible] quam non habetis [illegible]
laudo [illegible]
[illegible] indignationem adversus veritatem id est [illegible] qui est veritas
glossa nolite mentiri [illegible]
[illegible]
de bonis operibus superbit [illegible] in glossa sicut [illegible]
si zelum habetis quo ad deum ut [illegible]
et placeatis ei [illegible] amarum quo ad proximum [illegible]
indignationibus ipsum [illegible] et despiciendo et contentiones
[illegible] sint in cordibus vestris [illegible]
[illegible] non prorumpant. nolite gloriari et [illegible] Vo
[illegible] zelus scilicet [illegible]
legem [illegible] Item amarus [illegible]
[illegible] zelum amarum habetis [illegible]
[illegible] nolite zelare mortem in errore
vite. Item bonus [illegible] zelus domus tue comedit
me. Non est enim ista sapientia hic describit [illegible]
[illegible] in tali sapientia non est gloriandum Non
est ista sapientia scilicet que est [illegible] indignationem ad
alios et contentionem glossa perfecta et indignantis
desursum descendens id est non est ab eo a quo est omne
donum [illegible] id est optimum datum [illegible] desursum
veniens [illegible] sapientia a domino deo est

[illegible]

Unde bella et lites in vobis. nonne
ex concupiscentiis vestris. que militant
in membris vestris. concupiscitis et non habetis.
occiditis et zelatis. et non potestis adipi-
sci. litigatis et belligeratis. non habetis
propter quod non postulatis. petitis et non accipi-
tis. eo quod male petatis. ut in concupiscentiis
vestris insumatis. Adulteri nescitis quia
amicitia huius mundi inimica est deo.
Quicumque ergo voluerit amicus esse seculi
huius inimicus dei constituitur. an putatis
quia inaniter scriptura dicat. ad invidiam
concupiscit spiritus qui habitat in vobis. ma-
iorem autem dat gratiam. propter quod dicit. deus
superbis resistit. humilibus autem dat gratiam.

[illegible]

Jacobi iiii c. Supra in secundo capitulo exhortatus est a malo quod est per temptationem, in primo capitulo supra in tertio a malo quod est elatio seu per appetitum magisterii. Hic exhortatur eos a malo quod est concupiscentia mundi, et hoc tribus modis. Primo ostendendo mala inde emanantia. Secundo exhortando ad statum penitentie ibi Subditi estote. Tertio declarando vilitatem rerum humane vite ibi Ecce nunc qui dicitis. Prima parte mala que sequuntur [illegible] concupiscentiam ostendit. Et primo mala que sunt in proximum. Secundo mala que sunt in deum ibi Adulteri nescitis. Malorum que sunt in proximum primo causam inquirit. Secundo multa mala exponit ibi Concupiscitis. Tertio causam [illegible] ibi Petitis et non accipitis. Dicit ergo: Unde bella. Glossa: quasi dicat, ex se patet hec et in fine [illegible] in vobis. Unde bella id est impugnationes in factis, et lites id est impugnationes in verbis, in vobis inter vos. Nonne ex concupiscentiis vestris. Glossa: [illegible] ad mentes pravas [illegible] gerit manus et lingua intemperant [illegible] dicitur in septimo [illegible] concupiscentias non castas et dicit [illegible] concupiscentias que plures sunt. Ergo male concupiscentie lites et bella sunt in vobis que militant id est pugnant et dominantur sicut ille qui militat dicitur ego [illegible] in membris vestris quia concupiscentia dicitur in membris quia eius impulsu membra moventur ad divitias adipiscendas, ad delicias et [illegible] querendas, et hoc in factis exterioribus. Concupiscitis potius radice mala detinet ramos eius. Primus est rei aliene desiderium: concupiscitis et non habetis. Secundo [illegible] ibi occiditis. Tertio [illegible] effectus ibi Zelamini. Dicit ergo: Concupiscitis id est ex concupiscentia desideratis et non habetis intentum, scilicet quia concupiscitis immo [illegible] quia fugiunt appetentes eas sicut umbra fugit sequentem eam. [illegible] ipse [illegible] non apprehendens occiditis, id est odio [illegible] et hec ut dicit glossa est homicidium. Et si non audetis occidere zelatis id est invidetis, id est odio [illegible] nam invidia est odium felicitatis aliene. Glossa: [illegible] temporalibus abundare odium invidie occidit. Et hoc enim quia appetit propriam excellentiam videns in alio bonum per quod estimat suam excellentiam impediri vel diminui invidet ei, et tamen non potest eum destruere. Sequitur [illegible] et non potestis adipisci ea pro quibus occiditis et zelatis, litigatis scilicet coram iudice volentes obtinere per calumniam sub palio iustitie, et belligeratis volentes obtinere per violentiam contra iustitiam manifeste, et non habetis. Propter hoc scilicet quia non postulastis scilicet adeo digne. Dicit glossa: si enim pia intentione postularetis, etiam temporalia necessaria ad usum non solum sempiterna daret, [illegible] possent dicere: immo quotidie petimus. Unde petitis aliquid et non accipitis quod petitis eo quod male petitis, petentes omnino temporalia et non spiritualia. Cum quod [illegible] dicit: Primum querite regnum dei, vel eo quod male petatis id est ex malo amore, scilicet ex amore quo temporalia deo preponitis. In glossa: magis ea quam deum amatis, ut in concupiscentiis vestris insumatis id est consumatis vos ipsos scilicet tantum enim deprecatio petitis [illegible] ipso desiderio consumamini [illegible] insumatis id est concupiscentias vestras impleatis. Sed in infinito [illegible] abyssi et [illegible] insumo [illegible] quod est concupiscentiam malorum implere [illegible] ut insumatis id est consumatis vel insumatis

ea scilicet que petitis in concupiscentiis vestris [illegible] et [illegible] quasi dicat male petitis quia petitis superflua [illegible] necessaria [illegible] vel ut in concupiscentiis vestris insumatis id est consumatis. Propter hoc quod male [illegible] scilicet quia [illegible] quod dicit petitis et non accipitis [illegible] in petitis et [illegible] Secundo hic [illegible] quod [illegible] quia faciunt contra [illegible] scilicet [illegible] preferunt et ad salutem. Adulteri. Hic ponit mala que sunt [illegible] concupiscentie. Primo quia facit inimicum dei. Secundo quia est contra scripturam et contra spiritum dei ibi An putatis. Tertio quia impedit gratiam dei ibi Propter quod dicit deus. Dicit ergo: Adulteri qui relicta gratia id est relinquentes gratiam dei tamquam sponsam fornicantes cum mundi concupiscentiis. Cum gratia dei sponsa [illegible] supra in primo sponsum etiam sponsam [illegible] vel adulteri scilicet non querentes fructum spiritualis [illegible] sed voluptatem in divitiis et delitiis de relicto sponso scilicet Christo. Nescitis quia hoc considerare non debetis quia amicitia huius mundi [illegible] scilicet amator huius mundi, mundi vero hic [illegible] non substantia mundi sicut ibi primo Johannis. Nolite diligere mundum. Inimica est deo quia est contraria caritati. Augustinus: venenum caritatis est spes [illegible] adipiscendi vel retinendi temporalia. Quod quidem est quando [illegible] accepto volunt esse amici id est amatores huius seculi [illegible] in [illegible] Luce xvi: filii seculi [illegible] prudentiores filiis lucis in generatione sua. Vel amicus huius seculi diligendo secularia supra deum ea quia [illegible] seculi inimicus dei constituitur id est firmiter scilicet [illegible] eo scilicet ipso quod temporalia preponit deo. In hoc autem quod dicit volunt notatur libertas arbitrii. In hoc etiam notatur quod non solum qui est amicus sed etiam qui vult esse amicus huius seculi [illegible] non possit esse amicus dei. An putatis quod putare non debetis quod inaniter id est falso et sine veritate [illegible] esse non potest cum sit scriptura veritatis. Scriptura scilicet sacra que scilicet antonomastice scriptura dicitur. Dicat id est loquitur de hac materia suadendo separationem ab amore mundi. Deutero vii: Ne inibis fedus cum eis scilicet cum alienigenis [illegible] ad Romanos [illegible] nolite conformari huic seculo vel per consequens [illegible] putatis quia inaniter scriptura dicat. [illegible] scilicet [illegible] que sequitur. Ad invidiam quia dicit Ne timeas [illegible] spiritus [illegible] non facit [illegible] sed dat gratiam. Spiritus vero [illegible] est [illegible] in ipso [illegible] De spiritu sancto seu dono. Aliquando de spiritu humano. De spiritu sancto per legem [illegible] intrat sic spiritus sanctus qui habitat in vobis [illegible] concupiscit ad invidiam ut invideat [illegible] temporali felicitate [illegible] sed maiorem dat gratiam id est [illegible] dona gratuita que sunt [illegible] spiritualia ex quibus nascitur invidia. Spiritus [illegible] et hoc [illegible] de invidia [illegible] concupiscit id est desiderat quando desiderat fit ad invidiam id est contra invidiam scilicet ut tollat invidiam [illegible] ipsa tollat maiorem dat gratiam id est augmentum gratie [illegible] de invidia [illegible] concupiscit scilicet sanctum [illegible] concupiscit [illegible] ad invidiam mundi scilicet hoc ut [illegible] invideat. Et [illegible] Aliquando [illegible] de spiritu humano [illegible] homines id est affectus humani [illegible] concupiscit [illegible] aliorum [illegible]

reputans se aliis meliorem. Job xx [illegible] parvulum occidit
invidia / aut scilicet maiorem gratiam, augmentum gratie
hunc [illegible] / dat scilicet deus omnibus plenus [illegible]
gratiam / ut additur [illegible] in actu [illegible]
sit exemplis [illegible] et fulgurat tonat et [illegible]
[illegible] magis [illegible] / propter quod glo. ut [illegible]
dat gratiam et quibus non / dicit scriptura vel spiritus
in capitulo [illegible] [illegible] vos [illegible]
ipse deludet [illegible] et mansuetis dabit gratiam [illegible]
dicit [illegible] de illo loco [illegible]
sequitur humilitatis et humilem spiritu suscipiat
gloria / deus superbis resistit glo. deus superbis [illegible]
ut resiste / quia maiori pena plectuntur / qui deo
subditi penitendo negligunt / et ita non fiunt [illegible]
de quia et invidia nascatur superbia / humilibus autem
i. vacuis / dat gratiam scilicet maiorem [illegible]
[illegible] quia reputant se vacuos / ideo magis [illegible]
de capacitate vas [illegible] quod magis [illegible]
magis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] aque. Subditi ergo estote deo.
Resistite autem diabolo et fugiet a vobis. Appropinquate
autem deo et appropinquabit vobis.
Emundate manus peccatores et purificate
corda duplices animo. Miseri estote et
lugete. Risus vester in luctum convertatur et
gaudium in merorem. Humiliamini in conspectu
domini et exaltabit vos. / Hic dehortatur
seu [illegible] fuge [illegible] [illegible] exhortando
ad statum [illegible] primo docens qualiter debeant [illegible]
tores [illegible] [illegible] se habere ad deum [illegible]
ad proximum. ibi nolite detrahere [illegible]
[illegible] in eis [illegible] dei et [illegible]
[illegible] se habere debent ad deum ostendit in [illegible]
[illegible] primo in subiectione / 2o in imitatione ibi
appropinquate / 3o in purificatione ibi emundate / 4to
[illegible] ibi miseri estote / 5to in humiliatione
ibi humiliamini / dicit ergo / Subditi glo. quia humilibus
dat gratiam / subditi estote deo scilicet per obe-
dientie subiectionem glo. voluntatem dei implete
[illegible] est subditum deo / et quia
[illegible] subditum deo [illegible] resistat [illegible]
suo scilicet diabolo sequitur / resistite diabolo glo.
mala suggerenti / resistite declinando tempta-
[illegible] et sustinendo temptationes [illegible]
[illegible] / et fugiet a vobis per [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] et [illegible] / et ita fugiat [illegible]
[illegible] resistite fortes in fide / appropinquate deo per
[illegible] imitationem / glo. [illegible] deus
[illegible] non loco sed moribus appropinquamus /
et appropinquabit vobis per glo. [illegible]
[illegible] / deus cum immobilis [illegible] et [illegible]
[illegible] tamen ipse [illegible] [illegible] appr-
[illegible] / [illegible] elongatur
a [illegible] [illegible] appropinquat [illegible]
ipse appropinquat [illegible]
[illegible] a deo [illegible]
dominum / quia [illegible] quod ipse appropinquat ad dominum [illegible]
appropinquans ad eum [illegible] magis [illegible] de filio
nota [illegible] prodigo luce xv [illegible] bona [illegible]
[illegible] appropinquans primo [illegible] illuminat
[illegible] cognoscendum [illegible] de [illegible]
appropinquasset [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

[illegible] instructio [illegible] / Beato [illegible]
[illegible] appropinquat peccatoribus [illegible] [illegible] de [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sicut [illegible]
[illegible] appropinquate deo / [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] filius [illegible]
appropinquat sibi / [illegible] hoc [illegible]
stite diabolo et fugiet a vobis / [illegible]
[illegible] superbiam que posset [illegible]
[illegible] suo adiutorio dei non possumus resiste-
[illegible] eius adiutorio possumus / [illegible] adiutorium est
nobis promptum et paratum / [illegible]
[illegible] [illegible] de [illegible]
[illegible] in tenebris et [illegible] fenestram et
illuminat / quod [illegible] imputatur ei quod est in te-
nebris / [illegible] appropinquare deo possumus [illegible] longe
a peccatoribus salus et filius [illegible]
regionem longinquam luce xv [illegible] emundate
[illegible] mundate / manus i. opera [illegible] purga-
te vos a malis operibus / de quibus [illegible] primo ma-
nus [illegible] sanguine plene sunt / vel emun-
date manus i. [illegible] [illegible]
cessate a malis operibus / [illegible] [illegible]
[illegible] / [illegible] [illegible]
scilicet / peccatores / qui [illegible] peccatores
et per hoc [illegible] ad peccata [illegible] / et purificate
corda / quod [illegible] manus a malis
operibus [illegible] corda a [illegible] cogitationibus
[illegible] mundo corde [illegible] beati mundo cor-
de [illegible] purgato ab [illegible]
scilicet [illegible] purgatur [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] primo purgat [illegible]
et per hoc [illegible] ad peccata spiritualia / [illegible]
e [illegible] purificate corda [illegible]
[illegible] fide purificans corda eorum / [illegible]
purificat [illegible] purificat [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et
ita [illegible] / duplices animo
scilicet [illegible] glo. duplices [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] duplici corde [illegible]
emundare et purificare possetis / miseri estote i.
[illegible] et [illegible] in [illegible]
scilicet [illegible] vel miseri estote [illegible]
[illegible] et lugete signo dolo-
ris [illegible] lavabo per singulas noctes
[illegible] vel miseri estote pro commissis lugete
pro omissis vel miseri estote pro [illegible]
[illegible] / lugete [illegible] [illegible] facti
estis / risus [illegible] gaudium [illegible] / in luctum [illegible]
[illegible] dolorem scilicet [illegible] in [illegible]
luctum [illegible] in [illegible] in luctum et
[illegible] dolor [illegible]
et extrema gaudii luctus occupabit / et gaudium
[illegible] quo gaudebatis in peccatis / in merorem
scilicet doloris interioris / [illegible] gaudium [illegible]
in [illegible] in merorem [illegible]
[illegible] in [illegible]
in gaudium [illegible] tristitia vestra vertetur in
gaudium [illegible] [illegible] valeat [illegible] hu-
miliamini / humiliatio [illegible]
[illegible] [illegible] vidisti [illegible] humi-
liatum coram me / [illegible] in [illegible]
in conspectu / [illegible] [illegible]
[illegible] qui [illegible]

ipsi sunt et exaltabit vos in tempore scilicet visitacionis ... per ... sub potenti dei ut vos exaltet in tempore ...

Ecce et non qui dicit humiliamini non aliud humilliet vos ut sit humilis voluntaria non coacta, non capud vel vestem vel ... sed semper cor scilicet ... et tales exaltat ... cum presens et futura sunt ... statera in qua sunt due partes, et sicut quod una magis deprimitur, alia magis levatur ita sicut quod homo magis deprimit et abicit se in presenti magis elevabitur in futuro ... qui se humilliat exaltabitur luce xiiii. Miseri estote et lugete et plorate. ... gemitus et lugendi ... incolatus presentis miserie, quod notatur ibi miseri estote ... transgressionis culpe quod notatur ibi et lugete. ... innumeris dampnationum pene, quod notatur ibi ... gaudium et merorem. ... sunt per quadruplicem ... primus sunt in infantia ad modum ... lazarus ... et ... secundo ... vitatem ... videns civitatem ... in cruce ... ve ... et lacrimas ... Et non ... culpe ... Job ... vita ... fragilitati Job ... paupertates Job ... calamitate et miseria ... humane ... prosperitates ... arbitrabantur. Sexta diabolice temptationis Job ... Job ... Septima eterne calamitatis ... dies ... dies ire dies calamitatis ... saluatoris ... in ... Nolite detrahere alterutrum fratres.

qui detrahit fratri aut qui iudicat fratrem suum detrahit legi et iudicat legem. Si autem iudicas legem non es factor legis sed iudex. Unus est enim legislator et iudex qui potest perdere et liberare. Tu autem quis es qui iudicas proximum tuum? Ecce nunc qui dicitis hodie aut in crastino ibimus in illam civitatem et faciemus quidem ibi annum et mercabimur et lucrum faciemus qui ignoratis quid erit nobis in crastino. Que enim est vita vestra? vapor est ad modicum parens et deinceps exterminabitur pro eo ut dicatis si dominus voluerit et si vixerimus faciemus hoc aut illud. Nunc autem exultatis in superbiis vestris. Omnis exultatio talis maligna est. Scienti igitur bona facere et non facienti peccatum est illi. ... qualitercumque ... aut ad proximum ... ut scilicet alter alterum non detrahat ... retrahit ... fit ... lege sine ...

iudicis ... legislatori ... Si autem iudicas ... quia per hoc fit ... non ... Ergo nolite ... erga deum vos ita habete ... erga fratres ... et ideo nolite detrahere alterutrum fratres ... malum imponendo ... augmentando ... bonum ... diminuendo ... detractoris ... lingue ... et ... aliquod de bono minuendo ... Nolite ... qui ... detrahunt ... non audet ... bonorum ... hominum ... qui enim detrahit fratri ... detrahendo aut iudicat fratrem suum ... per mala ... detrahit legi que hoc prohibet, lex enim vetus levitici xix non eris ... ut susurro in populis ... nolite iudicare ... et iudicat legem ... malam reputando ... reputacionem ... quia legem transgreditur ... et eius observancia ... vel non bona. Si autem iudicas legem ... transgrediens ... de lege ... statuta ... ut dicit augustinus ... non es factor legis ... legi subditus et obediens ... factores ... et non auditores ... sed iudex ... iudex legis non debes esse ... unus est legislator ... qui legem ... legislator et iudex ... qui ... illam legem ... iudex vivorum et mortuorum ... legislator ... iudex ... qui potest perdere ... legis sive transgressores et saluare legis sive observatores ... tu autem ... quis es ... qui iudicas scilicet ... proximum tuum parem aut te meliorem ... qui tibi usurpas iudicium ... Tu quis es qui iudicas ... non ... subditum ... cogitare ... Petrus ... et corripere ... detrahas ... condole ... nota ... Ecce nunc qui dicitis ... vite humane ... fuge ... hoc ... de futuris ... loqui ... pro eo ut dicatis ... non est gloriandum ... exultatis ... vite aut ... ignorantia ... fragilitate ... vita ... Ergo ecce nunc ... vitandum ... ecce nunc aliud ... qui dicitis ... animi levitate ... loge ... ille ...

vo

hac nocte repetent animam tuam a te. Luc. xii. et quod dicatur hic scilicet hodie aut in crastino [illegible]

[illegible]

... nolite detrahere ... [illegible]

Agite nunc divites plorate ululantes in miseriis vestris que advenient vobis. Divitie vestre putrefacte sunt et vestimenta vestra a tineis comesta sunt. Aurum et argentum vestrum eruginavit et erugo eorum in testimonium vobis erit et manducabit carnes vestras sicut ignis. Thezaurizastis vobis iram in novissimis diebus. Ecce merces operariorum qui messuerunt regiones vestras que fraudata est a vobis clamat et clamor eorum in aures domini sabaoth introivit. Epulati estis super terram et in luxuriis enutristis corda vestra in die occisionis. Addixistis et occidistis iustum et non restitit vobis.

[illegible]

ad victum putrefacte sunt ad literam putrescunt enim
fructus per nimiam conservationem vel putrefacte sunt
id est ut putredo et stercora reputande sunt vel pre-
intelligitur de futuro id est cito putrescent quia non pro-
derunt vobis. Et vestimenta vestra id est superfluitates
pertinentes ad vestitum a tineis comesta sunt glosa
id est non usu necno attrita vestitur enim partes ut
alium tineis servarent et pauperes nudos dimit-
tunt contra illud Ysa lviii° Cum videris nudum
operi eum. Aurum et argentum vestrum que
sunt divicie artificiales que sunt durabilia et pollent
in metallis eruginavit id est erugine et rubigine
pacietur propter longam conservationem vel erugina-
bit id est nichil valebit sicut illud quod est eru-
gine consumptum. Et erit in argentum eorum
foras proicietur et aurum eorum in sterquilini-
um erit et non valebit liberare eos. Et erugo eorum
id est rubigo contracta ex nimia conservatione eorum
que debent pauperibus distribui erit vobis id est con-
tra vos in testimonium culpe scilicet avaricie. Simile
Abacuk ii° Lapis de pariete clamabit et lignum
quod inter iuncturas edificiorum est respondebit. Glosa
cuique pecunie vtitur in testimonium nequicie et
augmentum pene quia intelligit se male congregasse
ea quibus non indigebat ad comodum vite. Et man-
ducabit id est affliget quasi erit causa afflictionis in ie-
henne sicut ignis carnes vestras. Sicut caro [illegible]
abiiciur caro sicut ignis. flama enim exterior et vermis
interior animas cruciabit Judith xvi Dabit ignem et
vermes in carnes eorum ut urantur et sentiant
usque in sempiternum. Glosa carnes id est corda non car-
les concupiscencias quia tunc [illegible] pro animis
et [illegible] flamma cruciabit et intus
ingens dolor et vexa manducabit quia thesau-
rizastis vobis id est stulte et abundanter congregastis iram
id est vindictam in novissimis diebus id est in die iudicii
quam vocat plenam penam cum gehenna [illegible]
iudicium una die fiat. Vel thesaurizastis. Glosa
vere ita paratam quia [illegible] neglecta cura pau-
perum thesauros pecunie congregabatis iram in
tempore iudicii vobis accumulastis que si non
dum apparet in novissimis diebus [illegible]
restat. Et non est in thesauro [illegible] quantitas spe-
cie et qualitas sive acerbitas thesaurizat
enim sunt de rebus magnis et multis. Sic pena
eterna magna erit [illegible] et multa penarum
diversitate et acerbitate pene Job xxxviii Num-
quid ingressus es thesauros nivis aut
thesauros grandinis aspexisti. Ecce merces [illegible] aggravat
culpam commissam in premissis duabus. Ecce glosa
non solum damnabimini quia vestra non datis sed
quia aliena retinetis quia ecce merces operari-
orum qui messuerunt regiones vestras id est messes
in regione seminatas que scilicet merces debita
operariis fraudata est a vobis. Glosa magna ini-
quitas non tantum pauperibus non dare sed etiam [illegible]
laborantes defraudare. Clamat id est facit clamare
pauperes et conqueri vel quia est magna clamor
sine accusatore in quo notatur magnitudo
peccati [illegible] qui effundit sanguinem
et qui facit fraudem mercenario fratres sunt et dicitur in-
nocens clamat [illegible] pauper [illegible] aliquis [illegible]

ad aures iudicis per [illegible] Ubi talis clamor
certe esset [illegible] et clamor eorum id est operariorum defrau-
datorum in aures domini sabaoth id est exercituum hominum
et angelorum qui potest vindicare et vult introivit
Hoc dicit ad terrorem divitum ut sciant deum esse [illegible]
[illegible] et defensorem pauperum [illegible]
[illegible] pauperum [illegible] Et aliter [illegible]
depredationem pauperum [illegible] peccata que no
per suam enormitatem merentur clamare ad deum sicut
homicidium genesis iiii° Ecce vox sanguinis fratris tui Abel cla-
mat ad me de terra. Secundum peccatum contra naturam
[illegible] clamor sodomorum venit ad me descen-
dam et videbo utrum clamorem qui venit ad
me opere compleverunt. Tertium oppressio miserorum Exodi
iii° Clamor filiorum Israel venit ad me vidi-
que afflictionem qua ab egipciis opprimuntur. Quartum
defraudatio pauperum ut hic. Epulati estis super
terram aggravat culpam commissam in superfluis [illegible]
[illegible] peccastis superflue aggregando aliena rapi-
endo sed etiam superflue expendendo unde dicit Epu-
lati estis super terram id est super terrenam [illegible]
que [illegible] non scilicet ad necessitatem sed ad volu-
ptatem. hic dicit quo ad gulam vel epulati estis
glosa neglectis gaudiis celestibus ad que per
ieiunia et afflictiones venire oportet. Cum [illegible] epu-
lis delectis [illegible] cantu [illegible] et sitis
in futuro sequetur ut nec gutta aque minima posset
linguam ardentem refrigerare [illegible]
luxuriis enutristis [illegible] in-
corda vestra id est [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] hoc dicit quo ad luxuriam in
[illegible] cum duo vicia [illegible] sunt annexa scilicet
venter et genitalia [illegible]
[illegible]
[illegible] libidine
in die occisionis [illegible]
alloquitur qui in nece domini convenerant et
[illegible] qua salvarentur acceperunt
occisionis id est passionis domini [illegible]
addixistis tradendo ad iudicium coram pi-
lato [illegible] et occidistis iustum autho-
nomastice scilicet christum [illegible]
[illegible] fecit eius accusatores
[illegible]
enim gentiles crucifixerunt actuum iiii° auctorem
vite interfecistis. Et non restitit vobis id est [illegible]
[illegible] quia non passus [illegible]
[illegible] dicta sunt super divitie vestre pu- nō
trefacte sunt [illegible] superflua sunt [illegible]
super illud [illegible] glosa
[illegible] superflua
quod superest [illegible] victui et vestitui [illegible] et
[illegible] estimationem [illegible] et futuri
nature et [illegible] superfluum [illegible]
[illegible] esse necessarium [illegible] cum plus exigit
[illegible] dig-
nitatem [illegible] plus [illegible]
[illegible] estimationem [illegible]
[illegible] estimat [illegible]
[illegible] et futuri [illegible] quod superfluit
[illegible] esse necessarium [illegible] futuri [illegible]
superfluum [illegible] non [illegible]

[illegible] supplicium [illegible] semper [illegible] quod [illegible] supplent ad [illegible] in futuro melius dispensetur [illegible] necessitas [illegible] Patientes ergo estote fratres usque ad adventum domini. Ecce agricola expectat preciosum fructum terre patienter ferens donec accipiat temporaneum et serotinum. Patientes estote et vos et confirmate corda vestra quoniam adventus domini appropinquabit. Nolite ingemiscere fratres in alterutrum ut non iudicemini. Ecce iudex ante ianuam assistit. Exemplum accipite fratres exitus mali et longanimitatis laboris et patientie prophetarum qui locuti sunt in nomine domini. Ecce beatificamus qui sustinuerunt. Sufferentiam Iob audistis et finem domini vidistis quoniam misericors est dominus et miserator. Ante omnia autem fratres mei nolite iurare neque per celum neque per terram neque aliud quodcumque iuramentum. Sit autem sermo vester est est non non ut non sub iudicio decidatis.

[illegible] patientes estote [illegible] fratres usque ad adventum domini [illegible] ecce agricola [illegible] expectat [illegible] fructum terre [illegible] patienter ferens [illegible] donec accipiat [illegible] temporaneum [illegible] et serotinum [illegible] patientes estote et vos [illegible]

[illegible] et confirmate corda vestra [illegible] corda habete ad gravia sustinenda [illegible] in tribulationibus [illegible] quoniam adventus domini [illegible] appropinquabit [illegible] ut vos ad gloriam [illegible] Nolite ingemiscere [illegible] fratres in alterutrum [illegible] tribulantes [illegible] ut non iudicemini [illegible] ecce iudex [illegible] ante ianuam [illegible] assistit [illegible] exemplum accipite fratres [illegible] exitus mali [illegible] et longanimitatis [illegible] laboris et patientie prophetarum [illegible] qui locuti sunt in nomine domini [illegible] ecce beatificamus [illegible] qui sustinuerunt [illegible] sufferentiam Iob audistis [illegible] et finem domini vidistis [illegible] patientes [illegible]

[illegible] gradus et 10 [illegible] debet enim [illegible] nota [illegible] et misericordie [illegible] remittit in tempore tribulationis peccata [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] ... et in caritate [illegible] sue [illegible] ... et fidei oratio [illegible] ... [illegible]

[illegible]

[illegible] Tristatur aliquis vestrum oret equo animo et psallet. Infirmatur quis in vobis, inducat presbiteros ecclesie et orent super eum, ungentes eum oleo in nomine domini et oratio fidei saluabit infirmum et alleviabit eum dominus. et si in peccatis sit dimittentur ei. Confitemini alterutrum peccata vestra et orate pro invicem ut salvemini, multum enim valet deprecatio iusti assidua. Helias homo erat similis nobis passibilis et oratione oravit ut non plueret super terram et non pluit annos tres et menses sex, et rursum oravit et celum dedit pluviam et terra dedit fructum suum. Fratres mei si quis ex vobis erraverit a veritate et converterit quis eum, scire debet, quoniam qui converti fecerit peccatorem ab errore vie sue, salvabit animam eius a morte et operit multitudinem peccatorum [illegible]

[illegible]

sic et dat et infundit consilium / qualiter se a mini-
strationis stultitia tueatur / infirmatur quis in vobis
infirma glo. tristatur pro se oret / infirmatur cor-
pore vel fide, qui in morbum sustinet plagam plu-
rimorum et seniorum admitto / et inducat se
curatum in vobis / in vera fidelium vere inducit
et hec dequalibet infirmitate sed de gravi seu desspera-
ta indigent non aget indirecte, in quo audit
sacerdotes ecclesie unctionis quod hic instituit
Christus ut potentibus vocet signo dum debet
in morte ecclesie presbiteros ecclesie capit quos
repetit statuit ministrandi hec sacramenta vel et
sacerdotibus presbiteros in quo statuit et offic[ium]
ut sint doctores, et qualitatis ut sint maturi
et sapientes. Item presbiteros senior insuper glo.
non ad undecimum sed doctos scientia sive in-
tellectualibus referat ne forte quod petens al-
legeri monet ad consilium noceret accipiat / Ista
non refert ergo a quo accipit quo quis ordinet
dum inde ad denique sed fortius ecclesie / quia a simili-
us refert a quo recipit presbiterum fiat unctionis sacro
quo ad unctionem non est facta discretio sed
quia ad hoc sacramentum exigitur ordo, quia me-
lior est unus quam alius et maioris virtutis-
capax, hoc dicit eligere et simile de aliis
sacramentis in aliis non exigit ita bonitas
per ne peccat in isto sed sufficit quod fiat forma
quit² ecclesie / orent hoc quando quia magis exigit hic
uno in unctione, hoc in aliis. Responsio quod hoc
sacramentum institutum fuit ad duo scilicet ad re-
missionem peccati / quod fit per unctionem et ale-
viationem infirmitatis / quia impetrat per oratio-
quit² nem quia quotiens semper fit oratio / quia non
semper impetrat alleviatio. Responsio hoc vel quia
indignus est qui petit vel pro quo petit vel
melius quod non semper expedit et quod unctio
que fit de oleo sancto peccati remissionem
quia oleum sanctum non confertur sed peccati
quit² remissio / et cum preceptum nove legis quod con-
ferat quod significat ecclesia sed hic sacramentum reitera-
tur. Responsio concedo quod sit secundum quod morbus
est iterabilis secundum quod caracterem non impri-
mit / iteratio huius sacramenti dicitur sed duplex modo
idem est quod iterari huius dicitur sacramenti et non
sacramentum iterabile est alio modo iteratio di-
citur et susceptio et quedam iterantur et quedam
non, et ea que imprimunt caracterem non
iterantur / aut scilicet presbiteros ecclesie non hereticos
sed catholicos et orent super eum / super eius
necessitatem unguentes eum oleo simplici sed
benedicto absque balsamo / sed non quod in bap-
tismo quod est sacramentum intrantium fit unctio cum
confirmatione quod fit ex oleo et balsamo. Sed hec
unctione que est sacramentum exeuntium solo oleo
benedicto quod in intrantibus necessaria est gratia mun-
da que notatur in oleo / et fama odorifera
que est in balsamo / exeuntibus vero sufficit
gratia tantum in nomine domini / in nomine eius inuocatum
[illegible] inungit nam dominus inuocatur
cum sanctus dicitur sed unctio et inunctio / et ubi
ordinatur quod de necessitate huius sacramenti est ordo
presbiteri, ordo, orent, unctio, inungentium unde
unctio oratio habet a remissionem peccati applicata

presbiteri infirmos, inungebant oleo et sanabant Mar. vi
et oratio fidei / in fide facta presbiteris, prosolvet in fide
salvabit infirmum non et sanabit quod est in corporis
salute corporali et spirituali cum dignum et expedit per
hominem et merita / animas et corpora salva-
bit divine et alleviabit eum dominus ab infirmitate
corporis aut semper ut leviusque ferat si hoc expedit
ut in corpore alleviatur et si in peccatis sit scilicet veni-
alibus / dimittentur ei virtute sive sacramenti / veni-
alium meretur infirmitas et peccata, ante duplex effe-
ctus huius sacramenti / si digne accedens semper
suscipit / primum vero non / si non semper expedit Con-
fitemini ergo / hic ponit remedia contra malum culpe
/ et primo ponit remedium mutue confessionis 2o
mutue orationis ibi et orate pro invicem 3o mu-
tue exhortationis ibi sed quis autem / sicut hec pe-
primo hortatur ad orandum 2o ante orationis virtutem
ibi multum enim valet 3o audit hoc exemplo helie
ibi helias homo erat / Sed ergo / confitemini ergo
ita dimittentur peccata ei / que sunt scilicet sine ha
confessio / quod confiteamini alterutrum peccata vestra glo.
quotidiana et levia coequalibus / graviora vero
pe immundiciam sacerdoti pandamus et quanto
iusserit ipse purgare curemus / peccata vestra glo.
peccata que sunt ex infirmitate humana
mentis conmittentis presumpsit alterutrum confitendo
quia facile dimittuntur / que vero ex deliberatione
non nisi per penitentiam quod sicut ostensum est confessio de
5 mortalium est in precepto Jacobi / dominus dicit et secunda post
est secunda tabula post naufragium / per venialia vero
homo non patitur naufragium. Responsio non tenetur
homo venialia confiteri nisi in casu / sed vero tenetur mor-
talia tantum in quadragesima confiteri aliquid veni-
ale ad implendum preceptum ecclesie vel dominum
que vi sacramenti non tenetur quis venialia confiteri sed ecclesie
statuit ecclesiastice / cum non habeat alia que confiteatur / que
institutio ecclesie est in consilio generali sub innocentio
tertio / ubi dicitur omnis utriusque sexus fidelis postquam
ad annos discretionis pervenerit omnia peccata
sua saltem semel in anno fideliter confiteatur
et hoc ut in pluribus sua peccata recognoscat, quod
cum peccatorum et egeant gratia dei secundum ut ad
eucharistiam cum maiore reverentia accedat et
ut ecclesia rectoribus sive subditi in necessitatibus ne
lupi inter greges lateant / confessio que ad
mortalia est in precepto / quo ad venialia medi-
cinalis vero de mortalibus dicitur sed presbiteris et de ve-
nialibus etiam per seculares / quia nec necesse re-
quirit ecclesia claves / in generalis confessio venialium
sicut usum est ecclesie fit quotidie illis qui
non sunt presbiteri in prima in completorio in missa
sicut autem habet ecclesia institutio confessionis que
fit homini in veteri quidem testamento / quod deus non
dum erat homo sufficiebat confiteri deo per se deo
confiteri inmediate / incarnato vero novo testamento
quia deus est homo dicitur sed confessio deo et homi-
ni vicario / hanc autem confessionem quantum ad
illud quod erat forte instituit per claves pe-
tro et dedit / aliud autem quod erat inde instituit
insinuavit cum dixit Luc. xvii ite ostendite vos
sacerdotibus non per modum instituit sed beatus Jacobus
vel apostolus multum quasi primo promulgat per hec
Confitemini vero per modum magis determinat et artavit
vii deus ./ omnis utriusque sexus scilicet / Monetur autem huius gratie
confessionis sed quod sit integra confiteamini / sine
fatemini et quod sit pura peccata non merita

Canonica petri

[illegible] non aliena via. Et orate pro invicem. [illegible] sor [illegible] vel omnes fideles [illegible] cogitacionum tumultu [illegible] ad [illegible] ut salvemini [illegible] orandum petendum est eius quod pertinet ad salutem [illegible] Jo[hannis] xvi. Si quid pecieritis patrem in nomine meo. Et debetis orare. Multum enim valet deprecatio iusti assidua [illegible] tantum [illegible] multum ad hoc [illegible] sit efficax [illegible] fiat pre[illegible] et ad salutem [illegible] pro alio orat [illegible] petrat [illegible] pre petrat [illegible] et ad salutem [illegible] parte eius pro quo orat [illegible] multum non [illegible] ad salutem [illegible] ibi ut salvemini [illegible] iusti [illegible] assiduum [illegible] desinat [illegible] multum valet deprecatio iusti non peccatoris, quia peccatores non sunt digni ut exaudientur. Jo[hannis] ix [illegible] peccatores deus non audit. Assidua non intermittenda et vana [illegible] semper orare et non deficere [illegible] intermissione orate. Et non [illegible] clementis, et in celeste [illegible] et in terra [illegible] locum in quo erant. [illegible] Jone [illegible] in aere [illegible] pluviam [illegible] in tribus pueris [illegible] et in aaron [illegible] solem Josue [illegible] mortuum ab inferis. Helias quod dicit [illegible] Helie patet [illegible] multum valet, quia helias homo erat fragilis [illegible] in paradiso [illegible] similis nobis passibilis, glossa [illegible] et [illegible] fragilitatem [illegible] quia [illegible] fugit [illegible] a vidua sustentari indiguit de fuga [illegible] de sustentatione [illegible] similis fragilitate [illegible] similis [illegible] et oracione oravit [illegible] non plueret [illegible] oravit ut non plueret super terram [illegible] ut tangit glossa regis [illegible] et idolatrie [illegible] super terram [illegible] et non pluit annos tres et menses sex [illegible] pluvia [illegible] tribus annis et dimidio [illegible] ad tempus et tempora et dimidium temporis. Vel non pluit annos tres. Glossa [illegible] deprecatio iusti assidua, cum helias [illegible] longo tempore [illegible] celos terris [illegible] fructu [illegible] et rursum oravit ut tangit glossa [illegible] tanto tempore [illegible] reges et populi ad [illegible] oravit scilicet semel [illegible] ut tangit glossa helias [illegible] tanta impetravit. Quid ergo multi fideles [illegible] impetrare non valent. Et celum dedit pluviam et terra dedit fructum suum. Glossa fructus quos terris negaverat restituit. Fratres [illegible] vobis [illegible] salute [illegible] professione [illegible] fratres mei [illegible] ex vobis erraverit a veritate scilicet fide vel moribus et converterit [illegible] ad viam veritatis reduxerit. Glossa vel [illegible]

[illegible] bone [illegible] quod [illegible] qui hoc facit [illegible] qui converti fecerit peccatorem ab errore vie sue [illegible] salvabit animam eius [illegible] a morte [illegible] a morte [illegible] liberabit [illegible] in celesti patria sine fine victuram [illegible] ad mortem [illegible] et operiet multitudinem peccatorum. Glossa ab aspectu [illegible] absconditur [illegible] quo peccatum operit caritas [illegible] caritas operit multitudinem peccatorum [illegible] coram deo [illegible] facere quod [illegible] salvat animam [illegible] et operit peccata [illegible] ut dicit glossa [illegible] salvabit animam suam a morte et [illegible] errantem corrigit [illegible] gaudia vite celestis [illegible] Nota [illegible] multa valet [illegible] dissolvit vincula [illegible] petrus [illegible] in carcere [illegible] subito [illegible] manibus [illegible] fugat demonia [illegible] genus demoniorum non eicitur nisi [illegible] liberat a morte [illegible] exaudivit deus [illegible] et [illegible] liberatus fuit a morte [illegible] a temptatione [illegible] vigilate et orate ne intretis in temptacionem [illegible] potestates [illegible] moyse [illegible] vincebat amalech [illegible] orationibus [illegible] in lege [illegible] deum placat [illegible] moyse et [illegible] lepra [illegible] peccata [illegible] magna est [illegible] ad deum intrat et [illegible] mandata [illegible] infirmos sanat [illegible] et oracio fidei salvabit infirmum et alleviabit [illegible] ad quod nos perducat qui cum patre vivit et regnat in secula seculorum amen.

Petrus apostolus ihesu christi electis advenis dispersionis ponti galatie capadocie asie et bitinie secundum presciantiam dei patris in sanctificationem spiritus in obedientiam et aspersionem sanguinis ihesu christi. Gratia vobis et pax multiplicetur. [illegible] libri [illegible] pars huius libri [illegible] epistole petri [illegible] instruunt in moribus [illegible] in fide [illegible] ad [illegible] scribit [illegible] epistola [illegible] in verbis [illegible] et in [illegible] ad exhortationem [illegible] benivolentiam et libenter audiant [illegible] salutando [illegible]

gratias agendo / ibi benedictus deus et pater / 2° diuina
eius beneficia recolendo / ibi per quod h(ic) salutatio-
ne primo describitur persona salutans de nomine
et officio / 2° describuntur persone salutate / ibi e-
lectis aduenis / 3° forma salutacionis / ibi gratia
vobis. Habet primam explanationem et tendit glosa super
petrus presbyter / hebreis qui primo de gentilitate
ad iudaismum et per circumcisionem de iudaismo ad christianismum
conuersi erant qui per christi fidem parebant et disper-
si erant / scribit autem eis a roma tempore clau-
dii cesaris / dicit ergo petrus glosa nomen celebre hoc
enim nomen diuinitus ei fuit impositum io. 1 tu voca-
beris cephas quod interpretatur petrus / ergo significatur interpre-
tatione est petrus vel [illegible] autem suum premittit
epistole ut det auctoritatem epistole quia caput
erat totius ecclesie / apostolus nomen officii non
nobile officium est esse nuncium sive legatum / ihesu
christi missus a ihesu christo hoc ad differentiam pseudo
apostolorum qui apostoli dicti non erant nec missi
predicabant [illegible] non mittebantur
et ipsi currebant / electis scilicet a domino / aduenis
i. proselitis sicut dicit glosa / qui de gentili-
tate venerant ad iudaismum et a iudaismo
ad fidem christi / dispersionis per ecce 3° i. dis-
persionem [illegible] qui sunt de dispersione que
facta est post mortem stephani actuum 8°
ubi dicitur erant persecutionem / que alii facte
sunt a iudeis / alii a gentilibus / ponti pro-
uincia grecie est [illegible] / galatie ad pro-
uinciam galatie dicti sunt / asie scilicet minoris
scilicet in qua predicauit iohannes / asia vero
maior media pars orbis est / et bithinie ad
prouincie est / omnes iste prouincie sunt greciores
in asia maiori cuius pars est asya minor /
de his autem prouinciis oriundi erant illi qui-
bus scribit apostolus vel erant et venerunt in hiis
prouinciis dispersi erant / secundum prescientiam / ele-
ctis inquam non secundum merita ut ait glosa sed secundum
prescientiam dei patris / ro. 8° quos prescivit
hos et predestinavit / elegit inquam in sanctifi-
cationem i. in remissionem scilicet peccatorum / ephe. 1 ele-
git nos ut essemus sancti et immaculati / spiritus
non [illegible] carnis generalis erat scriptura vide-
tur / in obedientiam scilicet implectionis amoris
preceptorum / et aspersionem sanguinis ihesu christi scilicet
redemptoris peccatorum debitarum pro peccatis / sicut
enim in veteri lege omnia consecrabantur et
sanctificabantur sanguine ut dicit apostolus hebre-
is / ita in noua omnia consecrantur sanguine ihesu
christi / gratia / remissio peccatorum quam et peccatum
vobis et pax / reconciliatio ad deum / sine gratia
et ad patrem reconciliatio eius non pervenitur
multiplicetur / glosa ut quod hic cepistis perfecte
compleatis / que tunc saciabitur totum hominis affectum /

Benedictus deus et pater domini nostri
ihesu christi qui secundum magnam misericordiam suam
regenerauit nos in spem viuam
per resurrectionem ihesu christi ex mortuis in
hereditatem incorruptibilem et
incontaminatam et immarcescibilem
conseruatam in celis in vobis qui in vir-
tute dei custodimini per fidem in
salutem / paratam reuelari in

tempore nouissimo / in quo exultabitis mo-
dicum nunc si oportet contristari in vari-
is temptationibus / ut probatio vestre fidei
multo preciosior sit auro quod per ignem
probatur / inveniatur in laudem et gloriam
et honorem in reuelatione ihesu christi / quem
cum non videritis diligitis / in quem
nunc quoque non videntes creditis / cre-
dentes autem exultabitis leticia ine-
narrabili et glorificata / reportantes
finem fidei vestre salutem animarum / de
qua salute exquisierunt atque scrutati sunt
prophete / qui de futura in vobis gratia
prophetauerunt / scrutantes quod vel qua-
le tempus significaret in eis spiritus christi
prenuncians eas que in christo sunt passiones
et posteriores glorias / quibus reuelatum est
quia non sibi ipsis / vobis autem minist-
rabant ea que nunc nunciata sunt vo-
bis per eos qui euangelizauerunt vo-
bis spiritu sancto misso de celo / in quem
desiderant angeli prospicere / hic ca-
ptat beniuolentiam de bonis eorum gratias agen-
do primo de bono gratie / 2° de bono glorie / ibi
in hereditatem / 3° de custodia prescriptionis ibi in
nobis qui in virtute / glosa / benedictus deus / benedictus est
enim in factis suis beneficiis / laudare et gratias
agere actorum [illegible] / vel per diuinam dignitatem
ipse angelis adorandus sicut est et primum / tum
etiam per necessitatem nostram qui eius indige-
mus benedictione non per melius incipe cum gratias
pro eis agere / deus et pater / ille qui est deus in
sua diuinitate et pater in proprietate persone deus
non quia hic sunt diuisa sed rem / secundum racionem
et proponit ibi eorum quorum repetendo quasi
colendum patrem vero refundit gratiarum actionem
quia ipse est actor omnium bonorum / iacobi 1 omne
datum optimum / pater inquam domini quo ad beneficia
creationis / nostri quo ad beneficia incarnationis
ihesu christi quo ad beneficia saluationis / christi quo ad beneficia ungitur
communis vel christi [illegible] / qui secundum magnam
misericordiam suam [illegible] non secundum magnitudinem eius
et vera illius / secundum magnitudinem eius est infini-
ta et vera post magnus est non est sed liber no-
mina [illegible] claudit sine [illegible] / omnino me-
tas hic diuina clementia / quanto et qui clam-
dicet / si est qui peccatum non debet indulgeat
qui secundum suam misericordiam magnam non sit [illegible]
meam / regenerauit nos scilicet ad vitam spiritualem
in baptismo redimendo / qui prius genuit nos
ad vitam naturalem creando / vel qui creatos ad
mortem regenerauit ad vitam et hoc pla-
cata redemptione et renouatione / quem effun-
dit in nos abunde ad titum 3° / in spem viuam
regenerauit nos / scilicet hoc est in spe viua / ut spe-
remus hic vitam eternam et dicit spem viuam ad
differentiam illius quam generat in presumptione / item ad
differentiam spei illorum qui sperant bona peritura et
transitoria quorum spes est mortua non viua / hic ap

in o[mn]i v[er]a c[on]specta illoru[m] hanc aute[m] spem habe[m]us maxime [illegible] per fidem [illegible] p[ro]pt[er] quod dat nobis firmam spem resurgendi quia si Xpus resurrexit et nos resurgemus glo[ssa] morituris [illegible] mori timentibus resurrexit ut [illegible] spem [illegible] Ihesu Xpi qui solus inter mortuos dedit spem resurgendi [illegible] mortuus inter [illegible] remoti [illegible] loco [illegible] mortuorum quia ipse solus fuit inter mortuos liber et in hereditatem in futuro [illegible] regnant nos [illegible] in vitam eternam nobis [illegible] hereditas [illegible] hereditas [illegible] possessio [illegible] per descendentes [illegible] hereditas [illegible] una et singulis [illegible] hereditas [illegible] decessu patris et successu filiorum [illegible] fratres et sorores dividenda [illegible] bonis repleta [illegible] in seculo ut ne senio ne morbo [illegible] alia [illegible] Apoc. xxi absterget deus omnem lacrimam [illegible] et incontaminatam [illegible] glo[ssa] [illegible] Apoc. ultimo [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] mortem [illegible] temptationibus [illegible] tribulacionibus [illegible] [illegible] exultabitis [illegible] tribulacionem [illegible] tribulacionibus [illegible] temptationibus [illegible] [illegible] ut probatio fidei [illegible] fides [illegible] quod pigne probat et plus placeat deo [illegible]

[illegible]

salus vestra anime apostoli in ... salus enim hec
est liberatio ab omni malo imperfecta in
presenti per gratiam in futuro perfecta per gloriam. de
qua scilicet salute ... etiam prophete alia
... ... fides ... salutis. de qua
salute ... exquisierunt prophete sal-
tem quam ipsi tunc multo tempore perscrutacionem
et ... prophetarum perscrutatio de misterio
... salutis ... revelatio facta ... ... per
... ...
... ... sa-
lutem ... ... de qua scilicet salute ...
... exquisierunt ... ... conscrutati
salutis ... a deo ... a ... scrutati sunt
... ... in occulto scilicet contemplationis
a deo ... ab angelis prophete glosa qui tantam
cognitionem habebant ... ... prophete
qui de futura in vobis gratia redemptionis
prophetaverunt glosa palam hominibus loquendo
et exponendo ea que in occulto intime contempla-
tionis cognoverant. scrutantes glosa quomodo
... ... quo anno ... ... quo
tempore daniel ... ... quale tempus. glosa
bellicosum ... pacificum ... quo ordine
per partum virginis ... alio modo. significaret in
eis spiritus Christi. spiritus sanctus inhabitans in eis Christi
... ... qui ... ...
... ... spiritus Christi ... angelum revelans
in eis misteria ... gloriam ... ...
... ... Christi
sunt passiones ... ... debuit pati ... et
... agit de passione etiam que diffici-
lius ... mala pati quam bona agere. et de
passione non ... sed multas ... capitis
in capite ... ... sed etiam in corpore eius
quod est in ecclesia. et posteriores glorias tam ...
... ... sunt ...
... ... glosa ... resurrexit
... in celum ascendit et in ... de
... ... maiestate veniet. et
... posteriores passionibus ... passio est ...
gloriam ... ... oportuit ... in
... ... posteriores glorias vocat dominum a ...
... qui erant in limbo desiderantes glo-
... ... desideratas. quibus prophetis
scilicet ... et perscrutantibus. revelatum
est glosa ... ... hoc etiam ...
... ... non sibiipsis ... in ... diebus ...
... longe ... non ... ...
... salutem ... et ... temporibus ...
... ... nobis ministrabant ... tanquam
ministri non domini ... predicatio
... ... lingua
mea calamus scribe. ea que nunc nunciata
sunt vobis scilicet ... ... non ... futura
sed iam impleta scilicet misteria ...
nunciata ... per eos scilicet apostolos qui
evangelizaverunt vobis. predicaverunt. spiritu sancto
... ... maligno glosa non ...
... mendacii non fantastico sed spiritu sancto
... misso ... in die pentecostes
... ...
... ... et apostoli nunciabant facta
... glosa ... in ... ... in apostolis

... patrum prophete et apostoli ... salutem nun-
ciant. alii venturam, isti impletam. ... na-
tivitate ... ... processit adventu ...
et ... sequuntur. evangelizaverunt nobis in spiritu
in quem desiderant angeli prospicere. glosa tanta
est honor quem passus est pro nobis gloria ut etiam
angelice virtutes cum sint in eterna felicitate
perfecte non solum ... ...
... ... assumpte humanitatis clarita-
tem ... aspicere gaudeat ... desiderium
... ... que ... desiderant ...
... ... ut scilicet ... et illud ...
... ... desiderium ... ... ut
... et tale desiderium ... ...
glosa ... desiderant ... ...
... cessant ... ... contemplatione ...
... ita angelos ... ut ... ...
... ... et ... dulcedine ...
... ... insatiabiliter esuriat. vel in quem
desiderant ... scilicet spiritum sanctum glosa in quem
scilicet spiritum sanctum qui tante maiestatis est ut ...
... ... et filii ... ab ...
et non ... desiderant ... prospicere ...
... ... ut ... ...
... bonitatem ... ... desiderium ...
... ...
... ... desiderabiles ...
... ...
... ... appetitu ... ...
... ... Propter quod succin-
cti lumbos mentis vestre sobrii et perfecti
sperate in eam que offertur vobis gratiam
in revelatione Jhesu Christi. quasi filii obedi-
entie non configurati prioribus ignorantie
vestre desideriis. sed secundum eum qui vocavit vos sanctum
et et ipsi sancti in omni conversatione sitis.
quoniam scriptum est. sancti eritis quoniam ego
sanctus sum. et si patrem invocatis eum
qui sine acceptione personarum iudicat secundum
uniuscuiusque opus. in timore incola-
tus vestri tempore conversamini. Scientes quod
non corruptibilibus auro vel argento
redempti estis de vana vestra conversatione
paterne traditionis. sed precioso sanguine quasi agni
incontaminati et immaculati Christi Jhesu. precogni-
ti quidem ante constitutionem mundi. manifestati autem
novissimis temporibus propter vos qui per ipsum fi-
deles estis in deo qui suscitavit eum
a mortuis. et dedit illi gloriam ut fides
vestra et spes esset in deo. Animas vestras castificantes in
obedientia caritatis in fraternitatis
amore. simplici ex corde invicem diligite
attentius. renati non ex semine corruptibili
sed incorruptibili per verbum dei vivi et permanentis in eternum.
quia omnis caro ut fenum et omnis gloria eius tanquam flos
feni. exaruit fenum et flos eius decidit. verbum
autem domini manet in eternum.

Hoc est verbum quod evangelizatum est in vos.
ut apparet [illegible] auditorum et capitur benivo-
lentiam cum dicta duplici memorando pro-
duplicem gratie vocationis scilicet duplicem celestis
adoptionis ibi et si patrem invocatis duplicem
eterne redemptionis ibi Scientes quod non corrupti-
bilibus etc. et duplicem spiritualis regenerationis ibi
Renati [illegible] primo audit dignitatem spiritua-
lis regenerationis scilicet incomparabilitatem gratie ce-
lestis quia [illegible] propter quod glo-
ria tanta gratia vobis est promissa ut videatis
illum quem [illegible] videre angeli. Succincti e-
stote lumbis per angelicam castitatem lum-
bos mentis vestre non solum carnis id est luxurie se-
mentem gloria et superfluas voluptates a mente
deserat [illegible] Sobrietate succincti lumbis
vestris in veritate. [illegible] ait Gregorius [illegible] in
lumbis luxuria est [illegible] in umbilico et
non quod homo interior [illegible] resonat [illegible]
[illegible] affectionum oculo ratio-
nalem operationum [illegible] discretionum [illegible]
deliberationum. Succincti ergo per castimoniam
sobrii per abstinentiam perfecti per abstinentiam
que spiritu perfectum [illegible] per caritatem
perfectam que foras mittit timorem [illegible]
Sperate gloriam et securi expectate in eam
que offertur vobis gloriam [illegible] quia ipsa ingenti
non sufficiunt gratiam id est gloriam que vobis danda est
[illegible] ut gratia dei vita eterna danda est
in revelationem Ihesu id est in die iudicii quando
revelabitur ipse et videbit omnis caro salutare
dei. Sperate inquam quasi filii obedientie scilicet in
mandatorum dei impletionem id est similes [illegible]
[illegible] obedientie qui fuit obediens patri usque ad
mortem [illegible] vel quasi filii [illegible] primo [illegible]
unigeniti a patre, obedientie [illegible]
Et dicit filii obedientie ut notetur quod obedientia ad-
[illegible] non similes. Hic refertur ad operati-
onem non configurati id est non conformes [illegible]
[illegible] prioribus ignorantie vestre desideriis id est de-
sideriis prevenientibus ex ignorantia et errore
propter quod excusabiliora erant et [illegible]
[illegible] refertur ad declinationem mali
[illegible] patres [illegible]
[illegible] ad eius [illegible] quia de
[illegible] sanctum [illegible]
sanctus sum dicitur [illegible] et si patrem vocatis
eos ad fidem [illegible]
gratiam et actionem [illegible] vocanti
[illegible] ut et ipsi sicut [illegible] sancti sitis
in omni [illegible]
tribulationis in omni conversatione non in parte [illegible]
[illegible] in domesticos et ex-
traneos inter bonos et malos inter seculares
et religiosos inter prospera et adversa. Sunt enim
quidam qui conformant omnibus quibus iunguntur
quia sunt cum secularibus sunt quasi seculares cum
religiosis sunt quasi religiosi. Tales sunt
similes animali quod vocatur camelcon
quod conformatur omnibus quibus iungitur [illegible]
[illegible] albo vel rubeo [illegible] albo vel rubeum

Non quod sic dicatur quia deus [illegible] quia forte [illegible] quod
similiter [illegible] debetis esse sancti perfecte
Levitici xi. Sancti estote quia ego sanctus sum
quia [illegible] filios [illegible] membra capiti conformari
gloriosi tales [illegible] ut possitis esse sancti. Et si patrem
invocatis in orationibus [illegible] ut pater noster qui
es in celis eum qui sine acceptione personarum quia non est
personarum acceptor deus Actuum x. Iudicat secundum uni-
uscuiusque opus id est nomine [illegible]
[illegible]
[illegible] tribunal est ut referat unusquisque prout
gessit in corpore in timore [illegible] qui [illegible]
patrem [illegible] ne per negligentiam et [illegible]
tantum [illegible] timor enim negligen-
[illegible] scindatur [illegible]
gloria [illegible] in tempore id est in presentis vite pere-
grinatione quod [illegible] in hoc mundo non
habetis manentem civitatem [illegible]
[illegible] heu mihi quia incola-
tus meus prolongatus est. Scientes quod non corruptibilibus
ponit duplicem redemptionis eterne [illegible] tangit
passionem per quam redempti sumus secundo [illegible]
[illegible]
[illegible] ascensionem ibi. Et dedit illi
gloriam ut haberet quod dicitur Scientes quod de-
betis timere [illegible] tanto maius precium est quo
redempti estis tanto amplius timere debetis
ne redeatis ad corruptelam [illegible]
[illegible] corrupti-
bilibus metallis scilicet auro vel argento [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] sanguine [illegible]
ne vestra conversatione [illegible]
in rebus vanis [illegible]
paterne traditionis id est que a patribus tradita erat
[illegible] id est legis [illegible] a peccato Adam sed precioso
sanguine quia [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] incontaminato id est sine omni peccato actua-
li veniali et mortali et immaculati ab origina-
li [illegible] Et quia ita care empti estis magis
diliget sicut [illegible] diligit eos que care emit
nos etiam [illegible]
[illegible] magis diligere et cariores habere. Hugo
[illegible] Ecce homo iam vilis esse
[illegible]
permittet ne [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] sanguine rede-
mit vendet [illegible]
[illegible]
[illegible] carnibus id est [illegible]
[illegible] sanguine [illegible]
precogniti quidem id est preordinati a deo [illegible]
fieret redemptio mundi [illegible]
fuit est ab origine mundi [illegible]
[illegible] ab eterno [illegible]
manifestati autem gloria per assumptam humanitatem

novissimis temporibus i. in ultima etate mundi, per car-
nem nos sumus in quibus fines seculorum devene-
runt. i. q. d. dispositio vite redemptionis est ab
eterno, sed adimpleta in tempore ultimo incarnationis per
quam scilicet salvatorem qui per ipsum i. per eius doctri-
nam et vitam meliorem fideles estis tamen ut in me cre-
ditis in deo scilicet patre, qui scilicet deus suscitavit
eum a mortuis et pater eum suscitavit et
ipse seipsum suscitavit, non qualitercumque suscitatum
sicut alii mortui qui cum eo suscitati sunt sed
gloriosa vita in sequitur et dedit illi gloriam sempi-
ternam scilicet corporis, quam accepit in sua resurrectione
sempiternam non transitoriam, et dedit glo. et
in ascensione i. maiestate glorie sempiterne
et hoc fecit quia ipse indigeret sed ut fides vestra
scilicet veritatis et spes glorie sempiterne, fides enim
est de bonis et malis ut Augustinus, spes vero
de bonis tantum, esset in deo. de secunda scilicet gloria vi-
nis, quam ipse Christus primo accepit in deo et
non in carne non in mundo, a deo enim est omne
bonum. animas vestras glo. invicem diligite
vos, castificantes i. castitati studentes non sum-
contra sed et animas ut unius viri scilicet sponsi
huius sedem quia sponsa est sponsa [illegible]
Cor. xi despondi vos uni viro etc. in obe-
dientia caritatis i. in obediendo deo cari-
tatis servando eius mandata, obedientia enim
non est ex timore sed ex dilectione, in amore
fraternitatis non enim sufficit dilectio dei sine
dilectione proximi, simplici ex corde glo. non ex
aliquo commodo, alias enim esset amor merce-
narius, vel simplici i. duplici sed illi qui non
dilectionem simulant et in corde odium celant, per-
severanter diligite, i. invicem alterutrum et Christo Jo. xv
hoc est preceptum meum ut diligatis, et hic attende
quomodo usque [illegible] et de bono in melius pro-
ficiat [illegible] in futura vita non proficere deficere est
nec in hac vita in eodem statu permanere
et hoc debetis quia renati i. iterum nati regeneratione
spirituali [illegible] prius eratis nati generatione carnali Jo.
iii. nisi quis renatus fuerit ex aqua etc. non ex
semine corruptibili scilicet maris, qualis est nativitas
corporalis, sed incorruptibili scilicet verbo dei Luke viii
semen est verbum dei, per verbum dei determinat modum
nativitatis, per verbum vero incarnatum scilicet dei fi-
lium aut per verbum creatum doctrine scilicet evangelii vel
per verbum sacramentale quo scilicet perficitur sacramentum
dei vivi in se [illegible] et vitam [illegible]
ad [illegible] [illegible] mortui sunt
[illegible] vivificat aut non [illegible] vita scilicet
eterna et permanentis in eternum et in se vivi-
ficatio et in effectu, quia vita quam dabit
durabit in eternum. omnis caro [illegible]
[illegible] in nobilitatem generis [illegible] quod non
ex semine corruptibili renati estis. et vere cor-
ruptibili, quia omnis caro fenum i. transitoria
sicut fenum, caro autem comparatur feno quia
ut dicit glo. super illud Ysa. xl omnis caro
fenum, fenum nascendo [illegible]
[illegible] florem [illegible] ardore solis
[illegible] redigitur in pulverem, sic homo per eta-
tem [illegible] amittit decorem [illegible] i. morte

rarescit primo [illegible] est sol et ardor et [illegible]
[illegible] fenum et omnis gloria eius, glo. divitie
delectationes carnis, tamquam flos feni sic
cito evanescit, glo. flos feni quia aliquando
permittunt decore et nullum fructum proferunt
exaruit autem fenum i. corruptum [illegible] sub-
tractione naturalis humoris et caloris interioris
sic caro deficit [illegible] fenum. et
flos eius decidit subtractione [illegible]
verbum autem domini manet in eternum verbum increatum
manet eternaliter in se ipso. verbum vero creatum
in suo effectu et in suo statu [illegible]
[illegible] permanet [illegible] hoc est autem
verbum scilicet manens [illegible] quod evan-
gelizatum est per me et per alios apostolos in vobis
[illegible] dicit quia verbum ipsum [illegible] est pe-
netrantius [illegible] illud Hebre. iiii vivus est sermo
dei et efficax et penetrabilior omni gladio
[illegible] de hac redemptione estis de vana vestra
[illegible] estis et sine argento [illegible] redemptio
est copiosa [illegible] et copiosa
[illegible] gratis venum-
dati estis [illegible] non corruptibilibus auro
vel argento [illegible] Hebre. [illegible] per proprium san-
guinem introivit semel, gloriosa et ex parte
redemptoris [illegible] filius dei nos redemit [illegible]
[illegible] filium suum factum ex muliere
ex parte redemptionis [illegible] redemit
de [illegible] vitam [illegible] et [illegible]
[illegible] redemisti nos deo in sanguine tuo et
fecisti nos deo regnum et sacerdotes, ad hoc
autem [illegible] redemptio [illegible]
[illegible] primum est confessio culpe Prov. xxviii
[illegible] et relinquit [illegible]
[illegible] iniquitates. Item est postulan-
[illegible] ego autem ad dominum clamavi
[illegible] postulanda et dominus salvabit
me et [illegible] redimet in pace animam
meam [illegible] in largitio elemosine Danielis iiii
peccata tua elemosinis redime [illegible]
redemptio anime viri divitie eius, quia
est completa [illegible]
[illegible] et redempta [illegible]
[illegible] fide
[illegible] in fide vitalis, redimere se.

Deponentes igitur omnem malitiam
et omnem dolum et simulationes
et invidias et omnes detractiones sic-
ut modo geniti infantes rationabiles
sine dolo lac concupiscite ut in eo
crescatis in salutem. si tamen gu-
statis quoniam dulcis est dominus. ad quem
accedentes lapidem vivum ab homini-
bus quidem reprobatum a deo autem electum
et honorificatum et ipsi tamquam lapi-
des vivi superedificamini domus
spirituales sacerdotium sanctum, offerentes
spirituales hostias acceptabiles deo
per ihesum christum. propter quod continet scriptura

Ecce pono in Sion lapidem summum an-
(probatum) gularem electum pretiosum et qui credide-
rit in eum non confundetur. Vobis
ergo honor credentibus, non credentibus
autem lapis quem reprobaverunt edifica-
ntes hic factus est in caput anguli et
lapis offensionis et petra scandali
his qui offendunt verbo nec credunt
in quo et positi sunt. Vos autem genus
electum, regale sacerdotium, gens sancta,
populus acquisitionis ut virtutes eius
annuntietis qui de tenebris vos vocavit
in admirabile lumen suum, qui aliquando
non populus dei, nunc autem populus dei, et qui
non consecuti misericordiam, nunc autem misericordiam consecuti.
Post exordium aggreditur hic narrationem in qua
instruit eos primo et primo ad bene vivendum
semper, non [illegible], 2° ad bene vivendum in [illegible]
[illegible] compatiendo [illegible] quoad
bene vivendum instruit primo generaliter omnes, 2°
specialiter hic diversos [illegible] ibi: Carissimi
obsecro vos. In prima parte primo instruit hor-
tando ad incitandum, 2° [illegible] fructum ibi:
propter quod [illegible], 3° [illegible] eorum statum
ibi: Vos autem genus electum, quasi eligendo
[illegible] ibi: qui aliquando non populus. Ad incitandum
autem invitat primo incipientium, 2° proficien-
tium ibi: Sicut modo geniti, 3° perfectorum ibi:
Ad quem accedentes. Dicit ergo: Deponentes, glossa
quasi qui renati estis et filii dei facti. Depo-
nentes conversi grave pondus peccati, cum est
ponderis gravissimi, quia subito [illegible]
[illegible] alterum scilicet angelicum de superno
loco ad infimum. [illegible] Deponentes
omne pondus et [illegible] circumstans vos peccatum
omnem malitiam glossa voluntatem nocendi
alios scilicet aperte vel occulte vel in persona
vel in propria [illegible] scilicet in re vel
possessione sua [illegible] et omnem do-
lum glossa deceptionis scilicet occulte et simulationes
malignandi sub specie iustitie glossa simula-
tor enim aliud est in corde aliud in ore
et invidias id est odium scilicet aliene felicitatis in cor-
de et omnes detractiones alieni boni in ore
et dicit omnes quia multis modis committitur detra-
ctio: aut bonum quod inest in esse negando,
[illegible] aut diminuendo, aut malum quod
non inest in esse dicendo, aut intentionem in
bono opere pervertendo, aut semper augendo,
et sic aliis detrahit, quibus aperte dicitur
[illegible] remove a te os pravum
et labia detrahentia. Sed [illegible] modo geniti
infantes id est innocentes per mundiciam vite, non
senes et inveterati in malicia [illegible] etc.
innocentes solent esse sine discretione
sed [illegible] rationabiles id est [illegible] ratione [illegible]
[illegible] glossa et sic infantes per malitiam
remotam [illegible] sapientiam, [illegible]

Nolite pueri effici sensibus, malicia autem parvuli
estote. Et quia usus vocis [illegible] in bono et
in malo [illegible] subdit: sine dolo lac concupiscite id est sim-
plicem doctrinam [illegible]. Glossa [illegible] sim-
plicia rudimenta fidei de uberibus matris
ecclesie querite, id est [illegible] testamenti doctoribus
qui [illegible] eloquia scripserunt. Hic autem
dicit sicut modo geniti, remotam malitiam [illegible]
in hoc quod dicit infantes remotam malitiam
[illegible]. Dicit enim infans quasi non fans. In hoc quod
dicit sine dolo remotam malitiam [illegible] In
hoc quod dicit rationabiles [illegible] discretionem boni
[illegible] in hoc quod dicit lac concupiscite [illegible] sim-
plicitatem intentionis [illegible]
[illegible] glossa tangit illos qui ad audi-
[illegible] adveniunt. Ideo ad
perfecta salutis monimenta tandem pervenient.
Ut in eo scilicet lacte simplicis doctrine a primo
vobis ministrande crescatis id est proficiatis usque ad
[illegible] solidioris doctrine [illegible]
a cognitione humanitatis [illegible] usque ad cognitionem
divinitatis. Crescatis inquam in salutem, [illegible]
do scilicet quod in statu debet augmentum scilicet spiritua-
lis [illegible] illos qui aut corporaliter in
statura corporis aut spiritualiter in cognitione
mentis crescunt potius in dampnationem
quam in salutem [illegible] qui addit sciam
addit et dolorem. Notandum de aliquibus qui crescunt nota
quemadmodum linea scilicet in longum, nec in com-
vel [illegible] in profunditatem humilitatis vel
latitudinem caritatis, nec altitudinem con-
templationis. [illegible] aliquibus qui nota
crescunt sicut pelles super carnem in carna-
libus scilicet affectionibus sine desideriis [illegible]
[illegible] id est vivos celestes sicut [illegible]
[illegible] ita crescatis in salutem et hoc potissime
si tamen gustastis, gustu scilicet spirituali, [illegible]
gustate et videte quoniam suavis est dominus. [illegible]
dulcis est dominus palato sano, quamvis amarus
videatur palato febricitantis. Hoc parato [illegible]
[illegible] scilicet [illegible] dulcedo sapitur
[illegible] de eius dulcedine gustat
[illegible] desideriis [illegible]
[illegible] dulcis est dominus primo in nota
cogitatione ad meditandum [illegible] et fructus
eius dulcis gutturi meo, 2° in aure spi-
rituali scilicet ad audiendum [illegible] vox enim
tua dulcis et facies tua decora. 3° in ore
ad loquendum et predicandum [illegible] dulcia
[illegible] eloquia tua super mel ori meo. [illegible]
in conspectu ad videndum [illegible] dulce
lumen et delectabile oculis. [illegible] in opere ad ex-
sequendum [illegible] nichil dulcius [illegible]
respicere in mandata dei. Gloria magna est
sequi dominum. [illegible] multa est
[illegible] magna [illegible] multitudo
dulcedinis tue domine [illegible] longitudine durationis
quia sine fine [illegible] adimplebis me le-
ticia cum vultu tuo et delectationes in dextera
tua usque in finem [illegible] sine di-
[illegible] affectionem [illegible]
[illegible] in se omnis delectatio

et sa sanctitatem et soliditatem certitudinem et dulcedi-
nem quam habet in filios absconderat. ad quem
accedentes in mente ad intus perfectionem. glossa
ad quem scilicet dominum Christum qui attrahit quemlibet
accedentes glossa fide et formata caritate et in-
tentione. lapidem vivum stabilitatem firmam
in edificationem in fundamento scilicet quod edifica-
tionem edificium continet. et tota fabrica ecclesie. i. cor.
iii. fundamentum aliud nemo potest ponere preter id
quod positum est. quod est christus Ihesus. i. fides qua
est vivum in se et vivificantem fideles. quia
iustus ex fide vivit Ro. i. ab hominibus scilicet iudeis
reprobatum glossa cum dicunt non habemus regem nisi
cesarem Io. xix. a deo autem electum. glossa qui non
fallitur in sua dispensatione. electum ad confirmationem
ecclesie vel glossa ut faceret utraque unum coniungendo
scilicet duos populos scilicet iudeos et gentiles qui duos
parietes in passione Ephe. ii. et honorificatum
glossa in ascensione. Heb. ii. gloria et honore coronasti
eum. [illegible] videmus Ihesum propter passionem gloria et ho-
nore coronatum. et ipsi scilicet vos apostoli tamquam
sicut superedificati. tamquam lapides solidi in fide
cum bonis operibus sine quibus fides mortua
est. Iacobi ii. vivi. glossa non insensibiles scilicet
per dilectionem credentes. superedificamini. super
lapidem vivum tamquam scilicet super spirituale fundamentum
edificamini in domos spirituales
in quibus deus habitat per gratiam. i. cor. iii.
templum dei sanctum est quod estis vos. glossa in do-
mos [illegible] pluviam ventos et flumina [illegible]
[illegible] tribulationes [illegible] cum ventos superbie cum
flumina cupiditatis et avaritie. sacerdotium san-
ctum [illegible] sacerdotes sancti in templis spiritualibus
consecrando [illegible] deo sacrificantes. sic illud Apoc.
v. fecisti nos deo nostro regnum et sacerdotes.
[illegible] abstracte scilicet sacerdotium sanctum [illegible]
ut insinuat perfectionem et dignitatem huius
sacerdotii. sanctum sanctificatum [illegible] gratie [illegible]
[illegible] ut sit dignum offerre in [illegible]
[illegible] spirituales hostias scilicet bonorum operum scilicet
elemosinarum et orationum et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] deo sacrificium laudis
vel spirituales hostias. i. vosmet ipsos spiritua-
liter. acceptabiles deo quia spiritus est
[illegible] spirituales hostias requirit [illegible] [illegible]
[illegible] acceptabiles [illegible] [illegible] [illegible]
referuntur ad [illegible] precedentia. que [illegible]
[illegible] [illegible] glossa [illegible] edificamini [illegible] sacerdo-
tes estis. offerentes hostias [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] propter quod continet [illegible] [illegible]
precedentem. et [illegible] in [illegible] [illegible]
12º in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
propter quod glossa ad confirmandum [illegible] [illegible]
unitatem suam dictum est lapidem. continet
scriptura prophetica Ysa. xxviii. ecce ego mitta-
m. ponam inquit deus pater filium in
carnem mittendo. in Syon [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in qua [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ecclesia [illegible]
[illegible] deum [illegible] [illegible] [illegible] lapidem
[illegible] [illegible] lapis [illegible] [illegible] summum [illegible]

angularem duorum parietum. unde quamvis [illegible]
[illegible] iudeos et gentiles in unam ecclesiam
duos parietes. electum singulari dignitate [illegible]
[illegible] redemptionis virtute. [illegible] [illegible] [illegible]
hic est lapis abscisus de monte. i. natus ex beata
virgine sine manibus. i. sine virili semine
Danielis ii. hic est lapis septem oculorum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
hic est lapis quem reprobaverunt edificantes.
hic est factus est in caput anguli in [illegible]
[illegible] cum crediderit in eum fide [illegible]
[illegible] [illegible] dilectionem operante. non dicit [illegible]
[illegible] in eum non confundetur. [illegible] [illegible]
[illegible]. et [illegible] [illegible] [illegible] septuaginta
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ecce ego mittam
in fundamentis Syon lapidem angularem
[illegible] in fundamento fundamentum. qui crediderit
non [illegible] [illegible] [illegible] petrus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in fundamento fundatum. [illegible]
[illegible] [illegible] spiritualis edificii et [illegible] [illegible]
fundamentum [illegible] edificii est in [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible]. vobis igitur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
non confundetur [illegible] honorabitur. [illegible] [illegible]
credentibus honor est [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. credentibus [illegible] in [illegible] est hic
in [illegible] et [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] valde est honorificus. [illegible]
non credentibus autem. i. in Christum [illegible] [illegible]
scilicet factus est [illegible] [illegible]. lapis quem reproba-
verunt edificantes et factus est [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] reprobaverunt eum in [illegible] [illegible]
[illegible] eum [illegible] in edificio [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
negaverit me coram hominibus [illegible] [illegible]
coram angelis dei. edificantes. [illegible]
scribe et pharisei qui erant architecti et
rectores populi iudeorum. hic factus est in caput
anguli. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] angulus in quo [illegible] [illegible] duorum
[illegible] [illegible] duorum parietum scilicet iudeorum et
gentium [illegible] [illegible] [illegible] est caput corporis ecclesie
[illegible] [illegible] factus est lapis offensionis.
[illegible] lapidem offertur in [illegible] [illegible]
cadent de [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sunt. et petra scandali
in [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] in
[illegible] [illegible] [illegible] hec de [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] autem offensionis et in petram scandali
duabus domibus [illegible]. [illegible] qui offendunt [illegible]
scandalizantur in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
de deo. ut faciunt blasphemantes [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
blasphemat [illegible] regnantem in celis. [illegible]
qui [illegible] eum [illegible] [illegible] in [illegible].
ut credunt in eum [illegible]. in quo positi sunt
[illegible] in quo [illegible] [illegible] et [illegible]
in quo positi sunt. i. ad quod ordinati sunt
[illegible] glossa [illegible] ad hoc [illegible] sunt [illegible]
ut credant deo et eius voluntati obtem-
perent. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

commendando eorum statum sicut illi sunt tales qui non credunt. vos autem scilicet credentes scilicet estis genus electum quod hoc testimonium quod antiquo populo datum fuit. Deum dominum celebrat. quia cum reprobavit ab eis ad vos translatum est. qui una lux eius facta estis. genus scilicet abrahe in imitatione quia in me potens est de lapidibus istis suscitare filios abrahe. genus dei per firmitatem [illegible] genus autem et sunt dei. genus insignum electum ab infidelibus qui reprobati sunt sed gloriam. genus electum [illegible] electi et distincti ab illis qui reprobantes lapidem facti sunt reprobi. regale sacerdotium [illegible] dignitate [illegible] vos deo vero in regimine sacerdotale [illegible] regale sacerdotium [illegible] ad immediatam [illegible] novi testamenti [illegible] veteris [illegible] novus autem testamentum sacerdotum [illegible] regno [illegible] sacerdotium vero in regimine spirituali. ideo [illegible] sacerdotales [illegible] regale sacerdotium [illegible] melchisedech qui fuit rex et sacerdos [illegible] [illegible]

[illegible] Et genus [illegible] et reprobis [illegible] [illegible] et electi ad quem [illegible] ut virtutes [illegible] [illegible] redemptor [illegible] annuntietis [illegible] eius [illegible] filii [illegible] mare rubrum [illegible] Egypti sunt [illegible] [illegible] eius qui de tenebris culpe et ignorantie [illegible] fidelitatis vocavit [illegible] in admirabile lumen suum scilicet fidei et gratie [illegible] [illegible] lumen admirabile [illegible] [illegible] et credentes [illegible] oculos meos et considerabo mirabilia [illegible] [illegible] filius dei [illegible] [illegible] et gratiam qui non consecuti misericordiam scilicet prius hanc remissionem peccatorum nunc autem in tempore gratie misericordiam consecuti in peccatorum remissione [illegible] ut dicit glossa [illegible] explanat [illegible] qui de gentibus ad fidem venerant [illegible] verbis de propheta Osee [illegible] et [illegible] in qua agitur de vocatione gentium et tangit hic [illegible] incorporati sunt ecclesie et deo reconciliati. Carissimi obsecro vos tamquam advenas et peregrinos abstinere vos a carnalibus desideriis. que militant adversus animam. conversationem vestram inter gentes

habentes bonam. ut in eo quod detrectant de vobis tamquam de malefactoribus ex bonis operibus vos considerantes glorificent deum in die visitationis. Subiecti estote omni humane creature propter deum. sive regi quasi precellenti sive ducibus tamquam ab eo missis ad vindictam malefactorum. laudem vero bonorum. quia sic est voluntas dei. ut benefacientes obmutescere faciatis imprudentium hominum ignorantiam. quasi liberi et non quasi velamen habentes malitie libertatem. sed sicut servi dei. omnes honorate. fraternitatem diligite. deum timete. regem honorificate. hic instruit ad bene vivendum [illegible] [illegible] liberos [illegible] [illegible] estote [illegible] [illegible] liberos [illegible] ad carnis puritatem [illegible] [illegible] subiecti estote [illegible] ad bene operandi libertatem [illegible] et voluntas [illegible] honorate [illegible] carissimi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quia fratres [illegible] [illegible] religionis [illegible] spirituales filii [illegible] obsecro i. per [illegible] caritatem [illegible] tamquam advenas et peregrinos [illegible] qui in loco alieno manent [illegible] qui semper [illegible] ad locum [illegible] advene quia de gentilitate ad fidem venerant [illegible] fidelibus [illegible] erant [illegible] [illegible] peregrini quia sub persecutione stephani [illegible] advene dicuntur [illegible] de [illegible] [illegible] peregrinus [illegible] de terra [illegible] advena ego sum et peregrinus [illegible] de peregrino [illegible] [illegible] corpus eius est in patria [illegible] abstinere i. [illegible] abstinete [illegible] abstinere i. [illegible] memoratorum [illegible] tenetur enim homo per consensum et delectationem per opus et consuetudinem et per [illegible] abstinendum a carnalibus desideriis i. [illegible] de [illegible] sunt opera gule et luxurie [illegible] [illegible] que militant adversus animam i. ut milites pugnant et impugnant [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] conversationem vestram i. actus exteriores inter gentiles habentes bonam i. [illegible] [illegible] ad illos qui foris sunt. ut in eo quod detrectant vobis i. [illegible] tamquam de malefactoribus [illegible] malefactores reputabant vos [illegible]

et dola relinquendo male fecisse et in tri
bulatione sustinete / imperabant etiam pa
gani dant eis magicam artem exercebant
ex bonis operibus / Ex bona opera que fa
cit / vos considerantes i diligenter in
tuentes / glo multi plerumque contingit ut pa
gani qui vituperabant fidem christianorum propter ea
considerantes eorum bonam fidem et conversati
onem laudare ceperunt / glorificent deum omnis
boni actorem / sicut v Sic luceat lux vestra coram
hominibus ut videant opera vestra / in die visitationis
sive visitationis facte in presenti per miseri
cordiam a deo visitabuntur et convertentur ad cognitionem
veritatis / de qua luce primo per visceri miseri
cordie dei nostri in quibus visitavit nos oriens ex alto / sive visitationis
facte in presenti per tribulationem persecu
tionem cum videbat eorum patientiam credebant
eos magni meriti esse apud deum / vel in die laudi
bilis sive visitationis que erit in futuro scilicet in
die iudicii qua visitabuntur boni premio mali
flagello / Subiecti estote hic monet eos ad
mentis humilitatem glo ut conversatio vestra omnibus
placeat in respectu eorum dignitatis / de prelatis
propterea cum deus vos subesse voluit
ideo subiecti estote omni humane creature glo
et secularibus et mercenariis etc ac commoda dominorum
pro his sub quorum sunt potestate / propter deum
scilicet ordinationem deo enim qui potestati resistit dei
ordinationi resistit / vel propter deum i propter deva
tionem vel propter ipsius amorem quem vel propter deum
homo est enim auctoritate de quo dicit Luce ii et
erat subditus eis / vel propter deum i in his per
que ordinantur ad deum ut in fine ultimo
non in illis que sunt contra deum / sive regi,
quasi precellenti vel excellenti i qui est ma
ior et precellens aliis dignitate et potestate
sive ducibus i potestatibus inferioribus, tamquam
ab eo scilicet rege / missis deo enim potestas a deo est
et dux ab illo missis ad vindictam malorum
i ad penam malorum / laudem vero bonorum
remunerationis gloriam / finis enim legis et
ministrorum eius est in esse ad puniendum malos
et remunerandum bonos / sed hi iudices aliqui
pervertunt officium malos sublimando et bo
nos opprimendo / hac et in specie bonis ad
laudem cedit ut dicit glo / malis vero ad
punitionem / et debet subiecti esse / quia sic
est voluntas dei ut scilicet ita faciatis ut bene
facientes scilicet bene conversantes et malis bene
facientes / obmutescere faciatis subtrahentes
illis materiam loquendi et detrahendi / impru
dentium hominum ignorantiam / quia ignoran
tes bonitatem vestram possent detrahere
nobis quasi liberi glo et hic bene facite quasi liberi
scilicet a amore non a timore pene quia est
conditio servitutis / ut qui potest vere liberi estis
scilicet desiderabilibus et voluntate sanctus / et non quasi
velamen malicie libertatem habentes glosa
libertas vestra non obumbrat corda vestra vela
mine malicie ut tanto licentius peccetis
quod in scripturis glo christianis ponimini hoc autem dicit
apostolus contra quosdam qui dicebant quia
filius nos liberavit vere liberi sumus et
nemini subiecti debemus et ideo superioribus ne
gabant sua sed iudei tales erant iudei dicentes
ioh viii semen abrahe sumus nemini servivimus
umquam / talia etiam sunt aliqua monasteria
et aliqui ordines / qui habent libertatem et velamen
malicie / quia eo gaudent privi
legio exemptionis / ne visitentur ab ordina
riis liberius peccant / gal v vos in liber
tatem vocati estis fratres / ne tamen liber
tatem detis in occasionem carnis sed per
caritatem spiritus servite invicem / sicut servi dei
scilicet sicut humiliter servientes / glo servitus
dei humilitatem requirit / vel ergo dicit
servite principibus humiliter / sicut servi domino
in ipsis domino servitis / Omnes honorate
hic monet ad aliorum honorificationem dicens omnes
non solum reges et duces sed unumquemque
pro modo suo ut dicit glo / honorate honore
reverentie vero eum honore merentem pre
mentes / quia in omnibus est dei imago que
est ratio honorandi / fraternitatem diligite
ut etiam minores diligant minores ut
fratres / sic enim est nomen equiparantie / deum
timete scilicet timore filiali non servili / non
dicit diligite vel honorate quia timor
domini initium dilectionis eius / eccl xxv v
regem quasi dei ministrum honorificate glo quasi
precellentem amplior honor reverentia
quia ut vos reddite quasi est et etc / et quasi sic dicit ad eos
dicit autem honorificate i honorem ei facite
omnis enim debemus honorare deum ministros
regem potius / nota ibi obsecro vos quod
in toto illa epistola que recitatur per pascha
in tria dividitur nos apostolus ad tria primo
ad abstinentiam a carnalibus desideriis quo
ad scilicet obsecro vos / 2o ad honestatem
conversationis quo ad proximum et conversationem
vestram / 3o ad subiectionem humilitatis quo
ad deum estote subiecti / in primo primo
notatur admonitionis ratio obsecro vos
tamquam advenas / 2o ipsa admonitio absti
nere vos Servi subditi estote in
omni timore dominis non tantum bonis et
honestis modestis / sed etiam dyscolis
hec est enim gratia si propter conscientiam
dei sustinet quis tristicias patiens
iniuste / que enim gratia est si peccan
tes et colaphizati suffertis / sed si
bene facientes patienter sustinetis / hec
est enim gratia apud deum / in hoc enim voca
estis / quia et christus passus est pro nobis
vobis relinquens exemplum ut sequa
mini vestigia eius / qui peccatum non fecit
nec inventus est dolus in ore eius
qui cum malediceretur non remaledicebat,

hat. cum pateretur non comminabatur. Tra-
debat autem iudicanti se iniuste. qui
peccata nostra ipse pertulit in corpore suo
super lignum ut peccatis mortui iustitie
vivamus. cuius livore sanati estis.
eratis enim sicut oves errantes. sed
conversi estis nunc ad pastorem et episcopum
animarum vestrarum. Hic specialiter instruit ser-
vos. quibus primo dat doctrinam de auditu
impletionis mandatorum que est eius gradus. secundo
inducit exemplum ibi quia et Christus passus est. dicit ergo
glosa [illegible] scilicet exhortatus est lai-
cos ad subiectionem. nunc hortatur servos
subditi estote subiectionem obedientie et reve-
rentie. in omni timore idest perfecto timore. quando
est et totum et perfectum [illegible] dicitur idem
idest timore filiali. non in omni timore scilicet
[illegible] et [illegible]. non tantum bonis quo ad dominum
glosa vita moribus fide et modestis quo ad
proximum moderate scilicet in preceptis erga servi-
tia [illegible] commissum sed etiam. sed etiam
discolis idest indisciplinatis et indoctis. glosa
Scolastice sunt studii [illegible] indocti et
agrestes alia littera [illegible] difficilibus. tales
sunt illi qui non gratiam accipiunt sicut
Holoferni cui Achior multa honesta [illegible]
habetur [illegible] servatus [illegible] eius [illegible]
de Judith [illegible] est enim gratia. in hoc adquirit
dei gratiam. glosa per hoc efficitur homo gratus
deo. si propter conscientiam dei idest propter fidem dei
ut ponat conscientia pro fide. sed contrario [illegible]
[illegible] quod [illegible] de fide [illegible] est [illegible]
si propter conscientiam dei idest bonam conscientiam
[illegible] informatam in qua inhabitat deus
vel propter conscientiam dei idest propter intentionem pla-
cendi deo quam deus scit. sustineat quis
scilicet patienter et sine immutatione cordis
et dicit sustineat idest [illegible] sub [illegible]
teneat. ne [illegible] succumbat. tristicias
idest penas a dominis illatas. [illegible] patiens.
patientes iniuste idest sine merito suo. patitur
enim quis iuste cum patitur pro peccato. patitur
autem iniuste cum sine suis meritis. [illegible] ut pla-
ceat deo. ut possit dicere illud [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. que est eius gratia
acquirit non debetur ei. hoc si peccantes rebel-
les in [illegible] nolentes eius [illegible]
et colaphisati idest colaphis cesi a dominis
propter hoc ut dicit glosa ut ad obedientiam
inducantur. suffertis idest sustinetis. glosa [illegible]
[illegible] penam sufferitis et non amore
iustitie. nulla [illegible] acceptis. sed si bene
facientes idest quando bene facientes et dominis
[illegible] ut debetis obedientes patienter sine
murmure et indignatione. sustinetis glosa
mala illata a dominis. hec est gratia idest per hoc adquirit
gratiam apud deum patrem meum remuneratorem
[illegible] non [illegible] patiendo propter iustitiam
dei. in hoc enim glosa ut patienter vocati estis
scilicet ad [illegible] ad [illegible] non [illegible] qui

pre voluit vivere in Christo. idest quia et Christus
passus est pro nobis. hic introducit exemplum patientie
Christi et primo ostendit in Christo patiendi causam. secundo patientiam
innocentiam ibi qui peccatum non fecit. tertio patientie
efficaciam ibi qui peccata. efficaciam autem tangit
quadruplicem scilicet peccatorum remissionem. pro morbo
sanationem ibi ut peccatis mortui. tertio vulnerum
sanationem ibi sanati estis. quarto errantium reductionem ibi
eratis enim. dicit ergo quia et Christus qui deberet [illegible]
glosa multos [illegible] homines quos bene facientes
et absque culpa vapulantes affirmat imitatores
domini [illegible]. [illegible] passus est non dicit quod se [illegible]
[illegible] sustinuisse omne genus passionis
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sed pro nobis. pro
nobis scilicet tam applicans [illegible] aliis tam [illegible]
absentibus. Christus enim pro omnibus mortuus est
in quarto [illegible] pro nobis idest loco nostro. quia nos [illegible]
morti adiudicati [illegible] passus est ut nos a morte
te liberaret. sicut [illegible] ego salvavi pro te
[illegible] [illegible] enim pro membris infirmis curas
[illegible] pro toto corpore sanando caput [illegible]
[illegible] quod est in capite alia bibit amaram me-
dicinam. [illegible] Christus pro nobis qui sumus membra
sua. immo pro toto corpore suo [illegible] et esset
sanando amaram sustinuit passionem ut pro
nobis idest amore nostro [illegible] maiorem hanc di-
lectionem nemo habet quam [illegible]. vobis scilicet absentibus
qui eius passionem non vidistis sicut nos pre-
sentes dicit vobis in exemplum. cum [illegible] passus
est pro nobis. [illegible] non indigebant [illegible]
[illegible] [illegible] viderant et [illegible] in animabus
eorum [illegible] erat. relinquens quasi retro linquens.
scilicet nobis [illegible] tradens exemplum glosa tribulationis
[illegible] flagellorum [illegible] mortis Johannes [illegible]
dedi vobis ut [illegible] sequamini idest a longe quia
enim [illegible] non possumus [illegible] [illegible] non precedat
dominus meus [illegible] et ego paulatim sequar
vestigia eius. sicut [illegible] parvulos meos [illegible]
[illegible] de Petro [illegible] et [illegible] a longe
[illegible] in atrium principis sacerdotum Johannes se-
cutus est [illegible] in quo [illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible] a longe in quo [illegible] [illegible] idest [illegible] eius
[illegible]. vestigia eius non [illegible]
vestigia eius secutus est pes meus. [illegible]
[illegible] est hoc ut sequi possit [illegible]
factorem suum [illegible] vestigia [illegible]
homo non potest sequi. quia sicut [illegible] Job [illegible]
excelsior celo est. et quid facies profundior inferno
[illegible] vestigia humanitatis potest [illegible]
[illegible] Christus [illegible] sunt spontanea pau-
pertas. cumulata veritas. [illegible] assumpta
[illegible] illata penalitas. qui peccatum [illegible] deberet
sequi vestigia eius ut scilicet sine culpa pati
non timeatis. qui scilicet Christus peccatum non fecit
in opere. nec inventus est dolus in ore eius
in sermone dolus idest falsitas vel simulatio
[illegible] non invenit scilicet a scribis et phariseis
qui scilicet eum observabant ut caperent in
sermone et hoc [illegible] per partes. qui cum
malediceretur idest blasphemaretur [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] nos [illegible] samaritanus [illegible] non male-

J xxiii dicebat i non imperabat eis / vel sibi videntes ego
quid demonium non habeo / Sed cum Io viij° dixit
iudeis vos a patre dyabolo estis / et ma° iiij° progenies
genies viperarum quid potestis bona loqui cum
sitis mali / Et alibi et ve vobis scribe
et pharizei hec dura correctio procedens ex
caritate non est contumelia / Sed procedens ex li-
more vindicte / et ex intencione gravandi / cum
pateretur grauissima crucis tormenta / et hoc
facto / non comminabatur / sed orabat pro eis lucas
xx iij° pater ignosce eis quia nesciunt quid fa-
ciunt / Et non quod dicit cum pateretur / alias enim
civitatibus eis comminatus est non pro vindicta
luce xj vae tibi corozaim habuerit / nisi sic
peribitis / et mt. x tollerabilius erit terre
sodomorum quam illi civitati / que non receperit
nos quod nobis infertur contumelia vel
iniuria a deo non correctionis / quia
tunc videntur magis procedere ex vindicta
et impatiencia quam ex caritate / Sic ergo christus patie-
batur non tamen ex necessitate vel coactione / Tra-
debat autem iudicanti voluntarie tradi permittebat
se iudicanti iniuste scilicet pilato et pontifici-
bus iudeorum / alia litera iudicantes se iniuste
sed deo patri / iudicantes se iniuste orando
scilicet pro eis / unde ysa liij° pro transgressori-
bus oravit / qui peccata nostra non sua ipse
tulit pro peccatis debitam / cum tamen ut
dicit glosa ipse non aliud sicut filij israel peccata
imponebant hirco emissario leuitici xvj
pertulit i perfecte tulit / in corpore suo quod
mortis pro nobis exposuit / super lignum
crucis / ut qui per lignum vincebat per lignum
quoque vinceretur / hoc est lignum benedictum sap
xiiij benedictum lignum per quod fit iusticia
vel lignum salutiferum / in quo resurrectis
morte per racionem liberati sumus / ad hoc
autem pertulit / ut peccatis mortui i sicut ipse mor-
tuus est vita vetere et passibili / Sic et nos peccatis
mortui i a peccatis separati / sicut mors est separatio
anime a corpore in mortuo / vel est destruit
mortem / sicut in nobis et cetera / iustitie i iusticie
peccata autem ut mors sine christo / in iusticie
remaneamus / sed ipse resurgens vivit nova
vita et gloriosa / Ro vi quomodo christus resurre-
xit a mortuis ita et nos in novitate
vite ambulemus / cuius livore i summa
dilectione vel carne eius facta livida quia
pre ante / amor enim valde intensus facit
macilentum corpus et relinquitur color
palidus unde dicit poeta / palleat omnis
amans / hec ergo dilectio sanati estis
ephesi ij propter nimiam caritatem suam qua
dilexit nos et convivificavit nos cum christo / in angelis
i passione inferente eius carni livorem
sanati estis a morbis scilicet peccatorum vestrorum
cuius livore i carne livida ut medicus
8 mediante exponit glosa / et quo sanati
simus per medicinam medicinam / medicina
sanatur quia per medicinam contra
ad mortem / quia sanati sumus / eratis

enim / sicut oves quasi errantes quod indigebatis medicina
infirmi / eratis enim / Propter vos de gentibus
dicit / sicut oves sine pastore / errantes per
diversa abrupta viciorum vagantes / morsibus
luporum expositi / spinis etiam peccatorum puncti
et dilacerati / Sed conversi estis qui prius errastis
eratis autem / nunc i tempore gratie et passionis
et gratitudine / ad pastorem i christum qui ad mode-
bam pastoris oves perditas requirit
et pro nomine dimittit nonagita nove
oves / lc xv / et inventam reportat et reducit
ysaye xl in brachio i in filio aggregabit
agnos suos / ipse per carnem sanguinem pascit
eidem sicut pastor gregem suum pascit
et episcopum animarum vestrarum i christum qui est pontifex
futurorum bonorum hebre ix animarum
dicit non possessionum sicut multi moderni
intendunt possessionibus non animabus
Rome iiij° enim custodes agrorum facti
sunt / episcopus vero animarum pastor est
refrenendo / episcopus vero i super intendens seu
visitator ut dicit glosa / est a malis co-
hibendo et corrigendo / Nota in hac quod
dicit quod peccata nostra uc maxime manifestat no
nobis dilectionem salvatoris / Primo in causa
passionis i quia hec non pro amicis sed
pro inimicis animam suam posuit / hec notatur
cum dicit peccata nostra / Sed ipse christus pro
peccatis nostris mortuus est iustus pro iniustis Ro v
in qualitate et quantitate pene / Sed non quamvis
mortem sed vilissimam et turpissimam
elegit scilicet mortem crucis / quod notatur
cum dicit super lignum / De hac morte vili-
tate dicit sap ij° morte turpissima et
de eius etiam acerbitate dicit tercium / primo
o vos omnes qui transitis per viam et cetera
in totalitate pene / quia non in uno
membro sicut decapitati vel suffocati / sed
in quolibet sicut spinas in capite / clavos
in manibus et pedibus / lanceam in latere
hoc notatur ibi / in corpore suo scilicet toto / ysa
primo a planta pedis usque ad verticem
non est in eo sanitas / quia voluit exemplare
ut ita diversa corpus et utrique membris
dolorem utique amorem / ... in salvatore
percepi superabundantem / quod notatur ibi pertulit
ut per hec quod deus per notatur abundantiam
quia plus solvit quam homo debuit / In
angelis / et quia laute persolvit culpa
hominis / peccatum et penam redimendo / non tamen
distat oriens ab occidente / a centro a
summo celi cardine /

Similiter et mulieres subdi-
te sint viris suis / ut et si
qui non credunt verbo / per mu-
lierum conversationem sine verbo lucri fi-
ant / considerantes in timore sanctam
conversationem vestram / quarum non sit extrin-
secus capillatura / aut circumdatio
auri / aut indumenti vestimentorum
cultus / sed qui absconditus est cordis

homo in incorruptibilitate quieti et modesti spiritus qui est in conspectu dei locuples. sic enim aliquando sancte mulieres sperantes in domino or-nabant se subiecte propriis viris. sicut Sara obediebat abrahe dominum eum vocans. cuius estis filie benefacientes et non pertimescentes ullam perturbationem. Supra monuit ad bene vivendum in se hic monet ad bene [illegible] in membris suis et primo specialiter [illegible] [illegible] [illegible] in fide [illegible] In prima parte primo monet mulieres [illegible] viros ibi [illegible] similiter In prima hortatur mulieres ad subiectionem virorum [illegible] ad suum decentem ornatum ibi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ibi Sicut [illegible] [illegible] Similiter quod [illegible] et liberi [illegible] et [illegible] [illegible] similiter et mulieres subdite sint [illegible] obedientie et reverentie [illegible] quo ad debitum coniugale sint pares et socie et [illegible] formate [illegible] quo ad administrationem et disciplinam domus esse sub-dite quia vir est caput mulieris. i. cor. [illegible] viris suis glo. non adulteris nec alicui [illegible] et si qui [illegible] mariti non credunt [illegible] glo. [illegible] [illegible] [illegible] fidei. per mulierum conversationem [illegible] glo. [illegible] se [illegible] et humilit[er] [illegible] [illegible] sine verbo [illegible] [illegible] [illegible] ut ait [illegible] opus [illegible] [illegible] [illegible] et dicit sine verbo [illegible] enim mulieres [illegible] predicare verbo [illegible] [illegible] [illegible] mulierem non permitto [illegible] [illegible] ad fidem sicut dicit glo. i. cor. vii. Sanctifi-catus vir infidelis per mulierem fidelem [illegible] viri [illegible] sanctam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] ad mulieres [illegible] modo loquendi [illegible] [illegible] familiaritas [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] in timore [illegible] [illegible] et custodia sanctitatis [illegible] anchora cordis [illegible] timoris [illegible] [illegible] [illegible] tenuerit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ornatum [illegible] [illegible] [illegible] ad suum decentem [illegible] [illegible] [illegible] mulierum [illegible] [illegible] non sit [illegible] capillatura sive plicato sive tricato capillorum. alia [illegible] [illegible] capillorum [illegible] sicut [illegible] in [illegible] [illegible] glo. [illegible] velle [illegible] mulieres [illegible] [illegible] in tribulatione erant [illegible] suos et etiam [illegible] [illegible] et etiam ut aliis placerent se pulcre ornabant. [illegible] [illegible] i. cor. [illegible] mulieres [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ornare se non ostentare [illegible] [illegible] ad libidinem excitandam [illegible] [illegible] velamen [illegible] caput [illegible] [illegible] angelos [illegible] [illegible] i. cor. xi. [illegible] capillatura [illegible] capil-lorum [illegible] [illegible] [illegible] capillorum [illegible]

aptationem [illegible] capillorum alienorum appositionem. aut [illegible] non sit mulierum cultus [illegible] [illegible] [illegible] auri [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aut [illegible] [illegible] aut [illegible] non sit indu-menti vestimentorum cultus. i. [illegible] [illegible] [illegible] per alia vestimenta que in festis [illegible] ut dicat [illegible] vestimentorum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] serico et pur-pura induti [illegible] induere non [illegible] auro et margaritis et monilibus adornate [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] petrus mulieres admonet [illegible] que [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] magis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] hac [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] hoc non licet mulieri-bus [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] culpa sit [illegible] appetere [illegible] [illegible] [illegible] et formas [illegible] [illegible] [illegible] et glo. que [illegible] serico et purpura indute [illegible] induere non [illegible] [illegible] [illegible] sit [illegible] immo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] induere [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Item [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vestium culpa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] qui in [illegible] [illegible] [illegible] purpura et bysso induebatur. [illegible] glo. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] se [illegible] Item de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] petrus non erat [illegible] mos erat [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ab adulterio revocare [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nec mos [illegible] [illegible] [illegible] a toto [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ab adulterio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vel vanitatis vel provocandi adulterium [illegible] [illegible] [illegible] mos [illegible] vel [illegible] [illegible] [illegible] vel ut [illegible] [illegible] a [illegible] [illegible] [illegible] petrus [illegible] a petro [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vel venialem [illegible] radicem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in quibus [illegible] [illegible] nature sicut [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] que [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] ab adulterio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] consuetudo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et consuetudo [illegible] et dignitas [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut placeant a-dulteris. Sed qui absconditus est [illegible] non sit [illegible] mulierum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sed [illegible] qui absconditus est [illegible] et [illegible] deo [illegible] [illegible] [illegible] homo videt ea que parent sed [illegible] autem intuetur cor. [illegible] in incorruptibilitate spiritus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] integritatem corporis que [illegible] virginitas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] per abstinentiam et quod [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vestes [illegible] spiritus [illegible] quieti ab operatione mali. et modesti. i. mo-[illegible] in operatione boni. vel quieti [illegible] modesti in [illegible] [illegible] [illegible] spiritus quietus et modestus est in conspectu dei locuples [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] placabilis

de quibus ista exempla [illegible] salutis [illegible] et [illegible]
[illegible] cum alijs hic ponit exemplum dicit. Sic enim aliquando.
tempore patriarcharum etiam ante tempus gratie quanto
magis nunc tempore gratie. sancte mulieres [illegible]
res sanctorum. sperantes in domino. glosa non
ornato vestium sicut mulieres lascive ornabant
se interius non exterius non vestibus sed moribus
cum tamen erat affectus vestibus placere sed moribus
subiecte propriis viris subiectione reverentie
et obedientie. glosa etiam in hijs que vide-
bantur [illegible] sub viri potestate et
sic sara que [illegible] sanctarum mulierum
abraham [illegible] [illegible] attendite ad abra-
ham patrem vestrum et ad saram que genuit
vos. obediebat abrahe dominum eum vocans
glosa ecce vere [illegible] [illegible]
et dicit meus [illegible] cuius estis sed sare
estis filie imitatione fidei et [illegible] successione
genealogie. benefacientes in bene agendo et
maritos honorando. et non pertimescentes ullam
perturbationem in parendo si aliquid mali
inferatur a maritis vel a persecutoribus. et
[illegible] non dicit timentes. quia timere
[illegible] [illegible] sed pertimescant
perfecte timentes hoc est [illegible] modum timentes
[illegible] bonum inceptum dimittant. vel [illegible]
[illegible] committant. [illegible] et si [illegible]
turbetur non tamen perturbatur. [illegible]
turbari propassio est [illegible] turbari passio. [illegible]
[illegible] non contristabit iustum quicquid ei
acciderit. Viri similiter cohabitantes
secundum scientiam quasi infirmiori vasculo
muliebri impartientes honorem.
tamquam et coheredibus gratie et vite
eterne ut non impediantur orationes
vestre. [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sicut se [illegible] mulieres ad viros. similiter
viri [illegible] cohabitantes reddendo
[illegible] debitum coniugale. secundum scientiam [illegible] discrete
et cum moderamine non sicut equus et mu-
lus in quibus non est intellectus. [illegible]
[illegible] ad cultum divinum dei. [illegible]
[illegible] dicit cohabitantes. [illegible] equalitatis [illegible]
sed in reddendo debito. [illegible] non [illegible] est
concubitus [illegible] [illegible] qui fit causa
generande et educande prolis ad cultum dei
[illegible] et [illegible] et [illegible] qui fit causa
vitande fornicationis [illegible] impetuosus [illegible]
[illegible] qui fit causa explende libidinis. non
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] venale [illegible]
[illegible] mortale. [illegible] dicit augustinus [illegible]
[illegible] amator [illegible] adulter est. [illegible]
[illegible] impartientes honorem in victu et
vestitu [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] honora patrem et
[illegible] etiam in usus moderamine [illegible]
[illegible] abstinemus nos a coitu honorem ei
tribuimus. [illegible] infirmiori [illegible] fragiliori vascu-
lo. [illegible] corpus muliebre [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] corporis que putamus infirmiora esse [illegible]
[illegible] abundantiorem honorem
circumdamus. [illegible] ut non impediantur

[illegible] in parte [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et impediendum. tamquam [illegible]
et coheredibus gratie in presenti adeo date et
vite eterne sed in futuro dande. ut non [illegible]
[illegible] impediantur orationes vestre [illegible]
sed [illegible] beda [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quia [illegible]
[illegible] debitum reddo orare non possum
aut etiam uxoribus quibus debitum non [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] impediat
[illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] et impedirent eorum orationes quod
deo non placerent. [illegible] glosa bede que in
parte [illegible] et plane [illegible] videtur
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] qui eo [illegible] [illegible] [illegible] illud apostoli
quod ibi ponit glosa [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible] non
cessat orare qui non cessat bene facere. [illegible]
dicit beda [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est
ille [illegible] [illegible] qui [illegible] et facit [illegible]
libidinem. [illegible] loquitur de illo qui liber
est et solutus [illegible] [illegible] expedit subdere se [illegible]
[illegible] [illegible] et posset semper vacare orationi.
In fide autem omnes unanimes in
oratione estote. compatientes fratrum
tatis amatores. misericordes. mo-
desti. humiles. non reddentes
malum pro malo. nec maledictum
pro maledicto. sed econtrario bene-
dicentes. quia in hoc vocati estis.
ut benedictionem hereditate possideatis.
qui enim vult vitam diligere et
videre dies bonos. coerceat lin-
guam suam a malo. et labia
eius ne loquantur dolum. decli-
net autem a malo et faciat bo-
num. inquirat pacem et sequatur
eam. quia oculi domini super
iustos. et aures eius in preces
eorum. vultus autem domini super
facientes mala. Et quis est
qui vobis noceat si boni emu-
latores fueritis. sed et si quid
patimini propter iustitiam beati. timo-
rem autem eorum ne timueritis.
et non conturbemini. dominum autem
christum sanctificate in cordibus vestris.
parati semper ad satisfactionem omni
poscenti vos rationem de ea que
vobis est fide et spe. sed cum mo-
destia et timore conscientiam habentes
bonam ut in eo quod detrahunt de vobis
confundantur. qui calumniantur vestram

[illegible]

Bonam in xpo conversationem [illegible] a-
postolus [illegible] fratribus et pere-
grinis [illegible] hortatur [illegible] bene [illegible]
[illegible] etiam inter malos, allegat premium
sive retributionem [illegible] celeste premium
ubi [illegible] vult [illegible]
ad [illegible] est quod [illegible]
[illegible]
[illegible] ad bonos [illegible] qualis ad malos
ubi nullum malum [illegible] reddit [illegible]
[illegible] in fide autem
[illegible]
[illegible]
monet [illegible] in fide autem tenenda et defenden-
da omnes [illegible]
[illegible] unanimes [illegible]
fide sentientes, ita quod [illegible] cogitationem [illegible]
[illegible] unanimes [illegible]
[illegible]
[illegible]
autem quod consequitur: estote in oratione [illegible] est
[illegible] libri [illegible] glosa
[illegible]
et devotionem [illegible] ad ma-
nifestationem [illegible] compatientes miseriis
proximorum [illegible] ut [illegible] esse unius
corporis membra [illegible]
[illegible] compatiuntur omnia membra. Fraternitatis
amatores [illegible] fratres [illegible] unitatis et [illegible]
[illegible] amatores [illegible]
[illegible]
[illegible] a deo quia [illegible]
[illegible]
caritatis patrem [illegible] et non [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] quod [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] a patre meo [illegible]
misericordes bona [illegible]
[illegible] modesti
[illegible]
[illegible]
[illegible] humi-
les ne [illegible] supplicatio [illegible] humi-
litas [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
reddentes malum pro malo in [illegible] nec ma-
ledictum pro maledicto in [illegible] e contrario
benedicentes [illegible]
[illegible]
[illegible] maledicto. Quia in hoc vocati estis ut
[illegible]
ut benedictionem hereditate possideatis [illegible]
[illegible]
[illegible] hereditate
[illegible]
[illegible]

[illegible]

etiam [illegible] semper in ore eorum
resonet benedictio non maledictio. Glosa
[illegible]
[illegible] et ago satagat. Qui enim vult
[illegible] celeste premium [illegible]
[illegible]
[illegible] coerceat linguam [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
qui enim vult vitam diligere [illegible] male-
[illegible]
[illegible]
[illegible] et videre [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] coerceat [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] coerceat linguam suam scilicet
[illegible]
[illegible]
[illegible] coerceat [illegible]
[illegible]
a malo [illegible] et labia eius ne loquantur
dolum [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] dolum. Decli-
net autem a malo [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
inquirat pacem [illegible]
[illegible]
[illegible] pacem [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et sequatur eam [illegible]
[illegible]
inquirat [illegible] sequatur [illegible]
[illegible]
[illegible]
iustos [illegible]
[illegible]
et aures eius [illegible]
preces eorum [illegible]
[illegible] plantavit aurem non audiat

[illegible]

aut(em) qui fuerit studium non considerat / dicit aut(em)
in ps(alm)o ad [illegible] clamandum [illegible] exaudit ps(alm)o
[illegible] clamant ego exaudiam / adhuc illis
loquentibus ego audiam / vultus aut(em) i(n) indigno
que in vultu s(ci)l(icet) apperire / sup(er) facientes mala ut
perdat de terra / [illegible] condignum / narrat g(e)n(er)a
eorum punicionem [illegible] ponens eos [illegible]
tamen igitur in tempore vultus tui / tota au(tem)
auctoritas ista sumitur de ps(alm)o xxxiii
[illegible] / s(ed) quis est [illegible]
allegat [illegible] ad [illegible]
[illegible] excludit metum persecutoris / 2o
[illegible] audaciam confessionis / ubi dicit [illegible]
3o aut(em) imponit modum audacie ibi [illegible]
modestia / metum aut(em) persecutoris excludit
primo negando persecucionis nocumentum / 2o
asserendo perfectum ibi s(ed) et si quid / 3o inducit
[illegible] auctoritatem prophete ad hoc [illegible] ibi timorem
aut(em) [illegible] / et quis [illegible] quo debetis declinare
a malo et facere bonum quia nemo p(otes)t vos
retrahere a bono ne a bona [illegible] proposito volun(tatis)
[illegible] possunt [illegible] voluerit / et quis est s(ci)l(icet)
homo vel etiam dyabolus / qui vobis noceat
i(d est) nocere possit vos ab [illegible] retrahendo violen(ter)
vel ad malum violenter / si boni [illegible] tales
et [illegible] emulatores fueritis i(d est) zelantes
imitatores vel imitatores / quod [illegible] melius
Beda hic perfectus boni emulatorem nemo
ledere p(otes)t / glosa hic [illegible] gloriosa [illegible]
rerum [illegible] infestantur corpus [illegible]
[illegible] nocent s(ed) paciam [illegible] et si
quid [illegible] nocent s(ed) prosunt / si quid [illegible]
[illegible] patimini in presenti tempore / propter iusticiam
[illegible] tenendam et patriam consequendam / beati
estis iam in spe tandem in re [illegible] beati
qui persecucionem paciuntur [illegible] / aut(em) [illegible] ut ita sit [illegible]
[illegible] eorum s(ci)l(icet) persecutorum i(d est) timoris [illegible]
glosa / ne timueritis [illegible] timore deficiente a bo(no)
[illegible] glosa a [illegible] timenda videntur ut
sunt regis potestas [illegible] / ut ne conturbemini [illegible]
[illegible] fortasse [illegible] infidelitatem [illegible]
[illegible] racionem idest [illegible] et [illegible]
litate / [illegible] glosa recedendo a fide et
dilectione / sumitur aut(em) hec auctoritas de ysaia
viii / dominum aut(em) [illegible] qui [illegible] dominum
[illegible] / sanctificate i(d est) [illegible]
[illegible] id est firmiter facite [illegible]
corde firmiter retinendo [illegible]
[illegible] intencionem [illegible] dicit / in cor-
dibus vestris non tantum in ore non tantum in codice
ysa viii [illegible] sanctificate vos
[illegible] parati pro [illegible] metus audaciam
semper [illegible] prosperitatis et adversitatis / ad satis-
factionem [illegible] et opere ut dicit glosa [illegible]
[illegible] dicendo [illegible] tenuerunt sancti
[illegible] in hac fide mortui sunt et [illegible] opera fa-
ciendo opera que decent [illegible] fidem [illegible]
tatis et [illegible] / omni poscenti vos s(ci)l(icet) sive
fideli sive infideli / poscenti s(ci)l(icet) ad [illegible]
[illegible] ad calumniandum [illegible] in no-
bile [illegible] / racionem de ea que
in vobis est de fide et spe / [illegible]
[illegible] ad sapientes [illegible]
[illegible] et [illegible] glosa duobus modis de
fide et spe [illegible] racionem reddere [illegible] et

[illegible] fidelis [illegible] rectus [illegible] spe et fide
[illegible] fidem et spem / et [illegible]
fidem et spem [illegible]
[illegible] audientes [illegible] pacienciam [illegible]
[illegible] consummandam [illegible]
more ut [illegible] pati ut mortem subire
formidantem / s(ci)l(icet) cum modestia in loquendo
[illegible] disputandi contencionem / et clamorem / et
timore verendo investigando / ne nimis
subtilia et ardua inquirat / conscienciam ha-
bentes bonam [illegible] peccati morsibus / glo(sa)
[illegible] quod [illegible]
dicatur hic quod [illegible]
sit deus quare [illegible] / ut qui calumniantur
[illegible] imponendo s(ci)l(icet) persecutores vestram
bonam conversacionem quia ad mores [illegible] ma-
nentem / quo ad fidem confundantur confessione
salubri / ut [illegible] de sua iniquitate [illegible]
[illegible] est confessio
adducentes [illegible] in eo quod detrahunt de
vobis i(d est) de hoc quod detrahunt [illegible] / Me-
lius est enim benefacientes si velit vo-
luntas dei pati quam malefacientes.
quia et christus semel pro peccatis nostris
mortuus est iustus pro iniustis ut
nos offerret deo mortificatos quidem car-
ne vivificatos autem spiritu / in quo et
his qui in carcere erant spiritu veniens pre-
dicavit qui increduli fuerant aliquan-
do quando expectabant dei pacienciam in diebus
noe dum fabricaretur archa in qua
pauci id est octo anime salve facte sunt
per aquam / quod et nos nunc simi-
lis forme salvos facit baptisma / non
carnis deposicio sordium sed conscientie
bone interrogacio in deum per resurrectionem
ihesu christi / qui est in dextera dei patris /
deglutiens mortem ut vite eterne
heredes efficeremur / profectus in celum
subiectis sibi angelis et potestatibus
et virtutibus. Hic allegat [illegible] ubi po-
tangit pacientis innocenciam / 2o pacien-
tem motivam / ibi ut nos offerret / 3o pa(cionis)
efficaciam / ibi [illegible] et nos / 4o passionis
gloriam / ibi per resurrectionem [illegible] / melius
est enim [illegible] bene conversari [illegible]
propter calumniatores / melius est enim
vobis [illegible] et utilius vos benefacien-
tes pati quam malefacientes / id est melius est
pati sine meritis / quam pro meritis / quia
pati pro meritis malis [illegible]
dampnacionis / sicut [illegible] / [illegible]
[illegible] pena [illegible]
[illegible] / pati vero sine meritis
meretur gloriam / et hoc si velit voluntas
dei [illegible] deus [illegible] dare voluit [illegible]
[illegible] pati sine culpa est ex voluntate dei
[illegible] et donum dei / distinguit aut(em) glo(sa) hic
[illegible] patientum / quia ut dicit glo(sa) [illegible]
iustus pati [illegible] / qui [illegible]

3

gellis corripitur latronem imitatur qui
cum Christo paradisum intrant. qui vero fla-
gellis corrigitur sinistrum latronem imi-
tatur qui post crucem in tartarum rediit. Bis
dicis quod melius est hic pati quod ... Christus
semel pro peccatis nostris. posuit nobis in exemplum que vestigia
eius sequamur. anime religiones est imitari
quod colis. semel pro peccatis nostris delendis
et abluendis. mortuus est Ro. vi. mortuus
est peccato. delicta nostra. iustus pro iniustis
qua maior auditur benignitatis. et non
quod semel mortuus est ... non iterum mori-
tur. ad destruendum hereses qui dicunt Christum se-
passurum in terra ad redemptionem hominum et
iterum passurum in aere ad redemptionem demo-
num. Item ad retrahendum fallaciam securitatis
peccantium qui ita peccant post ... mor-
tem ... pro peccatis eorum esset iterum moriturus.
Item moraliter ad sciendum quod nunc debemus
semel mori peccato. hoc est peccata dimittere. ita
ut non peccare. sicut illud Ecclesiastici xxi fili peccasti,
sed ne adicias iterum. ut nos offerret deo pro-
vel in presenti vitam nostram laudabilem nostro
spectui patris ostendendo et in futuro nostrum
regnum patris introducendo. sicut gloriam. mor-
tificatus quidem carne quo ad carnalia vitia.
vivificatus autem spiritu. id est vita spirituali in
virtutibus ... inde. Item cum esset
mortuus quo ad carnalia. sed vivus quo
ad spiritualia. ad Ro. viii. ... facta
carnis mortificaveritis vivetis. in quo glo-
ut deo offerat. spiritualiter veniens scilicet per
opus idest per inspirationem internam
... non dum per carnem assumptam
sed spiritualiter per spiritus angelicos per
quos loquitur cum hominibus illius temporis.
dicitur non in propria persona sicut per noe et alios
sanctos illius temporis. predicavit inferni
his qui in carcere erant vel peccatum
vel errores vel huius ... sed inno-
cedit de carcere animarum inferni erant de-
... alia littera ... in corpore
vel ... erant in carcere ... desiderii
vel in carne in terra corrupta
ad carcerem que tamen quod corrumpit
aggravat animam. ... dico qui increduli
fuerunt. quod noe predicanti penitentiam et di-
luvium futurum comminanti. aliquando scilicet ante
diluvium. cum expectabant dei patientiam
scilicet putantes quod deus patienter sustineret
eos. vel cum expectabat eos scilicet ad penitentiam
dei patientia differens vindictam. Ysaie
... expectat deus ut misereatur vestri.
in diebus noe. Genesis vi Luce xvii edebant
et bibebant et nuptui tradebant
usque ad adventum diluvii. cum fabri-
caretur archa scilicet in conspectu eorum
ad terrorem. que fabricata est centum annis
ut dicit magister in historiis. in qua ar-
cha pauci scilicet credentes. glossa qui super
octave habebant. idest octo anime per
prelato id est octo homines scilicet noe uxor

et tres filii eius et eorum uxores salue facte
sunt per aquam. archam in sublime eri-
gentem. sicut dicitur ... navis salvat que vadit
per aquam. aliqui libri habent per archam sic
credo quod fideles ... per archam signi-
ficata que collecta est de diversis fidelibus. per archa
... in qua pauci ve-
niunt que ducit ad vitam. et pauci inveni-
unt eam. sed peccatores ambulant per eam
sed paucissimi ... in ea et sunt vite
... per hec autem quod dicit quod octo anime
salue facte sunt. dat intelligere quod in salva-
tur qui ... fidem ... que sciatur
... quia ... octava dies resurrectionis
et generalis ... erit octava etate. sed autem
salvata est per aquam scilicet baptismalem.
vel per aquam idest per tribulationem scilicet in
... per ignem et aquam ... idest
similiter nos scilicet credentes nunc scilicet per grati-
am baptisma scilicet quod similis forme ... [salvat]
per omnia assimilatum illi arche. quia
quecumque ibi erat cautum est hic spiritualiter. sicut
archa fuit de lignis levigatis. idest dolatis
sic ecclesia est de sanctis ... et tribula-
tionibus dolatis. Item sicut archa fuit de lignis
imputribilibus. sic ecclesia est de incorruptis
hominibus. Item sicut per noe salvi facti sunt
in archa. sic per Christum in ecclesia noe enim re-
quies interpretatur. et Christus est in quo est requies
animarum. Item quia quod archam non est
ad salvatum. sic ... Item sicut aque
elevabant archam. sic tribulationes
erigunt ecclesiam. baptisma quod quod salvat
nos est similis forme non cum illud baptis-
ma in quo ... depositio idest ablutio sor-
dium carnis. sicut est baptisma sine spiritu
... erant baptismata iudeorum. de quibus agit
Marci vii et baptismus Iohannis. de quo Luce iii. ... Ego baptizo
vos in aqua. spiritualia etiam baptismata sunt
hereticorum et omnium ficte accedentium.
in quo est interrogatio conscientie bone. glossa baptizandi
interrogatur et respondetur a baptizato bona
... et ecclesia ministerium baptismatum scilicet
et observantia recte fidei et morum. utrumque
baptizandus credit. utrum pompis diaboli abre-
nunciet quod fit in cathecismo. conscientie deo re-
dentis ... conscientie per fidem. tale autem baptisma
ad quod cum bona conscientia acceditur salvat. salvos
nos facit ... per resurrectionem ... quia sicut
Christus a morte resurrexit sic nos a viciis
ad virtutes in hanc Ro. vi. consepulti sumus
cum illo per baptismum in mortem ut quomodo
surrexit Christus a mortuis ita et nos in no-
vitate vite ambulemus. Christi qui est scilicet Christus
est in dextera dei idest in supremo loco beatitudinis
in eius equalitate sicut deitatem vel in potiori-
bus bonis eius sicut humanitatem. qui per
dexteram significantur. nam ultimo sedet ad dex-
tram dei. deglutiens idest destruens in quo
designatur plena victoria. mortem idest in morte
... per spem hoc quod dicit
deglutiens notatur plena mortis victoria.

ut sic est deglutita non autem tamquam totaliter absorpta sicut in corpore Christi per triduum nullum vestigium mortis apparuit. i. cor. xv. absorpta est mors in victoria. Item in hoc notatur desiderium mortis quod habuit pro salute humani generis. Secundo cum deglutitur avide sumitur sicut lucas xii. baptismo habeo baptizari et quomodo coartor usque dum perficiatur. Item in hoc notatur quod eius passio fuit amara. amare enim potionem cito deglutiunt. Item in hoc notatur quod eius dolor mortis cito transiit sicut quod deglutitur cito transit. hoc autem fecit tamen ipse sed transfaciet in nos in futuro vel in iudicio qui reformabit corpus humilitatis nostre configuratum corpori claritatis sue. philipp. iii. et sequitur ut nos qui sumus membra eius efficeremur vere sed aliam litteram nos efficeremur heredes vite eterne i. vite eterne possessores stabiliter ut heredes angelorum verum non mortis in morientibus vita est in resurgentibus. victoria tua ubi est absorbuisti cor. xv. [illegible] temporalis fuit victoria tua qua in corporibus absorpta est resurgentium eterna manebit. ipse deus profectus in celum in die ascensionis post mortem summo celo egressio eius. subiectis angelis sibi qui prius erant subiecti ratione creationis sibi iam facti sunt secundum humanitatem. philipp. ii. ut in nomine ihesu omne genu flectatur etc. angelis autem primus ordo et potestatibus autem secundus ordo. et virtutibus autem tertius ordo. Nomen ordinis appellatur ierarchia secundum illud dyonisii ierarchia est ordo divinus. per angelos enim intelligitur ierarchia infima. per potestates media. per virtutes suprema. Secundo virtus secundum dyonisium nomen generale est omnium angelorum in omnibus enim est reperire substantiam virtutem et operationem. Cum species nomine virtutis eius omnium ordinum intelligunt. Daniel in claritate eius virtutes domini domino. Per autem virtutes autem tertia ierarchia superius. nomen bonitatis et excellentie secundum illud virtus est ultimum de re et virtus est ultimum de potentia et ideo ille qui influentiam divine bonitatis excellentius recipiunt merito virtutes vocantur. octo in archa salve etc. In hoc figuratur paucitas salvandorum matth. xxii. multi vero vocati pauci vero electi. Unde ubi quod paucitas salvandorum prefigurata fuit tempore legis nature quia cum fuit omnes exceptis octo qui salvati sunt in archa diluvio perierunt. gene. vii. Item fuit prefigurata tempore legis mosaice vel legis in numeris de omnibus quos eduxit deus de egipto sexcentis milibus per desertum per quod hic mundus non intraverunt in terram promissionis nisi duo iosue filius nun et caleph filius iephone. Item fuit prefigurata tempore prophetie quia filii israel ducti sunt in captivitatem et pauci relicti sunt in terra promissionis. ezech. v. Reliquum vero ex eis unos paucos agladio et fame et pestilentia etc. Item in passione [illegible] et pauci facti sunt et vocati sunt a tribulatione. Secundo tempore gratie fuit octo expressa

et iudicata. apoc. xxi. multi vocati pauci vero electi. quod paucitas non hic nisi multitudo est. Ratio quare dominus passus est primo ut sic eius vestigia sequamur. i. petri ii. christus passus est pro nobis. Secundo ut sic sanctis conformes fieremus. i. iohannis iii. omnis qui hanc spem habet sanctificat se. Tertio ut consolaretur sanctos ad participes fieremus. ii. cor. i. sicut abundant passiones christi in nobis ita et per christum. Quarto ut in bono gratie confirmemur. i. petri ultimo deus autem omnis gratie qui vocavit nos in eternam gloriam suam in christo ihesu modicum passos ipse perficiet. Quinto ut nos peccata dimitteremus. i. petri iiii. qui passus est in carne desiit a peccatis. Sexto ut animas a demonibus custodiant. i. petri iiii. qui patiuntur secundum voluntatem dei fideli suo creatori commendent animas suas. Septimo ut cum eo remuneremur. matth. v. beati qui persecutionem patiuntur propter iustitiam quoniam ipsorum est regnum celorum. ii. ad thimo. ii. si sustinebimus et conregnabimus etc.

CHristo igitur passo in carne et vos eadem cogitatione armamini quia qui passus est in carne desiit a peccatis ut iam non hominum desideriis sed voluntate dei quod reliquum est in carne vivat temporis. Sufficit enim preteritum tempus ad voluntatem gentium consummandam qui ambulaverunt in luxuriis desideriis vinolentiis comessationibus potationibus et illicitis idolorum cultibus in quo admirantur non concurrentibus vobis in eandem luxurie confusionem blasphemantes qui ipsi reddent rationem ei qui paratus est iudicare vivos et mortuos. Propter hoc enim et mortuis evangelizatum est ut iudicentur quidem secundum homines in carne vivant autem secundum deum in spiritu. Omnium autem finis appropinquabit. Capitulum quartum instruunt eos ad bene vivendum et ad bene conversandum. Secundo ibi instruunt eos ad compatiendum christo capiti i. ad compatiendum christo. Primo animat eos ad passionum imminentium. Secundo ibi karissimi nolite peregrinari. animat autem ad passionem imminentium primo patiendo. Deinde proponendo. Secundo virtute animi eos muniendo. ibi estote itaque. assignat autem rationes quarum prima sumitur ex imitatione salvatoris. Secunda ex consideratione utilitatis ex hoc proveniente ibi quia qui passus est. Tertia ex consideratione [illegible] ibi sufficit enim. Quarta ex [illegible] ibi [illegible]

[illegible] ex sua iniquitate fuerit ibi dum aut
fuimus, de quibus christo ex glossa qua deglutivit
mortem, et nos vite eterne heredes erimus.
Christo ergo tamquam exemplari et principio procedendi
passo in carne non in natura divinitatis sed
in natura assumpta carnis, quod similiter fuit
in mente inviolato etiam vivat libertate [illegible]
[illegible] et vos eadem cogitatione armamini. [illegible]
eius passionis recordare parati pro eo similiter
pati glossa sicut ipse sponte arma tollebant
et nos tolleremus armamini quia memoria
dominice passionis contra insultus et tem-
ptationes dyaboli minuit, unde [illegible] tanta est
virtus crucis christi ut si in mente fideliter habeatur
nulla potest penale possit insidia. Sed glossa
ad memoriam eius tormenti pati et mortis
fugatur [illegible] Gregorius [illegible] ad me-
moriam revocet [illegible] dominum quod
non equo animo tolleretur [illegible]
eius fortis corde laborem tum [illegible] quo
dux armatus fuit in cruce [illegible] non eum in
capite [illegible] galeam non de auro nec argento
sed de corona spinea, similiter eum loricam
non de ere nec ferro sed carnem immaculatam
tam de virgine sumptam, similiter in ma-
nibus non lanceam nec gladium sed magnos
clavos manibus affixos, pro equo vero habuit
crucem, quia qui passus est in carne
[illegible] armamini cogitatione patiendi [illegible]
quia inde proveniet utilitas, quia passus
est in carne carnales scilicet [illegible]
[illegible] carnis extinguendo vel corpus
[illegible] dux [illegible]
secundum glossam per quem christo crucifixo [illegible]
crucifixus sum cruci. Desiit a peccatis
id est cessavit a peccatis intendere [illegible]
[illegible] in carne mundo [illegible]
moriamur in anima christo et sumitur hic
caro pro toto homine tam interiori quam
exteriori [illegible] qui passus est in carne
id est in se toto homine in anima per contritionem
in carne per maceracionem, talis desiit a
peccatis [illegible] tam carnalibus quam spiritualibus
ut iam non hominum desideriis sed desideriis
carnalibus [illegible] in carnalitatem
id est cor [illegible] homines carnales estis
sed voluntati dei, id est secundum dei voluntatem
faciendo bona opera. Quod reliquum temporis id est
id modicum quod restat sibi de spatio vite
scilicet ad agendum vel vivendum in carne
id est in vita ista corruptibili et fragili [illegible]
[illegible] reliquum est temporis id est reliquum
temporis sui forte multa secula de
tempore suo fecit homo dyabolo maximam
partem temporis, exponendo in lasciviis, aliam
partem in superbia, aliam in gula, aliam
in avaricia, saltem reliquias da
deo, et vivat secundum voluntatem dei. Sufficit
enim vobis glossa iam cessa a peccatis et [illegible]
[illegible] nimium sceleris sufficiat
preteritum tempus impendisse secundum voluntatem

gentium sufficit tempus preteritum [illegible]
[illegible] tempus ad penitentiam [illegible] spatium primo
dedit illi tempus ut peniteat [illegible]
[illegible] expenditur ad voluntatem
gentium consummandam, id est quod expenditis cum
gentiles fuistis, gentiliter viventes. [illegible]
[illegible] de hec [illegible] scilicet perpetracionem peccatorum
que fecistis in tempore preterito debent vos sufficere
ad voluptatem gentium consummandam
[illegible] gentiles [illegible] quibus vos con-
summastis peccando vos et tempus preteritum consum-
psistis qui scilicet gentiles vel vos gentiliter vi-
ventes ambulavimus [illegible]
[illegible] de malo in peius [illegible] in luxuriis
[illegible] glossa [illegible] in desideriis
[illegible] voluntate. Secundum glossam vinolenciis
in ebrietate [illegible] que [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] comessationibus [illegible]
[illegible] potationibus id est potandi [illegible]
[illegible] ebrietatis [illegible]
[illegible] mentis [illegible]
[illegible] in comessationibus et ebrietatibus et illicitis idolorum cul-
tibus in quibus consistit fornicacio spiritualis [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] cultura [illegible] mali
causa et [illegible] et finis [illegible] ad ma-
[illegible] quia [illegible] precedentia
sunt [illegible] in se sed sunt in comparatione [illegible]
ad idolatriam per alia enim peccat homo
in se [illegible] in proximum [illegible]
in quibus [illegible] que vos reliquistis
[illegible] scilicet [illegible] viam abstinentes [illegible]
[illegible] vite novitatem in quo id est in qua
admirantur [illegible] vite magnitudinem et differentiam
[illegible] stupor [illegible]
[illegible] vel stupor de declinatione [illegible]
[illegible] de operatione bonorum glossa [illegible]
[illegible] castitatis [illegible] abstinen-
tia [illegible] humilitatis [illegible]
id est eius [illegible] pedes eorum ad ma-
lum currunt [illegible] linguam [illegible]
[illegible] scilicet in qua sunt et vos [illegible]
blasphemantes id est vituperantes vitam vestram
[illegible] eius [illegible] ne curantes de
[illegible] blasphemia [illegible]
secundum glossam qui id est quia reddent rationem
in iudicio de operibus suis [illegible]
que fiunt adduntur [illegible] in iudicio. Ei qui paratus
est iudicare id est christo cui pater omne iudicium dedit
et dicit paratus est iudicare ad [illegible] iudicium
[illegible] quos [illegible]
[illegible]
[illegible] tali examinatione quia ipse in se
semper paratus est iudicare [illegible] semper de-
[illegible] parati ut iudicemur [illegible]
vos estote parati iudicare vivos
et mortuos id est illos qui sunt vivi et mor-
tui [illegible] vel bonos et malos [illegible]
[illegible] iudicem vivorum et mortuorum
[illegible] que sunt [illegible]
[illegible] evangelice [illegible]

[illegible]

Estote itaque prudentes et vigilate in orationibus ~~et vigiliis~~. Ante omnia autem mutuam in vobismet ipsis caritatem continuam habentes quia caritas operit multitudinem peccatorum. Hospitales invicem sine murmuratione. Unusquisque sicut accepit gratiam in alterutrum illam administrantes sicut boni dispensatores multiformis gratie dei. Si quis loquitur quasi sermones dei. Si quis ministrat tamquam ex virtute quam administrat deus ut in omnibus honorificetur deus per ihesum christum dominum nostrum cui est gloria et imperium in secula seculorum.

[illegible]

[illegible] in [illegible] et [illegible] est [illegible] et [illegible]
apparet [illegible] [illegible] quod sit [illegible]
et [illegible] [illegible] sicut [illegible] et [illegible]

videt toti corpori et pes portat totum corpus
sicut boni non avari sed diffusivi dispensatores
multiformis gratie dei. Dispensatores dicit
ut innuat quod talia non sunt dispensanda
tamquam nostra sed tamquam nobis ad dispensan-
dum credita, i. cor. iiii. Sic nos existimet
homo ut ministros christi et dispensatores etc. Dei
autem gratia multiformis propter multiplices effectus
gratie et propter diversos habitus virtutum vel secundum glossam
melius dicitur multiformis, i. multipliciter
formate secundum desiderium virtutum. Hec
dicit quia usus gratie formetur secundum applicationem
animi ad id quod desiderat ut per quem se
applicat ad pacem magis datur ei usus
gratie [illegible]. Si quis loquitur, i. secundum
[illegible] loquendi, quasi sermones dei non suos
loquitur scilicet ad honorem dei tamquam eius sunt
sermones quos loquitur vos [illegible] instructio
ad eius gloriam debet [illegible] loqui [illegible]
quod dicit quasi sermones dei [illegible] qualitas
[illegible] proferendi ut sit edificatorium sicut sermo
dei ephe. iiii. Omnis sermo malus ex
ore vestro non procedit sed si quis bonus est
ad edificationem. Si quis ministrat scilicet aliis
i. [illegible] ad ministrandum sive temporalia sive
spiritualia tamquam ex virtute quam ministrat
dat deus, i. non reputat se facere hoc ex
virtute propria sed ex gratia divina, i. cor. iiii. Quid
habes quod non accepisti. Ut in omnibus factis
vestris et verbis honorificetur deus, i. totum sit
et ad honorem dei [illegible] omnia in
gloriam dei facite. Per ihesum christum dominum nostrum
tamquam per nostrum mediatorem et melius quam
[illegible] a patre per ipsum [illegible] cui scilicet deo
vel christo est gloria et imperium quo ad
alios in secula futura [illegible] seculorum
[illegible] sine fine non [illegible] in futuro [illegible]
plura secula per successionem sed [illegible]
que [illegible] secula [illegible]. Carissimi nolite
peregrinari in fervore qui ad tempta-
tionem vobis fit quasi novi aliquid vo-
bis contingat sed communicantes christi pas-
sionibus gaudete ut in revelatione glorie
eius gaudeatis exultantes. Si ex-
probramini in nomine christi beati eritis quoniam
quod est honoris glorie et virtutis dei
et qui est eius spiritus super vos et
requiescet. Quia ab illis quidem blas-
phematur a vobis honorificatur.
Nemo autem vestrum patiatur quasi homi-
cida aut fur aut maledicus aut
alienorum appetitor. Si autem ut christianus
non erubescat, glorificet autem deum
in isto nomine. Quoniam tempus est ut incipi-
at iudicium de domo dei. Si autem primum
a nobis quis finis eorum qui
non credunt dei evangelio. Et si iustus
quidem vix salvabitur impius et

peccator ubi parebunt. Itaque et hi qui
patiuntur secundum voluntatem dei fideli creatori
commendent animas suas in benefactis.
Hic animat eos ad patiendum [illegible] [illegible]
[illegible] quibus [illegible] exortatur eos ad
patiendum [illegible] [illegible] ibi [illegible]
[illegible] ibi [illegible]
innocentie ibi nemo autem [illegible] ibi [illegible]
ut damnes [illegible] humilitati ibi itaque et hi et quo
Carissimi Hec bona predicta facite et pro nulla
tribulatione cessate. Vocat eos carissimos, caros
quia homines, carores quia fideles, carissimos
quia vite eterne heredes. Nolite peregrinari, i. reputare
vos alienos [illegible] capite, nec a societate [illegible]
[illegible] Vel nolite peregrinari, i. a statu
fidei et amore dei alienari. [illegible]
natur [illegible] suum dimittit [illegible] aut [illegible]
deus a quo non devius peregrinatur. In fervore
i. tribulationis ardore. [illegible] tribulatio cami-
no et fornaci comparatur [illegible] vasa fi-
guli probat fornax. Quia ut dicit [illegible] [illegible]
auro flagellum grano [illegible] tribulatio
viro iusto. Qui ad temptationem vobis fit, i. ad
tribulationem. Etc. Ad bonam [illegible] non debet
in facere damnum [illegible] solet enim deus tem-
ptare bonos. [illegible] temptavit deus
abraham. Quasi aliquid novi vobis contingat
[illegible] non contingit aliis [illegible] temptat et [illegible]
[illegible] non est novum sed antiquum et fre-
quens [illegible] sit vobis solum sed omnibus [illegible]
[illegible] omnes qui pie volunt vivere
in christo persecutionem patientur. Alia [illegible] [illegible] no-
lite mirari in fervore etc. [illegible] quibusdam
qui [illegible] sunt in seculo non sentiunt tem-
ptationem [illegible] statim [illegible] sunt [illegible]
[illegible] ingressi religionem temptantur et
de hoc mirantur. Sed non est mirandum quia [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quos [illegible]
[illegible] possidere se sentit. Exemplum etiam in deserto
temptatus est. [illegible] iudith [illegible] de holofernes
[illegible] novum viro qui voluit [illegible] nabu-
chodonosor. Sed communicantes christi passionibus
[illegible] animum ad similitudinem eius
patientes et dicit communicantes in parte [illegible]
quia ad [illegible] [illegible] eius non possumus
accedere. Vel communicantes, i. cum christo patientes
et dicit passionibus in plurali [illegible] fuit
passio et quia multa passus est [illegible] tradetur
gentibus ad illudendum et ad flagellandum et
conspuendum. Gaudete scilicet [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] iacobi, i. omne gaudium
existimate [illegible] ut [illegible] scilicet passione et
gaudio eius. In revelatione glorie eius, i. in
futuro [illegible] gloria sua revelabit. Gaudeatis
scilicet [illegible] exultantes corde [illegible] [illegible]
gaudium intus et exterius spirituale et [illegible]
[illegible] gaudium sit in corde tamquam in subiecto
[illegible] gaudium in [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] in corde [illegible] [illegible]
et caro mea exultaverunt in deum [illegible]
exultabunt sancti in gloria [illegible] [illegible]
gaudebit [illegible] de puritate [illegible]
[illegible] gaudium [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] sed [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] quod [illegible]
ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

exhortem in ... [illegible] ... oblectamentum est. 2o
de utriusque adoptione ipsa [illegible] gaudens gaude-
bo in domino quia induit me vestimento salutis,
[illegible] / 3o de bona operatione [illegible]
gaudium est iusto facere iustitiam / quarto de tribu-
latione proximi per passionem [illegible]
e passionibus gaudete [illegible] ut patet apud Gau-
dens, quinto de divina [illegible] confortationibus habitis
[illegible] Ego autem in domino gaudebo / sexto de
meritis eterne [illegible] et gaudete cum
et exultate ecce enim merces vestra / Septimo
de peccatorum conversione Philipp iiiio fratres mei
carissimi et desideratissimi gaudium meum
et corona mea, sic state in domino / Octavo de
profectu conversorum et [illegible] veritatis [illegible] gavi-
sus sum [illegible] de filiis tuis ambu-
lantes in veritate / Si exprobramini [illegible]
gaude quia [illegible] exprobramini ob probra su-
stinenda in nomine [illegible] glo[illegible] [illegible]
[illegible] nomine eius [illegible] nomine [illegible]
eius [illegible] appellamini [illegible] beati
eritis in spe tantum in re [illegible] beati eritis
cum vos oderint homines et exprobraverint
quoniam [illegible] honoris de bono opere / et glorie de
testimonio conscientie / et virtutis dei in resistentia passionis
et temptationis illate ablate [illegible]
de beatitudine spei [illegible] quod est honoris [illegible]
ad animam, quia est honor [illegible] angelis
in [illegible] creatoris / et quod est glorie [illegible] ad
stolam corporis quod reformabitur et clarita-
ti corporis eius configurabitur Philipp iiio refor-
mabit corpus humanitatis [illegible] / et virtutis dei
quo ad impassibilitatem [illegible] et in [illegible]
ptione / surget autem in virtute [illegible] tribu-
[illegible] qui [illegible] bonis operis [illegible]
et honorem in incorruptionem [illegible] vitam
eternam [illegible] totum [illegible] super vos re-
quiescit / in hoc nomen [illegible] habebunt [illegible]
dicta [illegible] / et admissibilia et etiam
requiescit super vos spiritus scilicet sanctus qui est
eius [illegible] / et [illegible] quia procedit ab eo
[illegible] divinitatem / ad confundendum [illegible]
[illegible] eius etiam [illegible] humanitatem quia [illegible]
ad mensuram [illegible] spiritus non requiescit
in vobis per pacem [illegible] in futuro autem
per pacem eternitatis / tunc requiescit [illegible]
omni motu et turbatione [illegible] super vos [illegible]
[illegible] in quo notatur plenitudo non solum
sufficiente / sed etiam superaffluente / Nemo
autem vestrum patiatur [illegible] beatus [illegible]
patitur in nomine [illegible] / sed nemo vestrum scilicet fide-
lium patiatur quasi homicida, pro omne suo
quia ut dicit glossa martirem non facit pena
sed causa [illegible] ut dicit glossa nullum penitus [illegible]
[illegible] / sed forte [illegible] a pena quod [illegible]
[illegible] penitus [illegible] / patiatur aut
maneat in voluntate [illegible] / tangit autem
quattuor [illegible] quibus proximo nocetur [illegible]
puniebat homicidam, qui [illegible] in [illegible]
fur qui in [illegible] / maledicus qui
in fama / alienorum appetitor [illegible]
[illegible] proxime in uxore sua / ponit autem
[illegible] non in [illegible] lex [illegible]

puniebat / si autem patitur scilicet ut xpianus
imitator et [illegible] sine culpa sua / non
erubescat quia [illegible] passus est [illegible]
[illegible] erubescere [illegible] ut patet apud Gau-
dens a conspectu [illegible] autem [illegible] glorificet scilicet
laudando et ei gratias agendo / in isto nomine
scilicet [illegible] pro quo patitur / de hoc [illegible]
nomine dignus habitus est pati / quia tempus est
[illegible] parcendi [illegible] pro nomine [illegible]
[illegible] aptum et optimum / ut incipiat iu-
dicium [illegible] quia [illegible] apud ipsum
[illegible] ut dicit glossa incipiat a do-
mo dei [illegible] sanctis qui sunt de familia
dei et [illegible] et [illegible] / [illegible] in
futuro in domo [illegible] / quia bona [illegible]
[illegible] in [illegible] / mala [illegible]
[illegible] / non [illegible] sicut in
ceteris nationibus [illegible] parcunt [illegible]
eos [illegible] iudicium [illegible] plenum [illegible]
puniat / si autem [illegible]
incipit primum a nobis scilicet fidelibus qui de
[illegible] penitendo [illegible] impetrari
[illegible] qui non credunt evangelio
[illegible] glossa [illegible]
amat et flagellat / filios [illegible] spe-
rare [illegible] nequissimi [illegible]
videre hoc [illegible] quod fiat in arido [illegible]
[illegible] iustus [illegible] quanto magis
impius et peccator / et si iustus quidem scilicet
reddens deo et proximo quod suum est
vix salvabitur / glossa [illegible]
cum magno [illegible] et etiam [illegible]
difficultate [illegible] per multas tribu-
lationes [illegible] / impius scilicet quo ad
fidem / et peccator quo ad mores / ubi pare-
bunt [illegible] apparere merentur
[illegible] in inferno profundo absorpti erunt [illegible]
adeo [illegible] et [illegible] se elonga-
verunt / apparebunt [illegible] in [illegible] loco
scilicet in inferno / non in celo nec in mundo [illegible]
[illegible] et non [illegible] inventus locus [illegible]
[illegible] locatur salvatus et locatur locorum
[illegible] in inferno
[illegible] qui sunt in inferno [illegible]
loco [illegible] et [illegible] glossa quia [illegible]
a domo [illegible] et [illegible] scilicet fideles qui
patiuntur secundum voluntatem dei / sicut deus
vult eos pati scilicet sine culpa sua [illegible]
subdit in benefactis non pro malefactis
[illegible] commendent animas suas glossa
commendant animas suas deo / [illegible]
se [illegible] / ut [illegible] quod vult eos
[illegible] et beatificet in futuro / fideli creatori
[illegible] voluntatem [illegible] fidelis est
potentem [illegible] creator est [illegible]
[illegible] et [illegible] quia potens est
[illegible] et [illegible] in [illegible] sua deo [illegible]
suam commendant [illegible] in manus
tuas domine commendo [illegible] / Si iustus vix salva-
bitur [illegible] si iustus vix sal-
vabitur [illegible] indigent
[illegible] digne [illegible]
[illegible] et anime [illegible]

[illegible]

Cura ... [illegible] ... et ad vitam ... [illegible] ... in conspectu tuo ... quot ... putas ... putas ... [illegible] ... ma peccata.

Seniores ergo qui in vobis sunt obsecro consenior et testis Christi passionum qui et eius que in futuro revelanda est glorie communicator pascite qui in vobis est gregem dei providentes non coacte sed spontanee secundum deum neque turpis lucri gratia sed voluntarie neque ut dominantes in cleris sed forma facti gregis ex animo. Et cum apparuerit princeps pastorum percipietis immarcescibilem glorie coronam. Similiter adolescentes subditi estote senioribus.

[illegible] ... in primo ... [illegible] ... recapitulando infert ... [illegible] ... auditorum exhortatio ... [illegible]

... seniores ... [illegible] ... qui in vobis sunt ... [illegible] ... et testis Christi passionum ... [illegible] ... et eius glorie ... que revelanda ... [illegible] ... communicator ... pascite ... [illegible]

... [illegible] ... pascite pascite ... [illegible] ... gregem dei ... [illegible] ... attendite vos et ... gregi ... qui in vobis est ... [illegible] ... sub vobis ... [illegible] ... semetipsos ... [illegible] ... pastores ... [illegible] ... semetipsos ... [illegible] ... spontanee non ... [illegible] ... providentes ... [illegible] ... non coacte ... [illegible]

... pastoralem curam ... spontanee ... [illegible] ... spontanee ... [illegible] ... deum ... [illegible] ... turpis lucri gratia ... [illegible] ... voluntarie ... [illegible] ... glorie ... [illegible]

... [illegible] ... neque ut dominantes ... [illegible] ... in cleris ... [illegible] ... forma facti gregis ... [illegible] ... ex animo ... [illegible] ... et cum apparuerit ... [illegible]

artes leuis homo multum fiunt nullus
ingenii auctoritas et animi instabilitas
Item forma facti i factura non fictura ergo
difformitas e vita pastoris qui non celestem
dominum signat non calles agitat nec in an-
gelis celi laudet nec ceteros instigat non
se forma antiqui prelati [illegible]
confessorum qui nec cum [illegible] [illegible]
prelatis [illegible] in philip iiio. ob-
servate eos qui ita ambulant sicut habetis
formam et hoc ex animo non ficto sicut hypo-
crite qui animo fictum et incedunt ab
[illegible] ut eis appareant quod hic peniteri
[illegible] ut eis appareret [illegible] in [illegible]
in absconditis precepta pastorum i [illegible]
qui [illegible] pastor [illegible] ergo [illegible] pastor-
bonus percipiat i [illegible] incorruptibilem glo-
rie coronam que non [illegible] ad
[illegible] [illegible] i thimo. iiiio. reposita est
corona iustitie [illegible] immarcescibilem
[illegible] que debetur prelatis
de qua philipp iiiio. fratres mei [illegible]
[illegible] gaudium meum et corona mea Similiter ado-
lescentes [illegible] minores
[illegible] ex animo non ficto adolescentes
indigent repressione et subiectione quia
ad [illegible] et voluptates vanas sunt in-
clinati subiecti estote non rebelles se-
nioribus i prelatis [illegible] ob-
ediendo [illegible] et obedite prepositis vestris
et subiacete eis [illegible]
[illegible] per quos angelus celestis
[illegible] regnum [illegible] Omnes
autem invicem humilitatem in-
sinuate quia deus superbis resistit
humilibus autem dat gratiam. humiliamini
igitur sub potenti manu dei ut vos
exaltet in tempore visitationis omnem
sollicitudinem vestram proicientes in
eum quia ipsi est cura de vobis.
Sobrii estote et vigilate quia adversarius
vester diabolus tamquam leo rugiens circuit
querens quem devoret cui resi-
stite fortes in fide scientes eandem
passionem ei qui in mundo est vestre
fraternitati fieri. Deus autem omnis gratie
qui vocavit nos in eternam suam
gloriam in Christo Ihesu modicum passos
ipse perficiet confirmabit solidabit
[illegible] ipsi gloria et imperium in secula
seculorum amen. [illegible] ostendit [illegible]
et primo qualiter se habeant ad se invicem
2o qualiter ad deum ibi humiliamini 3o [illegible]
ad adversarium ibi sobrii estote [illegible] ad hoc
[illegible] [illegible] deus autem
de quo [illegible] tam prelati quam subditi
seniores et iuvenes debent humilitatem habere
[illegible] [illegible] [illegible]

virtutem [illegible] et [illegible] humi-
litatem insinuate [illegible] in corde ha-
bentes in factis et [illegible] et
[illegible] ut sitis parati unus alteri sub-
venire quod [illegible] per [illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] et promptum et paratum [illegible]
quo [illegible] se esse [illegible] humi-
ligo [illegible] ut non [illegible]
[illegible] in humilitate [illegible] et sub-
[illegible] quia deus superbis resi-
stit specialiter eos amplius ceteris [illegible]
[illegible] in inferno humilibus autem
dat gratiam specialiter [illegible]
[illegible] [illegible] ut in [illegible]
[illegible] iacobi iiiio. [illegible]
[illegible] quod [illegible] de [illegible]
de capacitate [illegible]
[illegible] videat ergo [illegible] in se [illegible] de
[illegible] humilitatis et [illegible] de capa-
citate gratie [illegible] et [illegible] dat
gratiam humilibus humiliamini ergo humilitate
voluntaria non coacta sub potenti manu
dei i sub deo qui manu [illegible] po-
tentem [illegible] ut nos [illegible] nos [illegible]
[illegible] nos quia manus eius [illegible]
[illegible] [illegible] loquitur [illegible]
[illegible] quo quis [illegible] per [illegible]
manum potentem [illegible] et [illegible] ad
[illegible] de super venientem et hoc ut nos ex-
altet quia qui se humiliat exaltabitur
[illegible] in tempore visitationis i in
die iudicii [illegible] deus [illegible]
[illegible] primo [illegible] [illegible]
et visitabo super [illegible] in se [illegible]
[illegible] omnem sollicitudinem [illegible]
[illegible] et non proicientes i [illegible]
[illegible] in [illegible] esse [illegible]
quod [illegible] aut [illegible] in eum [illegible]
sicut anchoram in mari ut sicut navis
que est in periculo [illegible] per anchoram
que in profundum [illegible] firmatur
et per [illegible] efficitur sic qui totam spem
ponit in deo firmatur in ipso [illegible]
te in [illegible] non est tam [illegible] ut se [illegible]
hoc et te [illegible] permittat [illegible]
[illegible] in deum quia ipsi cura est de vobis
[illegible] specialiter [illegible] cura [illegible]
[illegible] pusillum et magnum ipse fecit equaliter
est ei cura de omnibus [illegible]
[illegible] specialiter [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] volo vos
sine sollicitudine esse non [illegible] mala [illegible] quia
impedit a maiori bono [illegible] contempla-
[illegible] de qua [illegible]
[illegible] vobis ne solliciti sitis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ne
[illegible] [illegible] [illegible] qui [illegible]
in sollicitudine [illegible] permittitur [illegible]
Sobrii estote et vigilate [illegible] qualiter
se habeant ad adversarium [illegible]
[illegible] eos ad vigilantiam [illegible] ad resiste-
ntiam cui resistite [illegible] subiungit causam [illegible]
scientes eandem [illegible] Sobrii estote [illegible]
[illegible] ut et vos [illegible] ad [illegible]
[illegible] sine [illegible] est [illegible] que [illegible] [illegible]
dentie corporat [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible]

Sobrii estote scilicet corde et vigilate scilicet animo ponit autem sobrietatem vigilie ut eciam esse [illegible] Luce xxi. attendite ne forte graventur corda vestra in crapula et ebrietate et hoc [illegible] quia adversarius vester qui semper [illegible] adversarius dyabolus [illegible] semper cum [illegible] ad se [illegible] et intencionem [illegible] ad alios [illegible] infirmos detrahens in profundum lacu vel [illegible] dyabolus [illegible] tamquam leo [illegible] superbiam et elacionem rugiens per [illegible] nocendi [illegible] per malicie sue fraudem [illegible] circuit per fallendi studio [illegible] querens quem devoret per sui [illegible] Job [illegible] tamquam hostis obsidens [illegible] clausos [illegible] ut [illegible] stabilis animus aditum [illegible] interiora penetrat [illegible] offert formas [illegible] et visu [illegible] castitatem [illegible] canora temptat [illegible] lingwam [illegible] manum [illegible] ad cedem instigat [illegible] terrenos promittit ut celestes adimat [illegible] latenter non [illegible] fallere [illegible] in pace subdolus in persecucione violentus [illegible] ergo qui vult arripere castrum aquis [illegible] circuit [illegible] murus aliquam [illegible] qua [illegible] dyabolus non cessat nos circuire ad videndum [illegible] aqua [illegible] defectum aliquem virtutis [illegible] quam posset intrare Job xxxi [illegible] muro et [illegible] ranna [illegible] cui resistite suggestionibus eius non [illegible] Jacobi iiii° resistite dyabolo et fugiet a vobis [illegible] esse animum paratum ad resistendum [illegible] dyabolus paratus [illegible] pugnando fortes in fide tamquam scuto [illegible] in omnibus sumentes scutum fidei in quo possitis omnia tela nequissimi ignea extinguere fortitudo vestra non [illegible] Ephesios vi [illegible] Petrus ponit [illegible] ex parte [illegible] parte [illegible] adversarius [illegible] eius [illegible] et vocat Zacharie iii° Sathan stabat a dextris eius ut adversaretur ei. In hoc quod dicit leo notatur eius fortitudo [illegible] resistat Job xli non est [illegible] Item in hoc quod dicit rugiens notatur eius crudelitas ne cui parcat [illegible] crudelis est et non miserebitur. Item in hoc quod dicit circuit notatur eius solicitudo ne quis effugiat Job primo circuivi [illegible] Petrus [illegible] adversarium [illegible] resistenciam cui resistite Jacobi iiii resistite dyabolo [illegible] hostes [illegible] volentem [illegible] opponunt fortitudinem [illegible] fortes [illegible] caritatem fidei [illegible] in fide et levitate [illegible]

latitudinem ponit vigilantiam [illegible] vigilate [illegible] vigilate et state in fide scientes [illegible] resistite [illegible] scientes eandem passionem [illegible] consimilem tribulacionem et temptacionem [illegible] vos sustinetis fieri scilicet a dyabolo vestre fraternitati que in mundo est [illegible] fratribus vestris per mundum dispersis [illegible] non estimetis solos vos sustinere a dyabolo [illegible] hec est communis omnibus sanctis [illegible] qui pie volunt vivere in Christo [illegible] scientes eandem passionem ei que in mundo est [illegible] eandem temptacionem [illegible] dyabolus [illegible] vestra fraternitati [illegible] vobis [illegible] non putetis evasisse [illegible] ipso fideles [illegible] attendens ad [illegible] Deus autem [illegible] quod [illegible] vobis a sancta Deus autem omnis gratie scilicet dator [illegible] fidei spei et caritatis [illegible] omnis gratie [illegible] spiritualem et eternam qui vocavit nos vocacione [illegible] per inspiracionem et [illegible] predicacionem in eternam gloriam suam [illegible] ut simus participes glorie sue [illegible] in Christo Jhesu [illegible] per Christum Jhesum [illegible] in Christo Jhesu [illegible] vos [illegible] Christi Jhesu [illegible] membra [illegible] in Christo Jhesu [illegible] in fide [illegible] pro fide [illegible] modicum passos [illegible] quod est receptivum [illegible] quod in [illegible] momentaneum et leve tribulacionis [illegible] in sublimitate eterne glorie [illegible] qui vos vocavit perficiet in bono [illegible] confirmabit [illegible] solidabit [illegible] perficiet [illegible] confirmabit [illegible] in amorem [illegible] solidabit [illegible] perficiet [illegible] confirmabit [illegible] solidabit [illegible] perficiet [illegible] confirmabit [illegible] solidabit [illegible] in se et [illegible] ad alios in secula seculorum [illegible] amen [illegible]

Per Silvanum fidelem fratrem vobis ut arbitror breviter scripsi. Obsecrans et contestans hanc esse veram gratiam Dei in qua statis. Salutat vos ecclesia que est in Babilone collecta et Marcus filius meus. Salutate invicem in osculo sancto. Gratia vobis omnibus qui estis in Christo. Amen.

[illegible] per Silvanum fidelem fratrem [illegible] ut arbitror breviter scripsi [illegible] ut arbitror [illegible] obsecrans [illegible] et contestans [illegible] hanc esse veram gratiam Dei [illegible] hanc gratiam esse [illegible] veram [illegible] qua [illegible] fallax gratia et vana pulcritudo [illegible] in qua statis [illegible] state

immobiles in aduersis ephe. v. Orate et nolite
vinci nigro hauriemini gentem. Salutat vos ecclesia que
cubet affectu scribentis. Et primo salutat eos
ex parte aliorum. 2o mandat salutem admonitorie
ex parte sua ibi. Salutate. 3o imprecatur eos sa-
lutat ibi Gratia vobis. Dicit ergo. Salutat vos ecclesia
i. congregatio fidelium que est in babilone collec-
ta. glosa. romam vocat babilonem glo. propter
confusionem multarum ydolatrie in omni modo
sancta ecclesia adhuc rudis et parua iam flo-
rebat sicut in babilone gentis conlecta captiuitate
data et Marcus filius meus
quem ego baptisaui et instruxi. Salutate
vos inuicem in signum scilicet communis fidei
et caritatis in osculo sancto perfecto colum-
bino non ficto non subdolo. Hinc inoleuit
in ecclesia osculum pacis simul in cor ultimus.
Salutate inuicem in osculo sancto. Gratia vobis
sicut a gratia incepit ita a gratia finem facit
ut ad laudem eius ... a summa reuertatur
Verba. po. vobis omnibus scilicet qui estis
permanentes fide et spe in christo ihesu quia non
est in altero nomine salus. Amen. nota confirmationis.

Sequitur secunda ca. pe.

Simon petrus seruus et apostolus
ihesu christi. his qui coequalem no-
biscum sortiti sunt fidem in iustitia
dei nostri et saluatoris ihesu christi. gratia
vobis et pax adimpleatur in cognitione
domini nostri ihesu christi. quomodo vobis omnia
diuine virtutis sue que ad vitam et pi-
etatem donata sunt per cognitionem
eius qui vocauit nos propria gloria et
virtute per quem maxima et pretio-
sa nobis promissa donauit ut per
hec efficiamini diuine consortes na-
ture fugientes eius que in mundo
est concupiscentie corruptionem. Li-
ber iste diuiditur in quatuor partes secundum numerum
capitulorum. ... in prima epistola petri posita est
pro instructio in moribus ... ponitur pro instructione
in fide. Diuiditur autem hec epistola in tres partes. primo
eos prouocat ad consummationem catholice veritatis.
2o reuocat a seductione heretica ... per
veritatem ... 3o subiungit eam ... 2o
... prouocat autem ad consummationem catholice
veritatis. primo ponit ... veritatis cog-
nitionem eis optando ... ad opera veritatis eos ex-
hortando ibi. vos autem curam ... se-
pius eos in veritate confirmando ... ibi
... propter quod incipiam ... veritatem ... pre-
... eis commendando ibi ... in
... in prima parte primo po. ... salutantis
2o ... salutatis ibi his qui coequalem
3o forma salutationis ibi. gratia vobis ...
... explanatio forme ibi quomodo omnia ... in qua
... cognitionis ... optat adimple
... primo ... collata 2o ...
... ibi per quam maxima. Dicit ergo. Si-
mon ... ut de glo. scribit ... et ... electis ... pontum
galatie ... ... omnibus ...

... hortatur eas et primum recte recepta
... in precedenti. tunc ...
... dicit ergo. Simon petrus
... imposito et sunt imitatio ...
... vocaberis cephas quod interpretatur petrus
... simon propter obedientiam dominice
legis. petrus propter agnitionem veritatis
propter humilitatem ... apostolus propter
auctoritatem officii uel dignitatis. apostolus
ihesu christi. glosa mediantis saluatoris et regis
... auctoritatem ... mittentis his
scilicet ... electis aduenis dispersionis
ponti galatie capadocie ... petri po-
... scribit qui coequalem fidem i. eandem
quia una fides unum baptisma ephe. iiij.
nobiscum scilicet cum apostolis ex statu iudaismi
... ad christum ... cum tamen illi primo
ex gentilitate venerint. sortiti sunt i. diuina
electione acceperunt. ephe. j. sorte vocati sumus
predestinati secundum propositum eius. et bene dicit
sortiti quia sicut sors non respicit personam
ita nec diuina electio acceptio est personarum.
gal. iii. in christo ihesu non est seruus neque
liber non est masculus neque femina. sortiti
fidem in iustitia dei nostri non presumptione quia
deus iustus est non in meritis ... apostolus
... hoc iustitia meritorum non ... condigna
sed ... bonitatis diuine. per ... hic
quod sortiti fidem non fidem mortuam sed
que est in iustitia bone operationis. non in iusti-
tia humane prudentie sicut est politica iustitia
vel consuetudinalis non iustitia legis
imperfecta sed in iustitia perfecta ... que
non ... extimo sed etiam in amore.
que non ... cohibet manum sed etiam animum.
que est dei nostri et saluatoris ihesu christi ...
... in ... dicit ... in
abundantia iustitia vera ... dei nostri
... secundum diuinitatem effectiue. et saluato-
ris ihesu christi secundum humanitatem meritorie ...
... meruit ... gratuita ...
... non est ... gratia que sit remis-
sio peccatorum et pax i. reconciliatio ad deum vo-
bis adimpleatur implebitur gratia ...
quando habetur sufficientem ad salutem. sed
adimplet ... cognitionem
... in cognitione domini nostri ihesu christi
i. ad cognoscendum opera que per ipsum facta sunt
... salutem. De quibus addit quomodo
donata sunt vobis omnia ita scilicet ut cog-
... gratia ... liberalitate donata
sunt per gratiam ... nobis i. ad utilitatem
nostram omnia scilicet dona ... cum ... proprio
filio non pepercit quomodo non nobis omnia do-
nabit. ... omne datum optimum ... donum desursum
... i. non imperfecta sunt ... de-
scendens. sed diuine virtutis sue i. que fecerunt
... et diuina que scilicet dona
sunt ad vitam scilicet spiritualem quo ad nos
... et ad pietatem quo ad proximos
vel ad vitam scilicet ... in futuro
et pietatem scilicet ... in presenti que
est cultus dei. vel ad vitam quo ad mores
bone operationis et pietatem quo ad cultum

[illegible] fidei et religionis per cognitionem eius qui [illegible] cum cognoscimus Christum per fidem. Donata sunt omnia dona ad vitam sufficientia [illegible] et cognitionem salvatoris omnia misteria dei [illegible] quibus salvamur cognoscimus. Qui [illegible] vocavit nos scilicet apostolos specialiter vocatione [illegible] et in propria gloria [illegible] scilicet glorie [illegible] et virtute [illegible] multa miracula fecit [illegible] vocavit nos scilicet salvator [illegible] et [illegible] sufficientia propria gloria sua et virtute [illegible] per se [illegible] et virtuose [illegible] ad vocandum et salvandum in [illegible] angelum [illegible] ad nos salvator [illegible]

[illegible]

Vos autem curam omnem subinferentes ministrate in fide vestra virtutem, in virtute autem scientiam, in scientia autem abstinentiam, in abstinentia autem paciam, in pacia autem pietatem, in pietate autem amorem fraternitatis, in amore autem fraternitatis caritatem. Hec enim si vobiscum assint et superent, non vacuos nec sine fructu vos constituent in domini nostri Jhesu Christi cognitione. Cui enim non presto sunt hec, cecus est et manu temptans, oblivionem accipiens purgationis veterum suorum delictorum. Quapropter fratres magis satagite ut per bona opera certam vestram vocationem et electionem faciatis; hec enim facientes non peccabitis aliquando. Sic enim abundanter ministrabitur vobis introitus in eternum regnum domini nostri et salvatoris Jhesu Christi.

[illegible] ad [illegible] ad opera virtutis [illegible] et primo ponit octo gradus [illegible] distinctionem [illegible]

[illegible]

[illegible] in fide vestra [illegible] virtutem [illegible] ministrate [illegible] caritate [illegible] virtutem [illegible] in virtute autem scientiam [illegible] virtute indiget [illegible]

Sine qua virtus nostra est secundum rationabile absque
viri [illegible] primo in animo fortissimo offeras
[illegible] fortitudo que plus potest sine virtutis mo
deramine precepti [illegible] [illegible] domini consilii
et fortitudinis ipsa [illegible] ideo fortitudini [illegible] in[illegible]
debet consilium etiam scientie [illegible] prima [illegible]
[illegible] et quia sub specie discretionis solet blandiri
voluptas [illegible] etiam sufficit hic discretionem in
agendis et abstinentiam a malis ideo subdit in
scientia autem abstinentiam ut scilicet a malis abstine
atis [illegible] accipitur hic abstinentia a communi [illegible]
[illegible] mali [illegible] [illegible] sapiens et [illegible]
abstinebit se a peccatis [illegible] [illegible] animus qui in
agone contendit ab omnibus se abstinet glossa [illegible]
in [illegible] [illegible] celestium [illegible] se [illegible]
secula ab hoc [illegible] et quia abstinentes
[illegible] dicit [illegible] de [illegible] [illegible] in [illegible] ideo
subditur in abstinentia autem patientiam glossa [illegible]
[illegible] patientia sequitur ut qui a volupta
tibus [illegible] se [illegible] adversa quoque [illegible] sustine
at et quia patientia nutritur per opera pietatis
subveniendo [illegible] consulendo [illegible] corri
gendo ideo addit in patientia autem pietatem [illegible]
scilicet et affectum compassionis et subveniendi
in malis alienis ut etiam erga persecuto
res pietatis opera faciatis [illegible] orate pro
persequentibus et calumniantibus vos et quia
possunt ad opera pietatis per persecutoribus [illegible]
de [illegible] timore non ex amore subdit in pietate
autem fraternitatis id est fraternum amorem [illegible]
[illegible] pietate [illegible] amor fraternitatis non
timor persecutoris [illegible] petre [illegible] fraternitatis
amatores et quia dilectio [illegible] [illegible]
[illegible] non debet in [illegible] consistere [illegible] ad amorem
dei ut ad finem referri ideo subdit in ama
more autem fraternitatis caritatem [illegible] dei amo
rem [illegible] [illegible] omnia autem hec carita
tem [illegible] quod est vinculum perfectionis hoc
est [illegible] quod [illegible] omnibus [illegible]
hec enim scilicet octo predicta si vobiscum assint
per principium habitum in affectu et [illegible]
et superant per dominationem victoriam in
affectu et dicit vobiscum assunt [illegible] [illegible]
liberi arbitrii in quo duo notat sine quibus
non [illegible] meritum scilicet principium gratie dei et consensus
liberi arbitrii [illegible] [illegible] [illegible] ego [illegible] gratia dei
[illegible] non vacuos [illegible] dicit et plus [illegible]
[illegible] plenos vos [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] sine fructu [illegible] [illegible]
[illegible] laboris [illegible] fructu constituent
et hoc in domini nostri ihesu christi cognitione [illegible] in [illegible]
[illegible] cognoscetur [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ut de [illegible] [illegible]
[illegible] in cognitione [illegible] cognoscitis [illegible]
ihesum christum per fidem [illegible] [illegible] notat
habitudinem cause efficientis [illegible] non constitu
et vos vacuos nec sine fructu in cognitione
[illegible] ad cognoscendum dominum nostrum ihesum christum in
patria que cognitio [illegible] fructus quia
vita eterna [illegible] [illegible] [illegible] vita eterna ut cogno
scant te [illegible] [illegible] cui enim [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] sunt tenenda cui enim non presto sunt hec
[illegible] octo [illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] cecus est et ne

videat celestia glossa a lumine [illegible] [illegible]
[illegible] alienus [illegible] [illegible] [illegible] quia cecus
est et manu temptans quia ignorat [illegible]
[illegible] sunt diligenda et spe [illegible]
manu temptans [illegible] instabilis ad bona opera
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] operationis non [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quasi manu [illegible]
[illegible] non [illegible] extendit et [illegible] [illegible] in [illegible]
non [illegible] extollit [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] nequiebat [illegible]
[illegible] palpantium [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in tenebris et non in luce [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] ad
[illegible] [illegible] ad [illegible] manum extendit et [illegible]
oblivionem accipiens per culpam [illegible]
[illegible] purgationis per glossam [illegible] baptismum et
[illegible] facte veterum suorum delictorum [illegible]
[illegible] vel actualium in quibus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] delicta [illegible]
[illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non ab effectu [illegible] ad vetusta
tem et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] suos [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] glossa dicit
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] multa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] multa a [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] multa
[illegible] [illegible] fratres [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et hoc [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fratres [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] magis [illegible]
[illegible] glossa [illegible] studio satagite scilicet
procedendo de bono in melius satagite
ut bona opera scilicet [illegible] faciatis [illegible]
certam vestram vocationem ad fidem [illegible]
et electionem per predestinationem [illegible]
scilicet [illegible] vos esse vocatos et a deo electos
glossa [illegible] faciatis vos [illegible]
[illegible] vocationis et electionis [illegible] per [illegible]
[illegible] [illegible] homo sue electionis [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible] evidentem [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] neque mors neque vita [illegible] [illegible]
[illegible] ista electio et reprobatio [illegible] occulta
[illegible] [illegible] occultum [illegible] qui electi sunt et qui
reprobi quia utrique [illegible] [illegible] sunt et multi
[illegible] [illegible] sunt boni sunt reprobi et qui
[illegible] sunt mali sunt electi [illegible] in die iudicii
[illegible] [illegible] ventilabit et purgabit aream
suam tunc [illegible] qui electi et [illegible]
et [illegible] pauci electi multi reprobi [illegible]
[illegible] [illegible] de palea et [illegible] de [illegible]
[illegible] [illegible] ventilabrum in manu sua
[illegible] et purgabit aream suam [illegible]
ventilabrum [illegible] [illegible] [illegible] que non
est in ore [illegible] in predicatione [illegible]
in manu [illegible] in [illegible] hec enim fa
cientes [illegible] predicta [illegible] opera [illegible] non pecca
bitis aliquando glossa ad [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non peccabitis [illegible] non peccabitis
aliquando [illegible] [illegible] etiam in [illegible] scilicet [illegible]

venialia omnium incolumis veritate [illegible] et tunc intrat quasi luctum idest de hoc fiet [illegible] sed enim si opera faciendo abunde ministrabitur vobis introitus in regnum eternum, id est debet vobis augmentum gratie et virtutum per quas intrat. Unde quod glossa idest virtutes per quas introibimus ad vitam. Et habetur vi. quasi homines virtutes [illegible] quod sequitur est. Non enim quia bonum facimus bonum sumus [illegible] Non vero sed augmentum et abundantia et per hoc virtutem habet ut recipiat bonorum operum, et de ministrabitur vobis virtutum misterium et meritum adquiretur et itaque in regnum eternum ad differentiam regni mundi quod est breve et transitorium [illegible] potentatus brevis vita [illegible], regni cuius non erit finis. Regnum inquam quod est domini nostri per creationem et salvatoris Ihesu Christi per redemptionem et recreationem. Propter quod incipiam vos semper commonere de his, et quidem scientes et confirmatos in presenti veritate. Iustum autem arbitror quamdiu sum in hoc tabernaculo suscitare vos in commonitione, certus (sum enim) quod velox est depositio tabernaculi mei secundum quod et dominus noster Ihesus Christus significavit mihi. Dabo autem operam et frequenter habere vos post obitum meum ut horum memoriam faciatis. [illegible] provocat eos ad veritatis catholice confirmationem [illegible] in veritate confirmandis [illegible] [illegible] et ad hoc ostendit se sollicitum [illegible] in veritate confirmentur, quantum ad rationalem [illegible] ut ad eam consentiant, quantum ad [illegible] ubi [illegible] ut eius semper recordentur, quantum ad [illegible] ibi dabo autem operam. Dicit ergo: propter quod gloria que a deo [illegible] sunt vobis ut sic vobis introitus pateat in regnum, incipiam vos semper commonere, idest tam [illegible] et frequenter vos commonebo quasi [illegible] monuissem, in quo [illegible] fervor sanctorum, qui [illegible] laborare [illegible] [illegible] [illegible] perfecerunt [illegible] [illegible] [illegible] per tempore que [illegible] per [illegible] inchoare, et [illegible] dicat commone, idest [illegible] nos monere de his, idest de gradibus [illegible] [illegible] ostendam ad dominum [illegible] nos [illegible] scientes, idest [illegible] [illegible] quod [illegible] et confirmatos in presenti veritate [illegible] scientes et confirmati in doctrina veritatis, tamen moneo vos ut [illegible] opere compleatis et [illegible] [illegible] sicut [illegible] [illegible] [illegible] ministeri [illegible] [illegible] cogit [illegible] iustum autem arbitror ita incipiam vos semper monere, autem, idest quia iustum arbitror suscitare vos in commonitione [illegible] [illegible] provocare vos ad proficiendum [illegible] [illegible] illud [illegible] ut [illegible] [illegible]

suscitare [illegible] quamdiu sum in hoc tabernaculo [illegible] quo sum in hoc tabernaculo, in corpore meo, in quo tamquam in tabernaculo militans cum [illegible] in corpore in quo iter [illegible] agitur, et cum adversariis virtutis [illegible] agitur. Item provocationem quod velox est depositio tabernaculi mei, idest corporis mei, secundum quod et dominus noster Ihesus Christus significavit, idest revelavit [illegible] [illegible] [illegible] ultimo [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] vel melius [illegible] [illegible] [illegible] Petro fugienti [illegible] [illegible] a domino [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] mortem vocat depositionem quia in morte deponitur corpus a sanctis tamquam grave [illegible] [illegible] corpus quod corrumpitur aggravat animam. Hoc dicit per quandam metaphoram quia sicut milites post victoriam tabernacula deponunt et ad [illegible] domos redeunt, sic sancti [illegible] deponunt post victoriam [illegible]. Dabo autem glossa quia cito [illegible] quia interim dum vivo dabo autem operam [illegible] [illegible] non solum semel sed et frequenter, idest instanter et diligenter habere vos, idest ut habeatis memoriam predictorum post obitum meum, idest post mortem meam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod est [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] sanctorum [illegible] [illegible] [illegible] vadunt [illegible] [illegible] sicut dicit glossa ut horum memoriam faciatis, idest doctrinam memoratam opere impleatis [illegible] memores sunt [illegible] [illegible] ad faciendum ea. Non enim indoctas fabulas secuti notam fecimus vobis domini nostri Ihesu Christi virtutem et presentiam, sed speculatores facti illius magnitudinis. Accipiens enim a deo patre honorem et gloriam voce delapsa ad eum huiuscemodi a magnifica gloria: Hic est filius meus dilectus in quo mihi complacui, ipsum audite. Et hanc vocem nos audivimus de celo allatam, cum essemus cum ipso in monte sancto. Et habemus firmiorem propheticum sermonem, cui benefacitis attendentes quasi lucerne lucenti in caliginoso loco, donec dies illucescat et lucifer oriatur in cordibus vestris. Hoc primum intelligentes quod omnis prophetia scripture propria interpretatione non fit. Non enim voluntate humana allata est aliquando prophetia, sed spiritu sancto inspirati locuti sunt sancti dei homines. Hic provocat ad confirmationem veritatis catholice [illegible] commendando quam probat primo testimonio apostolorum in novo testamento, secundo testimonio prophetarum [illegible] in veteri ibi et habemus firmiorem. Testimonium apostolorum [illegible] primo [illegible] de visu, secundo sunt de visu et auditu ibi accipiens enim, tertio de auditu [illegible] ibi et hanc vocem. Dicit ergo: Non enim [illegible] [illegible] a deo sum sollicitus [illegible] magna [illegible] [illegible] [illegible]. Non enim indoctas fabulas doctrina [illegible] sicut poete et falsi doctores [illegible] [illegible]

[illegible]

bula e ait tales fabulas in qua vel pe nec silen veritati res narrantur / tangit aut secundum glosam et errorem paganorum secundum fabulosas narrantes deos per fingendum et errores hereticorum sacre scripture fabulose interpretancium in themo(?) ... a veritate auditum auertant ad fabulas autem conuertentur ... narrauimus ... fabulas secundum notam facimus scilicet predicando ... non obseruantes parabolice ... domini ihesu christi veritatem per quam omnia creauit et gubernat et presentiam sapientie qua omnia ... et ... in christo dei virtutem et sapientiam secundum potius speculatores facti sumus i. inspectores illius magnitudinis scilicet magne excellencie et claritatis quam in transfiguratione ... et vidimus ea que vidimus ... transfiguratio in monte ut ... vidimus secundum ... que audiuimus ... testes ... accipiens enim fuit scilicet christus ... honorem a deo patre honorem glo ... facies eius et vestimenta fulserunt sicut sol et gloriam ... testamentum ... hic est filius meus dilectus ... honorem ... esse filium suum et gloriam ... claritatem ... ad claritatem in qua refulsit / accipiens ... voce delapsa i. de celo lapsa ad eum scilicet christum glorificandum a magnifica gloria i. a patre glorioso et magnificante filium suum quam ... hic est filius meus ... spiritualis ... filii dei sumus ... non tales ... filius ... naturalitate non creatione ... non ... adoptione dilectus ... spiritu sancto qui amor est ab vtroque procedens in quo mihi complacui glo ... in eo complacuit et ... spiritu ... audite glo ... legislatorem ... tamquam ... et hanc vocem nos audiuimus ... petrus iohannes et iacobus sicut tres ... testamentum ... vt ... in ore duorum vel trium stet omne verbum deut. xix. de celo quia in celo ... formatam quia misterio celestis ... signatam quia voce patris celestis ... allatam ... cum essemus cum ipso ut familiares et secretarii in monte sancto i. thabor ubi transfiguratus ... de ista claritate quam christus ... transfiguratione ... gloriosa ... glorioso ... tales ... apparuit ... apparebit ... semel ... glo ... claritas illa ... erat ... que erat ... claritas non fuit gloriosa ... glorioso ... analoge ... fuit ... claritas formata in corpore a diuinitate et ...

... ex illa ... videbant o... corporalibus ... claritatem ... quam ... oculis ... videbant ... quidam auctoritates dicunt ... est claritatem glo... quidam dicunt ... similem gloriose / claritatem ... non gloriosam ... similem gloriose ... et habemus prophe... ... veritatem ... testamento ... veteris testamenti ... et ... claritatem ... auctoritatem ... et habemus ... propheticum sermonem scilicet dauid ... ad me filius meus es tu ego hodie genui te ... firmiorem i. ... firmiorem vobis scilicet ... sermo ... propheticus sermo vobis ... ergo vel sermo meus ... sermo ... firmior sermone propheticorum ... quia magis ... apostolis vel dicit firmior ... secreto ... prophete ... auditis ... sermoni propheticorum ... scilicet ... veritatem et ... i. ... lucerna que illuminat intellectum ad veram cognitionem ardenti quia ... affectum ... sacre scripture illuminat intellectum ... lucidum et ... et ... ardens et ... perfecta ... lucere quam ardere ... lucenti in caliginoso loco i. in nocte huius seculi que plena caligine ignorantie tenebris peccatorum ... doctrina prophetica ... lucerna i. ... tenebrosa ... glo i. obscura ... prophetis ... clara ... luce splendens ... candelabrum ... lucerna et lex ... in hoc caliginoso loco ... donec dies i. aperta dei visio et claritas plena ... melior ... illucescat i. ... luceat ... non ... lucifer oriatur i. claritas ... gloria ... lucifer glo i. christus qui ... lucem qua illuminatur mundus ... per diem ... aperta cognitio ... per luciferum ... aperta ... christus que fuit ... lucifer ... claritas ... et claritas ... lucifer ... per diem

cognitio futura visionibus prophetie. Alterum cognitio presentium contemplationibus in cordibus inspirans in scriptis ut sciret ut audiret ut prophetaret ut ne desinerent scilicet in verbis. Scilicet primo intelligentia sufficientis attendens quod prophetie quod illuminat intellectum et inflammat affectum et conducit ad conquirendum patrem eternum a solo deo est. Et ideo negligantibus scilicet secundo primo intelligentibus principaliter quod anima prophetia est et quod est genus prophetie sicut et genus visionum scilicet corporalis spiritualis et intellectualis. Septimo addit ad draconem prophetie que consistit in factis sicut ezechiel fecit se paries per foramen parietis et ysaias incedens nudus et discalciatus non fuit in prophetia in praesentia cordis sicut exposuit glosa prophetia humana voluntate scilicet spiritus in eo loquente glosa sicut fecerunt prophete non sua sed dei verba scribebant vel lector non sine inspiratione vel dicitur ne a fide exorbitet non cum voluntate humana ne loquentes vel audientes spiritus intellectus quantum ad inspirationem mentis quantum ad actum placendi sive demonstrandi nam dominus dicat in libertate prophetarum non exceptis cum apostolus i. cor. xiiii. spiritus prophetarum prophetis subiecti sunt. Allata scilicet prophetia prophetia alia a deo fuit in prophetia allata dei ut dicit dionisius prophetia deferetur de superiori ministerio angelorum revelatur prophetis per angelos quod et ideo dicuntur prophetae scilicet spiritu sancto non maligno spiritu ut prophetiae inspirate vel inter aspirat eius scilicet multiplicationem et revelationem edoceat et instruat. Iob xxxii. inspiratio omnipotentis dat intelligentiam. Locuti sunt sancti dei homines prophete qui erant viri dei et prophete esse sancti non tenentur ut [illegible] beda ea sola dicebant que a spiritu sancto didicerant et hec contra [illegible] prophetia inspirationem doctorem [illegible] ad [illegible] scripturam exponere et trahere [illegible] intellectum suum subicere [illegible] super ezechielem qui expositorem sacri eloquium ut auctoribus placeat aliquid fingit sua [illegible] dei verba loquitur. Sufficienter attendentes sufficientis nota quod [illegible] via [illegible] obscura et lubrica et praeceps et laqueis plena et vitiis [illegible] qui [illegible] custodit gregem [illegible] commissum in medio luporum vel civitatem in medio inimicorum vel sponsam in medio lupanarium vel etiam thezaurum preciosum in medio latronum tales [illegible] multum attentum in ambulando et custodiendo via [illegible] vita [illegible] bona est ducit ad vitam [illegible] mala ducit ad mortem ista via [illegible] obscura [illegible] [illegible] via in [illegible] tenebrosa [illegible] in tenebris ambulant ergo habeo [illegible] esse multum attentus [illegible] attendens sufficientis [illegible] lucerna ardente in caliginoso loco. [illegible] via [illegible] lubrica per luxuriam [illegible] lubricavit [illegible] [illegible] in [illegible] plateam [illegible] sicut [illegible] lubrica stabilem [illegible] pestilente lubricat. [illegible] affectum

statim lubricat in cogitationem cogitatio in affectum affectio in delectationem delectatio in consensum consensus in operationem operatio in consuetudinem et [illegible] habeo esse multum attentum [illegible] et loquitur de mulieribus vagis a [illegible] metricis [illegible] attende [illegible] ne abstrahat in [illegible] illius meretrix neque decipiatur in semitis illius multos enim vulneratos deiecit et fortissimi quique interfecti sunt maxime quoad illos qui sunt in alto honore et dignitate constituti quanto enim in loco superiori tanto in periculo maiore versantur sicut enim qui altum [illegible] et tempestatibus infestatur [illegible] ad [illegible] temptationibus impulsu [illegible] tales multum debent esse attenti [illegible] attende tibi ne forte tu des et adducas anime tue inhonorationem. Item [illegible] plena per [illegible] et [illegible] audite haec sacerdotes et attendite domus israel quia vobis iudicium est quia laqueus facti estis speculationi [illegible] quos debebatis speculari et [illegible] super [illegible] quarto [illegible] demonibus [illegible] per multiplicationem eorum [illegible] ideo petebat [illegible] me a [illegible] me [illegible] in [illegible] ideo [illegible] separare [illegible] attende [illegible] audium tuo quoniam cum [illegible] ambulas adest enim illis qui non [illegible] ergo specialiter sacerdotes et prelati debent esse attenti quia sunt pastores custodientes gregem domini in medio luporum sunt etiam rectores custodientes civitatem in medio inimicorum sunt et paranimphi custodientes sponsam dilectissimam in medio lupanarium sunt etiam dispensatores bonorum domini sui custodientes thezaurum preciosissimum in medio latronum [illegible] [illegible] attendite vobis et universo gregi quo ad primum in quo vos spiritus sanctus posuit vos regere quo ad secundum ecclesiam dei que est eius sponsa quo ad tertium quam acquisivit sanguine suo quo ad quartum.

Fuerunt vero et pseudo prophete in populo sicut et in vobis erunt magistri mendaces qui introducent sectas perditionis et eum qui emit eos dominum negant superducentes sibi celerem perditionem et multi sequuntur eorum luxurias per quos via veritatis blasphemabitur et in avaritia fictis verbis de vobis negotiabuntur quibus iudicium iam olim non cessat et perditio eorum non dormitat. [illegible] a seductione [illegible] [illegible] quorum [illegible] [illegible] [illegible] angelis [illegible] [illegible] [illegible] describit eorum malos

peccantibus. hi sunt velut irrationabilia in pa
parte perfidiam hereticorum ponit primo ab erro
rum adinventoribus a veritate negando ibi
et eum qui emit eos ab aliorum seductione
ibi et multi sequentur. tertio a diuina reprobatione
ibi quibus iudicium iam olim. Dicit ergo fuerunt quasi dicat ita vos
commoneo et tot auctoritatibus utor ne decipia
mini per pseudo. qui sicut olim fuerunt ita mo
do sunt ita erunt. Fuerunt vero et prophete.
non quod prophete veri prophete fuerunt. spiritu sancto
locuti vero prophete fuerunt. unde et apponit adiectiuum
pseudo prophete id est falsi et mendaces in populo
scilicet israhelitico. sicut balaam numeri xxii. et
Jeremie xxiii. prophetant in nomine meo men
dacium et in eos non mittebam eos et prophe
tabant. sicut et in vobis scilicet populo christiano e
runt glossa iam sunt sed timore comprimuntur
post obitum meum manifestabunt. magistri
usurpatores auctoritatis. Qui introducent impugna
tione veritatis id est heresum inventores et mole
stand defensores. ii thimo iiij coaceruabunt
sibi magistros prurientes auribus et a ve
ritate auditum avertent. qui scilicet heretici introducent
id est in corda hominum scilicet suorum credencium ge
neri sectas id est falsas doctrinas dictas uel a
secando unde glossa doctrinas perdicionis que
secant et seperant a deo unde heresis idem
quod diuisio vel a sectando vel frequentatio
glossa Sectas latine heresis grece dicitur
errorem quem semel ceperit semper sectando
[illegible] cessat. quod patet de hereticorum. sectas
inquam perdicionis ab effectu. quia ducunt
ad perdicionem ut eum scilicet christum qui emit
eos scilicet sanguine redemit. i pe i non cor
ruptibili auro et argento [illegible] dominum [illegible]
esse negant. eo modo perdicionem incurrunt [illegible]
pe dei de deo. et illos sicut deliberante
latronem a patibulo. quem latro [illegible]
deliget negans vero eternaliter dicunt [illegible]
[illegible] glossa [illegible] quod non deum venisse [illegible]
vel aliquos errores inserunt [illegible]
veritas [illegible] ut dicit glossa [illegible]
fingunt predicant. per deo superducentes
id est superse ducentes ad dampnum suum celerem
perdicionem id est perdicionem que cito veniat
vel sicut exponit glossa. superducentes id est
super veritatem inducentes. celerem perdicionem
id est effectum celerem perdicionis scilicet errorem
glossa negata veritate inducunt falsitatem
per quam cito peribunt. et multi
sequentur eorum luxurias. eorum luxuria carna
lia [illegible] doctrinas quibus luxu
riati et [illegible] predicant [illegible]
glossa [illegible] predicant quibus
[illegible] facile consenserunt. de talibus dicit [illegible]
das in sua epistola subintrauerunt quidam
homines [illegible] gratiam transferentes in lu
xuriam. sic etiam talium luxuria est [illegible]
[illegible] et etiam deo inimico [illegible] sunt
per quos scilicet hereticos vel eorum sequaces via
veritatis id est sane religionis per mala vit
e eorum blasphemabitur. id est vituperabitur non
solum [illegible] accedentibus [illegible] ab aliis
infidelibus. videntibus mala eorum. cum enim
se fingant deuotos et viuant luxuriose
et [illegible] clamant [illegible] in [illegible]

[illegible]

religionis. simulatores. [illegible] deuotos esse
[illegible] in via veritatis glossa id est christus
et bona opera quibus itur ad celum. [illegible]
via veritatis in duobus consistit scilicet in recte
[illegible] et in operandis. [illegible] blasphema
[illegible] corrumpendo. [illegible] per morem
[illegible] tota die nomen
meum blasphematur. et in auaritia causa
lucri temporalis negociabuntur de vobis
ut aliquod lucrum adquirant. sicut hi
negociator de panno. ut aliquod lucrent.
fictis verbis id est falsis doctrinis et adulationi
bus. glossa non causa religionis sed aua
ritie ut aliquid lucrentur fingunt no
vas doctrinas. non vos enim deo sed de vo
bis aliquid carnale adquirunt. i thimo
vi [illegible] questum esse pietatem
querunt aut hi qui per decretalium constitutiones
qui predicant sua causa questus falsa
inserunt. indulgencias vendunt. alii
[illegible] i thessa ii nec enim fuimus aliquando
in sermone adulationis nec in occasione
auaritie. quibus scilicet hereticis uel seducto
ribus et eorum sequacibus iudicium scilicet
dampnationis iam olim id est ab eterno adeo
[illegible] deus [illegible] ab eterno [illegible]
et [illegible] penam et [illegible] culpam
vel iam olim id est ab initio temporis preparatum
[illegible] preparata [illegible] prophetia [illegible]
[illegible] potuit [illegible] prophetia [illegible]
na [illegible] non cessat glossa bede id est [illegible]
[illegible] nec finem habebit. [illegible]
[illegible] dicit [illegible] quibus [illegible] pe
[illegible] adhuc viuentes nec in gehenne
[illegible] non dicit quod omnes [illegible] pena
sed aliquos et quod eos per modum [illegible]
[illegible] vel per [illegible] in hac vita
habent partem gehenne scilicet remorsum
consciencie et perdicio eorum id est perdicionis auctor
dyabolus glossa dyabolus [illegible]
[illegible] quia irrepara
bili [illegible] et [illegible] aliud [illegible] perdicio
intendit. ad maiorem expressionem
[illegible] et qui eum imi
tantur [illegible] filii perdicionis ut iudas
Jo xvii. et antichristus ii thessa ii. non
dormitat id est sine interpositione continue
[illegible] eorum augmentat. et de pietate
in petrum [illegible] dormitabit
neque dormiet qui custodit israel. quia non
dormitat neque dormiet qui [illegible]
[illegible] non sunt [illegible] dyabolus
[illegible] peccat. Si enim deus an
gelis peccantibus non pepercit
sed rudentibus inferni detractos
in tartarum tradidit in iudicium cru
ciandos reseruari. et originali mun
do non pepercit. sed octauum noe
iustitie preconem custodiuit dilu
vium mundo impiorum inducens.
et ciuitates sodomorum et gomo
reorum in cinerem redigens e
uersione dampnauit. exemplum eorum

[illegible]

qui impie acturi sunt ponens et
iustum loth oppressum a nephandorum
iniuria ac luxuriosa conversatione eripuit,
aspectu enim et auditu iustus erat
habitans inter eos qui de die in diem
animam iustam iniquis operibus
cruciabant. novit dominus pios
de temptatione eripere. iniquos vero
in diem iudicii cruciandos reservare
Hic [illegible] ponitur ubi primo [illegible] specialiter
asserit hereticorum dampnationem futuram 2o [illegible]
[illegible] [illegible] novit deus [illegible] ponit
[illegible] primo de casu angelorum 2o de diluvio hominum
et per originalem 3o de subversione sodomorum
et civitates sodomorum tangens primo in-
centiam punitorum 2o innocentium liberationem
et iusti loth 3o liberationis modum et
rationem ibi Aspectu enim. Dicit ergo Si enim deus an-
gelis glosa scilicet [illegible] dignioris nature sunt
peccantibus scilicet peccato superbie non pepercit sed statim
vindicavit in inferno scilicet casu sed detractos idest
de celo [illegible] rudentibus inferni idest catenis superbie
qui ducunt ad infernum. Rudentes sunt funes
quibus vele in alto suspenduntur et flante vento
navis impellatur et feruntur [illegible] co-
natu demonum quibus eorum domum se eripere
volunt per que veritatis superbie impulsi
rapti sunt in profundum inferni. rudentibus ge-
dicit idest superbie [illegible] funibus per v-
[illegible] peccatorum suorum constringitur
tradidit in tartarum idest in infernum cruciandos
idest ut crucientur et etiam tradidit eos reservari
idest ut reserventur in iudicium scilicet ultimum tunc in
profundum intrandi et gravius puniendi
[illegible] et gloriam vel ordine [illegible] sic [illegible]
dit in tartarum reservari idest ut reserventur
in iudicium cruciandos scilicet magis [illegible]
consonat alia translatio que est in carceribus
caliginis inferni retrudens tradidit in iudicio
puniendos [illegible] de hoc quod dicit glosa
[illegible] angelis peccantibus glosa [illegible]
[illegible] a maiori [illegible] angeli [illegible]
[illegible] petrus homo [illegible] dampnat an-
gelo magis peccatorem et dampnet hominem
minus peccatorem [illegible] comparando
[illegible] peccato non sequitur comparando naturam
[illegible] angelica [illegible] dignior est
et [illegible] sequitur [illegible] angelo non pepercit nec parcit
homini [illegible] etiam de hoc quod dicit glosa
angeli digniores nature sunt [illegible]
dicit [illegible] anima et angelus [illegible]
et [illegible] [illegible] non differunt [illegible]
[illegible] [illegible] equantur angelis non in
[illegible] [illegible] de hoc quod
dicit rudentibus inferni tradidit [illegible]
[illegible] non [illegible] collectio [illegible]
et [illegible] [illegible] principes et potestates et
mundi rectores tenebrarum harum [illegible]
de demonibus in hoc aere caliginoso [illegible]
[illegible] et nos impugnantibus [illegible] dicit Beda

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] pena [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et dampnatus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

scilicet [illegible] demones [illegible] sunt ad [illegible]
et [illegible] penam suam et exponit [illegible] de
febricitante qui [illegible] in lecto [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] in aere caliginoso [illegible]
[illegible] dicit [illegible] ut [illegible] athanasius
[illegible] aer plenus est demonibus [illegible]
[illegible] in tartarum idest in [illegible] aeris inferiorem. Et origi-
nali mundo non pepercit [illegible] de diluvio [illegible]
[illegible] Si enim deus originali mundo non
pepercit idest hominibus [illegible] originali
[illegible] vel mundo originalem dicit
homines qui ante diluvium fuerunt [illegible]
[illegible] legem idest quam [illegible] [illegible] natura
[illegible] [illegible] [illegible] legem naturalem
sed octavum noe octavus dicitur [illegible]
[illegible] quia octava persona in [illegible] libera-
tione fuit et forte ultimus [illegible] octavus [illegible]
[illegible] [illegible] genesis et [illegible] [illegible]
[illegible] idest octo anime salve facte sunt
vel octavus [illegible] figuram quia [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
erit in [illegible] octave [illegible] [illegible]
[illegible] iustitie preconem et [illegible]
[illegible] quia iustus erat [illegible] glosa quia
iustitie [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] deo [illegible] [illegible] per hoc [illegible]
[illegible] [illegible] ad iustitiam eos [illegible]
[illegible] custodivit a diluvio in archa
[illegible] [illegible] per contemptibile lignum [illegible]
[illegible] diluvium [illegible] scilicet [illegible]
[illegible] ab inferioribus et superioribus aquis [illegible]
mundo impiorum idest impiis mundi genesis
et [illegible] idest hominibus mundi qui erant [illegible]
[illegible] et sic [illegible] civitates sodomorum et
gomorreorum [illegible] nominat istas civitates
[illegible] [illegible] reliquas que fuerunt adama se-
boim et segor quia erant principaliores
et famosiores et magis peccatrices in
cinerem redigens in combustione ignis
et sulfuris genesis [illegible] dicit augustinus in
libro de civitate dei [illegible] fructus illius
[illegible] sunt pulcri [illegible] et intus [illegible]
[illegible] cinerem et fumum reddunt [illegible] per [illegible]
[illegible] eversione dampnavit quia [illegible] regio
in [illegible] [illegible] [illegible] salis
qui dicitur mare mortuum [illegible] ut pisces [illegible]
[illegible] in eo vivunt sed in aliis aquis [illegible]
[illegible] qui impie acturi sunt ponens [illegible]
[illegible] per hoc [illegible] [illegible] maiori [illegible]
sunt qui eos imitantur. impie idest contra
pietatem in deum [illegible] in proximum peccando.
et [illegible] [illegible] iustum loth nepotem abrahe
genesis [illegible] iustum quia dei cultorem et
hospitalem [illegible] malis [illegible] oppressum
idest [illegible] afflictum a nephandorum iniuria
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ac
[illegible] oppressum a luxuriosa conversatione eri-
puit [illegible] [illegible] per angelos [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] dissimulante illo
[illegible] apprehenderunt manum eius et po-
suerunt extra civitatem [illegible]
[illegible] [illegible] liberavit [illegible]
igne in pentapolim aspectu enim [illegible]
[illegible] videret et auditu et [illegible]
[illegible] iustus erat aspectu et

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

[illegible]

Magis aut eos qui post carnem in concupiscentia immunditie ambulant dominationemque contemnunt audaces sibi placentes sectas non metuunt introducere blasphemantes. ubi angeli fortitudine et virtute cum maiores sint non portant adversus se execrabile iudicium.

[illegible]

2

ferrent [illegible] aliqui suggesserunt et [illegible] [illegible]
demones talium suggestores sic torquent
impetrabilius [illegible] magis habent hoc facultatem

Hi vero velut irrationabilia pecora
naturaliter in captionem et in perniciem in
his que ignorant blasphemantes
in corruptione sua peribunt percipientes
mercedem iniustitie voluptatem existi-
mantes diei delicias coinquinationes
et macule deliciis affluentes in con-
viviis suis luxuriantes vobiscum ocu-
los habentes plenos adulterii et inces-
sabilis delicti pellicientes animas in-
stabiles cor exercitatum avaritia habentes
maledictionis filii derelinquentes
rectam viam erraverunt secuti viam Bala-
am ex Bozor qui mercedem iniqui-
tatis amavit correptionem vero habuit
sue vesanie subiugale mutum ad
hominis voce loquens prohibuit prophete
insipientiam. Hic describit hereticorum malo-
rum [illegible] et primo agit communiter de hereticis 2° magis
specialiter de heresiarchis ibi hi sunt fontes [illegible]
in hereticis tangit primo [illegible] blasphemantes
2° quantum ad [illegible] luxuriam ibi voluptatem existi-
mantes 3° [illegible] corruptelam ibi pellicien-
tes animas [illegible] ibi cor
exercitatum [illegible] ibi derelinquen-
tes rectam viam [illegible] aut [illegible]
[illegible] [illegible] primo [illegible] 2° [illegible]
[illegible] ibi deliciis 3° [illegible] ibi in convi-
viis suis [illegible] ibi oculos habentes
[illegible] [illegible] ita heretici [illegible] magis
[illegible] [illegible] [illegible] errores scilicet he-
retici qui docent [illegible] velut irrationabilia
pecora [illegible] corruptionem [illegible] pecora [illegible] corruptionem
[illegible] [illegible] et brutaliter [illegible]
scilicet in captionem id est in laqueum culpe quo capiunt
a diabolo [illegible] culpam [illegible] vadunt in perniciem
id est in penam gehennalem [illegible] in perniciem id est in
culpe [illegible] quam facit hereticus [illegible]
bruta [illegible] brutalia vadunt in captionem et
perniciem hec autem [illegible] dicit quod hereticus [illegible]
[illegible] humanas [illegible] etiam brutales [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in honore esse [illegible] intellexit
[illegible] [illegible] [illegible] male [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in captionem et perniciem ignorant [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] insipientibus
[illegible] appetitu sue corruptionis [illegible]
incorruptam ecclesie catholice doctrinam
blasphemantes et [illegible] laqueos [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] dicens in his que ignorant
scilicet de articulis fidei blasphemantes [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] blasphemant
[illegible] [illegible] [illegible] ignorant [illegible] volunt [illegible]
comprehendere [illegible] [illegible] rationem [illegible] et naturam
[illegible] deus incarnatus passus et mortuus
et huiusmodi et [illegible] in corruptione sua id est [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] corruptione

peribunt glossa a consortio sanctorum [illegible] voluntate
se separant a consortio ecclesie militantis [illegible]
[illegible] separabuntur in futuro a consortio ecclesie trium-
phantis [illegible] percipientes [illegible] recipien-
tes mercedem iniustitie in futuro [illegible]
[illegible] [illegible] iniustitie glossa [illegible]
malis operibus [illegible] mercedem iniustitie in [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] glossa [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vo-
luptatem [illegible] et [illegible] [illegible] existiman-
tes id est reputantes voluptatem diei id est volupta-
tem [illegible] glossa voluptas [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in deo delectantur [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] opus tenebrarum delicias
coinquinationes et macule [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] esse [illegible] que sunt male et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] delicias coinquinatio-
[illegible] et macule existimat voluptatem diei [illegible]
[illegible] [illegible] deliciis [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] grossas
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et dicit co-
inquinationes quo ad inquinantes [illegible] macule quo
ad inquinatos [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] corpus et animam [illegible] [illegible] [illegible]
animam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] homo extra corpus est qui autem forni-
catur in corpus suum peccat [illegible] delicias
coinquinationes quo ad [illegible] [illegible] [illegible]
plures inquinantur scilicet agens et patiens
quod notatur in hoc [illegible] coinquinationes
macula [illegible] quo ad [illegible] gule [illegible] volupta-
tem diei id est [illegible] gratie quos [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] existimant delicias co-
inquinationes et macule [illegible] [illegible] [illegible]
credunt quod in tempore gratie debeat homo
talibus [illegible] deservire [illegible] moraliter autem
[illegible] in diebus festivis magis intendunt
deliciis et [illegible] et ebrietatibus [illegible] hoc
esse in honorem sanctorum et in [illegible]
dei festivitatibus ad [illegible] [illegible]
et ebrietates ita [illegible] et [illegible] putant
[illegible] honore martires celebrent que [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de-
liciis affluentes [illegible] corruptio [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quo ad [illegible]
[illegible] affluentes quo ad [illegible] volu-
ptatis [illegible] [illegible] scilicet [illegible] [illegible]
delectationis et [illegible] per [illegible] [illegible]
[illegible] affluentes [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] voluptate [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] luxuria-
[illegible] in conviviis suis [illegible] corruptio [illegible]
[illegible] luxuriantes [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad luxuriam [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] voluptatis [illegible] [illegible]
dicit nobiscum [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
dicit [illegible] [illegible] [illegible] attrahendi homines
[illegible] scilicet [illegible] [illegible] ad convivia et delicias
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] habentes oculos
plenos adulterii id est in oculis cordis
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

2 petri

[illegible]

... sit dorm(it)a ... et etiam pagani ... illorum ... insaniam ... Sic etiam ut dicit glo(ssa) ... alii merito latrant et bona vita eorum reprehenditur ... quod est pro eorum avaritiam ut tangit glosa.

Hi sunt fontes sine aqua et nebule turbinibus exagitate quibus caligo tenebrarum reservatur. Superbia enim vanitatis loquentes pelliciunt in desideriis carnis luxurie eos qui paululum effugiunt qui in errore conversantur libertatem illis promittentes cum ipsi servi sint corruptionis. A quo enim quis superatus est huius et servus est. Si enim refugientes coinquinationes mundi in cognitione domini nostri et salvatoris Ihesu Christi his rursus impliciti superantur facta sunt eis posteriora deteriora prioribus. Melius enim erat eis non cognoscere viam iustitie quam post agnitionem retrorsum converti ab eo quod illis traditum est sancto mandato. Contigit enim eis illud veri proverbii canis reversus ad vomitum suum et sus lota in volutabro luti.

Hic agit ... specialiter de heresiarchis aggravando ... causas dampnationis eorum primo ... in se corruptionem 2o aliorum seductionem ... superbia enim vanitatis 3o ... 4o ... quinto ... melius enim erat eis ... specialiter horum ... heresiarche sunt fontes sine aqua. dicuntur fontes per emanationem doctrine ... sine aqua ... et sapientie ... [illegible]

[illegible]

[illegible] insert [illegible]
2 [illegible] sine aliis [illegible]

ducunt in auditoribus tempestatem quam salutife-
ram rorem et hec fecunditatem. Unde nubem pluvias
dicunt nubes, ymmo salutiferum rorem et hec sub-
ditorum irrigationem. Et secundum id Ysaie: qui sunt
hii qui ut nubes volant, non ut qui utrasque
volant aves volunt cum nidos suos [illegible] et quam
velit et ubi velit, sed male sunt nebule ymmo obscuri-
tatem, quibus caligo tenebrarum reservatur in vetere
posterum [illegible] et [illegible] tenebrarum in pluraliter
duplices tenebras scilicet spirituales et infernales in [illegible]
que sunt peccata quibus reservantur [illegible]
[illegible] amplius fiant mali et amplius per-
descant, sicut exponit glossa vel corporales et exte-
riores in futuro quibus reservantur reservatione opera-
tiva [illegible] ligantes [illegible] et pedes dicit [illegible]
ligo tenebrarum scilicet exteriores et eas [illegible]
que erunt in inferno et palpabiles [illegible]
tenebrosam et [illegible] mortis caligine. Superbia
enim vanitatis [illegible] et [illegible] ipsi enim loquentes
i predicantes, sic [illegible] docentes [illegible] lo-
quacitatis [illegible] et [illegible] que non faciunt
[illegible] capitulo xvii [illegible] de ore [illegible]
prophete [illegible] immoderatius [illegible] va-
narum superbia i in superbia finaliter vanitatis
[illegible] quia pro superbia vanitate predicantes [illegible]
[illegible] vane glorie principatum [illegible]
[illegible] et [illegible] sapientes [illegible] gignunt [illegible]
et [illegible] superbia [illegible] in affectu vanitatis in
intellectu superbia in appetendo excellentiam va-
nitatis magna de se sentiendo pelliciunt i [illegible] pelli-
ces et meretrices corrumpunt sive decipiunt
et [illegible] in desideriis carnis luxurie
luxurie carnalis [illegible] spiritualis [illegible] desideria
desideria enim carnalia que docent trahunt homines
ad sectas suas talia enim sunt ad que libenter
trahuntur homines [illegible] in glossa [illegible] libenter au-
diunt [illegible] et [illegible]
[illegible] eos qui paululum effugiunt [illegible] qui pau-
lulum refugiunt a peccatis et ad sanam redeuntur
errorem [illegible] paululum eos qui [illegible] a
peccato abstinuerunt et [illegible] paulu-
lum effugiunt qui non [illegible] peccata fugiunt, [illegible]
[illegible] peccata carnalia [illegible] spiritualia [illegible] fugiunt
peccata sed non [illegible] et pericula peccatorum [illegible]
[illegible] errore quo ad se et quo ad alios [illegible]
[illegible] errant et alios errare faciunt [illegible]
tota eorum [illegible] est [illegible] quo ad fidem
et mores [illegible] fecit [illegible] et non
in via libertatem i pro peccatis impunitatem
vel [illegible] immunitatem dicentes [illegible]
[illegible] est libertas mala [illegible] liberi
[illegible] iustitie [illegible] scilicet credentibus suis pro-
mittentes dicentes non [illegible] crudeles deus
ut puniat eterna pro peccato momentaneo cum
ipsi scilicet heretici sint servi corruptionis i peccati
quod corrumpit bona naturalia et spoliat gratui-
ta vel corruptionis i servitutis [illegible] ipsi
regnare in suo corpore et ad [illegible]
[illegible] vel corruptionis i diaboli qui [illegible]
corruptionis [illegible] sunt servi et
peccati et diaboli aliis libertatem dare non possunt
quia nemo potest dare quod non habet et [illegible] sunt
servi probat [illegible] a quo enim quis superatus
est huius et servus est i et subiectus [illegible]

[illegible] possunt [illegible]
[illegible]
[illegible]

fiant peccato servi peccati loquitur ad similitudinem servitutis
adquisitive qua olim capti ab hostibus con-
servi efficiebantur. Similiter capti a dyabolo et
peccato servi sunt dyaboli et peccati cum [illegible] servos [illegible]
[illegible] suo et ipsi sunt servi peccati et peccatum
[illegible] ipsi magistri peccatum sunt [illegible]
quia [illegible] esse [illegible]
[illegible] qualem esse [illegible] resurgen-
tes [illegible] mundi coinquinationem [illegible]
glossa [illegible] sicut adquisitio [illegible] liberi essent
[illegible] cognitionem [illegible]
ipsi vel quecumque alii resurgentes [illegible]
erunt ad fidem [illegible] coinquinationes mundi i peccata
quibus inquinantur homines mundani et alios
[illegible] que mundo [illegible] immittere [illegible]
[illegible] non omne quod est in mundo aut est
[illegible] in cognitione i per cognitionem quam
susceperunt fidei enim purificat a coinquinatio-
nibus [illegible] fide purificans [illegible]
[illegible] absterget [illegible]
[illegible] et salvatoris [illegible]
[illegible] salvatoris [illegible] dignitatis
regalis [illegible] per [illegible]
[illegible] scilicet mundi coinquinationibus
quas fugerant rursum implicati i involuti
[illegible] simoniis et [illegible]
[illegible] ad [illegible] superantur pe-
[illegible] sensualitate [illegible] et facta sunt eis i talibus
[illegible] sive appostatis [illegible] scilicet pri-
oribus scilicet peccatis [illegible] post
[illegible] appostatasiam [illegible]
[illegible] magis offendit
deum [illegible] baptismum [illegible] frangit enim
pactum quod pepigit cum deo in [illegible] bap-
[illegible] periculosior [illegible] recidivantes [illegible]
[illegible] egrotantes [illegible] culpa est maior [illegible]
[illegible] remissione
precedentium peccatorum [illegible]
[illegible]
[illegible] semel gu-
stavit et [illegible] sunt [illegible] renovari ad
penitentiam hebreorum [illegible] difficile in [illegible]
[illegible]
[illegible] retro [illegible] in statuum
salutis et facta est [illegible]
[illegible] enim erat i [illegible]
[illegible]
[illegible] qualitatem in
qua [illegible] ad alium [illegible]
[illegible] neutrum [illegible] et [illegible]
[illegible] erat [illegible] sunt [illegible]
scilicet recidivantibus et imperitentibus [illegible]
[illegible] iustitie i iustitiam que est via [illegible]
[illegible] ad vitam et [illegible] iustitia generaliter
vel specialiter scilicet pro [illegible] fidei et morum
et [illegible] est [illegible]
[illegible] saltim [illegible] a toto [illegible]
quam per agnitionem eius retrorsum i ad peccata
[illegible] totaliter [illegible]
[illegible] per transgressionem scilicet ab eo quod
[illegible] sancto mandato vel [illegible]
specialiter [illegible] traditum [illegible]
[illegible] mandatum [illegible]
mandato [illegible] generaliter [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]

... et sic in eum peccant, postea tamen aliquo parte credidisse. Illud intelligendum est hoc quo ad peccata in quibus recadunt, non vero quo ad omnia, ... item et peccata in quibus recadunt ... quo ad intentionem non quo ad ... multiplicius sunt plura peccata ... glo. quia per illa mala que sic ... promiserat sunt. Item hoc ... in eodem peccato ... fidelis ... infidelis ... gl. ... contingit eis ... et apostolica ... quia contingit ... illud veri proverbii. glo. ... canis reversus ad vomitum suum ... canis qui revertitur ad vomitum suum ... stultus qui iterat stultitiam suam ... et sus lota in volutabro luti ... glo. ... sus ... in luto lavat ... sordidior redditur ...

Hanc ecce vobis carissimi secundam scribo epistolam, in quibus excito vestram in commonitione sinceram mentem, ut memores sitis eorum que predixi verborum a sanctis prophetis et apostolorum vestrorum preceptorum domini et salvatoris. Hoc primum scientes quod venient in novissimis diebus in deceptione illusores iuxta proprias concupiscentias ambulantes, dicentes: Ubi est promissio aut adventus eius? Ex quo enim patres dormierunt, omnia sic perseverant ab initio creature.

... promovit eos ad confirmationem catholice veritatis et revocavit eos a seductione heretice pravitatis ... subdit causam utriusque ... scribende hanc epistolam ... ut redderet eos cautos ... hoc primum scientes ... exhortatur ad ...

... in quibus excito vestram in commonitione ... vestram sinceram mentem ... ut memores sitis eorum ... que predixi ... a sanctis prophetis ... et apostolorum ... preceptorum domini et salvatoris ... hoc primum scientes ... quod venient in novissimis diebus ... in deceptione illusores ... iuxta proprias concupiscentias ambulantes ... ubi est promissio aut adventus eius ... ex quo enim patres dormierunt ... omnia sic perseverant ab initio creature ... ex quo enim patres ... predecessores ...

[illegible marginal note]

a ... pessimi

Desiderant i[d est] mortui sunt patres n[ost]ri enim dilecti sunt sermone dei, sic omnia perseverant i[d est] manent immutata quia nec immutatur de ordine et cursu nature ... ratione in omnibus varietatem et non permanere substantie ... creature ... species perseverant ab initio ... sit mutatio individuorum neque aliquid perfecte manet sub celo quin aliquo modo mutetur, ab initio creature i[d est] ex quo mundus creatus est, vel ex quo fuit prima creatura ... sicut prius sine aliqua mutatione perseverant ab initio creature

Latet enim eos hoc volentes, quod celi erant prius et terra, de aqua, et per aquam consistens dei verbo, per que ille tunc mundus aqua inundatus periit. Celi autem qui nunc sunt et terra eodem verbo repositi sunt igni reservati in diem iudicii, et perditionis impiorum hominum. Unum vero hoc non lateat vos carissimi, quia unus dies apud dominum sicut mille anni, et mille anni sicut dies unus. Non tardat dominus sui promissi, [sicut quidam existimant] sed patienter agit propter vos, nolens aliquos perire sed omnes ad penitentiam reverti. Adveniet autem dies domini ut fur in qua celi magno impetu transient, elementa vero calore solventur, terra autem et que in ipsa sunt [opera] exurentur. Hic ... veritatem ... infidelium ignorantiam contra iudicium ... credendi fidem instruendo ... ignorantiam infidelium ... duplicem ... contra iudicium aque iam factum ... ignis futurum ... celi antea ... latet enim eos ... eodem ... perseverare quia non ... nesciunt vel fingunt se nescire ... duo ... iudicia, alterum per aquam quod iam preteriit, alterum per ignem quod restat. Latet scilicet vere vel simulatorie eos scilicet ... hoc volentes ... dicunt ... futurum, per hoc notat eorum ignorantiam esse affectatam ... nolunt intelligere ut bene agerent, volebant autem propter libertatem impune peccandi. Hoc scilicet latet quod celi scilicet aerei, gloza iste humidus aer et turbulentus de quo dicitur ... in celo ... tempus ... et ... luces celi ... illud, erant prius glo[sa] ... creature ... prius ... diluvium ... gloza ... erant alterius modi quam nunc, quia tunc erat aer serenior et quietior quam nunc, quia tunc non erant tempestates, nec forte vapores et terra erat prius scilicet alterius modi, quia fertilior et planior ... consistens i[d est] ... de aqua. Beda ... per remotionem aque que operante verbo dei congregata ... et terra apparuit arida ... et erat consistens per aquam ... Beda ... dispositione ... plena ... animalibus

[illegible marginal note]

[illegible marginal note]

sanguine ... redigeretur in minutissimum pulverem ... maxime ... humiditate aqua ... consistunt ... et ut dicitur ... terram super aquas, vel de aqua, de primordiali materia que dicitur aqua propter ductibilitatem eius et ... ad formas diversas ... aquas ... eadem dicitur terra propter informitatem ... absurditatem vel ... consistens quia sine ... aque ariditate ... terra per aquam consistens ... non fructificaret et ... verbo ut causa efficiente et ... per ipsum facta sunt, per que ... in quibus ... partibus aere et terra, ille tunc mundus ... erat ... diluvium ... tempore diluvii ... ille tunc mundus ... sunt ... nunc et ... nascentia meliora ... alterius modi ... erat ... ad ... radicales aque ... aquam diluvii ... a peccato hominum quibus erat pollutus periit quo ad habitatores ... ad habitationem infectam ... inundatio ... spiritualis ... per baptismum ... salvos facit baptismus, glo[sa] periit terra que tanto tempore ... fructificat ... plerisque ... perierunt et celi ... aere ... aqua totam ... capacitatem ... volitant ... humus ... longa et profunda ... terre et aque et aeris ... et aer grossior et aqua densior, celi autem qui nunc sunt ... purgati ... celi et terra per diluvium ... celi qui nunc sunt scilicet aerei et aer celi ... diversas regiones celi aerei, et ... plura ... et ... sunt ... alia ... mutatus ... per diluvium aque et ... aer ... spissior et turbulentior, et terra ... prima qualitate mutata ... et ... aque ... eodem verbo i[d est] ... reposita sunt ... ad ... et ... et in ea ... loco ... in loco suo ... celi et terra sic repositi reservati i[d est] ... ignis ... ad faciem ... gratia ... ignis ... reservati sunt et purgentur per ignem scilicet ... per diluvium ... et hoc in diem iudicii ... et ... et perditionis impiorum hominum ... et in corpore ...

[illegible marginal note]

nō

seruatur malis et ad diem furoris ducetur. Vel
in die iudicii quo ad diffinitionem, perditionis quo
ad execucionem. Aut aliter [illegible] duplex
iudicium dei, vnum in aqua, aliud in igne, primum
factum fuit per aquam, quia in primo statu re-
gnat luxuria, in qua sunt duo scilicet ardor et
fetiditas, propter quod facta est mundi purgatio per
aquam, que est refrigerans et purificans.
Alterum vero iudicium fiet per ignem, quia abun-
dabit auaricia et erunt homines infri-
gidati frigiditate auaricie et defectu cari-
tatis iuxta illud: quoniam abundabit ini-
quitas et refrigescet caritas, et ideo fiet per
ignem qui habet contrariam qualitatem. Vel aliter
aque est purgare et non innouare, ignis
vero facit utrumque scilicet quia primo purgato
mundo [illegible] fuit purgatio et non innouatio
non facta est per aquam, secunda vero que in igne est
purgatio sed etiam innouatio fiet per ignem.
Vnum vero hoc [illegible] veritatem scripture in de-
cursu instruendo primo de iudicii dilatione, 2o
de aduentus dilatione. Non tardat dominus,
3o de iudicii destructione, ibi adueniet autem
dies domini. Vnum vero hoc. Quia illos infideles late-
bant iudicium aque factum, etiam iudicium
ignis negant cum illud cito non venit
cito, vel: i. sed in [illegible] non lateat vos carissimi
imo dicit et plus scire [illegible] quia
vnus dies apud deum est sicut mille anni
apud nos, et etiam mille anni apud nos
sicut dies vnus apud deum. Dicit quod re-
putamus longum breue est apud ipsum et
ideo venturus est patienter est expectandus
quia sine dubio veniet dies iudicii. Et
[illegible] que prius facta est [illegible] promissio
[illegible] ipse est nec tarda [illegible] veritatem
sed quantum ad [illegible] iudicium qui parum re-
manet [illegible] sic dicunt quod
[illegible] iudicium [illegible] cum tot erunt
attendenda quia vno die non poterunt discuti
sed multa remanebunt indiscussa et ideo non
est timendum. Contra quod dicit quia vnus dies
apud deum tantum valet ad discernendum sicut
mille anni, ita deus discernat vno die
sicut in mille annis, [illegible] in momen-
to in ictu oculi per [illegible] omnes
et punitas non successiue [illegible] sicut apud
nos. Iob 10o numquid sicut dies hominis
dies tui et anni tui [illegible] ut queras
iniquitatem meam scilicet successiue sicut
[illegible] moraliter sic dicunt [illegible]
[illegible] tot habeo peccata quot non suffi-
ceret tempus ad ea punienda [illegible] quod
[illegible] penam fererent [illegible] pro illo
[illegible] quod dicit [illegible] quia vnus dies scilicet
pene tantum [illegible] apud deum sicut mille anni
i. sicut multi dies pene [illegible]
[illegible] ad [illegible] venie gratie
et glorie [illegible] non [illegible] valet ad dimissi-
onem pene vel ad velocitatem adeptionis
glorie, ad hoc enim plus valent multi
anni quam vnus dies [illegible] diem
pro anno [illegible] et mille anni
sicut dies vnus [illegible]
duos [illegible] quos [illegible]
[illegible] multa latebunt

Concludit / in [illegible] / ad tardum / impleri [illegible]

iudicium, etiam quod dicit mille anni erunt
apud deum, i. in eius cognitione, sicut dies
vnus, et potest conuerti e conuerso, i. quamuis
sint in mille, i. in infinitis annis, ita sunt
cognita deo sicut qui sunt vno die. Ps. apud
te anni mille ante oculos tuos sicut dies una que
preterijt. [illegible] dicunt quod non [illegible]
[illegible] quia in vna die tota [illegible] sunt dicit
[illegible] petrus [illegible]
[illegible] manus [illegible] preterita [illegible]
[illegible] cum quod dicit mille anni
sicut dies vnus [illegible] dicit non credas [illegible]
[illegible] quia mille anni [illegible]
non plus sufficient ad penam solius damnati
[illegible] sicut vnus dies [illegible]
[illegible] gradus [illegible] dicit apostolus Ro.
Rom. viii non sunt condigne passiones huius
temporis etc. Non tardat dominus, i. [illegible] cum non sit
apud deum [illegible] mille annorum et vnius
diei non tardat dominus promissionem, i. a promissis suis
implendis sicut dicit Hebr. [illegible] sicut aliqui
[illegible] promissionem promissam implere
sed quod promisit de iudicio futuro, vnde
dominus [illegible] in mora quia non dum venit tempus
opportunitatis quod ipse solus nouit, iuxta
[illegible] de die illa nemo scit, sicut nec pa-
ter tardat dare hereditatem filio expectans tempus
adulte et mature etatis, nec medicus
purgationem egroto et ideo non tardat, quia ut
dicit [illegible] quod sine [illegible] breue
esse [illegible] non tardat [illegible] sed
[illegible] ipsum tarditatem. Differt quidem
adeo iudicium veniet, sed patienter non negli-
genter [illegible] Agit differendo suum
aduentum propter nos, scilicet iam conuersos et etiam
alios conuertendos, vt sicut dicit glossa vos in vti-
litate crescatis et alii qui conuertendi sunt conuertan-
tur. Ideo expectat dominus vt misereatur no-
bis, vt Ro. ii ignoras quoniam benignitas
dei ad penitentiam te adducit etc. Nolens aliquos
perire, i. non volens voluntate scilicet signi
quia omnes [illegible] preceptis consiliis minis
promissis a periculo reuocat [illegible]
[illegible] nolo mortem peccatoris
etc. Vel [illegible] non vult aliquem
perire voluntate beneplaciti antecedente
quia fecit omnes ipsos ad suam salutem
vult in voluntate [illegible]
[illegible] voluntate [illegible] vult pu-
niri et perire [illegible] voluntas [illegible]
[illegible] attendit [illegible] me-
rita sunt aliquo modo causa [illegible]
[illegible] voluntatis sed sunt eius obiecta
[illegible] bis [illegible] Sed omnes ad
penitentiam reuerti [illegible] de peccatis commissis
[illegible] et [illegible] Aut [illegible] penam
[illegible] et quia patienter expectat [illegible]
[illegible] in peccato non [illegible] dicit enim [illegible]
[illegible] valde est vt [illegible] pro spe
venie quam promittit deus perseuerant pecca-
tores [illegible] quia [illegible] pene
[illegible] desperare [illegible] peccato
[illegible] et male facere [illegible]

3

[illegible] et pro ponunt [illegible] / [illegible] solidantur [illegible] / [illegible] doctrine pauli [illegible] / [illegible] gloria [illegible] dei [illegible]

dei nuntii spe[c]ramus / aduenient autem / ergo dies qui non tardabit domini / autem preterea dies domini i. dies iudicii in quo fiat contra voluntates domini / nunc autem dies nostra est in qua iuxta suas facimus voluntates ducti vi et quod in hac die mea pertinet / cum attempere temporis / aduenient i. ad nos deriuandum / veniat [illegible] non [illegible] ceu expectatur cum [illegible] / ut fur / et improviso sicut fur in nocte / sic adventus iudicii [illegible] / i. ad thessa. v. dies domini sicut fur in nocte ita veniet / luce [illegible] preter familias qua hora fur veniret [illegible]

Nota quod dies iudicii dicitur dies / quia tunc omnia manifesta / daniel [illegible] et libri aperti sunt / item dicitur dies quantum ad bonos / nox quantum ad malos / ysa. [illegible] veniet mane [illegible] ad bonos / et nox quantum ad malos / in quo scilicet die iudicii / celi non sidera sed erei / aer [illegible] volucres celi commederunt illud / magno impetu i. magna violentia ignis conflagrantis et purgantis mundum / pertinet igne cum ipsum precedet / transient [illegible] a priori qualitate et statu scilicet a vetustate corruptibilitatis in novitatem statuet incorruptibilitatis / ad impuritate contagii [illegible] generationis / impuritatem nature [illegible] transient [illegible] et [illegible] commutatur [illegible] faciem cuius ignis vorantis et purgantis [illegible] flamma / sicut enim [illegible] ascendet ignis iudicii quantum ascenderunt aque diluvii / [illegible] o quantum ad effectum purgationis / quantum enim ad effectum innovationis plus ascendet / vel celi allegorice [illegible] sancti [illegible] celi enarrant gloriam dei qui purgabuntur [illegible] igne [illegible] in eis purgandum / ut scilicet aer scilicet elementa [illegible] / vel [illegible] / calore scilicet illius ignis / soluentur glo. elementa [illegible] mundus consistit [illegible] ignis absumet nec cuncta in [illegible] consumet [illegible] sunt scilicet duo et toto consumet / duo non in meliorem faciem restituet / [illegible] in [illegible] figura [illegible] glo. non substantia scilicet figura [illegible] aut [illegible] in commixtione [illegible] elementorum / item [illegible] locum vacuum aliorum duorum elementorum vel alia duo [illegible] rarescerent vel extenderentur ultra [illegible] / item terra que indignior est [illegible] multo magis [illegible] aliorum elementorum [illegible] / scilicet [illegible] duo et toto consumi scilicet aqua et ignem / alia duo manent scilicet statu aliud scilicet terra et aer [illegible] omnia [illegible] scilicet substantia non scilicet statu generationis et corruptionis [illegible] / cessabit enim motus corporum [illegible] alterationis et [illegible] / [illegible] aliud [illegible] dicit [illegible] / glo. dicit elementa a mutabilitate ad immutabilem formam [illegible] ipsa ergo elementa [illegible] sunt et [illegible] et [illegible] solventur [illegible] et [illegible] assumet

[illegible] / item vero [illegible] omnia [illegible] qualitates [illegible] / [illegible] august. [illegible] gloriam [illegible] qui [illegible] duo scilicet ignis et aqua consumet et toto / [illegible] scilicet per quandam [illegible] duo sunt [illegible] quod ad [illegible] alia in [illegible] penitus consument / [illegible] duo [illegible] sunt / ergo passibilitatis in passibilitatem [illegible] in meliorem faciem / [illegible] consumptionem eius quod [illegible] in [illegible] eius quod deficit / [illegible] in toto consumentur i. [illegible] in eo quod [illegible] omnia in suo [illegible] / [illegible] in igne et frigiditas in [illegible] consumetur [illegible] sunt [illegible] agendi / humiditas autem in aere et [illegible] in terra [illegible] sunt [illegible] convertentur in melius / quia amplius non erunt passibilia / terra autem i. elementa [illegible] et que in ea sunt i. [illegible] in terra [illegible] et [illegible] / exurentur i. purgabuntur a [illegible] corrumpendi / [illegible] terra et celum in ipsa sunt opera i. non solum terra sed omnia que facta sunt super terram / aut de terra / exurentur ut [illegible]

hec ergo omnia dissoluenda sunt quales oportet vos esse in sanctis conversationibus et pietatibus expectantes et properantes in adventu dei domini ihu xpi per quem celi ardentes solventur et elementa ignis ardore tabescent. Novos vero celos et novam terram secundum et promissa ipsius expectamus in quibus iustitia habitat. Propter quod carissimi hec expectantes satagite immaculati apud deum et inviolati et inveniri in pace et domini nostri benignitatem salutem arbitramini sicut et carissimus frater noster paulus secundum datam sibi sapientiam scripsit vobis sicut et in omnibus epistolis loquens in eis de his in quibus sunt quedam difficilia intellectu que indocti et instabiles depravant sicut et ceteras scripturas ad suam ipsorum perditionem. Vos igitur fratres prescientes hec custodite ne insipientium errore traducti excidatis a propria firmitate. Crescite vero in gratia et cognitione domini nostri ihu xpi et salvatoris. Ipsi gloria et nunc et in diem eternitatis amen.

[illegible] exhortatur ad dignam expectationem sine [illegible] / tangens primo [illegible] causam / 2o modum [illegible] / [illegible] causam [illegible] tangit duplicem primo [illegible] / 2o [illegible] ibi novos vero celos / [illegible] / cum ergo omnia [illegible] sit [illegible] et [illegible] / et subito et [illegible] in adventu iudicis peribit / cum ergo hec omnia glo. [illegible] elementa dissoluenda sunt a statu solubili in statum

[illegible] solidantur [illegible] / [illegible] / [illegible] dissoluebat [illegible] / [illegible]

[illegible marginal/interlinear gloss above the text block, four lines]

insolubilem mutanda glo in melius / vocat hos
simul cum dt quidam in tanto melius mali
in penis / Non in melius sunt mutanda q[uia]
leccie eorum sanctos et eorum perfectos / ex quo nos
credentes quod futura / esse in sanctis conversatio
[quantum] ad nosmet[ipsos] / quo glorie et pietatibus quo
ad alios. secundum glozam quasi vero nomine utram
quia conversationis sancte sunt due partes
scilicet activa et contemplativa / et pietatis scilicet
due scilicet corporalis et spiritualis / addit vero sancte
ad dandum conversationis moralis / et pietatis male
quam quis impendit vero non naturis / expe-
ctantes per spem propinquam esset certa
expectatio future beatitudinis / et properantes per fidem
et bonam operationem meriti / et multo properandum est
quia via longa est / et dies pauci. I. cor. vii.
quia breve est / Item quia ad magna vocati
sumus / non nos vero omnes [illegible] hos et
[illegible] / et iustificavit et magnificavit / Item
quia cum diu expectat sumus [illegible] ex-
pectat dominus ut misereatur nostri / Item ne simus
[illegible] ire [illegible] festinemus ingredi in
illam requiem / Item hoc [illegible] vera amicitia
[illegible] / in adventum diei in sperationem et adventum
[illegible] quia essent [illegible] illumine / et [illegible]
sperent illum diem [illegible] domini nostri [illegible]
quia ipse tunc iudicabit / toto [illegible]
[illegible] auctoritate [illegible] hominis
ministerio [illegible] / et promulgationis [illegible]
act. x. v. / per quem scilicet diem / scilicet quod hec fiat
[illegible] supernalis / Non enim [illegible] est de [illegible]
[illegible] ascendit vero / per que ardentes dam [illegible]
[illegible] aeree non etheree / ardentes solventur igne
conflagrationis a statu corruptibili / ad statum
incorruptibilem / et elementa scilicet aqua terra ardore
ignis qui est maximus / et [illegible]
superiora et inferiora ut putat / tabescent /
que ad statum pristinum [illegible] / Item [illegible]
celum empireum est purgandum / [illegible]
e [illegible] angelorum [illegible] celum non sunt [illegible]
[illegible] per celi puritatem / non
est mutabilis [illegible] pura / [illegible]
[illegible] angelica spiritualitatem / [illegible] per carnem
[illegible] expulsionem / novos vero celos
quia ipsi celi solventur / et novos celos non de
aliis / scilicet in melius innovatos / et novam
terram / in melius innovatam / scilicet in meli-
orem formam et dispositionem [illegible]
[illegible] celum novum et terram novam / secundum
promissa ipsius / i. sunt a [illegible] promissa [illegible]
[illegible] vos estis qui permansistis mecum [illegible]
et act. v. / expectamus spem [illegible]
v. ecce ego creo celos novos et terram novam
[illegible] / in quibus celos scilicet et terram innovatos / et
in quo tempore et statu innovationis / iustitia / i. re-
tributio vite eterne pro meritis [illegible] / habitat
i. stabilitur [illegible] sine fine / quia paruit pro
futuro [illegible] magnitudinem / [illegible]
gloria [illegible] pro [illegible]
[illegible] redderetur iustitie / vel hec dicit [illegible]
[illegible] in mundo infer [illegible]
[illegible] sicut [illegible] / scilicet quando [illegible] erit [illegible]
[illegible] sicut rex non [illegible]
et [illegible] pars [illegible] / et non [illegible]
[illegible] iustitia / et [illegible] regnat / scilicet tunc
iustitia reget / in [illegible] / i. [illegible]

[illegible marginal/interlinear gloss above the text block, five lines]

[illegible] in [illegible] vel loquitur de celis et terra alle-
gorice / ut per celos intelligant contemplativi [illegible]
[illegible] per gratiam innovatam / in quibus sunt iustitie [illegible]
[illegible] habitat in presenti per meritum / scilicet in futuro per premium / et-
iam habitabit in eis immobiliter et inquiete / scilicet
in [illegible] et possessione / non sic autem / ubi
[illegible] per [illegible] in eternum [illegible] et habitabit
in eis / [illegible] / scilicet tanget reparationis com-
[illegible] [illegible] immunda vite / scilicet spe-
longanimitate / [illegible] et domini nostri longanimitatem
[illegible] in constantia fidei / [illegible] fratres / [illegible]
[illegible] profitendo / [illegible] vero in gratia / [illegible]
[illegible] / quod glo[ssa] quia [illegible] domini venit / [illegible]
[illegible] caritate specialiter in [illegible] / scilicet de [illegible]
vel [illegible] de celo et terra / expectantes per
[illegible] spei / i. [illegible] [illegible] satagite inculpati
[illegible] / i. cum diligentia laborate / sicut martha
satagebat circa frequens ministerium / luc. x. im-
maculati / ut [illegible] ei [illegible] ad eius ho-
norem / vel [illegible] / i. non [illegible] indecentia / I. reg. xvi. ho-
[illegible] ea que parent / immaculati / glo[ssa] a ve-
[illegible] in [illegible] in finalitate / vel [illegible]
[illegible] ce venialia in [illegible] / quia [illegible] fragilitate
[illegible] et inviolati
a criminalibus in mente scilicet [illegible] / vel [illegible]
[illegible] / ad specialia in pace / i. [illegible]
[illegible] ita v [illegible] ex fide pacem
habeamus in pace pectoris [illegible]
[illegible] / et domini nostri / scilicet [illegible] longanimitatem
i. longam expectationem [illegible] longanimiter et
multum misericorditer / salutem arbitramini / i. eam salutem
[illegible] quod [illegible] longanimiter expectat deus / ut
misereatur multa plures salventur / Isa. xxx. ex-
pectat dominus ut misereatur nostri / [illegible] et carissimus
[illegible] paulus [illegible] ita ego [illegible]
[illegible] humilitatem [illegible] petrus pau-
lum commendat / et suam doctrinam eius scriptura
confirmat / paulus vero de se scripsit ego sum minimus
apostolorum qui non sum dignus vocari apostolus / I. cor.
xv. / scripsit vobis / glo[ssa] in hac [illegible] paulus [illegible]
[illegible] quibusdam [illegible] specialiter scripsit / [illegible]
[illegible] scripsit paulus [illegible] de [illegible] non scripsit
specialiter / scilicet gentibus / secundum datam sibi sapientiam / i. cognitionem
celestium a deo scilicet in eius raptu / II. cor. xii. [illegible]
audivit archana verba que non licet homini loqui
glo[ssa] [illegible] apostolorum [illegible]
[illegible] sibi [illegible] in paulo [illegible]
sapientiam / [illegible] est electorum / et [illegible]
[illegible] / et [illegible] se ad [illegible]
[illegible] / scripsit [illegible] vobis sicut et scripsit scilicet
in omnibus epistolis / in loquens in eis scilicet epistolis
de hiis scilicet que [illegible] vobis et [illegible] quibus [illegible]
[illegible] scilicet de christo adventu et de commendatione
gratie / et [illegible] / [illegible] sunt una eius
epistola / scilicet et omnis eius epistole ad unam utilitatem
scripta sunt / scilicet quod petrus qui erat maior vante
paulo [illegible] [illegible]
[illegible] auctoritatem epistolarum pauli [illegible]
[illegible] dare [illegible] approbando [illegible] per
eas confirmando / vel hoc fecit non ex necessitate / scilicet
ex humilitate / vel forte licet petrus maior esset
in [illegible] / paulus [illegible] maior in [illegible] / in quibus
scilicet epistolis sunt quedam difficilia intellectu / i. ad
[illegible] forte [illegible]
[illegible] / [illegible] quod simpliciter quibus [illegible]
[illegible] epistolas per
discipulos qui eas exponebant / [illegible]
[illegible] de [illegible] prudentia

Canonica Johannis

[illegible]

Quod fuit ab initio quod audivimus quod vidimus oculis nostris quod perspeximus et manus nostre contrectaverunt de verbo vite et vita manifestata est et vidimus et testamur et annunciamus vobis vitam eternam que erat apud patrem et apparuit nobis.

[illegible]

[illegible]

testis latine ac[illegible] i. eritis mi testes ysa. xliii°
Ite vos testes mei dicit dominus. Et vero quia testimonio
premittit visionem quia certitudo visionis requiritur
ad hoc quod testimonium sit efficax. Et annunciamus vo-
bis publice scilicet predicando. Et erant enim multi de-
ceptores dicentes quod christus esset angelus [illegible] vitam eternam id est
qui est vita eterna. visio enim dei et hominis
vita est eterna. et hec est enim vita eterna ut cognoscant
te Io. xvii dicitur autem christus vita eterna per causam
quo ad se. Et per effectum quo ad nos. Que vita eterna
scilicet erat ab eterno secundum divinitatem. In principio
erat apud deum. apud patrem ut aliud apud
aliud est personarum distinctionem. Et apparuit nobis
in fine temporum secundum carnem [illegible] apparere
[illegible] in fine et non mentietur [illegible]

Quod vidimus et audivimus annunciamus vobis. ut et vos societatem habeatis nobiscum et societas nostra sit cum patre et filio eius ihesu christo. et hec scribimus vobis ut gaudeatis et gaudium vestrum sit plenum. et hec est annunciacio quam audivimus ab eo. et annunciamus vobis quoniam deus lux est et tenebre in eo non sunt ulle.

[illegible]

Si dixerimus quoniam societatem habemus cum eo. et in tenebris ambulamus mentimur et non facimus veritatem. Si autem in luce ambulamus sicut et ipse est in luce. societatem habemus ad invicem. et sanguis ihesu filii eius emundat nos ab omni peccato. Si dixerimus quoniam peccatum non habemus ipsi nos seducimus et veritas in nobis non est. Si confiteamur peccata nostra fidelis et iustus est ut remittat nobis peccata nostra et emundet nos ab omni iniquitate. Si dixerimus quoniam non peccavimus mendacem facimus eum et verbum eius non est in nobis.

[illegible]

[illegible]

hic ondit utilitatem consequendam mediante ... honestate conversationis ... [illegible]

[illegible]

Filioli mei hec scribo vobis ut non peccetis. Sed et si quis peccaverit advocatum habemus apud patrem Ihesum Christum iustum et ipse propitiatio pro peccatis nostris. Non enim pro nostris tantum sed etiam totius mundi. Et in hoc scimus quoniam cognovimus eum si mandata eius observemus. Qui dicit se nosse deum et mandata eius non custodit mendax

[illegible]

[illegible]

est et in eo veritas non est / qui autem servat verbum eius vere est in eo caritas dei perfecta / in hoc scimus quoniam in ipso sumus qui dicit se in ipso manere debet sicut ille ambulavit et ipse ambulare / Hortatur ad dilectionem [illegible] agentes [illegible] de modo diligendo [illegible] forma sequenda in diligendo [illegible] in prima parte [illegible] magis [illegible] quod diligendum [illegible] quod non diligendum ibi Scribo vobis filioli [illegible] in prima parte hortatur ad dilectionem dei [illegible] ad dilectionem proximi ibi [illegible] mandatum novum [illegible] dilectionem dei hortando primo [illegible] offensam dei in malo [illegible] dilectionis impedimentum [illegible] voluntatem [illegible] promotivum ibi [illegible] filioli mei [illegible] peccato [illegible] per primum [illegible]

[illegible]

Abel [illegible] clamat hebr. [illegible] pro nobis [illegible] ut appareat [illegible] ad deum [illegible] habes [illegible] filius [illegible] filio [illegible] patri [illegible] et vulnera [illegible] repulsa [illegible] caritatis insignia / et ipse scilicet [illegible] est propiciatio pro peccatis nostris [illegible] propiciatio et [illegible] nos deo [illegible] propiciator [illegible] propiciatorem per fidem et sanguinem [illegible] passione quia ipse hostia [illegible] pro expiatione [illegible] pro peccatis nostris / [illegible] propiciatorium [illegible] pro nostris tantum sed pro totius mundi / pro peccatis [illegible] propiciatur / et in hoc scimus [illegible] hortatur ad mandatorum observationem [illegible] advocatum habemus nos fideles [illegible] cognoscimus et diligimus / et in hoc scimus [illegible]

[illegible]

[illegible] ... perfectum esse valde et verbo ... et ita perfecta caritas foras mittit timorem. ... in hoc scimus ... in mandatorum observantia ... qui dicit se manere in ipso, scilicet per caritatem, ... debet sicut ille ambulavit et ipse ambulare ... [illegible]

Carissimi non mandatum novum scribo vobis, sed mandatum vetus quod habuistis ab initio. mandatum vetus est verbum quod audistis. iterum mandatum novum scribo vobis, quod est verum et in ipso et in vobis quia tenebre transierunt et lumen verum iam lucet. qui dicit se in luce esse et fratrem suum odit in tenebris est usque adhuc. qui diligit fratrem suum in lumine permanet et scandalum in eo non est. qui autem odit fratrem suum in tenebris est et in tenebris ambulat et nescit quo eat quoniam tenebre obcecaverunt oculos eius.

[illegible] ... mandatum novum ... scribo vobis ... mandatum vetus ... ab initio ... [illegible]

[illegible] ... mandatum novum ... quia tenebre transierunt et lumen ... qui dicit se in luce esse ... in tenebris est ... [illegible]

[illegible]

[illegible]

Scribo vobis filioli mei, quia remittuntur vobis peccata vestra propter nomen eius. Scribo vobis patres, quoniam cognovistis eum qui ab initio est. Scribo vobis adolescentes, quoniam vicistis malignum. Scribo vobis infantes, quia cognovistis patrem. Scribo vobis iuvenes, quia fortes estis et verbum dei manet in vobis et vicistis malignum. Nolite diligere mundum neque ea que in mundo sunt. Si quis diligit mundum non est caritas patris in eo. Quoniam omne quod est in mundo concupiscentia carnis est et concupiscentia oculorum et superbia vite, que non est ex patre non est ex deo et patre. Et mundus transit et concupiscentia eius; qui autem facit voluntatem dei manet in eternum.

[illegible]

nolite diligere mundum [illegible] quia [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] ad augustum [illegible] [illegible] et [illegible]
mundi [illegible] 2 [illegible]
[illegible] mundi [illegible]
[illegible] ad [illegible] dilegendum [illegible] est [illegible]

Item caue debetis ne vincamini ab eo quem vicistis, quia valde esset vobis verecundum. Et nota quod adolescentibus ascribitur victoria quia illa etas specialiter impugnatur incentiuis viciorum quia etas illa est congrua ad certandum. Scribo vobis infantes glosa i. humiles spiritu. Scribo vobis nolite diligere mundum. Quoniam cognouistis patrem scilicet deum cognitione fidei. Quod etiam [illegible] apti ad pugnam quia adhuc estis incipientes in bono, tamen habetis dei cognitionem et cum diligitis eum non debetis diligere illa que istam dilectionem impediunt. Scribo vobis patres etate in sapientia. [illegible] senectus [illegible] senectus venerabilis [illegible]. [illegible] eo quod [illegible] magis tenent ad hanc rationem etatis maturioris et sapientie maioris. Quoniam cognouistis eum qui ab initio est, i. a principio ab initio, i. ab initio, glosa [illegible], non eum qui ab initio est propter [illegible]. Scribo vobis iuuenes scilicet nolite diligere mundum. Quoniam fortes estis, i. per dei fortitudinem et virtutem ad spirituale certamen. Glosa fortes non ex vobis sed ex deo. [illegible] fortitudo et laus mea dominus. Et verbum dei glosa scilicet filius dei predicatus [illegible] in vobis permanet, i. perfecte inter vos per intemeratam fidem. Et hac contra temptationem dyaboli. Et vicistis malignum, i. mundum. Et quia vicistis omnino turpe esset vobis vinci ab illo. Nolite diligere mundum. Hec auctoritas quidem est mandatum in quo tangit mundanorum vilitates. Dissuadet quippe amorem mundi triplici ratione: primo ex dampnositate ipsius amoris, 2o ex vilitate rei amate, ubi [illegible] in mundo, 3o ex defectibilitate, ibi: Et mundus transit etc. Dicit ergo: Nolite, glosa vos [illegible] hec scribo, nolite diligere amore [illegible] mundum, glosa [illegible] abundantiam mundi [illegible] pulcritudinem eius [illegible] vanitate [illegible] mundi. Nec ea que in mundo sunt, glosa ut aurum et argentum et omnem supellectilem diuitiarum. Prohibetur autem [illegible] mundum diligere ad fruendum eo non vtendum [illegible]. Utamur mundo ad necessitatem sed non diligite ad superfluitatem. Nec per hoc prohibetur [illegible] dilectio sed inordinata per amorem, i. affectio. Unde Augustinus: [illegible] cor tuum amore terre [illegible] amorem diuinum et [illegible] caritas [illegible]. Item talis est [illegible] dilectio [illegible] diligens quod [illegible] non audeo dicere [illegible] ego [illegible] mundum [illegible] diligendum [illegible] Nolite diligere mundum [illegible] diligere [illegible] et diligere mundum [illegible] et mundum non [illegible] diligendum [illegible] deo est diligendus [illegible] non prohibetur [illegible] dilectio sed inordinata illa [illegible] quia [illegible] et deseruieris [illegible] dilectio [illegible] ad necessitatem, alia ad superfluitatem [illegible] mundum et diligendum [illegible] prohibetur. Si quis diligit mundum [illegible] non est caritas patris in eo [illegible] patris et [illegible] amor mundi [illegible]

Nam [illegible] mundi [illegible] ab amore dei [illegible]

sunt amatores mundi [illegible] amor mundi [illegible] non [illegible] amor dei [illegible]. Item [illegible] contraria sunt caritas et cupiditas, et [illegible] cupiditas decrescit caritas et [illegible] mundi [illegible] deo [illegible] duos amores [illegible] dilectio dei est [illegible] ita dilectio mundi [illegible] ita ut [illegible] et [illegible] caritas patris in eo qui mundum diliget. Quoniam omne quod est in mundo, i. in mundi dilectoribus, aut est concupiscentia carnis. Et sunt hec concupiscentia carnis [illegible] appetitus [illegible] sensus, glosa. Concupiscentia carnis [illegible] omnia que ad voluptates et delicias pertinent [illegible] potus [illegible] et concupiscentia oculorum [illegible] delectatur [illegible] vestibus et auro et talibus. Et superbia vite glosa [illegible] coram deo et hominibus. Superbia [illegible] superbia non [illegible] magis [illegible] alia [illegible] sunt [illegible] quod est ex patre [illegible] sunt [illegible] que [illegible] que [illegible] non est ex deo et patre [illegible] ex deo qui [illegible] temptatur [illegible] a deo temptatur [illegible] temptatur a [illegible] que superbia non est ex deo patre quia excludit caritatem patris. Sed ex mundo, glosa ex mundi amore [illegible] non est diligendus [illegible] et mundus transit [illegible] in nouam formam [illegible] figura huius mundi. Et [illegible] mali peribunt. Et non [illegible] mundi [illegible] permanebunt [illegible] ut [illegible] sol et luna et [illegible] que sunt [illegible] et [illegible] ut [illegible] ut homo [illegible] mutabitur [illegible] transit in nouam formam. Et [illegible] mundus transit et homo [illegible] diliget mundum transit cum mundo [illegible] labe [illegible] et [illegible] labatur [illegible] transit [illegible] transit iam [illegible] tandem transit in [illegible] hec dicit [illegible] breuitatem [illegible] et maxime [illegible] qui autem facit voluntatem dei [illegible] et [illegible] et facit [illegible] et dicit voluntatem dei [illegible] manet in eternum, quia talis non morietur [illegible] vita mortali ad immortalem transfertur. [illegible] qui viuit et credit in me non morietur in eternum, i. morte eterna que est vera mors [illegible] mors corporalis non est [illegible] quedam [illegible] quod [illegible] non [illegible] in eternum [illegible] dicit [illegible] stet in [illegible] qui [illegible] in mundo [illegible] et omnia labentia [illegible] deo [illegible] stare [illegible] [illegible] hec quod dicit [illegible] in mundo aut concupiscentia carnis [illegible] ut aurum argentum [illegible]

[illegible] 157

157

[illegible]

[illegible]

[illegible] filioli mei novissima
hora est. et sicut audistis antichristus
venit. quia nunc antichristi multi facti
sunt unde scimus quia novissima ho-
ra est. ex nobis prodierunt. sed non erant
ex nobis. nam si fuissent ex nobis
permansissent utique nobiscum. sed ut
manifesti sint. quoniam non sunt om-
nes ex nobis. sed vos unctionem habetis
a sancto. et nostis omnia. non scripsi
vobis quasi ignorantibus veritatem. sed
quasi scientibus eam. et quoniam omne
mendacium ex veritate non est.
quis est mendax nisi is qui negat
quoniam Ihesus non est Christus. hic est anti-
christus qui patrem negat et filium.
omnis qui negat filium nec patrem
habet. qui autem confitetur filium et patrem
habet. vos quod audistis ab initio
in vobis permaneat. quia si in vobis
permanserit quod ab initio audistis.
et vos in filio et patre manebitis.
et hec est repromissio quam ipse pol-
licitus est vobis vitam eternam. hec
scripsi vobis de his qui seducunt vos
et maneat in vobis. quam unctionem
vos accepistis ab eo. et non necesse
habetis ut aliquis doceat vos. sed sicut
unctio eius docet vos de omnibus. et
verum est et non est mendacium. et sicut do-
cuit vos manete in eo. et nunc fili-
oli mei manete in eo. ut cum appa-
ruerit habeamus fiduciam et non
confundamur ab eo in adventu eius.
si scitis quoniam iustus est scitote quoniam et omnis
qui facit iustitiam ex ipso natus est.
[illegible]

[illegible]

monens caveat falsam doctrinam hereticorum, secundo ina-
nem vera doctrina appellando. Filioli, vos qui audistis
ad cavendum autem falsam doctrinam hereticorum pre-
missam introducit rationem. Prima quia heretici sunt
Christo contraria; secundo quia heretici separati sunt ab
ecclesia, ibi: ex nobis exierunt; tertio quia cum
sufficienter inducti sunt doctrina catholica, ibi:
sed vos unctionem habetis; quarto quia doctrina quam
eis suadent heretici mendax est et perversa, ibi:
omne mendacium. Dicit ergo: filioli mei, quasi dicat: ita
dixi: nolite diligere mundum, eadem ratione dico vobis
instructio hereticorum destruit a fide, quia sunt
contraria caritati, et non debetis deficere, quia estis
filioli mei et ideo debetis doctrinam patris au-
dire et facere, cum omnis affectus filii ad eos
magnitudinem et eorum ad ipsum debitum
subiectionem. Novissima hora est, id est ultima etas
glossa, id est undecima hora sexta etas seculi, de
qua nihil certi invenitur vel horam vel
[illegible] glossa novissima hora est, id est similiter no-
vissima, quia similis est persecutio hereticorum persecu-
tioni antichristi future; vel sic, glossa: novissima
hora est, quia ipse est finis [illegible]
quem instare, id est [illegible] sunt in quibus
fines seculorum devenerunt. Et sicut audistis
antichristus venit. Quod hec pars sit [illegible] id est in principio
ipse namque a temporibus apostolorum inceperunt here-
tici. Antichristi, glossa qui sunt baptizati et crisma-
te inuncti. Unde quod melius pro deceptione
sunt hi, quia et ecclesie eius contrarii. Nam antichristus
id est Christo contrarius vel adversarius. Multi facti sunt
quia per varias hereses et errores [illegible]
ab ecclesia, cum [illegible] non valent plures
[illegible] sed [illegible] et facti sunt voluntate sua
et suggestione diaboli. Facti ergo sunt antichristi
recedentes a fide, primo et docentes contra fidem,
sicut iudei docentes legalia observanda, vel
[illegible] et nicolaite docentes carnis delectationes
esse licitas. Opportet ergo, vel antichristi dicuntur
[illegible] eorum legentes. Sicut audistis an-
tichristus venit, scilicet in membris suis, vel
venit, id est iam instat adventus eius. Deca-
dentur vos antequam audierunt et in evangelio
[illegible] erit tunc tribulatio magna qualis
non fuit ab initio mundi, et per apostolum in ii ad Thessa-
lonicenses: tunc revelabitur ille iniquus quem
dominus interficiet spiritu oris sui. Ratio ergo tenuis
talis est: antichristus et sui circa finem mundi
sunt venturi, sed isti iam venerunt, ergo
[illegible] id est eorum iam adventus signum est dilatandi
fidei, quia novissima hora est, id est instat finis
seculi, glossa absque dilatione veniet dies iudicii.
Ex nobis, glossa sed licet sint multi antichristi
[illegible] tenuerunt vos [illegible] ad iudaismum vel
paganismum redigerent, ne putetis ecclesiam
pati dampnum, quia si ex nobis prodierunt,
glossa ab unitate catholica recedentes, erant
enim de ecclesia unio non merito sacramentorum
preceptorum non caritatis communione. Sed non
erant ex nobis, scilicet predestinatione et electione,
et ideo ex recessu eorum ecclesia non est dimi-
nuta, sicut nec cum dampnificatur [illegible]

[illegible]

[illegible] pari exeunt de corde, glossa sic scilicet
de in ecclesia qui male [illegible] in corde [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] mala
revelat ecclesia. Mansissent utique nobiscum,
glossa predestinatione et electione. Sed ut manifesta-
rentur nobiscum, id est sinat manifestentur in [illegible]
fidei, scilicet quod deus [illegible] permittit. Ut manifesti
sint quoniam non sunt omnes ex nobis, qui prius
latebant et sub specie fratrum vos decipere
poterant. Unde permittit deus quosdam de
ecclesia exire, ne [illegible] decipere veras fidei
a falsis fidelibus [illegible] inveniatur.
Sed vos unctionem, hic ostendit quod sufficienter sunt in-
ducti doctrina catholica. Vel dicit: et vos unc-
tionem, hic est tertia ratio, quia sufficienter inducti sunt
doctrina catholica, [illegible] in [illegible]
[illegible] sufficienter intrinsecus, ideo non indiget
doctrina exteriori. Non scripsi vobis, quarto
est mendacium, hic est quarta ratio, quia ista doctrina here-
ticorum mendax est et perversa, quod ducit se
ex doctrine falsitate, secundo ex eius dampna-
tione, ibi: omnis qui negat. Dicit ergo: sed vos,
quasi dicat vos debetis permanere in fide, quia
vos catholici unctionem habetis, id est gratiam
spiritus sancti, qua eos discernere potestis et contra
[illegible] sine impedimento; a sancto,
id est a Christo qui est sanctus sanctorum. Daniel [illegible]
Sicut membra a capite influentiam a
capite. Unde Christus a plenitudine eius omnes ac-
cepimus. Unde [illegible] te deus deus tuus
oleo letitie. Et nostis omnia, scilicet ad salu-
tem necessaria, per illuminationem illius unctionis,
glossa nostis veritatem fidei et vite per
unctionem spiritus sancti, que apud habetis doctorem
cum quia nostis omnia. Non scripsi vobis
quasi ignorantibus veritatem sed fidei. Sed quasi scien-
tibus eam, quod est [illegible] in veritatem fidei con-
[illegible] habetis falsam discernendo et rigo-
[illegible] hereticos. Et quia omne mendacium ex
veritate non est, id est nullum mendacium est sine
[illegible] sine [illegible] sine [illegible]. Ex
veritate, ex deo sunt, et ideo qui est veritas incre-
ata [illegible] quia in [illegible] [illegible]
omnes qui loquuntur mendacium, non est a deo
qui est mendax et pater eius. Unde vero
Unde glossa Bede: nullum mendacium ex
veritate est, et qui mentitur non est ex deo. Contra
cum hoc obicitur, quia verum est non esse
ex deo et separari a deo. Si ergo qui mentitur
non est ex deo, ergo omne mendacium separat a
deo. Sed omne quod separat a deo est peccatum
mortale, ergo omne mendacium est peccatum mortale.
Ut quod est falsum, dicendum quod [illegible] [illegible] sed restringe
[illegible] subiectam materiam, quia hic est sermo de here-
ticis qui mentiuntur in doctrina religiosa
pariter [illegible] quod dicitur [illegible] de mendacio
doctrine religionis, cum [illegible] glossa loquitur
de mendacio [illegible] [illegible]
tera aut parum aut nulla videntur
cum sequitur, quis est mendax, scilicet antonoma-
sice [illegible] mendax est [illegible]
[illegible], sed sicut in doctrina religionis
[illegible] qui negat quoniam Jesus non est Christus.

i[d est] qui negat christum ihesum non esse messiam in lege
promissum. glo[sa] hoc contra iudeos et dicunt quod
ihesus non est christus promissus. vel sic et omnes qui eius mandata
contemperare contemnunt, factis negant. In factis
autem contraria induunt. ut dicit apostolus Confitentur
se nosse deum factis autem negant. hic est
antichristus sed qui negat christum esse ihesum
antichristus est i[d est] contrarius christo. qui, quia ipse negat
patrem et filium. negando enim ihesum esse christum
negat filium. et negando filium negat patrem.
Jo[hannis] viij. neque me scitis neque patrem meum
scitis. glo[sa] sic contra contendere deum patrem qui negat
filium qui ex deo procedit. vel ita est quia christus
glo[sa] ne quis diceret quod hic non colo sed deum patrem
addit. omnis sive iudeus sive gentilis sive
hereticus qui negat filium s[cilicet] christum nec patrem
habet sed peccatum. vel nec patrem habet sed [illegible]
cognitionem et confessione. Jo[hannis] xiiij. si cognovissetis
me et patrem meum utique cognovissetis. qui
autem confitetur, i[d est] filium fatetur. ipso corde vel
opere suo et fide credit ad instituam
filium. glo[sa] ihesum esse. et patrem habet, [illegible]
patrem habet in confessione et cognitione. Jo[hannis] xiiij.
pater est in filio et filius est in patre. Vos
quod audistis ab initio, hic monet permanere in
doctrina apostolorum ponens triplicem rationem pro
utilitatem, sic facultatem. ubi hec scripsi
vobis, et necessitatem ubi dicit nunc filioli.
prima ponitur primo ponit admonitionem, sic
admonitionis utilitatem. ubi dicit in vobis
sic utilitatis declarationem. ubi et hec est promissio
dicit quod vos quod audistis quod ita multi antichristi
facti sunt, sic vos catholici illud quod audistis
a me et ab aliis apostolis ab initio scilicet predicationis
vestre in vobis permaneat. sinaliter perseve-
ret. quia fides quam audistis a me ab ini-
tio vestre conversionis perseveret. et que ad me-
moriam, et quo ad observationem ut non per
observationem memoriter teneatis. et debet
manere. quia si in vobis permanserit i[d est] perfecte
manserit. inter per recordationem et per observationem
quod ab initio audistis unum sic fidei
est. sic ab initio vestre conversionis et vos in filio
et patre manebitis. glo[sa] hoc per fidem in filio
per spem. Jo[hannis] xiiij. si quis diligit me ser-
mones meos servabit et pater meus diliget eum et ad eum veniemus et mansionem apud eum faciemus. et per de glo[sa]
filium quoniam premittit per quod nemo venit ad patrem
nisi per filium Jo[hannis] xiiij. et hec sc[ilicet] mansio eter-
na in patre et filio est repromissio, i[d est] ite-
rata promissio sive promissio prophetarum domini pro
apostolos qui per christum qui non mentitur
pollicitus est nobis vitam eternam hanc per-
misit. Jo[hannis] vi. hec est voluntas eius qui
misit me patris ut omnis qui videt
filium et credit in eum. Et hic scripsi vobis
hic ondit facultatem. et primo ostendit
quod et gratia. Et vos unctionem quam ac-
cepistis. ubi et non necesse habetis. dicit ergo. hec pertinent
de antichristis et de eis sicut monstris. scripsi vobis
i[d est] ad utilitatem et instructionem vestram de his
sc[ilicet] hereticis qui seducunt vos i[d est] seorsum a
veritate ducunt. ne vos decipiant. vel
per aliquas illecebras vel pravas suasiones

vel a vita eterna vos retrahunt. Et sic unctio
maneat in vobis, i[d est] perseveret quam unctio-
nem i[d est] spiritus sancti gratiam, vos accepistis ab eo. Jo[hannis]
i. de plenitudine eius omnes nos accepimus. glo[sa]
ratio ut spiritus sancti gratiam quam in bapti-
smo receperunt ei quam integram in corde et opere
habetis. Et non opus est ista locutio est emphati-
ca sicut et illa Jo[hannis] xv. et sermo quem audi-
stis non est meus. Et non necesse habetis quod
et per unctio manet. non necesse habetis quia
nisi utile. quia gratia dicit de nemine ad faci-
litatem sc[ilicet] non de omnibus utilibus. ut non ne-
cesse habetis ut aliquis. glo[sa] docente vos inte-
rius extrinsecus indigetis. Et intrinsecus doceri. ut
ab sc[ilicet] homo doctor doceat vos. sic ita tenete
sed sicut unctio eius i[d est] christi. glo[sa] Spiritus sanctus
et ipsius sacramenta est in unctione visibili
vel unctio caritatis que diffunditur in cor-
dibus vestris per spiritum qui datus est. docet
vos de omnibus, que tenenda sunt ut
ut dicit glo[sa] vel Nemo docenti tribuat quod
ex ore docentis intelligit. nisi intus sit qui
doceat. lingua doctoris in vanum laborat
nisi sic doctor doceat. sic quod per agit et
verum est et non est mendacium. glo[sa] quod dicit quod
vel melius illud quod unctio docet non
alia super verum sed et vera est et non est mendax
sed unctio. vera per comparationem ad verum et non
est mendacium per comparationem ad docentem. non
verum in se et non est mendacium etiam non illa per-
mixtione. quia hec pars in fide non subest
falsum. qui Spiritus sanctus spiritus veritatis est. Jo[hannis] xvi. et
vos docebit omnem veritatem. et sicut docuit vos sic
unctio manete in eo sc[ilicet] christo. hic est in vobis
vel doctrina eius. Jo[hannis] xv. manete in me
et ego in vobis. Et nunc filioli hic ondit neces-
sitatem permanendi in futuro quia aliter non habetis
confessionem. sic in futuro quia aliter non possidebitis
hec instigationem. ubi dicit satis quia instat
dicit ergo. Et nunc i[d est] in futuro sc[ilicet] tempore gratie filio-
li mei in quo nova dilectio et subiectio
manete in eo, in christo hoc est in vita et
doctrina eius per fidem sc[ilicet] et caritatem sicut
tempore usque maneamus in vita eius ne
confundamur cum venerit. ut preeamus
in eo. glo[sa] si quid boni habetis illi tribuatis,
et non vobis, mala vobis et deo non
imputate. ut cum apparuerit sic christus in
iudicio. glo[sa] ad remunerationem bonorum et damna-
tionem malorum. habeamus fiduciam vos et
nos fiduciam sc[ilicet] premii assequendi
spem, et non confundamur confusione damna-
tionis sicut et iudei per se confundantur
quia non intellexerunt scripturas sem-
per et ab eo. glo[sa] pro eo neglecto vel
negato in adventu eius ad iudicium. Si
scitis quod manere debetis in eo sic consisti-
tudine fidei quia iustus est. glo[sa] ita et auctor
totius iustitie per iustitiam dei et in deo si-
tote est etiam fidei quia et omnis qui facit iustitiam
i[d est] opera iustitie et ipso natus est i[d est] filius dei per
imitationem et conformitatem. vel ex ipso natus est i[d est]
ipse deus qui fecit, sic et filius natus est a pre
mi quod est filius ut sic filius spiritualis est

a prius spondet sicut dicitur [illegible] ad Ro. [illegible]
omnia opera [illegible] operum eius in nobis.

Videte qualem caritatem dedit nobis deus pater, ut filii dei nominemur et simus. Propter hoc mundus non novit nos, quia non novit eum. Karissimi nunc filii dei sumus, et nondum apparuit quid erimus. Scimus autem quoniam cum apparuerit similes ei erimus, quoniam videbimus eum sicuti est. Et omnis qui habet hanc spem sanctificat se, sicut et ille sanctus est. Omnis qui facit peccatum et iniquitatem facit, et peccatum est iniquitas. Et scitis quia ille apparuit ut peccata tolleret, et peccatum in eo non est. Omnis enim qui in eo manet non peccat, et omnis qui peccat non videt eum nec cognovit eum.

Supra egit de materia diligendorum, hic agit de forma sive de modo diligendi primo docendo, 2o promittendo ibi omnis qui non est iustus. In prima parte primo tangit modum dilectionis dei ad nos, 2o modum dilectionis nostre ad deum ibi et omnis qui habet hanc spem. Modum dilectionis dei ad nos ostendit primo in precedenti, 2o in futuro ibi karissimi nunc filii dei sumus. Modum autem dilectionis ad deum ostendit primo adquirendo, 2o conservando ibi filioli nemo vos seducat, 3o manifestando ibi omnis qui natus est ex deo. Adquirendo duplici primo per affectum sanctificationis peccatorum preteritorum, 2o per cautelam futurorum ibi omnis qui in eo manet. Sanctificationis ponit [illegible] ibi omnis qui facit peccatum, 3o auctorem ibi et scitis quia ille apparuit. Dicit ergo videte quoniam et qui facit iustitiam ex ipso natus est, et facere iustitiam est ab eius gratia et caritate. Videte ergo, id est diligenter attendite, qualem caritatem, id est quantam, quia signa et effectus caritatis, glossa quantum et qualis donum ostendit deus erga nos paternam caritatem, dedit sine meritis et gratis nobis indignis deus pater totalitatis [illegible] etatem [illegible] per appropriationem talem scilicet ut filii dei nominemur scilicet dicamur a deo. Et quia non sufficit nomen sine re, subditur et simus scilicet filii dei. Propter hoc dedit eis potestatem filios dei fieri. Propter hoc scilicet quia filii dei sumus mundus, id est mundi amatores, non novit nos, scilicet notitia approbationis, quia non novit eum, scilicet propter eius notitiam fidei et approbationis. Io. [illegible] mundus eum non cognovit. Glossa quia filii dei dicimur amatores mundi non nos diligunt nec nostram dignitatem, nec nos veneratur. Sed assequitur karissimi nunc filii dei quod licet mundo simus despecti tamen caritative in anima dilectione quem [illegible] in [illegible]

[illegible]

cum mundo simus despecti, ut dicit glossa, filii dei sumus per adoptionem gratie. Non enim [illegible] nisi dei aguntur hi filii dei sunt. Et nondum apparuit quid erimus, scilicet per gloriam claram eius gloria non sic [illegible] claritas [illegible] sed sancta tecta [illegible] [illegible] sanctos regenerationis apparuit licet eis nunc per miracula et per virtutes appareat quod simus filii dei. In [illegible] ad verum in futuro parum est de gloria nunc sic de luce in manibus absconditur nunc splendor autem eternus [illegible] decoris. Scimus autem certitudine fidei quod [illegible] de invisibilibus quoniam cum apparuerit in suo adventu, id est perfecte manifestabit et omnibus nunc eum quamvis fidelibus innotescat. Sicut in die iudicii omnibus apparebit ab omnibus cognoscetur [illegible] cognoscetur deus iudicia faciens, quo [illegible] ipso [illegible] parentes similes ei erimus glo. [illegible] corporis immortales et impassibiles sicut ipse [illegible] mortale hoc induet immortalitatem et corruptibile hoc incorruptionem; vel corpore [illegible] similitudine [illegible] caritate [illegible] conformitate, et in corde per dotes [illegible] et in anima per dotes anime [illegible] salvatorem [illegible] ista autem similitudo erit in [illegible] scilicet in conformitate [illegible] ergo creavit deus hominem ad imaginem et similitudinem suam [illegible] in conformitate [illegible] XIX [illegible] assimilavi te [illegible] in conformitate glorie. Sic [illegible] quoniam videbimus eum sicuti est glo. In ipsa deitatis substantia contemplabimur eum quod in hac vita nullus [illegible] [illegible] beati mundo corde [illegible] sola visio beatificat. [illegible] magis dilectio [illegible] augustinus in [illegible] sola [illegible] [illegible] beate [illegible] desiderat scilicet beatitudo consistit in fruitione [illegible] dilectione. [illegible] glo. loquitur de visione simul notitie [illegible] que [illegible] peccati. Et hoc non excludit dilectionem. [illegible] quod [illegible] de visione quod beatificat [illegible] de dilectione [illegible] ipso potius [illegible] beatificare [illegible] tota [illegible] dilectio quia [illegible] omne illud in quo [illegible] [illegible] dilectionem [illegible] dilectio [illegible] visionem immo [illegible] absentem [illegible]. Et omnis glo. [illegible] ad dei [illegible] [illegible] amore qui habet hanc spem scilicet adipiscende divine visionis et [illegible] sanctificat se glo. [illegible] de preterita [illegible] abnegando [illegible] impietatem et secularia desideria [illegible] habundantia [illegible] liberi arbitrii [illegible] quis emendaverit ab [illegible] sanctificatio et [illegible] sicut et ille similitudo est [illegible] sanctus est [illegible] sancti estote quoniam ego sanctus sum.

I Johannis

dicit deus ut per verbum Christi per eius sanctificationem [illegible] ut et ipsi sancti sint in veritate / tangit autem hic duo / que requiruntur ad nostram sanctificationem primum est divinum adiutorium quod ipse efficit / secundum est arbitrii libertas quod ipse disponit / deus enim sanctificat nos per gratiam nos vero disponimus nos ad sanctificationem per liberum arbitrium primum notatur ibi qui hanc spem / secundum cum dicitur sanctificat se alia littera habet castificat quam legit augustinus et omnis qui habet hanc spem castificat se sicut et ipse castus est / gratia et homo castificat se et deus et gratia / homo disponendo deus efficiendo gratiam infundendo / sed econtra omnis qui facit peccatum scilicet mortale illud cuius semper dicit a quo denominatur peccator / et iniquitatem facit quia contra dei iustitiam et equitatem facit / et peccatum est iniquitas glossa iniquitas est contra legem vel sine lege / peccatum ergo est iniquitas et quecumque peccatum contra legem dei factum est peccatum est dictum vel factum vel concupitum contra legem dei secundum augustinum / item secundum augustinum unde est equitas contra [illegible] contra dei [illegible] consentiens / sed omnis peccans mortaliter facit [illegible] ergo et equalitatem ergo induat inequalitatem / et ideo dicit augustinus in glossa nemo dicat ego peccator sum sed non sum iniquus / vel sic dicitur omnis qui facit peccatum et iniquitatem facit nam peccatum est transgressio legis divine / lex autem divina est ipsa equitas / et ideo in omni mortali peccato est equitatis corruptio / et per consequens iniquitas / omnis enim qui facit peccatum / et iniquitatem facit et peccatum est iniquitas / vinculis non peccavimus iniquitatem fecimus / et scitis i scire debetis / quia ille scilicet christus qui est sanctus ordinis / apparuit glossa in carne advenit in hoc scilicet propter hoc ut peccata tolleret / i auferret / vero pro christo agnus dei qui tollit peccata mundi / glossa tollit dimittendo facta adiuvando ne fiant / ducendo ad vitam ubi omnino fieri non possunt / propter hoc dicitur ter agnus dei / et bis miserere nobis / quando dicit ecclesia miserere dimittendo facta / miserere adiuvando ne fiant futura / tertio dicitur dona nobis pacem ducendo ad vitam ubi omnino non fiant / vel dicitur ter agnus dei propter tres partes ecclesie militantis / quedam enim sunt in miseria in hoc presenti mundo / alii sunt in purgatorio / alii in celo / ideo dicitur miserere nobis propter eos qui sunt in mundo / et in purgatorio / sed dona nobis pacem propter illos qui sunt in celo / ideo [illegible] [illegible] cantatur missa / unde in diebus quibus fit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] / quia laborantes dicunt gratias deo reddentes / requiescant in pace propter illos qui sunt in purgatorio / ite missa est in diebus solemnibus propter eos qui sunt in celo / et peccatum non est in eo nec originale nec actuale mortale nec veniale / i. per hoc enim peccatum non fecit [illegible] [illegible] [illegible] ille in quo non est peccatum auferre peccatum potest / sed

non erat peccatum ergo potuit auferre peccata / omnis qui in eo manet glossa dicitur et vere ipse immunis est a peccato / quia et in illo qui adheret ei quod [illegible] adheret ei vitant peccata / omnis enim sit liber omnis qui in eo manet / i. in eo perseverat per caritatem / non peccat / [illegible] [illegible] [illegible] ergo omnis iustus in ipso maneat quod nullus iustus peccet / quod est contrarium ei quod dictum est supra si dixerimus quia peccatum non habemus se ipsos seducimus et veritas in nobis non est sed exponitur ista replicatio / sic omnis qui in eo manet non peccat glossa in quantum in eo manet non peccat venialiter nec mortaliter / vel integre / quia sic omnis qui in eo manet non peccat quidem scilicet in eo manet nec peccat mortaliter quia dum manemus in ipso peccamus [illegible] venialiter sed non mortaliter / vel sic omnis qui manet in eo scilicet [illegible] nec [illegible] [illegible] [illegible] nec caritatis [illegible] fide formata non peccat peccato infidelitatis quod dicitur peccatum per antonomasiam et excellentiam / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ipse arguet mundum de peccato scilicet infidelitatis / et omnis qui peccat peccato mortali vel qui peccat i. finaliter in peccato permanet / non videt eum scilicet pro tempore quo peccat / nec in peccato [illegible] / glossa non videt glossa in fide humanitatem / non cognovit eum gustando suavitatem in deitate / nam [illegible] [illegible] gustasset [illegible] suavis est deus numquam peccando ab eius gloria se separet / [illegible] tangit duo scilicet videre et cognoscere per gustum que removentur per peccatum / peccatum enim tollit visionem christianam fidei veritatis et gustum divine suavitatis /

Filioli nemo vos seducat / qui facit iustitiam iustus est / sicut et ille iustus est / qui facit peccatum ex diabolo est / quia ab initio diabolus peccat / in hoc apparuit filius dei ut dissolvat opera diaboli

[illegible] [illegible] modum [illegible] dilectionis ad [illegible] [illegible] primo faciendo opera que deus diligit / secundo vitando opera que deus odit / ibi qui facit peccatum ergo / filioli nemo vos seducat / i. seorsum a via veritatis ducat / dicendo quod deus peccat aliquis quod manet in deo / sed qui facit iustitiam glossa qui habet actum iustitie in intentione / iustus est sicut quod iustus dicitur ab actu operum / non solum ab habitu iustitie / quod dicit ambrosius est bonus qui non est iustus sicut [illegible] [illegible] pro iusto quis moritur / sicut et ille iustus est / i. ab eadem radice sed non equaliter / in glossa ab eadem radice procedit iustitia in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in christo / nec ei sicut dicit ibi similitudinem equalitatis sed cuiusdam imitationis / sed [illegible] ad [illegible] [illegible] de hoc quod dicit qui facit iustitiam iustus est primo ponitur secundum qui iustus est facit iustitiam / quia enim boni sumus bonum facimus / ideo in via essendi sequitur qui iustus est iustitiam facit / in via cognoscendi sequitur qui facit iustitiam iustus est / i. iustus ostenditur / et loquitur hic de [illegible] quod iustitia [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] sed magis minus a [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

Omnis qui natus est ex deo
peccatum non facit. quoniam semen ipsius
in eo manet. et non potest peccare

qui ex deo natus est. In hoc manifesti
sunt filii dei. et filii dyaboli.

[illegible]

Omnis
qui non est iustus non est ex deo et qui
non diligit fratrem suum. quoniam hec est
annunciacio quam audistis ab inicio
ut diligatis alterutrum. Non sicut Caim
qui ex maligno erat. qui occidit
fratrem suum. Et propter quid occidit
eum. quoniam opera eius maligna erant.
fratris autem eius iusta. Nolite mi-
rari fratres si odit vos mundus.
nos scimus quoniam translati sumus
de morte ad vitam. quoniam dili-
gimus fratres. qui non diligit
fratrem manet in morte. Omnis
qui odit fratrem suum homicida
est. et scitis quoniam omnis ho-
micida non habet vitam eternam
in se manentem. In hoc cogno-
scimus caritatem dei. quoniam ille

[illegible]

[illegible]

animam suam pro nobis posuit et nos debemus pro fratribus animas ponere. Qui habuerit substantiam mundi huius et viderit fratrem suum necessitatem habere et clauserit viscera sua ab eo quomodo caritas dei manet in eo? Filioli mei non diligamus verbo neque lingua, sed opere et veritate. In hoc cognoscimus quoniam ex veritate sumus et in conspectu eius suadebimus corda nostra. Quoniam si reprehenderit nos cor nostrum, maior est deus corde nostro et novit omnia. Carissimi si cor nostrum non reprehenderit nos fiduciam habemus ad deum, et quodcumque petierimus accipiemus ab eo, quoniam mandata eius custodimus et ea que sunt placita coram eo facimus. Et hoc est mandatum eius ut credamus in nomine filii eius ihesu christi et diligamus alterutrum sicut dedit nobis mandatum. Et qui servat mandata eius in illo manet et ipse in eo et in hoc scimus quoniam manet in nobis de spiritu quem dedit nobis.

[illegible]

[illegible]

[Top margin additions, left column:]
homicida est ... [illegible]
... [illegible] ... ad hec [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]

3

Non cum mortuus per [illegible] sepius sine causa
sine spiritu [illegible] ... [illegible] / De morte
scilicet culpe ad vitam gratie [illegible] Eripuit
nos de potestate tenebrarum et transtulit nos
in regnum filii dilectionis sue / quia diligimus
fratres / ... quia diligimus fratres / caritas enim
est vita / quia ut ait glossa vita carnis anima
vita anime deus / caritas non quiescit animam
deo iungit / humilitas nos deo subicit / pro
caritas iungit / caritas vivit / qui non diligit
fratrem manet in morte ... [illegible]
tenentur in eternam mortem ... [illegible]
[illegible] debito exercendi / hec est ca-
ritatem cum morte / et ut [illegible] / in ...
[illegible] quia nec ... [illegible]
in [illegible] peccatum passimus / et sicut de
[illegible] deo diligere debemus quia / omnis qui odit
fratrem suum homicida est / ... [illegible]
cum [illegible] animam suam / ... [illegible]
in [illegible] ... [illegible]
... [illegible] / ... odio [illegible]
homicida est ... [illegible] odio [illegible]
fratrem provocat ad iram et discordiam ...
in se ... [illegible] in anima / et non ... [illegible]
est homicida ... [illegible]
qui ... odio fratrem suum ... [illegible]
... / Item operemur ... [illegible] Non ...
datur / Item consensu ... [illegible] ...
... / Item subtractione rei debite ...
... [illegible] vita pauperum qui
... [illegible] hemo ... [illegible] est /
et scilicet [illegible] ... quia omnis homicida
... plus sicut homicidium ...
... / ... [illegible]
... per gladium ... [illegible]
subtractio ... / non ... vitam eternam
in se manentem / quia non ... caritatem / ...
... qui ... vita ... non ... vitam
eternam non ... qui ... vita eterna in
se manentem / hoc dicit ad ... vite nature
que est vita ... / Deus autem est vita
manens in ... nobis per gratiam
... in nobis per eternam ... et ...
... manere ... per gratiam ... / ...
... venerunt et mansionem apud eum
faciemus / In hoc cognovimus ... ...
diligere efficaciter / ... duplicem effectum
... impendendo ... [illegible] impendendo
... quia ... / ita firmiter
... diligere fratres et hoc ... adiu-
... / et etiam efficaciter quod
patet ex ... / In hoc scilicet effectu co-
gnovimus ... in signo ... [illegible]
... hanc ... [illegible] ...
... caritatem dei scilicet ... erga nos / quoniam
ille pro nobis ... salute ...
... animam suam / vitam suam ...
posuit / morti exposuit / ... animam
meam pono pro amicis meis / Et nos ...
... / ... passus est pro nobis
nobis relinquens exemplum ut sequamini ve-
stigia eius / Deinde prelati debito precepti

[Top margin additions, right column:]
animas pone ... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]

quia bonus pastor animam dat pro ovibus
suis / alii debito consilii / ... [illegible]
... / animas ponere / vitam ...
... precepit ... corporis
corpore et anima mori pro omnibus paratus
erat / ... [illegible] nos debemus
pro fratribus animas ponere / hoc ... [illegible]
... omnes tenentur ad ... perfectionis
... dicunt ... hoc ... [illegible]
alii dicunt ... ad hoc tenentur ...
et ... libertatem a ... / et non ...
... hoc ... [illegible]
... [illegible] pro ... deo ...
... vitam pro vita spirituali ...
/ plus ... caritas tenetur homo
diligere animam ... corpus ...
... ad hoc tenentur ... / ...
... tenentur ... bonus pastor
animam suam ... / tenentur etiam ...
in quo non tenentur ... imminet
periculum gregi / ... fidei ...
... deus ... [illegible]
... [illegible] ... et ...
... pro bonis ...
... tenentur pro fratribus animas
ponere et ... perfectam caritatem
... / quia ... plus committere
plus ab eo exigitur / De imperfectis ...
... dubium quod tenentur maxime
... secundum ... [illegible]
... non possumus respicere ...
... / ... non tene-
tur primo ... tenetur ... facere
quod in se est ... [illegible]
sint dare animas pro fratribus / et ...
... facere deus facit quod in se est /
... gratiam ... et possunt dare
animas / et tunc primo et ... tenebuntur
... opinionem ... [illegible]
... caritate possumus respicere /
... temptatione ... [illegible]
... [illegible] perfectus ...
... perfectam caritatem in qua non est
timor pene / tenetur esse promptus
ad hoc ... hoc facere / quia perfecta
caritas ... [illegible]
... / imperfecti ... ad hoc tene-
... tenetur esse ita promptus ...
quod ... perfecta caritas ... / hec
... perfecta ... [illegible]
... perfectam caritatem
tenentur / et hoc ... velle ...
perfecta caritas ... paratus ... mori
pro fratribus / et ... tantam
... caritatem ut paratus sit pro fratribus
mori / perfecta ... caritas / hec ...
... in ... quia ... ponere
... animam pro fratribus ... [illegible] /
... habitum glosa ... [illegible]
... / vel ... humana ...
... non ... animas ponere / ...
... pro fratribus ponere / et
hec ... caritas / ... [illegible]
... [illegible] ... ponere /

[Bottom margin additions:]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]

[illegible]

Ez s(ed) quod habuerit / et p(er) hec in(tellig)it(ur) superflua quod est ideo quod habet qui habuerit s(cilicet) iam diu possedit / quia cum tenetur eroga(re) cum superflua / substancia(m) huius mundi, i(d est) bona temporalia ad sustentacionem vite p(ro)p(ri)e s(e)c(undu)m tenentia [illegible] a sustentando [illegible] substando quia dicitur substancia [illegible] a sustentando quia debet diligi ad sustentacionem non ad superfluitatem / Dicit autem mundi huius quia in mundo altero hec non erit necessaria substancia [illegible] quia corpus erit spirituale quod nunc est animale, i(d est) corruptibile / et viderit fratrem suum necessitatem habere i(d est) indigenciam in rebus [illegible] autem necesse [illegible] cessare facit / et clauserit viscera sua ab eo i(d est) affectum interiorem non compatiendo, et non subveniendo / quo(modo) caritas dei que scilicet a deo infunditur et qua deus diligitur manet in eo quasi diceret nullo modo non enim potest diligi deus sine p(ro)ximo nec econverso / caritas enim benigna est i(d est) larga egentibus [illegible] effuderis animam [illegible] compassionem et animam afflictam repleveris orietur lux tua in tenebris lux tua / et tenebre tue erunt sicut meridies / i(d est) [illegible] que sunt quasi tenebre / filioli [illegible] diligite veraciter [illegible] mandatum dei [illegible] mandatum dei / et hoc est mandatum eius / [illegible] et qui sunt mandata eius custodit / et [illegible] filioli glo(ssa) quia ego non est perfecta caritas in eo qui non ponit animam pro fratribus saltem non dat substantiam et caritatem perfectam habeat / filioli mei quos scilicet [illegible] genui [illegible] quia de novo [illegible] / et in adhuc in fide tenelli / non diligamus verbo scilicet [illegible] non tamen diligit qui tantum quod promittit non solvit / multi enim verbo dicunt amorem sed opere [illegible] sunt plurima [illegible] / neque lingua multiplicatione aliquem cum [illegible] affectione / alii repetitis sermonibus affectum suum volunt ostendere / sed opere i(d est) exhibitione beneficii / et veritate pura intencionis / glo(ssa) ut sua intencione beneficia ostendamus non propter iactantiam / nec propter aliquod temporale commodum / in hoc glo(ssa) [illegible] opera caritatis in veritate facimus / cognoscimus cognitione probabili quamvis non scimus / quoniam ex veritate per imitationem scilicet glo(ssa) / ex deo qui veritas est / sumus enim eius perfectionem pro modo nostro imitamur / et in conspectu eius suadebimus corda nostra i(d est) quia deus intuetur cor [illegible] glo(ssa) [illegible] cogita-

[illegible] corda nostra [illegible]

tamen hic corda nostra suadebimus / que digne sunt digne conspectibus [illegible] instra apparebunt conspectu suo / et dicit suadebimus cor nostrum [illegible] / si enim [illegible] et fallimus [illegible] et hoc magnum [illegible] dilectione mandati habemus cogitationes in deo [illegible] volumus / quoniam si reprehenderit nos cor nostrum de [illegible] nostra mens nos accusat et vellemus latere [illegible] possumus / quia maior est deus corde nostro quia melius scit [illegible] nobis / et ei est manifestum quod nobis [illegible] omnia sunt nuda et aperta oculis eius ad quem nobis sermo [illegible] / et novit omnia vel potest ut notetur spes venie obtinende super hiis quorum remorsus [illegible] in conspectu suo / Carissimi quoniam si i(d est) quamvis cor nostrum conscientia reprehendit nos de aliqua culpa scilicet veniali [illegible] per hoc mercedem amittimus quia maior est deus [illegible] valens corrigere ab hinc remorsum et remunerare / Et non quod dicat maior est deus corde nostro [illegible] manus corde humano et secundum Augustinum [illegible] dei capacitatem [illegible] deo reple[illegible] / fiduciam [illegible] cor nostrum i(d est) conscientia nostra reprehenderit nos scilicet de aliquo [illegible] vel non reprehenderit nos glo(ssa) [illegible] dimitte nobis debita nostra / fiduciam habemus ad deum i(d est) confidimus de deo / et quecumque petierimus signa scilicet petitionis / Jo(hannis) xvi si quid petieritis patrem in nomine meo [illegible] caritatis / accipiemus ab eo vel illud quod petimus vel magis expediens Luc(e) xi omnis qui petit accipit et qui querit invenit et pulsanti aperietur / quoniam mandata eius scilicet dilectionis dei [illegible] in hiis duobus mandatis tota lex pendet et prophete / custodimus glo(ssa) animo / et ea que sunt placita glo(ssa) ope caritatis / coram eo glo(ssa) in abscondito ubi deus videt [illegible] illud Matthei vi cum facis elemosinam noli tuba canere glo(ssa) [illegible] opere non coram hominibus ut eis placeamus sed coram deo ut ei placeamus Math. vi attendite ne iustitiam vestram faciatis coram hominibus / et hoc est mandatum [illegible] que sunt mandata [illegible] scilicet fides et dilectio [illegible] / et hoc est mandatum eius primum et precipuum / ut credamus fide operante per dilectionem / in nomine confitendo et venerando / filii eius quo ad divinitatem / Ihesu Christi quo ad humanitatem [illegible] aliud [illegible] nomen [illegible] aliud non sub celo datum hominibus [illegible] / et diligamus alterutrum hoc est aliud mandatum [illegible] / sicut dedit nobis mandatum Jo(hannis) xv hoc est preceptum meum [illegible] glo(ssa) mandatum [illegible] et duo [illegible] quia [illegible] separari [illegible] fides potest esse informis [illegible]

separat a caritate. Ergo illa duo possunt separari. Respondeo credere in deum cum fide formata non informi. Fides enim aut credere numquam separatur a caritate. Hoc autem mandatum dedit Christus Johannis xiiii. Creditis in deum et in me credite. Vel expresse dicit quod loquitur glossa de dilectione dei et proximi que sunt plura precepta materialiter sive in diversitate operum, unum vero formaliter sive in radice caritatis. Et qui servat mandata eius que posita sunt de fide et dilectione. In illo scilicet deo manet. Glossa ut in refugio. Et ipse in eo. Glossa ut in vase unde deus in presenti et in futuro infra iiii. cum manet in caritate in deo manet etc. Et in hoc glossa dubitaremus an in nobis maneat. Et in hoc tamquam signo manifesto scimus per fidem, non per auctoritatem, ecclesie. Quoniam ipse manet in nobis diligentibus. De spiritu scilicet sancto, id est per spiritum sanctum quem dedit nobis, id est dona spiritus sancti que dabantur in primitiva ecclesia invisibilibus signis que loquebantur signis et faciebant miracula. Cum spiritus sanctus descendit super apostolos in signum ignis, actuum ii., descendebat etiam super credentes baptizatos, actuum x.

Carissimi nolite omni spiritui credere sed probate spiritus si ex deo sint. quoniam multi pseudo prophete exierunt in mundum. In hoc cognoscitur spiritus dei. omnis spiritus qui confitetur Ihesum Christum in carne venisse ex deo est. et omnis spiritus qui solvit Ihesum ex deo non est. et hic est antichristus de quo audistis quoniam venit et nunc iam in mundo est. Vos ex deo estis filioli. et vicistis eum. quoniam maior est qui in vobis est quam qui in mundo est. Ipsi de mundo sunt et ideo de mundo loquuntur et mundus eos audit. Nos autem ex deo sumus qui novit deum audit nos. qui autem non est ex deo non audit nos. In hoc cognoscimus spiritum veritatis et spiritum erroris.

Supra commendavit apostolus doctrinam suam ab eo positam. Secundo hortatur ad eius observationem. Secundo et tertio cavendos esse dissuadet doctrinam contrariam. Ostendens primo quibus non est credendum, quia Christum negantibus. Secundo quibus sit credendum, quia ipsum confitentibus, ab eo ubi. In prima parte primo dissuadet hereticorum favorem. Secundo suadet catholicorum dilectionem ibi Carissimi diligamus invicem. In prima parte primo monet hereticis non adquiescere. Secundo docet eos a catholicis discernere ibi In hoc cognoscitur spiritus. Ponit autem quadruplex signum primum est circa fidem [illegible] et hic est antichristus. Secundum circa amorem mundi ibi Vos ex deo estis. Tertium est contemptus apostolice doctrine ibi Nos ex deo sumus. Et quartum. Carissimi quasi dicat: cum deus maneat in nobis per spiritum. Ergo vos nolite credere, scilicet passim et indiscrete omni spiritui, id est homini [illegible]

[illegible]

vel omni spiritui, id est glossa spiritualiter loquenti vel spiritualem se ostendenti. Unde cum eligitis ad imitandum, quia quidam dona carnalia sunt bona et spiritualia. Ut dicit unde hoc est spiritus, id est gratia spiritus sancti que appellatur discretio spirituum. Vel omni spiritui, id est omni homini a parte cordis dono [illegible], quia spiritus per os [illegible] loquitur. Sed probate, id est experimento cognoscite temptate. i. Thessalonicenses v. Omnia probate, quod bonum est tenete. Spiritus, id est spiritualiter loquentes vel spirituales se ostendentes. Si ex deo sint, non scilicet a diabolo. Glossa Et non omnes sunt spirituales. Sunt etiam quidam spiritus erroris. i. Timotheum iiii. Attendentes spiritibus erroris. Et ideo propter predicationem requiritur ad hoc donum spiritus scilicet donum discretionis spirituum, quod non datur omnibus, scilicet secundum spiritum libri i. Corinthiis xii. Alii datur discretio spirituum. Quoniam ille possunt placere deo [illegible] et per consequens sit quod dat deus. Matthei vii. A fructibus eorum cognoscetis eos. Et hec possunt fieri ante opera predicationem. Quia glossa in prima non [illegible] multi per varios errores. Pseudo, id est falsi prophete. Glossa qui sub obtentu fidei errores predicant et magis eam corrumpunt. Exierunt in mundum, id est qui prius latebant mali sunt. Dicuntur exire per manifestationem doctrine in manifestum ad in persona in qua latebant ad hominum cognitionem. In hoc cognoscitur. Hic ponit primum signum quod est circa fidem. Et dicitur [illegible] passionem predicatio. In hoc scilicet signo cognoscitur spiritus dei, id est an sit [illegible] ex deo. In hoc dico quod sit omnis spiritus, id est spiritualiter loquens. Qui confitetur. Glossa voce et opere. Hec est confessio de qua dicitur i. Corinthiis xii. Nemo potest dicere dominus Ihesus nisi in spiritu sancto. Ihesum Christum, id est dei filium. In carne vel in se scilicet de virginis utero in mundum venit. Et in carnem in incarnatione [illegible] in nativitate. Ex deo est, imitatione non propagatione. Sed cum hoc obiicitur quia multi confitentur verbo et factis negant, quidam non sunt ex deo. Respondeo confitetur est, sunt factis. Unde confitetur qui ex intellectu dissitetur. Et quod ore et opere fatetur cor, de autem dissitetur non confitetur. Et omnis spiritus, id est spiritualiter vel de spiritualibus loquens. Confitetur corde ore et opere. Nam corde creditur ad iustitiam, ore autem confessio fit ad salutem. Et omnis spiritus, id est spiritualiter vel de spiritualibus loquens. Qui solvit, id est dividit Ihesum vel separans deitatem ab eo ut arrius vel animam ut apollinaris qui ponit deitatem pro anima vel carnem ut manicheus qui ponit Christum assumpsisse carnem fantasticam et non veram vel per unitatem ut nestorius. Vel solvit fideles qui sunt eius membra a capite scilicet Christo ut scismatici qui solvunt caritatem et unitatem. Ex deo non est imitatione unde Christus ex diabolo est qui facit peccatum ex diabolo est. Joh. viii. Vos ex diabolo estis. Et hic qui scilicet Ihesum solvit. Est antichristus, id est contra Christum. Antichristus est et in prima scilicet ipse sicut Johannes y chas. Ante glossa in tempus, id est membris antichristi. De quo audistis per eandem expositionem apostolorum. Quoniam venit, id est venturus est imminente die iudicii.

a vel omni
Ergo etc. Glossa [illegible]

De christo [illegible] fe. [illegible]
[illegible marginal notes]

[illegible] venit in divina persona [illegible] venit in membris suis [illegible] in mundo [illegible] repugnant [illegible] adventum [illegible] deo estis [illegible] vos filioli ex deo estis [illegible] a patre [illegible] spiritualiter [illegible] in membris suis [illegible] mundi [illegible] amatores [illegible] qui in vobis est [illegible] qui in mundo est [illegible] fortitudine [illegible] voluntas [illegible]

[illegible]

[illegible] qui audit nos [illegible] qui non audit [illegible] Karissimi diligamus invicem quia caritas ex deo est et omnis qui diligit fratrem suum ex deo natus est et cognoscit deum. qui non diligit non novit deum quoniam deus caritas est. In hoc enim apparuit caritas dei in nobis quoniam filium suum unigenitum misit deus in mundum ut vivamus per eum. In hoc est caritas non quasi nos dilexerimus deum sed quoniam ipse prior dilexit nos et misit filium suum propitiationem pro peccatis nostris. Karissimi si deus dilexit nos et nos debemus alterutrum diligere. [illegible] ad caritatem [illegible] deum nemo vidit [illegible]

[illegible]

[illegible] et [illegible] quia [illegible]
[illegible] Nam ipse [illegible] filius
[illegible] et [illegible] Cuiusque [illegible]
In hoc apparuit [illegible] caritas [illegible]
[illegible] in [illegible] effectu

creaturam ut tangit glosa sicut similes suo similes cognoscuntur et caritas vere deus est. Et in hoc cum [illegible] signo apparuit caritas dei in nobis [illegible] erga nos quia filium suum [illegible] et ineffabile dilectionis caritatis ut servum redimeret filium tradidit suum sibi consubstantialem [illegible] non adoptivum unigenitum [illegible] misit deus scilicet pro [illegible] tantum est ad [illegible] in mundum [illegible] salvandum [illegible] non enim misit deus filium in mundum ut iudicet mundum sed ut salvetur mundus per ipsum ut vivamus glosa prius mortui per eum glosa resuscitati [illegible] propter nimiam caritatem qua dilexit nos cum essemus mortui peccatis [illegible] nos [illegible] Et [illegible] tangit [illegible] quare donum debet esse gratum et acceptum [illegible] ratio est ex parte dantis quia ille qui dat dat ex magna caritate [illegible] quod datur [illegible] affectu dantis et [illegible] donum datum est nobis ex magna caritate [illegible] ratio tangitur [illegible] in hoc apparuit caritas dei [illegible] ratio est ex parte [illegible] dati [illegible] illud quod datur [illegible] magnum et preciosum [illegible] esse multum gratum et acceptum et placitum et [illegible] istud fuit magnum quod notatur cum dicitur filium suum unigenitum [illegible] ratio [illegible] ex parte recipientis quia ille cui datur illud donum multum indiget eo, et [illegible] multum indigebamus tali dono quod scilicet nos resuscitaret quia mortui eramus [illegible] [illegible] ut vivamus per eum [illegible] ex parte [illegible] [illegible] puelle [illegible] donum [illegible] pulcritudinem et gratiam [illegible] donum nobis esse acceptum [illegible] deus filium suum [illegible] misit per [illegible] misit deus filium suum factum de muliere [illegible] In hoc in hac missione caritas glosa manifesta [illegible] ut [illegible] non quasi nos dilexerimus deum [illegible] filii missionem [illegible] [illegible] deus [illegible] mortem filii eius [illegible] scilicet deus [illegible] dilexit nos [illegible] et in hoc [illegible] eius dilectio [illegible] amare [illegible] amantem [illegible] et misit filium suum glosa in exemplum dilectionis [illegible] hostiam [illegible] deus [illegible] nobis reddetur [illegible] pro peccatis nostris tollendis glosa destruendis [illegible] propiciatorem [illegible] proposuit deus propiciatorem per fidem in sanguinem ipsius unde [illegible] propiciatorium de auro mundissimo quod erat super archam federis domini [illegible] [illegible] caritas [illegible] deus [illegible] invitat nos ad dilectionem ex dilectionis debito [illegible] si sic deus dilexit nos [illegible] creator creaturam [illegible] [illegible] quod apparuit erga eum [illegible] et nos [illegible] et patres et [illegible] deum [illegible] diligere [illegible] eius [illegible] Johannes [illegible] et [illegible] estote imitatores dei sicut filii carissimi et ambulate in dilectione sicut et christus dilexit nos [illegible] ut eum diligeremus [illegible] nos [illegible] [illegible] nos diligat [illegible] diligamus [illegible]

[illegible] multiplicatam [illegible] mortem nostram [illegible] debemus. Deum nemo vidit unquam. Si diligamus invicem, deus in nobis manet et caritas eius in nobis perfecta est. In hoc cognoscimus quoniam in eo manemus et ipse in nobis quoniam de spiritu suo dedit nobis. Et nos vidimus et testificamur quoniam pater misit filium suum salvatorem mundi. Quisquis confessus fuerit quoniam Ihesus est filius dei, deus in ipso manet et ipse in deo. Et nos cognovimus et credimus caritati quam habet deus in nobis. Deus caritas est et qui manet in caritate in deo manet et deus in eo. [illegible] hortatur ad caritatis perfectionem [illegible] primo manifesto dei in affectu per mutuam dilectionem [illegible] manifesto dei [illegible] per fidem et confessionem [illegible] quisquis confessus fuerit [illegible] prima parte [illegible] sic ordinatur [illegible] per quod manifesto cognoscatur [illegible] in hoc cognoscimus [illegible] per quod probatur [illegible] et nos vidimus [illegible] Deum [illegible] nos invicem diligere et [illegible] diligimus [illegible] non eum videamus [illegible] videbimus deum in essentia [illegible] in creatura assumpta [illegible] sicut eum vidit [illegible] [illegible] facie ad faciem [illegible] sedentem [illegible] nemo id est nullus [illegible] sensu corporeo [illegible] non videbit me homo et vivet [illegible] videt [illegible] paulus [illegible] sensu corporis raptus [illegible] videt [illegible] visione [illegible] visione [illegible] [illegible] aliquatenus [illegible] [illegible] et per speculum [illegible] deum [illegible] per speculum et in enigmate [illegible] Si diligamus invicem [illegible] videre [illegible] possit in patria [illegible] si diligamus invicem ex caritate glosa sincera caritate non [illegible] et [illegible] Deus in nobis manet per gratiam [illegible] sicut in templo suo [illegible] templum dei sanctum est quod estis vos [illegible] inspirando bona opera [illegible] suum nostre [illegible] Et caritas eius [illegible] [illegible] eum diligimus in nobis perfecta est [illegible] [illegible] et tendit ad perfectionem [illegible] sicut [illegible] caritas dei perfecta in nobis [illegible] eum diligimus [illegible] imaginem glosa propter [illegible] diligere [illegible] esse [illegible] in dilectione amplius [illegible] in te fiet te perfectum ut eum diligas et inimicos sicut et ipse inimicos dilexit. In hoc cognoscimus quia deus in nobis manet [illegible] in hoc scilicet [illegible] dilectionem [illegible] cognoscimus [illegible] [illegible] et [illegible] veniet ad me [illegible] videbo eum quoniam in eo manemus per caritatem qua nos dilexit [illegible] manet in [illegible] et [illegible] in eo quoniam de spiritu suo [illegible] dedit nobis [illegible] visibili [illegible] in [illegible] per gratiam [illegible] caritas dei diffusa est in cordibus nostris per spiritum sanctum [illegible] de spiritu [illegible] datum [illegible] [illegible] spiritum

filium suum [illegible] [illegible]

[illegible] manet [illegible] manifeste [illegible] dilectione [illegible] manifeste [illegible] [illegible] [illegible] manet [illegible] perfecte

[illegible]

[illegible commentary] ... Deus manet in nobis et nos in ipso ... Et nos vidimus et testificamur quoniam pater misit filium suum salvatorem mundi ... Quisquis confessus fuerit quoniam Ihesus est filius dei, deus in eo manet et ipse in deo ... Et nos cognovimus et credidimus caritati quam habet deus in nobis. Deus caritas est ... [illegible commentary]

qui manet in caritate in deo manet et deus in eo ... [illegible commentary]

In hoc perfecta est caritas dei nobiscum ut fiduciam habeamus in die iudicii, quia sicut ille est et nos sumus in hoc mundo. Timor non est in caritate, sed perfecta caritas foras mittit timorem, quoniam timor penam habet. Qui autem timet non est perfectus in caritate. Nos ergo diligamus deum, quoniam ipse prior dilexit nos. Si quis dixerit quoniam diligo deum et fratrem suum oderit, mendax est. Qui enim non diligit fratrem suum quem videt, deum quem non videt quomodo potest diligere? Et hoc mandatum habemus a deo, ut qui diligit deum diligat et fratrem suum.

[illegible commentary] ... In hoc perfecta est ... caritas dei nobiscum ut fiduciam habeamus in die iudicii ... [illegible commentary]

in modo amando amicos et inimicos sicut ille pluit super iustos et iniustos / in celo / de celo timor quod [illegible] vere in hac perfecta caritate tota / [illegible] non est in caritate / nota quod quadruplex est timor / primus est servilis qui est solius gehenne / [illegible] initialis / qui est timor gehenne et offense dei / [illegible] est filialis qui est timor solius offense / quartus est reverentie qui est timor solius reverentie maiestatis divine / et contemplatione maiestatis divine quo resilit in [illegible] [illegible] parvitatem primus non est cum caritate sed [illegible] ei locum ad eam [illegible] introducit / et sicut seta filum ut ait Augustinus [illegible] non est in perfecta caritate de qua loquitur hic / [illegible] glo[sa] [illegible] timor manet cum perfecta caritate vie sed non patrie / quartus manet cum caritate perfecta patrie de quo psalmus timor domini sanctus permanet in seculum seculi / perfecta caritas perfecte excellentie non solum sufficientie foras mittit timorem gehenne vel initialem quod aliud est timere deum ne te in gehennam mittat / aliud ne te deserat ut ait Augustinus / timor habet penam gehenne [illegible] scilicet tormentum conscientie glo[sa] torquet cor conscia peccatorum [illegible] non dum facta est iustificatio sicut perfecta et integra / qui autem timet supplicium gehenne [illegible] qui timet ex timore dominante in augustinus [illegible] qui timet aliquam penam [illegible] temporalem / non seperari a deo / non est perfectus in caritate perfectorum superabundantie [illegible] perfectione sufficientie / perfectus erat ille qui dicebat [illegible] quis nos seperabit a caritate christi [illegible] tribulatio angustia / non perfectus tamen / [illegible] hec obicit de [illegible] qui timet ut ait [illegible] cepit Ihesus pavere et tedere [illegible] etiam sancti timent iudicium [illegible] recordatus sum operis tui et pertimui [illegible] [illegible] timet quicquid accidere potest [illegible] [illegible] timore initiali non [illegible] [illegible] timore [illegible] / [illegible] obicit de sanctis [illegible] timor est offense non gehenne / nos ergo quod ut perfecti simus / nos qui in deum credimus diligamus deum dilectione perfecta non imperfecta et ad timore / et [illegible] qui ipse prior dilexit nos [illegible] nos [illegible] cum sit [illegible] inimici eramus [illegible] ipse prior dilexit nos et dedit nobis diligere / dilexit impios ut faceret pios / dilexit iniustos ut faceret iustos / dilexit egros ut faceret sanos / [illegible] etiam Augustinus dicit anima [illegible] per iniquitatem amando deum pulcra efficitur / pulcre [illegible] amando eum qui semper pulcer est / quanto in te crescit amor tanto in te crescit pulcritudo quia ipsa caritas est anime pulcritudo / [illegible] quis dixerit quod [illegible] diligamus deum [illegible] [illegible] [illegible] quis dixerit quia diligo deum [illegible] [illegible] interrogatus ut ait [illegible] prompta mente [illegible] diligo / et fratrem suum oderit qui est dei imago / mendax est in hoc / quia dicit se diligere [illegible] quod dicat hic [illegible] corde / [illegible] diligit [illegible] [illegible] conformem voluntatem cum deo [illegible] voluntas dei est ut diligas [illegible] mendax est [illegible] se diligere deum [illegible]

[illegible] [illegible] facto quia odit [illegible] implicatur contradictio / et ideo talis mendax est [illegible] [illegible] / qui enim non diligit fratrem suum quem videt in plenius et familius cognoscit [illegible] deum quem non videt / et ideo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] diligere [illegible] quippe ut ait Augustinus possumus diligere incognita [illegible] [illegible] [illegible] talis est plus diligit [illegible] visum [illegible] visum / si ergo fratrem visum non diligit quod deum non visum diligit / glo[sa] [illegible] imago dei est / si non diligit imaginem nec eum diligit cuius est imago / et hoc ne quis audeat dicere diligere possumus deum etsi non diligamus fratrem / [illegible] et hoc mandatum habemus a deo / de utroque enim mandatum est [illegible] [illegible] hoc est maximum et primum mandatum [illegible] est simile huic / ut qui diligit deum [illegible] / diligat et fratrem suum [illegible] dilectio [illegible] sunt mandata caritatis / [illegible] dei et proximi / nec potest unum diligi sine altero / Augustinus [illegible] est qui dicit diligo imperatorem sed odio leges suas / imperatoris [illegible] [illegible] est mandatum [illegible] [illegible] [illegible] /

Omnis qui credit quia Ihesus est Christus ex deo natus est / et omnis qui diligit eum qui genuit diligit eum qui natus est ex deo. In hoc cognoscimus quoniam diligimus natos dei cum deum diligamus et mandata eius faciamus. Hec est caritas dei ut mandata eius custodiamus et mandata eius gravia non sunt / quoniam omne quod natum est ex deo vincit mundum et hec est victoria que vincit mundum fides nostra. Quis est autem qui vincit mundum nisi qui credit quia Ihesus est filius dei / hic est qui venit per aquam et sanguinem Ihesus Christus non in aqua solum sed in aqua et sanguine /

hic ostendit quibus [illegible] credendum est / quia [illegible] consistentibus / [illegible] primo fidei efficaciam et utilitatem / secundo veritatis attestationem / ibi et spiritus est qui testificatur / tertio credendorum utilitatem / ibi hec scribo vobis / circa primum autem fidei efficaciam et utilitatem ostendit primo [illegible] dei / secundo [illegible] mundi / ibi [illegible] omne quod natum est / circa dei [illegible] primo quia facit natum dei / secundo quia facit diligere natos dei / ibi et omnis qui diligit / tertio quia facit servare mandata dei / ibi [illegible] est enim caritas [illegible] dicit quod omnis [illegible] glo[sa] [illegible] qui diligit deum diligit et fratrem suum / etiam qui diligit genitorem diligit et genitum / omnis [illegible] [illegible] [illegible] fidei sicut incipientes proficientes et perfecti qui credit fide formata non informi / glo[sa] credit quod scilicet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] credunt [illegible] / [illegible] [illegible] glo[sa] [illegible] [illegible] in lege [illegible] deo natus est nativitate spirituali per fidem non carnali per carnem / Io[hannes] [illegible] dedit eis filios dei fieri / et talis diligentibus / quia et omnis qui diligit eum qui genuit diligit eum qui natus est ex deo [illegible] [illegible] [illegible]

Post de generatione eterna [illegible] spiritualis eterna sequitur diligit eum scilicet patrem qui genuit filium et naturaliter diligit eum qui natus est ex deo scilicet filium eternaliter a patre genitum. Sed qui diligit filium diligit membra eius. Ergo qui diligit deum patrem diligit et filium naturalem et membra filii scilicet filios adoptivos. Ergo fides que facit membra dei sive filios facit eos diligendos. De spirituali sic omnis diligit eum qui genuit per fidem [illegible] generationem de qua dicitur Iacobi primo voluntarie genuit nos verbo veritatis. Diligit eum qui natus est ex deo scilicet in fide et [illegible] nata [illegible] fide facit diligendum. Isto duplici modo legit glossa Augustinus. In hoc [illegible] quod [illegible] et vere diligimus hoc effectu vel signo cognoscimus [illegible] cognoscere possumus quoniam diligimus natos dei scilicet fratres nostros qui sunt nati ex deo per fidem cum deum scilicet patrem eorum diligimus affectu. [illegible] diligens eum deum [illegible] et mandata eius faciamus [illegible] [illegible]

[illegible]

Hec est autem fides sed [illegible] sperandarum [illegible] victoria causaliter [illegible] efficiens victoriam mundi. Fides vera [illegible] per fidem vicerunt regna [illegible] glossa [illegible] fides que per dilectionem operatur [illegible] fides [illegible] aut [illegible] obiicit [illegible] hoc quod dicit omne quod natum est ex deo vincit mundum [illegible] imperfectum natum est ex deo [illegible] vincit mundum [illegible] vincit mundum [illegible] [illegible] quod [illegible] est sive vincit mundum [illegible] [illegible] imperfecti [illegible] perfecti [illegible] autem glossa determinat que fides vincit mundum [illegible] fide [illegible] [illegible] qui vincit mundum [illegible] prospera et adversa [illegible] nisi qui credit fide formata quoniam Iesus est filius dei scilicet [illegible] consubstantialis patri [illegible] qui vincit mundum nisi is qui [illegible] [illegible]

[illegible]

Christus [illegible] non in aqua baptismatis tantum ad abluendum sed in aqua baptismatis tantum ad abluendum et in sanguine passionis ad redimendum [illegible] aqua cum [illegible] non lavaret nisi a sanguine [illegible]. Et spiritus est qui testificatur quoniam Christus est veritas. Quoniam tres sunt qui testimonium dant in celo pater verbum et spiritus sanctus. Et hi tres unum sunt. Et tres sunt qui testimonium dant in terra spiritus aqua et sanguis. Si testimonium hominum accipimus testimonium dei maius est. Quoniam hoc est testimonium dei quod maius est. Quoniam testificatus est de filio suo. Qui credit in filium dei habet testimonium dei in se. Qui non credit filio dei mendacem facit eum. Quoniam non credit in testimonium quod testificatus

[illegible]

[illegible]

est Deus de filio suo. Et hoc est testimonium quia vitam eternam dedit nobis Deus, et hec vita in filio eius est. Qui habet filium habet vitam; qui vero non habet filium Dei non habet vitam. [illegible] allegat [illegible] allegans primo testimonium [illegible] et [illegible] testimonium [illegible] testimonium [illegible] allegat [illegible] de divinitate et humanitate [illegible] de divinitate [illegible] tres sunt [illegible] de humanitate [illegible] tres sunt [illegible] Et spiritus est [illegible] testificatur [illegible] in specie columbe [illegible] spiritus [illegible] in duabus naturis [illegible] in utraque [illegible] et corporis [illegible]

[illegible] testimonium [illegible] in specie columbe [illegible] baptismo [illegible] in specie columbe [illegible] tres sunt [illegible] testimonium [illegible] tres sunt [illegible] testimonium [illegible] de divinitate [illegible] in celo [illegible] Deus [illegible] filius meus dilectus [illegible] spiritus [illegible] in specie [illegible] de celo [illegible] filius meus dilectus [illegible] testimonium [illegible] spiritus [illegible] tres [illegible] tres unum sunt [illegible] testes [illegible] testimonium de humanitate [illegible] in terra [illegible] de humanitate [illegible] in celo [illegible]

[illegible]

[illegible] de celo [illegible] testimonium de divinitate [illegible] testimonium de humanitate [illegible] spiritus [illegible] aqua [illegible] de latere [illegible] et sanguis [illegible] de latere [illegible] sanguinis [illegible] sanguinis [illegible] in flagellacione [illegible] et aqua lacrimarum [illegible] plorans [illegible] in suscitacione Lazari [illegible] et hi tres unum sunt [illegible] testimonium hominum [illegible] allegat testimonium [illegible] de filio [illegible] testimonium [illegible] testimonium Dei [illegible] testimonium hominum [illegible] testimonium Dei [illegible] Deus [illegible] testimonium [illegible] testimonium Dei [illegible] et hoc est testimonium Dei [illegible] de filio suo [illegible] credit in filium Dei [illegible] testimonium Dei [illegible] de filio [illegible] filius meus dilectus [illegible] testimonium [illegible]

[illegible]

Ro qualiter respondendo dicit eius filius dei glo
et hec est .i. non solum testificatur de filio naturali sed
etiam de filiis adoptivis vel glo de filio testatus
est et etiam de nobis filiis adoptivis quibus vitam
eternam dedit illis. Et hec est testimonium patris de
filiis adoptivis eum credendo. Quoniam vitam eter-
nam dedit nobis deus sicut apostolus ut filios adopti-
vos hic in spe tandem in re. Et hoc per hoc quod
[illegible] hic est filius meus dilectus ipsum
audite. ipsum audire est vitam eternam hic hic
in spe in futuro in re. Io vi domine ad quem
ibimus verba vite eterne habes. Et in eodem verba que ego
loquor vobis spiritus et vita sunt. Et hec vita
scilicet eterna in filio eius est .i. per fidem filii. Io
vi omnis qui credit in me habet vitam eternam
glo in filio eius est .i. in filii visione. Io xvii
hec est vita eterna [illegible] ipse enim est fons vite ps
quoniam apud te est fons vite. Qui habet filium glo
credendo et imitando habet vitam scilicet eternam iam
in spe tandem in re. Ipse enim habet patrem in se met
ipso vitam et dedit filio [illegible] [illegible] qui
non habet filium dei nec credendo nec imitando
non habet vitam nec in spe nunc habet nec in futuro
habebit Io iii qui incredulus est filio non
videbit vitam eternam sed ira dei manet su-
per illum. Et [illegible] [illegible] multa testimo-
nia [illegible] a patre suo Io viii testimonium perhibet
de me pater qui misit me. Secundo a seipso Io
viii si ego testimonium perhibeo de me ipso testimonium
meum verum est. Tertio spiritus sancto Io xv cum
venerit paraclitus ille testimonium perhibebit de me.
Quarto a scripturis sanctis Io v scrutamini scriptu-
ras et ille sunt que testimonium perhibent de me.
Quinto ab operibus suis Io x opera que ego
facio testimonium perhibent de me. Sexto a mira-
culis [illegible] testimonium [illegible] domine.
Septimo a turbis Io xii testimonium perhibebat
turba que erat cum eo quando lazarum suscitavit.
Octavo ab apostolis actuum iiii virtute magna
reddebant apostoli testimonium de [illegible]
de [illegible] credibilia facta sunt nimis. Hec
scribo vobis ut sciatis quoniam vitam eternam
habebitis qui creditis in nomine filii dei.
Et hec est fiducia quam habemus ad deum,
quia quodcumque petierimus secundum volunta-
tem eius audiet nos. Et scimus quia
audit nos quicquid petierimus, scimus
quoniam petitiones habemus quas postu-
lamus ab eo. Qui scit fratrem suum
peccare, peccatum non ad mortem, petat
pro eo et dabitur ei vita peccanti non
ad mortem. Est peccatum ad mortem, non
pro illo dico ut quis roget. Omnis ini-
quitas peccatum est. Et est peccatum ad mortem.
Scimus quia omnis qui natus est ex deo
non peccat, sed generatio dei conservat eum
et malignus non tangit eum. Scimus
quoniam ex deo nati sumus et mundus to-
tus in maligno positus est. Et scimus
quoniam filius dei venit et dedit nobis
sensum ut cognoscamus verum deum et simus
in filio vero eius ihesu christo. Hic est
verus deus et vita eterna. Filioli custodite
vos a simulacris. Hec allegat credentium utili-
tatem quadruplicem primam est future beatitudinis
[illegible] Ro petendo nos exaudiri ibi et hec est fiducia
Ra est a peccato conservationis ibi scimus quia omnis [illegible]
dei veri cognitionis ibi et scimus quia filius dei venit
Ro [illegible] [illegible] audit primo qualiter per fidem eter-
[illegible] orantes prosperis Ro qualiter orantes
pro aliis ibi qui scit fratrem suum primo parte [illegible]
[illegible] impetrande fiduciam Ro fiducie audi-
[illegible] ibi scimus quod petimus. Dicit ergo hec scribo vobis
glo debetis adhibere fidem [illegible] ut [illegible] sitis de
vita eterna et future beatitudine. sed scilicet predicta scribo
vobis non tamen dico ad maiorem [illegible] ut
sciatis [illegible] fidei in spe quoniam vitam eternam
habebitis in futuro qui creditis in patre in nomine
filii dei Io xi ego sum resurrectio et vita qui
credit in me etiam si mortuus fuerit vivet.
Et hec est fiducia glo non tantum in futuro sperare
debetis bona celestia sed etiam in hac vita
impetrabimus quecumque salubriter petierimus. Et
hec est fiducia spei quam habemus ad deum Ro
ad hebreos [illegible] [illegible] confidentes in domino [illegible]
[illegible] [illegible] hebreos iiii accedamus cum fiducia
ad thronum gratie eius. Quia quodcumque petierimus
secundum voluntatem eius non secundum desideria nostra [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] non mea voluntas sed
tua fiat. Secundum voluntatem autem eius petimus
[illegible] [illegible] ut quod velit rogemus [illegible] ut
quales nos esse despicat ad [illegible] [illegible]
[illegible] audiet nos dando petentibus effectum
aliter non [illegible] in paulo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
esse quod petit [illegible] in futuro accipiat. Et ad futuram
ordinetur [illegible] [illegible] sunt petenda [illegible] [illegible]
sunt ad vitam eternam ordinata. Et scimus
certi sumus de promissione eius Io xvi [illegible] quod
petieritis patrem meum in nomine meo dabit vobis. Quia
audit nos quicquid petierimus sed ad vitam
vel ad mortem et non [illegible] dicit quicquid [illegible] [illegible]
de vel solidum quod est quod non utile sunt
est bonum temporale [illegible] in [illegible] queritur regnum
dei. Nota [illegible] [illegible] peteret a rege polonie [illegible]
[illegible] aque vel [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. Scimus audit per [illegible] fratre possumus
quod non exaudientes fecit qui peticiones [illegible]
a nobis a deo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod pe-
tendo [illegible] quod [illegible] [illegible] ne [illegible]
[illegible] [illegible] quas postulamus ab eo glo [illegible] pe-
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod
[illegible] [illegible] patimur et [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] statim [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in oratione [illegible]
[illegible] in aliis [illegible] frequentius et libentius [illegible]
debet. Qui scit sed autem qualiter exaudiuntur
orantes pro aliis [illegible] primo audit pro quibus
orandum [illegible] pro quibus non est ibi peccatum ad mor-
tem. Qui scit [illegible] orantes exaudimur
quod scit per confessionem vel alio modo fratrem
suum catholicum [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
tem peccare peccatum non ad mortem glo [illegible]
[illegible] et levibus peccatis que sunt
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] non
ad mortem [illegible] [illegible] glo quia peccat [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad mortem. Est enim
veniale peccatum [illegible] [illegible] [illegible]
per [illegible] subsequentem Ro etiam [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ad apostolos [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] petrus in [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] p[er] p[eccatu]m [illegible] ad mortem [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] peccatum ad mortem [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in pecc[ato] mortali [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

petrum non ad mortem in [illegible] dicta quo non impugnatur gra[tia]
fraterna / petat scilicet pro eo quod de dicto vel cogitatu
vel oblivione vel ignorantia peccasse conspicere fratrem
et postula pro te ut pro te intercedat / porro p[er] gene[ralem]
peccatorum confessionem p[ro]s[unt] [illegible] ecclesie et ad [illegible]
castigare / et dabitur ei vita scilicet gratie peccanti non
ad mortem quod non [illegible] aliter ut non usque ad mor-
tem / quia p[eccatu]m p[ro] veniale non auferatur vel annulatur
gratia / quod dicitur dabitur vita peccanti non ad mortem
i[d est] veniale [illegible] [illegible] [illegible] dabitur ei vita
gratie quo ad augmentum magis / vel dabitur [illegible]
auferendo [illegible] mortis scilicet veniale / quod [illegible]
[illegible] ducit ad mortem quia diminuit fervorem
caritatis / est autem peccatum ad mortem non pro illo dico
ut quis roget ad [illegible] [illegible] [illegible] quod sit
peccatum ad mortem / et dicit glosa quod peccatum ad mortem
est quod separat animam a deo [illegible] mors animam
a corpore / scilicet quodlibet mortale hoc facit / quodlibet mor-
tale e[st] peccatum ad mortem / [illegible] dicitur [illegible] peccatum ad mor-
tem plus separat [illegible] mortale [illegible] magis et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] hoc peccatum ad mortem
et non ad mortem [illegible] [illegible] peccatum ad mortem
dicitur [illegible] generaliter et specialiter / generaliter quodlibet
peccatum mortale dicitur peccatum ad mortem / specialiter [illegible]
vel quo impugnatur gratia fraterna / [illegible]
gratia qua [illegible] est [illegible] [illegible]
[illegible] vel quo [illegible] impugnatur [illegible] finaliter [illegible]
[illegible] et hoc [illegible] vel [illegible] non penitendo
vel protractio peccati usque ad mortem [illegible]
primo modo peccatum generaliter / 2o et 3o modo peccatum spe-
ciale / [illegible] [illegible] cum [illegible] peccati mortem
in quo homo decedit / et [illegible] hoc [illegible]
[illegible] illud quod sequitur / non autem pro illo dico
ut roget quis / [illegible] quod peccatum ad mortem
dicit [illegible] scilicet quodlibet peccatum mortale [illegible]
non pro illo dico ut roget quis / i[d est] qualiscumque
[illegible] iustus / [illegible] non possit ei impetrare
[illegible] gratiam / [illegible] in tali [illegible]
[illegible] / [illegible] peccatum ad mortem 2o et
3o modo scilicet peccatum in spiritum sanctum [illegible] pro
illo dico ut non roget quis / i[d est] qualiscumque iustus
[illegible] perfectus / quia non [illegible] iustus [illegible]
[illegible] tali gratiam [illegible] peccati [illegible] [illegible]
[illegible] peccatum ad mortem [illegible] [illegible] scilicet peccatum in quo
homo decedit scilicet finaliter impenitens / [illegible]
[illegible] finaliter / [illegible] [illegible] non pro illo
dico ut roget quis / i[d est] [illegible] non [illegible] non magnum
[illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] roget [illegible] modis [illegible] hoc [illegible] / omnis
iniquitas / [illegible] vere [illegible] [illegible] pro peccato
[illegible] ad mortem / quia multis peccatis [illegible]
et nullus potest esse sine peccato / quia omnis iniqui-
tas i[d est] inequalitas vite [illegible] a equalitate vite
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] / peccatum
e[st] [illegible] [illegible] peccatum a iniquitate / et [illegible] glosa
super alia peccata / peccatum ad mortem animam
a deo separans / vel usque ad mortem durans
vel fraterne caritati [illegible] [illegible] / [illegible]
sit [illegible] [illegible] / quod [illegible] peccatum in spiritum sanctum /
Scimus quia omnis qui natus est [illegible] ponitur
[illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fidei [illegible]
[illegible] a peccato / 2o quod [illegible] [illegible] de adoptione
[illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] ex deo / [illegible] / Scimus
[illegible] [illegible] qui sunt illi pro quibus orandum

[illegible] quia hic non [illegible] [illegible] [illegible] petrus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] peccatoribus [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] pro fratribus / Scimus quia omnis qui natus
est ex deo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] dedit [illegible] [illegible] [illegible] dei filios / non
peccat peccato ad mortem / [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] in baptismo filii dei facti sunt
[illegible] [illegible] est [illegible] [illegible]
[illegible] deo [illegible] [illegible] sicut [illegible]
[illegible] [illegible] non peccat scilicet mortaliter
vel peccato ad mortem / sed generatio dei / i[d est] generatio
gratie / conservat eum a peccato scilicet ad mortem
et non [illegible] [illegible] [illegible] conservat / quia non
[illegible] [illegible] a gratia / sed a libero arbitrio co-
operante / et malignus / i[d est] [illegible] malo [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
est in conspectu eius malignus / vel mali-
gnus / i[d est] [illegible] malus [illegible] malo [illegible]
[illegible] [illegible] malignitate [illegible] [illegible]
non malignus / i[d est] mundus in maligno [illegible]
[illegible] [illegible] / non tangit eum scilicet [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] tangunt
[illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] et passiva
[illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] tempter [illegible]
et [illegible] [illegible] / et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] a stabilitate sua / non [illegible] [illegible]
[illegible] a sua stabilitate / [illegible] [illegible] [illegible]
anime in manu dei sunt et non tanget
illos tormentum mortis / i[d est] peccatum mortale / Scimus quoniam
[illegible] [illegible] ex deo non peccat / [illegible] [illegible]
Scimus quoniam ex deo sumus / Scimus [illegible] fide / quoniam ex deo sumus
[illegible] non per carnem [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] / et scimus quoniam mundus totus i[d est]
mundi amatores in maligno / i[d est] in malo
[illegible] [illegible] scilicet [illegible] [illegible]
et honore [illegible] [illegible] [illegible] quod
e[st] in mundo [illegible] vel [illegible] in maligno / in
maligno [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] mundus in maligno positus
est / i[d est] in malo [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in malo [illegible] [illegible] accepit ab eo
[illegible] [illegible] accipere / quodlibet rapit [illegible]
[illegible] a mundo quicquid [illegible] [illegible] in male
[illegible] positus / vel totus mundus malus in mali-
[illegible] positus est / i[d est] in malo [illegible] scilicet [illegible]
et peccato / et maxime in [illegible] scilicet [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] usque ad consu-
mationem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] descendit de celo et [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] colligunt ligna et patres succendunt
ignem / et mulieres conspergunt [illegible]
Et scimus quia filius dei venit / [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quia per fidem
cognoscimus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad
[illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] filiali [illegible]
Et scimus [illegible] fide / quod filius dei / [illegible]
qui est filius [illegible] in divinitatem / venit per assum-
ptam humanitatem / non localiter mutando [illegible]
in assumpta humanitate mundo visibiliter appa-
rendo / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quia [illegible] [illegible]
erat / qui ubique erat [illegible] quia [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] erat in utero virginis per
potentiam [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible]
per unionem nature assumpte / et dedit nobis
sensum / [illegible] fidei et sapie[ntie] et intellectus
[illegible] [illegible] ad cognitionem [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in novitate sensus
[illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] a deo datur
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nisi [illegible]
dederit sapientiam et intellectus spiritum scilicet [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

2 Johannis

[illegible]

Senior electe domine et natis eius
quos ego diligo in veritate et non ego
solus sed et omnes qui cognoverunt
veritatem que permanet propter veritatem
in nobis et nobiscum erit in eternum
Sit nobiscum gratia et misericordia
et pax a deo patre et a ihesu cristo
filio eius in caritate et veritate Ga-
visus sum valde quoniam inveni
de filiis tuis ambulantes in veri-
tate sicut mandatum accepimus
a patre et nunc rogo te domina
non tamquam mandatum novum scri-
bens tibi sed quod habuimus ab
initio ut diligamus alterutrum et
hec est caritas ut ambulemus se-
cundum mandata eius hoc enim
mandatum est ut quemadmodum
audistis ab initio in eo ambuletis.

Hec est secunda canonica Johannis cuius auctor Johannes apostolus esse creditur ut dicit glossa per similitudinem in verbis et in affectu fidei et caritatis [illegible]

[illegible]

Cor[illegible] primi [illegible] [illegible] laudate [illegible] [illegible]
ut [illegible] ad perficiendum in [illegible] laudat [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] semper [illegible]

in veritate scilicet fidei ephe. v. ut filii lucis ambulate de
qua ambulate dum lucem habetis, vel in veritate
in caritate a qua omnes virtutes vere sunt. ephe. v.
ambulate in dilectione. solent enim parentes multum
gaudere de profectu et maxime filiorum. i. thessa.
ii. vos estis gloria mea et gaudium meum. prover. x. filius
sapiens letificat patrem. sicut ambulaturi mandatum
mandatum accepimus, id est a christo, quod mandatum
fuit nobis a patre scilicet per filium. iohannis v. diligite in-
vicem vos, et sic perambulate dum lucem
habetis. et nunc rogo hic ondit suum affectum ad
matronam. et pone movet eam ad agendum et ad
proficiendum. et hec est caritas. ut ondit quam perfecte
[illegible] mandatum [illegible]. hoc est enim mandatum. Ergo
et nunc rogo te domina [illegible] per ea que habes
de profectu et mandato dilectionis. Item [illegible]
certo confidens loquar [illegible] debitum, et licet
res debita sit [illegible] impero sed rogo ut diligamus
alterutrum, id est invicem ad tempus [illegible] tanquam mandatum
novum scribens tibi sed quod habuimus ab initio, a
perfectis patribus, vel ab initio fidei et [illegible]
[illegible] dicat scilicet hortando non novum mandatum pono
[illegible] sic [illegible] dicit mandatum novum do vobis
[illegible] [illegible] de caritate et est vetus et est novum
vetus ratione scilicet quod ab antiquo scriptum in
[illegible] et in tabulis legis, sed novum [illegible]
[illegible] quod in christo [illegible] novum [illegible]
[illegible] dicit diligite amicos [illegible] diligite inimicos
[illegible] novum ratione efficacie quia spiritualiter
hominem innovat. et hec est caritas, id est in hac esse
[illegible] ut ambulemus scilicet passibus mentis
et corporum de bono in melius proficiendo. secundum
mandata eius scilicet ipsa custodientes. Io. xiiii. si
diligitis me mandata mea servate. hoc est enim
[illegible] dicit et [illegible] ambulans secundum mandata dei
hoc est enim mandatum scilicet dei. et quemadmodum
audistis ab initio [illegible] fidei [illegible] vestre conversionis
[illegible] purgationis, in eo ambuletis, assidue
proficiendo et perseverando. Quoniam multi
seductores exierunt in mundum, qui non
confitentur ihesum christum venisse in carne:
hic est seductor et antichristus. Videte
vosmet ipsos ne perdatis quod operati
estis, sed ut mercedem plenam accipi-
atis. Scientes quia omnis qui rece-
dit et non permanet in doctrina christi
deum non habet in se. sed qui perma-
net in doctrina, hic et filium et patrem
habet. Si quis venit ad vos et hanc
doctrinam non affert, nolite eum reci-
pere in domum, nec ave ei dixeritis.
Qui enim dixerit illi ave, communicat
operibus eius malignis. Ecce predi-
xi vobis, ut in die domini nostri
ihesu christi non confundamini. Plura
habens vobis scribere, nolui per cartam
et atramentum; spero enim me futurum
ad vos, et ore ad os loqui, ut gau-
dium vestrum plenum sit. Salutant te
filie sororis tue electe. Gratia tecum.
Amen. Hic subiungit causam presentis scribe-
di et intentionem scilicet contra hereticos quorum
[illegible] [illegible] errorem [illegible] [illegible]

ubi si quis venit ad vos [illegible] errorem [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] primo ex parte pe-
[illegible] videte vosmet ipsos. secundo ex parte vesti-
[illegible] [illegible] quod perdet. et primo quoniam
multi glo. et recte ut perdet. quia multi
per varias sectas diversi seductores, i. perse-
a vera veritate doctores [illegible] seductores sunt
[illegible] qui [illegible] [illegible] veritatem exierunt
in mundum, ad amorem et doctrinam mundi.
[illegible] glo. deviantes [illegible] et non [illegible]
sunt de mundo, i. [illegible] de mundo
[illegible] [illegible] [illegible] in mundum, io. iii. multi
pseudoprophete exierunt in mundum. qui scilicet se-
ductores non confitentur glo. nec doctrina nec vita
christum glo. [illegible] et [illegible] sanctis. venisse
in carne. [illegible] christum venisse in carne
i. salvatorem [illegible] qui venit in carnem
[illegible] acceptus est in carne [illegible] natus. hic qui-
[illegible] talis est seductor hominum et antichristus
i. christo contrarius, vel antichristus, i. membrum an-
tichristi. et [illegible] seductor [illegible] doctrinam pe-
[illegible] antichristus [illegible] [illegible] [illegible] doctrina
[illegible] ad alios seducendos [illegible] [illegible]
christum [illegible] [illegible] antichristus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] iohannes [illegible] [illegible] videte
[illegible] ne seducamini ab eis. videte scilicet so-
licite et diligenter attendite ne scilicet a fide
vosmet ipsos ne [illegible] a fidei veritate [illegible]
et ne eis adhereatis [illegible] videte ne
[illegible] vos seducat. [illegible] multi [illegible]
et [illegible] [illegible], alios [illegible] [illegible] ne-
gligunt, ne perdatis de fide quod operati
estis glo. illam mercedem quam bis operando
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] bona [illegible] videte scilicet [illegible] ut
mercedem plenam accipiatis scilicet vere glorie
que replet animam [illegible] et [illegible]
[illegible] receperunt mercedem suam. vel plenam
quia [illegible] super [illegible] meritum
[illegible] et non [illegible] ad [illegible] gloriam
[illegible] [illegible] [illegible] dabitur merces
plena [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in tribus quo
ad animam, [illegible] implebitur [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sublimitate
glorie et honoris, [illegible] [illegible]
et vera dilectione. Item quo ad corpus, quia
[illegible] [illegible] implebit [illegible]
[illegible] passibilitatis impassibilitate [illegible]
[illegible] subtilitate [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in corruptione surget in incorruptionem
[illegible] in [illegible] surget in [illegible]
[illegible] omnis et [illegible] [illegible] [illegible] perdatis omnis
enim sine [illegible] sine [illegible] sine [illegible]
[illegible] qui recedit [illegible] alios [illegible]
[illegible] [illegible] alios [illegible] [illegible] videtur
[illegible] [illegible] quod fit per [illegible] no-
[illegible] [illegible]. et non permanet in
doctrina christi [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] deum non habet in se hic per
[illegible] [illegible] in futuro per gloriam
sed qui permanet i. [illegible] et [illegible]
manet. [illegible] et [illegible] in doctrina [illegible] sine [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] doctrina [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
hic et filium et patrem habet [illegible] [illegible] in
futuro [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] io.
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in patre et p.

[illegible]

Senior Gaio carissimo quem ego di-
ligo in veritate. carissime de omnib(us)
orationem facio prospere te ingredi et
valere. sicut prospere agit anima tua
Gavisus sum valde venientibus fra-
tribus. et testimonium perhibentibus verita-
ti tue. sicut tu in veritate ambulas. ma-
iorem horum non habeo gratiam quam
ut audiam filios meos in veritate am-
bulare. carissime fideliter facis quicquid
operaris in fratres et hoc in peregrinos
qui testimonium reddiderunt caritati tue
in conspectu ecclesie. quos bene facies
deducens digne deo. pro nomine enim
eius profecti sunt nichil accipientes
a gentibus. nos ergo debemus su-
scipere huiusmodi. ideo ut cooperatores
simus veritatis.

[illegible]

[illegible: top-margin note, 4 lines]

ut sicut valeat anima ita valeat corpore. optat autem prosperitatem anime bonam ... [illegible: heavily abbreviated commentary filling the rest of the left column, with underlined lemmata including "gavisus sum", "valde", "venientibus fratribus", "et testimonium perhibentibus veritati tue", "sicut tu in veritate ambulas", "maiorem horum", "non habeo gratiam", "ut audiam", "filios meos", "in veritate ambulare", "carissime fidelis facis", "pro nomine eius", "suscipere huiusmodi", "cooperatores simus veritati", "gentilibus"; 47 lines]

[illegible: commentary at the head of the right column, with underlined lemmata "scripsissem forsitan", "cooperatores simus veritati"; 16 lines]

[illegible: right-margin notes, 12 lines]

ecclie. sz his qui amat pmatu gerere in eis diotrepes no recipit nos. ppter hoc si venero comoneam eius opera que facit vbis malignis garriens in nos et quasi ista no ei sufficiant nec ipse suscipit fratres et eos qui suscipiunt prohibet et de eclesia eicit. Carissime noli imitari malu sz quod bonu est. qui bene facit ex deo est. qui aut male facit no vidit deum. demetrio testimoniu redditur ab omnibus et ab ipa veritate sz et nos testimoniu perhibemus et nosti qm testimoniu nostru veru est. Multa habui tibi scribere sed nolui per atramentu et calamu scribere tibi. Spero aut ptinus te videre et os ad os loqui. pax t(ibi). Salutant te amici. saluta tu amicos nominatim.

[illegible: commentary on 3 John 9–15, with underlined lemmata including "diotrepes", "propter hoc", "verbis malignis", "comoneam"; 26 lines]

[illegible: note in the bottom margin]

Canonica Jude

Argumentum in canonica Jude

Judas aplus fratres de corruptoribus vie vitatis ita informat ut illicitum esse disseret de sub iugo scilicet erutos servitutis denuo opera sua officiis novare servilibus.

[illegible]

Judas ihu cristi servus frater autem iacobi his qui sunt in deo patre dilectis et christo ihu conservatis et vocatis. Misericordia vobis et pax et caritas adimpleatur. Carissimi omnem sollicitudinem faciens scribendi vobis de communi vestra salute necesse habui scribere vobis deprecans supercertari semel tradite sanctis fidei. Subintroierunt enim quidam homines impii qui olim prescripti sunt in hoc iudicium dei nostri gratiam transferentes in luxuriam et solum dominatorem et dominum nostrum ihesum christum negantes.

[illegible]

[illegible]

Commonere autem vos volo
vos scientes semel omnia qui
ihus populum de terra egipti salvans
secundo eos qui non crediderunt p
didit angelos vero qui non serva
verunt suum principatum sed dereli
querunt suum domicilium in iudicium ma
gni dei vinculis eternis sub caligine
reservavit sicut sodoma et gomorra
et finitime civitates simili modo
exfornicate et abeuntes post car
nem alteram facte sunt exemplum
ignis eterni penam sustinentes
similiter et hi qui carnem quidem macu
lant dominationem spernunt ma
iestatem autem blasphemant cum
michael archangelus cum dyabolo
disputans altercaretur de moysi
corpore non est ausus iudicium ferre
blasphemie sed dixit imperet tibi
deus hi autem quecumque ignorant
blasphemant quecumque autem na
tura tamquam muta animalia norunt in
his corrumpuntur

[illegible]

Canonica

[illegible]

michael / et ego / et amonea / glo quia illi negant et volunt vos inducere ut negetis / non amoneo vos volo / simul omnes monere cum illos vos scientes semel / perfecte omnia / glo [illegible] fidei [illegible] non habetis opus audire recentia [illegible] ingredi / ideo ego amoneo / quia non [illegible] non [illegible] instructionis / scilicet [illegible] audire [illegible] [illegible] semel accepta in baptismo [illegible] vos de [illegible] / quia [illegible] ihesus [illegible] filius [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] hec non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] / [illegible] / glo [illegible] [illegible] appellat / salvans / scilicet primo [illegible] salvavit eos

[illegible]

[illegible] sicut sodoma et gomorra [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] / et finitime civitates [illegible] scilicet alie [illegible] sicut sodoma et gomorra / quia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] / ex fornicatione / scilicet [illegible] [illegible] [illegible] naturam [illegible] / glo extra naturam relicto [illegible] usu femine et abeuntes / longe a deo euntes in regionem [illegible] [illegible] cum filio prodigo [illegible] / post carnem alteram / sequentes [illegible] in carne aliena / in carne masculorum que [illegible] altera [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] carne [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] caro masculi altera [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] ab illo [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] facte sunt [illegible] ignis [illegible] / glo [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] Jude [illegible]

sibi adiuvante dyabolo blasphemiam dicere noluit sed modesto sermone compescuit, multo magis hominibus blasphemia est cavenda et maxime cum creatorem [illegible] sed hec que cumque ignorant glo blasphemanda esse [illegible] fidei archana blasphemant glo [illegible] simile in petri [illegible] que ignorant blasphemantes in corruptione sua peribunt [illegible] in hiis que ignorant blasphemant [illegible] quecumque autem naturaliter [illegible] norunt vel noverunt tamquam muta animalia [illegible] sicut bruta animalia [illegible] in hiis corrumpuntur [illegible]

Ve illis qui in viam caym abierunt et errore balaam mercede effusi sunt, et in contradictione chore perierunt. Hi sunt in epulis suis macule convivantes sine timore semetipsos pascentes, nubes sine aqua que a ventis circumferunt, arbores autumnales infructuose bis mortue eradicate, fluctus feri maris despumantes suas confusiones, sydera errantia quibus procella tenebrarum conservata est in eternum. Prophetavit autem de hiis et septimus ab adam enoch dicens: Ecce venit dominus in sanctis milibus suis facere iudicium contra omnes et arguere omnes impios de omnibus operibus impietatis eorum quibus impie egerunt et de omnibus duris que locuti sunt contra deum peccatores impii. Hi sunt murmuratores querulosi secundum desideria sua ambulantes et os eorum loquitur superbiam mirantes personas questus causa.

[illegible]

[illegible] Ve illis [illegible] qui in viam caym abierunt [illegible] et errore balaam [illegible] mercede effusi sunt [illegible] in contradictione chore perierunt [illegible] hi sunt in epulis suis macule [illegible] sine timore semetipsos pascentes [illegible] nubes sine aqua [illegible] que a ventis circumferuntur [illegible] arbores autumnales [illegible]

[illegible]

fructum bonum facit. infructuose i. nullam utilitatem spiritualem vel aliis ferentes. sicut enim omnis arbor que non facit fructum bonum excidetur. Bis mortue i. in ramis et in radice. in ramis bonorum operum, et in radice bone voluntatis. eradicate i. extra radicem caritatis electe. Cum quod apostolus [illegible] in caritate radicati et fundati etc. vel sic bis mortue primo per peccatum mortale [illegible]. 2o per peccatum apostasie. Eradicate. glossa a deo. deus enim est locus anime. i. Jo. qui manet in caritate in deo manet et deus in eo. Et in hoc notatur quod omnis dispositio et [illegible] ad bonum [illegible] est in eis. sicut in arbore eradicata dispositio ad fructificandum. Vel ergo arbores autumnales, propter foliorum asperitatem vanitatem. infructuose propter operum inutilitatem. bis mortue propter apostasie [illegible] eradicate propter [illegible] [illegible]. fluctus feri maris i. crudeles et amari alios inquietantes. Isa. [illegible] impii quasi mare fervens quod quiescere non potest. Mobiles semper inquieti [illegible] amari [illegible] stabilitatem aliorum impugnantes. Despumantes i. ad modum maris inquieti spumantes. confusiones suas i. inquinamentum suarum [illegible] confusionem in spumam [illegible] vana. Sap. v. [illegible] spuma gracilis que a vento dispergitur. Ad quam [illegible] sequitur confusio [illegible] confusiones suas quidam exponunt sic. Despumantes confusiones suas i. in spuma gule et luxurie suam [illegible] manifestantes. [illegible] in [illegible] ambulant. sidera errantia [illegible] quam [illegible] se [illegible] errantia i. in fundamento [illegible] non [illegible] glossa in hoc apostolatus statu. et tales [illegible] tes seducunt in errorem. nec sunt [illegible] te [illegible] non dirigunt [illegible] stellas erraticas [illegible] sunt [illegible] partem [illegible] dicunt. quibus procella tenebrarum, magnitudo pe[illegible] servata est in eternum. glossa [illegible] ad [illegible] hebr. [illegible] per indicium [illegible] per hoc quod dicitur procella [illegible] pena sensus [illegible] per quod dicitur tenebrarum pena damni [illegible] [illegible] tenebre [illegible] sunt [illegible] facte sunt tenebre horribiles [illegible] [illegible] hoc quod dicitur confirmata in eternum [illegible] [illegible] vermis eorum non [illegible] ignis eorum non extinguetur. [illegible] comparantur [illegible] arboribus fluctibus [illegible] [illegible] propter fidei instabilitatem arboribus propter operum sterilitatem fluctibus propter eorum [illegible] [illegible] propter [illegible] Prophetavit autem [illegible] [illegible] eorum culpa [illegible] eorum penam. [illegible] non [illegible] in [illegible] arguendos et puniendos [illegible] de omnibus operibus [illegible] Prophetavit autem glossa [illegible] ante [illegible] prophetia [illegible] prophetavit [illegible] de eorum [illegible] et [illegible] per hoc [illegible] prophetavit de damnatione impiorum. Enoch septimus ab adam [illegible] computato [illegible] v. iste enoch fuit de stirpe seth qui in paradisum fuit raptus. Gen. v. Ecce veniet i. in [illegible] adventu [illegible] ramis [illegible] [illegible] petri [illegible] [illegible] dominus [illegible] in sanctis milibus suis [illegible] [illegible]

Asa [illegible] ad iudicium veniet cum senioribus populi sui [illegible] et milibus [illegible] sanctorum. facere iudicium [illegible] infundere. contra omnes glossa malos. et arguere [illegible] [illegible] et non [illegible] in [illegible] [illegible] in congregabo omnes gentes et adducam eos in vallem Iosaphat et disceptabo cum eis. Et arguere glossa convincet eos [illegible] latebant [illegible] impietatis eorum que [illegible] ab [illegible] illud ephe. v. omnia que arguuntur a lumine manifestantur. omnes i. omnes maiores et minores impios qui carent pietate que [illegible] dei et pietatem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de omnibus operibus [illegible] [illegible] [illegible] et arguentur in iudicio [illegible] in [illegible] in speciali [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pena [illegible] [illegible] operis [illegible] et de [illegible] [illegible] De omnibus operibus impietatis eorum quibus impie egerunt, sive [illegible] et [illegible] operis large sive [illegible] sive [illegible] sive [illegible] quod [illegible] glossa dicit super [illegible] [illegible] et non [illegible] sunt ad [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] que fuerunt adducentur in iudicio [illegible] sive bonum sive malum. et de omnibus duris immo etiam de [illegible] [illegible] que locuti sunt contra deum i. de omnibus [illegible] blasphemie glossa blasphemantes maiestatem peccatores in [illegible] impii in cultu fidei. vel peccatores in [illegible] impii in deum [illegible] et [illegible] glossa [illegible] [illegible] [illegible] arguet impios. et de [illegible] et de operibus [illegible] liber de quo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ab alio quodam sub nomine [illegible] in quo libro multa incredibilia continentur [illegible] epistola iude que de apocrifo [illegible] [illegible] temporibus a plerisque reprobabatur [illegible] et vetustate et usu meruit inter sanctas scripturas computetur [illegible] tale testimonium de apocrifo [illegible] quod [illegible] apocrifum et dubium [illegible] vera [illegible] de apocrifo testimonium veritatis [illegible] Hi sunt murmuratores. glossa contra dei dispositionem et hoc in adversitate. [illegible] [illegible] [illegible] murmuraverunt [illegible] murmuratores et querulosi. glossa [illegible] fratribus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in eorum prosperitate [illegible] querulosi [illegible] secundum desideria sua ambulantes i. de [illegible] secundum desideria sua [illegible] [illegible] ambulate [illegible] [illegible] non [illegible]. et os eorum loquitur superba [illegible] superba [illegible] se [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cognoscere [illegible] glossa pauperes [illegible]. mirantes glossa honorantes in quo notatur [illegible] [illegible] admirationem. personas glossa divitum pauperes [illegible] sunt acceptores personarum [illegible] non [illegible] personam pauperis nec honores [illegible] potentis. questus causa glossa non [illegible] [illegible] potentes. et [illegible] dona [illegible] [illegible] estimantes [illegible] pietatem. Vos autem carissimi memores estote verborum que predicta sunt ab apostolis domini nostri ihesu christi. qui dicebant vobis quoniam in novissimis temporibus

[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 16 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

venient illusores secundum desideria sua
ambulantes non in pietate. Hii sunt
qui segregant semetipsos animales
spiritum non habentes. Vos autem karissi-
mi superedificantes vosmetipsos
sanctissime nostre fidei in spiritu sancto
orantes. ipsos vosmet ipsos in dilectione
dei servate expectantes misericordiam domini
nostri ihesu christi in vitam eternam. Et hos
quidem arguite iudicatos. illos autem sal-
vate de igne rapientes. aliis autem
misereamini in timore dei odientes et
eam que carnalis est maculatam
tunicam. Ei autem qui potens est vos
conservare sine peccato et constituere vos
ante conspectum glorie sue inmacu-
latos in exultatione in adventu domini
nostri ihesu christi. soli deo salvatori nostro
per ihesum christum dominum nostrum. gloria et ma-
gnificentia imperium et potestas ante omnia
secula. et nunc et in omnia secula
amen. Hic destructis eorum imitatoribus
exhortatur primo ad fidei conservationem / 2o
ad bonorum operum superedificationem ibi vos
autem karissimi / 3o ad dei devotam glorificationem
ibi ei autem qui potens est. In prima parte mo-
net [illegible] attendere. [illegible] eos cognoscere
ibi hii sunt qui segregant. deinde ibi vos autem
glo. [illegible] illi dicunt vel faciunt. vos ka-
rissimi catholici memores estote glo corde
et opere. verborum que predicta sunt verbis ab
apostolis glo christi sunt nuntii [illegible]
[illegible]. domini nostri quoad divinitatem ihesu
christi quo ad humanitatem. qui dicebant vobis
glo spiritu sancto illuminati quoniam cum loqueba-
ntur [illegible] non enim vos estis qui loqui-
mini. quoniam in novissimis temporibus glo tempore anti-
christi quasi iam sunt [illegible] venient
[illegible] non dei [illegible]
[illegible] non mittebam eos et ipsi currebant
[illegible] venerunt fures sunt et la-
trones. illusores scilicet veritatis per doctrinam
erroris. secundum desideria sua ambulantes per
consuetudinem in operibus carnalitatis glo quos
tales [illegible] potestis cognoscere quia gulosi et
avari sunt et luxuriosi et dicuntur ambulan-
tes de malo in peius procedentes [illegible]
[illegible] in penis [illegible]
[illegible] non in pie-
tate scilicet cultus dei quod corrupit [illegible]
[illegible] et in fidelibus christianis homines corru-
pti mente reprobi circa fidem. de adventu
talium hereticorum dicitur [illegible] in
novissimis temporibus venient in deceptione il-
lusores [illegible] ambulantes et
[illegible] in novissimis temporibus insta-
bunt tempora periculosa et erunt homines a-
mantes seipsos avari. Hii sunt scilicet
heretici qui segregant id est separant per heresim
et scismata semetipsos glo a sancta unitate
scilicet ab unitate ecclesie [illegible]
[illegible] dissimilitudinem [illegible] [illegible]
erunt [illegible] animales scilicet vita et
sensu glo anime [illegible] sequentes

spiritum non habentes glo [illegible] quo ecclesia con-
gregatur et spirituales efficiuntur [illegible] ani-
malis enim homo non percipit ea que sunt spiritus
dei. [illegible] vos autem karissimi [illegible] ad
bonorum operum superedificationem et primo quo
ad se. [illegible] quo ad alios. ibi et hos quidem
arguite. In prima primo hortatur ad operationem
boni [illegible] ad perseverantiam in operatione
ibi expectantes misericordiam. deinde vos autem
[illegible] se segregant ab ecclesia fidelium. vos
autem karissimi superedificantes vosmetipsos in
edificio spirituali per bonam operationem tamquam la-
pides vivos [illegible] et ipsi tamquam lapi-
des vivi superedificamini [illegible] sanctissime
nostre fidei [illegible] fundamento [illegible]
[illegible] fundamentum apostolorum et prophe-
tarum [illegible] que fides dicitur sanctissima quia pur-
gata ab omni contagione erroris [illegible]
et [illegible] vos dico orantes glo non de
vestris meritis presumentes et per vos salvari
putantes. scilicet orantes id est divinum auxilium implo-
rantes in spiritu sancto id est in vestro spiritu sanctificato
vel in spiritu sancto scilicet movente ad orandum et
docente. quomodo sit orandum [illegible] nam
quid oremus sicut oportet nescimus. sed ipse
spiritus postulat pro nobis gemitibus inenar-
rabilibus. vosmetipsos in dilectione dei serva-
te [illegible] alios [illegible]
[illegible] sonantes [illegible] salvare
non potestis [illegible] deinde [illegible]
[illegible] et [illegible] servate
expectantes [illegible] expectantes
[illegible] domini. misericordiam id est [illegible] in
peccatorum remissione et donorum collatione [illegible]
[illegible] cum plenitudine salutaris
dei. domini nostri [illegible] divinitatem ihesu christi humanitatem
in vitam eternam scilicet ducentem [illegible]
ducit ad vitam eternam [illegible]
[illegible] locum [illegible] merita [illegible]
[illegible]
[illegible] quidem [illegible] superedificate vos [illegible]
[illegible] in fide et spe et dilectione. et hos quidem
id est obstinatos hereticos fidem [illegible] ar-
guite glo non ad utilitatem eorum sed ecclesie
[illegible] argue obsecra increpa. iu-
dicatos glo [illegible] iam iudica-
tos [illegible] iam iudicatus est
illos autem id est alios qui non sunt in heresi obsti-
nati [illegible] sunt in ardore [illegible] salvate scilicet
[illegible] in vobis est. hoc est [illegible] in vo-
bis est ut salventur et subdit modum [illegible] de
igne scilicet peccati rapientes id est [illegible]
extrahentes [illegible] eos qui ducuntur
ad mortem et qui trahuntur ad interitum liberare
ne cesses. aliis autem glo penitentibus pro
peccatis misereamini adiuvando et pro eis orando
et eorum labores supportando [illegible]
[illegible] vel aliis
quos in peccato obstinatos videtis ut dicit glo
misereamini condolendo quia non potestis eos sal-
vare [illegible] glo in timore [illegible] ad illa [illegible]
[illegible] et apostatas sive hereticos [illegible]
quos arguit in timore arguere debet ne
forte [illegible] tale aliquid contingat et
de incendio vitiorum castigans alium eripit
timeat ne et ipse temptetur et qui penitentibus
proximo miseretur [illegible] ne sancte [illegible]
[illegible] severius [illegible] nota quod
[illegible] quod [illegible] esse se-
curus qui alium vult eripere de periculo [illegible] 10

nostro omnibus / odientes odio scilicet perfecto quod sepius
dicitur a natura ps. perfecto odio oderam illos
eam que est tunicam glo. corpus mobile et
passibile quo vallatur anima / que carnalis est
maculatam glo. que concupiscentiis car-
nis polluitur / et alia glo. non corpus sed ma-
culatam esse odisse debemus ut immaculatam
reddamus ut de carnali spirituale efficiatur.
Vel odientes eam tunicam maculatam id est
vitatam carnalibus desideriis inmundam. Ei autem
qui potens est hic monet ad deum de magnificatio
ne glorificationem tangens glorificandus cuius cum
[illegible] modum ibi gloria et magnificencia de
[illegible] / ei autem glo. consona hic in una pluralitas sed quod
de perficiendum est recte subiungitur / ei autem
scilicet deo patri / qui potens est consona cum potens
quasi plena [illegible] appellatur. Exodi xv. dominus potens
nomen eius / vos conservare glo. in presenti sine
peccato scilicet mortali glo. sed omnibus operibus venialibus
et constituere vos glo. in futuro / ante conspectum
glorie sue / glo. coram angelis qui contem-
plantur dei gloriam et in illud ait angeli
eorum semper vident faciem patris mei
qui est / vel ante conspectum glorie sue id est in pre-
sentia domini glorificati quem desiderabat david
dicens / quando veniam et apparebo ante faciem dei.
hec est quam boni videbunt deum glorificatum
in humanitate et divinitate [illegible] cum
apparuerit gloria tua / immaculatos glo. ab
omni sorde etiam venialium / in exultatione lau-
dis et gratiarum actionibus [illegible] exultabunt sancti
in gloria [illegible] exultabimus et letabimur
in te / in adventu tendentes ad [illegible] do-
mini ihesu christi id est in die iudicii in quo erit exultatio
sanctis, et tribulatio reprobis [illegible]
exultabitis modicum nunc si oportet contristari
[illegible] vos [illegible] tristitiam [illegible] / soli
deo id est patri qui solus creator et salvator omnium
est intelligendo filium / nec per hoc excluditur filius
vel spiritus sanctus, qui cum suo patre filius et
spiritus sanctus unus est deus / salvatori nostro homini
maxime fidelium [illegible] salvator
omnium maxime fidelium per ihesum salutis me-
diatorem per quem pro nobis [illegible]
per ihesum christum per humanitatem / dominum nostrum
racione divinitatis / gloria et magnificentia [illegible]
[illegible] magnificentia in operatione et imperium in rege
potestas in malorum coercione / [illegible] glo. gloria pre-
[illegible] / et magnificentia in operatione / imperium
in racionalibus super infirmitates / [illegible] super demo-
nes / et potestas respectu [illegible] creaturis
ante omne seculum, qui fuit ab eterno sicut de-
us et nunc scilicet est / et in omnia secula. [illegible]
[illegible] erat et qui est et qui venturus
est [illegible] ante mundi constitutionem in mundi cursu
[illegible] consummationem / amen confirmatio [illegible]
q° [illegible] quod [illegible] experimentaliter [illegible]
[illegible] in [illegible] / [illegible] vita eterna
[illegible]
[illegible] vita eterna datur [illegible] gratia
et [illegible] / [illegible] datur quo ad radicem
[illegible] que [illegible] gratia et quo ad [illegible]
[illegible] / que [illegible] condignum / [illegible]
[illegible] sunt condigne passiones huius
temporis / quia ad opera [illegible] facta [illegible]
[illegible] operantis / [illegible] domino
q° datur [illegible] / [illegible] et [illegible]
[illegible] argumento / [illegible]
[illegible] argumento [illegible]

[illegible] / [illegible]
[illegible] / deo gratias qui
est benedictus in secula seculorum. amen.
Fecit ad Barsabeel lucernas septem cum emunctoriis
suis / et vasa ubi que emuncta sunt extinguntur
de auro mundissimo. Exodi xxxvii. licet in primo
de qualibet sancta scriptura [illegible] lucerna pedibus
meis verbum tuum [illegible] / [illegible]
ponit glo. partem predictorum verborum de applicanda
[illegible] / [illegible] pars magna [illegible] est scilicet
septem epistole canonice / quas Iacobus, Petrus
Iohannes et Iudas apostoli christi [illegible] ministris
[illegible] et scripserunt [illegible]
[illegible] coram [illegible] lucerna dei / quibus
[illegible] / [illegible] hec
[illegible] doctrina septem epistolarum [illegible]
est / fecit Beseleel septem lucernas [illegible]
Beseleel interpretatur umbraculum dei / [illegible]
[illegible] et sicut [illegible] dominicam in quo humanitas
[illegible] umbraculum et tabernaculum [illegible]
[illegible] potest [illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible] ipsa [illegible]
[illegible] abscondita / [illegible] sub umbra [illegible]
[illegible] / [illegible] septem lucernas / sicut [illegible]
[illegible] apostoli sunt ministri / et coadiutores [illegible]
[illegible] Paulus i. cor. iii°. [illegible]
[illegible] apostolis [illegible] / ego dabo vobis os et
sapientiam / cui non poterunt resistere et contradicere omnes
adversarii vestri / [illegible] septem lucerne septem sunt epistole
que in tabernaculo militantis ecclesie super candela-
brum doctrine evangelice / [illegible] posite
per [illegible] et [illegible]
[illegible] / [illegible] sub lege [illegible] modio
in abscondito posite [illegible] doctrina applicatur
[illegible] / [illegible] ut [illegible]
[illegible] / [illegible] ne [illegible]
lucerne [illegible] in domo ecclesie sunt / ne emunctoria [illegible]
[illegible] emunctoriis suis / ipse epistole [illegible]
[illegible] emunctoria [illegible] ipse epistole
emunctoria vite humane ab ipsa ut clarius
luceat / [illegible] ecclesia [illegible] apostolus [illegible]
[illegible] / emunctorium est
quo ad [illegible] luceat [illegible].
[illegible] ipse epistole emunctoria vite humane
[illegible] clarius luceat [illegible] superfluitatem
peccati resecantes [illegible] emunctorium [illegible]
quod [illegible] sunt calculus de altari
quo tacta sunt labia. ysa. vi. prophete in quo
[illegible] labiorum et [illegible] emun-
datum fuisse [illegible] / ysa vi. [illegible]
hee septem lucerne [illegible] emunctoria [illegible]
[illegible] in eis [illegible]
et in vasa [illegible] aqua salutaris [illegible]
plenus [illegible] emuncta est [illegible]
[illegible] per [illegible] / [illegible]
[illegible] et vasa ubi que emuncta sunt [illegible]
[illegible] / ea vasa ipse epistole sunt / [illegible]
[illegible] nove legis [illegible]
[illegible] et spiritualiter [illegible]
[illegible] in moribus / quibus nos
[illegible] et informant / [illegible]
spirituales [illegible] / ecce quod [illegible]
[illegible] et [illegible] spirituales [illegible]
[illegible] / [illegible]
emuncta [illegible] / [illegible]
[illegible] spiritualiter impletur / [illegible]
[illegible] legem [illegible]
[illegible] / [illegible] omnia
vasa de auro purissimo [illegible] ad
illuminandum / [illegible] et ad defendendum et [illegible]
[illegible]

respiciendum est et fugiet a nobis [illegible] ... sicut Salomon de auro purissimo [illegible] ... summo dei igitur [illegible] ... ipse omnia [illegible] vasa [illegible] continetur spiritualis refectio quia in domo Salomonis erant omnia vasa aurea et [illegible] vasa domus saltus libani de auro purissimo [illegible] vasa luminaria [illegible] agenda fugienda nos illuminant [illegible] et vasa nova que profert de suo thezauro [illegible] thezaurum sapientie et scientie absconditi sunt pater familias [illegible] pater et [illegible] vetera cum profert [illegible] leges antique nova [illegible] nova profert omnia ista vasa sunt de auro [illegible] quod sapientia [illegible] sapientiam docet [illegible] plurimum secularem et [illegible] et docet sapientiam [illegible] in amore [illegible] prosperitatis [illegible] Baruch [illegible] filii agar qui [illegible] prudentiam que de terra est negociatores terre et theman [illegible] ...

[illegible]

[illegible] ... per omnia secula seculorum amen. Explicit prologus [illegible] ... sancte Gertrudis virginis [illegible] ... anno domini M cccc lviii.

1458

Omnes qui pie volunt vivere in Christo sicut ait apostolus persecutionem patientur. [illegible] Fili accedens ad servitutem dei sta in iusticia et timore et prepara animam tuam ad temptationem. Temptatio namque est vita hominis super terram. Ne autem fideles in hiis deficiant, consolatur eos dominus atque confirmat dicens: Vobiscum sum usque ad consummationem seculi. Et nolite timere pusillus [grex] [illegible]

[illegible]

grex. Propterea videns deus pater tri-
bulationes quas passura erat ecclia
ab apostolis fundata super petram xpm
ut minus timeant disposuit una
cum filio et spiritusancto eas revelare.
revelavit autem tota trinitas xpo
secundum humanitatem. xpc vero Johanni
per angelum. Johannes ecclie. de qua
revelatione hunc librum composuit. Unde
et liber iste appokalipsis vocatur. i. re-
velatio. quia hic continetur que deus
revelavit Johanni. et Johannes ecclie quan-
ta scilicet ecclia passa sit tempore primitivo.
et nunc patiatur. et novissimis temporibus
antixpi passura sit. quia tanta tribulatio
erit. ut si fieri potest. etiam moveantur
electi. et que pro eis tunc. et in futuro
premia sit acceptura. ut quos devinctat
supplicia terrent. promissa premia leti-
ficent. Ideo iste liber inter reliquas
scripturas novi testamenti. prophetie nomine
censetur. quia aliis est excellentior prophe-
tiis. sicut enim novum testamentum pre-
fertur veteri legi. ita hec prophetia
prophetiis veteris testamenti. quia de xpo
et de ecclia magna ex parte iam adim-
pleta sacramenta denunciat. vel etiam
ideo. quia cum aliis sint concessa. isti tres-
ra data est prophetia simul de preterito
et presenti et futuro. ad trina confirmanda
auctorem occurrit auctoritas mittentis. descentis

et accipientis. mittentis scilicet trinitas. et
descentis scilicet angeli. accipientis scilicet Johannis.
Cum autem Johanni hec in visione fuerit
revelata. et tria sint genera visi-
onum sub quo genere contineatur videndum
est. Visio enim alia corporalis quando
videt oculis carnalibus aliquid videns
alia spiritualis seu imaginaria. cum vel
dormientes vel etiam vigilantes ima-
gines rerum cernimus quibus aliquid
aliud significatur. sicut vidit pharao spicas.
et moyses rubum ardere. ille dormiens
iste vigilans. Alia est intellectualis
quam spiritu sancto revelante intellectu
mentis veritatem misteriorum sicut hic
est capitis quo vidit Johannes que in
hoc libro referuntur. non enim figuras
tantum spiritu vidit. sed et earum significata
mente intellexit. Vidit autem Joha-
nnes et scripsit in pathmos insula
relegatus a domiciano in exilium
principe nequissimo. Hec enim ad con-
scribendum compellerunt causa. quia dum
erat tenetur a domiciano in
pathmos insula. in ecclis quibus
preerat multa pullulaverunt vitia atque
diverse hereses. Erant enim ibi qui di-
cerent xpm non fuisse ante
mariam. quia temporaliter de ea
natus erat. quos Johannes in principio
euangelii sui dicens redarguit In
principio erat verbum et in hoc libro cum dicit

Alpha et O. id est principium et finis. Dicebant enim quidam etiam pondere tribulacionum ante finem seculi desituram, et pro labore non premium et mercedem suscepturam. Horum ergo errores volens destruere Iohannes ostendit Christum esse principium et finem. Unde Ysaias: Ante me non est formatus deus et post me non erit. Et etiam per extremum tribulacionum non desinere, sed proficere et pro hiis bravium eternum recipere. Scribit autem Iohannes septem ecclesiis Asye et earum septem episcopis predictis misteriis, et per eam totam generalem ecclesiam docens. Est itaque materia Iohannis in hoc opere status presentialiter Asiane ecclesie necnon et totius ecclesie que in presenti paciatur et in futuro receptura sit. Intencio vero eius monere ad pacienciam que suadenda est, tum quia brevis labor, tum quia premium magnum. Modus tractandi talis est: primo premittit prologum et salutacionem, ubi reddit auditores benivolos et attentos. Quo premisso accedit ad narracionem. Ante narracionem vero ostendit Christum esse ab eterno sine principio et fine, inducens Christum loquentem: Ego sum alpha et o, id est principium et finis. Postea accedens ad narracionem distinguit septem visiones quibus terminatur iste liber consumatur. Premittit autem prologum dicens: Apocalipsis Ihesu Christi. Subaudiendum hec est, sicut in aliis: visio Ysaye, hec est; et parabola Salomonis.

Primo sciendum quis auctor sit huius libri, quia Iohannes; 2o que materia, quia status ecclesie; 3o que forma sive modus agendi, quia brevis in sentenciis et multus in verbis; [illegible] ut credamus et credentes vitam eternam habeamus. Intencio vero auctoris est monere ad pacienciam tribulacionum et eliminare errores qui in eius absencia in Asya pullulaverunt. Premittitur autem huic libro prologus generalis qui dividitur in quatuor partes. In prima parte tangitur materia libri, scilicet status ecclesie presens preteritus et futurus, quem Christus revelat. [illegible] et Iohannes [illegible] ut eos animaret ad pacienciam tribulacionum que cito transeunt et ad premium perducunt eternum. Actuum xiiii°: Per multas tribulaciones oportet nos intrare regnum dei. Et 2o Cor. iiii°: hoc quod momentaneum est et leve tribulacionis [illegible]. In 2a parte [illegible] commendatur a prophecia [illegible] aliis prophetis [illegible] auditores benivolos reddit et incipit ibi [illegible]. In tercia parte [illegible] videntur [illegible] Iohannes [illegible] vel spirituali vel intellectuali [illegible] et incipit [illegible] autem Iohannes [illegible] et quibus videt istas visiones Iohannes, et incipit ibi [illegible] autem Iohannes. In quarta [illegible] recapitulando [illegible] tangitur quis auctor, que materia, quis modus agendi, quis finis [illegible]. Scribit autem Iohannes [illegible] omnes [illegible]. Sed hic notandum [illegible] quod tota trinitas ipso homini revelat [illegible] sunt revelata [illegible] non solum [illegible] in humana sua [illegible]. Sed dicimus quod [illegible] trinitas revelasse [illegible] homini, quia [illegible] homo [illegible] a sola trinitate. Sed [illegible] dicimus quod deus pater [illegible] revelavit filio et ipse filius spiritui sancto, et quia [illegible] filius [illegible] a patre et spiritus sanctus [illegible] a filio [illegible] homo non a se [illegible] a trinitate [illegible] omnem scientiam. Cum aliis [illegible] super [illegible] prophetas tam [illegible] de Christo [illegible] sicut Daniel [illegible] tempus adventus notavit et annos [illegible] ordinem enarrat, et signa [illegible] predicat [illegible] in psalterio [illegible] Ysayas [illegible] ewangelista [illegible] est [illegible] de Christo et ecclesia loquitur ut magis

Capitulum i

narrat plenitudinem quam predicit futura videbatur. Item in prologo super psalmum dicitur david fuit eximius prophetarum. Item super zachariam dicit quedam glosa quod zacharias dicitur eximius prophetarum. Item super illud act. xxj°. hic quinque fuerunt filie virgines etc. dicit quedam glosa omnibus [illegible] prestantior est. Solutio quilibet istorum potest dici eximius sive prestantior diversis respectibus. helias quo ad vite austeritatem et liberam increpacionem. David vero quo ad regiam dignitatem et mentis humilitatem et quia de ipso nasciturum promissum. ysayas quo ad vocacionem gencium et incarnationis expressionem. daniel autem quo ad temporis incarnationis et passionis determinacionem. moyses quo ad dei familiaritatem et scripturarum de christo primo generationem. zacharias quo ad templi edificationem ad quam populum sollicite invitabat. Johannes vero quantum ad visionum profunditatem et misteriorum multiplicitatem. Tactum est de in prologo et multitudo et difficultas et superspicuitas auctoritatis. Sicut pharao spicas et moyses rubum ardentem. quo moyses vidit visione imaginaria rubum ardentem [illegible] et alios expositores quo de duabus visionibus fit mencio in prologo et hic exemplificat de utraque de imaginaria videlicet pharao vidit spicas et corporalia et moyses rubum ardentem. Ideo qualis fuit visio beati Johannis [illegible] dicit duas doctores de duabus visionibus quibus [illegible] et dicunt. Et Richardus aliis doctoribus concordans dicit quatuor esse genera visionum quarum due sunt corporales et due spirituales. Prima est visio corporalis qua res exteriores videntur visu corporali absque misterio et hec quasi infima. Alia est visio corporalis qua res exteriores videntur visu corporali in quibus latet sacrum misterium sicut vidit moyses rubum ardentem. Est autem tercia visio spiritualis sed non oculis carnis sed cordis qua anima per spiritum sanctum illuminata formalibus rerum similitudinibus et imaginibus demonstratis sive pictatis ad invisibilium cognitionem ducitur qua visione vidit Johannes in hoc libro et Ezechiel. Quartus modus est cum spiritus humanus per internam inspiracionem suaviter tractus nullis mediantibus rerum visibilium formis ad celestium contemplacionem erigitur sic vidit David et de istis duobus ultimis modis sequitur dionisius in celesti ierarchia et ad hoc concordat helinandus doctor profundus. Sed qui sunt expositores huius libri ad hoc dicitur scilicet Augustinus qui tamen non exponit librum continue sed aliqua verba interpollatim. Et Jeronimus qui exposuit breviter et non continue. Beda qui multum devote exposuit aliqualiter plane et diffuse. Et haymo qui exposuit spiritualiter et diffusius. Et helinandus qui exposuit [illegible] et diffuse. Et Ambrosius [illegible] qui exposuit [illegible]. Et Albertus [illegible] exposuit. Et Joachim qui exposuit [illegible] et diffuse. Et [illegible] qui exposuit tropologice [illegible] moraliter. Et Richardus qui [illegible] misteria breviter [illegible] diversis istorum omnium colligitur hic compilacio summo [illegible] et [illegible] et intelligenciam [illegible].

Apocalipsis iesu xpi quam dedit illi deus palam facere servis suis que oportet fieri cito. et significavit mittens per angelum suum servo suo Johanni qui testimonium perhibuit verbo dei et testimonium Jhesu xpi in hiis quecumque vidit. Beatus qui legit et qui audit verba prophetie libri huius et servat ea que in ea scripta sunt. tempus enim prope est. Liber iste dividitur primo in duas partes. prima pars continet primum capitulum et subdividitur in tres partes. in prima ostendit hoc opus duplicis [illegible] quo ad auctoritatem et dignitatem et [illegible] et difficultatem [illegible] S. Johannis et septem ecclesiis asie. Secunda ab utilitate ibi Beatus qui legit. in 3a parte post salutacionem ubi captat benivolentiam [illegible] ibi Johannes septem ecclesiis. et in tercia determinat autor quis et ubi et ad quem et quare scripsit hunc librum. ibi Ego Johannes frater vester. Dicit ergo Apocalipsis id est revelacio Jhesu christi efficitur [illegible] id est a christo facta [illegible] non a me nec de me. In hoc vitat Johannes arrogantiam quia non suam sed Jhesu christi dicit apocalipsim. Ve ergo prophetis qui prophetant de corde suo [illegible] Jeremie xxiij°. Nolite audire verba prophetarum qui prophetant vobis et decipiunt vos visionem cordis sui loquuntur non de ore domini. Et infra non mittebam eos et ipsi currebant. Vitatur a talibus Johannes qui sequitur apocalipsis Jhesu christi non mea. quam dedit illi deus [illegible] glosa [illegible] deus pater [illegible] tradita fuit [illegible] Johannis [illegible] mea doctrina non est mea sed eius qui misit me. Nota quod secundum [illegible] et alios expositores apocalipsis est sermo grecus et interpretatur revelacio [illegible] et futura [illegible] sit revelatio et dicitur ab apo quod est re et calipsis [illegible] quod est velamen inde apocalipsis id est revelacio. Hanc igitur revelacionem dedit illi scilicet christo deus quia secundum [illegible] accepit a patre [illegible] et [illegible] a tota trinitate. sed quid dedit. palam facere non abscondere [illegible] qui abscondit [illegible] maledicetur in populis [illegible] xxv. Et idem maledictus [illegible] qui abscondit frumentum in tempore [illegible] revelationem data est [illegible] signis [illegible] non palam [illegible] Johannem palam facere [illegible] qui deo revelante conspexit omnia [illegible] in parte revelavit et non omnia ne vilesceret prophetia. Sed quibus revelanda est dicit servis suis id est fidelibus et humilibus non superbis [illegible] xj. Confitebor tibi pater quia abscondisti hec a sapientibus et [illegible] revelasti ea parvulis [illegible] quia [illegible] oportuit pati tribulaciones et ideo [illegible] revelacionem [illegible] gloriam [illegible] De quibus autem est apocalipsis dicens de hiis que oportet fieri cito scilicet tribulacionibus quas oportuit fieri [illegible] inevitabile est quin fiant et utile est ut fiant ut dicit glosa inevitabile [illegible] Math. xviij. necesse est ut veniant scandala [illegible] utile est ut fiant quia [illegible] Erat enim aqua [illegible] ad [illegible]

... et breviter. Alia quia via sunt ad celum. Act. xiiii. per multas tribulationes oportet nos intrare in regnum celorum. [illegible]

[illegible]

nec tempus [illegible] ... Johannes septem ecclesiis que sunt in Asya. gratia vobis et pax ab eo qui est, et qui erat et qui venturus est et a septem spiritibus qui in conspectu throni eius sunt et a Ihesu Christo qui est testis fidelis. primogenitus mortuorum et princeps regum terre. qui dilexit nos et lavit nos a peccatis nostris in sanguine suo. et fecit nos regnum et sacerdotes deo et patri suo. ipsi gloria et imperium in secula seculorum Amen.

[illegible]

Capitulum

[illegible] i. petra scilicet christus super me dulce in quem desiderant angeli prospicere. Vel per septem spiritus intelliguntur .vii. ordines angelorum. Thobie xii° Ego sum raphael angelus unus de septem spiritibus qui astamus ante dominum. Sicut ergo Iohannes optat salutem eis septem a christo [illegible] divinitate similiter dicit. ab eo qui est. de eternitate eius dicit qui erat. de potestate eius dicit qui venturus est. de dignitate eius dicit et a septem spiritibus qui in conspectu throni eius sunt. id est qui assistunt ei ut ministri eius. Danielis vii° milia milium assistebant ei. et a Ihesu christo qui est testis fidelis. qui fidele testimonium perhibuit de mundo de patre et de se ipso. Iohannis xviii° Ad hoc veni in mundum ut testimonium perhibeam veritati. Vel testis fidelis [illegible] Ioh. v° opera que ego facio testimonium perhibent de me. Vel testis fidelis quia [illegible] Actuum xx° Vel testis fidelis quia in die iudicii verum testimonium de omnibus dabit [illegible] Ego [illegible]

[illegible]

Ecce venit cum nubibus et videbit eum omnis oculus et qui eum pupugerunt et plangent se super eum omnes tribus terre. etiam amen. Ego sum alpha et o principium et finis dicit dominus deus qui est et qui erat et qui venturus est omnipotens

[illegible]

Johannis [illegible] videbunt in quem transfixerunt et tunc scilicet videntes plangent se super eum [illegible] et collis scilicet super lapides, vel super eum plangent [illegible] respicientes [illegible] eius et corpora que fundata sunt super eum, vel plangent [illegible] que de acerbitate pene omnes tribus terre [illegible] [illegible] Etiam amen, confirmatio predictorum, et confirmat [illegible] adverbio [illegible] et ut credentes [illegible] et [illegible] promissa esse [illegible] et [illegible] [illegible] videbunt filium [illegible] plangent super [illegible] Johannis [illegible] videbunt filium [illegible] humanitatis [illegible] in forma [illegible] filium [illegible] videlicet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

Ego sum alpha et o, principium et finis, dicit dominus deus [illegible] qui est et qui erat et qui venturus est omnipotens [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Ego Johannes frater vester et particeps in tribulatione et regno et pacientia in Christo Jhesu fui in insula que appellatur pathmos propter verbum dei et testimonium Jhesu Christi. Fui in spiritu in dominica die. Et audivi post me vocem magnam tamquam tube dicentis: Quod vides scribe in libro et mitte septem ecclesiis que sunt in Asya: Epheso et Smyrne et pergamo et Thiatire et Sardis et philadelphie et laodicie. Et cum [illegible] conversus sum ut viderem vocem que loquebatur mecum. et conversus vidi septem candelabra aurea. et in medio septem candelabrorum aureorum similem filio hominis vestitum podere. et precinctum ad mamillas zona aurea. Caput autem eius et capilli erant candidi tamquam lana alba. et tamquam nix. et oculi eius tamquam flamma ignis. et pedes eius similes auricalco. sicut in camino ardenti. et vox illius tamquam vox aquarum multarum. Et habebat in dextera sua stellas septem. et de ore eius gladius ex utraque parte acutus exibat. et facies eius sicut sol lucet in virtute sua. Et cum vidissem eum cecidi ad pedes eius tamquam mortuus. et posuit dexteram suam super me dicens. Noli timere. Ego sum primus et novissimus et vivus. et fui mortuus. et ecce sum vivens in secula seculorum. et habeo claves mortis et inferni. Scribe ergo que vidisti. et que sunt. et que oportet fieri post hec. sacramentum septem stellarum. quas vidisti in dextera mea. et septem candelabra aurea. septem stelle. angeli sunt septem ecclesiarum. et candelabra septem. septem ecclesie sunt.

Hic sequitur [illegible] [illegible] sicut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad narrationem in qua quidem narratione [illegible] de visionibus [illegible] Johannis [illegible] haymo [illegible] [illegible] sequentis libri [illegible] historia [illegible] et secundum Bedam [illegible] historia in septem partes [illegible] in septem visiones [illegible] [illegible] sunt in septem libros. In quarum prima ponit angelorum ecclesiarum et [illegible] [illegible] et earundem correctionem. In secunda parte [illegible] de visione sedentis super thronum et apertione sigillorum et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vidi et ecce hostium apertum. In tercia de visione septem angelorum canentium tubis et [illegible] [illegible] ad canendum [illegible] [illegible] vidi septem angelos. In quarta parte de visione mulieris [illegible] ad draconem et de [illegible] [illegible] [illegible] Et apertum est templum dei in celo. In quinta de visione septem angelorum [illegible] septem fialas et de septem plagis [illegible] [illegible] et vidi aliud signum. In sexta de visione dampnationis Babilonis et bestie et draconis [illegible] [illegible] post hec vidi aliud angelum. In septimo de visione [illegible] [illegible] [illegible] et vidi celum novum et [illegible] [illegible] visionum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

est denunciativa auctoris | et insinuacio eius
ma denunciacio uidetur suadet | et commendacio
m | 3a denunciacio genere libri | sed pre-
ta nobis addit primo rapitur iohanni ut
scribat que videt | 2o additur septem
candelabra aurea | et in medio filium
filius hominis | 3o addit quod se habuit
ad visiones | quas videt | sed quia iste
liber totus est de reuelacionibus siue
visionibus | in quibus nos [illegible]
[illegible] | ideo confirmans visionem suam auctoritate
locucionis sue quod erat autentica | dicit ego
Johannes | scilicet electus a deo in apostolum | pre
dilectus alicubi | virgo virginis matris
domini custos | qui supra pectus domini in
cena recubuit | frater vester | non natura sed gratia
non carne | sed fide ait Jeronimus omnes vos
fratres estis | et licet esset prelatus tamen
se vocat causa humilitatis | Beatus Jeronimus
[illegible] te presunt [illegible] | [illegible]
cum erat [illegible] ait Jeronimus unus est
pater vester, vos omnes fratres | sicut magis amans
[illegible], compaciens condolent | [illegible]
[illegible], consolans sapienter, subveniens liberaliter,
[illegible] | [illegible]
[illegible] et custodiens vigilanter | hec enim sunt
opera veri fratris | dicit enim frater qui fere
alter | particeps in tribulacione, et regni
et paciencie | scilicet eiusdem tribulacionis
[illegible] et vos | et inter [illegible] caritatis
[illegible], et [illegible]
[illegible] enim sunt fratres et [illegible] fratres
[illegible] | [illegible] sunt in [illegible]
[illegible] | in [illegible] | in [illegible]
[illegible] | sed in adversitate et tribulacione
sunt [illegible] | vos [illegible] fratres [illegible]
sunt [illegible] | et [illegible] fratres [illegible]
[illegible] | sed [illegible]
[illegible] sunt tales | sed sunt in tribulacione | et
regno | quia [illegible] per tribulaciones
[illegible] tribulaciones [illegible] ad regnum
[illegible] | per multas tribulaciones oportet
nos intrare in regnum [illegible] | [illegible]
passionem [illegible] et [illegible]
[illegible] quia non [illegible] tribulacio ducit ad regnum
sed [illegible] | que fit propter christum | ideo addit
et paciencia in christo Jhesu | que 2 [illegible]
[illegible] | et [illegible] | [illegible]
[illegible] | vel paciencia in [illegible]
[illegible] habemus paciencie [illegible] et vos
[illegible] in [illegible] | qui sunt in [illegible]
[illegible] | dicit glosa [illegible]
[illegible] | et [illegible] tribulacionum
regnum [illegible] | [illegible] in
[illegible] | fui in insula que appellatur
pathmos | [illegible] Beda [illegible] a [illegible]
[illegible] | et [illegible] a [illegible]
[illegible] | et ideo [illegible] apostolus ad contemplacionem
[illegible] | [illegible] et
[illegible] in solitudinem | [illegible] ducam eam
in solitudinem | et ibi loquar ad cor eius
[illegible] a [illegible] fuit propter verbum dei
[illegible] | sed propter verbum dei et testimonium
Jhesu | [illegible] verbum dei [illegible]
[illegible] | et testimonium Jhesu | [illegible]
humanitate [illegible]
natura [illegible]
verbum [illegible] | [illegible] Jhesu christi
[illegible] Haymonem | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] apostolum [illegible] | unde
[illegible] ventris Johannes
[illegible] | [illegible]
[illegible] tribulacionibus [illegible]
ad regnum celorum pervenit | et [illegible]
insule | [illegible] affligitur | [illegible]
[illegible] | [illegible] pathmos
[illegible]

[illegible] | quod [illegible] | [illegible]
et ideo per [illegible] insule [illegible] tribu-
lacionem [illegible] | [illegible] in hac
vita magis affligitur | [illegible]
celestia illis manifestantur | [illegible]
Johannes hic [illegible] | et ait Haymo | et [illegible]
[illegible] | quod [illegible] in insula | propter verbum
dei et testimonium Jhesu | [illegible] propter verbum
[illegible] | propter testimonium [illegible]
[illegible] | vel propter verbum dei et testimonium [illegible]
[illegible] | ait glosa | et [illegible]
[illegible] | [illegible] | [illegible] ait
glosa | et [illegible] ait Haymo | [illegible]
[illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | et Ezechiel
qui [illegible] in domo sua et [illegible]
[illegible] | [illegible] in [illegible]
et [illegible] de [illegible] visionibus dei adduxit
me in [illegible] | [illegible]
vidit | vel audivit | vel sensit | aut [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible] | [illegible]
super Ezechielem [illegible] | [illegible] loquens
de Ezechiele et aliis prophetis | Et sequitur
[illegible] | Vnde dicit qui
[illegible] est [illegible] apostolus contemplacionem | qui
[illegible] | [illegible] non
[illegible] contemplacioni | [illegible]
[illegible] sunt [illegible] | Et audivi post
[illegible] | [illegible] audivi | et [illegible]
[illegible] audivi | 2o [illegible]
[illegible] vide scribe | dicit glosa | audivi non
non [illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible] revelacionem [illegible]
[illegible] | magnam manifestacionem vel [illegible]
[illegible] | et dicit [illegible] | [illegible]
erat [illegible] | tanquam tube | que [illegible]
ad bellum | et [illegible] ad [illegible] | ut dicentis
vel dicentem ut dicit glosa | [illegible]
[illegible] | [illegible] scribe in
libro [illegible]
in [illegible] | vel scribe in libro [illegible] in corde
vel ad [illegible] ait glosa | [illegible]
[illegible] | scribe [illegible]
[illegible] | intelligibiliter | et [illegible]
in corde [illegible]
[illegible] | scribe in libro | [illegible]
[illegible] in corde | [illegible] | tabule [illegible]
[illegible] | sunt [illegible] in qua [illegible]
[illegible] scribi leges [illegible] ad [illegible] | et
[illegible] | in qua [illegible] scribi leges
[illegible] ad [illegible] | [illegible] | [illegible]
septem ecclesiis | [illegible] | [illegible]
[illegible] ecclesia [illegible] Haymonem | et [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] Ephesum | [illegible] ecclesie
[illegible] | [illegible] | [illegible]
voluntates [illegible] | et [illegible] sunt [illegible]
[illegible] | [illegible] in passionem | [illegible]
[illegible] | Smirna [illegible] | et [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] in tribulacionibus | [illegible] | [illegible]
[illegible] | Pergamum [illegible]
[illegible] | et [illegible] | [illegible]
[illegible] | Thia-
tira [illegible] | et [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | Sardis [illegible]
[illegible] pulchritudinis | et [illegible]
[illegible] | [illegible] | [illegible]
[illegible] pulchritudo [illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | Philadelphia [illegible]
vel [illegible] | et [illegible]

[?]udakes prophete dei et doctrinam sanctorum
conculcaverunt diebus suis. ait vero [illegible] ubi
hic dicit magis sua mala secundum [illegible]
consummata, et fuit statim ultimum celsior
quam antea, quod non dicitur consummabitur, et hec
eciam erunt amabiles civitatem. Dicit ergo
aut primo [illegible] pervenerant ad finem quod sol[?]
uus erat, et hoc est quod dicit mitte septem
ecclesiis, scilicet Asie minoris, scilicet Epheso, Smyr-
ne, Pergamo, Thiatire et Sardis et
Philadelphie et Laodicie, id est nuda eadem
hec has sunt ut dictum. Et conversus sum ut
viderem vocem. [illegible] quia spiritualis ait
conversus sum ad spiritum [illegible] est, quod erat in
sensu attendens se ad ulteriora sed vox
[illegible] vincebat. Non ergo conversus item
[illegible] ait ut viderem vocem, quod vox potest
audiri et non videri. Ad propositum dicit, quod
discipuli audiunt vocem prophete id est in hiis que
obliti fuerant, qui intenti celestibus erant
et qui videbat auditoribus ut futura
[illegible] ait Haymo. Ad hoc quod [illegible] clarit
[illegible] corporalem [illegible] vocem ipsam
audivisse, quia non ut audiret, sed ut videret
[illegible] se esse conversum, quia hoc est alia
vidit quod audivit et ergo. Et dicit: et conversus
sum, scilicet contemplatione dei ad mysteria [illegible]
[illegible], ut viderem id est ut intelligerem
vocem que loquebatur mecum [illegible] scilicet [illegible]
[illegible], et conversus id est quod conversus sum vidi
septem candelabra aurea id est septem
ecclesias [illegible] lucentes et quod [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], per septem candelabra
[illegible] [illegible] vocem in ore non
[illegible] candelabrum [illegible] aureum. [illegible]
igitur per candelabra [illegible] predicatorum [illegible]
[illegible] fulgentium exempla. Christus
vos estis lux mundi. [illegible] nemo
accendit lucernam et ponit eam sub
modio. Et in medio septem candelabro-
rum aureorum id est in medio ecclesie vidi similem
filio hominis id est angelum humanam formam
et speciem hominis apparentem, in veritate
non [illegible]. Ideo dicit similem filio hominis
vel id est [illegible] filio hominis [illegible]
qui dicit similem filio hominis id est [illegible]
hominis sicut Johannes [illegible]
[illegible] qui est similis filio hominis [illegible]
[illegible] quod suscepit [illegible]
[illegible] et ignorantiam. Vestitum podere
id est sacerdotali veste, vel [illegible]
in qua [illegible] ut ait Haymo,
et se [illegible] deo patri, et [illegible]
[illegible] ad [illegible] id est [illegible]
[illegible] ad [illegible]
13 [illegible] Nota podere est vestis tela-
ris scilicet Haymo, et dicitur podes pede la-
[illegible] ad talum, et fuit [illegible]
[illegible] que longa est [illegible]
[illegible] vel podere est vestis quo
deus vestitur [illegible]
[illegible] quia [illegible] omnibus [illegible]
membris vestiendo. Precinctum ad mamil-
las zona aurea id est [illegible] per [illegible]
14 caritate. Et [illegible] [illegible]
precinctum ad renes quia [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] in [illegible]
per [illegible] zona aurea [illegible] castitas
et caritate [illegible] et debet esse talis
qualis fuerint predicatores [illegible]
[illegible] [illegible] lampadibus [illegible]
[illegible] [illegible] non solum
in lampadibus id est in operibus, sed in vas[is]

in cordibus vel per zonam auream [illegible]
Haymonem [illegible] sanctorum figitur, [illegible]
per [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]. Quod precinctus
[illegible] fuit ad mamillas [illegible]
[illegible] [illegible] restringit omnes
cogitationes nephandas et concupiscen-
cias carnis [illegible] qui videt mulierem
ad concupiscendum [illegible] [illegible] opera [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] fuit
in [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible]. Item ipse est in medio [illegible]
in [illegible] et [illegible]
vel sicut [illegible] in [illegible]
ad [illegible] [illegible] in medio [illegible]
[illegible] vel sicut sol vel stella
in medio celi, vel sicut pugil ad de-
fendendum et [illegible] et [illegible]
[illegible] deinde describit formam [illegible]
ad [illegible] dicens. Caput autem id est plati-
[illegible] eius et capilli id est [illegible] erant
candidi tamquam lana alba et tamquam
nix, per caput eius figitur divinitas
et capilli id est puncti [illegible] adherentes
ipsi capiti secundum Haymonem, candidi tam-
quam lana alba id est mundi, calidi [illegible]
[illegible] per [illegible] lana enim calida
et nix frigida et [illegible] sanctorum [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
debet esse [illegible] amor et timor dei.
Item [illegible] candidior omnibus aliis [illegible]
unde [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] vos estis qui [illegible]
in [illegible] meis. Et oculi eius
sicut flamma ignis id est [illegible]
[illegible] ad amorem et [illegible]
ad cognoscendum [illegible] [illegible]
[illegible] est in [illegible] eius vel [illegible]
[illegible] sunt spirituales viri qui [illegible]
et alios [illegible] et [illegible] ad
amorem et [illegible] dei et [illegible]
[illegible] vos estis lux mundi [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. Et pedes eius similes auricalco per
pedes intelliguntur inferiores et [illegible]
in ecclesia, qui [illegible] a capitibus
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
suo labore [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
non auro [illegible] [illegible] [illegible]
vel pedes dicendi sunt [illegible] fideles
qui erunt [illegible] [illegible] qui [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] vel [illegible] [illegible]
[illegible] et non auro [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sicut in camino ardenti [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
in camino ardentis [illegible] [illegible]
tribulationibus affligentur [illegible]
erit tunc tribulatio magna [illegible]
[illegible] fuit ab initio mundi [illegible]
[illegible] fuit [illegible] in igne [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible], [illegible] maior erit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. Pedes eius
similes auricalco [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sunt [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. Et vox
illius tamquam vox aquarum multarum
id est eius predicatio [illegible] [illegible]

quia [illegible] Ioh. [illegible] vos [illegible]
[illegible] et vox
aquarum [illegible]
dicit vox aquarum multarum [illegible]
[illegible]
[illegible] aquas [illegible]
[illegible] aquas quas vidisti [illegible]
[illegible] vox aquarum multarum [illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible] Resplendet facies eius sicut sol
[illegible]
[illegible] in diversis temporibus [illegible]
[illegible]
[illegible] patriarche et alii
[illegible]
[illegible] prophete [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] aquarum multarum
[illegible]
septem stellas [illegible] gladius [illegible]
[illegible]
[illegible] Et cum
vidissem [illegible] Iohannes [illegible]
[illegible] et cum vidisse[m]
eum [illegible] cecidi
ad pedes eius [illegible]
[illegible] cecidi ad pedes eius [illegible]
[illegible]

[illegible]

Sequitur visionis misterium. Sacramentum septem stellarum quas vidisti in dextera mea, et septem candelabra aurea. Vel scribe et [illegible] supradicta. Sacramentum [illegible] per misterium [illegible] aliud videt aliud intelligitur [illegible] in sacro altaris [illegible] ecclesie. Septem stelle angeli septem ecclesiarum, id est episcopi vel rectores [illegible] [illegible] caritatis in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in instruendo [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] prudentie in [illegible] gendo [illegible]. Et septem candelabra septem ecclesie sunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] stabilitate.

Ysaie xxx°. Et dabo clavem domus David super humerum eius. Et sunt claves regni celestis, et vi[de] Mathei xvi°: Tibi dabo claves regni celorum. Harum istarum clavium usus Christus habet potestatem. Infra iiio: Qui habet claves David. Et sequitur descriptio describendo dicens: Scribe ergo que vidisti, id est intellexisti in lege et prophetis de me. Scribe in quam et in corde teneas et aliis profutura predicas. Iohannis°: Que vidisti, scilicet incarnationem, passionem et resurrectionem, que intellexisti in lege et prophetis de me. Vel que vidisti corporaliter oculis carneis, ideo enim debet videre plura, videlicet temporalia, transitoria, futura, eterna, peccata, inferni supplicia, celi gaudia, dei beneficia, [illegible] proximi. Omnia illa scribe in corde. Et que sunt, id est presentes tribulationes et preces auxilium. Oportet fieri post hec, scilicet ultimam persecutionem que dicit animae vos ad tolletanam quam [illegible] quos nunc sustinemus nichil est respectu futuri gaudii. Vel scribe, scilicet futuram persecutionem ecclesie ad fidelium probationem, persequentium severitatem, malorum dampnationem et bonorum glorificationem que oportet fieri cito, scilicet futuram ecclesie persecutionem. Et quid scribere debeat dicat: Sacramentum septem stellarum quas vidisti in dextera mea. Iohannis°: Sacramentum sive misterium est, ubi aliud videtur, aliud intelligitur, [illegible] in sacramento altaris. Ita hic sacramentum erat, quod enim signatur per septem stellas, hoc est ipsum signatur per septem candelabra, id est universalis ecclesia vel doctores sancti qui sunt angeli ecclesiarum, qui in nocte huius seculi lucent per indicium vite et celestia intuerant per veritatem doctrine. Danielis xii°: Qui ad iustitiam erudiunt multos quasi stelle [illegible]. Angeli ergo ecclesiarum, id est presidentes, significantur per septem stellas, et ecclesie septem per septem candelabra, ut enim ait Iohannes°: Angeli hic non intelliguntur spiritus celestes, sed fideles in ecclesia consistentes, secundum illud Ysaie xxxiii°: Angeli pacis amare flebunt. Sed dicitur: Cui prius precepit scribere in libro, ad quid repetit hoc de precepto? Videtur Iohannes°: ut negligentia torpor a predicatore studio removeatur, quia que sepius ammonentur sine tarditate adimplentur. Sequitur capitulum secundum.

Et angelo Ephesi ecclesie scribe: Hec dicit qui tenet septem stellas in dextera sua, qui ambulat in medio septem candelabrorum. Scio opera tua et laborem tuum et patientiam tuam, et quia non potes sustinere malos, et tentasti eos qui se dicunt apostolos esse et non sunt, et invenisti eos mendaces, et patientiam habes, et sustinuisti propter nomen meum, et non defecisti. Sed habeo adversus te pauca, quia caritatem tuam primam [meam] reliquisti. Memor esto itaque unde excideris, et age penitentiam, et prima opera fac. Sin autem, venio tibi et [illegible] cito, et movebo candelabrum tuum de loco suo, nisi penitentiam egeris. Sed hoc habes bonum, quia odisti facta Nicolaitarum, que et ego odi. Qui habet aures audiendi audiat quid Spiritus dicat ecclesiis. Vincenti dabo edere de ligno vite quod est in paradiso dei mei.

Hic incipit secunda pars libri in qua agit de septem visionibus quas sibi angelus revelat. De septem visionibus [illegible] septem partes iuxta numerum visionum. Prima est dimidium. Septem partes [illegible] visio est de correctione ecclesiarum et prelatorum, et continet duo capitula. Secunda est de revelatione misteriorum que designatur in libro apertione, et continet quatuor capitula. Tertia est de manifestatione eorundem misteriorum per predicationem, et continet quatuor capitula. Quarta est de profectu ecclesie qui provenit ex revelatione et predicatione misteriorum. Quinta est de penis quas sustinent mali et boni in hoc mundo, et continet tria capitula. Sexta est de penis reproborum quas sustinebunt in inferno, et continet tria capitula. Septima est de beatitudine electorum, scilicet in fine libri. Hoc autem capitulum dividitur in quatuor partes in quibus scribit Iohannes quatuor ecclesiis. In prima parte scribit [illegible] Ephesi, que inter septem ecclesias Asie erat metropolis. Primo commendans episcopum Ephesi de pacientia, [illegible] increpans eum de quibusdam ut peniteat. Cetere partes patent in processu. Dicit ergo: Et angelo Ephesi, quasi dicat: non solum predicta scribas, sed specialiter angelo Ephesi ecclesie scribe, id est archiepiscopo Ephesi scribe ut primo correctus [illegible] fiat forma et exemplum correctionis, iuxta quod dicit apostolus ad Titum ii°: In omnibus prebe teipsum exemplum bonorum. Prelati dicuntur angeli propter triplex officium. Primo propter officium ministerii, quia ad ministerium non ad dominium assumuntur. Ad Corinthios iiii°: Sic nos existimet homo. Secundo propter vite puritatem. Mathei xxii°: In resurrectione neque nubent neque nubentur, sed erunt sicut angeli dei. [illegible] xx°: Sunt [illegible] [illegible] [illegible]. Tertio propter [illegible] medicinam, quia [illegible] angeli Thobie xii°. Quarto propter instructionem. Danielis ix°: Egressus sum ut docerem te. Malachie ii°: Labia sacerdotis custodiunt scientiam. Quinto propter dei contemplationem. Mathei xviii°: Angeli eorum semper vident faciem dei mei. Iohannes°: Per angelum ecclesie prelatum intelligitur, qui debet esse vita [illegible] [illegible] et doctrina purgando, illuminando et perficiendo inferiores subditos. Sed dicitur: Quare ista primo scribit [illegible]? Et ideo quia Ephesus erat metropolis in Asia minori, in qua erat sedes beati Iohannis. Vel per Ephesum intelligitur universalis ecclesia, quia interpretatur voluntas mea vel consilium meum. Nam ecclesia quasi voluntas mea vel consilium meum. Nam ecclesia debet esse conformis voluntati divine et ei subiecta. Hec dicit qui tenet septem stellas in dextera sua, id est qui septem ecclesiarum [illegible] conservat ex gratia sua [illegible] admiranda [illegible] [illegible] peccaverint, et in hoc est admiranda [illegible]. [illegible] qui peccantes conservat, fugientes revocat, negligentes increpat, torpentes excitat, lapsos erigit, ignaros instruit, devios reducit, redeuntes suscipit, susceptos custodit. Et hoc est quod dicitur: Qui tenet septem stellas in dextera sua. Hoc est non deserit licet peccaverint, sed custodit ne pereant. [illegible] [illegible] non collidatur. Iterum tenet per rectas vias ducendo ad patriam. [illegible] [illegible] manum dexteram.

[illegible] per ignem purgantur mali, [illegible] et [illegible] in firmitate candelabrorum [illegible] [illegible] ecclesie fidelium in fide [illegible] [illegible] et [illegible] tentationibus [illegible] et intelligant et in celo [illegible] et ardeant [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] beata [illegible] [illegible] reliquit, quia [illegible] de toto [illegible] [illegible] [illegible] lege [illegible] [illegible] apparet [illegible] ecclesie [illegible] et [illegible] [illegible] fidelium ad [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] alia [illegible] [illegible].

Dexteram tenet [illegible] dextera sua id est in prosperitatibus bonis finitur spe et desiderio eternorum, quia per dexteram eterna [illegible] tanquam lena [illegible] sub capite meo. Vel qui tenet septem stellas in dextera sua id est septem dona spiritus sancti vel septem dotes vel septem virtutes paratus conferre ad volenti accipere, qui ambulat in medio septem candelabrorum aureorum id est in medio ecclesiarum que per candelabra designantur, quia bonus sicut familiaris [illegible] et pastoralis visitans et [illegible] vitam et opus considerans, vel dona que tenet in dextera sua singulis dividens prout vult et per hec confortat et [illegible] ipsius ecclesias. Deus autem ambulat in medio sicut [illegible] dona sue gratie [illegible] [illegible] diffundens, alii enim datur sermo scientie, alii sapientie, quia et in medio sicut magnus elemosinarius distribuens elemosinas suas. Psalmus [illegible] deus [illegible] tuam in medio [illegible] Richardus ambulat [illegible] in medio [illegible] dispensat et bona sua distribuit. Deus [illegible] per [illegible] ambulat per humanitatem [illegible] [illegible] iacet inter [illegible] pendet inter latrones [illegible] inter dolores laborat inter malos sedet inter doctores ambulat inter predicatores qui [illegible] per candelabra aurea designantur. Scio opera tua [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] ea [illegible] dicens scio opera tua id est laudo et approbo opera [illegible] que fecisti et laborem tuum [illegible] tribulationem quam sustinuisti [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] magna [illegible] in operibus magna in labore tam in [illegible] [illegible] labor enim [illegible] [illegible] agendi [illegible] bonorum laborum [illegible] [illegible] laborum quod [illegible] [illegible] psalmus laboravi in gemitu meo [illegible] dego [illegible] laboravi clamans [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] labor [illegible] [illegible] [illegible] psalmus [illegible] labore hominum [illegible] patientiam

[illegible]

[illegible] hec dicit ut celeritas et [illegible] ad dolorem et solatudinis [illegible] ad duxerunt [illegible] et scandalis [illegible] et movebo candelabrum tuum de loco suo [illegible] auferunt dona et virtutes [illegible] candelabra [illegible] et movebo candelabrum [illegible] ab ecclesia tua [illegible] et alibi in loco tuo collocabo [illegible] illud [illegible] [illegible]

[illegible] movebo candelabrum tuum de loco [illegible] et [illegible] fidelium [illegible] deus [illegible] [illegible] movebo [illegible] candelabrum tuum [illegible] ecclesiam tuam [illegible] et dabo [illegible] pastor [illegible] ecclesia [illegible] movebo candelabrum tuum [illegible] mercedem [illegible] [illegible]

[illegible] Sed hoc habes bonum [illegible] sicut et ego [illegible] [illegible] Nicolaite [illegible] [illegible]

[illegible] Qui habet aures audiendi audiat [illegible] qui habet aures [illegible] audiat et obediendo [illegible] spiritus dicat ecclesiis [illegible]

tota trinitas [illegible] spiritus [illegible] [illegible] Vincenti dabo edere de ligno vite [illegible] quod est in paradiso dei mei [illegible] ligno vite [illegible] paradiso [illegible] ecclesia [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] ligno vite [illegible] sine [illegible] sine [illegible] sine [illegible] sine [illegible] sine [illegible] in paradiso dei mei [illegible] paradisus [illegible] dei mei [illegible] paradisum [illegible] Et an

no[ta]

gelo smirne ecclesie scribe. Hec dicit primus et novissimus. qui fuit mortuus et vivit. Scio tribulationem tuam et paupertatem tuam, sed dives es et blasphemaris ab hiis qui se dicunt iudeos esse et non sunt sed sunt sinagoga sathane. Nichil horum timeas que passurus es. Ecce missurus est diabolus ex vobis in carcerem ut temptemini. et habebitis tribulationem diebus decem. Esto fidelis usque ad mortem. et dabo tibi coronam

vite / qui habet aures audiendi audiat quid
spiritus dicat ecclesiis / qui vicerit non ledetur
a morte secunda / hec est secunda pars cuius in qua
scribit episcopo Smirne qui ut dicunt doctores fuit
policarpus / quem in nullo commendat et in nullo re-
prehendit / et primo ponit eius laudes / 2o futuras tri-
bulaciones / ut minime timeat / 3i vel 4orum time-
at / tercio monet eum ad paciencia / ubi esto fide-
lis / 4o[to] remuneracionem futuram secundum eum reddit
ubi qui vicerit / dicit ergo / angelo ecclesie
i. episcopo / Smirne scribe / sed angelo ecclesie [illegible]
quem sequitur / Smirna civitas [illegible]
[illegible] et est ecclesiam universalem / hec dicit primus
agno omnium creatura / et novissimus per quem omnia
creata et reformata i. christus / [illegible] omnia et per
quem omnia / qui fuit mortuus secundum [illegible]
[illegible] humanitate / et ideo debes [illegible]
[illegible] pro eo [illegible] passus [illegible] / et vixit
[illegible] in sua deitate / et [illegible] resumpta de mor-
[illegible] / mortuus / et vivit [illegible]
[illegible] / [illegible] qui dicunt primus i. ante
creaturam / novissimus [illegible]
[illegible] / mortuus [illegible] / et hec
[illegible] manifestat / qui dicunt
8 [illegible] / qui dicunt [illegible] / vivit [illegible]
[illegible] et novissimus [illegible] / dicit
in hac [illegible] / [illegible] tribulationis
[illegible] / [illegible] qui fuit mor-
[illegible] / scio tribulacionem hec subditur [illegible]
[illegible] / scio tribulacionem tuam i. tibi illatam per
[illegible] / quam paciens sustines / vel sustinuisti [illegible]
[illegible] / vel [illegible] fragilitate humana [illegible] tuas pa-
[illegible] [illegible] / [illegible]
tuas i. tua voluntate [illegible] / et paupertatem
tuam [illegible] / [illegible]
[illegible] voluntate / vel tua i.
quam habes [illegible] / omnibus [illegible]
et moriens / vel est [illegible] / scio tribulacionem tuam
i. tibi illatam / et paupertatem tuam tibi in [illegible]
[illegible] / et [illegible] paupertatem habundas / sed dives
es in [illegible] glo / vel dives
es [illegible] in mundo [illegible]
[illegible] in corporalibus
[illegible] in bonis spiritualibus et [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] deus [illegible] opulentia [illegible] / et
[illegible] / blasfemaris tu ab hiis qui se
dicunt esse iudeos i. [illegible]
[illegible] / et non sunt in [illegible] vel re / [illegible]
[illegible] / et ideo [illegible] tribulacio est / eo quod inferetur
[illegible] quod [illegible] ad no-
[illegible] in [illegible] / [illegible] blasfe-
[illegible] est blasfemia [illegible]
synagoga sathane i. aggregacio [illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible] hac synagoga [illegible]
[illegible] / synagoga [illegible] peccantium [illegible] collecta
et [illegible] / [illegible]
[illegible] / vel [illegible] timeas que passurus es / [illegible]
[illegible] / et paupertatem / et blasfemias / et alia que
[illegible] / eo quod tecum sum [illegible]
[illegible] qui occidunt [illegible]
[illegible] est diabolus [illegible] / [illegible]
[illegible] aliquos ex vobis in carcerem

i. quandam tribulacionem [illegible] / ut tempta-
mini i. per temptacionem probamini / sicut aurum probatur
in igne / [illegible] vasa figuli probat for-
[illegible] / et [illegible]
[illegible] tribulacio passionum quam sancti passi
sunt [illegible] / et per [illegible] sunt tempta-
[illegible] / ut sic postea coronentur / Iacobi [illegible] beatus
vir qui suffert temptacionem etc. / et habebitis tribula-
cionem diebus decem i. tempore decem
imperatorum Romanorum / quia [illegible] Bedam per-
secuciones a Nerone usque ad Diocleciamum
hic intelliguntur esse [illegible] / quia
[illegible] decem [illegible] illis eo-
[illegible] / vel decem diebus i. toto tempore huius vite
[illegible] decem mandatorum / [illegible]
[illegible] dies decem quibus [illegible] tribulatur omne
[illegible] / quo decalogi mandata [illegible]
[illegible] per dies decem i. [illegible] ut finito pona[illegible]
[illegible] iste tribulaciones significantur per decem
cornua bestie Danielis septimo [illegible]
qui [illegible] dicit habebitis / et non habebitis /
magno notatur quod omnibus tribulacionibus [illegible]
loquitur / et dicit / diebus non noctibus / quia
boni illuminantur tribulacione et vident bona
que sunt in ea / et per eam [illegible] ad
ad perseveranciam / esto fidelis usque ad mortem
i. firma fide [illegible] / [illegible] /
[illegible] dicere [illegible] illi faciant tibi / [illegible] esto fidelis
i. firma fide [illegible] / [illegible] fides qua
[illegible] / [illegible] et nulli alio adhe-
reat / Osee 2o [illegible] sponsabo te in fide /
et dicit usque in [illegible] / [illegible]
per mortem [illegible] fidem
[illegible] / [illegible] usque ad mortem [illegible] pro
iusticia / nec hoc erit sine lucro / ideo sequitur /
et dabo tibi coronam vite i. vitam eternam
vel vitam regalem [illegible] quadragesimo
primo / dabo eis coronam pro cinere / vel coronam
vite i. honorem semper viventem / qualis coro-
na mundi non est / [illegible] corona
[illegible] marcescant / [illegible] sine
flores de quibus fit corona mundana / sunt
divicie temporales / delicie carnales / et honores
seculares / de quibus [illegible] quadragesimo [illegible]
[illegible] / [illegible] mundus
[illegible] / [illegible] corona
est [illegible] regum / pontificum / et victorum /
et [illegible] / et [illegible] tangit caput
et ideo [illegible] / [illegible]
[illegible] et [illegible] / qui habet aures
audiendi audiat [illegible] / quid spiritus di-
cat ecclesiis [illegible] / et non audiat [illegible]
[illegible] dicat / [illegible]
[illegible] / [illegible] illos qui [illegible]
[illegible] et [illegible] / [illegible] quid [illegible] quid
spiritus dicat subdit / qui vicerit [illegible]
diabolum et [illegible] / non ledetur a
morte secunda [illegible] quia anime / est
enim [illegible] mors corporis [illegible] anime prima
mors corporis est [illegible] anima ab eo
[illegible] in inferno / et ita
[illegible] est mors anime [illegible] in culpa / qua
separatur a dileccione dei / alia in [illegible]
[illegible] mors anime
prima assimulatur morti corporis / sicut enim
corpus primo [illegible] et [illegible]
deinde moritur [illegible] et [illegible] et sepelitur /

et lapide operitur / ita anima primo dissipatur per
malum cogitacionum / post ea infirmatur per iu-
cundam delectationem / deinde moritur per consensum ad
libitum / deinde efferetur per opus eundem / ultimo
post ea sepelitur per consuetudinem ad ultimum opus
per obstinaciam / Item sicut mors corporis separat animam
a corpore / ita mors anime separat ipsam a deo
/ Item sicut mors corporis aparentibus et amicis car-
nalibus separat / sic mors anime ab angelis et a
sanctis / Item sicut mors corporis facit amittere
divitias mundi / sic mors anime divi-
tias celi / Item sicut mors corporis dolorem
facit / sic mors anime merorem (?) quadam
... primo ... mors quam amara est
memoria tua / Et angelo pergami
ecclesie scribe / Hec dicit qui habet
rumpheam ex utraque parte acutam / Scio
ubi habitas / ubi sedes est sathane et
tenes nomen meum / et non negasti
fidem meam / et in diebus illis / antipas
testis meus fidelis / qui occisus est
apud vos / ubi sathanas habitat / Sed ha-
beo adversus te pauca / quia habes
illic tenentes doctrinam balaham
qui docebat balach mittere scanda-
lum coram filiis israel / edere et for-
nicari / ita habes et tu tenentes do-
ctrinam Nicolaitarum / similiter pe-
nitentiam age / Si quo minus veniam
tibi cito / et pugnabo cum illis in gladio oris
mei / qui habet aures audiendi au-
diat / quid spiritus dicat ecclesiis / vin-
centi dabo manna absconditum / et
dabo illi calculum candidum / et in cal-
culo nomen ~~meum~~ novum scriptum quod nemo
scit nisi qui accipit / Hec est tercia pars
capituli / in qua scribit iohannes episcopo perga-
mi primo ponens eius laudes / secundo increpa-
cionem / tercio pene amonitionem / quarto
... / quinto premium cum conclusione
dicens / et angelo pergami scribe / id est episcopo per-
gami ut supra / Sed pergamus interpretatur
divisio cornuum / et significat ecclesiam in qua dividun-
tur cornua sanctorum / id est virtutes a cordibus
impiorum / id est ab eis arrogancijs cornua / Psalmus:
cornua peccatorum confringam et exaltabuntur
cornua iusti / Huic ergo episcopo sicut aliis ecclesiis
scribe hec que sequuntur / Dicit qui habet rumpheam
ex utraque parte acutam / de quo dictum est supra
primo capitulo / ubi vidi similem filio hominis et
gladium acutum etc. / et significat hoc idem per rumph-
eam quod supra per gladium / scilicet verbum divinum / vel
sentencia iudicaria / que dicitur acuta ex utraque
parte temporis / quia scindit et illos qui fue-
runt ante tempus gracie / et illos qui fuerunt
post / vel ex utraque parte hominis / quia scindit tam
in corpore quam in anima / vel ex utraque parte
generis / quia scindit tam nobiles quam igno-
biles / vel ex utraque parte status / quia scindit tam eccle-
siasticos quam spirituales (?) personas / tam subditos quam prelatos / tam
laicos quam clericos / tam feminas quam viros / tam
pauperes quam divites / Et bene illa rumphea
nulli parcit / neque seni / neque iuveni / neque potenti
neque impotenti / Sapientie sexto: deus subtrahet po-
tenciam eius et deminuet etc. / Et de ipsa rumphea
deuteronomii tricesimo secundo: si acuero ut fulgur gladium meum etc. / Vnde
Genesis: posuit ... flammeum et gladium ex utraque parte acutum
ad ... / et rumphea verbum in evangelio ... / Non
veni pacem mittere sed gladium / ... et ... cor meum
meam / Nota quod dicitur rumphea ... habens acutam
/ quia iohannes volebat respondere episcopo perga-
meno / de duobus malis scilicet de doctrina balaam
/ et doctrina Nicolaitarum qui erant in episcopatu
eius suo / Vnde dicit / Scio ubi habitas / scilicet in medio pra-
ve et perverse nacionis / ubi sedes est sathane / id est ... agere
quod ... malorum / qui tibi in omni bono adversantur
Job quadragesimo: sub umbra dormit in secreto ca-
lami etc. / id est in malis que sunt umbra propter obs-
curitatem / calamus propter vanitatem / humidi propter
flexibilitatem / et tenes nomen meum corde per
fidem / ore per confessionem / opere per sanctam conversationem /
Actuum quarto: nec enim aliud
nomen sub celo datum hominibus etc. / Sunt autem alia
duo nomina Christi / que prioribus sunt unita / scilicet
magister et dominus / Iohannis tertio decimo: vos vocatis me
magister et domine et benefacitis / sed et ... multi
tamen volunt sibi usurpare ea contra illud Exodi: ... no-
men meum adonai non indicavi eis / et Mathei vicesimo tertio:
Nolite vocari rabbi etc. / et non negasti fidem meam
... / scilicet per ... confessionem oris quod
tenebas corde / ... corde creditur ad iusti-
ciam ore autem confessio fit ad salutem / vel fidem meam quam tenebas
in corde / non negasti opere sicut aliqui qui ... confitentur
se nosse deum factis autem negant
/ et in diebus illis antipas testis meus fidelis
/ id est dicitur etiam in diebus quibus antipas occisus
fuit pro fide Christi / quam tenebat non negasti fidem /
et in hoc ostenditur quod sit laudandus ille episcopus /
qui non negavit fidem pro qua videbat alios
occidi / Ista littera cum communiter est obscura / et sub
audiencia sunt necessaria / fuit enim quidam mar-
tir nomine antipas / qui ab infidelibus fuit interfectus
propter nomen Christi / qui ... in ... episcopo / quod dicebat
eum quem martirem debet imitari / Sic ergo
dicitur / Non negasti fidem in diebus antipe
plantatis ... / scilicet quia posuit in vero ab-
scondito ... / et locutio supplenda non dicto
scilicet in diebus in quibus antipas occisus est / antipas
dico / testis meus fidelis / id est per me martirizatus /
martir enim grece est testis latine / qui occisus
est inter vos / id est apud vos / et ideo eius exemplo
deberes roborari / ubi sathanas habitat / id est ... est sinagoga
malorum / in quibus diabolus sedet et quiescit
Job quadragesimo: sub umbra dormit etc. / Vnde
martirum est multiplex / scilicet sanguinis effusionis
sicut stephani laurentii / in carnis maceratione
sicut ... / in proximi compassione / sicut
... / Secundo dicitur quod est perfectius
... bene vivere inter malos / quam recedere a malis
... / ... vivere ... perfectiores
possunt ... veritatem fidei deffendendo / et
... illis qui prelati et pastores / melius
est ... inter malos quam ab eis recedere / Et ...
... quibus est timendum ... ab aliis

nec sunt potentes ad fidei defensionem scienciis quod ecclesia
garit a malis et vocat. Sed habeo habeo pauca commenda-
cionem tempore ponit eius increpacionem dicens: multa vero
habes ut dixi; sed adversum habeo adversus te pauca
scilicet si te corrigas ut dicit glo[ssa]; si non corrigas multa
et que sunt illa docuit: quia habes illic, id est in episcopatu
tuo, tenentes doctrinam Balaam qui scilicet fecit
et non expelles, qui scilicet Balaam docebat Balach mit-
tere scandalum coram filiis Israel. Unde numeri 24
dixit Balaam ad Balach pacientem ad populum: veniens
dabo tibi consilium. Non tamen legitur ibi de consilio nec alibi,
sed per effectum sequentem patuit: videns enim Balach
mulieres promptas ad luxuriam et idolatriam, consuluit
Balach ut pulcras mulieres adduceret et poneret
coram filiis Israel, quarum pulcritudine capti incarce-
rent de sacrificiis eorum, et blandiciis dediti quando
caderent. Hec fiebant in Pergamo, quia multi erant
ibi dediti gule luxurie; ideo subdit: edere et sic
de sacrificiis idolorum et fornicari, id est luxuriari, et bene
coniunguntur ista duo scilicet edere et fornicari, quia
unum sequitur aliud. Ideo dicit Ieronimus: venter mero estuans
dificili spumat in libidinem. Hoc vicium fuit
considerandum vicorum in prioribus et per ebrietatem inebriarum sequi-
plus carnis, et sic erit ecclesia. Balaam interpretatur
cludens, et sic populos seculares; Balach interpretatur
Balach decipe filios Israel, id est lectari docent prima
per seculares subditos copiandos, vel etiam Balaam
devorans vocatur, quod est ventrem. Doctrinam
igitur Balaam tenent multi, qui ad nichil inten-
dunt nisi comestioni et potacioni, de quibus prover[biorum]
23: Cui ve, cuius patri ve, cui rixe, nonne hiis
8 qui demorantur in vino? Sed dicitur quod
omne peccatum est scandalum, quare peccatum potius
gule vocat hic scandalum? Videtur quod
ideo quia ista vicia sunt magis nota, et ma-
gis cor declinantia ad ea. Et corda hominum magis
prona ut dicit Gregorius. Unde subdit: ita ha-
bes et similes et tu tenentes doctrinam Nicola-
itarum, qui scilicet dicebant quod licebat comestiones
ciborum et ad mulieres fornicari ut dictum est prius,
et proponit eis et per ea fornicari, quia ebrietas sequitur
luxuria. Deutronomii vicesimo: sedit populus man-
ducare et bibere et surrexerunt ludere. Quod apostolus pro-
hibet dicens: Nolite inebriari vino in quo est luxuria,
ad Ephesios quinto. Unde Nicolaite dicebant uxores
suas omnibus communicandas, et licitum esse plures
habere. Harum doctrinam habent viri qui sub
specie virginitatis uxores suas, sic enim dicuntur
eas sermonem, quod cum vir dicatur vel liberi
sunt considerantur, et ordinant desideranter et
tempi erant senes respondentes in Susannam. Dani-
elis 13, et David Bersabee. Similiter penitenciam
age scilicet de isto peccato, et illi agant penitenciam, id est iusti-
ciam puniendo prelata, per temperantiam reprimendo
peccata, per prudenciam cavendo futura, per fortitudinem
perseverando in bona vita. Et dicit hic monet prelatum
suum ammonendo. Age penitenciam, scilicet quod illis qui peccaverunt,
unde hic presidentes laudabilis videtur in se tamen
dum tu sustineas malos nec arguens, culpabiles
sunt. Alioquin sed age et alias non probabit consensus

errore, et quod dicit error cui non contradicitur
approbatur. Roma 1: consencientes et agentes pari
pena stringuntur. Sequitur comminacio: Sin autem,
id est si penitenciam non egeris sive in aliquo minus
fortiter, et si malos non correxeris, vel si feceris
minus fortiter quam debeas, veniam tibi cito
in morte, in iudicio extremo, id est veniam adiu-
dicandum te puniendum, quia veniam tibi,
id est adventum ire mee et vindictam te facturum
faciam. Apocalypsis 22: Ecce festinus venient velo-
citer reddens quod suum est. Et Iohannes 19:
cito velociter reddam vicissitudinem per vobis
super caput vestrum, et pugnabo cum illis,
id est illos, vel pugnabo tecum et cum illis, in gladio
oris mei, id est sua iudiciaria convincens illos
fornicatores, secundo aspectu bonorum, et se-
cando eos in corpore et in anima. Unde nemo
potest fugere, quia perderet fugam a vulture. Amos
2: nec mirum si tunc vincatur peccatores,
quia fortis et potens est qui pugnabit contra eos.
Lucas 21: tunc videbunt filium hominis ve-
nientem in nubibus celi cum potestate magna.
Et sic Gregorius in libro moralium: Nam
magne angustie erunt reprobis in iudicio.
Supra desuper erit index iratus, subtus
patens chaos inferni, a dextris peccata accu-
santia, a sinistris infinita demonia ad
infernum trahentia, intus erit consciencia
mordens, foris mundus ardens. Unde
peccator sic deprehensus quid faciet? Fugere
et latere erit impossibile, apparere intollerabile.
Sic quidem enim totus mundus accusabit, nam offen-
so creatore omnis creatura offenditur. Qui
habet aures audiendi audiat quid spiritus
dicat ecclesiis. Hec verba expositum est et frequen-
ter ponuntur in hoc libro, ut excitetur attencio
auditorum, et replicat ut diligentius advertatur.
Vincenti dabo manna. Hic dul-
cedo, id est de dulcedine divina contemplacionis.
Sive dabitur sanctis in hac vita vel dul-
cedinem internam que dabitur sanctis in futuro.
Utraque tamen est ut omnis qui sentit dicat
quod est hic, absconditum, et absconditum,
est quia paucorum et pauci sentiunt. Hoc
dicit psalmista: quam magna multitudo dul-
cedinis tue quam abscondisti timentibus
te. Et hoc per manna, statim dulcedo contem-
placionis, primo per corporis solitudinem.
Gustate et videte quam suavis est dominus;
beatus vir qui sperat in eo. Id est qui totam
spem suam figit in deo. Nam manna non
poterat ab igne consumi et statim ab
tegno radio solis tabescebat, quia est per
Ieronimi magni desiderium. Quale velut igne
veni mittere in terram, et hec ignis, non potest
vincere; manna sic vincatur, quia nullus potest
comprehendere interna dulcedine, quanto
aliquis sit attentus eius desiderio. Nam
manna nimium erat ad modum semine
coriandri; sic dulcedo mentis, que hic con-
ceditur viris sanctis modica est respectu
dulcedinis interne que dabitur in futura
vita. Erat etiam quasi pilosum, quia dul-
cedo mentis sepe preveniunt tribulaciones sicut
patet in Stephano. Et quo legitur lapidibus

convenientes illi dulces fuerunt etc. Unde alibi de
manna: et sic dabatur egressis de egipto ita
et devotis egressis de peccato. Vel vincenti scilicet desi-
deria propria et demonorum temptamenta cir-
cumventa. Dabo manna absconditum id est in ex-
perientiam sed paucis venimus. Ioh. vi. Vel vincenti
dabo manna absconditum id est penitenti devotorum
preces id est absconditam, quia bona spiritualia debent
abscondi ne perdantur. Vel per manna absconditum
ratio dei qua devotio. Vel parvulis revelat
datur sapientibus mundi. Math. xi: confiteor
tibi pater celi et terre etc. Et dabo illi calculum
absconditum id est corporis glorificationem quatuor do-
tibus decoratum, calculus enim qui lucidus impas-
sibilis et clarus. Vel solidus in quo notatur impassi-
bilitas. Vel modicus in quo notatur subtilitas.
Vel rotundus in quo agilitas designatur. Vel
calculus secundum Aymonem qui lapis preciosus qui
et carbunculus appellatur, eo quod in tenebris re-
splendens sic carbo succensus. Sic per quem
per quem filius dei figuratur, qui fuit et ceterum
et ut candidus, quia sine peccato est. Ista caro videt
et deitati sine luce tenebras irradiavit.
Et in calculo id est in illo corpore nomen novum id est
nomen filii, vel amici, non servi quod est vetus
nomen. Iohannis xv iam non dicam vos
servos sed amicos quia omnia que audivi
etc. Scriptum quia gloria corporis apparebit
et discernetur a reprobis quod sunt amici
sunt hoc modo carissimi filii dei sumus
sumus appareat similes ei erimus quia videbimus
qui accepit id est donec quod nemo scit
ita nemo per experientiam scire accepit, sicut hic enim
sciati ne comprehendatur gloriam corporis glo-
rificati non videt etc. Et angelo Tiatire
ecclesie scribe. Hec dicit filius dei qui
habet oculos tamquam flammam ignis et
pedes eius similes auricalco. No-
vi opera tua et fidem et caritatem tuam
et ministerium et patientiam tuam
et opera tua novissima plura
prioribus. Sed habeo adversus te pau-
ca quia permittis mulierem Iezabel
que se dicit prophetam docere et
seducere servos meos fornicari et
manducare de idolaticis. Et dedi illi
tempus ut penitentiam ageret et non vult
penitere a fornicatione sua. Ecce
mitto eam in lectum et qui mecha-
tur cum ea in tribulationem maximam
erunt nisi penitentiam egerint ab ope-
ribus suis. Et filios eius interficiam in
mortem et scient omnes ecclesie quia
ego sum scrutans renes et corda.
Et dabo unicuique vestrum secundum opera vestra.
Vobis autem dico ceteris qui Tiatire
estis quicumque non habent doctrinam

hanc et qui non cognoverunt altitudinem
sathane quemadmodum dicunt non mittam
super vos aliud pondus. Tamen id quod habetis tene-
te donec veniam. Et qui vicerit et qui
custodierit usque in finem opera mea dabo
illi potestatem super gentes et reget illos
in virga ferrea et tamquam vas figuli
confringentur sicut et ego accepi a patre
meo. Et dabo illi stellam matutinam.
Qui habet aures audiendi ~~audiendi~~
audiat quid spiritus dicat ecclesiis. Hec est quarta
pars capituli, in qua Iohannes scribit episcopo Tiatire
primo commendans eum in sex, scilicet in operum
bonitate, in fidei firmitate, in caritatis fervore, in
ministerii adimpletione, in patientia tolerantia, in
profectu iterato. Secundo increpat eum. Et tertio comminatur
Iezabel et filiis eius. Quarto bonos qui fuerunt ibi
consolatur promittens eis multa bona, ibi
quo. Et angelo Tiatire ecclesie scribe sicut et aliis. Hec dicit
filius dei qui predictus est similis esse filio hominis, propter
et ut filius dei, ut ostendat quod idem et unus
est filius dei et filius hominis. Qui habet oculos tamquam
flammam ignis id est claros et penetrativos penetrantiores
qui videt interiora et exteriora, manifesta et occulta
et sic omnia respiciat, ut terreat malos qui erant
Tiatire, quorum peccata videt filius dei, qui eos
iudicabit. Christi enim oculi divini multo lucidio-
res sunt sole, quia oculi divini excedunt solem
in quatuor, primo quia sol corporalis tantum corpora-
lia videt et illuminat, deus autem corporalia et
spiritualia. Secundo sol tantum presentia, deus vero preterita
presentia et futura. Tertio sol tantum exteriora, deus
autem superiora inferiora exteriora et interiora.
Quarto sol tantum ea que sunt sub sole, deus vero etiam ea que sunt in imo et in mundo
super solem in celo. Sed
sub solem publicorum [illegible] in omni loco oculi domini
contemplantur bonos et malos, et in hoc notatur
plenitudo scientie et sapientie. Et pedes eius similes
auricalco id est pedes eius agiles quia a celo veniat
quod dicit Iohannes. Deinde omnia peccata [illegible]
et celo veniat ad iudicium. Et aspicere oculi
domini sunt doctores et prelati ecclesie qui toto corpore
eius sicut columbe super rivos aquarum. Pedes
eius sunt predicatores, ut dicit Aymo, qui quasi
per totum mundum portantur. De quibus
Ysaias quam speciosi sunt pedes
super montes evangelizantium et predicantium
bona. Oculi flamme ignis comparantur
quia doctores et prelati debent esse ignei lucis
dei per meditationem, per scientiam, et per bonitatem fac-
tum et fervidi per zelum et caritatem et alios
debent illuminare ad dei cognitionem. Secundo per
bone conversationis debent etiam ipsi et in aliis
rubiginem peccatorum consumere, et paleas terre-
ne cupiditatis comburere, sicut de Iohanne
baptista legitur et de Elia. Pedes vero comparantur
auricalco, quanto plus comburitur igne tanto
clarius efficitur, sic predicatores verbi debent esse
quos tribulatio facit meliores. Secundo

in igne probatur aurum et argentum et heretici
no vegetabiles in omnino dealbatum / Ideo oculi dum [illegible]
sub lati [illegible] / pedes eius [illegible]
[illegible] et sic oculi totum corpus
regit / sic [illegible] / Job [illegible] sunt oculi [illegible]
oculi tui videant [illegible] / [illegible] oculi dicit [illegible]
sic [illegible] templi [illegible] sic [illegible]
/ et sic oculi [illegible] in se pulueres / sic nec
[illegible] amorem [illegible] filius [illegible]
et filii dei [illegible] pulverem pedum
[illegible] et sic oculi sunt [illegible]
sic [illegible] / [illegible]
[illegible] et ego [illegible] / et sic oculi sunt dua
sic [illegible] dei et [illegible]
[illegible] ad fratrem [illegible]
vel [illegible] et [illegible]
[illegible] per pedes doctores [illegible]
[illegible] doctores qui [illegible]
per pedes [illegible] tribulationibus [illegible] per pedes
[illegible] / Novi opera tua / et apparet
[illegible] et caritatem [illegible] / ordo [illegible] ille
primus est fides / et [illegible] caritas / et caritatem opera
fides et caritas [illegible] per opera cognoscitur
[illegible] / et ministerium [illegible] in elemosinis
[illegible] et pauperum [illegible]
de suis facultatibus [illegible]
[illegible] / vel pauperi [illegible] indigentibus
[illegible] expendunt [illegible]
[illegible] pauperum
[illegible] ministerium [illegible]
[illegible] / et pa
tientiam tuam / scilicet malos sufferendo malo non
resistendo / [illegible] ego autem dico vobis non
resistere malo quia patientia [illegible]
[illegible] semper
[illegible] a bonis [illegible]
[illegible] / et opera tua novissima
plura prioribus [illegible]
[illegible] / quia [illegible] tribulationibus [illegible] a profectu
[illegible] plura fecit / [illegible] Novi opera tua que
[illegible] et fidem
fidelis [illegible] tibi commissa
fidelis [illegible] / et caritatem tuam [illegible]
[illegible] pastor [illegible]
[illegible] / et ministerium [illegible]
[illegible] ministrare [illegible]
[illegible] / et patientiam tuam [illegible]
no [illegible] / Nota [illegible]
[illegible] ad patientiam [illegible] primus
malo non resistere [illegible] ego autem dico vobis
[illegible] malum pro malo reddentes
[illegible]

[illegible] stulto [illegible] stulticiam [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] male facienti [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] et qui oderunt vos / [illegible]
[illegible] / Nota [illegible]
[illegible] et quod [illegible]
[illegible] / [illegible] flagella et [illegible]
[illegible] / [illegible] de flagellis [illegible]
[illegible] flagellabar
[illegible] / Nota [illegible]
[illegible] tribulationibus [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] ego [illegible]
[illegible] et sentire [illegible]
et non [illegible] et non sensi
et opera tua plura prioribus [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] / [illegible] habeo adversum
te et pauca [illegible] / [illegible]
permittis mulierem Jezabel que se dicit prophetam [illegible]
[illegible] prophetam [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / Nota [illegible]
[illegible] / et seducere servos meos
[illegible] / et [illegible]
[illegible] / et fornicari cum [illegible]
[illegible] / et manducare de idolaticis
[illegible] / Nota [illegible]
[illegible] Jezabel fuit [illegible] ad [illegible]
[illegible] et idolatriam [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] Jezabel que fuit uxor
[illegible] / qui de [illegible]
[illegible] / Non quod
[illegible] / [illegible] Jezabel [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / et [illegible]
[illegible] / et sic
[illegible] / et dedi illi tempus
ut penitentiam ageret de [illegible] / [illegible]
[illegible] / quia [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / et non vult [illegible] ad me
[illegible] / [illegible] tempus [illegible]
[illegible] / et [illegible]
[illegible] et in hoc [illegible]
[illegible] dei patientia [illegible]
aliquando [illegible]

vario per eo quia non certo profert similiter cum
homines peccaret ideo absque vllo timore pec
peccauerunt mala / Tercio quia dicit dedi illi tempus
suum cuius tempus nostrum est / quia possumus facere
quod volumus siue bonum siue malum Ecclesiastici
xv° Deus ab inicio constituit hominem et reli
quit eum in manu consilii sui etc / Quarto
quod deus capit tempus / et tunc non poterimus
facere quod voluerimus sed quod meruimus accip
iemus psalmista cum accepero tempus ego iusticias
iudicabo / Deus dat nobis tempus in spacium quo
possumus ad veniam venire / Ne transgressione
expectat nos deus dicit et misereatur nostri
Augustinus quia qualibet hora inuitat nos ad
penitenciam faciendam si volumus / Quidem
metrum quia sicut post diem in quo laboret
homines venit nox / in qua quiescunt / sic
qui non laborat in die laborat in nocte /
propter in die mandauit deus misericordiam suam
et nocte canticum eius / in monumento
quia de die in die monet nos timere
tenebras inferni de quibus nemo exibit si
semel ibi fuit / Mathei xxii ligatis manibus
et pedibus mittite eum etc / Et
dedi illi tempus scilicet tempore sine actualis
peccati scilicet pueritiam adolescentiam iuuen
tutem senectutem ut ageret penitenciam in
illis / a prima eius etate est incipienda penitencia
Ecclesiastici xii° memento creatoris tui in diebus
iuuentutis / et eius ergo magne sensui sunt
etc / et ergo eius est mundus tria
sunt peccata siue pena qui volunt qui va
lent penitere in pueritia / vel adolescentia /
et in senectute non possunt / et ideo perdit
deus totum tempus / Deus clamat contra eos
Ecclesiastici / quanto amore peccatum tuum recede
sicut prima multum etc / Et dedit tempus
nascendi / moriendi / plantandi / euellendi
occidendi / sanandi Ecclesiastes iii° quia
omnia de penitens facere sua bona vel
de hoc illis / sed multi dat tempus peccandi
Octo quarto decimo / Nemini dedit deus
spacium peccandi / et ecce scilicet ego non
vult penitere / mittam eam in lectum
id est in securitatem et audaciam / et oppor
tunitatem peccandi / et dicit mittam id est
mitti permittam / ob exigenciam peccati illius /
quia non vult penitere cum posset / sed
audaciam et opportunitatem peccandi vel
lectum / ut teneat mechantium in diuicias vel
mitto eam in lectum scilicet dampnationis eterne /
vel in luctum secundum aliam translacionem / quo
eternam miseriam designat Job ix non
intenebis pacem lectuli meum / hic lectus
est valde durus / fetidus / et in nudibus
in turpi loco / et tumultuoso positus vbi
nulla quies / et qui mechantur cum
ea id est sunt conformes illi in peccatis penitus
illa puniuntur / in tribulacione maxima
eius id est secunda eius in inferno / vnde hic mundo
est tribulacio magna / in purgatorio ma
ior / in inferno maxima / Deuteronomii
deuorabunt eos aues morsu amarissimo
Et in magna erit tribulacio nisi penitentiam
egerit

penitenciam dilatacionem / maior per acceleracionem /
maxima per eternitatem / Secundo quod tercio pessima est pla
ga tua / nisi penitenciam egerint ab operibus suis
id est de peccatis patris que sunt opera sua / et filios
suos id est imitatores seu sequaces / interficiam in
morte id est morte eterna occidam eius in
mortem eternam / sancti vero qui moriuntur ibi
vel in vitam eternam vnde mors sanctorum
dicitur natalis dies eorum psalmista preciosa in conspe
ctu domini mors sanctorum eius / iustorum anime
in manu dei sunt et non tanget eos tor
mentum malicie etc sapiencie iii° / et sciant omnes
ecclesie id est omnes bonorum congregaciones scire
quod non credunt fide / quia ego sum scrutans
renes et corda id est cogitaciones et desideria
ad puniendum vel remunerandum / Sophonie
i° scrutabor iherusalem in lucernis / sapiencie vi°
altissimus interrogabit opera vestra et cogitaciones
scrutabitur / psalmista ego sum deus scrutans
renes et corda / et dabo vnicuique vestrum
tam bonis quam malis / secundum opera sua bonis
bona / malis mala / sine acceptacione personarum /
ad Romanos xiv° / omnes nos manifestari oportet
ante tribunal christi etc / et ecclesiastes vltimo
cuncta adducet deus in iudicium / pro omni errato
etc / et predico ceteris quam placeo / vobis autem
hic consolatur bonos paruitatem suorum bonorum
quod dicit hic faciam aliter vobis autem dico ceteris
id est qui estis illis dissimiles / qui Thiatire estis
cum illis / quicumque non habent doctrinam hanc
scilicet quam docebat Iezabel scilicet quod sine veteris legis
obseruancia non est salus / et quod licitum est
ydolaticum comedere / et fornicari / et qui non
cognouerunt id est non approbant altitudinem satha
ne id est superbiam qua dicit vel ponet in monte testa
menti / profundam astuciam diaboli qui sub specie
sanctitatis suggerebat legalia esse seruanda
cum euangelio / vel altitudinem
propter dignitatem seu prosperitatem
secularem / de qua psalmista ab altitudine
diei timebo / quemadmodum dicunt scilicet qui de
conuersi de iudeis / qui terrendo fideles dice
bant quod adhuc venturi essent domino magno
vel tribulaciones / dicit qui non cognouerunt id est
non approbant / altitudinem sathane id est astu
ciam sathane / quemadmodum dicunt quidam
quod legalia esse seruanda cum euangelio
vnde quod dicit / non mittam super vos aliud pondus
scilicet tribulacionum / vel pondus legalium / vt ipsi
dicunt / tamen id quod habetis tenete scilicet pon
dus tribulacionum / vel euangelium tenete scilicet pacienciam
et fidelem / donec veniam videlicet omnibus ad
suum iudicium / et qui vicerit scilicet istos falsos
doctores / eorum doctrinis et astuciis resistendo /
et qui custodierit vsque in finem vite sue / opera
mea id est mandata mea que precepi fieri / vel
opera misericordie que ipse fecit ipse / quia
opera iusticie / dabo illi potestatem scilicet in hoc
seculo de glo / super gentes id est super omnes
homines gentiliter viuentes / qui non vincunt
mundum et custodiunt precepta domini / non debet

hec est potestatem prelacionis / et reget eos in virga
ferrea .i. iusticia inflexibili vel dei zelo / in virga
enim notatur iusticia propter rectitudinem / inferius inflexi-
bilitas / regno patet quod ad agendum datur prelatis
potestas. Non ad dominandum / vel ad divicias
aggregandas / vel ad delicias habendas / vel ad pa-
rentes ditandos / et qui aliud habet non adeo habet / ozee
viii ipsi regnaverunt et non ex me. Job x Non
mutat per hostium sed aliunde etc. / et tamquam vas fi-
guli confringentur alii ut per eum pereant /
alii ut in melius convertantur / ut facit figu-
lus / qui quedam vasa frangit ut faciat me-
lius / quedam omnino fracta dimittit / sine re-
formacione psalmus deprimes eos et non edificabis
eos / vel sic tamquam vas figuli confringentur scilicet
in iudicio .i. irreparabilis illa fractio que mo-
do fit per penitenciam reparabilis per peniteam. De vero irre-
parabilis est fractura tota. De vero duplicato
tricione contereat eos dominus / omnium triplex
virga notatur scilicet aurea / lignea et ferrea / au-
rea est pena disciplina / lignea est pena purgatorii / ferrea est pena inferni / que nunquam
deficiat / sicut et ego accepi a patre meo per huma-
nitatem quod .i. dabo illi potestatem iudicandi
qui precepta mea custodierit / sicut ego percepi
a patre meo et illi acceperunt a me / et dabo
illi scilicet qui custodierit usque in finem opera mea
stellam matutinam .i. anime stolam que di-
citur stella propter claritatem divine cognicionis / matu-
tina propter inchoacionem beatitudinis / que semper
innovatur / vel ego ero gloria mea semper
innovabitur / vel stella matutina .i. corporis
stola / que vere stella dicitur propter claritatem /
matutina eo quod in mane dabitur .i. in fine
huius vite / qui habet aures audiendi audi-
at quid spiritus dicat ecclesiis scilicet ea que predicta
sunt et que sequuntur. Nota quod sicut fecimus habentur
in istis chataraciis / qui habet aures audiendi au-
diat / sicut libri correcti unumque habent audiendi in isto
libro / in evangelio vero alibi habetur / omnia natura
interpretatur illuminatio / et sic ecclesiam fide illu-
minatam / iste sanctissime virgine illuminate gloriam
et sic stellam celeste ipse ostenderunt / c iii

Et angelo ecclesie Sardis scribe. Hec
dicit qui habet septem spiritus dei et
septem stellas. Scio opera tua quia
nomen habes quod vivas et mortu-
us es. Esto vigilans et confirma cetera
que moritura erant. Non enim inve-
nio opera tua plena coram deo meo.
In mente ergo habe qualiter acce-
peris et audieris et serva et peniten-
ciam age. Si ergo non vigilaveris veni-
am ad te tanquam fur et nescies qua
hora veniam ad te. Sed habes pauca
nomina in Sardis qui non inquina-
verunt vestimenta sua et ambu-
labunt mecum in albis quia digni

sunt. Qui vicerit sic vestietur
vestimentis albis et non delebo no-
men eius de libro vite et confite-
bor nomen eius coram patre meo et
coram angelis eius. Qui habet aures
audiat quid spiritus dicat ecclesiis.
Hic est capitulum quintum et dividitur in
tres partes / in prima scribit Johannes episcopo
Sardis / in secunda episcopo Laodicie / in tercia episcopo
Philadelphie / et scribit episcopo Sardis hic ideo
hoc ordine primo incipiet sed augetur eum
de ypocrisi / erat enim ypocrita / et ea monet
eum ad penitentiam / deinde consolatur eum
dicens / et angelo Sardis ecclesie scribe sic
ut predictum est / et Sardis interpretatur principium
pulchritudinis / et sic ecclesiam universalem
de qua Canticorum quarto / tota pulcra es
dicit .i. mandat / qui habet septem spiritus dei
.i. agnus est omnis vita spiritualis / et hoc dicit
quia iste episcopus nil habebat spiritualis vite
eum sed ypocrita / et septem stellas .i. eccle-
sias universales / a quo est omnis illuminatio
ecclesie / quasi diceret simulabat ipse episcopus carebat
interius eum sed et plenus tenebris / sicut
exterius lucidus appareret unde ypocrite
secundum illud Matthei vi ve vobis ypocrite
et pharisei etc. / et dixit sanctus qui habet
septem spiritus / et post ea dicit / qui habet septem
stellas / quia spiritus est unde quod dixit
Johannes / et vita erat lux hominum / quia
iste episcopus lucidebat sed non vincebat
quia erat sicut corpus sine spiritu / scio opera
tua .i. cognosco qualia sint interius / et
quid intendas / et queras in eis scilicet
humanam laudem / quia nomen habes quod
vivas scilicet vita gratie / quod dicat quod sic quod vel
quod credis esse bonus et vivus ingratia
/ et mortuus es per peccatum de qua morte
dicitur sapientie primo deus mortem non fecit .i.
peccatum / genesis iii quacumque hora comederis
morte morieris scilicet culpe / et in iste
enim episcopus sic et multi alii habebat no-
men sed non rem / multi enim nominantur
boni / et vero sunt boni / et multi dicuntur
christiani / et non sunt sed potius antichristi / Ber-
nardus ipsi sunt sed fuisse antiquo / et multi
dicuntur iusti et docti / et non sunt / sancti
ergo illud preceptum domini Ecclesiastici
septimo Non affirmes querere fieri iudex nisi valeas
virtute irrumpere iniquitates / unde est sancte
iusticia regere defendere bonos et punire
malos / esto vigilans ecce commonicio
ad penitentiam / esto inquit vigilans .i. sollicitus
de tua hora et salute / vigilans est plane
de custodia quatuor de causis / primo quia
custos civitatis in medio muriorum
ecclesia sibi commissa / Ezechielis iii speculato-
rem dedi te domui Israel / secundo quia est
custos gregis in medio luporum .i. gregis
sibi commissi in medio latronum .i. tyran-
norum et falsorum christianorum contra
quos / tercio quia est custos infirmorum
scilicet animarum suorum subditorum / qui esse

sunt invalidi et impotentes aliquid boni
facere / ideo oportet ut prelatus vigilet de cu-
ra ne negligentia ipsius moriantur
Quarto quia est custos thezauri ne a quo-
dam fure thezaurus eius scilicet anime sibi com-
misse. Math. xiij. Simile est regnum celorum
thezauro abscondito in agro / scilicet ad multi
insidiantur isti thezauro / necesse habet custo-
dem vigilem. Math. xxiiij. vigilate nescitis
enim qua hora dominus venturus sit etc. / et con-
firma cetera scilicet verbo et exemplo et infide-
les in moribus Luc. xxij. et tu aliquando conver-
sus confirma fratres tuos Luc. / cetera membra id est alios
que moritura erant spiritualiter per negligentiam
tuam / multi hodie moriuntur et pereunt
per negligentiam prelatorum / ne contingat
... vino ... ut ... et hoc est
qui ... cadit asina et est qui
sublevet / perit anima et hoc est qui non
habet ipso vigilante id est solicitus de salute
tua / et confirma in te per vigilantiam soli-
citudinis / cetera bona que moritura erant
si remaneres in eodem statu / in isto tempore
erant iam ipso mortua multa bona
adhuc habebat aliqua / et ideo dicitur confir-
ma etc. id est bona que habes que moritura
erant. Greg. ... fac boni quod
potes ut deus illustret cor tuum ad
penitentiam / Non enim invenio opera tua
plena id est perfecta quo ad ... sunt autem
que est plenitudo operum Romanorum xiij
plenitudo legis est dilectio / Vel pleno ...
quia multa omittebat que facere debebat
Vel plena tempore quia tempore quo dicebat
horas suas non dicebat neque omnia que
predicabat aut cantabat que debita
erant facienda / Vel plena id est consummata
quia imperfecte relinquebat / incipiebat enim
sed non consummabat / sic multi multa bona
incipiunt et cito desistunt / coram deo
meo qui videt intus sicut homines [..] sed
tamen homines vident ea que apparent
deus autem intuetur cor / dico ergo cor esse ple-
num caritate / ob caritate / opus humilitate
...ius castitate ... / iunioris
operositi / et complebis illud mandatum
... apparebit in effectu deum diligens et
ad proximo / in mente ergo habe qua-
liter acceperis fidem et gratiam / et audi-
sti ... et ... docuimus doctrina
salutis / et serva id est opere comple / quia non
auditores legis sed factores iustificabuntur
Ro. 2o / Jacobi j. estote factores verbi
et non auditores / Luc. xj. beati qui audi-
unt verbum dei et custodiunt illud / et penitentiam
age de commissis et obmissis / habe ergo in
mente qualiter acceperis a deo fidei prosperi-
tatem / et audieris a nobis per predicatores / et
serva utraque per operationem / et penitentiam age
de preteritis malis et satisfactionem / Si ergo
non vigilaveris id est si de ipso solicitus non
fueris / veniam ad te per mortem tibi
venio / te iudicandum / tanquam fur
qui venit ad spoliandum / ad occidendum
ad subtrahendum / et subito quando minus

timent sibi homines / et licet cunctis / et christus per
annos ... appropinquat dies iudicii / quia minus primus
[...] timent sibi homines aprincipio ... ele-
ne quando ... / ubi cum intrant fures et latrones
et fere omnes spoliant / ut sunt simoniaci
... et heretici / Hec vero sunt ingressus et
spoliantes latrunculos / ... Luc. ... dicunt
pax et securitas tunc repentinus veniet eis interitus
Math. xxiiij. estote parati quia qua hora etc. / Et ne-
scies qua hora veniam ad te in morte. Math.
xxiiij. si paterfamilias sciret qua hora veniret
etc. / Deus ultimam horam dedit nobis ideo vo-
luit esse incognitam ut semper posset esse sus-
pecta et ad illam sic indirectam reverendum
Sed habes pauca nomina in Sardis id est paucos vi-
ros dignos nomine / et ... nomine
in te quorum nomina Luc. x. nomina vestra scripta
sunt in celo / Eccl. quadragesimo quarto corpora
eorum sepulta sunt in pace / in Sardis scilicet ubi
deberent esse multi / scilicet illis qui tecum sunt qui
non coinquinaverunt maculam criminali / vestimenta
sua id est corpora sua vel si fecerunt per ea fetidas
maculas lacrimis diluerunt / et ita quasi non inqui-
nata reputantur / Apoc. xvj. beatus qui custodit
vestimenta sua ne nudus ambulet / Vel vest-
imenta dicuntur opera virtutum / vel ipse virtutes
quibus anima vestitur / que vestimenta inquinat
qui mortalia committit. Eccl. ix. omni tempore
sint vestimenta tua candida / ambula-
bunt mecum in albis scilicet ambulabunt de vir-
tute in virtutem proficiendo / mecum qui sum
dux et socius eorum / Psalmo tricesimo 2o Deus
iudex in corpore etc. / in albis id est in corporibus
castis et operibus bonis consentientibus puris / quia digni
sunt sancte et ducatu meo et profectu vir-
tutis / Vel ambulabunt de terra in celum / de mi-
seria ad gloriam / de exilio ad patriam / de pompe
ad divitias / de labore ad requiem / de morte
ad vitam / mecum id est sicut ego qui sic amb-
bulavi etc. / Psalmo o stulti et tardi ad credendum
cordibus puritatis / in albis id est in corporibus glorificatis et
... / et ignorantie / quia digni sunt / mea putria
et ... / Sepe ... qui vigilavit per illam
scilicet sapientiam ... servus / Vel ... virgines
conveniunt in multis / Primo quia sunt in celo note
Ro. quia palmis sunt pulcre. Tertio ratione incor-
ruptionis / Quarto ratione dei familiaritatis
Quinto ratione perfectionis virtutum / Sexto ratione con-
sciencie puritatis / Septimo ratione honoris di-
gnitatis de quibus vide alibi / qui vicerit sic
carnem et diabolum / in puritate castitate et
humilitate / sic vestietur ut dictum est / vestimen-
tis albis id est stola anime et stola corporis / stola
enim anime consistit in tribus scilicet visione
mediata / delectatione consummata / apprehensione sem-
piterna / stola vero corporis in quatuor consistit scilicet
claritate / impassibilitate agilitate et subtilitate
et hec sunt septem stelle de quibus supra dictum
est / hec dicit qui tenet septem stellas / et non

delebo nomen eius de libro vite . in quo iusti dn
sunt scripti secundum presentem iustitiam alios per predestinationem
iustitiam secundum primum modum multos pl delere
nec de uno scribi secundum alium modum et demum
pl scribi et de uno pl delere de iustitia indicat
deus ubi differentia quia iustitia huius presentia
causa est quare aliquibus apud deum dignus sit
vita eterna et tunc secundum iustitiam indicatur deleri
videatur cum peccat cum tamen iuxta presentiam ubi
bro vnquam fuit et tunc aliquibus videtur esse
tamen malus esse desinit qui tamen secundum presen
tiam vnquam desinit post deleretur de libro vi
te glosa liber vite est notitia dei qua pre
iii scivit quos presciuit fieri conformes imaginis
filij sui . Sciendum quadruplex est liber primus
gre et est zeptus ipse visio summa tibi librum
grandem et scribe in eo stilo hominis liber gra
dus fuit zeptus cum incarnacione secundum secundus est primus
per carnis assumptionem tertius liber est nec et
tertius est scriptus ezechielis 2° vidi et
ecce manus missa ad me in qua erat involu
tus liber in qua erat scriptus intus et foris quartus
conscientie in quo est lex qualis homo et qualis fuit
homo conditus quare creatus et qualis abiectus
et quid redemptus et agno iudicandus et
tus est qui est ipse deus cum apparuit fuit re
spicientem sive legentem bene angelus habet
doctorem intellectus quem semel vidit eum
dedicasse est de quibus libris vide alibi clarius et
confitebor eius . i. recognoscam eum esse filium et ami
cum fidelem coram patre meo et angelis eius
sed in iudicio quando dicet esurivi et dedistis mi
chi manducare venite benedicti patris mei et
qui me confessus est coram hominibus
confitebor et ego eum etc. qui habet aures ad audi
endum audiat ad faciendum quid spiritus dicat
ecclesiis quia per ipsi ecclesie dicit hec omnibus dicit

et angelo philadalphie ecclesie scribe.
hec dicit sanctus et verus . qui habet
clavem david . qui aperit et nemo
claudit . claudit et nemo aperit . scio
opera tua . ecce dedi coram te hostium
apertum quod nemo potest claudere . quia
modicam habes virtutem . et servasti
verbum
nomen meum . et non negasti no
men meum . ecce dabo de sinagoga
sathane qui dicunt se iudeos esse et
non sunt . sed mentiuntur . Ecce faciam
illos ut veniant et adorent ante pedes
tuos . et scient quia ego dilexi te .
quoniam servasti verbum patientie mee .
et ego servabo te ab hora temptationis .
que ventura est in orbem universum
temptare habitantes in terra . ecce veni
o cito . tene quod habes . ut nemo accipiat

coronam tuam . qui vicerit faciam
illum columnam in templo dei
mei . et foras non egredietur amp
lius . et scribam super eum nomen
dei mei . et nomen civitatis dei mei .
nove ierusalem . que descendit de celo a
deo meo . et nomen meum novum . qui
habet aures audiat . quid spiritus dicat
ecclesiis etc. hec est sexta pars cap. et sexta epistola
in qua scribit iohannes episcopo philadelphie ecclesie
quem in multis commendat et maxime in hoc
quod laboravit ad conversionem infidelium ad fidem
quam multum desiderabat et dividitur hec pars
in quatuor partes primum inscripsi dicit quo et angelo
philadalphie qui interpretatur dilectio fraternitatis
secundum bedam vel salvans hereditatem et sit ecclesiam
in qua fraternitas laudatur Romanorum propter
caritatem fraternitatis diligens scribe sic ecclesie
hec que sequuntur dicit i. mandat sanctus et
verus sanctus in omnibus operibus verus in do
ctrina vel sanctus per misericordiam verus
per iustitiam vel sanctus in vita verus
in doctrina vel sanctus roborando temptatos
et tribulatos verus promissa eis solvendo
quasi d iohannes labora fideliter ad conversionem
fratrum suorum christi quia dominus dabit
robur et fortitudinem ad sustinendum quia
sanctus est et reddat premia que promisit quia
verus est qui habet clavem david i. vigorem
et fortitudinem qua vult clave aperit cor
da hominum ad audiendum verbum dei et
fidei et corda ad credendum qui aperit
sed aures hominum ad audiendum et corda ad
credendum et scripturas ad intelligendum et
paradisum ad introeundum et nemo cla
udit sed aures ad audiendum quando ipse ap
erit hoc dicit quia multi heretici tunc ibi ipso
resistebant volentes impedire conversionem
peccatorum sed non poterant claudere aures eorum
quin audirent claudit sed promissa et ne
mo aperit ipso claudente ego promo
misereor cui volueris et clemens ero in
quem michi placuit Romanorum
deus cui vult miseretur et quem vult indurat
hoc i. apposuit opera tua sed bona que facis sed
dicit ecce dedi coram te hostium apertum i.
aures hominum apertas ad audiendum
verbum et corda cordium aperta ad credendum
et scripturas apertas ad intelligendum
et portam celi tibi et illis qui per te conver
tentur apertam ad introeundum quod nemo
potest claudere quasi ego aperiam tibi illud et
tuis audientibus dedi quia per te aperta non
possent qui modicam habes virtutem i.
insufficientem vel paucos habes auditores et
contradictores et adversarios secundum apostolum ia
nua michi hostium michi apertum est magnum

et credens et adversarii multa / Volt sic dicere
coram te hostium apertum admittemus ad se
ptivas singulas / quod nemo potest claudere tibi / quia
modicam habes virtutem i. humilem, non superbam
quia dominus multe humilitatis tue aperuit scripturas
tibi ad intelligendum / et gloriam ad intrandum /
et etiam aures cordium ad audiendum a te
verbum dei / et corda ad credendum / hec enim
facit humilitatis possessorem suo / ut libenter au
diatur / et ut ei credatur De primo Math
xvii° hic est filius meus etc / Vergit ille
homo libenter auditur qui clam compassionem
fertur De 2° Math xviii° nisi conversi
fueritis et efficiamini sicut parvuli non intrabitis
in regnum celorum / i. in sacram scripturam et
gloriam / et servasti verbum meum scilicet in corde
per fidem, in ore per confessionem / in manu per
operacionem Johannis xv° vos amici mei
estis si feceritis que precipio vobis / et non
negasti nomen meum in tribulacione agno
scere contradicimus / quod dicit licet in angustiis et
tribulacionibus esses propter me / non tamen ne
gasti te esse christianum Math x° qui me
confessus fuerit coram hominibus confitebor
ego eum etc / Nota Deus bona premittit ei dicens
scilicet commissionem indicium / quia enim frequenter
tur / et confortatur in tribulacione que tunc
cum / Seq. dicit / ecce dabo tibi de synagoga sa
thane i. aliquos de adversariis tuis conver
tam ad fidem tuam / qui dicunt se esse iu
deos i. credentes et confitentes deum / et
non sunt sed mentiuntur quia christi nomine
vacuum preciderunt / quod dixerunt Non habemus
regem nisi Cesarem Johannis xix° / sic quidem
christianum nomine christianum vacuum et confusum
promittit / quod contra christianum facit / psalmus nomen eorum
delevisti in eternum / et memoria ipsi
cum laudibus / ecce faciam illos ut veniant
ad fidem / et adorent ante pedes tuos sic
fratres Joseph / qui primo presenti fuerunt eum
Genesis quadragesimo 2° / ita si ecclesia
habet humilitatem et pacienciam / omnes illi
eius humiliati venient ad eam / hic premit
tit Deus per ysayam dicens / venient pedum
pedum tuorum glorificabo i. ecclesiam et ve
nient ad te curvi filiorum filii eorum et ado
rabunt vestigia pedum tuorum omnes qui de
trahebant tibi etc / et scient conversi ad fidem
et cognoscentes veritatem / quia ego dilexi
te quamvis diu tribulatam et affligi te permisi
ad Ebre xii° Quem diligit dominus casti
gat flagellat autem omnem filium quem dili
git Thobie iii° hoc habet pro certo omnis qui te
colit quia si vita eius in probacione fuerit co
ronabitur si in tribulacione liberabitur psalmus cum
ipso sum in tribulacione / quia servasti
verbum paciencie mee i. preceptum de paciencia
servanda quam predicavi / et quod in me ostendi
paciens sustinens flagella / et quemadmodum

... per alios / alii ... sic cognoscere illius quot
etc / et hec precipit discipulis suis dicens / per frequen
tibus vos Mar v° / et ego salvabo te qui salvasti
servasti verbum paciencie mee / ab ora temptacionis
que ventura est in orbem universum vel statim
post mortem venientis / ut tunc antequam / temptare
habitantes in terra i. homines qui in terra vivunt
sed multi omnes temptacionibus succumbent Nota no͂
quidam habitant in terra sola corpore / et in celo mente /
tales non capientur / quia in tuto loco habitant
alii sunt qui corpore et mente habitant in terra / et
tales fere omnes succumbent / infra xiii° ve ve
ve habitantibus in terra / et dicit ter ve propter tria que
sunt in mundo / quibus omnes capiuntur scilicet concu
piscencia carnis / concupiscencia oculorum / et superbia
vite / adeo dicit Jeremie xlviii° formido et fo
vea et laqueus super te qui habitator es dicit / et
ille qui fugerit a facie formidinis i. avari
cie / cadet in foveam luxurie / et qui conscenderit
de fovea / tenebitur in laqueo ambicionis et
vane glorie / adeo dominus fuit temptatus de gula
post ea de avaricia / ultimo de vana gloria Math
iiii° / ecce venio cito quasi dicat licet temptacio veniet
sed non oportet vos multum timere / quia habetis ad
iutorem fidelem / quia ecce in brevi et in evi
denti venio ego iuvare pugnantes / liberare tem
ptatos / coronare victores / et dicit cito / quia semper
est cum certantibus Math ultimo vobiscum sum
omnibus diebus etc / sed dicit cum semper sit nobiscum
quomodo ergo dicit venire videretur semper est nobiscum Q
in esse conservando sed non semper liberando vel
confortando / sed tunc dicitur venire quando liberat
et in pugna confortat / adeo dicit / tene quod habes
fidem / spem / caritatem / et alia bona / ut nemo
accipiat coronam tuam tibi debitam per paciencia
tua / si perseveraveris / Illud soli perse
veranti ... Math x° qui perseveraverit usque
in finem etc / et Thim. 2° non coronabitur nisi
legitime ... certaverit / Nota quadru no͂
plex est corona quam deus dat amicis suis
prima spinea que est penitencie / Sequitur
Math xxvii° plectentes coronam de spinis
etc / Secunda lapidea que est paciencie psalmus po
suisti in capite eius coronam de lapide pre / Ter
cia aurea que est sapiencie Eccli quadra
gesimo v° corona aurea super mitram caput eius / Quarta
stellea que est triumphancium Signum magnum infra xii°
signum magnum apparuit in celo mulier amicta sole
et luna sub pedibus eius corona stellarum xii
/ sunt etiam alie corone quibus mundus ornat
suos prima rosea i. mundi vanitatis / Sapie
ii° coronemus nos rosis antequam marcescant / Se
cunda edera i. carnis voluptas ii° Machabeorum / pa
vi° cum bachi sacra celebrarent cogebantur ede
rea coronari / Tercia superbie i. seculi dignitatis
ysa xxviii° ve corone superbie / Quarta est pere
nnis que datur per istas tres / ... corona
nans coronabit te tribulacione / qui vicerit faciam
sola perseverancia dicitur / faciam illum columna
i. certum altum firmum et planum / in templo dei
mei de quo psalmus replebimur in bonis domus tue

et foras non egredietur amplius / quia peccare non poterit. De cetero / et scribam super illum scilicet intimum sensum et intellectum / nomen dei mei quod est omnipotens / exodi xv. Dominus quasi vir pugnator omnipotens nomen eius / et nomen civitatis dei mei novae Jerusalem / id est visionis pacis que sine vetustate est semper omnia nova / que de celo descendit a deo meo descendit per deum gratiam infundit per quam ad illam configurant nostrorum per vicem Jacobi / omne datum optimum et omne donum perfectum etc. / a deo meo qui solus dat gratiam / j thimotei i. Soli deo honor et gloria / et nomen meum novum quod est Jhesus / actuum quarto non est aliud nomen sub celo etc. / Vole compromisit me quia veniam pro gratia cito / id est temporis cito per novos se[illegible] nec adhuc non videbo eum / tene quod habes scilicet fidem / qui ex dono que suscipimus [illegible] spiritus accepisti potestatem non descendas super te etc. / [illegible] quod habes quod non accepisti / ut nemo accipiat coronam tuam / id est ne tu dictis hominis aeternam coronam tuam que dei / que proprie corona dona dei in nobis donat / [illegible] [illegible] habes nichil per venturam gloriam / Nil deus in nobis preter sua dona coronat / Qui vicerit seipsum per veram obedientiam / proverbiorum xxi. Vir obediens loquetur victoriam / hec victoria maior est quam vincere totum mundum / proverbiorum xvi. Melior est patiens viro forti etc. / Faciam illum columnam in templo dei mei / id est prelatum in ecclesia rectum in iudiciis / fortem in adversis / planum in condescensione / erectum in contemplatione / stabilem in temptatione / rotundum per intentionem / qua etiam intendit alios supportantem per compassionem / tales columpne fuerunt petrus iacobus et iohannes / ad galatas 2o / tales ergo omnes prelati debent esse / ut aliis tamquam tabulis ipsi stant / olim salomon in templo fecit columnas de ere firmas et fortes / iij Regum vij / nunc omnes fuerunt columpne de stipula / que statim franguntur / et magis indigent portari quam portare / ysaie iij. Ecce dominator dominus auferet a Jerusalem et iuda validum et fortem etc. / et foras non egredietur amplius hominis secularibus se conformando / vel secularibus negociis se implicando / De primo Ro[manorum] xij. Nolite conformari huic seculo / de 2o secunda Thimothei 2o. Nemo militans deo implicat se secularibus negociis / et scribam super illum nomen dei mei ut dicatur ipse prelatus deus / psalmo. Ego dixi dii estis / loco eius dei in terra est prelatus et vicarius eius / et ideo iuste debent gerere et tranquillitate omnium [illegible] iudicare / sic exemplum [illegible] / et nomen civitatis dei mei nove Jerusalem que de celo descendit a deo meo / id est ipsum facias pacificum et paratum / quales fuerunt apostoli et alii qui cum ipso sunt in superna Jerusalem / ysaie primo. Restituam iudices tuos ut fuerunt prius et consiliarios tuos sicut antiquitus / post hec vocaberis civitas iusti urbs fidelis / et nomen meum novum / nomen dei vetus est dominus exodi. Dominus nomen illi / et in lege sepe dicitur ego dominus / sed nomen novum est Jhesus / id est salvator / non septem nominibus vocatur filius dei in novo testamento / que omnia debent habere prelati / primum est Christus Math. / de qua natus est Jhesus qui vocatur Christus / id est unctus vel unctio / sic prelati debent esse uncti / id est mansueti et misericordes / Luce vj. Estote misericordes etc. / Jhesus non est nazarenus / Math. ij. Nazarenus vocabitur / id est floridus / et re vera florida quia habuit candorem lilii in nativitate / Ardorem viole in flagellatione / ruborem rose in passione / sic et ipsi prelati debent habere triplicem florem / candorem lilii per castitatem / liuorem viole per humilitatem / ruborem rose per caritatem / Tercium nomen est emanuel / Mathei primo. Ecce virgo concipiet et pariet filium et vocabitur nomen eius emanuel / quod interpretatur nobiscum deus / hoc nomen prelati etiam debent habere / ut semper sint cum subditis sicut pastores cum grege / Luce 2o. Erant pastores in eadem regione etc. / Quartum nomen eius filius altissimi Luce j. Vocabitur altissimi filius / hoc nomen debent habere prelati per compassionem et maxime [illegible] quarto. Esto pupillis misericors ut pater. et eris ut altissimi filius / Quintum nomen est magister et dominus / Jo. xiij. Vos vocatis me magister et domine / sum etenim / hec nomina debent habere prelati docendo populum / ut magister / et eum diriguendo ut dominus / Math. ultimo. Euntes docete omnes gentes / Septimum est Jhesus / Mathei j. Vocabis nomen eius Jhesum / hoc nomen debent habere prelati ut suam et suorum salutem diligenter operentur / j Thimotei iiij. Attende tibi et doctrine insta in illis / Qui habet aures audiat quid spiritus dicat ecclesiis / Qualis est ammonicio in fine cuiuslibet epistole / ut suscitatur sive excitatur attencio auditorum / ut audiant penis quas malis minatur / et premiis que promittit bonis / Diligenter invigilent ad fugiendum mala et faciendum bona / Et angelo laodicie ecclesie scribe. Hec dicit amen. testis fidelis. et verus. qui est principium creature dei. Scio opera tua. quia neque frigidus es neque calidus. utinam frigidus esses aut calidus. sed quia tepidus es et nec frigidus nec calidus. incipiam te evomere de ore meo. quia dicis quod dives sum et locupletatus. et nullius egeo. et nescis quia tu es miser. et miserabilis. et pauper. et cecus. et nudus.

Lectio [illegible]

Suadeo tibi emere a me aurum igni-
tum probatum, ut locuples fias, et ve-
stimentis albis induaris, ut non app-
areat confusio nuditatis tue, et collirio
inunge oculos tuos ut videas. Ego
quos amo arguo et castigo. Emulare
ergo et penitentiam age. Ecce ego sto ad
hostium et pulso. Si quis audierit vo-
cem meam et aperuerit mihi ianuam,
introibo ad illum et cenabo cum illo,
et ipse mecum. Qui vicerit dabo ei
sedere mecum in trono meo, sicut et ego
vici et sedi cum patre meo in trono eius.
Qui habet aures audiat quid spiritus dicat
ecclesiis. Hec est tercia pars [illegible] capitularis [illegible]
scribit Johannes angelo id est episcopo Laodicie et [illegible]
describit [illegible] per quatuor conclusiones. 2o vero
arguit eum ibi: Scio opera tua. Ter-
cio monet eum ad penitentiam, [illegible] vero
ibi: Suadeo tibi. Quarto ponit qualem premi-
[illegible] quam facit omnibus victoribus, ibi: Qui
vicerit. Dicit ergo: Angelo ad Johannem, ecclesie
id est episcopo Laodicie que interpretatur tribus ama-
bilis, et significat ecclesiam universalem que est deo ama-
bilis sicut sponsa [illegible] filios spirituales
quos deus diligit. Tunc scribe sicut [illegible]
[illegible] Hec que scientem [illegible] amen id est [illegible]
mandat, qui est [illegible] que promissa omnium fideli-
[illegible] quod amen est [illegible] et vera [illegible]
[illegible] Ebreorum et [illegible]
[illegible] ut ibi amen amen
[illegible] fiat fiat
fidelibus [illegible] qui [illegible] fidelis audita [illegible] testis
veridicus et [illegible] a patre mundo
dedit coram patre et angelis [illegible] testimonium
est adhibenda et verus [illegible] omnibus [illegible]
[illegible] que mundo opere narravit, et que de-
tur dei [illegible] qui est principium crea-
turarum dei [illegible] per quem deus pater creavit et recreat
que per hominem [illegible] et omnem aliam
creaturam [illegible] Nam nomine omnis
[illegible] omnis creature [illegible] Marci ultimo predicate
[illegible] de christo [illegible] amen [illegible] hominum [illegible] quatuor
et principium creature amen testis fidelis verax
implendo testis fidelis [illegible] promissa ad
veritatem [illegible] principium creature [illegible] testificando
creando. Scio opera tua scilicet qualia sunt [illegible]
[illegible] opera cuius exterius videbantur bona sed [illegible]
[illegible] per intencionem eius mala [illegible]
[illegible] et ita calide se gerebat
ut [illegible] possit [illegible] [illegible]
[illegible] Scio opera tua [illegible]
me latent que [illegible] videns [illegible]
[illegible] 2o [illegible]
super solem [illegible] et [illegible] scio, quia neque fri-

gidus es neque calidus [illegible] complexionem
quandam mixturam sub specie [illegible] sic ardentis
remissionis et simulacionis [illegible] sub specie [illegible]
que est species [illegible] quo ad malorum [illegible]
ardentitas agit et remissa [illegible] manifestius
creditur et sic duplicat [illegible] Ta-
cet [illegible] quo ad speciem [illegible] simulacionem
que omnia facit ut ab hominibus videantur. Math.
[illegible] videte ne iusticiam vestram faciatis coram
hominibus. In caliditate ergo ardentitas, in frigiditate
remissio, in tepiditate simulacio designantur, que
displicent deo. Frigidus est qui [illegible] non
inchoat; calidus est qui bona inchoat et con-
summat. Dicit ergo: quia neque calidus es neque frigidus,
[illegible] scio opera tua [illegible]
non [illegible] quia neque frigidus es id est omnino re-
missus vel omnino malus, neque calidus id est omnino
ardens vel omnino bonus. Utinam frigidus esses
id est omnino malus [illegible] appareret malicia tua
quia aperta mala corriguntur levius occulta non.
Aut calidus id est omnino ardens vel omnino bonus
[illegible] plenus malus plenus bonus [illegible] quia intus
malus [illegible] bonus. Vel [illegible]
neque frigidus es per [illegible] infidelitatem neque
calidus per fervidam et [illegible] caritatem. Sed quia
tepidus es id est nec [illegible] infidelis nec omnino fidelis
[illegible] fidelis [illegible] Unde [illegible] frigidi
sunt pagani, calidi sunt [illegible] in infernum
[illegible] tepidi qui nec [illegible] infideles nec [illegible]
ad [illegible] tendunt. Et quia [illegible] incipiam te
evomere de ore meo id est de sanctorum collegio [illegible]
[illegible]
[illegible] meum [illegible] Vel incipiam te evomere
de ore meo id est [illegible] predicatorum [illegible]
[illegible] qui [illegible] quia [illegible]
loquuntur. Math. x. Non enim vos estis qui
loquimini sed spiritus [illegible] Vel [illegible] promisso
evangelii [illegible]
[illegible]
[illegible] in vomitu est [illegible] quedam
[illegible] ad difficultatem et dolorem, etiam vomitus
[illegible] causa medicine sive sanitatis, sic [illegible]
[illegible] ad vindictam sed ad medicinam
[illegible] liberum [illegible] Nam vomitus [illegible]
est nimius et [illegible] mortem inducit, sic [illegible]
et [illegible] peccatorum est nimia [illegible] mortem
[illegible] inducit et [illegible] salutem, etiam
quia [illegible] quia dicis divites sum in bonis
[illegible] et locupletatus in bonis spiritualibus et nullius
[illegible] sum [illegible] locupletatus [illegible] et nullius
[illegible] quo ad corpus, [illegible] plenus et [illegible]
sive in corpore sive in anima [illegible] et nescis quia tu
[illegible] esse [illegible] tota [illegible]
[illegible] ignorantiam eius
[illegible] miseriam [illegible] est [illegible] sancto [illegible]
miserabilis [illegible] eius impotentiam [illegible]
[illegible] est [illegible] et pauper paupertate [illegible]

pos[t]q[uam] informata est in paupertate votis iacet et ceca [illegible] cecitate ignorantie / ne quidnagesimo pro speculatores tua omnes ceci sunt / et nuda nudita te bonorum operum / infra [illegible] vestis qui custo dit vestimenta sua ne nuda ambulet / suadeo tibi / hic monet angelus ad penitenciam / nam Christus quod hic in mundo venit ut vocaret peccatores ad penitenciam / Luce v° dicit ergo / suadeo tibi licet non merueris / quasi dicit licet tibi sit et indignus michi suadeo tibi / a me aurum ignitum i[d est] caritatem que sic ardet in dei et proximi dilectione ut omnes extinguere non possit / Cant. viii° aque multe non potuerunt extinguere caritatem / et dicitur eadem aurum / quia sicut aurum superat omnia metalla in valore / sic caritas omnes virtutes / vel per aurum intelligitur splendorem et valorem intelligitur sapientia / que inter omnia dona primum et precipuum locum tenet / per ignem caritas / de qua Luce xii° ignem veni mittere in terram / Jere. xx° ignis in altari i[d est] in corde semper ardebit quem nutriet sacerdos / et dicit a igne [illegible] cui dicatis / a me non a mundo / non a carne / quia sapientia mundi stulticia est et prudencia carnis mors est / prudentia vero spiritus et vita et pax / Jacobi iii° non est ista sapientia scilicet mundi et carnis desursum descendens sed terrena animalis et diabolica / terrena in avari cia / animalis in voluptuosis / diabolica in ambi ciosis / probatum igne tribulacionis / Eccli. ii° igne probatur argentum et aurum / prima Petri i° quo exultabitis modicum nunc si oportet contristari in variis tribulacionibus etc. / ut locuples fias / sine sapientia nullus est locuples / qui habet eam dives est / Sap. vii° venerunt michi omnia bona pariter cum illa / et cetera / Jero. ad [illegible] suis omnibus in [illegible] non est sapientia dei / Prov. iii° beatus homo qui invenit sapientiam et qui affluit prudencia / melior est acquisicio eius negociacione auri et argenti puri et purissimi fructus eius / preciosior est cunctis opibus / et omnia que desiderantur non possunt ei comparari / et vestimentis albis induaris / i[d est] virtutibus et operibus virtutum / Eccles. ix° omni tempore vestimenta tua sint candida / et dicit alba / quia animam dealbant et mundant ab omni labe peccati / Psalmo lavabis me et super nivem etc. / De vestibus bona co[n]scientia [illegible] / hec dicitur esse alba propter innocenciam longo propter perseveranciam / varia propter virtutum varietatem / Psalmo astitit regina a dextris / a de riseo propter bonorum operacionem / calida propter caritatem / duplex propter cordis et corporis mundiciam / Prov. ult. non timebit domui sue a frigoribus nivis / omnes domestici enim vestiti sunt du plicibus etc. / ut non appareat in die iudicii quod omnia erunt aperta / confusio nuditatis tue i[d est] nuditas virtutum et operum / nunc consideret mala confusionem / Eccli. iiii° est confusio adducens gehennam / hec confusio pro vita per modicam confessionem quam ero habent coram sacerdote / Jero. me lius hic erubescere coram paucis quam in futuro coram omnibus / Eccli. iiii° pro anima tua non confundaris dicere verum / et collirio inunge oculos tuos ut videas / amen / intellectum et affectum / sine cognicione et affectu / de quibus dicit sponsus ad sponsam quasi ad ecclesiam vel ad animam / vulnerasti cor meum soror mea in uno oculorum tuorum / cognicione eum vulnerat / in affectu sive dilectione que est oculus mentis dexter / cui diabolus magis insi diatur / et quem primus mittitur extrahere vel primi regis Jero. dicit naas amoni tas viris de iabes in hoc feriam vo biscum fedus ut eruam oculos dextros etc. / et collirio i[d est] penitencia sive bona operacione / inunge oculos tuos i[d est] intellectum ad cognoscendum verum / et affectum ad amandum bonum / collerium quod ergo dicit inungi est bona ope racio sive penitencia / que intellectum clarificat ad cognoscendum verum / affectum ad omne bonum / unde collirium a colli[go] dicitur / collirium vero i[d est] quedam superunctio / que tamen ad tergendas feces oculorum / [illegible] ex quibus pre pcatur vel dicitur collirium medicamentum / et hec tria referuntur ad tria predicta / Nam cum hic quasi dicat eum pauperem / suadet emere aurum ut fiat locuples / quasi hic quasi di cat nudum / suadet nudum vestimentis albis ne appareat nuditas eius / quasi hic quasi dicat eum cecum / suadet inungere oculos colli rio ut videat / Ego quos amo / hec pot[est] angelus consolacio ne de asperitate correctionis desperet / quasi dicat non desperes quia pietas reddit quod non lenitatem sed clamor perdit / et dicit ego quos amo arguo et castigo / et corrigo. Hebreorum xii° Noli negligere disciplinam domini neque fatigeris cum ab eo argueris / quem enim diligit dominus castigat / Ro. dominus quinque de causis flagellat hominem in hac vita / aliquando ad probacionem ut Tobiam et Job / quandoque ad humilitatis conservacionem ut Paulum / quandoque ad peccati purgacionem ut Mariam sororem Moysi / Num. xii° / quandoque ad dei glorificacionem ut cecum natum / Jo. ix° / quandoque ad pene eterne inchoacionem / ut Herodem Actuum xii° / Primo Job probat / secundo Paulum / tertio Mariam / quarto manife stat in ceco / quinto purgat Mariam / quinto punit Herodem / emulare ergo i[d est] imitare bonos qui pro Christo paciendo sustinent mala / vel emulare i[d est] emulacionem habe i[d est] zelum et amorem et caritatem. i Cor. xii° sectamini caritatem / emulamini carismata / Rom. emulor in statum / i[d est] amabilem / nec imi tatur / et age penitenciam / scilicet de tepiditate et impietate / Math. iii° agite penitenciam appropinquabit enim regnum celorum / Eccli. [illegible] / si penitenciam non egerimus incidemus in manus domini / Jere. xviii° si penitenciam egerit gens ista a malo suo agam et ego penitenciam super malo quod cogitavi ut fa cerem ei / et ne possit dubitare de venia subiungit / ego sto / expectans ad penitenciam

me meo expectat donec ut misericordiam
meam / Concorditer 2o cum ipse stet prope pari
etem meum / ad hostium scilicet humani cordis
quod est liberum arbitrium sine voluntas per quod
operibus ingrediuntur in animam / Ideo non nisi
ingrediatur hostium domus sue usque mane
/ hostium hoc clausum est quia deum homo
habet voluntatem peccandi / ita quod deus
intrare non potest / simplex prima in malivolam
animam non introibit verbum sapientie
/ et pulso inspirando verberando predi
cando beneficia conferendo Cum vox
dilecti mei pulsantis etc / si quis audierit
vocem meam cordis / que est intelligentia
et alia que est obediencia / vocem meam
id est inspiracionem meam seu flagellacionem
predicacionem beneficiorum collacionem / que vox
est domini / quia nos vox ad se et tamen
multi non audiunt ipsum / Vocavi et renuistis
extendi manum meam et non fuit qui
aspiceret / et aperuerit ei ianuam cordis
sui id est voluntatem per quam intrat deus
ad animam / que deo aperitur per consensum bonum / et diabolo per consensum malum
introibo ad illum gratiam infundendo / sicut
sol intrat domum per fenestram apertam
radios intromittendo sic hic / et cenabo
cum illo et ipse mecum quia ipse letabitur
de amplexu meo / vel cenabo cum illo et
ipse mecum id est reconciliabor illi et ipse michi
Nam mutua cenacio signum est mutue
reconciliacionis / Nam deus cenat ad hoc
graciam infundendo / vel liberum arbitrium ad bonum excitando / et homo pro
ea cenat cum deo gracie cooperando et inspiracioni consenciendo / Item cenat deus
cum homine in multis quibus refectus / ideo
uno ad deo in primis quibus ipse homo reficitur / etiam cenat deus cum homine
in via / homo cum deo in patria / sed melior est cena quam deus facit homini quam
illa quam facit deo homo / Hec viro non
sunt condigne passiones etc / Deinde ponit
conclusio / qui vicerit sicut dictum est / dabo ei
non alius dabo inquam non reddam / non
vendam / non mutuabo / sed dabo ei sedere
in trono meo mecum / id est dabo ei potestatem
iudicandi mecum / unde illud Mathei
Vos qui secuti estis me sedebitis etc / sicut
et ego vici mundum per paupertatem / carnem
per virginitatem / diabolum per humilitatem /
et sedi cum patre meo in trono eius
id est accepi a patre meo potestatem iudicandi / Hoc non est ut intelligat quod Christus
iudicium dedit etc. Et hic quod hec apostoli specialiter intelligunt unde patet quod nulli datur
sedere in trono placiorum nisi sunt vincentes mundum contemnendo / et carnem subiciendo
spiritui / et diabolum ei resistendo / et propter
hanc triplicem victoriam possidebunt plenarie /

qui habet aures audiat quid spiritus dicat ecclesiis
ut supra dictum est / per hanc enim clausulam excitabat semper attentos auditores /

Post hec vidi / et ecce hostium apertum
in celo / et vox prima quam audivi tamquam tube loquentis mecum
dicens ascende huc / et ostendam tibi
que oportet fieri cito post hec statim fui
in spiritu / et ecce sedes posita erat in celo et supra sedem sedens / et qui sedebat
similis erat aspectui lapidis iaspidis
et sardinis / et iris erat in circuitu sedis
similis visioni smaragdine / et in circuitu sedis sedilia viginti quatuor / et super
tronos viginti quatuor seniores sedentes
circumamicti vestimentis albis / et in capitibus eorum corone auree / et de trono
procedebant fulgura / et voces et tonitrua
et septem lampades ardentes ante tronum / qui sunt septem spiritus dei / et in conspectu sedis tamquam mare vitreum / Et
in medio sedis / et in circuitu sedis quatuor
animalia plena oculis ante et retro / et
animal primum simile leoni / et secundum animal simile
vitulo / et tercium animal habens faciem quasi
hominis / et quartum animal simile aquile volanti / Et quatuor animalia singula eorum
habebant alas senas / et in circuitu et intus plena sunt oculis / et requiem non
habebant die ac nocte dicentia sanctus sanctus
sanctus dominus deus omnipotens / qui erat et
qui est / et qui venturus est / Et cum
darent illa quatuor animalia gloriam
et honorem et benediccionem sedenti super
tronum viventi in secula seculorum / procedebant viginti quatuor seniores ante
sedentem in trono / et adorabant viventem in secula seculorum / et mittebant
coronas suas ante tronum dicentes / dignus es domine deus noster / accipere
gloriam et honorem et virtutem / quia
tu creasti omnia / et propter voluntatem tuam
erant / et creata sunt / Post hec ponitur
prima visio / que fuit de conversacione universalis ecclesie / secundum omne tempus et statum / hic
incipit secunda visio / que est de revelacione secretorum
et est satis competens ordo / quia non est gloriosiorem secretorum revelacio secretorum / et dividitur
in tres partes / primum ea que revelanti prima est
de sedente in trono et ornatu eius / et durat
per totum istud capitulum / secunda est de libro
signato et signaculis eius / et agno aperiente
ipsum / et durat per totum quintum capitulum
tercia de consequentibus apercionem libri /

et durat usque ad octavum capitulum. Et distinguitur
ista divisio in tres partes, quia prima quasi
videtur sedens in throno, et hec pertinet ad contempl-
acionem superne. Secunda quia videntur consequencia ad
apercionem libri et solucionem septem sigillorum
eius, et hec pertinet ad statum universalis ecclesie.
Dividitur enim istud capitulum in septem partes
que patent in processu. Et sciendum quod hec visio
universalem statum ecclesie respicit a principio
usque in finem, et quedam dicit de ultimis fide-
libus et passionibus eorum, quedam de hiis que
passi sunt fideles ante Christi incarnacionem, que
omnia valent ad exhortacionem et premunicionem
presencium. Et quia nemo idoneus est pati tri-
bulaciones nisi prius corrigat male acta vel
neglecta, ideo hec visio que de exhortacione se-
quitur secundam, que fuit de correctione. Dicit ergo Post
hec, scilicet que dicta sunt illo tempore secundum ordinem, vidi
id est revelacione id est visionem habui. Et
ecce admiracionem et evidenciam notat. Ostium
apertum scilicet erat in celo id est in ecclesia militante.
Nomine enim celi intelligi potest ecclesia mi-
litans, que dicitur celum propter sublimitatem
vite, quoniam habet propter claritatem sapiencie, quia
fulget propter stellarum id est fidelium varietatem
quam continet. Math. xiii simile est regnum
celorum sagene misse in mari. Ostium
istud hic hostium nulli clauditur. Jo. x Ego sum ho-
stium venientem ad se repellit. Vel nomine celi
potest intelligi sacra scriptura, et dicitur celum a celando,
quia sub eius celatur multiplex intelli-
gencia. Et eius hostium est Christus, quia per ipsum
solummodo intelligencia scripturarum cunctis
revelata a domino deo est. Vel hostium
scripturarum est obscuritas figurarum, que
usque ad Christum clausa fuerunt, ita ut pauci
intellexerunt aliquid de scriptura, sed quando Christus
venit, qui est lux vera, recessit obscuritas scriptu-
rarum, et patuit hostium scripturarum, quando ex-
posita sunt prata et apparuerunt herbe viren-
tes. Et claruit quia apparuerunt hec hostia, est
humilitas, dicente Jacobi. Et quis viri medi-
tet sapiencia postulat a deo. Et certe oracio
humilitas hominis scilicet penetrat nubes
id est obscuritates scripturarum. Et vox prima quam
audivi id est vetus testamentum quod precedit novum,
fuit tamquam tube loquentis id est terribilis et obscura,
invitans ad spirituale, ut quadragesimo clama
ne cesses, quasi tuba exalta vocem tuam. Et
dicens ascende huc scilicet ad hostium. Totum enim
vetus testamentum transivit ad Christum, nec
aliud aliquid loquitur nisi Christum. Math. xvii
cum petrus et Jacobus et Johannes primo vidissent
cum illo moysen et heliam, statim sublatum,
et levantes oculos neminem viderunt nisi solum
Jhesum. Vel ascende huc non corporis motu
sed mentis intuitu. Et ostendam tibi que oportet
fieri cito id est in presenti vitaque comparatione eternitatis
brevissima est. Vel ascende huc scilicet ad sensum
spiritualem, quasi diceret noli morari in superficie lit-
tere, quia littera occidit et spiritus vivificat.

qui adherent ad iudicium mortis eorum asserunt
expectant id est eius sensu stolido. Ut dicitur Ecc. ...
20. Et ostendam tibi que oportet fieri cito id est circa
finem mundi. Prima Jo. 2o filioli mei,
novissima hora est. Vel circa iudicium finale,
quando fiat vocatio ad iudicium. Prima Cor.
xv canet tuba et mortui resurgent. Jo. 20
in specialiter dicitur qui non scribunt quod de
ultimo cantu ... et non de
diebus mundi mediorum. Tercio ad sensum
intelligencie, cantum ... tibi maledicti. 2a
ad sensum et vox prima id est vox angelica
seu inspiracio divina, que est prima vox
vocis corporee, que est posterior tempore digni-
tate et qualitate, tamquam tube, quia invi-
tabat ad pugnam. Contra diabolum temptacionem,
contra mundi blandimenta, contra carnis
oblectamenta, et ad gaudium Christi et ad fe-
sta celi. Loquentis mecum id est in me scilicet dicitur
in mente. Ps. audiam quid loquatur in me
dominus deus. Sic differt vox spiritualis et
vox corporalis, quia spiritualis vox loquitur
in homine interius, corporalis ad homines;
spiritualis interius formatur, corporalis exterius,
vel mecum id est non mihi dissencienti sed in
concordanti, quia mens eius loquenti vo-
cabulum consenciebat. Dicens ascende huc
id est erige mentem, dilata cor sursum. Et quia
oculus carnis non potest cernere mentis intui-
tu conspicere contemplacionem. Et ostendam tibi presen-
tem, que oportet fieri cito, scilicet tribulaciones
et persecuciones, et post ea consolaciones eternam
remuneracionem sunt per finem premiacionem ea-
rum que in Christo sunt passiones posterioras
plagas. Post hec id est hic audito statim fui
in spiritu id est in spirituali contemplacione. Non enim
intelligendum est quod spiritus eius sunt fuit
a corpore separatus, sed virtute divina sub-
levatam mentem ipsius ad contemplanda
misteria ista, ita quod nichil vidit nichil audi-
vit corporale, sed totum spirituale raptus
in extasim, ita tamen quod recitare non potuit,
possit. Et dicit statim contra pigros, qui semper
pro crastinacione quod eius preceptum facere
voce cornicina dicentes crastinum crastinum. Sed vero
obediencia statim parata invenitur. Vere
verus obediens mandatum non perscrutat
sed parat aures auditui, linguam voci pre-
dicacionis, manus operi. Et sic totum intellectus
recolligit ut mandatum paret imperantis.
Et ecce sedes id est cetus prelatorum et cetus
angelorum posita id est ordinata. Cuius in celo
in ecclesia fide et miraculis corruscante, sed
celum laudibus. Ps. dominus in celo sedes
eius. Et alibi sedisti super thronum qui in
dicas iusticiam. Sedes Christi est cetus
prelatorum, et cetus angelorum, in quibus
sedet et iudicat nec solum hiis sed omnes
boni et magnam habent per quos alios regit
Ps. regnabit deus super gentes etc. Sedes
super sedem est Christus qui presidet angelis et
prelatis, et elevatur super omnem creaturam.

angelicam et humanam / ne vero vidi dominum
sedentem super solium excelsum et elevatum
/ et subdit / et super sedem sedens / Christus scilicet qui
dedit omnes dignitate et potestate regentes Do-
mino qui de celo venit super omnes est / Christus
enim candelabra super dicebatur ambulare in-
ter sedes super sedem / et ad significandum quod per sedes
quod ibi per candelabra / quia ecclesias doctorum
et prelatorum Christus / ibi ambulat dis-
currens et inquirens merita singulorum / sic
sedens iudicans et reddens singulis sedem iux-
ta eorum / ibi ambulat querens regnum
hic sedet inventa requirit / ibi ambulat in
medio ut serviens hic sedet ut dominus / deinde
Johannes ostendit qualis sit iste sedens dicens
et qui sedebat similis erat aspectui lapidis
iaspidis et sardinis / duplici lapidi assimi-
latur Christus / ad demonstrandum duplicem
naturam in ipso / divinam scilicet et humanam / hec
contemplacio est vita eterna Johannes xvii
hec est vita eterna ut cognoscant te et [illegible] / divina
natura in lapide iaspide designatur / humana vero
in lapide sardinis / iaspis significans viridis
est colorem virtutis qui inter omnes colores
magis delectat visum et confortat / sic divinitas
inter omnia intelligibilia magis delectat
et confortat intellectum / sardius vero rubeus est
colorem habet / et ipsius humanitas rubricata
fuit sanguine passionis / sic ergo in hac
visione consistit tota omnis beatitudo / post-
ea describit sedem dicens / et iris erat in cir-
cuitu sedis / iris erat enim ut dicit [illegible] gene-
latur [illegible] actus / per quem [illegible] Christus de-
signatur / [illegible] solis [illegible]
dam ingredi nubem / sic Christus virginem
mariam plenam gratia / [illegible] ecce
ascendet dominus super nubem levem et
ingredietur egyptum / unde ergo dicit arcus
in ponam arcum meum in nubibus celi scilicet
filium [illegible] et pacem / similis vi-
sioni smaragdine / smaragdus viridis
est et rubeus / et [illegible] colores
habet arcus duos principales scilicet [illegible]
rubeus / [illegible] qui scilicet mar-
tirium / alter ceruleus / et scilicet baptismum
[illegible] ergo [illegible] similis [illegible] smara-
gdo circa sedem [illegible] / significatur quod nemo
ad visionem [illegible] nisi per martirium
vel baptismum / vel penitenciam [illegible]
[illegible] ad aquam et [illegible]
[illegible] in refrigerium / et in circuitu sedis
sedilia viginti quatuor et super tronos
viginti quatuor seniores sedentes
id est patres veteris et novi testamenti / qui
[illegible] designantur / vel quia hic nume-
rus senario et quaternario in se ducto
[illegible] quater sex et sex quater viginti quatuor
sunt / senarius ad opera [illegible] quater-
narius ad quatuor evangelia referuntur /
vel ideo quia duodecim fuerunt patriarche
filii Jacob / et quibus alii patres veteris

testamenti processerunt / et duodecim apostoli / a quibus patres
novi testamenti ortum traxerunt / [illegible] dicit
Matheum sedebitis sedentes super tronos / qui autem
iudicabunt [illegible] qui secuti estis me
[illegible] / et viginti quatuor seniores sunt patres veteris
et novi testamenti / sedilia vero sunt duodecim
tribus / in quibus patriarche optinent principatum et
duodecim apostoli / [illegible] omnes [illegible] vidi scilicet [illegible]
[illegible] / [illegible] sequitur / circumamicti vestimentis al-
bis / gloria in mortalitate quo ad stolam corporis
et in capitibus eorum coronas aureas / id est eterna
remuneracio pro victoria viciorum / quo ad stolam
in mortalitatem corporis / vel in capitibus eorum
coronas aureas / id est dotes anime / que per aurum
signantur / aurum enim splendorem ruborem
et valorem habet / in splendore cognicio / in rubore
dilectio / in valore comprehensio / que sunt tres
dotes anime / Moraliter per hec auditur quales
debeant esse prelati / qui sunt iudices eorum scilicet
amicti stolis albis id est duplici mundicia interiori
et exteriori / infra iiiº dicimus / ambulabunt me-
cum in albis etc. / vel stole albe sunt mundicia
anime finalis / corporum et operum / Ecclesiastes ix omni
tempore vestimenta tua sint candida / corona
auree in capitibus eorum / sunt intencio recta /
cognicio munda / affectio sancta / [illegible] quadra-
gesime [illegible] / induit enim dominus stola glorie
et coronavit eum in vasis virtutis / scilicet quia
corona non datur nisi regibus et victoribus / unde hic
auditur quod prelati debent esse reges se et alios bene
regentes / et victores viciorum / prima Petri ii vos
autem estis genus electum regale sacerdocium / de co-
bono certamine certavi cursum consummavi
/ et de trono id est de prelatorum [illegible] / procedebant
fulgura id est miracula / vel mirabilia opera / que
terrebant et illuminabant / et voces id est ammoni-
ciones / et tonitrua id est comminaciones / ful-
gura procedebant de trono / quando ad umbram [illegible]
[illegible] / [illegible] / voces dabat
tronus quando dicebat Paulus Ro. xii obsecro vos
per misericordiam dei ut exhibeatis corpora vestra ho-
stiam viventem etc. / tonitrua exhibent de tro-
no / quando Johannes dicebat iam securis ad radi-
cem arboris posita est / omnis arbor que non
facit fructum excidetur / et septem lampades ar-
dentes ante tronum scilicet [illegible] quibus
ecclesias prelatorum illuminabant / et que fuerunt
sint ille lampades / exponit dicens / que sunt se-
ptem spiritus dei id est septem dona spiritus sancti
que tronum illuminant et accendunt / missi in
omnem terram predicando / qui prelati [illegible]
[illegible] dant septem dona spiritus sancti et
ministri per sacramentorum dispensacionem / actuum
[illegible] / tunc imponebant illis manus et acci-
piebant spiritum sanctum / et dicit hic lampades esse ante
tronum / non retro / quia prelati semper debent
ea videre / et versa desiderare / et [illegible] ea com-
[illegible] ad Philippenses iiiº / que retro sunt obliviscentes / dicun-
tur autem esse lampades ante tronum / [illegible]
[illegible] / in trono significat [illegible] lampades / quando prelati
bene [illegible] sibi vivunt / ante tronum sunt quando alios
[illegible] instruunt / Hec sancta quippe [illegible]

solum sed postea et quartum edificat ecclesie inde ecclesiam dei tantum / nec sic destinabitur nec desistit / et in conspectu sedis et (?) plato vitreum quasi deus sedet et indicat ut dicitur tanquam mare vitreum simile cristallo per mare [illegible] glosam intellige baptisma / quod sicut in mari fuerunt submersi sunt egiptii (?) persequentes / sic in baptismo submerguntur peccata peccatorum / [illegible] egressi quod de pharao et curribus eius / vitreum autem dicitur mare / propter pulchritudinem vitream / que confertur in baptismo / cristallo dicitur simile propter [illegible] firmitatem / [illegible] et indelebilis / sicut enim cristallus [illegible] / et [illegible] difficili [illegible] solui / sic [illegible] magna baptismi conferuntur / qui [illegible] / [illegible] per mare intellige [illegible] qui [illegible] amaritudinibus [illegible] repletur [illegible] Job in persona [illegible] et [illegible] [illegible] ego [illegible] / vitreum autem dicitur et cristallo simile / propter [illegible] fragilitatem [illegible]

[illegible]

[illegible] que [illegible] que alterum dignius quod alio / vel alterum [illegible] et alterum [illegible] / ut dicit glosa / et animal primum simile leoni per quod intellige marcus / qui quasi leo per desertum rugiens / sic incipit ewangelium suum vox clamantis in deserto / et secundum animal simile vitulo per quod intellige lucas / qui a sacrificio quod [illegible] sit de vitulis inchoavit / fuit in diebus herodis sacerdos / et tertium animal habens faciem quasi hominis / per quod intellige matheus / qui humanam [illegible] generacionem plenius describens incipit sic liber generacionis ihesu christi / Et quartum animal simile aquile volanti / per quod intellige Johannes quasi aquila ceteris altius volans / [illegible] dei filium [illegible] / in principio erat verbum / et verbum erat apud deum / [illegible] quod ezechiel [illegible] / [illegible] / [illegible] vitulum / [illegible] aquilam [illegible] quia ezechiel [illegible] ordinem historie [illegible]

[illegible] / simile aquile [illegible] / et in medio sedis et in circuitu sedis quatuor animalia [illegible] et in medio sedis [illegible] quatuor ewangeliste [illegible] / quatuor animalia [illegible]

e

plena oculis ante et retro, i. circumspecta undique
ne in aliqua parte morsu venenosi serpentis
feriantur in cauda / Cetera vero quae habent
retro in cavitatem aspiciente perso / Item
oculos habent ante / qui semper cogitant de morte
quam certa sit / et incerta hora mortis / retro
habent oculos / qui semper cogitant de vilitate
originis suae quam vilia fuerit quam in utilis
et vane sit expensa / Cetera semper memo
rat novissima tua etc. / Vel habent ante oculos
qui frequenter considerant qualia sint ma
la presencia et futura bona / retro habent
oculos / qui saepe considerant qualia sint bona
et mala futura et presencia / futura sequen
da sunt / praeterita bona / humana et ideo futura
mala timenda sunt / futura bona appe
tenda / et animal primum simile leoni in
fortitudine et magnanimitate / quia leo
sunt nigrius veniunt persequente / impetus est
quasi leo etc. / et in eodem leo fortissimus besti
arum ad nullius pavebit occursum / et
2m animal simile vitulo in cruciis mortifi
cacionis / in laboris passionis prima tota
castigo corpus meum etc. / tertium animal habens fa
ciem hominis per mansuetudinem et dis
crecionem Math. 11 discite a me quia mit
tis sum etc. / Et quartum animal simile
aquile volanti per contemplacionem celest
ium / et contemptum temporalium / Tales
dicunt esse predicatores / quia leones per auda
ciam / vituli per paciencia / homines per mansu
etudinem / aquile per contemplacionem / Et qua
tuor animalia senas alas habebant
singula eorum quia senae alae erant
ad elevandum quae sunt instructa erant
ad efficiendum praedicacionibus / Prima
ala est lex nature / secunda lex moysi / tercia
doctrina prophetarum / quarta doctrina ewan
gelistarum / quinta doctrina apostolorum / sexta
doctorum sanctorum / quibus praedicatores vo
lant alis / nunc in altum / nunc in imum
nunc in dextrorsum / nunc sinistrorsum /
Vel sex ale sunt opera misericordiae / quae memo
rantur Math. 25 scilicet cibare potare ve
stire visitare consolari hospitari / Vel sex ale
sunt opera misericordiae spiritualis scilicet consulere casti
gare / solari / remittere, ferre / orare / Vel sex ale
sunt cognicio operum sex dierum / quorum in
libro sublevat sciente et operante / Vel
sex ale sunt tribulaciones de quibus dominus
liberat Job quia in sex tribulacionibus
liberabit te dominus / Et in circuitu et
intus plena sunt oculis / intus i. in con
spectu dei / et extus in conspectu homi
num / incomprehensibiles quia 20 sicut simplices
sicut filii dei sine reprehensione / Vel ple
na sunt oculis i. circumspectione et delibera
cione / in circuitu / quia et opera exteriora et
interius quae ad oraciones et desideria
quae praedicatores circumspiciunt et solo
opera sua cogitaciones et desideria / quia
certo cum custodia sua cor tuum / Vel
in circuitu et intus plena sunt oculis
quia se sanctum sperant / et alios de

infirmitate / Et in circuitu et intus plena sunt
oculis quia habent noticiam exteriorem historie et
interiorem allegorie / ut per historiam simplices
per allegoriam perfectiores instruere possunt / Primo
Cor. 2o cum venissem ad vos fratres non veni
in sublimitate sermonis / et requiem non habe
bant die ac nocte i. a laudibus non cessabant
Non enim requies sed omni excludit / nec laborla
udenaud (?) aspergit sed laudis continuitas demon
stratur / Hic est enim finis quiescere a laude numquam
cessare / Angeli in fine dei et dicitur vacabimus
et videbimus / videbimus et amabimus / ama
bimus et laudabimus / hic erit in fine / et sine
fine / Debemus lingua laudare / et vita non
blasphemare / quia quando vita laudat / et lingua
concordat / tunc est perfecta laus peccatorum / Roma
sermonem etc. / Die ac nocte i. semper / vel die
prosperitatis et nocte adversitatis / Hec enim laus pla
cet deo / quae nec prosperitati nec adversitati cedit /
sed multi similes philomene / quae non cantat
nisi in estate / sic multi non laudant deum
nisi in prosperitate propter confitebitur tibi cum benefece
rit / Alii etiam similes sunt corvo / quae
est avicula pura / quae non cantat nisi in hyeme
magna / sic isti nisi in magna infirmitate
ut ps. Domine in angustia requisierunt
te / Sed boni semper laudant deum in ad
versitate et in prosperitate / ut ps. Anima mea desiderabit
te nocte etc. / Dicencia corde ore et opere / hec
enim est laudacio perfecta / quae est in corde per
fidem / in ore professionem / Ro. 10 corde credi
tur ad iusticiam etc. / in opere per operacionem / quia fides
sine operibus mortua est Jacobi 2o / Sanctus
sanctus sanctus / hec est laus et confessio trinitatis
Dominus deus omnipotens / hec laus et con
fessio unitatis Tria dicit sanctus quia trinitas
est in personis / singulariter dicit dominus deus ompo
tens / quia unitas est in natura / sive in ma
iestate / qui est et qui erat et qui venturus
est / hec in unitate trinitas
est sit perpetuitas laudis / Hec non est statis
ponitur sanctus in laude dei / sanctus
enim dicitur quasi sine terra i. sine terra quae est ma
elementa inferior et obscurior / ideo et auda
citer / Dicendum est primo dicitur primo sanctus
pater i. sine terra / hic est sine inferioritate
quia omnibus prior est creaturis / et inter a
liquis ad extra dicimus filio et spiritui sancto et
dicitur sine terra hic est sine infirmitate patre
quod potentia patri appropriatur ne credatur pater
pater antiquitatem sed alii patres impotentes
Dicitur secundo sanctus filius i. sine terra / hic est
sine obscuritate ignorancie / quia filio appro
priatur sapientia / ne pater imbecillitatem dicatur
datur ignarus sed alii filii / Dicitur tercio
sanctus spiritus hic est sine terra i. sine cru
delitate et duricia malicie / quia dicitur quoniam spiri
tum appropriatur bonitas / ne putetur crudelis
per clerum dicti nominationem / sapientie primo
benignus est spiritus sapientie etc. / Dominus
ptate deus creaturum omnipotens confirmacione no

Item dominus scilicet deus in vita omnipotens in statu / sanctus etc. tu es ipse deus virtutum qui contere bella / ab initio et dominus nomen tibi est / vel dominus metuendus deus honorandus omnipotens invocandus / qui est aeternalis communis [illegible] specialis / heri et hodie est et in secula / qui erat et [illegible] est qui est [illegible] ad vos / et hec est nomen meum / [illegible] qui est sempiternalis [illegible] immutabilis [illegible] / qui est in eo est [illegible] / et qui erat ante mundi constitutionem sine in principio creavit deus celum et terram / qui erat antequam homo fieret antequam Abraham fieret ego sum / qui venturus est ad iudicium / et si moram fecerit expecta eum / qui est sine initio sine [illegible] / qui venturus [illegible] tamen est deus / qui est [illegible] in [illegible] qui dicimus [illegible] mortuum / qui erat / qui venturus est per [illegible] qui [illegible] et non [illegible] et dando [illegible] / et cum darent [illegible] illa quattuor animalia [illegible] et predicatores / gloriam fidei / et honorem [illegible] bone / et benedictionem [illegible] / vel gloriam [illegible] honorem vel gloriam [illegible] benedictionem [illegible] Deo / ago [illegible] honorem filio [illegible] / sedenti super tronum [illegible] in secula seculorum / [illegible] / tunc procidebant [illegible] et ostenderent solum [illegible] honorandum / et benedicendum / tunc procidebant [illegible] / viginti quattuor seniores [illegible] fideles / ante sedentem in trono [illegible] sibi [illegible] ei toto [illegible] / [illegible] omnia opera nostra operatus es domine in nobis / [illegible] nomini tuo da gloriam / et [illegible] gloria [illegible] / et religiosi [illegible] gloria in excelsis deo [illegible]

et adorabant viventem in secula seculorum / [illegible] honorem ei exhibebant / [illegible] homo / [illegible] illud psalmi venite adoremus et procidamus ante deum / et mittebant coronas suas ante tronum [illegible] / [illegible] et oblationes et [illegible] vincerent [illegible] sibi [illegible] attribuebant dicentes [illegible] credentes / Dignus es dignitate [illegible] et condigna [illegible] mala puniens / deus bona faciens [illegible] et [illegible] / vel Dignus es domine deus ob magestatem tuam in divinitate / et ob susceptam mortem in humanitate / [illegible] accipere ab omni creatura / gloriam et laudem [illegible] et honorem laudem [illegible] / et virtutem [illegible] laudandus et glorificandus et honorandus [illegible] / corde ore et opere / [illegible] quia tu creasti omnia et [illegible] voluntatem tuam erant / et adeo [illegible] et ne ac [illegible] omnia [illegible] et adeo subditur et [illegible] voluntatem tuam [illegible] / prius est in mente artificis quam fiat in actu [illegible] / et creata sunt in existentia que prius erant in dei sapientia /

Et vidi in dextera sedentis super tronum sedentis librum / scriptum intus et foris / signatum sigillis septem / et vidi angelum fortem predicantem voce magna / Quis est dignus aperire librum et solvere signacula eius / et nemo poterat / neque in celo / neque in terra / neque subtus terram / aperire librum neque respicere illum / et flebam multum / quia nemo dignus inventus est aperire librum / nec videre illum / Et unus de senioribus dixit michi ne fleveris / ecce vicit leo de tribu Iuda / Radix David / aperire librum et solvere septem signacula eius / Hec est secunda pars [illegible] visionis / que [illegible] de [illegible] capitulum / magno [illegible] sacramentum redemptionis humane / et dividitur hoc capitulum in octo partes / que [illegible] in [illegible] / et vidi [illegible] / et [illegible] [illegible] ista visio [illegible] alia visio a precedenti [illegible] pars [illegible] in precedenti capitulo [illegible] incipit [illegible] per [illegible] ordinata [illegible] alia [illegible] a precedenti [illegible]

tradiqit / et vidi cum alijs que dicta sunt
in quarto capitulo / in dextera sedentis super tronum
i. ipso qui constitutus est a deo iudex vivorum
atque mortuorum / librum i. scripturam sacram
scriptum intus et foris i. licet quo ad ve-
tus testamentum / magna erat abscondita
sub figuris redempcio nostra et liberacio / foris
quo ad novum testamentum / ubi est manife-
stata redempcio nostra / vel scriptum intus
per sensum misticum / et foris per storiarum
vel scriptum intus ad perfectorum erudicionem et
foris ad minorum doctrinam / vel scriptum
intus ut secreta sapiencie in dignis claud-
antur / et foris ut indignis occasio erroris
detur in studio detur / vel scriptum intus quo
ad misteria divinitatis christi / et foris quo
ad misteria humanitatis / et debet aperire
esse in dextera non in sinistra / quia pro-
mittit eterna non temporalia / et quia dilat
ad dexteram virgini agni collocandi. sunt / mattheus
xxv / signatum sigillis septem
mali obscuritatibus clausum propheta terre
brosa aqua in nubibus aeris i. obscura
intelligencia in scripturis / ut [illegible]
dubio [illegible] sit [illegible] libri signati
liber iste est christus / in quo sunt omnes
thezauri sapiencie et sciencie dei absconditi
colo. / cuius signacula sunt septem sacra-
menta / nostre redempcionis / in lege signata
et prophetis primum est incarnacio
que fuit signata in concepcione ysaac
[illegible] / et ysaie vii ecce virgo concipiet et pariet
filium ipsa concipiet filium / secundum est nati-
vitas que fuit signata in nativitate
ysaac / [illegible] / et ysaie ix parvulus
natus est / et de utroque / dedit nobis / hic
uno [illegible] conciperat / tercium fuit
passio que fuit signata in morte abel
[illegible] / et immolacione vituli rufe
[illegible] / et agni [illegible] / quartum
est descensus ad inferos / qui fuit sig-
natus in samsone / qui tulit portas
[illegible] gaze iudicum xvi / et zacharie ix
tu autem in sanguine testamenti tui
eduxisti vinctos / quintum est resurrectio que
fuit signata in filio vidue sarep-
tene / iii regum xvii / et osee vi vivificabit
nos post duos dies / et tercia die susci-
tabit nos / sextum est ascensio que fuit
figurata in translacione enoch / [illegible]
[illegible] / et in raptu helie / quarti regum ii / se-
ptimum est adventus ad iudicium qui
fuit figuratus in arca [illegible] per dilu-
vium / [illegible] / et ysaie [illegible] dominus ad
iudicium veniat / hiis sigillis clausus
fuit liber donec ipse christus appareret
[illegible] / iste liber fuit scriptus intus
et foris / intus sapiencia increata / foris
sapiencia creata / que sunt omnia
visibilia / vel scriptus intus in anima

[illegible] creaturas / foris in corpore vulneribus
lateris / pedum et manuum psalmo foderunt
manus meas xxii / vel scriptus intus in
anima septem donis spiritus sancti / ysaie xi
requiescet super eum spiritus domini / et foris in corpore
septem defectibus infirmitatibus / ysaie iv in
illa die apprehendent septem mulieres
i. septem infirmitates humane virum
unum / vel scriptura interior per dei sciencia
[illegible] / exterior septem [illegible] que protulit
in cruce / quibus nobis donavit septem bona
[illegible] septem sigilla sunt septem virtutes / sub
quibus latent septem beatitudines / primum
sigillum est paupertas sub qua latet regni
adepcio / secundum mansuetudo sub qua latet terre
possessio / tercium luctus sub quo consolacio / quartum
[illegible] sitis et esuries sub quo saturitas / quin-
tum est vita sub qua misericordia / [illegible]
sextum mundicia sub qua visio divina /
septimum pacificacio sub qua divine filiacio
hec sigilla clausa fuerunt / quousque ipse
christus apparet [illegible] dixit beati pauperes
[illegible] / mattheus quinto / et vidi angelum / hec
[illegible] capitulum / in quo ostenditur desiderium
antiquorum / de impleccione divine promissionis
super reparacionem generis humani / que in libro
signata erat / unde glossa sancti patres intelle-
xerunt aliquid a deo dispositum reparacionem hominis
ignorabant / et quod fieret expectabant / sed quod fieret
[illegible] / ergo / et vidi i. intelligere in
[illegible] / angelum i. patres veteris testamenti qui
dicuntur angeli / propter vite puritatem / et dicuntur
singulariter angelus / propter concordie et fidei unitatem
fortem propter expectacionis longitudinem / et
tribulacionum tolleranciam / predicantem i. in-
quirentem / et alios ammonentem prima petri
primo de qua salute exquisierunt atque scruta-
ti sunt prophete etc / voce magna i. desiderio
et studio magno / luce x beati oculi
qui vident que vos videtis / unde patres
antiqui desiderabant hec propter multa primo
ut deo reconciliarentur / secundo ut dei familia-
ritatem quam amiserant propter peccatum assequeren-
tur / tercio ut legis austeritates et onera
mitigarentur / quarto ut scriptura clausa
aperiretur / quinto ut captivi de limbo
liberarentur / sexto ut ab eis opprobrium diaboli
tolleretur / septimo ut natura humana exalta-
retur / quis est dignus aperire librum
divinam disposicionem implere / et misteria
clausa sub figuris et enigmatibus ma-
nifestare / et solvere signacula eius i. abscondi-
ta legis explanare / et videtur ordo preposterus
aperire librum et solvere signacula libri / et prima
[illegible] implevit quod est aperire librum / deinde
[illegible] sua et apposita [illegible] disp-
osicionem manifestavit quod est solvere signacula libri
[illegible] primo debet [illegible] facere docere / et nemo

poterat id est nullus / neque in celo ut angelus / neque
in terra ut homo purus / neque subtus terram
id est separati eorum corpore carentes / aperire librum id est dei
dispositionem implere / hoc est redimere genus hu
manum / quamvis eum hoc quidem creatura / totum deo de
/ neque respicere illum id est perfecte intelligere librum
vel libri aperitionem id est modum sue redemptio
nem et si antiquorum aliqui cognoverunt futuram
incarnationem / et passionem tamen nunquam ad plenum mi
sterium potuerunt / Unde et beata virgo de isto sub
[illegible] dixit / dixit angelo quomodo fiat istud
Luce primo / Unde etiam baptista dicit de Christo Iohannis primo
qui post me veniet / qui ante me factus est
cuius non sum dignus ut solvam corrigiam
calciamenti [illegible] sufficere sensum capere / vel verbis ex
plicare / remanet [illegible] in [illegible] ... quin
quagesimo 20 / incarnationis eius quis narrabit /
Et ego flebam / hic incipit tertia pars / ubi
ostenditur afflictio antiquorum per dilationem
redemptionis / quam expectabant / Et ego id est in
persona antiquorum patrum / et ego flebam mul
tum id est volebam quia nemo dignus inventus
est aperire librum id est redimere genus huma
num / quia omnes iniquitati erant / ut dicit glo
sa [illegible] / In alium librum / nemo mundus a
sorde / etiam infans unius diei / Aphe 20
omnes nascuntur filii ire / nec videre illum id est
perfecte intelligere ut dictum est / sed quare fle
bat Iohannes quia aut intelligebat / aut non
si [illegible] / ego non debuit flere / quia nesciebat
quid esset de libro / aut intelligebat / ergo non debuit
flere / quia novit futuram / solutio est in glosa
hic dicit Iohannes in persona antiquorum patrum
sua / qui flebant et dolebant per dilatio
nem que differtur affligit animam / Proverbiorum
20 / Dicitur quare non dicit Iohannes
[illegible] flebat / non erat tempus angelorum
[illegible] ad [illegible] / quia una est [illegible]
[illegible] veteris et novi testamenti / Et unus
de senioribus / hic est quarta pars / in qua ponitur fle
tuum consolatio ubi dicit / et unus de senioribus
dixit mihi id est cetus prophetarum / qui de unius
per fidei et veri prophetate humanitatem [illegible]
[illegible] / et uno spiritu prophetabant / hos tamen [illegible]
id est [illegible] prophetas [illegible] stellas pliades
unum sentiunt et unum predicunt / concordia [illegible]
[illegible] flere / [illegible] fletum [illegible] / Unde hoc p
dicit / ne fleveris id est ne fletum continues / Rome
[illegible] consolationem / ecce id est in proximo vicit id est vin
cet et predictum per futuro / per certitudinem prophetie
leo id est Christus qui fuit leo in nativitate / leo
[illegible] / sic Christus [illegible] vestigia delet / ne
[illegible] divinitate [illegible] absconderet / ne diabolus
eum cognosceret / ne quadragesimo [illegible]
[illegible] et dicitur absconditus / fuit etiam
leo in predicatione / quia audacter sine humano tim
ore arguebat maiores / Matthei 23 [illegible]
[illegible] et pharisei / fuit etiam leo in
passione / quia eum diabolum vincit et

predam eius tulit / [illegible] / Ecce plus
quam leena [illegible] / et quod leo dicitur
fuit leo etiam in sepulcro resurrectione / quia
mortuus [illegible] patris qui [illegible]
suscitatus fuit / [illegible] quarto
[illegible] dormiunt ut leo / et sic leena
[illegible] suscitatur nulla audebat / fuit etiam
leo in iudicio / quod [illegible] terri
bilem / [illegible] leo [illegible] time
bit / leo enim dormit apertis oculis / et [illegible]
[illegible] divinitate [illegible] / De tribu
iuda / [illegible] Michee
5 / et tu bethleem effrata parvulus es
in milibus iuda / [illegible] qui sit
dominator in israel / et Matthei 20 / et tu
bethleem terra iuda 22 / [illegible]
[illegible] / quia [illegible] non
[illegible] carnem de virgine [illegible]
sibi fecit [illegible] in corpus
virginis / Radix david [illegible] / [illegible]
david / [illegible] fundamentum david [illegible]
[illegible] a david [illegible] ad huma
nitatem / [illegible] egredietur virga de ra
dice 22 / et fundamentum david quo ad
divinitatem / que est radix et principium
omnis [illegible] per ipsum facta
sunt / aperire librum et solvere septem
signacula eius / [illegible] in hoc quod vicit libri
apparuit id est divinam dispositionem implet
hoc est genus humanum redemit / et septem
signacula solvit id est occulta prius misteria
declaravit / Et vidi et ecce in medio
troni et quatuor animalium et in
medio seniorum agnum stantem
tanquam occisum habentem cornua
septem et oculos septem qui sunt
septem spiritus dei missi in omnem
terram et venit agnus et accepit
de dextera sedentis in trono librum
et cum aperuisset librum quatuor
animalia et viginti quatuor seniores
ceciderunt coram agno habentes
singuli citharas et fialas aureas
plenas odoramentorum que sunt ora
tiones sanctorum et cantabant
canticum novum dicentes Dignus
es domine deus noster accipere librum
et aperire solvere signacula eius
quoniam occisus es et redemisti nos deo
in sanguine tuo ex omni tribu et
lingua et populo et natione et feci
sti nos deo nostro regnum et sacer
dotes et regnabimus super terram /
Sexta pars capituli / in qua ostenditur [illegible]
[illegible] / et hoc continuatur
hec pars ad precedentem / ubi enim pont

consolacionem plenam commissionis et hec imp
leo promissionis. Dicit ergo: et vidi. Sicut enim
de femoribus dicitur michi, et ecce in medio
throni et quatuor animalium, id est in medio p
latorum, per quatuor mundi climata dis
persorum, tale in medio terre habitantium,
et in medio seniorum, id est in medio do
ctorum, michi est sapiencia dei dep
tus in antiquis est sapiencia etc. Ag
num, id est ipsum humilem et mansuetum,
stantem tanquam occisum, id est certantibus ad
iuvantem. Unde actuum 7o Stephanus vi
dit ihesum stantem. Et vos omnibus dantem.
Math. 20 ego sum in medio vestrum sicut
qui ministrat, vel stantem id est paratum ad
impalandum preces, tanquam occisum pro
pter humanum genus. Sed dicens prius vi
dit dum sedentem et nunc videt stantem
ad hoc causa sit visio. Et primo celo videt
eum ambulantem. Unde augustinus deus
dum ambulat quod dona electis suis di
stribuit, sedet quod singulorum facta diiudi
cat et discernit, stat quod certantes adiu
vat. Sed dicens propter hoc quod dicit tanquam occisum
datur occasio errori manicheis ponentibus
ipsum non esse vere passum nec vere hominem
fuisse. Unde augustinus quod etsi mortuus sit ex
infirmitate carnis, vivit tamen ex vir
tute dei divinitatis, quia ergo causa vincens
deus licet sit mortuus homo, ideo
agit tanquam occisum. Et dicit tanquam quia
sunt sacerdotes alieni sacrificiorum, in testimo
nium eorum corporis qui nichil pro eo vo
lunt pati. Et licet tanquam sit occisus videtur
sed quasi vivente apocalypsi 6 dicitur
quod superat eum leonem. Hic ag
num. Sed dicitur in hoc notatur duplex
natura in ipso, quia in leone signatur
divinitas et fortitudo deitatis, qua
vicit ut leo, in agno signatur mansue
tudo humanitatis in qua fuit occisus.
[illegible] ergo est agnus mansuetus. Et
leo est domini malos puniendo, agnus
bonos redimendo. Leo fuit resurgendo, ag
nus moriendo. Et ponitur ut spes
resurrectionis confortet et erigat timo
rem mortis. Habentem cornua septem, id est
regie potestatis plenitudinem. Per cornua enim
designatur regia potestas. Baruch 1. Erexit
cornu salutis nobis. Per septem cornua
intelligitur plenitudo temporis, quia omne tempus
septenario dierum volvitur. Vel
[illegible] septimo potestas eius, potestas etiam
que non perficietur etc. [illegible] primo et
regni eius non erit finis. Et oculos sep
tem, id est cognicionis plenitudinem. Per oculos
namque cognitio designatur. Per septem uni
versitas [illegible] deus cui
[illegible] omnia sunt agnita. Septem

septem cornua signant prelati ecclesie, qui
debent esse cornua credentium contra
[illegible] et pariter sinovam ignoran
tiam. Et capita ipso inherentes pa
[illegible] meditacionem, et per fidem et amorem
que sunt radices cordis. Etiam per septem
oculos signantur similiter prelati, qui debent
esse semper in capite, et providere toti
corpori ecclesie. Ecce 7 sapientes oculos
in capite eius. De hoc ipso [illegible] oculi
tui videant recta et per probe tue pre
cedant gressus tuos. Vel per septem cornua
intelliguntur septem dotes corporis et anime, per
septem oculos septem dona. Unde sancti
qui sunt septem spiritus dei missi
in omnem terram, id est in omnem hominem. Iuxta
illud Joelis: effundam de spiritu meo
super omnem carnem. Septiformis spiritus dum
replevit orbem terrarum. Vel 2m [illegible] gregorium
cornua septem sunt status ecclesie [illegible] primus
eorum sub statu ante diluvium, secundus status
[illegible] ad legem, tertius status sub lege, quarti
prophete, quinti credentes Iudei, sexti ex
gentibus [illegible], septimi status in fine
mundi. Hec ille. Sequitur visio acceptionis
et apercionis libri. Et venit agnus, id est
qui sedebat cornua in medio. Et acce
pit secundum humanitatem, de dextera sedentis
in throno, id est a se ipso deo et dei filio. Librum,
id est legem ad solvendum et alias ad aper
iendum, et etiam ipse homo gratiam inte
lligendi scripturas et aliis aperiendi acce
pit a tota trinitate. Sed accepisse dicitur a
filio per unionem et quia filio appropriatur
sapientia, et quia filius dei factus homo
[illegible] venit [illegible]. Dicit
enim pater et filius unum sunt [illegible] equalis
ergo agnus dicitur suscepisse librum de dextera
sedentis. Unde augustinus [illegible] ipse homo as
sumptus adeo [illegible] non solum apertum et sol
[illegible] a divinitate ipsius ubi accepit
ut ad impleret opera que de eo causa scriptura
tate in lege. Venit ergo per carnis assum
ptionem ad humanam [illegible] homo
in natura venit. Accepit librum, id est promissio
[illegible] quem apparent quod redimeret
de genus humanum commissio implevit.
Et cum aperuisset. Hec est sexta pars
capituli, in qua ostendit quod sancti redim
ptio per redemptionem generis humani [illegible] invita
[illegible] et laudem, [illegible] audiuntur in
[illegible] est humiliacio, quia sunt ipsius
se humiliant formam servi accipiens. Sicut
sancti humiliaverunt se per ipsum [illegible] nota
tur ibi ceciderunt. [illegible] est carnis mor
tificatio quia [illegible] ipsius mortuus est. Et
[illegible] per ipsius mortificatione quod notatur ad
[illegible] singulis [illegible] est latitudo amoris
[illegible] eius [illegible] magno hoc amore mortuus
est per sanctis et sancti similiter per amore

quibus mori se exposuerunt, quod notatur cum
dicitur et fialas. Generaliter quod oratio pro se invicem
mutuis eius orant per mundum et sancti similiter
latorum cum dicitur plenas odoramentorum. Et quia
et cum accepisset librum scilicet agnus id est cum
Christus misteria sunt occultata manifesta esse
et divinam dispositionem de redimendo genus
humano implesset, quatuor animalia id est omnes
predicatores et viginti quatuor seniores id est
omnes fideles opera eius implentes, ceciderunt
coram agno, id est dicitur humiliter se eis subdendo, divina
magnificantes, et ad ipsius imitacionem humilitatem post
cum Christus et dicitur ceciderunt, non descenderunt quia
humilitas non fecit descensum, quia sicut in infimis
virtutem in faciem cadunt, quod est a malo ...
sentiunt, magni cadunt retro, quia nesciunt quid
sequitur eos. Et in facies ceciderunt, qui liber
[illegible] humilitatem exhibent, unde hic cum quod dicitur
coram agno, notatur differentia cum casum huius
militaris, et casum petri qui est retro, sicut heli
primi Regum quarto, qui cecidit coram agno
cadit ... agnum, et ab agno videtur.
Habentes singuli citharas id est carnes mortificatio
nis, ubi tot sunt corde quot in homine membra
et omnes dicuntur tangi, quia omnia membra ...
... primi ... sic exhibuisse
membra vestra ... in iusticiam ... et dicitur
nomen singuli, quia non omnes unam ...
... sibi cognicionem agere debet. Et ...
... omnes nobis venire ... R. Et fia
las aureas id est corda lata et lucida, lata
per caritatem, lucida per castitatem, aurea per
sapienciam celestem. De primo ... Cor ...
... ad vos O Corinthii. De secu
nde primo ... et mundi ... De se
... qui amat corde ...
plenas odoramentorum que sunt orationes sancto
rum id est plenas orationes sanctorum, et ...
... devota ... odor eius ...
... se diffundit, et omnibus se ... sic
sanctorum oratio ad omnes extendit, et quanto
odor intensior est, tanto diffusior, sic oratio
quanto devotior et ardentior, tanto fructuosior
est et gloriosior. Et sic odor ascendit, sic et
oratio devota. Ecclesiastici tricesimo quinto, oratio hu
miliantis se penetrat nubes. Sed cum
citharis ... corda laudantium, per fialas
que erant vasa in domo domini ... signa
tur ... per citharas que e ligno
sunt, et in quibus corde tenduntur, corpora
mortificata, per fialas corda latitudine
caritatis patula designantur. Quam ...
... cithara est lignum, per quod ...
corpus, et sunt corde per quas ... cava
sanctorum sine corpore, sicut in corde ...
... agnus cithare, sic sancti ...
... per fialas vero latitudo ...
per adornamenta mundi orationes signantur.
Et cithara ad imitationem ligni ...
et fiebat apud iudeos cum viginti quatuor
cordis, et per manus ...
... et cum ... mortificacionem ...
... tricessimo primo ... cithara

mea in luctum. Cum fiole ...
vasa lucida, pura ... et stricte
... et sunt corda caritate lata. Et can
tabant laudando et exultando domino, can
ticum novum. De humani ... in novacione
et de lectis ... novis, et ... veteris
tibus scilicet de reparacione et glorificacione ...
humani, vel ... novum canticum ...
...testamentum in quo nova ...
... dei in carnatione, 2a corinthiorum quinto,
... nova ... omnia ...
... novum de nova ...
... que fuit de ... sine patre,
... sine patre et matre ...
de patre ... sicut eva terra de patre
et ... et nova de
patre sine matre. Ieremie tricessimo primo. No
vum faciet dominus super terram. Dicentes
... Dignus es domine accipere librum ...
... et plenus vir
tutibus ... accipere librum id est ad implen
... dispositionem et solvere signacula eius
id est legis misteria sub figuris tota ma
nifestare, quia occisus es id est occidi permisisti
et redemisti nos qui sub peccato detinebamur
... conclusit deus omnia sub
peccato ut omnium misereatur. Deo scilicet ut ...
... redditi simus
in sanguine tuo ... non cor
ruptibilibus auro et argento redempti
... precioso sanguine ... quia ...
... sanguinem tuum redemit totum genus
humanum ... in sanguine
tuo id est in fide et virtute passionis ...
redemit tuos bonos ... ex omni
tribu et lingua et populo et natione id est ...
... vocationem ...
tribubus ... et in qualibet tribu sunt
plures lingue et in qualibet lingua plures
populi, et in quolibet populo plures naciones
et de qualibet aliqui fuerunt redempti, quod
... nacione que sub celo est ...
... vel ... ordine ...
... contemplativorum, vel virginum
... coniugatorum ...
... ab urgente et ardente ...
R. Et fecisti nos deo nostro redemptor deo
nostro Regnum et sacerdotes id est regnantes
spiritualiter vel ut regnet super nos pa
... super quos diabolus regnabat
per culpam, et sacerdotes nos ipsos hu
... offerentes et pro aliis orantes. Et
regnabimus super terram id est super carnem
... subiectam ...
... in castigo corpus meum R. Et ...
... et ... motus carnales
penitus ...
... et ... regnum ...
sapiens ... Et vidi et
audivi vocem angelorum multo
rum in circuitu throni et animalium
et seniorum et erat numerus eorum

milia milium / voce magna dicencium /
dignus est agnus / qui occisus est / acci
pere virtutem / et divinitatem / et sapienciam /
et fortitudinem / et honorem / et gloriam /
et benediccionem / et omnem creaturam que
in celo est / et que super terram / et que
sub terra / et que sunt in mari et que in eo
sunt / omnes audivi dicentes sedenti
super tronum et agno / benediccio / et honor
et gloria / et potestas / in secula seculorum / Et
quatuor animalia dicebant amen / et
viginti quatuor seniores ceciderunt in
facies suas / et adoraverunt viventem
in secula seculorum / Hec est septima pars visi
onis huius capituli / qua scilicet angeli congratula
bantur de reparacione generis humani unde
deum laudantes / Dicit ergo / et vidi et audivi id est
intellexi / ac si vidissem et audivissem / vocem
id est congratulacionem / angelorum multorum scilicet
existencium / in circuitu troni id est prelatorum / et
animalium id est predicatorum / quia ipsi sepe sunt
evangelium / et seniorum id est doctorum / vel aliorum
electorum / qui in suis operibus inspiciendo tam
religionem evangelicam sic elevant / alio modo per
per angelos et maiores / et minores / et medias
personas terre custodiunt et defendunt per quos
angelos suos mandavit de te [illegible] sancta
[illegible] super muros tuos Ierusalem consti
tui custodes [illegible] / Dicit hic vox de formacione
organis corporalibus cum passione aeris
que angelis non habent predicta [illegible] [illegible]
vox spiritualis sit affectus devocionis / vox corpo
ralis actus [illegible] [illegible] [illegible] si angelorum an
gelorum loquar / et erat numerus eorum milia
milium id est innumerabilis sive incomprehensibilis / quia
infinitus / hoc dicit ut ostendat quia quanto ma
gis [illegible] tanto maius erat gaudium
multitudo angelorum cecinit / gloria in excelsis
[illegible] / hoc est quod dicit milia milium notatur
[illegible] angelorum finitus est et infinitus
finitus ad deum / infinitus ad nos / [illegible]
[illegible] est [illegible] multitudo eius [illegible]
[illegible] milia milium assistebant ei / et
decies milies centena milia ministrabant
ei / voce magna dicencium id est magna
congratulacione / Nam si gaudium est angelis
dei super uno peccatore penitenciam agente
[illegible] quanto magis est gaudium de
nacione humani generis redempcione et sal
[illegible] / dignus est super omnes creaturas
[illegible] in [illegible]
humana salute / accipere / qui occisus est per
immunitatem / accipere virtutem glorie
[illegible] in instanti [illegible] / [illegible] dicit [illegible]
unitatem [illegible] / quod ergo dicit dignus est ag
nus accipere qui occisus est [illegible]
[illegible] passionis [illegible] immunitate
[illegible] [illegible] ad [illegible]

[illegible] [illegible] ipsius quo ad se semper habuit immuni
tatem patris / [illegible] accepit [illegible] passionis
quia [illegible] [illegible] baptismo [illegible] regnacionis
et aliis [illegible] / vel [illegible] passionis
accepit immunitatem per quo ad [illegible]
[illegible] philipensium 2 / quod et deus exaltavit
filium [illegible] / Et dicitur [illegible] hic dicit occisus /
et super [illegible] vidit agnum quasi occisum /
[illegible] ibi dicit eum esse tamquam occisum [illegible]
[illegible] a morte impassibilitatem [illegible]
[illegible] [illegible] absolute ob mortem [illegible] /
et divinitatem / id est [illegible] et notam / quod sic deus
[illegible] occisus / et sapienciam / id est [illegible]
[illegible] fuit ignorancia [illegible] / quia
[illegible] / et fortitudinem quia [illegible]
[illegible] / hic virtus visus fuit in morte /
et honorem quia fuit in honoratus / et
gloriam impassibilitatis / quia fuit passus / et
benediccionem quia fuit [illegible] / et virtutem
[illegible] / et divinitatem contra
[illegible] / sapienciam contra
ignoranciam / fortitudinem [illegible]
[illegible] / et honorem contra [illegible]
et gloriam contra [illegible] / et benediccionem
contra maledictionem / [illegible] accipere virtu
tem in 2 adventu / quam in primo occultavit /
Matthei 24 / tunc videbunt filium hominis venien
tem [illegible] / et divinitatem [illegible] quod
occultavit in patibulo / ibi enim abscondita
fuit fortitudo eius id est divinitas [illegible]
et sapienciam in [illegible] / quia [illegible]
[illegible] / et [illegible] / forti
tudinem in [illegible] dampnacione / honorem
in resurrectione / et gloriam in ascensione / et bene
diccionem in multiplicacione fidelium / et [illegible]
creaturam id est dominium in omnem creaturam /
vel omnis creatura / que in celo est / ut sunt an
geli / et que super terram ut homines / et que sub
terra ut demones / et que sunt in mari
[illegible] / id est omnes creaturas [illegible]
[illegible] omnis potestas in celo et
[illegible] Philipensium 2 factus est obediens usque
ad mortem [illegible] / Omnes audivi dicentes [illegible]
[illegible] angelos [illegible] omnes creaturas
intellexi / dicentes [illegible] / audivi id est
sedenti super trono [illegible] [illegible]
[illegible] divinitatem / et agno [illegible]
/ vel sedenti super trono et agno id est patri et
filio / benediccio et honor et gloria et potestas [illegible]
sit / hec quatuor [illegible] ei / agno
[illegible] / quia [illegible] / benediccio pro dono
[illegible] sunt creati / honor pro reverencia
[illegible] / quia [illegible] tota [illegible]
humana / gloria pro dono visionis dei [illegible]
[illegible] / potestas pro dono potencie / quia
[illegible] [illegible]
in secula seculorum id est semper et [illegible]
[illegible] omnes angeli sedentes super trono et agno
[illegible] hec [illegible] angeli [illegible]
[illegible] que [illegible]

arborum agro. Auditur est quia per quod fragrantia
reparata est / et per quod hec quatuor habuerunt
et omnia que habent per quod facta sunt domus |
fuit. Sequitur alium glossam. benedictio, id est augmentatio
gratiarum habemus in bonis operibus / et honor quia
inde sequitur apud deum et homines / et gloria
de virtutibus / quas in baptismo accipimus
et potestas qua carpsimus resistimus. Non nobis
sed deo attribuimus. psalmus: Non nobis domine non no-
bis etc. / Vel benedictio, id est laus sit ei pro donis for-
tune que dat cotidie nobis / que est benedictio
de progressione dei / et honor pro donis sue gratie que
dat et operatur in nobis / gloria pro donis sue que dedit
in patria / et potestas pro donis glorie que promittit nobis
in futura vita donis x^o modo paradi-
sus eorum / in secula seculorum / et quatuor animalia
eterna pars / nam audiuntur quo sanctorum
sententiam congratulationem angelorum super homines
redemptorum dicit quod / et quatuor animalia, id est uni-
versi predicatores / dicebant amen, id est testimonio
et congratulatione prebentes assensum et confir-
mationem / amen enim est nota consensus et con-
firmationis / unde glossa: ad predicatores confessio
sua currunt aliorum confirmat verbum petrus secundum
sunt aut ... et in aliquo consuluerit confir-
mant confirmat ... / dicentes quod predicatores po-
tiores et digniores angelorum / que sunt una
duplex una per ... ratificationem / et hec est auto-
ritatis et pertinet ad maiores / alia est per ap-
probationem assensum / et hec pertinet ad minores
et de ista agitur hic / amen enim responsio est
minorum / et finis orationis / et per hoc quod pre-
dicatores ad benedictionem angelorum dicunt
amen. Notatur quod sunt minores illis / in hoc
etiam quod homines dicunt amen / et non ipsi in-
choant notatur concordia hominum ad angelorum
in laude divina / et viginti quatuor seniores, id est
universi doctores / vel universi fideles secundum Ysidorum
nunc intendentes / ceciderunt in facies suas
id est se humiliaverunt considerantes scientias suas
et non alios indicantes / qui enim cadit in
faciem suam considerat conscientiam suam / indi-
cat se / et non alios. Job: quanto vehementius ...
tuam nec peccabis / qui vero consideravit corpus
ne et in tempore / et adoraverunt se dominum
de ore et opere / secundum quod sequitur ... esse in ...
secundum quod pluribus libris habetur deo eterno / viven-
tem in secula seculorum, id est deum qui vivit
in se in eternum / et dat aliis vitam. Domine
in ... Ecclesiastes: quia ego vivo et vos vivetis / et
ideo ... sicut pater suscitat mortuos et vivifi-
cat sic et filius quos vult vivificat /

Et vidi quod aperuisset agnus
unum de septem sigillis / et au-
divi unum de quatuor anima-
libus dicens / tamquam vocem tonitrui ve-
ni et vide / et vidi / et ecce equus albus
et qui sedebat super illum habebat
arcum / et data est illi corona

et exivit vincens ut vinceret /
Et cum aperuisset sigillum secundum
audivi secundum animal dicens / veni
et vide / et exivit alius equus ru-
fus / et qui sedebat super eum da-
tum est ei ut sumeret pacem de
terra / et ut invicem se interficiant /
et datus est ei gladius magnus / Hic
incipit tertia pars huius libri visionis de
revelatione misteriorum / in qua agitur de sex
plici statu ecclesie et continet duo capitula
scilicet sextum et septimum / et dividitur hec to-
ta / pars in septem partes / secundum numerum si-
gillorum et statuum ecclesie / sigillorum
enim apertio nihil aliud est nisi statuum
ecclesie manifestatio / dividitur autem hoc
capitulum in sex partes / prima pars est de
primo statu ecclesie / qui fuit tempore apostolorum
qui signatur per equum album / eorum successores
sunt reprobi / qui primum sigillum appellant
litteram primitive, id est resurrectionem mortuorum
que latebat in scriptura / que secreta per eam
et ideo hic necesse fuit ut predicaretur
resurrectio / ut credita resurrectione minus
timeretur passio / Dicit ergo / vidi oculo men-
tis / quod aperuisset agnus qui solus hec po-
tuit / quia ipse solus est dei virtus et
dei sapientia / prima Corinthiorum primo / sapientie
vero ipse sapientie dux est / unum de sep-
tem sigillis, id est quod complexum quod de septe
resurrectionem ad ascensionem in veteri lege sigilla-
tum fuerat, id est absconditum predictum / et audivi
libri scilicet ... verbum / unum de quatuor anima-
libus scilicet matheum / qui primus est in hac
visione / incipiens scribere agere de ipsa
resurrectione / unde dicit glossa: unum, id est primum
scilicet hic de glossa quia Johannes de divinitate
apparentibus et locutionibus intonuit / quia autem
virtute eius ipsius a morte surrexit / de
qua resurrectione matheus apparentius
scripsit / et per hunc primus ordo predicatorum
significatur / qui corporalem christi resurrectionem
et ecclesie spiritualem predicaverunt / dicentes scilicet
eiusdem tamquam vocem tonitrui, id est terri-
bilem et mirabilem / multa enim mirabilia
et terribilia predicaverunt / et fecerunt apostoli
vel magis dominus quem ipsi predicabant
non stupebant audientes omnes et mirabantur
ad invicem dicentes Nonne ecce omnes isti
qui loquuntur etc. / sic omnes audiunt toni-
truum sed vox tonitrui tamen in verba
id est orbe terrarum / Deinde quid dixerit
primum animal ostendit / veni, id est attendendo
et vide intelligendo / vel veni a figuris
umbrarum abiciendo / et vide veritatem
complete intelligendo. Ebreos x^o umbram
habens lex futurorum bonorum etc. / vel veni
in fide / et vide spe, id est clare intelligi
/ et vidi hic ordinem / et ecce equus albus

i. primorum predicatorum / scilicet apostolorum / qui
dicitur equus propter singularem audaciam / contra temptaciones et tribulaciones in publico / et propter fortitudinem / quia fortiter sustinebant adversa / et propter audaciam predicationis / quia audacter predicabant Job tricesimo nono / numquid prebebis equo fortitudinem etc. / Vel propter velocitatem currendi / unde Ysaie sexagesimo / qui sunt hii qui ut nubes volant / Vel propter pacienciam propter quod bene paciebantur crucem ut ymitarentur / unde et per doctrina vocantur pacientiam nostram / Sella huius equi / est iusticia / que parat locum sessori id est Christo per iusticiam et iudicium preparata sedes / Frenum quo ducitur equus huc et illuc est obediencia propter quod in chamo et freno maxillas eorum constringe / Jacobi 3o equis frena in ora mittimus / Vngula equi sunt ista scilicet de quibus dicitur quam speciosi pedes evangelizancium pacem quorum pulchra sunt gressus tui in calciamentis / Ephesiorum 6o calciati pedes in preparacione evangelii pacis / Calcaria quibus stimulatur equus est timor et amor / 2a Corinthiorum 5o caritas Christi urget nos / Dicitur autem albus equus propter baptismum quem appostoli predicabant / unde equi de albati erant / et quod albedine in nocendo vincenti suabant propter asperitatem nec domine Jesu 22 / unde / si fuerint peccata vestra sicut coccinum quasi nix albabuntur / Vel dicitur albus propter maiorem claritatem cognitionis / albedo enim magis participat de lumine quam omnes colores / sic appostoli plus habuerunt de vera cognitione quam ceteri / unde dicitur est vos estis lux mundi / Vel secundum Bedam / per equum album primitiua ecclesia baptismo dealbata portans sessorem signatorem / unde Ysaie sexagesimo primo induit me domine vestimento salutis / Vel secundum Ricardum equus albus est homines interiores clarius / ab omnibus peccatis baptismo purificatus / et domibus spiritualibus super nivem dealbatus / et qui sedebat super illum scilicet Christus vel ut legitur secundum hunc / Ysaie tricesimo 2o Dominus rex sedebat / habebat arcum id est sacram scripturam / quia de arcu quia extremum dirigit et occidit / sic manum vegetat Job 29 arcus meus in manum meam instaurabitur / Super quod arcus in manu est scriptura in qua divina eloquia / quibus vegebi inferiuntur / unde psalmo sagitte tue acute etc. / per arcum sic eloquia / eloquio divino / et corda molli / et hec corda sic mollis / vel divinum lignum inflectit / lignum vero est divina veteris testamenti / et corda est nova siue gratia novi testamenti / Jacobi 2o mina super exaltat iudicium / De quo arcu dicitur in generalibus dicitur apud portam pennam inquit Deus arcum meum ponam in nubibus celi / id est in hiis que adversantur leuari per circumspectionem terrenorum / et designum electorum / actiua per operationem / plenius perfecta per cognitionem / laboris per contemplacionem / agilitas per obedientiam / mollities per compassionem / curvitas etc. per bona opera / tenacitas per quoddam / qui hec hunc arcum portat arcum predicacionis officium / et data est ei corona / scilicet sessori tenenti arcum / corona id est caro qua divinitas induta fuit ut caput corona / caput enim sic divinitas humanitate portat / et corona caput vegetat / divinitatem vegetat / unde Canticorum 3o egredimini filie Syon et videte regem Salomonem in diademate quo coronavit eum mater sua in die desponsationis eius / id est in die incarnationis / quod humanitas divinitati sociata de ventre in mundum / unde uterum virginis et venit in mundum / et Mathei 20 et in Bethleem Jude etc. / ad quod exiit dicitur in ventrem intravit / clauso utero exivit / Ezechielis quadragesimo quarto porta hec clausa erit et non aperietur / et vir non transibit per eam / Ysaie sexagesimo 2o / propter Syon non tacebo et propter Jherusalem non quiescam donec egrediatur ut splendor / et sicut lampas accendatur / qui est speculum totius ecclesie / et sic speculum manentem imaginem sic recepit sine fractione / sic virgo Maria filium Dei in utero suo sine lesione sine virginitate recepit / hic ergo vincens non exivit / et exivit / suam vicit / et exivit ut vinceret diabolum per humilitatem / carnem per virginitatem et mundum per paupertatem / Vel data est ei corona spinea / et exivit de pretorio vincens iudeos et pilatum / ut vinceret mortem et diabolum / de corona Mathei 27 milites plectentes coronam de spinis etc. / Vel data est ei corona id est universalis ecclesia fidelium / adherens ei ut corona capiti / et exivit angustia iudicii / vincens paganos de iudeis / quos convertit ad fidem / ut vinceret in gentibus predicacione apostolorum convertendo eos ad fidem / Actuum 13 vobis oportebat primum loqui verbum Dei etc. / Et cum aperuisset sigillum secundum Ricardum / hic est 2a pars huius capituli / in qua agitur de secundo statu ecclesie / qui fuit tempore martirum / apperto enim 2o sigillo id est predicato passionis Christi / que in lege sigillata erat / et sequitur hec apperitio ad precedentem / quia predicata resurrectione Christi / per quod innotuit esse deum / multi de iudeis crediderunt / quibus exaltatis invidentes / quia homines ascendebant illuc unde ipsi ceciderant / monuit contra eos persecutores gravis / que a morte Stephani inceperunt / ut dicitur Actuum 8o / et oportuit dispergi credentes in gentibus / ubi graves sustinuerunt molestias / ideo necesse fuit predicare eis passionem Christi et exemplo eius non timerent mori pro deo / et quia plures propter ecclesiam fuit tyrannorum ictus / et secundum Ricardum unde persecucione sessor est diabolus / in quibus exardescit est potestas ulciscendi et occidendi sanctos / De 2o / et cum aperuisset illud idem quem precedens appareat scilicet agnus Christus

sigillum secundum id est cum aperuisset passionem, et apud vos cum
[illegible] clausisset quod sub lege clausum erat, audivi
secundum animal, id est ordinem predicatorum qui
Christi martirum passionem Christi predicabant, quam
significantur per bovem, qui passionibus [illegible]
[illegible] ordinem, dicens veni per visionem, vide
[illegible] attendendo vel credendo quod tibi [illegible]
[illegible], et prode tibi, et predicatum tibi et [illegible]
et exivit ab amicicia dei ad bonum
et per secundum hominem, vel exivit ab occulta
malicia cordis in apertum [illegible] operis
[illegible] concepit dolorem et peperit iniquitatem,
alius equus scilicet tirannorum [illegible] super
eos [illegible] eius eos bonus [illegible]
[illegible] apperiorum, que malorum scilicet tirannorum
[illegible], rufus id est crudelis et sanguinolentus,
sanguine [illegible] crudelitatem [illegible]
vidi in nocte et ecce vir ascendens super
equum rufum, et qui sedebat super eum, scilicet
diabolus, qui tirannos [illegible] regit et ducit ad
mortem et oppressionem sanctorum, datum
est tibi id est illi [illegible] permissum est, ut sumeret
pacem de terra id est quietem [illegible] tolleret
a terrenis, ne [illegible] quadragesimo [illegible]
in mundo [illegible] confessoribus [illegible]
pacem, [illegible] ut sumeret pacem de terra
[illegible] persecutionibus [illegible] bonorum
mundo tot calamitates ingerat [illegible]
[illegible] ut fugiatur clamet [illegible]
[illegible] pacem [illegible]
[illegible] diabolo [illegible] dominus permittit
[illegible] Mathei [illegible]
[illegible] in mortem et [illegible] filium, et ut in-
vicem se interficiant gladio [illegible] persecu-
cionis, quo invicem se occidunt [illegible]
[illegible] se [illegible] vel
per [illegible] et consilio malo, vel intencionem
[illegible] ut gladium linguarum
[illegible], et datus est illi gladius magnus
id est potestas magna persequendi et occidendi
[illegible], et dicitur gladius magnus pro multitudine
occisorum, quia multos occiderunt tiranni
et pro magnitudine, quia non solum [illegible]
[illegible] apostolos [illegible] 20 [illegible]
ad [illegible] in [illegible]
et senes virgines [illegible] et innocentes [illegible]
[illegible] in gladio in die furoris [illegible] in
[illegible] quo [illegible] tirannos [illegible]
[illegible] primus equus sunt signati
in innocentia Abel Ysaac Jacob et
David, [illegible] in crudelitate Cain, Ysmael,
[illegible]. Et cum aperuisset sigil-
lum tercium, audivi tercium animal di-
centis: veni et vide. Et ecce equus
niger, et qui sedebat super eum ha-
bebat stateram in manu sua. Et
audivi tanquam vocem in medio
quatuor animalium dicencium: bilibris
tritici denario uno, et tres bilib-
res ordei denario uno, et vinum

et oleum ne leseris. Et cum aperu-
isset sigillum quartum, audivi vocem
quarti animalis dicentis: veni et vide. Et ecce
equus pallidus, et qui sedebat super eum,
nomen illi mors, et infernus seque-
batur eum, et data est illi potestas super
quatuor partes terre interficere gladio, et fa-
me, et morte, et bestiis terre. [illegible] est
[illegible] celi, [illegible] de [illegible] statu [illegible]
et tercii sigilli apercionem, videns eum scilicet
diabolus [illegible] in occisione martirum
[illegible] eorum [illegible]
[illegible] suscitavit hereticos, qui [illegible]
[illegible] indixerunt, et quia [illegible]
[illegible] circa Nativitatem Christi [illegible] ideo
necessarium fuit [illegible] predicatorum
qui incarnacionem predicarent, et ideo [illegible]
[illegible] animal [illegible], qui [illegible]
[illegible] de incarnacione et Nativitate [illegible], et
[illegible] in hac parte quatuor, primo quis sit
equus [illegible], quia cetus hereticorum, secundo quis
sit sessor, quia diabolus, tercio quid tene-
at, quia stateram, que est [illegible]
[illegible], quarto [illegible] ibi
et audivi. [illegible], et cum aperuisset agnus
qui alia [illegible] sigillum tercium id est ea que
in tercio statu [illegible], [illegible] tempore hereticorum
[illegible] vel [illegible]
[illegible] tercium animal id est [illegible] ordinem predica-
torum, per [illegible] animal designatum, qui [illegible]
[illegible], predicant et instruunt homines de
incarnacione, et Nativitate, dicens veni
credendo [illegible] et vide id est [illegible]
et ecce, et quid sit [illegible] subdit, et
ecce equus niger id est cetus hereticorum [illegible]
[illegible] denigratus, scilicet rigore [illegible]
[illegible] ne possit [illegible] malicia [illegible]
[illegible]. Et dicitur equus niger, quia [illegible]
[illegible], et carnis mortifi-
[illegible] calor [illegible] extinguit, sic ipsi
[illegible] extinguere fidem in
[illegible], que vivificat homines, [illegible]
[illegible] fide vivit. Et iste equus est contra-
rius [illegible] iste niger, ille albus, iste de-
struit fidem, ille astruit, sessor illius [illegible]
[illegible] diabolus, secundum illius obediencia [illegible]
[illegible] divina, istius inobediencia et dei bla-
sphemia, [illegible] illius iusticia, istius iniusti-
cia. Et qui sedebat super eum scilicet diabolus, qui
regit tales et ducit quo vult, [illegible]
habebat stateram in manu sua id est [illegible]
scripture [illegible] que scriptura [illegible]
[illegible] sine pondere [illegible] monetur
[illegible], sic [illegible] aliquam
[illegible] per [illegible] falso [illegible]
[illegible] semper [illegible]
[illegible] transgrediendo [illegible]
[illegible]. Et dicitur habere stateram [illegible]
[illegible] scripturam [illegible] habentur ab ea [illegible]
[illegible] suo sensu eam [illegible]
[illegible] catholici [illegible] habet.

asseritur / quia quilibet sub virtute sua est. alii / exp
tenantes intellectum suum in obsequium Christi et
dicit in manu sua / quia scriptis vacando et
[illegible] sufficienter hic orando affligunt / et hic to
tum faciunt ut videntur boni / ut sic fa
cilius decipiant / de quibus [illegible] tamen
in manu eius statera dolosa / de qua proverbiorum
[illegible] statera dolosa abhominatio est apud deum
vel statera quam diabolus habet in manu sua / est
tribulatio / qua deo permittente bonos et ma
los ponderat affligendo / ubi cito cognoscuntur
qui sunt graviores et leviores ponderis / qui
tribulatione moventur murmurando vel
peccando / qui leves sunt / sed qui non moventur
magni ponderis sunt / et audivi tamquam vo
cem scilicet angeli dicentis / in medio quatuor animalium
i. vocem Christi / qui in medio est ut doctor
eorum / dicentem id est quasi angelus / quia angelus
loquitur in animalibus / et permittit hic angelum
ut dicit glossa / ne impugnatio hereticorum [illegible]
[illegible] / et [illegible] permissione [illegible]
hic datur consolatio / hec autem vox nihil aliud
est / quam concors doctrina predicatorum / bilibris
tritici / bilibris ad litteram est vas capiens
duos sextarios / sive duas libras / et significat sacram
scripturam / habentem duplicem intelligentiam
scilicet historicam et misticam / seu litteralem et spiritua
lem / triticum vero quod est cibus nobilium hominum
intelligentia novi testamenti / bilibris ergo tritici est
[illegible] / quia duas libras scilicet litteralem et spiritua
lem / hordeum quod est cibus rusticorum et
iumentorum / duriciem habet in cortice / sed medu
llam intus dulcem / est veteris testamenti sc
[illegible] que data est rudibus [illegible] / et
[illegible] in eo [illegible] / sed intus
habet suavem intelligentiam / et quia vetus
testamentum duos sensus habet sicut novum / ideo dicitur
et tres bilibres ordei / scilicet quia continentia veteris
testamenti tripertita est apud hebreos / scilicet in le
gem / prophetas / et agiographiam / ideo tres sunt
bilibres ordei i. tres partes veteris testamenti / quarum
quelibet est bilibris i. habens duos sensus scilicet litera
lem et spiritualem / per denarium vero unitas fi
dei designatur / unde ergo dicit vendi vel emi
denario uno bilibris tritici / et tres bilibres
ordei coram hereticis / qui [illegible] scripturam
de quibus hic agitur sub specie nigri equi / est
ergo sensus hic / bilibris tritici i. intelligentia [illegible]
[illegible] novi testamenti / tam secundum sensum litteralem quam
misticum / denario scilicet uno emitur vel venditur i.
unitate [illegible] fidei / quia solum habentibus unita
tem [illegible] fidei / datur intelligentia novi testa
menti [illegible] / sicut [illegible] sapientia
postulat a deo qui dat omnibus etc. / et tres bi
libres ordei i. sana intelligentia veteris testa
menti secundum utrumque sensum litteralem et spiritualem
emitur et venditur / denario uno i. [illegible] unitate
fidei / sic et novum / et ideo idem pondus est utrobique
quia eadem intelligentia veteris et novi te
stamenti / quia rota in medio rote Ezechi
elis [illegible] / [illegible] vero [illegible] laborat [illegible] / quia
[illegible] venire ad [illegible] intelligentiam
spiritualem / nisi per unitatem fidei / quia in

malivolam animam non introibit spiritus sapientie
vel bilibris est novum testamentum / quod duo con
tinet scilicet precepta et consilia / tres bilibres sunt
vetus testamentum quod tres partes / legem / prophetas
et agiographiam / quarum quelibet habet duas lib
ras i. testimonia [illegible] et veritatem late
ri [illegible] / que usque hodie scrutantur a iudeis
sicut dicit [illegible] usque in hodiernum diem etc. /
vinum et oleum ne leseris / tu qui spissior es [illegible]
[illegible] i. bonos predicatores qui male vivendo
[illegible] [illegible] et pusillos [illegible]
solent / sicut samaritanus / qui vinum et oleum
[illegible] vulneribus sauciati [illegible] / est dicere
[illegible] [illegible] / [illegible] vero
[illegible] [illegible] qui [illegible] et [illegible]
etc. / vel bilibris tritici est novum et vetus te
stamentum / quod denario comparatur i. vita eterna
tritici [illegible] duas libras
[illegible] / et [illegible] aliud pondus sine [illegible]
dei [illegible] / nisi veram eternam [illegible] non conce
dit [illegible] denario divino nisi eos in [illegible]
[illegible] i. in sacram scripturam / tres vero
bilibres ordei qui eodem denario comparantur /
est fides trinitatis / quantum per dilectionem dei
et proximi / ad eandem fidei [illegible] quia
[illegible] in hac vita [illegible] pertingere / vere non
[illegible] tritico et ordeo comparato / hec ergo est quod illa [illegible]
[illegible] bilibris tritici denario i. intelligentia ve
teris et novi testamenti / emitur ad [illegible]
et venditur a [illegible] per vitam eternam / non enim
aliud premium [illegible] doctor sacre pagine
vel auditor nisi vitam eternam [illegible]
[illegible] de sapientia nescit homo pretium eius
et infra non dabitur aurum obrizum pro ea
[illegible] doctor est [illegible] / [illegible]
ergo [illegible] qui sacram paginam docent
vel audiunt pro [illegible] / [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] / et vinum et oleum ne leseris / vinum
eius legis austeritas est / oleum evangelii
suavitas / illud inebriat / istud saluat / illud
pungit / istud ungit / illud [illegible] / istud
[illegible] condit / hec ledunt qui prave in
telligunt / vinum igitur et oleum [illegible] qui ve
tus et novum testamentum male exponit
[illegible] qui [illegible] per equum nigrum [illegible]
[illegible] et oleum ne leseris / et cum aperuisset
[illegible] hic est quarta pars [illegible] / [illegible] tangitur
[illegible] [illegible] / in quo sunt [illegible] sine
[illegible] falsorum fratrum i. hypocritarum quos
diabolus introducit / videns enim diabolus quod
neque per pravitatem / neque per violentias [illegible]
[illegible] tirannorum / nec per astucias et frau
des hereticorum / [illegible] potuit / immo per hoc
[illegible] robustiorem et candidiorem [illegible]
[illegible] introducit vulpes subdolas / que latenter
vineam domini nituntur demoliri / Cant. 2o
capite [illegible] vulpes parvulas que demoliuntur
vineas / dicit ergo / et cum aperuisset sigillum
quartum i. sacramenta quartum statum / audivi
i. intellexi / vocem quarti animalis / quartum
animal fuit aquila / celsius altius volans / et cla
rius videns / est dominus / qui [illegible] apud [illegible]

diabolo [illegible] / et in medio [illegible] aureum secundum [illegible] [illegible] clauit deo reuelante [illegible] / et designat ordinem predicatorum [illegible] hereticos / [illegible] ad [illegible] unitatem et [illegible] fidelium [illegible] / dicitur ut veni attendendo et vide intellige et considera / et ecce equus pallidus id est hypocritarum cetus / falsa religione palliatus / de qua dicitur [illegible] hypocritarum congregatio sterilis / hypocrite enim per equum pallidum designantur / qui ut de religione laudentur ieiuniis vigiliis et aliis [illegible] corporalibus coram hominibus se affligunt / eorum vigore subtracto et sanguine minorato / quasi iam morientes pallescunt / unde dicitur de hypocritis exterminant facies suas ut videantur hominibus ieiunantes / et qui sedebat super eum quasi ductor et rector erat / nomen illi mors id est diabolus / qui fuit auctor mortis / sapientie 2o inuidia diaboli introiuit mors in orbem terrarum / de eo dicitur hoc nomen conuenit diabolo / quia per eum mors incepit / et in mortem [illegible] non desinit / qui sedit in hypocritis qui sunt [illegible] agro dei / et superbia inflati [illegible] / et nomine [illegible] intelligitur per equum pallidum omnes hypocritas / ad pallorem eterne mortis venturos / qui faciunt opera mortis / [illegible] et ipsi sunt mortui / pallor enim generatur ex penuria caloris et sanguinis / [illegible] absentia sanguinis / qui est anime [illegible] / et ad terram [illegible] moritura homo fit pallidus / et ita per equum pallidum possunt intelligi hypocrite carentes calore diuini amoris / et infernus sequebatur eum id est imparatio et eius inferno deputati imitabantur eum / hic in culpa / et post ea in pena / unde sapientie 2o [illegible] salomon inuidia diaboli introiuit mors in orbem terrarum / statim adiungit imitantur illum qui ex parte sunt illius / vel infernus id est sequitur diabolum / quia quos ille decepit iste rapit / hic vocabantur inferna ab [illegible] / et data est illi potestas id est mala voluntas / vel potestas id est virtus super malos / super quatuor partes terre id est super [illegible] homines / qui in quatuor partibus mundi morantur / vel super quatuor genera hominum qui sunt in terra [illegible] iudeos / gentiles / hereticos / et malos christianos / vel super quatuor partes terre id est super illos omnes qui quatuor cordis affectiones scilicet timorem, amorem, gaudium et dolorem inter uenientes [illegible] / de quibus dicitur timent quod non oportet, amant que non decent, gaudent vane / dolent [illegible] / interficere gladio [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] / omnis iniquitas [illegible] / et plagis illius [illegible] est [illegible] / et fame id est defectu [illegible] dei / amos [illegible] mittam famem in terram non famem panis nec sitim aque sed audiendi verbum dei / et morte id est doctrina mortifera [illegible] venenum aspidum sub labiis eorum / et bestiis terre id est [illegible] mundi principibus / qui omnes deuorant [illegible] ne tradas bestiis animas confitentium tibi / vel interficere gladio male persuasionis [illegible] [illegible] [illegible] gladius eorum intrat corda eorum / et fame terrene cupiditatis / [illegible] [illegible] in tota terra egypti [illegible] / et morte [illegible] qua [illegible] / [illegible] non est in morte qui memor sit tui / et bestiis terre id est bestialibus prelatis / de quibus [illegible] [illegible] sue

principes [illegible] / et qui dominantur super bestias que sunt super terram / Et cum aperuisset quintum sigillum / vidi subtus altare animas interfectorum propter verbum dei et propter testimonium quod habebant / et clamabant voce magna dicentes / usque quo domine / sanctus et verus / non vindicas sanguinem nostrum / et non vindicas de hiis / qui habitant in terra / et date sunt illis singule stole albe / et dictum est illis / ut requiescerent adhuc tempus modicum / donec impleantur numerus conseruorum eorum / et fratrum eorum / qui interficiendi sunt / sicut et illi / hec est quinta pars [illegible] que agit de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] / quas ipsi [illegible] / ne ergo terreant electos qui [illegible] illis tribulationibus affligendi / propterea hic [illegible] ioannes / quia [illegible] animas interfectorum [illegible] / [illegible] vidit super altare [illegible] [illegible] singulis eorum singulas stolas videt donatas / [illegible] [illegible] de implendo eorum desiderio audiuit / dicitur ergo / et cum aperuisset scilicet agnus qui alia aperuit / quintum sigillum id est secreta quinti status manifestauit / vidi subtus altare id est sub dei protectione et [illegible] societate / vel sub [illegible] altare id est sub testificatione nominis christi / animas interfectorum id est martyrum / propter verbum dei id est propter preceptum dei quod implebant / vel propter [illegible] / vel propter filium dei / quem asserebant esse deum et hominem / vel propter filium dei euangelium quod predicabant / et propter testimonium quod habebant id est propter testimonium [illegible] [illegible] quod habebant in corde / et testabantur voce et opere [illegible] hec est [illegible] fidei quod predicaverunt / [illegible] [illegible] in hora [illegible] [illegible] / vel propter testimonium natiuitatis passionis resurrectionis et ascensionis christi / quod habebant et aliis testabantur in predicatione / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] testimonium resurrectionis ihesu christi / altare hic [illegible] super quod oblationes et sacrificia [illegible] deo [illegible] offerimus / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dicuntur / [illegible] infra [illegible] [illegible] angelus venit et stetit ad altare / [illegible] ergo dicuntur anime martyrum esse sub altare / quia sub capite membra per humilitatem sibi et per caritatem adherentes deo / et clamabant voce magna id est affectu et desiderio magno / de quo in psalmo dicitur clamauerunt iusti et dominus exaudiuit eos / [illegible] clamor [illegible] [illegible] [illegible] / et [illegible] dicentes id est desiderantes quia desiderium est [illegible] [illegible] hominis [illegible] deus [illegible] desiderium eorum audiuit auris tua / usque quo id est quamdiu [illegible] usque ad quod tempus [illegible] [illegible] / domine / qui potes omnia [illegible] in [illegible] tuis / et verus in promissis / non vindicas sanguinem nostrum id est [illegible] et effusionem sanguinis nostri [illegible] penas debitas interfectoribus [illegible] / [illegible] hec dicunt sed non penam malorum optando / vel in ea delectando / sed [illegible] [illegible] et voluntati diuine se conformando / ita cum [illegible] sunt gaudenti deo / [illegible] [illegible] omnia

volito Dei gauderent / etiam de penis parcium inquantum sunt volite a deo / ipsi scilicet sancti ymmo [illegible] viderunt vindictam / ad maiorem gaudii desiderii expressionem earum repetit illud dicens / et non vindicas et cetera. Sub intelligi usque quo non vindicas nos de hiis qui habitant in terra non solum corporis habitatione / sed et voluntatis affectione / de quibus dicitur: Regnum celorum est habitantes terram / quod scilicet terreno mundi optima sunt / hec sunt videlicet ita amatoribus terre dicitur quod sit bona per divitias / melior per delectationes / optima per honores / sed econtra mala sunt per divitias / quia cito perdunt / peior per delectationes quia cito transeunt / pessima per honores quia nimis affligunt / sic infra viii: ve ve ve habitantibus in terra / de hiis autem agnovendum est / quia amore terrenorum capti / non suspirant ad celum / ut sic implenda [illegible] clamaverunt / et sic sancti consummaverunt in gloria utraque stola recepta / velle usque quo non vindicas de hiis qui habitant / iudicia separande scilicet bonos a malis / ut utrique vadent ad loca sua / boni in celum / ubi est locus eterne patrie / et in infernum / ubi est eis locus perpetuum iudicia eorum / et item / de quo predixit [illegible] est iudicium ut abiret in locum suum / simile clamant sancti usque quo domine clamabo et non exaudies / et cetera. Queritur autem scilicet cum domino mandetur iudicium de liberis spiritus / cum dominus dicat in evangelio: orate pro persequentibus vos / et contra lucam [illegible] non gravat oratio nec memoria est in intentione [illegible] a beatitate sanctorum minora sunt in via [illegible] [illegible] sancti in via [illegible] beatitate non petunt vindictam de reprobis / multo minus in patria / etiam [illegible] de beatis sunt qui hic omnia que volunt / et nihil mali volunt [illegible] [illegible] in intentione [illegible] quod anima sanctorum in ipso deo pacis. Ab ipso aliquid dicitur petere non quod quod desiderant quod ab eorum [illegible] voluntate discrepat / et quo [illegible] ardentius in hevent. [illegible] de ipso accipiant / ut ab ipso [illegible] quod eum facere velle noverat / in [illegible] vindictandi / vel malum aliis inferendi [illegible] per vindictam dicitur diem iudicii et resurrectionem desiderat / unde [illegible] quod vindicte petitionem hec / nisi diem eterni iudicii et resurrectionem glorificatorum corporum desiderare / et propter hec [illegible] ad obiecta quia sancti non dicuntur petere ratione insufficientie / vel latenter aliquorum que desiderant / vel sive / sed modo dicto / [illegible] non [illegible] quod sancti possunt vindictam de [illegible] [illegible] causa beatitatis / ut scilicet qui ad vitam sunt [illegible] a malo convertantur ad bonum / qui vero deo [illegible] sunt [illegible] damnandi ut [illegible] et peccata desistant / ac propter hoc minorem penam habeant / et date sunt illis certa per clamorem sanctorum deo [illegible] [illegible] collatione / et [illegible] confirmatione / de malorum punitione / et bonorum salvatione / de quo / et date sunt illis scilicet clamantibus / singule stole albe / id est unicuique beatitudo anime / quas [illegible] in via [illegible]

[illegible] medicine / propter gratiam baptismalem [illegible] [illegible] gloria [illegible] / stole eum tegunt et ornant / et honorificant / que sunt [illegible] de et condite / et adeo propter illas signatur gloria [illegible] / infra septimo laverunt stolas suas in sanguine / et dictum illis est / ut adhuc [illegible] / ut requiescerent adhuc modicum tempus / id est diem generalis resurrectionis patienter expectarent / et dicit modicum / quia brevis est cursus totius temporis [illegible] eternitatis / donec impleantur numerus conservorum eorum qui deputati sunt [illegible] / et fratrum eorum qui ad eandem hereditatem vocati sunt / qui interficiendi sunt sicut et illi / id est per eandem causam qua illi / per verbum dei / et testimonium ihesu christi. Dupla [illegible] stola est triplex scilicet [illegible] [illegible] [illegible] decimo secundo [illegible] [illegible] / [illegible] / stola est [illegible] [illegible] alia stola [illegible] [illegible] et est stola in corporum glorificatione.

Et vidi cum aperuisset sigillum sextum. et ecce terre motus factus est magnus et sol factus est niger tamquam saccus ciliciuus / et luna tota facta est sicut sanguis / et stelle celi ceciderunt de celo super terram / sicut ficus emittit grossos suos cum a vento magno movetur. et celum recessit sicut liber involutus. et omnis mons et insule de locis suis mote sunt / et reges terre et principes et tribuni et divites et fortes / et omnis servus et liber absconderunt se in speluncis et petris montium / et dicunt montibus et petris cadite super nos. et abscondite nos a facie sedentis super thronum. et ab ira agni. quoniam venit dies magnus ire ipsorum. et quis poterit stare.

Sexta pars [illegible] [illegible] / [illegible] agit de sexto [illegible] / et de apparitione sexti sigilli / que nihil aliud est quam ostensio persecutionis magne de [illegible] dupliciter [illegible] corporalis / quod [illegible] de [illegible] [illegible] / quod multi timore cadent / et si fieri posset moverentur et electi. ut dicitur [illegible] [illegible] [illegible] / et de hac hic agit. Alia est spiritualis / que est impedimentum [illegible] / quia sancti non permittentur predicare / de qua in sequenti capitulo / hec autem predicit a iohanne duplici causa / primo ut moderni [illegible] contemplatione futurorum sanctorum [illegible] ad tolerantiam presentium tribulationum / quoniam [illegible] [illegible] sunt / secundo ut illi [illegible] [illegible] gravamentur [illegible] / quia iacula que previdentur minus feriunt [illegible] / de quo / et vidi oculis [illegible] / cum aperuisset agnus sigillum sextum / id est sextum statum ecclesie futurum [illegible] [illegible] / et ecce [illegible] est admirabile / terre motus factus est magnus / ad [illegible] quia terra movebitur ut dicitur [illegible] [illegible] [illegible] adhuc modicum et movebo celum et terram / vel terre motus / id est [illegible] [illegible] [illegible] sanctos / et dicit magnus / quia et si semper desevient mali

eam bonos / tunc tamen apparebunt et [illegible]
insurgent in eos. Math. xxiiii: insurget gens
contra gentem, et regnum adversus regnum. Et
de terre motu, vel aeris, vel aque, vel ignis
quia per amorem terrenorum illa fiunt / terrem
eius [illegible] commociones bonorum, qui tam
na [illegible] et despicienda [illegible]
[illegible] per terre motum signatur validissima
persecucio [illegible] que tanta erit tunc qualis
ab inicio mundi usque nunc fuit, et nisi dies
isti abreviati abreviati essent, non fieret
salva omnis caro, et bene per terre motum sig
natur tribulacio, quia sicut quando flant venti in
locis cavernosis, ut dicit [illegible] ethimologiarum,
sic tribulaciones in cordibus cavernosis
illa agitantibus ad malignum tunc fiat
tribulacio magna. Et sequitur mutacio
in corporibus celestibus, quando in corporibus
inferioribus ibi, et omnis mons, scilicet de ter
roribus et timoribus in hominibus, ibi et
reges etc. Dicit ergo: et sol factus est niger sicut
saccus cilicinus, ad literam tunc est
turbatus sol et luna et omnia luminaria
celi. Unde [illegible] contremuit terra
a facie eius, moti sunt celi, sol et luna ob
tenebrati sunt, et [illegible] pro futuro
per prophetice certitudinem. Sol iusticie sol
[illegible] de quo in psalmo: ortus est sol et con
gregati sunt. Factus est niger tamquam saccus
cilicinus, id est non lucebit miraculis, quia tempore
antichristi et sui multa miracula facient, et
ideo multi hec videntes movebuntur a fide.
[illegible] Math. xxiiii: surgent pseudo
et dabunt signa magna. Saccus cilicinus
comparatur cum [illegible], quia mali rep
utabunt eum [illegible] in [illegible] solo sacco
[illegible] mortalitatis, et peccati ob salutem
sed ipse non fuit peccator, sed filius peccatoris in pe
nalitatibus saccum eius [illegible] non
[illegible] sacci habuit. Unde et in psalmista
conscidisti saccum meum et circumdedisti me
leticia. Et luna, id est ecclesia a sole Christo illumina
ta, tota facta est reputacione [illegible] quasi
totaliter [illegible] omnem statum suum, sicut sanguis,
id est vilis et peccatrix, quia sublato fundamen
to necesse est ut edificium corruat. De [illegible]
[illegible] venies, et [illegible] sanguinis [illegible]
[illegible] / [illegible] sanguinis [illegible]
[illegible] / [illegible] sol id est cetus maiorum ardens
[illegible] igne [illegible] / et hec fides factus
est niger, id est vilis reputabitur et afflictus
[illegible] tribulacionibus [illegible] niger erit sed
[illegible] candorem non amittat [illegible]
sed formosa / tamquam saccus cilicinus qui
[illegible] est et [illegible] est a cilicio, vel a cilla [illegible]
[illegible] inventum fuit cilicium / quo utuntur
penitentes, et per hoc notatur quod sancti in ma
[illegible] vilitate et asperitate erunt / et luna to
tota facta est sicut sanguis, id est toto celo medio
[illegible] facta est ut sanguis, id est quasi [illegible]
[illegible] [illegible] / et suo sanguine [illegible]
[illegible] / et stelle celi, id est [illegible]
[illegible] in illa tenebrosa persecucione [illegible]
de celo, id est a fide, ceciderunt, id est cadant super
terram, id est adherentes terrenis [illegible]
[illegible], heu quod hodie multos [illegible] a
[illegible] amor terrenorum [illegible]
[illegible] [illegible] malorum [illegible] / [illegible]

[illegible] / qui [illegible] [illegible] de [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] dimittet [illegible] / deinde
[illegible] non cadenti. [illegible] / sicut ficus emittit gro
ssos suos, id est leves et in [illegible] [illegible] / qui
[illegible] habentes [illegible] ramis arboris [illegible]
[illegible] magno movetur / sed hec [illegible] quod magna
erit persecucio [illegible], et quod multi et plurimi
cadent a fide. Grossi sunt grossi in magno
vento cadent de ficu / [illegible] de [illegible] [illegible]
qui [illegible] non amant [illegible] [illegible]
cadere [illegible] / et celum, id est [illegible] que est stell
ata virtutibus et lucens sapiencia, rotunda fide,
alta contemplacione, [illegible] obediencia, firma
paciencia, trina [illegible] id est [illegible] [illegible] recessit
, a malis fide et opere [illegible] dissimulet [illegible]
[illegible] id est evangelica doctrina recessit, id est recedet
a sanctis, quia summa persecucio non audebunt
[illegible] / sicut liber involutus, id est clausus, magno
[illegible] clausi [illegible] non apparent [illegible] in
[illegible] [illegible] sapiencia [illegible] / et fides et sc
[illegible] sic et non / [illegible] non apparebit, quia non
[illegible] miracula / [illegible] non [illegible]
et [illegible] libri signati / Sol ad [illegible] [illegible]
[illegible] boni / et abscondent se in cavernis
et speluncis, sicut describitur [illegible] [illegible]
[illegible] in solitudinibus errantes in montibus et
cavernis terre / et omnis mons, id est maiores
de terra vita et [illegible] [illegible] / et insule
id est sancti undique [illegible] fluctibus [illegible]
[illegible] / de locis suis mote sunt, id est movebuntur
ad [illegible], quia separabunt se a malis corporaliter
et spiritualiter / [illegible] sunt [illegible] [illegible]
[illegible] solidi [illegible] / [illegible] [illegible]
[illegible] / de [illegible] celi [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] a [illegible] / [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible] / insulas [illegible]
mundi negocijs agitatos / qui [illegible] persecucionis
movebunt de locis suis, id est a fide [illegible] /
[illegible] de se [illegible] [illegible] / et reges terre
id est sancti [illegible] regentes motus carnales [illegible]
[illegible] [illegible] / et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] / [illegible] boni [illegible] et principes
id est illi qui sunt sensibus et [illegible] et [illegible]
principant / et tribuni, id est illi qui [illegible]
in suis actibus ordinate [illegible] / et divites, scilicet
divicijs virtutum et bonorum operum / et fortes
contra hostium temptaciones, et omnis servus, id est co
[illegible] / et liber, id est soluta, vel omnis servus dei
et liber a servitute peccati / et absconderunt se in
speluncis et in petris moncium, id est sanctorum [illegible]
[illegible] suffragia postulabunt, ut eorum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ponant / et [illegible]
[illegible] / et dicunt, scilicet orando, montibus et
petris, id est angelis et aliis sanctis / cadite super
nos, id est [illegible] [illegible] nos / et abscondite
nos sub [illegible] [illegible] [illegible] / a facie
[illegible] [illegible] / sedentis super
thronum, id est [illegible] deitatem / et ab ira agni
id est [illegible] humanitatem / [illegible]
quoniam venit dies magnus ire ipsorum, id est dies
[illegible] [illegible] [illegible] malis
de qua [illegible] [illegible] in furore tuo arguas
me / neque in ira tua [illegible] / et quis poterit
stare [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sanctorum /

sed non valerent / ut tunc possint homines sta-
re secure / Moraliter ab illo loco sol et planete
celestes / qui debent splendore fidei alios illumin-
are ad cognicionem Dei / et calore suo inflamma-
re ad amorem Dei et proximi / factus est
niger [illegible] devocionis et solacij [illegible]
[illegible] denigrata est super carbones fratres eo-
rum / tamquam saccus cilicinus qui est totus
totus pilosus / et per hoc innuitur magna
cupiditas prelatorum / Sic enim replentur
domus eorum divicijs [illegible] / et luna tota facta
est ut sanguis id est ecclesia tota facta est carna-
lis / fundata in sanguine non apostolica
sed nepotum et consanguineorum / succedunt per
successionem sanguinis / quia sicut consanguineus
[illegible] consanguineo succedit / ita quod per
[illegible] / [illegible] magis [illegible] spon-
sus sanguinum tu michi es / et stelle celi
id est claustrales viri / de celo ceciderunt super terram
id est de celesti vita ad terrena / id est de claustra-
li ad mundanam / [illegible] sunt [illegible]
sicut ficus emittit grossos suos ita emittit
claustrum in utiles monachos / et ad tra-
ctandas causas / et negocia terrena / cum a vento
magno movetur id est cum aliqua tribulacio [illegible]
videtur / hij sunt sidera errancia / quibus
procella tenebrarum conservata est in eternum / et celum
id est clericorum cetus / recessit a promissione
sua id est ordinis suscepcione / sicut liber involutus
id est nulla erudicio vel doctrina [illegible] nec
[illegible] / nec [illegible] erudicionis audiunt / et
omnis mons id est prelatus superbus / et insule id est [illegible]
[illegible] agitati / de locis suis id est [illegible]
[illegible] / mote sunt quia hec duo scilicet superbia
et avaricia [illegible] semper [illegible] / et
reges terre id est archiepiscopi / et principes id est episcopi / et
tribuni id est archidiaconi / et divites id est [illegible]
et fortes id est decani / et omnis servus id est religiosus
et liber [illegible] / absconderunt se in speluncis
id est fugierunt ad claustra petentes [illegible]
[illegible] et claustralem / et petris moncium id est ad
[illegible] vitam [illegible] / et dicunt montibus et petris
cadite super nos et abscondite nos a facie
sedentis super tronum / et ab ira agni quoniam venit
dies magnus ire ipsorum id est [illegible] quod
libenter vellent mali a montibus [illegible]
[illegible] / et [illegible]
et quis poterit stare / quasi diceret nullus [illegible] /

Post hec vidi quatuor angelos stan-
tes / super quatuor angulos terre /
tenentes quatuor ventos terre / ne fla-
rent super terram / neque super mare /
neque super ullam arborem / Et vidi alterum
angelum ascendentem ab ortu solis / habentem
signum dei vivi / et clamavit voce ma-
gna / quatuor angelis / quibus datum est no-
cere terre et mari / dicens / nolite nocere
terre et mari / neque arboribus / quo ad
usque signemus servos dei nostri in fronti-
bus eorum / Capitulum in quo agitur
de apparicione sexti sigilli [illegible] usque ad finem
capituli / et de ostensione persecucionis future /

[illegible] Antichristi / que est duplex scilicet corporalis / de
qua iam dictum est / et spiritualis de qua agi-
tur hic / que nichil aliud est quam impedimen-
tum [illegible] predicacionis / Dividitur autem hoc
capitulum in septem partes / [illegible] ordinem [illegible]
[illegible] impedimentum in predicacione [illegible]
[illegible] in [illegible] / [illegible] / post
[illegible] / [illegible] ordinem visionum / [illegible]
[illegible] angelorum / et narracionem [illegible] / vidi
spiritualiter non corporaliter / quatuor angelos id est
demones immundos / qui dicuntur quatuor / propter nu-
merum / quia quadratura maxime firmis-
[illegible] / et [illegible] solidum
[illegible] / [illegible] est [illegible] solida
sed superficialis / ita suggestio demonum super-
ficialis est / nullam habens soliditatem / vel [illegible]
dicuntur quatuor / quia in quatuor partibus mundi fide-
les temptant / stantes super quatuor angulos
terre id est in quatuor partibus mundi morantes / ut
omnes temptent / vel hic [illegible] quia ipsi labo-
rant ut ponant homines in angulo id est in sor-
dibus peccatorum / Nam in angulis sunt sordes /
tenentes quatuor ventos terre / tenentes id est impe-
dientes quatuor ventos id est omnes predicatores [illegible] /
qui dicuntur quatuor / quia debent habere quatuor
virtutes scilicet iusticiam / fortitudinem / temperanciam
et prudenciam / vel doctrinam quatuor evange-
liorum / que sunt per quatuor flumina paradisi / vel
quia debent predicare per quatuor partes mundi
et dicuntur venti / quia ipsi nubes id est peccatores
[illegible] lacrimarum [illegible] / vel quia
[illegible] humiditatem desiccant id est carnis volu-
ptatem et [illegible] / de quibus [illegible]
[illegible] / qui facit ventos [illegible]
et [illegible] appendit in mensura / ne flarent
super terram id est super illos qui sunt [illegible]
bone predicacionis / et [illegible] susceptibiles /
neque super mare id est super fluidos et instabiles /
neque super ullam arborem id est super illos qui
ad fructificandum sunt habiles / quod demones
conantur [illegible] impedire predicatores / ne predi-
cent / neque bonis neque malis / neque ad exhor-
tacionem bonorum / neque ad [illegible] revocacionem
malorum / Sciunt enim demones quod nichil adeo
prodest ut predicacio verbi Domini / unde glo.
[illegible] magis est necessarium quam
predicacio / et ideo diabolus nititur destruere eam
in omni loco / et Deus vocat predicatores ut
predicent [illegible] soli aquilo et veni
[illegible] et fluent aromata
illius / Et vidi [illegible]
angelum bonum resistentem conatui demo-
num ne impediant predicatores / et hic angelus
est Christus / [illegible]
nobis / et [illegible] cuius ma-
gni consilii angelus / [illegible] / et vidi per spiritum
alterum angelum [illegible] / ascen-
dentem ab ortu solis id est a patre / qui est fons
et origo totius luminis [illegible]
[illegible] optimum et omne donum perfectum / et ideo
[illegible]
[illegible] / [illegible] visitavit nos ori-
ens ex alto / [illegible] ascendere [illegible] apparere /

cum ipse sit altissimus / ymmo ponitur descen-
dit / ut scilicet apertissime ... ultimam ... deinde
celum et descendens / scilicet inclinavit celos et
descendit / Notandum ascendit per glorificationem hu-
manitatis / et descendit per humilitatem incar-
nacionis / et sic ipse descendit / et postea eciam ascen-
dit sic quia / Item ascendit Christus quando
venies apud super currum quem assumpsit ut
nubem levem / et in ascendit deus super
in ascensione / scilicet ascensiones precessit descensus
humilitatis / Unde alio qui ascendit ipse est
et qui descendit in inferiores partes terre /
sic quicunque vult ascendere / oportet quod prius de-
scendat / alio quod qui vult ascendere prius
quam descendere ruit in profundum / sic
luciffer / Habentem signum dei vivi i. commodaz
immunitatem peccati / vel potestatem miracula faciendi
et peccata dimittendi / quod utrumque solius dei
est / Math. nono ut sciatis quia filius hominis
potestatem habet dimittendi peccata / Item signum dei
vivi est crux Christi / ut verissimo levate
signum in nacionibus / hoc signum habent re-
demptio in se postea ea insuit duplicando scilicet per
fidem in corde / et per imitacionem in corpore
... volt re postea ne abne-
get / ... quod fuit crux signum dei vi-
vi / ... fuisse hominis mortem signum
... ideo fuit signum dei vivi / quia ibi
clamans homo viuit deus / ... signum fuit
... valide / quere moriendo emisit
spiritum / ... quia in morte ita debili-
tati ... / quod vix homo potest loqui / eciam alia
que tunc fuerunt facta / ut eclipsis solis / terre
motus / et huius / fuerunt vera signa dei
vivi / unde Centurio dixit vere filius dei
erat iste / Et clamavit voce magna quatuor an-
gelis i. cum magna auctoritate ... impe-
rio refrenat quatuor angelos / Quibus datum
est potestas est nocere terre i. avaris vel
omnibus avariciis / terrena / et mari i. superbis
et luxuriosis / vel omnibus malis / mare enim
... proprietates peccatorum in se Nam
tumet per quod sit superbis / lenit per quod invidos /
fervet per quod iracundos / absorbet per quod avaros /
fluctuat per quod luxuriosos / stat per quod accidiosos /
mergit per quod gulosos / Dicens Nolite nocere
terre et mari neque arboribus i. omnibus peccatoribus
quamdiu prohibitur hic angelus cum datum sit
eis nocere nisi ... dicitur quia demones
... et semper plus vellent quam per-
mittatur / Sed mala voluntati corum
prohibetur ne tantum possint quantum ve-
lint / ipsi enim sunt volentes nocere bonis / que
sunt arbores fructifere / facientes fructum
bonorum operum / habentes folia verborum in
medicinam / et fructum operum in sanctitate ra-
dicati in Christo per humilitatem / extendentes
ramos per caritatem / optime cortice per vita
... / dantes umbram aliis per bona
exempla / et per consilium et consolacionem / tales sunt
arbores paradisi / que semper fructificant in
bonis operibus / semper frondent in bonis sermo-
nibus / semper florent in bonis opinionibus

quasi claud de aliis et alii de ipsis / 2a Cor.
2 bonus odor Christi sumus / Quousque signemus
servos dei nostri signo fidei / In frontibus eorum
in mentibus scilicet ... vel in frontibus in ba-
ptismo exterius / quod dicit Non solum in mentibus
/ in mentibus enim signant servi dei in ba-
ptismo per caracteris impressionem / vel imma-
gine ... trinitatis que imprimit in bap-
tismo virtute verbi / ... et fi-
et spiritus sancti / signantur eciam in mentibus
per fidem dominice passionis / quam evangelii
signacionem facit spiritus per gratie infusionem / sic
in denario facit aurifaber ... parte
faciem regis / Talia ... / in frontibus
vero signantur per constanciam et audaciam ostendendi
nomen Christi / que audacia et constancia datur
in sacramento confirmacionis / quod in fronte crismo
consignare facit signum crucis / ut quod omnis erube-
scentie / quod dicit Noli erubescere nomen Christi de-
bitis ... virgento ... / sic coram
Regibus et principibus audacter portant crucem
illud / quia me erubuerit et sermones meos
coram hominibus erubesco et ... Math.
... / sic signare non possunt nocere demones quod
sunt signaturi ... ubi angelus occidit
omnes illos qui non habuerunt signum san-
guinis agni paschalis impositum et super limi-
naria / qui autem habebant ... non lesit quos
lesit ... / in corpore quod debet esse si-
gnum sanguinis per imitacionem passionis / et
per carnis mortificacionem Gal. ... stigma-
ta in corpore meo porto / in anima vero per compassionem
et recordacionem De vero ... ut ... vita tua
... cor ... / in ... vero per fidem
vel ... per fidem Christi in cordibus vestris /
Et audivi numerum signatorum centum
quadraginta quatuor milia signati ex
omni tribu filiorum Israel. ex tribu iuda xii
milia signati. ex tribu ruben xii m
si. ex tribu gad xii m. si. ex tribu
aser xii m. si. ex tribu neptalim xii
m si. ex tribu manasse xii m si. ex tribu
simeon xii m. si. ex tribu levi xii m
si. ex tribu ysachar xii m si. ex tribu za
bulon xii m si. ex tribu ioseph xii m si.
ex tribu beniamin xii m si. Post hec
vidi turbam magnam quam dinumera-
re nemo poterat. ex omnibus gentibus
et tribubus. et populis. et linguis. stantes ante
tronum et in conspectu agni amicti stolis
albis. et palme in manibus eorum /
Tercia pars in qua ostenditur beato Iohanni
... / et primo ponit ... ... de iude-
is / postea de gentibus ubi post hec vidi / et quia
pauciores fuerunt electi de iudeis / ideo ponit
certum numerum et finitum scilicet centum quadraginta qua-
tuor milia / De gentibus ponitur infinitus
... / ... hunc numerum / ... / ... omnium electorum / qui est certus et finitus deo / et po-
stea ea ... numerus ... / quia nobis est

mentis quam dum in carne sumus. Vel aliter et an-
geli i. spiritualis intellectus. Numerum signatorum
i. signandorum vel signatorum [illegible] presentia
dei. Centum quadraginta quatuor milia i. magnam
multitudinem salvandorum. Ex omni tribu
filiorum Israel. Per hunc numerum signatorum om-
nes electi sive salvandi intelliguntur secundum quatuor
statuum. Nam per centum signantur illi
quibus debetur fructus centesimus i. virgines.
Per quadraginta qui est numerus penitentie signan-
tur illi quibus debetur fructus tricesimus scilicet cla-
ustrales i. continentes qui sunt in penitentia qui tri-
bulant carnem. Per quatuor vero coniugati sig-
nantur quia sicut quatuor tempora sunt divisibilia
et in mundo sic coniugati respectu precedentium
valde sunt divisi per diversas curas vel solli-
citudines quas habent. Et secundum quod sunt
mundi et quod placeat uxori. Et divisis istis
omnes isti dicuntur mille sive milia quia
millenarius est numerus perfectus sive solidus ex
trinam divisionem scilicet decies decem decies
et omnes isti tenent decalogum ad hono-
rem trinitatis i. patris et filii et spiritus sancti vel
in fide spe et caritate. Vel etiam quia in hac
summa ponuntur quatuor nomina numerorum. Centum
quadraginta quatuor milia. Quadruplicem
salvandorum designat. Quadraginta est numerus peni-
tentie. Unde Dominus et Moyses quadraginta diebus ieiu-
naverunt. Et sunt quinquies octo scilicet sumpte sa-
cramentum quadragesime. Qui est numerus remissionis
sic per primum venit ad plenariam remissionem
et dei reconciliationem. Unde iste numerus pertinet
ad incipientes. Quaternarius per creationem quatuor
[illegible] pertinet ad proficientes. Centenarius vero
qui transit de leva ad dexteram et signat con-
iunctionem denarii in se pertinet ad perfectos. Mille-
narius qui ultimus est numerorum quia ultra
mille non est numerus habens nomen proprium. Si sumptus est a
cordibus pertinet ad perseverantes. Que est perfectio
virtutum que sola coronatur. Unde hos
quatuor status redimuntur omnes salvandi. Et
hii simul designantur per nomina XII tribu-
um quorum tria prima nomina pertinent ad statum
incipientium. Tria sequentia ad proficientium. Tria secun-
da ad statum perfectorum. Tria ultima ad sta-
tum perseverantium. Iuda confitens incipitur
recte confessio. Ruben filius visionis i. visio
peccatorum per contritionem. Gad accinctus ad sa-
tisfactionem. Et iste status incipientium. Asser inter-
pretatur beatus in perfectu [illegible] [illegible]
in [illegible]. Neptalim latitudo in perfectu cari-
tatis [illegible] latum mandatum tuum. Manasses
oblivio nocentium mundi. Iste status proficientium.
Simeon audiens merorem in compassione
miseriarum. Levi additus in additione filiorum. Isachar
merces in visione contemplationis. Zabulon habitaculum per victoriam. Iste status perfectorum.
Ioseph augmentum per quietem actionis.
Beniamin filius dextere per finem adeptionis.
Iste status perseverantium. Unde Dan et Effraim
tribus non ponuntur hic. Quia Effraim nascitur
aut ad quem omnia ut sunt ab hoc unus est et
ipsis. Effraim natus ex Ieroboam quam fili-
os Israel duxit ad idolatriam. Sed dicendum quod
isti duo scilicet Dan et Effraim ponuntur in bene-

dictionibus ad alias de vero Iacob. Unde et Simeon
ibi non ponitur. Hic autem loco eorum ponitur quod hic
est per ministerium sumptum et nomen interpre-
tationis. Dan enim interpretatur iudicium. Effraim
penitentes qui se iudicant hic. Et ideo in futuro
non iudicabuntur. Similiter Levi quia sic non inter-
pretatur dimidiatio non utique dimidiatus. Assidue
interpretatur fructificans. Et signat perfectos
et tamen hii quia illi receperunt benedictionem
que in nova lege ... i. benedictionem.
Et ideo ponuntur in de vero. Que de
nova lege. Simeon interpretatur nomen
Israel. Et signat illos qui vocant et
statim nomina sua in titulo inscribuntur.
Et non habebunt benedictionem nove legis.
Et ideo non ponitur in de vero in benedictionibus
filiorum Israel. Dicatur quare hic non servatur
ordo tribuum et filiorum Israel sicut in de vero
tractissimo Dominus. Et Ruben primo loco
hic loco Iuda. Quia hic agitur de spi-
ritualibus filiis. Que sit pro gratia quere
quia nec dignitatem nec potestatem attendit. Et
ideo non servat hic nec dignitatis nec na-
tivitatis ordo. Nondum quod de qualibet tribu
filiorum Israel ponuntur XII milia signati
non quod tot sunt de qualibet. Omnes sunt salvandi.
Vel quod tam primus numerus significat. Sicut in vera
... per XII apostolos quorum predicatione et
doctrina sunt vocati ad salutem. Et per fidem trinita-
tis et perfectionem operum in quatuor partibus mundi dilata-
tam salvandos. Ex tribu Iuda XII milia signati.
Iudas primo est quia confessio primum designat sa-
lutem. Non per hoc ore autem confessio fit ad sa-
lutem. Confessio enim soli deo est ut illud [illegible]
in [illegible] homines vident que pate-
rent. Dominus autem cor. Quia intus confitetur ... confessio
confessio. Unde [illegible] degna [illegible] [illegible] confitebor
ad [illegible] [illegible]. Sicut Laudem [illegible] [illegible]
tibi domine Pater et collaudo ego te.
Item est confessio fidei. Non quod corde creditur
et iustitiam ore autem confessio etc. Ex tribu
Ruben XII milia signati. Ruben interpretatur
filius visionis. Unde tribus Ruben sunt omnes
qui per fidem quam vident deum sunt
effecti filii. Non quod dedit eis potestatem filios
dei fieri. Sed quia fides sine operibus mortua est.
Ideo sequitur. Ex tribu Gad XII milia signati.
Gad enim interpretatur accinctus ad operandum
scilicet in vinea et agro domini. Unde quadra
confirmare. Gad accinctus [illegible]
[illegible]. Sed quia opus quod non fit in spe sa-
lutis [illegible] non valet. Sequitur. Ex tribu Asser
XII milia signati. Asser interpretatur beatus et spes
in futura beatitudinis. Non enim spe salvi facti
sumus. Sed quia sine caritate nil est utile
nil salubre. Unde rationi sequitur. Ex tribu
Neptalim XII milia signati. Neptalim
interpretatur latitudo et caritas dilatat corpus.
Latum mandatum tuum scilicet caritatis quod precipit
diligere amicos et inimicos. Sed quia caritas
est duplex in deum et in proximum. Ideo sequitur
de caritate dei. Ex tribu Manasse XII milia
signati. Manasses interpretatur oblivio et caritas
dei omnia temporalia facit oblivisci. Sed quia exhibenda
est proximis et dilectionem inquit proximi ideo
sequitur. Ex tribu Simeon XII milia signati

Simeon interpretatur audiens merorem [illegible] convenit caritati que merorem proximi audit compatiendo et subveniendo, secundum illud [illegible] zeli [illegible] omnia, et quia caritas proximi aut deficit aut [illegible], ut dicitur, ideo sequitur ex tribu Levi xii milia signati. Levi interpretatur additus, et caritati [illegible] additur et virtutem virtuti donec perficiatur, quia [illegible] virtutibus [illegible] caritate, que due virtutes theologice sunt necessarie, que due politice [illegible] [illegible], quibus [illegible] [illegible] [illegible], ut dicit philosophus [illegible], ideo sequitur de illis, et primo de iustitia: ex tribu Ysachar xii milia. Ysachar interpretatur merces, et est iustitia qua cuique merces debetur, secundum illud: reddet Deus mercedem [illegible] operariorum et reddet [illegible]. Ex tribu Zabulon xii milia signati. Zabulon interpretatur habitaculum fortitudinis, et ideo est fortitudinem. Ex tribu Joseph xii milia signati. Joseph qui fuit prudens dispensator Egypti interpretatur augmentum, quia per sapientiam augmentat regnum pharaonis, et ideo est prudentia. Ex tribu Beniamin xii milia signati. [illegible] [illegible] temperantia, que [illegible] virginitatis [illegible] filius dextere, [illegible] in dextera est, et Beniamin [illegible] interpretatur. Post hec vidi turbam magnam [illegible] signa [illegible] multitudinis [illegible] nobis est infinitus, vel primo [illegible] est Deo [illegible] numeratorum [illegible] [illegible] quia maior est et [illegible] intellecti. Post hec vidi turbam magnam electorum [illegible] signati erant [illegible] in infinitis, ideo sequitur: quam dinumerare nemo poterat, id est nullus [illegible] homo [illegible] dinumerare non poterat, quia Deus [illegible] multitudinem stellarum [illegible] qui numerat multitudinem stellarum [illegible] et pluvie guttas et dies seculi quis dinumeravit? [illegible] solus Deus et non homo, et [illegible] pertinet [illegible] nullus [illegible] in illa multitudine nisi [illegible], ideo [illegible]: ex omnibus gentibus [illegible] etiam de barbaris et tribubus et populis [illegible] et linguis [illegible] in [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] omnibus [illegible] aliqui sunt [illegible] [illegible] [illegible] est regnum [illegible] [illegible] stantes ante thronum [illegible] obediendum, vel stantes [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] stantes [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] et in conspectu agni [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible].

Amicti stolis albis, id est [illegible] sancti [illegible] stola [illegible] [illegible] innocentia baptismali et sanctitate [illegible] quod ultimo [illegible] [illegible] [illegible] duplicibus [illegible] [illegible] dat aqua baptismi [illegible] [illegible] [illegible] de alba aqua [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] per singulas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et palme in manibus eorum, id est corone [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Et clamabant voce magna dicentes: Salus Deo nostro qui sedet super thronum et agno. Et omnes angeli stabant in circuitu throni et seniorum et quatuor animalium, et ceciderunt in conspectu throni in facies suas et adoraverunt Deum dicentes: Amen. Benedictio et claritas et sapientia et gratiarum actio, honor et virtus et fortitudo Deo nostro in secula seculorum. Amen. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de bonis sibi impensis tam [illegible] quam in futuro [illegible]. Et clamabant voce magna, id est affectu magno, dicentes voce cordis et oris: Salus quam habemus [illegible] peccatorum et opera bona et vita eterna Deo nostro [illegible] [illegible] salvi sumus non a nobis sed a Deo habemus, qui sedet super thronum [illegible] [illegible], et agno, id est [illegible] [illegible] et homo habemus salutem. Angeli [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] angelorum [illegible]. Et omnes [illegible] [illegible] [illegible]. Et omnes angeli stabant ad obediendum parati, ad [illegible] prompti, ad protegendum [illegible] [illegible] signatos, voluntarie ad [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in circuitu throni [illegible] [illegible] protegerent [illegible] throni [illegible] [illegible] [illegible] mandata sedentis in throno. Et seniorum, id est prelatorum, ad [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Et quatuor animalium, id est predicatorum [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible], et [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] labia, [illegible] volavit ad me unus de seraphin, et sequitur: ecce tetigi labia tua, et auferetur iniquitas tua et peccatum tuum mundabitur, vel per thronum intelligitur [illegible] [illegible] [illegible] doctores [illegible] [illegible] [illegible] in antiquis [illegible] [illegible] intelliguntur omnes fideles quia omnes [illegible] angeli custodiunt. Et ceciderunt angeli in conspectu throni, id est [illegible] in throno sedentis, in facies suas, id est [illegible] se humiliaverunt coram [illegible]. Et adoraverunt Deum [illegible] [illegible] [illegible] que soli Deo debetur [illegible] [illegible]. Dicentes amen, id est [illegible] et confirmantes laudacionem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Benedictio, id est exaltatio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], et claritas, id est intelligentie

[illegible] qua claritatis omnem intelligimus, et
bellum clare videmus, non per speculum et in enigma
te ut homines, sed ad faciem facie ad faciem
/ sapientia qua in cognitione delectamur / et gratiarum
actio i. gratiarum vel gratia laudationis / honor
est unum de donis dei in patria scilicet ingratis
laudatio dei / ubi gratia et gaudium et letitia
invenietur in ea / gratiarum actio et vox laudis /
honor qui nobis ab eterno exhibebitur / vel quem
habemus stantibus aliis cadentibus / vel quem ha
bemus deo similes cui sine fine regnat est / et vir
tus i. potestas resistendi et vincendi diabolum
et fortitudo i. virtutum confirmatio / deo suo
attribuuntur hec nobis. Dicunt angeli et hec non
ad honorem, immo in secula seculorum i. eterne et
eum tempore / ubi secula sine [illegible] tota die et tota
nocte non tacebis laudare nomen tuum semper
[illegible] regnum non habebunt [illegible] seculorum
[illegible] / vel est dicendum quod angeli agunt hic gratias
[illegible] / et [illegible] sic / benedictio i. bona datio sa
[illegible] Nam hec quaternarie
[illegible] / et claritas [illegible] omne datum optimum
dei / et sapientia i. dei et summi cognitio sapientie
[illegible] diligere deum nisi qui eum sa
[illegible] / et in eodem [illegible] omnes honor
[illegible] dei / quia cognitio dei
[illegible] cognitio superius [illegible]
/ et gratiarum actio pro beneficiis est ingratitudo
est pessima dei [illegible] ingratitudo est ventus
urens, exsiccans fontem pietatis, rorem misericordie
et fluenta gratie / honor i. pax et quies a tu
multu et lite / pro [illegible] honor est homo
qui se separat a contentionibus / et virtus i. audacia
resistendi malis / que non conceditur honore
qui non habet virtutem / et fortitudo ardua
[illegible] aggrediendi et gravia sustinendi
[illegible] fortitudinem meam ad te
custodiam / deo nostro attribuenda sunt et pro hiis
laudemus eum dicunt angeli / quia nobis de
[illegible] / in secula seculorum [illegible]
[illegible] amen [illegible] intelligi nomina
[illegible] attribuenda est ei [illegible]
[illegible] fiat fiat ut [illegible] Et respondit unus
de senioribus dicens mihi: Hii qui amicti sunt stolis albis
qui sunt? et unde venerunt? Et dixi illi:
Domine mi, tu scis. Et dixit michi: Hii sunt
qui venerunt ex magna tribulatione
et laverunt stolas suas et de alba
verunt eas in sanguine agni. Ideo
sunt ante tronum dei et serviunt ei die
ac nocte in templo eius. Et qui sedet in
trono habitat super illos. Non esurient
neque sitient amplius, neque cadet su
per illos sol neque ullus estus. Quoniam agnus
qui in medio troni est reget illos
et deducet eos ad vite fontes aquarum
et absterget deus omnem lacrimam
ab oculis eorum. Et cum aperuisset
sigillum septimum factum est silentium
in celo quasi media hora. [illegible]
[illegible] venerunt [illegible]
[illegible] / et videt unum de senioribus
[illegible] et apostolorum / [illegible]
[illegible] unus de senioribus
[illegible] in apertione septimi sigilli loquitur
[illegible] / [illegible] designatur
[illegible] statum [illegible] / qui sunt [illegible]
[illegible] / per seniores [illegible]
[illegible] vita est [illegible] unde
[illegible]
[illegible]
[illegible] / Hii qui amicti sunt stolis albis [illegible]
[illegible] / qui sunt et unde venerunt
[illegible] status fuit ibi. et ego
statum venerunt / quia de magna miseria ad
magnam gloriam / de magna paupertate ad magnas
divitias / de [illegible] ad [illegible] / de angustia
[illegible] / de [illegible] in regnum / et dixi illi
[illegible] / domine mi tu scis et ideo debes [illegible]
[illegible] / [illegible] / quia minus
in celo maior est quolibet [illegible] in mundo / est
[illegible] / de [illegible] qui minor est [illegible]
maior est illo / et dixit michi / quia [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / hii sunt qui venerunt et ve
niunt cottidie et venient usque in finem seculi
ex magna tribulatione i. multiplici / Nam [illegible]
[illegible] turbant et impugnant pacem [illegible]
[illegible] / [illegible] fidem / [illegible]
[illegible] / et [illegible]
[illegible] qui non est in tribulatione [illegible]
[illegible] / neque [illegible] in [illegible]
tribulatione / magna tribulatio [illegible] / [illegible]
purgatorio / maxima in inferno / ideo [illegible]
sunt qui venerunt ex magna tribulatione
i. mundi perturbatione / et laverunt stolas aqua bap
tismatis vel lacrimarum / stolas suas i. corpora
sua / quibus [illegible] quibus [illegible]
et dealbaverunt eas i. [illegible] albe essent [illegible]
albas fecerunt / in sanguine agni i. in fide et
imitatione passionis Christi / [illegible] sanguis
non [illegible] albus sed rubeus [illegible] debuit [illegible]
esse et rubeas [illegible] / [illegible] sanguis [illegible]
[illegible] in mamilla [illegible] in lac et mutat
colorem / sic sanguis Christi in igne caritatis de
[illegible] in mente [illegible] albos facit eos
vel rubeos / [illegible] in hac [illegible]
albaverunt [illegible] de [illegible] / et [illegible]
dealbaverunt eas i. cum essent albe [illegible]
[illegible] rubeas eas fecerunt
[illegible] / et ideo [illegible]
albe et rubee / [illegible]
[illegible] / [illegible]
candidus et rubicundus / Ideo sunt ante tronum
dei [illegible] collocati / et serviunt
ei [illegible] et [illegible]
[illegible] / die ac nocte i. [illegible]
[illegible] de quibus [illegible]
[illegible] tota die tota nocte non tacebunt

in templo eius primo in militanti secundo in triumphanti quia in templo eius omnia dicent gloriam in templo militantis ecclesie serviendo et hoc quadrupliciter scilicet sancte, iuste, recte, perseveranter. Unde serviunt illi in fide et iustitia. In templo vero triumphantis ecclesie serviendo et hoc quadrupliciter, vacando, videndo, amando, laudando. Augustinus in fine de civitate dei: vacabimus et videbimus, videbimus et amabimus, amabimus et laudabimus. Et qui sedet in throno scilicet christus habitabit super eos protegendo et gubernando eos et bona sua eis communicando. Non esurient neque sitient amplius pane vite saciati. Johannis vi: ego sum panis vivus. Neque sitient aqua vite potati. Johannis iiii: qui biberit ex aqua quam ego dabo ei non sitiet in eternum. Utrumque dicitur vero cibavit illum pane vite et intellectus et aqua sapientie potavit illum. Ecclesiastici xxiiii: qui edunt me adhuc esurient et qui bibunt me adhuc sitient. Ubi dicitur quod duo sunt in esurie scilicet defectus et desiderium. Defectus omnino tolletur. Desiderium semper manebit et sancti semper desiderabunt et satiabuntur et semper desiderant. Prima petri primo: in quem desiderant angeli prospicere. Hec quo fruuntur sancti per defectum, in ecclesiastico per defectum. Neque cadet super illos sol neque ullus estus. Nec ardor nec nimius calor persecutionis per diem sol non urat te neque luna per noctem et de ulla quamvis calore corporalis, nec spiritualis neque temporalis neque eterna calor eis nocebit. Quia agnus scilicet christus primus scilicet innocens et mansuetus qui in medio throni est scilicet ecclesie vel angelorum vel prelatorum regit illos et vos sic dicent illis [illegible] ad vite fontes aquarum. Et deducet eos ad vite fontes aquarum scilicet in patria ad contemplandam sancte trinitatis maiestatem ubi eternum potabunt. Et loquitur loquitur hic per metaphoram ovium et pastoris, pastor enim primo regit oves suas ducendo ad bona pascua et deducit eos ad aquas ut post pastum bibant. Sic deus in via regit bene faciendo ascendendo de virtute in virtutem tandem deducet eos ad fontes vite aquarum in patria ad contemplandam sancte trinitatis maiestatem qui est unus fons per unitatem essentie et tres per trinitatem persone. Et aque huius fontis sunt gaudia eternitatis divine maiestatis fulgentia, que quanto plus bibet tanto plus sitiuntur. Ecclesiastici xxiiii: qui bibunt me adhuc sitient. Et quanto plus amicantur tanto profundius inveniuntur. Et quia dulcissimo vino [illegible] aque redundantes alte [illegible]. Et absterget deus omnem lacrimam ab oculis eorum scilicet omnem dolorem et tristitiam causam. [illegible] ab eis. Non per [illegible] aufert deus lacrimam ab oculis eius et dicit omnem lacrimam, quia varie sunt hic lacrime. [illegible] nam aliquis plangit quia mala facit, alius quia bona non facit, alius quia flagella [illegible] sustinuit, alius quia [illegible] alius quia diu peregrinatur et [illegible] alius quia [illegible] Sed pie [illegible] fletus sui et gemitus sanctorum absterget deus hic pleno quod pie fletum celestia [illegible] defletur

unde alibi. Et cum aperuisset sigillum septimum pro huius causa alibi apparuit septimum sigillum, quia nil aliud est quam manifestatio status futuri post mortem antichristi quod habet pax ecclesie et pacem durabit. Quod ad hunc statum, quia sigillum seu [illegible] in septimo et ideo hic unde sigillum septimum applicat. Ut ut dicit. Et cum aperuisset sigillum septimum id est cum futuri status ecclesie post mortem antichristi manifestasset, factum est silentium in celo id est pax et tranquillitas in ecclesia, et ponit tempus perfectum pro futuro. Quia tunc libere predicare poterit habebit [illegible] nec aliquis impugnabit eos quasi media hora id est valde parvum, quia statim veniat deus ad iudicium. Ut solum homines erunt tunc pax terrena esse et [illegible] antichristi qui credunt se in prosperitate vivere. Et si quid malicia obstinati [illegible] gratia quia [illegible] per mortem antichristi dabuntur tunc penitentia illi qui in persecutione antichristi ceciderunt. Et [illegible] antichristi [illegible] principes [illegible] sic mortuus nobis tamen pacem habemus, et ideo dicunt [illegible] et faciant crimina tunc veniet iudex et omnes non [illegible]. Cassi vero eis dixerunt pax et securitas tunc repentinus super venit interitus. Quod vero sit spatium futurum inter illos dies quadraginta quinque et finem mundi, nemo scit nisi forte sunt alia cum dubitans revelatum, quia de die et hora nemo scit nisi filius hominis etc.

Et vidi septem angelos stantes in conspectu dei, et date sunt illis septem tube. Et alius angelus venit, et stetit ante altare, habens thuribulum aureum in manu sua, et data sunt ei incensa multa, ut daret de orationibus sanctorum omnium super altare aureum quod est ante thronum dei, et ascendit fumus incensorum de orationibus sanctorum de manu angeli coram deo. Et accepit angelus thuribulum aureum et implevit illud de igne altaris, et misit in terram et facta sunt tonitrua, et voces, et fulgura, et terre motus magnus factus est. Et septem angeli qui habebant septem tubas paraverunt se ut tuba canerent.

[illegible] In quo incipit alia visio, in qua agit Johannes de septem angelis tubis canentibus, per quos designatur universitas predicatorum tubicines perstrepentium et reboantium sermonum annunciando et incipit ab exordio nascentis ecclesie et producit usque ad finem. Unde hic ostendit Johannes quod predicatores consolantur ecclesiam in singulis statibus eius et per ordinem huius visionis ad precedentem visionem ubi apparuerunt omnes status ecclesie cum quibus multa sustinuit passionum. Ideo ista ponitur consolationes quas habuit a predicatoribus. Continet autem hec visio quartus capitulum. Et primo dividitur in duas partes. In prima agit quare debuit septem angelis, in secunda agit de uno quoque angelo [illegible] et primo angelo. Dicit ergo: Et vidi visione spirituali septem angelos id est predicatores universos, qui dicuntur septem per vii septiformem universitatem vel quia septiformis sunt perfectionis et septem partes erudiebant

et septem in periculis placabant / et septem sacramenta baptismatis de l. ... confirmacione ... et se ... et quid ... et dispergit et dispergit, / quo ad mea que semper modo committuntur, / scilicet delectacione, consensu, opere, consuetudine / vel dicitur septem quia fides unitatis predicant per quattuor partes mundi / vel quia in ordinibus septem stantibus coram eciam predicatores erant consolantes / audiendo homines bonorum / et supplicia malorum / stantes i. sicut laborantes non timore conterriti / nec ocio torpentes secundum illud mane operabor tibi et videbo / vel stantes i. exequentes precepta Dei in scriptura / vel stantes quia quidam predicatores stando predicant / quia dum stans predicant turbis aliquando vero claustralibus eciam predicant sedendo, Math. v° / de quo nota quod claustralibus est predicandum eciam contemplacione / vel ... [illegible] accione / in conspectu Dei / i. ut eciam conspiciet et alios aspicere doceant / vel aspectu Dei quod quantum diuant nec faciant illa ... / sic Helias / vivit Dominus in cuius conspectu sto / et date sunt illis septem tube / i. officium predicacionis / quod septem tubis designatur / eadem ... quia predicatores dant septem ... unde significatur in ... Deus amor dilectionis ... amor hominum ... amor parentum ... oblivio Dei ... perseverancia ... septima memoria ... sunt septem funes quibus Samson fuit ligatus / quos ... in eadem ... cos ... medio ... Quid tubis ... predicatores ... / et alius angelus / sic legit Iones de gradu ... et septem sacramentum angelorum / de quo multa dicit / ... et cum hominem ... / et alius angelus / i. christus ipse / quia dicitur angelus i. nuncius / ... ipse ... nobis nunciavit illum / et ... alius angelus ... omnibus predicatoribus / et gracia et sanctitate et ... et potencia et sapiencia et dignitate ... unde ... nomen eius magni consilii angelus / venit quia carnem humanam ... personalem sibi univit ... / et stetit quasi agnus immolatus / vel ... / ante altare / i. ante crucem / et ... pro ... obediencie ... / Phil. 2° humiliavit semetipsum factus obediens usque ad mortem / ... stat ante altare / i. crucem / de quo ... in ... illa est altare ... in meo ... / habens turribulum aureum / i. corpus purissimum sine omni macula peccati / in manu sua / i. in potestate sua / turribulum enim ... et ... / et ... formata ... et ... turribulum ... / et sic habitur ... vox ... columba mea in foraminibus petre / ... in turribulo ... offeratur / et per ipsum omnes ...

... omnes ... per Dominum nostrum 22 / Dixit ante ... / vel de ... sanctificatum / quia ... / et quod ... corpus ... in adam ... / quia peccatum non habuit ... peccare potuit ... / ipsum ... in ... de ... et egreditur ... / et notandum quod turribulum in manu sua / quod quid et quando voluit ... et ... et ... resurgeret / et data / i. oblata sunt ei a ... / incensa multa / i. data sunt ipso omnes ... Deo acceptabiles a sanctis oblata / ut daret de oracionibus sanctorum omnium ... de oracionibus / quia non omnes ... ipsum ... / quia aliquid ... quod non est petendum / ... in ... paulo ... que ... ad salutem ... si quid petieritis patrem in nomine meo 22 / super altare aureum / i. super crucem ... pro peccatoribus ... 22 / vel de ... altare quia ibi oblatus est dominus / aureum ... de ... sola caritate passus est et crucifixus / ... maiorem hanc caritatem nemo habet ... / quod est aureum / i. ... Dei / quod passio ipsius in cruce placuit Deo ... decorem ... / ... passio ... ante ... Dei / i. coram ... / et ascendit fumus incensorum / i. ... cordium devotorum ... de oracionibus sanctorum / ... fumus ... aromatibus ... oracionibus ... / quod ... ista que descendit per desertum 22 / ... sicut ... virtutem ... / de manu angeli coram Deo / i. ... ipsius / qui sanctorum oracionibus ... virtutem ascendendi ... / ... omnes sanctorum ... manu ... accipit et offert Deo pro ... ostendens ... assumptam / et passionem pro redempcione ... / ... sic sanctus peccatoribus advocatus ... apud patrem ... Ber. securum ... accessum habes ad Deum ... habes filium ante patrem et matrem ante filium 22 /

et accepit angelus ... turribulum aureum ... caritatem ... / ... turribulum ... humana ... / ... accepit angelus turribulum aureum / quod ... in utero virginis ... humanam ... / et implevit illud de igne altaris / i. ... Deus ... sine mensura ... plenum gratie et veritatis 22 / et misit in terram / ... turribulum plenum igne / i. spiritu sancto plenum ... misit predicare / ... / spiritus Domini super me eo quod unxerit me ad evangelizandum 22 / vel misit in terram angelus ignem / i. spiritum sanctum in terram. Actuum 2° factus est repente de celo sonus 22 / vel accepit angelus turribulum aureum / i. ... passionem ... ... in ... Jerusalem ... tradetur ... Math. ... ascendimus Jerosolimam et filius hominis 22 / ... dicitur ... sunt ...

Margin note (right, beside "de oracionibus"): ... sanctorum ...

turibulum omnis. De hoc quod accepit turibulum. Ro
stus habebat in potestate sua quod non accepit in
[illegible] spreto timore mortis ivit in [illegible]
ut ibi moreretur. Et implevit illud de igne al
taris, id est igne caritatis, quia diligit ecclesiam
plenius [illegible] [illegible], quia pro illa se tradidit
[illegible] [illegible] domus tue comedit me [illegible]
[illegible] dilexit ecclesiam et semetipsum tradi
dit pro illa. Et bene dicit implevit, quia ple
[illegible] fuit dolore et afflictione pro ecclesia.
Et misit in terram turibulum, id est corpus suum quod
positum fuit in sepulchro [illegible] in die ia
[illegible] passionis [illegible] [illegible]. Et sequitur: et se
pulcrum eius gloriosum erit. Vel aliter: per tur
ibulum intelligatur [illegible] apostolorum vel [illegible]
ut dicit glosa. Tunc sic: accepit angelus turibulum,
id est [illegible] ceterorum apostolorum quod [illegible] habe
bat in manu, id est in potestate sua [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible]. Et implevit illud
de igne altaris, id est ardore caritatis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Et misit in terram,
id est in terrenam [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] ego mitto vos sicut oves etc. Et facta
sunt [illegible] missi in predicacione tonitrua co
minacionum et voces consolacionum et fulgura
[illegible] et [illegible]. Et terre motus factus
est magnus, quibus [illegible] motus ad [illegible]
[illegible] ad [illegible] et indignacionem [illegible]
[illegible] et predicatoribus [illegible] illuminaverunt co
ruscaciones tue orbi terre. Super quo [illegible]
[illegible] fulgura voces et tonitrua. Et
septem angeli, id est predicatores [illegible], qui septem
habebant tubas, id est officium predicacionis. Paraverunt
se ut tuba canerent, id est predicarent [illegible]
[illegible] modo predicatores [illegible] se preparare ad
predicandum [illegible] ut ea que [illegible] [illegible] in pre
dicacione [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] illud
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]. [illegible] [illegible]
quia predicant [illegible] [illegible] [illegible] loquantur
[illegible] [illegible] ut [illegible] qua predicant [illegible]
et cogitent quid et quomodo et quibus [illegible]
predicare oporteat, quia aliter et aliter [illegible]
aliter et aliter [illegible] aliter [illegible] aliter subditis
aliter [illegible] aliter [illegible] aliter senibus aliter in
venibus [illegible]. Et primus angelus tuba ceci
nit et facta est grando et ignis mix
ta sanguine et tercia pars terre combu
sta est et omne fenum viride combustum
est. Et tercia pars arborum concremata
est. Et secundus angelus tuba cecinit et
tamquam mons magnus igne ardens mis
sus est in mare et facta est tercia pars
maris sanguis et mortua est tercia
pars creature eorum que habebant
animas et tercia pars navium interiit.
[illegible] est [illegible] pars [illegible] que agit de quatuor angelis
et [illegible] eorum et dividitur in quatuor partes
[illegible] [illegible] angelorum qui ibi [illegible] tubis [illegible]
[illegible] de [illegible] aliorum trium [illegible]
sequenti [illegible] [illegible] septem angelis [illegible] agitur in
[illegible] septem [illegible] consolacionis [illegible] [illegible]
ordinibus predicatorum consolancium ecclesiam [illegible]
[illegible]. De [illegible]. Et primus angelus, id est primus ordo pre

dicatorum, secundum ordinem narracionis, quia ordo
[illegible] intelligendus est secundum ordinem [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible] diabolus [illegible] [illegible]
adversarios suscitat. Et deus contra mittebat conso
latores, sicut legitur in [illegible]. Primo suscitavit
diabolus iudeos contra quos misit deus apostolos.
Secundo tyrannos contra quos misit martyres. Tercio
hereticos contra quos misit doctores. [illegible]
[illegible] falsos seu scismaticos contra quos misit
[illegible] predicatores. [illegible] mittet [illegible] contra
quem mittet Heliam et Enoch. Sexto [illegible]
demonum [illegible] contra quem [illegible] [illegible] [illegible]
solus diabolus [illegible] et eius malicia [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in septimo statu [illegible] [illegible]
[illegible]. De primo. Primus angelus, id est primus ordo
predicatorum, tuba cecinit, id est consolando ecclesiam
predicavit. Hic fuit ordo apostolorum contra seviciam
iudeorum, quorum predicacio fidelibus fuit dulcis
et suavis sed iudeis clangor tube terribilis.
Et facta est grando, id est terror [illegible] in iudeis
[illegible] [illegible] [illegible] ad predicacionem apostolorum.
Et ignis, id est ardor indignacionis eorum [illegible]
[illegible] quibus [illegible] non poterant. [illegible] [illegible]
dabo vobis os et sapienciam cui [illegible] etc. Et [illegible]
[illegible] [illegible] de sinagoga disputantes cum
Stephano etc. Et facta est grando, id est terror
[illegible] iudeorum in apostolos. Et ignis, id est iudeo
rum [illegible] [illegible], et hec duo mixta sunt cum
sanguine. Nam iudei [illegible] nimio zelo et indi
gnacione sanguinem apostolorum effundere vo
luerunt, et aliquorum effuderunt ut Stephani et
utriusque Iacobi et multorum aliorum. Hec
[illegible] fuit figurata [illegible] [illegible] grando et ignis
mixta [illegible] [illegible]. Vel per grandinem
[illegible] indignacionis ira et [illegible] iudeorum
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible], quia apostolis predicantibus
[illegible] iudei magis ac magis [illegible] apostolos et
[illegible] magis ac magis inflammabantur ad [illegible]
[illegible] [illegible] hec [illegible] grando ignis et sangu
is. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Et missum est in terram, id est in iudeos
[illegible] missum ad [illegible] [illegible] in terram, id est terre
nos iudeos. Et [illegible] missum [illegible] in personaliter
[illegible] [illegible] [illegible] et sacerdocium [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sedebunt filii Israhel sine rege et
sine sacerdote et sine altari et sine Ephod et
teraphim. Et tercia pars terre, id est illi qui credere no
luerunt, combusta est igne infernali. Et omne
fenum viride combustum est, quia pars iudeorum
fuerunt illi qui [illegible] predicacionem [illegible] et ap
ostolorum crediderunt [illegible] illi qui [illegible] [illegible]
apostolis crediderunt. Tercia autem illi qui credere
noluerunt, et hec combusta est igne [illegible] vel [illegible]
[illegible] igne inferni. [illegible] [illegible] iudei [illegible] arbores
et fenum. [illegible] [illegible], quia per legem et prophetas
fuerunt exalti et sati [illegible] per fidem [illegible]
dei, quia elevati fuerunt in [illegible]. [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et quia [illegible] legis et prophetarum doctrina [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] male. [illegible] [illegible] et tercia pars de
[illegible] [illegible] arborum combusta est [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]

male / quia illemo per [illegible] [illegible]
[illegible] / et omne fenum viride combustum est / scilicet per illos
[illegible] statim prodiderunt, qui tenebantur
[illegible] / et omnes suo labore [illegible] / et hii
sunt triplices scilicet incipientes / proficientes / perfecti
[illegible] / et hec tercia pars combusta est / Et par
bores [illegible] [illegible] qui super alios sunt [illegible]
ti / et [illegible] folia [illegible] in medicinam / fructus
operum in sacietatem / et ramos templacionis
[illegible] / et hii sunt triplices / quidam
magis vacant devocioni / et contemplacio
ni / quidam magis actioni, predicacioni / et visi
tacioni / quidam magis litibus, causis / terrenis
negociis / Et hec combusta igne avaricie
[illegible] [illegible] ignis devorabit tabernacula eorum
qui libenter munera accipiunt / per fenum vero
viride signantur omnes illi / qui gaudent
de nitore huius seculi / et hii omnes combusti sunt
[illegible] combureventur igne inferni / Hoc
in fenum quod hodie viret et cras in clibanum
[illegible] in infernum mittitur. Mathei vi / et
[illegible] quadragesimo omnis homo fenum / sensum
vero moralem si placet vide alibi / Et secundus
angelus / Alia pars huius capituli / in qua agitur
de secundo angelo [illegible] de secundo [illegible] ecclesie qui
est [illegible] martirum. Nam ad discipulos [illegible]
fugati et dispersi a iudeis intrassent ad gen
tes / et cepissent fidem [illegible] predicare / [illegible]
incitantes [illegible] tirannides principum [illegible]
qui tunc habebant dominium totius
mundi / et multos martires occiderunt / hii
sunt secundus angelus / de quo dicit / Et secundus an
gelus / secundus ordo predicatorum / scilicet martires
qui apostolis successerunt / Et etiam con
temporanei ipsis fuerunt [illegible] secundus
angelus / quia primo iudeis / deinde genti
bus per apostolos predicatum est / scilicet per martires
[illegible] / tuba cecinit [illegible] terribiliter et
dulciter predicavit gentibus. Nam terror in
tuba. Dulcedo [illegible] predicacionis in cantico
[illegible] et predicatores [illegible] [illegible] comminando / et
dulciter eloqui consolando / et promittendo / sic
fecit Iohannes baptista primo dicens agite pe
nitentiam [illegible] [illegible] / Deinde subiunxit
iam securis ad radicem posita est / Et tam
tamquam mons [illegible] diabolus [illegible] mons [illegible]
tumorem [illegible] et grandinem [illegible]
magnus. [illegible] Iob quadragesimo primo
Non est potestas sub celo [illegible] / Et magnus
[illegible] quia habet magnitudinem per superbiam / la
titudinem per invidiam / [illegible] seu
profunditatem per iracundiam / quia scriptum est
[illegible] / altitudo respicit superbiam / quia diab
olus volens ascendere [illegible] [illegible] / lati
tudo respicit dextram / et sinistram / quia [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et mal / [illegible] respicit [illegible] [illegible]
[illegible] sibi [illegible] [illegible] illos / quia adhuc [illegible]
[illegible] sunt in [illegible] / De hoc [illegible] Zacharie
[illegible] / [illegible] magni [illegible] / [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] quadragesimo

[illegible] / De ore eius lampades procedebant sic fa
[illegible] ignis ardentis / [illegible] [illegible] [illegible] al
[illegible] / [illegible] quedamque [illegible] / missus est in mare
ad generales amores et [illegible] [illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] / [illegible] eos [illegible] predictos predicatores [illegible] /
[illegible] fuit missus per [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] libidinis / et facta est tercia pars maris
[illegible] sanguis [illegible] [illegible] [illegible] sang
[illegible] [illegible] glo. / Tercia pars sunt [illegible]
[illegible] [illegible] / et in mortem [illegible]
[illegible] [illegible] / pars maris [illegible] generalis [illegible]
[illegible] illi qui [illegible] [illegible] receperunt et confessi
fuerunt / [illegible] pars illi qui [illegible] receperunt [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] / Tercia pars que
nec [illegible] nec [illegible] receperunt [illegible] in [illegible]
[illegible] / Et mortua est ista tercia
pars mortua est / morte [illegible] [illegible] mors peccatorum
pessima / et tercia pars creature eorum qui
habebant animas in mari hii sunt [illegible]
qui [illegible] [illegible] sua [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] creatura mundi [illegible]
[illegible] invisibilia [illegible] dei a creatura mundi
a [illegible] [illegible] [illegible] que facta sunt [illegible]
[illegible] / [illegible] sunt [illegible] una pars [illegible] solam
[illegible] / alia pars [illegible] [illegible] [illegible] fuerunt
pars [illegible] / et hec pars facta est tamquam sanguis
quia in sanguinem [illegible] [illegible] / De
eorum qui habebant animas in mari [illegible]
[illegible] qui sunt in mari / et habent animas
in mari [illegible] in manibus sunt [illegible]
[illegible] / [illegible] / De quibus [illegible] facta
[illegible] [illegible] / Et tercia pars navium interi
[illegible] [illegible] gubernacionem intelligit interi
[illegible] / [illegible] tres sunt [illegible] / [illegible]
[illegible] [illegible] predicacionem [illegible] et rece
perunt / alii [illegible] [illegible] non receperunt / [illegible]
nec receperunt nec [illegible] / [illegible]
[illegible] fuerunt / et hec pars interiit / Sensum
moralem si placet vide alibi / Et tercius
angelus tuba cecinit / et cecidit de celo ste
lla magna / ardens tamquam facula / et ceci
dit in terciam partem fluminum / et in fontes
aquarum / et nomen stelle dicitur absinthium /
et facta est tercia pars aquarum in absinthi
um / et multi homines mortui sunt de
aquis / quia amare facte sunt / Et quartus
angelus tuba cecinit / et percussa est tercia pars
solis / et tercia pars lune / et tercia pars ste
llarum / ita ut obscuraretur tercia pars
eorum / et tercia pars diei non luceret / et
noctis similiter / Et vidi et audivi vo
cem unius aquile volantis per medium
celi / dicentis voce magna / ve / ve / ve /
habitantibus in terra / de ceteris vocibus
trium angelorum qui erant tuba cane
re / [illegible] agitur de [illegible] ordine predicatorum
[illegible] martires [illegible] data [illegible] / Et tercius
angelus [illegible] ordo predicatorum [illegible] do
ctorum et confessorum / tuba cecinit [illegible]

hereticorum astucias sicut sermones predicaverunt quibus adversus ecclesiam per [illegible] scientiam et gentium maliciam. Tercio loco dyabolus suscitavit post mortem apostolorum et martirum quam eos confessores et predicatores [illegible] qui eos [illegible] et sepius confutavit. Et cecidit de celo, id est de ecclesia vel fide catholica vel de sublimitate fidelium, stella magna, id est magnus hereticus, nocte lucens et in latibulis et obscure docens. Tercio septimo ingreditur lupus latibulum suum. Omnis enim qui male agit odit lucem. Stella igitur de qua hic heresiarcha lucet nocte, id est in nocte [illegible] in oculis [illegible] adulterio obscurat caliginem [illegible] multitudine scientie [illegible] infinita est [illegible] ardens igne [illegible] doctores [illegible] non sicut vera stella [illegible] tamquam facula, que alios et semet [illegible] et quantum [illegible] [illegible] [illegible] ingrediendo ille. Et cecidit [illegible] superbia, in terciam partem fluminum, id est scriptura [illegible] quam [illegible] veteris testamenti [illegible] tercia expositionem sanctorum in hanc cadunt, quia [illegible] receperunt vel prima pars fluminum est scripturarum expositio historialis, secunda spiritualis, tercia sicut [illegible] anagogica, et in hanc cadunt quia secuntur sensum suum, et non sanctorum. Et in fontes aquarum qui sunt quatuor evangelia, que et ipsi male exponendo [illegible] sibi sicut ceteras scripturas sequentes suum sensum. Et nomen stelle dicitur absinthium, quia amaritudinem prave intelligentie inducit et quibus abscondita [illegible] in amaritudinem vehemenciorem [illegible] et ita sicut absinthium [illegible] [illegible] facit amarum, sic prava expositio hereticorum scripturam [illegible] et dulcem reddit amaram [illegible] non [illegible] totam [illegible] corrumpit. Et facta est tercia pars aquarum, id est scripturarum [illegible] prave expositionis eorum, versa in absinthium, id est infecta et abhominabiles facte sunt, sic prava doctrina et doctores eius. Et multi hominum mortui sunt, id est adeo separati, qui est [illegible] vera vita fidelium, de aquis, id est de usu aquarum infectarum hereticorum et receptione doctrinarum [illegible], quia amare facte sunt, id est expositiones [illegible] et ad mortem est fel hereticae pravitatis [illegible] catholicae veritati, ut [illegible] argentum [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] est aqua. Et quartus angelus tuba cecinit, id est quartus ordo predicatorum incepit. Et cecidit de celo stella magna, id est dyabolus de consortio angelico, ut [illegible] quomodo cecidisti lucifer, igne ardens, id est invidia [illegible] tamquam facula que [illegible] [illegible] invidia diaboli mors intravit in orbem terrarum. Et cecidit in terciam partem fluminum et in fontes aquarum: fontes sunt doctores [illegible] hic [illegible] heresiarche, flumina discipuli eorum, flumina [illegible]

[illegible] ornantur. Et [illegible] [illegible] in mare, sic ab heresiarchis discipuli nascuntur, quia [illegible] eos sequentes [illegible] currunt in infernum, aque fontium [illegible] [illegible] ab eis [illegible]. Et nomen stelle dicitur absinthium que est herba amarissima. Et facta est tercia pars in absinthium, id est tercia pars hominum est infecta doctrina hereticorum, sicut [illegible] qui [illegible] fidem tenuerunt ut pagani [illegible] qui fidem receperunt et ab eo [illegible] ut [illegible] [illegible] tercia qui [illegible] [illegible] ut heretici. Et multi hominum mortui sunt de aquis, id est de hereticorum doctrinis, quia amare facte sunt per illos hereticos male exponentes scripturas. Et quartus angelus [illegible] agitur de quarto ordine predicatorum, qui ad quartum statum [illegible] [illegible] damnationem [illegible] [illegible] statum eorum. Primo de [illegible] prelatorum qui [illegible] per terciam partem solis. Secundo [illegible] per terciam partem lune. Tercio religiosorum in tercia parte stellarum. Et [illegible] [illegible] in tercia parte dicitur. Et post et quartus angelus [illegible], id est ordo predicatorum, qui non [illegible] tuba cecinit, id est [illegible] predicavit. Et percussa est tercia pars solis [illegible] id est predicatorum [illegible] predicatorum eorum, per solem [illegible] ut dictum est significantur prelati ecclesie. Nam sicut sol totum mundum illuminat, ita prelati totam ecclesiam debent illuminare [illegible] vos estis lux mundi. Etiam sicut sol est invariabilis in lumine, sic prelati stabiles debent esse ut nec adversitate nec prosperitate moveantur. [illegible] homo sanctus [illegible] manet sicut sol. [illegible] tercia pars percutitur sed non occidit. Nam sol corporis est magnum magno [illegible] prelatorum, et hec est prima pars. Sicut sol splendet magno [illegible] [illegible], et illa [illegible] pars. Sicut sol est corporis calidus, id est magnitudinem [illegible] caritatis prelatorum. Et ista est tercia pars que [illegible] in omnibus prelatis percussa est, quia et si potestatem et fidem retineant, fervorem caritatis perdiderunt. [illegible] prelatorum quidam ardent et lucent, hii sunt prima pars. Alii ardent sed non lucent, hii sunt secunda. Alii lucent sed non ardent, tercia pars. Et hec percussa est [illegible] igne [illegible] qui non recepit [illegible] [illegible] quibus [illegible] [illegible] [illegible] percussi. Et tercia pars lune, id est clericorum, percussa est simul [illegible] gladio [illegible] gladio [illegible] [illegible] et simulationis, per lunam clerici designantur. Nam sicut a sole luna recipit lumen, sic a prelatis clerici informari. Et quales sunt prelati, tales [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tales [illegible] in clericorum tres sunt partes. Nam alii sunt scolares qui frequentant scolas, alii sunt [illegible] qui sequuntur chorum, alii sunt curiales qui sequuntur curias principum et prelatorum. Et hec tercia pars [illegible] tota percussa est, et utinam non mortua [illegible] [illegible] qui [illegible] [illegible]. Et tercia pars stellarum, id est religiosorum per stellas significatorum. [illegible] stelle [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] religiosi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

a magni motus terre deo. Item stelle noctem
illuminant, sic religiosi eciam per phil. 2o in medio
quorum lucentes sicut luminaria in mundo. Et stelle sic
celo stant fixe in celo, nisi pauce moveantur, sic
religiosi fixi debent stare in claustro, nisi pauci
officiales et negocia dispensantes claustri. Claustrum
horum tres sunt partes, hinc illud quod vo-
vent scilicet obedienciam, continenciam, paupertatem. Ita
et 2a pars non sunt adhuc apte consumpte, sed iam
sed paupertate non omnino et ubique percussa est,
ut dicit apostolus omnes que sua sunt querunt
non que Ihesu Christi, et hoc est signum quod caritas refri-
guit, tercia caritas non querit que sua sunt.
Religiosi sunt triplices, prelati, officiales, claustra-
les. Hec tercia pars percussa est et lesa per magnam
partem nimia simulacione, quia multi simulant
sanctitatem. Dicit statim officiales vel prelati, ita
ut obscuraretur tercia pars eorum, id est amitterent
nitorem illuminacionis sue, ac dei cognicionis,
et tercia pars diei non luceret, et noctis simi-
liter. Hic agitur de percussione laicorum qui nomine
diei et noctis intelliguntur. Nam sicut dies
a sole, nox a luna et stellis recipit lumen,
sic laici a prelatis clericis et religiosis doctrinam et
informacionem capiunt. Horum tres sunt partes,
prima illi qui aliis dominantur et milites vel
servi, alii qui in civibus sunt et illi domini-
cant ut rustici laboratores. Tercia sunt in merito
statu habentes, et quilibet istorum pars tercia
percussa, quilibet istorum sit percussa tamen 2a maxime
est percussa, quia nullus eorum deficit. Vel
dicit partes laicorum sunt perfecti et imperfecti de
medio electorum. Tercia pars sunt dampnandi
vel prima pars sunt illi qui sunt in statu virgi-
nali, secunda in statu viduali, tercia
qui in statu coniugali, et de quolibet istorum quidam
sunt boni et perfecti, quidam reprobi, et sunt tercia pars
percussa. Et vidi. Hic ostendit tria mala que
[illegible] et tres sequentes plagas
quatuor precedentes narrant. Et tres sequentes
ut supra in eo quod per numerum quod 2e sequentes
erunt graviores et periculosiores, quam quatuor
precedentes, ideo introducit vocem aquile vola-
ntis, quod signat predicatorum sublimium ce-
tus, qui istas miserias predicantes innuerant. Et
Et vidi visu mentis id est intellexi, et audivi
vocem unius aquile
id est predicatorum quia dicitur aquila per acutum
visum et altum volatum. Aquila signat
altera magna videns claram suam, sic predicatores
non in hoc mundo, sed in celo conversantur
querentes suam refectionem. Job 39: numquid
ad preceptum tuum elevabitur aquila. Dicitur
unius aquile, hic multi sunt per concordie
unitatem, quia concordia unum sentiunt, quia
et predicant, sicut ex parte unum est necessaria
unum propositum unde patet ad eam. Volantis per
medium celi id est discurrentis velociter per ter-
renam scilicet ecclesiam per medium eciam non adexte-
ram tantum id est ad amicos suos nec ad sinistram
id est ad inimicos tantum sed equaliter ad omnes sui amore

precium presenaverat. Et dicentis id est predicantis voce magna
id est cum magno affectu predicabat, quia per magna
fiebat vel quia in toto mundo resonabat. Ve ve
ve id est tria miseria imminet habitantibus in terra
id est multis et corporaliter per diligentibus terrena
non filiis dei, qui non habitant per malos phil-
osophos, nunc conversacio in celis est. Et non dicit simpliciter
ve habitantibus sed addit in terra, et dicit ter
ve per triplicem pulsum mundi in quibus sic omnes
periclitantur, scilicet concupiscencia carnis, concu-
piscencia oculorum, et superbia vite id est divicie
deliciae et honores, quibus debent pervenire castitas
in divicijs caritas in honoribus humilitas,
vel ve hereticis, avaris, ambiciosis. Ve eciam
formido et fovea et laqueus super te qui ha-
bitator es terre, fovea hereticis, formido avaris,
laqueus ambiciosis. Et hinc deinceps miser
videtur, alius miserior enarravit in misero con-
iuncto avariciam, sulfur per hereticam
spem pestilenciam, quo superbiam, cuius pre-
lati eorum. Vel ve per peccatorum dupliciter
ve per peccatorum adultatem, ve per peccatorum
cunctatem. Vel ve anime, ve corpori, ve omnibus
vel ve iudeis, ve gentili, ve malis christianis, et
tercia unde alibi, quia diabolus tria homini
surripiebat, scilicet vite perennitatem, potestatis liberta-
tem, sciencie altitudinem. Tamen dixit
nequaquam moriemini sed eritis sicut dii scientes
bonum et malum. Ideo dicit ve per primum, ve per
secundum, ve per tercium, per omnes istas causas dicit
zacharias. 20 c a a sunt de tria aquile, ve
2o c a a sunt de tribus, ad literam quod ve
per tres plagas triplicem statum eccl. vel
scilicet de celis vocibus trium angelorum qui canunt
tuba canituri scilicet oriuntur hic tres ve, tamen
dicit quidam, quod hec non respicit precedencia
sed est quod tribus sequentibus tali modo agit de
his angelis ut patet in illo sequenti.

Et quintus angelus tuba cecinit.
et vidi stellam de celo ceci-
disse in terram. et data est ei cla-
vis putei abyssi. et aperuit puteum
abyssi. Et ascendit fumus putei.
sicut fumus fornacis magne. obscura-
tus est sol. et aer de fumo putei. et de
fumo putei exierunt locuste in terram.
Et data est illis potestas sicut habent po-
testatem scorpiones terre. Et preceptum
est illis ne lederent fenum terre. neque
omne viride. neque omnem arborem.
nisi tantum homines. qui non habent sig-
num dei in frontibus suis. Et dictum
est illis. ne occiderent eos sed ut crucia-
rentur mensibus quinque. et cruciatus eorum
ut cruciatus scorpii cum percutit hominem.
Et in diebus illis querent homines mor-
tem. et non invenient eam. et desidera-
bunt mori. et fugiet mors ab ipsis. com

in quo agitur de duobus penultimis angelis
tuba canentibus et de persecutionibus ad eorum
tubicinium [illegible] tertiam persecutionem. et hic duas
partes primum quod duo status ecclesie describuntur [illegible]
tibi, et sexto angelo in prima parte agitur
de persecutione ecclesie sub precursoribus antichristi
[illegible], et de quinto angelo consolatione [illegible]
in [illegible] parte agitur de persecutione ecclesie
sub antichristo futura ad ordinem quinti an-
geli [illegible] precursores antichristi sub
specie locustarum, ut patet in littera. Dicit ergo: Et quintus
angelus, id est quintus ordo predicatorum [illegible] ordinem
narrationis et temporis et status ecclesie, quia
[illegible] ut ad [illegible] sunt predicatores
in quinto statu, qui fuerunt in quarto, qui
magis attendit dignitas et quinto ordine. Nam
ecclesie, quia dignitas et ordo status
eorum succedentium personarum sibi invi-
cem ordine et [illegible] apostoli enim [illegible] et sum-
mi [illegible] et secundo fuerunt, sic et illa
[illegible] secundo et quinto potuerunt sibi esse [illegible]
[illegible], quia ita sit, tuba cecinit, id est predi-
cavit se ad [illegible] preparavit hic cum dimisit [illegible]
[illegible] tube. Et vidi [illegible] stellam, id est
[illegible], qui [illegible] ut stella, id est do-
ctorem. Nam plenus sapientia et perfectus decore
fuit Ezechiel 28 [illegible] celo in
superbia, que semper [illegible] casum, [illegible]
superbiam sequitur humilitas. Ideo Luce [illegible]
videbam Sathanam de celo cadentem
[illegible], id est [illegible] in quibus hic demum
[illegible] in [illegible] aere [illegible]
quia [illegible] carcer [illegible]
et deputatus est eis ad probandum homines
usque in diem iudicii. [illegible] colluctatio
est nobis adversus principes [illegible] in [illegible]
id est in infernum [illegible] forte iam aliqui sunt et
in fine omnes [illegible]. 2 Petri 2 Deus
angelis peccantibus non pepercit [illegible]. Et da-
ta est ei clavis putei abyssi, id est concessa
est ei potestas docendi et dominandi super
eos, qui sunt putei per malitie [illegible]
tatem, et qui sunt abyssus per [illegible]
tenebrositatem. [illegible] tenebras [illegible]
[illegible] Et data est
ei, id est diabolo, clavis putei abyssi, id est
potestas reserandi antichristi, qui [illegible]
[illegible] per [illegible] et tenebrosus per malitiam
[illegible] et [illegible] et revelat
antichristum. Et aperuit puteum abyssi, id est
revelavit et [illegible] malitiam et [illegible]
antichristi, et [illegible] de corpore ipsius et [illegible]
[illegible] ad nocendum bonis. [illegible]
[illegible] id est potestas concessa diabolo. Et
ascendit fumus [illegible] accepta
accepta potestate, qui [illegible]
[illegible] per [illegible] doctrine [illegible] obscu-
ravit vere doctrine [illegible]

falsorum predicatorum, qui erunt precursores
antichristi. Dicit ergo: Et ascendit fumus putei, id est
[illegible] doctrina [illegible] obscuravit et obscu-
rabit et excecavit oculos multorum. Et dicit a-
scendit per superbiam antichristi et precursorum e-
ius. [illegible] loquentem
magnifica, vel fumus ascendet quia mala
cogitatio de corde in opus exiens. Et sic
fumus ascendens signum quod ardens ignis
sub eo, sic mala opera signum malitie [illegible]
in corde. [illegible] de radice
colubri egredietur regulus, id est de mala cogi-
tatione mala opera. Sicut fumus fornacis ma-
gne, a qua magnus fumus et multus altus
descendit [illegible] antichristus et precursores eius
fornaci magne [illegible] per [illegible]
cupiditate, [illegible] de ipsis [illegible]
[illegible] quod [illegible] plu-
[illegible] bonos et [illegible] malos. Daniel [illegible]
[illegible] babilonica [illegible] flamma [illegible]
[illegible] et [illegible]
et obscuratus est sol [illegible]
diabolo [illegible] observatio vere doctrine [illegible]
[illegible] intelliguntur doctores catholici [illegible]
[illegible] ad cognitionem [illegible] et inflamman-
tes ad amorem boni. [illegible] qui
illuminant utroque [illegible], id est prava
doctrina antichristi et precursorum eius [illegible]
[illegible]. Dicit ergo: Et obscuratus est sol et aer,
id est doctores et [illegible] catholici, quia [illegible] doctrina
non reputabitur [illegible] a multis
reputabitur [illegible] quadragesimo [illegible]
[illegible] solis et [illegible] aurum [illegible]
de fumo putei, id est [illegible] doctrina precurso-
rum antichristi. [illegible] doctrina [illegible] re-
putabitur [illegible] doctrina pseudo predicato-
rum. [illegible] quia iam venit tempus illud quod
hodie plus [illegible] novitatis quam veritatis. 2 [illegible]
[illegible] eum [illegible] doctrinam non sustine-
bunt [illegible] fabu-
[illegible]. [illegible] antichristus nascetur [illegible]
Dan [illegible] fiat Dan coluber
in via et [illegible], id est antichristi. Et
fumo putei [illegible] diabolice
potestatis. [illegible] multiplicato pseudo prophetarum
[illegible] doctrina antichristi [illegible] multiplica-
bunt. Et dicit: Et de fumo putei, id est de prava et
vana doctrina antichristi. Exierunt locuste in terram,
id est [illegible] falsi predicatores in [illegible] terrena
amantes et [illegible] surgent
pseudo [illegible] et pseudo prophete et dabunt sig-
na magna, et [illegible] locuste, quia saliunt
in altum per superbiam, cadent [illegible] per avari-
tiam, plus diligunt terrena quam celestia, quod si
[illegible] locustarum, que retro sunt lon-
giora [illegible] doctores et pre-
[illegible] in terra. Nam [illegible]
[illegible] locuste et [illegible] quod locusta [illegible]
[illegible] residuum eruce comedit locusta.
[illegible] [illegible] moralia [illegible]

mo in eruca que repit luxuria
stem / in locusta que salit in auib' gta-
la / brucho cui corpus in ventre alligatur /
in glumicib' / in rubigine que diu' tanget
decedit ira / isti alii saltabunt / s' atto ba-
dent sed locuste / qnia p Enoch et Eliam
destruetur prima doctrina eorum / Et data
est hec agl de ptate persecutoris antixpi / quo
vid duo gna / erzil / s' mali principes
et pseudo pdicatores / Et dixit hic quattuor
sed Ipo ptate eorum oidit p similitudine
scorpionis / Ho refert respectiuos ptate
terreno ingibus nocebunt / Et gito quomodo
peruersitate mod optabunt / Dt go / et data
h' pmissa illis pseudo pdicatoribus et mali
principibus persecutoribus antixpi / ptas nocendi
seducendi et affligendi ·/· besris ptatis
malis illius ptate pmissa / sic Dani
emo ps hec aserebant et cet alia bestia
&c / sic hiic ptatem scorpiones ure ·/·
blandientes facie cauda pungunt oculte
go isti blandicias vult p tpalia que dant ut
vetro decipiant / et sic no sentiunt in pri
cipio punctio scorpionis / s' postea paulatim
venenu diffundit p totum corpus / sic decepti
ab ipsis persecutoribus antixpi no senciunt se
deceptos nisi infine hic et infuturo quod
vo semnt distillant labia meretricis / ppterea
molli sed sinuosa eius &c / et preceptum est
hic ordi refrenaco ptate antixpi maioribus
cum diu malicia / eorum refrenaretur
nl pauciscimi possent respire / quam ho-
ius cir librarum / quasi qualis &c / Dt go /
et preceptum est illis ·/· diuina virtute repri-
mit sed hic occulta ut dr glo / ne lederent
fenum terre ·/· incipientes credere infide et
decipi faciles / neque omne viride ·/· pficientes
qui iam virent p bonis opibus / neque omnem
arborem ·/· pfectos et alias fructum facere
bonorum habentes / s' d quia non poterit
omnes / d prima / bo / ad alia duo pstendet
qnia inpfectiuum manet ius est nec omnes
qui incipiunt pfeuerant / qnia desfacili lede-
runt / vel qz ista tria signant tres ordi-
nes saluandorum Noe Daniel et Job Eze-
chiele ·/· plani / continentes / coniugati / p fenum terre
Job ·/· coniugati qui terre adherent / p viride
continentes qui vororem corporis sinat /
p arborem Noe ·/· p plani designant quorum
rami umbra refulgerent pstant aliis / et &
s' Et preceptum est illis adeo limitante po-
testatem eorum ne lederent fenum terre ·/· con-
iugatos in ea huius corpus affligerent et tpalia
auferrent Job 2o Ecce in manu tua est /
neque omne viride ·/· continentes riuore pudi-
cie vigentes / neque omnem arborem ·/· pfectos so-
lum corona summam aliis sanantes / et fructum
opum facientes et exemplo et consolatione aliis
tribuentes / nisi tm homines ab humo ·/·
carnales / j Cor 2o animalis homo no pcipit
eaque sunt dei / Cor 3o cum sit inter vos ze-
lus et contentio nonne carnales estis / qui
no hnt signum dei in frontibus suis ·/·
in aperto hic est signum thau et hoc sig-
num Eze 9o scribe thau in frontibus
virorum / frons enim est euidencior pars et
ideo fideles signant in frontibus ut no eru-
bescant confiteri fidem xpi corde ore et ope-
re / p ea mod ptatis / qui confitebitur me
coram hominibus &c / s' d qui imitatur
dei vel signum crucis ·/· finalem pseuerantiam
que confirmat hominem ne erubescat confite-
ri illis ledere ab pseudo pdicatoribus / Et da-
tum est hic ordine ingibus lederet nephami
bo in / prima maioribus et no in animabus / de-
quo / et dictum illis sed antixpianis ·/· diuina
prouidencia ordinatio siue dispositio / ne occi-
derent eos in anima quamuis in corpore pmi-
ttan occidi / glo p dolor lectra in alegria
sub lite nolunt / s' quos dei preceptum est ut
corpora occident / s' animas no decipiunt / s'
ut cruciaret mensibus quinque ·/· in corporibus
qui quinque sensibus reguntur vel 2m aliam
litteram mensibus sex ·/· sex etatibus secula / vel
bo dei pmissione tribulatio erit / ut in septima
sint sabbatum requie / Job hunc sex tribulationes
liberabit te deus / et in septima non
tanget te malum / De vero p vo sex annis
seruiet tibi in septimo dimittes eum liberum /
Et cruciatus eius ut cruciatus quod quando grauent
eum illa psecutio / dicit et cruciatus eorum ·/·
ab eis illata / ut scorpii cruciatus ·/· eorum cru-
ciatus valde malus est et vix potest sanari / cum
percutit hominem facie blandiens et cauda
pungens sic illi primo dicunt blanda et sua-
bia et in fine inmittunt venenum mortife-
rum erroris / Do 2o omnis homo primum vi-
num bonum &c / Vel ideo qz isti no psunt ma-
nibus seuire in clericos / s' oculte principibus
suggerunt ut torqueant eos / et in diebus
illis sed quo alii ledent p heresim / alii per
persecutionem alii p violentiam alii p terro-
rem terrentes / querent homines mortem
·/· desiderabunt mod aliquod p nimio dolore
et dolore cruciatus tribulationum affectu tedio
viuendi / sed teneat in psecutionem Ezechiel
2m sic p iv ds dixit sufficiat nunc tolle
animam meam / et no inuenient eam ut
placabant vederant / vel qz ualuerit quos ipsi con-
solatur / et ne in morte eorum nimis per-
territi remaneant / et desiderabunt mori tamen
tes corpus et dolentes de hiis que videbunt
Et fugiet mors ab eis ut uiuerent absque
consolatione manentes in desperatione cadere /
D dicit quanta dolor est quo anima turpiter
occident / nec audebit aliquis loqui et uice
tamen florebunt in diuiciis et honoribus et affluent
affluent deliciis et multa miracula facient
D domine quis poterit stare cum matathias
p machabeorum / Pro quod tribulationem
mr uidens in sancta ciuitate no valens amplius
sustinere inquit hec nunc o quid natus sum vi-
dere contritionem populi mei / j mach 2o 2a

Et similitudines locustarum similes equis
paratis in prelium, et super capita earum
tamquam corone similes auro, et facies ea-
rum sicut facies hominum, et habe-
bant capillos sicut capillos mulierum,
et dentes earum sicut dentes leonum
erant, et habebant loricas sicut lori-
cas ferreas, et vox alarum earum
sicut vox curruum equorum multorum
currentium in bellum, et habebant cau-
das similes scorpionum, et aculei erant
in caudis earum, et potestas earum no-
cere hominibus mensibus quinque. Et habe-
bant super se regem angelum abyssi,
cui nomen hebraice Abaddon, grece autem
Apollyon, et latine habens nomen
Exterminans. Ve unum abiit, et ecce ve-
niunt adhuc duo ve post hec. Hic descri-
bit Iohannes qualitatem predicatorum antichristi
que in ruditatem [illegible] [illegible], quarum
quedam pertinent ad mali perpetrationem, quedam ad
boni declinationem, ut patet in littera. Dicit ergo: Et si-
militudines locustarum, id est heretici et pseudo prophete
antichristi, isti per locustas, similes equis para-
tis in prelium, scilicet in impetu et sine discretione cur-
rentes in conculcationem clericorum. Isti vero
ac[illegible] fuerunt hostes non agniti, quia nec
[illegible] cognoverunt, qui non faciunt voluntatem
eorum. Erunt ergo similes equis propter velocitatem
[illegible] et impetuositatem. Et sic [illegible]
desiderant [illegible] nocendi quo [illegible]
vehementi [illegible] [illegible] antichristi, sic boni [illegible]
[illegible] delictis, sed differunt, quia illi per
dabit illis, isti vero tamen per gloriam [illegible] et
super capita hic tamquam [illegible] homines, que antichristus
[illegible] est [illegible] intentio cordis. [illegible] tamen
[illegible] [illegible] heresiarchas et [illegible], sic [illegible]
[illegible] honorantur et [illegible], [illegible] illis
victorias, quas dicunt se habere. [illegible] quod
[illegible] doctores eorum [illegible]. Et super capita ea-
rum, id est [illegible] tamquam corone [illegible] se [illegible]
[illegible] id est [illegible] corone et victorie de capitibus
[illegible], quos [illegible], similes auro
id est [illegible] quibus [illegible] doctores [illegible]
[illegible] super capita earum, id est in [illegible] [illegible]
corone et [illegible] [illegible], similes auro id est
[illegible] sapientie, quod [illegible] doctoribus victorias
[illegible] et sibi [illegible] [illegible], de hoc [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] nec [illegible]
[illegible] eorum victoriarum nec [illegible] [illegible] ha-
bebunt, sed utique descendunt in infernum.
[illegible] [illegible] sunt [illegible] [illegible] [illegible]. Et
facies earum. Tercia [illegible] [illegible] [illegible]
apparebunt boni et intus erunt mali. [illegible]
[illegible] attendite a falsis prophetis [illegible] per tria
que sunt in facie hominis, scilicet oculi, nares
et os [illegible] notantur, scilicet intelligentia, discretio,
eloquentia, quibus isti pollere videbuntur,
[illegible] [illegible] multos seducent, quia facilius ac-
[illegible] predicator qui est intelligens, discretus et
eloquens, insuper et mansuetus. Et tales appa-
rebunt isti, [illegible] Et facies earum locustarum
id est predicatorum antichristi, sicut facies hominum, id est ma-
[illegible] intelligentes, discreti, eloquentes appa-
rebunt, sed non erunt. [illegible] hec dicta sunt.
Et habebant capillos. Quarta [illegible] [illegible]
est [illegible] malicia, sicut capillos mulierum,
id est habebunt mores [illegible], molles, [illegible]
[illegible] in apparentia, ad [illegible] dependentes. [illegible]
[illegible] [illegible], collum tegentes, [illegible] fallacia.
Sicut enim capilli tegunt colli turpitudinem, sic
isti malorum suorum pravitatem abscondent.
[illegible] in [illegible] et abscondent [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] sunt ultimi sanctis[illegible]
[illegible] portabunt [illegible] quibus illi insidiabun-
tur. [illegible] [illegible] [illegible] caput tuum [illegible].
Vel: Et habebant, scilicet [illegible] antichristi, capillos,
id est [illegible] sibi adherentes, sicut capilli capiti ad-
herent, sicut capillos mulierum, molles et effe-
minatos et flexibiles ad omne malum. Quinta
[illegible] eorum est aperta crudelitas de qua
sequitur: Et dentes earum sicut dentes leonum
erant, quod [illegible] per falsi boni ostentationem et
veri mali occultationem ledere non poterunt, tunc aperte
[illegible] in electos, [illegible] eos et devorantes
quasi leones sine omni [illegible]. Vel per dentes
locustarum intelligunt doctores eorum
qui [illegible] eis scripturas et [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] [illegible] uno [illegible] ad [illegible]
[illegible]. Et dicit dentes leonis propter crudelitatem,
quia crudeliter sine pietate devorabunt [illegible]
[illegible] [illegible], dentes leonis dentes [illegible]
acutes [illegible]. Tria [illegible] dixit hic, [illegible] [illegible]
de predicatores, scilicet faciem hominis, quia [illegible]
[illegible] se facere ad normam [illegible], capillos
mulierum quia ad molliciam vite fraudulenter
[illegible], dentes leonis quia crudeliter et aperte
in sanctos sevient. Et habebant loricas. Hic
[illegible] quatuor que pertinent ad declinationem
boni, scilicet obstinatio, [illegible] mali conatus
et defensio mali. Dicit ergo: Habebant loricas
sicut loricas ferreas, id est corda obstinata et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] super omnem
[illegible] aquarum id est [illegible] frigidarum
et [illegible] [illegible] [illegible]. Et sic [illegible] corda
[illegible] [illegible], id est frigide et gelate, id est in
[illegible] obstinate. Ferreas autem dicit loricas per
duriciam [illegible] cordium, que non possunt sa-
gitte sacre scripture penetrare. [illegible] [illegible]
[illegible] durabile sicut lapis [illegible]. Et dicit per loricas
per duriciam [illegible] ad credendum [illegible] et
per duriciem affectus ad amandum bonum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cordi [illegible].
Et vox alarum earum, id est voces eorum seu
[illegible], vel [illegible] [illegible], quibus [illegible] quibusdam
alis elevabuntur, ut [illegible] et sapientes credan-
tur [illegible], sicut currum equorum multorum curren-
tium in bellum, id est sicut [illegible] currunt [illegible]
[illegible] et [illegible] equis tracti ad impetum curren-
tium in bellum [illegible] eandem personam, sic isti

cuiusque diversis heresibus insisti[?] cursum vna
nimis ut ceteram expugnandam / quorum
vox clamorosa / impetuosa / irracionabilis / et
multiplex erat / sunt pro nichilo caudas huius
ad nocendum indicat concordiam cum eo / et ha
bebant caudas similes scorpionum i. doctrinas
blandas et deceptorias / que ex dissidat duo
ab ipsis capiunt / et caudam [illegible] / id est
caudas vocat principes illius temporis / qui
blandiendo et terrendo multos precitantes / qui
caudas aucupum sibi associabant / ut terram
vtcumque pugnabant / Et aculei hic pro [illegible]
adeo pro defensio mali / que fiat per potenciam
principum et astuciam pseudopredicatorum /
quibus deffendunt se heretici / sed eciam non
potuerunt eos per blandimenta seducere obsi
stunt per tormenta vnde dicit / Et aculei i. vio
lentie erant in caudis eorum i. blasphemie
et astute argucie in fine predicacionis
eorum / sicut enim aculeis pungitur equus
vel asinus ne recalcitret / sic illi falsi predi
catores simplices qui tunc erant arguentes et
blasphemiis pungebant / ut quo possent eos
movere ad iram et aliam sententiam facere
deridere / Et potestas eorum / hec est dominacio
dicitur pro parte nocendi / quam habebant prin
cipes et pseudopredicatores illius temporis
vnde dicit / Et potestas eorum constantia perversa
antipape nocere hominibus i. ad nocendum hominibus
carnalibus terrenis suspectis / mensibus quinque
i. omni tempore ut supra expositum est / Et ha
bebant hic ponitur vndecima condicio scilicet insti
gacio seu suggestio diaboli / quia primus sug
gestione fuerunt principes predicta mala
et pseudopredicatores / et dicit / Et habebant [illegible]
predicti antipape i. locuste et capita et cauda
earum / hec est pseudopredicatorum / et eorum de
fensores eis assencientes / et eos deffendentes
super se regem quem ipsi astruebant / angelum
abyssi i. diabolum qui est de abysso inferni
i. sine fundo / et tamen omnis boni / qui aliquando
se transfigurat in angelum lucis / 2a Cor. xi
xi. dicitur autem diabolus rex non quia regat
sed quia dominatur malis Job xl / ipse est
rex super omnes filios superbie / cui nomen hebra
ice abadon grece autem apolion latine
[illegible] / dicit labadon hebraice est et interpretatur
exterminans / Abedon vero grecum est et interpretatur
indicans [illegible] nomen in greco
apolion / et in latino exterminans sed quod non est
ipsum abidon sed labadon / grece autem apolion
et est ideo labadon et eciam interpretatur ex
terminans / Tres linguas solemnes ponit ut
in omni lingua hominum diaboli prodicia [?]
et hoc proprie / quia in illa triplici lingua erat
angelica doctrina / et scriptura / matheus in
lingua hebrea / lucas et iohannes in greca
marcus vero in latina vnde et titulus domini super
crucem fuit triplici lingua scriptus fuit [illegible]

de ea in omni omnium lingua diabolus fecit
sonat exterminans / quia de omnibus aliquos [illegible]
deuiat i. [illegible] dimissos a catholice fidei puritate
/ et in eternam exterminat i. inferni quasi exules
a patria sua relegat / quam exterminavit ea apo
stolica / Ve vnum abiit i. tribulacio que sub
tuba quinti angeli continetur / Et ecce veniunt duo
ve post hec i. due tribulaciones que sub tuba
sexti et septimi angeli continentur / de quibus
consequenter dicit / Et sextus angelus tuba ce
cinit / et audivi vocem vnam / ex quatuor
cornibus altaris aurei / quod est ante oculos
dei / dicentem sexto angelo / qui habebat
tubam / solve quatuor angelos / qui allig
ati sunt in flumine magno eufraten /
et soluti sunt quatuor angeli / qui
parati erant in horam et diem et men
sem et annum ut occiderent terciam par
tem hominum / Et numerus equestris exercitus vi
cies milies dena milia / Audivi nume
rum eorum / et ita vidi equos in visione / et qui
sedebant super eos habebant loricas
igneas / et iacinctinas / et sulphureas /
et capita equorum erant tamquam capita
leonum / et de ore ipsorum procedit ignis et
fumus et sulphur / et ab hiis tribus plagis
occisa est tercia pars hominum / Et de igne
et fumo et sulphure que procedebant
ex ore ipsorum / Potestas enim equorum in
ore ipsorum est / et in caudis eorum / cau
dae enim eorum similes serpentibus /
habentes capita / et in hiis nocent
et ceteri homines qui non sunt occisi in hiis
plagis / neque egerunt penitentiam de operibus
manuum suarum / ut non adorarent demo
nia / et simulacra aurea / et argentea / et
erea lapidea et lignea / que neque vi
dere possunt / neque audire / neque ambulare /
et non egerunt penitentiam de homicidiis
suis / neque a veneficiis suis / neque a for
nicacione sua / neque a furtis suis / pro
singularem descripcionem quorum angelorum con
[illegible] magnitudinem persecucionis predicte
subiungit de sexto angelo / et dicit pro tali / quia
audientur acerbitas persecucionis future sub antichristo
Et dicit hic octo que fient in illa persecucione
ut patet in processu lectionis / Dicit ergo / Et sextus angelus
i. sextus ordo predicatorum qui tempore antichristi
erunt / tuba cecinit i. dulcem et terribilem predi
cabunt / dulcem bonis hic dimittitur quamvis ter
ribilem malis / hic dimittitur in tuba / et talis debet
esse predicator / ut sit dulcis per consolacionem / et per
missionem / et terribilis per comminacionem et asperam
reprehensionem / ut per primum provocet ad bonum
per secundum revocet a malo / Et audivi
vnam vocem / magnam / vocem i. intellexi per spiritum
futuri predicatoris / ex quatuor cornibus altaris
aurei i. ex quatuor evangeliis / que sunt cornua

i. preciosi altaris aurei i. caritatis igne (?) ignita offer
tur omnis oblacio que accepta est deo / Dicitur
in psalmo tunc imponent super altare tuum vitulos /
Dicitur aureum quia aurum est rubea per caritatem /
fulgida per castitatem / Sap. iiii° O quam
pulcra est casta generacio cum caritate / solida per
pacienciam / ductilis per obedienciam / sonora per
predicacionem / ponderosa per maturam gravitatem /
quod est ante oculos dei i. quam eciam semper
respicit oculis suis / Sapie. iiii° gratia dei et misericordia
est in sanctos eius / Secundo aliud dicitur super versus
huius nomine altaris christus intelligitur / super
quem omnis oblacio est accepta deo Ebr. xiii. Habemus al
tare de terra facies i. christum de virgine nasci
turum etc. / Et dicitur aureum propter divinitatem
vel sapientie claritatem / vel claritatem humanitatis
per obediencie facilitatem ut supra / Quatuor
cornua altaris sunt predicatores quatuor evan
geliorum per quos christus de [illegible] que destru
xerunt i. mundi superbiam et [illegible] / que dicunt
cum tingi sanguine agni i. fide et memoria
dominice passionis / que quatuor dicuntur quia
dicunt de christo quatuor predicare ut dicit glo. / scilicet na
tivitatem / passionem / resurrectionem / et ascen
sionem / omnia alia ad hec quatuor referuntur /
Vidi et audivi i. intellexi secundo revelacione
vocem unam i. eandem doctrinam / a quatuor
cornibus altaris aurei i. a omnibus predi
catoribus de christo predicantibus / quod est ante oculos
dei ut filius ante patrem i. in beneplacito patris
Math. iii. Hic est filius meus dilectus
etc. / vel ut advocatus ante iudicem Iohannis
2° Si quis peccaverit advocatum habemus apud
patrem etc. / Heb. [illegible] habes o homo accessum
ad deum etc. / Dicentem sexto angelo i.
sexto ordini predicatorum huius temporis sexto
qui habet tubam i. officium predicandi / Solve
quatuor angelos i. demones versutos predica
solicitos / ut homines per amatores reddant /
qui alligati sunt virtute divina / in flumine
magno eufrate i. in malignorum hominum
societate / eufrates enim est fluvius frigidus
et impetuosus currens per babiloniam / et
signat amatores huius mundi / qui sunt pro
fundi astucia / et impetuosi in malicia / et
currunt per seculi elacionem / et hoc dicitur
fluvius trahentes amatores mundi / fluvius
quidem quia sunt fluidi per luxuriam / tumidi
per superbiam / proclivi per avariciam / et tandem
deveniunt in mare i. in amaritudinem
inferni / magnus vero dicitur non propter multi
tudinem / ut personarum magnitudinem / quia
maiores huius seculi viri scilicet iurisperiti ava
ricia sunt vincti / Demones vero dicuntur an
geli i. missi / quia mittuntur a deo ad probandum
bonorum / et a principe suo et propria vo
luntate ad dampnacionem malorum /
/ Dicitur autem quatuor quia per quatuor partes
mundi quatuor principalia vicia suggerendo
disseminant / et soluti fuerunt i. soluti permit
tuntur [illegible] / non soluti sunt in dei presencia / Vel

angeli i. demones versuti / qui dicuntur quatuor
racione predicta / vel propter quatuor suggestiones quas
faciunt corrumpendo quatuor affectiones / ut anima
sic temptata / timeat quod non debet / timeat quod non
debet / gaudeat vane / doleat quod vanius ut iniust
debet / qui parati erant scilicet ad nocendum per
amicicie malicie et astucie / in horam et diem
et mensem et annum i. in omni tempore sine inter
rupcione et sine dubio / quod dicitur ulla pars est mensis
vel mensis vel annus / neque demones non sunt
parati ad nocendum / unde enim dormiunt scilicet per
vos vos vigilate quia adversarius vester dyabolus
circuit [illegible] querens quem devoret non
dormiunt / Vel in hiis nominibus exprimitur cura
et diligentia demonum ad nocendum / quam
statim ut soluti sunt dicuntur parati / Vel in horam
et diem et mensem et annum i. tribus annis
cum dimidio / tunc enim durabit persecucio illius
antichristi / ut per horam dimidius annus scilicet
per alia tria tres anni / Et in hoc ostenditur qualis
erit persecucio / quia in principio gravis / in medio gra
vior / in extremo gravissima / in fine tamen deficiet
quod vix ab aliquo poterit sustineri. Unde quanto
propius [illegible] eandem finem / quod est tempus etc. / Quanto
propius dyabolus accesserit in tempore / tanto crescet
eius malignitas / infra xii° ve vobis et [illegible]
quia descendit dyabolus ad vos omnes etc. /
ut occiderent terciam partem hominum primus morte
scilicet peccati / et post ea morte anime et infernali
terciam partem hominum / vocat omnes reprobos / ut dicit
glo. / prima pars sunt innocentes / 2ª penitentes
tercia reprobi in malicia pertinaces / et hos occi
dunt ut supra visum / Et numerus equestris
exercitus Iohanni numerus equorum dyaboli
et equitum scilicet unam expedicionem / equi dya
boli sunt predicatores antichristi / equites vero sunt
ipsi demones / qui ducunt eos quocumque volunt /
equi vero dei sunt predicatores ipsi / equites vero
sunt angeli / qui regunt et defendunt eos / Secundo
ergo ponitur numerus equorum dyaboli et signatur per
viginti milia / post ea ponitur numerus dei et
signatur per decem milia / Et quia plures sunt ma
li quam boni / ideo maior numerus designat numerus
equorum dyaboli quam dei / ubique tamen ponitur [illegible] per
[illegible] / et ubique ponitur mille qui est numerus cu
bicus i. habens tres dimensiones / Nam decies
decem faciunt mille / et illi peccant in trinis
numeris / in denario et proximo / illi autem qui vivunt
salvant sibi / pro deo triste promo / Illi habent
trinam dimensionem malicie scilicet concupiscencia
carnis / oculorum / et superbie vite / isti vero habent
fidem spem et caritatem / Denarius vero super
ponitur ex parte bonorum / quia ipsi servant deca
logum preceptorum / scilicet deinde duplicata parte
ex parte malorum scilicet viginti / quia binarius recedit
ab unitate et signat transgressionem / Unde bina
rius denarii transgressionem signat decalo
gi / mille vero per se generaliter signat / hoc ergo dicitur
equi dyaboli viginti milibus / quia predicato
res antichristi sunt transgressores decalogi / boni
vero dicuntur decem milia / quia in observancia de
calogi perseverabunt / Dicit ergo / et numerus equestris exercitus

i. numerus equorum et equitum, exercitus scilicet diaboli
vigies milies i. multi et infiniti. Et numerus eque
stris ut patet exercitus scilicet dei. Dena milia equi
diaboli sunt praedicatores mali qui portant ubique
diabolum. Equites sunt demones qui ducunt eos
ut desiderant. Equi dei sunt boni praedicatores,
equites sunt angeli. Et haec expositio de utroque
exercitu sumitur in bono et malo ponitur in glossa.
Sed dicitur quare malos signat per adverbia, bonos
per nomina. Respondeo ad ostendendum quod malum non
stat per se sed consistit in bono ut dicit Augustinus,
bonum vero per se stat. Alii per hos numeros tamen vo
lunt designare malos. Verum cum sint tantum no
vem ordines angelorum, ad decimum qui ce
cidit familiam diaboli designat per milies
vero qui est numerus multiplex demonum militum
deo assignat, per vigies vero qui habet decem
continet, ordinem decimum ordinem ex demonibus
et malis hominibus duplicatum. Nichil aliud
igitur est vigies milies dena milia equestris
exercitus, quam decimus ordo ex malis hominibus
et demonibus multiplicatus in innumerabilem et quasi in
finitum, qui tempore antichristi pugnabunt contra ecclesiam.
Alii autem per exercitum istum designant bonos. Per
vigies milies designant sanctos novi testa
menti, qui decem mandata duplicant observando
scilicet corde et opere. Per dena milia signant sanctos
veteris testamenti, qui legem alteram servaverunt
ut potest umbram futurorum. Cum vigies non
redderet additum nisi i. viginti milia. Et au
divi numerum eorum i. intellexi quid numerus eorum
significaret. Et ita vidi equos in visione scilicet
dei scilicet sedentes numerum equitum tam bo
norum quam malorum. Vel et ita vidi equos in
visione i. sicut equites i. sicut demones intendunt
ad destructionem terre, sic vidi equos i.
malos praedicatores laborare ad destructionem
terre. Nam equi et equites in prelio ad interfec
tionem. Sed equi per equites aguntur, dicuntur sic
antichristi per demones quibus etiam malignabunt.
Et qui sedebant. Hic agitur de armatura istorum
istorum equitum, que duplex est, una ad muni
endum, alia ad expugnandum. Tamen hic agitur
solum de armatura muniente, quia diabolus
nullum potest vulnerare nisi volentem. Et qui
sedebant super eos scilicet equos i. praedicatores antichristi
habebant loricas igneas et iacinctinas et
sulphureas. Triplex enim erit processio bonorum
tempore antichristi: una fervor ut fervidi in praedica
tionibus, altera simulata sanctitate in praedicatoribus, tertia
et fetens doctrina malorum prelatorum. Et huic
triplici processioni convenit hec triplex qualitas
armature equitum i. demonum qui super equos
istos sedebunt, qui se et equos triplici arma
tura muniunt. Per loricas scilicet figuratur duritia ob
stinationis et firmitas per pluralitates. Que dicuntur
ignee propter fervorem iracundie, iacinctine propter
simulatam sanctitatem in praedicatoribus, sulphuree propter
fetorem prave doctrine in prelatis et doctoribus
illius temporis. Et ergo et qui sedebant scilicet demo
nes super eos i. falsos praedicatores habebunt loricas
falsos

i. duritiam obstinationis et firmitatem per
pluralitates. Igneas i. igne iracundie accensas
et iacinctinas i. sanctitatis simulatione coloratas,
et sulphureas i. prava doctrina fetentes. Et dicit
hic equites i. demones qui habebant eas in
equis. Erunt ergo equi i. praedicatores et ministri
antichristi obstinati, iracundi, simulati [illegible].
Vel equi i. praedicatores. Lorice sunt omnes eius
ministri, quibus sicut lorica corpus eorum tegit
et munitur, ne sagitta verbi dei vulneretur. Et
sic lorice dicuntur ignee iacinctine sulphuree, quia
ministri antichristi erunt cupidi, superbi, luxuriosi;
nam per ignem cupiditas, per iacinctum superbia va
nitas, per sulphur fetor luxurie designatur,
et maxime quia [illegible] sicut pluit dominus
super sodomam ignem et sulphur. Genesis xix.
Et capita. Hic agit de armatura equitum, hic
agit de potestate et virtute equorum, dicens
et capita equorum i. heresiarche et doctores et
maiores inter eos, erant i. erunt tamquam capita
leonum, in quo notatur superbia, crudelitas et aperta
malitia. Nam maiores inter eos [illegible]
[illegible] superbia crudelitate ad aperta malitia
de ipso crudeles erunt et non miserabiles. Et de ore
ipsorum de praedicatione et doctrina falsorum prae
dicatorum procedit ignis avaritie et fumus super
bie et sulphur luxurie. Vel ignis furoris et
iracundie et fumus erroris et cecitatis fa
ciens mentes hominum caligare ne possint verita
tem agnoscere, et sulphur i. verba maledictionis
et blasphemie. Vel ignis invidie et fumus ido
latrie et sulphur i. fetor blasphemie. Vel ignis
malitia [illegible] et fumus obscuritas simu
lationis et sulphur fetor corrupte credulitatis.
Et ab his tribus plagis igne fumo et sulphure occi
sa est tertia pars hominum i. reprobi. Quia diabolus
[illegible] i. innocentibus et penitentibus non nocebunt
hee plage [illegible] nec illud [illegible]
omnium comparatum in bonum [illegible]
pars hominum sunt [illegible] praedicatores [illegible]
[illegible] et his [illegible] parte nocebunt. Vel
[illegible] pars hominum illi qui inceperunt penitentiam et
compleverunt et in gratia decedunt in his debetur
[illegible] pars sunt illi qui inceperunt penitentiam [illegible]
non compleverunt et in gratia decesserunt his debetur
purgatorium. Tertia pars illi qui nec inceperunt nec
compleverunt et tamen peccaverunt, et his debetur
infernus, quibus dicte plage nocebunt. Et de
igne et fumo et sulphure i. de avaritia et
superbia et luxuria que procedunt de ore ipsorum
i. praedicatorum [illegible] potestas enim
[illegible] que sunt ille plage. Et potestas et [illegible]
[illegible] potestas eorum hic ostendit [illegible] sit potestas
praedicatorum antichristi, et ponit duo in quibus consistit scilicet
in hora et in cauda. Per hos enim designatur prae
dicatio, per caudam simulatio. Et ergo potestas eorum
equorum i. praedicatorum antichristi in ore ipsorum
est glossa i. in mala praedicatione et in caudis eorum
i. in occultis deceptionibus [illegible] nequeunt
et [illegible] in caudis [illegible] habent potestatem nocendi.

Nam caude eorum similes scorpionibus / qui
blandiuntur facie / et obliviscuntur mittunt venenum
vel per os eorum intellige persuasio sine gratia
tio / seu promissio predicatorum / per caudas intellige
malitia nuntiorum / qui occidunt secretos / intelligitur
tota potestas predicatorum antichristi consistit / et po
testas eorum id est malorum in ore eorum est id est in
fallaci persuasione / et in caudis eorum id est in
malis nuntiis. Nam caude eorum id est nuntii
qui sciant predicatores ad faciendum voluntatem
eorum / similes scorpionibus qui non querunt
nisi pulverem venenum emittere vltimo
linguere pulverem sed scorpiones / ut scilicet esse
vero scorpioni pulvis panis eius vult per os
signum vacuum inductio / per caudas temporalium
bonorum largitio / per hec duo id est per inductionem
vacuam / et largitiones munerum / multos sub
vertent eum deum / potestas equorum in ore ipsorum
est id est in vacuam inductionem / et in caudis
eorum id est in munerum largitione. Nam cau
de eorum id est dona temporalia eorum similes scorpionibus
quia intrinsice venenum infundunt / quo
dantes et recipientes occidunt / habentes capita
id est principes qui ipsum misit / et in hiis no
cent auctoritate et violentia eorum vel capita eorum
sunt doctores philozophorum ut plato pitagoras
et ceteri / quorum dictis colorabunt suas fallacias et
in hiis nocebunt et decipient confirmantes per
hos doctrinam suam / et ceteri homines qui non sunt
occisi ab hiis plagis predictis id est ipsi eorum quos
diabolus non faciat conatum suum per antichristum
qui erunt omnino ei obedientes / neque penitentiam
egerunt de operibus manuum suarum id est de peccatis suis
ut non adorarent demonia per penitentiam / et
simulacra aurea et argentea et aerea et la
pidea et lignea que scilicet simulacra neque videre possunt
neque audire neque ambulare id est aliquem actum
exercere / et non egerunt penitentiam de operibus suis
neque de veneficiis suis neque a fornicatione
sua neque a furtis suis. omnes inquam illi
peribunt morte eterna / quamvis conatus dia
boli non sit contra eos / quia mortui non sunt morte
spirituali / et hoc tangit hic paganos idolis
servientes / sed dicitur quare potius deducuntur
peccata equorum quam equitum / respondeo quia quecumque
faciunt demones faciunt per malos predicatores
dicitur quare ponit fornicationem in singulari cum
alia vitia ponat in plurali / videtur ad
denotandum quod plures pereunt per fornicationem quam
per ceteram peccata / plus enim importat unum simile
quam peccatis / quia sic dicitur nemo scilicet quod omnibus
convenit et / aliud autem si placet vide alibi /

Et vidi alium angelum fortem
descendentem de celo amictum
nube et iris in capite eius et fa
cies eius erat ut sol / et pedes eius
tanquam columna ignis / et habebat
in manu sua libellum apertum et po
suit pedem suum dextrum super mare /
sinistrum autem super terram / Et clamavit
voce magna / quemadmodum leo cum rugit /
et cum clamasset locuta sunt septem to
nitrua voces suas / Et cum locuta fu
issent septem tonitrua voces suas et
ego scripturus eram / et audivi vocem
de celo dicentem michi / signa que lo
cuta sunt septem tonitrua / et noli ea
scribere / Tandem decimum signum agit de consolatione
fidelium tempore antichristi / et dividitur in tres partes secundum
tres consolationes ponendas / quarum prima est de repa
ratione malorum / alia de repressione sive immuta
bili / tertia de punitione futurorum malorum / Et quo
et vidi quattuor cornua notat quod hec visio non est
alia a precedenti / sed illi quasi pars copula / Alium an
gelum apparens, scilicet christum, qui est angelus magni
consilii / ut ipse / et dicitur consolatio misericordie
primo / quia de aliis et plurimis / illi enim admo
nendo intendunt / ipse ad salvandum / illi
pura creatura / ipse creator simul et creatura / for
tem quia ipse est dei virtus sapientia cor. i. psalmo
psalmo dominus fortis potens / sed fortitudinem suam
abscondit in cruce abacuk iii. ibi abscon
dita est fortitudo eius / sed eam manifestat
ibidem / quia mortem moriendo destruxit / et
amplius manifestavit resurgendo / et plenissime
manifestabit eam in futuro iudicio / Ps. co
gnoscetur dominus iudicia faciens / fortis enim apparuit
mortem superando / fortior a morte propria
virtute resurgendo / fortissimus demones et
malos simul condempnando / descendentem de
celo id est de magnitudine ad agnitionem / sive de
invisibilitate ad visibilitatem / sive de occulto ad
publicum / apparens in mundo humilis veniendo
Jo. iii° exivi a patre et veni in mundum / Ps. ab
summo celo egressio eius / amictum nube id est
vestitu carne / ut Ysa. ascendat dominus nubem
levem / et ingredietur egyptum id est in mundum
Ps. Ro. iiii°. dicit deus ut habitaret in ne
bula. digna venit pluvia salutifera / et terra
et hec medicina omni infirmationi nebule.
Ysa. nube amictus fuit in Nativitate / quod virtus
de terra orta est / sic nubes elegit Ps. Re
gum iii° ecce nubecula parva etc. id est christus puer
parvus nascebatur de maria / et iris id est virtus recon
ciliandi / reconciliandi et propiciandi / in capite
eius id est in divinitate que est caput humanitatis
1. Cor. xi° caput christi deus est. Vel iris
in capite eius id est clementia et pietas in deitate
Ozee vi°. misericordiam volo et non sacrificium / et faci
es eius id est precia humanitatis ipsius / erat sicut
sol illuminans et inflammans mentes quasi
semper prius caligantes / ut Ysa. populus gen
tium qui ambulabat in tenebris vidit lucem
magnam / hec est facies illa quam desiderabant
antiqui patres. Ps. ostende nobis faciem tuam et sal
vi erimus / iam scilicet invenimus gratiam in conspectu
tuo ostende faciem tuam mihi / hester xv. vo
valde mirabilis es et in domine etc. / vel facies
eius id est divinitas eius erat sicut sol id est fons et
luminis et caloris, quia ab ipso est omne bonum

da sed omne datum optimum et omne donum
etc. Vel facies eius id est scientia eius incomprehensibilis
sicut sol fidei cognicionem faciens eius id est immu-
tabilis et sublitudo ipsius que sicut sol sursum est super nos
etc. et alibi illuminat. vultum super nos etc. Vel tamquam
sol sol id est fidei cognicione clara et calore caritatis
fervidi. et dimitabiles et infatigabiles in fi-
nito ipso deum ipse in vero lux sicut in saecula
manet sicut sol. Et pedes eius id est fideles pre-
dicatores per totum mundum ipsum portantes mo-
do in corde per fidem. et in ore per confessionem et
predicacionem. sed et in corpore per sanctam conversacionem
tamquam columna ignis id est flam[m]a per instruc-
tionem per caritatem. erecte per contemplacionem fortes
per fidem. alios portantes per piezatem sicut pro
debemus nos firmiores in [illegible] bealitas infir-
miorum sustinere Gala. 6o Iacobus et cephas
et iohannes qui videbantur columne esse etc. De
quibus pedibus in canticis quam pulcri sunt gressus 7o. quam pul-
cri pedes super montes annunciantes pacem
etc. Et habebat in manu sua libellum apertum
id est in potestate sua totam legem iam reservatam
ipse enim omnia que in figuris latebant in
lege implendo apparuit. et predicando per apostolos
manifestat. supra quinto. Ecce vicit leo de tribu
iuda etc. Vel quam primus duxit librum. nunc
libellum diminutive vocat. ubi liber clausus
dicitur. quia superbia claudit. hic vero liber
apertus dicitur quia humilitas aperit. quia per
humilitatem iter in intellectum legis. unde
vero nisi conversi fueritis et efficiamini sicut
parvuli etc. Et posuit pedem suum dextrum
id est fortes predicatores. supra mare id est supra impios
et infideles plenos amaritudine peccatorum
quia deus ad maiores peccatores mittit maio-
res. ut petrum et paulum ad eos qui omnibus
crudeliores erant. sinistrum autem supra terram
id est minores predicatores. misit ad minus malos
peccatores. Vel per mare signantur gentiles
amaritudinem infidelitatis et idolatrie. per terram
signatur duricia et avaricia iudeorum. que
nata sunt per durucionem prophetarum. per pedem dex-
trum signatur vita eterna. per sinistrum pena eterna
est igitur sensus Et posuit pedem suum dextrum
supra mare id est gentiles illuminans ad fidem
predicando conduxit. et per dexteram ad beatitudinem
eternam. 2o lume et revelacionem gentium. sinistrum
autem supra terram id est iudeos qui fuerunt [illegible]
per legem et prophetas. Sed per duriciam suam
et avariciam excecatos per misit ad eternam
damnacionem. Sed pro prio cecitas ex parte accidit in
israel etc. Vel aliter concordat hec adeo
que dicitur hic prelatis quibus et predicator primum
est obediencia. quia misit apire implebat man-
datum eius. Phil. 2o factus est obediens
usque ad mortem. Secundum caritas sine amor
qui ex amore caritatis implevit omnia. Iohannes
15o maiorem hac dilectionem nemo habet. Tercium
est paciencia. Quartum vero doctrina. Quintum pa-
cienciam nostram. Sextum est humilitas Phil.
2o exinanivit semetipsum etc. Septimum est vita
sexto iusticia. septimum sapientia. Octavum

affectiva affectuum rectitudo. Nonum presta
doctrina. Decimum vero discrecio predicationis
quia aliud predicandum est duris et rebellibus
iudeis. et aliud obedientibus gentilibus. Et cla-
mavit. hic ostendit testimonium ipsius et simul
predicatorum penam malorum et consolacionem bo-
norum. dicens. Et clamavit angelus id est christus
voce magna id est predicacione magna. penitenciam
regnum celorum. et magis comminando per penas
inferni. Matthei 4o. Ex tunc cepit iesus predicare penitenciam
agite etc. Et 23 Mathei Ve vobis scri-
be et pharisei. quemadmodum leo cum rugit id est
audacter et terribiliter. ipsius clamantis pre-
dicando. glo. Vox leonis ostendit auctori-
tatem. et infert timorem. Sicut enim leo rugi-
tu ceteras bestias fecerit. nulla bestiarum audere
clamare. ita christus suos inimicos confundebat ut
ne aliquis sibi resistere auderet. Sed christus ter clamat.
primo in predicando. Iohannis 7o stabat et clamabat iesus
in templo docens. Secundo in cruce. Mathei 27o
clamans iesus voce magna etc. Tercio clamabit
in iudicio super inimicos suos. quod tercio
vincit leonis etc. Sed primo legitur clamasse
in suscitacione lazari. Iohannis 11o clamat
lazare veni foras. et cum clamasset id est cum pe-
nam malorum futuram intimasset et bonorum
remuneracionem. locuta sunt septem tonitrua
id est omnes predicatores septiformi gratia spiritus
sancti repleti. voces suas id est proprie et ve-
races et loco eorum congruas. vel voces
suas id est ab eo receptas. nulla enim predicabat
nisi que ab eo audierant Mat. 10o quod in
aure auditis predicate super tecta. Et cum lo-
cuta fuissent septem tonitrua voces
suas id est cum predicatores annunciassent ma-
lorum penam futuram. ut a malo cessarent
et bonorum remuneracionem ut amplius
proficerent in bono. et ego scripturus eram id est
paratus scribere audita ut aliis annunciarem
Et audivi id est intellexi vocem de celo id est
inspiracionem a deo missam. vel admonicionem
angelicam. dicentem michi. et loquitur hic iohannes
in persona predicatorum. qui eciam tempore adhuc qui
qui vellet predicare. sed prohibebantur ne dent
sanctum canibus. Signa id est claude vel ne reve-
les. que locuta sunt septem tonitrua
id est omnes predicatores. et noli ea scribere id est infi-
delibus manifestare. verba non habent locum. quia
in eis non capit sermo tuus cum erit tempus
quod sanam doctrinam non recipient. sed coa-
cervabunt sibi etc. Tobie 12o sacramentum
regis abscondere bonum est. opera autem dei re-
velare et confiteri honorificum est. Et angelus
quem vidi stantem supra mare et
supra terram levavit manum suam ad
celum et iuravit per viventem in
secula seculorum. qui creavit celum et
ea que in eo sunt. et terram. et ea que
in ea sunt. et mare et ea que in eo sunt.
quia tempus non erit amplius. sed in diebus vocis
septimi angeli. cum ceperit tuba cane-

consummabitur misterium dei, sicut euan
gelizat per seruos suos prophetas. Glosa. Ad litteram
tali in fine dabitur finalis consolacio bonorum de
promissione vite incommutabilis futura appo
sicionis ipse et per iuramentum confirmabit. Et angelum
quem vidi stantem super mare quo ad pedem
dextrum, et super terram quo ad pedem sini
strum, leuauit manum suam ad celum id est
modo et gestu iurantis accepit et iura
uit per viuentem secula seculorum id est firmum
statum et verum affirmauit, et hec contra con
tradictores, qui dicunt quod non hec iurat, qui cre
auit id est qui de nichilo fecit, celum ethereum
et ea que in eo sunt id est angelos quos simul
cum celo creauit, Genesis primo. Vel celum sidereum
et ea que in eo sunt id est stellas, vel celum ae
reum, et ea que in eo sunt sicut volucres. Et terram
hic elementum, et ea que in ea sunt id est anima
lia gressibilia et reptibilia reptilia terre
domita et indomita. Vel terram et ea que in
ea sunt id est ecclesias et distinctiones personarum,
distribuciones officiorum, bona temporalia, et que de
ta sunt ecclesie ad sustentacionem ministrorum,
et mare id est congregacionem aquarum aggregacionem, et ea
que in eo sunt pisces, vel mare id est tribula
cionum amaritudinem, et ea que in eo sunt id est tribu
lacionum vtilitates, et quia terra continetur ma
chinis, quam dicit terram visibilia et creata a
diabolo. Vel celum qui creauit celum id est firmamentum
num, et ea que in eo sunt id est corpus et virtutes
et terram id est carnem humanam, et ea que in
eo sunt id est ossa et membra, et mare id est seculum
in quo maior piscis deuorat minorem, Abacuc
primo, facies homines sicut pisces maris, et ea
que in eo sunt id est homines et iumenta et omnia
alia quibus vita hominum sustentatur. Deinde
ondit quod iurauit dicens tempus non erit id est ma
gnitudo sine varietas et successio gaudiorum
et tribulacionum amplius, quia post hec et hoc corpus
erit in secula. Hoc tempus duobus modis accipitur
vno pro ut est mensura motus primi mobilis, sic
non erit, quia stabit firmamentum. Secundo capi
tur tempus pro ut est duracio motus rerum mutabilium,
vbi transibunt ab aquis niuium ad calorem
nimium. Sic ergo quod dicit angelus, quod non erit
tempus amplius, intelligitur rerum magnitudo sine
varietas, et successio gaudiorum tribulacionum,
quod dicit angelus fidelibus qui tunc erunt et ope
paradisi modicum tempus, quia finita breui
hac persecucione non erit amplius tribulacionis
et varietatis paciendum. Sed in diebus vocis sep
timi angeli cum ceperit tuba canere id est in
diebus vltimorum predicatorum post tempus anti
christi, cum ipsi ceperint predicare id est in ipsis
finitis predicacionibus eorum, consummabitur misteri
um dei id est implebitur promissio dei super
remuneracionem sanctorum, qui modo tribu
lacionibus premuntur, que dicit misterium
propter gaudium inpositum. Sicut euangelizauit
per seruos suos prophetas, quorum intencio fuit
de aduentu domini et consummacione seculi

prophetas, quia bonis premium malis penam re
det deus. Et vocem quam audiui iterum
de celo loquentem mecum, et dicentem,
vade et accipe librum apertum de
manu angeli stantis supra mare
et super terram. Et abii ad angelum dicens
ei ut daret michi librum, et dixit michi
accipe librum et deuora illum, et fa
ciet amaricari ventrem tuum, sed in ore
tuo erit dulce tamquam mel. Et accepi
librum de manu angeli, et deuoraui
illum, et erat in ore meo tamquam mel
dulce, et cum deuorassem eum amaricatus
est venter meus, et dixit michi op
ortet te iterum prophetare populis et gentibus
et linguis et regibus multis. Glosa. Ad litteram pos
tali, magna dat fidelibus terra consolacio in eo
quod precipitur Iohanni ut ea que vidit videat ut
expressionem habeat consolacio et dicit, et vocem
quam audiui id est angelicam ammonicionem vel
diuinam inspiracionem, iterum de celo id est in secreto
et in occulto cordis mentis, loquentem mecum id est
michi desideranti, desiderium enim cordis
est locucio, qua anima loquitur deo, et dicentem
id est precipientem, vade passibus tuis, et accipe lib
rum apertum id est euangelii predicacionem, quia
in veteri lege clausum, et aperitur ipse christus
apparuit nascendo, moriendo, resurgendo,
de manu angeli id est de potestate christi, stantis super
mare et super terram id est parati iniuriare gentiles
et iudeos ascendentes ad se. Ideo quod dicit
quod accipiat librum quem dudum iam illum
acceperat, non sibi et aliis duplicis apparens de
dat officium predicandi. Vel hoc de Iohanni in
persone futurorum predicatorum, qui non acce
perunt officium predicandi, sed accepturi
erant. Vel sic. Et vocem id est angelicam reuelacionem
quam audiui ante cordis, iterum de celo lo
quentem mecum id est de ecclesia id est de vtilitate ecclesie
predicantem, vade id est vades vel ex precepto, et
accipe librum apertum de manu angeli id est
predica manifeste omnia misteria legis ad
impleta iam operacione christi stantis super mare
et super terram id est qui in passione superauit omnes passiones
amaritudinis et mortis cupiditates, et regnat
immobilis et impassibilis in celo. Libera ipse est
vnitas cum enim sint tot libri quot virtutes, sed
alia, castitas alia, paupertas alia, mansue
tudo alia, benignitas alia, et de aliis,
quas liber aperuit ipse scripsit de processimo
primo librum scribat ipse quem iudicat id est filius
cui pater dedit omne iudicium. Ideo vero circa
de libro vide alibi. Et abii id est in iudicium
remediorum et liberis cum me Iohannem sta
tim tamquam verus obediens, ad angelum id est ad christum
ad quem alius nec unus Luce .xix. quod si quis
venit ad me et non odit patrem suum id est ludis,
et animam suam id est proprietatem, et vxorem

suam, id est scilicet secretam sapientiam, et filios et fratres, id est totam parentelam, et animam suam, id est vitam corporalem, non pro esse [illegible]. Dicit ei glo. ope et ore, ut dicit gratis non vendere [illegible] obedienti et postulanti librum, id est libri intelligenciam, ore scilicet et obediencia. Dicitur quod sapientia [illegible] si quis vestrum indiget sapientia postulet etc. Loquitur autem [illegible] hic de persona predicatorum qui erunt ultimis temporibus, qui forsitan non habebunt doctores veritatis nisi angelum, id est ipsum qui eos docebit per se. Et dixit michi oranti et obedienti: accipe librum, id est legis intelligenciam et predicandi officium. Glo. Deus si quem docent patet quod necessarium est per se officium, et non alia que [illegible] amanus ad intelligentiam suscipiendam est humilitas; prius enim humilitas, ubi sapientia. Et devora illum, id est aude et festinanter comede, non est mastica illum exponendo vel predicando aliis, sed devora in corde et memorie retinendo, quia misteria ipse [illegible] non erunt predicanda, sed corde recondenda. Et faciet amaricari ventrem tuum, id est in necessitate tua, et hoc est quia veritatem scripture oportebit te in corde celare, quod faciant [illegible] magno dolore et amaritudine, quia libentius predicarent si haberent auditores, id est [illegible] dolor [illegible] et non aliis predicare. Sed in ore tuo erit dulce tanquam mel, quod [illegible] amarum erit predicatoribus illius temporis tacere veritatem quam habent in corde [illegible] sed dulce esset si possent eam aliis predicare. Sed vero signum liber tuus quia auferetur omnis predicatio et doctrina veritatis. Dani. [illegible] dixit alius angelus [illegible] Daniel [illegible] sermones et signa librum usque ad tempus statutum, id est usque ad mortem antichristi, qui habebit liberam predicationem sed ipse videtur non [illegible]. Vel moraliter accipe librum intelligendo et devora illum operando, et faciet amaricari ventrem tuum, id est sensualitatem tuam que mollis est et fragilis, quia scriptura difficilis est ad intelligendum maxime fragilibus, sed tamen facilis et dulcis est ad predicandum, [illegible] enim labor est in studio legis et maior in elevacione operis, sed quedam recreacio est in predicacione sermonis post quam dulcis fama [illegible] etc. Sed in ore tuo erit dulce tanquam mel, id est illud quod cum amaritudine intellexisti studendo et operando, cum iocunditate et dulcedine docebis predicando. Qui ergo non laborat studendo et operando non sentiet aliquam devocionem vel suavitatem legendo et predicando, et ideo [illegible] non libenter legunt nec predicant, quia nullam senciunt devocionem. Et accepi librum, id est scripture intelligenciam et predicandi officium, de manu angeli, id est ex dono et opere filii dei [illegible], et devoravi illum, id est memorie tradidi et opere implevi, et erat in ore meo, id est in predicacione, tanquam mel dulce, et cum devorassem eum, id est memorie [illegible] et opere adimplessem, id est hec dum non in [illegible] amaricatus est venter meus, id est sensualitas mea in ipsa devoracione, id est in studio et [illegible] ventrem meum doleo, id est [illegible] cordis [illegible] turbati sunt in me, quia intellexi mala que

sancti passuri erant temporibus ultimis quo dolentia mala que iam pati [illegible] vel passa est tempore domini modica sunt [illegible] que pacientur tempore antichristi. Et dixit michi, scilicet angelus: oportet te iterum prophetare, id est de [illegible] prophetare, id est futura mala que [illegible] predicere, populis et gentibus et linguis, id est diversis nacionibus, et regibus multis, qui erunt tunc quibus dabitur spacium ad penitentiam agendam. Nam et [illegible] predicavit voce vel scripto sic et fuit scripta predicat. Et refertur hec ad tempus ultimum et predicatores quos mortuo antichristo iterum oportet predicare etc., ut supra dictum est.

Et datus est michi calamus similis virge et dictum est michi: surge et metire templum dei et altare et adorantes in eo. Atrium autem quod est foris templum eice foras et ne metiaris illud, quia datum est gentibus et civitatem sanctam calcabunt quadraginta duobus mensibus.

[illegible] quod dividitur in tres partes: in prima ostenditur auctoritas predicandi, in secunda penitentia predicatorum mors, et resurrectio Helie et Enoch, que est tertia consolacio [illegible], et incipit ibi: ~~et septimus angelus~~ dabo duobus testibus. In tertia agitur de tubicinio septimi angeli [illegible] ostenditur [illegible] visio, et incipit ibi: et septimus angelus. Dicit ergo Iohannes: et datus est michi calamus, id est libertas predicandi que calamo scribitur. Vel calamus, id est facultas scripture et lingua sive eloquentia ad predicandum ipsam scientiam [illegible] Deus dedit nobis linguam eruditam etc. Similis virge, per quam significatur regia auctoritas, quod [illegible] auctoritate inbeneficii recepi auctoritatem et libertatem predicandi, non ex mea voluntate, sed ipso auctore, contra illos qui non missi a deo predicabant, contra quos dicitur [illegible] quomodo predicabunt nisi mittantur. Et de eo moventibus [illegible] eos et ipsi [illegible] predicacio scripture dicitur calamus, quia sicut calamo scribitur sic fides et actus virtutes mediante predicacione auditorum cordibus inseruntur [illegible] fides ex auditu, auditus autem per verbum Christi. Virge dicitur [illegible] que regit homines sicut virga pastoris oves [illegible] virga [illegible] vel flagella dum castigat [illegible] stulticia colligata est in corde pueri, virga discipline fugabit eam. [illegible] virga est recta et scriptura sacra rectos facit credentes, [illegible] recti sunt omnes sermones mei, non est in eis pravum quid neque perversum. De hoc calamo dicitur [illegible] lingua mea calamus etc. Verba est [illegible] lingua predicatoris est calamus quo loquitur [illegible] et dictum est michi ab angelo: surge de lecto pigricie [illegible] usque quo piger dormis, vel surge, id est a dormiendo surgito. [illegible] surge [illegible] surge qui dormis et exsurge a mortuis, id est a dormientibus qui mortui sunt, et metire templum dei [illegible]

predicta omni ecclesie / vel incipientibus / et altare
proficientibus / et adorantes in eo / perfectis, hec
est omnibus secundum capacitatem sancta mini
stris mancipa / sicut apostolus prima ad
Corinthios 3o sapientiam loquimur inter perfectos / et
minoribus utimur prima ad Corinthios 3o et ego
fratres non potui vobis loqui etc. / per templum
dei significatur ecclesia generalis fidelium congre
gacio. prima ad Corinthios 3o templum dei sanctum
est quod estis vos / per altare signantur penitentes
qui die ac nocte vigiliis / et ieiuniis
et disciplinis macerant / et mortificant
suam carnem / in sacrificium deo. Ad Romanos
obsecro vos per misericordiam dei ut exhibeatis
etc. / per adorantes in templo / signantur viri
spirituales / qui magis oracioni et contempla
cioni vacant / de quibus Iohannis 4o venit
hora et nunc est quando veri adoratores etc.
Vel per templum quod totum erat auro tectum
intrinsecus / et decorabile / signatur ecclesia triumph
antis splendens et lucens aspectu dei boni
tatis et sapientia / et decorabile perficeatur deo
per templum eius omnes dicent gloriam
quamquam enim ibi dicitur erit gloria dicentes
per altare signatur Christus super quem offe
rentur deo pro oblaciones ecclesie / de quo Exo
di 20 altare de terra facietis michi id est
corpus de virgine nascetur secundum carnem
credentes / per adorantes signantur omnes fideles
et boni / ponitur altare intra templum et ado
rantes / quia per ipsum cognoscitur militantis
ecclesia triumphantis / et Christus deus et medi
ator de prima Thimothei 2o Mensura templi
est bonorum contemplacio que sunt in
ecclesia triumphante / que mensura extendit
a summo celi usque ad profundum inferni
eiusque altare est fides / qua credendum est de
deo / quod est verus deus / et verus homo / et hec
extendit se a deo usque ad hominem / Sapi
encie attingit a fine usque ad finem fortiter
etc. mensura adorancium est ab ortu solis
ad occasum ab aquilone ad meridiem / quod
de omnibus quibus hominum constat ecclesia / et
extendit se ad quatuor partes mundi / Et
gloria / ecce ad virum predicatorem / surge id est torporem
tolle / vel mentem ad celestia erige / et
metire templum dei id est contemplare gaudia
celi / ut aliis dicas / sicut exploratores quod
ut alios incitaret ad amorem terre aufe
rent inde unam fuscam / et malogranatum
Numeri 13o / et altare scilicet metire id est corpus
Christi deum et verum hominem crede / et hec
aliis predicare / stude / et adorantes in eo
metire id est unum et multitudinem fidelium atten
de / quia non ex una gente tantum congregata
est ecclesia / unum et omnium gentem sine per
sonarum accepcione / atrium autem quod est foris
templum id est falsos ypocritas / qui sunt ecclesie
iuncti modo atque non vivo / et remittentes eice
foras / glosa / id est condempnando crede esse
foras / Et est atrium quod per quorum peccata mortalia
per extra condempnacione solos fideles / si pa
legittimam monicionem noluerint dimitte
peccatum suum. Vel applicatur ad Christum in o Machabeorum
sepulchrum et sedium tempore damnata / Vel eice
foras predicere eiciendos in fine eo quod in vallem
ultimo fore ante deum quam per atrium signi
antur mali ypocritarum ecclesiam et si per baptismum
sint sanctificati / tamen sunt mente plenum peccati
sicut atrium in terra factum est / et tamen ibi re
ponitur cadavera mortuorum / etiam atrium
adheret ecclesie / tamen quia informis est propter peccatum
manet ergo. et ne metiaris illud id est ne talis
predicatore omnino subtrahe illis / quia indignus non
enim meretur intueri Christi exemplum quod noluit
sub quo precepto dei / Matheum 7o Nolite sanctum
dare canibus / et quare / quia datum est gentibus id est
dati sunt erroribus et vitiis gentium et quia
sunt conformes in culpa erunt conformes in pena
et civitatem sanctam id est ecclesiam in unitate fi
dei congregatam / conculcabunt id est opprimerent ad eos
conculcantur gentiles. et etiam per ypocritarum / mensi
bus quadraginta duobus id est tribus annis cum
dimidio / quibus regnabit antichristus per hunc
numerum etc. constat ex senario ductus in septena
rium / significans tota vita praesens / que septem diebus
agitur / et operibus mane compar... sex etiam opera
sex dierum / in quo sese mali apparuere usque
ad finem perfectionis / et conculcant bonos / ut patet
in Cain / quod Habel / et Ismael quod Ysaac persequitur
quorum figuram filii Israel in duobus mansiones
fecerunt in deserto / Numeri ... Et da
bo duobus testibus meis / et prophetabunt
diebus mille ducentis sexaginta / amic
ti saccis / Hii sunt due olive / et duo
candelabra in conspectu dei terre stantes
Et si quis eos voluerit nocere / ignis
exiet de ore ipsorum et devorabit inimicos
eorum / et si quis voluerit eos ledere sic op
ortet eum occidi / Hii habent potestatem clau
dendi celum ne pluat diebus prophetie
ipsorum / et potestatem habent super aquas conver
tendi eas in sanguinem / et percutere terram
omni plaga quotienscumque voluerint.
Et cum finierint testimonium suum bestia
que ascendit de abysso faciet adversus
illos bellum / et vincet illos / et occidet
illos. et corpora eorum iacebunt in pla
teis civitatis magne / que vocatur spiritualiter
Sodoma et Egyptus / ubi et dominus eorum
crucifixus est / et videbunt de tribubus et
populis et linguis et gentibus corpora
eorum per tres dies et dimi
dium / et corpora eorum non sinent poni in
monumentis / et inhabitantes terram gau
debunt super illos / et iocundabuntur / et mu
nera mittent invicem / quoniam hii duo
prophete cruciaverunt eos qui habitant
super terram / et post dies tres et dimidium
spiritus vite a deo missus intravit in

eos. et steterunt super pedes suos. et timor
magnus cecidit super eos qui vide-
runt eos. et audierunt vocem magnam
de celo dicentem illis. ascendite huc. et
ascenderunt in celum in nube. et vide-
runt illos inimici eorum. et in illa hora
factus est terre motus magnus. et decima
pars civitatis cecidit. et occisi sunt in terre motu
nomina hominum septem milia. et reliqui
in timorem sunt missi. et dederunt glo-
riam deo celi. Ve secundum abiit et ecce
ve tercium veniet cito. [illegible] cali. [illegible]
premittit ecclesie consolacionem scilicet adventum Enoch
et Elie. et dicit nomen in hac parte de hiis
duobus que patet in processu hic. et dicit
glo. per istos duos intelliguntur omnes alii pre-
dicatores. quia si non [illegible] et erunt tunc isti ad [illegible]
ut in [illegible] ut sic illi per [illegible] [illegible]
[illegible] non dimittant predicare. ita et alii per-
[illegible] [illegible] [illegible] cessare [illegible]
eorum. et tamen si per hec debeant mori et [illegible]
suscitabit et remunerabit deus. et infectores
vero eorum dampnabuntur. ita faciat et aliis
predicatoribus. Dicit ergo. Et dabo non dicit quid
[illegible] quod in [illegible] est illud. quod dabit
te [illegible] et non dicit hic quid. ut intelligat
omne bonum [illegible] donum predicandi. duobus
testibus meis scilicet Helie et Enoch. et aliis
omnibus qui ideo sub binario ponuntur quia de
duobus testamentis accipiunt quod predicant
[illegible] de medio [illegible] dabunt vocem [illegible]
quod duo de [illegible] predicant scilicet quod pertinet ad
humanitatem et quod pertinet ad deitatem [illegible]
[illegible] predicando magnificant et [illegible]
dampnationem [illegible] quia premia bonorum
ad consolacionem et supplicia malorum et adter-
rorem predicant [illegible] quia duo mandata cari-
tatis predicant [illegible] quod in ore duorum [illegible]
[illegible] testium stat omne verbum [illegible]
ideo [illegible] duos misit [illegible] suos binos ante
faciem suam in omnem locum quo ipse [illegible]
venturus. [illegible] Et prophetabunt diebus
mille ducentis sexaginta glo. id est tribus
annis cum dimidio [illegible] glo. [illegible]
nota quod hii dies non [illegible] tres annos
et dimidium et hec [illegible] quia desunt
[illegible] dies [illegible] complent dimi-
dium annum predicabunt sicut [illegible] tribus annis
et dimidio cum [illegible] computat [illegible]
tempore [illegible] usque ad [illegible]
[illegible] ponit [illegible] aliquando
[illegible] aliquid Enoch [illegible]
[illegible] Helias ascendens [illegible]
predicatores ut [illegible] amicti
saccis. hic agit de [illegible] corporis qui [illegible]
[illegible] et abiectus [illegible] et hec faciet
[illegible] per [illegible] ut [illegible]
a sua senectute [illegible] ad [illegible]
[illegible] de [illegible] baptista [illegible]
[illegible] vestitus pilis camelorum [illegible]

Etiam ut [illegible] qualem [illegible] [illegible]
dicatores medium inter predicatorem [illegible]
[illegible] duorum [illegible] cum medium [illegible]
[illegible] Etiam dicit predicatores amicti
saccis quia [illegible] penitenciam quia [illegible]
[illegible] [illegible] solum [illegible]
debemus [illegible] sunt. Non enim sufficit
[illegible] multi enim sunt qui [illegible]
[illegible] et nichil portant [illegible]
[illegible] qui [illegible] se [illegible] et
Math. [illegible] attendite a falsis prophetis. Dicit ergo hii
sunt due olive per opera [illegible] maiorem [illegible]
[illegible] [illegible] Zacharia [illegible] isti
sunt duo filii olei. et duo candalabra per
lumine doctrine et vite. Duo [illegible] per lumen
[illegible] et exempli. Mat. [illegible] vos estis sal terre. vos
estis lux mundi. in conspectu dei terre stantes glo.
[illegible] deo placere intendentes sicut [illegible] Helias [illegible]
[illegible] [illegible] dominus ante cuius conspectum sto
vel stantes dicit in conspectu domini quia in
nullo se inclinabunt ad [illegible]
cadent corporaliter ante eum. vel stantes dicit
in celum erecti sicut omnes predicatores qui
portant [illegible] et ecclesiam [illegible] in [illegible]
tribus [illegible] et tribulacionibus per quas intra-
[illegible] Et si quis [illegible] fiducia eorum
quam habebunt in deum per quam stabunt fir-
mi et immobiles. [illegible] benedictus vir
qui confidit in domino. Dicit ergo. Et si quis voluerit
vel magnus homo vel [illegible] nocere
eos glo. id est [illegible] venenosa vel eorum
doctrinam [illegible] vel eos a fide retrahere. sicut
[illegible] quod [illegible] minis cona-
bitur eos [illegible] non [illegible] quia deus
custodiat eos. ignis id est predicacio [illegible] quod
dicitur ignis. quia inflammat ad amorem.
illuminat ad cognicionem. emollit ad compassionem
consumit peccati rubiginem. Exiet de ore eorum
quod de fornace accensa [illegible] surrexit
Helias sicut ignis. et [illegible] illius [illegible] facula ar-
debat. et devorabit inimicos eorum id est devoran-
dos et condempnandos ostendit. quod figuratum est [illegible]
[illegible] in duobus [illegible] qui ad [illegible]
Helie [illegible] sunt igne. vel devorabit
inimicos eorum id est predicando et disputando confu-
tabit. quod [illegible] et [illegible] potuerunt [illegible]
[illegible] dabo vobis os et sapienciam [illegible]
ideo [illegible] videns eos fortes temptabit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. et si quis vo-
luerit eos ledere id est corporali morte eos occide-
re [illegible] sic [illegible] oportet eum occidi
id est eternaliter dampnari Math. [illegible] qui gla-
dium acceperit gladio peribit. Hii habent potestatem
hic agitur de potestate eorum que consistit in cla-
usione et reseracione sanctorum que in scriptura
[illegible] per quod [illegible] celum [illegible] hii habent
potestatem claudendi celum sicut fuit factum [illegible]
[illegible] ubi clausum fuit celum annis tribus
mensibus sex [illegible] quibus celum ar-
[illegible] vel totam ecclesiam que est [illegible]
id est domus dei [illegible] celum michi sedes

sit / ne pluat pluuiam id est doctrina euangelica die-
bus prophetie illorum que durabit per tres annos
et dimidium, quod signatum est iii Re. xvii et
per Heliam clausum est celum, et Iacobi quinto
Helias erat similis nobis passibilis, et orauit
ut non plueret super terram annis tribus et
mensibus sex etc. / et potestatem habent super aquas
id est super doctrinas quibus fidelium mentes irriga-
tur ut fructificent / conuertendi eas in sanguinem
glo. id est in peccatum, vel cum audita negligun-
tur, vel ad contempnendum hic duci non doctrina sacrarum
cognoscit [illegible] in peccatum [illegible] [illegible] credentibus
non et si non faciet peccatum est illi / vel potestatem
habent super aquas id est super scripturas sacras
conuertendi eas in sanguinem, quod sanguinem
id est quod peccata malorum, ea redarguendo et contem-
nendo / vel potestatem habent super aquas id est super mul-
tos homines conuertendi eas in sanguinem
id est in fidem passionis domini et martirum amo-
rem / ideo vnde clericus a rem [illegible] etc. vel
potestatem habent super aquas id est super florum predi-
catorum doctrinas / conuertendi eas in sanguinem
id est ostendendi earum falsitatem et latentem pra-
uitatem / et percutere terram id est terrenos, qui diu-
ersa, propter nimium amorem terrenorum / omni pla-
ga id est omni genere damnacionis / sic dominus per
Moysen et Aaron percussit Egyptum multiplici
plaga. Lucas xvio. sunt sicut voluntatem domini
sui etc. / quociescunque voluerint / quia sicut
ipsi faciunt voluntatem domini, ita dominus facit
voluntatem eorum psalmo voluntatem timencium
etc. / Et cum finierint / hic agitur de morte eorum
illorum / et de visione seu illusione quam fa-
ciet eis mali / dum predicauerint tribus annis
et dimidio, tunc antichristus occidat eos. Dicit glo. /
et cum finierint testimonium suum id est predica-
cionem suam, magna testimonium perhibebunt verita-
ti / bestia id est antichristus ferox et malus et in-
mundiciarum ut bestia / que ascendit de abysso
glo. id est per tenebrosos exaltabitur ad regnum / vel
qui ascendit de abysso id est de vilitate generis
leuabitur in regem / per hoc notatur quod de fornicacione
vili nascetur / vel qui ascendit de abysso
id est qui nascetur de vili tribu Dan, que fuit
concubina Bala ancilla Rachel. hoc tractatus
quod cum antichristus debeat nasci de tribu Dan
pro hoc quadragessimo nono / vel qui ascendit
de abysso id est qui de obscuro et occulta malicia
cordis in opus exibit / in principio enim bo-
nus videbitur per tenui et postea porrectum
in regnum domini vero per hoc assimulabant
et ecce bestia grata etc. / faciet aduersus eos
bellum multiplex scilicet disputando, comminando,
blandiendo, promittendo miracula faciendo / et
vincet id est superabit illos secundum vulgi opinionem
et occidet eos corporaliter, et corpora eorum ia-
cebunt in plateis ciuitatis magne id est illius
que dicitur magna vel a multitudine et ma-
gnitudine edificiorum / vel multitudine et magnitu-
dine miraculorum fiendorum / vel multitudine
prauorum factorum / que facta sunt ibi

vel peccatis multitudine et magnitudine peccatorum que
in ea erant vel hec est ciuitas Ierusalem vel
Babilonia in medio eius / vel sic quo facta est
in terra ciuitatis fidelis etc. / in plateis ciuitatis ia-
cebunt corpora eorum vel quia nullus audebit
eos sepelire propter timorem antichristi / aut propter
odium eorum sunt ut homines videntes tam [illegible]
eos imitarentur / que spiritualiter id est ingressi
vocatur Sodoma id est sine laude dei / vel
[illegible] Sodoma pro magis sodomia vocata dicit
etc. / De ciuitatibus meis maior effecta est iniquitas
filie populi mei peccato Sodomorum / et Egyptus
id est tenebrosa sine dei cognicione, ubi et dominus
eorum id est corporis sunt Helie et Enoch, ut dicit glo.
quod dominus non eos dominus eorum se in-
carnabit / et non crucifixus est / cui ipsi seruiere
vsque ad mortem / crucifixus est in se corpora-
liter, spiritualiter in suis orat pro eis qui dixit
hominis meis fecistis etc. Et Luce qui
vos spernit me spernit / et videbunt quidam
de populis et tribubus et linguis et gentibus
quidam eciam, quidam boni, quidam fama, et ia-
cebunt corpora eorum inhumata, per tres dies
et dimidium / et corpora eorum scilicet Enoch et Helie
non sinent poni in monumentis, glo. ne
memoriam habeant / et ut alii terreantur / Deus que
permittet dominus tam crudeliter tractari sanctos
suos, hoc ideo ut maior sit eorum gloria. Deus
habet autem dominus permittet ut per hoc fiat ma-
ior et euidencior eorum resurrectio. Quia si se-
pulti essent non ita plane pateret eorum resur-
rectio / Sed quomodo ea erit illa sit calida quod per
per tot spacium poterunt iacere sine fetore magno
quia non putrefiant ideo / quia solidata caro
per frequentem vsum ligni vite, que ipsi vesce-
bantur non vel forte hoc erit a virtute diuina ut
magis appareat bonitas eorum et clarior
sit eorum resurrectio / et inhabitantes terram
id est omnes terrena amantes, gaudebunt super illos quia
mortui sunt / et iocundabuntur glo. quia impiorum
effectus impiorum est exultacio / et munera mittent
inuicem id est dona eximia / vel gratulacionis et
fabulacionis mittent inuicem. De eis loquentes
pro gaudio / quoniam hij duo prophete cruciauerunt
eos id est perpetue cruciandos, vel quia dicendo
eorum iniquitati / et resistendo audacter
quod nec vnus mistus quod eo confidens absque ter-
rore erat / qui habitant super terram id est qui amant
terrena, quia illi cotidie [illegible] contempnenda
predicabant / et ideo odiosi et contemptibiles erant
eis Dominus ver. per deridetur iusti simplicitas etc.
Sapiencie vo. grauis est nobis eciam ad videndum
quoniam dissimilis est aliis vita illius / et post
tres dies hic agitur de resurrectione illorum
que fiet post tres dies et dimidium, tanto enim
tempore iacebunt inhumanata / et hoc glo. non
hic videatur dicendum quod fuerunt per tres annos et
dimidium / Sed non videtur hoc credibile quod tanto
tempore potuissent stetisse / Sed quomodo erit ne resurrec-
cio eorum glosa autem non. Responsio dicendum
dimissalis quod resurgent glorificati sed propter
nec non morarentur et hoc habebunt ex priuilegio
speciali propter quod perdiderunt. Dicit glo. / et post tres dies
et dimidium ab inspectione eorum spiritus

vite id est anima vivificatus corpus et vivificata
a spiritu sancto / adeo id est virtute divina non sicut ante
intravit in eos id est intrabit / quia hec que dicit adeo per
resurrectionem corporum non erit naturalis sed miraculo
sa / et steterunt id est stabunt / super pedes suos glo
riosi in mortales et impassibiles erunt / et timor
magnus etiam subita eorum resurrectione ceci
dit id est cadet sicut pondus grave opprimens pro
dei reverencia vel pro infinita pena / super eos
qui viderunt id est videbunt eos tam gloriose
resurrexisse / et audierunt id est audient Enoch
et Heliam id est vocem magnam id est magne potestatis
indicativam vel magnam id est omnibus audibilem
de celo dicentem id est a Christo vel ab angelo in aere
stantem et dicentem illis id est Helie et Enoch
suscitatis et stantibus super pedes illos suos
videntes / ascendite huc ad consorcium sanctorum
de medio hominum impiorum / et ascenderunt
in celum in nube eos obumbrante
et malos terrente sicut Christus / [illegible]
[illegible] ut illi qui ipsum sic imitati
sunt in predicatione et tribulatione conformentur
ei in ascensione / et quia ipsi descenderunt
sunt humiliati facti amici / unde dicit apostolus
de alto celo quia qui se humiliat exaltabitur /
et viderunt illos id est videbunt sic glorificatos
inimici eorum qui de morte eorum prius
gaudebant / sed multo plus stupebunt de resur
rectione eorum / ecce ergo videtis terribilem
timorem horribilem / et in illa hora hic agitur
de plaga futura mundo post ascensionem eorum
factus est terre motus ad litteram / vel terre id est
terrenorum qui post mortem ipsorum conda
cium et violentius movebuntur / et insurget
ad ecclesie destructionem / vel ad suam dam
nationem / et forte aliqui movebuntur ad pe
nitentiam ex timore et subita visione / et decima
pars civitatis cecidit id est omnes sancti / de quibus
decimus ordo angelorum debet reparari sic hu
miliaverunt / gratias agentes deo de glorifica
tione fratrum suorum / vel ceciderunt morte ma
lorum in gladio / vel decima pars civitatis dicit
omnes mali / qui decalogum transgressi
sunt / et non sunt de aliquo novem ordinum
ecclesiastice hierarchie / ecclesia enim militans
facta est ad similitudinem ecclesie triumphantis
secundum illud Exo. xxv vide inspice et fac
secundum exemplar etc. / unde sicut in ecclesia triumphanti
sunt novem ordines angelorum / ita in ecclesia
militante sunt novem ordines hominum / et sicut
de quolibet ordine angelorum aliqui cecide
runt / et tot quot possent facere decimum or
dinem / ita de novem ordinibus hominum tot
salvabuntur quod poterunt reparare integri
tatem / et ideo nullus electorum [illegible] per deci
mum / quia pastor venit querere [illegible]
mali vero qui de nullo novem ordinum sunt
dicit decima pars civitatis / que cecidit id est cadet
in infernum irreparabiliter / sicut antiphona
dicit eorum / et occisi sunt in terre motu sive
reprobi / nomina hominum septem milia id est omnes
reprobi nominati / et septem [illegible]
sunt illaqueati / occisi sunt inquam mor
te prima / et secunda / hic et [illegible] et gloriam et glo
dicat mali dicit nomina quia tot nomine

sunt et non veri homines / unde [illegible] ba
bilonis nomen / [illegible]
et reliqui sunt qui non sunt in parte indurati / in
timorem sunt missi id est in reverentiam dei visa
pena malorum vel in timorem ne caderent
sicut alii ceciderunt / quia nemo securus est quamdiu
vivit / et qui se existimat stare videat ne ca
dat / et dederunt id est dabunt sicut boni gloriam deo
celi gratias referentes deo de exaltatione humilium
et de depressione superborum / sicut beata virgo Luce
primo magnificat anima mea dominum etc. / ve secun
dum id est tribulatio secunda abiit id est transiit id est
transibit celeriter / et ecce ve tercium veniet cito
id est [illegible] et tribulatio iudicii post mortem illorum
veniet cito / Et septimus angelus tuba ceci
nit / et facte sunt voces magne in celo dicen
tes / factum est regnum huius mundi domini nostri
et Christi eius / et regnabit in secula seculorum
Et viginti quatuor seniores qui in con
spectu dei sedent in sedibus suis ceciderunt
runt in facies suas / et adoraverunt deum dicentes
gratias agimus tibi domine deus omnipotens
qui es et qui eras / qui accepisti vir
tutem tuam magnam et regnasti / et
irate sunt gentes / et advenit ira tua
et tempus mortuorum iudicari / et redde
re mercedem servis tuis prophetis et sanctis / et
timentibus nomen tuum / pusillis et magnis
et exterminandi eos qui corruperunt terram
terram post ca. / que est finis [illegible]
agitur de septimo statu ecclesie / et de septimo or
dine predicatorum / qui erunt post mortem anti
christi / qui signatur per hunc septimum angelum
ultimo tuba cecinit / et dicitur hic ca. primum
est exultatio sanctorum / secundum gratiarum actio seniorum
Tercium est causa exultationis istorum / dicit
ergo / et septimus angelus tuba cecinit id est septimus
ordo predicatorum dulcia et terribilia predicat
dulcia inquam bonis / et terribilia malis / dul
cedo in cantu / terror in tuba significatur / et in isto
et precedenti angelo dicitur per spiritum prophetali
[illegible] de futuris / et facte sunt voces
magne id est exultationes et laudes bonorum
et de pace collata ecclesie / et damnatione impi
orum iuste reddita illis / de hiis duobus gaude
ent sancti laudabunt deum [illegible]
eorum / unde Ysaie quinquagesimo primo / consolabitur dominus
Syon id est ecclesiam quia erit tunc ecclesie consolatio
secundum pacem restituta / et fidei multiplicatio / quia tunc
enim multi Iudei convertentur ad fidem / unde
et in unitate religionis [illegible] / reliquie
inquam Iacob ad dominum fortem / Malachie ul
timo ecce ego mittam vobis Heliam prophetam
antequam veniat dies domini magnus et horri
bilis / voces inquam dicentes factum est regnum
huius mundi in quo longo tempore [illegible] hostis
antiquus regnavit / domini nostri et Christi eius glo
id est patris et filii / quorum semper fuit regnum huius
mundi secundum potestatem et auctoritatem / sed diabolus re
gnavit secundum usurpationem et permissionem / sed tunc
[illegible] eorum / quia fraudulentia et simula

diabolus / qui diu regnavit in mundo, penitus deficiet / et deus in fidelibus suis in pace eterna regnabit / et regnabit in secula seculorum, id est in eternum. Vel sic hic agitur de [illegible] eadem [illegible] cum regnum dei altissimi et obtinebunt usque in seculum / Aliqui libri habent amen, scilicet non est dubium. Vel mundus triplex: mundus cuius primus mundus est, cuius deus creator est / et conservator, scilicet universitas rerum. Secundo homo in mundo cuius et mundus per ipsum [illegible] Christus deus est redemptor et salvator, scilicet universitas fidelium. Tertio mundus sicut deus dilexit mundum. Tertio cuius diabolus princeps et rector est, scilicet universitas malorum / qui istum mundum diligunt. Vel dicto princeps huius mundi eicietur foras, per mundum intelligit diabolum, scilicet [illegible] dei / filius [illegible] intelligit cum diabolo per damnacionem [illegible] quo ad vocacionem et seduccionem prave voluntatis / Et viginti quatuor seniores. Hic agitur de gradarum actione sanctorum de finali [illegible] et glorificacione / et diaboli et suorum condempnacione / De quo / et viginti quatuor seniores, id est omnes predicatores et doctores et ceteri rectores tam novi quam veteris testamenti / qui in conspectu dei sedent, active qui semper quasi divine conspectui placere consideraverant / et intendunt [illegible] meditacio cordis in conspectu tuo / et passive, quia et ipsi et facta eorum a domino deo conspiciuntur / [illegible] exultant iusti in conspectu dei / Duravit sede ut iudices sui ipsorum / [illegible] ipso [illegible] insuper [illegible] ut reges [illegible] qui sedent / ut [illegible] semper intendentes [illegible] attendite vos / in sedibus suis, id est in [illegible] sibi commissis / vel in officiis suis / vel in [illegible] sunt vel sedent, id est sedibus [illegible] suis, id est intuitu [illegible] / ceciderunt in facies suas, id est [illegible] considerantes conscienciam suam se humiliaverunt / non suis meritis, scilicet totum deo ascribentes / glossa: in faciem cadit / qui in hac vita culpam suam agnoscit / et eam penitendo diluit / retro cadit qui in hac vita repente cadit / et ad que supplicia ducatur nescit / sic heli [illegible] cadit [illegible] sic omnes reprobi [illegible] improvisa tenebrosa nesciunt [illegible] / et adoraverunt deum omnia sua ei ascribentes dicentes ore et corde / que est deo optima / gracias agimus tibi pro tua victoria / cui soli honor debetur / et gloria / domine cui soli [illegible] deus quem colimus / omnipotens quem timemus. Vel domine qui nos liberasti, deus qui nos creasti / omnipotens qui nos iudicabis / qui es immutabilis / et qui eras olim cum [illegible] nunc [illegible] et qui venturus es / quia hic agitur de fine mundi / et multo dignus laude et gloria / quia accepisti hec [illegible] sua agende / scilicet quia bonos liberavit / et malos dampnavit / [illegible] multo gracias agimus tibi quia dignus es / qui accepisti virtutem magnam tuam [illegible] a morte resurgendi / discipulos virtute ex alto erudiendi / malos dampnandi / bonos glorificandi / et regnasti, id est tuos a diabolo

defendisti / et tuo imperio subiecisti / et irate sunt gentes, id est mali gentiles invidentes [illegible] regnum tuum surgere et elevari / et sunt [illegible] herodes audito quod natus esset ihesus turbatus est / ut dicit [illegible] ubi est qui natus est rex [illegible] turba / quia [illegible] altitudo [illegible] appetitur / et advenit ira tua [illegible] eos, id est iusta vindicta que in hominibus est acerba [illegible] ira [illegible] scilicet in deo [illegible] tranquillitate [illegible] demonstrat [illegible] tranquillitate iudicat / et advenit similiter tempus mortuorum, id est opportunitas iudicandi, id est [illegible] post mortem [illegible] a malis [illegible] iudicat [illegible] / et reddere mercedem servis tuis prophetis, id est predicatoribus / et prelatis [illegible] sibi / et aliis in futuro / et sanctis, id est [illegible] vel omnibus in baptismo sanctificatis / et timentibus finaliter nomen tuum, id est te nominabilem, pusillis et magnis, quod non solum maioribus sed [illegible] mercedem quod tempus advenit, scilicet omnibus fidelibus / qui laboraverunt in vinea sua. Mathei [illegible] voca operarios et redde [illegible] tempus advenit reddere mercedem, id est premium laboris et fructus sui [illegible] servis suis, id est patriarchis et martiribus et confessoribus qui fuerunt fideli caritate et fide / et tunc tempus advenit exterminandi, id est eliminandi a regno dei / eos qui corruperunt terram, id est corpus suum male vivendo / et aliis malum exemplum dando. Hec est septimi angeli [illegible] clamor malorum in fine mundi / de quo dicetur supra [illegible] Hec 2a [illegible] et [illegible] veritate /

Et apertum est templum dei et visa est archa testamenti eius in templo eius / et facta sunt fulgura et voces et tonitrua et terremotus et grando magna. Et signum magnum apparuit in celo mulier amicta sole et luna sub pedibus eius et in capite eius corona stellarum duodecim / et in utero habens / et clamabat parturiens et cruciabatur ut pariret.

Hic incipit quarta visio / in qua agitur de pugna ecclesie cum dracone et familia eius / in qua continetur [illegible] per mulierem designate / et [illegible] / [illegible] continet [illegible] et est [illegible] per correctionem septem ecclesiarum asie / monens ad [illegible] per affectum doloris / 2a est consolatoria per revelacionem misteriorum / et per apertionem sigillorum / monens ad amorem per affectum gaudii / 3a est [illegible] per clamorem angelorum et dampnacionem [illegible] monens nos ad terrorem per affectum timoris / Hec quarta est exhortatoria ad pugnam [illegible] victricis mulieris / animans nos ad victoriam per affectum spei / Unde iste quatuor visiones [illegible] quatuor affecciones anime ordinatas [illegible] de dolore [illegible] / 2a de gaudio de beneficiis / 3a de timore de penis / 4a de spe de victoria ob

tuenda / et sic sunt quatuor respicientia ulteriorem statum ecclesie / tres autem ultime respiciunt finalem statum / Dividitur hec causa in duas partes / in prima describitur pugna mulieris et draconis in celo / in secunda pugna mulieris et draconis in terra / prima pars continet quatuor primum est descriptio mulieris / secundum descriptio draconis ibi et visum est / Tertium pugna draconis contra mulierem / ibi et draco stetit / Quartum est adiutorium mulieris ibi et factum est / Quintum est victoria mulieris in proiectione diaboli ibi et proiectus est / Audi sequens ponit visio post quedam antecedentia continens [illegible] / scilicet templi apertionem arche visionem et aeris commotionem / Dicit ergo / et apertum est templum dei in celo idest manifestatum est misterium Christi latens prius in scriptura / nomine enim celi intelligitur scriptura / habet luminaria / luminare maius [illegible] / luminare minus vetus / stelle sanctorum expositiones / vel singule sunt quatuor partes celi scilicet oriens occidens auster septentrio / sunt quatuor modi exponendi scilicet historicus allegoricus tropologicus anagogicus / in hoc celo templum fuit clausum quia domini misterium sub figuris latuit / sed est apertum quando veritate veniente figura recessit sic evanescunt tenebre aurora ascendente / et visa est archa testamenti eius idest Christus et sacramenta ipsius / que tamen diu latuerant sub figuris / in templo eius idest in ecclesia vel in scriptura unde moriente Christo scissum est velum templi / et tunc amotum est velamen scripturarum / et veritas patefacta [illegible] Christus de archa quia tria habuit in se reservata / que omnia in archa figuralia / ibi enim erant tabule testamenti / virga aaron / et urna aurea plena manna / Etiam in Christo sunt tabule testamenti quia de patre nobis testimonium tulit fidele / et de nobis patri supplicans qui est testis fidelis primogenitus mortuorum / Etiam in eo fuit virga idest disciplina [illegible] / unde quinquagesimo 3o disciplina pacis nostre super eum / [illegible] virga tua etc / Etiam in eo fuit urna aurea plena manna idest celestis doctrina duplici consolacione plena / collo. 2o in quo sunt omnes thezauri sapientie et scientie etc / Vel nomine celi signatur ecclesia / in cuius celum [illegible] sedes est / habet luminaria magna luminare maius idest maiores prelati et luminare minus idest minores prelati / et stellas idest singulos fideles / hoc templum apertum est in celo et in terra / Primo per angelum annunciacionem Luce 2o annuncio vobis gaudium magnum etc / Secundo per magorum adoracionem et stelle demonstracionem Matheo stellam quam viderunt magi in oriente etc / Tercio per [illegible] commutacionem et miraculorum operacionem Io 2o hoc fecit inicium signorum etc / Quarto per crucifixionem et lateris apertionem Io [illegible] unus militum lancea etc / Quinto per Christi resurrectionem et apostolorum [illegible] /

Luce 24 / apparuit illis [illegible] sensum ut intelligerent scripturas / Sexto per ascensionem et [illegible] missionem [illegible] videntibus illis elevatus est [illegible] per [illegible] predicacionem [illegible] / illi autem profecti etc / et facta sunt fulgura idest miracula manifestata et hec necessarium erat in principio ecclesie novelle que magis indigebat potu lactis quam solido cibo / [illegible] enim miraculorum sunt quasi potus / [illegible] predicabantur per membra ecclesie / ut fieret fidei nutrimentum / Et dicuntur miracula fulgura propter stuporem / propter splendorem / propter fetorem / propter sectionem / propter [illegible] / Sunt enim tria genera fulgurum / quedam sunt scindentia / quedam urentia / quedam fetencia / et miracula primo scindebant quia aperti scindebant postea fetebant / quia prius qui prius placebant displicere faciebant / deinde urebant quia amorem Christi accendebant / et voces idest laudum confessiones / quia visis miraculis omnes deum laudabant et benedicebant / et terre motus idest terrorum / quedam enim ad fidem / quedam ad [illegible] movebant / [illegible] septimo dispensio facta est propter causam / et grando magna idest persecucio magna malorum / quibus [illegible] predicatores intellexit(?) vabilis / et multo comparat persecucionem grandini / quia sicut grando tamen suo frangit segetes et ledit humida / et postea aque facta [illegible] et uberem reddit / sic persecucio novellos infideles frangit / et tamen constantes reddit fecundam ecclesiam / quanto magis affligebant filii israel tanto [illegible] / et facta sunt fulgura idest terrores(?) et voces idest [illegible] / et terre motus idest admiraciones et grando magna idest persecuciones / Et signum hic magnum agitur de pugna mulieris et draconis idest ecclesie [illegible] / qui incepit ab ortu ecclesie / ut per hoc animati fideles / ne deficiant in tribulacione / et describitur mulieris [illegible] statum et habitum / Et / et signum magnum que [illegible] triplicem legitur de ecclesia / moraliter de beata virgine / moraliter de vita spirituali / et signum magnum idest magis significans / apparuit in celo idest in ecclesia militante hec autem fuit signum / mulier amicta sole idest ecclesia Christi [illegible] [illegible] illud [illegible] quicumque in Christo baptizati estis Christum induistis idest mores et virtutes eius scilicet paupertatem vilitatem humilitatem et [illegible] / de quo signo Luce 2o / et hoc erit vobis signum invenietis infantem etc / infantem signatum Christi humilitatis / per [illegible] [illegible] vilitatis per pannos paupertatis / Vel mulier amicta sole idest ecclesia circumdata fervidis tribulacionibus que nomine solis intelliguntur de Christo in sole posuit tabernaculum suum idest in tribulacione servorum quia sicut sol illuminat mundum et desiccat humidum sic tribulacio dat intellectum et desiccat pravitatem / [illegible] vexacio dabit intellectum / vel mulier amicta sole idest ecclesia induta karitate et cognicione / sol enim habet calorem / in quo karitas designatur et splendorem in quo signatur cognicio / que due vestiunt ecclesiam / [illegible] [illegible] primo / secundo domestica eius vestiti sunt duplicibus / et luna idest mundi prosperitas / que crescit et decrescit [illegible] [illegible] [illegible] / hoc sanctus in sapiencia manet sicut sol stultus ut luna mutatur / sub pedibus eius idest sub affectibus eius / quia licet eius ecclesia temporalibus sustentatur / tamen non affectat ea [illegible] [illegible] leva eius sub capite meo etc / vel luna sub pedibus eius idest mundus sub predicatoribus qui sunt pedes ecclesie / qui portant et sustentant ecclesiam / de quibus [illegible] ipso quasi pilleri sunt

pedes tamen in calciamento et ne conquinasset sordes, quia pulchri sunt nimis pedes annunciantis bona. Et in capite eius corona stellarum duodecim, id est apostolorum, quibus quasi stellis tota illuminata et margaritis ornata cognoscitur. Ipsi cum hostes eius vicerunt, ipsi ecclesiam ornaverunt, ipsi quasi preciosi milites in capite ecclesie positi sunt. Sicut stelle in firmamento in nocte obscuritatis luxerunt et totum mundum illuminaverunt. Unde: vos estis lux mundi. Thomas in maiori India, Bartholomeus in minori India, Simon et Iuda in Persida, Philippus in Samaria, Matheus in Ethiopia, Mathias in Allexandria, Iohannes in Asia, Andreas in Achaia, duo Iacobi in Iudea, Petrus in Capadocia, Paulus in Grecia, tandem Petrus et Paulus in Italia. In hiis regionibus predicaverunt et miracula faciebant. Et sic stelle dederunt lumen in corpore [illegible]. Vel in capite eius corona stellarum xii, id est in mente luminositas fidei xii articulorum, qui per duodecim lapides designantur, quos Iosue accepit in Iordane, Iosue quarto. Vel caput eius [illegible] et ornatum xii fructibus spiritus. Ad Galatas v: Fructus autem spiritus est caritas, gaudium, pax, modestia, paciencia, benignitas, bonitas, longanimitas, mansuetudo, fides, continencia, castitas. Vel caput eius, id est in mente eius spes xii gaudiorum, quorum primum est de plena cognicione [illegible]. Secundum est de plena dilectione [illegible]. Tercium est de firma [illegible] comprehensione [illegible]. Quartum de corporis claritate, Mathei [illegible]: fulgebunt iusti. Quintum de corporis agilitate, Sapiencie: fulgebunt tamquam scintille. Sextum est de corporis subtilitate [illegible]. Septimum est de corporis impassibilitate [illegible]. Octavum de pace tranquillitate. Ysaie xxxii: Sedebit populus meus in pulcritudine pacis. Nonum est de grata et magna et nobili societate. Infra [illegible]: Et ecce agnus stabat supra montem Syon et cum eo centum xl iiii milia. Decimum est de loci amenitate [illegible] luminosus spaciosus delectabilis [illegible]. Undecimum est de status immutabilitate [illegible]. Duodecimum est de securitate [illegible]: Sedebit populus meus in pulcritudine pacis. Et in utero habens, id est in mente filios quos parere desiderat, id est fide imbutos caritate perfectos. Et clamabat parturiens, id est parere desiderans, et ad hoc laborans orabat et predicabat. Et cruciabatur vigilando orando predicando ieiunando, ut pariat Christo filios multos. Filios cottidie parit ecclesia sponso suo, non tamen sine dolore et cruciatu, quia patitur ab emulis detractiones et [illegible] omnibus afflictiones. Mystice sic Maria mulier amicta sole [illegible]. Cantica iiii: Tota pulcra es amica mea. Et luna sub pedibus eius [illegible] quia habuit et amavit [illegible] mater pulcre dilectionis. Et in capite eius

corona stellarum xii, id est xii prerogative [illegible] alias [illegible] habuit [illegible] quatuor habuit de celo, quarum prima fuit [illegible] scilicet salutacio angeli [illegible] spiritus sancti [illegible] gratia dei conceptio [illegible]. Hec quatuor: Ave gratia plena. Alia quatuor fuerunt [illegible] prima humilitas [illegible]: Ecce ancilla domini. [illegible] que fuit [illegible] quesivit quomodo fiat istud. Tercia verecundia [illegible] turbata fuit viso angelo. [illegible] cogitare et [illegible] in [illegible] dixit [illegible]. Alias quatuor habuit [illegible] prima maternitas sine corrupcione [illegible] virginitas cum fecunditate. Tercia [illegible] sine gravamine. [illegible] sine dolore. [illegible] quatuor de [illegible] mulieribus. Et in utero habens filium spiritualem et corporalem, quem [illegible] ut consensit [illegible] concepit et in utero habuit. Et clamabat ad mundum [illegible] quomodo fiat istud [illegible]. Parturiens, id est pariet [illegible] salva omni [illegible]. Cruciabatur [illegible] orationibus vigiliis abstinencia [illegible] ut pariat, id est [illegible] digna fuit. Moraliter amicta sole [illegible] Religio in [illegible] celesti [illegible] et luna sub pedibus eius, id est mundus [illegible] omnia [illegible] ut [illegible] et in capite eius corona stellarum xii, id est quatuor cardinales virtutes, quarum [illegible] sunt [illegible] prudencia [illegible] memoria, intelligencia, providencia [illegible] Temperancia tres habet species, scilicet abstinenciam, continenciam, modestiam [illegible] gula [illegible] moderat. Fortitudo tres habet species, scilicet magnanimitatem ad aggressum bonorum, pacienciam [illegible] malorum, longanimitatem in [illegible]. Iusticia tres habet species, scilicet humilitatem, equitatem, benignitatem [illegible] ad superiores, [illegible] ad equales, tercia ad inferiores. Et in utero habens duas filias: congratulacionem et compassionem. Et clamabat orando [illegible] suspirando gemendo et cruciatur ieiunando vigilando, ut pariat filios et filias [illegible] Maria [illegible] mulier [illegible] fecunditatem [illegible] fragilitatem. Et visum est aliud signum in celo, et ecce draco magnus ruffus habens capita septem et cornua decem, et in capitibus suis septem diademata. Et cauda eius trahebat terciam partem stellarum celi, et misit eas in terram. Et draco stetit ante mulierem que erat paritura, ut cum peperisset filium eius devoraret. Et peperit filium masculum, qui recturus erat omnes gentes in virga ferrea, et raptus est filius eius ad deum et ad tronum eius. Et mulier fugit in solitudinem, ubi habet locum paratum a deo, ut ibi

persequitur illam diabolus | 2 C° 6 ° Desperacionibus
describit Johannes draconem qui eam impugnabit nunquam
nisi per pugnam venitur ad coronam unde illud
2 Thi. 2° non coronabitur nisi qui legittime cer-
taverit | et ista pugna incepit ab inicio mundi quando
temptavit mulierem primam | et durabit usque in finem
et semper acrior fit | quia draco scit semper ac-
fit in malicia | ideo mulier i. ecclesia | licet crescat
in paciencia et virtute | ne conteratur sed ut vi-
cat et vincatur de quo | et visum est aliud signum
in celo et aliud ab illo | aliquo signo | quia
sunt signum pacis draconis | istud impugnacionis et in-
pedimenti presentis | ecce primo inter se insidie
dolosi i. diaboli | et specificat ubi in
celo i. in terra | et in signum per celum et primam
celorum scilicet terram | que pugnat in serpente quia
et se vinceretur sed tenebrarum nisi in corpore
maliciam pugnans nec aspicere non potest | et ecce dra-
co magnus et rufus i. diabolus | qui dicitur
draco | propter astuciam | quia latens insidia-
tur nocet | Alex in 10 serpens callidior cunctis ani-
mantibus | magnus propter potenciam nocendi unde
[illegible] non est potestas super terram que com-
paretur ei | Rufus propter maliciam | quia mor-
tem et sanguinem hominis sitit ab inicio
unde ille homicida fuit ab inicio | unde dia-
bolus aliquando dicitur leo, aliquando draco | leo dicitur quia
manifeste sevit | draco quando occulte decipit | ideo
vincendi duo sunt necessaria scilicet paciencia contra ma-
liciam leonis et sapiencia contra fallaciam draconis
et ideo date sunt due ale mulieri | infra cum
quibus se defendat scilicet paciencia et sapiencia | habens
capita septem i. universos principes mun-
di per quos operatur | et cornua decem i. opule-
ciam et potenciam et superbiam secularem | que
dicuntur cornua | quia per hec elevantur homines
in superbiam | ut patet in tauro qui per suum regimen
erit super [illegible] i. superbia super opulencias
unde apostolus prima Thi. vi° divitibus huius
seculi precipe non sublime sapere | unde glosa communis
divitum superbia | et dicuntur decem | quia per hec
decalogum impugnant | et propter illa desperant
et in capitibus sunt i. in principibus secula-
ribus | septem diademata i. septem vicia
principalia | quibus quasi victores coronati
a rege suo diabolo | unde diabolus habet sep-
tem capita inquantum suggerendo movet
ad septem criminalium peccatorum commissionem
et in capite septem diademata ad septi-
formam temptacionem | per quas vincens coronatur
unde dicit septem sunt genera temptacionum
prima est in prosperitate | que primatum inspirat
ut saltem tedio vincat | secunda dubiosa | que
animum ambiguum in nullo [illegible] | tercia
subita que incautum vadit preveniens | quarta
occulta que deliberacionis consideracionem pre-
venit | quinta violenta que vires anime sive
mentis transcendit | sexta fraudulenta que
animum seducit | septima per plura que va-
ria vicia simul impetit | et cauda eius
i. finalis temptacio vel simulata decepcio
que maliciam tegit sic cauda turpi-
tudinem | que maxime erit tempore antichristi
unde Ys(aias) propheta loquens mendacium ipse est
cauda | trahebat de fide ad infidelitatem
terciam partem stellarum celi i. omnes [illegible]
qui [illegible] in [illegible] [illegible] | nec [illegible]

penitencie inveniuntur | qui dicuntur stelle
per fidem quam habebant tamen informem | terciam
partem celi tractos et allatos in terram i. in amo-
rem terrenorum | ut plus quam celestia dili-
gant | Nota quidam sunt qui semper volunt
trahi et numquam trahere | ut simplices | quidam
volunt regi et non regere | quidam volunt aliquando
trahere et aliquando trahi | ut sapientes et boni viri
qui aliquando regunt alios suo sensu | et eciam ali-
quando volunt regi ab alieno sensu | alii sunt qui
semper volunt trahere et numquam trahi i. semper vo-
lunt regere et numquam regi | hii sunt cauda quos
trahit diabolus cauda sua ad infernum | Queritur
videtur quod non traxit terciam partem de celo sua
cauda | quia solum decima pars cecidit | unde quo-
rum sunt partes angelorum | quidam asserunt
quod ministrant alii nec assistere voluerunt
nec ministrare | et illi consencientes lucifero ceci-
derunt in aerem caliginosum ad nostram proba-
cionem ad diem iudicii | Et draco hic ostendit
pugna draconis contra mulierem unde dicit et dra-
co i. diabolus sic erat armatus ut dictum est, po-
tencia, astucia, et malicia | que est maligni-
tatis | stetit non sessus non fatigatus | sed semper
vigilans et insidians bonis | ante mulierem
i. ecclesiam | que erat paritura | id est non dum pare-
ret per affectum | et electos maxime nititur diabolus
impedire | Et vellet enim diabolus quod essent semper
pregnantes et numquam parturientes | ut semper con-
ciperent filios usque ad partum | et bonis non pa-
riendi | et cum peperisset filium eius devoraret
i. ad peccatum traheret | unde cum non potest diabolus
impedire partum boni operis | per ea nititur occidere
partum per vanam gloriam | quam frequenter
sine operibus suggerit | unde non debemus glo-
riari de operibus nostris | propter defectus quoniam quia
opera nostra non sunt pura | ut [illegible]
[illegible] inspice [illegible] | [illegible] et si essent
pura non tamen sunt plena | super illud non
inveni opera tua plena | tercio quia si plena
et pura non tamen multa | propter quod [illegible] de
[illegible] [illegible] si essent plena
et multa non tamen sunt a virtute nostra | ideo
non debemus extolli | et non dicit cum peperisset
filiam sed filium | quia quanto quis fortior et con-
stancior est | tanto invidia diaboli maior | et
quanto opus facit melius tanto diabolus ma-
ior invidia magis nititur extinguere | aut
a principio [illegible] | aut in fine
vanam gloriam suggerendo | et peperit mulier i. ecclesia
filium masculum i. opus | Michael in se femi-
nine oppositum virtuti | sed omnis virtus in
prima [illegible] quod infirmum est Dei for-
tius est omnibus hominibus | de Christo ecce
virgo concipiet et pariet filium | qui recturus
erat omnes gentes in virga ferrea | ne [illegible]
[illegible] | [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] | in virga ferrea | [illegible]
[illegible] [illegible] | virga [illegible]
[illegible] [illegible] visitabo in virga iniquitates
eorum | [illegible] [illegible] vigor
sed [illegible] | Et raptus
est filius eius ad deum i. ascendit ad celum
captivam ducens captivitatem | et ad thronum
eius i. ad equalitatem patris | [illegible]

nomen, quia ab eterno fuit equalis et coeternus
patri / sed per manifestacionem / vel raptus est filius
eius ad deum, id est virtute divinitatis ascendit
in celum Johannis iii° Nemo ascendit in celum
nisi qui descendit / et ad thronum eius, id est ad potestatem
eius / ut cum patre regat et iudicet omnia
sicut ab eterno / quod non vero quod appendebat funda-
menta dicitur [illegible] / Moraliter filius masculus signi-
ficat fideles / vel opus bonum, quod velut id est ecclesia
parit et generat / predicando et bono exemplo in cor-
dibus auditorum. De primo voluntarie genuit
nos verbo veritatis / Hic filius regit gentes in
virga ferrea, id est motus carnales et animales
et affectus domat et ordinat racionabili di-
sciplina / Hic filius debet rapi ad deum et ad
thronum dei, id est non homini credendum vel
operanti debet attribui / quod credat vel operatur sed deo
qui nobis operatur velle et posse perficere pro bona
voluntate. Philippenses 2° / et est hoc optimum documentum
contra temptacionem diaboli / ad velle directe
[illegible] opus bonum sed referri ad deum / et tunc fili-
attribuit / Et mulier, id est ecclesia fugit sicut post amplius
filium suum / in solitudinem glosa id est in eminentem
statum / spreto mundi tumultu per contemplacionem
sui et [illegible] in se / Ubi habet locum paratum a deo
ad quiescendum / quia in mundo hoc est gemitus
vel in solitudinem id est in celum per contemplacionem
que de solitudine sunt destituta populo tumultus
carencia / et quia derelictum fuit a lucifero et
qui hic celum [illegible] et si perdidit unum
[illegible] / quod deus sic ergo fecit in celo diminucionem
novem ordinibus angelorum / et veni in mundum
querere homines qui perierant / ut ruina angelorum
et luctus eorum sic integretur / Ubi locum paratum
habet a deo per contemplacionem / hec ut tantum rapia-
tur per aptum [illegible] [illegible] vado pa-
rare vobis locum / ut ibi pascant eam cetera an-
gelorum / sapiencie [illegible] angelorum cetera [illegible]
nisi plus tunc / vel in solitudinem id est in re-
ligionem hoc mundo contempto soli deo et sibi va-
cant Religiosi / ut consequentissime consolabit
deus sicut / ubi habet locum paratum a deo ad
commedendum non cibum qui perit sed cibum
[illegible] dei / et quod dicit / Iohannis 4 cibus meus
[illegible] in contemplacione per pasti in dul-
cedine / ut ibi pascant eam / panis doctrine panis
[illegible] / et panis glorie per [illegible] [illegible]
et mulier 22 / diebus mille ducentis, id est omni
tempore predicacionis Christi usque ad finem mundi per
tot diebus predicavit Christus / et quia doctrina
et vite predicacionis non variatur licet dies
multiplices sunt / tamen tot dies est hic illi
sunt in quibus facta est predicacio / nullus cum alius
alium seminare in ecclesia vel in claustro in
quem in illis 1260 diebus Christus predicavit

Et factum est prelium magnum in celo mi-
chael et angeli eius preliabantur cum
dracone / et draco pugnabat et an-
geli eius et non valuerunt neque locus
inventus est eorum amplius in celo
et proiectus est draco ille magnus
serpens antiquus / qui vocatur diabolus
et sathanas qui seducit universum
orbem et proiectus est in terram et an-
geli eius cum illo missi sunt / Et au-
divi vocem magnam de celo dicente-
m: Nunc facta est salus et virtus et regnum
dei nostri et potestas Christi eius quia pre-
cipitatus est accusator fratrum nostrorum qui
accusabat illos ante conspectum dei nostri
die ac nocte et ipsi vicerunt illum
per sanguinem agni et per testimoni-
um sui et non dilexerunt animas suas usque
ad mortem. Propterea letamini celi et qui ha-
bitatis in eis / Primo describit pugnam
michaelis et draconis / ubi subiungit eorum suf-
fragia et suffragantium potenciam / et dicit
et factum est prelium magnum in celo id est pro celo
contra demones volunt auferre hominibus celum
[illegible] quia inde per superbiam ceciderunt similis
Apostolus habetur Ephesios sexto / non
est nobis colluctacio adversus carnem et
sanguinem 22 / glosa id est pro celestibus que nobis
auferre conantur / [illegible] angeli / sed boni nos
custodiunt / ideo pugnant dum / [illegible] sequitur
michael et angeli eius preliabantur cum dra-
cone id est cum lucifero / michael nominatur so-
lus quia protector ecclesie qui fuit eam sina-
goge [illegible] perpetue in omnibus custodia
ecclesie alii autem angeli qui singuli singulis
hominibus sunt deputati sub illo sunt
sicut episcopi sub papa [illegible] / omnes sunt ad
ministratorii et ministratorii spiritus / et angeli
eius id est alii qui sunt custodes singulares
vero magna dignitas animarum / ut una
quaeque habeat ab ortu nativitatis in custo-
diam sui angelum delegatum / preliabantur
contra sustentantes per ea orando / et bo-
nis inspirando / malos refrenando / ad draconem
id est luciferum principem demoniorum / et
draco id est lucifer pugnabat et angeli eius
id est qui cum eo et per eum ceciderunt / et
eidem obediunt tamquam principi suo / et precha-
bant contra michaelem et angelos eius
destruendo [illegible] eorum / et contra sug-
gerendo hominibus / et non valuerunt vinc-
ere angelica auxilia bonorum / neque inventus
est locus eorum amplius in celo id est in terra
quo ad bonos de glo / quia et si aliquando deo
permittente [illegible] bonis [illegible] tamen de-
mones locum in eis / quia eos non detinet
[illegible] valde / quia deus cito liberat eos /
2 Petrus 2° novit dominus pios de temptacione
eripere / vel in malis que sunt in ecclesia non
habet diabolus locum id est quietam
mansionem / sicut habebat ante [illegible] adventum
sed habet adhuc in infidelibus qui frequenter
inquietantur a demonibus / Et proiectus est
ille draco / Hic est ostensio duplex adiutorum
ecclesie / quia proiectus est draco ille in terram
magnus de [illegible] serpens astucia antiquus
[illegible] [illegible] nocuit [illegible] ille homici-
da fuit ab initio / qui vocatur diabolus

decorsu
.i. deiectio inflicta / de celo ad terram / de bonis
ad malos / de peccato in peius / quia continue peccat
et quanto plus peccat tanto profundius fluit
Prouerbiorum xviii / et sathanas .i. aduersarius
sed pocius dicitur aduersarius quam diabolus et vocatur / qui
seducit .i. seorsum ducit a veritate ad falsitatem / a
cupiditate ad cupiditatem ducit / a vita vel ve-
ritate / vniuersum orbem .i. omnes homines
qui sunt in hoc orbe / et proiectus est in terram .i.
in corda terrenorum / et angeli eius cum illo
missi sunt omnes sui / et ministrorum eius
michael magis desiderium / repulsi a summo
celo empireo dignus lucifer et sui cadentes
vna per superbiam / et michael et sui humiles
de ipsa celo / et ideo / factum est prelium mag-
num .i. dissensio voluntatis atque consensus
in celo empireo / michael et angeli eius pre-
liabantur cum dracone deo adherentes
et fortes lucifero resistentes / et draco pugna-
bat et angeli eius .i. lucifer et eius compli-
ces superbiendo / et super omnes dominum appe-
tendo / et non valuerunt assequi quod optabant
neque inventus est locus eorum amplius
in celo empireo / et proiectus est draco ille
.i. lucifer / qui dicitur draco per audaciam dra-
co enim est animal sitibundum / magnus
per superbiam / serpens per astuciam / antiquus
per longam assuetudinem / qui vocatur dia-
bolus per ruinam vel invidiam / quia nos
de homine deos voluit facere / vnde dicitur
pe / et alius de omnia / et sathanas per suam
fine maliciam / quia omni bono aduersatur / qui
seducit vniuersum orbem per fallaciam sicut
adam et euam / quibus promisit suam immor-
talitatem libertatem et scienciam et tamen
fefellit / et proiectus est in terram infimam .i.
in infernum / et angeli eius missi sunt cum
illo .i. mittentur / quibus dicetur ite maledicti
in ignem eternum / Et audiui hoc ostendit
quomodo angeli gratulantur de liberacione ec-
clesie et diaboli eiectione / in quo prouocat eos
ad gratulandum de bonis proximorum / vnde
dicit / et audiui vocem magnam in celo .i. in
ecclesia tam militanti quam triumphanti / dicen-
tem .i. formantem ut principem mortis deici
ceteros / factus est salus .i. remissio peccatorum
in baptismo et virtus .i. confirmacio con-
tra diabolum sancte debilitate / et regnum
deum dei nostri regnum suum hominum in quo
diabolus dominatus est vel videbatur . deo preterea
ut principes mundi creatur seruatur et potestas
xpisti eius super facta est nostra / prius inique super
genus humanum quam primum habebat dia-
bolus permittente deo / et post veris exigentibus
sed deo vendente superatus ab eo / prodidit eum
christus quoniam cum fortis armatus est / quia pro-
iectus est .i. precul victus sine spe vendendi
accusator fratrum nostrorum diuinus angelus
.i. diabolus / cuius officium est accusare fideles
.i. peccatores accusabiles reddere et glo / Sed di-
cit quos angeli dicunt nobis fratres / cum ipsi
sint spiritus / nos corporei / Ideo fratres nostri sunt
per gratiam non per naturam / vel quia creatores

quia omnes ab vno creati sunt / vel quia ad
eandem hereditatem vocati sunt / Et dicit singulariter
accusator / per vnitatem intencionis omnium demo-
num / cum illo a quo mittuntur alii ut accusent /
qui accusabat .i. accusabiles facere laborabat illos
sibi suggerendo et viam peccandi / ante con-
spectum dei nostri quem nil latet / Siue quod co-
ram deo et apperta sunt oculis eius / die ac nocte .i.
continue / vel per prosperam et per aduersa / et cum hec
temptat eos / et pluribus dicitur prosperitatibus cadit
a latere mille in aduersitate / et decem milia a
dextris tuis in prosperitate / et ipsi vicerunt eum
suggestionem eius non recipiendo / semper enim vin-
citur cum suggestio eius non recipitur / ideo dicit
At est hoste xii / propter sanguinem agni .i. per fidem
et imitacionem passionis xpisti / ideo vero Hec est vi-
ctoria que vincit fidem nostram / Et ideo sancti
per fidem vicerunt regna / et propter verbum testimonii
sui .i. per verum quo testificati sunt natiuitatem
passionem / resurrectionem / Actuum vero / virtute magna
reddebant apostoli xxi / et non dilexerunt animas suas
vsque ad mortem .i. non tamen dilexerunt vi-
tam suam corporalem / ut anime eorum morere-
tur vt paulus dicit Actuum xx / nec facio ani-
mam meam preciosiorem quam me / Propterea hic
monitat sic iunctis angeli et sancti ad gaudendum
super diaboli deiectione et hominis liberacione / propterea
quia diabolus est deiectus / et homo liberatus / leta-
mini celi .i. nos maiores angeli / et qui habitatis
in eis .i. nos minores / et due minores in maio-
ribus habitant / quia recipiunt illuminacionem ut dicit
dionysius / vel celi dicuntur angeli / et qui habitant in
eis alii sancti / qui consortio angelorum sunt
saluati / vel celi dicuntur prelati quorum vita celeste
est prout ipsis conuersacio nostra in celis est / et qui
habitant in eis boni subditi / qui quasi in castro
habitant in platorum presidio / et omnes isti inui-
tantur ad gaudendum per diaboli deiectionem
et xpisti exaltacionem / Ve terre et mari
quia descendit diabolus ad vos habens
iram magnam / sciens quod modicum tempus
habet / et postquam vidit draco quod proiectus est
in terram / persecutus est mulierem que
peperit masculum / et date sunt mulieri
ale due aquile magne ut volaret in
desertum in locum suum / vbi alitur per tempus
et tempora / et dimidium temporis / a facie serpen-
tis / et misit serpens ex ore suo post mu-
lierem aquam tamquam flumen / ut eam
faceret trahi a flumine / et adiuuit terra
mulierem / et aperuit terra os suum / et ab-
sorbuit flumen quod misit draco de ore
suo / et iratus est draco in mulierem / et ab-
iit facere prelium cum reliquis de semine eius
qui custodiunt mandata dei / et habent te-
stimonium ihesu / et stetit super arenam maris
Supra actum est de pugna draconis cum
muliere in celo / hic agitur de pugna eiusdem dra-

preciosa cum pugna impugnat ecclesiam similia
sunt finaliter volens ergo hic facere tribulationis finalis
magnitudinem, dicit: Ve magne tribulationis vel eter-
ne dampnationis. Ve terre et mari, id est omni peccato, per terram
significatur avaritia, per mare superbia. De utroque le-
gitur quod est caput omnium malorum. De avaritia
1 Thi. vi° radix omnium malorum est cupiditas.
De superbia Eccli. x initium omnis peccati est superbia.
Et ideo ve per terram et mare significatis infi-
delibus et peccatoribus, quibus imminet eterna dampna-
tio. Vel per terram significantur mali [illegible] propter
amorem terrenorum, per mare infideles per amaritudinem
amari. Vel per terram que est stabilis significantur
mali in uno peccato persistentes, per mare illi
qui de uno peccato in aliud fluunt. Ve scilicet
[illegible] impiis qui mare fruuntur, quia descendit
de celo eiectus diabolus, vel a sanctis expul-
sus et perfugatus, non inveniens locum in sanctis.
Ad vos decipiendos et possidendos, habens iram
magnam de sua deiectione et sanctorum sal-
vatione, quos non potest amplius impugnando
vincere, sciens quod modicum tempus habet ad impugna-
tionem sanctorum. Et ideo fervencius crassatur ad eos
qui volunt recte vivere, ardentius expugnare
conatur. Et postquam vidit, hic ostendit conatum dia-
boli contra ecclesiam persequentis, postquam enim dia-
bolus videt se per occultam fraudem non proficere,
apparenti tribulatione conatur expugnare. Unde dicit:
Et postquam vidit draco, id est diabolus, qui habet acumen
visus per subtilem astutiam et magnitudinem cor-
poris per potentie violentiam, quod proiectus est de celo
in terram, id est in infernum vel [illegible]
[illegible], persecutus est mulierem, id est ecclesiam, que
peperit masculum, id est Christum, qui ei prestabat amplius
[illegible] tribulationis diaboli, sicut [illegible] occultam
tribulationem. Et date sunt mulieri, id est ecclesie, due ale
aquile magne, id est duplex vita activa scilicet et contemplativa
vel contemptus mundi et desiderium celestis regni, que
dicuntur ale aquile, quia in celum famam evolat. Vel
due ale sunt patientia et sapientia, que date sunt
ecclesie contra duplicem impugnationem: una est per violentiam
contra quam datur patientia, alia per dolum contra quam datur
sapientia. Vel due ale sunt humilitas et virginitas
Marie, quibus mulier, id est ecclesia, fuit a diabolo
liberata, quia sicut aquila excedit omnes alias
aves, ita Maria omnes mulieres, quod ultimo
multe filie congregaverunt etc. Vel due ale sunt
duo precepta caritatis dei et proximi, que dicuntur
aquile, quia sicut aquila alias aves superat vo-
latu, ita caritas alias virtutes. 1 Cor. xiii maior
horum caritas. Vel due ale sunt due
partes iustitie scilicet declinare a malo et facere bonum,
quibus volatur in celum. Ps. quis est homo qui
vult vitam, diligit dies etc. Vel due ale aq-
uile magne sunt timor et amor, quibus ecclesia
hic sursum hinc deorsum volat. [illegible]
vadam ad montem myrre. Vel due ale sunt
intellectus et affectus, quibus volat ecclesia co-
gitando et desiderando. Vel due ale sunt iusti-
cia et [illegible], que sunt dotes ecclesie deo iustitiam
faciens et aliis misericordiam impendens. Vel due ale
sunt due partes sapientie scilicet cognitio dei et sui
ipsius. De quibus Augustinus libro confessionum: Deus noverim

te et noverim me etc. Ad quid autem
date sunt ipse ale subiciet dicens: ut volaret
adiutorio illarum in desertum sancte conversatio-
nis vel in desertum [illegible], in locum suum, [illegible]
[illegible] etc. quod [illegible] et filiorum eius est de-
sertum, ubi nec tumultum causarum nec [illegible]
[illegible] hominum nec copia rerum inveniet [illegible]
mo requiescamus cum regibus et consulibus terre etc.
Ubi alitur per tempus et tempora et dimidium
temporis. Hoc secundum quod refertur ad statum ecclesie tempore
antichristi [illegible] est [illegible]. Ubi alitur doctrina predica-
tionis Enoch et Helie, que fiet per tempus et
tempora et dimidium temporis, id est tribus annis et
dimidio; est enim mos Hebreorum per tempus significare
unum annum, per tempora duos annos, per dimidium
temporis dimidium anni. Si autem referatur ad
statum generalem ecclesie, tunc est [illegible]: ubi alitur
per tempus et tempora etc., id est doctrina predicationis
Christi, qui [illegible] tempore est, Christus enim tribus
annis et dimidio predicavit, cum predicatione ec-
clesia pascatur ab [illegible] predicatoribus usque ad
finem. A facie serpentis, id est contra impugnationem
diaboli [illegible] pasci in conspectu meo
etc. [illegible] impugnationi
sub[illegible]. Et misit serpens, id est antiquus
diabolus, post mulierem, id est post ecclesiam, quam
ad eam attingere non poterat, quia non ha-
bebat alas sicut ipsa, ex ore suo, id est sua inspi-
ratione per suos satellites, aquam tanquam
flumen, id est tribulationem inundantem. Intendens
diabolus ergo ad inundationem [illegible] ad suffo-
cationem mittat tribulationem, tunc deus sua di-
spensatione facit quod tribulatio in [illegible]
[illegible], nec [illegible] abluit dominus sordes
filiarum Syon etc. Aquam vero aque multe
non poterunt extinguere caritatem. Vel
et misit serpens, id est diabolus tortuosus
[illegible] ex ore suo, id est suggestione sua vene-
nosa post [illegible] et abundantem
tribulationem per principes mundi, quibus sug-
gerit diabolus tota die [illegible]
sequaces, ut eam faceret trahi in peccatum et
deportari ad infernum a flumine, id est ab impe-
tuosa et abundanti tribulatione, nec [illegible]
adducat deus super eos aquas fluminis
que non potuit, quia aque multe non potue-
runt extinguere caritatem. Et adiuvit terra
mulierem, id est triumphans ecclesia militan-
tem, que est terra viventium, infernus vero est
terra mortuorum. Et aperuit terra, id est celestis
ecclesia, os suum, id est orationem ad deum, et
absorbuit flumen, id est consumpsit et annihilat
illam magnam tribulationem quam misit draco,
id est diabolus, de ore suo, id est sua inspiratione
per suos satellites. Vel terra, id est [illegible]
carne assumpta de qua dicitur [illegible] terra
data est in manus impii, adiuvit mu-
lierem, id est ecclesiam militantem, quotidie
filios parientem viro suo Christo. Et adiuvit
eam orando pro ecclesia ut non deficeret
in tribulationibus. Luc. xxii Simon
ecce sathanas expetivit vos etc. Vel ad-
iuvit eam tempore tribulationis breviando
Marc xiii [illegible] erit tunc tribulatio magna

generales non sunt ab initio / Vel adiuvit eam non permittendo augeri tribulationes quantum velle temptator suis cum fidelibus ante dentibus qui non peruenit etc. / vel adiuvit eam angelos ad custodiam deputando per angelos suos mediante deo / vel adiuvit eam et adiuvat quotidie eius infirmitatem faciendo per eam eius sua passio recitata aut memoria absorbet in ea omnes magnitudines tribulationum / vel non sentiatur vel ut non timeatur devotis nisi sua non respiciunt ad bonum qui ducit coronam inter / et apperuit terra os suum i. corda predicatorum euangelii sui / de quo de uero si sperare pacificum dedi quam etc. / et absorbuit flumen i. destruxit tribulationum timorem / dicit quia nolite timere eos qui occidunt etc. / Vel terra i. beata virgo de qua per terra nata dedit fructum suum / et vidit mulierem ipsa orando eam patienter offerendo filium dei adiutorem fortissime petendo per adiutor in oportunitatibus / et apperuit ad deprecandum os suum i. per cordis / et absorbuit flumen i. sua prece mitigavit furoris tribulationem / Vel per aquam fluminis intellige abundantia divitiarum / que fluunt quotidie sicut aqua per divitias si affluant nolite cor apponere / hanc aquam draco misit deo permittente in ecclesiam dei / quod a Constantino datum est imperium occidentali ecclesie / non quod Constantinus hoc fecit ex suggestione diaboli / sed magis ex instinctu spiritus sancti / sed quia diabolus pervertat quotidie ut ecclesia cor opponat rebus temporalibus ut minus possit intendere spiritualibus / sed regem imitat quod in paupertate simplicitate relicta liberius vacabit saluti animarum / Dicat ergo / et misit serpens i. diabolus ex ore suo venenato i. suggestione sua post mulierem i. ecclesiam / aquam tamquam flumen i. opulentiam temporalium / que sicut flumen decurrunt / et adiuvit terra mulierem i. principes terreni dominium terreni diligentes mulierem i. ecclesiam / et apperuit terra os suum i. dilatavit principes terrenis desideria sua / et absorbuit flumen i. opulentiam temporalium / quod draco misit de ore suo i. gratiam abundantiam temporalem parabant ecclesie dantes ad sensum suppeditum / et iratus est draco in mulierem i. ecclesiam videns quod non possit eam trahere post se / et quod ipsa hoc amplius / et abiit ab illa / quod non potuit vincere ecclesiam / facere bellum cum reliquis de semine eius qui custodiunt mandata dei mente et opere / et habent testimonium Iesu Christi actiue et passiue i. qui testimonium perhibent de Iesu Christo ore et corde confessi sunt etc. / Vel qui habent testimonium Iesu Christi i. caracterem fidei / quo solventur filii dei / quia dedit eis potestatem filios dei fieri / reliquos autem de semine ipsius vocat hoc omnes minores simplices habentes fidem et fidei confessionem / quos semper quasi agredi cum a maioribus reputur tunc insidiatur ut repleat paupertatem / sed nec

enim minores vincat per se / sed tamen stabiles deo segregat / et stetit i. moratus fuit super arenam maris i. super steriles et inquietos et aridos se tenentes eos / et in voluntate est insidiatur bonis quod sedet in insidiis cum divitibus etc.

Et vidi de mari bestiam ascendentem habentem capita septem et cornua decem et super cornua eius decem diademata, et super capita eius nomina blasfemie. Et bestia quam vidi similis erat pardo et pedes eius sicut ursi et os eius sicut os leonis. Et dedit illi draco virtutem suam et potestatem magnam. Et vidi unum de capitibus suis quasi occisum in mortem et plaga mortis eius curata est et admirata est universa terra post bestiam. Et adoraverunt draconem qui dedit potestatem bestie et adoraverunt bestiam dicentes: quis similis bestie et quis poterit pugnare cum ea? Et datum est ei os loquens magna et blasfemias et data est illi potestas facere menses quadraginta duos. Et aperuit os suum in blasfemias ad deum blasfemare nomen eius et tabernaculum eius et eos qui in celo habitant. Et datum est illi bellum facere cum sanctis et illos vincere. Et data est illi potestas in omnem tribum et populum et linguam et gentem. Et adoraverunt eam omnes qui inhabitant terram quorum non sunt scripta nomina in libro vite agni qui occisus est ab origine mundi. Si quis habet aures audiat. Qui in captivitatem duxerit in captivitatem vadit. Qui in gladio occiderit oportet eum gladio occidi. Hic est patientia et fides sanctorum.

Descripta pugna draconis cum muliere in predictis / hic describit fraudes draconis sub duabus figuris monstruosa duarum bestiarum quarum una describitur ascendens de mari / et altera descendens de terra / et prima bestia videtur esse malicia clericorum et superbia principum secularium / ideo dicitur ascendens de mari / quia significat elationem superbie / secunda bestia constat ex malitia clericorum et ypocritarum / que per terram figurantur dicitur ascendens de terra / vel appellantur predicatores eius / per quorum fraudem leone impugnabit ecclesiam / et habet per quod hec est malum est draco potestatis / incipiens ponit descriptionem prioris bestie / ibi et vidi aliam bestiam / Circa descriptionem prioris bestie sic procedit primo ponit propria per que eadem differt ab aliis et dicit ipsam ascendentem de mari / et habentem capita septem et cornua decem / secundo ponit communia per que cum aliis bestiis conveniunt / et ponit triplicem convenientiam / in pelle cum pardo in pedibus cum urso / in ore cum leone / in pelle pardi varietas notatur in colore conversationum in pedibus ursi diversitas voluptatum in media affectionum / in ore leonis feroci

devacionibus in scriptura locorum designatur / vel
forte pardi similitudo refertur ad pseudo clau-
strales / assimilacio ursi ad pseudo seculares / leo-
nis ad pseudo principes seu prelatos / ad claustra-
les cum portent pelles et busto sicut quisque /
ad seculares supportando pedum / ad prelatos decre-
ta oris / ascendit de mari et de inferis / vel
de tribu Dan que erat cum vilior / unde versus ascende-
bat contra inferos deum surgit in altum / hec contra quod dicit /
et vidi id est spiritualiter intellexi bestiam id est malorum
multitudinem bestialem / de mari id est de amaritudine sug-
gestionis diaboli vel de infidelitate cordis per
ascendentem de vicio in vicium / vel cetum malorum
se contra ecclesiam extollentem / habentem capita septem
id est precipuos principes qui defendunt et regunt be-
stiam id est infidelium multitudinem contra ecclesiam / bestia
est insignitur decem capitibus amans vero rex
qui opulentus erat in syon et confidit in monte
samarie in capitibus populorum / unde septem capi-
ta bestie fuerunt principes septem totam nequitiam
in septem etatibus mundi / primum Cayn in prima
etate / a quo incepit civitas malignancium / sicut ec-
clesia catholica incepit ab abel / secundum caput fuit
Nemroth qui cepit primo dominari in orbe
terrarum / de secunda etate unde de ipso dicitur Genesis x
ipse cepit esse potens in terra / et erat venator
robustissimus / fuit enim principium regni eius ba-
bilon / tercium caput fuit Ismahel / a quo Ismahe-
lite id est Saraceni / manus eius contra omnes / et manus
omnium contra ipsum Genesis xvi / et erat in tercia etate /
quartum in quarta etate Pharao rex egipti
qui populum Israel multiplicatum affligebat Exodi 1
2 20 / quintum Salmanasser qui decem tribus captivat
sextum nabuchodonosor qui tribum iuda captivavit
et duxit in babilonem / vel sextum fuit herodes
qui dominum querens pueros occidit / septimum
erit antichristus qui erit hostis persecutor ecclesie dei / ab
hiis septem capitibus persecucionem vidit Iohannes ec-
clesiam / prima fuit ab egyptiis mortuo Ioseph
quorum caput fuit Pharao / secunda a cananeis mor-
tuo Iosue quorum caput fuit Iabin et Sisara
iudicum 4to / tercia fuit a decem tribus contra duas
quorum caput Ieroboam / quarta a caldeis quorum
caput fuit nabuchodonosor qui destruxit ierusalem
et captivavit populum israel / sexta fuit in persida ca-
ptivitate sub assuero rege qui dedit sententiam
de omnibus iudeis occidendis / septima fuit
a grecis / quorum caput fuit antiochus epiphanes
qui templum domini profanavit / et cornua decem
id est decalogi transgressores / qui illi bestie
adheserunt et membra bestie erant / et super cornua
eius decem diademata id est gloria de infringen-
dorum qui frangunt decalogum / et destructio de-
calogi / quia omnia precepta per principes illorum
franguntur / et hic gloriantur / quod sepius leguntur
cum male fecerint / et super capita eius id est super
principes iniquos / nomina blasphemie quia
dicit et dici faciunt se quod non esse deum nisi
se magnum / Danielis xi / adversus deum deorum
loquetur magnalia / vel septem capita bestie
sunt duo septem vicia capitalia / decem
cornua decem prevaricaciones decalogi / et

ideo capita et cornua coniungit / quia per septem
vicia capitalia decalogus infringitur / et super
cornua eius id est super reges persecutores / decem
diademata id est decem gentes que miro mo-
do etiam coniungunt contra fidem / et super eam
victoriam obtinent / et sunt hec gentes scilicet
iudeorum / paganorum / arianorum / saracenorum
et ceterarum sequencium / et bestia quam describit
de bestiam tam aperte quam a nequicia
vero dicit / et bestia quam vidi de mari
ascendentem / similis erat pardo per varios modos
decipiendi / quos habebat bestia / hec bestia
omnibus heresibus erat plena / et variis simu-
lacionibus occultant vitam suam / de primo si-
mulat post eum tropos etc / et pedes eius
id est inferiores portantes eam / hii sunt qui
necessaria providerunt bestie laborando / vel
vivat bestie / sicut ursi qui lati sunt et pilosi
et ungwibus armati / isti erunt possessionibus
plurimis dilatati / et rerum alienarum cupidi
et avari / rapientes non sua / et os eius id est
doctores bestie sicut leonis qui contra fetos et ru-
gitus et doctores bestie fetorem fama et vo-
rabunt malicia / de quo ascendit leo de cu-
bili suo predo gencium etc / et dedit illi scilicet bestie
draco id est dyabolus virtutem suam ad nocendum
ad decipiendum ad miracula faciendum ut dicit glo-
sa / dedit et non inveni / mirabile / et miraculum /
mirum erat et mirabile sunt nunc clarum / mira-
culum sicut / vel mirum de admiracione in
dente / mirabile in visibili / miraculum in utroque /
et sit propterea ad manifestandum dei virtutem /
et potestatem magnam / seducendi multos vel
opprimendi / et vidi unum de capitibus bestie de-
bet de prime capitibus eius id est antichristum primo principes
similitudinem / et cetera / et vidi specialiter unum de
capitibus suis id est antichristum qui principatum obtinebit
inter septem capita nefande multitudinis / quasi
occisum in morte id est quasi mortuum se fingentem
et plaga mortis eius simulacionum facta cura-
ta est per simulatam resurrectionem / sicut enim mors
simulata erat et non vera / sic et resurrectio /
et utraque magica arte erat / et ministerio
demonum / et admirata est universa terra id est
homines qui nesciebant causam admirati sunt
videntes et credentes mortuum surrexisse
post bestiam scilicet euntes mente et corpore / et ado-
raverunt draconem id est diabolum / qui dedit
potestatem ... resurgendi ut videbatur / bestie id est
antichristo quem putabant se ... a morte su-
scitatum / sic illi qui videbant opera mira
eius facientem / glorificabant diabolum / qui per
opera faciebat talia / sed contra ... ibi credebat
antichristum a diabolo habere potestatem / aut a deo /
si a deo ergo adorabunt deum et non dya-
bolum / stulti multi fuerunt et ... malum et
multi simplices non adverterunt de malicia
aut bonitate sua / sed omnes sequentur
eum / propter dona que dabit / aut propter timo-
rem mortis / et videntes mirabilia dicunt
maledictus qui dedit illi talem potestatem
versum talis potestatem / et ita in eorum ado-

vel regnum et sic cleri et cetera
[illegible]

vabunt diabolum / non sola propria virtute / Dicentes scilicet timi-
de admiracione vel horrore / et consilii mitate cordis / quis
similis bestie in potestate et miraculorum operacione / et quis
poterit pugnare cum ea, id est resistere voluntati et potestati
eius, quasi diceret nullus / Et datum est, hic ostendit effectum
simulacionis antichristi / dicens / Et datum est ei scilicet permissi-
one divina / os loquens magna et blasphemias
quia dicet se esse verum deum et christum / et dicet
se filium dei / et christum negabit esse deum / et
ita dicet se maiorem christo, unde 2o thessa-
lonicensium 2o qui extollitur supra omne quod dicitur aut quod coli-
tur / Dan. 11o adversus deum deorum loquetur
magnifica / Et data est, hic ostendit quamdiu du-
rabit persecucio ista, et dominacio antichristi / quia
per tres annos cum dimidio / quamdiu duravit
predicacio christi / et dicit / et data est illi potestas scilicet non
voluntas / facere predicta mala menses
quadraginta duos, id est per tres annos et dimi-
dium / in quo tempore maxime ecclesia fuerit in tanta
persecucione constituta, ut non aperte audeat
blasphemias quas primus fecit occulte / et aperuit
os suum in blasphemias scilicet apertas et mani-
festas / ad deum patrem / incipiet enim blas-
phemare sanctos / et procedet usque ad deum, quia
dicet christum non fuisse vel esse dei filium / et
apostolos christi non fuisse veraces / Dan. 11o
contra excelsum loquetur sermones / blasphemare
nomen eius, id est ad hoc aperuit os suum ut
scilicet blasphemet nomen dei / glo. id est omnem institucionem
eius / per quam laudabilis apparet / vel nomen
eius, id est vitam et doctrinam eius / per quam
nominabilis est, id est dignus nominacione et
memoria / Et tabernaculum eius, glo.
id est illos qui christo militant / vel tabernaculum
eius, id est sanctam ecclesiam / in qua christi milites
suscipiunt arma, id est virtutum / doctrinam
et sacramenta, que sunt arma fidelium / vel
tabernaculum eius, id est corpus eius, dicendo
illum fantasticum corpus habuisse non verum
vel ideo non peccato obnoxium / vel de
ioseph semine esse natum / et eos qui in celo
habitant, id est sanctos iam defunctos cum deo ut pe-
trum Jacobum et alios quos ipse damnatos
predicabunt / Et datum est illi, hic agit de
secunda potestate date antichristo / dicens / et datum est
illi, scilicet permissum / bellum facere cum sanctis
scilicet disputando, comminando, puniendo / et vince-
re eos corporaliter occidendo, quod non victum vince-
re est, quia dum pro christo corpus occiditur anima vivit
melius / quia pro mortali et corruptibili et
[illegible] reddat immortale / et corruptibile
in gloriosum, primo cor. 15o oportet mortale hoc
induere immortalitatem / Et data est ei potestas in
omnem tribum quo ad maiores mundi / et
populum quo ad minores / et linguam quo ad ma-
los christianos / et gentes quo ad paganos / et
adorabunt eum scilicet bestiam omnes qui ha-
bitant terram glo. id est qui dediti sunt terrenis
quorum non sunt scripta nomina stilo predestin-
acionis / in libro agni vite id est qui est ipse
agnus / ecclesiastici 24 ego in me hec omnia liber vite /
dei scilicet agnus occisus est ab origine mundi
id est presignatus occidi sicut in morte innocentis abel /
vel in agno quem obtulit abel / vel occisus
est, id est promissus occidi in tempore / ab origine
mundi, id est ante omnem originem mundi / simile
ecclesiastici 24 ego ab inicio et ante secula, id est
ab inicio mundi / Si quis habet aures corporis
audiat et auribus cordis / que scilicet pena
et miseria sequitur antichristum / qui in tanta
gloria erit / sed parum durabit quia mox ut tamen
[illegible] et dimicet sequens sine homo id est
antichristus etc. / qui in captivitatem, peccati vel inferni
duxerit scilicet alios exemplo vel verbo suo / sic antichristus
et sui / in captivitatem peccati vel inferni vadit
velit nolit / et dicit vadit non vadet, quia iam
data est sententia de talibus, Joh. 3o qui non credit
iam iudicatus est / et qui in gladio materiali vel
iniquie persuasionis / vel prave deceptionis occi-
derit alios / sic antichristus et sui / oportet eum gladio scilicet
finalis sentencie / occidi in anima et corpore / de quo
gladio Johannis [illegible] fugite a facie gladii
quoniam ultor iniquitatis est / simile Matth. 26 omnes
qui acceperint gladium gladio peribunt
id est sentencie in extremo iudicio / vel gladio proprio
quod est verbum dei / et tunc bona morte occiditur
quia peccato moritur / vel gladio lingue occidit
alium detrahendo / vel maledicendo / vel invadendo
vel causam iniustam in advocacione [illegible]
fovendo / oportet eum gladio occidi hic gladio
proprie lingue peccatum confitendo / et veniam petendo
ut dicit augustinus / Non pigeat pigeat [illegible]
confitere medicamenta / Vel qui gladio occiderit
id est qui in iniuria sua [illegible] vindicaverit / oportet
eum gladio occidi, id est ipsa vindicta quod sic
fit erit ei causa damnacionis / quia rem alienam
sibi usurpavit / Hic est pacientia et fides
sanctorum, id est hoc tempore probabitur quis sanctorum
sit paciens et fidelis / multi enim tempore pacis vid-
entur pacientes et fideles / qui tempore persecucionis inve-
niuntur impacientes et infideles, Luc. 8o
ad tempus credunt et in tempore temptacionis recedunt /
Eccli. 6o est amicus secundum tempus suum et non per-
manet in tempore tribulacionis / Hic, id est in tribulacionibus
predictis est patientia necessaria / quia equanimiter
sustineant / et fides sanctorum similiter est necessaria
ut levius sustineant / quia isti credunt per tribu-
laciones se remunerandos / et ad regnum perven-
turos, Act. 14o per multas tribulaciones etc. / Vel
hic est pa. et fi. san. que tempore pacis latuit, unde
Eccli. 11o non agnoscitur in bonis amicus / Vel hic
est pa. et fi. san., id est ad considerandas penas ma-
lorum et remuneraciones bonorum / Ideo quod sancti
vident penas malorum futuras / licet modo flore-
ant et remuneraciones bonorum / licet modo con-
temnantur vivant / et sustineant omnes tribulaciones
assurgentes infinitum, Ebr. 10o pacientia enim
vobis necessaria ad [illegible] / Vel hic, id est
in sustinencia predictarum passionum / est pacientia
et fides sanctorum semper illesa et incontaminata
quia quantumcumque sint graves persecuciones vel
passiones in nullo leditur pacientia et fides
eorum, immo in omnibus superant / Ebr. 11o sancti
per fidem vicerunt regna / prima Johannis quinto hec
est victoria que vincit etc. / Gregorius sancti penam potius
[illegible] / quia per hanc eterna [illegible] non igno-
rant alias expositiones unde alibi sequi [illegible] /

Et vidi aliam bestiam ascendentem de terra et habebat cornua duo similia agni et loquebatur sicut draco. et potestatem prioris bestie omnem faciebat in conspectu eius. et fecit terram et inhabitantes in ea adorare bestiam primam cuius curata est plaga mortis. et fecit signa magna ut etiam ignem faceret de celo descendere in terram in conspectu hominum. et seducit habitantes in terra propter signa que data sunt illi facere in conspectu bestie. dicens habitantibus in terra ut faciant ymaginem bestie que habet plagam gladii et vixit. Et datum est illi ut daret spiritum ymagini bestie ut loquatur ymago bestie. et faciat ut quicumque non adoraverint ymaginem bestie occidantur. et faciet omnes pusillos et magnos divites et pauperes liberos et servos habere caracterem in dextera manu aut in frontibus suis et ne quis possit emere aut vendere nisi qui habet caracterem nominis bestie aut nomen bestie aut numerum nominis eius. Hic sapientia est. qui habet intellectum computet numerum bestie. Numerus enim hominis est et numerus eius est sexcenta sexaginta sex.

Hec secunda pars huius capituli in qua agitur de persecucione ecclesie a falsis apostolis antichristi inferenda qui nomine bestie designantur. et primo describit hanc bestiam per ea de quo commendata est ab ea. et primo a malitia tamen occulta quam aperta [illegible] a forma et forme fine. Dicitur autem hec bestia a precedenti, quia illa de mari ascendit, hec de terra. Vel per illam signatur antichristus, per istam apostoli sui, vel per illam signatur multitudo generalis antichristi adherencium in ecclesie persecucione, per hanc signatur multitudo [illegible] apostolorum ad antichristum eciam persequencium. Dicit ergo: Et vidi, id est spirituali intellectu, aliam bestiam, glossa: id est pseudo apostolos antichristi, bestiales et irracionabiles eciam lacerantes, crudelius enim persequentur ecclesiam pseudo apostoli et falsi christiani quam principes vel gentiles. Deutero 32: Dentes bestiarum mittet in eos, id est pseudo apostolos sua doctrina eciam lacerantes. [illegible] dentes eorum arma et sagitta. Arma ad proteccionem sui, sagitta ad impugnandum ecclesiam, glossa. Et quia hec bestia est minor predicta [illegible] vel potestate vel crudelitate, ascendentem, id est in superbia crescentem de terra, id est de terra eorum opulentia [illegible] quia [illegible] iniquitatis eorum prima Thimothei VI.o Precipe divitibus huius seculi non alta sapere, glossa: ibi [illegible] vermis divitum superbia. Vel ascendentem, id est in malicia sua proficientem, et super infideles in terra

descendentem de terra, id est per terram, id est divitias terrenas quas habent, vel id est per divites terrenos qui prodeo apostolis antichristi [illegible] et descendent. [illegible] Et primus de bestia non descendit, sed non dicit quo, quia malorum finis est descensus bonorum vero [illegible]. Dicitur quo ascendunt, quia in celum, et tacetur unde ascendunt, sicut dictum est Helie et Enoch ascendite huc, id est in celum. Et habebat hec bestia duo cornua similia agni, id est duo testamenta que defendunt exterius, sed corrumpunt [illegible] alia que testamenta habebunt predicatores antichristi pro notitia, sed non pro vita [illegible] vel [illegible] et non pro veram veritatem. Dicent enim scire utriusque testamentum sed veram nescient. Ideo dicuntur similia agni. Vel duo cornua, dicuntur similia agni, quia dilectio dei et proximi [illegible] [illegible]. sicut quod boni in eis videbitur simulatum erit. Vel duo cornua possunt dici bona vita et vera doctrina, que se simulabunt habere predicatores antichristi. Et ideo non dicit simpliciter quod hec habebat duo cornua agni, sed similia agni. Vel duo cornua possunt dici virtus faciendi miracula et vite innocentia, que per simulacionem non per veritatem habebunt. Et loquebatur sicut draco, id est sicut antichristus, in quo loquetur diabolus, quia de ista loquentur apostoli antichristi adulando sicut antichristus, sicut [illegible] loquebatur in apostolis Christi. Mathei X: Non enim vos estis qui loquimini etc. Et potestatem prioris bestie, id est omnes modos decipiendi quibus diabolus per priorem bestiam decipit homines, faciebat in conspectu eius, id est in beneplacito diaboli vel antichristi. Sicut enim apostoli Christi omnia faciunt ut placeant deo, ita apostoli antichristi omnia facient ut placeant antichristo, a quo sperant habere divitias et honores. Et fecit terram et inhabitantes in ea, id est amatores terrenorum, et in hoc amore perseverantes, adorare bestiam primam, id est diabolum sive antichristum, qui est principale caput priorum bestie, quem adorabunt apostoli sui, sicut Christum adoraverunt apostoli sui. Sicut enim cupiditas excecavit Iudam ut Christum qui tot miracula fecisse videbat et Iudas [illegible] ipso nulla miracula fecerunt et putarunt per ea in cantatorem et magum, ita excecabit istos ut credant antichristum deum vel certe non credunt, tamen exhibebit ei cultus magna reverentia propter cupiditatem. Tanta enim est labes et pestis avaritie ut deficiat facit declinare a fide, quia radix omnium malorum est cupiditas. Cuius, id est quia eius, curata est plaga mortis simulate per simulatam resurrectionem, quam tamen ut veram predicabunt apostoli eius, quos ipse mittet per orbem universum. Et fecit, id est faciet, signa magna, glossa: ad confirmacionem predicationis sue, sicut de apostolis Christi dicitur Marci ultimo. Illi autem profecti predicaverunt ubique, non tamen erunt vera miracula, quia non fient virtute divina sed diabolica. Ut etiam ignem faceret de celo descendere in conspectu hominum. Ad literam hec poterunt facere apostoli antichristi operacione demonum, quia alia vice [illegible] fecisse leguntur, Iob primo: ignis de celo venit etc. Vel sicut apostolis Christi datus fuit spiritus in specie ignis, Actuum 2.o, et ad predicacionem apostolorum dabatur spiritus sanctus in signo sensibili, Actuum X.o, adhuc Petro loquente etc. Sic illi dabunt spiritum malignum

in spe igitur / quod totum fiat arte magica / et quia
hoc fiat palam in conspectu hominum non videbitur
se incluserit apostolus, quia ipsi / qui in cenaculo
receperunt spiritum sanctum actuum 2° / et seducit
seducunt habitantes in terra .i. amatores terrenorum in
herentes propter signa que data sunt illi permissione
divina / facere in conspectu bestie .i. antichristi in cuius
nominis invocatione apostoli eius facient mira-
cula / sicut veri apostoli ad invocationem nominis
Christi faciebant miracula verum / dicens .i. suggerens
habitantibus in terra .i. amatoribus mundi / ut
faciant imaginem bestie .i. quod se conforment illi
in malitia et in celesti persecutione / qui habet pla-
gam gladii et vixit .i. qui de morte surrex-
it / non tamen vere sed simulate sicut dictum est /
et ideo forte dicta est bestia de terra ascendere /
quasi de sepultura resurgere / qui antichristus simulabit
se mortuum / et tertia die ascendat in aera /
quasi de morte resurgens / vel ad litteram precipi-
ent apostoli antichristi / ut faciant imaginem .i. statuam
antichristi et illam adorent in eius venerationem sicut
fecit nabuchodonozor Danielis 3° / et datum est
illi bestie .i. apostolis antichristi a diabolo deo permitten-
te / ut daret spiritum imagini bestie .i. statue
facte ad similitudinem / et ob reverentiam antichristi
quod imaginem ipsi faciant loqui et moveri
ad maiorem eorum deceptionem / quod deus permittet
exigentibus peccatis hominum / sicut olim permisit
in regno idolatria ante adventum Christi / ut
loquatur imago bestie .i. statua per malignum
spiritum videntes / sicut olim dabant idola responsa /
et faciat per suam persuasionem et principum
secularium potestatem / ut quicumque non adoraverint
imaginem bestie .i. statuam antichristi / occidantur
morte temporali / similiter fecit nabuchodonozor
Danielis 3° / et faciet omnes pusillos et magnos
divites et pauperes liberos et servos habere ca-
racterem in dextera manu aut in frontibus
suis .i. in capitibus suis / per quod cognoscantur
esse de familia antichristi / sicut iudei [illegible] /
et ad dictum faciet omnes / iuxta suos distinctos
per gradus singulorum / non per singulos generum /
quia de omni statu / et adiciunt multos licet
credentes / immo plurimos / et ne quis possit
emere aut vendere ad litteram / hoc faciunt apostoli
antichristi per principes / qui eis per omnia consentient
nisi habeant caracterem .i. signum / aut nomen
bestie / ut sicut a Christo dicuntur christiani / ita ab anti-
christo dicuntur antichristiani / vel ab aliquo discipulo
eius / sicut ab arriano arriani / a sabellio
sabelliani / et sic de aliis qui tunc erunt / aut
numerum nominis eius .i. virtutem qua faciet
opera quibus ostendant se esse antichristianos illo
tempore / vel / et datum est illi bestie .i.
antichristo / ut daret spiritum prophetandi et predicendi
futura / imagini bestie .i. sequacibus suis
ut loquatur diversitatem linguarum / quia
quod bestie .i. discipuli et sequaces antichristi sicut
datum fuit discipulis Christi / ut possent loqui
8 variis linguis / Et dicitur quod hoc dabunt
antichristiani cum diabolus non potest dare spiritum /

solus enim deus dat spiritum / ut dicit Augustinus / quia
solus deus scit futura / igitur fundantur demones
sunt velocissimi / et hi in instanti possunt longa
terrarum spatia pertransire / non quod sit hodie hic
statim possunt nuntiare rome / ubi res illa quod
adhuc futura est / et hoc modo possunt revelare futura /
vel ex divinatione coniecture predictorum / non quod con-
futur nescienter / et faciet antichristus vel diabolus
ut quicumque non adoraverint imaginem bestie
.i. apostolos antichristi conformes sibi non honorat et obedit
eis / occidantur corporaliter quod melius est quam adorat eam
et faciet bestia .i. antichristus vel diabolus vel totus
malorum cetus / omnes pusillos et magnos corpore
vel corde / et divites et pauperes sensu vel consensu
liberos et servos misterio et potestate / habere caracterem
.i. vite et doctrine conformitatem / in dextera manu
.i. in operationibus suis / aut in frontibus suis .i. ma-
nifeste ut omnibus appareat qui sunt discipuli ipsius
ut sic libere confiteantur antichristum esse dominum suum et
magistrum et se discipulos et servos eius / et ne quis
possit emere intelligentiam veritatis studendo / aut
vendere docendo vel predicando auditores cum
labore studii emunt scientiam / et doctores docendo
vendunt quibus [illegible] modo virtutem eme et
noli vendere sapientiam [illegible] / vel ne quis posset emere
celestia aut vendere temporalia / [illegible] vende
omnia que habes et da pauperibus / vel ne quis possit
emere gloriam .i. servos dei agnitione / aut vendere [illegible]
[illegible] mundane per opera propria / ei quidem
non incipit / quia dicit [illegible] non est tempus [illegible]
[illegible] et [illegible] / nisi habeat
caracterem .i. pravam fidem in corde / aut nomen
bestie .i. confessionem antichristi in ore / aut numerum nominis
eius .i. opera et conversationem ipsius / hic est sapientia
.i. ad hoc intelligendum est necessaria sapientia / vel hic
attendere et cogitare est sapientia / vel hic .i. in tempore
quo tanta erit tribulatio est sapientia necessaria ad
cavendum errorem / et quia res obscura est [illegible] /
ideo addit / qui habet intellectum .i. sensum et graciam
intelligendi misteria et obscura / computet numerum
bestie .i. litteras nominis eius / quibus patebit ipsum
bestiam .i. antichristum esse pravum hominem / licet dicat
se deum / numerus enim hominis est .i. per quem probatur
esse homo / et numerus eius est .s. sexcenta sexaginta sex
.i. littere nominis eius tenent numerum istum / et quia
liber iste scriptus grece fuit a Johanne / ideo hic numerus
nominis grecorum requirendus est / apud quos singule
littere numeros exprimunt / et secundum ipsos / et secundum nomen
antichristi 2° [illegible] / quod nomen continet numerum
dictum 6 6 6 [illegible] litteris nominis / scilicet
apud grecos sic [illegible] / n quinquaginta 70 / t [illegible]
e [illegible] 60 / o 60 / s 200 / que simul iuncta
faciunt predictum numerum .s. scilicet sexcenta sexaginta
sex / vel sunt et alia duo nomina / quibus antichristus
apud grecos nominatur / que continent eundem numerum
[illegible] 2° arnoume / et considera numerum et
[illegible] grecorum / et habebis 666 /
[illegible] / n quinquaginta / o
70 / ii [illegible] / [illegible] / que simul collata
faciunt 666 / Tertium nomen [illegible] teitan .i.
sol [illegible] / quod nomen eundem numerum continet [illegible]
t sit trecenta / e quinque / ii decem / t 200 / a

uncia, v 10, que collecta simul faciunt 666,
et satis conveniens huic nomini conveniunt
apostatis, cum eorum insipientibus, antichristus enim
usurpabit deo convenit ... ipso, ut nomine vel
scilicet nec, quia ipsum negabit, et fidem eius
et se deum affirmabit. Teitan interpretatur
sol iustitie vel gigas, quia dicet se solem
iustitie et gigantem gemine substantie divine
et humane. Scilicet latine dicitur dic lux, quia
ipse dicet se lucem mundi, et per hoc nomen ul-
timus habetur. Nam d est 500, i unum,
c 100, l 50, v 5, x 10, que collecta simul faciunt
666. Per hunc numerum qui continetur in nominibus antichristi
vellet ipse appellari deus, scilicet sapientissimus, et
veritatem nominis sui cognoscentibus, prius hoc appa-
rebit, ideo dicit Iohannes qui habet intellectum computet.
8 Sed quod per hunc numerum possit appellari deus
vel quod per eundem numerum apparebit primus
hoc, scilicet ... denarius aliquotiens ... sunt, et ...
cum ... nec plus veniunt, et significat
perfectionem fidei, cui nihil est addendum vel subtrahendum,
sed semper tenenda, et sicut denarii tres sunt ...
221, sic 2 credenda sunt et stricta fidei,
tres persone, due nature in Christo, una essentia
dei, ... est summa perfectio et magna, sine qua
nemo potest placere deo, hoc per 60 ... perfectio
duplex fidei, sexta per senarium et operatione alia
per decalogi observantiam, 60 enim sunt senarius
decies ductus in denarium. Nam sexies scilicet
decem vel decies sex, sunt sexaginta, et hec 2 per-
fectio fidei et maior quam prior, quia fides sine
operibus mortua est, Iacobi secundo. Perfectio centena-
ria, scilicet perfectio triplex, una fidei per sena-
rium, alia operationis per decem, tertia super eo
... per ... consiliorum, quam indu-
cit caritas, que signatur per centenarium, et hec
perfectio est necessaria, sine qua parum valent
alie, posset enim esse fides integra scilicet informis,
et posset aliquis servare mandata sine timore,
et parum valet hec tamen nisi aliquid addatur
...a, per totum perficit, scilicet caritas, unde illud
prima ad Corinthios: Si habuero omnem fidem
ita ut montes transferam etc., quia ... hanc
triplicem perfectionem vel potius summam, quam debet
hunc triplicem perfectionem ... audere sunt
... ab illis deus, unde hec
... est solius dei, et ... secundum, ad aliud
dicendum quia licet perfectio ... triplex perfectio
... tamen quia per senarium describitur hoc
facta die sexta, et per hoc creatura ...
sed creator, ... per senarium sunt signatur
plena perfectio, que est ... Per sexa-
ginta ... signatur ..., que est ..., per 100
... que est virginum ... sunt ... fructum
... sexaginta, ... centessimum
... tamen nemo posse
salvari, nisi ... aliquid ...
... deo ... ... est ...
... et ... , sed ...
denarii, sexagenta, ... centenarii, sed ...

... in veritatem ... ...
... ...
centa primus signat ... boni, ... per
... boni, unus ... ,
... designatur ... per ...
... per ... , et ita 666
... hominis ... , ...
... hominis est. ... senarius
signat perfectionem glorie, que consurgit ...
... decem mandatorum, que ...
per sexaginta, ... signat perfectionem sapientie,
que consistit in contemplatione ... per
... designatur, et hanc perfectionem dicunt ...
... ab illo ..., et ideo ... illud
... deum, ... sit ... homo, qui per eundem
numerum designatur, qui est numerus hominis. Vel
senarius ... respicit ... creationem,
senarius denarii respicit ... datam,
senarius centenarii ... ad
quam ... omnis homo, quia omnis ... crea-
ta per gratiam data venit ad gloriam promissam
... numerus hominis est 666. ... ...

Et vidi. Et ecce agnus sta-
bat supra montem Syon et
cum eo centum quadraginta
quatuor milia, habentes nomen eius
et nomen patris eius scriptum in
frontibus suis. Et audivi vocem
de celo tanquam vocem aquarum mul-
tarum, et tanquam vocem tonitrui ma-
gni, et vocem quam audivi sicut ci-
tharedorum citharizantium in cithe-
ris suis, et cantabant quasi canticum novum
ante sedem, et ante quatuor animalia
et seniores, et nemo poterat dicere
nisi illa 144 milia, qui empti
sunt de terra. Hii sunt qui cum
mulieribus non sunt coinquinati, vir-
gines enim sunt. Hii sequuntur agnum
quocumque ierit. Hii empti sunt ex hominibus
primitie deo et agno, et in ore ipsorum
non est inventum mendacium. Sine
macula sunt ante tronum dei. Descripto
dracone et familia eius, a quibus multiplici-
ter ecclesia gravissime impugnatur, hic Iohannes
describit agnum et familiam eius a quibus ecclesia
sufficientissime adiuvatur, et dividitur in
quinque partes. In prima videt agnum stare
paratum et familiam eius cum eo in dupli-
ci ... , in secunda monet ... eccle-
siam ampliatorem ... , ibi: et vidi
alium angelum, in tertia monetur ad con-
temptum mundi et aliorum que prestant
impedimentum accedendi ad deum, ibi:
et alius angelus; in quarta ponitur pre-
mium quod Christus promittit fidelibus suis ut
fortius accedatur ad eum, ibi: et audivi
vocem; in quinta agitur de futuro iudicio,
ibi: et vidi et ecce. Dicit ergo: Et vidi ...

et intellectu conspicit quod est vincula vendicante / et ecce
agnus id est christus pro mundo immolatus / stabat semper
invictus paratus / in agno consideratur humili-
tas passa / in stando ostenditur divinitas illesa
pati quidem humanitati convenit sed stare divinitati
et quia simul fuit deus et homo pati simul
et stare potuit / supra montem syon id est supra mi-
litantem ecclesiam et divinitatem speculationis quam
iusti continuum et speculationem quam credit
ut 2o ca. in novissimis diebus mons
domus domini etc / agnus dicitur propter innocentiam
omnimodam / quam habuit contra omnia scilicet origina-
li peccato ad actuale similiter j pet 1 agnum
immaculatum et incontaminatum / immaculatus
quia non contraxit originale / propter probat matris
virginitas / incontaminatus quia non commi-
sit maculam / propter probat patris divinitas / et cum
eo 100. 40. 4 milia id est omnes virgines
in fide charitate perfecte / collecte ex quatuor
partibus / qui omnes per unum numerum colliguntur
sed propter hoc numerus surgit ex duodenario
ducto in se / duodecies duodecim sunt centum
quadraginta quatuor / duodenarius autem numerus
est abundans / et consurgit ex ternario
ducto in quatuor / ternarius signat in fide et in
dilectione charitatem / collectos ex quatuor partibus
mundi / per mille vero signatur perfecta magna
que est virginum / nam perfecto congratiorum
est maius continentia virginibus / virginum ma-
xima et vera per centum quadraginta quatuor
milia signantur omnes virgines perfecte et
abundantes in fide charitate / ex quatuor parti-
bus mundi collecte / hii omnes stant
cum domino supra montem syon / quia sunt
in supremo gradu constituti / habentes nomen
eius id est christi agno dum cognomen / et nomen
patris eius ut adeo possunt dicere filii dei
nominemus ego dixi dii estis / Jo 1o quotquot autem rece-
perunt eum dedit eis potestatem filios dei fieri etc / ha-
bentes nomen eius in fronte suscepto
quod per unctionem dum confirmantur / et nomen patris
eius in hereditate patrum paternam / per eos
enim gloriam [illegible] eius dominus dat demum / in futu-
ro dat gratiam / sed quam simul coepit in
futuro gloriam / sed quam erimus heredes et
filii promissam gratiam et gloriam dabit deus
Vel vidi id est mente conspexi / et ecce admiratio-
nis ut videtur et admirabile in re visa
agnus id est christus in novissimis partibus / humilitate man-
suetus / stabat ut adiutor et speculator in
pugnis / supra montem syon id est supra ecclesiam
tamquam supra speculam suam Ez 3 fili
hominis speculatorem dedi te domui israel
Ys 21 super speculam domini ego sum
etc / et cum eo 144 milia stabant non
supra montem sed circa montem cum agno
pro cotidie custodientes / et ei se conformantes et
signant quatuor status bonorum / per quatuor
predictos numeros / nam per quadraginta cum sit
numerus penitentie signat statum incipi-

entium / quatuor signat statum proficientium / quia profi-
ciatur quis in quatuor virtutibus cardinalibus / etiam
proficere se elevando in bono proficientis / per centum
qui transit de leva ad dexteram / signatur status
contemplancium sive perfectorum / qui iam mente
conversantur in celo / per mille signatur status per-
severancium / et hii omnes stant cum agno ad
defensionem et custodiam ecclesie / habentes nomen eius
id est veri nominis christi ab unctione prima Jo
2o et vos unctionem habetis / et nomen patris eius id est
nomen patris sive filiationem dei / Ys quinquagesimo sexto
Dabo eis in domo mea etc / scriptum in
frontibus suis id est in mentibus suis / scriptum dicit
non pinctum vel pinctum ne posset ad mandatum
agitatum deleri / sed potius scriptum ut posset
ab aliis videri et legi / et potest simul nomen
christi et patris probari / quia ad filiationem non per-
venitur nisi per unctionem sed primo dedit eis potestatem
filios etc / Et audivi vocem / hic conformat et audit
audit sed desiderium per sancti habuit de admira-
do certam / Et sequitur / et audivi audivi mirabilem
vocem de celo id est admonitionem apostolicam quia cum
agno stant ad imperfectos aliquos procedentem /
tamquam vocem aquarum multarum id est propter mul-
titudinem / cum quibus sancti cum agno stantes
conflicti sunt / per aquas sed que continue deflu-
unt in mare signant homines qui sine intermissione
cadunt defluunt in mortem / 2 Re 14 omnes
morimur et quasi aqua dilabimur / et tamquam vocem
tonitrui magni id est plenam terrore comminacionis
contra [illegible] cum sanctorum valde terribilem est
malis / que ad eorum conversionem venire
[illegible] / hac voce perterriti [illegible] tonitrui in
Job 26 vix [illegible] audire possumus [illegible] stillam sermonis
eius quis poterit intueri tonitruum
magnitudinis / et vocem quam
audivi id est vox quam audivi / sicut citharedorum
citharizancium id est predicatorum citharizancium id est car-
nis mortificationem audivi / in citharis suis id est
in se ipsis / quia carnis mortificationem quam
aliis predicant primo in se ipsis ostendunt / ideo apostolus
dicit j Cor 9 castigo corpus meum
etc / vera cithara fuit dominus in ligno et cor-
das in ligno extensas / per lignum crucem fi-
gurat / cordas in ligno extensas / sunt corda
penitencium / vel aliter / singula membra que
singula dicuntur sunt mortificationes / cum quibus
peccando instrumenta fuerunt / in cithara enim
ad hoc ut bene cantet / tanguntur omnes cordas
simul / sed successive / ita in penitencia ut pla-
ceat deo / singula peccata dicantur in confessione
et singula membra tanguntur in satisfactione
in quibus peccaverunt / per hoc punitur / ut
dicitur Sapiencie 11o / et cantabant quasi canticum
de deo acceptabilem / et de integritate mentis
et corporis observata / quasi canticum novum quia
numquam veterascit / sed semper est novum / et dicitur
canticum / ut notetur quoddam immensum gaudium
quo ecclesia anima glorificetur / sic est et gau-
dium plenum et integritatis / quod non potest

amplius cantici / ante sedem et ante quatuor anima-
lia et seniores i. in presentia et coram apparatu angelo-
rum quibus deus sedet / et prelatorum et apostolorum
qui per quatuor animalia / et seniores intelliguntur /
vel per sedem signatur cetus prelatorum / per quos
exercet deus iudicia sua / per quatuor animalia pre-
dicatores evangelii / per seniores antiqui patres
ad quos isti cantent / quia illi istorum can-
ticum approbant / Et ne credatur quod quilibet possit
hoc canticum cantare / addit / et nemo poterat dicere
canticum i. de integritate mentis et corporis hoc
gaudium proprium / nisi illa centum xl iiii milia
i. virgines in fide unitatis perfecte collecte ex quatuor
partibus mundi / que designantur per numerum quaternarium
quod facit glossa / qui empti sunt de terra i. separati
a terrena concupiscencia per virtutem baptismi
aut innocenciam servaverunt / ideo dicit empti sunt
quia per baptismum mundati / qui hoc apposuit san-
guinem efficaciam suam et virtutem / quomodo autem
isti evidentius ostendit dicens / hii sunt qui cum
mulieribus non sunt coinquinati i. nec mente per
consensum / nec corpore per opus inquinati / et hoc
probat / virgines enim sunt i. mente et corpore
incorrupti / hii sequuntur agnum quocumque ie-
rit i. imitantur ipsum utroque pede mentis scilicet
et corporis integritate / vel quocumque ierit sive
enim viam preceptorum vadit hii sequuntur / sive
viam consiliorum hii tandem [illegible] / Bernar-
dus sequuntur omnes redemptorem / sed cum pro omnibus
mortuus est / sequuntur et precepta / sed pauci se-
cuntur ad consilia / sed pauci qui virginitatem
servant / altissimus enim status est in ecclesia vir-
ginitas / unde ambrosius super gradus virginitas
conditionem humanam excedit / per quam homines ange-
lis similantur / Et quod cum quis sit predicator et mar-
tir sit / tamen virgo / quibus omnibus debetur
aureola / quare ponitur dicit de virginibus quod sequuntur
eum / quam de predicatoribus vel martiribus / Unde
sola virginitas est signum innocentie qualis /
predicacio vero et martirium aliquid peccati secum /
ut patet in paulo qui predicatore / et latrone
martire / Et virginitas omnia peccata precedit /
hii empti sunt ex omnibus i. separati quadam pre-
rogativa a ceteris melior sunt servantes / primi-
cie oblata deo patri et agno i. filio / Et quare
non dicit et spiritui sancto / Solucio spiritus sanctus
verus amor filii cum patre / et ideo simul patri
necessario intelligitur / vel forte quia
ad servandam virginitatem maxime necessaria
est [illegible] et filii sapientia / Dicens
quare virgines ponuntur dicit primicie oblata deo
quam martires et predicatores / Solucio virginitas
in ipso principio habetur sed non predicatio vel
martirium / vel predicatores et martires post
dici possunt oblata deo sed virgines primitie
quia primordia vite sue obtulerunt deo / et
in ore ipsorum non est inventum mendacium
quia quod in baptismo promiserunt fideliter
servaverunt / Virginibus vero vota vovebunt
domino et solvent / Sed de aliis dicitur [illegible]
sponso servant fidem et pactum glosa baptismale

non augustinus libro de mendacio octo genera men-
daciorum ponit primum est in doctrina / ad quod nulla
causa quis debet adduci / Secundum est ut nulli
prosit sed obsit ut detractoris / Tercium est quod
prosit alteri et obsit alteri [illegible]
[illegible] / Quartum quod fit sola mentiendi fal-
lendique libidine / Quintum quod fit placendi
cupiditate / Sextum quod nulli obsit et prosit ali-
cui ut si quis alienam pecuniam velit tollere et
alius sciens ubi sit nescire se mentiatur
Septimum quod nulli obsit et prosit alicui ad
vitam / ut si quis volens hominem ad mor-
tem quesitum prodere alicui mentiatur / Octa-
vum est quod nulli obsit et ad hoc prosit ut ab immun-
dicia corporali aliquis tueatur et dicit augustinus
hoc tantum peccat quisque cum mentitur
quanto magis a primo recedit / Et minus va-
lebit horum omnium mendacium peccatum non
putamus / turpe se [illegible] illud / Sapien-
tie os quod mentitur [illegible] / sine macula sunt ante
thronum dei i. ante deum iudicem / Beati immacu-
lati in via Et [illegible] multiplex est ma-
cula prima est carnalis voluptatis que multos
et magnos maculat unde de salomone legi-
tur [illegible] in corpore tuo
et dedisti maculam in gloria tua / Secunda est
gulositatis que [illegible] maculat
[illegible]
[illegible]
[illegible] / Tercia est lo-
quacitatis [illegible] lingua consti-
tuit in membris nostris que maculat corpus
et hoc [illegible] / quia garrulositate na-
scitur loquacitas / Unde [illegible] qui epu-
labatur cotidie splendide torquetur in
lingua / Quarta [illegible]
[illegible] / [illegible]
sunt sine macula / Et vidi alterum
angelum volantem per medium celi
habentem evangelium eternum ut evangeliza-
ret sedentibus super terram / et super omnem
gentem et tribum et linguam et
populum / dicens magna voce Timete
dominum et date illi honorem quia
venit hora iudicii eius / et adorate
eum qui fecit celum et terram / mare
et omnia que in eis sunt et fontes
aquarum / [illegible]
[illegible]
[illegible] / et [illegible] dignitas
[illegible] / [illegible]
[illegible] dignitas [illegible]
[illegible] que sunt necessaria omni predicatori
auctoritas humilitas vita doctrina / [illegible]
[illegible] / isti sunt [illegible] lapides [illegible]
david [illegible] possunt in pera pastorali
i. predicatoribus et prelatis ad occidendum
goliam i. dyabolum [illegible] / Et [illegible]
vidi i. intellexi / alium angelum glossa i. pre-
datores que sunt [illegible]
[illegible] / [illegible] angelus i. missi
[illegible] predicandi [illegible]
[illegible] / [illegible]
nota humilitas et auctoritas / volantem

i. a terrenis se removentem et ad celestia ele-
vantem et velociter discurrentem, per medium celi
scilicet per quem intelligitur quod sentiunt bona et ce-
lestia. Sed aquile currunt ... sagacissime quia
sunt hec qui ut nubes volant. Hec ergo predi-
catores alas quibus volant. Ecce primo quatuor
facies unius. prima facies hominis per mansue-
tudinem. secunda leonis per audaciam. tercia bo-
vis per pacientiam. quarta aquile per sapientiam.
Hec quatuor virtutes sunt quatuor facies. Secundo qua-
tuor penne quibus volant sunt quatuor anime
affectiones scilicet spes futuri boni. timor futuri
mali. gaudium de presenti bono. dolor de presenti
malo. Et vidi alterum angelum id est predicato-
rem catholicum. volantem per medium celi id est per
concordiam utriusque testamenti. Principium celi
est vetus testamentum. per hoc non volat ma-
nicheus qui vetus testamentum non recipit.
finis est novum testamentum. per hoc non volat
iudeus quia in ipsum non credit. nec
... recipit. medium est concordia utriusque
et per hoc volat fidelis predicator. predicans de
medio petrarum dabunt voces. habentem ewan-
gelium ... corde per fidem. et obedientiam
... et per amorem. et ... in ore per pre-
dicacionem et predicacionem. in manu per operis
ad impletionem. hec triplici modo debet predicator
habere ewangelium. et dicitur eternum quia ei non succe-
det aliud. vel quia eterna promittit. Mathei
vi primum querite regnum dei et cetera. Lex vero
temporalia promittebat. vnde ysaias primo si volueritis
audire me bona terre comedetis. ... non ewan-
gelium loquitur. quia magis ... ...
... ... nova in ... ... ut ewan-
gelizaret ... ut bona et bene ... sede-
ntibus super terram id est bonis qui terrena concul-
cando. et sibi subiciendo. et omnia abiciendo
contempnunt. et super omnem gentem id est omnibus
gentibus. et super omnem tribum id est omnibus
iudeis qui dicuntur tribus. quia per tribus sunt
distincti. et linguam et populum id est populo cuiuslibet
lingue sit. vel forte hoc dicit ... nobiles. quia
filios suos faciunt edoceri diversis linguis.
et diversa ydiomata sub eadem lingua
continentur. populum autem vocat minores. vniversa (?)
gente. per hoc innuit quod sine omni exceptione
ewangelium est predicandum. iuxta illud predicate
ewangelium omni creature. dicens voce magna
id est libere sine timore. vnde ysaias exalta in
fortitudine vocem tuam qui ... vel magna
propter magnos honores dei et salutem
animarum. Timete dominum. hic ...
dignitatis ... que apparet ...
admonet angelus. scilicet cultum dei. qui est duplex
interior et exterior. interior duplex est scilicet honor
et timor. exterior autem est adoracio. que est
sita in bona operacione. Dicit ergo angelus
timete dominum casto et filiali timore. quia timendus
deus est dominus. qui est omnipotens. vel

hora vel diabolus. qui non potest nocere nisi volenti.
Et date gloriam ... bona voluntate. illi deo non
... honorem latrie que consistit in fide spe
et caritate. timor ipse debetur domino. honor
patri. Malachie i. filius honorat patrem et servus dominum.
Vel timete dominum faciendo eius precepta et vitan-
do prohibita. et date illi honorem non vobis sed
eius gloria si quid boni habetis. quia i thi. i. soli deo
honor. vel timete dominum declinando a malo
quod ipso in timore domini declinat omnis a malo
et date illi honorem faciendo bona. quod est
honora dominum de tua substantia. quia venit hora iudi-
cii eius qua iusti hereditabunt terram. iniusti
autem peribunt. Malachie iiii. ecce dies veniet
succensa quasi caminus. et adorate eum humiliando
et inclinando ei non solum corde inclinantes
et corpore eciam. quia inclinacio capitis aut
corporis exterius est signum inclinacionis cordis
interius. Mathei iiii dominum deum tuum adorabis. qui
fecit celum et terram mare et omnia que in eis
sunt scilicet in celo angelos. in terra homines. in mari
pisces. et fontes aquarum dulcium. Mistice
qui fecit celum id est spiritum racionalem. et ea que
in eo sunt id est vires et virtutes. et terram id est hu-
manam carnem. et ea que in eis sunt id est sensus
et membra. Luce xi Stulti qui fecit quod de foris
est nonne et ... et mare id est tribulacionis et temp-
tacionis amaritudinem. et ea que in eo sunt
id est utilitates que inde proveniunt. et fontes
aquarum id est duo testamenta. vel lacrime aque
... quibus omnes sordes peccatorum lavantur.
et ardor male concupiscentie temperatur. et flamma
... desideriorum sedatur. Et alius angelus
secutus est eum dicens. cecidit cecidit
babilon illa magna. que a vino ire
fornicacionis sue potavit omnes gentes.
et angelus tercius secutus est illos dicens
voce magna. Si quis adoraverit bestiam
et ymaginem eius. et acceperit caracte-
rem in fronte sua. aut in manu sua.
et hic bibet de vino ire dei. quod mixtum
est mero in calice ire ipsius. et crucia-
bitur igne et sulphure in conspectu
angelorum sanctorum. et ante conspectum
agni. et fumus tormentorum ascendet
in secula seculorum. nec habent requiem
die ac nocte. qui adoraverunt bestiam
et ymaginem eius. et si quis acceperit
caracterem nominis eius. hic est pacie-
ntia sanctorum. qui custodiunt manda-
ta dei. et fidem ihesu cristi. Hec est 2a pars
in qua monetur ... accedere ad tantum
imperatorem. et recedere a mundo. et eis que
in eo sunt. qui impediunt accedere ad agnum.
duo autem sunt principalia impedimenta scilicet
amor male inflammans (?) et timor male
humilians. a quibus recedere monetur. hic

eciam per casum babilonis. Dicit ergo / et alius
angelus id est alius ordo predicatorum, vel officio
predicandi alius quam diversitate persone, qui sibi
invicem succedunt in predicacione, secundum temporis
successionem, vel de revelacione prima predicto
secundo quia si quid revelatum fuit predicanti re-
secutus est dicens cecidit cecidit babilon illa
civitas magna id est malorum universitas, que est
civitas confusionis quam primo edificavit
Cain. Bene tamen et post ea geminatur. Bene
ergo venite faciamus nobis civitatem et turrim
etc. / Bis dicit cecidit ad maiorem confirmacionem
et certitudinem, vel ut predicto utrum per sub-
perstitali certitudine. Vel ideo quia cito cadet
et tamen maior sua ruina vero potencia figura
summundi / vel forte ideo quia homo primo
cadit per culpam post ea per penam / vel in ca-
su culpe primo cadit per consensum post ea
per opus / vel in casu pene primo cadit anima
in infernum post ea anima cum corpore simul / et subdit
causam quare cecidit / quia illa de vino
fornicacionis sue potavit omnes gentes id est
valde multos / per vinum fornicacionis intellige
peccatum mortale, quod mentem sedat ut vinum
et animam separat a deo sponso, sicut fornicacio
carnalis vel [illegible] ebrii et scelere et
voluntate omnes qui bibunt vinum in dulci
calice aureo quo babilon potat id est mundi
voluptas, quod eius mensura mensuratur pe-
na, Matheus vii eadem mensura qua mensi
fueritis etc. / Et tercius angelus hic removit
omnes secundum impedimentum ascendendi ad
deum scilicet timorem male habitatem, quod
ostendit triplici argumento ut patet. Dicit ergo /
et tercius angelus id est tercius ordo predicancium
secutus est eos scilicet duos precedentes, qui du-
rius perfide dicit [illegible] quam predicabunt sicut alii
duo / et hic tercius angelus signat ultimum
ordinem predicatorum, et quanto plus appro-
pinquare videbunt seculum finem mundi, tanto
plus predicacioni instabunt, et omnem gloriam
mundi monstrabunt / dicens voce magna
id est libera et serena predicacione, quia isti predica-
tores audacter dicent veritatem sine [illegible]
timore mundano et humano, si quis ado-
raverit bestiam id est antichristum, cuius nomine bestie
hic accipitur, eius sub per bestiam tota
multitudo malorum intelligatur / unde
bestia aliquando dicitur antichristus aliquando diabolus,
aliquando multitudo malorum, et ymaginem
eius id est statuam ad eius honorem factam
illi enim qui [illegible] eum videbunt
adorabunt eum, qui vero absentes erunt
habebunt ymaginem eius et adorabunt,
sicut nos adoramus ymaginem crucifixi
in honorem Christi, et acceperit cara-
cterem id est fidem eius in fronte sua id est
in vertice sua, aut in manu sua id est
in operacione sua, quod [illegible] crediderit
antichristo, vel [illegible] secundum doctrinam eius,
et hic bibet de vino ire dei sicut babilo
id est de eterna dampnacione, quod mixtum est
mero id est puri flagellacione que fit

ad correctionem / in calice ire ipsius id est vindicta
quod quia vacuus, facit tamen mansionem
culpe, unde hic eius in mensura qua mensi fuerit
eius [illegible] sicut iudicabit eam. In hoc ca-
lice est merum supernum, scilicet infernum, mixtum
in medio, quod mixtum et pena inflicta
ad correctionem, vel pena assumpta volun-
tarie propter fetorem pena eterna, quam reprobi por-
tabunt in inferno, qui vino noluit bibere
merum [illegible] signa flagellum quod adve-
nit ad utrumque communiter, scilicet ad correctionem et
dampnacionem / quod dicitur ideo mixtum, quia hic
mixtum sunt tribulaciones cum consolacionibus
ut loquitur Augustinus / vel calix domini est misericordia
que utrumque mensurat primum secundum bona
merum cum gaudio patet, quod est primum
sine admixtione tristicie vel dolore / precise
signat calorem eterne dampnacionis, que est sine
omni consolacione / unde quinquagesimo sermo bibere
de manu domini calicem ire eius usque ad
fundum permixtum vero signat plus vita,
ubi mixta sunt merum celi et fex inferni
per spem et timorem, ubi est mixta sunt pro
consolacio et tribulacio quod quanto diucius [illegible]
dolore miscebitur / sicut ergo dicit et hic qui scilicet
accipit caracterem bestie id est qui se conformaverit
antichristo credendo vel imitando eum, bibet de
vino ire dei id est dampnabitur in inferno, ubi
habebit abundantem penam et tribulacionem, quod
mixtum est mero in calice ire eius id est pena
et tribulacio mixta est vino, in calice ire dei id est
vindicta pura, qua vacuus infligit, quia ut
dicit [illegible] quanto mali patiantur peccata
sua meruerunt / vel mixtum pro dicto [illegible]
[illegible] quod aliquid veritatis primo propo-
nunt, et post ea miscent falsitatem, et tunc hoc
[illegible] / Et tercius angelus id est tercius ordo predicatorum
illius temporibus venturis, secutus est illos id est
priores predicatores doctrina et vita imitatus,
dicens voce magna id est corde ore et opere
predicans, si quis adoraverit bestiam id est antichristo
ei obediendo, et ymaginem eius id est predicato-
res eius qui eum in omnibus imitantur et predi-
cant, sicut ymago predicat rem imaginariam,
et acceperit caracterem id est eius professionem in fr-
onte sua id est in eius apparencia id est evidenti
et publice professus fuit, aut in manu sua
id est in opere eius imitatus fuit, hic [illegible] talis
dampnatus bibet id est bibere de vino calicis ire
dei id est prave expositoris antichristanorum conspi-
scerit, quod mixtum est mero id est cum expositionibus
intelligencia mixta veritate catholica, in ca-
lice ire eius id est in sacra scriptura, quam domi-
nant illi, propter quod dicitur calix ire dei, et talis qui
cumque est iste ille, cruciabitur igne et sulfure
id est igne fetenti et valde ardenti, hec enim sunt
due species inferni precipue ignis sulfur
et spiritus procellarum, in conspectu angelorum
sanctorum id est videntibus angelis et omnibus
eciam aliis sanctis, qui erunt testes horum, et
in conspectu agni quem illos scelera non
latebunt, et ideo dicitur quia nec pena eorum
absconderetur ei, et hic dicitur ideo, qui bonum semper

videbunt penas malorum / et hic ipsum erit cumulus dolorum eorum / quia sicut sancti et penas suas manifestas esse aperiunt [?] / et angelos / et alios sanctos / Et fumus tormentorum eorum que plura et varia sunt / ascendet in secula seculorum id est eternaliter sine fine / ubi enim ascendet fumus ibi numquam fumus deficit / et vere ignis ille inextinguibilis est / quia nec extinguet illos quos cremabit / nec extinguetur / ad literam erit ibi fumus densissimus qui violenter extrahet lacrimas ab oculis eorum / que lacrime ita erunt calide quod comburent corpora eorum unde quidam dixit discipulo suo ploremus hic sicut nequaquam veniamus ad locum illum / notandum tamen quod cum illo vehementissimo ardore erit ibi algor vehementissimus / unde compellentur stridere dentibus / Math. xiii [?] ibi erit fletus et stridor dentium / Nec habent requiem die ac nocte id est numquam quiescent a pena / Ex[illegible] erit ibi dies et nox [illegible] / in inferno erit semper nox et dies simul / quia ibi densissime tenebre erunt / erit tamen quedam lux non ad consolationem eorum sed ut videant unde magis doleant / ut dicit Isidorus / qui adoraverunt bestiam et imaginem eius id est antichristum obediendo ei et statuas factam ad honorem nominis eius / et si quis acceperit caracterem nominis eius id est in signo aliquo ex se conformem ostenderit / vel demonstrando ipsum appellando factum consimilem [illegible] / adeo consilium dat Paulus Ro. xii° decimo ut signum portabunt unam fine antichristo portet de cetero ymaginem Christi / hic est id est in presenti vita / vel in tribulatione passionis et consideratione futura / Patientia sanctorum est. glo. id est dicit sancti patienter hic pati ne veniant ad eternam penam / sanctorum dico / qui custodiunt opere ad implendo mandata dei de diligendo deo et proximo / ad que omnia alia reducuntur Math. xxii° in hiis duobus mandatis etc. / et fidem ihesu confitendo eum esse verum deum et verum hominem corde ore opere Ro. x corde creditur et iustitiam etc. / **Et audivi vocem de celo dicentem michi. scribe beati mortui qui in domino moriuntur. a modo iam dicit spiritus. ut requiescant a laboribus suis. opera enim illorum sequuntur illos** / Narrata pena [?] tali / ubi ponitur sanctorum premium / ut priores accedant ad amplificatorem [?] / et ut fugiant [illegible] dicit ergo / Et audivi audiens [?] [illegible] vocem de celo id est de celesti visione dicentem michi [illegible] sine strepitu soni / scribe primo in corde tuo deinde in codice / ut diuturnius retineas nec oblivioni tradas ad consolationem futurorum Ro. xv° decimo quecumque scripta sunt ad nostram etc. / Abacuk ii scribe librum et explana illum etc / et hec est argumentum quod omnia illa scribenda sunt hic que valent ad erudicionem et consolationem multorum / quid autem debeat scribere subdit / beati mortui sunt

peccato et mundo / qui in domino moriuntur temporaliter et corporaliter / Et quod possint mori mortui nam si moriuntur non dum sunt mortui / et si sunt mortui non moriuntur / Solvitur quod sunt mortes ut dicit Augustinus due bone due male / et ista mediis [?] Prima est mors culpe id est ipsa culpa que dicitur mors anime / que separat vitam eius id est deum ab ipsa / [illegible] flagitiosissimo [illegible] iniquitates vestre diviserunt inter vos et deum / Esaie i / peccata cogitationis separant a deo / multo fortius consensus et peccata locutionis / maxime autem peccata operationes de qua Esaie i deus mortem non fecit / glo. id est peccati / Secunda est mors gehenne id est ipsa pena inferni que dicitur mors eterna / quia sine fine ibi erit cruciatus / multo maior quam in morte corporali / de qua Psalmus mors peccatorum pessima / Prima morte mortui moriuntur sed non in domino sed sine domino id est non beati sed miseri / Et hee due mortes sunt male / hee due fugiende / Tercia mors est bona qua homo moritur peccato / et peccatum sibi / que fit per virtutem penitentie / que peccata destruit in anima per contritionem et confessionem / de qua morte Ro. vi° qui enim mortui sumus peccato etc. / Quarta mors est nimis bona, qua homo spiritualiter moritur in mundo / quam mortem optabat ingressurus claustrum de qua Col. iii mortui estis et vita vestra / Quinta mors est hec / qua moritur homo in separatione anime / de qua Gene. ii quandocumque hora comederitis etc. / Non isti qui sunt mortui prima et secunda morte / isti quinta morte moriuntur beati in domino / Dicit ergo / beati in parte beatitudinis scilicet stola anime mortui peccato ut boni christiani in mundo / ut boni religiosi / qui in domino id est in confessione domini / vel in domino existentes per caritatem quia qui manet in caritate in deo manet Jo. quarto [?] / moriuntur corporaliter / qui patiuntur separationem corporis et anime / horum quidam statim evolant sine purgatorio ut pueri baptizati martires et penitentes perfecte purgati / hii moriuntur in [illegible] ubi Abraham / alii non statim evolant sed vadunt in purgatorium ut imperfecte penitentes qui non perfecerunt penitentiam de peccatis suis / hii moriuntur in egypto ut Jacob et Joseph quorum ossa deportata fuerunt de egypto in terram promissionis / Nullus autem eorum qui mortui sunt in deserto legitur deportatus in terram promissionis / in signum quod nullus eorum qui moriuntur in mortali peccato ibit in paradisum / Et autem illi qui in domino moriuntur probat sunt beati / Amodo iam dicit spiritus sanctus vel secunda tota trinitas / que omnis est spiritus / ut requiescant a laboribus suis sic ordina / vel beati sunt quia spiritus dicit ut iam [illegible] aliquo modo / et per mortem requiescant eternaliter / a laboribus suis id est per labores suos / et pro laboribus suis / semper enim bonorum laborum gloriosus est fructus sapientie iii / Venite ad me omnes qui laboratis etc. / quod tunc invenitur anima quod potuit a tot periculis liberari / Illi autem qui in labore hominum non sunt / nec cum hominibus flagellabuntur non evadetur eorum labor sed erit principium peioris laboris in eternum / beati igitur sunt sancti qui moriuntur propter peccatorum et malorum vitationem / et non solum propter hoc / verum potius propter

omnium bonorum adeptionem. Prima de tercia tribu egredientur ad regnum, ubi ipso dicatur tercius et medium quod egredit ad regnum hoc petebat David dicens educ de carcere animam meam. Et ne putaret aliquis quod sancti nichil operati sunt, ideo sequitur opera enim illorum sequuntur illos sicut famuli dominum vel famule dominam, et dicit sequuntur non precedunt quia sancti non vident opera sua ut deus sufficit enim illis ut deus videat. Job tractatio. Deus videat solem &c. Math. vi. cum facis elemosinam noli tuba canere, vel opera illorum id est merces operum illorum sequuntur illos id est reddentur in futuro non in presenti, sicut reprobis quibus statim redduntur mercedes eorum, ut habetur vi. amen dico vobis receperunt mercedem suam &c. Et vidi et ecce nubem candidam, et super nubem sedentem similem filio hominis, habentem in capite suo coronam auream et in manu sua falcem acutam. Et alter angelus exivit de templo clamans voce magna ad sedentem super nubem: mitte falcem tuam et mete, quia venit hora ut metatur, quia aruit messis terre. Et misit qui sedebat super nubem falcem suam in terram et messuit terram. Et alius angelus exivit de templo quod est in celo habens et ipse falcem acutam. Et alius angelus exivit de altari qui habet potestatem super ignem et clamavit voce magna ad eum qui habebat falcem acutam dicens: mitte falcem tuam acutam et vindemia botros vinee terre, quoniam mature sunt uve eius. Et misit angelus falcem suam in terram et vindemiavit vineam terre et misit in lacum ire dei magnum. Et calcatus est lacus extra civitatem et exivit sanguis de lacu usque ad frenos equorum per stadia mille sexcenta. Dicta pars capituli ubi agitur de iudicio futuro in quo reddentur premia bonis et supplicia malis, et due hic secundo describitur iudex veniens ad iudicandum. Ibi ostenditur desiderium sanctorum de iudicio faciendo, ibi et alius angelus &c. prima etiam patet in processu. Dicit ergo, et vidi id est intellexi et ecce nubem candidam id est carnem domini puram et mundam, hec est humanitas christi gloriosa, et super nubem sedentem id est divinitatem super humanam carnem existentem vel christum ipsum carnem eius possidentem et ad libitum sine omni rebellione regentem, unde in actibus ascendit dominus super nubem levem, similem filio hominis unde dicitur filius hominis hic dicit, quia non iam mortalis et passibilis est, sicut homo naturalis per peccatum, quod enim hoc mortalis et passibilis fuit hic est essencia naturalis que est corrupta, habentem in capite suo id est in se qui est caput ecclesie, vel in divinitate, coronam auream id est signum triumphale, ad similitudinem triumphancium, quia ipse virtute divinitatis vicit diabolum et antiquum per passionem, et in manu sua id est in potestate sua, falcem acutam id est iudicialem potestatem quia malos a bonis separabit, sicut segetes secantur et area dividuntur, vel sic vidi et ecce nubem candidam id est sanctam ecclesiam non habentem maculam neque rugam, que sancti doctrinis consistit in verbis, tonat minis, digna etiam ex unius trini mens in columna nobis, et super nubem sedentem vel iudicem, vel regem, sive doctorem ecclesie. Tercio regum deus videt &c. similem filio hominis id est christum deum et hominem, habentem in capite suo coronam auream id est coronam gloriosam qua coronabit suos post victoriam, qui diabolum et peccata vicerunt. Dicit aurea eam habere in capite suo, quia candorem coronam et gloriam quam habebit christus dabit suis, licet non tantam. Hester ii. quod asuerus regis diadema posuit super hester, et in manu sua falcem acutam id est in potestate institutam ad puniendum malos. Et alius angelus hic ostenditur desiderium sanctorum de futuro iudicio, quod desiderant ut deus se per recipiant stolam secundam, et sic compleatur fratrum numerus. Dicit ergo, et alius angelus id est quidam cetus fidelium, qui sunt alius a christo qui per sedentem designatur, exivit de templo id est de occulto desiderio, hoc est desiderium de futuro iudicio sanctorum, tunc manifestum erit quod modo latet, clamans voce magna id est ostendens desiderio et affectu magno, ad sedentem super nubem id est ad christum ecclesiam regentem, mitte falcem tuam id est exerce potestatem iudiciariam et mete id est collige tuos longe tritici in orreum, quia venit hora ut metatur id est tollantur homines de hac vita, sicut segetes de agro, segetum enim grana in orreum recondantur et paleae igne comburuntur. Matthei iii. cuius ventilabrum in manu eius, et subdit causam, quia aruit messis terre id est quia iam consummata est malicia mundi, et iam plus non erit aliquid virilitatis. Et misit hic ostenditur candidus sanctorum et impletio desideriorum eorum, et dicit et misit qui sedebat super [illegible] id est christus ecclesie possidens, ut rector, ut dux, ut iudex, falcem suam in terram id est exercuit iudiciariam potestatem, et messuit terram id est omnes homines terre in unum locum congregat ad iudicandum. Joel iii. congregabo omnes gentes que sub celo sunt, et deducam eas in vallem Josaphat. Et alius angelus hic ostenditur quod sancti cum christo iudicabunt, non tamen omnes sed illi qui pro christo omnia reliquerunt, et sicut fuit eorum Matthei xix. ecce nos reliquimus omnia. Dicit ergo, et alius angelus super dictus ordo sanctorum alium habens officium. Exivit de templo quod est in celo id est de occulto in publicum venit, et qualis est aperit demum innotuit, habens et ipse sicut christus falcem

acutam .i. potestatem iudiciariam / quia eciam ipsi potestate iudicabunt / Super illud iudicabunt nationes / hic [illegible] Dominus ad iudicandum veniet cum senioribus / Et alius angelus / hic ostenditur quod potestatis iudiciarie auctoritas residet penes Christum / qui dedit sanctis ut possint eam exercere dicendo / Unde sequitur / Et alius angelus .i. ordo alius a sanctis qui super omnes est / exivit de altari glo. .i. tali qualis [illegible] erant secundum quod deo soli consociabantur / qui per iniuriis et infidelibus fuerunt iudicati / Ideo dicitur de altari .i. de loco secreto ubi nulla [illegible] qui sunt iudices / qui habet potestatem super demonem / super ignem .i. super penam eternam / cum verbo [illegible] exigentia iudiciorum / et clamavit voce magna .i. auctoritate et potestate imperavit ad eum qui habebat falcem acutam .i. ad sanctos qui habent potestatem iudiciariam / dicens mitte falcem acutam .i. exerce potestatem iudiciariam et vindemia botros vinee terre .i. separa a bonis terrenos vino malicie inebriatos / quoniam mature sunt uve eius .i. completa est malicia eorum et iam non habet locum / quia non potest amplius bonis [quia] iam diu permittit deus regnare malos quam diu prosunt bonis / Math. exibunt angeli et separabunt malos de medio iustorum / et misit / hic ostenditur obediencia sanctorum quorum ministerio punientur mali .i. puniendi iudicabuntur et dicitur / et misit angelus .i. ordo sanctorum statim per imperium Christi / falcem suam in terram .i. exercuit potestatem iudiciariam in terrenos, terrenis delectationibus inebriatos / et hoc facient iusti non per execucionem quemadmodum per angelorum sed per approbacionem ad assensum / et misit in lacum ire dei magnum .i. infernum ubi multi patiuntur iram dei sustinebunt / et dicitur lacus per profunditatem / vel [illegible] separata ab [illegible] vere profunda et dilatata / vel per miseriam que ibi est [illegible] de lacu miserie / Magnum dicitur per capacitatem et quoniam magni sunt ibi et quia multi [illegible] / vel quoniam dilatavit infernus animam [illegible] / vel [illegible] visitabit dominus super miliciam celi .i. super doctores militantes deo excelso / et super reges terre qui sunt super terram .i. super principes et prelatos / et calcatus est lacus .i. compressi et abiecti sunt mali in infernum / extra civitatem .i. ecclesiam .i. consorcium bonorum / [illegible] tortura [illegible] in mundo aliorum in purgatorio / aliud in inferno / [illegible] mittent / et exivit sanguis de lacu .i. pena infernalis exuberavit / usque ad frenos equorum .i. usque ad demones rectores iniquorum, qui simul cum pena punientur cum iniquis hominibus / Vel per frenos equorum intelliguntur prelati qui sunt rectores subditorum, qui sicut [illegible] fuerunt similes

sunt et in pena / immo magis punientur prelati quam subditi / quia gravius peccaverunt / Sapie. vi° iudicium durissimum in hiis qui presunt / durum quia male intraverunt prelaciam / durius quia per ingressum male rexerunt / durissimum quia male recesserunt / per stadia mille sexcenta .i. per mille stadia [illegible] totius mundi ambitum per sexcenta, sexcenta [illegible] / et mundo per mille stadia totius mundi [illegible] / quia nulla [illegible] in se omnes [illegible] omnes / exivit sanguis de lacu usque ad frenos per mille stadia per omnibus qui in mundo sunt pena malorum [illegible] est / et [illegible] exivit per sexcenta stadia, quia nulla est etas neque fuit [illegible] venelatur / Sequitur capitulum xv /

Et vidi aliud signum signum in celo / magnum et mirabile / angelos septem habentes septem plagas novissimas quia in illis consummata est ira dei / Et vidi tamquam mare vitreum mixtum igne et eos qui vicerunt bestiam et ymaginem eius et numerum nominis eius stantes super mare vitreum habentes citharas dei et cantantes canticum Moysi servi dei et canticum agni dicentes magna et mirabilia sunt opera tua domine deus omnipotens iuste et vere sunt vie tue rex seculorum / quis non timebit te domine et magnificabit nomen tuum / quia solus pius es / quoniam omnes gentes venient et adorabunt in conspectu tuo / quoniam iudicia tua manifesta sunt /

hic incipit quinta visio / Super precedentes visiones monstraverunt universalem statum ecclesie a Nativitate Christi usque ad diem iudicii, sicut dictum est / tres ultime que hic incipiunt / monstrant singularem statum ecclesie / hec prima est de effusione septem fialarum ire dei / et refertur ad tempus antichristi / secunda post hanc est de dampnacione babilonis et bestie, et refertur ad tempus iudicii / ultima est quo de gloria sanctorum, et refertur ad statum ecclesie post iudicium / Dividitur autem hoc capitulum in sex partes que patebunt in processu / Dicit ergo / et vidi aliud signum glo. [illegible] aliquam sententiam [illegible] hec visio sunt una [illegible] / [illegible] vidit [illegible] figuratam / post ea ostensa est ei signum / et hoc signum [illegible] penam malorum premittentem / in celo .i. in ecclesia [illegible] varietate stellata, et [illegible] elevata vel in celo .i. in misterio [illegible] celato / magnum [illegible] et mirabile .i. dignum admiracione, per [illegible] magnum et mirabile est [illegible] potestatem dampnandi alios / Deinde ostendit aliud signum .i. septem angelos .i. [illegible] prelatos [illegible] angeli [illegible] / [illegible] aliud [illegible] predicabunt [illegible] / [illegible] septem [illegible] septem virtutes, tres theologicas et quatuor cardinales, quas [illegible] / vel per septem dona spiritus sancti / [illegible]

et perdite / habentes eos qui se dominatoribus / septem plagas novissimas ad vindictam immissa mala quibus repleti qui circa tempus antichristi plagabuntur vel novissimas id est gravissimas / quia illi temporibus finire finientur / sed gravissime peccabunt / quoniam in illis consummata est ira dei id est plage illis repletis illatis / non inferet deus amplius deus alias plagas mundo / sed hiis consummate incipiet eis furor inferni / Et vidi hoc secundo post tale ubi ad consolationem bonorum agitur de libertate ab hiis plagis / que triplex est secundum triplicem statum ecclesie bonorum scilicet incipientium proficientium causa liberans est baptismus / qui notatur per mare vitreum / in statu proficientium causa liberans est firmitas fidei / quod notatur per hoc quod dicitur vincentes / fide enim diabolo resistitur / per vero / in statu perfectorum causa liberans est prerogativa / maxime circa carnis proprie mortificationem / quod notatur per citharas / Dicit ergo vidi id est spiritu revelante conspexi tamquam mare vitreum id est baptismum / qui per mare designatur / sive dicatur lavatorium vitreum ad lavandum sacerdotes Nam sicut in lavatorio lavant sacerdotes / et clara et munda efficiuntur sic in baptismo lavatur anima / et clara et munda efficitur / Item sicut in mari rubro Pharao et sui submersi sunt corpore / sic in baptismo submerguntur et destruuntur peccata anime prime et hostes et hostes recipiunt efficiuntur / quod notatur in vitro / quod hostes et luce solari recipiunt / mixtum igne id est spiritu sancto / qui datur in baptismo Verum vera fuit in baptismo sine peccatorum remissione sine mundatione / et hoc mixtum per mare / secundum caracterem impressionem / et notatur per vitrum / est enim caracter quoddam distinctio anime / mente qua est premendi premia gracie divine / Tercio quod gracie decollacio quod notatur per ignis mixtionem / Vel tres sunt baptismi scilicet fluminis sanguinis et flaminis ut ultimum solum hic attendatur Nam duo primi caracterem non imprimunt / et eos qui vicerunt bestiam id est antichristum vel diabolum volentes cedere eos mirabilia nec flecti nec terreri minis / et imaginem scilicet vicerunt similiter volentes conformari vite illius / vel imaginem vero statuam antichristi / quam volebant adorari / et hic tangit secundam causam liberantem scilicet fidem / per fidem hec omnia vicerunt / angelus qui hic veram fidem non quia in hiis messis diverse fiunt / et numerum nominis eius / vicerunt similiter / quia non credent eum deum quemadmodum scriptura dicit / stantes super mare vitreum id est gratiam baptismi integram servantes / de quibus dicitur super credencio hic fuit qui eum mulieribus et cetera / vel stantes super mare contemnendo conculcantes / videlicet vere vera domini vite conscidere quia ego via

mundi / vel stantes super mare representaciones tribulacionum et temptacionum imminentes super antes / non fracti / non inclinati corum cum una virtute / quales fuerunt apostoli / habentes citharas dei id est carnis mortificacionem dei id est ad dei mandatum et preceptum ipsius / qui per mortificarunt carnem suam / vigilando ieiunando disciplinando / et ultimo moriendo / vel dei id est per deum assumpta / et dicit pluraliter citharas / quia pluribus modis fit mortificacio carnis / scilicet ieiunio sanatur pestes corporis / oracione pestes mentis / et mortificacio disciplinis / meditacionibus / operibus et laboribus secundum illud I Corinthiorum castigo corpus meum et in servitutem redigo / et dicit pluraliter citharas / quia tres sunt cithare / quas debent habere predicatores alias non bene citharizabunt / scilicet carnis mortificacionem / cordis compassionem / oris predicacionem Prima tot cordas habet quod peccata commisit vel quot membrorum peccavit / Secunda tot habet quod sunt misere proximorum / Tercia habet quatuor cordas quia quadruplex est predicacio scilicet hystoriaca allegorica / tropologica et anagogica / cantantes canticum Moysi servi dei id est cum gaudio predicantes concordiam veteris testamenti / quod continet et bene intelligens / Exponit ergo cantemus domino gloriose / vel cantantes canticum Moysi id est ad implentes precepta veteris testamenti et canticum agni id est facientes et que adimpletes ad gaudium / per vero te dicentes corde ore et opere / magna et mirabilia sunt opera tua Domine Deus omnipotens magna in actione mirabilia in recreatione / vel magna quantitate tam extima quam discreta / mirabilia specie et qualitate Job vero qui facit magna et inscrutabilia absque numero / Deus creator per cognosci per triplicem conditionem Nam ex magnitudine creature cognoscitur potentia / que patri appropriatur / et hec respicit quod dicitur omnipotens / Ex pulchritudine cognoscitur sapientia / que filio appropriatur / et hec respicit quod dicitur deus / Ex usu et utilitate cognoscitur bonitas sive benignitas dei / et respicit hec quod dicitur Domine / iuste et vere sunt vie tue id est opera tua / vel mandata tua / vel iudicia tua / vel flagella tua / quibus tu venis ad nos / et nos ad te / iuste quia das unicuique pro merito seu penam seu gloriam Primo tu reddes unicuique et cetera / rex seculorum id est rector omnium que in seculo sunt vel fiunt / vel rex seculorum id est ordinator horum / quis non timebit te domine glosa id est quis non tibi ex timore serviet intellige de timore filiali Primo sancte domine in quis non timebit te domine id est quis non cessabit a malo ex timore / quod enim per timorem domini declinat omnis a malo / Unde secundo sunt timores Primus naturalis / qui est fuga disconvenientis nature / Secundus humanus quo ad bona temporalia / Tercius mundanus quo magis timetur amissio rerum mundanarum / Quartus servilis quo tantum timetur pena / Ultimus initialis quo partim timore pene / partim amore iustitie

declinatur a malo / beatus separacionis quo bonus
separandi apud declinatur apcto licet nulla pe
na timeat / Septima offensionis quo licet nec
pena nec separacio timeatur tamen timetur ne
offendat sponsus / Decimus reverentie quo
sola reverentia timetur maiestatis et hec
solus erit in patria / Proxima timor domini sanctus
permanet / et magnificabit nomen tuum respice
quis non magnificabit nomen tuum credendo
predicando quando Proxima magnificate domini
merita / Psalmi quadragesimo 2o benedictus
dominus exaltate illum / maior enim est omni laude
quia solus sanctus es / Glo. quia gratis salvas
Proxima salvum me fecit quia voluit me /
quia omnes gentes id est aliquem de omnibus ut
fiat distributio pro generibus singulorum / non pro
singulis generum / veniet passiva fidei et bonorum
operum / fides enim sine operibus mortua est Jacobi
2o / et sine illa nemo venit ad deum / quia
opera sine fide sunt sicut currus sine rotis et
de angelis / et adorabunt adoracione latrie / hec
est in spiritu et veritate ut dicit glo. / in conspectu
tuo id est in beneplacito tuo / quia talis adoracio
placet deo / vel in conspectu tuo id est ut conspiciant
te et in eos / quia iudicia tua iusta sunt
Glo. id est quia revelata sunt misteria ecclesie / quia
deus vindicat et illi qui ad honorem dei
militant / vel iudicia tua quibus bonos di
ligis et malos reprobas / quibus eos flagellas et
humilias in presenti / et illos honorabis et di
tabis in perpetuum / vel iudicia tua discrecionis
scilicet disceptacionis et diffinicionis manifesta
sunt tam bonis quam malis id est erunt / quia
omnes scient quod omnia iuste fecisti / Et post
hec vidi / et ecce apertum est temp
lum tabernaculi testimonii in celo / et
exierunt septem angeli habentes septem
plagas de templo / vestiti lapide mundo
et candido / et precincti circa pectora
zonis aureis / et unum ex quatuor
animalibus dedit illis septem angelis se
ptem fialas aureas plenas ira
cundia dei viventis in secula seculorum /
et impletum est templum fumo
a maiestate dei / et de virtute
eius / et nemo poterat introire in
templum / donec consumerentur septem
plage septem angelorum / Hec est ra
cio / in qua ostenditur causa involvens
malos in has plagas prius dictas que
sunt septem / Dicit ergo post hec que dicta sunt
vidi id est spiritu revelante conspexi / et ecce aper
tum est templum tabernaculi testimonii
in celo / templum vocat hic domus celestis
apostolorum / unde illud prima Corinthiorum 3o
templum dei sanctum est / Tabernaculum
testimonii vocat ecclesiam / que nunc militat

deo / et nunc habitat corpus / et militat eius / nunc
et armant milites corpus armis virtutum / dum
etiam armantur sacramentorum / templorum sanctorum
de quibus armis 2a Corinthiorum / ut in omnibus exhi
beamus nos metipsos sicut dei ministros / templum
ergo tabernaculi testimonii apertum fuit in celo
quia sacramenta et misteria ecclesie / et testimonia
scripture / et bona celestis patrie per apostolos ceperunt
mundo predicari / et hec est quod dicitur / Apocalypsis 2. templa
te in celo / id est revelata sunt misteria ecclesie
et secreta celi per apostolorum predicacionem / et exi
erunt septem angeli id est omnes predicatores septi
formi gracia sancti spiritus redundantes / et septem
virtutes / quas predicant ostensuri
pariter / habentes septem plagas scilicet penam per
septem peccata predicatas / vel penam eternam in pe
nitentibus comminatas / vel septem plagas vocat
septem auctoritates / quibus quasi sagittis pla
gant a predicatoribus prolatis / sagitte potentium
scilicet verba predicatorum facte sunt plage eorum /
de templo id est a Christo agno missi fuerunt / vel de
templo id est decreto apostolico / a quo omnes predica
tores originem ducebant / vestiti lapide mundo
et candido id est firmitate fidei et paciencie / de
bent esse vestiti fide / et paciencia firma / pro
bus paratores erunt ut ammoneant / pro eorum
doctrina veri martiria nostri / Dicunt ergo predi
catores esse mundi per declinacionem mali / et can
didi per operacionem boni / hec est ergo vestimentum
quo dicit nudum / ne 2o vestimentum tibi est
esto princeps huius / et ipse videt non sunt
medicus / et in domo mea non est panis / neque
vestimentum / quod dicit quia non habet panem
doctrine / et vestimentum virtutum paciencie
et iusticie declinando a malo / et faciendo bo
num / hec sunt quod dicitur predicator / et precincti circa
pectora zonis aureis id est mundis cogitacionibus
et sanctis desideriis / quia tegunt ad corpus a
fluxu carnalium cogitacionum / istas zonas debent
habere predicatores et prelati / quia habent cogitacio
nes carnales / et desideria carnalia / unde ne
2o est per zona funiculus id est per cogitacione
celestium cogitacio terrestrium / per crispanti circu
latum id est pro ornatu virtutum decenda
[illegible] virorum / et mentis evocacio / ad acqui
rendum per fama odoreferente id est per desiderio eternorum
ambito terrenorum / et unum ex quatuor ani
malibus id est concordia et unitas quatuor evan
gelistarum / Dedit septem angelis id est predicatoribus
omnibus / septem fialas aureas id est sacre scriptu
re mundas sensus et intelligentias / que dicuntur
phiale / quia sunt clause inferius et aperte
superius / et dicuntur auree per sapienciam habitam
quam continent / et signant per ciphos aureos
Salomonis / de quibus Ecclesiastes 2o feci mihi
ciphos etc. / plenas iracundia dei qua plene
comminatur peccatoribus ostendendam / Psalmus effunde
iram tuam etc. / vel plena sunt caritate

ad quam vocant / et plena ira dei aqua aliorum
venenant / et ideo dicuntur fiale auree / Et impletum
est / scilicet templum celi / magna ondi ostendendo verbo-
rum dei / et impletum est templum i. ecclesia vel
scriptura / fumo i. obscuritate et ignorantia
quo ad malos / qui non videbunt misteria
ecclesie / et sacre scripture / et iudicia dei que
erunt bonis aperta / a maiestate dei i. hec
iuste et misericorditer disponente / et de vir-
tute eius / et est posita et pro eadem / vel a
maiestate dei quo ad revelationem bonorum / vir-
tutis quo ad clausionem malorum / ut ps. 1 dato
clauem domum dominus / et aperiet quo
ad bonos / claudet quo ad malos / Et nemo
de illo verborum / poterat introire in templum
i. in ecclesiam perfidei susceptionem / vel per veram
intelligentiam / et sacram scripturam / excecavit enim
eos malitia eorum / Sapie 2o Donec consummarent
septem plage septem angelorum i. donec
implete essent comminationes omnium predicatorum
de malis hominibus / et in infernum retru-
dendis / tunc enim experientie penarum fa-
ciat eos intelligere / quod tunc noluerunt audire
per ea cum oculos aperiunt quos nunc clauduntur
ut / vel nemo malorum poterat vel poterit
introire in templum celestis ecclesie / Donec
consummentur septem plage septem angelorum
i. donec perfecte erunt puniti mali / sicut
dixerunt predicatores / et post donec inclu-
sive / quia nec post ea poterunt introire
vel nemo generaliter nec bonus nec mala
poterat introire in templum i. penetrare ce-
lestia ad intelligendum / Donec consummentur
in ipso / septem plage septem angelorum
i. vindicta peccati et vindicte iustitie de
quibus locuti sunt predicatores / quia cum cum
finietur vita temporalis / qua finita tunc
intelligent veritatem celestium bonorum /

Et audivi vocem magnam
de celo dicentem septem
angelis / ite et effundite
septem fialas ire dei in terram
Et abiit primus angelus et effudit
fialam suam in terram / et factum est
vulnus sevum et pessimum in homines
qui habent habebant caracterem
bestie / et in eos qui adoraverunt
imaginem eius / Et secundus an-
gelus effudit fialam suam in mare
et factum est sanguis tanquam mor-
tui / et omnis anima vivens mor-
tua est in mari / Hec est secunda pars huius
visionis / in qua demonstratur dampnatio
reproborum per angelos / et introducuntur
hic septem angeli / per quos septem ordines
predicatorum in septem statibus ecclesie
dicuntur / et septem fiale / per quas intelliguntur
generales comminationes penarum / et septem
loca per que vindicatas reproborum attenditur
secundum septem vitia capitalia / et septem

effusiones / in quibus designant dampnationes
reproborum / in prima effusione primi fiale in terram
demonstratur dampnatio gulosorum / in se-
cunda in mare luxuriosorum / in tercia infantes
iracundorum / in quarta in solem superborum
in quinta super sedem bestie invidorum / in
sexta in flumine magnum eufraten cupidi-
torum et avarorum / in septima in aerem
accidiosorum / dividitur autem hec tamen in octo
partes / in prima precipitur angelis ut fialas effun-
dant / in septem aliis agitur de septem effu-
sionibus / Et dicit / Et audivi auditu interiori
vocem magnam i. inspirationem divinam / vel
admonitionem angelicam / de celo i. de excelso / vel
de celo i. a Christo vel ab angelo huius sensum
celatum / dicentem septem angelis i. pre-
dicatoribus universis / ite scilicet ad predicandum / ubi
duo notantur primo quod nullus debet se ingerere
ad predicandum nisi missus sit / quod quomodo
predicabunt nisi mittentur / Secundo quod debent esse
pedites non equites / non enim dicit equitate sed
ite pedibus / unde euntes ibant et / actuum v
ibant apostoli gaudentes / ite promo ite angeli
veloces / et effundite septem fialas ire dei
in terram i. annuntiate peccatoribus qui terre
adherent penas sibi debitas / tam intimam et
inenarrabilem peccatorum suorum / Et abiit / hec
est 2a pars / in qua agitur de septem effusionibus
fialarum / tamen in omnium septem angelorum / Et
primo exponendo totum allegorice / et postea ea mo-
raliter / Dicit ergo / et abiit i. precepto obedivit
primus angelus i. primus ordo predicatorum / et
effudit fialam suam in terram i. penam
futuram comminando annuntiavit per predicationem
suam in iudeos terrenos / sed iudei noluerunt re-
cipere doctrinam apostolorum / qui fuerunt primus
angelus / ideo deus punivit eos temporaliter et eterna-
liter / et factum est vulnus sevum quo ad temporalem
persecutionem / factam per Romanos / et pessimum quo
ad eorum dampnationem / que dicitur mala propter
penarum acerbitatem / peior propter penarum
diversitatem / pessima propter penarum eternitatem /
in homines qui habebant caracterem bestie i. fidem
et opera diaboli / vel similitudinem antichristi / in re-
sistendo et expugnando veritatem Christi / et in eos
qui adorant bestiam et imaginem eius i. qui
credunt diabolo et antichristo / et predecessoribus
eius / licet enim antichristus non dum venerit quidam
apostoli predicaverunt in iudea / tamen iudei persequendo
apostolos et expugnando veritati credebant se ministros
diaboli et antichristi / Vel sic allegorice exponamus
et abiit primus angelus per quem signatur primus
ordo predicatorum i. apostolorum qui contra iudeos
predicaverunt / et effudit fialam suam in terram
i. iracundiam dei terrenis iudeis imminentem nun-
ciavit / et factum est vulnus sevum et pessimum
in homines i. in iudeos / qui habebant caracte-
rem bestie i. conformitatem antichristi in sanctorum
persecutione / et in eos qui adorant bestiam et imaginem
eius / imago eius sunt simon magus / arrius
sabellius / fotinus / constantius / iulianus et ceteri heret-
icos iudei / et alii suis temporibus adoraverunt
i. honoraverunt imaginem antichristi / adhuc iudei

venerant, quia adhuc messiam expectant, cum autem
antichristus venerit recipient eum ut magnum prophetam
in lege promissum. De vivo per vinum. Hic Petrum vol-
unt sequi et in eis quia dixisti sunt per Romanos
et vendidit triginta pro uno denario et pessi-
mum quod numquam sanabitur, quia sunt a Domino ob-
cecati et reprobati. Et secundus. Secunda pars de secundo angelo
et de secunda plaga unde dicit: et secundus angelus id est
secundus ordo predicatorum, qui fuerunt post apostolos
ut martirum, effudit fialam suam in mare
id est in gentes amaras, sine sapore fidei, per scelera
pessimo ut impii quasi mare fervens. Et factus est
sanguis tamquam mortui, id est gentiles ad predicacionem
istorum facti sunt quasi mortui. Et omnis anima
vivens mortua est in mari, id est predicatores
viventes ipsi sunt ab eis interfecti. Vel: et secundus
angelus effudit fialam suam in mare, id est secundus ordo
predicancium, id est doctorum ecclesie, a iudicis divina
ulcionem venturam super gentiles indicavit. Et factus
est sanguis tamquam mortui, id est illa ulcio divina
quam illi indicabant erit irrevocabilis, sicut non regressus
a morte in vitam. Et omnis anima vivens mor-
tua est in mari, id est omnes illi qui consenciebant
Romanis tirannis persecutoribus christianos, qui videbantur vivere
eo quod non persequebantur ipsi christianos, cum illis
dampnabuntur qui ipsi ipsos persequebantur, quia consentientes
agentes et facientes pari pena constringit Romanos.
Sed dices cum supra sufficienter dictum sit de hiis
septem angelis, per quos signantur septem ordines
predicatorum, quare hic iterum repetitur de illis. Dicendum
est quod supra actum est de illis angelis inquantum
consolabantur ecclesiam in tribulacionibus, hic autem
agitur de eisdem inquantum comminantur penam
eternam inferendam malis, quod tamen fit ad consolacionem
bonorum. Et tercius angelus effudit fi-
alam suam super flumina, et super fontes
aquarum, et factus est sanguis. Et au-
divi angelum aquarum dicentem: Iustus
es Domine, qui es et qui eras sanctus,
qui hec iudicasti, quia sanguinem
sanctorum et prophetarum fuderunt, et san-
guinem dedisti eis bibere, ut digni sunt.
Et audivi alterum angelum dicentem:
Etiam Domine Deus omnipotens, vera et
iusta iudicia tua. Et quartus angelus
effudit fialam suam in solem, et
datum est illi estu affligere homines
et igne, et estuaverunt homines estu
magno, et blasphemaverunt nomen
dei habentis potestatem super has plagas,
neque egerunt penitenciam ut darent illi
gloriam. Hec est tercia pars, in qua agitur de tercio
angelo et de tercia plaga, et signatur tercius ordo
predicatorum scilicet confessorum, qui penam futuram hereticis
indicaverunt sicut primus iudeis, secundus gentilibus.
Dicit ergo: Et tercius angelus id est tercius ordo predicatorum

confessores et doctores qui successerunt mar-
tiribus, qui fuerunt in secundo ordine, effudit
fialam suam super flumina, id est super hereticos in-
stabiles et fluctuantes de errore in errorem, et
secum alios rapientes, et super fontes aquarum,
id est magistros hereticorum, a quibus venit prava
doctrina, vel super philosophos, a quibus orte sunt insi-
pide et vane doctrine, unde heretici originem
duxerunt, et factus est sanguis, id est occisio
sanctorum, vel doctrina hereticorum et philoso-
phorum sanguis, id est causa mortifera et crudelis.
Et audivi angelum aquarum, id est angelum cu-
stodem scripturarum vel aquarum, dicentem:
Iustus es Domine, id est iustum facis iudicium pu-
niendo malos et remunerando bonos, qui es et
qui eras sanctus ab eterno, non apparebat sed
tandem apparuit, quia hec iudicasti puni-
endo, et iuste, quia sanguinem sanctorum, scilicet
martirum, et prophetarum, id est maiorum, effude-
runt, id est perpetraverunt effundi, sicut hic patet per hoc
constanciis et Iuliani imperatorum, et san-
guinem eis dedisti bibere, id est penam debi-
tam per effusionem sanguinis sanctorum eis
reddidisti, ut digni sunt, id est ut meruerunt.
Et si solum unum angelum audivit congratulantem
de iusta retribucione dei, primo malos, vel
sequitur, et audivi alterum angelum, scilicet ad confes-
sorum bonorum, dicentem: Etiam, id est certe vel
de omni opere, vera et iusta iudicia
tua in malis et in bonis. Vel: Et tercius
angelus, id est tercius ordo predicatorum, effudit fi-
alam super flumina, id est dignam ulcionem super he-
reticos dampnatos annunciaverunt, et super fontes
aquarum, id est super magistros hereticorum, qui
sunt heresiarche, a quibus oritur prava
doctrina eorum, de quibus tercia petri 2o. Hii sunt
fontes nebule turbinibus agitate, et super
hos stella magna ardens tamquam facula
cecidit in terciam partem fluminum. Et factus est
sanguis, per quod intelligitur pena hereticorum dete-
stabilis et crudelis, sanguis enim horribilis
est, pena hereticorum erit horribilis, quia
doctrina erat bestialis, quod signatum est Exodi vii°,
ubi Moyses convertit aquas in sanguinem.
Et audivi, id est per ipsos predicatores intellexi,
angelum aquarum, id est cetum doctorum, qui
scripturas sacras custodiunt et exponunt contra
varias malicias auditorum. Dicentem colandum
Deo divinam iusticiam, Iustus es, equitatem
tenendo, Domine, omnibus presidendo, qui es
immutabilis et eternalis, qui eras sine
principio eternaliter, sanctus ab omni labe liber
et alienus, quia hec iudicasti, id est ea que
nos iudicamus vera et firma monstrasti,
scilicet quod non decipit qui veniunt eis morte
subito. Et glo... penitenciam non potest, quia in
proximo esse incipit, et patet quod hec loquitur de
pena hereticorum futura tempore antichristi, et vere
iustus es puniendo eos, qui sanctorum san-
guinem et prophetarum effuderunt vel effundent

paraverunt et sanguinem dedisti bibere .i.
penam eternam eis reddidisti p sanctorum occi
sione vel persecutione ut digni sunt .i. sicut
iustum est ut qui sanguinem effuderunt
sanguine puniantur et audivi alterum
angelum .i. maiores sanctos predicatorum et magis
[illegible] suorum sinus consumentes et hec dicentem
etiam .i. verum est quod dixerunt domine per iusti
ciam deus per clementiam omnipotens per
potenciam vera et iusta iudicia tua vera quia
reddunt quod promittunt iusta quia [illegible] veri
tatem reddunt et quartus angelus quarta pre
dicti et quarta plaga hic angelus est quartus
ordo predicatorum qui contra persecutores et contra
antichristum predicabit ut dictum est et quartus angelus
.i. quartus ordo predicatorum effudit fialam
suam in solem .i. contra persecutores predicavit
qui ostendunt se clarus sicut solem et dicunt
se habere veras doctrinas et datum est illi
angelo quarto ordini predicatorum estu affligere
homines et igne .i. persecutores humana sapien
tes puniendos fore igne infernali [illegible]
et estuaverunt homines .i. persecutores estu ma
gno .i. magna cupiditate vel ira et invidia
magna contra predicatores et blasphemaverunt vel
blasphemati nomen dei dum in pace
sunt posse bonum videtur sed quod blasphemant
tunc apparet quales sunt mala [illegible] vero a
fructibus eorum [illegible] habentis potestatem super
plagas has infligendas quibus et quod
dolent neque egerunt penitentiam ut darent
illi gloriam quia de persecutione pena penitet
et pena recognoscunt se fuisse persecutores
in die iudicii maxime confundentur quia
omnibus apparebunt quales fuerunt [illegible]
Et quartus angelus ut supra et datum est
illi antichristo .i. permissum est estu affligere
homines et igne .i. amore et maiori tri
bulacione et estuaverunt homines .i. fideles
veritatem utentes estu magno .i. gravi tri
bulacione afflicti et angustiati et blasphe
maverunt nomen dei habentis potestatem
super has plagas inferendo cum vult et
quo vult ipse enim hic clamet mortem et
infernum super I. Reg. deus cum vult mi
sericordiam et quem indurat neque egerunt
penitentiam et predicabant eis ut darent
illi gloriam hic dicit quia forte aliqui
[illegible] penitebunt et dolebunt sed ore
non audebunt coram confiteri sed hec non su
fficit quia dicitur Romanorum [illegible] si
confiteatur ore deum etc. Et quintus
angelus effudit fialam suam
super sedem bestie et factum
est regnum eius tenebrosum et
commanducaverunt linguas suas
pre dolore et blasphemaverunt de
um celi pre doloribus et vulneribus
suis et non egerunt penitentiam ex

operibus suis et sextus angelus effudit
fialam suam in flumen illud ma
gnum eufraten et siccavit aquam eius
ut pararetur via regibus ab ortu
solis. Et vidi de ore draconis et de
ore bestie et de ore pseudo prophete spiritus
tres inmundos in modum ranarum.
sunt enim spiritus demoniorum facientes
signa et procedunt ad reges totius terre
congregare illos in prelium ad diem
magnum dei omnipotentis. Ecce venio
sicut fur. beatus qui vigilat et custodit
vestimenta sua ne nudus ambulet
et videant turpitudinem eius et
congregabit illos in locum qui vo
catur hebraice hermagedon. Quinta pars in
qua agitur de quinto angelo et effusione fiale sua
et sequentibus qui eam [illegible] completur [illegible] litteraliter [illegible]
[illegible] dicit et quintus angelus .i. quintus ordo predicatorum effu
dit fialam suam super sedem bestie .i. predicavit contra
persecutores antichristi in quibus sicut in sede sua quiescet
et dominabitur et factum est regnum eius .i. in
quibus regnabit antichristus et diabolus tenebro
sum .i. tenebris infidelitatis et credulitatis et commanducaverunt
linguas suas pre dolore .i. devorabunt
morsibus linguas suas summo dolore eo quod
eos non poterunt convincere immo nec resistere po
terunt predicatoribus illius quibus [illegible] status [illegible]
ego dabo vobis os et sapienciam [illegible] et blasphema
verunt deum celi .i. christum dicentes eum
non fuisse deum ex magnum pre doloribus et
vulneribus suis .i. sibi illatis a sanctis et predicatoribus
et non egerunt penitentiam ex operibus suis admo
nicionem predicatorum [illegible] et quintus angelus .i.
quintus ordo predicatorum [illegible] super sedem
bestie .i. nomen dei [illegible] predicabunt
super complices antichristi in quibus sicut in sede
quiescit et factum est regnum eius .i. illi in quibus
regnabit [illegible] est [illegible] sedes tenebrosum .i. [illegible]
[illegible] [illegible] vero excecata cor eius et aures
eius aggravata .i. aggravabit quia tunc nec bo
nos audire poterunt [illegible] nec videre ita odient
eos et commanducaverunt .i. commanducabunt lin
guas suas .i. mutuo sibi detrahendo devo
rabunt unus alium sicut tamen [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] nec in [illegible] [illegible]
qui tamen ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
vero si mordet [illegible] mutuam homo consumat pre
dolore in videre quam erga sanctos habebunt
dolentes de constantia eorum et blasphema
verunt deum celi dicendo christum fuisse ma
gnum pre doloribus suis de hiis quod non po
terant in corporare omnes antichristo et dure
tenere a christo et vulneribus suis que faciebant
sibi mutuum mutuo detrahendo vel qui
sancti fecerunt eis comminando et constanter
resistendo in fide christi et non egerunt penitentiam
ex operibus suis in quo notatur finalis impenitentia.

que est pars ... in sinistrum / Et sextus angelus
Sexta pars cap(itu)li in qua agit(ur) de sexto angelo / et sexta
plaga super sectas dampnatas, antichristo adherentes in fine
secundum eum secte plurimi adhaebunt antichristo / Se
Et sextus angelus i. sextus ordo predicatorum / effudit
fialam suam in flumen illud magnum eufraten
i. contra antichristum divitem et potentem / et siccavit
aquam eius i. habundantiam antichristi sive honorum, vel
divitiarum affluentiam, quam habuit antichristus / et siccari
i. sterilem i. desiccandam esse monstrabit / ut pararetur
via regibus i. predicatoribus in tribulatione [illegible] regi
bus / ab ortu solis, a christo ipso qui natus est de
regione [illegible] / et de [illegible] / et quod hic dicitur
in cordibus penitentium per gratiam / et vidi scilicet facta
predicatione sexti angeli / de ore draconis i. de persuasione
sive suggestione dyaboli / et de ore bestie i. antichristi
et de ore pseudo prophete i. predicatorum eius / tres
spiritus inmundos / quere scilicet in modum ranarum i. lo
quaces multos falsos fratres qui fidem impugnantes
loquaces et turpem vitam habentes vel tres de
[illegible] habundantes [illegible] [illegible]
scilicet propter [illegible] [illegible] affligunt sanctos / sapien
tes mundi per quos [illegible] [illegible] / [illegible]
[illegible] / per quos fiat [illegible] malicie in [illegible]
[illegible] sanctorum / et [illegible] ad modum ranarum
in paludibus semper manent in garrulitate [illegible]
[illegible] loquacitatis / sunt enim spiritus demoniorum
i. per demonum inspirationem / seu suggestionem [illegible]
[illegible] malefica / [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] / et procedunt ad reges terre congregare
in prelium contra sanctos / qui tunc erunt [illegible] congregati
erit ad malum [illegible] / quod erit [illegible] / ad diem ma
gnum dei omnipotentis i. ad diem iudicii [illegible] appa
rebit magna potestas dei / ad que dicunt [illegible] se
[illegible] [illegible] [illegible] i. subito et nullo sciente et
[illegible] ita veniet cito / beatus qui vigilat i. qui [illegible]
[illegible] et de salute sua [illegible] / et custodit ve
stimenta sua i. corpora sua [illegible] vestimenta
[illegible] a peccatis [illegible] / ne nudus a virtutibus am
bulet ad iudicium / et videant [illegible] qui erunt
in iudicio, turpitudinem eius i. peccata [illegible] / et congrega
bit illos [illegible] [illegible] qui in omnibus illis operabit
in locum qui vocatur ebraice armagedon, i. illos
congregabit dyabolus ad [illegible] / qui antichristo adherent
et [illegible] [illegible] / armagedon [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] / qui [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] / Et sextus angelus i. sextus ordo predica
torum / effudit fialam suam / [illegible] [illegible]
[illegible] in flumen illud magnum eufraten
in illos qui amore divitiarum a [illegible] [illegible] apo
statabunt / et antichristo adhaebunt / et siccavit
aquam eius, divitiarum affluentiam [illegible] esse
[illegible] seu [illegible] predicavit [illegible] / [illegible]
figura [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ut pararetur via regibus i. predicatoribus, daretur
[illegible] veniendi ad corda hominum, quos impediebat
abundantia divitiarum / quia divites nolunt
audire predicationem / que divitias [illegible] [illegible]
ab ortu solis scilicet venientibus a christo qui
ortus [illegible] [illegible] ut sol illuminavit / a quo venit
[illegible] / et vidi de ore draconis i. de inspiratione
dyaboli / et de ore bestie i. de predicatione antichristi / et de
ore pseudo prophete i. de predicatoribus antichristi et [illegible]
quos ipse mittet per totum mundum / spiritus tres
inmundos [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
et fidem [illegible] impugnantia [illegible] [illegible] de ore
draconis i. de suggestione demonis / et de ore
bestie i. de precepto antichristi / et de ore pseudo prophete

i. de consilio suorum sapientum / spiritus tres in
mundos i. [illegible] [illegible] [illegible] / quos ipse
[illegible] in [illegible] de suggestione dyaboli et de
consilio suorum sapientum / et mittet [illegible] quos
poterit invenire / qui [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] et [illegible] / [illegible]
[illegible] [illegible] vite et doctrine / tres quia [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] intendunt / in modum
ranarum que [illegible] [illegible] in palude garrulant
[illegible] [illegible] garruli et [illegible] [illegible] / [illegible] glo [illegible]
[illegible] in luto morantur et garruli sunt / et [illegible]
[illegible] [illegible] / sic [illegible] sunt enim spiritus de
moniorum, i. a demonibus [illegible] et [illegible] / faci
entes signa i. miracula, per que habebunt [illegible]
[illegible] [illegible] / et procedunt illi [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] / ad reges totius terre i. ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] / alios
[illegible] [illegible] ad se / aut violentia / aut
fraudulentia / congregare illos in prelium contra
[illegible] / ad diem magnum dei omnipotentis
i. ad diem iudicii [illegible] [illegible] [illegible] / quia ma
gna [illegible] tunc fiet / et dei omnipotentis
quia [illegible] deus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] / [illegible] [illegible] / ecce i. in brevi et aperte
veniet [illegible] [illegible] / [illegible] in illo die [illegible]
[illegible] [illegible] / i. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] / beatus qui vigilat et custodit i. qui [illegible]
[illegible] et diligenter custodit [illegible] suam / et
[illegible] sua, quibus debet [illegible] [illegible] / ne nu
dus sine [illegible] operibus ambulet de hac vita
ad aliam / et videant omnes in iudicio turpitudinem
eius i. peccata que fecerit [illegible] [illegible] /
et congregavit hoc refertur ad illud quod dicitur
supra scilicet quod tres [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
reges totius terre / et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] erunt [illegible] [illegible] / et [illegible] et congregat
i. congregabit et [illegible] congregare [illegible] [illegible]
illos scilicet reges totius terre / in locum qui vocatur
ebraice armagedon i. ad [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] montis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad refugium / [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] i. [illegible] refugient / et [illegible] [illegible]
recipiet et defendet. Et septimus angelus
effudit fialam suam in aerem et exivit
vox magna de templo a throno dicens
factum est. et facta sunt fulgura et voces.
et tonitrua. et terre motus factus est
magnus. qualis numquam fuit ex quo
homines fuerunt super terram. talis
terre motus sic magnus. Et facta est
civitas magna in tres partes. et ci
vitates gencium ceciderunt. et babilon
magna venit in memoriam ante
deum dare ei calicem vini indignacionis
ire eius. et omnis insula fu
git. et montes non sunt inventi. et grando
magna. sicut talentum descendit de
celo in homines. et blasphemaverunt
homines deum propter plagam grandinis.
quoniam magna facta est vehementer
Septima pars in qua agitur de septimo an
gelo et plaga illius que super demones [illegible]
[illegible] predicatur / [illegible] de / Et septimus angelus
i. septimus ordo predicatorum effudit fialam suam
in aerem, i. predicabit [illegible] [illegible] [illegible] aeris
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] / et exivit vox
magna de templo, i. de celo a throno, i. a
[illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible]

tunc erunt. Factum est, id est perfectum, eventum consummata est
et finis mundi adest. Et facta sunt fulgura ab
illis malis, id est miracula, et voces, id est blasfemie, et
tonitrua, id est comminationes, et terre motus magnus
factus est, id est tremor quidam contra sanctos, qualis
numquam fuit ex quo homines fuerunt super terram, id est a
tempore Abel, quando fuit iustus occisus, et hoc dicitur
usque ad tempus Antichristi. Licet hic loquitur Johannes
de septimo angelo, quando in septimo statu ecclesie predicabunt,
quia illi duo status sunt coniuncti, ideo quasi
mixtim loquitur de illis. Talis terre motus sic
magnus, id est tam grandis tribulatio numquam fuit, sicut
erit tempore Antichristi. Et facta est civitas magna, id est congregatio
magna malorum, quando ad Antichristum congregabuntur,
in tres partes, quia ibi erunt perversi seculi sa-
pientes mundi et carnis [illegible], et civitates gentium
ceciderunt, id est omnis congregatio malorum peribunt.
Et Babilon magna venit in memoriam ante
Deum, id est confusa collectio malorum, quando multi erant
[illegible] non memorabitur omnium malorum, quasi
sint obliti videbitur. Dare ei calicem vini
ire indignationis eius, id est ad dandum Babilonie
penam eternam, que procedit ab ipsa indignatione
irrogata. Et dicit penam calicis, quia mensurat secundum
culpam, quia in eadem mensura qua mensi
fueritis. Et omnis insula fugit, id est ille qui firmi
manent in aquis deliciarum fugit a facie
Dei, ne ipsam videat, quia tollitur impius
ne videat gloriam Dei, Ysaia xxvi. Et montes, id est pre-
cipui et omnes superbi, non sunt inventi vel bone
[illegible] ut homines facti [illegible].
Et grando magna, id est [illegible] divina sicut talentum, id est
densa et gravis, [illegible] descendit de
celo, id est a Deo iudice, in homines
perversos [illegible] sapientes et diligentes plus
[illegible] et blasfemaverunt homines Deum in
inferno, Deum propter plagam grandinis, quia [illegible],
quoniam magna facta est vehementer. Ista Babilonia
malorum in inferno [illegible] et innumerabilis
et dolor reproborum, qui dolebunt et innumerabiles de
[illegible] tantam penam [illegible] Deus [illegible] tales plagas
[illegible] vel [illegible]. Et septimus angelus,
id est septimus ordo predicatorum, effudit fialam suam
in aerem, id est iram Dei futuram predixit in demones
qui in aere habitant usque ad diem iudicii, et tunc
in infernum [illegible] detrudantur. Dicuntur autem
demones aer propter levitatem, quia volant huc et il-
luc discurrunt, et propter flexibilitatem, quia voluntas
eorum semper fluit de malo in malum, vel propter spiri-
tualitatem, quia aer est [illegible] non corporalis.
Et exivit vox magna de celo, id est de ecclesia vel de cetu
predicatorum eius, a throno Dei, id est de iudice
loquente, vel a throno [illegible], id est de illo qui iudi-
cabit. Factum est, quicquid faciendum erat
[illegible], quia est ut tempus sit factum, quod non erit pro
[illegible] non erit in [illegible], sed in esse stabile. Et
facta sunt, id est fient, fulgura ad [illegible] et voces
clamantium pre timore et tonitrua ad [illegible], et
terre motus factus est, id est fiet, qualis numquam fuit,
ex quo homines esse ceperunt, id est [illegible]
[illegible] terre motus sic magnus [illegible]
hic terre motus, ut [illegible]
[illegible], [illegible] quem [illegible]
[illegible], alii qui [illegible]
alia que [illegible] usque ad finem [illegible]
[illegible]. Moraliter per angelos
[illegible] designantur, qui Deum [illegible]
[illegible]
[illegible] anime, propter [illegible] cordis et
corporis, vel propter contemplacionem et [illegible]

effusio, quod sunt Deum [illegible] propter [illegible]
homines comesse, unum primum angelus predicaverunt contra
gulam, que effudit fialam in terram, quia gula de ho-
mine [illegible] et faciens [illegible] peccatum effusio fiale est
contra peccatum gule, quia peccatum temptationis homines fuit de vicio
gule. Nam gula committitur quando quis sine causa preveniat
horam comedendi, vel quando quis nimis delica-
ta appetit comedere vel bibere. Item quando quis ni-
mia quantitate comedit aut bibit, sed [illegible]
aut quod nimis ardenter et avide comedit vel bi-
bit, ut [illegible] sic mala proveniunt ex gula, quod
patet in hoc versu: prepropere, laute, nimis, ardenter, studiose.
[illegible] luxuriam gignit [illegible] memoria sternit. Versus:
[illegible] quinque modis gula committitur: prepropere, laute,
nimis, ardenter, studiose. Secundus angelus effudit fialam
in mare, id est luxuriam. Hic predicaverunt contra luxuriam, que
per mare designatur propter fetorem, fervorem et ama-
ritudinem, et multitudinem. Unde peccatum luxurie facit [illegible]
mala. Primo coinquinat sicut gula [illegible]
[illegible] illaqueat hominem ita ut non possit [illegible]
[illegible]. Tertio facit [illegible] et omnem animo
[illegible]. Item sapientes infatuat. Quarto [illegible]
facit similes bestiis [illegible] [illegible]
pabula [illegible]. Sextus infatuat homines [illegible]
[illegible] sunt species eius: prima sunt forni-
catio, secunda adulterium, tertia stuprum, id est defloratio vir-
ginum, quarta incestus, id est [illegible] vel affinium ali-
orum, quinta [illegible]. Tertius angelus effudit fialam super
flumina et fontes aquarum. Tertio loco [illegible]
predicaverunt per flumina et fontes aquarum [illegible]
[illegible] propter motum [illegible]. Unde
ira [illegible] facit [illegible] [illegible] in
[illegible] mala est quia [illegible]
[illegible] species. Prima ira est
subita, scilicet ire subitus motus [illegible] et
deliberationem, et est venialis. Secunda quando consensu
et deliberatione [illegible] latens in corde et non
[illegible] ad [illegible] nec ad factum, et hec est mortalis.
Tertia quando ira deliberata procedit a corde usque ad verba
[illegible] vel [illegible], et hec magis peccatum est.
Quarta [illegible], quando [illegible], et ista pessima.
Et hec ira quinque mala facit: primo rationem obnubilat
et [illegible], secundo [illegible] vitam, tertio [illegible] et lites
[illegible] et pacem turbat. Quarto [illegible] esse in [illegible]
[illegible] sanctitatem. Quinto
[illegible] et [illegible] ad omne malum. [illegible]
[illegible] [illegible] gignit [illegible]
[illegible] ad mala [illegible]. Et quartus angelus
effudit fialam suam in solem, id est quarto predicaverunt contra
[illegible] superbiam, que per solem designatur propter
claritatem et sublimitatem, quia [illegible] appetunt
[illegible] ex superbia quinque mala proveniunt. Primo
[illegible] omne bonum quod invenit destruit et perdit
[illegible] et non veniat impedit. Secundo [illegible] facit
magnum est, quia [illegible] penam [illegible]
[illegible] perdit. Tertio aliud malum
facit [illegible], quia depauperat semper [illegible]
quarto [illegible] et [illegible] superbie [illegible]
[illegible] est ubi facit [illegible] et [illegible]
[illegible] gignit [illegible]
[illegible] superbus intollerabilis
est, [illegible] [illegible]
[illegible] decertat
[illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] et [illegible] in [illegible]
non [illegible]. Quintus angelus effudit fialam super sedem
bestie, id est quinto loco predicaverunt contra peccatum invidie,
que sedes [illegible] [illegible] invidia [illegible] mala facit.
Primo [illegible] [illegible]. Secundo [illegible] [illegible]
[illegible]. Tertio facit homines [illegible]
[illegible]. Quarto [illegible]

cruciat sequitur nec finem carebit. Sexta aut effusio est in flumine magnum eufraten, sexto loco predicant contra avariciam, eufrates interpretatur crescens vel frugifer vel pulvereus, hoc est incrementum [illegible] et sicut avariciam seu cupiditatem [illegible] crescere et fructificare in pulveribus, id est in terrenis. [illegible] avaricia decem mala facit primo saturitatem [illegible] que requiem tollit. Secundo turbacionem cordium et [illegible] demum. Tercio perdicionem fini et fructuum, quanto [illegible] et de[illegible] quanto magnificat. Sexto in sepulturam erigitur [illegible] [illegible] secundo claudit introitum paradisi. [illegible] est radix et origo omnium malorum cupiditas. De[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] claudit. Decimo [illegible] [illegible] frangit. Septimus autem effusio in aerem, id est septimo loco contra accidiam predicavit, que ad modum aeris agitatur huc et illuc [illegible]. [illegible] mala accidie patent in hiis [illegible] [illegible] [illegible] et mala me[illegible] [illegible] et accidie [illegible] reddit [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vagum simul et maledicum.

Et venit unus de septem angelis qui habebant septem fialas, et locutus est mecum dicens: Veni ostendam tibi dampnacionem meretricis magne que sedet super aquas multas, cum qua fornicati sunt reges terre, et inebriati sunt qui inhabitant terram de vino prostitucionis eius. Et abstulit me in desertum in spiritu. Et vidi mulierem sedentem super bestiam coccineam, plenam nominibus blasfemie, habentem capita septem et cornua decem. Et mulier erat circumdata purpura et coccino et inaurata auro et lapide precioso et margaritis, habens poculum aureum in manu sua plenum abhominacione et immundicia fornicacionis eius. Et in fronte eius nomen scriptum misterium babilon magna mater fornicacionum et abhominacionum terre. Et vidi mulierem ebriam de sanguine sanctorum et de sanguine martirum ihesu. Et miratus sum cum vidissem illam. Et dixit mihi angelus: quare miraris? ego dicam tibi sacramentum mulieris et bestie que portat eam que habet capita septem et cornua decem. Bestia quam vidisti fuit et non est, et ascensura est de abysso et in interitum ibit. Et mirabuntur inhabitantes terram quorum non sunt nomina scripta in libro vite a constitucione mundi, videntes bestiam que erat et non est. Et hic est sensus qui habet sapienciam.

[illegible] pars visionis, in qua ostenditur dampnacio malorum sub figura mulieris meretricis, [illegible] ponitur [illegible] descripcio [illegible] hoc ordine. Primo ponitur [illegible] mulieris descripcio. Secundo [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] sum [illegible]. Et venit per visionem [illegible] unus de septem angelis qui habebant septem fialas, id est [illegible] predicatorum quorum officium est denunciare plagas malorum. Et dicuntur unus quia [illegible] habent, et unum predicant omnes, et ab uno mittuntur omnes [illegible] [illegible] unus [illegible] [illegible]. Et locutus est mecum, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] loquebatur [illegible] [illegible], et [illegible] [illegible] inspiracionis [illegible] [illegible] in corde sine strepitu sonitus [illegible], id est [illegible] [illegible] apparet applica ad intellectum. Et ostendam tibi dampnacionem meretricis magne, id est dampnacionem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] fallacie [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] meretrix [illegible] velata vero sponso fornicatur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] magne [illegible] [illegible] [illegible] magnitudinem fornicacionis. Que sedet super aquas multas, id est [illegible] super populos multos qui dicuntur aque [illegible] sicut aque continue defluunt sic populi hic per mortem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aque [illegible]. [illegible] per [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aquas sedet mundi vanitas [illegible] [illegible] [illegible] subiecti sunt vanitati mundane. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vanitatem et afflictionem animi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vanitate. Fornicati sunt reges terre, id est maiores seculi plus amatores seculi vanitatem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] me [illegible] [illegible] quia elongaverunt se a me et ambulaverunt post vanitatem. [illegible] [illegible] nomine [illegible] meretricis [illegible] [illegible] acceptat [illegible] [illegible] [illegible] cum qua, id est ad quod cum, fornicati sunt reges terre laborem et [illegible] et amorem [illegible] totaliter circa temporalia exponendo, que debent exponere circa [illegible] et cultum dei. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] meretrix acceptat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Cum qua fornicati sunt reges terre, id est [illegible] [illegible] [illegible] relinquendo et [illegible] [illegible] et obediendo et honorem [illegible] [illegible] [illegible] impendendo [illegible] [illegible] ego veni in nomine [illegible] mei et non accepistis me, et si alius venerit, id est [illegible], [illegible] accipietis. Et inebriati sunt, id est [illegible] [illegible] facti sunt, qui inhabitant terram, id est [illegible] plus quam celestia curant, de vino prostitucionis eius, id est de carnali delectacione [illegible] [illegible] amore [illegible] multos ita inebriat ut sicut ebrii non [illegible] nec sentiunt, ita ipsi nec penas timent [illegible] flagella [illegible] sentiunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pre vino nescierunt pre ebrietate [illegible] [illegible] [illegible] de vino prostitucionis, id est [illegible] [illegible] fornicacionis ut dicit glosa. Et abstulit me, id est [illegible] in desertum, id est in [illegible] a deo desertos, in spiritu, id est in spirituali visione. [illegible] [illegible] me [illegible] luce ad videnda et cognoscenda [illegible] mala quos deus deseruit. Et vidi, ablativo in spiritu, mulierem, id est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mollitiem et fallendo fragilitatem, sedentem super bestiam, id est quiescentem super [illegible] [illegible] [illegible], qui [illegible] malos de peccato in peccatum et de culpa ad penam eternam, coccineam, id est sanguineam, quod [illegible] [illegible] [illegible] sanguinis effusionem quam faciet antichristus dyabolo suggerente, plenam nominibus blasphemie [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] faciet et [illegible] antichristus et sui [illegible] blasphemie [illegible]. Et [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est maxima blasphemia. Habentem capita septem, id est vicia septem capitalia, et cornua decem, id est decem regna que erunt tempore antichristi subiecta [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] decalogum [illegible]. Et mulier erat circumdata purpura, id est [illegible] gloria decorata. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vite mollitiem et [illegible] fragilitatem, quia [illegible] [illegible] ad seducendum [illegible]. Et passim [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Et coccino, id est sanguine sanctorum quos occiderunt [illegible] ad [illegible] nolentes. Et inaurata auro, id est [illegible] et sapiencia [illegible], fingunt enim se sanctos et sapientes [illegible]. Et lapide precioso, id est simulata [illegible] [illegible] [illegible], et margaritis, id est moribus preciosis [illegible] [illegible] et glo[illegible] mulier erat circumdata [illegible]

qua utuntur reges, et antiquam dicunt se esse reges
et deripiant libertatem. per coccinum id est scarlet simulata compassio misericordie, quam fingunt se habere
licet sint interius lupi rapaces. per aurum valde
signatur sapientia diuina, quam se habere mentiuntur.
per lapidem preciosum patientia, quam veram potentiam
dicunt exterius, licet illam non habeant. per margaritas diuerse signantur virtutes, quas se habere
iactitabunt mendaciter. habebunt etiam auctoritates scripturarum ad malum et fraudulenter arctaturas. vnde sequitur habens poculum aureum i. diuinam scripturam,
quam possint fideles ad salutem. in manu sua
i. in potestate sua, quia multa facient contra eam
vel in operatione sua, quia multa facient contraria
deo his que dicit scriptura ad vanitatem. in manu
sua i. in potestate sua, quia exponent eam sicut
voluerint, quia nullus contradicere audebit. plenum
abhominatione i. errore et falsitate, in corde eorum.
et immundicia fornicationis eius i. immunda
fornicatione tam mentis quam corporis, quia non dicebant illam que est mentis, docebunt apperte
sed corporis docebunt occulte. et in fronte eius
nomen scriptum i. apperta est malicia eorum obstinata. per frontem n. manifestatio, per scriptum
obstinatio, per nomen malicia eorum designatur.
qui autem reputabunt eos sanctos et bonos
corrupti sunt muneribus, vel decepti tradimentis
vel allecti blandiciis. Et additur misterium i. occultum sine secreto quo ad reprobos intelligere, vel
misterium dicit quia multa simulatione erit velata eorum malicia, tamen cognosci poterit ab
electis, quorum oculos deus reuelabit, sed reprobi in sua cecitate manebunt. et hoc est babilon
magna i. magnorum congregatio confusa. mater eorum
fornicationum et abhominationum terre. glo. tanto
eorum facienda peccata. Osee v. Audite sacerdotes
et attendite domus israel, et domus regis auscultate, quia vobiscum iudicium est. qui laquei
facti estis speculationi, et rethe ad pastores. obruptam victimam grauiter; necesse est ut in proprium
grege saeuiant. Et vidi mulierem i. multitudinem vanitatem, ingerentem, et ruinam, emollientem, vel mulierem i. malorum congregationem mollia diligentem,
non virilia habentem, ebriam de sanguine sanctorum
i. sitientem mortem sanctorum, et in parte repletam, de sanguine martirum ihesu, illorum qui
sine timore testificantur ihesum et filium dei et
dominum suum. Et miratus sum. Sancta pars calcis ponit intransitiue expone magnitudine visionis sequentis parte, vel hic auditur Iohannes
dampnatio meretricis magne, qua visa dicit
se mirari Iohannes per magnitudinem damnationis.
Sed quare miratur Iohannes cum sciat eum damnationis meretricis, et quod esset meretrix digna damnatione, sed si tanta esset pena eius nesciebat. vel sic dicit in glo. quod Iohannes loquitur
hic in persona illorum qui cum viderent eos
in mundo malos exaltatos et prosperari, mirantur
cum audiunt penas quas deus ipsis minatur
et eos ita fore puniendos, quare deus permittit
eos ita exaltari, sed per hoc deus ostendit multos
eorum esse damnatos, qui de bonis sibi a deo
collatis ipsum impugnauerunt. Et ideo dicit: Et miratus sum
cum vidissem illam meretricem, sic primo exaltatam, et postea conculcatam, admiratione magna
de tam subita mutatione. Ysa. xxxiii. Videntes
turbabuntur timore horribili et mirabuntur. et
dixit michi angelus: quare miraris? quod diceret
te attendens inuestigaueris sine admiratione
cognosces quod iusto dei iudicio punientur ebrii
impii, qui hic puniuntur temporaliter prosperari,
et quo iustum est ut pro temporali pena
puniatur eternaliter. greg. quia hii peccauerunt in
suo eterno, ideo deus puniet ipsos in suo
eterno, vnde quia hii voluissent sine fine viuere ut possent
sine fine peccare, iustum est ut deus faciat sine fine in suo districto, quod puniant peccata. ego
tibi dicam hoc de illa muliere. ego dicam i. apperte
exponam sacramentum mulieris et bestie que portat eam
sed mulierem que habet capita septem et cornua decem.
haec mulier est reproborum collectio, quia molliciem vite
et artem fallendi, de qua prouerbiorum v. ne intenderis fallacie mulieris. fauus enim distillans labia meretricis
nouissima autem illius amara quasi absinthium. bestia
portans mulierem est antichristus siue dyabolus, qui portat
reprobos de peccato in peccatum et postea in infernum. vnde dicit
Bestia quam vidisti glo. i. dyabolus qui bestiales facit
fuit in potestate magna ante aduentum Christi. et non est quia
nato Christo viris suis pro magna parte perdidit. et nomen
Nunc princeps huius mundi eicietur foras. et ascensura est de abisso i. de occulto profundo malo in apperta
seuiciam, exibit tempore antichristi, infra xx annos cum consummati fuerint mille anni soluetur sathanas. et in interitum ibit i. in eternam damnationem, vel
ascensura est de abisso i. per abissum i. per illos
qui profundi erunt in malo. ascendit dyabolus
antichristi in elationem. et in interitum ibit antichristus
quia deus non interficiet eum illustratione aduentus sui.
ii thessa. ii. vel dyabolus ibit in interitum quo
mortuus non habebit amplius locum nec potentiam
temptandi, quod est mors et pena eius. et mirabuntur
inhabitantes terram de tam subita anichilatione
post diuturna pericula ex iniquitatibus septem
innumerabili defecerunt fraudes. tam erunt similes
qui sic admirabuntur dicit. quorum nomina non
sunt scripta in libro vite sed ponuntur in via de terra.
Recedentes a te in terra scribentur, quia dereliquerunt
venam aquarum viuentium dominum. a constitutione mundi. hoc dicit
et dubitat dicens scriptura libri vite quorum
eorum ibi scribuntur in pagina predestinatorum
de quo psalmus: deleantur de libro viuentium et cum iustis non scribantur.
videntur non esse scripti cum iustis in pagina predestinationis. videntes bestiam que erat et non est
i. dyabolum vel antichristum in tanta potestate, que cito periit, non esse dicit. quia a vero esse separatum. Job xviii. habitabunt in tabernaculo eius socii eius qui non
est. de hac admiratione Ezechielis dicitur. Ezech. xxviii. Omnes qui viderint te in gentibus obstupescent super te. et hic est sensus. i. de pena huius
bestie per hunc sensum caueat sibi. Eccl. x. Felix
quem faciunt aliena pericula cautum. cui haud
sit sensus audit, qui habet sapientiam. q. d. ille qui
habet sapientiam i. veritatem quia iuste estimat de
omnibus rebus secundum valorem earum et saporem verum,
secundum saporem quem habent, ille intelligit hunc sensum,
taliter sit cautus de consideratione, sed stulti nunquam
propter hoc cautiores fiunt, quia videntes alios mori non dampnati similes perire, qui vident
socios duci ad macellum et non de se sic cogitant.
Septem capita septem montes sunt super
quos mulier sedet. et reges septem sunt.
quinque ceciderunt. vnus est. et alius nondum
venit. et cum venerit oportet illud breue
tempus manere. et bestia que erat et
non est. et ipsa octaua est. et de septem
est. et in interitum vadit. et decem cornua
que vidisti. decem reges sunt. qui regnum
nondum acceperunt sed potestatem tamquam
reges vna hora accipient post bestiam.
hii vnum consilium habent. et virtutem et potestatem suam bestie tradent. hii cum agno pugnabunt et agnus vincet illos. quoniam dominus dominorum
est et rex regum. et qui cum illo sunt vocati electi et fideles. Et dixit michi aque

quas vidisti ubi meretrix sedet populi sunt et gentes et lingue. Et decem cornua que vidisti in bestia, hi odient fornicariam et desolatam facient illam et nudam, et carnes eius manducabunt et ipsam igni concremabunt. Deus enim dedit in corda eorum ut faciant quod illi placitum est, ut dent regnum suum bestie donec consummentur verba dei. Et mulier quam vidisti est civitas magna que habet regnum super reges terre. Hic revelatur secundo misterium septem capitum bestie, per que intelligitur universa pravitas malorum in septem statibus ecclesie. Primum caput fuit superba pravitas malorum in primo statu, secundum caput fuit superba pravitas in secundo statu etc. Primus status fuit ab adam usque ad noe, secundus a noe usque ad abraham, tertius ab abraham ad moysen, quartus a moyse ad david, quintus a david ad christum et per eos quinque qui infra quinque ceciderunt. Sextus status fuit a christo usque ad antichristum. Septimus erit in tempore antichristi. Et de hiis duobus dicit unus est et alius nondum venit. Ergo septem capita bestie sunt septem montes super quos sedet mulier, in quibus eminet et sedet malorum congregatio, quam ante appellat septem montes, id est septem reges, propter celsitudinem malignitatis in septem statibus ecclesie significatur per septem capita bestie et per septem montes unde per septem capita designantur ipsi omnes propter de mundi sapientia extolluntur gloriando. Per septem montes vero ipsi significantur qui de opulentia gloriantur. Septem vero reges dicuntur homines illi qui de potestate dignitatis gloriantur. In hiis tribus maxime dicitur ecclesia super hos sedet mulier, quia hic dicit multitudinem malorum fulcimentum malicie sue. Et reges septem sunt et quinque ceciderunt, id est quinque status transierunt et superbi eorum cum eis. Unus est, status qui sub christo. Et alius nondum venit, scilicet status futurus in fine seculi sub antichristo. Glossa dicit quod quinque primi reges sunt quinque sensus corporis, qui sic alieno peccasse ad mollem malum sequendo vertuntur quia per primum ita corrupti sunt ut iam nichil sit eis bona tactu, sapida gustu, nare odorifera, pulcra visu, melodia auditu, quando in quibus demeruntur. Vel alius nondum venit, scilicet antichristus. Glossa cum maxime faciet peccare. Et cum venerit, id est in magna potestate apparuerit, oportet illum breve tempus manere, id est regnare scilicet tribus annis et dimidio, et stando in multis temeritatibus. Et bestia que erat magna potestate ante adventum christi per quam diabolus impugnabat plures electorum, et non est post adventum christi in tanta potestate. Et ipsa octava est propter excellentiam malicie quia omnes excedit diabolum in nequitia et malicia. Et de septem est quoad culpam et penam. Et eo eis puniet in ... maledicti in ignem eternum. Hec etiam glossa exponit sic de antichristo. Et bestia glossa id est antichristus qui erat et non est, id est cum potestate eius subsistit. Et ipsa octava est et de septem est, octava propter excellentiam et similitudinem dominium. De septem vero est propter naturam conformitatem et culpam et penam. Et in interitum vadit utrisque scilicet diabolus et antichristus quia in eternum utrique peribit. Job: excellatur fiducia eius de tabernaculo suo et calcet eum quasi rex interitus. Et decem cornua bestie, id est per ea significantur decem reges qui erunt sub romano imperio tempore antichristi. Decem dicit quia pauci regnabunt vel nulli mali erunt. Ergo et decem cornua que vidisti in bestia decem reges sunt scilicet futuri tempore antichristi, qui regnum nondum acceperunt tempore sancti iohannis. Jeronimus: decem cornua ipsius regni decem reges sunt qui dicuntur cornua ... valde propter ferocitatem et indomabilitatem bestialem, et quia adherebunt antichristo sicut cornua adherent

capiti. Hic quia per eos pugnabit antichristus cum electis sicut bestia pugnat cornibus suis. Et licet decem futuri sint reges romani imperii tamen quedam affectio quia per eos impugnabit antichristus ob similitudinem decalogi. Sed potestatem tamquam reges una hora accipient post bestiam, id est accipient sub antichristo vel diabolo quia utrique caput eorum erit, vel per hec similitudinem ... per athenam et mitram. Et hii unum consilium habent quia ... negabunt et antichristo credent. Et virtutem et potestatem suam bestie tradent, id est dominium suum tradent antichristo propter timorem futurum per se et per suos toto antichristo attribuent, id est facient quicquid poterunt pro ipso contra ecclesiam. Hii cum agno pugnabunt, id est contra christum in eius fidelibus subtrahentes eis servicia sua et occidentes eos si sibi nollent acquiescere. Et agnus vincet illos eorum maliciam refrenando, et suos confortando tribuendo. Sed ut dicit Daniel: loquitur et sanctos altissimi conteret et putabit quod possit mutare tempora et leges etc., quod dicit ... est ... ad utilitatem electorum. Et rex regum et dominus dominantium ... et quod voluerit ... ipsum vincet eos, immo etiam electi eius non tamen soli ... unde sequitur. Et qui cum illo sunt, id est cum ipso sunt ei adherentes, et vocati per predicationem vel inspirationem et electi per predestinationem. Et fideles, id est fidem in operibus integram servando, et suum officium fideliter exequendo, deo et totam gloriam suam deo servando. Quare ... agnus vincet eos et non leo ... per passionem quam debuit ... vincit. Et quod agni ... se non ... eorum malicia ad utilitatem ... Et dixit sedet meretrix, id est quibus dominatur antichristus ... illos quos regit cupiditas et avaricia. Ergo et dixit michi scilicet angelus ... aquas, id est aque ... sicut ibi ... meretrix sedet, id est quibus dominatur et quiescit antichristus. Nam per misterium quod ... sunt quo ad maiores. Et gentes quo ad ... et lingue quo ad simplices ... quo ad illos qui legem habuerunt. Et gentes quo ad illos qui sine lege erant. Et lingue quo ad utrosque ... erunt ... antichristo et ... Et decem cornua ... conformati ... nec mirum eam quia etiam amatores eius odient eam in fine in inferno dampnati, et tunc dolebunt que modo gaudent. Ergo et decem cornua que vidisti in bestia, id est omnes qui antichristo adhererent, hii odient fornicariam, id est antichristum cui consenserunt ... et etiam se ipsos, quia sic fecerunt per fornicationem, id est impiorum massam, que ... fornicata est vel vanitatem mundanam quam secuti sunt vel secularem sapientiam, quam amplexati sunt, vel civitatem romanam ... proprie olim servivit idolatrie, et tunc fortassis proprie serviebit heresi. Et omnia malicia et desolatam facient illam fornicariam, id est ... hoc est facto ... eorum erit desolatio, quia completo numero malorum perdet solacium quod de sua potestate et ... non habet. Et nudam amissa potestate et omnia societate. Et carnes eius manducabunt, id est delicias quas habebat ... istorum facto amittet. Et ipsam igni concremabunt, id est secum in inferno cremabitur.

cient / quia pro facto illorum tamen ipsi qui ante ipsum in inferno cadebunt / Et hec quatuor erunt in pena eius, contra alia quatuor que habuit in vita / desolatam contra consolationem quam habuit in honore et potestate / nudam contra opulentiam divitiarum / carnes eius manducabunt contra delectationes deliciarum / et ipsam igne cremabunt contra hoc quod ipse sanctos occidit et occidendo delectatus est / vel sic hi odient fornicariam i. impiorum massam / et quia quilibet eorum qui primus erit aliud in inferno / et si posset unum aliud vellet devorare / et desolatam facient scandalizantes seducendo unum aliud / et postea gementes in inferno amisse omnis solacii / et nudam ad literam que est vestimentum anime / et carnes eius manducabunt i. delectationes eius carnales / quas hic habuit manducabunt vel sensualiter / quia de hac omnis interior cruciabitur / et igne exteriori / Et quia hec iusto dei iudicio eveniet subiungit / Deus enim dedit in corda eorum i. permisit ut hi faciant quod placitum illi i. bestie / et dent regnum suum bestie i. credant et consentiant super se regere diabolum / vel antichristum / vel et suam potestatem attribuent / Simile Ro. i. tradidit illos Deus in reprobum sensum etc. / Donec consummentur verba dei que dicunt hic ita fiant ut prophetie impleantur que sunt de penis reproborum / et donec electorum que in fine mundi complebunt / vel verba dei notat dei ordinationem de complendo numero electorum / nam usque ad illud tempus permittentur boni cum malis regnare sicut palea cum grano / Sed completo numero electorum ventilabitur area domini / et palea comburetur / granum vero in orreum domini reconditur / Et mulier quam vidisti est civitas magna i. reproborum universitas / vel romana civitas que habet regnum super reges terre / quia omnibus precipit / et loquitur hic Johannes pro tempore illo / Bequus / multitudo vero malorum dicitur mulier propter mollitiem virtutis et artem fallendi / civitas dicitur propter collectionem multorum / et quemcumque in malo / magna propter magnos qui in ea sunt propter superbiam etc. / Que habet regnum i. potestatem et dominium super reges terre / quia omnes reges huic mundo et huic babilon / Dicitur meretrix propter diabolo corrupte se subiicit / et dicta babilon / quia confusa est et confundetur in eterna confusione eius /

Et post hec vidi alium angelum descendentem de celo habentem potestatem magnam et terra illuminata est a gloria eius / et exclamavit in forti voce dicens / Cecidit cecidit babilon magna / et facta est habitatio demoniorum / et custodia omnis spiritus immundi / et custodia omnis volucris immunde / et odibiles / quia de ira fornicationis eius biberunt omnes gentes / et reges terre cum illa fornicati sunt / et mercatores de virtute deliciarum eius divites facti sunt / [illegible] Capitulum xviii [illegible] et facta confessione in qua agitur de damnatione malorum [illegible] i. pro hoc libri [illegible] de hoc [illegible] etiam a primo statu eius usque ad finem mundi / Nam incipit agere de hiis que fiunt contra membra ecclesie in die / et post diem iudicii / quia membra putrida absident et precipitentur in luctum inferni / sana vero in melius sanitata ascendent in gaudium paradisi / Et circa hec usque tria facit / Et dicitur hec tamen in [illegible] primo ponit casum babilonis i. male congregationis / In 2a exultationem sanctorum de vindicta malorum / In 3a exultate [illegible] preterea / quia primo describit casum babilonis

[illegible] dampnum eorum esse ab eis / In 3o describit fletum et planctum malorum inconsolabilem / quia in multis compatiuntur / Primo ergo / Et post hec i. post quasdam visiones de quibus actum est / habuit spiritualem visionem alium angelum / i. Christum qui dicitur alius alius sicut dicitur a sanctis / descendentem in carne de celo i. de invisibilitate / et quo descendit per passionem inclinavit celos etc. / et de ipsa hominem ut [illegible] et et de habentem potestatem magnam i. equalem patri licet occultatam tamen / Ysaias vere tu es deus absconditus / in fine autem erit potestas manifestata / ut ipse in iudicio veniet cum potestate magna / Et terra i. ecclesia sive infima / super nichil fundata firmiter stabilita / culta et arata secundum vacatione spinosa i. infructuosa / illuminata est a gloria eius i. a predicatione operum gloriosa quam sancti gloriosam miracula videbant que faciebat et sanctitatis vite eius lucis veri domini plus gaudebat in omnibus que gloriosa fiebant ab eo / Ysaias ix. habitantibus in regione umbre mortis lux orta est eis / vel terra i. humana natura illuminata est a gloria eius i. a deitate quam carni unitam ostendit [illegible] per Ihesum in voluntate tua deduxisti me et cum gloria assumpsisti me / [illegible] Et dicitur ipsa lux surgere illuminare ierusalem quia venit lux tua / vel terra i. fideles anima illuminata est a gloria eius i. a fide celitus data / que facit filios dei / quod est gloria magna / Io. i. dedit eis potestatem filios dei fieri / et exclamavit perseverante predicatione / in forti voce i. audacter et constanter sine omni timore et dubitatione / quia quod dixit non caruit effectu / Ysaias lv. verbum meum quod egredietur de ore meo non revertetur ad me vacuum / et alibi dicit predicatori clama ne cesses quasi tuba exalta vocem tuam / Dicens / cecidit cecidit babilon magna i. congregatio mala confusione digna / geminatio vero cadendi notat duplicem casum / primo enim cecidit per peccatum / et postea in infernum vel bis dicitur cecidit / propter duplicem damnationem anime scilicet et corporis / ut dicit glossa / vel geminatio vero duplicem contritionem esse vel geminatio vero cadendi notat damnationem quam meruit / ut dicit glossa / vel geminatio cadendi dicitur scilicet peccatum commissionis et peccatum transgressionis / vel peccatum spirituale et peccatum carnale / per que fit homo habitaculum demonum / et subdit tamen / et facta est habitatio demoniorum per peccatum / ut dicit glossa / et custodia omnis spiritus immundi et volucris immunde et odibilis i. sedes et locus seu receptaculum peccatorum carnalium et spiritualium / per que demones habitant in homine sicut supra per gratiam / vel glossa demones in primis cordibus pro carnis illecebris sunt immundi / pro mentis elatione volucres et odibiles etc. / odibilis coram deo et hominibus superbia / quia de ira fornicationis eius i. deformitatione corporali vel spirituali / pro qua iratus est deus / biberunt omnes gentes carnis / et reges terre cum illa fornicati sunt i. maiores sicut et minores peccaverunt / Ysaias xxiiii et erit sicut populus sic sacerdos sicut famulus sic dominus eius / sicut ancilla sic domina eius / et quia fornicatione peccata perdidisti omnem qui fornicantur abs te / et mercatores terre / glossa i. amatores qui animas suas vendunt ambitione secularium / Eccl. x. nichil iniquius est quam amare pecuniam / hic enim et animam suam venalem habet / de virtute deliciarum eius divites facti sunt / glossa i. de peccatis per que adquirunt divitias / et omnes divites iniqui [illegible] i. de fructu divites in [illegible] immundo addicto / propter divites egreare et esurire iacob v. divitie vestre putrefacte sunt / Et audivi aliam vocem de celo dicentem / Exite de illa populus meus et ne participes sitis deliciarum eius / et de plagis eius non accipiatis / quoniam pervenerunt peccata eius usque ad celum / et recordatus est deus iniquitatum eius / Reddite illi sicut et ipsa reddidit vobis / et duplicate duplicia secundum opera eius / in poculo quod miscuit vobis miscete illi duplum / quantum glorificavit se et in deliciis fuit tantum date illi tormentum et luctum / quia in corde suo dicit / sedeo regina / et vidua non sum / et luctum non

videbo. Ideo in una die venient plagae eius mors et luctus et fames, et igni comburetur, quia fortis est deus qui iudicavit illam. Et flebunt et plangent se super illam reges terrae qui cum illa fornicati sunt et in deliciis vixerunt, cum viderint fumum incendii eius, procul [longe] stantes propter timorem tormentorum eius, dicentes: Vae vae civitas illa magna Babylon, civitas illa fortis, quoniam una hora venit iudicium tuum. Et negotiatores terrae flebunt et lugebunt super illam, quoniam merces eorum nemo emet amplius. Descripto casu Babylonis monet audientes a consortio malorum, ne involvantur malis artibus eorum per quos fit casus. Dicit ergo: Et audivi, id est intellexi, aliam vocem, id est divinam inspirationem vel [illegible] suorum praedicatorum, de alia quam prior fuit de malorum damnatione, haec est de bonorum commonitione, de caelo factam, id est per ecclesiam [illegible] quae mysteria celat infidelibus et indignis, [illegible] una dicentem: Exite de illa populus meus, id est de consortio meretricis huius de mundi malitia, populus meus, scilicet ne sequatis opera eius, et ne participes sitis delictorum eius consentiendo eis, nam facientes et consentientes par poena constringit, et de plagis eius non accipiatis, quod si non fueritis similes in vita, non eritis similes in poena. Ierem. li: Egredimini de medio eius populus meus, ut salvet unusquisque animam suam. [illegible] Recedite a tabernaculis hominum impiorum et nolite tangere quae ad eos pertinent, quoniam pervenerunt peccata eius usque ad caelum, id est tanto creverunt quod plus crescere non potuerunt, usque ad contemptum dei vel per desperationem et blasphemationem et peccatorum enormitatem. Genesis xviii: Clamor Sodomorum et Gomorrhae multiplicatus est [illegible] et elevatus est usque ad nubes. Et recordatus est dominus iniquitatum eius, qui prius videbatur [illegible] dissimulans peccata hominum propter paenitentiam, ut dicitur Sap. xi; sed abutuntur ea [illegible] dissimulante ipso [illegible] [illegible] et ipse abutitur ea in superbia [illegible] malos sine ullo timore perpetrat mala. Reddite. Posita admonitione ad sanctos ut fugiant Babylonem, ponit eius condemnationem et designat tria quae debentur reprobis, scilicet poena culpae [illegible] est ut sicut ipsi malam habuerunt intentionem persequendo sanctos, ita ut habeant [illegible] in sustinendo poenas; [illegible] est ut secundum mensuram culpae mensuretur tormentum poenae. Dicit ergo: Reddite illi, scilicet Babyloni, id est malorum congregationi, quae vos torquent et affligunt, sicut et ipsa reddidit vobis, id est sicut ipsa vos punivit iniuste, ita vos ipsam iuste [illegible] poenae, quam sancti modo sustinent, est ad purgationem, et poena quae infertur malis [illegible] erit ad damnationem. Et duplicate duplicia, [illegible] in corpore et anima, licet ipsi tantum corporales poenas intulerunt [illegible] Nolite timere eos qui occidunt corpus [illegible] duplicia secundum opera eius, glossa: id est in quo ipsa peccavit [illegible] licet [illegible] mente et corde, id est voluntate et opere peccaverunt, et ideo iuste in corpore et anima punientur [illegible] duplici [illegible] in poculo quod miscuit vobis

miscete ei duplum, id est poenam duplicem in corpore et anima, propter [illegible] iniquitatem [illegible] duplicem quam poenam habebunt aeternam et [illegible], ignem aeternum et vermem internum. Quantum glorificavit se, honores appetendo [illegible] in honore gloriando, et in deliciis fuit carnalibus, scilicet epulis [illegible] deliciando, tantum date illi, id est [illegible] tormentum et luctum. Glossa: tormentum in corpore, luctum in anima, vel tormentum pro deliciis, luctum pro gloria. Non quod tantum et quantum [illegible] secundum aequalitatem gradus sed [illegible] generis, [illegible] qui [illegible] puniendi [illegible] congruitatem culpae [illegible] in mensura qua mensuravit [illegible] in eadem mensura, quia dicit in corde suo, scilicet superbiendo et gloriando, de bonis dei sibi attribuendo: Sedeo ut regina, id est de honore et dignitate mea [illegible] non timeo; et vidua non sum, quia multos habeo consolatores et multas consolationes; et luctum non videbo [illegible] [illegible] et ne [illegible] vitam [illegible] et sic [illegible] timent [illegible] Iob xxi: Ducunt in bonis dies suos et in puncto ad inferna descendunt. Ideo, id est [illegible] in una die, scilicet in die iudicii, venient plagae eius, id est [illegible] debitae pro peccatis suis; et quae sunt illae? mors, quae est carentia visionis dei, quae est vita animarum; et luctus pro acerbitate poenarum; et fames, id est defectus omnis boni [illegible] quibus se iactavit quia dicebat: Sedeo ut regina; contra hoc ponitur mors [illegible] contra hoc quod dixit vidua non sum, [illegible] fames [illegible] consolationis et omnis boni defectus; contra hoc quod dixit luctum non videbo, ponitur luctus [illegible] ibi erit fletus et stridor dentium. Erit autem miserabilis fletus ille, quia lacrimae illae tam calidae erunt quod comburent corda [illegible] luctus [illegible] lacrimae abstergent [illegible] qui modo plorat non plorabit in futuro [illegible] Luc. vi: Beati qui [illegible] qui modo rident in futuro plorabunt [illegible] [illegible] lacrimarum [illegible] sunt lacrimae contritionis quae sunt pro peccatis propriis, de quibus [illegible] secundae sunt compassionis, quae sunt pro peccatis et miseriis aliorum [illegible] Quis dabit capiti meo aquam et oculis meis fontem lacrimarum. Tertiae sunt devotionis, quae sunt ex consideratione [illegible] de quibus [illegible] [illegible] quartae sunt doloris pro [illegible] huius miseriae [illegible] et lacrimae eius in maxillis eius; quintae sunt amoris ex desiderio patriae caelestis, de quibus [illegible] super flumina Babylonis [illegible]. Et igni comburetur [illegible] xxv: Ite maledicti in ignem aeternum [illegible] ignis eorum non morietur, quia fortis est deus [illegible] zelus et furor [illegible] non parcet in die vindictae, qui iudicavit illam Babylonem [illegible] et [illegible] qui immortales fuerunt [illegible] punientur [illegible] Et potentes potenter tormenta patientur. Et flebunt [illegible] dolorem [illegible] quia in illa fuerunt [illegible] et plangent se super illam reges terrae, id est [illegible] dolorem cordis ostendent, et [illegible] duplex dolor [illegible] quem habent [illegible] de malis quae fecerunt et de bonis quae omiserunt, et alius [illegible] igne cruciante et comburente corda eorum.

quia in delicijs enutrita sunt et nullam [illegible] ege-
runt [illegible] primo flere et ululate qui bibitis vinum
in dulcedine [illegible] [illegible] plangent omnes tribus
terre et erit talis planctus continuus et insola-
bilis [illegible] fili hominis assume planctum super
[illegible] Deinde dicit qui sunt illi reges qui
ita dolebunt dicens qui cum illa fornicati sunt
et in delicijs vixerunt abutendo eis .i. [illegible]
[illegible] in delicijs vivens mortua est prima morte
et [illegible] [illegible] Non decent stultum delicie
[illegible] [illegible] [illegible] filijs stul-
torum vel reges terre dicuntur illi qui [illegible] [illegible]
suam i. animam et [illegible] suam [illegible]
[illegible] sunt corporalia vel spiritualia et [illegible] dolebunt
qui videbunt illos [illegible] audient [illegible] puniendos quibus
numquam similes fuerunt [illegible] cum viderint
[illegible] dolebunt reges terre cum viderint fumum in-
cendij eius i. fumosum incendium eius de quo Ysa
xxxiiij [illegible] ascendet [illegible] eius in perpetuum [illegible]
[illegible] et dicentes longe stantes [illegible] [illegible] et vo-
luntate propter timorem tormentorum eius [illegible]
[illegible] erunt isti reges [illegible] in inferno quia longe stabunt
[illegible] in celo quod videbunt [illegible] [illegible]
hec de malis regibus et [illegible] [illegible]
in inferno cum Babilone i. [illegible] [illegible] et sta-
bunt longe voluntate [illegible] [illegible] et de gloria [illegible]
lent fugere sed non poterunt [illegible] tormenta que
[illegible] videbunt in alijs [illegible] [illegible] in
[illegible] [illegible] [illegible] de bonis regibus [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] stantes dolebunt de pena
malorum quam audient [illegible] [illegible] et passi
[illegible] [illegible] numquam similes illis fuerunt
[illegible] quia videbunt penam illorum dicentes
[illegible] [illegible] Dicentes ipsi maiores [illegible] vi-
dentes [illegible] de bonis [illegible] [illegible] in inf-
[illegible] lugentes [illegible] de malis [illegible] Ve ve civi-
tas illa magna babilon que est mundus [illegible]
[illegible] malorum aggregatio civitas illa fortis ad ma-
la facienda [illegible] [illegible] de qua fortitudine
Ysa v. Ve qui potentes estis ad bibendum vinum
et viri fortes ad miscendam ebrietatem Et dicit
bis ve ve innuens duplicem penam malorum
[illegible] in corpore et anima [illegible] dicit glo. Jeremie xvij dupli-
ci contritione [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ve ve tibi dicit [illegible] [illegible] quia una hora
i. subito venit iudicium tuum [illegible] quod [illegible]
[illegible] [illegible] in fine mundi quod [illegible]
subito veniet et cito [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Et negotiatores
terre flebunt et lugebunt super illam babilonem
[illegible] quoniam merces eorum nemo
emet amplius [illegible] [illegible] [illegible]
negotiatores [illegible] [illegible] ad vendendum
[illegible] de quibus negotiatoribus loquitur [illegible]
[illegible] glo. [illegible] loquitur [illegible] [illegible]
et spiritualibus [illegible] [illegible] negotiatores
qui in mundo [illegible] [illegible] [illegible]
et per fraudem divitias congregaverunt dolebunt
in morte et in iudicio et in inferno [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible]
in quibus posuerant amorem suum et gloriam
videbunt se [illegible] [illegible] dolore et an-
gustie [illegible] [illegible] dicit glo. flebunt et lu-
gebunt quia illa perire videbunt in quibus
suam prosperitatem posuerant et non poterunt
amplius emere nec vendere quod [illegible] [illegible]
[illegible] Non [illegible] divites in [illegible] [illegible]
vel spirituales negotiatores et mali sunt qui
celum dant pro terra ut avari [illegible] pro
caducis ut ambitiosi iustitiam pro pecunia ut ad-
[illegible] gloriam dei pro laude humana ut [illegible]
[illegible] sacramenta pro denarijs vel alia spiritua-
lia pro temporalibus ut simoniaci de quibus

xviij [illegible] negotiatores [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] auro argento ferro stanno plumbo [illegible]
[illegible] argentum sicut [illegible] [illegible] ferrum [illegible]
[illegible] stannum [illegible] simulationem [illegible] nego-
tiatores multi qui [illegible] tanto amplius dolebunt
quanto plus ea dilexerunt. Merces auri et argenti
et lapidis pretiosi et margarithe et bissi
et purpure et serici et cocci et omne lignum
thiinum et omnia vasa eboris et omnia vasa ex
lapide pretioso et eramento et ferro et mar-
more et cinamomum et amomum et odora-
mentorum et unguenti et thuris et vini et
olei et simile et tritici et iumentorum et
ovium et equorum et redarum et manci-
piorum et animarum hominum et poma desiderij
anime discesserunt a te et omnia pinguia
et preclara perierunt a te et amplius
iam illa non invenient. Mercatores horum
qui divites facti sunt ab ea longe stabunt
propter timorem tormentorum eius fle-
tes ac lugentes ve ve civitas illa magna
que amicta erat bisso et purpura et cocco
et deaurata auro et pretioso lapide et
margaritis quia una hora destitute sunt
tante divitie et omnis gubernator et omnis
qui in lacu navigat et naute et qui in
mari operantur longe steterunt et clama-
verunt videntes locum incendij eius di-
centes que similis civitati huic magne
et miserunt pulverem super capita sua et
clamaverunt flentes et lugentes et dicen-
tes ve ve civitas illa magna in qua
divites facti sunt omnes qui habebant na-
ves in mari de pretijs eius quoniam una
hora desolata est. Hic [illegible] enumerat illas
merces in quibus maxime delectati sunt
mercatores seu negotiatores de quibus amissis dole-
bunt et primo ponit illas quibus abusi sunt in
acquirendo et retinendo vel expendendo dicens Mer-
ces auri [illegible] merces eorum nemo emet am-
plius que tunc viles reputabuntur [illegible] cure et pro-
se [illegible] merces auri et argenti nemo
[illegible] emet et lapidis pretiosi qui auctoritate [illegible]
[illegible] et margarite [illegible] lapidis
pretiosi et bissi quod est linum egipti candidissimum
et purpure et serici et cocci qui est flos unde fit
tinctura pulcherrima [illegible] merces eorum nemo
emet que valde cara et desiderabilia videntur
et omne lignum thiinum nemo emet et omnia vasa
eboris de lapide pretioso facta vel ornata nemo e-
met et amomum et cinamomum quibus delectatur odo-
ratus et gustus nemo emet [illegible] [illegible] odoramen-
torum quorumcumque et unguentorum quorumcumque et thuris
olei et vini et simile et tritici et iumentorum et ovi-
um equorum et redarum i. quadrigarum et mancipio-
rum et animarum hominum i. [illegible] hominum mercem [illegible]
nemo emet per hec autem quod dicit animarum homi-
num ut dicit glo. [illegible] quidam qui venduntur sunt
servi tantum in corpore ut Joseph quidam in anima et corpore
ut [illegible] venditus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] idola colens [illegible]
[illegible] [illegible] qui tantum corpore sunt emptoribus
[illegible] et non mente sicut Joseph corpore serviit pha-
raoni sed mente deo animas vero hominum dicit qui [illegible]
[illegible] mente et corpore [illegible] mancipia dicit illa [illegible]
que ad tempus venduntur animas vero hominum dicit illos
qui semper venduntur per totam vitam suam et poma desiderij

anime, id est que desiderabat anima tua, discesserunt a te, id est quecumque nomine desiderabilia animi tui. Et si immoderate illis adheseris per amorem, poma tua et omnia pinguia et preclara perierunt a te, id est quecumque delectabilia. Ysa. v: defecerunt hec omnia tamquam umbra nuncius, sicut fumus qui relinquit post se amaritudinem, sic quamvis res delectabiles transeat, pena tamen remanebit in mente. Unde dulcedinis pungens memoria. Jacobi v: erugo eorum erit vobis in testimonium. Et amplius non invenient, id est non vendentur, quia non erit amplius tempus nec locus negotiandi. Quia mercatores horum, id est predictarum mercium, qui divites facti sunt ab ea, Babilone, id est negotiationibus factis in ea, longe stabunt, quia iam non poterunt mala de cetero committere. Vel longe stabunt voluntate, id est volebunt quod non longe steterunt ab ea per vite dissimilitudinem, propter timorem tormentorum eius, in quibus ipsi erunt, quorum continuatio semper timebitur et pena semper senacietur, flentes pro commissis et lugentes pro omissis. Notatur continuatio doloris eorum ac dicentes cum nimio dolore: Ve, ve, id est pena anime et corporis, vel sensus et damni. Civitas illa magna, id est mundus seu malorum multitudo, quasi dicat: duplici miseria afflicta est illa civitas, scilicet corporis et anime, vel sensus et damni, que amicta erat bisso et purpura, ut dives epulo, Luce xvi: bisso propter mollitiem carnis, purpura propter vanitatem, et cocco, id est panno violato per roseo, et inaurata auro et lapide precioso et margaritis. Ex iniquo hic erunt in inferno, constat quia nec signa nec vestes horum erunt ibi. [illegible] retinebunt in inferno memoriam et signa felicitatis terrene quam habuerunt in mundo, quod erit eis in augmentum pene. Hoc totum, ab eo incepit ante, potest exponi moraliter de ypocritis, qui merces preciosas venales deferunt mundo, et ita pro vana gloria vendunt omnia que faciunt, quia ypocrite nichil ostendunt et simulant se habere aurum sapientie divine, argentum spiritualis eloquentie, lapidem preciosum, scilicet carbunculum, id est eminentiam sanctitatis, [illegible] margaritas, id est candorem vite apostolice, bissum, id est iustificationem, purpuram, id est martirii amorem, sericum, id est virginitatis splendorem, coccum, id est caritatem, lignum tinum, id est constantiam indeficientem, quia hoc lignum imputribile est, unde tina sunt ligna de quibus Salomon gradus fecit in domo domini, [illegible] sunt ligna et imputribilia spinosa in similitudinem albe spine, tina rotunda sunt et candida, et invenitur in libris Regum … ligna tyina vel tina …, id est ebur castimonie et longanimitatis, … marmor … humilitatis, et cinamomum pallorem pene, cinamomum, id est … et odoramentorum, id est devotorum spirituum, et thuris, id est devotionis, et vini, id est compunctionis, et olei, id est pietatis, sinceritatis, passionis, et simile, id est puritatis, et tritici, firmitatis et iumentorum, id est laborum spiritualium, et ovium, id est simplicitatis et innocentie, et equorum, id est fortitudinis et strenuitatis, et redarum, id est auxilii et consilii ad supportandum onera infirmorum, et mancipiorum, id est ministerii humilis et administrationis, et animarum hominum, id est rationabilitatis. Horum omnium merces simulant se habere ypocrite, et vendunt pro laude humana, sed tunc nemo emet, quia tunc apparebit ignominia eorum. Et poma desiderii anime, id est odorifere fame quam pre omnibus desiderant ypocrite, discesserunt a te, quia tunc erit pro fama in odore fetor, Ysa. iii. Et omnia pinguia, id est omnis devotio, et preclara, id est omnia bona quesita, perierunt ab eis, id est perierunt ab ypocritis. Et amplius non invenient, id est vendentur, quia omnis ypocritarum malitia tunc nudata erit. Hoc etiam potest exponi de hereticis …, quia eodem modo se exponi

et intelligi potest de ypocritis. Et omnis gubernator destructus est, et omnis qui in lacum navigat destructus est, et naute sive destructi sunt, et qui in mari operantur, navigantes vel potius ad navigandum fabricantes, longe steterunt, id est longe stabunt, quia amplius id accedere non poterunt. Vel sicut in hac vita longe steterunt a deo per culpam, ita longe stabunt in inferno per penam. Moraliter autem hec malorum prelatorum dicuntur. Gubernatores dicuntur maiores prelati ut episcopi, quorum officium est gubernare, sicut nos archiepiscopi, et Petrus naviculam habet, in qua dominus frequenter sedit. Luce v: Ascendens autem in navem unam et sedens docebat de navicula turbas. Et sic debent prelati officio debitum facere, scilicet reducere navem a terra, id est ecclesiam elongare a cura terrena, et sic turbas docere. Navigantes in alto vocat illos qui ad maiorem prelaturam aspirant, sicut dicit glossa. Ecclesiastici xliii: qui navigant mare enarrant pericula eius. Nautas vero minores prelatos ut decanos, archidiaconos, priores, abbates, officiales parochiales, de quibus Ezechielis xxvii: gubernatores tui, episcopi, et senes Biblii et prudentes doctores theologie habuerunt nautas ad ministerium varie suppellectilis tue. Omnes naves maris, id est ecclesie parochiales, et naute earum fuerunt in populo negotiationis. Operantes in mari vocat predicatores, de quibus ps.: Qui descendunt in mare in navibus, facientes operationem in aquis multis, id est in doctrinis [illegible] populis multis. Hi omnes male implentes officium longe steterunt, id est stabunt a suis prelationibus degradati et in profundo inferni detrusi. Et sequitur: Et clamaverunt pre dolore et timore videntes locum incendii eius, id est inferni ardentem igne et sulfure, infra xx, dicentes pre stupore: Que similis civitati huic magne, id est mundo vel Rome, que fuit in tanta gloria et modo est in tanta miseria. Ezechielis xxvii: Quis ut Tyrus que obmutuit in medio maris. Et miserunt pulverem super capita sua, id est in morte habuerunt terrena nec spiritualia per amorem … fecerunt in hac vita, que macula … erit eis in inferno. Ezechielis xxvii: superiacent pulverem capitibus suis. Et clamaverunt, id est clamabunt pre nimio dolore, flentes pro pena anime et lugentes pro pena corporis, vel flentes pro commissis, lugentes pro omissis bonis, vel flentes pro pena sensus et lugentes pro pena damni. Vel flentes et lugentes, id est contrite dolentes, dicentes: Ve, ve, civitas illa magna, duplex ve duplicem fletum. Ezechielis xxvii: plorabunt in amaritudine anime ploratu amarissimo, in qua divites facti sunt omnes qui habebant naves in mari, id est … de preciis eius, id est de mercibus suis, que illo precio emebant tunc, quod divites erant ad tempus, sed modo pauperes in … habuerunt naves in mari ad lucrandum, modo habent materiam … ad lugendum, quoniam una hora desolata est, id est cito vel subito, prima in morte et postea particulariter, deinde in die iudicii … naves in mari sunt rectores ecclesiarum fluctuantium in mare huius seculi, qui nunc ditantur de preciis navium, id est de his redditibus ecclesiarum. Ezechielis xxvii: … multitudine divitiarum tuarum et populorum tuorum ditasti reges terre. Et pastores ecclesie … Zacharie xi: Benedictus dominus quia divites facti sumus. Sed in alia vita erunt miseri et pauperes, in qua … paupertatem quam relinquent divitias

suas alienis et sepulcra eorum in eternum. Exulta
te super eam celum et sancti apostoli et
prophete quoniam iudicavit deus iudicium vestrum de
illa. Et sustulit unus angelus fortis lapi-
dem quasi molarem magnum et misit in ma-
re dicens hoc impetu mittetur Babilon
illa magna civitas et ultra iam non
invenietur. Et vox citharedorum et mu-
sicorum et tibia canencium et tuba non
audietur in ea amplius, et omnis
artifex omnis artis non invenietur in ea
amplius, et vox mole non audietur in
ea amplius, et lux lucerne non lucebit
tibi amplius, et vox sponsi et sponse non
audietur adhuc in te, quia mercatores
tui erant principes terre, quia in ve-
neficiis tuis erraverunt omnes gentes,
et in ea sanguis prophetarum et sanctorum in-
ventus est et omnium qui interfecti sunt in
terra. Glosa post capitulum in qua agitur de exultacione
sanctorum per separacionem eorum a malis. Et ponuntur
hic tria: primo monet sanctos ad exultandum;
2o ut magis gaudeant subiungitur [illegible] modum punicionis
malorum et separacionis eorum, ibi: Et sustulit unus;
3o ut adhuc abundancius gaudeant de cessacione
pene et separacione societatis malorum, [illegible]
[illegible] omnis consolacio subtrahetur malis, ibi: Et
vox citharedorum etc. Exultate super eam celum, [illegible]
[illegible] consorcium. Et sancti apostoli et prophete
qui in hoc mundo [illegible] tristes, sed futura ma-
la prevenientes sapienter cavistis, quoniam iudicavit
deus iudicium vestrum de illa, scilicet Babilone, i. uni-
versitate malorum [illegible], ut sicut illa bonos
oppressit iniuste, ita nunc ipsa iuste opprimetur
a deo iudice [illegible] qui [illegible]
et [illegible]. Et sustulit unus: hic ostendit
modus dampnacionis malorum, ut magis gaude-
ant sancti non de pena illorum, sed de iusticia dei.
[illegible] letabitur iustus cum viderit vindictam. Et ge.
Et sustulit, i. sursum tulit honores et divicias con-
ferendo vel superbire permittendo. Unus angelus
fortis, i. Christus, quia [illegible] et unus quia immu-
tabilis semper in eodem statu manens.
Fortis glosa quia arceat [illegible] de manu [illegible]
[illegible] fortes et potens [illegible] potens in prelio. [illegible]
[illegible] fortis fortem [illegible] et [illegible]
in [illegible]. Lapidem quasi molarem magnum, i. impe-
rium [illegible], quae dicitur lapis [illegible]
[illegible], magnum propter multitudinem et magnitudinem
malorum, molarem propter [illegible] mentis quia
[illegible] volvitur in giro [illegible] in circuitu
[illegible] ambulabant. De isto lapide, i. impia
multitudine [illegible] lapidem [illegible]
[illegible] et umbram mortis dividit torrens
[illegible] lapidem [illegible]
i. [illegible] et profundius corruit. Et hoc est
quod sequitur: Et misit in mare, i. in amaritudinem
inferni. Dicens, [illegible] per predicatores: hoc impetu
mittetur in infernum Babilon illa civitas magna,
i. impia multitudo, in qua sunt multi et magni
in [illegible]; hic est lapis elevatus in altum
qui [illegible] impetu descendit et profundius
cadit. Sic impia multitudo [illegible]
[illegible] et [illegible] et profundius corruit in infernum
[illegible] extollitur [illegible] lapsus [illegible]
[illegible] Deiecisti eos dum allevarentur. Et
ultra iam non invenietur in mundo vel in [illegible]
[illegible], [illegible] ceciderit in infernum, quos

est enim [illegible] [illegible] qui dicunt [illegible] reges
in inferno penitebunt et per mille annos libe-
rabuntur; sed de his [illegible] hec [illegible]
[illegible] ex illo loco [illegible]
[illegible] super [illegible] celi
[illegible] super reges terre qui sunt [illegible]
[illegible] vel [illegible] de [illegible]
[illegible] omnia de inferno [illegible]
[illegible] audita [illegible]
inferno [illegible]. Et vox citharedorum et musicorum
et tibia canencium et tuba non audietur in ea am-
plius, i. nulla consolacio erit in inferno, vel [illegible]
[illegible], que solet aliquid fieri ex musicis instru-
mentis, sed ploratus, planctus et gemitus et
[illegible] erit ibi. Et non melodia [illegible]
[illegible] habitatores [illegible]
[illegible] in tenebris
[illegible] illos [illegible]
in [illegible] delectantur [illegible]
[illegible]. Et [illegible] instrumenta vel
[illegible] sit [illegible] quia [illegible]
[illegible] et [illegible], [illegible] scriptura. Et omnis
artifex et omnis ars non invenietur in ea am-
plius, i. nullum officium vel artificium erit ibi, [illegible]
possit homo acquirere victum vel aliquid apud
eum promereri [illegible] ut quodammodo per ma-
nus [illegible] instruuntur operare, quia nec opus
nec racio nec sciencia erit apud inferos, quo tu
properas. Argumentum est quod [illegible]
[illegible] in inferno. Et satis probabile est, cum ibi [illegible]
sit aqua [illegible] que hic [illegible]
[illegible] sapiens [illegible] videtur quod pena in-
ferni [illegible]; habebunt [illegible] recordacionem multorum
[illegible] aggravabitur eorum pena, sicut dicit [illegible]
de igne inferni [illegible] lucebit ad aliquid et ad aliquid
non lucebit [illegible] et de sciencia illorum. Et vox mole
que est ad sapores [illegible] panem [illegible]
non audietur in te amplius. Et [illegible]
[illegible] sermonem ad Babilonem ad maiorem
eius confusionem. Et lux lucerne non lucebit in
ea amplius, [illegible] delectacionem [illegible]
et lumen et delectabile est oculis videre solem,
et non poterit videri sol ab eis, quia stabit
in oriente ubi creatus est, ut dicit [illegible]
[illegible] nec descendet amplius sub terram ne eius
lumine perfruerentur dampnati, ut dicit [illegible]
Et vox sponsi et sponse non audietur in te, i. can-
tilene nupciales, que solent [illegible] vel gaudium
nupciale quod [illegible] in nupciis non audietur
adhuc in te, i. in inferno ubi tu eris. Et sub-
dit causam: quia mercatores [illegible]
[illegible], quia mercatores tui erant principes
terre, scilicet terre, i. [illegible] adquirebant
vel veneficiis [illegible] mala [illegible]
erant principes tui [illegible] tales principes elige-
bas et [illegible] predicta paciebaris. [illegible]
[illegible] puniebatur quia [illegible] et [illegible]
[illegible] eligebat [illegible] de [illegible]
[illegible] sepius [illegible] sunt in suis
electis vel eligendis [illegible] et illos
qui [illegible] precare [illegible] illis qui se-
runt [illegible] gubernare [illegible]
qui [illegible] prudenciam que de terra est [illegible]
[illegible] sapere nescierunt. Et
quia in veneficiis tuis erraverunt omnes gentes,
[illegible] intelligunt [illegible] terre. Et dicit
omnes gentes, [illegible] ut [illegible]
pro [illegible] singulorum et non pro singulis
[illegible]. Et in ea sanguis prophetarum et sanctorum
inventus est [illegible] et [illegible] puniebatur quia
effuderunt sanguinem prophetarum et apostolorum.

eius vindictam a deo requirunt sicut legitur genesis iiii° de sanguine abel. Et eorum qui interfecti sunt in terra, id est et malorum sanguis requiretur, quod non solum sanguis sanctorum inventus est in ea, verum eciam eorum qui interfecti sunt in terra eciam malorum quorum vindicte accidit ut dicit glossa. malus malo accidit conterendum non parcat ut mea [illegible].

Post hec audivi quasi vocem magnam tubarum multarum in celo dicencium alleluia laus et gloria et virtus deo nostro est quia vera et iusta iudicia eius sunt qui iudicavit de meretrice magna que corrupit terram in prostitucione sua et vindicavit sanguinem servorum suorum de manibus eius et iterum dixerunt alleluia. Et fumus eius ascendit in secula seculorum et ceciderunt viginti quatuor seniores et quatuor animalia et adoraverunt deum sedentem super thronum dicentes amen alleluia. Et vox de throno exivit dicens laudem dicite deo nostro omnes sancti eius et qui timetis deum pusilli et magni. Et audivi quasi vocem tube magne et sicut vocem aquarum multarum et sicut vocem tonitruum magnorum dicencium alleluia quoniam regnavit dominus deus noster omnipotens.

Supra precedenti capitulo actum est de casu babilonis et exultacione sanctorum gracias agencium. Agencium deo de vindicta assumpta de meretrice. In hoc capitulo de gratulacione sanctorum pro eo quod separati sunt a malis. Et dividitur in tres partes. In prima agitur de gratulacione pro vindicta assumpta a malis. In secunda pro gratulacione pro salvacione electorum ibi gaudeamus. In tercia agitur de pena antichristi et suorum ibi et vidi bestiam. Dicit glossa: Et post hec, id est post completam dampnacionem malorum, audivi quasi vocem tubarum multarum in celo, id est in ecclesia, dicencium alleluia, id est laudem inexplicabilem. laus et gloria et virtus deo nostro est. hic omnia signat gaudium sanctorum de vindicta malorum et salute bonorum. Et fere idem sentencia quatuor nominum [illegible] laus alleluia. primo veritatem essencie divine que preter sui immensitatem comprehendi non potest ut digne laudem. laus, gloria et virtus. Dicitur primo trinitatem, patri laus racione bonitatis que attribuitur spiritui sancto, gloria racione sapiencie que attribuitur filio, virtus racione potencie que attribuitur patri. vel sancti deum [illegible] qui deus est [illegible] alleluia [illegible] deus est. alia tria inquantum homo. Nam laus debetur ei pro prosperitate miraculorum qui corda glorie eorum gracia adimplevit ad recte credendum. gloria debetur ei pro nativitate qua angeli ipso nato cantabant gloria in altissimis deo. Lucas ii°. virtus debetur ei pro victoria de dyabolo [illegible] qua ipsum vicit. quia vera et iusta iudicia eius sunt. vera quantum promissa reddendo, vel predicta implendo. iusta vero communiter in merita retribuendo. Psalmus: fidelis dominus in omnibus viis suis. Et vere iusta sunt iudicia eius quia iudicavit iam in presenti et iudicabit in futuro de meretrice magna, id est de babilone quod iudicavit vel multitudo impiorum vel civitate romana [illegible] vastavit quasi babilonem. que, id est quia illa corrupit terram, id est ecclesiam in prostitucione sua, id est in luxuria sua vel in venalitate sua, quia sicut meretrix venales sunt iudei et romani [illegible] quod amatis [illegible] et amicos suos venalem habet. et vindicavit sanguinem servorum suorum quem fudit impia multitudo et maxime civitas romana. de manibus eius, id est babilonis que sanctos occidit, secundum illud: laudate gentes populum eius quia sanguinem servorum suorum ulciscetur. Est autem duplex sanguinis effusio: una fit per occisionem, psalmus: effuderunt sanguinem eorum sicut aquam in circuitu ierusalem. Alia fit per rapinam. Ecclesiasticus xxxiiii: panis egencium vita pauperis est qui defraudat eum homo sanguinis est. Et iterum dixerunt alleluia. glossa: per hanc iteracionem ostendunt infinite laudem eorum esse eternam. Psalmus: beati qui habitant in domo tua domine in secula seculorum laudabunt te. Augustinus in fine de civitate dei: vacabimus et videbimus, videbimus et amabimus, et laudabimus. Ecce quod erit in fine sine fine. vel primo dixerunt alleluia pro vindicta penarum que fecit babilon sanctos persequendo. Deinde ostendit qualis erit ista vindicta. Et fumus eius ascendit in secula seculorum, id est tormentum continue et pene et per suam perpetuitatem et continuitatem ascendit [illegible] continuis et [illegible] quasi sine requie coram non extinguetur. [illegible] fumus tormentorum eorum ascendet in secula seculorum. Et viginti quatuor seniores, id est veteris et novi testamenti patres mores maturos habentes, ceciderunt et de[illegible] maiores sunt. ut dicit glossa, qui in minoribus laudant deum de vindicta malorum et liberacione bonorum. Et adoraverunt deum sedentem super thronum, id est [illegible] sic celum ut [illegible] de hoc et inferno [illegible] quod animalia glorificat honorem et benedictionem sedenti super thronum etc. et adorabunt viventem in secula seculorum. Dicentes amen alleluia. amen quod est verbo confirmacionis pertinet ad maiores. alleluia quod est laudis inexplicabilis pertinet ad minores, id est eius qui implet locum ydiote qui dicat amen. Ideo in ecclesia sacerdotes [illegible] in choro non audent amen quod celebrant dicere ne videantur minores vel ydiote. Glossa: Amen alleluia cum referetur ad minores, quia dictum est quod deo [illegible] glorificemus. Et vero laudamus de hoc quod punivit malos. Et vox de throno exivit, id est ammonicio de celo que venit qui sedet in throno dicens [illegible] ad omnes omnes. laudem dicite deo nostro, id est christo qui creavit et redemit et iudicabit nos. Ad hoc enim facti sunt homines scilicet ad laudandum deum. Dicitur [illegible] creat in laudem et gloriam suam. [illegible] deus non [illegible]. Psalmus laudate dominum omnes gentes quia laus non est speciosa in ore peccatoris. Ecclesiasticus. omnes sancti eius, glossa, id est vos qui iuste et sancte vivitis. Lucas i°. in sanctitate et iusticia coram ipso. et qui timetis deum timore casto seu filiali. pusilli et magni. hoc est quod dicit ysaias xlii° laus eius ab extremis terre. extrema sequuntur terre sunt pusilli qui nequeunt implere consilia nec secreta misteria penetrare. Et magni quasi extremum post quos [illegible] in multitudine electorum habent laudem. Et audivi. postea [illegible] monicione quod scilicet invicem se exhortarent in laude dei. Hic ponit multorum laudem. Dicit glossa Et audivi post mutuam exhortacionem quasi vocem tube magne, id est eorum qui ut tuba exaltaverunt vocem suam predicando. Et cum alta in celo iubilando ut dicit glossa. ysaias lviii° quasi tuba exalta vocem tuam [illegible] in laudem meam. Et sicut vocem aquarum multarum, id est populorum multorum deum laudancium. quorum predicacio habet vim inundandi sicut aque multe. Et sicut vocem tonitruorum magnorum. glossa. quia sanctorum exultacio terret impios vel per regum xiiii°. allata est archa domini in castra et timuerunt

dicentes venit deus in castra israel ve nobis / dicentes alleluia, laudate deum omnes potentes quod maior est eorum laude et cetera xl in o / quia regnavit scilicet victoriam obtinendo ultimatam cum malis / dominus deus noster omnipotens destructo regno malorum ipsa invocabitur altitudo vic/torie exaltabitur quia deus salus / hii quatuor po/siti sunt alleluia in hoc tale / per laudem trinitatis et unitatis / vel cum quatuor affectus quos fuit/erunt nos qui vident quatuor nominibus hic patris quia deus noster omnipotens / deus qui potenter creat, deus qui sapienter gubernat / deus qui clementer ducat / omnipotens qui gloriose glorificat. Gaude/amus et exultemus et demus gloriam ei quia venerunt nuptie agni et uxor eius preparavit se et datum est illi ut co/operiat se byssino splendenti candido. byssinum enim sunt iustificationes sanctorum. et dixit michi scribe beati qui ad cenam nuptiarum agni vocati sunt et dixit michi hec verba dei vera sunt et cecidi ante pedes eius ut adorarem eum et dixit michi vi/de ne feceris conservus tuus sum et fratrum tuorum habentium testimonium ihesu. deum adora testimonium enim ihesu est spiritus prophetie / hec est secunda pars in qua agitur de laude sanctorum et gratiarum actione pro sua liberatione et dicitur [illegible] que [illegible] in processu [illegible] / Iohannes in persona omnium sanctorum gaudeamus in corde / et exultemus per [illegible] et demus gloriam deo / nos [illegible] omnia bona ab ipso re/putemus [illegible] omnia opera nostra operatus est in nobis deus / quia venerunt nuptie agni glorie [illegible] celestis [illegible] / [illegible] nuptiarum sponsalia [illegible] in [illegible] et [illegible] sponsalia / [illegible] matrimonium fuit per [illegible] de [illegible] in collocatione an/ime [illegible] / consummatio vero fuit in carnis et [illegible] / et solempniter celebrata cepit in ascensio/ne / [illegible] autem paulatim traducitur sponsa in domum sponsi [illegible] totaliter traducetur / et tunc generale convivium fiet ipsa [illegible] faciet dominus convivium omnibus [illegible] hoc [illegible] / et uxor eius preparavit se / anima [illegible] fidelis que desponsata est christo per fidem in baptismo et [illegible] / quia christo debet fidem [illegible] et plena boni operis [illegible] / vel preparavit se / se fecit idoneam ut sibi copuletur [illegible] in [illegible] preparare in [illegible] dei [illegible] preparatio consistit in duobus scilicet in deposicione vetustatis [illegible] et in induccione novitatis [illegible] / et datum est illi a quo est omne datum / ut cooperiat se byssino splendenti [illegible] candido / byssinum autem est vestis de bysso facta, byssus autem genus lini candidissimi quod crescit in egypto / [illegible] per byssinum iustitia [illegible] vestes [illegible] [illegible] iusta induitur sed candor autem byssini respicit [illegible] puritatem / splendor vero [illegible] honestatem [illegible] sensus est datum est illi [illegible] ut cooperiat se byssino splendenti et candido, puritatem interioris conscientie et honestatem [illegible] [illegible] / et hoc est quod dicitur [illegible] [illegible] deum [illegible] et [illegible] / byssinum enim [illegible] byssino cooperta est sponsa, [illegible] habitudinis puritate / byssinum enim sunt iustificationes sanctorum que candide sunt [illegible] in conscientia quo ad se / et splendide [illegible] quo ad alios / et dixit michi hec [illegible] ut [illegible] ad nuptias [illegible] / et dixit michi [illegible] scribe hoc scilicet quod sequitur beati qui ad ce/nam nuptiarum agni vocati sunt / ad convivium celeste [illegible] sancti [illegible] epulabuntur [illegible] quod convivium [illegible] cena / quia nullum aliud convivium succedit illi / et quia delicata fercula appo/nentur in ea / [illegible] quia nullus semel admissus ex/pelletur / de prandio vero multi expelluntur [illegible] [illegible] [illegible] / prandium est gratia mi/litantis ecclesie, cena est gloria celestis patrie de qua luce [illegible] homo quidam fecit cenam magnam / et dixit michi hec verba dei vera sunt et ideo scribenda [illegible] beati sunt qui ad cenam agni vocati [illegible] [illegible] predestinationis beati sunt non [illegible] omnes qui vocati sunt vocatione predestinationis [illegible] iustificationis beati / quia multi vocati pauci vero electi [illegible] / et cecidi hic [illegible] [illegible] reverentiam exhibere angelo sibi revelanti [illegible] gratiam gratias reddens / unde / et cecidi / in me humilians mente et corpore / ante pedes eius / angeli hec michi revelantis / ut adorarem eum [illegible] [illegible] maiorem reverentiam et honorem deo / [illegible] [illegible] [illegible] elevans caput consur/gens et reverens personam eius / et dixit michi nolens me humiliari / vide ne feceris / noli me ado/rare [illegible] maiorem et digniorem te / conservus tuus sum et fratrum tuorum [illegible] ego et tu [illegible] [illegible] sumus eiusdem domini [illegible] qui est frater noster [illegible] angele [illegible] / et in hoc maiores sumus [illegible] [illegible] / quia duplices sunt [illegible] [illegible] [illegible] de quibus fratribus intelligat [illegible] de fratribus [illegible] habentium testimonium ihesu / [illegible] [illegible] que testificatur eos esse filios dei [illegible] [illegible] reddit testimonium spiritui nostro quod filii dei sumus [illegible] [illegible] in veteri testamento permiserunt se ange/li adorare sicut legitur [illegible] v. [illegible] in novo autem testamento non permittunt / ratio quia tunc non erat deus homo [illegible] erat homo semper inferior angelo / modo factus est deus homo et sublimior est homo angelis / et angeli [illegible] homines [illegible] se nolunt ab homine adorari propter reverentiam christi [illegible] deum adora cui soli debetur adoratio latrie / et illi soli serviet et subdit causam dicens / testimonium enim ihesu est spiritus prophetie / [illegible] [illegible] prophete perhibent de christo testi/monium [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] habemus propheticum sermonem [illegible] attendentes / spiritus vero sanctus perhibet de ihesu testimonium [illegible] [illegible] [illegible] spiritus veritatis [illegible] / et vidi celum apertum et ecce equus albus et qui sedebat super eum vocabitur fidelis et verax et cum iusticia iudicat et pugnat. oculi autem eius sicut flamma ignis et in capite eius dya/demata multa habens nomen scriptum quod nemo novit nisi ipse et vestitus erat veste aspersa sanguine et vocabitur nomen eius verbum dei et exercitus qui sunt in celo sequebantur eum in equis albis vestiti bysso albo mundo et de ore ipsius procedit gladius acutus ut in ipso percu/tiat gentes et ipse reget eas in virga ferrea et ipse calcat torcular vini furo/ris ire dei omnipotentis et habet in ve/stimento et in femore suo scriptum rex regum et dominus dominantium et vidi unum angelum stantem in sole et clamavit vo/ce magna dicens omnibus avibus que volabant per medium celi venite congregamini ad cenam magnam dei ut manducetis carnes regum et carnes tribunorum et carnes fortium et carnes

equorum et sedentium in ipsis et carnes omnium
liberorum ac servorum et pusillorum ac ma-
gnorum. Hic Iohannes audit quidem sicut ille cui gratie
sunt agende pro Christo, et primo audit potentiam quam
habuit in primo adventu, deinde audit quam ha-
bebit in 2o adventu. Et per hec monet fideles ad-
herere Christo ut sic possint vitare penas malorum
et adipisci gaudia bonorum dicens. Et vidi celum apertum
ad literam, vel ianuam paradisi videt apertam que prius
fuit clausa, id est celum apertum, id est scripturam glosa id est mi-
sterium revelatum quod non posset ascendere celum et cog-
noscere deum [illegible] hec [illegible] de-
inde audit quomodo apparuit dominus. Et ecce equus albus id est
humanitas id est pura et munda sine omni sorde peccati,
in qua quasi in equo vir dei contra dyabolum pugnavit pro
nobis equitans paratus ad diem belli. Deus autem salutem
tribuat [illegible] hunc equum ascendit vir in montana,
[illegible] Ecce dominus ascendit in nubem levem
id est super humanitatem ab omni peccato immunem et ingre-
dietur egyptum id est mundum quasi campum certaminis ad pu-
gnandum. Et qui sedebat super eum vocabatur
fidelis et verax. glosa fidelis quia promissa implet,
verax quia ipse est via et veritas. Item dicitur
fidelis quo ad promissa preterita que implevit, ve-
rax quo ad futura que sine dubitatione imple-
bit. Deutero xxxii. Deus fidelis et absque ulla
iniquitate. Et cum iustitia iudicat glosa quia uni-
cuique iuxta opera sua reddet. Et pugnat [illegible] pro
suis. Exo xiiii. Dominus pugnabit pro nobis et
vos tacebitis. q. d. dyabolo loquente vos tacebitis.
Et tunc dyabolus loquitur homini cum peccatum suggerit,
homo vero tacet quando consentit. Et tunc vincitur homo. Si tamen
[illegible] eius suggestioni non consentit, tunc dyabolus
vincitur [illegible] vel pugnat id est pugnabit
in die iudicii [illegible] contra dyabolum [illegible] contra dyabolum
et exercitum eius [illegible]
in [illegible] pugnabit cum eo orbis terrarum
contra insensatos. Oculi autem eius glosa dona
spiritus sancti sicut flamma ignis quia inflammat
et illuminat [illegible] et consumit rubiginem et
emollit [illegible] et calefacit frigidum et
solidat [illegible] sic dona spiritus inflammant in amore
dei et proximi, illuminant ad cognitionem boni et mali,
veri et falsi, consumunt rubiginem peccatorum, duritiam
cordis emolliunt et frigidum cor calefaciunt et fra-
giles mentes consolidant. [illegible] missus fuit spiritus
sanctus in apostolos in specie ignis. Treno i De excelso
misit ignem in ossibus meis. Et [illegible] vel
oculi sunt prelati qui debent toti ecclesie providere sicut
oculi provident [illegible] sicut pisci-
ne in esebon. Ubi glosa dicit quod exiguntur in
prelatis primo ut sint oculi per discretionem, piscine
per compassionem in esebon per caritatis fervorem,
quia esebon interpretatur [illegible] in eis porta [illegible]
et [illegible] hodie oculi ecclesie [illegible] sunt ple-
ni sordibus [illegible] et [illegible]
[illegible] lippis oculis erat. Et in capite eius.
Hic audivit [illegible] apud hunc talem potentem ut
posset [illegible] et [illegible] vincere [illegible] Et in capite
eius id est in deo diademata multa id est premia [illegible]
[illegible] multa vel corone multe parate [illegible]
toribus. Et bene multa quia [illegible] pugne contra
bestiam que habet septem capita et decem cornua.
Apoc xiii. Hanc bestiam Christus in sua passione
superavit et coronam seu dyadema suum abstu-
lit et sibi imposuit, quia illorum quos dyabolus
possidebat et qui erant quasi corona ipsius [illegible]
predicando abstulit. Habens nomen scriptum quod nemo
novit nisi ipse Christus. glosa [illegible] quod nomen hoc

est deus homo vel ihesus [illegible] nomen [illegible]
salvus nomen quia ipse solus [illegible] esse deus et homo,
[illegible] virgo concipiet [illegible] ipse solus
[illegible] esse [illegible] id est salvatorum [illegible] et [illegible]
ipse [illegible] auctor et [illegible] est [illegible] vocabitur
nomen eius ihesus, ipse enim salvum faciet populum suum
de [illegible] nomine [illegible]
[illegible] mirabile. Et vestitus erat veste aspersa san-
guine ad literam id est carne [illegible] sanguine [illegible] que
[illegible] pro nostra salute fudit, primo in circumcisione
[illegible] in [illegible] oratione quando factus est sudor
eius sicut gutte sanguinis decurrentis in terram,
[illegible] in spinarum coronatione [illegible]
[illegible] flagellatione ad columnam
[illegible] in manuum et pedum crucifixione
[illegible] in lateris apertione [illegible] Et hec veste
[illegible]
[illegible]
[illegible] sanguine [illegible]
sanguis [illegible] est pro Christo abundanter [illegible]
[illegible] sanguinem sanctorum [illegible]
[illegible] stolas suas et [illegible] in san-
guine agni. Et vocabitur nomen eius verbum dei per
quod [illegible] omnia fecit et dicit Io i Omnia per
ipsum facta sunt id est filium genuit pater per quem omnia
fecit. Per hoc nomen [illegible] deus pater manifestat
mundo qui [illegible] erat ignotus Io i Deum nemo
vidit unquam [illegible] pater manifestavit
nomen tuum hominibus. Et exercitus [illegible]
fidelium qui sunt in celo id est in ecclesia [illegible]
sequebatur eum per viam paupertatis humilitatis casti-
tatis contra mundum carnem et dyabolum dimicantes
in equis albis glosa id est in cordibus mundis qui ab
illecebris [illegible] et stimulo caritatis ad bona
incitantur. De quo [illegible] caritate [illegible]
[illegible] equus de abacuc iii [illegible]
equis tuis. Vestiti bysso alba et munda id est iustitia que
facit mentem albam per innocentiam et mundam per
operis [illegible] que sunt due partes iustitie scilicet
declinare a malo et facere bonum, per primam est mens
alba, per 2am munda que sola [illegible]
Et de ore eius [illegible] de [illegible] in primo adventu
[illegible] 2o adventu. Dicit
Et de ore ipsius id est Christi procedit [illegible] gladius
acutus glosa [illegible]
[illegible]
gladius acutus [illegible] tam [illegible] quam
corpus [illegible] gladius [illegible] duplici [illegible]
[illegible] interius et exterius, ut in ipso
percutiat gentes id est [illegible] per maledictionem
[illegible] fugite a facie gladii vel de
ore ipsius id est a predicatoribus qui sunt os dei quia
deus loquitur per eos [illegible] separaveris
preciosum a vili quasi os meum eris. Procedit gladius
acutus id est sermo predicationis de quo ad hebr. iiii. Vi-
vus est sermo dei et penetrabilior omni gladio
[illegible] sermo [illegible]
[illegible] ut in ipso percutiat gentes glosa id est quosdam
ad mortem quosdam ad vitam [illegible]
[illegible] Et ipse reget eos glosa [illegible]
de [illegible] in [illegible]
virga ferrea glosa id est inflexibili iustitia [illegible]
[illegible] per [illegible]
[illegible] a malo agant [illegible]
Et ipse calcat id est calcavit torcular vini furoris
ire dei omnipotentis glosa id est mortem [illegible]
[illegible]
[illegible] in ipso totaliter [illegible] novissima
autem inimica destruetur mors [illegible]

celat i tribulacionem in qua dum dominum sanctis [illegible]
[illegible] calcat [illegible] ampliat [illegible]
[illegible] in [illegible]
extendit. Et habet in vestimento i in humanitate [illegible]
[illegible] vestitur divinitas [illegible] habitu [illegible]
est ut homo. Et in femore suo i in humanitate et carne
quam [illegible] ex patrum progenie que per femur designatur
habet scriptum indelebiliter rex regum et dominus domi-
nancium quia [illegible] humanitatem est rex et dominus [illegible]
[illegible] et aliorum regum et dominorum [illegible]
subditos [illegible] sic in vestimento i in sanctis [illegible]
[illegible] qui per graciam baptismi fecerunt domino
vestimentum [illegible] in Christo bapti-
zati estis Christum induistis. Et in femore suo i in [illegible]
[illegible] carnis [illegible]
habet scriptum [illegible] rex regum et dominus do-
minancium [illegible] Christum esse
regem et dominum [illegible]. Et vidi glo [illegible]
[illegible] per quam [illegible]
[illegible] et [illegible] fideles adhereant ut
possint penas [illegible] et gaudia [illegible]
Et vidi unum angelum i predicatorum [illegible] stantem
in sole i [illegible] in alta [illegible]
[illegible] in plenitudine cognicionis et dilectionis
divine et in fervente tribulacione. Et clamavit voce
magna i [illegible] aperta et secura [illegible]
omnibus avibus glo i omnibus fidelibus qui agiles
et leves sunt in [illegible]
[illegible] in celis est [illegible] que volabant [illegible]
contemplacione per medium celi [illegible]
[illegible] per omnes ordines sanctorum
[illegible] considerando [illegible] cogitando [illegible] sicut ardor
in seraphin [illegible] lux in cherubin [illegible]
in thronis [illegible] sublimitas in dominacionibus
[illegible] dignitas in principatibus [illegible] in potestatibus
[illegible] in virtutibus [illegible] in archangelis
et angelis contemplando et [illegible] patriarcharum
[illegible] prophetarum chorus apostolorum exercitus martyrum
collegia confessorum [illegible] virginum [illegible]
[illegible] predicatorum [illegible] monachorum et mo-
[illegible] ascendendo ad regnum [illegible]
[illegible] venit [illegible]
[illegible] in lectulo meo [illegible]
[illegible] et [illegible] per vicos et plate-
as i per diversos ordines sanctorum [illegible] quam
diligit anima mea [illegible] qui volabant [illegible]
et [illegible] per medium celi i per [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] et [illegible]
volant [illegible] sine [illegible] sunt [illegible]
in medio est [illegible] clamat [illegible] venite
[illegible] venite per fidem congregamini per bo-
nam operacionem [illegible] venite bene operando et con-
gregamini perseverando in bono ad cenam magnam
dei i [illegible] fecit [illegible]
fecit cenam magnam que [illegible] magna [illegible]
magnitudinem [illegible] magnitudinem [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] longitudinem [illegible]
[illegible] ut manducetis carnes regum et carnes
tribunorum et carnes fortium et carnes equorum
et sedencium in ipsis et carnes omnium liberorum ac
servorum et pusillorum et magnorum glo i [illegible]
in [illegible]
[illegible] per reges intelligit [illegible]
[illegible] per tribunos minores [illegible] per fortes [illegible]
[illegible] per equos subditos per sedentes [illegible]
[illegible] per liberos qui a [illegible] et
[illegible] sunt liberi [illegible]
[illegible] et [illegible] per liberos [illegible]
[illegible] a matrimonio [illegible] per servos [illegible]

per pusillos pusillanimes per magnos [illegible]
et [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] bestiis agri [illegible]
[illegible] ad victimam meam [illegible] vobis
[illegible] super [illegible] et comedetis
carnes et bibatis sanguinem i carnes [illegible]
[illegible] et sanguinem [illegible] Et vidi
bestiam et reges terre et exercitus eorum
congregatos ad faciendum prelium cum illo
qui sedebat in equo et cum exercitu eius.
Et apprehensa est bestia et cum illa pseudo-
propheta qui fecit signa coram ipsa quibus
seduxit eos qui acceperant caracterem
bestie et eos qui adoraverunt imaginem
eius. Vivi missi sunt hii duo in stagnum
ignis ardentis et sulfure. Et ceteri occisi
sunt in gladio sedentis super equum qui
procedit de ore ipsius et omnes aves sa-
turate sunt carnibus eorum. [illegible]
in qua agitur de pena [illegible] et [illegible]
[illegible] pugna [illegible]
[illegible] apprehensa est [illegible]
pene ibi vivi missi sunt [illegible]
[illegible] et [illegible] Et omnes aves
[illegible] Et vidi bestiam i antichristum [illegible]
[illegible] et reges terre i [illegible]
et [illegible] glo i [illegible]
[illegible] ad faciendum prelium cum illo [illegible]
qui sedebat in equo i super [illegible] in equo [illegible]
[illegible] predicatorum qui [illegible]
[illegible] et cum exercitu eius i [illegible]
[illegible] et
[illegible] magnifica et [illegible]
donec [illegible] hec autem prelia erit
per tria scilicet per blasphemiam per persecuciones
per miracula [illegible]
[illegible] pseudo prophete et dabunt signa [illegible]
Et apprehensa est [illegible] pena [illegible] et [illegible]
[illegible] Et apprehensa est glo i [illegible]
bestia i antichristus et cum illa pseudo propheta [illegible]
[illegible]
fecit signa coram ipso i [illegible] fecerit sig-
num [illegible] apprehensus [illegible]
[illegible] seduxit i [illegible] a rectitudine et
fide et [illegible] eos i credentes bestie [illegible]
[illegible] caracterem bestie i conformaverunt se
[illegible] in vita et doctrina et qui adoraverunt ima-
ginem eius i [illegible] imaginem eius qui [illegible]
vivi missi sunt [illegible] pene [illegible]
[illegible] missi sunt [illegible] bestia et pseudo propheta [illegible]
et corpus [illegible] in stagnum ignis ardentis
et sulfuris i in [illegible] stagnum
[illegible] est [illegible] sulfuris [illegible]
est plenum ardore et fetore. Et [illegible]
in [illegible]
[illegible] descenderunt
in infernum [illegible] de pena [illegible]
[illegible] Et ceteri [illegible] sunt [illegible]
[illegible] in gladio sedentis super equum [illegible]
[illegible] qui procedit de ore ipsius i procedit [illegible]
[illegible] maledicti [illegible]
[illegible] sanctorum [illegible]
[illegible]
pleta [illegible] Et omnes aves saturate sunt carnibus
eorum i [illegible]

celebabitur iustus cum viderit vindictam ipsa in
fine egredientur ut videant cadavera virorum
qui prevaricati sunt in me. et erunt usque ad facie-
tatem visionis omni carni.

Et vidi angelum descendentem de celo haben-
tem clavem abissi et cathenam magnam
in manu sua. Et apprehendit draconem
serpentem antiquum. qui est dyabolus et sa-
thanas. et ligavit eum per annos mil-
le. et misit eum in abissum. et clausit et
signavit super illum. ut non seducat amplius
gentes donec consummentur mille anni.
et post hec oportet illum solui modico tem-
pore. Et vidi sedes et sederunt super eas
et iudicium datum est illis. Et vidi animas
decollatorum propter testimonium Jhesu et propter
verbum dei. et qui non adoraverunt bestiam
neque imaginem eius neque acceperunt ca-
racterem eius in frontibus suis aut in
manibus suis et vixerunt et regnaverunt cum
Christo mille annis. et ceteri mortuorum
non vixerunt donec consummerentur mil-
le anni. Hec est resurrectio prima. Bea-
tus et sanctus qui habet partem in
resurrectione prima. in hiis secunda
mors non habet potestatem. sed erunt sacer-
dotes dei et Christi. et regnabunt cum il-
lo mille annis. Dicta damnacione ba-
bilonis et antixti et pseudo apostolorum supponit
hic [illegible] damnacionem ipsius dyaboli. [illegible] eius
damnacionem [illegible] tempus et auctorem hec primo
qui in humanitate [illegible] eum ligavit. et eo [illegible]
[illegible] in fine [illegible] qui erit in [illegible] et ma-
iestate patris eum dampnabit. Dividitur autem
hec capitulum in quatuor partes. In prima ostenditur
auctor dampnacionis eius scilicet christus. In 2a ponitur
sua dampnacio [illegible] collate eius potestate
et [illegible] In 3a ostenditur pena dyaboli quam
[illegible] antixti ad finem cum [illegible]
congregabit. ibi. Et descendit ignis. In 4ta
ponitur pena dyaboli et tormentum eius [illegible]
ibi. Et vidi thronum. In prima parte sic procedit. po-
nit de ligacione dyaboli facta a christo. In 2o ostendit
quanta libertas in sancta est data. ibi. Et vidi ani-
mas. Dicit ergo. Et vidi angelum ... ut dicit ibi. Et vidi an-
[illegible] de qua supra x. et vocabitur nomen eius
magni consilii angelus. descendentem de celo. i. car-
nem assumendo se humiliantem in ventre virginis et de
solio maiestatis [illegible] factus est mortalis.
et hic descensus fuit figuratus iudicum vi. per
descensum in vellus gedeonis area sicca ma-
nente. vellus autem est beata virgo que reple-
ta fuit gracia dei. sinagoga sicca remanente.
ps. Descendit sicut pluvia in vellus. habentem
clavem abissi. i. potestatem super dyabolum ligandi
et soluendi eum quando voluerit. dyabolus enim nil
potest nisi permissus. [illegible] clavis qua ap-
paruit paradisum et clausit infernum. ysaias.
Dabo clavem domus david super humerum eius
et non solum super dyabolum hanc accepit potestatem. immo
super omnia que sequuntur. et cathenam magnam.
glossa. i. inevitabilem penam qua constringit dyabolum
in manu sua. Quam cum apprehendit licet tunc non appa-
reret in abissum. ... in manibus eius ibi
abscondita est fortitudo eius. ad furem eius abs-
condendo. i. dyabolus. quem non latuit utrum dominus quem
tunc religavit eum. hec quoque per cathenam de-
signatur. alii penam temporalem. alii eternam penam
inferni. dominus ergo cathenas ligatas constringit
in penam. hec facere voluit et fecit pro eis ca-
thenas ferreas. i. penas eternas. et apprehendit
draconem. dicta [illegible] videt unum alium pro-
ponit. et apprehendit. scilicet apprehendit draconem. i. dyabolum serpentem
antiquum. dyabolus autem dicitur draco. in glossa [illegible]
de astucia. antiquus propter consuetudinem longam. sic in epistola
contra [illegible] fuit ab initio
qui est dyabolus. i. deorsum fluens. sic in eo quod omnia
tractat [illegible] deorsum. i. de celo empireo in infernum
vel dyabolus. i. duos bolos de predicto faciens unum de
anima. alterum de corpore. et sathanas. i. adversarius
semper sic adversatur omni bono. licet non semper impediret
quia non semper potest. et ligavit eum. glossa. i. potestatem
[illegible] in parte. per mille annos. i. toto tempore
[illegible] electorum impleatur. hec conpositio usque ad
tempus antixti. et bene per mille annos numerus ele-
ctorum intelligitur. componitur enim ex triplici denario decem
denarius autem electorum est de triplici statu scilicet qui
[illegible] continencium. prelatorum vel triplici scilicet ante legem
sub lege sub gracia impleverunt decalogum. et imple-
tam numerum electorum. et misit eum in abissum. i. in corda
infidelium. ubi eiectus a fidelibus attrahens dominatur
ut dicit glossa super illud. Si eicis nos mitte nos in gre-
gem porcorum. Iam est autem aliud missio quam premissio
eius. qua permittit dyabolum dominari in malos. et
clausit. glossa. i. licentiam egrediendi et nocendi a
[illegible] dei [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] i. dyabolum [illegible] nullus non [illegible]. et signavit
super illum. glossa. i. signum posuit. i. signum crucis. quod
cum sic superat ut a fidelibus repellatur. Unde
origenes. tanta virtus crucis est si in mente fide-
liter habeatur nulla libido nulla pena prevalere
possit. Unde dicit hec quo ad memoriam christi da-
tur pena et mortis fugat exercitus. Ideo in egypto
[illegible] exterminator non poterat intrare domos super quarum
postes erat sanguis agni. vel signavit. i. occultavit
quo ad sanctos. quia dyabolus ad passionem christi
[illegible]. quia homines descendebant in infernum
[illegible] etiam de illis quos scit esse in pec-
cato. quia ignorat utrum peniteant. ut dicit [illegible]
super illud. quia dyabolus omnino scilicet
[illegible] et nec potest nisi permissus. ut non sedu-
ceret amplius gentes sicut solebat. donec con-
summentur mille anni. glossa. i. donec antixti ve-
niet. qui tunc sere erit impletus numerus electorum. et
post hec. i. post mille annos. i. appropinquante fine mundi. oportet
eum de ordinacione dei solui. i. eius potestatem [illegible]
[illegible] relaxari. modico tempore. i. tribus annis et
dimidio. quanto scilicet regnabit antixtus. et non est
timendum. quia tam parvo regnabit. Et vidi. hic ostendit
quanta lux et libertas data sunt electis propter ligaturam
sathane. [illegible] n. ligato soluta sunt ista ligatura
que dyabolus erat. una difficultas bene operandi [illegible]
una omnibus. alia necessitas descendendi in infernum
et ista duo prosequitur [illegible] hic. Dicit ergo. Et vidi. Sta-
tione ligato sedes. fideles scilicet subditos paratos ad
obediendum. et sederunt super eas et iudicium. i. au-
ctoritatem iudicandi. datum est illis. scilicet prelatis. constat
[illegible] a deo agnoscere omnem potestatem a deo. non est potestas
nisi a deo. et non solum auctoritas iudicandi data
est prelatis immo et discretio. et scilicet que est prelatum

et subditus quod obediendo. Sic ita esset si prelati
bene regerent et subditi bene obedirent tunc
bene civitas staret solida et tueretur ab hostibus
Item illud Canticorum vi Que est ista que progreditur
quasi aurora consurgens. Sic fuit tempore mane. Et etiam
in statu primitive ecclesie Unde Canticorum primo equitatui
meo in curribus pharaonis assimilavi te
amica mea i. ordinavi equitatum meorum
contra currus pharaonis i. dyaboli. adhuc ita
esset si prelati bene regerent et magis intenderent
regimini quam dominandi et prodesse quam pre-
esse. Et asserit quomodo illud Actuum xx Atten-
dite vobis et universo gregi in quo vos spiritus sanctus posuit
episcopos regere ecclesiam dei. Attendite vobis. Item gre-
gi. Et sequitur circa regimen ecclesie prelatus
[illegible] sibi primo attendere ut possit omnibus
[illegible] i. attendite in illis ne forte cadatis. Et
[illegible] attendere ab ypocrisi. Matthei vi Attendite
ne iustitiam vestram faciatis coram hominibus
Lucas [illegible] Attendite a fermento phariseorum quod
est ypocrisis. Item debet attendere ab avaricia
ne velit per officium pastorale divitias con-
gregare sed potius pauperibus erogare [illegible]
v. Nolite attendere ad possessiones iniquas
Item debet attendere a gula. Luce xxi Attendite
ne forte graventur corda vestra crapula et e-
brietate [illegible] [illegible] [illegible] sederis ut comedas
cum principe diligenter attende que
sunt posita ante faciem tuam. Levitici x [illegible]
sacerdotes vinum et omne quod inebriare
potest non bibetis. Item debet attendere ne peccet
prelatus quia sic omnes subditi scandalisantur
et ad peccatum trahuntur. Sicut [illegible] in peccavit Ieroboam
Et peccare fecit Israel et dedit viam per
cando [illegible] Item in pastorali [illegible]
[illegible] suspiciunt [illegible] perpetrant [illegible] mor-
tibus digni sunt quod subditis suis [illegible]
[illegible] transmiserunt. Item debet attendere sibi
ut [illegible] habeat etiam excellentes. Et sicut
excellit dignitate sic excellat sanctitate.
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Item debet attendere adiutores ut
sciat qualiter resistat. Secundo paralipomenon [illegible] Atten-
dite [illegible] [illegible] et quis habitator [illegible]
[illegible] rex Iosophat noli timere. Item debet
attendere gregi. Et [illegible] bene pascat [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] virga i. [illegible]
[illegible] qui in nobis est gregem domini. Et vidi
animas. Hic ostendit [illegible] libertatem
[illegible] intrandi paradisum [illegible] Et vidi animas
decollatorum i. [illegible] testimonium [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] deus con-
[illegible] Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et qui re-
surrexit a mortuis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Et propter ver-
bum dei i. [illegible] quod predicabant vel quod
recipiebant de hoc testimonio sanctorum [illegible]
[illegible] [illegible] reddebant apostoli testimonium [illegible]
David [illegible] cum [illegible] loquentes [illegible]
dei [illegible] [illegible] [illegible] et quod [illegible]
testatur [illegible] [illegible] [illegible] vidi. Et etiam
vidi eos qui non adoraverunt bestiam
i. antichristum neque imaginem eius i. statuam
eius vel apostolos [illegible] neque acceperunt
caracterem eius i. signum [illegible] [illegible]
[illegible] de familia eius vel caracterem i. [illegible]
quibus se recognoscerent esse fideles illius
in frontibus suis glo. i. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] glo. i. in operatione. Et

vixerunt scilicet in anima [illegible] mortem [illegible] [illegible] glo.
Et regnaverunt cum Christo in celo quod non fiebat
ante adventum [illegible] mille annis i. [illegible] [illegible]
[illegible] loquitur [illegible] de gloria animarum [illegible]
[illegible] tempus quo debet impleri numerus electorum [illegible]
quem recipient anime corpora sua et regnabunt in
[illegible] [illegible] per mille tempus. Et notandum
[illegible] vixerunt et regnaverunt [illegible] [illegible] [illegible]
et regnabunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et regnabunt anime [illegible] [illegible] [illegible] sunt [illegible]
Et dicit glo. quod [illegible] valde [illegible] [illegible] de gloria
[illegible] [illegible] ut nullus intrat [illegible] usque ad diem
[illegible] Et ceteri mortuorum non vixerunt i. illi in
mortuis qui non fecerunt [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in anima per penam non vixerunt i. [illegible]
penas patientur [illegible] dicit et plus signat. Donec
consumentur mille anni i. usque ad finem [illegible]
[illegible] non desinet pena eorum [illegible] [illegible]
corporibus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] per
mille annos significat tempus [illegible] usque ad di-
em iudicii [illegible] [illegible] electorum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] est. Hec resurrectio prima glo. [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] a peccatis. Et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Et dicitur hec resurrectio prima [illegible] secunda in
qua corpus et anima simul glorificantur [illegible]
prima [illegible] [illegible] sunt tres [illegible] a peccato per
[illegible] Item [illegible] in bono [illegible] [illegible] Et intro-
[illegible] in gloriam in morte [illegible] ad [illegible] [illegible]
dignitatem et utilitatem [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] introducit ad [illegible] que est plena beatitudo
Et liberat a morte [illegible] que est eterna dampnatio
[illegible] beatus et sanctus est ille qui habet partem in
resurrectione prima [illegible] [illegible] [illegible] anime [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Et sanctus [illegible]
securitatem non amittendi [illegible] [illegible] sanctus
et in [illegible] [illegible] [illegible] dicit qui habet [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] partem i. in anima que resurgit
a morte [illegible] per [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
i. [illegible] corpus et [illegible] [illegible] [illegible] mors non habet
potestatem glo. i. eterna dampnatio que est in corpore
et anima. Et dicitur hec mors secunda que sequitur
[illegible] prima que est pars culpe [illegible] [illegible]
[illegible] Et vel in [illegible] non habet potestatem [illegible] a morte
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] erunt sacerdotes
dei et Christi glorificantes eum [illegible] deo auctorem
nostre salutis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] reden-
ptionis. Et regnabunt cum illo [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] regentes mille annis i. toto tempore ab [illegible]
usque ad adventum antichristi [illegible] etiam hoc intel-
[illegible] de gloria et regno animarum qui in hoc tempore
sine corporibus sunt in gloria eterna. Et cum
consummati fuerint mille anni solvetur
sathanas de carcere suo et exibit et se-
ducet gentes que sunt super quatuor an-
gulos terre gog et magog et congrega-
bit eos in prelium quorum numerus est sicut
arena maris et ascenderunt super la-
titudinem terre et circuierunt castra sancto-
rum et civitatem dilectam et descendit ignis
a deo de celo et devoravit eos et dyabolus
qui seducebat eos missus est in stagnum
ignis ardentis et sulphuris ubi et bestia
et pseudo propheta et cruciabuntur die ac
nocte in secula seculorum. Secunda pars
[illegible] in qua ostendit [illegible] dampnationem dyaboli que
[illegible] collata sibi [illegible] Et dividitur in tres [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

potestatis, id est de refrenatione malignitatis ipsius quia
non permittitur prevalere sanctis nec tamen nocere quando
vellet. Et cetera. Et cum consummati fuerint mille anni,
id est tempus predictum, solvetur sathanas de carcere suo,
id est relaxabitur eius potestas que modo ligata est in cor-
dibus reproborum que dicuntur esse carcer, quia in eis
habitat, et non potest desevire in sanctos sicut vellet.
Et exibit, scilicet ab infestatione relaxate potestatis, quia desevient
in sanctos plus quam ante, et primo occulte, postea
publice, ut dictum est. Et exibit de malis cordibus
non querendo potestatem suam contra sanctos, et se-
ducet, id est ad se ducet, gentes que sunt super
quatuor angulos terre, non omnes sed multas et
de omnibus aliquos. Gog et magog. Dicunt Iudei
modo quod sunt due gentes que habitant in oriente
et in fine mundi contra finem et venient in Ierusalem
et expugnabunt eam sed a suo messia devincentur
et reedificabunt Ierusalem auream, et erunt in ea
in gloria magna, et ducent uxores et facient con-
vivia. Et mille anni erunt et postea differentur
in eternum. Alii dicunt quod sunt decem tribus ultra
montes Caspie incluse, unde non possunt exire
sine difficultate magna propter montes et propter
custodiam que non permittit eos exire a regina
Amazonum cui subditi vivunt. Et dicunt has
tribus decem contra finem seculi exituras inde
et venturas in Ierusalem ad suum messiam cum quo
contra ecclesiam pugnabunt. Alii dicunt per gog et
magog gothos intelligi, alii gethas et ma-
sagetas. Alii vero ... antichristi qui contra finem
seculi ecclesiam impugnabunt. Et dicunt per gog signi-
ficari illos qui habitant in tabernaculis, per magog eos
qui habitant in civitatibus. Alii dicunt per gog
antichristum significari, per magog exercitum eius. Nos
autem potius volumus glosis sanctorum adherere
quam aliquid temere diffinire. Secundum glosam per
gog intelligitur ille per quos diabolus latenter operatur
in persecutione ecclesie, per magog illi per quos
aperte persequitur ecclesiam, et forte erunt idem
qui prius occulte et postea aperte persequentur. Et hoc
habetur ex nominis interpretatione. Gog enim interpre-
tatur tectum, magog de tecto. Tamen Augustinus vult
quod gog sit nomen ... diaboli, magog vero re-
fertur ad diabolum quia de tecto suo, id est de malis
cordibus ad bonos expugnandos exit. Unde ... 20
de civitate dei ca. 11: Gentes iste quas appellat
gog non sunt sic accipiende tamquam sint aliqui
in aliqua parte terrarum barbari constituti, sive quos
quidam suspicantur gethas et massagethas propter
litteras horum nominum primas, sive alios alienigenas.
Sed per interpretationem nominum gog tectum,
magog de tecto intelligimus gentes toto orbe terrarum
diffusas. Gog enim tectum domus diaboli est,
magog de tecto diabolus est qui procedit de domo.
Hec sic construe: Exibit diabolus de ma-
lis ad suam potestatem exercendo et seducet gentes
multas que sunt super quatuor angulos terre,
Gog per quos prius occulte pugnabit, et postea
magog, id est detecto manifeste procedens, et tunc congrega-
bit eas, scilicet magog, id est illos per quos aperte
pugnabit contra ecclesiam. Sic per gog accipitur populus
infidelium, et magog similiter. Vel etiam potest hic
intelligi per magog diabolus procedens ab eis. Gog
vero et magog sunt gentes diverse pugnaturi vel
cedem pugnantes contra ecclesiam occulte et aperte,
quo tempore congregabit diabolus contra
ecclesiam in prelium, id est ad prelium contra ecclesiam, quorum,

scilicet gog et magog, numerus est sicut arena maris, quod
dicitur propter multitudinem et diversitatem. De hoc Ezechiel xxxviii:
Hec dicit: fili hominis, pone faciem tuam contra gog et
terram magog, principem capitis Mosoch et Thubal.
Et ascenderunt, id est ascendent superbiendo et aperte de-
bellando, super latitudinem terre. Glosa: id est in omnibus orbis
partibus. Gens ascendit super terram meam et fortis
et innumerabilis; dentes eius ut dentes leonis
et molares eius ut catuli leonis. Posuit vine-
am meam in desertum, id est ecclesiam, et ficum meam
decorticavit. Et circuierunt: hic ostenditur quod non per-
mittetur diabolus secundum suum desiderium dominari in
sanctos, dicens: Et circuierunt, id est circuient, non circui-
bunt sed invadentes et intrare non valentes, ca-
stra sanctorum, id est sanctos paratos ad pugnandum,
et ideo non possunt demones intrare. Genesis xxxii: ca-
stra dei sunt hec. Et civitatem dilectam a deo,
id est ecclesiam unanimem et concordem in bello contra
diabolum et satellites eius. Et descendit: hec est littera pe-
nalis, in qua ostenditur pena diaboli, quam incre-
dulus ... antichristum et suos contra ecclesiam certa-
bit ... Et descendit, id est descendet, ignis a deo
de celo, id est eterna pena involvens omnes illos,
que significatur per ignem, quia sicut ignis nichil
nisi aqua potest resistere, ita illi pene nemo potest re-
sistere nisi sola dei gratia. Per ignem etiam ipsum pre-
cedet. Et devoravit eos, id est devorabit subito, ut Thes-
salonicenses v°: Cum dixerint pax et securitas, tunc
repentinus eis superveniet interitus. Et diabolus qui
seducebat eos, scilicet antichristum et suos, missus est, id est mit-
tetur, in stagnum ignis et sulphuris, id est in tormentum
inferni stabile, ardens et fetens. Ezechiel xxxviii: Ignem
et sulphur pluet super eum. Et super exercitum
ubi et bestia, id est antichristus, et pseudo prophete, id est omnes
complices eius qui mendaciter promittunt fal-
sam felicitatem erunt cum eo. Et cruciabuntur die ac
nocte, id est continue et sine intermissione. Die ac
nocte, quia ex luce que erit ibi ad aliquid
et ex tenebris erit eis omnino in secula seculorum,
id est sine fine. Super xv° ... tormentorum ...
est in secula seculorum. Et vidi thronum ma-
gnum et candidum, et sedentem super
eum, a cuius conspectu fugit terra
et celum, et locus non est inventus ab
eis. Et vidi mortuos magnos et pusil-
los stantes in conspectu throni, et
libri aperti sunt, et alius liber ap-
pertus est qui est vite, et iudicati sunt
mortui ex his que scripta erant in
libris secundum opera ipsorum. Et dedit ma-
re mortuos suos qui in eo erant, et
mors et infernus dederunt mortuos
suos qui in ipsis erant, et iudicatum
est de singulis secundum opera ipsorum.
Et infernus et mors missi sunt in
stagnum ignis. Hec est secunda mors.
Et qui non est inventus in libro vite
scriptus missus est in stagnum ignis.
Quarta pars in qua ostenditur pena diabo-
lorum iteratur ... quod multos decepit, et
dicitur hec ... quantum ad diabolum, consequenter
ponit ... et remuneratio secundum opera
... subiungitur damnatio diaboli cum
toto corpore suo ... quantum ad ... confusionem
diaboli ... destruendum ... in quo principium

hunc [illegible] cordium manifestacionem in quibus latent
et consilia sua gerebat. Item apparuit dominatus
super ipsum et suos contra quem ipsi pugnaverunt de
iure destruente [illegible] [illegible] [illegible] quo fiet quia
a christo sedente super thronum, id est celum regentem
et gubernantem. Unde dicit Et vidi thronum, id est celum can-
didum claritate et virtute et sublimitate magnum, bea-
titudinis [illegible] magna domus dei, candi-
dum per [illegible] secundum glossam per immorta-
litatem et impassibilitatem, immortalitas re-
fertur ad dotes corporis, impassibilitas ad dotes
anime quod iam habet celum [illegible] in angelis et in
aliis sanctis. Et sedentem super eum, scilicet thronum, vide-
licet christum celo presidentem et ipsum regentem
[illegible] [illegible] ferculum fecit sibi rex salomon de li-
gnis libani, id est ex puris fidelibus, columnas eius
fecit argenteas, id est prelatos claros fama, sanctos
doctrina, claros vita, reclinatorium aureum, id est clau-
strales obedientes, aurum enim ductile est et ideo
signat obedientiam, ascensum purpureum, id est martires
media autem caritate constravit, quia omnia eos
[illegible] ex amore sibi [illegible]. Unde hec throno eburneo
[illegible] regum [illegible] fecit sibi salomon thronum
de ebore grandem. A cuius conspectu, id est quo ad iudicium
[illegible] veniente fugit terra et celum [illegible]
[illegible] quantum ad [illegible] quia tunc [illegible] [illegible]
que mutabitur in melius colorem et preterit
figura huius mundi. Et locus non est inventus ab
eis glossa scilicet terra et celum in priori statu [illegible]
forma quam habuerunt [illegible] hec non [illegible]
per hoc quod dicitur fugerunt [illegible] non omnino peribunt
celum et terra, sed manebunt in substantia sicut
[illegible] fugit aliquis non omnino perit sed a visu suorum sub-
trahitur. Vel methaforice per celum intelligit ma-
lignos spiritus qui in celo fuerunt creati, per
terram malos homines terrenis deditos, et tam
hii quam illi fugient a conspectu domini ad iudi-
cium venientis accepta sua diffinitiva, et per-
ea non invenientur ab eis amplius cum locis
quem prius habuerunt, sed in inferno [illegible] [illegible].
Et vidi mortuos, hec est secunda [illegible]
pertinet ad confusionem dyaboli scilicet manifestacionem
eorum in quibus ipse dormivit et consilia sua co-
[illegible] [illegible] confundetur [illegible]
revelabitur eius iniquitas. Unde dicit Et vidi mor-
tuos utraque morte scilicet culpe et nature pu-
sillos et magnos, id est tam minores quam maiores
stantes in conspectu throni, id est resumptis cor-
poribus stantes in conspectu iudicis et [illegible]
qui videbunt [illegible] singulorum [illegible] glossa et
[illegible] [illegible] iudicabunt [illegible] iudicabunt
sancti nationes. Et libri aperti sunt, id est conscie-
ntie que nunc latent tunc apparebunt [illegible]
[illegible] mentem uniuscuiusque ab oculis
alterius [illegible] non absconditur. Daniel vii, [illegible]
[illegible] Et libri aperti sunt. Item libri aper-
ti sunt, id est precepta domini que nunc clausa vi-
dentur, quia non attenditur quod sequitur [illegible]
tunc videbunt omnes malos [illegible] transgressiones
preceptorum [illegible] et bonos [illegible] [illegible]
[illegible] ad Cor. v. Omnes nos manifestari oportet
ante tribunal christi [illegible]. Et alius liber, hoc est [illegible]
quod faciet ad confusionem dyaboli scilicet apertus [illegible]
[illegible] super dyabolum et membra eius
qui contra ipsum pugnaverunt. Unde dicit Et alius liber
[illegible] apertus, id est aperietur quia tunc omnibus appa-
rebit omnipotens malos dampnando, bonos
premiando [illegible] cognoscet [illegible] [illegible]

qui est liber vite, id est dator vite. Job [illegible] eterne
tribuisti [illegible] [illegible] ipse dat omnibus vitam et misericor-
diam. Vel qui est liber vite, id est vivens et scripta vita
[illegible] [illegible] [illegible] et vita [illegible] Et alius
liber [illegible] [illegible] [illegible] que non late-
[illegible] tunc erit omnibus aperta quia tunc [illegible]
[illegible] qui sunt [illegible] ad mortem et qui
ad vitam [illegible] [illegible] per libros
apertos omnes sanctos in iudicio [illegible] per alium
librum intelligit vitam christi per quam [illegible]
debet et valet omnia mala [illegible]
[illegible] [illegible] liber iste [illegible] [illegible]
alios libros aperiendo quia [illegible]
[illegible] [illegible] hec [illegible] est
libri aperti sunt, id est sancti in iudicio manifeste [illegible]
in quibus mali poterunt legere bona que facere de-
buerunt et neglexerunt. Et alius liber apertus est,
id est [illegible] [illegible] sua facta omnia
que est vita [illegible] illa solius dei est.
Et iudicati sunt mortui, id est mali morte culpe mor-
tui, ex hiis que scripta erant in libris, id est [illegible]
[illegible] in scripturis domini, vel in sanctis
quorum operacione iudicabuntur [illegible] legentes [illegible]
ipsi que facere noluerunt et ea [illegible] [illegible]
dicit glossa. Secundum opera ipsorum, [illegible] [illegible]
[illegible] in melius sunt. Et dedit mare hic agitur ex-
pressius de [illegible] corporum [illegible] [illegible]
fuerunt [illegible] sanctorum tunc glorifica-
buntur et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] glossa. Unde dicit Et mare dedit, id est dabit mortu-
os suos, id est [illegible] mortuorum que [illegible] sine
sepultura fuerunt in mare [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
quia mare dedit, id est dabit mortuos suos qui in
eo erant [illegible] Augustinus [illegible] Et mors
[illegible] dedit mortuos tam bonos quam malos
qui in eo erant [illegible] secundum Augustinum
[illegible] qui [illegible] in iudicio. Et [illegible] hec
boni dicuntur mortui bona morte, quia sancti mo-
riuntur [illegible] [illegible] de qua morte [illegible]
[illegible] et vita vestra abscondita est cum christo
mali vero dicuntur mortui mala morte, quia se-
[illegible] a deo, que est vera vita hominis [illegible]
[illegible] [illegible] mortuos sepellire mortuos suos
Et mors et infernus [illegible], tenebra
[illegible] dederunt mortuos suos, id est dabunt
animas mortuorum que in ipsis erant [illegible]
violenter tenebant [illegible]
[illegible] mors et infernus dederunt mortuos,
qui in ipsis erant, quia sicut [illegible] fuerint
a iudice veniente sic aderunt [illegible] illos
qui erant in inferno reddet infernus [illegible]
[illegible] erant [illegible] ignis, qui [illegible] [illegible]
iudicis et statim resurgent et sic illos reddet
[illegible] Et iudicatum est de singulis secundum opera
ipsorum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] qui [illegible]
[illegible] Et infernus glossa [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
locum tenebrarum. Et mors glossa, id est dyabolus [illegible]
[illegible] mortis missi sunt in stagnum ignis [illegible]
[illegible] in stagnum ignis, id est [illegible] stabilem et [illegible]
et [illegible] Hec est mors secunda scilicet corporis et anime
[illegible] dampnatorum [illegible] mors [illegible]
separatur [illegible] ab [illegible] Ysa [illegible] iniquitates
vestre diviserunt inter vos et deum [illegible] peccata
[illegible] separant a deo [illegible] mors [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] separant a [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] gloriam dei

qui exueret per mortem non mori, statim et ipse
viverent non lesi a morte secunda. [illegible] qui non est inventus
in libro vite scriptus, scilicet predestinacionis in quo scriben-
tur boni electi, missus est in stagnum ignis, id est in infer-
num, quod est in se stabiles, id est inextinguibiles quos [illegible]
nec extinguetur nec extinguet.

[E]t vidi celum novum et terram novam. Primum enim
celum et prima terra abiit et mare iam non
est. Et ego Iohannes vidi civitatem sanctam Ierusalem
novam descendentem de celo a deo paratam sic-
ut sponsam ornatam viro suo. Et audivi vocem ma-
gnam de throno dicentem: Ecce tabernaculum
dei cum hominibus et habitabit cum eis. Et
ipsi populus eius erunt et ipse deus cum eis
erit eorum deus. Et absterget deus omnem
lacrimam ab oculis eorum et mors ultra non e-
rit neque luctus neque clamor neque dolor erit
ultra, que prima abierunt. Et dixit qui
sedebat in throno: Ecce nova facio omnia.
Et dixit michi: Scribe quia hec verba
fidelissima sunt et vera. Et dixit michi: Factum
est. Ego sum alpha et o, initium et finis.
Ego sicienti dabo de fonte aque vive gratis.
Qui vicerit possidebit hec et ero illi deus
et ipse erit michi filius. Timidis autem
et incredulis et execratis et homicidis et
fornicatoribus et veneficis et idolatris et
omnibus mendacibus pars illorum erit in
stagno ardenti igne et sulphure, quod est mors
secunda. Et septima visio in qua agitur de in-
novacione elementorum et glorificacione sanctorum et
pulcritudine superne Ierusalem, et continet duo ca-
pitula vicesimum primum et vicesimum secundum, quod est ultimum. Dicitur autem
hec visio a precedenti, quia precedens continet ea que ad
iudicium et post futura sunt circa malos. In hoc ca-
pitulo agitur de duobus, scilicet de innovacione elementorum
et de glorificacione sanctorum. In sequenti capitulo agitur
de pulcritudine et amenitate superne Ierusalem. Circa
primum [illegible] duorum [illegible] [illegible] dicitur [illegible]
ad confirmacionem istorum [illegible] testimonium inducit [illegible]
[illegible] qui hanc visionem vidit, [illegible] quibus
deus multa revelavit, [illegible] testimonium sedentis
in throno, [illegible] quo [illegible] hic [illegible] duas partes
[illegible] in prima agitur de innovacione mundi, que duplex
est, scilicet innovacio elementorum et corporum humanorum.
In secunda agitur de dignitate et refeccione celestis Ierusa-
lem. Et venit unus [illegible] [illegible] dicitur [illegible]
[illegible] per ordinem. De primo dicit: Et vidi, id est intellexi spiritu re-
velante, celum novum glorificatum, id est innovatum, et terram
novam, id est innovatam, que innovacio fiet per in-
[illegible] ignem qui [illegible] faciem mundi, sicut dicitur
in Petri 3: Adveniet autem dies domini sicut fur,
in qua celi magno impetu transient, elementa vero
calore solventur. Novos vero celos et novam terram
et promissa ipsius expectamus, in quibus iusticia ha-
bitat. Glossa: Ibi elementa quatuor quibus mundus consistit
ille magnus ignis consumet, non ut non sint,
sed duo ex toto consumet, duo vero in meliorem
restituet faciem. Et hec glossa vult quod non omnia
elementa innovabuntur, sed tamen duo et alia omnino
consumentur. Sed dicendum est quod omnia elementa vere
innovabuntur quantum ad substanciam, sed transibunt quantum ad
[illegible] formam et qualitates [illegible] corru-
mpuntur, quantum ad qualitates [illegible] quantum ad [illegible]
tes et pacientes, ad invicem transibunt.

[illegible] id est celum quod dicitur [illegible] vidi celum novum et
terram novam. Primum id est celum et terra prima abiit,
id est priorem statum amisit, quia ille status amplius
non erit necessarius, ut dicit glossa. Et mare iam non
est quantum ad priorem statum, quia amaritudo aque et grossi-
tudo auferetur, et remanebunt quantum ad substanciam me-
liorate et innovate. Sed dicitur quod sic ille ignis
magnus [illegible] hoc multi multa dixerunt et
[illegible] [illegible] dicitur quod ille ignis erit aggregacio
omnium ignium, id est omnes ignes in unum congre-
gati, sicut diluvium fuit inundacio omnium aqua-
rum, id est omnes aque [illegible] [illegible] [illegible]
et comburerent. Sed contra videtur quia aqua non inun-
dabit, quia non est combustibilis, sed permanet per
ignem [illegible], quod etiam Augustinus dicit. Celum
quippe novum et terram novam sicut [illegible] legimus
de mari autem novo aliquid me usquam legisse non
recolo. [illegible] per quod ignis innovabitur, non ille
[illegible] ignis non ascendet, ut quidam asserunt,
usque [illegible] [illegible] forte ignis elementum purgabit
sive innovabit [illegible] quia [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut dicit glossa [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] celum in sedes deo
et terra scabellum pedum, et inmutabuntur per meli-
oracionem [illegible] que amplius non erit, quia
a vero esse [illegible] unde Augustinus 20 de civitate
dei: nomine maris signatur hoc seculum turbulentum et
procellosum. De quo [illegible] hac [illegible] magnum et spaciosum
valde. Et ego Iohannes [illegible] glorie [illegible]
habuit [illegible] de mundi innovacione, sed de glo-
rificacione habuit in [illegible] Et ego Iohannes vidi
civitatem, id est ecclesiam sub una civium [illegible] lege vi-
ventem et in uno libro legentem, et sub uno deo
degentem [illegible] [illegible] hec que non sunt [illegible]
hec [illegible] et [illegible] oportet addere: sanctam
id est omnino mundam. Ephe. 5: Christus dilexit ecclesiam
et tradidit semetipsum pro ea ut illam sanctifica-
ret. Item sanctam, id est stabilem, firmam et securam,
quia tunc certa erit et non poterit a sponso separa-
ri nec in toto nec in parte. Isaie 32: Sede-
bit populus meus in pulcritudine pacis [illegible] Ps. Lauda
Ierusalem dominum [illegible] Ierusalem, glossa: id est in omni quiete et pace
positam. Et dicit qui est vera pax videntem, sa-
tis [illegible] erit quod possit turbare pacem eius.
Isaie 35: Non erit leo aut mala bestia non
[illegible] per eam. Novam, id est penitus innovatam, quia
tunc plenarie auferetur omnis vetustas, tam
culpe quam pene ab ea, quia hec [illegible] [illegible]
immortalitatem et corruptibile incorrupcionem, id est cor-
pus. Descendentem de celo per humilitatem et re-
verenciam, quia se omnis subiciet deo. Et descen-
dentem de celo per recognicionem, quia recogno-
scet quicquid boni habet non habere a deo non a se.
[illegible] [illegible] procedebant viginti quatuor seniores
ante sedentem in throno et adorabant viventem
in secula seculorum, et mittebant coronas suas ante
thronum. Glossa in secreto cordis attribuentes
deo victoriam viciorum et tribulacionum. A deo pa-
ratam, apparatu virtutum et bonorum operum, que a
solo deo sunt. Sicut sponsam ornatam, ornatu
virtutum et operum, viro suo, id est ad honorem vi-
ri sui sicut decet virum suum. Ps. Omnis gloria
eius filie regis ab intus, in fimbriis aureis
circumamicta varietate colorum. Hic ornatus ecclesie
figuratur Hester 15 ubi legitur quod Hester induta
gloria sua volens ingredi ad Assuerum assum-
psit duas ancillas, quarum una defluencia
in humum vestimenta sustentabat, altera vero
super se incumbentem quasi pre deliciis teneram
supportabat. Hester interpretatur abscondita et signat
ecclesiam, que sicut est in abscondito faciei sue.

sunt a coinquinatione hominum. Una sanctula que vestes
colligit est humilitas que pulverem vane glorie
colligit. Altera que supportat eam est caritas que
omnia sustinet, omnia suffert. i. cor. xiii. Et dicunt
hec septem que faciunt ad gloriam ecclesie quam
habebit in futuro et tria hec in presenti ut possit dici ec-
clesie [illegible] ter quater que bis ter bis .vii. tres do-
tes anime quatuor .vii. dotes corporis. Illa
quatuor que in futuro habebit primum est unitatem
dicit civitatem, secundum securitatem unde dicit sanctam i. firmam
tertium pacem unde dicit ierusalem, quartum incorruptibilitas
unde dicit novam quia sic in novitate erit et nunquam
veterascet. Item secundum tria que in presenti habita
dicuntur primum est descensus gratie in baptismo unde
dicit descendentem de celo. Secundum est operum decorem
quibus se parat in cubiculo sponsi unde dicit a deo pa-
ratam. Tertium est bonorum morum compositio et virtutum
decor quibus in exitu vite obviatur sponso unde dicit
sicut sponsam ornatam viro suo. Et audivi. Hic confirmat
testimonio patrum quod dixit de innovatione ele-
ctorum et glorificatione sanctorum ne incredibile
videretur. Dicit Et audivi vocem magnam i. devoti-
onem [illegible] attestationem prophetarum que de magna re
quia a magnis i. a celestibus que maiores sunt re-
demptorum [illegible] tria .x. verum celi est quod punctus sine centro
ad circulum dethronis [illegible] precedentem i. ab illis in
quibus deus sedet dicentem ecce tabernaculum dei
cum hominibus in evidenti et apparenti est quia hu-
manitas que est in gloria et erit cum hominibus cum quibus
militavit in terra [illegible] sicut christus per humanitatem ha-
bitavit in terra cum hominibus ita inseparabiliter
habitabit cum eis in gloria qui imitati sunt eum
et secuti. Et habitabit cum eis ut deus cum
familia [illegible] non tamen [illegible] illa die
sed ibidem. Et dicit tabernaculum non quia in patria
sit necessitas militandi sed ad innuendum fami-
liaritatem inter deum et homines sanctos sicut
solet fieri inter regem et milites dum sunt in
expeditione [illegible] videbunt
[illegible] civitatem. Et ipsi populus eius erunt glorificati
nullo eum offendentes quod non potest esse dum sunt
in carne quia ut dicitur eccl. vii. non est qui non
peccet et faciat bonum. Et ipse deus cum eis erit [illegible]
tatem specialiter cum eis apparens eis ma-
nifeste secundum utramque naturam. Cum eis erit per
claram visionem. Eorum deus quia nunquam [illegible]
recedet ab eis nec ipsi ab eo. Super [illegible] sumpto
de levitico xxvi. ubi dicit ponam tabernaculum meum
in medio vestri et non abiciet vos anima mea
et ambulabo inter vos et ero deus vester et vos eri-
tis mei populus. Et absterget deus omnem lacri-
mam ab oculis eorum i. omnem causam lacrimarum
removebit ab eis. Hec autem est miseria
culpe et pene que est causa lacrimarum quia ibi
nec culpa nec pena nec miseria aliqua pote-
rit esse. Et mors ultra non erit ibi sicut neque
in inferno i. mors dicitur naturalis i. dissolutio anime
et corporis de qua loquitur hic ut dicit glossa. Neque
luctus erit ibi quia nulla causa lugendi
erit ibi. Quatuor .ii. modis fit luctus sanctorum
ut de babilonicis quia aut cum [illegible] peccata
deplorant aut eum in inferno cadentes plan-
gunt aut eos in penis videntes lamentantur
aut cum pro desiderio celestis regni lugent
patriam quod quia nullo horum erit ibi quamvis nec luctus
sed in inferno erit omnis miseria et ideo continuus
luctus. Neque clamor erit glossa i. aqua inquietudinis
quia ibi erit requies opulenta ut dicit isaias xx-
xii. Neque dolor erit ultra quia nullum malum
erit de omni [illegible] est [illegible] lex [illegible]

talem et gaudebo in populo meo. Et non audietur
in ea ultra fletus et vox clamoris. Que prima
i. prius in hac mundo habita abierunt cum re-
probis in infernum ubi est causa omnis lugendi
in primis nulla causa luctus poterit intrare quia
tanta erit affluentia gaudiorum et omnium bonorum
quod etiam miserie vel molestie preteriti seculi
non tradentur ipsa non erunt in memoria
priora. Ezechias patet quod miseria preteriti gaudii sicut
[illegible] ad [illegible] per multas tribulationes
[illegible] ultimo dicamus apportunt sic patet christus
et intrare in gloriam. Sic augustinus venale hoc quidem
regnum celorum quo emitur paupertate regnum
labore requies dolore gaudium vilitate gloria
morte vita. Et dixit qui sedebat. Hic confirmat iohannes
auctoritate et testimonio dei. Et dixit qui se-
debat in throno ecce i. evidenter et statim ecce
nova facio omnia sicut supra dicta i. celum
et terram et sanctorum corpora. Isaias lxv. ecce ego
creo novos celos et novam terram. Item infra
sicut celi novi et terra nova que ego facio
stare coram me dicit dominus sic stabit semen
vestrum. Et dixit mihi scribe [illegible] ut ipsa serbat
ad utilitatem sequentium dicit glossa. Et dixit mihi scribe
reponens scribe primo in corde tuo deinde in codice
ad utilitatem legentium. Quia hec verba que vi-
disti et audisti de mundi innovatione et sancto-
rum glorificatione fidelissima sunt i. fide dignissima
sunt quia triplici testimonio approbata et
vera quia sicut dixit tibi sic fiat et ideo esse
fidelissima sunt. Non fidelissima dicuntur
[illegible] ut [illegible] recipere [illegible] vera sunt
[illegible] ipse non recipit comparationem et per aliud dicit
aliquid est alio verius hoc est [illegible]
ipse. Et dixit mihi quia magnum et mirum est quod
dixit ne forte contemneretur quod dixit et
scripsit. Dixit hec iohannes quia cito fient omnia
que dixit et non sunt contemnenda dicit glossa.
Et dixit mihi sedens qui prius scribere. Factum est
i. cito fiet quicquid predictum est. Mt. v. iudic-
ta aut unus apex non preteribit a lege donec
omnia fiant. Ego sum. Hic probat per locum
a minori quod hec omnia fient a christo quia sicut
potuit creare mundum de nihilo multo fortius
potest innovare creatum unde dicit Ego sum alpha
et o et exponit iohannes quid hoc sit dicens princi-
pium et finis i. creator et consumator omnium quod
ego creavi omnia et consumabo omnia renu-
merando ea. Ego sitienti dabo. Hic subiungit
exhortationem iohannes monitionem ad credenda et ad
percipiendum hanc innovationem mundi. Dicit ego
cui subest posse et nosse et velle dabo gratia-
tis [illegible] sitienti i. desideranti et ex-
petenti de fonte aque vive gratis i. que facit
vivere omnes qui bibunt. De qua iohannes iiii.
qui biberit ex aqua quam ego dabo ei non
sitiet in eternum. Fons iste christus est prout [illegible]
apud est fons vite. Aque huius fontis sunt
virtutes et dona et cetera charismata que abunde
abundant emanant et largius emanabunt
in die renovationis electorum et glorificatione
sanctorum. Qui vicerit possidebit hec. Qui sci-
entes se debere de fonte aque vive gratis
ne putarent quod sufficeret semel sitis-
se vel desiderasse. Et ideo dicit quod apportet presen-
tem desiderare in [illegible] desiderio usque dicit qui vicerit
omnes hostes et in victoria perseveraverit possi-
debit hec i. firmiter et inviolabiliter habebit cla-
ritatem et immortalitatem tenebit. Apoc. ii. vin-
centi dabo ei edere de ligno quod est in pa-
radiso. Et ero illi deus. Summa bona ei con-
ferens. Et ipse erit mihi filius filiali amore

sine amplectens, q. d. sicut pater diliget filium
i. bona sua illi conferet, sic ego diligam eum
et bona mea illi condonabo cum ysa. lvi.
Dabo eis in domo mea et in muris meis locum.
Timidis autem. Hic ostendit penam illorum malorum
qui non desiderabant illam civitatem
et glorificationem nec laborant ut ad illam
perveniant. Et ponit octo genera malorum quibus
pena eterna infligetur. Unde dicit Timidis autem
et incredulis, dabo predicta. Timidis
autem i. illis qui timent [illegible] vel [illegible]
[illegible] regimen [illegible] [illegible] [illegible]
valde desperantibus. Et execratis i. perpendentibus
et sine pudore peccantibus, vel execratis [illegible]
[illegible] ab eo et [illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible]. Et [illegible]
[illegible] maledictis [illegible] [illegible] [illegible]
Et homicidis vel [illegible] corporibus sicut [illegible] spiritu-
alibus. [illegible] qui odit fratrem suum homicida
est. [illegible] pascere fame morientem si non pa-
visti occidisti. Et fornicatoribus corporalibus et spiritu-
alibus. Et veneficis i. illis qui veneno peri-
munt ad [illegible] vel veneno [illegible] seu
errorum. Et ydolatris i. illis qui faciunt idola
ad [illegible] vel adulatoribus qui principibus et
prelatis malis et indignis que sunt ydo-
la spiritualia adulando adorant [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] qui adorant. Et omnibus men-
dacibus, glo. quibus mendacium est in usu [illegible]
i. de quorum mente [illegible] [illegible]. Et [illegible]
de mendacio [illegible] quia [illegible] et [illegible]
[illegible] non sunt mortalia nisi [illegible] fiant mor-
talia. Pars illorum i. eorum portio erit in sta-
gno ardenti igne et sulphure [illegible]
[illegible] pro qualitate culpe sue. Que est mors
secunda [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] igne et
sulphure et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

Et venit unus de septem angelis
habentibus septem fialas plenas se-
ptem plagis novissimis et locutus
est mecum dicens veni ostendam ti-
bi sponsam uxorem agni. Et osten-
dit mihi civitatem sanctam Ierusalem
descendentem de celo a deo habentem
claritatem dei et lumen eius
simile lapidi precioso tamquam la-
pidi iaspidis sicut cristallum. Et
habebat murum magnum et altum
habentem portas duodecim et in
portis angelos duodecim et nomina
scripta que sunt nomina .xii. tri-
buum filiorum israel. Ab oriente por-
te tres et ab austro porte tres ab
aquilone porte tres ab occasu
porte tres. Secunda pars [illegible] in qua
ostendit [illegible] dignitatem superne [illegible] que dig-
nitas ad similitudinem [illegible] [illegible] con-
sistit in duodecim [illegible] a quibus
per ordinem describitur hic et [illegible]
[illegible] [illegible] describitur civitas celestis a
situ [illegible]. Et sustulit me [illegible] ab [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] a forma clausura
[illegible]. Et habebat murum [illegible] a funda-

[illegible] [illegible]. Et murus civitatis [illegible]
[illegible] a qualitate [illegible] [illegible]. Et qui loque-
batur [illegible] a quantitate mensuratur [illegible]. Et men-
sura est [illegible] a [illegible] [illegible]. Et erat stru-
ctura [illegible] a materia [illegible] [illegible] et pla-
tee civitatis [illegible] a regis [illegible]. Et templum
[illegible] a [illegible] [illegible] [illegible]. Et ambulabunt
[illegible] a plena securitate [illegible]. Et porte eius
duodecimo de [illegible] puritate et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sunt [illegible]
est ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] civitatis
celestis et [illegible] magis [illegible] [illegible] illud [illegible]
[illegible] fundamentum autem nemo potest ponere [illegible]
[illegible] est [illegible] est deus hebreorum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] fundamentum habens civitatem [illegible]
[illegible] et conditor est deus. [illegible] [illegible] [illegible]
ysa. xxvi. urbs fortitudinis [illegible] [illegible] salvator
ponetur in ea murus et antemurale [illegible]
i. [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible]. Et funda-
menta sunt prophete et apostoli [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
hospites et advene [illegible] [illegible] civitatis [illegible] ordina-
ta [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] super alium [illegible] qua-
dratura [illegible] [illegible] civitatis sunt [illegible] [illegible]
[illegible] platee sunt [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible]
[illegible] angeli [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] nullus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est
de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] que [illegible]
hec sunt quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Et venit [illegible] a [illegible] [illegible] unus de septem
angelis i. de septem ordinibus predicatorum de quibus
[illegible] [illegible] [illegible] habentibus septem fialas i. [illegible]
scripturas, plenas septem plagis novissimis
i. tempore novissimo infligendis. Per hec quod dicit
unus de septem angelis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] predicatorum [illegible] [illegible] et [illegible]
in hac [illegible] [illegible] [illegible] sit [illegible] celestis
qualis [illegible] describitur a [illegible] [illegible] unus de
septem angelis [illegible] [illegible] [illegible] qui de
[illegible] predicatorum [illegible] caput [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] membra et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ea que dicit. Et lo-
cutus est mecum. Non dicit in [illegible] [illegible] quia
[illegible] erat locutus [illegible] i. [illegible] loquendo per
inspirationem. Veni, glo. i. [illegible] in [illegible] ad
[illegible], quia [illegible] [illegible] se separat et abstrahit
se a tumultu mundi et curis secularibus et dili-
genter audit que dicuntur [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] pedem tuum ingrediens domum dei et ap-
propinqua ut audias. Et ostendam tibi sponsam
i. ecclesiam sponsione [illegible] desponsatam [illegible]
[illegible] sponsabo te [illegible] in fide. Uxorem agni i.
eandem ecclesiam sibi in incarnatione [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sponsa [illegible] [illegible] est in
peregrinatione [illegible] [illegible] domum sponsi [illegible] [illegible]
[illegible] sponsam sponsus [illegible] uxor [illegible] erit [illegible]
[illegible] fuerit in domum sponsi. Et sustu-
lit. Hic incipit [illegible] describere civitatem [illegible]
[illegible] a situ que [illegible] in monte posita est. Et
[illegible]. Et sustulit i. sursum duxit me in spiritu
in [illegible] [illegible] in montem magnum et al-
tum, glo. mons [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Et [illegible] [illegible]
[illegible] in novissimis diebus preparatus mons
domus domini in vertice montium [illegible] [illegible]
[illegible] edificata [illegible] [illegible] ecclesia de [illegible]
[illegible] hanc petram edificabo ecclesiam [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Et sustulit me in spiritu in montem magnum et altum.

glorie eius, sicut ipse ... in celum et terram ego impleo.
Ysaie vi: plena est omnis terra gloria eius. Altitudo
aut altitudo, quia incomprehensibilis, ut dicit glosa.
Magnitudo, id est immensitas, secundum divinitatem. Altitudo,
id est eminentia in vita secundum humanitatem, vel magnum
profundum, altitudo incomprehensibilitate. Ro. xi: O altitudo
divitiarum sapientie et scientie Dei. Et ostendit in hoc
describit ab artifice a quo celica recepit tria, scilicet
descensum inspirationis, gratie claritatem, cognitionis
divine lumen, operationis bone. Sicut fit in
domo materiali ad laicum primo descendit artifex fun-
damenta iaciendo, secundo ascendit superius parietes
erigendo, tertio perficit tectum superponendo. De primo:
Et ostendit michi civitatem, id est ecclesiam, sanctam Iheru-
salem, id est visionem et firmam, scilicet Dei in
pace videntem, descendentem de celo a Deo, quia
quicquid boni habet a Deo se habere recognoscit. Descen-
dentem de celo, id est recipientem gratiam de sursum in
baptismo a Deo, a quo est omne bonum. Iacobi
i: Omne datum optimum etc. Habentem clarita-
tem Dei, id est claram cognitionem de Deo, quam nunc
habet obscuram, quia nunc videmus per speculum in
enigmate, tunc autem facie ad faciem. Habentem
claritatem Dei, id est divinam claritatem, qua Deus
clare illuminabit eam. Et lumen eius, id est Christus,
qui est lux vera, sive infra eadem: civitas non
eget sole neque luna ut luceant in ea, quia clari-
tas Dei illuminabit eam. Lumen eius simile la-
pidi precioso propter firmitatem et sanctitatem. Et
sit lumen eius glorie, id est ipsa civitas lucens sive
luminosa, simile lapidi precioso, id est Christo, qui fuit
in proposito firmus et lucens in [illegible]. De quo
Ysaie xxviii: Ecce ego mittam in fundamentis Syon
lapidem angularem, probatum, preciosum. Tamquam
lapidi iaspidis, in quo signatur firmitas et
vigor fidei quam habet ecclesia in via, cui succedit
firma cognitio spei quam habet in patria. Et
[illegible] in iaspide designatur; iaspis enim [illegible]
et oculos carnales, sic fides vie et cognitio
patrie acuit et confortat oculos spirituales,
quia omnia opera [illegible] non sunt [illegible].
Necessaria est confessio, quia purgatur mens,
que signatur per cristallum, que est transparens
et lucens sub celum; sic pura confessio [illegible] de
gloria. Et sicut cristallus, scilicet est lumen eius,
ipsa civitas lucens in via [illegible] fidem
et confessionem [illegible] corde creditur ad iu-
stitiam; [illegible] patria erit cognitio plena et con-
fessio laudis. [illegible] Aug. de civitate Dei: [illegible]
fine videbimus et amabimus et laudabimus.
Et habebat murum etc. Hic describitur ipsa civi-
tas a clausura, et dicuntur hic tria: primo quod
et quadratus sit murus, secundo quantus sit portarum
numerus, et qualis est spatii [illegible]
tem portas duodecim; tertio quod est portarum
[illegible] ab oriente. De primo: Et habebat civitas
[illegible] quam videt [illegible] murum, id est
[illegible] defensorem magnum [illegible] et altum [illegible]
[illegible] ad magnum secundum humanitatem,
altum secundum divinitatem, que [illegible]
[illegible] facta est [illegible]
portas duodecim, glosa: patriarchas [illegible] per
quorum [illegible] ad fidem [illegible]
[illegible] fidem predicaverunt apostoli, et nos te-
nemus modo. Et in portis scilicet habebat angelos
xii, id est apostolos et prophetas, qui dicuntur angeli
[illegible] sicut angelus [illegible] patres
[illegible] prophete et apostoli doctrina et predicatione [illegible]
[illegible] in fide una. [illegible]

tenuerunt [illegible] ad unum, scilicet fidem et mores, que ipsi
tenuerunt [illegible], quia duo precepta caritatis servaverunt
et predicaverunt [illegible]
[illegible] secundum aliam glosam porte
sunt apostoli et prelati, quia per eorum doctrinam intratur
ad fidem et regnum. Angeli sunt [illegible] quos ipsi [illegible]
verunt et [illegible] angelos in ecclesia [illegible]. Et nomina
scripta, scilicet habebat civitas in portis, que sunt nomina
xii tribuum filiorum Israel, id est memoriam antiquorum et sanctorum
patrum veteris testamenti [illegible]
[illegible] patriarchis, et eorum vitam et doctrinam apostoli [illegible]
[illegible], quia quod antiqui patres predixerunt
futurum, ipsi apostoli factum predicaverunt. Hebr. x: [illegible]
[illegible] lex [illegible] futurorum non ipsam imaginem rerum,
[illegible] veritatem [illegible] et apostoli exhibitam predi-
caverunt. Io. i: Lex per Moysen data est, gratia et
veritas per Ihesum Christum facta est. Sequitur de dispositione
portarum: Ab oriente porte tres, id est tres porte a
[illegible] parte mundi per quas intratur ad fidem. Et ab
aquilone porte tres, id est per fidem trinitatis quam
tenuerunt patres antiqui et predicaverunt apostoli
[illegible] partibus mundi intratur in regnum Dei [illegible]
dicitur qui redempti sunt [illegible] quos [illegible] de
manu inimici et [illegible] a solis ortu usque ad
[illegible] ab aquilone et mari [illegible]. Per orientem si-
gnantur iudei, a quibus sol iustitie ortus est [illegible]
[illegible] Salus ex iudeis est. Hic sunt tres por-
te, quia hiis primo fides trinitatis a prophetis et a-
postolis predicata est, et primo de iudeis intraverunt
ad fidem. Per aquilonem signantur gentiles frigidi
per infidelitatem, qui postea [illegible] ad fidem [illegible].
Per austrum signatur totum tempus ab [illegible]
usque ad adventum antichristi, quo [illegible] fides
et invaluit caritas; et in hac parte tres, quia
multi in hoc tempore per fidem in ecclesiam intra-
verunt. Per occasum signatur tempus ab antichristo usque ad
finem mundi, quia tunc [illegible] Heliam et Enoch et eorum
socios predicabitur fides trinitatis, et multi tunc
etiam intrabunt. Item per orientem signatur pri-
ma etas hominis, id est infantia sive pueritia; ab hac
sunt porte tres, quia infantibus et pueris
patet introitus in ecclesiam per fidem trinitatis. Per a-
quilonem ventum frigidum signatur senectus, que
est frigida, quia calor naturalis ~~[illegible]~~ tunc fri-
gescit; et ab hac parte tres, quia senibus etiam
patet introitus in ecclesiam per fidem trinitatis.
Per austrum signatur iuventus sive adolescentia,
quod fervet calor naturalis amplius; et ab hac
parte tres, quia adolescentibus et iuvenibus
patet introitus in ecclesiam per fidem trinitatis.
Per occasum signatur etas decrepita, quia in
occasu est; et ab hac parte tres, quia decre-
pitis et defectis patet introitus ad ecclesiam per
fidem trinitatis. Sic [illegible] parte nulli aliud
excludunt quin [illegible] omni etate et omni tempore
patet introitus in ecclesiam Dei. Ideo in Canticis
quater clamat dicens: revertere, revertere [illegible] ut in-
tueamur te [illegible] clamat apostolus
Hebreorum [illegible] ingredi in requiem.
Vel tres porte sunt tres virtutes theologice, scilicet
fides, spes et caritas. Vel tres partes peni-
tentie, scilicet contritio, confessio et satisfactio, per quas [illegible]
partibus mundi intratur in ecclesiam [illegible]
[illegible] nativitas hominis [illegible] tres sunt por-
te, sunt tres nascendi conditiones, scilicet paupertas,
nuditas, imbecillitas. [illegible] est mors [illegible] ab
hac tres porte sunt tres conditiones moriendi, scilicet
certitudo mortis, quia nescimus [illegible] quando
vel in quo statu mors veniet [illegible]
[illegible] nescit homo finem suum [illegible] amantibus

dolorie [illegible] illud [illegible] mors quia amara est memoria tua [illegible] amarior est pena eius. Item secundum infidiatorum quia in morte maxime insidiatur dyabolus, Gen. 3 ipse conteret caput tuum et tu [illegible] eius, duos [illegible] scilicet naturalem et mortem et bona vita hominis que est in presenti et sic est austrum [illegible] sunt tres porte scilicet vanitas brevitas instabilitas. Prima quia mundi prosperitas vana, 2 [illegible] xi [illegible] potentatus brevis vita. Tercia est in adversitate et sic est aquilo [illegible] porte tres sunt prima [illegible] purgat [illegible] item in viam dei [illegible] levat [illegible] multi [illegible] sunt infirmitates. Item occidens illuminat ad sui et dei cognitionem. Tercia in aliam [illegible] per omne flagellum [illegible] [illegible] grege pena [illegible] sequens [illegible] amat [illegible] quos debuit [illegible] sunt adorando [illegible] penitencia [illegible] pena est. Hec in [illegible] per has portas intratur in civitatem. Prima que [illegible] ad celestem patriam sine dubio [illegible]. Item per duodecim portas civitatis habemus duodecim partes predicationis. Sicut enim per portas intrat civitatem, sic per predicationem intratur in ecclesiam celestem. Et sic per orientem significatur predicatio monitoria cuius tres sunt porte, tres species ammonitionis scilicet admonitio ad pugnandum, ad proficiendum et ad perseverandum. Prima admonitio fit ad [illegible] 2a ad [illegible] 3a ad [illegible] ut non pugnent [illegible] et [illegible] per aquilonem significatur predicatio comminatoria cuius porte tres sunt comminationis species scilicet comminatio mortis [illegible] districti iudicii [illegible] ad eum supplicii. Item per austrum significatur predicatio consolatoria cuius tres porte sunt tres promissiones. Prima est promissio venie [illegible] secunda gratie temporande 3a glorie adipiscende [illegible] agite penitenciam [illegible]. Item per occasum significatur predicatio redargutoria cuius porte tres sunt tres redargutiones. Prima est de peccato cordis 1a de peccato oris 3a de peccato operis. Item prima de [illegible] carnis 2a [illegible] terrena de superbia vite. Item prima est de peccato in deum 2a de peccato in proximum 3a peccatum in seipsum. [illegible] vi ve ve habitantibus in terra. Item per portas civitatis [illegible] alii prelati per quorum vitam et doctrinam intrare debet populus in ecclesiam [illegible] [illegible] [illegible] ad intromittendum populum. Item [illegible] sunt in terra porte eius et sic per orientem intelligitur claritas et splendor cognitionis, cuius porte tres sunt tres species cognitionis quas debent habere prelati scilicet cognitionem mundi et eorum que in mundo sunt ad contemnendum. Item cognitio celi et eorum que in celo sunt ad appetendum. Item cognitio inferni et eorum que in eo sunt ad declinandum. Item per aquilonem significatur formido sive timor, cuius porte tres sunt tres formidinis partes quas debent habere prelati. Prima est timor de cognitione et [illegible] mundi [illegible] timor de amissione celi, timor de incidere inferni. Item per austrum [illegible] fervor dilectionis cuius porta tres sunt tres species dilectionis quas debent habere prelati. Prima est amor dei, 2a amor sui, 3a amor proximi. Item per occasum significatur luctus cuius partes tres [illegible] tres portes luctus. Prima est de [illegible] ignoranda quem significat luctus domini super civitatem [illegible] [illegible] 2a est de [illegible] miseria quod significat luctus super suscitatione Lazari. Io. [illegible] 3a est de [illegible] quem significat luctus domini in [illegible] [illegible] [illegible] quos tot signis [illegible] non potuit [illegible] prelati habere hanc triplicem cognitionem et triplicem amorem et triplicem timorem et triplicem luctum. Tunc patebit eis introitus paradisi et multos introducent [illegible] [illegible] habere [illegible] ut [illegible] prelati [illegible] ut [illegible] [illegible] Luce xi. Ve vobis legisperitis qui tulistis clavem scientie et ipsi non introistis. [illegible] timerent hanc maledictionem [illegible] legem [illegible] ideo scire nolunt legem [illegible] [illegible] quia sine lege [illegible] prelati [illegible] non debent [illegible] sacerdotes legem de ore eius [illegible] sacerdos est de lege [illegible] si [illegible] sacerdos non est. Et murus civitatis habens fundamenta duodecim, et in ipsis duodecim nomina duodecim appostolorum et agni. Et qui loquebatur mecum habebat mensuram arundinem auream ut metiretur civitatem et portas eius et murum. Et civitas in quadro posita est et longitudo eius tanta est quanta et latitudo et mensus est civitatem de arundine aurea per stadia duodecim milia. Longitudo et latitudo et altitudo equalia sunt. Et mensus est murum eius centum quadraginta quatuor cubitorum mensura hominis que est angeli. Et erat structura muri eius ex lapide iaspide. Ipsa vero civitas auro mundo simile vitro mundo. Fundamenta muri civitatis omni lapide precioso ornata. Fundamentum primum iaspis, secundum saphirus, tercium calcedonius, quartum smaragdus, quintum sardonix, sextum sardius, septimum crisolitus, octavum berillus, nonum topasius, decimum crisopasus, undecimum iacinctus, duodecimum ametistus. Et duodecim porte duodecim margarite sunt per singulas. Et singule porte erant ex singulis margaritis. Hic describit civitatem a fundamento [illegible]. Et murus civitatis [illegible] fideles [illegible] ecclesia [illegible] Ysa [illegible] Ecce ego [illegible] per ordinem lapides tuos et fundabo te in saphiris et ponam lapidem [illegible] [illegible] per lapidem significatur fides que [illegible] ecclesia [illegible] fundamenta duodecim [illegible] patriarche duodecim per quos fundata est ecclesia [illegible] [illegible] fidem [illegible] et illas [illegible] ad fidem accedunt. Et in ipsis scilicet fundamentis duodecim nomina apostolorum scilicet scripta erant, supra fidem et doctrinam prophetarum fundata est fides et doctrina

apostolorum quod illi crediderunt et docuerunt
futurum isti crediderunt et predicaverunt iam
factum. Et nomina agni similiter erant scripta
in eis, quia patriarche plenam fidem ha-
buerunt, Jo. viii. Abraham exultavit ut
videret diem meum, vidit et gavisus est. Et qui loquebatur me-
cum in specie angeli mecum glo. i. christo-
nice expositionem placitam et audientibus. Et
habebat mensuram arundineam auream, glo. i.
divinam scripturam de sapientia eterna, que tangit
et illustrat corda fidelium ad merita metienda
et premia eorum, i. secundum capacitatem suam dans
unicuique tam maiori quam minori mensuram
spiritualem in presenti et in futuro cognitionem divinam
que facit bene uti per caritatem meritorum
et minores per parvam maiorem. Ut metiretur
ciuitatem glo. i. defensores ecclesie quorum primus
est papa, et portas eius, i. prelatos et doc-
tores, qui per predicationem et doctrinam fratrum
ecclesiam defendunt. Et hec pro magna parte
murus iste est dissipatus, ita ut possint omnes
libere intrare civitatem perruptionem mu-
rorum. Unde Tren. ii. Factus est dominus quasi inimicus,
precipitavit Israhel et omnia menia eius;
item in eodem: Cogitavit dominus dissipare mu-
rum filie Syon. Et Eze. xiii. Non ascendistis
ex adverso nec opposuistis vos murum pro domo
Israhel ut staretis in prelio. Hanc ergo mensurat
deus, quia unicuique secundum capacitatem dat mi-
nisterium suum, et secundum mensuram gratie re-
munerabit gloriam in futuro. Nec est omni equa
mensura, sed secundum capacitatem vasis alii mi-
nor, alii maior datur influentia in gradibus
et numero, secundum quod deus divisit men-
suram fidei. Similiter Eze. xl. Vir cuius erat
species quasi species eris, et calamus mensure in manu
eius. Non dicit calamus aureus sicut hic
dicitur arundo aurea, quia ibi loquitur propheta
de lege veteri, hic de nova. Item ibi agitur
de militante ecclesia, hic de triumphante, ubi
omnia sunt aurea, solida et pretiosa. Et ci-
vitas hec describitur civitas a qualitate
figure cum dicit: Et civitas in quadro posita
est, glo. quatuor latera sunt fides, spes,
caritas, operatio, que sunt equalia, quia
quantum quis credit tantum sperat, quantum spe-
rat tantum diligit, quantum diligit tantum operatur;
in quadro ergo posita est civitas, que requirit
robustam fidem, longanimem spem, amplam ca-
ritatem, efficax opus. Vel quadratura
sunt quatuor virtutes principales, quibus
indiget viator homo in hac vita, ut dicit
super eodem; et cum vita non debet alia ergo
esse in vero homine: prudentia consistit in appe-
tendo bono et vitando malo, quamvis se-
temperantia ut voluptatibus se re-
trahat homo, per hanc fortitudo ut quod
intelligit operetur, deinde iustitia ut sic
suas actiones temperet, ne nimium iustus
vel sapiens fieri videatur. Eccl. vii. Noli
esse iustus multum, neque plus sapias
quam oportet. Hec quadratura virtutum cardina-
lium remanebit in patria secundum aliquos
usus ut dicit Augustinus. Prudentie enim usus
est duplex, primus est praevidere insidias

et hic non erit in patria, quia nulle ibi erunt insidie.
Alius usus eius est nullum preponere vel equare deo,
hic usus erit in patria. Similiter usus temperantie est
duplex: primus delectationes noxias cohibere, hic cessabit;
alius est nullam mentis ingerere delectationem, hic rema-
nebit. Similiter usus fortitudinis duplex est: viriliter
perferre molestias, hic cessabit; alius est deo firmiter
adherere, hic remanebit. Similiter iustitie duplex usus:
unus subvenire miseris, hic cessabit; alius deo
regenti subditum esse, et hic remanebit. Deinde exponit
quadraturam eius et equalitatem dicens: Longitudo eius,
glo. i. fides, tanta est quanta et latitudo, glo. i. caritas,
i. cum nunc manet fides, spes, caritas, tria hec, ma-
ior horum caritas. Ergo equales sunt omnes virtutes
quo ad unum merendum, quia omnis est una vir-
tus gratia dei. Caritas autem dicitur maior quo ad digni-
tatem, quia ipsa est forma virtutum et sine parti-
cipat rationem merendi, et ab ipsa habent alie quod sunt
meritorie. Et mensus est angelus, i. exponit civitatem,
i. ecclesiam quo ad mansiones quas collocavit deus hic
civitati, de arundine, i. de sancta scriptura, in qua pro-
mittit unicuique beatitudo eterna secundum qualitatem
merentis, similiter pena secundum exigentiam demeritorum
et in eadem mensura qua mensi estis. Per stadia
duodecim milia. Stadium est spatium cursus hominis ad
requiem, et hoc designat virtutem cum duodenario secundum
triplicem statum hominis, scilicet credentium, operantium et
perseverantium, quod notatur in eo duodenario. Ducenta
denarius apponitur ternario et quaternario, pertinens
scilicet statum credentium per ternarium, operantium
per mille perseverantium, quia ergo mensuratur civi-
tatem de arundine per stadia duodecim milia
verum quia in scriptura omnibus credentibus operantibus
et perseverantibus determinat gloriam secundum mensuram
meritorum. Et dicit mille quia in ... quia credentibus
solum non debetur meritum, quia fides sine ope-
ribus mortua est, Jacobi ii. Nec operantibus
tantum debetur meritum, quia sine fide impossibile est
placere deo, Hebr. xi. Item credentibus et ope-
rantibus tantum non debetur meritum nisi perseveret
usque ad finem, quia omnes currunt sed unus accipit bra-
vium, i. perseverans. Ergo per duodecim milia
stadia mensuratur civitas, quia credentibus se in
fide et operibus cum perseverantia debetur merces
secundum mensuram meritorum. Deinde ostendit mensuram dimen-
sionis quo ad virtutes theologicas dicens: Et longitudo,
glo. i. fides, et latitudo, glo. i. caritas que extendit
se ad dextram usque ad sinistram, i. ad amicos usque ad ini-
micos, et altitudo, glo. i. spes vel contemplatio eius,
i. civitatis, equalia sunt in virtute merendi vel
in perseverantia, quia nulla virtus sine perseverantia
meretur gloriam, et perseverantia est mensura omni-
um, et sic in spiritu ordinantur ad meritum equales sunt
omnes virtutes. Et mensus est murum eius, i. doctores
et predicatores qui sunt ecclesie defensores undi-
que eam circumdantes et custodientes, Isa. lxii.
Super muros tuos Jerusalem constitui custodes, Cant. iii.
Invenerunt me vigiles. Et tunc ostendit quadra-
turam numeri dicens: Centum quadraginta quatuor
cubitorum, ubi inquit erat quadratus numerus
cubitus in quo a manu figuratur operatio, et
dicit glo. que respicit triplicem statum hominis, scilicet
incipientium qui signantur per x, proficientium qui
signantur per quatuor virtutes cardinales, in quibus
status est profectus, et status perfectorum qui
signantur per centum, qui numerus transit de leva
ad dextram, ut de bona operatione ergo et docto-
ribus secundum statum triplicem convenit operari bona
et secundum operationem mensuratur eis merces.

est / mensus est murus eius centum xl quatuor cubitorum i. pre-
dicatoribus promisit eternam beatitudinem et in men-
suram operum in omni statu / mensura hominis
que est angeli. quod ille qui sic mensurabat
in specie hominis apparebat et tamen erat angelus
in quo intelligitur quod ille qui figurabatur per illum
angelum scilicet filius dei verus homo est tamen propter
hoc quod dicit mensura hominis que est angeli / intel-
ligitur quidam ut scilicet una sit mensura omnium electo-
rum hominum et angelorum iuxta illud deuteronomii xxxii con-
stituit terminos populorum iuxta numerum filiorum israel. Ra-
banus. Hic congregatur numerus sanctorum hec pars
et illa celestium inveniunt numerum omnium
signatorum sex centum quadraginta quatuor milia
qui in unum surgit ex duodenario ducto in se et in
duodecim duodecies fiunt cxl / omnium igitur
electorum mensuram ponit hic angelus / Et erat
structura hic ostendit qualis sit illa materia et
fundamentorum et portarum civitatis domini / Et erat
structura muri eius ex lapide iaspide per quod
designatur fides per eius viriditatem que confor-
tat visum videntis / sic et fides visum spiritualem
quod dicitur fortibus et in fide viventibus sunt eccle-
sie defensores Cantici iiii ex fortibus Salomo-
nis lx fortes ambiunt / et loquitur ibi de vero
de defensione ecclesie que fit per predicationem scilicet
dei vel disputationem. Cantici viii si murus est edi-
ficemus super eum propugnacula argentea. Et ipsa
erat structura muri i. murus constructus de
lapide iaspide i. ex viris fortibus perfecte fidem
habentibus / ipsa vero civitas i. minorum congre-
gatio erat aurum purum / postea / aurum mundum quod
est perlucidum / i. Christo et [illegible] videat [illegible] sicut
innocentiam baptismalem / aurum / i. [illegible] sicut ca-
ritatem / et hec duo splendorem in minoribus
inveniuntur [illegible] simplicibus [illegible]
[illegible] vel per aurum figurantur tres dotes [illegible]
[illegible] in fulgore [illegible] in valore dilectio
in pondere apprehensio / per vitrum vero figuratur gloria
corporum [illegible] plus resolvitur in pulverem et postea
ex ea fit vitrum lucidissimum sic corpus humanum mo-
riendo cadit in pulverem [illegible] pulvis es et
in pulverem reverteris [illegible] postea resurgendo mutatur
in vitrum [illegible] examinatur corpus in igne
[illegible] Ysa xl [illegible] / fun-
damenta muri civitatis i. prophete et apostoli super
quorum fidem et doctrinam tota civitas ecclesie
fundata est / dicitur in ps fundamenta eius
in montibus / omni lapide precioso ornata erant
[illegible] in omni [illegible] virtute et honore [illegible] nec [illegible]
[illegible] prophete [illegible] apostoli fundamenta [illegible]
[illegible] alii minores [illegible] vitam et fidem [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] opere [illegible]
fundamenta [illegible] per hec [illegible] fundame-
ntum [illegible] hic ostendit qualibus
virtutibus ipsi in ecclesia [illegible] [illegible]
[illegible] sub denario [illegible] [illegible] multiplex
signat / quia ex [illegible] septenarii efficitur
i. ternario et quaternario / et quia fides [illegible]
virtutes prima est / iuxta illud prudentii prima
petit campum dubia sub sorte duelli pug-
natura fides [illegible] in primo fundamento ponit
fidem / ne moveat te quod lapides fundamenta
dicuntur / quia sancti per virtutes fundamenta sunt
[illegible] eum de [illegible] esse fundamentum / Hic est

[illegible] fundamentum ornatum / Et quod fundamentum primum
primum fundamentum ornatum iaspis / fides sic viriditate
et visus confortans / Secundum fundamentum / secundum fun-
damentum ornatum / est sapphirus cuius color se-
reno celo similis est / [illegible] [illegible] [illegible] solis arde-
re [illegible] splendorem / et per hoc significat spem
separatam ad celestia / et per hoc in amorem celestium
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] amore / [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in celis est
[illegible] / Et ipsa [illegible] [illegible] in sapphiro / Ter-
cium fundamentum ornatum calcedonius qui lapis
pallentis lucerne similis est / Et fulget magis
sub divo quam in domo / calefactus a sole vel di-
gitorum attactu paleas ad se trahit / sculpentibus
argumentis resistit / Et sicut caritatem que intus
in corde celata pallet quasi lux in lucerna / [illegible]
ad aliorum utilitatem [illegible] [illegible] / [illegible] qualis
intus est [illegible] ostenditur / Et tacta a sole [illegible]
[illegible] spiritus digito [illegible] ad se trahit / Et [illegible]
[illegible] nequit / quia nulla adversitate deficit
sed magis proficit / [illegible] fortis ut mors di-
lectio / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ne
frangitur / ut etiam adulatoria laude emollitur
i. [illegible] caritas patiens est benigna est
suffert omnia / quartum fundamentum ornatum
smaragdus qui omnes herbas et arbores frondes
viriditate superat / exgerentes etiam reddit in
[illegible] [illegible] [illegible] vinum [illegible]
imaginem sicut speculum reddit / et signat vir-
ginitatem / que [illegible] [illegible] integre [illegible] quia
virginitatem [illegible] magis est angelica quam
humana / gratiosa etiam est angelis et deo
et hominibus / et in se portat imaginem dei / quia
sequuntur agnum quocumque ierit / et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] / quia virginitas in [illegible]
commendatur / Quintum fundamentum est sardonix
[illegible] [illegible] [illegible] varium ut dicitur
[illegible] [illegible] candorem ut [illegible] / et ruborem ut sar-
dius / et est tricolor [illegible] glo / nigro in imo
candido in medio rubeo in summo / et in signi-
ficatione [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] sanctorum [illegible]
[illegible] in imo [illegible] in mundo sunt viles
et despecti iob xii deridetur iusti simplicitas
lampas contempta apud cogitationes divitum
[illegible] in medio i. intus in corde sunt [illegible]
sunt candidi per innocentiam / in superiori rubei
per ardorem martirii / [illegible] xv / et [illegible] [illegible]
[illegible] / quia sunt [illegible] plene et
ex corde [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et tunc [illegible] [illegible] [illegible] / Sex-
tum fundamentum sardius / [illegible] [illegible] quia [illegible]
a sardis est repertus / sanguineus coloris [illegible] [illegible]
signat perfectam constantiam martirum qui pro
[illegible] sanguinem suum fuderunt / Et sexto loco
[illegible] / quia [illegible] sexta etate / et sexto die
[illegible] [illegible] martirum consecravit / Septimum
fundamentum crisolitus auro similis in colore
[illegible] [illegible] quod est aureum / et scintillas ar-
dentes emittere videtur / ut dicitur glo / et signat sa-
pientiam que omnia dona superat / sicut aurum
omnia metalla / que [illegible] scintillas e-
mittit i. exhortationes et instructiones [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] septimo loco

ponitur quia in dona spiritus sancti locum tenet septimum
ascendendo. Octavum fundamentum berillus. hic lapis
pus in sex angulorum formam politus ut dicitur ad
solem positus quasi ignem tenente caliditate dicitur esse
et calefaciet manum tenentis et signat virtutem
animi que sex operibus se exercet corda frigida hominum
infirmorum calefaciens in amore dei et proximi
secundum illud Matthaei xxv. Esurivi et dedistis mihi manducare etc.
illud Eccli. xi. Non lucebit lux vera coram hominibus
ut etc. hec octavo loco ponitur quia non hic
sed in octava etate mercedem exspectat per labores
manuum suarum manducabis. hic beatus
qui male erit ei qui labores non suos manducant
sicut apparuit. Et qui ergo hic. v. amen
dico vobis non etc. Nonum fundamentum topasius.
hic lapis secundum quod cominus fit omnium colorum
quasi duos habet colores scilicet aureum et ethereum et ut
dicit glossa super Job xxviii. Et cum splendore
solis tangitur omnium gemmarum claritatem
excedit et aspectum suum producit singulariter omnium
aspicientes qui se spectantes admirantur. Nihil
sine relinquitur valor est et est gemmarum amplissima
et regibus cara et signat contemplacionem
que ex caritate qua fervet est aurea et ex contemplacione
qua lucet etherea. Ubi dicitur hic
primus videndum est amorem hominum ac
singularium trahunt et qui tales sunt si
in hominibus scientie ponantur ut plurima
paciuntur sicut Martha. Dicitur autem hic lapis omni
colore resplendet et omnium gemmarum lux
summa quia contemplacio ingenio cor delectat
et quia reges sunt in caritate contemplacionis
hic et ponitur nono loco quia homines
contemplantes novem ordinibus angelorum contemplacionem
associat. Decimum fundamentum crisopassus.
hic lapis ut Isidorus dicit est et
colores purpure guttulis distinctus auri
viridi et niger recepit grisoprasius quia passim
fuit aurum et signat desiderium celeste sive
celestis patrie quod quanto plus tribulacio
mihi crescit tanto amplius attenditur
quia ut dicit Gregorius. Ex ipsis carbonibus hic est
tribulacio ardentior et hic ponitur decimo loco
quia sancti per desiderium ad decem ordinem
angelorum per observanciam decalogi venire
festinat. Decimus ordo est qui ex hominibus
restaurabitur sicut dicit Lucas xv. Decima
dragma quam mulier querens invenit.
Undecimum fundamentum iacinctus. hic lapis
cum aere mutatur in sereno perspicuus
est in nubilo absconditur et signat setorum
discrecionem quam sancti omnibus se conformant
ut omnes lucrifaciant sicut dicit apostolus
i. Cor. ix. Omnibus omnia factus sum ut omnes
lucrifaciam. Ro. xii. gaudere cum gaudentibus
per hunc etiam virtutem sunt sancti doctores
qui quibus quid et qualiter predicandum
est. hic undecimo loco ponitur quia per
hanc virtutem omnis transgressio vitatur.
Duodecimum fundamentum amestistus. De quo
Isidorus dicit inter gemmas purpureas principatum
amestistus tenet. purpureus est et violaceus
colore fulgore et rose quasdam flammas
emittit. Dicitur est sculpturis facilis
et signat humilitatem sanctorum. cuius comes
est obediencia ut dicit Bernardus. humilitas virgo
est ut viola. purpura ut rosa. Hec enim
semper facit sanctum. Ideo placet humilitas
et inmitissimum sicut econtra superbia est omnibus
odiosa. et dicitur eam. Hec ultimo loco ponitur
quia custos omnium est. et quia ultimum se reputat semper
et ultimum locum semper tenet. Bernardus. omnes ceteras
virtutes sine humilitate congregat quasi in vento
pulverem portat. Et duodecim porte duodecim
sunt fundamentorum civitatis secundum quod glossa
est una porta. Singulas portas de
singulis margaritis constare. Est autem margaritha
lapis parvus qui dicunt nascitur candidus
conchis maris natura
rore celesti concipitur ut dicit Isidorus et quia
de rore vespertino aliquid est margarita est lapis
gemme lapidum preciosis. Quamvis non concipiatur
margarita dicitur est quia duodecim margarithe
sunt xii virtutes predicte per xii lapides designate.
Sed ideo xii porte sunt xii apostoli cum
singuli apostoli omnes xii virtutes haberent tamen
singuli singulas in singularibus possident quo
ad usum in quibus singuli commendantur sicut
Abraham a fide Loth a hospitalitate mansuetudine
Moyses a mansuetudine etc. et tamen singuli omnes
virtutes habebant quia in unius usu prefulgens
singulariter eminebat. Et ideo dicit signanter
Duodecim porte id est xii apostoli xii margarithe
sunt per singulas id est singule porte sunt xii
margarithe. id est quelibet porta habet xii margaritas
id est xii virtutes predictas per xii lapides
designatas. Et quia unius in una alius
in alia pollere videtur. ideo sequitur et singule
porte erant ex singulis margaritis
id est singuli sancti singularibus virtutibus vel predicti
xii Damasceni grana sunt idem que spirituales
et dampnationes inspirationes sunt idem lucis
quod est xii porte id est apostoli et plateas
qui successerunt eis. Debet esse candor margarithe
et parvitas soliditatis id est castitas
pura et humilitas. De primo dicitur Mattheus v. Ecce
de virgine nazareni cuius nimio mundo vestis
lacta. De secundo per dispositione qua viri et
inumbrat Matthaei v. Doctrina vita per paciam
nosam. De tercio dicit xi. Discite a me quia
mitis sum et humilis corde. Sic igitur
sic decet adimplere omnem iusticiam ad
supremum gradum humilitatis. Et platea ci-
vitatis aurum mundum tamquam vi-
trum perlucidum. Et templum non vidi
in ea. Dominus enim omnipotens Deus
templum est illius et agnus. Et civi-
tas non eget sole neque luna ut
luceant in ea. Nam claritas Dei il-
luminabit eam. Et lucerna eius a-
gnus est. Et ambulabunt gentes
in lumine eius. Et reges terre af-
ferant gloriam suam et honorem in
illam. Et porte eius non claudentur
per diem. nox enim non erit illic. Et
afferant gloriam et honorem gentium in

illam nec intrabit in illam aliquid coinquinatum et faciens abhominationem et mendacium nisi qui scripti sunt in libro vite agni. Hec describitur et commendatur ipsa civitas a mediana platea [illegible] que est civitatis interior et infimior unde hee platee sunt angusti [illegible] in maiori latitudine vite sunt [illegible] et qui continentes aut plati in quibus [illegible] [illegible] medicina requiritur et [illegible] amplius commendatur vel dicit et platee civitatis i. [illegible] aurum mundum i. mundi [illegible] a [illegible] [illegible] [illegible] se regunt [illegible] tanquam vel [illegible] [illegible] tanquam vitrum perlucidum i. [illegible] [illegible] sordes interius celantes sed per veram confessionem quicquid intus est in [illegible] manifestatum [illegible] [illegible] [illegible] in ipsis tanquam in speculo [illegible] [illegible] sunt considerare. Sequitur. Et templum [illegible] commendat civitatem ab [illegible] [illegible] in duobus [illegible] [illegible] primo quia civitatem replent omnibus bonis et mundant ab omnibus malis i. repleta est et civitas omni bono et expers omni malo. Ad quod ostendendum dicit [illegible] templum non esse in civitate illa. Templum significat locum est orationis et oblationis. Oratio aut fit pro duobus sed aut pro bonis adipiscendis aut pro malis amovendis. Illa [illegible] que fit pro bonis consequendis [illegible] [illegible] adipiscendis sed [illegible] [illegible] [illegible] pro debilitate amovenda sed in ea civitate nullum malum aderit [illegible] sit amovendum et nullum bonum deerit adipiscendum. Ergo non erit ibi necessaria oratio. Item oblatio fit pro duobus sed aut pro [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad placandum deum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aliquid [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aliorum [illegible] [illegible] non erit necessaria oblatio [illegible] per templum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] omni bonorum plenitudinem et omni malorum absentiam. Dicit ergo. Et templum non vidi in ea [illegible] [illegible] ibi [illegible] necessaria oratio nec oblatio sed [illegible] ibi [illegible] et malis et bonis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non est ibi templum. Dominus enim deus omnipotens templum illius est i. ibi est omnis [illegible] et sufficientia [illegible] [illegible] deus erit [illegible] in omnibus [illegible] ipso [illegible] [illegible] implebunt bonitate [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pacis multitudinem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] magna multitudo dulcedinis [illegible] Et agnus similiter est templum illius i. omnes [illegible] et refectio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in celo beatificatum [illegible] in [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] erit ibi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] refectio [illegible] in [illegible] [illegible] in iubilatione [illegible] [illegible] sancti [illegible] laudabunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] omnium bonorum collectione perfectus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sequitur. Et civitas non eget sole neque luna i. [illegible] [illegible] ad videndum et implendum [illegible] dei [illegible] non indigent [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] electorum erit clarius sole [illegible] [illegible] civitas i. [illegible] non egent sole neque luna i. [illegible] non

[illegible] [illegible] ut luceat in ea [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nam claritas dei [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] illuminabit eam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ex parte [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] per speculum in enigmate [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] claritas dei illuminabit eam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] lumen [illegible] sequitur. Et lucerna eius agnus est i. apud humanitatem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] videbunt [illegible] [illegible] in lumine [illegible] [illegible] ambulabunt [illegible] sequitur. Et ambulabunt gentes [illegible] in [illegible] de bono in melius in lumine eius i. in fide et spe [illegible] [illegible] eius vel in lumine eius i. per lumen [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] omne donum perfectum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] in [illegible] [illegible] Et reges terre i. rectores ecclesie afferent gloriam suam i. subditos quos predicando [illegible] ad fidem et [illegible] et [illegible] in bono [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] et honorem [illegible] i. [illegible] [illegible] in illam civitatem [illegible] [illegible] [illegible] gloria regibus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in gloria et [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in regno dei [illegible] et reges [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Et porte eius non claudentur per diem [illegible] [illegible] erit ibi securitas [illegible] nullus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] portas ecclesie i. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] per diem. Nox enim non erit illic i. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dies una [illegible] melior est dies una [illegible] [illegible] [illegible] porte eius i. [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non claudentur per diem i. in die [illegible] [illegible] tanta erit claritas [illegible] nec obscuritas erit ibi nec [illegible] nec [illegible] nec [illegible] nox [illegible] [illegible] non erit illic non [illegible] [illegible] [illegible] sunt electi.

Hi gaudium est quod non videant qui videntur immo
videant. et afferant gloriam gloriam i. gentes glorifican-
tes intrabunt deo patri. et honorem i. illam civitatem
glorie i. medicina consurandam [illegible]. afferre deo gloriam
et honorem per multitudinem [illegible] est hoc
et gloria deum [illegible] illud [illegible] in multitudine
populi dignitas et in paucitate plebis ignominia
principis. non intrabit in eam civitatem aliquod
coinquinatum i. cum aliis inquinatum per consensum et faciens
abhominationem i. aliquod inhumanum quod facere abho-
minatur. et mendacium glo. mendacium facit qui in me-
dacio communicando delectatur. talis non est servus dyabo-
li [illegible] ipse mendax est et pater eius i. inventor
mendacii. nisi qui i. quod dicatur per singula non
intrabit quod non qui scripti sunt stilo predestinationis
in libro vite i. in presentia dei quod est liber et agni
i. [illegible] humanitatis. vel intrabit et qui scripti in libro
vite et agni i. in fide et imitatione christi qui est vi-
ta et dator vite Io. xiiii° ego sum [illegible] credit in me [illegible]
quod et qui scripti fuerint in libro vite agni i. imitatione
vite christi qui se nobis exemplum dedit vivendi pe-
trus quod christus passus est pro nobis vobis relinquens exemplum

xxij

Et ostendit mihi flumen aque vive
splendidum tanquam cristallum proce-
dentem de sede dei et agni in medio pla-
tee eius. Et ex utraque parte fluminis lig-
num vite afferens fructus xii per singulos menses
reddens fructum suum et folia
ligni ad sanitatem gentium et omne
maledictum non erit amplius sed et se-
des dei et agni in illa erunt et servi
eius servient illi et videbunt faciem
eius et nomen eius in frontibus eorum
et nox ultra non erit et non egebunt lu-
mine lucerne quoniam dominus deus illumina-
bit illos et regnabunt In hoc capitulo agitur de
refectione et amenitate civitatis superne celestis. Et dividitur
hoc capitulum in tres partes. In prima agitur de refectione civium
in secunda de commendatione totius visionis ibi Et
dixit mihi. In tercia de commendatione eius qui ad vita[m]
[illegible] [illegible] addicione [illegible] nego-
[illegible] [illegible] operis ibi [illegible] Et hoc fecit
iohannes quia sciebat [illegible] esse tales in
asia. In prima autem parte duo facit quod describit re-
fectionem et ea que pertinent ad refectionem 2° ea que
pertinent ad refrigerandum gaudium et exultationem
et quod in mensa [illegible] apponuntur [illegible]
in [illegible] [illegible] sunt species aromatice [illegible]
[illegible] primo describit potum illorum re-
fectionis 2° cibum 3° ponit medicinam ibi Et
folia. Et ostendit mihi s. angelus qui ante ostenderat
flumen i. gratiam indeficientem aque vive i. eternam
beatitudinem in qua semper vivunt sine omni
defectu. Et bene per flumen designatur quia
per baptismum gratiam ad eam pervenitur Io. 3
nisi quis renatus fuerit non potest videre regnum dei
[illegible] hoc abundantiam glorie de qua dicit
[illegible] sancte domini dei et quas [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ab eo ut [illegible]
aquam vivam i. gratiam indeficientem [illegible] flumi-
nis [illegible] [illegible] splendidum i. reddentem sple-
ndidos sanctos [illegible] quia [illegible] splendidi erunt
et in mente et in corpore [illegible] fulgebunt iusti
sicut sol in regno patris eorum tanquam cristallum

[illegible] circa sanctorum [illegible] erunt [illegible]
cogitationes [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ab alterius oculis corpulentia non abscon-
dentur. procedentem de sede dei et agni i. de benigna et
tranquilla mansuetudine dei. in medio platee eius i.
in corde hominum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] maiores [illegible] minores et participabunt gratiam
a deo fluentem. in [illegible] procedentem de sede dei et
agni i. de maioribus qui sunt sedes dei et agni in
medio platee eius i. in minores qui latera [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] minores [illegible]
quod a maioribus recipiunt [illegible] [illegible] [illegible]
gaudia sanctorum in patria que habent [illegible]
est copiosa societas electorum quod notatur per
flumen electorum qui nominentur per flumen quod fluxe-
runt de etate in etatem de virtute in virtutem [illegible]
a eorum stabilitas in futuro et sanctitas per aquam
[illegible] [illegible] et stabilem [illegible] [illegible]
est claritas quod [illegible] per hoc quod dicit splendidum [illegible]
soliditas per hoc quod dicit cristallum [illegible]
[illegible] per hoc quod dicit procedentem de sede dei [illegible]
[illegible] [illegible] dicit in medio platee [illegible] civitas quod
[illegible] in medio [illegible] est [illegible] et lignum vite dicitur in
medio paradisi [illegible] [illegible] [illegible] sunt septem [illegible]
procedentes de flumine beatitudinis eius. Et ex utraque
parte fluminis lignum vite i. christus qui dat vitam
comedentibus [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
lignum vite [illegible] qui apprehenderit eam et qui te-
nuerit eam beatus. Due partes fluminis vita pre-
sens sanctorum et vita futura eorum i. status gratie et status
glorie prima est citra flumen altera est ultra
flumen [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et ultra
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] flumen [illegible] [illegible] in
hac ripa que est citra flumen et lignum vite [illegible]
per suam carnis et sanguinis effusionem i. in sacramento
altaris [illegible] [illegible] ecce ego vobiscum sum usque ad
consummationem seculi. In alia ripa que est ultra flumen
et idem lignum vite per suam speciem tanquam
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] per fidem ibi per
speciem. afferens fructus duodecim i. verbis quos fru-
ctus quos affert citra flumen sunt illi quos
apostolus enumerat Gal. [illegible] fructus autem spiritus
sunt caritas gaudium pax patientia benignitas bonitas
longanimitas mansuetudo fides modestia con-
tinentia castitas per singulos menses i. in varie-
tatibus fructum suum reddentes i. per singulas
etates [illegible] reficiens et pascens suos suis [illegible]
[illegible] fructibus vel per singulos menses i. assidue
non [illegible] cessat hiis fructibus reficere suos vel per
singulos menses i. per singulos [illegible] defectus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad deum singulis defectibus
[illegible] reddit deus singulas refectiones [illegible] fru-
ctus autem quos affert lignum vite in altera
ripa que est ultima sunt [illegible] fercula que christus
[illegible] ministrabit suis in mensa refectionis
eterne de qua luc. [illegible] vos estis qui per me-
[illegible] [illegible] [illegible] sanitas sine egritudine [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mortem in sempiternum
[illegible] sacietas sine defectu [illegible] [illegible] [illegible]
apparuerit gloria [illegible] [illegible] non esurient neque sitie-
nt amplius. [illegible] est scientia sine dubitatione
i. cor [illegible] tunc cognoscam sicut et cognitus sum [illegible]
gaudium sine tristitia [illegible] tristitia vestra vertetur in
gaudium. quietus pax sine tribulatione [illegible] [illegible]
debit populus meus in pulcritudine pacis [illegible]
securitas sine timore [illegible] non timebis a
timore nocturno [illegible] [illegible] ad impletionem desideriorum
[illegible] [illegible] replet in bonis desiderium tuum

eternam gaudiorum de visione divina adimplebantur. Celeb-
rantur in hiis omnibus videret vindictam. Omnes et lanq
sine intermissione [illegible] quia vita in deo [illegible]
et quedam sine labore [illegible] fructificabunt fructu in
gloria i. vivebant sine tenebris [illegible] primo
non eget sole neque lune. Videbimus et visio de-
sine medio [illegible] regem in decore suo vide-
bunt [illegible] fructum affert lignum vite in patria
eternam per singulos menses reddens fructum
suum i. in singulis defectibus quasi [illegible] fructu
incipiunt fructum reddens. Unde glosa sicut fructus
[illegible] deus mercedem laborum suorum
[illegible] in pauca [illegible] in multis [illegible]
ter [illegible] glosa utraque pars fluminis signat
omnes electos utriusque testamenti in omnes [illegible]
credentes [illegible] ultra mare [illegible]
iordanem et ita ex utraque parte fluminis lignum
vite i. xpistus in veteri [illegible] in novo [illegible]
[illegible] afferens fructus duodecim in veteri [illegible] patri-
archas in novo per duodecim apostolos per menses sin-
gulos reddens fructum suum i. per quemlibet patri-
archam et per quemlibet apostolum faciens fructum
suum [illegible] fructum facit la-
borando et predicando [illegible] vas ut eos
et fructum afferentes [illegible] xpistus [illegible]
[illegible] apostolorum [illegible] et [illegible] xpistus
anni [illegible] et patriarche duodecim menses.
Et folia i. ligni vite i. verba doctrine et ad sanitatem
gentium sicut in [illegible] que sanitate plene [illegible]
in fructu [illegible] non herba [illegible] sana-
vit eos sed [illegible] domine. Et omne
maledictum non erit amplius [illegible] nullum
malum erit in patria [illegible] omnes dicent glo-
riam [illegible] est [illegible]
[illegible] est lignum [illegible] non deficiet
folium [illegible] non deficiet fructus eius per singu-
los menses afferent [illegible] sua aque eius
de sanctuario erit fructus eius in cibum et fo-
lia in medicinam [illegible] Sed et sedes dei
describit [illegible] ea que pertinent ad respiciendo
[illegible] et [illegible] quia [illegible]
se diligent et deus [illegible] et [illegible]
est [illegible] ex utraque parte [illegible]
ne deus familiam [illegible] familia [illegible]
deus blandiens [illegible] se exhibebit [illegible]
familia fidelis est deus [illegible]
[illegible] separari et [illegible]
de [illegible] Sed et sedes [illegible]
[illegible] fructibus [illegible] electi Sed et sedes dei
et agni in illa erunt i. deus et homo in illa
regnabunt [illegible] amorem et gratiam [illegible]
[illegible] deus caritas est Et servi
eius i. familia eius in illa regna erunt [illegible]
amorem [illegible] et deus diligit familiam et fa-
milia deum [illegible] hoc preceptum di-
liges dominum deum tuum ex toto corde [illegible] et primum
[illegible] Et hoc est quod dicit sponsa
[illegible] dilectus meus [illegible] et ego illi. Et servient
illi diligendo et ei se totaliter [illegible]
[illegible] desideria [illegible]
[illegible] consilia [illegible] retrahant et ego
[illegible] servire [illegible]
[illegible] sunt servi illi [illegible]
[illegible] hoc est quod sequitur et videbunt faciem
eius [illegible] in enigmate [illegible] clare
et manifeste quod [illegible] hec

a vultu eius ut cognoscatur [illegible]
loquebatur moyses exo. xxxiii. unde in faciem
[illegible] et iacob gen. xxxii. dixit vidi dominum
facie ad faciem et salva facta est anima mea. hester xv°. admi-
rabilis es domine et facies tua plena gratiarum
Et nomen eius scilicet dei et agni in frontibus eorum
i. in aperto erit sicut apostoli fuerunt ei et
confessi sunt nomen eius in [illegible] in aperto
vocabuntur et erunt filii dei et sponsi agni
Ysa. lxv. servos suos vocabit alio nomine. Ysa.
lvi. hec dicit dominus eunuchis qui custo-
dierunt sabbata mea et elegerunt que ego
volui et quod ibi sequitur [illegible] me con-
fessus [illegible] coram [illegible] meo
Et nox i. aeris obscuritas vel mentis ignorantia
ultra non erit quia fulgebunt sancti sicut sol
in regno patris eorum [illegible] et ibi nulla ignorabitur
quia sancti omnia scient [illegible] et
[illegible] Et non egebunt lumine lucerne i. doctrine
doctoris legis vel alicuius mediatoris predicatoris
quia dominus deus illuminabit illos se eis ostendendo qui
est lux vera in quo videbunt omnia clarissi-
me sine scrupulo dubitationis [illegible]
de Ysa. lx. et non erit tibi amplius sol
ad lucendum per diem neque splendor lune il-
luminabit te sed erit tibi dominus in lucem sempiternam. Et regnabunt
[illegible] qui lucem inhabitat inaccessibilem i. [illegible]
in secula seculorum i. sine fine [illegible]
erunt sacerdotes dei et xpisti et regnabunt cum eo mille
annis i. semper. Et dixit michi hec verba fidelis-
sima et vera sunt. Et dominus deus spiri-
tuum prophetarum misit angelum suum ostendere
servis suis que oportet fieri cito. Et
ecce venio velociter. Beatus qui custo-
dit verba prophetie libri huius. Et ego
iohannes qui audivi et vidi hec.
Et postquam audissem et vidissem cecidi
ut adorarem ante pedes angeli qui
michi hec ostendebat. Et dixit michi
vide ne feceris conservus tuus sum
et fratrum tuorum et prophetarum et eorum
qui servant verba libri huius. Deum
adora. Et dixit michi ne signaveris verba
prophetie libri huius. Tempus enim
prope est. Qui nocet noceat adhuc. Et
qui in sordibus est sordescat adhuc.
Et iustus iustitiam faciat adhuc. Et sanctus
sanctificetur adhuc. Ecce venio cito.
Et merces mea mecum est reddere uni-
cuique secundum opera sua. Ego sum
alpha et o primus et novissimus.
principium et finis. Beati qui lavant
stolas suas. ut sit potestas eorum
in ligno vite. et per portas duode-
cim intrent in civitatem. Foris
canes et venefici et impudici et ho-
micide et idolis servientes. et omnis
qui amat et facit mendacium. Ego
ihesus misi angelum meum testificari
vobis hec in ecclesiis. Ego sum ra-
dix et genus david stella splen-

-ida et matutina. Et sponsus et sponsa dicunt veni. Et qui audit dicat veni. Et qui sitit veniat. Et qui vult accipiat aquam vite gratis. Hic est secunda particula in qua totalis visio huius libri commendatur. Et primo commendatur hoc opus sive hec visio ab auctoritate angeli revelantis. 2o a parte operis [illegible]. 3o ne ea que dicta sunt negligenter audiat, ea esse implenda. Quantum ad primum commendatur ab auctoritate qui misit angelum. Dicit ergo: Et dixit michi, scilicet angelus per quem hoc audiebat et cetera audierat, hec verba que tibi ostendi fidelissima sunt et vera, id est fide dignissima, que sine omni ambiguitate implebuntur. Matthei v: iota unum aut unus apex non preteribit a lege donec omnia fiant. Et dominus deus spirituum prophetarum, qui hic pater dominus [illegible] sanctissimus, quia [illegible] locuti sunt prophete [illegible] in petri i: Non enim voluntate humana allata est aliquando prophetia, sed spiritu sancto inspirati locuti sunt [illegible]. Ille misit [illegible] angelum suum ad me in pathmos ostendere, scilicet per visionem [illegible] sed [illegible] ostendere [illegible] humilibus [illegible] sapientibus et prudentibus [illegible] et revelasti ea parvulis. Unde dicit humilibus et parvulis [illegible] et superbis, et humilibus [illegible] iacobi iiii: deus superbis resistit, humilibus autem dat gratiam. Matthei xi: confiteor tibi pater domine celi et terre quia abscondisti hec a sapientibus [illegible] que oportet non necessitate absoluta sed [illegible] fieri cito, glossa, quia non post [illegible] [illegible] impleta. Et ecce venio velociter, quia omnia futura [illegible] angelus in persona domini. Et hic etiam dicit angelus: beatus qui custodit verba prophetie libri huius credendo, opere adimplendo et memoriter retinendo [illegible] qui audiunt verbum dei et custodiunt illud [illegible] verbum de [illegible] pedibus meis [illegible] custodire [illegible] necesse est ut ad [illegible] [illegible] verum de semine [illegible] semen [illegible] custodire in agrum [illegible] thesaurum [illegible] est regnum celorum [illegible] in libro [illegible] thesaurum invenit [illegible] [illegible] thesaurum [illegible] [illegible] voluntas [illegible] memoria ut thesaurum custodiendum, memoria enim est archa in qua reconditur thesaurus iste. Et ego iohannes commendat opus suum a sui auctoritate [illegible] qui hec audivit ab angelo revelante [illegible] credendum [illegible]. Dicit ergo: Et ego iohannes qui [illegible] revelacionem [illegible] [illegible] familiaris [illegible] [illegible] audivi et vidi hec, audivi et visu [illegible] [illegible] auditu [illegible] in recipiendo [illegible], visu in [illegible] intelligibile. Et postquam audissem et vidissem omnia [illegible] [illegible] cecidi ut adorarem adorare [illegible] ante pedes angeli qui michi hec ostendebat, glossa [illegible] humiliabat et in hoc instruxit [illegible] ut [illegible] glossa ut [illegible] qui misteria [illegible] legendo et [illegible] revelant [illegible]. Et dicit michi angelus quem volebam

adorare: vide ne feceris, [illegible] dicit vide dignitatem tuam et noli me adorare. Conservus enim tuus sum et fratrum tuorum prophetarum, glossa [illegible], et eorum qui servant verba libri huius [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] adorare voluit [illegible] adorare [illegible] [illegible] idolatrie quia honorem soli deo debitum volebat impendere creature. [illegible] adorare [illegible] [illegible] sciebat quia hic adoravit non solum angelum immo [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] male [illegible] [illegible] male faciebat [illegible] [illegible] adorare angelum adorare [illegible] et [illegible] faciebat [illegible] prohibuit ne faceret hoc [illegible] melius [illegible] [illegible] dignitatem humane [illegible] [illegible] angeli et dignitatem [illegible] reverentia et honoris [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Deum adora, qui solus est dignus [illegible] est adorandus [illegible] [illegible] [illegible] et illi soli servies. Angeli angeli [illegible] sibi [illegible] [illegible] esse voluerunt [illegible] ipse [illegible] mediator dei et hominum homo christus [illegible] in forma dei [illegible] [illegible] et unus deus [illegible] in forma servi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Et dicit michi angelus: ne signaveris, id est clauseris vel occultaveris, verba prophetie libri huius [illegible] in doctrina [illegible] [illegible] per ignorantiam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Tempus enim prope est, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]. Et quia tempus ita prope est [illegible] [illegible] esse [illegible] et [illegible] salute [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] bonum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] meum [illegible] [illegible] [illegible] meis [illegible]. Et quia [illegible] angelo [illegible] [illegible] mali [illegible] corrigentur immo peiores efficientur. Et magis bonos [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mali [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] ut melius [illegible] et [illegible] [illegible]. Qui nocet adhuc [illegible] bonos [illegible] [illegible] [illegible] vel adhuc [illegible] et [illegible] libri. Et qui in sordibus est [illegible] sordescat adhuc [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] a sordibus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Et qui iustus est iustificetur adhuc [illegible] bonum [illegible]. Et qui sanctus est sanctificetur adhuc [illegible] ut sanctior fiat. Et ecce [illegible] [illegible] et testimonio [illegible] domini. Ecce venio cito ad iudicium [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et non tardabit. Et merces mea mecum est, ad quod dicit: reddere unicuique secundum opera sua [illegible]. Et [illegible] [illegible] bonum vel malum [illegible] [illegible] est et [illegible] [illegible] opera sua. Ego [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Ego sum alpha et o [illegible] [illegible] primus et novissimus, glossa [illegible] et novissimus [illegible] creaturarum [illegible]

ad omnem rem et per omnem creaturam [illegible] et [illegible] omnis creatura desinat esse [illegible] habeat esse immobile et invisibile vel primus dignitate in celo · et novissimus vilitate in mundo [illegible] [illegible] eum despectum et novissimum virorum. primus et finis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut nocens noceat et sordidus sordescat et ne videatur exclusisse [illegible] [illegible] peccatores [illegible] [illegible] patres [illegible] [illegible] si penituerint de peccatis suis [illegible] [illegible] [illegible] in fide et [illegible] in re [illegible] lavant stolas suas [illegible] et animas suas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] per [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] lavant [illegible] ita ut sit potestas eorum in ligno vite [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de ligno vite [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] per fidem et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad genus [illegible] [illegible] et [illegible] intrent in civitatem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] foris [illegible] [illegible] [illegible] qui noluit penitere non intrabunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] penitentes intrabunt [illegible] foris manebunt [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] in [illegible] canes [illegible] qui per baptismum [illegible] [illegible] sunt [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] canes [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] canes [illegible] [illegible] [illegible] malos operarios et venefici [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] venefici [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] venefici [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et impudici [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] impudicos [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] homicide [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et idolis servientes ut pagani vel avari [illegible] [illegible] [illegible] avaritia quod est idolorum servitus [illegible] [illegible] et omnis qui amat et facit mendacium [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] libenter audit mendacium [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] qui libenter audiunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] qui libenter audit mendacium [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] facit mendacium [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] histriones adulatores [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] Ego Ihesus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] revelavit Ego Ihesus [illegible] salvator [illegible] [illegible] [illegible] misi angelum meum [illegible] [illegible] ut [illegible] testificari vobis [illegible] [illegible] [illegible] que dicta sunt in ecclesiis [illegible] specialiter in septem ecclesiis [illegible] [illegible] [illegible] quod vides scribe et mitte septem ecclesiis que sunt in Asia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] prophetie [illegible] [illegible] Ihesus qui [illegible] prophetiam revelat [illegible] divinitate et humanitate [illegible] [illegible] [illegible] et resurrexit [illegible] [illegible] Ego sum radix [illegible] [illegible] et genus David [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ego sum [illegible] et sustentamentum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] radix [illegible] est arboris et sustentat et nutrit eam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et sustentamentum David [illegible] [illegible] [illegible] genus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] originem [illegible] [illegible] est ego sum radix et genus [illegible] [illegible] David [illegible] [illegible] [illegible] ego [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ego sum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et stella matutina splendida [illegible] ego sum stella [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vita et doctrina [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] in tenebris splendida [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nullius [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] splendor [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] omnipotentis dei matutina [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tenebrarum infidelitatis et ignorantie [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in tenebris [illegible] lucem magnam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] resurgendo de hac stella [illegible] [illegible] [illegible] stella matutina in medio nebule et [illegible] [illegible] [illegible] stella [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sponsus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] testimonio [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] sponsi et sponse [illegible] [illegible] et sponsa [illegible] [illegible] et sponsa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sponsus est dicunt veni ad [illegible] [illegible] libri [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] libri [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] libri [illegible] et spiritus et sponsa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et spiritus [illegible] [illegible] [illegible] et sponsa agni [illegible] [illegible] [illegible] dicunt [illegible] [illegible] [illegible] veni ad [illegible] fidem ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et qui audit [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] libri [illegible] qui [illegible] [illegible] [illegible] librum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] Et qui audit hanc invitationem [illegible] dicat veni ad [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] qui [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] libri [illegible] Et qui sitit [illegible] [illegible] [illegible] veniat ad librum [illegible] et [illegible] [illegible] qui sitit [illegible] desiderat [illegible] [illegible] [illegible] veniat ad librum [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sicut in Daniele [illegible] [illegible] angelus [illegible] ego veni ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] labor [illegible] [illegible] [illegible] qui vult accipiat a deo [illegible] aquam vite [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] gratis [illegible] et [illegible] et qui [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] et [illegible] Contestor ego audienti omnia verba prophetie libri huius si quis apposuerit ad hec apponat deus super illum pla-

gas scriptas in libro isto et si quis
diminuerit de verbis prophetie li-
bri huius auferet deus partem eius
de libro vite et de ciuitate sancta
et de his que scripta sunt in libro isto dicit
qui testimonium perhibet istorum e-
tiam venio cito amen veni domine
ihesu gratia domini nostri ihesu cristi
cum omnibus vobis amen.
¶ Tercia pars est in qua post emendacionem
operis commendat Johannes ewangelista quod ad-
deret vel subtraheret aliquid de textu huius
libri et hoc fecit Johannes quia sciebat quos-
dam esse in asia qui pro suis erroribus fo-
uendis aliquid addere vel subtrahere vel-
lent vel ne homines non intelligentes alta
misteria et profunditates sententiarum huius libri
putarent opus pietatis esse addere aliquid
vel subtrahere de textu libri ut lucidior
appareret sicut factum in multis locis
scripture ideo primo commendatur dicens Con-
testor quod qui audit et sponsus et sponsa
et sponsa testimonio suo approbant omne
illud quod vere est quicquid in eo est et
non pro illo sed ego similiter contestor id est testi-
monium do et informationem trado omni audienti
verba prophetie huius libri scilicet ut nil addat
vel minuat et subdit maledictionem si quis
apposuerit ad hec id est textum inserverit vo-
lens opus deprimere vel imperfectum de-
monstrare apponat deus super illum pla-
gas scriptas in libro isto super xv et xvi.
vel aut commendat ideo quod apposuerit vir
libri sed qui apposuerit vir libri eam
Non possumus nos quicquam addere nec auferre
que deus fecit deus ut timeat eum vel
diminuere nec addere nec est inuenire
magna de Johanne vel quid meus addere non
valebant et sicut illos fallebat eloquium
meum dicens ut non adderes ad verba
nobis loquentur nec offerendo precem. Et si
quis diminuerit de verbis libri prophetie
huius auferet deus partem eius de li-
bro vite id est non habeat partem de in celo et de ciuitate
sancta id est de societate sanctorum et de his
que scripta sunt in libro isto id est de gloria
et bonis que promittuntur in libro
isto bonis et ne quis contemneret partem
et sancti possent non esse contendentes in
in asia a urbe erat metropolitanus ideo
confirmat eum auctor dicens qui ubique partem
hic vel sequitur dicit qui testimonium per-
hibet istorum id est spiritus et tota trinitas omnis
testimonium suppositum est omnes testimonium
unum est et firmus sicut testimonium trahere
debilia facta sunt nimis alibi tres
sunt qui testimonium perhibent in celo pater
et filius et spiritus sanctus et hi tres unum
sunt non singuli in suis testimoniis
sed concordes et eo vero sunt testimonia
eorum et ut magis timeatur commendat
dicit ideo scilicet cito venturus ad iudicium
qui reddet vnicuique secundum opera sua per
iudicium in loquentem dicit Etiam venio

ætas hoc tamen operat alia super eodem ideo in hoc
spiritus et animarum humilem et hoc refert ut sig-
nos determinat et ponitur etiam quod ad adventum af-
firmandum ut sine dubitacione audiatur loquitur quod
unde et ideo est iudicium et affirmantis verbum Amen
id est verum quod dicit quod et quia ipse sciebat neces-
sarium esse adventum christi pro orandis et optandis sub-
iungit veni domine ihesu ad remunerandum bonos et ca-
stigandum malos de terra viuencium Gracia hic consumma-
to libro refert Johannes gratia domini de sua pe-
ruersione dicit gratia domini nostri ihesu cristi cum omnibus
vobis sit vel maneat qui nos gratos faciat et
sibi gratiose semper gratiam et collatam conferat ra-
tionem amen hic est conclusio libri quod dicat vera
sunt omnia que in hoc libro dicta sunt Amen et
est quod veritas et ab a quod est sine et me-
ne quod est defectus quia verum et specialiter ut
inquit defectum in apocrapho hebree de voro-
bobel iii° ea magis est tamen in quo mulieres
et iniqui omnes filii hominum iniqua omnia illorum
opera et non est in ipsis veritas et in sua iniquitate
peribunt et veritas manet et inualescit in eternum
et nos ipsi gratias referamus qui nos de curis tan-
ti pelagus perduxit ad portum orantes omnem
et si aliquibus minus bene dixi ut eius benignus
indulgeat delinquenti et veniam postulabit et
lector vel malicie sed ignorancie asscribat et corri-
gat quicquid viderit corrigendum ut ego gratia a-
gentes valeamus consequi beatitudinem eternam ad quod
nos perducat qui sine fine viuit et regnat deus
in secula seculorum amen Explicit appokalipsis
beati johannis magistri jacobi de lessies lectoris in
decretis Anno domini ao quadringentesimo quin-
quagesimo octauo ipso die calixti gloriosi mar-
tiris et pontificis

1458

Paula. Hec Paula fuit quedam matrona nobilis, dives valde et potens que quosdam liberos habuit ... super cuius morte cum consolatus est Jeronimus ad eius petitionem ... super ecclesiasten, qui incipit post mortem Blesille filie sue et sorori sue Eustochio destinavit. Hec igitur Paula cum filia Eustochio virgine ... dimisit et propriis ... Epiphanio Salaminitane urbis et Paulino ... Antiochene urbis ... visitatis sanctis locis in Bethleem ... edificatis ... et omnibus ... hec excerpta sunt de vita sancte Paule que Jeronimus ... Proposuit igitur Jeronimus ad petitionem istarum hunc librum et duos ... de hebreo transtulit in latinum.

Non idem ordo est duodecim prophetarum apud Hebreos qui est apud nos. Unde secundum id quod ibi legitur, hic quoque dispositi sunt. Osee commaticus est et quasi per sententias loquens. Johel planus in principiis et in fine obscurior. Et usque ad Malachiam habent singuli suas proprietates, quem Esdram scribam doctorem quoque legis Hebrei autumant. Et quia longum est nunc de omnibus dicere, hoc tantum vos o Paula et Eustochium admonitas facere volo esse unum librum duodecim prophetarum. Et Osee sintronon Isaye. Malachiam vero Aggei et Zacharie fuisse temporibus. Prioribus in quibus autem tempus non scribitur in titulo, sub illis eos regibus prophetasse, sub quibus et hii qui ante eos habent titulos prophetaverunt.

Temporibus Osee et Ioathe Achab et Ezechie regum Juda et Jeroboam filii Joas regis Israel, Osee filius Beeri ad prophetiam dicendam spiritu sancto repletus est. De memorato itaque primo regum Achab rex Juda et Jeroboam rex Israel dum delinquentes ut historie regum et paralipomenon indicat, etiam Israel idolatrie crimen imperio ac potestate sua admittere coegerunt, per que deus ad Osee hec locutus est dicens: Accipe tibi uxorem formcaniam sive fornicationum et fac filios fornicationum. Fornicariam itaque non ex celebratione corporis meretricem sed gentilem deum ignorantem appellat, que dei creatoris sui amore contempto simulacrorum se subiecerat et sideribus. Si tamen dei precepto prophetam hanc reparavisset. Conceptum ex ea filium Jesrahel precepit nominare deo pollicente post breve tempus sanguinem Jesreel in domo Jeu vindicare. Cuius promissionis hec causa est. Jeu per Eliseum in regem uncto ad defendendum sanguinem Naboth civis Jesrahel, que tunc temporis metropolis erat, quem Jesebel regis Israel uxor interfecerat, sicut regum historia exponit, Jeu cum contra mandatum domini preceptum vindicandi sanguinis causa in omnem memorati domum desevisset, hoc facto deum offendisse invenitur eiusque pro nepote Jeroboam qui lectioni comprehensus est, origines sue facta imitante ac contra dei precepta et religionem in populo Israel agente, sanguis Naboth qui in loco terre Jesrahel fuerat perfusus in domo Jeu prius memorati Jeroboe per penam redundaturus significatur. Hoc factum est ut ira dei in populo Israel per denunciationem prophete pressius diceretur. Domui autem Juda misericordia lectione comprehensa ob hoc promissa est, quia Ezechias rex Juda filius Achab sublatis idolis que tam pater eius quam ceteri reges consecraverant templum dei purgasse ac purificasse monstratur.

Verbum domini quod factum est ad Osee filium Beeri in diebus Osee Joatham Achab et Ezechie regum Juda et in diebus Jeroboam filii Joas regis Israel. Principium loquendi domino in Osee. Et dixit dominus ad Osee: Vade sume tibi uxorem fornicationum et fac tibi filios fornicationum, quia fornicans fornicabitur terra a domino. Et abiit et accepit Gomer filiam Debelaim et concepit et peperit filium. Et dixit dominus ad eum: Voca nomen eius Jesrael, quoniam adhuc modicum et visitabo sanguinem Jesrahel super domum Jeu et quiescere faciam regnum domus Israel. Et in illa die conteram arcum Israel in valle Jesrahel. Et concepit adhuc et peperit filiam et dixit ei: Voca nomen eius Absque misericordia, quia non addam ultra domui Israel misereri, sed oblivione obliviscar eorum. Et domui Juda miserebor et salvabo eos in domino deo suo, et non salvabo eos in arcu et gladio et bello et in equis et in equitibus. Et ablactavit eam que erat absque misericordia. Et concepit et peperit ei filium. Et dixit: Voca nomen eius Non populus meus, quia vos non populus meus et ego non ero vester deus. Et erit numerus filiorum Israel quasi arena maris que sine mensura est et non numerabitur. Et erit in loco ubi dicetur eis Non populus meus vos, dicetur

Nota quod ... tot in uno volumine ... libri ... [illegible]

Sed quod ... [illegible]

eis filii dei viventis et congre
gabuntur filii Iuda et filii Israel
pariter et ponent sibimet caput
unum et ascendent de terra, quia ma
gnus dies Iesrahel
Dicite fratribus vestris populus meus.
et sorori vestre misericordiam consecuta.
Iudicate matrem vestram iudica
te, quia ipsa non est uxor mea et
ego non vir eius. auferat forni
cationes suas a facie sua. et adul
teria sua de medio uberum suorum:
nequando expoliam eam nudam et
statuam eam iuxta diem na
tivitatis ~~eius~~ sue. et ponam eam
quasi solitudinem. et statuam velut
terram inviam, et interficiam eam
in siti. et filiorum illius non misere
bor, quoniam filii fornicationum sunt, quia
fornicata est mater eorum, confusa est
que concepit eos. quia dixit vadam
post amatores meos, qui dant panes
mihi. et aquas meas et lanam meam
et linum. et oleum et potum meum
Propter hoc ecce ego sepiam viam
tuam spinis. et sepiam eam ma
ceria, et semitas suas non inveniat
et sequetur amatores suos et non
apprehendet eos, et queret eos et non
inveniet. et dicet vadam et revertar
ad virum meum priorem, quia bene
mihi erat tunc, magis quam nunc, Et
hec nescivit, quia ego dedi ei fru
mentum. et vinum et oleum. et argen
tum multiplicavi ei et aurum, que
fecerunt Baal. Idcirco convertar et sumam
frumentum meum in tempore suo et vinum
meum in tempore suo. et liberabo lanam
meam et linum meum que operiebant
ignominiam eius. et nunc revela
bo stultitiam eius in oculis amato
rum eius, et vir non eruet eam
de manu mea, et cessare faciam
omne gaudium eius et solemnitatem
eius. et neomeniam eius, et sabbatum
eius, et omnia festa tempora eius, et corrumpam
vineam eius et ficum eius de quibus
dixit Mercedes mee hec sunt quas
dederunt mihi amatores mei, et po
nam eam in saltum et comedet
eam bestia agri. Et visitabo su
per eam dies Baalim quibus accende
bat incensum. et ornabatur inaure
sua. et monili suo. et ibat post ama
tores suos. et mei obliviscebatur dicit dominus. Prop
ter hoc ecce ego lactabo eam et ducam in
solitudinem eam, et loquar ad cor eius et da
bo ei vinitores eius ex eodem loco. et val
lem Achor ad aperiendam spem. et canet
ibi iuxta dies iuventutis sue et iuxta dies
ascensionis sue de terra Egipti. et erit in die
illa ait dominus Vocabit me vir meus. et
non vocabit me ultra Baalim. et au
feram nomina Baalim de ore eius et non recor
dabitur ultra nominis eorum. et percutiam fedus
eis in die illa cum bestia agri et volu
cre celi et cum reptili terre et arcum et
gladium et bellum conteram de terra. et dor
mire eos faciam fiducialiter. Et sponsa
bo te mihi in sempiternum, et sponsabo te mihi
in iustitia. et iudicio. et misericordia et miserationi
bus. et sponsabo te mihi in fide. et scies
quia ego dominus. et erit in die illa ex
audiam dicit dominus, exaudiam celos. et illi
exaudient terram. et terra exaudiet tri
ticum et vinum et oleum, et hec omnia exau
dient Iesrahel. et seminabo eam mihi in terra.
et miserebor eius que fuit absque misericordia. et
dicam non populo meo, populus meus es tu, et
ipse dicet. deus meus es tu
Et dixit dominus ad me adhuc va
de et dilige mulierem dilectam ami
co et adulteram sicut diligit dominus
filios Israel. et ipsi respiciunt ad deos alie
nos et diligunt vinacia uvarum, et fodi eam
mihi quindecim argenteis et coro ordei et di
midio coro ordei. et dixi ad eam. dies multos
expectabis me non fornicaberis et non eris
viro, sed et ego expectabo te. quia
dies multos sedebunt filii Israel sine rege
et sine principe. et sine sacrificio. et sine
altari. et sine Effoth, et sine theraphim
Et post hec revertentur filii Israel. et querent
dominum deum suum. et David regem suum. et pa
vebunt ad dominum et ad bonum eius in no
vissimo dierum
Audite verbum domini filii Israel. quia
iudicium domino cum habita
toribus terre, quia non est veritas
et non est misericordia. et non est scientia dei
in terra. maledictum et mendacium et ho
micidium et furtum et adulterium inundave
runt. et sanguis sanguinem tetigit. Prop
ter hoc lugebit terra. et infirmabitur omnis qui
habitat in ea in bestia agri et volucre
celi. sed et pisces maris congregabuntur.
Verumtamen unusquisque non iudicet. et non argu
atur vir. populus enim tuus sicut hii qui contradicunt

sacerdoti et corrues hodie et corruet propheta tecum. nocte tacere feci matrem tuam. Conticuit populus meus eo quod non habuit scienciam. quia tu scienciam repulisti repellam te ne sacerdocio fungaris michi et quia oblita es legem dei tui obliviscar filiorum tuorum et ego. Secundum multitudinem eorum sic peccaverunt michi gloriam eorum in ignominiam commutabo. Peccata populi mei comedent et ad iniquitatem sublevabunt animas eorum. et erit sicut populus sic sacerdos. et visitabo super eum vias eius et cogitaciones eius reddam ei. et comedent et non saturabuntur. fornicati sunt et non cessaverunt. quoniam dominum dereliquerunt in non custodiendo. et vinum et ebrietas cor auffert. populus meus in ligno suo interrogavit. et baculus eius annunciavit ei. spiritus enim fornicacionum decepit eos. et fornicati sunt a deo suo. Super capita moncium sacrificabant et super colles accendebant thimiamata. subtus quercum et populum et terebintum. quia bona erat umbra eius. Ideo fornicabuntur filie vestre et sponse vestre adultere erunt. non visitabo super filias vestras et super sponsas vestras cum adulteraverint. Quoniam ipsi cum meretricibus conversabantur et cum effeminatis sacrificabant. et populus non intelligens vapulabit. Si fornicaris tu Israel non delinquat saltem Iuda. Nolite ingredi in Galgala. et ne ascenderitis in Bethaven. neque iuraveritis vivit dominus. quia sicut vacca lasciviens declinavit Israel. nunc pascet eos dominus quasi agnum in latitudine. particeps idolorum Effraym. dimitte eum. separatum est convivium eorum. fornicacione fornicati sunt. dilexerunt afferre ignominiam protectores eius. Ligavit eum spiritus in alis suis. et confundentur a sacrificiis suis.

Audite hec sacerdotes et attendite domus Israel et domus regis auscultate. quia vobis iudicium est. quoniam laqueus facti estis speculacioni et sicut rethe expansum super Thabor. et victimas declinastis in profundum et ego eruditor omnium. quia ego scio Effraym et Israel non est absconditus a me. quia nunc fornicatus est Effraym. contaminatus est Israel. non dabunt cogitaciones suas ut revertantur ad dominum deum suum. quia spiritus fornicacionum in medio eorum. et dominum non cognoverunt. Et respondebit arrogancia Israel in faciem eius. et Israel et Effraym ruent in iniquitatibus suis. ruet etiam Iudas cum eis. in gregibus suis et in armentis suis vadent ad querendum dominum et non invenient. ablatus est ab eis. In dominum prevaricati sunt quia filios alienos genuerunt. nunc devorabit eos mensis cum partibus suis. Clangite buccina in Gabaa. tuba in Rama. ululate in Bethaven post tergum tuum Beniamin. Effraym in desolacione erit in die correpcionis. in tribubus Israel ostendi fidem. Facti sunt principes Iuda quasi assumentes terminum. super eos effundam quasi aquam iram meam. Calumpniam passus est Effraym fractus iudicio. quoniam cepit abire post sordes. Et ego quasi tinea Effraym. et quasi putredo domui Iuda. Et vidit Effraym languorem suum et Iudas vinculum suum. et abiit Effraym ad Assur et misit ad regem ultorem. et ipse non poterit salvare vos. nec solvere poterit a vobis vinculum. Quoniam ego quasi leena ~~domui Iuda~~ Effraym. et quasi catulus leonis domui Iuda. Ego capiam et vadam et tollam et non est qui eruat. Vadens revertar ad locum meum. donec deficiatis et queratis faciem meam.

In tribulacione sua mane consurgent ad me. venite et revertamur ad dominum. quia ipse cepit et sanabit nos. percuciet et curabit nos. et vivificabit nos post duos dies. In die tercia suscitabit nos. et vivemus in conspectu eius. Sciemus. sequemurque ut cognoscamus dominum. quasi diluculum preparatus est egressus eius. et veniet quasi imber nobis temporaneus et serotinus terre. Quid faciam tibi Effraym. quid faciam tibi Iuda. misericordia vestra quasi nubes matutina. et quasi ros mane pertransiens. propter hoc dolavi in prophetis. occidi eos in verbis oris mei. et iudicia mea quasi lux egredientur. quia misericordiam volui et non sacrificium et scienciam dei plus quam holocausta. Ipsi autem sicut Adam transgressi sunt pactum. ibi prevaricati sunt in me. Galaath civitas operancium ydolum supplantata sanguine. et quasi fauces virorum latronum particeps sacerdotum in via interficiencium pergentes de Sichem. quia scelus operati sunt. In domo Israel vidi horrendum. ibi fornicaciones Effraym. contaminatus est Israel. et

Iuda pone messem tibi cum con
verterо captivitatem populi mei
Cum sanare vellem Israhel reve
latu est iniquitas Effraym.
et malicia Samarie. quia
operati sunt mendacium. et fur ingres
sus est ad spoliandum latrunculus
foris. et ne forte dicant in cordibus
suis. omnem maliciam eorum me recor
datum. nunc circumdederunt eos adinven
ciones sue. coram facie mea facte
sunt. in malicia sua letificaverunt
regem. et in mendaciis suis principes
omnes adulterantes. quasi clibanus succen
sus est a coquente. quievit paululum
civitas a commixtione fermenti. donec
fermentaretur totum. dies regis nostri.
ceperunt principes furere a vino.
a vino. extendit manum suam cum illu
soribus. quia applicaverunt quasi clibanum
cor suum. cum insidiaretur eis. tota
nocte dormivit coquens eos. ma
ne ipse succensus quasi ignis flammeus.
calefacti sunt quasi clibanus. et devo
raverunt iudices suos. omnes reges
eorum ceciderunt. et non est qui cla
met ad me in eis. Effraym in populis
ipse commiscebatur. Effraym factus est
subcinericius panis. qui non re
versatur. comederunt alieni robur
eius. et ipse nescivit. sed et cani
effusi sunt in eo. et ipse ignoravit.
et humiliabitur superbia Israhel in facie
eius. nec reversi sunt ad dominum deum
suum. et non quesierunt eum in omnibus
hiis. et factus est Effraym quasi colum
ba seducta non habens cor. Egiptum
invocabant. ad Assirios abierunt. et
cum profecti fuerint expandam super
eos rethe meum. et quasi volucrem celi
detraham eos. cedam eos secundum au
dicionem cetus eorum. Ve eis
quoniam recesserunt a me. vastabuntur
quia prevaricati sunt in me. et ego
redemi eos. et ipsi locuti sunt contra
me mendacia. et non clamaverunt
ad me in corde suo. sed ululabant
in cubilibus suis super triticum rumi
nabant et vinum. et recesserunt
a me. et ego erudivi eos. et confor
tavi brachia eorum et in me cogi
taverunt maliciam. reversi sunt ut essent
absque iugo. facti sunt quasi arcus do
losus. cadent in gladio principes e
orum a furore lingue sue. ista sub
sannacio eorum in terra Egipti

In gutture tuo sit tuba
quasi aquila super domum

domini. pro eo quod transgressi sunt fedus
meum et legem meam prevaricati sunt.
Me invocabunt. deus meus cognovimus te Israhel
proiecit Israhel bonum inimicus persequetur eum.
Ipsi regnaverunt et non ex me. principes exti
terunt et non cognovi. argentum suum et au
rum suum fecerunt sibi idola. ut interirent
proiectus est vitulus tuus Samaria.
iratus est furor meus in eos. usque quo
non poterunt emundari. quia ex Israhel et ipse
est. artifex fecit illud. et non est deus.
quoniam in aranearum tela erit vitulus Sa
marie. quia ventum seminabunt. et turbi
nem metent. Culmus stans non est in eis
germen non faciet farinam. quod si fecerint.
alieni comedent eam. Devoratus est Israhel.
nunc factus est in nacionibus quasi vas in
mundum. quia ipsi ascenderunt ad Assur. o
nager solitarius sibi. Effraym munera de
derunt amatoribus. sed et cum mercede conduxe
runt naciones. et nunc congregabo eos. et
quiescent paulisper ab onere regis et
principum. quia multiplicavit Effraym alta
ria ad peccandum. facte sunt ei are in de
lictum. scribam eis legis meas multipli
ces. que velut aliene computate sunt. ho
stias offerent et immolabunt carnes et co
medent. et dominus non suscipiet eas. nunc
recordabitur iniquitatis eorum. et visitabit
peccata eorum. ipsi in Egiptum convertentur. et ob
litus est Israhel factoris sui. et edificavit
delubra. et Iudas multiplicavit urbes mu
nitas. et mittam ignem in civitates eius.
et devorabit edes illius.

Noli letari Israhel. noli exultare
sicut populi. quia fornicatus es a
deo tuo. dilexisti mercedem super
omnes areas tritici. area et torcular non
pascet eos. et vinum mentietur eis. non ha
bitabunt in terra domini. Reversus est Effraym
et Israhel in Egiptum et in Assiriis pollu
tum comedit. non libabunt deo vinum
et non placebunt ei sacrificia eorum. quasi
panis lugencium. omnes qui comedunt
eum contaminabuntur. quia panis eorum
anime ipsorum. non intrabunt in domum domini.
quid facietis in domo domini in die sollempni.
et in die festivitatis domini. ecce enim profecti
sunt a vastitate. Egiptus congregabit eos.
Menphis sepeliet eos. desiderabile argen
tum eorum urtica hereditabit. lappa in ta
bernaculis eorum. venient dies visitacionis.
venient dies retribucionis. Scitote Israhel stul
tum prophetam insanum virum spiritualem propter
multitudinem iniquitatis tue. et multitudo amencie.
Speculator Effraym cum deo meo. propheta la
queus ruine factus est super omnes vias
suas insania in domo dei eius. profunde pec
caverunt sicut in diebus Gabaa. recordabitur
iniquitates eorum. et visitabit peccata eorum. Tam

uvam in deserto inveni Israel quasi prima
poma ficulnee in cacumine eius vidi
patres eorum. ipsi autem intraverunt ad Belphe
gor et abalienati sunt in confusionem et facti
sunt abhominabiles sicut ea que dilexerunt
Effraym quasi avis evolavit. gloria eorum
a partu. et ab utero. et a conceptu. quod
si enutrierint filios suos. absque liberis
eos faciam in hominibus. Sed et ve eis cum
recessero ab eis. Effraym ut vidi Tirus
erat fundata in pulcritudine. et Effraim
educet ad interfectorem filios suos. Da
eis domine. quid dabis eis. Da eis vul
vam sine liberis. et ubera arentia.
Omnes nequitie eorum in Galgal. quia ibi
exosos habui eos. propter maliciam adinven
tionum eorum. de domo mea eiciam eos.
non addam ut diligam eos. Omnes principes
eorum recedentes. Percussus est Effraym. ra
dix eorum exsiccata est. fructum nequaquam
faciat quod et si genuerint interficiam ama
tissima uteri eorum. abiciet eos deus
meus. quia non audierunt eum. et erunt
vagi in nationibus.

Vitis frondosa Israel. fructus ade
quatus est ei. secundum multitudinem
fructus sui. multiplicavit altaria
iuxta ubertatem terre sue. exuberavit
simulacris. Divisum est cor eorum. nunc inter
ibunt. ipse confringet simulacra eorum. depo
pulabitur aras eorum. quia nunc dicent
non est rex nobis. non enim timemus dominum. quid
faciat nobis rex. loquimini verba visionis
inutilis. et ferietis fedus in mendacio. et
germinabit quasi amaritudo iudicium super sulcos
agri. Vaccas Bethaven coluerunt habita
tores Samarie. quia luxit super eum
populus eius. et editui eius super eum exulta
verunt in gloria eius. quia migravit ab eo.
siquidem et ipse in Assur delatus est
munus regi ultori. Confusio Effraim
capiet et confundetur Israel in voluntate
sua. Transire fecit Samaria regem suum
quasi spumam super faciem aque et disperdentur
excelsa idoli peccatum Israel. lappa et tribulus
ascendet super aras eorum et dicent mon
tibus operite nos et collibus. cadite super nos.
A diebus Gabaa peccavit Israel. ibi steterunt
non comprehendet eos in Gabaa prelium super
filios iniquitatis. iuxta desiderium meum corripiam
eos. congregabuntur super eos populi cum corripien
tur propter duas iniquitates suas. Effraim
vitula docta diligere trituram. et ego transivi
super pulcritudinem colli eius. ascen
dam super Effraim. arabit Iudas.
confringet sibi sulcos Iacob. seminate
vobis in iusticia. et metite in ore mi
sericordie. et innovate vobis novale.
Tempus autem requirendi dominum cum venerit
qui docebit vos iusticiam. Arastis im
pietatem. messuistis iniquitatem. comedi
stis frugem mendacii. quia confisus es
in viis tuis. et in multitudine fortium tuorum.
Consurget tumultus in populo tuo. et omnes mu
nitiones tue vastabuntur. sicut vastatus
est Salmana rex a domo eius qui
vindicavit Baal die prelii. matre super
filios allisa. sic fecit vobis Bethel
a facie malicie nequitiarum vestrarum.

Sicut mane transiit. pertransiit rex
Israel. quia puer Israel. et dile
xi eum. et ex egypto vocavi
filium meum. vocaverunt eos. sic abie
runt a facie eorum. Baalim immola
bant. et simulacris sacrificabant. Et ego
quasi nutricius Effraim. portabam eos
in brachiis meis ne lederentur in p
litudine. et nescierunt quod curarem eos
in funiculis Adam traham eos. in vi
nculis caritatis. et ero eis quasi exaltans
iugum super maxillas eorum. et de
clinavi ad eum ut vesceretur. Non rever
tetur in terram Egypti. et Assur ipse
rex eius. quoniam noluerunt converti. Cepit
gladius in civitatibus eius. et consumet
electos eius. et comedet capita eorum.
et populus meus pendebit ad reditum
meum. iugum autem imponetur eis simul quod
non auferetur. Quomodo dabo Effraim.
et protegam te Israel. quomodo dabo te sicut
Adama ponam te ut Seboym. conversum
est in me cor meum pariter conturbata
est penitudo mea. non faciam furorem
ire mee. non convertar ut disperdam
Effraim. quoniam ego deus. et non homo.
in medio tui sanctus. et non ingrediar
civitatem. post dominum ambulabunt. quasi leo
rugiens. quia ipse rugiet et formi
dabunt filii maris. et advolabunt quasi
avis ex egypto. et quasi columba de terra
Assiriorum. et collocabo eos in domibus
suis dicit dominus.

Circumdedit me Effraim in nega
tione sua. et in dolo domus Israel.
Iudas autem testis descendit cum deo.
potens qui est sanctus et fidelis. et cum sanctis
fidelibus. Effraim pascit ventum. et se
quitur estum. tota die mendacium et vastita
tem multiplicat. et fedus cum Assiriis i
niit. et oleum in egyptum ferebat. Iudicium

go domini cum Iuda. et visitabo super
Iacob iuxta vias suas / et iuxta adinven-
tiones / suas reddet ei. In utero supplan-
tavit / fratrem suum. et in fortitudine sua
directus est cum angelo. et invaluit
ad angelum et confortatus est. flevit
et rogavit eum. in Bethel invenit
eum. et ibi locutus est nobiscum. et dominus
deus exercituum memoriale eius. Et
tu ad dominum deum tuum converteris misericordiam
et iudicium custodi et spera in deo
tuo semper. Chanaan in manu eius sta-
tera dolosa. calumpniam dilexit et
dixit Effraim. Verumtamen dives effectus
sum. inveni idolum mihi. Omnes labores
mei non invenient
mihi iniquitatem quam peccavi. Et ego dominus
deus tuus de terra Egipti. Adhuc
sedere te faciam in tabernaculis
sicut in diebus festivitatis.
et locutus sum super prophetas. et ego
visionem multiplicavi. et in manibus
prophetarum assimilatus sum. Si in Galaat
idolum tamen frustra erant. bobus immo-
lantes. nam et altaria eorum quasi acervi
super sulcos agri. Fugit Iacob in re-
gionem Sirie. et servivit Israel in
uxorem. et in uxorem servivit. In
propheta autem eduxit dominus Israel de Egi-
pto. et in propheta servatus est. Ad ira-
cundiam me provocavit Effraim
~~ad iracundiam me provocavit Effraim~~
amaritudinibus suis. et sanguis eius
super eum veniet. et obprobrium eius
restituet ei dominus deus suus

Loquente Effraim horror in-
vasit Israel. et deliquit in
Baal et mortuus est. et nunc
addiderunt ad peccandum. feceruntque sibi con-
flatile de argento suo quasi simili-
tudinem idolorum factura artificum
totum est. His ipsi dicunt immolate homines ad-
orantes vitulos aureos. Ideo erunt
quasi nubes matutina. et sicut ros
matutinus preteriens / sicut pulvis tur-
bine raptus ex area. et sicut fumus
de fumario. Ego autem dominus deus tuus
de terra Egipti. et deum absque me nesci-
es. et salvator non est preter me. Ego
cognovi te in deserto in terra solitudinis.
iuxta pascua sua. et adimpleti sunt
et saturati sunt. et levaverunt cor
suum et obliti sunt mei. Et ego ero eis
quasi leena. sicut pardus in via Assiri-
orum. occurram eis quasi ursa rapta catu-
lis. et disrumpam interiora iecoris eorum.
et consumam eos ibi quasi leo. et bestia agri
scindet eos. Perditio tua ex te est Israel.
Tantummodo in me auxilium tuum. Ubi est rex
tuus. maxime nunc salvet te in omnibus
urbibus tuis. et iudices tui. de quibus
dixisti. Da mihi regem et principes. Dabo
tibi regem in furore meo. et auferam
in indignatione mea. Colligata est iniquitas
Effraim. absconditum est peccatum eius. Do-
lores parturientis venient ei. Ipse filius non
sapiens. nunc enim non stabit in contritione
filiorum. De manu mortis liberabo eos. de
morte redimam eos. Ero mors tua o mors.
morsus tuus ero inferne. Consolatio tua abs-
condita est ab oculis meis. quia ipse inter
fratres dividet. Adducet urentem ventum
dominus de deserto ascendentem. et siccabit ve-
nas eius. et desolabit fontem eius.
et ipse diripiet thesaurum omnis vasis de-
siderabilis.

Pereat Samaria. quoniam ad amaritu-
dinem concitavit deum suum. in gla-
dio pereat. parvuli eorum in terram alli-
dantur. et fete eius discindantur. Convertere
Israel ad dominum deum tuum. quoniam corruisti in
iniquitate tua. Tollite vobiscum verba et con-
vertimini ad dominum. et dicite omnem aufer
iniquitatem. et accipe bonum. et reddemus vi-
tulos labiorum nostrorum. Assur non salvabit
nos super equos non ascendemus. nec di-
cemus ultra. dii nostri opera manuum nostra-
rum. quia eius qui in te est misereberis
pupilli. Sanabo contritiones eorum. et dili-
gam eos spontanee. quia aversus est fu-
ror meus ab eis. et ero quasi ros. et Israel
germinabit quasi lilium. et erumpet radix eius
ut Libani. Ibunt rami eius. et erit quasi oli-
va gloria eius. et odor eius ut Libani. Con-
vertentur sedentes in umbra eius. vivent
tritico. et germinabunt quasi vinea. memoriale
eius sicut vinum Libani. Effraim quid mihi ultra idola ego exaudiam et diri-
gam eum. ego ut abietem virentem. ex me
fructus tuus inventus est. Quis sapiens
et intelliget ista. intelligens et sciet hec.
quia recte sunt vie domini. et iusti ambu-
labunt in eis. prevaricatores vero corruent
in eis.

Sanctus Iohel apud Hebreos post O-
see ponitur. et sicut ibi sub nomine
Effraim ad decem tribus confir-
matitium. que vel Samaria vel Israel sepe
memorantur. sic in hunc prophetam. omne quod
dicitur ad tribum Iuda et ad Iherusalem pertinere
credendum est. et nulla omnino istius x. decem
tribuum in hoc fieri mentionem. Et pacificus quasi
Effraim quid mihi ultra idola ego exaudiam

prophetavit. eadem debemus accipere que in
ozee legimus. in diebus ozie et ioatham et
achas et ezechie regum iuda. et in diebus ie
roboam filii ioas regis israel. porro factum esse
sermonem domini ad meritum eius refertur
cui fit. non ad conditionem illius cui fieri dicitur.
ut alibi legimus. dominus factus est michi
in salutem. auditus autem in scripturis san
ctis et non est ille qui in aure sonat sed qui
in corde percipitur. iuxta illud quod dominus
loquitur in evangelio. qui habet aures audi
endi audiat. et aut dicitur ebraice hiezinim
grece autem enotisasthe latine sonat auribus
percipe. proprie non ab aure sed corde percipit
rei. cum senes sunt et celestes audiunt spiritualiter.
terram autem habitant in terra appellantur terrenum qui
auribus percipiunt. utrumque autem hec duo va
quitia ponuntur non ad simplicem tantum verbum
sonum sed ad rerum interiorem conditionem quoque dictorum intel
ligentiam pertinet. in genesi lamech loquitur
ad uxores suas ada et sella. audite vocem meam
uxores lamech. auribus percipite sermones
meos quia virum occidi in vulnus meum et ado
lescentulum in livore meo. et ysaias au
dite celi et auribus percipe terra.

Ioel fatuel filius describit terram xii tribuum.
Eruca brucho locusta rubigine vastatam con
sumptam. et post eversionem prioris populi
effusum spiritum sanctum dicit super servos
dei et ancillas id est super centum viginti creden
tes homines qui fuerunt in cenaculo montis syon. qui
ab uno usque quindecim paulatim per incremen
ta surgentes. quindecim graduum numerum effi
ciunt. qui in psalterio mistice continentur.
De tribus igitur generibus rethorum hec sumuntur
principia. et tres sunt argumentorum partes
ex quibus incipere solet omnis orator. aut
enim dociles aut benivolos aut attentos au
ditores debet efficere. hic propheta ergo recte
a magnitudine cladis sumens principium eos
quia qui audituri erant volens ad penitentiam
provocare reddit attentos admirans futu
rorum malum. ut considerantes ventura clades
asperitatem ocius exciperent penitentiam. in hoc
propheta sicut et in osee nec reges nec tempora
sunt prenotata quia eisdem temporibus
ac regibus quibus ozee prophetavit ioel

interpretatur incipiens. a domino descendens
tropologice hoc est eo qui hostium dei et
scientiam dei habuerit apertam recte incipit
prophetare. Capitulum primum

Verbum domini quod factum est ad ioel
filium fatuel. audite hoc senes et
auribus percipite omnes habitatores
terre. si factum est istud in diebus vestris.
aut in diebus patrum vestrorum. super hoc
filiis vestris narrate. et filii vestri fili
is suis. et filii eorum generationi altere.
residuum eruce comedit locusta et resi
duum locuste comedit bruchus. et residuum
bruchi comedit rubigo. Expergiscimini
ebrii. et flete et ululate omnes qui bibitis
vinum in dulcedine. quoniam periit ab
ore vestro. gens enim ascendit super
terram meam fortis et innumerabilis. dentes
eorum ut dentes leonis. et molares eius
ut catuli leonis. posuit vineam meam
in desertum. et ficum meam decorticavit.
nudans spoliavit eam. et proiecit illam
et albi facti sunt rami eius. plange quasi
virgo accincta sacco super virum pu
bertatis tue. periit sacrificium et liba
tio de domo domini. et luxerunt sacerdo
tes ministri domini. et depopulata est
regio. luxit humus quoniam devastatum est
triticum. confusum est vinum. et elanguit o
leum. confusi sunt agricole. ululave
runt vinitores super frumento et orde
o. quia periit messis agri. vinea con
fusa est. et ficus elanguit. malogra
natum et palma et malum et omnia li
gna agri aruerunt. quia confusum est gau
dium a filiis hominum. Accingite vos et
plangite sacerdotes domini. ululate
ministri altaris. ingredimini cubate
in sacco ministri dei vestri. quia interiit
de domo dei nostri sacrificium et libatio.
Sanctificate ieiunium. et vocate cetum.
congregate senes. et omnes habi
tatores terre in domum dei nostri. et cla
mate ad dominum. a a a diei quia prope est
dies domini. et quasi vastitas ~~a p[otente]~~
a potente veniet. Numquid non coram
oculis vestris alimenta perierunt de do
mo dei vestri. leticia et exultatio. com
putruerunt iumenta in stercore suo.
demollita sunt orea. dissipate sunt ap
poteca. quia confusum est triticum. quid in
gemuit animal et mugierunt greges

armenti quia non est pascua eis sed et
greges pecorum disperierunt. Ad te domine
clamabo quia ignis comedit speciosa
deserti et flamma succendit omnia
ligna regionis. sed et bestie agri quasi
area sitiens imbrem suspexerunt ad
te. quoniam exsiccati sunt fontes aquarum et
ignis devoravit speciosa deserti

Canite tuba in syon ululate in monte
sancto meo. Conturbentur omnes
habitatores terre. quia venit dies
domini. quia prope est dies tenebrarum
et caliginis. dies nubis et turbinis.
quasi mane expansum est super montes.
populus multus et fortis. similis
ei non fuit a principio et post eum non
erit. usque in annos generationis et
generationis. Ante faciem eius ignis
vorans et post eum exurens flamma.
quasi ortus voluptatis terra coram
eo. et post eum solitudo deserti. neque
est qui effugiat eum. quasi aspectus
eorum. et quasi equites sic current.
sicut sonitus quadrigarum. super capi-
ta montium exilient. sicut sonitus
flamme ignis devorantis stipulam.
velut populus fortis preparatus ad pre-
lium. A facie eius cruciabuntur populi.
omnes vultus eorum redigentur in ol-
lam. Sicut fortes current quasi viri
bellatores ascendent murum. viri in
viis suis gradientur. et non declinabunt
a semitis suis. unusquisque fratrem suum
non coartabit. singuli in calle suo am-
bulabunt. Sed et per fenestras cadent.
et non demolientur. urbem ingredientur
in muro current. domos ascendent per
fenestras intrabunt quasi fur. A facie
ignis contremuit terra. moti sunt
celi. sol et luna obtenebrati sunt. et
stelle retraxerunt splendorem suum.
Et dominus dedit vocem suam ante
faciem exercitus sui. quia multa sunt
nimis castra eius. quia fortia et fa-
cientia verbum eius. magnus est enim
dies domini. et terribilis valde. et quis
sustinebit eum. Nunc ergo dicit dominus
Convertimini ad me in toto corde
vestro. in ieiunio et fletu et planctu. et
scindite corda vestra. et non vestimenta vestra.
Et convertimini ad dominum deum vestrum. quia be-
nignus et misericors est. patiens et mul-
te misericordie. et prestabilis super ma-
litiam. Quis scit si convertatur et ignoscat
deus. et relinquat post se benedictionem.
sacrificium et libamen domino deo nostro

Canite tuba in syon. sanctificate ieiunium.
vocate cetum. congregate populum. sanctifi-
cate ecclesiam. coadunate senes. congregate
parvulos. sugentes ubera. egrediatur sponsus
de cubili suo et sponsa de thalamo suo.
Inter vestibulum et altare plorabant sacer-
dotes. et ministri domini. et dicent Parce domine
parce populo tuo. et ne des hereditatem tuam
in opprobrium ut dominentur eis nationes.
Quare enim dicunt in populis. ubi est deus
eorum. Zelatus est dominus terram suam.
et pepercit populo suo. et respondit dominus.
et dixit populo suo. Ecce ego mittam vobis
frumentum et vinum et oleum et replebimini
in eo. et non dabo vos ultra in opprobrium
in gentibus. et eum qui est ab aquilone
procul faciam a vobis. et expellam eum
in terram inviam et desertam. faciem eius
contra mare orientale. et extremum eius
ad mare novissimum. Et ascendet fetor
eius. et ascendet putredo eius. quia superbe
egit. Noli timere terra. sed exulta et
letare. quia magnificavit dominus ut fa-
ceret. Nolite timere animalia regionis.
quia germinaverunt speciosa deserti. quia
lignum attulit fructum suum. ficus et vinea
dederunt virtutem suam. et filii syon exul-
tate. et letamini in domino deo vestro. quia
dedit vobis doctorem iustitie. et descendere
faciet ad vos dominus imbrem matutinum
et serotinum. sicut a principio. et imple-
buntur aree frumento. et redundabunt
torcularia vino et oleo. et reddam vobis
annos quos comedit locusta bruchus et
ruca et rubigo. fortitudo mea magna
quam misi in vos. et comedetis vescen-
tes et saturabimini et laudabitis nomen
dei vestri. qui fecit vobiscum mirabilia
et non confundetur populus meus in sempiternum
et scietis quia in medio israel ego sum. et ego
dominus deus vester et non est amplius et non confundetur populus
meus in sempiternum

Et erit post hec effundam spiritum meum
super omnem carnem. et prophetabunt
filii vestri et filie vestre. senes vestri sompnia
sompniabunt. et iuvenes vestri visiones vi
debunt. Sed et super servos meos et
ancillas meas in diebus illis effundam
spiritum meum. Et dabo prodigia in celo
et in terra. sanguinem. et ignem. et
vaporem fumi. Sol vertetur in tenebras
et luna in sanguinem antequam veniat
dies domini magnus et horribilis. et erit
omnis qui invocaverit nomen domini salvus
erit. quia in monte Syon. et in Ierusalem
erit salvatio. sicut dixit dominus. et in
residuis quos dominus advocaverit.
Quia ecce in diebus illis et in tempore
illo. cum convertero captivitatem Iude
et Ierusalem. congregabo omnes gentes. et de
ducam eas in vallem Iozaphat. et di
sceptabo ibi cum eis super populo meo.
et super hereditate mea Israel. quos disper
serunt in nacionibus. et terram meam divi
serunt. et super populum meum miserunt sortem.
et posuerunt puerum in prostibulo. et
puellam vendiderunt pro vino ut biberent.
Verum quid mihi et vobis Tyrus et Sydon. et
omnis terminus palestinorum. Numquid ultionem vos
reddetis mihi. et si ulciscimini vos contra
me. cito velociter reddam vicissitudinem
vobis super caput vestrum. Argentum enim me
um et aurum meum tulistis. et deside
rabilia mea et pulcerrima intulistis
in delubra vestra. et filios Iuda et fili
os Ierusalem vendidistis filiis grecorum. ut
longe faceretis eos a finibus suis. Et ego
suscitabo eos de loco in quo vendidistis
eos. et convertam retribucionem vestram in ca
put vestrum. et vendam filios vestros et fi
lias vestras in manibus filiorum Iuda. et
venundabunt eos Sabeis genti longinque
quia dominus locutus est. Clamate hoc in
gentibus. sanctificate bellum. suscitate ro
bustos. accedant omnes viri bellatores. Con
cidite aratra vestra in gladios. et ligo
nes vestras in lanceas. Infirmus dicat
quia ego fortis sum. Erumpite et venite
omnes gentes de circuitu. et congregamini.
ibi occumbere faciat dominus robustos tuos.
Consurgant et ascendant gentes

in vallem Iozaphat. quia ibi se
debo ut iudicem omnes gentes in
circuitu. mittite falces quia matu
ravit messis. Venite et descendite
quia plenum est torcular. et exube
rant torcularia. quia multiplicata
est malicia eorum. populi populi in val
le concisionis. Sol et luna obtene
brati sunt. et stelle retraxerunt splen
dorem suum. Et dominus de Syon rugiet
et de Ierusalem dabit vocem suam. et
movebuntur celi et terra. et dominus
spes populi sui. et fortitudo filiorum
Israel. Et scietis quia ego dominus deus
vester. habitans in Syon monte sancto
meo. et erit Ierusalem sancta. et
alieni non transibunt per eam amplius.
Et erit in die illa. stillabunt mon
tes dulcedinem. et colles fluent lacte.
et per omnes rivos Iude ibunt
aque. et fons de domo domini egre
dietur. et irrigabit torrentem spi
narum. Egyptus in desolacionem erit. et
Idumea in desertum perdicionis. pro eo
quod inique egerint in filios Iuda
et effuderunt sanguinem innocentem
in terra sua. Et Iudea in eternum ha
bitabitur. et Ierusalem in generacionem et
generacionem. Et
mundabo sanguinem eorum quem non
mundaveram. et dominus commorabitur
in Syon. Sequitur prologus in Amos

Osias rex. cum dei religionem
sollicite emularetur. minus reli
gionis amore provocatus. contra precepta
legis Moysi. arrepto turibulo ut in
historia libri paralipomenon ostenditur.
sacerdotale officium presumere conatus
est. Ob eam rem terre motum in
templo dei exortum constat. cuius et
Zacharias propheta meminit. Ad hunc
utique terre motum. Amos propheta temporibus
Ozie regis et temporibus Ieroboam filii
Ioab regis Israel. in eas gentes que
lectionem prophetie sue ira dei. ob eas
causas quas meruerant affutura
denunciat. Et quia idem propheta in
preteritis ait. super tribus impietatibus
et super quatuor non convertam eum. tercio
peccatorum indulgentiam deum dare
posse significat. quarte quoque eadem peccata ad

nutrientibus nec primam nec indolgenciam daturos minatur. Vltra per tres scilicet simulationes que in predictis gentibus imittendas predixit quem atque irrevocabilem iram dei ad eversionem earum de civitatum processuram voluit demonstrare. // Secundus prologus.

Amos pastor et rusticus et ruborum mororum distinguens pauca verbis explicari non possunt. Quis enim digne exprimat tria et quatuor scelera Damasci Gaze Tyri Ydumee filiorum Amon et Moab et septimo octavoque gradu Iude et Israel. Hic loquitur ad vaccas pingwes que sunt in monte Samarie et ruitura domum maiorem minoremque testatur. Ipse cernit fictorem locuste et stantem dominum super murum litum vel adamantinum et uncinum pomorum adtrahentem supplicium peccatoribus et famem in terra et sitim non famis panis neque siti aque sed audiendi verbum dei. Non dixit verba sed verbum. Amos vero interpretatur onustus vel avulsus. Hic amos spirituali gratia plenus propheta interpretatur ceteras prophetas. Non enim ipse solus erat propheta sed et alii. Esse quippe non poterat propheta nisi antea pastor fuisset qui cum tuba sua clangit per singulos dies erudiens et docens in ecclesia. In vice enim vox omnium prophetarum tamquam tuba spiritualis est predicans in ecclesia secundum quod scriptum est: Ascende in montem excelsum tu qui evangelizas Syon et exalta vocem tuam qui predicas Jerusalem. / Alius prologus.

Hic Amos propheta non fuit pater Ysaie prophete quamquam et ille propheta extitit. Nam apud hebreos libris id est aliis iste apud hebreos scribitur que duas literas apud latinos non habet. Et ille fortis vel robustus. Hic vero avulsus interpretatur quia loquitur contra decem tribus que per ydolatriam a cultu dei vel eciam a regno David erant avulse. Fuit autem rusticus ex opido Thecue quod sex miliaribus distat a Betleem contra septentrionem et latine caporum qui sunt proximi opido Thecue in quibus humo arida atque arenosa nichil omnino frugum gignitur. Sed uberrimis pascuis habundant et ideo condita sunt pastoribus et secularitas terre compensatur pecorum multitudine. Ex hoc vero pastorum fuit Amos propheta Sinon sed pleus sermonum. Prophetat autem eisdem tribus quibus et Johel Naum Jonas Ozee Ysaias. Sed aliquantulum exorsus est prophetare ante Ysaias maxime autem contra decem tribus locutus est. Pauca de duabus interserens. Hunc ablatum de ovio pastorum misit dominus ut in Samaria prophetaret. Quem Amasias sacerdos frequenter plagis affligebat. Tandem filius eius Ozias vecte per tempora transfixit. Propheta semivivus in terram suam evectus post aliquot dies dolore vulneris expiravit sepultus quod est cum patribus suis.

Verba Amos qui fuit in pastoribus de Thecue que vidit super Israel in diebus Ozie regis Juda et in diebus Jeroboam filii Joas regis Israel ante duos annos terre motus. Et dixit: Dominus de Syon rugiet et de Jerusalem dabit vocem suam et luxerunt speciosa pastorum et exsiccatus est vertex Carmeli. Hec dicit dominus: Super tribus sceleribus Damasci et super quatuor non convertam eum eo quod trituraverunt in plaustris ferreis Galaad. Et mittam ignem in domum Azael et devorabit domos Benadab. Et conteram vectem Damasci et disperdam habitatores de campo ydoli et tenentem sceptrum de domo voluptatis et transferetur populus Syrie Cirenen dicit dominus. Hec dicit dominus: Super tribus sceleribus Gaze et super quatuor non convertam eum eo quod transtulerit captivitatem perfectam ut concluderet eam in Ydumea. Et mittam ignem in murum Gaze et devorabit edes eius et disperdam habitatores de Azoto et tenentem sceptrum de Ascalon et convertam manum meam super Accaron et peribit reliquie Philistinorum dicit dominus deus. Hec dicit dominus deus: Super tribus sceleribus Tyri et super quatuor non convertam eum eo quod concluserit captivitatem perfectam in Ydumea et non sit recordatus federis fratrum. Et mittam ignem in murum Tyri et devorabit edes eius. Hec dicit dominus: Super tribus sceleribus Edom et super quatuor non convertam eum eo quod persecutus est in gladio fratrem suum et violaverit misericordiam eius et tenuerit ultra furorem suum et indignacionem suam servavit usque in finem. Mittam ignem in Theman et devorabit edes Bosre. Hec dicit dominus: Super tribus sceleribus filiorum Amon et super quatuor non convertam eum eo quod dissecuerit pregnates Galaad ad dilatandum terminum suum. Et succendam ignem in muro Rabbat et

deuorabit edes eius in vlulatu in die
belli et in turbine in die commotacionis
et ibit melchon in captiuitate ipse et prin-
cipes eius similiter dicit dominus
Hec dicit dominus super tribus sceleribus moab
et super quatuor non conuertam eum eo quod
incenderit ossa regis ydumee vsque
ad cinerem et mittam ignem in moab et
deuorabit edes carioth et morietur in so-
nitu moab in clangore tube et disperdam
iudicem de medio eius et omnes principes
eius interficiam cum eo dicit dominus. Hec dicit
dominus deus super tribus sceleribus iuda et
super quatuor non conuertam eum eo quod abiecerit legem
domini et mandata eius non custodierit. decep-
erunt enim eos idola sua post que abierunt
patres eorum et mittam ignem in iuda
et deuorabit edes ierusalem. Hec dicit dominus. super
tribus sceleribus israel et super quatuor non conuertam eum
pro eo quod vendiderit argento iustum et pau-
perem pro calciamentis. qui conterunt super pul-
uerem terre capita pauperum et viam humi-
lium declinant et filius ac pater eius ierunt
ad puellam ut violarent nomen sanctum me-
um. et super vestimentis pigneratis accubue-
runt iuxta omne altare. et vinum damna-
torum bibebant in domo dei sui. Ego autem
exterminaui amorreum a facie eorum. cuius al-
titudo cedrorum altitudo eius et fortis
ipse quasi quercus. et contriui fructum eius de-
super et radices eius subtus. Ego sum qui
ascendere vos feci de terra egypti et de-
duxi vos per desertum xl annis ut possi-
deretis terram amorrei et suscitaui de filiis
vestris prophetas et de iuuenibus vestris na-
zareos. numquid non ita est filii israel dicit
dominus. et propinabatis nazareis vinum et prophe-
tis mandabatis dicentes ne prophetetis.
Ecce ego stridebo subter vos. sicut
stridet plaustrum onustum feno. et peribit
fuga a veloce. et fortis non optinebit
virtutem suam. et robustus non saluabit
animam suam. et tenens arcum non stabit
et velox pedibus suis non saluabitur
et ascensor equi non saluabit animam suam
et robustus corde inter fortes nudus fugiet
in die illa dicit dominus. Capitulum
Audite verbum quod locutus est dominus super vos
filii israel et super omnem cognationem
quam eduxi de terra egypti dicens. Tantum
vos cognoui ex omnibus cognationibus terre
et ideo visitabo super vos omnes iniquitates vestras.

Numquid ambulabunt duo pariter nisi
conuenerit eis. numquid rugiet leo in sal-
tu nisi habuerit predam. numquid dabit
catulus leonis vocem de cubili suo
nisi aliquid apprehenderit. numquid cadet
auis in laqueum terre absque aucupe. num-
quid auferetur laqueus de terra antequam quid-
quid ceperit. si clanget tuba in ci-
uitate et populus non expauescet. si e-
rit malum in ciuitate quod dominus non fece-
rit. quia non faciet dominus deus verbum nisi re-
uelauerit secretum suum ad seruos suos
prophetas. leo rugiet quis non timebit.
dominus deus locutus est quis non prophetabit.
Auditum facite in edibus azoti et in
edibus terre egypti et dicite congregami-
ni super montes samarie et videte insa-
nias multas in medio eius et calum-
pniam patientes in penetralibus eius. facere
et nescierunt rectum iudicium dicit dominus. the-
saurizantes iniquitatem in edibus suis et
rapinam in edibus suis. Propterea hec dicit dominus
deus. tribulabitur et circuietur terra et detra-
hetur ex te fortitudo tua et diripientur
edes tue. Hec dicit dominus. quomodo si eruat
pastor de ore leonis duo crura
aut extremum auricule. sic eruentur filii israel
qui habitant in samaria in plaga le-
ctuli et damasci grabato. Audite
et contestamini in domo iacob dicit dominus deus
exercituum. quia in die cum visitare cepero
preuaricationes israel super eum visita-
bo et super altaria bethel et ampu-
tabuntur cornua altaris et cadent
in terram. et percuciam domum hiemalem
cum domo estiua. et peribunt domus e-
burnee. et dissipabuntur edes multe
Audite verbum hoc dicit dominus.
vacce pingues que estis in monte
samarie. que calumpniam facitis e-
genis et confringitis pauperes. que di-
citis dominis vestris afferte et bibemus. Iura-
uit dominus deus in sancto suo quia ecce dies
venient super vos. et leuabunt vos in
contis. et reliquias vestras in ollis fer-
uentibus. et per aperturas murorum
egredimini altera contra alteram. et proiicie-
mini in armon dicit dominus. Venite ad bethel
et impie agite. ad galgalam et
multiplicate preuaricationem. et afferte ma-
ne victimas vestras. tribus diebus decimas
vestras. et sacrificate de fermentato laudem.
Et vocate voluntarias oblationes et
annunciate. sic enim voluistis filii israel

dicit dominus deus. Unde et ego dedi vobis
stuporem dencium in cunctis vrbibus
vestris. et indigenciam panum in omnibus lo-
cis vestris. et non estis reversi ad me dicit
dominus. Ego quoque prohibui a vobis imbrem
cum adhuc tres menses superessent vsque
ad messem. et plui super ciuitatem vnam.
et super ciuitatem alteram non plui. pars
vna compluta est. et pars super quam non plu-
it aruit. et venerunt due et tres ciuitates
ad vnam ciuitatem ut biberent aquam. et
non sunt saciate. et non redistis ad me
dicit dominus. Percussi vos in vento vrente.
et in erugine multitudinem ortorum vestrorum
et vinearum vestrarum. et oliueta vestra
et ficeta vestra comedit eruca. et
non redistis ad me dicit dominus. Misi in
vos mortem in via egipti. et percussi
in gladio iuuenes vestros. vsque ad ca-
ptiuitatem equorum vestrorum. et ascendere feci
putredinem castrorum vestrorum in nares
vestras. et non redistis ad me dicit dominus.
Subverti vos sicut subvertit Sodomam
et Gomorram. et facti estis quasi torris
raptus de incendio. et non redistis ad
me dicit dominus. Quapropter hec faciam tibi israel.
Postquam autem hec fecero tibi. hec preparare
in occursum dei tui israel. quia ecce ego for-
mans montes. et creans ventos. et annun-
cians homini eloquium suum. faciens matuti-
nam nebulam. et gradiens super excelsa
terre. dominus deus exercituum nomen eius.
Audite verbum istud. quod ego leuo super
vos planctum. domus israel cecidit.
et non adiciet ut resurgat virgo israel.
proiecta est in terram suam. non est qui su-
scitet eam. quia hec dicit dominus deus. Vrbs
de qua egrediebantur mille. relinquentur
in ea centum. et de qua egrediebantur
centum relinquentur in ea decem in domo
israel. quia hec dicit dominus domui israel. querite
me. et viuetis. et nolite querere Be-
thel. et in Galgala nolite intrare.
et in Bersabee non transibitis. quia Gal-
gala captiua ducetur. et Bethel erit
inutilis. querite dominum et viuite. et
ne forte comburatur ut ignis domus Jo-
seph. et deuorabit et non erit qui
extinguat Bethel. Qui conuertitis in
absinthium iudicium. et iusticiam in terra
relinquitis. facientem arcturum. et orionem.
et conuertentem in mane tenebras. et
diem in noctem mutantem. qui vocat aquas
maris. et effundit eas super faciem terre. dominus
nomen eius. qui subridet vastitatem super ro-
bustum. et depopulacionem super potentem
affert. odio habuerunt in porta corri-
pientem. et loquentem perfecte abho-
minati sunt. Idcirco pro eo quod diripiebatis
pauperem. et predam electam tollebatis ab
eo. domos quadro lapide edificabatis.
et non habitabitis in eis. vineas amantissimas
plantabitis. et non bibetis vinum earum. quia
ego cognoui multa scelera vestra. et fortia
peccata vestra. hostes iusti accipientes mu-
nus. et pauperes in porta deprimentes. Ideo
prudens in tempore illo tacebit quia tempus est malum.
Querite bonum et non malum. ut viuatis. et
erit dominus deus exercituum vobiscum. sicut dixistis.
Odite malum. et diligite bonum. constituite
in porta iudicium. si forte misereatur dominus deus
exercituum reliquiis Joseph. Propterea hec dicit
dominus deus exercituum dominator. in omnibus pla-
teis planctus. et in cunctis que foris sunt
dicetur. ve ve. et vocabunt agricolam ad luctum et
ad planctum eos qui sciunt plangere. et in omni-
bus vineis erit planctus. quia pertransibo in medio
tui dicit dominus. Ve desiderantibus diem domini. ad
quid eam vobis. dies domini ista tenebre. et
non lux. quomodo si fugiet vir a facie leonis. et
occurrat ei vrsus. et ingrediatur domum. et inni-
tatur manu sua super parietem. et mordeat eum co-
luber. numquid non dies domini tenebre. et non lux.
et caligo. et non splendor in ea. Odi et
proieci festiuitates vestras. et non capiam odorem
cetuum vestrorum. quod si obtuleritis mihi holocausto-
mata. et munera vestra non suscipiam. et vo-
ta pinguium vestrorum non respiciam. Aufer a me
tumultum carminum tuorum. et cantica lire tue
non exaudiam. et reuelabitur quasi aqua iudicium
et iusticia quasi torrens fortis. Numquid hostias
et sacrificium obtulistis mihi in deserto. xl an-
nis domus israel. et portastis tabernaculum
Moloch deo vestro. et imaginem idolorum
vestrorum. sidus dei vestri. que fecistis vobis. et
migrare vos faciam trans damascum. dicit dominus
deus exercituum nomen eius.
Ve vobis qui opulenti estis in syon. et
confiditis in monte Samarie. optimates
capita populorum. ingredientes pompatice do-
mum israel. transite in calampne. et videte. et
ite inde in Emath magnam. et descendite
in Geth palestinorum. et ad optima queque regna horum.
si lacior terminus eorum termino vestro est. qui separati
estis in diem malum. et appropinquatis solio ini-
quitatis. Qui dormitis in lectis eburneis. et
lasciuitis in stratis vestris. qui comeditis agnum
de grege. et vitulos de medio armenti. qui
canitis ad vocem psalterii. sicut dauid. puta-
uerunt se habere vasa cantici. bibentes in fia-
lis vinum. et optimo vnguento delibuti. et nihil
paciebantur super contricione Joseph. Quapropter
migrabunt nunc in capite transmi-
grancium. et auferetur factio lasciuiencium. Jurauit
dominus deus in anima sua. dicit dominus deus exercituum

titum. detestor ego superbiam Jacob et domos eius odi. et tradam ciuitatem cum habitatoribus suis. quod si reliqui fuerint decem viri in domo vna. et ipsi morientur. et tollet propinquus eius propinquus suus. et comburet eum ut efferet ossa de domo. et dicet ei qui in penetralibus domus est. numquid adhuc est apud te. et respondebit finis est. et dicet ei tace et non recordaberis nominis domini. Quia ecce dominus mandabit. et percutiet domum maiorem ruinis. et domum minorem scissionibus. Numquid currere queunt in petris equi aut arare potest in bubalis. quoniam conuertistis in amaritudinem iudicium. et fructum iusticie in absinthium. qui letamini in nichilo. qui dicitis numquid non in fortitudine nostra assumpsimus nobis cornua. ecce ego suscitabo super vos domus israel dicit dominus deus exercituum gentem et conteret vos ab introitu Emath vsque ad torrentem deserti.

Hec ostendit michi dominus deus. et ecce fictor locuste in principio germinantium serotini imbris. et ecce serotinus post tonsorem regis. et factum est cum consummasset comedere herbam terre dixi domine deus propicius esto obsecro. quis suscitabit Jacob quia paruulus est. Misertus est dominus super hoc. non erit dixit dominus deus. Hec ostendit michi dominus deus et ecce vocabit iudicium ad ignem dominus deus. et deuorabit abyssum multam. et comedat simul partem. et dixi domine deus quiesce obsecro. quis suscitabit Jacob quia paruulus est. misertus est dominus super hoc. sed et istud non erit dixit dominus deus. Hec ostendit michi dominus deus. et ecce dominus stans super murum litum. et in manu eius trulla cementarii. et dixit dominus ad me. quid tu vides Amos. et dixi trullam cementarii. et dixit dominus. ecce ego ponam trullam in medio populi mei israel. non adiciam vltra superinducere eum. et demolientur excelsa idoli. et sanctificationes israel desolabuntur. et consurgam super domum Jeroboam in gladio. Et misit Amasias sacerdos Bethel ad Jeroboam regem israel dicens. rebellauit contra te Amos in medio domus israel. non poterit terra sustinere vniuersos sermones eius. hec enim dicit Amos. In gladio morietur Jeroboam. et israel captiuus migrabit de
dixit terra sua. et dixit Amasias ad Amos. qui vides gradere et fuge in terram iuda. et comede ibi panem. et ibi prophetabis. et in Bethel non adicias vltra ut prophetes. quia sanctificatio regis est. et domus regni est. Et respondit Amos et dixit ad Amasiam. Non sum propheta et non sum filius prophete. sed armentarius

ego sum vellicans sicomoros. et tulit me dominus cum sequerer gregem. et dixit dominus ad me. Vade et propheta ad populum meum israel. et nunc audi verbum domini. tu dicis non prophetabis super israel. et non stillabis super domum idoli. propter hoc hec dicit dominus. Vxor tua in ciuitate fornicabitur. et filii tui et filie tue in gladio cadent. et humus tua in funiculo metietur. et tu in terra polluta morieris. et israel captiuus migrabit de terra sua.

Hec ostendit michi dominus deus. et ecce vncinus pomorum. et dixit quid tu vides Amos. et dixi vncinum pomorum. et dixit dominus ad me. venit finis super populum meum israel. non adiciam vltra ut pertranseam eum. et stridebunt cardines templi in die illa. dicit dominus deus. multi morientur. in omni loco proicietur silencium. Audite hoc qui conteritis pauperem. et deficere facitis egenos terre. dicentes. quando transibit mensis. et venundabimus merces. et sabbatum. et aperiemus frumentum. ut imminuamus mensuram. et augeamus siclum. et supponamus stateras dolosas. ut possideamus in argento egenos. et pauperes pro calciamentis. et quisquilias frumenti vendamus. Iurauit dominus in superbiam Jacob. si oblitus fuero vsque ad finem omnia opera eorum. numquid super isto non commouebitur terra. et lugebit omnis habitator eius. et ascendet quasi fluuius vniuersus. et eicietur. et defluet quasi riuus egipti. Et erit in die illa. dicit dominus. occidet sol in meridie. et tenebrescere faciam terram in die luminis. et conuertam festiuitates vestras in luctum. et omnia cantica vestra in planctum. et inducam super omne dorsum vestrum saccum. et super omne caput vestrum caluicium. et ponam eam quasi luctum vnigeniti. et nouissima eius quasi diem amarum. Ecce dies veniunt dicit dominus. et mittam famem in terram. non famem panis neque sitim aque. sed audiendi verbum dei. et commouebuntur a mari vsque ad mare. et ab aquilone vsque ad orientem circuibunt querentes verbum domini. et non inuenient. In die illa deficient virgines pulcre. et adolescentes in siti. qui iurant in delicto samarie. et dicunt viuit deus tuus Dan. et viuit via Bersabee. et cadent et non resurgent vltra.

Vidi dominum stantem super altare et dixit: Percute cardinem et commoveantur superliminaria. Avaritia enim in capite omnium et novissimum eorum in gladio interficiam. Non erit fuga eis, et qui fugerit de eis non salvabitur. Si descenderint usque ad infernum, inde manus mea educet eos; et si ascenderint usque ad celos, inde detraham eos. Et si absconditi fuerint in vertice Carmeli, inde scrutans auferam eos; et si celaverint se ab oculis meis in profundo maris, ibi mandabo serpenti et mordebit eos. Et si abierint in captivitatem coram inimicis suis, ibi mandabo gladio et occidet eos; et ponam oculos meos super eos in malum et non in bonum. Et dominus deus exercituum qui tangit terram et tabescet, et lugebunt omnes habitatores in ea; et descendet sicut rivus omnis et defluet sicut fluvius Egypti. Qui edificat in celo ascensionem suam et fasciculum suum super terram fundavit; qui vocat aquas maris et effundit eas super faciem terre, dominus nomen eius. Numquid non ut filii Ethiopum vos estis mihi filii Israel, ait dominus deus? Numquid non Israel ascendere feci de terra Egypti, et Palestinos de Capadocia et Syros de Cirene? Ecce oculi domini super omne regnum peccans, et conteram illud a facie terre; verumtamen conterens non conteram domum Iacob, dicit dominus. Ecce enim ego mandabo et concutiam in omnibus gentibus domum Israel, sicut concutitur in cribro triticum, et non cadet lapillus super terram. In gladio morientur omnes peccatores populi mei, qui dicunt: Non appropinquabit et veniet super nos malum. In die illa suscitabo tabernaculum David quod cecidit, et reedificabo aperturas murorum eius, et ea que corruerant instaurabo, et reedificabo eum sicut in diebus antiquis, ut possideant reliquias Idumee et omnes nationes, eo quod invocatum sit nomen meum super eos, dicit dominus faciens hec. Ecce dies veniunt, dicit dominus, et comprehendet arator messorem et calcator uve mittentem semen; et stillabunt montes dulcedinem, et omnes colles culti erunt. Et convertam captivitatem populi mei Israel, et edificabunt civitates desertas et habitabunt, et plantabunt vineas et bibent vinum earum, et facient ortos et comedent fructus eorum. Et plantabo eos super humum suam, et non evellam eos ultra de terra sua quam dedi eis, dicit dominus deus tuus.

Iacob patriarcha fratrem habuit Esau, qui ob ruborem corporis sui Edom hebraica lingwa appellatus est, quod latine sanguineus dicitur. Ubi memoratum fratrem suum qui Israel nomen acceperat, summo odio commotus intime conatus est iugulare, et omnes qui populi Israel hoc est filios patriarche Iacob. Posteri Esau odium imitati persecuti sunt. Edom et Esau appellati, et quia populus Israel de captivitate Caldeorum per Cirum regem Persarum nutu dei revocatus est in Ierusalem, ablato regno qui inter afflictus atque oppressus est. Ideo hic regnum quod more Esau potius populum persecutus est per denunciatorem Abdie prophete increpatur, quod non dei indignationem sed sua virtute populum superatum gloriabatur. De quo regno olim per David psalmo centesimo tricesimo sexto dictum est: Memorare domine filiorum Edom in die Ierusalem. Reliqua lectionis comprehensa futuris intuentibus in oculis, ob causas lectione comprehensas regum dei in populo Israel. Sicut hebrei dicunt esse dicitur qui sub rege Samarie Achab et impiissima Iezabel pavit centum prophetas in speluncis sive speluncis, qui non curvaverunt genua ante Baal. Et de septem milibus erat, quos Helias arguit regnasse. Sepulcrum eius usque hodie cum mausoleo Elizei prophete et baptiste Iohannis in Sebaste veneratione habetur, que olim Samaria dicebatur. Hanc Herodes rex Antipatri filius in honorem Augusti cesaris gratia nomine vocavit Augustam. Hic igitur quia centum prophetas paverat, accepit gratiam prophetalem; et de duce centum fuit dux centum. Hic in Samaria parvam gentem pavat, nunc in toto orbe Christi perfecit ecclesiam, et sicut Stephanus tunc animi meruit passionem, sic hoc crescentibus dei cum Paulo apostolo nos gloriatur, quia Abdias servus domini in uno sonat eloquio. Abdias quoque interpretatur servus domini, per tonat quod Edom et sanguineum terrenum fratrem quod Iacob super emulum hasta petivit spiritalis.

Esau filius Ysaac frater Iacob vocatus est cognomento Edom, id est ruffus, et Seyr, id est pilosus, qui possedit regionem que nunc dicitur Gebalena, ubi prius habitaverunt Horrei, qui interpretantur liberi, urbs vocata quoque hebraice Edom et gentes Idumea vocatur a nomine conditoris, vitula dicitur. Palestine autem dicitur peramos super ebraicis scriptoribus Edom et super hoc non continuatum eum cum quo idem homo ebreis nominibus vocatur, sic et terra eius tunc dicitur et Edom et Idumea et se. Ut hec regio non computatur inter ceteras quia possessa est a filio Ysaac fratre Iacob.

net data est filiis israel in possessionem. sed
prohibentur filii movere arma contra fratrem
suum. sic autem ezau odio persecutus est fratrem
suum jacob. sic idumei semper inimici fuerunt
israhelitis. contra idumeos ergo loquitur
hic propheta / Capitulum primum

Visio abdie. Hec dicit dominus deus ad e-
dom. auditum audivimus a domino et lega-
tum ad gentes misit / Surgite et consur-
gamus adversus eum in prelium. ecce parvulum
dedi te in gentibus contemptibilis es tu val-
de. superbia cordis tui extulit te habitan-
tem in scissuris petrarum. exaltantem solium tuum
qui dicis in corde tuo quis detrahet me in ter-
ram. Si fueris exaltatus ut aquila et si
inter sidera posueris nidum tuum inde de-
traham te. dicit dominus. Si fures introissent
ad te. si latrones per noctem quomodo conticuisses
nonne furati essent sufficientia sibi. si vinde-
miatores introissent ad te. numquid saltem
racemos reliquissent tibi. quomodo scrutati sunt
ezau investigaverunt abscondita eius usque
ad terminos emiserunt te / et omnes viri federis
tui illuserunt tibi / et invaluerunt adversum
te viri pacis tue. qui comedunt tecum ponent
insidias subter te. non est prudentia in eo. num-
quid non in illa die. dicit dominus perdam sapientes in idu-
mea. et prudentiam de monte ezau / et time-
bunt fortes tui a meridie ut intereat vir
de monte ezau / propter interfectionem. et propter iniquitatem
in fratrem tuum jacob. operiet te confusio. et pe-
ribis in eternum. In die cum stares adversus eum. quando
capiebant alieni exercitum eius. et extranei
ingrediebantur portas eius. et super ierusalem mitte-
bant sortem. tu quoque eras sicut unus ex eis. et
non despicies in die fratris tui in die peregri-
nationis eorum. et letaberis super filios iuda
in die perditionis eorum. et non magnificabis os
tuum. in die angustie. neque ingredieris por-
tam populi mei in die ruine eorum. neque de-
spicies et tu in malis eius. in die vastitatis
illius. et non emitteris adversus exercitum eius.
in die vastitatis illius. neque stabis in exitibus
viarum. ut interficias eos qui fugerint. et non
concludas reliquos eius in die tribulationis eius. quoniam
iuxta est dies domini super omnes gentes. sicut
fecisti fiat tibi. retributionem tuam convertet in caput
tuum. quomodo bibisti super montem sanctum meum. bibent
et omnes gentes iugiter. et bibent et absor-
bebunt eos. et erunt quasi non sint / et in monte
syon erit salvatio. et erit sanctus. et possidebit
domus jacob eos qui possederant se. et erit
domus jacob ignis. et domus joseph flamma.
et domus ezau stipula. et succendetur in eis
et devorabit eos. et non erunt reliquie domus ezau.

quia dominus locutus est. et hereditabunt hii
qui ad austrum sunt montem ezau. et qui in
campestribus philistiim. et possidebunt re-
gionem effraym et regionem samarie. et ben-
iamin possidebit galaad. et transmigratio
exercitus huius filiorum israel omnia loca chana-
neorum usque ad sarapta. et transmigratio
ierusalem que in bosphoro est. possidebit civi-
tates austri. et ascendunt salvatores in
montem syon iudicare montem ezau. et erit
domino regnum.

Jonam scilicet hebrei affirmant filium fuisse
mulieris vidue saraptane. quem helias
propheta mortuum suscitavit. matre postea
dicente ad eum. nunc cognovi quia vir dei
es tu et verbum dei in ore tuo est veritas.
ob hanc causam etiam ipsum puerum sic vocatum
amathi. amathi enim in nostra lingua veri-
tatem sonat. et ex eo quod helias verum locu-
tus est. ille qui suscitatus est filius esse di-
citur veritatis. ideo de veritate columba na-
scitur. quia jonas columba sonat. in cuius
designationem ante israel. jonas ad gentes
mittitur. quoniam ninive agere penitentiam / illis
quidem in malitia perseverante / tribubus
quippe jeroboam regis israel. qui deo
delicto suo populo suo in samaria ido-
lis sacrificabant. Jonam prophetam fuisse
sub historia quarti libri regnorum indi-
cat / is cum prophetia illuminante perciperet
civitatis ninive dei misericordiam concitandam vi-
deret. ne falsa videretur predicare ad deum
clamantem invidia cuiusdam civitatis ire nolebat.
Nam sicut deus abraham de impietate
sodomorum et gomorreorum locutus est. Cla-
mor sodomorum et gomorreorum venit
ad me. ita et de ninive dixit. eo quod a-
scendit clamor malicie eius ad eum. et
sicut sententia dei de sodomis facta est.
ninive revocata est. ita et jonas ad
usque inimicorum prolatam sententiam revocare
nolebat. divine dispensationis ignarus.
qui salutem hominum ad se conversorum ma-
gis vult quam interitum. hoc autem il-
li acciderat. et quod a sancto elizeo qui
filium sunamitis miraculis mortuum susci-
tavit. ideo a conspectu dei fugere se jo-
nas putabat. quamvis alias passus
dicente david. quo ibo a spiritu tuo et a
facie tua quo fugiam. Jonas interpretatur
columba pulcerrima naufragio suo
passionem domini prefigurans mundum ad penitentiam
revocat. sub nomine ninive salutem gen-
tibus denunciat.

Jonas columba et dolens filius

Jonas propheta erat [illegible] columba interpretatur. iste prophetavit [illegible] jeroboam regis [illegible] regnorum [illegible]
[illegible] concupiscentia [illegible] et [illegible] incredulitatis [illegible] fugere [illegible] fuisset et [illegible]
[illegible] naufragium patitur / [illegible] et ita [illegible] mortem [illegible] prefigurabat [illegible] salvatore
[illegible]

hamati qui fuit de geth qui est in offer
ad gentium preconium mittitur cuius conte
mpnit contempnens fugit fugiens dormit
inter que periclitatur navis sed sorte
latitatem reperit. Ceti abiectu devo
ravit et orante evomuit. Eiectus
predicat subversionem sed gesta in prima
urbis et salutem gentium invidet gau
det etiam edere virentis umbraculo et
dolet subito arescens corpus sepulcrum
in quadam urbium. Sed in viculo demo
stratur qui est in secundo miliario Sephori
itinere quo pergitur Tyberiadem

Et factum est verbum domini ad Ionam filium
hamati dicens surge et vade in
Ninive civitatem grandem et predica in ea
quia ascendit malicia eius ~~malicia~~
coram me. Et surrexit Ionas ut fuge
ret in tharsis a facie domini et descen
dit Ioppen et invenit navem euntem in
tarsis et dedit naulum eius et descendit
in eam ut iret cum eis in tharsis a fa
cie domini. Dominus autem misit ventum magnum
in mare et factum est tempestas magna
in mari et navis periclitabatur conteri
et timuerunt naute et clamaverunt viri
ad deum suum et miserunt vasa que erant
in navi in mare ut alleviaretur ab eis.
Et Ionas descendit ad interiora navis
et dormiebat sopore gravi. Et accessit
ad eum gubernator et dixit ei quid tu so
pore tu deprimeris surge invoca de
um tuum si forte recogitet deus de nobis
et non pereamus. Et dixit vir ad colle
gam suum venite mittamus sortes et sci
amus quare hoc malum sit nobis. Et mi
serunt sortes et cecidit sors super Io
nam. Et dixerunt ad eum Indica nobis
cuius causa malum istud nobis sit.
quod est opus tuum que terra tua et quo
vadis vel ex quo populo es tu. Et dixit
ad eos hebreus ego sum et dominum celi ego
timeo qui fecit mare et aridam. Et ti
muerunt viri timore magno et dixerunt
ad eum quid hoc fecisti. Cognoverunt enim vi
ri quod a facie domini fugeret quia indicaverat
eis Ionas. Et dixerunt ad eum quid faciemus
tibi et cessabit mare a nobis quia ma
re ibat et intumescebat super eos. Et
dixit ad eos tollite me et mittite in
mare et cessabit mare a nobis. Scio enim
quia propter me hec tempestas grandis or
ta est super vos. Et remigaverunt
viri ut reverterentur ad aridam et non
valebant quia mare ibat et intume
scebat super eos. Et clamaverunt ad dominum
et dixerunt quesumus domine ne pereamus in

anima viri istius et ne des super nos
sanguinem innocentem quia tu domine sicut
voluisti fecisti. Et tulerunt Ionam et mi
serunt eum in mare et stetit mare a fu
rore suo. Et timuerunt viri timore magno
et immolaverunt hostias domino et voverunt vota

Et preparavit dominus piscem grandem ut
deglutiret Ionam. Et erat Ionas
in ventre piscis tribus diebus et tribus noc
tibus. Et oravit Ionas ad dominum deum suum de
utero piscis et dixit clamavi ad deum de
tribulacione magna mea et exaudivit me
de ventre inferi clamavi et exaudisti
vocem meam. Proiecisti me in profundum in cor
de maris et flumen circumdedit me omnes
gurgites tui et fluctus tui super me tran
sierunt. Et ego dixi abiectus sum a conspectu
oculorum tuorum verumtamen rursum videbo tem
plum sanctum tuum. Circumdederunt me usque ad
animam meam aque abyssus vallavit me
pelagus operuit caput meum. Ad extrema
montium descendi terre vectes concluserunt
me in eternum et sublevabis de corruptione
animam meam domine deus meus. Cum angusti
aretur in me anima mea domini recordatus
sum ut veniat ad te oratio mea ad tem
plum sanctum tuum. Qui custodiunt vanita
tes frustra misericordiam suam derelinquunt. Ego autem
in voce laudis immolabo tibi quecumque vo
vi reddam pro salute domino. Et dixit dominus
pisci et evomuit Ionam in aridam.

Et factum est verbum domini ad Ionam secundo dicens Sur
ge vade in Ninive civitatem magnam
et predica in ea predicationem quam ego loquor ad
te. Et surrexit Ionas et abiit in Nineven
iuxta verbum domini. Et Ninive erat civitas ma
gna itinere dierum trium. Et cepit Ionas
introire in civitatem itinere diei unius et cla
mavit et dixit Adhuc XL dies et Ninive sub
vertetur. Et crediderunt viri Ninivite in deo et
predicaverunt ieiunium et vestiti sunt saccis a
maiore usque ad minorem. Et pervenit verbum ad re
gem Ninive. Et surrexit de solio suo et ab
iecit vestimentum suum a se et indutus est sacco
et sedit in cinere et clamavit et dixit in Ni
nive ex ore regis et principum eius dicens
Homines et iumenta et boves et pecora non
gustent quicquam nec pascantur et aquam non
bibant. Et operiantur saccis homines et iumen
ta clamant ad dominum deum in fortitudine. Et con
vertatur vir a via sua mala et ab iniquitate
que est in manibus eorum. Quis scit si convertatur
et ignoscat deus et revertatur a furore ire
sue et non peribimus. Et vidit deus opera
eorum quia conversi sunt de via sua mala et miser

tus e deus super malicia qua locutus fue
rat ut faceret eis et non fecit.
Et afflictus e Jonas afflictione magna
et iratus e. et oravit ad dominum et dixit
Obsecro domine. numquid non e hoc verbum meum cum
adhuc essem in terra mea. propter hoc preoccu
pavi ut fugerem in tharsis. Scio enim quia tu
es deus clemens et misericors. paciens et multe
miserationis. et ignoscens super malicia. et nunc
domine tolle queso animam meam a me. quia me
lior e michi mors quam vita. Et dixit dominus. pu
tas ne bene irasceris tu. Et egressus e Jo
nas de civitate. et sedit contra orientem civitatis
et fecit sibimet umbraculum ibi et sedebat
subter illud in umbra. donec videret quid accide
ret civitati. Et paravit dominus deus ederam. et
ascendit super caput Jone. ut esset umbra
super caput eius. et protegeret eum. laboraverat
enim. et letatus e Jonas super edera leticia
magna. Et paravit deus vermem ascensu dilu
culi in crastinum. et percussit ederam et exa
ruit. Et cum ortus fuisset sol. precepit dominus
vento calido et urenti. et percussit sol
super caput Jone. et estuabat. et petivit
anime sue ut moreretur. et dixit melius e mi
chi mori quam vivere. Et dixit dominus ad Jonam
Putas ne bene irasceris super edera. et dixit
dominus. tu doles super edera in qua non la
borasti neque fecisti ut cresceret. que sub una
nocte nata e. et sub una nocte periit. Et ego
non parcam Ninive civitati magne in qua sunt plus
quam centum viginti milia hominum qui nesciunt quid sit
inter dexteram et sinistram suam. et iumenta multa.

Temporibus Joathan et achaz et Eze
chie regum Juda. micheam prophetam adhuc
micheam spiritu sancto repletum fuisse. textu ipso
denunciat. Sed de supradicto trium regum Joathan
et Ezechia deo gratos religiose placuisse. histo
ria libri regum et paralipomenon in
dicat. Achaz vero derelicto deo idola Sa
marie et Sirie. quibus etiam filios suos in
sacrificium igni cremando obtulerat colui
sse constat. Quamobrem deus Samariam que re
ges israel et Juda ydolatrie simulacrorum
superstitionibus scelerate incitabat nec digna
sua in ea processura comminatus e. populo
etiam israel principum et principibus eius.
qui eundem populum fallaci suasione ad cole
nda idola impulerat vobis in fossitibus ca
ptivitatem et interitum ad finem denunciat.
Michaas demorasti cohortis tristi vastatam
annunciat filie latronis et obsidionem post con
septam quia maxillam percussit iudicis israel.

Verbum domini quod factum e. ad micheam mo
rastiden in diebus Joathan. achaz et
Ezechie regum Juda. quod vidit super Sama
riam et ierusalem. Audite populi omnes. et
attendat terra. et plenitudo eius. et sit
dominus deus vobis in testem. dominus de templo
sancto suo. quia ecce dominus egredietur de loco
sancto suo. et descendet. et calcabit super
excelsa terre. et consumentur montes subtus
eum. et valles scindentur. sicut cera
a facie ignis. sicut aque que decurrunt
in preceps. in scelere Jacob omne istud et
in peccatis domus israel. Quod scelus Jacob nonne
Samaria. et que excelsa Juda nonne
ierusalem. Et ponam Samariam quasi acervum
lapidum in agro cum plantatur vinea.
et detraham in vallem lapides eius. et
fundamenta eius revelabo. et omnia sculptilia
eius concidentur. et omnes mercedes eius
comburentur igni. et omnia idola eius ponam
in perditionem. quia de mercedibus meretricis
congregata sunt. et usque ad
mercedem meretricis revertentur. Super hoc
plangam. et ululabo. vadam spoliatus
et nudus. faciam planctum velut draco
num. et luctum quasi struthionum. quia desperata
e plaga eius. quia venit usque ad Judam.
Tetigit portam populi mei usque ad ierusalem.
In Geth nolite annunciare. lacrimis ne
ploretis. in domo pulveris. pulvere vos
conspergite. et transite vobis habitatio pul
cra confusa ignominia. non e egressa
que habitat in amaritudinibus in exitu.
planctum domus vicina accipiet ex vobis
que stetit sibimet. quia infirmata in bo
num. que habitat in amaritudinibus. quia
descendit malum a domino in portam ierusalem.
Tumultus quadrige stuporis habitanti
bus lachis. principium peccati e filie Syon.
quia in te invente sunt scelera israel. Prop
terea dabit emissarios super hereditatem Geth.
domus mendacii in deceptionem regibus israel.
Adhuc heredem adducam tibi que ha
bitas in maresa usque ad odollam
veniet gloria israel. Decalvare et tonde
re super filios deliciarum tuarum. di
lata calvicium tuum sicut aquila. quoniam
captivi ducti sunt ex te.
Ve qui cogitatis inutile. et opera
mini malum in cubilibus vestris. in lu
ce matutina faciunt illud. quoniam contra deum
est manus eorum. et concupierunt agros. et
violenter tulerunt. et domos rapuerunt.
et calumpniabantur virum. et domum eius.
et hereditatem eius. Ideo hec dicit dominus deus
ecce ego cogito super familiam istam malum

Unde non auferetis colla vestra. et non ambulabitis superbi quoniam tempus pessimum est. In die illa sumetur super vos parabola et cantabitur canticum cum suavitate dicentium: depopulatione vastati sumus. pars populi mei commutata est. quomodo recedat a me cum revertatur qui regiones vestras dividat. Propter hoc non erit tibi mittens funiculum sortis in cetu domini israel. Ne loquamini loquentes. non stillabit super istos. non comprehendet confusio. Dicit domus Jacob: Numquid abbreviatus est spiritus domini aut tales sunt cogitationes eius. Nonne verba mea bona sunt cum eo qui recte graditur. et e contrario populus meus in adversarium consurrexit. desuper tunicam pallium sustulistis. et eos qui simpliciter transiebant convertistis in bellum. Mulieres populi mei eiecistis de domo deliciarum suarum. a parvulis earum tulistis laudem meam in perpetuum. Surgite et ite quia hic non habetis requiem. propter inmunditiam eius corrumpetur putredine pessima. Utinam non essem vir habens spiritum et mendacium potius loquerer. stillabo tibi in vinum et in ebrietatem. et erit super quem stillabitur populus iste. Congregatione congregabo Jacob totum te. in unum conducam reliquias israel pariter. ponam illum quasi gregem in ovili. quasi pecus in medio caularum. tumultuabuntur a multitudine hominum. Ascendet enim pandens iter ante eos. et divident et transibunt portam. et egredientur per eam. et transibit rex eorum coram eis. et dominus in capite eorum.

Et dixi. Audite principes Jacob et duces domus israel. Numquid non vestrum est scire iudicium. qui odio habetis bonum. et diligitis malum. qui violenter tollitis pelles eorum desuper eos et carnem eorum desuper ossibus eorum. qui comederunt carnem populi mei. et pellem eorum desuper excoriaverunt. et ossa eorum confregerunt. et conciderunt sicut in lebete. et quasi carnem in medio olle. tunc clamabunt ad dominum et non exaudiet eos. et abscondet faciem suam ab eis in tempore illo sicut nequiter egerunt in adinventionibus suis. Hec dicit dominus super prophetas qui seducunt populum meum. qui mordent dentibus suis. et predicant pacem. et si quis non dederit in ore eorum quippiam. sanctificant super eum prelium. Propterea nox vobis pro visione erit. et tenebre vobis pro divinatione. et occumbet sol super prophetas. et obtenebrabitur super eos dies. et confundentur qui vident visiones. et confundentur divini. et operient vultus suos omnes quia non est responsum dei. Verumtamen ego repletus sum fortitudine spiritus domini iudicio et virtute. ut annuntiem Jacob scelus suum. et israel peccatum suum. Audite hoc principes domus Jacob et iudices domus israel. qui abhominamini iudicium. et omnia recta pervertitis. qui edificatis Sion in sanguinibus. et iherusalem in iniquitate. Principes eius in muneribus iudicabant. et sacerdotes eius in mercede docebant. et prophete eius in pecunia divinabant. et super dominum requiescebant dicentes. Numquid non est dominus in medio nostrum. non veniet super nos mala. Propter hoc causa vestri Sion quasi ager arabitur. et iherusalem quasi acervus lapidum erit. et mons templi in excelsa silvarum.

Et in novissimo dierum erit mons domus domini preparatus in vertice montium. et sublimis super colles. et fluent ad eum populi. et properabunt gentes multe et dicent. Venite ascendamus ad montem domini. et ad domum dei Jacob. et docebit nos de viis suis. et ibimus in semitis eius. quia de Sion egredietur lex. et verbum domini de iherusalem. et iudicabit inter populos multos. et corripiet gentes multas usque in longinquum. et concident gladios suos in vomeres. et hastas suas in ligones. non sumet gens adversus gentem gladium. et non discent ultra belligerare. et sedebit vir subtus vineam suam et subtus ficum suam. et non erit qui deterreat. quia os domini exercituum locutum est. quia omnes populi ambulabunt unusquisque in nomine dei sui. Nos autem ambulabimus in nomine domini dei nostri in eternum et ultra. In die illa dicit dominus congregabo claudicantem. et eam quam eieceram colligam. et quam afflixeram. et ponam claudicantem in reliquias. et eam que laboraverat in gentem robustam. et regnabit dominus super eos in monte Sion ex hoc nunc et usque in eternum. Et tu turris gregis nebulosa filie Sion usque ad te veniet. et veniet potestas prima. regnum filie iherusalem. Et nunc quare merore contraheris. numquid rex non est tibi. aut consiliarius tuus periit. quia comprehendit te dolor sicut parturientem. Dole et satage quasi filia Sion quasi parturiens. quia nunc egredieris de civitate. et habitabis in regione. et venies usque ad babilonem. ibi liberaberis ibi redimet te dominus de manu inimicorum tuorum. Et nunc

congregate sunt super te gentes multe que dicunt lapidetur et aspiciat in syon oculus noster. Ipsi autem non cognoverunt cogitationes domini et non intellexerunt consilium eius quia congregavit eos quasi fenum aree. Surge et tritura filia syon quia cornu tuum ponam ferreum et ungulas tuas ponam ereas et comminues populos multos et interficias domino rapinas eorum et fortitudinem eorum domino universe terre. Nunc vastaberis filia latronis obsidionem posuerunt super nos in virga percutient maxillam iudicis israel.

Et tu bethlehem effreta parvulus es in milibus iuda. Ex te enim mihi egredietur qui sit dominator in israel et egressus eius ab initio a diebus eternitatis. Propter hoc dabit deus eos usque ad tempus in quo parturiens pariet et reliquie fratrum eius convertentur ad filios israel et stabit et pascet in fortitudine domini in sublimitate nominis dei sui et convertentur quia nunc magnificabitur usque ad terminos universe terre. Et erit iste pax cum assirius venerit in terram nostram et quando calcaverit in domibus nostris. Et suscitabimus super eum septem pastores et octo primates homines et pascent terram assur in gladio et terram nemrot in lanceis suis et liberabit ab assur cum venerit in terram nostram et cum calcaverit in finibus nostris et erunt reliquie iacob in medio populorum multorum quasi ros a domino et quasi stille super herbam que non expectat virum et non prestolatur filios hominum et erunt reliquie iacob in gentibus in medio populorum multorum quasi leo in iumentis silvarum et quasi catulus leonis in gregibus pecorum qui cum transierit et conculcaverit et ceperit non est qui eruat. Et exaltabitur manus tua super hostes tuos et omnes inimici tui interibunt. Et erit in die illa dicit dominus auferam equos tuos de medio tui et disperdam quadrigas tuas et perdam civitates terre tue et destruam omnes munitiones tuas et auferam maleficia de manu tua et divinationes non erunt in te. Et perire faciam sculptilia tua et statuas tuas de medio tui et non adorabis ultra opera manuum tuarum et evellam lucos tuos de medio tui et conteram civitates tuas et faciam in furore et indignatione ultionem in omnibus gentibus que non audierunt.

Audite que dominus loquitur surge et contende iudicio adversus montes et audiant colles vocem tuam. Audiant montes iudicium domini et fortia fundamenta terre quia iudicium domini cum populo suo et cum israel diiudicabitur. Popule meus quid feci tibi aut quid molestus fui tibi responde mihi quia eduxi te de terra egypti et de domo servientium liberavi te et misi ante faciem tuam moysen et aaron et mariam. Popule meus memento queso quid cogitaverit balach rex moab et quid responderit ei balaam filius beor de sethim usque ad galgalam ut cognosceres iusticias domini. Quid dignum offeram domino curvabo genua deo excelso numquid offeram ei holocaustomata et vitulos anniculos numquid placari potest deus in milibus arietum aut in multis milibus hircorum pinguium numquid dabo primogenitum meum pro scelere meo fructum ventris mei pro peccato anime mee. Indicabo tibi o homo quid sit bonum et quid dominus requirat a te utique facere iudicium et diligere misericordiam et sollicitum ambulare cum deo tuo. Vox domini ad civitatem clamat et salus erit timentibus nomen suum. Audite tribus et quis approbabit illud. Adhuc ignis in domo impii et thezauri iniquitatis et mensura minor ira plena. Numquid iustificabo stateram impiam et sacculi pondera dolosa in quibus divites eius repleti sunt iniquitate et habitantes in ea loquebantur mendacium et lingua eorum fraudulenta in ore eorum. Et ego ergo cepi percutere te perditione super peccatis tuis. Tu comedes et non saturaberis et humiliatio tua in medio tui et apprehendes et non salvabis et quos salvaveris in gladium dabo. Tu seminabis et non metes. Tu calcabis olivam et non ungeris oleo et mustum et non bibes vinum et custodisti precepta amri et omne opus domus achab et ambulasti in voluptatibus eorum ut darem te in perditionem et habitantes in ea in sibilum et obprobrium populi mei portabitis.

Ve mihi quia factus sum sicut qui colligit in autumpno racemos vindemie non est botrus ad comedendum precoquas ficus desideravit anima mea. Periit sanctus de terra et rectus in hominibus non est. Omnes in sanguine insidiantur vir fratrem suum venatur ad mortem. Malum manuum suarum dicunt bonum et princeps postulat et iudex in reddendo est. Et

magnus locutus est desiderium anime sue et conturbaverunt eam. Qui est optimus in eis quasi paliurus, et qui rectus est quasi spina de sepe. Dies speculationis tue, visitatio tua venit; nunc erit vastitas eorum. Nolite credere amico et nolite confidere in duce; ab ea que dormit in sinu tuo custodi claustra oris tui. Quia filius contumeliam facit patri, filia consurgit adversus matrem suam et nurus contra socrum suam, et inimici hominis domestici eius. Ego autem ad dominum aspiciam, et expectabo deum salvatorem meum; audiet me deus meus. Ne leteris inimica mea super me quia cecidi; consurgam cum sedero in tenebris, dominus lux mea est. Iram domini portabo quoniam peccavi ei, donec causam meam iudicet et faciat iudicium meum; et educet me in lucem, videbo iustitiam eius. Et aspiciet inimica mea et operietur confusione, que dicit ad me: Ubi est deus tuus? Oculi mei videbunt eam; nunc erit in conculcationem ut lutum platearum. Dies ut edificentur macerie tue; in die illa longe fiet lex. In die illa et usque ad te veniet Assur et usque ad civitates munitas, et a civitatibus munitis usque ad flumen, et ad mare de mari et ad montem de monte. Et erit terra in desolationem propter habitatores suos et propter fructum cogitationum eorum. Pasce populum tuum in virga tua, gregem hereditatis tue, habitantes solos in saltu, in medio carmeli; pascentur Basan et Galaad iuxta dies antiquos. Secundum dies egressionis tue de terra Egypti ostendam ei mirabilia. Videbunt gentes et confundentur super omni fortitudine sua; ponent manum super os, aures eorum surde erunt. Lingent pulverem sicut serpentes, velut reptilia terre perturbabuntur de edibus suis; dominum deum nostrum non desiderabunt et timebunt te. Quis deus similis tui, qui aufers iniquitatem et transfers peccatum reliquiarum hereditatis tue? Non immittet ultra furorem suum, quoniam volens misericordiam est. Revertetur et miserebitur nostri, et deponet iniquitates nostras et proiciet in profundum maris omnia peccata nostra. Dabis veritatem Iacob, misericordiam Abraham, que iurasti patribus nostris a diebus antiquis.

Naum propheta ante adventum regis Assiriorum, qui populum Israel captivum in sua regione transtulerat, fuisse Hebreorum traditio confirmat. Siquidem in fine huius lectionis predicti regis adventum idem propheta annuntiare miratur. Sed tunc habitatoribus Ninive Iona initium civitatis predicante, ne divina ira denuntiatum interitum sustinerent, peccatorum et impietatis penitentiam egissent, accepta dei misericordia, quibus longo post tempore vaticinati fuerunt, quadam et ea memoratus propheta spiritu dei plenus, iudicium dei annuntians, ita locutus est: Deus zelans et ulciscens dominus. Iam enim decem tribus ab Assiriis ducte fuerant in captivitatem sub Ezechia rege Iuda, sub quo etiam nunc in consolationem populi visionem adversum Niniven vidit. Enim nec erat parva consolatio tam his qui iam Assiriis serviebant quam reliquis qui sub Ezechia de tribu Iuda et Beniamin ab eisdem hostibus obsidebantur, ut audirent Assirios quoque a Caldeis esse capiendos, sicut in consequentibus libri huius demonstrabitur. Sed autem quod Ninive in nostra lingua de hebreo translata sonat speciosa, aut sicut inde dicitur urbs, et apud grecos ... ab ornatu nomen accepit. Et quomodo nunc adversum Niniven dicitur de modo figuali possunt preterea sententias ... Onus ob causam et assumptionem, quam Septuaginta interpretes dicunt λῆμμα, apud Hebreos massa, id est onus, vel quod ea adversus quam prophetat premat nec sinat elevare cervicem. Simul quoque hoc attendendum est quod hec ipsa vel assumptio vel onus vel pondus prophete nomen sit. Non enim loquitur in extasi, ut Montanus et Priscilla, Maximilla quoque delirant, sed quod prophetat liber est visionis intelligentis universa que loquitur. Et pondus hostium facies suo populo visionem de confirmatione utriusque iudicii, secundum anagogicam interpretationem scriptorum prophetia texitur, ut quecumque in mundo videntur quasi peritura et caduca contemnat, ut preparent se ad iudicii diem, ubi ultor adversum viros actionum venturus est dominus. Naum consolator orbis interpretatur; increpat civitatem sanguinum et post eversionem illius loquitur: Ecce super montes pedes evangelizantis et annuntiantis pacem.

Onus Ninive. Liber visionis Naum Elchesei. Deus emulator et ulciscens dominus, ulciscens dominus et habens furorem; ulciscens dominus in hostes suos et irascens ipse inimicis suis. Dominus patiens et magnus fortitudine, et mundans non faciet innocentem. Dominus in tempestate et turbine vie eius

Unde Ieronimus tangit ... de isto propheta ... nomen ... interpretationem ... consolator ... [illegible]
[illegible]

sanguinum universa mendacii [illegible] ... propheta Naum denuntiat civitati Ninive destructionem propter crudelitatem ... confidentia [illegible] effusiones sanguinis ... multitudinem mendacii quos enim in virtute non potuerunt superare, in fraude ... [illegible] concordie et dissensiones quod est signum [illegible] ... consuetudines ... in [illegible] ... et ... fornicationibus ... in idolatria erat ... destructionem civitatis Ninive ... propheta iste ... gladii et fulgurantis haste et [illegible]

et nebule pulvis pedum eius. increpans
mare et exsiccans illud. et omnia flumina ad
desertum deducens. infirmatus est Basan et
Carmelus. et flos Libani elanguit. montes
commoti sunt ab eo. et colles desolati sunt. et
contremuit terra a facie eius. et orbis et
omnes habitantes in eo. ante faciem indigna-
tionis eius quis stabit. et quis resistet
in ira furoris eius. indignatio eius effu-
sa est ut ignis. et petre dissolute sunt ab eo.
Bonus dominus et confortans in die tribulationis.
et sciens sperantes in se. et in diluvio pre-
tereunte consummationem faciet loci eius. et inimicos
eius persequentur tenebre. Quid cogitatis contra
dominum. consummationem ipse faciet. non consurget
duplex tribulatio. quia sicut spine se invicem
complectuntur. sic convivium eorum pariter potantium consu-
metur quasi stipula ariditate plena. Ex te
enim exibit cogitans contra dominum malitiam
mente pertractans prevaricationem. Hec dicit dominus.
Si perfecti fuerint. et ita plures. sic quoque atton-
dentur et pertransibit. Afflixi te. et non affli-
gam te ultra. et nunc conteram virgam
eius de dorso tuo. et vincula tua disrum-
pam. et precipiet super te dominus. non seminabitur
ex nomine tuo amplius. de domo dei tui
interficiam sculptile et conflatile. ponam se-
pulcrum tuum. quia inhonoratus es. Ecce
super montes pedes evangelizantis et an-
nuntiantis pacem. Celebra Iuda festivi-
tates tuas et redde vota tua. quia non ad-
diciet ultra ut pertranseat in te Belial. u-
niversus interiit.

Ascendit qui disperdat coram te. qui custo-
dit obsidionem. contemplare viam. confor-
ta lumbos. robora virtutem valde. Quia sicut
reddidit dominus superbiam Iacob. sic superbiam
Israel. quia vastatores dissipaverunt eos. et
propagines eorum corruperunt. Clipeus fortium
eius igneus. viri exercitus in coccineis. igne ha-
bene currus. in die preparationis eius. et agita-
tores eius consopiti sunt. In itineribus contur-
bati sunt. quadrige collise sunt in pla-
teis. aspectus eorum quasi lampades. quasi fulgura
discurrentia. Recordabitur fortium suorum. ruent
in itineribus suis. et velociter ascendent mu-
ros eius. et preparabitur umbraculum. Porte fluvi-
orum aperte sunt. et templum ad solum dirutum.
et miles captivus abductus est. et ancille
eius minabantur gementes ut columbe.
murmurantes in cordibus suis. Et Ninive
quasi piscina aquarum aque eius. ipsi vero fuge-
runt. state state et non est qui revertatur. Diripite
argentum. diripite aurum. et non est finis divi-
tiarum ex omnibus vasis desiderabilibus. Dissi-
pata est et scissa et dilacerata. et cor
tabescens. et dissolutio geniculorum. et
defectio in cunctis renibus. et facies
omnium sicut nigredo olle. Ubi est habitatio
leonum. et pascua catulorum leonum.
ad quam ivit leo ut ingrederetur illuc
catulus leonis. et non est qui exterreat. Leo
cepit sufficienter catulis suis. et necavit
leenis suis. et implevit preda speluncas
suas. et cubile suum rapina. Ecce ego
ad te dicit dominus exercituum. et succendam us-
que ad fumum quadrigas eius. et leuncu-
los tuos comedet gladius. et exterminabo
de terra predam tuam. et non audietur
ultra vox nuntiorum tuorum.

Ve civitas sanguinum. universa mendacii
dilaceratione plena. non recedet a
te rapina. vox flagelli. et vox im-
petus rote. et equi frementis et quadrige
ferventis. et equitis ascendentis. et mican-
tis gladii. et fulgurantis haste. et multi-
tudinis interfecte. et gravis ruine. nec est fi-
nis cadaverum. et corruent in corporibus suis.
propter multitudinem fornicationum meretricis specio-
se et grate. et habentis maleficia. et que
vendidit gentes in fornicationibus suis.
et familias in maleficiis suis. Ecce
ego ad te dicit dominus exercituum. et re-
velabo pudenda tua in facie tua. et
ostendam gentibus nuditatem tuam. et re-
gnis ignominiam tuam. et proiciam su-
per te abhominationes. et contumeliis te af-
ficiam. et ponam te in exemplum. et erit omnis
qui viderit te. resiliet a te et dicet
vastata est Ninive. quis commovebit
super te caput. Unde queram consolatorem
tibi. Numquid melior es tu ab Alexandria
populorum. que habitat in fluminibus. aqua in
circuitu eius. cuius divitie mare. aque
muri eius. et Ethiopia fortitudo eius.
et Egiptus. et non est finis. Affrica et Li-
bies fuerunt in auxilio tuo. Sed et ipsa
in transmigrationem ducta est in captivitatem.
et parvuli eius elisi sunt in capite
omnium viarum. et super inclitos eius mi-
serunt sortem. et omnes optimates eius
confixi sunt in compedibus. et tu ergo inebri-
aberis. et eris despecta. et tu queres
auxilium ab inimico tuo. Omnes munitiones
tue sicut ficus cum grossis suis. si concusse
fuerint cadent in os comedentis.
Ecce populus tuus ut mulieres in medio tui. ini-
micis tuis adapertione pandentur porte
terre tue. devorabit ignis vectes tuos.
Aquam tibi propter obsidionem hauri tibi.
extrue munitiones tuas. Intra in lutum.

Attacus atari est maior bruco ... est ... qui in poster ... maxime ... bruchus est fetus lo
custe antequam habeat alas/ ... cum ... attelabus vero plene volat dicit locusta
et est bruchus multo minor qua locusta ... attelabus ... in ... ... radicitus comedit fructus Attacus ...
dicitur ... atacus a ... eo quod nichil habeat quod in volatu ... bruchus ... et quod
... habeat alas ... aut ... cum ... attelabus ... aut plene volat ... locusta ...

intra lutum et calca subiciens
tene laterem ibi comedet te ignis
peribis gladio devorabit te ut bru
cus Congregare quoque ut bruchus mul
tiplicare locusta. Plures fecisti
negociaciones tuas quam stelle sunt
celi. Bruchus expansus est custodes tui
quasi locusta et parvuli tui quasi locu
ste locustarum que consident in
sepibus in die frigoris. Sol ortus
est. et evolaverunt et non est cognitus
locus earum ubi fuerunt. Dormi
erunt pastores tui rex assur
sepelientur principes tui latita
vit populus tuus in montibus et non
est qui congreget. Non est obscura
contricio tua. pessima est plaga tua
omnes qui audierunt audicionem tuam
compresserunt manum super te. Quia
super quem non transiit malicia tua
Abacuk propheta amplexans sive
Agon vel ex eo quod amabilis
domino fuit. vocatur amplexator vel
quia in certamine cum deo congreditur
amplexantis id est luctantis sortitus
vocabulum. Nullus enim tam audaci
voce ausus est deum ad disceptacionem
iusticie provocare. Cur in rebus hu
manis et mundi istius pompa tanta re
rum versatur iniquitas. Hic in principio vo
luminis sui describit dialogum cum me
moribus suis. In fine vero pronunciat ad
ventum passionemque domini salvatoris
Cum de quo ait. Quod de Christi adventu
qui futurus erat intelligitur dicere
et vidit dominus. et dixit ad me
scribe in libro visum aperte ut assequatur
qui legit ea. Quia adhuc visio ad
tempus. et orietur in fine et non
mentietur si tardaverit sustine eum quia
veniens veniet et non morabitur. De
passione autem et cantico eius sic ipse dicit
dicit. Domine audivi audicionem tuam et
timui. Domine opus tuum et
expavi. Id enim hoc est in principio
quite nove ac repetine salutis
hominis ineffabilis animum vero In me
dio duorum animalium cognosceris quod est in
... aut duorum testamentorum quod in me
dio duorum latronum. aut in medio moysi et
helie. cum ipso in monte sinai ...
dum appropinquaverint anni cognosceris in
adventu temporis ostenderis quod est in
... plenitudo temporis venit dei filius
visibilis in terris apparuit. Quod autem

dixit. cornua in manibus eius est in ... trophe
um crucis. vocabulum autem salvatoris huius
prophete pro se dicens. ego autem in domino exul
tabo et gaudebo in deo ihesu meo. quod est nobis
amicum et dulce nominare et predicare Aba
cuk luctator fortis et rigidus stat super
custodiam suam. et figit gradum super muni
cionem ut Christum in cruce contempletur. et dicat
operuit celos gloria eius et laude eius ple
na est terra splendor eius ut lux erit. cor
nua in manibus eius ibi abscondita est forti
tudo eius
Quatuor prophete duodecim prophetarum volumine
sunt. ex quibus tres in principio ...
pondus titulo habent Naum Abacuk
et malachias porro Zacharias in medio
et circa finem finem duas habens qui post
titulus ... verbum domini ...
terra adrach et damasci requiem eius
... in fine ... omnis ... domini super israel
... liber ...
de zacharia et malachia ... vita ...
... abacuk ... in manibus
... qui vel ex eo quod amabilis domino est vocatur
amplexator vel quod in certamine et luctamine
ut dicam ita amplexatur cum deo congreditur
amplexantis id est luctantis sortitus est nomen
Nullus enim tam audaci voce ausus est
deum ad disceptacionem iusticie provocare
et dicere ei cur in rebus humanis et mundi
istius ... tanta ... iniquitas. Usquequo domine
clamabo et non exaudies vociferabor ad
te vim paciens et non salvabis. Quare
in ... iniquitatem et laborem videre
... est lex et non pervenit usque ad
finem iudicium. quia impius prevalet
adversus iustum ideo egreditur iudicium per
versum ... temeritas ... et
... blasphemantis ... ad
iudicium provocare et vas figuli adversus
figulum ... dispen
sacionis ...
non ... que ... iam esse ... prophe
visio est et ... dogma ...
intelligit ... ut ... loquitur
nec ...
... apostolus ... si ... prophe
tantibus aliis alii sunt ... tacere
aut qui prophete ... loquebantur et ...
... dissensio ...
... cognoscere ...
... et alii ... ad loquendum
posse et loqui et tacere ... velut
... in ... loquitur

nec tacere nec loqui in sua potestate sit. Consuetudo
est dicere qui sentiunt quomodo violentiam passi
ut quod gravius grossa et scalas et alia
intenti historiam tibi interpretari prophetiam
esse contra babilonem et nabuchodonosor regem
Chaldeorum ut quidam propheta fuit naum
contra ninivem. Abakuk scilicet vaticinium contra
ninivem et assirios qui vastaverunt decem
tribus que vocantur Israel. Abakuk prophetia
sit adversus babilonem et nabuchodonosor qui a ...
iuda et ierusalem templum quod subversa sunt.
Et ut sciamus eo tempore fuisse abakuk quo
iam due tribus que vocantur iuda ducte erant
in captivitatem. Daniel te docere poterit
ad quem in lacum leonum abakuk cum
prandio mittitur. Quod apud hebreos sit [illegible]
non legatur historiam. Hoc sive quis recipit
scripturis illam sive non, recte utrumque pru-
dens autem cui recipit et iam per scripturam con-
liber abakuk quod tacet aut non recipit
et quod propheta scribit que vetera cognoscit.
Interim autem licet tamen adversus dominum propheta-
tur. Nabuchodonosor templum vastat et iudam et
ierusalem [illegible] verbis domini destinatam. Quare
clamat propheta et non audiar vociferor ad
dominum [illegible] a caldeis et non salvetur. Sic
enim ipse propheta ad prophetas [illegible] post longum
adhuc vixerit et [illegible] perductus sit ut in
civitatem hostium et [illegible] videat laborem
cum iniusticia prevalet adversus te et hec dicat
[illegible] angustia nesciens [illegible] in igne
flammam et tres pueros de camino priores
[illegible] invenerunt. Sed et hec [illegible]
[illegible] passionum quasi ex persona humane in-
pacientie loquitur ut [illegible] voce
et plenam dolore [illegible] quare respicis
contemptores et taces devorante impio
iustiorem se. Sed [illegible] loquitur nesciens iudi-
cia dei investigabilia et profundum divitiarum
sapientie dei et scientie eius quod non videt ita
[illegible] ut [illegible]. Hoc [illegible] pericula [illegible] dei
futura et eterna cognoscit. [illegible] quasi si egrotans
et estuans febribus aquam frigidam postu-
let et dicat ad medicum usque patior
[illegible] usquequo medice cla-
mabo et non exaudies et videat ei sa-
pientissimus et clementissimus medicus
suus [illegible] quod postulat dare
non [illegible] quia nunc ista [illegible]
tas [illegible] et voluntas tua contra te petit sta-
tim [illegible] sapiens clementie sue [illegible]

[illegible] in [illegible] non exaudit ut
clamantem ut eum [illegible] et magis
provocet eum ad rogandum et [illegible]
quasi [illegible] iniustorum iniustorum
et [illegible] faciat et intelligens
[illegible] id quod [illegible] sequitur
et adhuc ait sed non deficimus et bene-
dicimus dominum in omni tempore et scit quod
qui perseveraverint usque ad finem
hii salvi erunt et gloriantur in labore et
dolore et [illegible] Tribula-
[illegible] et magis in [illegible] ut quidam alii
invocat deum sicut [illegible] vir et bel-
lator invictus ad [illegible] se
et ad [illegible] et [illegible]
imperare desiderat etc.

Onus quod vidit abakuk
propheta usque quo clamabo domine
et non exaudies vociferabor ad
te vim patiens et non salvabis
quare ostendisti mihi iniquitatem et la-
borem videre predam et iniusticiam
contra me quare respicis contemptores
et taces devorante impio iustiorem
se et facies homines quasi pisces
maris et quasi reptilia non habentia
ducem et factum est iudicium et contradictio
potentior propter hoc lacerata est lex et
non pervenit usque ad finem iudicium
quia impius prevalet adversus iustum
propterea egreditur iudicium perversum. Aspi-
cite in gentibus et videte et ad-
miramini et obstupescite quia opus
factum est in diebus vestris quod nemo
credat cum narrabitur quia ecce
ego suscitabo caldeos gentem ama-
ram et velocem ambulantem
super latitudinem terre ut possideat
tabernacula non sua horribilis et terri-
bilis est ex semetipsa iudicium et
onus eius egredietur leviores
pardis equi eius et velociores lupis
vespertinis et diffundentur equites
eius equites namque eius de longe
venient volabunt quasi aquila festi-
nans ad comedendum omnes ad pre-
dam venient facies eorum ventus
urens et congregabit quasi arenam
captivitatem et ipse de regibus triumphabit
et tyranni ridiculi eius erunt
Ipse super omnem munitionem ridebit
et comportabit aggerem et capiet eam

Tunc mutabitur spiritus eius et pertransibit et corruet. haec est fortitudo eius dei sui. Numquid non tu a principio domine deus meus sanctus meus et non moriemur. Domine in iudicium posuisti eum et fortem ut corriperes fundasti eum. Mundi sunt oculi tui domine ne videas malum et respicere ad iniquitatem non poteris. quare non respicis super iniqua agentes et taces impio devorante iustiorem se et facies homines quasi pisces maris et quasi reptile non habens principem. Super hoc letabitur et exultabit. propterea immolabit sagene sue et sacrificabit reti suo quia in ipsis incrassata est pars eius et cibus eius electus. Propter hoc expandit sagenam suam et semper interficere gentes non parcet.

Super custodiam meam stabo et figam gradum meum super munitionem et contemplabor ut videam quid dicatur mihi et quid respondeam ad arguentem me. Et respondit michi dominus et dixit scribe visum et explana eum super tabulas ut percurrat qui legerit eum. quia adhuc visus procul et apparebit in finem et non mentietur. Si moram fecerit expecta eum quia veniens veniet et non tardabit. Ecce qui incredulus est non erit recta anima eius in semetipso. iustus autem in sua fide vivet. Et quomodo vinum potantem decipit sic erit vir superbus et non decorabitur. qui dilatavit quasi infernus animam suam et ipse quasi mors et non adimpletur et congregabit ad se omnes gentes et coacervabit ad se omnes populos. Numquid non omnes isti super eum parabolam sument et loquelam enigmatum eius et dicetur ei. Ve qui multiplicat non sua. usquequo et aggravat contra se densum lutum. Numquid non repente consurgent qui mordeant te et suscitabuntur lacerantes te et eris in rapinam eis. quia tu spoliasti gentes multas spoliabunt te omnes qui reliqui fuerint de populis propter sanguinem hominis et iniquitatem terre civitatis et omnium habitantium in ea. Ve qui congregat avaritiam malam domui sue ut ponat in excelso nidum suum et liberari se putat de manu mali. Cogitasti confusionem domui tue. concidisti populos multos et peccavit anima tua. quia lapis de pariete clamabit et lignum quod inter iuncturas edificiorum est respondebit. Ve qui edificat civitatem in sanguinibus et preparat urbem in iniquitate. Numquid non hec sunt a domino exercituum. laborabunt enim populi in multo igne et gentes in vacuum et deficient. quia replebitur terra ut cognoscat gloriam domini quasi aque operientes mare. Ve qui potum dat amico suo mittens fel suum et inebrians ut aspiciat nuditatem eius. Repletus est ignominia pro gloria. Tu quoque bibe et consopire. circumdabit te calix dextere domini et vomitus ignominie super gloriam tuam. quia iniquitas Libani operiet te et vastitas animalium deterrebit eos de sanguinibus hominum et iniquitate terre et civitatis et omnium habitantium in ea. Quid prodest sculptile quia sculpsit illud fictor suus conflatile et imaginem falsam. quia speravit in figmento fictor eius ut faceret simulacra muta. Ve qui dicit ligno expergiscere surge lapidi tacenti. Numquid ipse docere poterit. Ecce iste coopertus est auro et argento et omnis spiritus non est in visceribus eius. Dominus autem in templo sancto suo. sileat a facie eius omnis terra.

Domine audivi auditionem tuam et timui. domine opus tuum in medio annorum vivifica illud. In medio annorum notum facies. cum iratus fueris misericordie recordaberis. Deus ab austro veniet et sanctus de monte Pharan. Operuit celos gloria eius et laudis eius plena est terra. Splendor eius ut lux erit cornua in manibus eius. Ibi abscondita est fortitudo eius. ante faciem eius ibit mors. Et egredietur diabolus ante pedes eius. Stetit et mensus est terram. Aspexit et dissolvit gentes et contriti sunt montes seculi. Incurvati sunt colles mundi ab itineribus eternitatis eius. Pro iniquitate vidi tentoria Ethiopie turbabuntur pelles terre Madian. Numquid in fluminibus iratus es domine aut in fluminibus furor tuus aut in mari indignatio tua. Qui ascendis super equos tuos et quadrige tue salvatio. Suscitans suscitabis arcum tuum iuramenta tribubus que locutus es. Fluvios scindes terre. Viderunt te aque et doluerunt montes gurges aquarum transiit. Dedit abyssus vocem suam altitudo manus suas levavit. Sol et luna steterunt in habitaculo suo in luce sagittarum

Vellicans i(d est) carpens stramina i(d est) quinario ... hec quidem omnia ... et via patr
et mater patris et matris. Proavus et proavia pr et mater avi et avie. Abavus abavia pr et mater proavi.
Atavus atavia pr et mater abavi.

tuarum. ibunt in splendore fulguran
tis haste tue. In fremitu conculcabis t(er)
ram. et in furore obstupefacies gentes.
Egressus es in salutem populi tui in sa
lutem cum christo tuo. percussisti caput
de domo impii. denudasti fundamentum
eius usque ad collum. maledixisti
sceptris eius capiti bellatorum eius ve
nientibus ut turbo ad dispergendum me.
Exultatio eorum sicut eius qui devorat
pauperem in abscondito. viam feci
sti in mari equis tuis in luto aquarum
multarum. Audivi et conturbatus est ven
ter meus. a voce contremuerunt labia mea.
Ingrediatur putredo in ossibus meis
et super me scateat ut requiescam
in die tribulationis ut ascendam ad populum
accinctum nostrum. ficus non florebit et
non erit germen in vineis. mentietur
opus olive. et arva non afferent ci
bum. Abscindetur de ovili pecus
et non erit armentum in presepibus. ego
autem in domino gaudebo. et exultabo
in deo Jesu meo. deus dominus fortitudo
mea et ponet pedes meos quasi cervo
rum. et super excelsa mea deducet
me victor in psalmis canentem.
Tradunt hebrei. cuiuscumque prophete
pater aut avus ponatur in titulo
ipsos quoque prophetas fuisse. Unde ad Amos
unus de duodecim prophetis. qui dixit
non sum propheta nec filius prophete. sed
pastor caprarum vellicans sicomo
ros. patris nomen in titulo non habet.
Si verum est Zophonias propheta quo nomine
ut ita dicam prophetica et glosa ma
iorum suorum stirpe generatus est. et sub
Ozia rege Iuda prophetavit. Habuit
enim patrem Chusi. avum Godoliam
proavum Amasiam. et atavum Eze
chiam. et tertium quadrigam ipse ve
lut extremus auriga complevit.
Nomen Zophonie alii speculam alii
archanum domini transtulerunt. Sive igitur
speculam sive absconditum domini
interpreteris. utrumque prophete convenit.
Dicitur enim ad Ezechielem. Fili hominis
speculatorem te posui domui Israel.
Iste ergo propheta qui erat in specula
et in sublimibus constitutus. et noverat
mysteria domini. filius erat Chusi.
qui interpretatur humilitas. habebat avum G
Godoliam qui dicitur magnitudo domini. et pro
avum Amasiam. qui et ipse interpretatur
in sermone domini. atavum Ezechiam qui
sonat fortitudo domini. de fortitudine enim
quoque domini natus est sermo domini et de sermone
domini nata est magnitudo domini. et de ma
gnitudine domini nata est humilitas. ut
cum venerit aliquis ad perfectum dicat. quia
non sum dignus vocari apostolus. et illud
in psalmis. domine non est exaltatum cor
meum neque elati sunt oculi mei. Josiam
regem Iude. cuius temporibus Zophonias prophetavit
invenimus deo pre omnibus regibus Iude pla
cuisse. historia quoque regum. et sequentia per
lipomenon demonstrat. Josias simulacra
que pater suus Amon. vel avus Ma
nasses in templo dei collocaverat
deiecta comminuisse monstratur. in quibus
etiam serpentem eneum a Moyse fac
tum errori inductum populus superstitione
idolorum detentus adorabat. Idem custo
disse pascha etiam intermissum tribubus
meis solus celebrasse invenitur. Ideo
deus per prophetam temporibus memorati re
gis. que proventura erant de ...
generibus quidem lectionum compheris. affu
turum medium. populo vero Israel salutem.
et civitati Jerusalem restaurationem. tunc
temporis tribuendam textu lectionis.
Verbum domini quod factum est denuntiatur
est ad Zophoniam filium Chusi.
filium Godolie. filii Amasie. filii Ez
echie. in diebus Iosie. filii Amon re
gis Iuda. Congregans congregabo omnia
a facie terre dicit dominus. congregans
hominem et pecus. et congregans vola
tilia celi. et pisces maris. et ruine
impiorum erunt. et disperdam homines
a facie terre dicit dominus. et extendam
manum meam super Judam. et super
omnes habitatores Jerusalem. et disperdam
de loco hoc reliquias Baal. et nomina
edituorum cum sacerdotibus. et eos qui ado
rant super tecta militiam celi. et adorant
et iurant in domino. et iurant in Mel
chon. et qui avertuntur de post tergum
domini. et qui non quesierunt dominum. nec
investigaverunt eum. Silete a facie do
mini dei. quia iuxta est dies domini.
quia preparavit hostiam. sanctificavit
vocatos suos. ~~Et erit~~ in die hostie

dn̄i visitabo super principes et super
filios regis et super oēs qui induti
sunt veste peregrina et visitabo super omnes
qui arrogant ingrediuntur super limen
in die illa qui complent domum dn̄i
sui iniquitate et dolo Et erit in die illa
dicit dn̄s vox clamoris a porta pi
scium et ululatus a secunda et contritio magna
a collibus aperte ululate habitatores
pile conticuit oīs ppl̄us Canaan di
sperierunt oēs involuti argento et erit in
tempore illo scrutabor ierusalem in lucernis et
visitabo super viros defixos in fecibus
suis qui dicunt in cordibus suis non fa
ciat dn̄s bonum et non faciat dn̄s male.
Et erit fortitudo eorum in direptionem
et domus eorum in desertum et edificabunt
domos et non inhabitabunt et planta
bunt vineas et non bibent vinum earum
Iuxta est dies dn̄i magnus et velox ni
mis vox diei dn̄i amara tribulabitur
ibi fortis dies ire dies illa dies tribu
lationis et angustie dies calamitatis
et miserie dies tenebrarum et caliginis
dies nebule et turbinis dies tube et
clangoris super civitates munitas et
super angulos excelsos et tribulabo homines
et ambulabunt ut ceci quia dn̄o pecca
verunt et effundetur sanguis eorum sicut hu
mus et corpora eorum sicut stercora Sed et ar
gentum eorum et aurum eorum non poterit
eos liberare in die ire dn̄i in igne
zeli eius devorabitur omnis terra
quia consummationem cum festinatione faciet
cunctis habitantibus terram

Convenite congregamini gens non
amabilis priusquam pariat iussio quasi
pulverem transeuntem diem antequam ve
niat super vos ira furoris dn̄i ante
querite dn̄m omnes mansueti terre qui iu
dicium eius estis operati querite iusti
ciam querite mansuetudinem si quo modo abscondamini in
die furoris dn̄i quia Gaza destructa
erit et Ascalon in desertum Azotum
in meridie eicient et Accaron eradica
bitur Ve qui habitatis funiculum ma
ris gens perditorum verbum dn̄i super vos
Canaan terra philistinorum et disper
dam te ut non sit inhabitator et erit
funiculus maris requies pastorum et
caule pecorum et erit funiculus eius
qui remanserit de domo Iuda ibi
pascentur in domibus Ascalonis ad

vesperam requiescent quia visitabit eos
dn̄s deus eorum et avertet captivitatem
eorum Audivi obprobrium Moab et bla
sphemias filiorum Amon quibus exprobra
verunt populo meo et magnificati sunt super
terminos eorum propterea vivo ego dicit
dn̄s exercituum deus israel quia Moab
ut Sodoma erit et filii Amon quasi
Gomorra siccitas spinarum et acervi
salis et desertum usque in eternum reli
quie populi mei diripient illos et re
sidui gentis mee possidebunt eos hoc
eis eveniet pro superbia sua quia
blasphemaverunt et magnificati sunt
super populum dn̄i exercituum horribilis
est dn̄s super eos et attenuabit
omnes deos terre et adorabunt eum vi
de loco suo omnes insule gentium
sed et vos ethiopes interfecti gla
dio meo eritis et extendet manum
suam super aquilonem et perdet assur et
ponet speciosam in solitudinem et
in invium et quasi desertum et accu
babunt in medio eius omnes greges
et omnes bestie gentium et onocrotalus
et ericius in liminibus eius mo
rabuntur vox cantantis in fenestra
et corvus in superliminari quia
attenuabo robur eius hec est civi
tas gloriosa habitans in confidencia
que dicebat in corde suo ego sum
et extra me non est alia amplius
quomodo facta est in desertum cubile
bestie omnis qui transit per eam sibi
labit et movebit manum suam

Ve provocatrix et redempta
civitas columba non audivit
vocem et non suscepit disciplinam
in dn̄o non est confisa ad deum suum
non appropinquavit principes eius in
medio eius quasi leones rugientes iudi
ces eius lupi vespere non relinque
bant in mane prophete eius vesani
viri infideles sacerdotes eius pol
luerunt sanctum iniuste egerunt contra
legem dn̄s iustus in medio eius non
faciet iniquitatem sed mane mane
iudicium suum dabit in lucem et non
abscondetur Nescivit autem iniquus
confusionem disperdidi gentes et dissi
pati sunt anguli eorum desertas
feci vias eorum dum non est qui tran
seat desolate sunt civitates eorum
non remanente viro neque ullo habi
tatore Dixi attamen timebis me su
scipias disciplinam et non peribit

habitaculum eius. propter omnia in quibus vi
sitavi eam, verumtamen diluculo surgentes
corruperunt omnes cogitationes suas. Qua
propter expecta me dicit dominus in die na
tionis mee in futurum quia ut iudicium me
um ut congregem gentes et colligam
regna et effundam super eas indignationem
meam et omnem iram furoris mei.
In igne enim zeli mei devorabitur
omnis terra. quia tunc reddam populis labium
electum ut omnes invocent nomen meum.
et serviant ei in numero uno. ultra flu
mina ethiopie inde supplices mei
filii dispersorum meorum. deferent mu
nus mihi. in die illa non confunderis super
cunctis adinventionibus tuis quibus
prevaricata es in me. quia tunc aufe
ram de medio magniloquos superbie tue.
et non addicias exaltari amplius in
monte sancto meo. et derelinquam in medio
~~populi~~ tui populum pauperem et egenum.
et sperabunt in nomine domini reliquie israel.
non facient iniquitatem. nec loquentur men
dacium et non invenietur in lingua ore
eorum lingua dolosa. quoniam ipsi pascen
tur. et accubabunt. et non erit qui ex
terreat. hec dicit dominus deus. lauda filia
syon. iubila israel. letare et exulta in
omni corde filia ierusalem. abstulit dominus
iudicium tuum auferat avertit inimicos
tuos. rex israel dominus in medio tui non
timebis malum ultra. in die illa
dicetur ierusalem noli timere syon. non de
solvantur manus tue. dominus deus in
medio tui fortis ipse salvabit te. gau
debit super te in leticia. silebit in di
lectione tua. exultabit super te in lau
de. nugas que a te domine recesserunt
congregabo. qui ex te erant. ut non
ultra habeas super eis opprobrium. Ecce
ego interficiam omnes qui afflixerunt
te in tempore illo. et salvabo clau
dicantem. et eam que eiecta fuerat
de non terra sua congregabo et ponam
eos in laudem et in nomen in omni
terra confusionis eorum in tempore illo
quo adducam vos. et in tempore quo
congregabo vos. dabo enim vos in no
men et in laudem omnibus populis
terre cum convertero captivitatem ve
stram. coram oculis vestris dicit dominus.
Jeremias propheta. ob captivitatem

perpetui Sedechie regis. ut historia
libri secundi paralip. indicat. quia fidem
promissam nabuchodonosor regi Cal
deorum non servaverat. propheta israel refert.
a memorato rege. urbem expugnatam
captivum in babiloniam fuisse perdu
ctum. sed cum memoratus populus multis
temporibus idolis servierat. cum effusi
one sanguinis innocentium. terram sicuteri
implesset. volens deus gravem u
niversam eiusdem populi ob has memora
tas penitus deperire. septuaginta an
norum captivitatem eiusdem populi in
terra Caldeorum statuit sustinere. hac
ratione. ut completo numero annorum novus
populus a memoratis peccatis immunis.
ad renovacionem ierusalem perveniret. Sexa
gesimo itaque secundo anno regni Caldeorum
subverso. cum adhuc octo anni ad re
ditum restabant. quod etiam septima vi
sio danielis ostendit. cum propter eam solicitus
que in eadem visione continetur fuisse
extinctum. darius rex qui medis
imperabat. ut septima visio danielis ostendit.
memoratorum regno successit. cuius primo
anno regni. ut decima visio danielis ostendit.
supputatis annis videns appropinquare te
rensionibus que per Jeremiam fuerat prefixa.
grans tam pro se quam pro populo ea
dem promissionem a deo postulabat
impleri. cum per gabrielem archan
gelum in eadem visione. in perpetuis eo
dem conmissa esse completa deus edi
xit. itaque mortuo dario superdicto re
ge medorum. et succedente in regno Ci
ro rege persarum. promissione dei completa
per eundem regem. populum quo israel et
ierusalem reductum. historia 2i libri pa
ralip. et initium esdre prophete confir
mant. Cum quo a populo israel. et a primordi
bus templi dei edificari cepisset.
mortuo Ciro rege. ac regnante da
rio rege persarum. qui prememorato
Ciro successerat. vicine gentes civi
tatis ierusalem. ut idem Esdra refert. re
stauracionem templi et civitatis. resiste
do impedire ceperunt. qua racione de
territus populus israel. reparacionem superdicti
templi domini. necdum iuxta promissionem
concessam esse credebant. propter quod in
secundo anno regni memorati darii regis
persarum. aggeus propheta a deo missus
ad zorobabel. qui de tribu Juda e
rat. qui potestatem regni suscepturus
erat. et Jhesum filium Josedech summum

sacerdotem amonet ut credat cple
to nu(mer)o annorum tempus restauracionis
urbem advenisse. hoc etiam addicione
incredulitatem populi vellent committi.
de quo dixit deus per eundem prophetam hic
dicit. nondum venit tempus ut edificetur domus
dei. omnia autem que textu huius prophetie
continentur. reversionem populi. edificacionem
templi. renovacionem civitatis. observanciam
sacerdotalem. et interitum regnorum
gencium exterorum significavit. Aggeus
festivus et letus. qui seminat in lacri
mis. ut in gaudio meteret destru
ctum templum edificat. deinde quoque prerem
induxit loquentem. adhuc unum mo
dicum est et ego commovebo celum et terram
et mare et aridam. et movebo omnes
gentes et veniet desideratus cunctis
In anno secundo dary re(gis) gentibus
gis persarum. in mense sexto. in die
una mensis. factum est verbum domini in manu
aggei prophete. ad zorobabel filium zala
tiel. ducem iuda. ad ihesum filium iozo
dech sacerdotem magnum. hec dicit dominus ex
ercituum dicens. populus iste dicit. nondum venit
tempus domus dei edificande. et factum est verbum
domini in manu aggei prophete dicentis. numquid
vobis tempus est. ut habitetis in domibus
laqueatis. et domus ista deserta. et
nunc hec dicit dominus deus exercituum. ponite cor
da vestra super vias vestras. seminastis mul
tum. et intulistis parum. comedistis et non
estis saturati. bibistis et non estis inebri
ati. operuistis vos. et non estis calefacti.
et qui mercedes congregavit. misit eas
in sacculum pertusum. hec dicit dominus exerci
tuum. ponite corda vestra super vias vestras.
ascendite in montem. portate ligna et
edificate domum. et acceptabilis michi
erit. et glorificabor. dicit dominus. respe
xistis ad amplius. et ecce factum est mi
nus. et intulistis in domum et exsuffla
vi illud. quam ob causam dicit dominus exercituum.
quia domus mea deserta est. et vos festi
natis unusquisque in domum suam. propter hoc
super vos prohibiti sunt celi ne darent
rorem et terra prohibita est ne daret
germen suum. Et vocavi siccitatem super
terram. et super montes. et super triticum. et
super vinum. et super oleum. et quecumque profert
humus. et super homines. et super iumenta. et
super omnem laborem manuum. et audivit
zorobabel filius salatiel et iesus
filius iozodech sacerdos magnus. et
omnes reliquie populi vocem domini dei sui

et verba aggei prophete sicut misit eum
dominus deus eorum ad eos et timuit omnis populus
a facie domini et dixit aggeus nuncius domini
de nunciis domini populo dicens. ego vobiscum
sum dicit dominus Et suscitavit dominus spiritum zoro
babel filii salathiel ducis iuda et spiritum
iesum filii iozodech sacerdotis magni et
spiritum reliquorum de omni populo. et ingressi
sunt et faciebant opus in domo domini exercitu
um dei sui. In die vicesima et quarta mensis
in sexto mense in anno secundo dary regis
In septimo mense vicesima et prima men
sis factum est verbum domini in manu aggei
prophete dicens loquere zorobabel filium sa
latiel ~~ma~~ ducem iuda et ad iesum filium
iozodech sacerdotem magnum. et ad reliquos
populi dicens. quis in vobis est derelictus.
qui vidit domum istam in gloria sua pri.
et quid vos videtis hanc ~~nunc~~ nunc. num
quid non ita est quasi non sit in oculis vestris. Et
nunc confortare zorobabel dicit dominus et
confortare iesu fili iozodech sacerdos ma
gne. et confortare omnis populus terre dicit dominus
exercituum. ~~in his diebus sermones istos pos~~
~~[illegible]~~. et facite. quoniam ego vobiscum sum dicit
dominus exercituum. verbum quod pepigi vobiscum
cum egrederemini de terra egipti. et spiritus meus
erit in medio vestrum. Nolite timere. quia
hec dicit dominus deus exercituum. adhuc unum
modicum. et ego movebo celum et terram ma
re et aridam. et movebo omnes gentes.
et veniet desideratus cunctis gentibus. et
implebo domum istam gloria. dicit dominus exerci
tuum. meum est argentum et meum est aurum.
dicit dominus exercituum. Magna erit gloria domus
istius. novissime plus quam prime. dicit dominus
exercituum. et in loco isto dabo pacem dicit
dominus exercituum. In vicesima et quarta nom
mensis. in anno secundo dary regis. factum est verbum
domini ad aggeum prophetam dicens. hec dicit
dominus exercituum. Interroga sacerdotes legem
dicens. si tulerit homo carnem sanctificatam
in ora vestimenti sui. et tetigerit de
summitate eius panem. aut pulmentum. aut vi
num aut oleum. aut omnem cibum. numquid sancti
ficabitur. Respondentes sacerdotes dixerunt
non. Et dixit Aggeus Si tetigerit pollu
tus in anima in omnibus his. numquid contamina
bitur. et responderunt sacerdotes et dixerunt
Contaminabitur. et respondit Aggeus
et dixit. sic populus iste. et sic gens ista
ante faciem meam dicit dominus. et sic omne
opus manuum eorum. et omnia que ob
tulerunt ibi contaminata erunt.
Et nunc ponite corda vestra. a die hac. et

sup. antequam poneretur lapis super lapidem
in templo domini. cum ascenderetis ad acervum
viginti modiorum. et fierent decem. et in
traretis ad torcular ut exprimeretis quinqua
ginta lagenas. et fiebant viginti.
percussi vos. vento urente et aurugine
et grandine omnia opera manuum vestrarum.
et non fuit in vobis qui reverteretur ad
me. dicit dominus. ponite corda vestra a die
ista et in futurum. a die vicesima et quarta noni
mensis a die qua fundamenta iactata
sunt templi domini. ponite super cor vestrum. numquid
iam semen in germine est. et adhuc
vinea. et ficus et malogranatum et li
gnum olive non floruit. ex die ista bene
dicam, et factum est verbum domini secundo ad ag
geum. vicesima et quarta mensis dicens. loquere
ad zorobabel ducem Iuda dicens. ego mo
vebo celum pariter et terram et subvertam solium
quadrigam et subvertam solium regnorum. et
conteram fortitudinem regni gentium. et sub
vertam quadrigam et ascensorem eius.
et descendent equi et ascensores eorum.
vir in gladio fratris sui corruet. In die
illa dicit dominus exercituum. et assumam te
zorobabel filii Salatiel. serve meus dicit dominus. et
ponam te quasi signaculum. quia te elegi dicit dominus
(a) nno secundo darii regis medorum exercituum.
Aggeus et zachariaz prophetasse lectiones
eorundem declarant. sed hac de causa aggeus
zacharie in ordine prophetarum prelatus esse videtur.
quia cum duobus mensibus ut per dicte lectiones osten
dunt. in prophetiam precessisse invenitur. et ad
restauracionem templi precepto dei populum ani
masse. ut Esdras refert dicens. In 2o
anno darii regis persarum. Aggeus et za
charias filius Abdo prophete. prophetabant
super iudeos qui erant in Iudea et
Iherusalem. et super Israel. tunc surrexit zoro
babel filius Salatiel. et Jesus filius
Iozodech. et principes eius et inchoa
verunt edificare domum dei. que est in Iherusalem.
quibus cum adessent prophete exortacione sua
adiuverunt eos. Nam et populum israel ab
obliviscens adeo peccatorum delictorum per sua commo
nicionem. idem propheta cupiens revocare.
Vobis lectionem comprehensus visus est. vidi
nocte et ecce vir ascenderat super equum
rubeum. vidit propheta virum in equo rubeo
sedentem. et stantem in medio myr
teti umbrosi. cuius visionis hec solucio
est. vir ascendens super equum rubeum
christus angelus intelligatur. tamen quia per
dicti coloris equum ostenditur visus est.

vindictam sanguinis. in eam gentem sicut
effundam. que populum israel in captivitatem
redegerat. unde et ysaias propheta per
ruborem vestimentorum inter gentes vin
dictam cum sanguine adeo effundam de
monstrans. hiis verbis usus est dicens. Quis
est iste qui venit de Edom tinctis ve
stibus de Bosdra. stantem vero in medio myr
teti umbrosi. ergo dixit leticiam populo affu
turam. per myrteti siquidem volunt de
signare. cuius lignum moyses in levitico cum
faceret mencionem ait. et accipietis die
prima fructus ligni speciosi. ut leticiam
populi per bene olentis ligni speciosi
umbraculum demonstraret. sed hanc prosperitatem
que liberacionem populi et vindictam de adver
sariis futuram demonstrat. ob hoc noctu
propheta se vidisse meminerat. quia populum
Israel in prima liberacione de terra egipti no
ctu discessisse constabat. cuius exemplum
quia prius populus aliqua pariter in se
rebus videbatur. liberacio eiusdem de
reditus captivitatis de terra Caldeorum
per noctem prophete est revelata.
In mense octavo in anno secundo darii re
gis. factum est verbum domini ad zachariam
filium Barachie filii Abdo prophetam dicens.
Iratus est dominus super patres vestros ira
cundia magna. et dices ad eos. hec
dicit dominus exercituum. Convertimini ad me
ait dominus exercituum. et convertar ad vos dicit dominus
exercituum. Ne sitis sicut patres vestri ad quos cla
mabant prophete priores dicentes. hec dicit
dominus exercituum. Convertimini de viis vestris malis.
Et cogitacionibus vestris pessimis. sed et non
audierunt. nec attenderunt ad me dicit dominus
exercituum. patres vestri ubi sunt. et prophete numquid
Unquam in sempiternum vivent. verumtamen verba
mea et legitima mea que mandavi servis
meis prophetis. numquid non comprehenderunt patres
vestros et conversi sunt. et dixerunt. sicut cogi
tavit dominus exercituum facere nobis secundum vias
nostras. et secundum adinvenciones nostras fecit
nobis. In die vicesima et quarta undecimi
mensis Sabath. in anno secundo darii regis.
factum est verbum domini ad zachariam filium
Barachie filii Abdo prophetam dicens.
Vidi per noctem. et ecce vir ascendens
super equum ruffum. et ipse stabat inter
myrteta. que erant in profundo. et post
eum equi ruffi. varii. et albi. et dixi.
qui sunt isti domine mi. et dixit ad me
angelus qui loquebatur in me. ego
ostendam tibi quid sint hec. et respondit
vir qui stabat inter myrteta. et dixit

isti sunt quos misit dominus ut perambulent
terram et responderunt angelo domini qui stabat
inter mirteta et dixerunt perambulavimus ter
ram et ecce omnis terra habitatur et quiescit et
respondit angelus domini et dixit domine exercituum usquequo
non misereberis ierusalem et urbium iuda quibus
iratus es iste iam septuagesimus annus est et
respondit dominus angelo qui loquebatur in me verba
bona verba consolatoria et dixit ad me angelus
qui loquebatur in me clama dicens hec dicit dominus
exercituum zelatus sum ierusalem et syon zelo ma
gno et ira magna ego irascor super gen
tes opulentas quia ego iratus sum parum
ipsi vero adiuvaverunt in malum
propter
hoc dicit dominus revertar ad ierusalem in misericordiis
et domus mea edificabitur in ea dicit dominus exerci
tuum et perpendiculum extendetur super ierusalem adhuc
clama dicens hec dicit dominus exercituum adhuc afflu
ent civitates mee in bonis et consolabitur dominus
Sion et eliget adhuc ierusalem Et levavi ocu
los et vidi et ecce quattuor cornua et dixi
ad angelum qui loquebatur in me quid sunt
hec et dixit ad me hec sunt cornua que
ventilaverunt iudam et ierusalem et israel et osten
dit mihi dominus quattuor fabros et dixi quid isti ve
niunt facere qui ait dicens hec sunt quattuor
cornua que ventilaverunt iudam per sin
gulos viros et nemo eorum levavit ca
put suum et venerunt isti deterrere ea ut dey
ciant cornua gentium que elevaverunt
cornu super terram iuda ut dispergerent eam
Et levavi oculos meos et vidi
et ecce vir et in manu eius funi
culus mensorum et dixi quo tu va
dis et dixit ad me ut metiar ierusalem et
videam quanta sit latitudo eius et quanta
longitudo illius et ecce angelus qui loque
batur in me egrediebatur et alius angelus
egrediebatur in occursum eius et dixit
ad eum curre et loquere ad puerum istum
dicens absque muro habitabitur ierusalem pre multi
tudine hominum et iumentorum in medio eius
et ego ero ei murus ait dominus ignis in
circuitu et in gloria ero in medio eius o o
o fugite de terra aquilonis dicit dominus quoniam
in quattuor ventis celi dispersi vos dicit
dominus o sion fuge que habitas apud filiam ba
bilonis quia hec dicit dominus exercituum post gloriam mi
sit gentes ad me que spoliaverunt vos qui
enim tetigerit vos tangit pupillam oculi mei
quia ecce ego levo manum meam super eos
et erunt prede hiis qui serviebant sibi et co
gnoscetis quia dominus exercituum misit me lauda et

letare filia Sion quia ecce ego venio
et habitabo in medio tui ait dominus et appli
cabuntur gentes multe ad dominum in die illa
et erunt mihi in populum et habitabo in medio
tui et scies quia dominus exercituum misit me ad te
et possidebit dominus iudam partem suam in ter
ra sanctificata et eliget adhuc ierusalem si
leat omnis caro a facie domini quia consur
rexit de habitaculo sancto suo
Et ostendit mihi [illegible] iesum sacerdotem ma
gnum stantem coram angelo domini
et sathan stabat a dextris eius ut adver
saretur ei et dixit dominus ad Sathan in
crepet dominus in te sathan et increpet
dominus in te qui elegit ierusalem numquid non
iste torris erutus est de igne et iesus
indutus erat vestibus sordidis et sta
bat ante faciem angeli qui respondit et ait
ad eos qui stabant coram se dicens au
ferte vestimenta sordida ab eo et dixit
ad eum ecce abstuli a te iniquitatem tuam
et indui te mutatoriis et dixit ponite
cidarim mundam
et posuerunt cidarim mundam super caput eius
et induerunt eum vestibus albis pontifi
calibus et angelus domini stabat et con
testabatur angelus domini iesum dicens hec dicit
dominus exercituum Si in viis meis ambulaveris et
custodiam meam custodieris tu quoque
iudicabis domum meam et custodies atria
mea et dabo tibi ambulantes de hiis
qui nunc hic assistunt Audi iesu sa
cerdos magne tu et amici tui qui habitant
coram te quia viri portendentes sunt Ecce
enim ego adducam servum meum orientem
quia ecce lapis quem dedi coram te
ihesu super lapidem unum septem oculi sunt
et ecce ego celabo sculpturam eius
ait dominus exercituum et auferam iniquitatem
terre illius in die una in die illa dicit dominus
exercituum vocabit vir amicum suum subter ficum
et subter vineam
Et reversus est angelus qui loquebatur
in me et suscitavit me quasi virum
qui suscitatur de somno suo et dixit
ad me quid tu vides et dixi vidi
et ecce candelabrum aureum totum
et lampas eius super caput ipsius et septem
lucerne eius super illud et septem infu
soria lucernis que erant super caput
illius et due olive super illud una a dex
tris lampadis et alia a sinistris eius
et respondi et aio ad angelum qui loque
batur in me dicens quid sunt hec domine
mi et respondit angelus qui loquebatur
in me numquid nescis quid sunt hec et

dixi non domine mi. et rndit et ait ad me
dicens hoc est verbum dni ad zorobabel.
non in exercitu neque in robore sed in spiritu
meo dicit dns exercituum. quis es tu mons ma
gne. coram zorobabel in planum et educet
lapidem primarium. et exequabit gratiam
gratie eius. Et factum est verbum dni ad me
dicens. manus zorobabel fundaverunt
domum istam. et manus eius perficient eam.
et scietis quia dns exercituum misit me ad
vos. quis enim despexit dies parvos. et le
tabuntur. et videbunt lapidem stagneum
in manu zorobabel. Septem sunt isti oculi
dni qui discurrunt in universam terram.
et rndi et dixi ad eum quid sunt olive
iste due ad dexteram candelabri. et ad
sinistram eius et rndi secundo et dixi ad
eum. quid sunt due spice olivarum que sunt
iuxta duo rostra aurea in quibus sunt suso
ria ex auro. et ait ad me dicens. Numquid
nescis quid sunt hec. et dixi non domine mi. et
dixit. ista sunt duo filii olei qui assistunt do
minatori universe terre.
Et conversus sum. et levavi oculos me
os. et vidi et ecce volumen volans.
et dixit ad me quid tu vides. et dixi ecce
ego video volumen volans. et latitudo
eius decem cubitorum. et dixit ad me hec
est maledictio que egreditur super fa
ciem omnis terre. quia omnis fur sicut ibi scriptum
est iudicabitur. et omnis iurans ex hoc
similiter iudicabitur. et educam illud dicit
dns exercituum. et veniat ad domum furis. et ad
domum iurantis in nomine meo mendaciter.
et commorabitur in medio domus eius. et con
sumet eum et ligna eius et lapides
eius. Et egressus est angelus qui loquebatur
in me et dixit ad me. leva oculos
tuos et vide quid hoc est quod egreditur. et
dixi. Quidnam est. et ait hec est ampho
ra egrediens. et dixit. hec est oculus eorum.
in universa terra. et ecce talentum plumbi
portabatur. et ecce mulier una sedens
in medio amphore. et dixit. hec est impi
etas. et proiecit eam in medio ampho
re. et misit massam plumbeam in os
eius. et levavi oculos meos et vidi et
ecce due mulieres egredientes. et spiritus
in alis earum. et habebant alas quasi a
las milvi. et levaverunt amphoram
inter celum et terram. et dixi ad angelum
qui loquebatur in me. quo iste deferunt
amphoram. et dixit ad me. ut edifi
cetur ei domus in terra Sennaar. et sta
biliatur et ponatur ibi super basem suam.

Et conversus sum. et levavi oculos meos.
et vidi. et ecce quatuor Quadrige egre
dientes de medio duorum montium. et montes
montes erei. In quadriga prima equi ruffi. In
quadriga secunda equi nigri. et in quadriga ter
tia equi albi. In quadriga quarta equi varii
fortes. Et rndi. et dixi ad angelum qui loque
batur in me. quid sunt hec domine mi. Et re
spondit angelus. et ait ad me. Isti sunt quatuor venti celi.
qui egrediuntur ut stent coram dominatore omnis
terre. In qua erant equi nigri egrediebantur
tur ad terram aquilonis. et albi egressi sunt
post eos. et varii egressi sunt ad terram austri.
Qui autem erant robustissimi. exierunt et que
rebant ire et discurrere per omnem terram. et dixit
angelus. ite et perambulate terram. et perambulaverunt
terram. et vocavit me. et locutus est ad me
me dicens. Ecce qui egrediuntur in terram aquilonis
requiescere fecerunt spiritum meum in terra aquilonis.
Et factum est verbum dni ad me dicens. Sume a tran
smigratione ab holdai. et a Thobia. et ab ydda
ya. et venies tu in die illa. et intrabis do
mum Iosie filii zofronie qui venerunt de Babi
lone. et sumes aurum et argentum. et facies
coronas. et pones in capite Ihesu filii Iozedech
sacerdotis magni. et loqueris ad eum dicens. hec
ait dns exercituum. Ecce vir oriens nomen eius. et
subter eum orietur. et edificabit templum
dno. et ipse extruet templum dno. et ipse
portabit gloriam. Et sedebit et dominabitur super
solio suo. et erit sacerdos super solio suo. et
consilium pacis erit inter illos duos. et corone e
runt ~~memoriale in templum dno.~~ helem
et Thobie et Idaye et Hen filio zofronie
memoriale in templo dni. et qui procul sunt
venient et edificabunt in templo dni. et scietis
quia dns exercituum misit me ad vos. erit autem
hoc si auditu audieritis vocem dni dei vestri.
Et factum est in anno quarto dary regis. factum
est verbum dni ad zachariam in quarta die
nonimensis qui est Casleu. et miserunt ad do
mum dei Serasar et Rogommelech. et viri
qui erant cum eis. ad deprecandam faciem dni.
ut dicerent sacerdotibus domus dni exercituum.
et prophetis loquentes. numquid flendum est michi in quin
to mense. vel sanctificare me debeo sicut feci
iam multis annis. et factum est verbum dni exercitu
um ad me dicens. loquere ad omnem populum terre
et ad sacerdotes dicens. cum ieiunaretis et plan
geretis in quinto et septimo mense per hos septua
ginta annos. numquid ieiunium ieiunastis michi.
et cum comedistis et bibistis numquid non vobis
comedistis et vobismetipsis bibistis. Numquid
non hec sunt verba que locutus est dns in manu
prophetarum priorum. cum adhuc Iherusalem habitaretur.
et esset opulenta. et ipsa et urbes eius in cir
cuitu eius. et ad austrum et in campestribus
habitaretur. Et factum est verbum dni ad zacha

ciam dicens. hec ait dominus exercituum. Iudicium verum iudi-
cate. et misericordiam et miseraciones facite vnusquisque
cum fratre suo. et viduam. et pupillum. et ad-
venam. et pauperem nolite calumpniare.
et malum vir fratri suo non cogitet in cor-
de suo. et noluerunt attendere. et auerterunt
scapulam recedentes. et aures suas aggraua-
uerunt ne audirent. et cor suum posuerunt ut
adamantem ne audirent legem et verba
que misit dominus exercituum in spiritu suo per manum prophe-
tarum priorum. Et facta est indignacio magna
a domino exercituum. et factum est sicut locutus
est. et sicut non audierunt sic clamabunt
et non exaudiam dicit dominus exercituum. et dispersi eos
per omnia regna que nescierunt. et terra
desolata est ab eis. eo quod non esset transiens
et reuertens. et posuerunt terram desiderabilem
Et factum est verbum domini // in desertum
exercituum dicens. hec dicit dominus exercituum. Zelatus sum
Sion zelo magno. et indignacione magna
zelatus sum eam. hec dicit dominus exercituum. Reuersus sum
ad Sion. et habitabo in medio ierusalem. et voca-
bitur ierusalem ciuitas veritatis. et mons domini
exercituum mons sanctificatus. hec dicit dominus exercituum.
Adhuc habitabunt senex et anus in plateis
ierusalem. et viri baculus in manu eius pre multitudine
dierum. et platee ciuitatis complebuntur infan-
tibus et puellis ludentibus in plateis eius.
Hec dicit dominus exercituum. Si videbitur difficile in oculis
reliquiarum populi huius. in diebus illis. num-
quid in oculis meis difficile erit. dicit dominus exercituum.
Hec dicit dominus exercituum. Ecce ego saluabo populum meum
de terra orientis et de terra occasus solis. et
adducam eos. et habitabunt in medio ierusalem.
et erunt michi in populum. et ego ero eis in deum
et in veritate et in iusticia. Hec dicit dominus exercituum. Con-
fortentur manus vestre. qui auditis in diebus
his. sermones istos per os prophetarum. in die
qua fundata est domus domini exercituum. ut
templum edificaretur. Et quidem ante di-
es istos merces hominum non erat. nec merces iu-
mentorum erat. neque introeunti et exeunti
erat pax pre tribulacione. et dimisi omnes
homines vnumquemque contra proximum suum. Nunc
autem non iuxta dies priores ego faciam
reliquiis populi huius dicit dominus exercituum. Sed semen
pacis erit. vinea dabit fructum suum. et ter-
ra dabit germen suum. et celi dabunt rorem
suum. et possidere faciam reliquias populi huius
vniuersa hec. Et erit sicut eratis male-
dictio in gentibus domus Iuda. et domus
Israel. sic saluabo vos. et eritis benedictio.
Nolite timere. confortentur manus vestre. quia
hec dicit dominus exercituum. sicut cogitaui ut affli-
gerem vos. cum ad iracundiam prouocassent
patres vestri me. dicit dominus. et non sum misertus.
sic conuersus cogitaui in diebus istis. ut bene-
faciam ierusalem et domui Iuda. Nolite ti-
mere. Hec sunt ergo verba. que facietis. Lo-
quimini veritatem. vnusquisque cum proximo
suo. veritatem et iudicium pacis iudicate
in portis vestris. et vnusquisque malum
contra amicum suum ne cogitetis in cor-
dibus vestris. et iuramentum mendax
ne diligatis. Omnia enim hec sunt. que odi
dicit dominus. Et factum est verbum domini exercituum ad me dicens.
Hec dicit dominus exercituum. ieiunium quarti. et ieiunium
quinti mensis. et ieiunium septimi mensis.
et ieiunium decimi. erit domui Iude in
gaudium. et leticiam. et in sollempnitates
preclaras. veritatem tamen et pacem dili-
gite. Hec dicit dominus exercituum. vsque veniet populi ut
habitent in ciuitatibus multis. et vadant
habitatores vnius ad alteram dicentes. Eamus
et deprecemur faciem domini. et queramus
dominum exercituum. vadam et ego. et venient
populi multi. et gentes robuste ad queren-
dum dominum exercituum in ierusalem. et ad deprecandam faciem
domini. Hec dicit dominus exercituum. In diebus illis in quibus
decem homines apprehendent decem homines
ex omnibus linguis gencium. et apprehendent
fimbriam viri Iudei dicentes. Ibimus vobis-
cum. audiuimus enim quoniam deus vobiscum est.
Onus verbi domini in terra Adrach. et da- 9
masci requiei eius. quia domini est
oculus hominis. et omnium tribuum Israel. Emach
quoque in terminis eius. et Tirus et Sidon quoniam
sumpserunt quippe sibi sapientiam valde. et
edificauit Tirus munitionem suam. et co-
aceruauit argentum quasi humum et au-
rum ut lutum platearum. ecce dominus
possidebit eam. et percutiet in mari
fortitudinem eius. et hec igne deuora-
bitur. videbit Ascalon et timebit.
et Gaza. et dolebit nimis. et Acaron
quoniam confusa est spes eius. et peribit rex
eius. et Ascalon non habitabitur. et se-
debit separator in Azotho. et disperdam
superbiam philisteorum. et auferam san-
guinem eius de ore eius. et abhomi-
naciones eius de medio dentium eius. et
relinquetur et ipse deo nostro. et erit
quasi dux in Iuda. et Acaron quasi Iebu-
zeus. et circumdabo domum meam ex hiis
qui militant michi. euntes et rede-
untes. et non transibit super eos vltra
exactor. quia nunc vidi in oculis meis.
Exulta satis filia sion. iubila filia
Ierusalem. ecce rex tuus venit tibi. iustus
et saluator. ipse pauper. et ascendens
super asinam et super pullum filium asine.
et disperdam quadrigam ex Effraym.
et equum de ierusalem. et dissipabitur arcus
belli. et loquetur pacem gentibus.

Et potestas eius a mari usque ad mare et a flu-
minibus usque ad terminos terre. Tu quoque in san-
guine testamenti tui emisisti vinctos tuos
de lacu in quo non erat aqua. Con-
vertimini ad munitionem vincti spei. hodie
quoque annuncians duplicia reddam tibi quoniam ex-
tendam mihi Judam quasi arcum implevi
effraim et suscitabo filios tuos syon
super filios tuos grecia et ponam te quasi
gladium fortium. et dominus deus super illos vi-
debitur et exibit ut fulgur iaculum eius
et dominus deus in tuba canet et vadet in tur-
bine austri. dominus deus exercituum proteget eos
et devorabunt et subicient lapidibus funde
et bibentes inebriabuntur quasi vino et reple-
buntur ut phiale et quasi cornua altaris. et sal-
vabit eos dominus deus eorum in die illa ut gre-
gem populi sui quia lapides sancti elevabuntur
super terram eius. quid enim bonum est eius
et quid pulcrum eius nisi frumentum electo-
rum et vinum germinans virgines. P
etite pluviam a domino in tempore serotino
et dominus faciet nives et pluviam ym-
bris et dabit eis singulis herbam in
agro. quia simulacra locuta sunt inutile
et divini viderunt mendacium et sompni-
atores locuti sunt frustra. vane consolaban-
tur. idcirco abducti sunt quasi grex affligentur
quia non est pastor eis. Super pastores iratus
est furor meus. et super hircos visitabo.
quia visitabit dominus exercituum gregem suum.
domum Juda. et posuit eos quasi equum glorie
sue in bello. ex ipso angulus et ex ipso
paxillus. et ex ipso arcus prelii et ex ipso
egredietur omnis exactor simul. et erunt quasi
fortes et conculcantes lutum viarum in prelio.
et bellabunt quia dominus cum eis. et confundentur
ascensores equorum. et confortabo domum
Juda. et domum Joseph salvabo. et convertam
eos quia miserebor eorum. et erunt sicut fuerunt
quando non proieceram eos. ego enim dominus deus
eorum et exaudiam eos. et erunt quasi fortes
effraim. et letabitur cor eorum quasi a vino.
et filii eorum videbunt et letabuntur. et ex-
ultabit cor eorum in domino. Sibilabo eis.
et congregabo eos. quia redemi eos. et mul-
tiplicabo eos sicut ante fuerant multiplicati
et seminabo eos in populis et de longe re-
cordabuntur mei. et vivent cum filiis suis
et revertentur. et reducam eos de terra egipti
et de assiriis congregabo eos et ad terram
Galaath et libani adducam eos et non
invenietur eis locus. et transibit in mari freto
et percutiet in mari fluctus. et confundentur
omnia profunda fluminis et humiliabitur
superbia assur. et sceptrum egipti recedet. et
confortabo eos in domino. et in nomine eius am-
bulabunt dicit dominus. Capitulum undecimum

peri libane portas tuas et comedet
ignis cedros tuas. ulula abies quia
cecidit cedrus quia magnifici vastati sunt.
ululate quercus basan quia succisus est saltus
munitus. vox ululatus pastorum quia vastata est
magnificencia eorum. vox rugitus leonum quia
vastata est superbia iordanis. Hec dicit dominus
deus. pasce pecora occisionis. que qui posse-
derat occidebat et non dolebat. et vendebant
ea dicentes. benedictus dominus. divites facti sumus.
et pastores eorum non parcebant eis. et ego
non parcam ultra super habitantes terram dicit
dominus. Ecce ego tradam homines unumquemque
in manu proximi sui et in manu regis sui. et
concident terram et non eruam de manu eorum.
et pascam pecus occisionis. propter hoc
o pastores gregis audite. Et assumpsi mihi
duas virgas. unam vocavi decorem et alteram
vocavi funiculum et pavi gregem. et succidi tres
pastores in mense uno. et contracta est anima
mea in eis. siquidem et anima eorum variavit
in me. et dixi Non pascam vos. quod moritur
moriatur. et quod succiditur succidatur. et reliqui devorent
unusquisque carnem proximi sui. et tuli virgam
meam que vocabatur decus. et abscidi eam
ut irritum facerem fedus meum quod percussi cum om-
nibus populis. et in irritum deductum est in die illa.
et cognoverunt sic pauperes gregis qui custo-
diunt michi. quia verbum domini est. Et dixi ad eos.
Si bonum est in oculis vestris afferte mercedem meam.
et si non quiescite. Et appenderunt mercedem
meam triginta argenteos. et dixit dominus ad me.
proice eos ad statuarium decorum precium quo appreci-
atus sum ab eis. et tuli triginta argenteos et
proieci illos in domum dei ad statuarium. Et pre-
cidi virgam meam secundam que appellabatur funiculus.
ut dissolverem germanitatem inter Judam et Israel.
Et dixit dominus ad me. Adhuc sume tibi vasa pa-
storis stulti. quia ecce ego suscitabo pastorem
in terra qui derelicta non visitabit. dispersum non queret.
et contritum non sanabit. et id quod stat non enutriet.
et carnes pinguium comedet et ungulas eorum
dissolvet. O pastor et ydolum derelinquens
gregem. gladius super brachium eius et super
oculum dextrum eius. brachium eius ariditate
siccabitur et oculus dexter eius tenebrescens obscurabitur.
nus verbi domini super israel. et dixit dominus Capitulum 12
extendens celum et fundans terram et fingens
spiritum hominis in eo. Ecce ego ponam iherusalem super-
liminare crapule in omnibus populis in circuitu.
sed et Juda erit in obsidione contra Jerusalem.
Et erit in die illa. ponam Jerusalem lapidem
oneris cunctis populis. omnes qui levabunt eam
concisione lacerabuntur et colligentur adversus eam

sua regna tre. In die illa dicit dominus percuciam
omnem equum in stuporem et ascensorem eius
in amenciam et super domum Juda aperi
am oculos meos et omnem equum populorum
percuciam cecitate. et dicent duces Juda
in corde suo confortentur habitatores
Jerusalem in domino exercituum deo eorum. In die
illa ponam duces Juda sicut caminum ignis
in lignis et sicut facem ignis in feno. et
devorabunt ad dexteram et ad sinistram
omnes populos in circuitu. Et habitabit Jerusalem
rursum in loco suo. et salvabit dominus ta
bernacula Juda sicut in principio. ut non ma
gnifice glorietur domus David et gloria
habitantium Jerusalem contra Judam. In die
illa proteget dominus habitatores Jerusalem.
et erit qui offenderit ex eis in die il
la quasi David. et domus David quasi dei sicut
angelus dei in conspectu eius. Et erit in die
illa queram conterere omnes gentes que ve
niunt contra Jerusalem. et effundam super domum
David et super habitatores Jerusalem spiritum
gratie et precum. et aspicient ad me quem
confixerunt. et plangent eum planctu quasi
super unigenitum. et dolebunt super eum.
sicut doleri solet in morte primogeniti.
In die illa magnus erit planctus
in Jerusalem sicut planctus Adremon in
campo Mageddon. et planget terra
familie et familie seorsum. familie
domus David seorsum et mulieres eorum
seorsum familie domus Nathan seor
sum et mulieres eorum seorsum familie
domus Levi seorsum. et mulieres eorum
seorsum. familie domus Semei seor
sum plangent et mulieres eorum seor
sum. Omnes familie reliquie familie
et familie seorsum et mulieres eorum
seorsum

Capitulum tredecim

In die illa erit fons patens do
mui David et in habitantibus Jerusalem.
in ablucionem peccatoris. et menstru
ate. et erit in die illa dicit dominus exercituum dis
perdam nomina idolorum de terra. et non me
morabuntur ultra. et prophetas et spiritum
auferam de terra pseudoprophetas. et spi
ritum inmundum. et erit cum prophetaverit
quispiam ultra. dicent ei pater eius et mater
eius qui genuerunt eum. non vives.
quia mendacium locutus es in nomine domini.
et configent eum pater eius et mater eius
qui genuerunt eum cum prophetaverit. et
configent. et erit in die illa con
fundantur prophete unusquisque ex visione sua
cum prophetaverit. nec operientur pallio saccino
ut mentiantur. sed dicet non sum prophe
ta agricola ego sum. quoniam Adam exemplum
meum ab adolescencia mea. et dicetur
ei quid sunt plage iste in medio
manuum tuarum. et dicet his plaga
tus sum in domo eorum qui diligebant
me. framea suscitare super pastorem
meum. et super virum coherentem michi.
dicit dominus exercituum percute pastorem et dis
pergentur oves gregis. et convertam
manum meam ad parvulos. et erunt
in omni terra due partes. et dispergentur
dicit dominus. et deficient. et tercia pars relin
quetur in ea. et ducam terciam partem
per ignem. et uram eos sicut uritur ar
gentum. et probabo eos sicut probatur
aurum. ipse vocabit nomen meum. et ego
exaudiam eum. et dicam populus meus
es. et ipse dicet dominus deus meus es.
Ecce dies domini veniunt. et dividentur
spolia tua in medio tui. et congre
gabo omnes gentes ad Jerusalem in prelium.
et capietur civitas. et vastabuntur
domus. et mulieres violabuntur. et egre
dietur media pars civitatis in captivitatem.
et reliquum populi non auferetur ex
urbe. et egredietur dominus et preliabitur
contra gentes illas sicut preliatus est in die
certaminis. et stabunt pedes eius in die
illa super montem olivarum qui est contra Jerusalem
ad orientem. et scindetur mons oliva
rum ex media parte sui ad orientem
et ad occidentem. prerupto grandi
valde. et separabitur montis medium
eius ad aquilonem. et medium eius ad
meridiem. et fugietis ad vallem mon
tium meorum. quoniam coniungetur vallis
montium usque ad proximum. et fugietis
sicut fugistis a facie terre motus in
diebus Ozie regis Juda. et veniet
dominus deus meus. omnesque sancti cum
eo. et erit in die illa non erit lux.
sed frigus et gelu. et erit dies una
que nota est domino. et non dies ne
que nox. et in tempore vesperi erit lux.
Et erit in die illa. exibunt aque
vive de Jerusalem. medium earum ad ma
re orientale. et medium earum ad
mare novissimum. in estate et in hi
eme. et erit dominus rex super omnem terram.
In die illa erit dominus unus. et erit
nomen eius unum. et revertetur omnis
terra usque ad desertum de colle Re
mon ad austrum Jerusalem. et Jerusalem et
exaltabitur. et habitabit in loco suo.
a porta Beniamyn usque ad locum
porte prioris et usque ad portam an
gulorum. et a turre Ananeel usque ad
torcularia regis. et habitabunt in
ea. et anathema non erit ultra
sed sedebit Jerusalem secura. Et hec erit
plaga qua percutiet dominus omnes gentes

que pugnaverunt adversus ierusalem. Ta
besceret caro uniuscuiusque stantis su
per pedes suos. et oculi eius contabescerent
in foraminibus suis. et lingua eorum con
tabesceret in ore suo. In die illa erit
tumultus domini magnus in eis. et ap
prehendet vir manum proximi sui. et
conseretur manus eius super manum
proximi sui. sed et iudas pugnabit con
tra ierusalem. et congregabuntur divitie
omnium gentium in circuitu. aurum et ar
gentum et vestes multe satis. et sic
erit ruina equi. et muli. et ca
meli. et asini. et omnium iumentorum.
que fuerint in castris illis. sicut
ruina hec. et omnes qui reliqui fu
erint de universis gentibus que venerunt
contra ierusalem. ascendent ab anno in an
num. ut adorent regem dominum exerci
tuum. et celebrent festivitatem ta
bernaculorum. et erit qui non ascen
derit de familiis terre ad ierusalem. ut
adoret regem dominum exercituum. non
erit super eos imber. quod et si familia
egipti non ascenderit. et non venerit.
nec super eos erit. sed erit ruina.
qua percutiet dominus omnes gentes. que
non ascenderint ad festivitatem cele
brandam tabernaculorum. hoc erit pec
catum egipti. et hoc peccatum omnium gen
cium. que non ascenderint ad cele
brandam festivitatem tabernaculorum.
In die illa erit quod super frenum
equi est. sanctum domino. et erunt lebe
tes in domo domini quasi fiale coram
altari. et erit omnis lebes in ierusalem
et in iuda sanctificatus domino exercituum.
et venient omnes immolantes. et sument
ex eis. et coquent in eis. et non
erit mercator ultra in domo do
mini exercituum in die illa.

Cum per moisen populo israheli preciperet
sacerdotes tabernaculi sui omni cor
porali vitio liberos. hostias sine vi
tio vacuas sibi offerre. quibus legem
suam ad regendum populum ob hoc dederat ut
per sacrificiorum oblationem internuntii dei et ho
minum facti. populum preceptis celestibus facerent
obedire. unde sacerdotes angelos dei esse hec
loco scriptura testatur. Sed quia tanti muneris
graciam contempnentes. subditis populus ad sacer
dotes sacrificia vitiis deturpata. ipsi cri
minibus atque impietatibus maculati deo offer
re ceperunt. Ideo per malachiam prophetam
deus populum israel increpat aut. dilexi vos dicit dominus.
et dixistis in quo dilexisti nos. nonne
frater erat esau iacob dicit dominus. et dilexi ia
cob. esau autem odio habui. esau autem frater iacob
non iniquitate aut spontanea voluntate odio

habitum deo. vel sine misericordia gratia iacob dilectum
manifestum est. sed secundum opera sua. esau quidem
effusione sanguinis fratrem concupiscere.
iacob autem sui cognitoris observandam desiderare
legem cognoscitur. Cuius rei gratia. superdicto versu
exemplo est dicens. dilexi iacob esau autem odio habui.
quamvis ex operibus memoratorum. quorum liber
geneseos meminit. in quo uniuscuiusque eorum futuros
erat proposito manifeste constat. ut scriptum est Cre
verunt pueri. et erat esau homo agrestis sciens
venari. iacob autem homo simplex manens in ta
bernaculis. Nam reliqua que lectionis comprehensa
sunt prevaricationes populi israel in obsecrandis sacrificiis
dei increpationes in eundem quod deos alienos
coluerunt significant.

[Ho]nus verbi domini ad israhel in manu malachie.
Dilexi vos dicit dominus et dixistis in quo dilexisti
nos. nonne frater erat esau iacob. esau autem — *et dilexi iacob*
odio habui. et posui montes eius in solitudinem.
et hereditatem eius in dracones deserti. quod si
dixerit idumea destructi sumus sed revertentes
edificabimus que destructa sunt. Hec dicit dominus
exercituum isti edificabunt et ego destruam et vocabuntur
termini impietatis. et populus cui iratus est dominus
usque in eternum. et oculi videbunt et vos dicetis.
Magnificetur dominus super populum israel. filius honorat
patrem et servus dominum suum. Si ergo pater ego sum
ubi est honor meus. et si dominus ego sum ubi est timor
meus. dicit dominus exercituum ad vos. o sacerdotes qui despi
citis nomen meum et dixistis in quo despeximus
nomen tuum. offertis super altare meum pollutum
panem et dicitis in quo polluimus te. In eo quod
dicitis mensa domini despecta est. Si offeratis
cecum ad immolandum nonne malum est. et si offeratis
claudum et languidum nonne malum est. Offer il
lud duci tuo si placuerit ei. aut si susceperit faci
em tuam dicit dominus exercituum. Et nunc deprecamini vultum domini
ut misereatur vestri. de manu enim vestra factum est hoc.
Si quomodo suscipiat facies vestras dicit dominus ex
ercituum. Quis est in vobis qui claudat hostia et incendat
altare meum gratuito. Non est michi voluntas
in vobis dicit dominus exercituum et munus non suscipiam de manu
vestra. Ab ortu enim solis usque ad occasum magnum
est nomen meum in gentibus et in omni loco sacrificatur
et offertur nomini meo oblatio munda. quia magnum est nomen
meum in gentibus dicit dominus exercituum. Et vos polluistis
illud in eo quod dicitis mensa domini contaminata est.
et quod superponitur contemptibile est cum igne qui devorat
illud. et dixistis ecce de labore. et exsufflastis
illud dicit dominus exercituum et intulistis de rapinis claudum
et languidum. et intulistis munus. numquid suscipiam
illud de manu vestra dicit dominus. Maledictus dolosus qui
habet in grege suo masculum. et votum faciens
immolat debile domino. quia rex magnus ego dicit
dominus exercituum. et nomen meum horribile in gentibus. Et
nunc ad vos mandatum hoc o sacerdotes. si nolue — *talium*
ritis audire et si nolueritis ponere super cor ut detis
gloriam nomini meo dicit dominus exercituum. mittam in vobis egesta
tem et maledicam benedictionibus vestris. et male
dicam illis. quoniam non posuistis super cor. Ecce ego
proiciam a vobis brachium. et dispergam super vultum
vestrum stercus sollempnitatum vestrarum et assumet
vos secum. et scietis quia misi ad vos mandatum
istud ut esset pactum meum cum levi dicit dominus exercituum.

Item non minimum est et hec infirmitas vite dicit qui vel que … ut donat precibus aliquis mutat vel mutum portat
et hoc minimum est quod minimus mutat. et exponit predicta … et …

pactum meum fuit cum eo vite et pacis
et dedi ei timorem et timuit me et
a facie nominis mei pavebat. lex
veritatis fuit in ore eius et iniquitas
non est inventa in labijs eius. In pace
et in equitate ambulavit mecum et
multos avertit ab iniquitate. labia enim
sacerdotis custodierunt scientiam et le-
gem requirent de ore eius quia an-
gelus domini exercituum est. vos autem reces-
sistis de via et scandalizastis plu-
rimos in lege. irritum fecistis pactum
levi dicit dominus exercituum. propter quod et ego
dedi vos contemptibiles et humiles
omnibus populis. sicut non servastis vias
meas et accepistis faciem in lege.
Nunquid non pater unus omnium nostrum. Nunquid
non deus unus creavit nos. Quare ergo
quisque despicit unusquisque proximum suum
violans pactum patrum nostrorum. transgressus
est iuda et abhominatio facta est in israel et
in ierusalem quia contaminavit iuda sanctificationem
domini quam dilexit. Et habuit filiam dei
alieni. disperdat dominus virum qui fecerit
hoc magistrum et discipulum de tabernaculis
Iacob et offerentem munus domino exerci-
tuum. Et hoc rursum fecistis operiebatis
lacrimis parpm altare domini fletu et
gemitu ita ut non respiciam ultra ad
sacrificium nec accipiam placabile
quid de manu vestra. et dixistis quam ob
causam. quia dominus testificatus est inter te
et uxorem pubertatis tue quam tu de-
spexisti et hec particeps tua et uxor fe-
deris tui. Nonne fecit unus et residuum
spiritus eius est et quid unusquisque que-
rit nisi semen dei. Custodite ergo
spiritum vestrum et uxorem adolescentie vestre
noli despicere. Cum odio habueris eam
dimitte dicit dominus deus israel. operiet
autem iniquitas vestimentum eius dicit dominus
exercituum. custodite spiritum vestrum et nolite
despicere. laborare fecistis dominum in
sermonibus vestris et dixistis in quo
fecimus eum laborare. in eo quod dicitis
omnis qui facit malum bonus est in con-
spectu domini et tales placent illi
aut certe ubi est deus iudicii

Circa Canonicum fratrem Johannem et
in e parte que [illegible]
[illegible]
[illegible]
et [illegible]
[illegible]
in [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
in [illegible] et in [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
Hec [illegible]
et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

cunctis diebus vite. inimicitias ponam inter
te et mulierem et semen tuum et semen illius
ipsa conteret caput tuum et tu insidiaberis ca-
lcaneo eius. Mulieri quoque dixit deus multipli-
cabo erumpnas tuas et conceptus tuos in do-
lore paries filios et sub potestate viri eris et ipse
dominabitur tui. Ade vero dixit. Quia audi-
sti vocem uxoris tue et comedisti de ligno
de quo preceperam tibi ne comederes. male-
dicta terra in opere tuo in laboribus comedes
ex ea cunctis diebus vite. spinas et tribulos
germinabit tibi et comedes herbas terre. in
sudore vultus tui vesceris pane tuo donec
revertaris ad terram de qua sumptus es quia
pulvis es et in pulverem reverteris. Et
vocavit Adam nomen uxoris sue Eva
eo quod mater esset cunctorum viventium. Fecit
quoque dominus deus Adam et uxori sue tu-
nicas pellicias et induit eos et ait. Ecce
Adam quasi unus ex nobis factus est sciens
bonum et malum. nunc ergo ne forte mi-
ttat manum suam et sumat etiam de li-
gno vite et comedat et vivat in eternum
. emisit eum dominus de paradiso voluptatis
ut operaretur terram de qua sumptus est
Eiecitque Adam et collocavit ante paradisum
voluptatis cherubin et flammeum gladium
atque versatilem ad custodiendam viam li-
gni vite

Adam vero cognovit uxorem suam Evam
que concepit et peperit Caym dicens
possedi hominem per deum. Rursumque peperit
fratrem suum Abel. Fuit quoque Abel pastor ovium
Et Caym agricola. Factum est quoque post multos
dies ut offerret Caym de fructu terre munera
domino. Abel quoque de primogenitis gregis sui et de
adipibus eorum. Et respexit dominus ad Abel et
ad munera eius. ad Caym vero et ad mu-
nera eius non respexit. Iratusque est Caym
vehementer et concidit vultus suus. Dixit
que dominus ad eum. quare iratus es et quare
concidit facies tua. Nonne si bene egeris
recipies. si autem male statim in foribus peccatum
tuum aderit. sed sub te erit appetitus eius et
tu dominaberis illius. Dixitque Caym ad Abel
fratrem suum. egrediamur foras. Cumque essent
in agro consurrexit Caym adversus fratrem suum
Abel et interfecit eum. Et ait dominus ad Caym
ubi est Abel frater tuus. Qui respondit nescio
numquid custos fratris mei sum ego. Dixitque ad
eum quid fecisti. ecce vox sanguinis fratris tui
clamat ad me de terra. Nunc igitur mala-
dictus eris super terram que aperuit os suum
et suscepit sanguinem fratris tui de manu tua
[illegible] eris sunt terram non dabit fructus suos

diebus vite tue. Dixitque Caym ad dominum
maior est iniquitas mea quam ut veniam
merear. Ecce eicis me hodie a facie terre
et a facie tua abscondar et ero vagus et
profugus super terram. omnis igitur qui
invenerit me occidet me. Dixitque ei
dominus. Nequaquam ita fiet. sed omnis
qui occiderit Caym septu-
plum punietur. Posuitque dominus signum
in Caym. ut non interficeret eum omnis qui in-
venisset eum. Egressusque Caym a facie
domini profugus habitavit in terra ad ori-
entalem plagam Eden. Cognovit quoque Ca-
ym uxorem suam que concepit et pepe-
rit Enoch porro Enoch genuit et edi-
ficavit civitatem et vocavit nomen eius
ex nomine filii sui Enoch. porro Enoch
genuit Irad. Et Irad genuit Maviael et
Maviael genuit Mathusael. et Mathusa-
el genuit Lamech qui accepit uxores
duas nomen uni Ada et nomen alteri Sella
genuit quoque Ada Iabel qui fuit pater habitantium
in tentoriis atque pastorum. et nomen fratris
eius Iubal ipse fuit pater canentium cythara
et organo. Sella quoque genuit Tubalcaym
qui fuit malleator et faber in cuncta
opera eris et ferri. Dixitque Lamech ux-
oribus suis Ade et Selle. Audite vocem meam
uxores Lamech auscultate sermonem meum
quoniam occidi virum in vulnus meum et
adolescentulum in livorem meum. septu-
plum ultio dabitur de Caym. de La-
mech vero septuagesies septies. Cognovit
quoque Adam adhuc uxorem suam et pe-
perit filium vocavitque nomen eius Seth
dicens posuit michi dominus semen aliud
pro Abel quem occidit Caym. Seth. et Seth
natus est filius quem vocavit Enos. Iste
cepit invocare nomen domini

Hic liber generationis Adam. In die qua
creavit deus hominem ad ymaginem
et similitudinem dei fecit illum masculum
et feminam creavit eos et benedixit illis et
vocavit nomen eorum Adam in die qua
creati sunt. Vixit autem Adam Cxxx annis
et genuit filium ad ymaginem et simili-
tudinem suam vocavitque nomen eius Seth
et facti sunt dies Adam postquam genuit Seth
octingenti anni et genuit filios et filias
Et factum est tempus quod vixit Adam anni
nongenti triginta et mortuus est. [illegible]
xit quoque C.v. annis et genuit Enos
vixitque Seth postquam genuit Enos octingentis
vii annis D ccc annis genuit quoque [illegible]
et filias. Et facti sunt omnes dies Seth
nongentorum xii annorum et mortuus est